ဟာဇရသ် မောင်လာနာ မွဖ်သီ မိုဟမ္မဒ် ရှဖီး(ရဟ်)
၏
ကုရ်အာန် သဖ်စီရ် (အူရ်ဒူ) ကျမ်းမှ

မအာရိဖွလ်ကုရ်အာန်
မြန်မာဘာသာပြန်

အစောင် ၆

အာယသ်တော် (၄ း ၁၄၈) မှ (၅ း ၈၂) အထိ

ပြန်ဆို ရေးသား တည်းဖြတ်သူ

မောင်လာနာ မွဖ်သီ ကာရီ မိုဟမ္မဒ် ယူစွဖ် (အဆ်အဒီ)

မာတိကာ

စဉ် **အကြောင်းအရာ** **စာမျက်နှာ**

ပါရာ [၆]

စူရာဟ် နေဆာအ်

အမျိုးသမီးများကဏ္ဍ

၄ း ၁၄၈ မှ ၄ း ၁၅၂ အထိ

၁။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၃
၂။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၅
၃။ လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှု၏ လမ်းစဉ်သည် မည်သည့်လမ်းစဉ်အပေါ်၌ မူတည်ပေသနည်း။ ၇

၄ း ၁၅၃ မှ ၄ း ၁၅၄ အထိ

၄။ အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု ၁၂
၅။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၂
၆။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၁၃

၄ း ၁၅၅ မှ ၄ း ၁၅၉ အထိ

၇။ အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု ၁၆
၈။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၆
၉။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၁၈
၁၀။ ယဟူဒီများသည် ဆင်တူယိုးမှားဖြစ်မှု မည်ကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သနည်း။ ၁၉

၄ း ၁၆၀ မှ ၄ း ၁၆၁ အထိ

၁၁။ အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု ၂၆
၁၂။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၂၆
၁၃။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၂၈

စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၄ း ၁၆၂

၁၄။ အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု ၂၉
၁၅။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက် အနှစ်ချုပ် ၂၉
၁၆။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၃၀

၄ း ၁၆၃ မှ ၄ း ၁၆၉ အထိ

၁၇။ အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု ၃၂
၁၈။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၃၃
၁၉။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၃၅

၄ း ၁၇၀

၂၀။ အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု ၃၉
၂၁။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက် အနှစ်ချုပ် ၄၀

၄ း ၁၇၁

၂၂။ အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု ၄၁
၂၃။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၄၁
၂၄။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၄၃
၂၅။ အံ့ဖွယ်ပဟေဠိဖြစ်အင်တစ်ရပ် ၄၇
၂၆။ ‘ဒီးန်’ (သာသနာ) ၌ အလွန်အကျူး လွန်ကဲခြင်းသည် ‘ဟရာမ်’ဖြစ်ခြင်း..... ၅၀
၂၇။ အရေးကြီးသော အကျိုးထူးများ ၅၃
၂၈။ လောကီရေးရာအား ခုံမင်ခြင်း၏ အတိုင်းအတာ ၅၃
၂၉။ ‘ဆွန္နသ်’ (ဓလေ့တော်) နှင့် ‘ဗိဒ်အသ်’ ၏ ဘောင် ၅၄
၃၀။ အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များနှင့် ဆရာသခင်များအား အရိုအသေပေးခြင်းနှင့်
၃၁။ နောက်လိုက်မှုကို ပြုရာ၌ အလယ်အလတ်လမ်းစဉ် ၅၅

၄ း ၁၇၂ မှ ၄ း ၁၇၃ အထိ

၃၂။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၅၈
၃၃။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၅၉

စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၄ း ၁၇၄ မှ ၄ း ၁၇၅ အထိ

၃၄။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၆၁
၃၅။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၆၁
၃၆။ بُرهَان 'ဗရှ်ဟားန်' ၏ အလိုသဘောသည် မည်သို့နည်း။ ၆၁

၄ း ၁၇၆

၃၇။ အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု ၆၄
၃၈။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက် အနှစ်ချုပ် ၆၄
၃၉။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ....
၄၀။ အရေးကြီးသော အကျိုးထူးများ ၆၅

စူရာဟ်မာအေဒယ်

စဲပွယ်သောဇဉ် (စားပွယ်ရာ) ကဏ္ဍ

၅ း ၁

၄၁။ စူရာဟ်တော်ကျရောက်ခြင်း၏သမိုင်းကြောင်းနှင့် အကြောင်းအရာမာတိကာချုပ် ၆၈
၄၂။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက် အနှစ်ချုပ် ၇၀
၄၃။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၇၂

၅ း ၂ ။

၄၄။ အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု ၇၈
၄၅။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက် အနှစ်ချုပ် ၈၁
၄၆။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၈၃
၄၇။ အချင်းချင်း ကူညီမှုပြုရန် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်မှ ချမှတ်ပေးထားသော အခြေခံဥပဒေသများ ၈၇
၄၈။ မျိုးနွယ်အုပ်စုများဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏ ကွဲပြားမှုများ ၉၁
၄၉။ မျိုးနွယ်အုပ်စုပိုင်းဖြစ်ပေါ်ခြင်းနှင့် စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းအတွက် ကျမ်းမြတ် ကုရ်အာန်၏ ညွှန်ကြားချက် ၉၂

စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၅း၃

၅၀။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၉၉
၅၁။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၁၀၀
၅၂။ 'အီးဒ်'ပွဲ ဆင်နွှဲခြင်း၏ သာသနာရေးဆိုင်ရာ အခြေခံစည်းမျဉ်းဥပဒေ ၁၀၈

၅း၄

၅၃။ အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု ၁၁၇
၅၄။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၁၇
၅၅။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၁၁၈

၅း၅

၅၆။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၂၁
၅၇။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၁၂၂
၅၈။ အမည်ခံယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီတို့သည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များတွင် မပါဝင်ဘဲ စင်စစ် ၎င်းတို့သည် သာသနာမဲ့ ဒိဋ္ဌိများသာဖြစ်ခြင်း ၁၃၂
၅၉။ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စားသောက်ဖွယ်ရာများ၏ အလိုသဘော ၁၃၃
၆၀။ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ 'ဇဗာဟ်' ပြုထားသောအသား စားပိုင်ခွင့်ရှိခြင်း၏ အမြော်အမြင်နှင့် အကြောင်းတရား ၁၃၅
၆၁။ တင်ပြချက်အချုပ် ၁၄၃
၆၂။ မွဖ်သီဆစ်၏ ပထမ ဓမ္မသတ် ၁၄၅
၆၃။ ဒုတိယဓမ္မသတ် ၁၄၆
၆၄။ တတိယဓမ္မသတ် ၁၄၇

၅း၆ မှ ၅း၇ အထိ

၆၅။ အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု ၁၅၅
၆၆။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၅၅

၅း၈ မှ ၅း၁၀ အထိ

၆၇။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၅၈
၆၈။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၁၅၉

စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၆၉။ စာမေးပွဲအမှတ်၊ ဘွဲ့လက်မှတ်၊ သက်သေခံလက်မှတ်နှင့် မဲဆန္ဒဖြင့် ရွေးချယ်ခြင်းများသည် သက်သေပေးခြင်း၏ အဓိပ္ပါယ်ထဲ၌ ပါဝင်ခြင်းအကြောင်း ၁၆၃

၅း၁၁ မှ ၅း၁၂ အထိ

၇၀။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၆၇
၇၁။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၁၆၉

၅း၁၃ မှ ၅း၁၄ အထိ

၇၂။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၈၀
၇၃။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၁၈၁

၅း၁၅ မှ ၅း၁၈ အထိ

၇၄။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၈၉
၇၅။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၁၉၂

၅း၁၉

၇၆။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၉၄
၇၇။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၁၉၅
၇၈။ فَتْرَة 'ဖသ်ရဟ်' ခေတ်ကာလအား စီစစ်မှုပြုခြင်း ၁၉၆
၇၉။ 'ဇမာနာအ္ဖသ်ရဟ်' ရစူလ်တမန်တော်များပွင့်ပေါ်လာခြင်း၊ ပြတ်တောက်ခြင်း၏ ခေတ်ကာလ၏ အဓိပ္ပါယ် ၁၉၇
၈၀။ မေးခွန်းတစ်ခုနှင့် အဖြေတစ်ရပ် ၁၉၇
၈၁။ နောက်ဆုံးနဗီတမန်တော်မြတ်၏ သီးသန့်အရည်အချင်းတော်များ၏ ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းမှုပြုထားချက် ၁၉၈

၅း၂၀ မှ ၅း၂၆ အထိ

၈၂။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၂၀၁
၈၃။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၂၀၄
၈၄။ ထွတ်မြတ်သောနယ်မြေသည် မည်သည့်နယ်မြေဖြစ်သနည်း။ ၂၀၉

၈၅။ မျိုးနွယ်အုပ်စု၏ အဆုံးစွန်ဆုံးသော ကတိဖျက်မှုနှင့် ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام ၏ အဆုံးစွန်သော ယတိပြတ်ဆုံးဖြတ်မှုနှင့် တည်တံ့ကြံ့ခိုင်မှု ၂၁၆

၅ း ၂၇ မှ ၅ း ၃၂ အထိ

၈၆။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၂၂၃
၈၇။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၂၂၇
၈၈။ ဟာဗီးလ်၊ ကာဗီးလ်တို့၏ ဖြစ်ရပ် ၂၂၇
၈၉။ ရာဇဝင်လာ ဆင့်ပြန်ချက်များကို ဆင့်ပြန်ရာ၌ သတိထားဆင်ခြင်ရမည့် အကြောင်းနှင့် အဖြစ်မှန်ကိုသာတင်ပြခြင်း 'ဝါဂျိဗ်' ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း........ ၂၂၈

၅ း ၃၃ မှ ၅ း ၃၄ အထိ

၉၀။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၂၃၄
၉၁။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ....
၉၂။ ကုရ်အာန်ရေးဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေသများ၏ အံ့ဖွယ်ပြောင်းလွဲ မိန့်မြွက်ခြင်း၏ နည်းဥပဒေသဟန် ၂၃၆
၉၃။ တရားတော်ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်များ၏ အမျိုးအစားသုံးရပ် ၂၃၆

၅ း ၃၅ မှ ၅ း ၄၀ အထိ

၉၄။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၂၅၁
၉၅။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၂၅၃

၅ း ၄၁ မှ ၅ း ၄၃ အထိ

၉၆။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၂၇၄
၉၇။ အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု ၂၇၇
၉၈။ အာယသ်တော်ကျရောက်လာခြင်း၏ ကျောထောက်နောက်ခံသမိုင်း ၂၇၈
၉၉။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၂၈၂
၁၀၀။ အစ္စလာမ်သာသနာ့အစိုးရ၌ အခြားသော ဘာသာဝင်များ၏ အမှုများနှင့် စပ်လျဉ်းသော နည်းဥပဒေသများ ၂၈၄
၁၀၁။ ယဟူဒီတို့၏ အကျင့်တစ်ရပ် ၂၈၇

စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၁၀၂။ 'အဝါးမ်' (အာလင်မ်မဟုတ်သောသူ) များအဖို့ အာလင်မ်တို့၏လမ်းစဉ်ကို လိုက်နာရန် အခြေခံပုံသေနည်းများ ၂၈၈
၁၀၃။ ယဟူဒီတို့၏ ဒုတိယမလေ့ဆိုးတစ်ရပ် ၂၉၁
၁၀၄။ တတိယမလေ့ဆိုး (ကျမ်းမြတ်ကို ကပြောင်းကပြန်ပြုခြင်း) ၂၉၂
၁၀၅။ လာဘ်စားခြင်းဟူသော စတုတ္ထမလေ့ဆိုး ၂၉၂

၅း၄၄ မှ ၅း၅၀ အထိ

၁၀၆။ အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု ၂၉၇
၁၀၇။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၂၉၉
၁၀၈။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၃၀၅
၁၀၉။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည်'သောင်ရားသ်'ကျမ်းနှင့်'အင်န်ဂျီးလ်'ကျမ်းတို့ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားသောကျမ်း ဖြစ်တော်မူခြင်းအကြောင်း ၃၁၀
၁၁၀။ နဗီတမန်တော်များ၏ သာသနာများ၌ အသေးစိတ်အချက်များ၌ ကွဲပြားခြင်းနှင့် ၄င်း၏ အမြော်အမြင် ၃၁၁
၁၁၁။ အထက်တင်ပြပါ အာယသ်တော်များအတွင်း၌ လာရှိထားသော ရှင်းလင်းစွာနှင့် ခြုံငုံစွာဖြင့် တင်ပြထားသည့် အမိန့်ပညတ်ချက်များ၏ အနှစ်ချုပ် ၃၁၄

၅း၅၁ မှ ၅း၅၈ အထိ

၁၁၂။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၃၁၈
၁၁၃။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၃၂၃
၁၁၄။ အာယသ်တော်မြတ် ကျရောက်ခြင်း၏ ကျောထောက်နောက်ခံသမိုင်း ၃၂၄

၅း၅၉ မှ ၅း၆၁ အထိ

၁၁၅။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၃၄၁
၁၁၆။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၃၄၃
၁၁၇။ သာသနာတော်အား ဖြန့်ဖြူးမှုနှင့် ကြွေးကြော်မှုကိုပြုရာ၌ မြွက်ကြားခြင်း ခံရသောသူအား ထောက်ထားရမည့်အကြောင်း ၃၄၄

စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၅း၆၂ မှ ၅း၆၃ အထိ

၁၁၈။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၃၄၅
၁၁၉။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၃၄၅
၁၂၀။ ယဟူဒီတို့၏ ယို့ယွင်းပျက်စီးနေသော ဓလေ့များ ၃၄၅
၁၂၁။ 'အအ်မားလ်'(ကျင့်ကြံပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များ) အား ပြုပြင်မှုနည်းလမ်း ၃၄၇
၁၂၂။ 'အ၀ါးမ်' (အာလင်မ်မဟုတ်သောသူများ) ၏ ကျင့်ကြံဆောင်ရွက်ချက်များ၏ တာဝန်များသည် အာလင်မ်များအပေါ်၌ဖြစ်ခြင်း ၃၄၈
၁၂၃။ အာလင်မ်များနှင့် သူတော်စင်များအား အထူးသတိပေးနှိုးဆော်ချက် ၃၄၈
၁၂၄။ အွမ္မသ် (နောက်လိုက်ထု) အား ပြုပြင်ခြင်း၏ နည်းလမ်း ၃၅၁
၁၂၅။ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များပြုနေခြင်းအပေါ် မြင်တွေ့ပါလျက်နှင့် ရှုံ့ရှာမုန်းတီးမှုကို ထုတ်ဖော်ခြင်းမပြုသည့်အပေါ် ခြိမ်းခြောက်မှု ၃၅၂

၅း၆၄ မှ ၅း၆၇ အထိ

၁၂၆။ အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု ၃၅၄
၁၂၇။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၃၅၅
၁၂၈။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၃၅၈
၁၂၉။ ယဟူဒီတို့၏ ကျူးလွန်စော်ကားမှုတစ်ရပ်၏ အဖြေ ၃၅၈
၁၃၀။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပညတ်ချက်တော်များအား ပြည့်ဝစွာဆောက်တည်ခြင်းသည် ကမ္ဘာလောက၌ ဗရ်ကာသ်မင်္ဂလာတရားရရှိရန်အကြောင်းခံဖြစ်ခြင်း ၃၅၉
၁၃၁။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပညတ်တော်များအား ပြည့်ဝစွာ လိုက်နာခြင်းသည် မည်ကဲ့သို့သော ပုံစံဖြစ်သနည်း။ ၃၆၀
၁၃၂။ သံသယတစ်ခုနှင့် ၄င်း၏ ရှင်းလင်းချက် ၃၆၁
၁၃၃။ လေးနက်စွာ တိုက်တွန်းပို့ချရန်နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ အားဖြေသိမ့်မှု ၃၆၂
၁၃၄။ **နေဝင်ဆုံးမဂ်ရိဗ်အချိန်၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏အမိန့်ခြွေချက်ဆုံးမမှုတစ်ရပ်** ... ၃၆၃

၅း၆၈ မှ ၅း၆၉ အထိ

၁၃၅။ အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု ၃၆၆
၁၃၆။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၃၆၆

စဥ် | အကြောင်းအရာ | စာမျက်နှာ

၁၃၇။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၃၆၇
၁၃၈။ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သာသနာတော်အား လိုက်နာသမှုပြုရန် လမ်းညွှန်ချက် ၃၆၇
၁၃၉။ ပညတ်ချက်သုံးမျိုး ၃၆၉
၁၄၀။ တမန်တော်မြတ် ﷺ အား ဖြေသိမ့်မှုတစ်ရပ် ၃၇၀
၁၄၁။ မျိုးနွယ်အုပ်စု (၄) စုအား အီမာန်နှင့် ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလအား ဆောက်တည်ရန် နှိုးဆော်ချက်နှင့် 'အာခေရသ်' ၌ လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှု ရရှိရန် ကတိတော် ၃၇၀
၁၄၂။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါး၌ ခွဲခြားမှု၏ အဓိကမှုတည်ချက်သည် ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလအပေါ်၌ မူတည်ခြင်း ၃၇၂
၁၄၃။ ရစူလ်၏ ရစူလ်ဖြစ်ခြင်းအပေါ်အီမာန်မယူဘဲ လွတ်မြောက်မှုမရရှိခြင်းအကြောင်း ၃၇၃

၅း၇၀ မှ ၅း၇၁ အထိ

၁၄၄။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၃၇၈
၁၄၅။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ....
၁၄၆။ ဗနီအိစ္စရာအီလ်တို့၏ ပဋိညာဉ် ချိုးဖောက်မှု ၃၇၉

၅း၇၂ မှ ၅း၇၆ အထိ

၁၄၇။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၃၈၁
၁၄၈။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၃၈၃
၁၄၉။ ဟဇရသ်မစီးဟ် (အီစာ) အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဖြစ်ကြောင်းကို ချေပချက်... ၃၈၄
၁၅၀။ အပျိုစစ်စစ် မရ်ယမ်သခင်မသည် နဗီဖြစ်ပါ၏လော။ သို့မဟုတ်
၁၅၁။ ဝလီဖြစ်ပါ၏လော။ ၃၈၅

၅း၇၇ မှ ၅း၈၁ အထိ

၁၅၂။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၃၈၇
၁၅၃။ ဗနီအိစ္စရာအီလ်တို့၏ ဒုတိယရှုထောင့်တစ်ရပ် ၃၈၈
၁၅၄။ ဗနီအိစ္စရာအီလ်တို့၏ 'အိစ်ဖ်ရားသ္သ်'၊ 'သဖ်ရီးသ္သ်' (အတိုင်းထက် သာပိုမှုနှင့် လျော့နည်းမှု) ၃၈၉

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၅၅။	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတိုင် ရောက်ရှိခြင်း၏ နည်းလမ်း	၃၉၀
၁၅၆။	အသိပညာ (အိလ်မ်) အားသုတေသနပြုခြင်း၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်းတို့သည် 'ဂုလူဝ်' (တစ်ဖက်စွန်းရောက်ခြင်း) ၏အတွင်း၌ မပါဝင်ခြင်းအကြောင်း	၃၉၂
၁၅၇။	ဗနီအိစ္စရာအီးလ်တို့အားအလယ်အလတ်လမ်းစဉ်ကို လိုက်နာရန်လမ်းညွှန်ချက်…	၃၉၃
၁၅၈။	ဗနီအိစ္စရာအီးလ်တို့၏ ဇာတ်သိမ်းမလှခြင်း	၃၉၃

၅ း ၈၂

၁၅၉။	အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်	၃၉၅
၁၆၀။	အာယသ်တော်များ၏ ဆက်နွယ်မှု	၃၉၅
၁၆၁။	အနှစ်ချုပ်ရှင်းလင်းချက်	၃၉၅
၁၆၂။	သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ	၃၉၆
၁၆၃။	အချို့ကျမ်းဂမျိုးနွယ်စုများ၏ အမှန်တရားအပေါ် လေးစားမှုအကြောင်း	၃၉၆
၁၆၄။	ဟဇရသ်ဂျအ်ဖရ် ؓ ၏ တင်ပြချက်အပေါ် ဟဗ်ရှာဟ်ဘုရင်၏ခံစားချက်	၃၉၇
၁၆၅။	ဟဗ်ရှာဟ်ဘုရင်၏ ကိုယ်စားလှယ်အုပ်စု တမန်တော်မြတ် ﷺ ထံတော်ပါး ခစားဝင်ရောက်ခြင်း	၃၉၈
၁၆၆။	မျိုးနွယ်စုနှင့် သာသနာမှုရင်းဇစ်မြစ် အသက်ဝိညာဉ်သည် အမှန်တရားကို လက်ခံသည့် သာသနာ့ပညာရှင်များဖြစ်ခြင်းအကြောင်း	၄၀၀

ပါရာ [၆]

စူရာဟ် နေဆာအ်

အမျိုးသမီးများကဏ္ဍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

သနားကြင်နာ ညှာတာတော်မူသော အနန္တကရုဏာတော်ရှင် ဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ဖြင့် အစပြုပါ၏။

لَا يُحِبُّ اللّٰهُ الْجَهْرَ بِالسُّوْٓءِ مِنَ الْقَوْلِ اِلَّا مَنْ ظُلِمَ ؕ
وَكَانَ اللّٰهُ سَمِيْعًا عَلِيْمًا ﴿١٤٨﴾

၄ : ၁၄၈ ။ ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (သူတစ်ပါး၏) မကောင်းကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသည်ကို နှစ်မြို့တော်မမူချေ။ သို့ရာတွင် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်းခံရသော သူမှာကား (မိမိအား နှိပ်စက်သောသူ၏ မကောင်းမှုကိုမူ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုပိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။) အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းခံရသော သူ၏ ပြောဆိုမှုကို) ကောင်းစွာ ကြားသိတော်မူသောအသျှင်၊ (ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သူ၏အကြောင်းကိုလည်း) ကောင်းစွာ သိရှိတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည်။

اِنْ تُبْدُوْا خَيْرًا اَوْ تُخْفُوْهُ اَوْ تَعْفُوْا عَنْ سُوْٓءٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيْرًا ﴿١٤٩﴾

၄ : ၁၄၉ ။ ။ (ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းခံရသူသည် မိမိက မကျေမနပ်ဖြစ်ကြောင်းကို ထုတ်ဖော်ပြောဆို ညည်းညူပိုင်ခွင့် ရှိသော်လည်း) အကယ်၍ အသင်တို့သည် ကောင်းမှုတစ်စုံတစ်ရာကို ထုတ်ဖော်ကြပါလျှင် သို့မဟုတ် ယင်းကောင်းမှုကို ဖုံးအုပ်ကြပါလျှင် သို့တည်းမဟုတ် အသင်တို့သည် (တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူ၏) အပြစ်တစ်စုံတစ်ရာကို ခွင့်လွှတ်ကြပါလျှင် (ဤသည် အကောင်းဆုံးပင်ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ) ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ ခွင့်လွှတ်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ဖြစ်သည့်အပြင် အလွန်တရာ စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်လည်း ဖြစ်တော်မူသည်။

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ
بِاللّٰهِ وَرُسُلِهٖ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُّفَرِّقُوا بَيْنَ اللّٰهِ وَرُسُلِهٖ
وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَّنَكْفُرُ بِبَعْضٍ ۙ وَّيُرِيدُونَ أَنْ
يَّتَّخِذُوا بَيْنَ ذٰلِكَ سَبِيلًا ۙ﴿١٥٠﴾

၄ : ၁၅၀ ။ ။ ကေန်စင်စစ် အကြင်သူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်တို့ကို ငြင်းပယ်ကြကုန်သည်။ ၄င်းအပြင် ထိုသူတို့သည် (ကြည်ဖြူစွာ အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိရာ၌လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်၏ စပ်ကြားတွင် ခွဲခြားလိုသော ဆန္ဒရှိကြကုန်သည်။) ထိုမျှမက ယင်းသူတို့သည် (မိမိတို့၏ နှုတ်ဖြင့်) ‘ငါတို့သည် အချို့ (ရစူလ်တမန်တော်များ) ကိုသာ ယုံကြည်ကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် အချို့ (ရစူလ်တမန်တော်များ) ကိုမူ (မယုံကြည်) ငြင်းပယ်ကြသည်’ဟူ၍လည်း ပြောဆိုကြလေသည်။ ထို့ပြင် ၄င်းတို့သည် ယင်း (ကာဖိရ်) သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုနှင့် အီမာန်ယုံကြည်မှု၏ အလယ်စပ်ကြားတွင် (အခြားဘာသာတစ်ခုကို တီထွင်လိုက်နာလိုသော ဆန္ဒရှိသည့်အတိုင်း) နည်းလမ်းတစ်ခုကိုလည်း ပြုလုပ်လိုကြကုန်သည်။

أُولٰٓئِكَ هُمُ الْكٰفِرُونَ حَقًّا ۚ وَأَعْتَدْنَا لِلْكٰفِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٥١﴾

၄ : ၁၅၁ ။ ။ (သို့ဖြစ်ပေရာ) ထိုသူတို့သည်သာလျှင် မုချ ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သောသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ငါအသျှင်မြတ်သည် ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သောသူတို့အဖို့ ဂုဏ်ရည်သေးသိမ်စေသော အပြစ်ဒဏ်ကို အသင့်ပြင်ဆင်ထားရှိတော်မူပြီး ဖြစ်သည်။

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَ
رُسُلِهٖ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ أُولٰٓئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أُجُورَهُمْ ۗ
وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ۧ﴿١٥٢﴾

၄ : ၁၅၂ ။ ။ သို့ရာတွင် အကြင်သူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်တို့ကို ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။ (ကြည်ဖြူစွာ အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိရာ၌) ၄င်း (ရစူလ်တမန်တော်) တို့အနက် မည်သည့် (ရစူလ်တမန်တော်) တစ်ပါးပါးကိုမျှ ခွဲခြားခြင်းကိုလည်း မပြုခဲ့ကြချေ။ သို့ဖြစ်ပေရာ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူသော အသျှင်၊ အလွန်တရာ သနားကြင်နာ ညှာတာတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (သူတစ်ပါး၏) မကောင်းကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသည်ကို နှစ်မြို့တော်မမူချေ။ သို့ရာတွင် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်းခံရသော သူမှာကား (မိမိအား နှိပ်စက်သောသူနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်ရပ်အချို့အား တိုင်တန်းမှုပြုသည်ဆိုလျှင် အပြစ်မထိုက်ချေ။) အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းခံရသော သူ၏ ပြောဆိုမှု) ကို ကောင်းစွာ ကြားသိတော်မူသော အသျှင်၊ (ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သူ၏အကြောင်းကိုလည်း) ကောင်းစွာ သိရှိတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည်။ (ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းခံရသော သူသည်လည်း မှုရင်းဖြစ်ရပ်နှင့်ဆန့်ကျင်သော အခြေအနေအကြောင်းအရာကို ပြောဆိုခြင်းကို ခွင့်ပြုမှုမရှိကြောင်းကို ညွှန်ပြထားသည်။ ဖြစ်ရပ်မှန်ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းသည် အဘာယ်မျှခန့်ပင် ဖြစ်စေကာမူ ပြုပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

သို့ရာတွင် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း ခံရသူသည် မိမိက မကျေမနပ်ဖြစ်ကြောင်းကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုညည်းညူပိုင်ခွင့် ရှိသော်ငြားလည်း) အကယ်၍ အသင်တို့သည် ကောင်းမှုတစ်စုံတစ်ရာကို ထုတ်ဖော်ကြပါလျှင် သို့မဟုတ် ယင်းကောင်းမှုကို ဖုံးအုပ်ကြပါလျှင် (ယင်းအချက်အတွင်း၌ ချမ်းသာခွင့်လွှတ်ပေးခြင်းလည်း ပါဝင်သည်။) သို့တည်းမဟုတ် အသင်တို့သည် (အထူးသဖြင့် တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူ၏) အပြစ်တစ်စုံတစ်ရာကို ခွင့်လွှတ်ကြပါလျှင် (ဤသည် သာပို၍ အကောင်းဆုံးပင်ဖြစ်၏။ အကြောင်းမှာ) စေကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ ခွင့်လွှတ်တော်မူသော အသျှင်၊ (မိမိ၏ တရားခံများကို ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုး၊ နည်းအသွယ်သွယ်ဖြင့် တုံ့ပြန်မှုပြုနိုင်သည့် ကြားကပင် များစွာ ခွင့်လွှတ်မှုကို ပြုလေသည်။) အလွန်တရာ စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်လည်း ဖြစ်တော်မူသည်။ (သို့ရှိရာ အကယ်၍ အသင်တို့သည်လည်း ဤကဲ့သို့ ပြုပါမူ ဦးစွာပထမ အသင်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဓလေ့တော်အား နောက်လိုက်မှုပြုခြင်း၏ အချက်နှင့် အသျှင်မြတ်၏ဘက်တော်မှ အသင်နှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း ဤကဲ့သို့ ပြန်လည်၍ ပြုပါမူ ဆက်ခံလာစေရန် မျှော်လင့်ချက် ရှိပေလိမ့်မည်။

စေကန်စင်စစ် အကြင်သူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် (လာလျက်ရှိသော အာယသ်တော်၌ ယင်းသူတို့၏ ယုံကြည်ချက်၊ ပြောဆိုချက်တို့နှင့်အညီ မုချ ယင်းအချက်အလက်တို့သည် သွေဖည်ငြင်းဆန်မှုဖြစ်နေသည်) နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်တို့ကို (အချို့သော နဗီတမန်တော်များအား ရှင်းလင်းစွာ ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ တို့၏ နဗီဖြစ်ခြင်းအား) ငြင်းဆိုသောသူများဖြစ်သည်။ ၎င်းအပြင် ထိုသူတို့သည် (ကြည်ဖြူစွာ အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိရာ၌လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်၏ စပ်ကြားတွင် ခွဲခြားလိုသော ဆန္ဒရှိကြကုန်သည်။) ထိုမျှမက ယင်းသူတို့သည် (မိမိတို့၏ ယုံကြည်ချက်အရ နှုတ်လျှာဖြင့်) 'ငါတို့သည် အချို့ (ရစူလ်တမန်တော်များ) ကိုသာ ယုံကြည်ကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် အချို့ (ရစူလ်တမန်တော်များ)

ကိုမူ (မယုံကြည်) ငြင်းပယ်ကြသည်'ဟူ၍လည်း ပြောဆိုကြလေသည်။ (ထိုပြောဆိုမှုနှင့် ခံယူချက် ယုံကြည်မှုဝါဒများကြောင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အားလည်းကောင်း၊ နဗီတမန်တော်များအားလည်းကောင်း၊ သွေဖည်ငြင်းဆန်ရာ မုချ သက်ရောက်သွားပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် နဗီတမန်တော်များအားလုံးသည် နဗီတမန်တော်များအားလုံးကို နဗီဟူ၍သာ မိန့်ဆိုတော်မူထားသည်။ အချို့သော နဗီတမန်တော်များကို ငြင်းဆိုလိုက်ပါမူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ကျန်ရှိသော နဗီတမန်တော်များအား ငြင်းဆိုရာ ရောက်သွားပေမည်။ အကြင်ငြင်းဆိုခြင်းသည် ထောက်ခံအတည်ပြုခြင်းနှင့် အီမာန်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အကြောင်းအရာ ဖြစ်သည်။) ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် ယင်း (ကာဖိရ်) သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုနှင့် အီမာန်ယုံကြည်မှု၏ အလယ်စပ်ကြားတွင် (အခြားဘာသာတစ်ခုကို တီထွင်လိုက်နာလိုသော ဆန္ဒရှိသည့်အတိုင်း) နည်းလမ်းတစ်ခုကိုလည်း ပြုလုပ်လိုကြကုန်သည်။ (အားလုံးသော နဗီတမန်တော်များအပေါ် မွတ်စ္စလင်မ် (အမိန့်နာခံသောသူများ) အီမာန်ယူထားကြသကဲ့သို့ အီမာန်မယူရန်နှင့် အားလုံးသော နဗီတမန်တော်များကို ငြင်းဆိုထားသော မုရှ်ရစ်က် (တုဖက်နိူင်းယှဉ်သူများ) ကဲ့သို့လည်း ငြင်းဆိုမှု မပြုရန် ဖြစ်သည်။

(သို့ဖြစ်ပေရာ) ထိုသူတို့သည်သာလျှင် မုချ ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သောသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အချို့သောသူများကို ငြင်းဆိုခြင်းသည်လည်း 'ကုဖွ်ရ်' (သွေဖည်ငြင်းဆန်မှု) ပင် ဖြစ်သည်။ 'ကုဖွ်ရ်' (သွေဖည်ငြင်းဆန်မှု) နှင့် အီမာန် (ယုံကြည်ခြင်းတရားထားရှိခြင်း) ၏ကြား၌ ဆက်စပ်မှုကြားခံ တစ်စုံတစ်ရာမရှိပေ။ ပြည့်ပြည့်ဝဝ မယုံကြည်ခြင်းသည်ပင်လျှင် 'ကုဖွ်ရ်' (သွေဖည်ငြင်းဆိုမှုပင်) ဖြစ်သည်။ ငါအသျှင်မြတ်သည် ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့အဖို့ ဂုဏ်ရည်သေးသိမ်စေသော အပြစ်ဒဏ်ကို အသင့်ပြင်ဆင်ထားရှိတော်မူပြီး ဖြစ်သည်။ (ထိုပြစ်ဒဏ်သည် ၎င်းသူတို့အဖို့ သာလျှင် ဖြစ်သည်။)

သို့ရာတွင် အကြင်သူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်တို့ကို ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။ (ကြည်ဖြူစွာ အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိရာ၌) ၎င်း (ရစူလ်တမန်တော်) တို့အနက် မည်သည့် (ရစူလ်တမန်တော်) တစ်ပါးပါးကိုမျှ ခွဲခြားခြင်းကိုလည်း မပြုခဲ့ကြချေ။ သို့ဖြစ်ပေရာ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ယင်းသူတို့အား ၎င်းတို့ ကုသိုလ်အကျိုးများကို မုချ ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူမည်။ (အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ) အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူသော အသျှင်၊ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အီမာန်မယူမီပင် ကာလက ပြုမိခဲ့သော ပြစ်မှုဒုစရိုက်များအားလုံးကို ချမ်းသာပလပ်ခွင့် ပေးသနားတော်မူထားသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ ထိုအသျှင်မြတ်သည်) အလွန်တရာ သနားကြင်နာ ညှာတာတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အီမာန်၏ 'ဗရ်ကသ်'(မင်္ဂလာတရားတိုးပွားမှု) ကြောင့် ၎င်း၏ ကုသိုလ်အကျိုးတရားကို ဆထက်ထမ်းပိုးပြု၍ အကျိုးစဝါးဗ်များစွာ ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူပေလိမ့်မည်။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ခမ္မသတ်များ

ဤအထက်တင်ပြပါ အာယသ်တော်များထဲမှ ပထမအာယသ်တော်နှင့် ဒုတိယအာယသ်တော်သည် စကြဝဠာလောကကြီးထဲမှ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုကို ဝေးကွာစေရန် စီရင်ထုံးတစ်ရပ်ကို သတ်မှတ်ထားသည်။ သို့ရာတွင် အမိန့်သဘောအသွင်သာလျှင် ဆောင်သော အများသူငှာတို့၏ စီရင်ထုံးဥပဒေများကဲ့သို့ မဟုတ်ပေ။ သို့သာမက ခြိမ်းခြောက်မှုနှင့် လှုံ့ဆော်မှု အသွင်သဏ္ဌာန်တစ်ရပ်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်စီရင်ထုံးအတွင်း၌ ရှုထောင့်တစ်ဖက်မှ ကြည့်မူ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း ခံရသူသည် ညှဉ်းပန်းသောသူအား တိုင်တန်းမှုပြုခြင်း သို့မဟုတ် တရားရုံးဌာနတစ်ခု၌ တရားမျှတမှုဖြစ်ခြင်း၏ လိုလားချက်နှင့် ပြစ်မှုဒုစရိုက်များအား ပိတ်ပင်တားဆီးခြင်း၏ အကြောင်းခံတစ်ရပ် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းအချက်နှင့်အတူ ချွင်းချက်တစ်ရပ်ကိုလည်း ‘စူရာဟ်နဟလ်’၏ အာယသ်တော်အတွင်း၌ တင်ပြထားသည်။

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ ؕ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِّلصَّابِرِينَ

ငင်းအပြင် အကယ်၍ အသင်တို့သည် တုံ့ပြန်လက်စားချေ (လို) ခဲ့ကြသည်ရှိသော် မိမိတို့ (အား) ဒုက္ခပေးခြင်းခံကြရသည်နှင့် ညီတူညီမျှပင် တုံ့ပြန်လက်စားချေကြလေကုန်။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ အသင်တို့သည် သည်းခံခဲ့ကြပါလျှင် စကန်မလွဲ ယင်းသည်းခံမှုသည် သည်းခံခြင်းတရား ထားရှိကြသူ တို့အဖို့ အကောင်းဆုံးပင် ဖြစ်၏။ *[၁၆ : ၁၂၆]*

အကယ်၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အသင့်အား ညှဉ်းပန်းမှုပြုသည်ဆိုလျှင် အသင်သည်လည်း ငင်းသူထံမှ ညှဉ်းပန်းမှု၏အစားကို ရယူနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် စည်းကမ်းချက်မှာ ငင်းသူ ညှဉ်းပန်းသောအတိုင်းအတာထက် သာပို၍ တုံ့ပြန်မှုကို မရယူရန်ဖြစ်သည်။ သို့တည်းမဟုတ်ပါက အသင်သည်လည်း ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သောသူ ဖြစ်သွားပေလိမ့်မည်။ အကြင်အချက်၏ ရလဒ်မှာ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု၏အစားကို တုံ့ပြန်ချေပရာ၌ ပြန်လည်ညှဉ်းပန်းမှု ပြုခြင်း၏ အတိုင်းအတာကို ခွင့်မပြုထားပေ။ သို့သာမက ညှဉ်းပန်းမှု၏အစားကို တရားမျှတမှုနှင့်သာလျှင် ရယူနိုင်ပေသည်။ ထိုအချက်နှင့်အတူ ‘အစားပြန်လည်ရယူခြင်းသည် ပြုပိုင်ခြင်းဖြစ်နေလင့်ကစား သို့ရာတွင် သည်းခံမှုတရားထားခြင်းနှင့် ခွင့်လွှတ်မှုပြုခြင်းသည် သာပို၍ ကောင်းမွန်ကြောင်း ညွှန်ပြထားပေသည်။

အထက်တင်ပြပါ အာယသ်တော်မှ ‘အကြင်သူအား အခြားတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုကို ပြုသည်။ အကယ်၍ ထိုသူသည် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း၊ တိုင်တန်းမှုနှင့် ဆင့်ပြန်မှုကို လူတို့အား ပြောဆိုလျှင်’ ဤသည့်အချက်သည် အတင်းပြောဆိုခြင်း၏ ‘ဟရာမ်’ (ပြုပိုင်ခွင့်မရှိသောအချက်) ၌ မပါဝင်ကြောင်းကို သိရှိရပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အသျှင်မြတ်ကိုယ်တော်တိုင်ပင်လျှင် ငင်းအား တန်တန်းမှုပြုရန် အခွင့်ကောင်းကို ပေးသနားထားတော်မူပေသည်။ အချုပ်မှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် တစ်ဖက်မှကြည့်မူ ညှဉ်းပန်းမှုပြုခြင်း ခံရသူကို ညှဉ်းပန်းပြုခြင်း၏ တူညီမှုအစားပြန်လည်ရယူခြင်းကို ပြုပိုင်ခွင့်ပေးထားကာ အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း အမြင့်မြတ်ဆုံးသော စာရိတ္တ

၏ လမ်းညွှန်မှုဖြစ်သော ခွင့်လွှတ်ခြင်းနှင့် ယင်းအချက်နှင့်ယှဉ်တွဲကာ 'အာခေရသ်' (တမလွန်ဘဝ) ၏ အကြီးအကျယ်ဆုံးသော အကျိုးကျေးဇူးကို ရှေးရှု၍ ညှဉ်းပန်းမှုခံရသူကို 'ထိုသူသည် မိမိ၏ ထိုလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသော အခွင့်အရေးကို နောက်ဆိုင်းကာ ညှဉ်းပန်းမှုကို ကလဲ့စားမချေရန်တည်း' ဟူသောအချက်ကို နှိုးဆော်ထားပေသည်။ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

اِنْ تُبْدُوْا خَيْرًا اَوْ تُخْفُوْهُ اَوْ تَعْفُوْا عَنْ سُوْٓءٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيْرًا

(ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းခံရသူသည် မိမိက မကျေမနပ်ဖြစ်ကြောင်းကို ထုတ်ဖော်ပြောဆို ညည်းညူပိုင်ခွင့် ရှိသော်လည်း) အကယ်၍ အသင်တို့သည် ကောင်းမှုတစ်စုံတစ်ရာကို ထုတ်ဖော်ကြပါလျှင် သို့မဟုတ် ယင်းကောင်းမှုကို ဖုံးအုပ်ကြပါလျှင် သို့တည်းမဟုတ် အသင်တို့သည် (တစ်ဦးတစ်ယောက်သော သူ၏) အပြစ်တစ်စုံတစ်ရာကို ခွင့်လွှတ်ကြပါလျှင် (ဤသည် အကောင်းဆုံးပင်ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ) ကေန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ ခွင့်လွှတ်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ဖြစ်သည့်အပြင် အလွန်တရာ စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်လည်း ဖြစ်တော်မူသည်။

[၄ း ၁၄၉]

ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ အဓိကရည်ရွယ်ချက်သည်မှု ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုအား ခွင့်လွှတ်ရန်နှင့် စပ်လျဉ်းနေသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းအချက်နှင့်အတူ ကောင်းမှုကို ထုတ်ဖော်ခြင်းနှင့် ဖုံးအုပ်ခြင်းတို့အားလည်း တင်ပြကာ ခွင့်လွှတ်ခြင်းသည် အလွန်ကြီးမားသော ကောင်းမှုကုသိုလ်တစ်ရပ် ဖြစ်ခြင်းဘက်သို့ ညွှန်ပြထားပေသည်။ အကြင်မည်သူမဆို ယင်းအချက်အား ရွေးချယ်မည်ဆိုလျှင် ထိုသူသည် အသျှင်မြတ်၏ ခွင့်လွှတ်ခြင်းနှင့် သနားကရုဏာတော်အား ခံထိုက်သူဖြစ်သွားပေမည်။

အာယသ်တော်၏ အဆုံး၌

فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيْرًا

ကေန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ ခွင့်လွှတ်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ဖြစ်သည့်အပြင် အလွန်တရာ စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်လည်း ဖြစ်တော်မူသည်။ [၄ း ၁၄၉]

ဟူ၍ မိန့်တော်မူကာ 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အကြွင်းမဲ့ အလွန်တရာ စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသော အသျှင်ဖြစ်ရာ လိုလားတော်မူလျှင် အကြင်မည်သူ့ကိုမဆို ပြစ်ဒဏ်ပေးနိုင်စွမ်းရှိသည့် ကြားကပင် အလွန်တရာ ခွင့်တော်မူသော အသျှင်ဖြစ်တော်မူသည်။ သို့ရှိရာ အကြင်လူသားထံ၌ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုနှင့် ရွေးချယ်ပိုင်ဆိုင်ခွင့် တစ်စုံတစ်ရာ မရှိရာ အကယ်၍ ၎င်းသည် တုံ့ပြန်မှုကို လိုလားနေသည်ဆိုလျှင်လည်း စွမ်းဆောင်နိုင်မှု မရှိခြင်းလည်း အလွန်တရာ ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ၎င်းလူသားများအဖို့ ခွင့်လွှတ်ခြင်းသည် သာ၍ သင့်တော်ကြောင်းကို ပြသထားတော်မူပေသည်။

ဤသည် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုကို ဝေးကွာအောင်ပြုခြင်းနှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲစေခြင်း၏ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ ဥပဒေသနှင့် ဆင့်ကဲပျိုးထောင်ခြင်း၏ အသွင်သဏ္ဌာန်ဖြစ်သည်။ တစ်ဖက်မှကြည့်မူ တန်းတူညီမျှ တုံ့ပြန်မှု၏ အခွင့်အရေးကိုပေးကာ တရားမျှတခြင်း၏ အကောင်းဆုံးသော ဥပဒေသကို ပြဋ္ဌာန်းထားပေသည်။ ဒုတိယတစ်ဖက်မှ ကြည့်မူ ညှဉ်းပန်းမှုခံရသူကို အမြင့်မြတ်ဆုံးသော စာရိတ္တကို ညွှန်ပြကာ ခွင့်လွှတ်မှုကိုပြုရန် နှိုးဆော်ထားပေသည်။ အကြောင်းအချက်၏ မုချအကျိုးဆက်တရားကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် အခြားသောတစ်နေရာ၌ မိန့်မြွက်ထားသည်မှာ-

فَاِذَا الَّذِیْ بَیْنَكَ وَبَیْنَهٗ عَدَاوَةٌ كَاَنَّهٗ وَلِیٌّ حَمِیْمٌ

ထိုသို့ဖြစ်လျှင် အကြင်သူနှင့် အသင်၏ကြား၌ ရန်ငြိုးရှိ၏။ ထိုသူသည် မိတ်ဆွေအရင်းကဲ့သို့ ဖြစ်လာပေမည်။

[၄၁ : ၃၄]

တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုကို အစားရယူခြင်းဖြင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုအား တားမြစ်မှုတို့သည် မုချ ဖြစ်ရှိပေသည်။ သို့ရာတွင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်စလုံးတို့၏ စိတ်နှလုံးသားအတွင်း၌ နောင်လာမည့် အနာဂတ်ကာလ၌ တစ်ဖန် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားမှုဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းခံ ဖြစ်ပေါ်နိုင်စေသော ခိုင်မြဲသည့် အကြောင်းဆက်တရားကို ချန်ထားရစ်ထားကြပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က ညွှန်ပြထားသော မွန်ရည်သော စာရိတ္တ၏ သင်ခန်းစာ၏ အဆုံးရလဒ်သည် နက်ရှိုင်းသော ရန်ငြိုးမှု၊ မုန်းတီးမှုများကို မိတ်ဆွေဖြစ်ခြင်း၏ အသွင်သို့ ပြောင်းလဲပေးစေလေသည်။

တတိယ၊ စတုတ္ထနှင့် ပဉ္စမအာယသ်တော်များအတွင်း၌ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ဤသို့ ရှင်းလင်းပြတ်သားလှစွာသော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပေးသနားတော်မူထားပေသည်။ အကြင်သူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ယုံကြည်၍ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်များအပေါ် အီမာန်မယူလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် အချို့သော ရစူလ်တမန်တော်များကို ယုံကြည်၍ အချို့ကို မယုံကြည်လျှင်သော်လည်းကောင်း ထိုသူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါး၌ မုအ်မင်န်မဟုတ်ပေ။ သို့သာမက ထင်ရှားလှစွာသော ကာဖိရ် (သွေဖည်ငြင်းဆန်သူ) ဖြစ်သည်။ အကြင်သူ၏ နောင်တမလွန်ရေးရာ၏ အောင်မြင်လွတ်မြောက်မှု၏ လမ်းစဉ်သည် မည်သည့်လမ်းတစ်စုံတစ်ရာမျှ ရှိမည်မဟုတ်ပေ။

လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှု၏ လမ်းစဉ်သည် မည်သည့်လမ်းစဉ်အပေါ်၌ မူတည်ပေသနည်း၊

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ထိုရှင်းလင်းလှစွာသော ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ၄င်းသူတို့၏ လမ်းလွဲ၊ လမ်းမဲ့မှုနှင့် လမ်းကောက်မှုကို ပြည့်ဝစွာ ရှင်းလင်းထုတ်ဖော်ပြသထားပေသည်။ အကြင်အချက်ကို အခြားသော သာသနာဝင်များ ထောက်ရှုငဲ့ညာ၍ ဘာသာသာသနာနှင့် သာသနာရေးဆိုင်ရာ ယုံကြည်ချက်

များကို လက်ဆောင်သဏ္ဍာန်သဘောမျိုးဖြင့် တင်ပြရန် လိုလားနေပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် စွန္နသ် (ဟဒီးစ်) တော်များ၏ ရှင်းလင်းလှစွာသော ဆုံးဖြတ်ချက်များအား ဆန့်ကျင်မှု၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ပြုမူနေသော အခြားသော သာသနာဝင်များကို 'မွတ်စ္စလင်မ်များထံတွင် လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှု၏ လမ်းစဉ်သည် အစ္စလာမ်သာသနာအတွင်း၌မှာသာလျှင် မူသေ တည်ရှိနေသည်မဟုတ်ချေ။ ယဟူဒီများ သည်လည်း မိမိတို့၏ သာသနာ့အပေါ်၌လည်းကောင်း၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များသည်လည်း မိမိတို့၏ သာသနာအပေါ်၌ တည်တံ့စွာ နေထိုင်မည်ဆိုလျှင် လွတ်မြောက်မှုကို ရရှိနိုင်ပေသည်ဟူသော အကြောင်း ပြသရန် လိုလားနေပေသည်။ အမှန်စင်စစ် ဤသူများအားလုံးသည် နဗီရစူလ်တမန်တော်များအားလုံးကို သော်လည်းကောင်း အနိမ့်ဆုံးအဆင့်အနေဖြင့် အချို့သော ရစူလ်တမန်တော်များအား ငြင်းဆို၍ ထားကြ ပေသည်။ အကြင်သူများအား ကာဖိရ် (သွေဖည်ငြင်းဆန်သူ) များဖြစ်ကြောင်း ငရဲလားရမည့်သူများ ဖြစ်ကြောင်းကို ဤအာယသ်တော်က ထုတ်ပြန်ကြေငြာထားတော်မူပေသည်။

အစ္စလာမ်သာသနာသည် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်မဟုတ်သော အခြားသော သူများနှင့်အတူ တရားမျှတမှုထားရှိခြင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍရပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ချင်းစာတရားနှင့် ကောင်းကျိုးကို လိုလားသော ဆိုင်ရာကဏ္ဍရပ်များ၌သော်လည်းကောင်း၊ ကျေးဇူးတရားထားရှိခြင်း၏ ကဏ္ဍရပ်များ၌ သော်လည်းကောင်း မိမိတို့နည်းတူ ပြောင်မြောက်စွာ မပြသနိုင်ခြင်းဟူသော အချက်၌လည်း သံသယဝင်ရန် အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာ မရှိပေ။ သို့ရာတွင် ကျေးဇူးတရားထားရှိခြင်းနှင့် ပြေပြစ်ကျစ်လစ်လှစွာ ဆက်ဆံ ခြင်းသည် မိမိတို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုအတွင်း၌ရှိသော ကဏ္ဍရပ်များအတွင်း၌မှာသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ သည် အခြားသောသူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို လက်ဆောင်ပုံစံဖြင့် ပေးဆပ်နိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှုတွင်း၌ မရှိသည့် ဘာသာသာသနာရေးဆိုင်ရာ အခြေခံဥပဒေသများနှင့် ယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍရပ်များကို မဆိုလိုပေ။ အစ္စလာမ်သာသနာသည် မွတ်စ္စလင်မ်မဟုတ်သောသူများနှင့်အတူ ထောက်ထားညာတာမှု ပြုခြင်းနှင့် ပြေပြစ်စွာ ဆက်ဆံခြင်းကို ညွှန်ကြားရာ၌ အလွန်ရက်ရောသကဲ့သို့ ထိုသာသနာသည် မိမိ၏ တရားဥပဒေဘောင်နယ်နိမိတ်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်၌လည်း အလွန်သတိဝီရိယရှိစွာနှင့် ခိုင်ခံ့ မှုလည်း ရှိပေသည်။ ထိုသာသနာသည် မွတ်စ္စလင်မ်မဟုတ်သောသူများနှင့်အတူ ကိုယ်ချင်းစာတရား ထားရှိစေခြင်း၊ ကောင်းရာကောင်းကျိုးကို လိုလားစေခြင်းနှင့် အလွန်တရာ ထောက်ထားငဲ့ညာမှုနှင့်တကွ ထားရှိသကဲ့သို့ 'ကုဖွရ်' (သွေဖည်ငြင်းဆန်မှု) နှင့် 'ကုဖွရ်'၏ ထုံးတမ်းအစဉ်အလာများအားလည်း ပြည့်ဝစွာ ကင်းလွတ်ကြောင်းကို ကြေငြာချက်ထုတ်ထားတော်မူပေသည်။ မွတ်စ္စလင်မ်များကို မွတ်စ္စလင်မ် မဟုတ်သောသူများဖြင့် သီးခြားစွာ မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်ရပ်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားတော်မူပေသည်။ ၎င်း သာသနာ၏ မျိုးနွယ်ဆိုင်ရာ အထိမ်းအမှတ်များကိုလည်း ပြည့်ဝပြောင်မြောက်စွာ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် မှုကိုလည်း ပြုကြလေသည်။ ထိုသာသနာသည် 'အေဗာဒသ်' (ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်း) ကဲ့သို့ မွတ်စ္စလင်မ် များ၏ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးဆိုင်ရာ ကဏ္ဍများကိုလည်း အခြားသောလူမျိုးများမှ သီးသန့် တစ်မူထူးစွာ

ထားရှိတော်မူစေသည်။ အကြင်အချက်၏ မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင်သော ဥပမာများသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်နှင့် ဟဒီးစ်တော်များ၌ တည်ရှိပေသည်။

အကယ်၍ အစ္စလာမ်သာသနာနှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ဘာသာသာသနာတိုင်း လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှု ရရှိသည်နိုင်ဟူ၍ ယုံကြည်ချက်အား ချမှတ်ပြဋ္ဌာန်းပါမူ ထိုလွတ်မြောက်အောင်မြင်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အစ္စလာမ်သာသနာတော်အား ဤမျှခန့် အင်တိုက်အားတိုက် နှိုးဆော်ရန် တစ်စုံတစ်ရာ ရှိမည်မဟုတ်ပေ။ ထို့ပြင် ယင်းသာသနာအဖို့ အသက်ရင်းရခြင်းသည် စည်းကမ်းဥပဒေဘောင်အရ များယွင်း၍ ဦးနှောက်အသိဉာဏ်နှင့်လည်း ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေပေသည်။ သို့သာမက ထိုကဲ့သို့သော ပုံစံ၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ ကိုယ်တော်တိုင် ကြွမြန်းလာခြင်းနှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို ချပေးသနားတော်မူခြင်းသည် (မပြောကောင်း၊ မဆိုအပ်) အကျိုးမဲ့ ဖြစ်သွားချေမည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့် 'ခုလဖာအေရာရှိဒီးန်' (ကိုယ်စားလှယ်တော်များ) ၏ စစ်ဆင်နွှဲမှုအလုံးစုံတို့သည် အဓိပ္ပာယ်မဲ့ ဖြစ်နေရုံသာမက တိုင်းပြည်သိမ်းပိုက်ခြင်း၏ အလိုလောဘရမ္မက်သာ ကျန်ရှိနေပေမည်။

ထိုအထက်တင်ပြပါ အမှုကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အချို့သောသူများသည် စူရာဟ်ဘကရာ၏ အာယသ်တော် (၆၂) ဖြင့် သံသယဝင်ရောက်နေပေသည်။ အကြင်အာယသ်တော်အတွင်း၌ မိန့်မြွက်တော်မူထားသည်မှာ

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَالَّذِيْنَ هَادُوْا وَالنَّصَارٰى وَالصَّابِئِيْنَ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ

وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ

وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ

ကြည်ဖြူစွာ ယုံကြည်ခြင်းတရားထားရှိသော မုအ်မင်န်များသည်လည်းကောင်း၊ ယဟူဒီများသည်လည်းကောင်း၊ ခရစ်ယာန်များသည်လည်းကောင်း၊ ဆွာဗီအီ (အတိတ်ခေတ်လူမျိုးတစ်မျိုး သို့မဟုတ် သာသနာတစ်ရပ် ဖြစ်တန်ရာသည်) များသည်လည်းကောင်း၊ မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုလည်း ကောင်း၊ (သေပြီးနောက် ရှင်ပြန်ထရမည့် ကေယာမသ်) နောက်ဆုံးနေ့ကိုလည်းကောင်း၊ ယုံကြည်၍ ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများကို ဆောက်တည်ခဲ့ပါလျှင် ထိုသူတို့အဖို့ရာ မိမိတို့အား မွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်၌ ကုသိုလ်အကျိုးသည် (အသင့်) ရှိ၏။ ထို့နောက် ယင်းသူတို့အဖို့ မည်သည့်စိုးရိမ်ကြောင့်ကြခြင်းမျှလည်း ရှိမည်မဟုတ်ပေ။ ဝမ်းနည်းပူဆွေးကြရမည်လည်းမဟုတ်။

[၂ : ၆၂]

ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍရပ်များအား ပြည့်ဝစုံလင်စွာ အကျယ်ချဲ့တင်ပြရမည့်အစား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် နောင် 'အာခေရသ်' (ကေယာမသ်) နေ့၏အပေါ် အီမာန်ယုံကြည်ရန်ကိုသာလျှင် တင်ပြ၍ ချုံ့ထားလေသည်။ သို့ရှိရာ အကြင်သူတို့သည် ကုရ်အာန်ကျမ်း

တော်မြတ်ကို အပေါ်ယံတစ်ဝက်တစ်ပျက်အား လေ့လာခြင်းဖြင့် နားလည်ရန် လိုလားကြပေသည်။ ဤအထက်တင်ပြပါ အာယသ်တော်မှ ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် 'ကေယာမသ်' နေ့၏အပေါ်၌သာလျှင် အီမာန်ယုံကြည်မှုထားရှိခြင်းနှင့် နဗီတမန်တော်များအပေါ် အီမာန်ယူခြင်း စည်းကမ်းချက်မဟုတ်ကြောင်း ဖြစ်သည်ကို လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှု ရရှိရန်အတွက် လုံလောက်သည်ဟု မှတ်ယူထားကြပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အသုံးအနှုန်းဝေါဟာရ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ် အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းသည် ရစူလ်တမန်တော်များအပေါ်၌လည်း အီမာန်ယူမှသာ ထောက်ခံအတည်ပြုခြင်း ခံရမည်ဖြစ်ကြောင်းကို ဤသူတို့သည် မသိနားမလည်ကြပေ။ သို့တည်းမဟုတ်ပါက အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ဝန်ခံခြင်းနှင့် တစ်ပါးတည်း တည်ရှိကြောင်းကိုမူ ရိုက်သွင်းသည်လည်း လက်ခံထားပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကိုယ်တော်တိုင်သည် ထိုဇစ်မြစ်အကြောင်းအချက်ကို ဤအောက်ဖော်ပြပါ စကားလုံးများဖြင့် ရှင်းလင်းတင်ပြထားပေသည်။

فَاِنْ اٰمَنُوْا بِمِثْلِ مَآ اٰمَنْتُمْ بِهٖ فَقَدِ اهْتَدَوْا وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا هُمْ فِيْ شِقَاقٍ

فَسَيَكْفِيْكَهُمُ اللّٰهُ وَهُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ

ထို့ကြောင့် ဧကန်စင်စစ် ယဟူဒီနှင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တို့သည် အသင်တို့ ယုံကြည်ကြသကဲ့သို့ ယုံကြည်ကြပါမူ ဧကန်အမှန် ယင်းသူတို့သည်လည်း တရားလမ်းမှန်ကို ရရှိကြကုန်အံ့။ သို့ရာတွင် အကယ်၍သာ လွှဲဖယ်ရှောင်ရှား ကျောခိုင်း၍ သွားကြပါမူ ယင်းသူတို့သည် ငြင်းခုံကွဲပြား ဆန့်ကျင်ဘက် ပြုကြသူများသာ ဖြစ်ကြပေလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်လေရာ အကယ်၍ သူတို့နှင့် ယှဉ်ပြိုင်ဖို့ရာ အကြောင်းကိစ္စ ပေါ်ပေါက်လာပါက အသင်သည် မစိုးရိမ်နှင့်။ အသင်၏အဖို့ရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လုံလောက်တော်မူသည်။ အမှန်စင်စစ် ထို (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလုံးစုံတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ကြားတော်မူသောအသျှင်၊ အရာခပ်သိမ်းတို့ကို အကြွင်းမဲ့ သိစွမ်းတော်မူသော အသျှင်မြတ်ဖြစ်ပေသည်။ *[၂ း ၁၃၇]*

ဤအထက်တင်ပြပါ အာယသ်တော်များအတွင်း၌ ထို့ထက် သာပို၍လည်း ရှင်းလင်းစွာဖြင့် 'အကြင်သူတစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဘက်တော်မှ စေလွှတ်ထားတော်မူသော မည်သည့်ရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါးပါးကိုမူ ငြင်းဆိုသူဖြစ်က ထင်ရှားသော ကာဖိရ် (သွေဖည်ငြင်းဆန်မှုကိုပြုသူ) ဖြစ်ခြင်း၊ ၎င်းသူအဖို့ ငရဲဘုံ၏ 'အဇားဗ်' (အပြစ်ဒဏ်) သင့်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ် အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းသည် ရစူလ်တမန်တော်များကိုပါ ဒွန်တွဲ၍ အီမာန်ယူမှသာ ထောက်ခံအတည်ပြုခြင်း ခံရမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ရစူလ်တမန်တော်များအပေါ် အီမာန်မယူပါက အလ္လာဟ်အပေါ် အီမာန်ရယူထားသည်ဟူ၍ ပြောဆိုခြင်းသည် မမှန်ကန်ကြောင်းကို' ပြသထားပေသည်။

နောက်ဆုံးအာယသ်တော်အတွင်း၌ အဖြေပေးသည့် အသွင်ဟန်ဖြင့် 'နောင်တမလွန် 'အာခေရသ်' ဘဝအဖို့ရာ လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှုဟူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့်တကွ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်

တမန်တော်အပေါင်းတို့ကိုပါ အီမာန်ယူထားသောသူတို့၏ ဝေစုသာလျှင်ဖြစ်ကြောင်းကို မိန့်တော်မူထားသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

اِنَّ الْقُرْاٰنَ يُفَسِّرُ بَعْضُهٗ بَعْضًا

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ကဏ္ဍတစ်ရပ်သည် အခြားသောကဏ္ဍတစ်ရပ်အား အကျယ်ချဲ့ရှင်းချက်ကို ပြုတော်မူသည်။

ကျမ်းတော်မြတ်ကိုယ်တော်တိုင်၏ အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုချက်နှင့် ဆန့်ကျင်စွာ အခြားသော အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုချက်ကို ပြုခြင်းသည် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်အဖို့မဆို ပြုပိုင်ခွင့်မရှိချေ။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

يَسْـَٔلُكَ اَهْلُ الْكِتٰبِ اَنْ تُنَزِّلَ
عَلَيْهِمْ كِتٰبًا مِّنَ السَّمَآءِ فَقَدْ سَاَلُوْا مُوْسٰٓى اَكْبَرَ مِنْ ذٰلِكَ
فَقَالُوْٓا اَرِنَا اللّٰهَ جَهْرَةً فَاَخَذَتْهُمُ الصّٰعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ۚ ثُمَّ
اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ الْبَيِّنٰتُ فَعَفَوْنَا عَنْ
ذٰلِكَ ۚ وَاٰتَيْنَا مُوْسٰى سُلْطٰنًا مُّبِيْنًا ﴿١٥٣﴾

၄ : ၁၅၃ ။ ။ (အို, နဗီတမန်တော်) ရှေးအတိတ်ခေတ် ကျမ်းဂန်ရရှိသူ (ယဟူဒီ) တို့သည် ရေးသားပြီးဖြစ်သော ကျမ်းဂန်တစ်စောင်လုံးကို (လောလောဆယ်ပင်) မိမိတို့ထံ ကောင်းကင်မှ ချပေးစေရန် အသင့်ထံ တောင်းဆိုပါလျှင် ကေန်မလွဲ ၎င်းတို့သည် နဗီတမန်တော်မူစာ၏ထံ ၎င်းထက် ကြီးကျယ်သော အချက်ကိုပင် တောင်းဆိုခဲ့ကြ၏။ ၎င်းတို့သည် (နဗီတမန်တော်မူစာ) ကို အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို အထင်အရှား (အတားအဆီးကင်းမဲ့စွာ) ပြပါလေ’ဟူ၍ပင် ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းတို့၏ ဆိုးသွမ်းမှုကြောင့် မိုးကြိုးလောင်မီးသည် ၎င်းတို့အား ဖမ်းဆီး (ကွပ်မျက်) ခဲ့လေသည်။ တစ်ဖန် ထိုသူများသည် မိမိတို့ထံ ထင်ရှားစွာသော သက်သေလက္ခဏာတော်များ ရောက်ရှိလာပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင်လည်း နွားငယ်ကလေး (၏ ရုပ်ထု) ကို (ကိုးကွယ်ရာ ဘုရားအဖြစ်) ပြုလုပ် (ကိုးကွယ်) ခဲ့ကြပြန်သည်။ သို့သော်လည်း ငါအရှင်မြတ်သည် ယင်းပြစ်မှုကို ခွင့်လွှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် ငါအရှင်မြတ်သည် (နဗီတမန်တော်) မူစာအား ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော ဩဇာအခွင့်အာဏာကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့လေသည်။

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ
الطُّورَ بِمِيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمُ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَّقُلْنَا
لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿١٥٤﴾

၄ : ၁၅၄ ။ ။ ၎င်းအပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့ထံမှ ပဋိညာဉ်ဝန်ခံချက်ယူရန်အလို့ငှာ ထိုသူတို့ထက်ဝယ် 'တူရ်' မည်သောတောင်ကို ပင့်မြှောက်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းအပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့ကို 'အသင်တို့သည် (မြို့၏) တံခါးပေါက်သို့ ဝပ်တွား၍ ဝင်ကြလေကုန်' ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့အား 'အသင်တို့သည် 'စဗ်သ်' (စနေနေ့) ဥပုသ်နေ့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မကျူးလွန်ကြလေနှင့်' ဟူ၍လည်း မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့ထံမှ အလွန်ခိုင်မာသော ပဋိညာဉ်ဝန်ခံချက်ကိုလည်း ယူတော်မူခဲ့သည်။

အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု

လွန်ခဲ့သောအာယသ်တော်များအတွင်း၌ ယဟူဒီများ၏ မမှန်ကန်သော ယုံကြည်ချက်များအကြောင်း တင်ပြ၍ ၎င်းတို့အား ပြစ်တင်ရှုတ်ချမှုများအကြောင်း တင်ပြထားသည်။ ဤအာယသ်တော်များအတွင်း၌လည်း ယင်းသူတို့၏ အခြားသော ဆိုးသွမ်းညစ်ညမ်းသည့် ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များ၏ ရှည်လျားသော မာတိကာနှင့် ယင်းသူတို့အဖို့ အခွန့်ရှည် (ရှည်လျားကာ ပြစ်ဒဏ်ခံရခြင်း၏) မကောင်းသော ဆောင်ရွက်ချက်များ ပါရှိထားပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

(အို, နဗီတမန်တော်) ရှေးအတိတ်ခေတ် ကျမ်းဂန်ရရှိသူ (ယဟူဒီ) တို့သည် ရေးသားပြီးဖြစ်သော ကျမ်းဂန်တစ်စောင်လုံးကို (လောလောဆယ်ပင်) မိမိတို့ထံ ကောင်းကင်မှ ချပေးစေရန် အသင့်ထံ တောင်းဆိုပါလျှင် (အသင်သည် ယင်းသူတို့အား ထိုတောင်းဆိုချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်ချက်ဟူ၍ မမှတ်ယူလေနှင့်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤအဖွဲ့အစည်းသည် ဤကဲ့သို့သော ရန်သူဖြစ်ပေသည်။) ကေန်မလွဲ ၎င်းတို့သည် (ထိုအဖွဲ့အစည်း၌ရှိသော သူတို့သည် ဟာဇရသ်မူစာ عليه السلام ၏ခေတ်ကာလ၌ အသင့်ရှိကြပေသည်။ နဗီတမန်တော်မူစာ၏ထံ ၎င်းထက် ကြီးကျယ်သော အချက်ကိုပင် တောင်းဆိုခဲ့ကြ၏။ ၎င်းတို့သည် (နဗီတမန်တော်မူစာ) ကို အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို အထင်အရှား (အတားအဆီးကင်းမဲ့စွာ) ပြပါလေ' ဟူ၍ပင် ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းတို့၏ ဆိုးသွမ်းမှုကြောင့် မိုးကြိုးလောင်မီးသည် ၎င်းတို့အား ဖမ်းဆီး (ကွပ်မျက်) ခဲ့လေသည်။ (ထို့ထက် သာပို၍ ယင်းသူတို့သည် ဤပြုမူဆောင်ရွက်ချက်ကို ပြုခဲ့ပြီးဖြစ်ခဲ့ကြပြန်သည်။) တစ်ဖန် ထိုသူများသည်

မိမိတို့ထံ ထင်ရှားစွာသော သက်သေလက္ခဏာတော်များ (အမှားနှင့် အမှန်ကို သတ်မှတ်အတည်ပြုမှု) ရောက်ရှိလာပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင်လည်း (အထောက်အထားများ၏ အလိုသဘောသည် 'မုအ်ဂျေဇာဟ်' များ (အံ့ဖွယ်တန်ခိုးတော်များ) ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်အချက်များထဲမှ ဖိရ်အောင်န် ရေနစ်မြုပ်သည်ထိတိုင် များစွာသော သူတို့သည် ရှုမြင်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပေသည်။) နွားငယ်ကလေး (၏ ရုပ်ထု) ကို (ကိုးကွယ်ရာ ဘုရားအဖြစ်) ပြုလုပ် (ကိုးကွယ်) ခဲ့ကြပြန်သည်။ သို့သော်လည်း ငါအသျှင်မြတ်သည် ယင်းပြစ်မှုကို ခွင့်လွှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် (နဗီတမန်တော်) မူစာအား ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော ဩဇာအခွင့်အာဏာကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့လေသည်။ (ထိုဩဇာအခွင့်အာဏာအပေါ်နှင့် ငါအသျှင်မြတ်၏ ခွင့်လွှတ်ပေးသနားမှုအပေါ် ၄င်းသူတို့၏ အခြေအနေ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်သည် ဤသို့ ဖြစ်ရှိသွားသည်။ ပေးကမ်းချီးမြှင့်မှုဖြင့်လည်း အကျိုးမသက်ရောက်သကဲ့သို့ ဩဇာအခွင့်အာဏာစက်ဖြင့်လည်း အကျိုးမသက်ရောက်ပေ။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

ယဟူဒီတို့၏ အချို့သော ခေါင်းဆောင်များသည် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ အခစားတော်သို့ ဝင်ရောက်ကြသည်။ ထို့နောက် တမန်တော်မြတ် ﷺ အား တမန်တော်မူစာ၏အပေါ်သို့ မိုးကောင်းကင်မှ ရေးထားပြီးဖြစ်သော ကျမ်းဂန်တစ်စောင် ကျရောက်လာသကဲ့သို့ အသင်သည် မိုးကောင်းမှ ကျမ်းဂန်တစ်စောင် ယူဆောင်လာလေ။ သို့ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် အီမာန်ယူဆောင်ကြမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသူတို့၏ ဤတောင်းဆိုမှုသည် နှလုံးသားထဲမှ အီမာန်ကို ရယူလိုသောကြောင့် မဟုတ်ပေ။ ထို့ပြင် ဤအချက်သည် ၄င်းတို့၏ စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်တစ်ရပ်သာ ဖြစ်သည်။ သို့သာမက ၄င်းသူတို့သည် မျက်ကန်းမျိုးချစ်ပမာ ဖွတ်တရွတ် မျက်စိစုံမှိတ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် အကြောင်းပြချက် တစ်စုံတစ်ရာ ပြသနေမည်သာ ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဤအာယသ်တော်ကို ထုတ်ပြန်ချမှတ်၍ တမန်တော်မြတ် ﷺ ကို အခြေအနေ အစစ်အမှန်အား အသိပေးတော်မူလိုက်လေသည်။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မြတ် ﷺ အား 'စင်စစ် ဤမျိုးနွယ်အုပ်စုသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်များကို ဒုက္ခပေးလျက်သာ ရှိနေသောသူများသာဖြစ်ကြောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပညတ်ချက်အမိန့်ကို ဆန့်ကျင်ပုန်ကန်ရန်အတွက် ကြီးလေးသော ပြစ်မှုများကို ပြုလုပ်သောသူများဖြစ်ကြောင်း၊ ၄င်းတို့၏ ဘိုးဘွားဘီဘင်များသည် ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام အား 'ကျွန်ုပ်တို့ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား အထင်အရှားပြပါ' ဟူ၍ ဤသည်ထက် ကြီးကျယ်သော တောင်းဆိုမှုကို ပြုခဲ့ကြကြောင်း၊ ယင်းသူတို့၏ ဤသို့ မဆင်မခြင် ပြောဆိုကျူးလွန်မိသည့်အပေါ် မိုးကောင်းကင်မှ မိုးကြိုးလောင်မီးသည် ကျရောက်လာကာ ၄င်းတို့အား ဖျက်ဆီးတော်မူလိုက်ကြောင်း၊ တစ်ဖန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထင်ရှားလှစွာသော အထောက်အထား

များကို ကောင်းမွန်စွာ သိမြင်နားလည်သဘောပေါက်ပြီးသည့်နောက် စစ်မှန်သော ဖန်ဆင်းရှင်ကို ခဝပ်ကိုးကွယ်ရမည့်အစား နွားငယ်၏ ရုပ်တုကို(ခဝပ်ကိုးကွယ်အဖြစ်) ကိုးကွယ်လျက်ရှိခဲ့ကြကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ယင်းအချက်များအလုံးစုံကို ပြုမူနေသည့် ကြားကတည်းကပင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ခွင့်လွှတ်မြဲ ခွင့်လွှတ်ခဲ့သည်သာရှိကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဤသည့်အချက်များသည် ၎င်းသူတို့အား အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းပစ်ရမည့် ပြစ်မှုများသာဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့နောက်ပိုင်း၌လည်း ငါအသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ နဗီတမန်တော်သည် 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းလာ တရားဒေသနာကို ယုံကြည်ခြင်းမှ ပြတ်သားစွာ ငြင်းဆိုခဲ့သည့် အချိန်တစ်ချိန် ကျရောက်လာချိန်ဝယ် ငါအသျှင်မြတ်သည် 'သူရ်'တောင်ကို ၎င်းတို့အပေါ်ဝယ် ပင့်မြှောက်၍ 'တရားဒေသနာ၏ အမိန့်ကို လက်ခံရမည်သာဖြစ်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် တောင်အောက်၌ ကြေမွပျက်စီးသွားမည်'ဟူသောအကြောင်း၊ 'အီလယား'မြို့၏ တံခါးပေါက်မှ ဝင်ရောက်သောအခါ အလွန်ရိုကျိုးစွာဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အသျှင်မြတ်၏ နှလုံးသား ထက်သန်မှုဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဦးလည်မသုန် ဦးခေါင်းကို ငုံ့လျက် ဝင်ရောက်ရန်' ငါအသျှင်မြတ်သည် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့ကြောင်း၊ 'စနေနေ့'၌ ငါးများ မဖမ်းရန်လည်းကောင်း၊ ဤသည် ငါအသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုပညတ်ချက်အား မျက်နှာလွှဲခဲပြစ်မပြုရန်အကြောင်း'ကို ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းသူတို့၏ထံမှ ခိုင်မာသော ပဋိညာဉ်ကို ပြုခဲ့တော်မူရာ ယင်းသူတို့သည် ပညတ်ချက်တစ်ခုချင်းစီကို ဖီဆန်၍ ပဋိညာဉ်ကို ချိုးဖောက်ခဲ့ကြရာ ငါအသျှင်မြတ်သည် လောကီဘဝ၌လည်း သေးသိမ်စေတော်မူ၍ 'အာခေရသ်'(နောင်တမလွန်) ၌လည်း ယင်းသူတို့ကို ပြင်းပြနာကျင်ဖွယ်ကောင်းသော အပြစ်ဒဏ်ကို ပေးသနားတော်မူမည်ဖြစ်ကြောင်း'တို့အား ဖြေသိမ့်မှု ပေးသနားတော်မူလိုက်လေသည်။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِّيثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِآيٰتِ اللّٰهِ وَقَتْلِهِمُ الْأَنْبِيَآءَ
بِغَيْرِ حَقٍّ وَّقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ ۚ بَلْ طَبَعَ اللّٰهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ
فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾

၄ : ၁၅၅ ။ ။ ထို့နောက် ၎င်းတို့သည် မိမိတို့ထားရှိကြကုန်သော ပဋိညာဉ်ဝန်ခံချက်ကို ဖောက်ဖျက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို သွေဖည်ငြင်းပယ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ နဗီတမန်တော်များကို မတရားသဖြင့် သတ်ဖြတ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ထို့ပြင်) ယင်းသူတို့က (နဗီတမန်တော်) မိုဟမ္မဒ်အား 'ကျွန်ုပ်တို့၏ စိတ်နှလုံးသားများသည် ဖုံးအုပ်လျက်ရှိသည်'ဟူ၍ ပြောဆိုခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ပြစ်ဒဏ်အမျိုးမျိုးကို ခံစားခဲ့ကြရလေသည်။) စင်စစ် (၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးသည်) ထိုသို့ထိုပုံ အလျှဉ်းဖုံးအုပ်နေသည်

မဟုတ်ပေ။ အမှန်မှာ ထိုသူတို့၏ ငြင်းပယ်သွေဖည်မှုကြောင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့၏ စိတ်နှလုံးသားများအပေါ်ဝယ် တံဆိပ်ခပ်နှိပ်တော်မူခဲ့လေသည်။ သို့အတွက်ကြောင့် ၎င်းတို့သည် အနည်းငယ်မျှသာ ယုံကြည်ခဲ့ကြကုန်သည်။

وَّبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلٰى مَرْيَمَ بُهْتَانًا عَظِيْمًا ﴿١٥٦﴾

၄ : ၁၅၆ ။ ။ ၎င်းအပြင် ထိုသူတို့၏ သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ မရ်ယမ်၏အပေါ်ဝယ် အကြီးအကျယ် စွပ်စွဲခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊

وَّقَوْلِهِمْ اِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيْحَ عِيْسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُوْلَ
اللّٰهِ ۚ وَمَا قَتَلُوْهُ وَمَا صَلَبُوْهُ وَلٰكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ ۗ وَاِنَّ الَّذِيْنَ
اخْتَلَفُوْا فِيْهِ لَفِيْ شَكٍّ مِّنْهُ ۗ مَا لَهُمْ بِهٖ مِنْ عِلْمٍ اِلَّا اتِّبَاعَ
الظَّنِّ ۚ وَمَا قَتَلُوْهُ يَقِيْنًا ۙ ﴿١٥٧﴾

၄ : ၁၅၇ ။ ။ ထို့ပြင် ယင်းသူတို့က ကေန်စင်စစ် ကျွန်ုပ်တို့သည် မရ်ယမ်၏သား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော် မစီးဟ် (အီစာ) ကို သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြကုန်သည်'ဟူ၍ ပြောဆိုခြင်းကြောင့် (ငါအသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့ကို ပြစ်ဒဏ်အမျိုးမျိုး ခတ်တော်မူခဲ့၏။) အမှန်စင်စစ် ယင်းသူတို့သည် ထိုနဗီတမန်တော်အီစာကို သတ်ဖြတ်နိုင်ခဲ့ကြသည်လည်း မဟုတ်ပေ။ လက်ဝါးကပ်တိုင် တင်နိုင်ခဲ့ကြသည်လည်း မဟုတ်ချေ။ အမှန်မှာ ၎င်းတို့အဖို့ (လက်ဝါးကပ်တိုင်အတင်ခံရသောသူ၏ အဆင်းသဏ္ဍာန်သည်) ဆင်တူယိုးမှားဖြစ်စေခြင်းကို ခံခဲ့ရလေသည်။ ၎င်းပြင် ကေန်စင်စစ် ထိုနဗီတမန်တော်အီစာနှင့် ပတ်သက်၍ ကွဲလွဲငြင်းခုံကြကုန်သော သူတို့သည် ယင်းနဗီတမန်တော်အီစာနှင့် ပတ်သက်၍ (မိမိတို့၏ မဟုတ်မမှန်သော) ထင်မြင်ယူဆချက်ကို လိုက်နာခြင်းမှအပ (တိကျမှန်ကန်သော) အသိတရားဟူ၍ အလျဉ်းမရှိချေ။ အမှန်စင်စစ် ယင်းသူတို့သည် ထိုနဗီတမန်တော်အီစာအား သတ်ဖြတ်နိုင်ခဲ့ကြသည်မဟုတ်ပေ။

بَلْ رَّفَعَهُ اللّٰهُ اِلَيْهِ ۗ وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيْزًا حَكِيْمًا ﴿١٥٨﴾

၄ : ၁၅၈ ။ ။ ထိုသို့ (နဗီတမန်တော်အီစာကို သတ်ဖြတ်နိုင်ခဲ့သည်) အလျဉ်းမဟုတ်ပေ။ စင်စစ်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုနဗီတမန်တော်အီစာအား မိမိ၏ထံတော်သို့ ပင့်မယူတော်မူခဲ့လေသည်။ ကေန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ အင်အားကြီးမားတော်မူသော အသျှင်၊ ဉာဏ်ပညာနှင့် အလွန်ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည်။

وَاِنْ مِّنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ اِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهٖ قَبْلَ مَوْتِهٖ ۚ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَكُوْنُ عَلَيْهِمْ شَهِيْدًا ﴿١٥٩﴾

၄ : ၁၅၉ ။ ။ ၎င်းပြင် ရှေးအတိတ်ကျမ်းဂန်ရရှိသူ (ယဟူဒီ) တို့အနက် တစ်ယောက်မကျန် နဗီတမန်တော်မစီဟ် (အီစာ) မကွယ်လွန်မီ ထိုနဗီတမန်တော် မစီဟ် (အီစာ) ကို ယုံကြည်ခဲ့ကြကုန်သည်။ ထို့ပြင် ယင်းနဗီတမန်တော်အီစာသည် 'ကေယာမသ်'ခေါ် ရှင်ပြန်ထရမည့်နေ့တွင် ယင်း (ယဟူဒီ) တို့နှင့်ပတ်သက်၍ သက်သေခံလိမ့်မည်ဖြစ်ချေသည်။

အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု

လွန်လေပြီးသော အာယသ်တော်များအတွင်း၌လည်း ယဟူဒီများ၏ ဆိုးသွမ်းမှုအကြောင်း လာရှိထားသည်။ ထိုဆိုးသွမ်းမှုများကြောင့် ၎င်းတို့၏အပေါ် ပြစ်တင်ရှုချမှုများနှင့် ပြစ်ဒဏ်ပေးသည့်အကြောင်းများ တင်ပြထားပေသည်။ ဤယခု တင်ပြမည်ဖြစ်သော အာယသ်တော်များအတွင်း၌လည်း ယဟူဒီတို့၏ အချို့သော ပြစ်မှုများအကြောင်း အကျယ်ချဲ့ကို တင်ပြထားပေသည်။ ထိုပြစ်မှုများ၏ အကြောင်းကွင်းဆက်အတွင်း၌ ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၎င်းတို့၏ မှားယွင်းသော ထင်မြင်တွေးခေါ်ယူဆချက်များအားလည်း တုံ့ပြန်ချေပထားလေသည်။ ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ယင်းသူတို့၏ ညှဉ်းပန်းဒုက္ခပေးမှုမှ ရှောင်ရှားစေကာ (ကယ်တင်ကာ) ရှင်လျက်သော အခြေအနေနှင့် မိုးကောင်းကင်ယံသို့ ခေါ်ယူထားကြောင်းကို ရှင်းလင်းစွာ မိန့်မြွက်ထားပေသည်။ ဤသူတို့သည် ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام ကို သတ်ဖြတ်၍ ကားစင်တင်ခဲ့သည်ဟူ၍ ကြွေးကြော်ထားကြလေသည်။ ဤသည် လုံးဝ မှားယွင်းသော ကြေငြာချက်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့ သတ်ဖြတ်ခဲ့သောသူမှာ ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام မဟုတ်ဘဲ ထိုနဗီသခင်နှင့် ရုပ်ဆင်းသဏ္ဍာန်တူဆင်သော အခြားသူတစ်ဦးသာ ဖြစ်သည်။ ၎င်းသူအား သတ်ဖြတ်၍ ဤသူတို့သည် ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام ကို သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်’ ဟူ၍ ထင်မြင်ယူဆခဲ့ကြပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ထို့နောက် ၎င်းတို့သည် မိမိတို့ထားရှိကြကုန်သော ပဋိညာဉ်ဝန်ခံချက်ကို ဖောက်ဖျက် (ငြင်းဆို) ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို သွေဖည်ငြင်းပယ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ယင်းသူတို့၏ ထံပါး၌ ရှိကြကုန်သော) နဗီတမန်တော်များကို မတရားသဖြင့် သတ်ဖြတ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ထို့ပြင်) ယင်းသူတို့က (နဗီတမန်တော်) မိုဟမ္မဒ်အား ‘ကျွန်ုပ်တို့၏ စိတ်နှလုံးသားများသည် ဖုံးအုပ်လျက်ရှိသည်’ ဟူ၍ ပြောဆိုခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ (၎င်းတို့၏ အထက်ပါလုပ်ရပ်များကြောင့် ကရုဏာတော်မှ ကင်းဝေးခြင်းခံရခြင်း၊ အမျက်ဒေါသထွက်ခြင်းကို ခံရခြင်း၊ သေးသိမ်မှုဖြစ်ခြင်း၊ ရုပ်ပြောင်းလွဲခြင်းခံရခြင်း အစရှိသော ပြစ်ဒဏ်အမျိုးမျိုးကို ခံစားခဲ့ကြရလေသည်။ ယင်းသူတို့၏ နှလုံးသားအတွင်း၌ ဆန့်ကျင်ဘက် ဘာသာသာသနာမည်သော အစ္စလာမ်သာသနာသည် အကျိုးသက်ရောက်စေမှု မရှိပေ။

စင်စစ် (၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးသည်) ထိုသို့ အလျှဉ်းဖုံးအုပ်နေသည် မဟုတ်ပေ။ အမှန်မှာ ထိုသူတို့၏ ငြင်းပယ်သွေဖည်မှုကြောင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့၏ စိတ်နှလုံးသားများအပေါ် ဝယ် တံဆိပ်ခပ်နှိပ်တော်မူခဲ့လေသည်။ (ယင်းသူတို့၏ နှလုံးသားများတွင် မှန်ကန်သော စကားရပ်သည်

အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိတော့ပေ။) သို့အတွက်ကြောင့် ၎င်းတို့သည် အနည်းငယ်မျှသာ ယုံကြည်ခဲ့ကြကုန်သည်။ အချို့သူတို့သည် အိမာန်ကို မယုံကြည်ကြပေ။ သို့ရှိရာ ကာဖိရ် (သွေဖည်ငြင်းဆိုသူများ) အဖြစ်နှင့်သာ တည်ရှိကြကုန်ပေသည်။) ၎င်းအပြင် (ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းသူတို့အား ကရုဏာတော်မှ ကင်းဝေးခြင်း အစရှိသော ပြစ်ဒဏ်များကို ပေးခြင်းသည် ဤအောက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်လည်း ပါဝင်ပေသည်။) ထိုသူတို့၏ (သီးသန့်) သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုကြောင့်လည်းကောင်း (အကျယ်ချဲ့အကြောင်းမှာ ဤသို့တည်း။) မရ်ယမ်၏အပေါ်ဝယ် အကြီးအကျယ် စွပ်စွဲခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ (အကြင်ကဲ့သို့ စွပ်စွဲခြင်းကြောင့် ဟဇရတ်အီစာသခင်အားလည်း လိမ်လည်မုသား ပြောဆိုရာလည်း ကျပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဟဇရတ်အီစာသခင်သည် မိမိ၏ 'မုအ်ဂျေဇာဟ်' (အံ့ဖွယ်တန်ခိုးတော်) ဖြင့် ယင်းစွပ်စွဲချက်အား မဟုတ်မမှန်ကြောင်း၊ ကင်းလွတ်ကြောင်းကို ထုတ်ဖော်မြွက်ဟပြီးဖြစ်လေသည်။) ထို့ပြင် (မောက်မာသော ပြောဆိုခြင်းတို့ကြောင့်လည်းကောင်း) ယင်းသူတို့က ဧကန်စင်စစ် ကျွန်ုပ်တို့သည် မရ်ယမ်၏သား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော် မစီးဟ် (အီစာ) ကို သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြကုန်သည်' ဟူ၍ ပြောဆိုခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ (ဤသို့ ပြောဆိုခြင်းသည် ရန်ငြိုးမှု၊ မုန်းတီးမှုတရားထားခြင်း၏ အထောက်အထားတစ်ရပ်ဖြစ်ပေသည်။ နဗီတမန်တော်များအား မုန်းတီးမှုတရားထားခြင်းသည် 'ကုဖ္ဖရ်' (သွေဖည်ငြင်းဆန်မှု) ကို ကြွေးကြော်ခြင်းသည်လည်း 'ကုဖ္ဖရ်' (သွေဖည်ငြင်းဆိုမှု) ပင်ဖြစ်သည်။ အမှန်စင်စစ် (ကုဖ္ဖရ်) သွေဖည်ငြင်းဆိုမှု ဖြစ်ခြင်းသာမက ယင်းသူတို့၏ ဤကြွေးကြော်မှုသည်လည်း မှားယွင်းလေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်) ယင်းသူတို့သည် (ယဟူဒီတို့သည်) နဗီတမန်တော်အီစာကို သတ်ဖြတ်နိုင်ခဲ့ကြသည်လည်း မဟုတ်ပေ။ လက်ဝါးကပ်တိုင် တင်နိုင်ခဲ့ကြသည်လည်း မဟုတ်ချေ။ အမှန်မှာ ၎င်းတို့အဖို့ (ယဟူဒီတို့သည်) နဗီတမန်တော်အီစာကို သတ်ဖြတ်နိုင်ခဲ့ကြသည်လည်း မဟုတ်ပေ။ လက်ဝါးကပ်တိုင် တင်ခံရသောသူ၏ အဆင်းသဏ္ဌာန်သည်) ဆင်တူရိုးမှားဖြစ်စေခြင်းကို ခံခဲ့ရပေသည်။ ၎င်းအပြင် ဧကန်စင်စစ် ထိုနဗီတမန်တော်အီစာနှင့်ပတ်သက်၍ မိမိတို့၏ (မဟုတ်မမှန်သော) ထင်မြင်ယူဆချက်ကို လိုက်နာခြင်းမှအပ (တိကျမှန်ကန်သော) အသိတရားဟူ၍ အလျှဉ်းမရှိချေ။ မှန်စင်စစ် ယင်းသူတို့သည် ယဟူဒီ ထိုနဗီတမန်တော်အီစာအား သတ်ဖြတ်နိုင်ခဲ့ကြသည် မဟုတ်ပေ။ (အကြင်အချက်အား ယင်းယဟူဒီသည် ကြွေးကြော်နေပေသည်။ ထိုသို့ (တမန်တော်အီစာအား သတ်ဖြတ်နိုင်ခဲ့သည်) အလျှဉ်းမဟုတ်ပေ။ စင်စစ်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုနဗီတမန်တော်အီစာအား မိမိ၏ထံတော်သို့ မိုးကောင်းကင်ပေါ်(သို့) ပင့်မယူတော်မူခဲ့လေသည်။ (အခြားသူတစ်ဦးကို ၎င်း၏ ရုပ်အသွင်သဏ္ဌာန်သို့ ပြုတော်မူခဲ့သည်။ ထိုသူသည် ကားစင်တင်ခံရ၍ သတ်ဖြတ်ခြင်း ခံခဲ့ရလေသည်။ ယဟူဒီများ ဆင်တူယိုးမှားဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းခံသည် ဤသည်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုဆင်တူယိုးမှားဖြစ်ခြင်းသည် ကျမ်းရသူများ၏ အကြား၌ အကွဲအလွဲဖြစ်ပေါ်မှုကို ဖန်တီးစေခဲ့သည်။) ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်

တရာ အင်အားကြီးမားတော်မူသော အသျှင် (စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသော အသျှင်) ဉာဏ်ပညာနှင့် အလွန်ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည်။ (မိမိ၏ တန်ခိုးတော် အမြော်အမြင်တော်ဖြင့် ဟဇရသ် အီစာကို ကယ်ယူ မ,ယူထားတော်မူလေသည်။ ထို့ပြင် ယဟူဒီတို့သည် ဆင်တူယိုးမှားဖြစ်ခြင်းကြောင့် သိပင်မသိပေ။) ၎င်းပြင် (ယဟူဒီများသည် မိမိတို့၏ လိမ်လည်မုသားပြောဆိုမှု၊ တမန်တော်အီစာ နဗီ ဖြစ်ခြင်းကို ငြင်းဆိုမှု၏ မှားယွင်းမှုဖြစ်ခြင်း အကြောင်းတို့သည် အလွန်လျှင်မြန်စွာ ဤကမ္ဘာလောက၌ မှာပင် ထင်ပေါ်သွားပေလိမ့်မည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အာယသ်တော်မြတ် ကျရောက်သည့်အချိန်မှစ၍ ခေတ်ကာလတစ်ခုခု၌) ရှေးအတိတ်ခေတ် ကျမ်းဂန်ကို ရရှိသူ (ယဟူဒီ) တို့ တစ်ယောက်မကျန် နဗီ တမန်တော်အီစာ ‘မစီးဟ်’ မကွယ်လွန်မီ (အချိန်အနည်းငယ် ကာလမှာပင်လျှင် ‘ဗရ်ဇခ်ကဗရ်’ လောကကို တွေ့မြင်ကြရသောအခါဝယ်) ထိုနဗီတမန်တော် ‘မစီးဟ်’ (အီစာ) ၏ (နဗီဖြစ်ခြင်း) ကို ယုံကြည်ခဲ့ကြကုန်သည်။ (ထိုအချိန်၌ ထောက်ခံအတည်ပြုခြင်းသည် အကျိုးပြုသည့်အရာ မဟုတ်နေလင့်ကစား သို့ရာတွင် မှားယွင်းမှု၏ ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် လုံလောက်ပေသည်။ သို့ရှိရာ ယင်းအချိန်အလျှင် အီမာန်ရယူထားမှုသည် အကျိုးပြုမည့်အရာ ဖြစ်ရှိသွားပေမည်။) ထို့ပြင် (ကမ္ဘာလောကနှင့် ‘ကဗရ်’ လောက နှစ်ဌာနစလုံး ပြီးဆုံးသွားမည့်အခိန်) ယင်းနဗီတမန်တော်အီစာသည် ‘ကေယာမသ်’ ခေါ် ရှင်ပြန်ထရမည့်နေ့တွင် ယင်း (ယဟူဒီတို့၏ ငြင်းဆိုချက်) တို့နှင့်ပတ်သက်၍ သက်သေခံလိမ့်မည်ဖြစ်ပေသည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ခမ္မသတ်များ

စူရာဟ်အာလေအင်မ်ရာန်၏ အာယသ်တော်

يٰعِيْسٰى اِنِّىْ مُتَوَفِّيْكَ وَرَافِعُكَ اِلَيَّ

အို, အီစာ၊ မုချကေန် ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင့်ကို သေစေတော်မူအံ့။ ၎င်းပြင် အသင့်အား မိမိထံတော်သို့ ပင့်မ,ယူတော်မူအံ့။ *[၃ : ၅၅]*

အထက်ပါအာယသ်တော်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဟဇရသ်အီစာသခင်၏ ရန်သူ ယဟူဒီများ၏ ပြတ်သားသော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို အထမမြောက်စေရန်နှင့် အီစာနဗီကို ယင်းသူတို့၏ သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ ရှောင်ရှားကယ်တင်စေသော ကတ္တာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကတိတော် (၁၂) ခု ပြုထားလေသည်။ အကြင်အချက်များ၏ အသေးစိတ် အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုချက်အကြောင်း၊ စူရာဟ်အာလေ့အင်မ်န်၏ အကျယ်ချဲ့ အဓိပ္ပာယ်နှင့် ဖွင့်ဆိုချက်များအကြောင်း၌ တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ထိုကတိတော်များထဲ၌ ကတိတော်တစ်ရပ်သည် ဤသို့ဖြစ်သည်။ ယဟူဒီများသည် တမန်တော်အီစာအား သတ်ဖြတ်နိုင်စွမ်း မပေးထားရုံသာမက ၎င်းနဗီတမန်တော်ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ထံတော်ပါးသို့ ခေါ်ယူတော်မူထားပေသည်။

ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ ယဟူဒီများ၏ ဆိုးသွမ်းမှုများနှင့် မဟုတ်မမှန် လုပ်ကြံပြောဆိုသော ကြွေးကြော်မှုများ၏ အကြောင်း၌ ထိုအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကတိတော်ကို ပြီးပြည့်စုံထားတော်မူသည့်အကြောင်း၊ ယဟူဒီတို့၏ မှားယွင်းမှုဖြစ်သွားသော အချက်၏ အကျယ်ချဲ့ကဏ္ဍ၏ အကြောင်းနှင့် မိမိတို့သည် နဗီတမန်တော်အီစာအား သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်ဟူသော ၎င်းတို့၏ ကြွေးကြော်မှုကို ပြည့်စုံစွာ ချေပထားတော်မူပေသည်။

ဤအာယသ်တော်များအတွင်း၌ ရှင်းလင်းစွာ မိန့်မြွက်ထားတော်မူသည်မှာ-

وَمَاقَتَلُوْهُ وَمَاصَلَبُوْهُ

အမှန်စင်စစ် ယင်းသူတို့သည် ထိုတမန်တော်အီစာကို သတ်ဖြတ်နိုင်ခဲ့ကြသည်လည်း မဟုတ်ပေ။ လက်ဝါးကပ်တိုင် တင်နိုင်ခဲ့ကြသည်လည်း မဟုတ်ချေ။ အမှန်မှာ ၎င်းသူတို့အဖို့ ဆင်တူယိုးမှားဖြစ်စေခြင်းကို ခံခဲ့ရလေသည်။ *[၄ : ၁၅၇]*

ယဟူဒီများသည် ဆင်တူယိုးမှားဖြစ်မှု မည်ကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သနည်း၊

وَلٰكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ

အမှန်မှာ ၎င်းတို့အဖို့ ဆင်တူယိုးမှားဖြစ်စေခြင်းကို ခံခဲ့ရလေသည်။ *[၄ : ၁၅၇]*

ဤအာယသ်တော်၏ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်၌ အကျယ်ချဲ့ပညာရပ်၏ အိမာမ် (ရှေ့ဆောင်) တစ်ပါးဖြစ်သော သွက်ဟားက်သခင်က မိန့်တော်မူသည်မှာ အဖြစ်အပျက်မှာ ဤသို့တည်း။ ယဟူဒီတို့သည် ဟဇရသ်မစီးဟ်သခင်ကို သတ်ဖြတ်ရန် ကြံရွယ်ကြသောအခါဝယ် ထိုနဗီ၏ မိတ်ဆွေများသည် နေရာတစ်နေရာ၌ စုရုံးလျက် ရှိနေကြကုန်၏။ အီဗ်လီးစ်သည် နဗီသခင်အား သတ်ဖြတ်ရန် အသင့်ရှိနေကြကုန်သော အဖွဲ့အား ထိုနဗီတည်ရှိရာ နေရာအား ပြသလိုက်လေသည်။ လူပေါင်း (၄၀၀၀) သည် ဟဇရသ်အီစာ၏ အိမ်တော်အား ဝိုင်းရံထားလေသည်။ ဟဇရသ်အီစာသခင်သည် မိမိ၏ မိတ်ဆွေများအား 'အသင်တို့ထဲ၌ မည်သူသည် အပြင်ဘက်သို့ထွက်ကာ သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရပြီး ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ 'ဂျန္နသ်' (သုခဘုံနန်း) ၌ အတူတကွ နေလိုသနည်း' ဟူ၍ မေးမြန်းသည်။ ထိုထဲမှ လူတစ်ဦးသည် ယင်းသဘောဆန္ဒကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် မိမိကိုယ်ကိုမိမိ ဆက်သလေသည်။ နဗီတမန်တော်သည် ၎င်းအား မိမိ၏ အင်္ကျီတော်နှင့် ခေါင်းပေါင်းအား ပေးဆက်အပ်နှင်းလိုက်သည်။ ထို့နောက်တစ်ဖန် ယင်းသူ၏အပေါ် တမန်တော်၏ အသွင်သဏ္ဌာန် ထင်ဟပ်မှုကို ထည့်သွင်းပြုမူခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ ထိုသူအပြင်သို့ ထွက်လာသောအခါဝယ် ယဟူဒီများသည် ၎င်းအား ဖမ်းဆီးကာ လက်ဝါးကပ်တိုင်၌ တင်လိုက်သည်။ ဟဇရသ်နဗီတမန်တော်သည် မိုးကောင်းကင်သို့ မယူခြင်းခံခဲ့ရသည်။ *[ကုရ်သုဗီ]*

အချို့သော ဆင့်ပြန်ချက်များ၌ လာရှိထားသည်မှာ ယဟူဒီများသည် 'သွိသွလာနူးစ်' မည်သော သူတစ်ဦးကို နဗီတမန်တော်အီစာအား သတ်ဖြတ်ရန်အတွက် စေလွှတ်ခဲ့ပေသည်။ နဗီတမန်တော်အီစာကို နေအိမ်၌ ရှာ၍ မတွေ့ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိုးကောင်းကင်ပေါ်သို့ မ,ယူထားခဲ့လေသည်။ ၎င်းသူအိမ်မှ အပြင်သို့ ထွက်လာသောအခါဝယ် နဗီတမန်တော် အီစာ၏ အသွင်သဏ္ဌာန် ရုပ်ဆင်းအဖြစ်သို့ ပြုခြင်းခံခဲ့ရသည်။ ယဟူဒီတို့သည် ဤသည်သာလျှင် တမန်တော်အီစာဖြစ်သည့် အထင်ဖြင့် မိမိတို့၏လူကို မိမိတို့ သတ်ဖြတ်ခဲ့လေသည်။ *[မဇ္ဇဟရီ]*

တင်ပြပါပုံစံများထဲမှ မည်သည့်ပုံစံကိုမဆို ဖြစ်နိုင်သည်ဟူ၍ ယူဆနိုင်စွမ်းရှိပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ယင်းအချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သီးသန့်အဖြစ်အပျက်တစ်ခု၏ ပုံစံဖြင့် ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် အခြေအနေစစ်၊ အခြေအနေမှန်၏ မှန်ကန်သော အသိကိုမူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် သိနားလည်တော်မူပေသည်။ သို့သာမက ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဝါကျနှင့် ဆင့်ပြန်ချက်များ၏ အကျယ်ချဲ့အဖွင့်သဘောတရားများမှ အနည်းငယ် ထပ်တူထပ်မျှဖြစ်သော အချက်များမှာ မုချထွက်ပေါ်လာသည်ကို သိရှိရပေသည်။ ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီတို့သည် အမှားကြီးမှားခဲ့ပေသည်။ အခြေအနေစစ်၊ အခြေအနေမှန်ကိုမူ ၎င်းတို့ထံမှ ဖုံးကွယ်ထား၍ မိမိတို့၏ ထင်မြင်တွေးခေါ်မှုများကိုသာ ကြွေးကြော်မှုများ ပြုခဲ့ကြလေသည်။ ယင်းသူတို့၏ အချင်းချင်းကြား၌မှာပင် ကွဲလွဲငြင်းခုံမှုများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့လေသည်။ ထိုအခြေခံအချက်အလက်ဘက်သို့ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ဤစကားလုံးများဖြင့် ညွှန်ပြထားတော်မူလေသည်။

وَ اِنَّ الَّذِيْنَ اخْتَلَفُوْا فِيْهِ لَفِىْ شَكٍّ مِّنْهُ مَا لَهُمْ بِهٖ
مِنْ عِلْمٍ اِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوْهُ يَقِيْنًا

၎င်းပြင် ဧကန်စင်စစ် ထိုနဗီတမန်တော်အီစာနှင့် ပတ်သက်၍ ကွဲလွဲငြင်းခုံကြကုန်သော သူတို့သည် ယင်းနဗီတမန်တော်အီစာနှင့် ပတ်သက်၍ ထင်မြင်ယူဆချက်ကို လိုက်နာခြင်းမှအပ အသိတရားဟူ၍ အလျဉ်းမရှိချေ။ အမှန်စင်စစ် ယင်းသူတို့သည် ထိုနဗီတမန်တော်အီစာအား သတ်ဖြတ်နိုင်ခဲ့ကြသည် မဟုတ်ပေ။ ထိုသို့ အလျဉ်းမဟုတ်ပေ။ စင်စစ်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတသည် ထိုနဗီတမန်တော်အီစာအား မိမိထံတော်သို့ ပင့်မယူတော်ခဲ့လေသည်။ *[၄ : ၁၅၇-၁၅၈]*

အချို့သော ဆင့်ပြန်ချက်များ၌ ဤသို့လည်း လာရှိထားပေသည်။ အချို့သောသူများသည် သတိမူမိကြသောအခါ ပြောဆိုကြသည်မှာ 'ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိ၏ လူကိုသာလျှင် သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရသူသည် မျက်နှာဖြင့် ဟဇရသ်မစီးဟ်နှင့် ဆင်တူယိုးမှားဖြစ်ကာ ကျန်ရှိသော ကိုယ်ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းသည် ၎င်းကဲ့သို့ မဟုတ်ပေ။ ထို့ပြင် အကယ်၍ အသတ်ခံရသူသည်

ဟဇရေသ်မစီးဟ်ဖြစ်မူ ကျွန်ုပ်တို့၏ လူသည် မည်သည့်နေရာသို့ ရောက်ရှိသွားပေသနည်း။ အကယ်၍ ဤသူသည် ကျွန်ုပ်တို့၏လူ မဖြစ်မူ ဟဇရေသ်မစီးဟ်သည် မည်သည့်နေရာသို့ ရောက်ရှိသွားပေသနည်း။

وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيْزًا حَكِيْمًا

စေကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ အင်အားကြီးမားတော်မူသော အသျှင်၊ ဉာဏ်ပညာနှင့် အလွန်ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပေသည်။ *[၄ း ၁၅၈]*

ယဟူဒီတို့သည် အကြိမ်ပေါင်းတစ်သိန်း သတ်ဖြတ်ရန် စီမံကိန်းများ ဆွဲထားနေလင့်ကစား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဟဇရေသ်အီစာသခင်အား ထိန်းသိမ်းမှုပြုရန် တာဝန်ယူထားတော်မူပေသည်။ သို့ရှိရာ ထိုအသျှင်မြတ်၏ အင်အားကြီးမားတော်မူခြင်းနှင့် ဉာဏ်ပညာ အလွန်ပြည့်စုံတော်မူခြင်း ရှေ့မှောက်၌ ၄င်းတို့၏ စီမံကိန်းများ၏ အခြေအနေသည် မည်သို့ တည်ရှိနိုင်အံ့နည်း။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ အင်အားကြီးမားတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပေသည်။ ဒြပ်ဝတ္ထုအရာဝတ္ထုများကို သာလျှင် ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုပြုနေသော သူများသည် အကယ်၍ ဟဇရေသ်အီစာနဗီအား မ,ယူခေါ်ဆောင်တော်မူသွားခြင်း၏ အခြေအနေစစ်၊ အခြေအနေမှန်ကို မသိနားမလည်ကြမူ ဤသည် ယင်းသူတို့၏ အားနည်းချက်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ဉာဏ်ပညာနှင့် အလွန်ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပေသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ပြုမူချက်ဟူသရွေ့တို့သည် အမြော်အမြင်နှင့် အကြောင်းအကျိုး တရားပေါ်၌ မူတည်နေပေသည်။

နောက်ဆုံး၌ ထိုအကြောင်းအရာအား အချုပ်အဆုံးသတ်စေရန်အတွက် မိန့်တော်မူထားသည်မှာ

وَاِنْ مِّنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ اِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهٖ قَبْلَ مَوْتِهٖ

၄င်းပြင် ရှေးအတိတ်ကျမ်းဂန်ကို ရရှိသူတို့အနက် တစ်ယောက်မကျန် နဗီတမန်တော်မစီးဟ် မကွယ်လွန်မီ ထိုနဗီတမန်တော်မစီးဟ်ကို ယုံကြည်ခဲ့ကြကုန်သည်။ *[၄ း ၁၅၉]*

ဤသူတို့သည် ထိုအချိန်၌ ရန်ငြိုးမှုနှင့် ဝန်တိုမှုတို့ကြောင့် ဟဇရေသ်အီစာသခင်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မှားယွင်းသော တွေးခေါ်မှုများကို ပြုကြကာ တမန်တော်မြတ် ﷺ နဗီဖြစ်ခြင်းကိုလည်း ငြင်းဆိုမှုကို ပြုကြ၍ နှိက်နှိက်ချွတ်ချွတ် ကြည့်ရှုရန် မကြိုးစားနေလင့်ကစား ယင်းသူတို့၏ မျက်ဝန်းအစုံ သဘောပေါက် တွေ့မြင်လာမည့် အချိန်တစ်ချိန် ဆိုက်ရောက်လာပေမည်။ ထိုအချိန်၌ ယင်းသူတို့သည် တမန်တော်အီစာ နှင့် တမန်တော်မိုဟမ္မဒ် ﷺ တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မိမိတို့၏ တွေးခေါ်မှုများ မှားယွင်းကြောင်းများကို တွေ့မြင် ယုံကြည်လာကြပေလိမ့်မည်။

ဤအာယသ်တော်၏ အကျယ်ချဲ့အဖွင့်သဘောတစ်ရပ်သည် စကားပြေအမိပ္ပာယ်၌ တင်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ قَبْلَ مَوْتِهٖ (ထိုသူမကွယ်လွန်မီ) ၌ လာရှိထားသော (ထိုသူ) နာမ်စားသည် ကျမ်းရသူများအား

ညွှန်းမှု အာယသ်တော်၏ အလိုသဘောသည် ဤသို့တည်း။ ဤယဟူဒီတို့သည် မိမိတို့မကွယ်လွန်မီ အချိန်အနည်းငယ်အလျှင် 'ကဗရ်'လောကကို တွေ့မြင်သွားကြသောအခါဝယ် အီစာသခင်၏ နဗီဖြစ်ခြင်း အပေါ် ရေနစ်နေသောအချိန်၌ ဖိရ်အောင်န်ရယူလိုက်သော အီမာန်သည် ၎င်းအဖို့ အကျိုးမပြုသကဲ့သို့ ထိုအချိန်၌ ၎င်းယဟူဒီများ ရယူလိုက်သော အီမာန်သည် ၎င်းသူတို့အဖို့ အကျိုးမပြုနေလင့်ကစား အီမာန်ကို ရယူကြပေလိမ့်မည်။

ဒုတိယအဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်တစ်ရပ်လည်း ရှိပေသည်။ အကြင်ဖွင့်ဆိုချက်ကို ဆွာဟာဗာများနှင့် သာဗေအီးန်များသည် ကောက်နုတ်ရွေးချယ်ကြပေသည်။ မှန်ကန်စစ်မှန်သော ဟဒီးစ်တော်များသည် ယင်းအချက်အား အားဖြည့်ပေးလျက်ရှိနေပေသည်။

مَوْتِهِ (ထိုသူမကွယ်လွန်မီ) ၌ ပါရှိသောသူ (هِ) ၏ နာမ်စားသည် ဟဇရသ်မစီးဟ်နဗီ၏ ဘက်သို့ ညွှန်ပြလျက်ရှိနေပေသည်။ အာယသ်တော်၏ အလိုသဘောမှာ ဤသို့ဖြစ်သွားပေသည်။ ဤကျမ်းရသူတို့သည် ထိုအချိန်၌ ဟဇရသ်မစီးဟ်အပေါ် အီမာန်မယူထားကြနေလင့်ကစား ယဟူဒီများသည်မူ ၎င်းနဗီအား နဗီအဖြစ် လက်မခံသည်သာမက (မပြောကောင်းမဆိုအပ်) လိမ်လည်သူဟူ၍ သမုတ်ထားကြလေသည်။ နစ္စရာနီများသည်မူ ၎င်းနဗီအပေါ် အီမာန်ရယူခြင်းကို ကြွေးကြော်နေလင့်ကစား ၎င်းတို့ထဲမှ အချို့သောသူများသည်မူ ယဟူဒီများကဲ့သို့ ဟဇရသ်အီစာ သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရသူနှင့် ကားစင်တင်ခြင်း ခံရသူဟူ၍ ပြောဆိုသည့်အဆင့်ထိတိုင် ယင်းသူတို့၏ မသိမိုက်မဲမှုသည် ခေါ်ဆောင်သွားလေသည်။ ထို့ပြင် အချို့သောသူများသည် ၎င်းနဗီအား အလ္လာဟ်မြတ်နှင့် အလ္လာဟ်မြတ်၏ သားတော်ဟူ၍ မှတ်ယူသွားသည့်အထိ အတိုင်းထက်အလွန် ယုံကြည်သည့်အဆင့်ထိသို့ ရောက်ရှိသွားကြပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ ပြသထားသည်မှာ ဤသူတို့သည် ထိုအချိန်၌ ဟဇရသ်အီစာသခင်၏ နဗီဖြစ်ခြင်းကို စစ်မှန်သော အီမာန်မရယူထားနေလင့်ကစား သို့ရာတွင် အကြင်အခါဝယ် ထိုနဗီသခင်သည် 'ကေယာမသ်'နီးလာသောအချိန်၌ ဤကမ္ဘာမြေပေါ်ဝယ် တစ်ဖန် ဆင်းသက်လာသော အချိန်၌မူ ဤကျမ်းရသူများအားလုံးသည် ၎င်းနဗီအပေါ် စစ်မှန်သော အီမာန်ကို ရယူကြပေလိမ့်မည်။ နစ္စရာနီများအားလုံးမူ မှန်ကန်သော ယုံကြည်ချက်နှင့်အတူ မွတ်စ္စလင်မ် (အမိန့်နာခံသောသူများ) ဖြစ်ရှိသွားကြပေလိမ့်မည်။ ယဟူဒီများစွာအနက်မှ ဗီလာဆန့်ကျင်မှုကိုပြုသော သူများသည် သတ်ဖြတ်ခြင်း ခံရမည်ဖြစ်ပြီး ကျန်ရှိသောသူများသည် မွတ်စ္စလင်မ် (အမိန့်နာခံသောသူများ) ဖြစ်ရှိသွားကြပေလိမ့်မည်။ ထိုအချိန်၌ 'ကုဖ္ဖရ်' (သွေဖည်ငြင်းဆန်မှု) သည် မိမိ၏ အမျိုးအစားအားလုံးနှင့်အတူ ကမ္ဘာလောကအထက်မှ ပျက်စီးပျက်ပြယ်စေခြင်းကို ခံရပေလိမ့်မည်။ ကမ္ဘာမြေပထဝီဝယ် မွတ်စ္စလင်မ် (အမိန့်နာခံသူများ) သာလျှင် စိုးမိုးအုပ်ချုပ်မှုကို ပြုကြပေလိမ့်မည်။

ဟဇရသ် အဗူဟူရိုက်ရာဟ် رضي الله عنه သခင်၏ ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ် လာရှိထားပေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ မိန့်ကြားတော်မူသည်မှာ မရ်ယမ်၏သား အီစာနဗီသည် တရားမျှတသော အုပ်ချုပ်သူတစ်ဦးအဖြစ်

မုချ ဆင်းသက်တော်မူလာလိမ့်မည်။ ၄င်းသည် ‘ဒဂ်ျဂျာလ်’ (ဖြားယောင်းသွေး ဆောင်သူ) နှင့် ဝက် (များ) ကို သတ်ဖြတ်မည်ဖြစ်ပြီး လက်ဝါးကပ်တိုင်များကိုလည်း ချိုးဖျက်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်၌ ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုဟူသည် စကြဝဠာခပ်သိမ်းကို မွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အဖို့သာ ဖြစ်တော်မူပေလိမ့်မည်။ *[ကုရ်သုဗီး]*

ထို့နောက် ဟဇရသ်အဗူဟူရိုက်ရာဟ် ﷺ သခင်က မိန့်တော်မူသည်မှာ ‘အကယ်၍ အသင်တို့သည် ဆန္ဒရှိသည်ဆိုလျှင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဤအာယသ်တော် (၄ း ၁၅၉) ကို ဖတ်ရွတ်ပါလေ’ ထိုအာယသ်တော်အတွင်း၌ ၄င်းအချက်၏ အခြေခံဇစ်မြစ်အကြောင်းကို မိန့်မြွက်ထားတော်မူသည်။ ‘၄င်းအပြင် ရှေးအတိတ်ကျမ်းဂန်ကို ရရှိသူ (ယဟူဒီ) တို့အနက် တစ်ယောက်မကျန် နဗီတမန်တော်မစီးဟ် မကွယ်လွန်မီ ထိုနဗီတမန်တော်မစီးဟ်ကို ယုံကြည်ခဲ့ကြကုန်သည်။ အဗူဟူရိုက်ရာဟ် ﷺ သခင်က ‘ဟဇရသ်အီစာ မကွယ်လွန်မီ’ဟူ၍ (၃) ကြိမ် (၃) ခါ ၄င်းစကားလုံးများကိုသာ ထပ်ပြန်တလဲလဲ မိန့်တော်မူပေသည်။

တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်၏ ဤအကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုချက်သည် ထင်ရှားကျော်ကြားသော ဆွဟာဗီတစ်ပါးဖြစ်သူ ဟဇရသ်အဗူဟူရိုက်ရားဟ် ﷺ သခင်၏ထံမှ စစ်မှန်သော ဆင့်ပြန်ချက်ဖြင့် ထောက်ခံ အတည်ပြုထားပေသည်။ အကြင်ဆင့်ပြန်ချက်အတွင်း၌ (ထိုသူ မကွယ်လွန်မီအလျှင်) ၏ အလိုသဘောသည် ဟဇရသ်အီစာအား ရည်ညွှန်း သတ်မှတ်ထားတော်မူပေသည်။ ထိုသခင်ကြီးမှ အာယသ်တော်၏ အလိုသဘောကို ရှင်းလင်းစွာ သတ်မှတ်မှုကို ပြုထားတော်မူပေသည်။ ဤအာယသ်တော်သည် ‘ကေယာမသ်’နီးကပ်လာသော ခေတ်ကာလ၌ ဟဇရသ်အီစာနဗီ ပြန်လည်ဆင်းသက်လာခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ဖြစ်သည်။

ထိုအထက်တင်ပြပါ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို အခြေခံ၍ ဤအာယသ်တော်သည် ‘ဟဇရသ်အီစာနဗီသခင်သည် ယခုအချိန်ထိတိုင် မကွယ်လွန်သေးသူ ဖြစ်ရုံသာမက ‘ကေယာမသ်’နီးကပ်လာပြီးဖြစ်သော ခေတ်ကာလ၌ ဆင်းသက်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း’ကို မိန့်မြွက်ဖော်ထုတ်လျက် ရှိနေပေသည်။ ထိုနဗီအား ဆင်းသက်စေခြင်း၏ အကြောင်းမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အကြင်မည်သော အမြော်အမြင်တော်များသည် ဆက်နွယ်လျက်ရှိနေပေသည်။ ထိုအမြော်အမြင်တော်များသည် ပြီးပြည့်စုံတော်မူလိမ့်မည် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ပြည့်ဝပြီးမြောက်သွားသော အချိန်အခါ၌မှာပင် ထိုနဗီသည် ဤကမ္ဘာမြေပထဝီအပေါ်တွင်သာ ကွယ်လွန်တော်မူမည် ဖြစ်သည်။

ယင်းအချက်အား အထောက်အကူပြုသော အချက်သည် ‘စူရာဟ်ဇွခ်ရှဖ်’၏ ဤအာယသ်တော်ဖြင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

وَ اِنَّهٗ لَعِلْمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَاتَمْتَرُنَّ بِمَاوَ التَّبِعُوْنِ

ထို့ပြင် ဧကန်မလွဲ ၄င်း (မရ်ယမ်) ၏သား (အီစာ) သည် ‘ကေယာမသ်’ရှင်ပြန်ထရမည့် အချိန်ကာလနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လက္ခဏာစည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက် (အဖြစ်) နှင့် ‘ကေယာမသ်’ရှင်ပြန်ထ

ရမည့်နေ့ကို ယုံကြည်ရန် အကြောင်းတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် ယင်း 'ကေယာမသ်' နေ့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယုံမှားသံသယမဖြစ်ကြကုန်လင့်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် ငါ၏နောက်သို့ လိုက်ခဲ့ကြလေကုန်။ */ ၄၃ : ၆၁ /*

အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသော အာလင်မ်သာသနာ့ရှင်များ၏ ကြီးကျယ်များပြားလှစွာသော အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် ဤနေရာ၌ ပါရှိထားသော اِنَّهٗ (هٗ) 'ဟူ'၏ နာမ်စားကို ဟဇရက်အီစာ၏ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းထားသည် ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားပေသည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ 'ဟဇရက်အီစာနဗီ (ဆင်းသက်ခြင်း) သည် 'ကေယာမသ်' ၏ လက္ခဏာတစ်ရပ်ဖြစ်သည်' ဟူ၏။ ဤအထက်တင်ပြပါ အာယသ်တော်မှာ 'ဟဇရက်အီစာနဗီသခင် ဆင်းသက်မည်ဖြစ်ကြောင်းကို သတင်းပေးထား၍ 'ကေယာမသ်'နီးကပ်လာမည်ဖြစ်သော အချိန်ကာလ၌ ဆင်းသက်မည် ဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ ဆင်းသက်ခြင်းသည် 'ကေယာမသ်'၏ အတိတ်နိမိတ်လက္ခဏာများ ထဲမှ ဖြစ်ပေသည်' ဟူသော အကြောင်းကို သိရှိရပေသည်။

ဤအထက်တင်ပြပါ အာယသ်တော်နှင့် အခြားသော 'ကေရာအသ်' (ဖတ်ရွတ်မှု) တစ်ရပ်မှာ (လအလမွန်း) لَعَلَمٌ ဟူ၍လည်း ဆင့်ပြန်ချက် လာရှိထားပြန်လေသည်။ ထို 'ကေရာအသ်' (ဖတ်ရွတ်မှု) ဖြင့်ဆိုသော အဓိပ္ပာယ်သည် သာပို၍ ရှင်းလင်းသွားပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် عَلَمٌ (အလမွန်) (လာမ်း၌ ဇဗရ်) နှင့် ဖတ်ရွတ်မှု၏ အဓိပ္ပာယ်သည် အတိတ်၊ နိမိတ်၊ လက္ခဏာဖြစ်ပေသည်။ ဟဇရက် အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န် အဗ္ဗားစ် رضي الله عنه သခင်၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်သည်လည်း ထိုအချက်အား အားဖြည့် ကူညီမှုပြုလျက်နေသည်။

ဟဇရက်အိဗ်နေအဗ္ဗားစ် رضي الله عنه သခင်ထံမှ وَاِنَّهٗ لَعَلَمٌ لِّلسَّاعَةِ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆင့်ပြန်ချက် လာရှိထားသည်မှာ 'ထိုအချက်၏ အလိုသဘောမှာ 'ကေယာမသ်'၏အလျင် ဟဇရက်အီစာသခင် ကြွမြန်း လာမည်ဖြစ်ခြင်း' ဖြစ်သည်။

အချုပ်သဘောမှာ တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်မြတ်အတွင်း၌ قَبْلَ مَوْتِهٖ (ထိုသူမကွယ် လွန်မီအလျင်) နှင့်အတူ ဟဇရက်အဗူဟုရိုက်ရာဟ် رضي الله عنه သခင်၏ မှန်ကန်သော ဟဒီးစ်တော်၏ အကျယ်ချဲ့ ဖွင့်ဆိုချက်သဘောတရားကို ပေါင်းစပ်လိုက်မှ 'ဟဇရက်အီစာသခင် အသက်ရှင်စွာဖြင့် တည်ရှိနေတော် မူကြောင်းနှင့် 'ကေယာမသ်'နီးကပ်လာမည့်အချိန်၌ ဆင်းသက်လာတော်မူကာ ယဟူဒီများအပေါ် ပြီးပြည့် စုံစွာ လွှမ်းမိုးအုပ်ချုပ်တော်မူမည်ဖြစ်ကြောင်း' ကို ရှင်းလင်းစွာဖြင့် သိရှိရပေသည်။ ဤကဲ့သို့ပင်

وَاِنَّهٗ لَعَلَمٌ لِّلسَّاعَةِ

မှလည်း အိဗ်နေအဗ္ဗားစ် رضي الله عنه သခင်၏ အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုချက်နှင့်အညီ ဤအကြောင်းအရာကိုပင် လျှင် လေးနက်မှု ဖြစ်စေထားပေသည်။

အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုချက်ပညာ၏ အိမာမ် (ရှေ့ဆောင်) တစ်ပါးဖြစ်သော အိဗ်နေကစီးရ်သခင်သည်

وَ اِنَّهٗ لَعِلْمٌ لِلسَّاعَةِ

၏ အဖွင့်သဘော၌ ရေးသားထားသည်မှာ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ဟဒီးစ်တော်များသည် ထိုအမှုကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ 'မုသဝါသစ်ရ် (ဆတိုးကျော်ကြားမှု) ၏ အဆင့်သို့ ရောက်ရှိနေပေသည်။ အကြောင်းမှာ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် 'ကေယာမသ်' မဖြစ်မီအလျှင် ဟဇရသ်အီစာနဗီ ကမ္ဘာမြေပထဝီ အပေါ်သို့ ဆင်းသက်လာမည်'ဖြစ်ကြောင်းကို ကြိုတင်အသိပေးထားတော်မူပေသည်။ */ အိဗ်နေကစီးရ် /*

ထိုမုသဝါသစ်ရ် (ဆတိုးထင်ရှားကျော်ကြားမှု) ဆင့်ပြန်ချက်များကို ကျွန်ုပ် မိုဟမ္မဒ်ရှဖီးအ်၏ ဆရာသခင်ဖြစ်သော မောင်လာနာအန်ဝရ်ရှားဟ် ကရ်မီရီသခင်သည် စုဆောင်းထားတော်မူပေသည်။ အကြင်ရေဝါယသ် (ဆင့်ပြန်ချက်) များ၏ အရေအတွက်သည် ၁၀၀ ထက်ကျော်နေပေသည်။ ဆရာသခင်ကြီး၏ အမိန့်တော်ကြောင့် ကျွန်ုပ် (မိုဟမ္မဒ်ရှအီးဖ်) သည် ထိုစုဆောင်းထားပြီးဖြစ်သော ဆင့်ပြန်ချက်များကို အရဗီဘာသာစကားဖြင့် စုဆောင်းပြုစုထားပေသည်။ ဆရာသခင်ကြီးသည် ထိုစာအုပ်၏ အမည်မှာ

اَلتَّصْرِيْحُ بِمَاتَوَاتَرَ فِىْ نُزُوْلِ الْمَسِيْحِ

ဟူ၍ဖြစ်သည်။ မျက်မှောက် ခေတ်ကာလ၌ ဆီးရီးယားနိုင်ငံ၏ 'ဟလ်ဗ်'ဒေသ၌ရှိသော အလွန်ကြီးကျယ်သည့် အာလင်မ်သာသနာရှင်တစ်ပါးဖြစ်သော အဗ်ဒုလ်ဖသားဟ် အဗူဂုဒ္ဒါးဟ်သခင်သည် ရှင်းလင်းချက်များကို သာပိုဖြည့်စွက်၍ အခြားသော တိုင်းပြည်နိုင်ငံများသို့ အရေးအသားများကို အဆင့်အတန်းမြင့်မားစွာနှင့်အတူ ဖြန့်ချိခိုင်းထားပေသည်။

နောက်ဆုံးခေတ်ကာလ၌ ဟဇရသ်အီစာ ပြန်လည်ဆင်းသက်လာခြင်းကို ယုံကြည်ထားရှိခြင်းသည် ငြင်းမရသော ခိုင်လုံပြတ်သားသည့် ယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍနှင့် အုမ္မသ်၏ ပညာရှင်များ တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ထားကြသော ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ် ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်အချက်အား ငြင်းဆိုခြင်းသည် ကာဖိရ် (သွေဖည်ငြင်းဆန်သောသူ) ဖြစ်သည်။

ဤအကြောင်းအရာသည် တင်ပြလျက်ရှိသော အာယသ်တော်များမှလည်း ရှင်းလင်းသွားပြီး ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအချက်၏ အကျယ်ချဲ့ရှင်းလင်းချက်ကိုလည်း ရှုရာဟ်အားလေ့အင်မ်ရားန်၌ တင်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာ၌ ပြန်လည်၍ သုံးသပ်ကြည့်သော် ထိုနေရာယ၌ မျက်မှောက်ခေတ်ကာလရှိ အချို့သော 'မွလ်ဟစ်ဒ်' (ဘာသာ သာသနာမဲ့သောသူ) တို့ဘက်မှ ထိုယုံကြည်ချက်ကဏ္ဍကို သို့လော၊ သို့လောဖြင့် သံသယဖြစ်ရှိအောင် တင်ပြထားကြသော သံသယများ၏ အဖြေများကိုလည်း တင်ပြထားလေသည်။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

فَبِظُلْمٍ مِّنَ الَّذِيْنَ هَادُوْا
حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبٰتٍ اُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ كَثِيْرًا ۙ﴿١٦٠﴾

၄ : ၁၆၀ ။ ။ တစ်ဖန် ယဟူဒီတို့၏ (ယင်းကဲ့သို့သော) ကျူးလွန်မှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်မှ (လူတို့အား) များစွာ ပိတ်ပင်တားဆီးမှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အဖို့ (ယခင်မူလက) ခွင့်ပြုထားသော သန့်စင်ကောင်းမွန်သည့် အရာများကိုပင် ၎င်းတို့အပေါ်၌ 'ဟရာမ်'ဟူ၍ တားမြစ်တော်မူခဲ့လေသည်။

وَّاَخْذِهِمُ الرِّبٰوا وَقَدْ نُهُوْا عَنْهُ وَاَكْلِهِمْ اَمْوَالَ النَّاسِ
بِالْبَاطِلِ ۗ وَاَعْتَدْنَا لِلْكٰفِرِيْنَ مِنْهُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ﴿١٦١﴾

၄ : ၁၆၁ ။ ။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် အတိုးအညွန့်ကို ယူငင် (စားသုံး) မှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ အမှန်မှာ ထိုသူတို့သည် ထို (သို့ အတိုးအညွန့်စားသုံးခြင်းမှ) မှ တားမြစ်ခြင်း ခံခဲ့ကြရပြီဖြစ်သည်။ သူတစ်ပါးတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများကို မတရားသောနည်းဖြင့် စားသုံးမှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ငါအသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အဖို့ ကောင်းမွန်သော အရာများကို တားမြစ်တော်မူခဲ့လေသည်။) ၎င်းပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အနက်မှ သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့အဖို့ အလွန်ပြင်းပြနာကျင်ဖွယ်ဖြစ်သော ပြစ်ဒဏ်ကိုလည်း အသင့်ပြုလုပ်ထားရှိတော်မူပြီး ဖြစ်သည်။

အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု

လွန်လေပြီးသော အာယသ်တော်များအတွင်း၌ ဆိုးသွမ်းမှုများအကြောင်းနှင့် ယင်းဆိုးသွမ်းများကြောင့် ၎င်းတို့ ပြစ်ဒဏ်ခံရသည့် အကြောင်းများကို တင်ပြထားပေသည်။ ဤအာယသ်တော်များအတွင်း၌လည်း ၎င်းတို့၏ အချို့သော မနှစ်မြို့ဖွယ်ရာ မကောင်းသော အချက်များကို တင်ပြထားသည်။ ပြစ်ဒဏ်ခံရခြင်း၏ အခြားသော အမျိုးအစားတစ်ရပ်ကို တင်ပြထးသည်။ ထိုပြစ်ဒဏ်မှာ ဤသို့တည်း။ 'ကေယာမသ်' (နောက်ဆုံးနေ့) ၌ ၎င်းတို့သည် ပြစ်ဒဏ်ခံရမည်သာဖြစ်ပြီး ဤကမ္ဘာလောကီဘဝ၌လည်း ယင်းသူတို့၏ လမ်းမှားမှု၏ အကြောင်းဆက်တရားမှာ မူလက 'ဟလာလ်' (စားသုံးပိုင်ခွင့်ပြုထားသော အရာများ) သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော အရာများကို ပြစ်ဒဏ်ပေးသည့်သဘောမျိုးဖြင့် 'ဟရာမ်' (စားသုံးပိုင်ခွင့်မရှိခြင်း) အဖြစ် ပြုတော်မူလိုက်လေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

တစ်ဖန် ယဟူဒီတို့၏ (ယင်းကဲ့သို့သော) ကျူးလွန်မှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ (အကြင်ကျူးလွန်မှုများထဲမှ မြောက်မြားစွာသော အမှုကိစ္စများအကြောင်းကို စူရာဟ်ဗကရာ၌ တင်ပြထားပေသည်။) ၎င်းတို့သည် နောင်လာမည့် ကာလများ၌လည်း ဤကဲ့သို့သော ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များမှ နောက်သို့

တွန့်ဆုတ်နေမည် မဟုတ်ပေ။ (ဥပမာ- ဤသည်သာလျှင် ဖြစ်သည်။) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်မှ (လူတို့အား) များစွာ ပိတ်ပင်တားဆီးမှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ (၎င်းသူတို့သည် အမိန့်ပညတ်ချက်များ၌ ကပြောင်းကပြန် ပြုလုပ်၍သော်လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ကို ဖုံးအုပ်၍သော်လည်းကောင်း၊ မှန်ကန်သော သာသနာအား လက်ခံခြင်းမှ တားဆီးမှုဖြစ်နေပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့၏ ဤပြုမူဆောင်ရွက်ချက်ကြောင့် အများပြည်သူတို့သည် အလျှင်စလို သံသယဖြစ်ရှိသွားကြပေသည်။ အမှန်တရားကို ရှာဖွေသော သူအဖို့ ထိုသံသယသည် ဝေးကွာသွားမည်မှာ ဖြစ်နိုင်ပေသည်) ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အဖို့ (ယခင်မူလက) ခွင့်ပြုထားသော သန့်စင်ကောင်းမွန်သည့် (သန့်စင်ကာ အကျိုးပြုပြီး အရသာရှိသော) အရာများ (ဥပမာ-

كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلًّا لِّبَنِىْ اِسْرَا ئِيْلَ

စားသောက်ဖွယ်ရာများအားလုံးသည် အိစ္စရာအီးလ်၏ မျိုးနွယ်များအဖို့ (စား) ခွင့်ပြုပြီး ဖြစ်လေသည်။ *[၃ : ၉၃]*

ဟူသော အာယသ်တော်၌) ၎င်းတို့အပေါ်၌ (ဟဇရသ်မူစာ၏ သာသနာတော်၌) 'ဟရာမ်'ဟူ၍ တားမြစ်တော်မူခဲ့လေသည်။ (အကြင်အချက်အကြောင်းကို စူရာဟ်အန်အားမ်၏ အာယသ်တော်၌

وَعَلَى الَّذِيْنَ هَادُوْا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِىْ ظُفُرٍ

(စင်စစ် ငါအသျှင်မြတ်သည် ယဟူဒီဖြစ်ကြသော သူတို့အပေါ်၌ ခြေသည်း၊ လက်သည်းရှိသော တိရစ္ဆာန်အားလုံးကို 'ဟရာမ်'ဟူ၍ တားမြစ်တော်မူခဲ့သည်။ *[၆ : ၁၄၆]*

ထိုအာယသ်တော်အတွင်း၌လည်း ဤသည်ကိုသာလျှင် ပြသထားတော်မူသည်။ ထိုသန့်ရှင်းသော အရာများကို ၎င်းတို့အပေါ် 'ဟရာမ်'ဟူ၍ တားမြစ်တော်မူခြင်းမှာ ယင်းသူတို့၏ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များနှင့် မနာခံမှုများ၏ အကြောင်းခံများကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

ذَالِكَ جَزَيْنٰهُمْ بِبَغْيِهِمْ

ဤသည် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ၎င်းတို့၏ ဆိုးသွမ်းမိုက်မဲမှုကြောင့် ပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူခြင်း ဖြစ်ချေသည်။ *[၆ : ၁၄၆]*

ဟဇရသ်မူစာ၏ သာသနာတော်၌ ဤအရာများအားလုံးသည် 'ဟရာမ်'အဖြစ်သာ တည်ရှိသွားလေသည်။ မည်သည့်အရာမှ 'ဟလာလ်'အဖြစ် မတည်ရှိတော့ပေ။) ၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် အတိုးအညှန့်ကို ယူငင် (စားသုံး) မှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ အမှန်မှာ ထိုသူတို့သည် ထို (သို့ အတိုးအညှန့်စားသုံးခြင်း) မှ (သောင်ရားသ်ကျမ်း) တွင် တားမြစ်ခြင်းခံခဲ့ကြရပြီ ဖြစ်သည်။ သူတစ်ပါးတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများကို မတရားသောနည်းဖြင့် (တရားတော်မှ သတ်မှတ်ပေးခြင်းမဟုတ်သော နည်းလမ်း၏ အကြောင်းခံဖြင့်)

စားသုံးမှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ (သို့ရှိရာ တရားသောနည်းသည် ဟန့်တားမှုအဖြစ် ဖြစ်နေပေသည်။ အတိုးအညွန့်စားသုံးခြင်းနှင့် မတရားသော နည်းလမ်းများဖြင့် အခြားသောသူများ၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများကို စားသုံးခြင်းကြောင့် ဤသာသနာ တည်ရှိနေသရွေ့ ကာလပတ်လုံး လျှော့ပေါ့မှုသည် မဖြစ်ရှိတော့ပေ။ သို့သာမက ဟဇရတ်အီစာ၏ သာသနာသစ်၌ အချို့သော အမိန့်ပညတ်ချက်များသည် ပြောင်းလဲသွားပေသည်။ ဥပမာ–

وَلِأُحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِىْ حُرِّمَ عَلَيْكُمْ

အသင်တို့အဖို့ရာ (နဗီတမန်တော်မူစာ၏ ရှရီအသ်တရားတော်၌) 'ဟရာမ်'ဟူ၍ တားမြစ်ထားသော အရာများအနက်မှ အချို့ကို 'ဟလာလ်'ဟူ၍ ခွင့်ပြုရန်အလို့ငှာလည်းကောင်း (ပွင့်ပေါ်ခဲ့၏။)

[၃:၅၀]

ဟူသော အာယသ်တော်မှ သိရှိပေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ သာသနာတော်၌ အလွန်ပေါ့ပါးပေါ့လျော့မှုကို ပြုခဲ့လေသည်။ ဥပမာ– يُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبٰتِ ၄င်းအပြင် ထိုသူတို့အဖို့ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော အရာများကို စားသုံးခွင့်ပြု၍။ [၇:၁၅၇]

ဟူသော အာယသ်တော်ဖြင့် အတည်ပြုထားပေသည်။ ဤသည်မှု လောကီရေးရာ၏ ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သည်။

၄င်းပြင် (အာခေရသ်၌) ထိုသူတို့အနက်မှ သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့အဖို့ အလွန်ပြင်းပြနာကျင်ဖွယ်ဖြစ်သော ပြစ်ဒဏ်ကိုလည်း အသင့်ပြုလုပ်ထားရှိတော်မူပြီး ဖြစ်သည်။ (သို့သာမက အကြင်သူသည် သာသနာတော်၏ စည်းမျဉ်းဥပဒေသနှင့်အညီ အီမာန်ရယူထားမှု ၄င်း၏ အတိတ်ကာလ၌ ပြုခဲ့သော ပြစ်ဒဏ်များအားလုံး ပလပ်ချမ်းသာခွင့်ပေးခြင်း ခံရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ သာသနာတော်၌လည်း အချို့သော အရာများသည် 'ဟရာမ်'ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသို့ 'ဟရာမ်'ဖြစ်သော အရာများသည် ကိုယ်ခန္ဓာရေးရာ၌သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် နာမ်ဝိညာဉ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၌သော်လည်းကောင်း ဆုံးရှုံးထိခိုက်စေမှုတို့ကြောင့် 'ဟရာမ်'အဖြစ် ပြုထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းအချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ကာ ယဟူဒီတို့ထံ၌မှာမူ ယင်းသူတို့အပေါ် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော အရာများအား 'ဟရာမ်'အဖြစ် ပြုထားခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ယင်းအရာများအတွင်း၌ ကိုယ်ခန္ဓာရေးရာ၌သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ဝိညာဉ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၌သော်လည်းကောင်း ဆုံးရှုံးနစ်နာစေခြင်း မရှိပေ။ သို့သာမက ယင်းသူတို့၏ အမိန့်ဖီဆန်ခြင်းများ၏ ပြစ်ဒဏ်သဘောအရ 'ဟရာမ်'အဖြစ် ပြုထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

لٰكِنِ الرّٰسِخُوْنَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُوْنَ يُؤْمِنُوْنَ بِمَآ اُنْزِلَ اِلَيْكَ
وَمَآ اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيْمِيْنَ الصَّلٰوةَ وَالْمُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَ
الْمُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ؕ اُولٰٓئِكَ سَنُؤْتِيْهِمْ اَجْرًا عَظِيْمًا ۝١٦٢

၄ : ၁၆၂ ။ ။ သို့ရာတွင် ၄င်း (ယဟူဒီ) တို့အနက်မှ ပညာအရာတွင် ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ (ခိုင်မာ) ရင့်သန်ကြ၍ ကြည်ဖြူစွာ ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိကြကုန်သော သူတို့သည် အသင့်ထံ ထုတ်ပြန်ချမှတ်သော ကျမ်းဂန်ကိုလည်းကောင်း၊ အသင်၏အလျင် (အခြားအခြားသော) နဗီတမန်တော်များထံ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ပြီးဖြစ်သော ကျမ်းဂန်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ယုံကြည်ခဲ့ကြကုန်သည်။ ထို့ပြင် ၄င်းတို့သည် 'ဆွလာသ်' ဝတ်ပြုမှုကို အမြဲထာဝစဉ် ဆောက်တည်သူများလည်း ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်သည်။ ၄င်းအပြင် 'ဇကားသ်' တရားဝင်ဒါနကြေးကိုလည်း ပေးဆောင်ကြသူများ ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်သည်။ ထို့ပြင် ယင်းသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ နောက်ဆုံးနေ့ကိုလည်းကောင်း ယုံကြည်သူများလည်း ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်သည်။ ယင်းသူများသည် ဤကဲ့သို့သော သူများပင်ဖြစ်သည်။ ငါအသျှင်မြတ်သည် ယင်းသူတို့အား မုချ ကြီးကျယ်လှစွာသော အကျိုးဆုလာဘ်ကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူမည်။

အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု

လွန်လေပြီးသော အာယသ်တော်များအတွင်း၌ 'ကုဖွရ်' (သွေဖည်ငြင်းဆိုမှု) ၏အပေါ်၌ တည်တံ့ခိုင်မြဲစွာဖြင့် နေထိုင်ကြသော ယဟူဒီများ၏အကြောင်း ပါရှိပေသည်။ ထို့ပြင် အထက်၌ တင်ပြထားသော တားမြစ်မှုများအတွင်း၌ နစ်မွန်းလျက် ရှိနေပေသည်။ တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ အကြင်ကဲ့သို့ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အကြောင်းကို တင်ပြထားပေသည်။ အကြင်အခါ၀ယ် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ကမ္ဘာလောကသို့ ကြွမြန်းလာလေရာ ၄င်း၏ ကျမ်းစာများအတွင်း၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့် စပ်လျဉ်းသော ဂုဏ်အရည်အချင်းများကို တွေ့မြင်ကြမှု အီမာန်ရယူမှုကို ပြုကြလေသည်။ ဥပမာ-ဟဇရသ်အဗ်ဒွလ္လာဟ် ဗင်န် စလားမ်၊ အုစိုက်ဒ်နှင့် စအ်လဗာဟ် ؓ သခင်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းအာယသ်တော်များအတွင်း၌ ၄င်းပုဂ္ဂိုလ်များအား ချီးမွမ်းမှုများနှင့် အရည်အချင်းဂုဏ်ပုဒ်များကို တင်ပြထားပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက် အနှစ်ချုပ်

သို့ရာတွင် ၄င်း (ယဟူဒီ) တို့အနက်မှ ပညာအရာတွင် ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ (ခိုင်မာ) ရင့်သန်ကြ၍ (သာသနာ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ကျင့်ဆောက်တည်မှု၌ တည်တံ့မြဲမြံကြလေသည်။) ထို (နှိုးဆော်လှုံ့ဆော်မှုပြုခြင်းသည်ပင်လျှင် ၄င်းတို့အား အမှန်တရားကို ရှင်းလင်းစေ၍ အမှန်တရားကို လက်ခံခြင်းအား လွယ်ကူမှုပြုစေထားပေသည်။ အကြင်အချက်ကို ရှေ့၌ အခြေခံဥပဒေသပုံစံဖြင့် ၄င်းနှင့် ဆင့်ကဲ ကွဲထွက်ပုံစံဖြင့်သော်လည်းကောင်း တင်ပြထားပေသည်။) ကြည်ဖြူစွာ ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိကြကုန်သော

သူတို့သည် အသင့်ထံ ထုတ်ပြန်ချမှတ်သော ကျမ်းဂန်ကိုလည်းကောင်း၊ (အီမာန်ယူဆောင်ကြလေသည်) အသင်၏အလျင် (အခြားအခြားသော) နဗီတမန်တော်များထံ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ပြီးဖြစ်သော ကျမ်းဂန်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (သောင်ရားသ်ကျမ်း၊ အင်န်ဂျီးလ်ကျမ်း) ယုံကြည်ခဲ့ကြကုန်သည်။ ထို့ပြင် (အကြင်သူများထဲမှ) ၎င်းတို့သည် 'ဆွလာသ်'ဝတ်ပြုမှုကို အမြဲထာဝစဉ် ဆောက်တည်သူများလည်း ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်သည်။ ၎င်းအပြင် (အကြင်သူများထဲမှ) 'ဇကားသ်'တရားဝင်ဒါနကြေးကိုလည်း ပေးဆောင်ကြသူများ ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်သည်။ ထို့ပြင် ယင်းသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ နောက်ဆုံးနေ့ကိုလည်းကောင်း ယုံကြည်သူများလည်း ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်သည်။ ထိုသူများသည် ဤကဲ့သို့သော သူများပင် ဖြစ်သည်။ ငါအသျှင်မြတ်သည် ယင်းသူတို့အား မုချ ကြီးကျယ်လှစွာသော အကျိုးဆုလာဘ်ကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူမည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

အာယသ်တော်အတွင်း၌ အကြင်သူများအဖို့ ကြီးကျယ်လှစွာသော အကျိုးဆုလာဘ်ရရှိမည့်အကြောင်း ကတိပြုထားတော်မူပေသည်။ ထိုအကျိုးဆုဘာဘ်သည် ၎င်းသူတို့၏ အီမာန် (ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိခြင်း) နှင့် 'အအ်မာလေ့စွာလေဟာဟ်' (ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများကို ဆောက်ထိန်းမှု) များနှင့်အတူ တစ်ပါးတည်း အတူတကွ ဖြစ်ရှိနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ လွတ်မြောက်အောင်မြင်ခြင်းသည် နောက်ဆုံးထွက်သက်ထိတိုင် အီမာန်ရရှိမည်ဖြစ်သော စည်းကမ်းချက်နှင့်အညီ လိုအပ်အရေးကြီးသော ယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍများ၏ အပေါ်၌ မူတည်နေပေသည်။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

اِنَّاۤ اَوْحَيْنَاۤ اِلَيْكَ كَمَاۤ اَوْحَيْنَاۤ اِلٰى نُوْحٍ وَّالنَّبِيّٖنَ مِنْۢ بَعْدِهٖ ۚ
وَاَوْحَيْنَاۤ اِلٰۤى اِبْرٰهِيْمَ وَاِسْمٰعِيْلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ
وَالْاَسْبَاطِ وَعِيْسٰى وَاَيُّوْبَ وَيُوْنُسَ وَهٰرُوْنَ وَسُلَيْمٰنَ ۚ
وَاٰتَيْنَا دَاوٗدَ زَبُوْرًا ﴿١٦٣﴾

၄ း ၁၆၃ ။ ။ ကေန်စင်စ် ငါအသျှင်မြတ်သည် (နဗီတမန်တော်) နူးဟ်နှင့် ယင်း (နဗီတမန်တော် နူးဟ်) ၏နောက်၌ ပွင့်ခဲ့ကြသော နဗီတမန်တော်တို့ထံသို့ (ဝဟီ) အမိန့်တော်များ ပို့တော်မူဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ (နဗီတမန်တော်) အီဗ္ဗရာဟီမ်၊ (နဗီတမန်တော်) အီစ္စရာအီးလ်၊ (နဗီတမန်တော်) ယအ်ကူဗ်၊ (ထိုနဗီတမန်တော် ယအ်ကူဗ်၏) သား၊ မြေး မြစ် (တို့တွင် ပွင့်လေသော နဗီတမန်တော်) များ၊ (နဗီတမန်တော်) အီစာ၊ (နဗီတမန်တော်) အိုက်ယူဗ်၊ (နဗီတမန်တော်) ယူနွတ်စ်၊ (နဗီတမန်တော်) ဟာရူးန်နှင့် (နဗီတမန်တော်) စုလိုက်မာန်တို့ထံသို့ (ဝဟီ) အမိန့်တော်များ ပို့တော်မူဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊

(နဗီတမန်တော်) ဒါဝူးဒ်အား 'ဇဗူရ်' ကျမ်းတော်မြတ်ကို ပို့တော်မူဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အသင့်ထံသို့လည်း (ဝဟီ) အမိန့်တော်များကို ပို့တော်မူခဲ့လေသည်။

وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنٰهُمْ عَلَيْكَ مِنْ
قَبْلُ وَرُسُلًا لَّمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ ؕ وَكَلَّمَ اللّٰهُ مُوْسٰى تَكْلِيْمًا ﴿١٦٤﴾

၄ : ၁၆၄ ။ ။ ၎င်းပြင် (ငါအသျှင်မြတ်သည်) အကြင်ရစူလ်တမန်တော်များထံသို့လည်း (ဝဟီအမိန့်တော်များကို ပို့တော်မူခဲ့လေသည်။) ထိုရစူလ်တမန်တော်များ၏အကြောင်း အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ငါအသျှင်မြတ်သည် ယခင်မူလက အသင်၏ရှေ့ဝယ် ထုတ်ပြန်ဖော်ပြတော်မူခဲ့ဖူးသည်။ ထိုနည်းတူစွာ (ငါအသျှင်မြတ်သည်) အကြင်ရစူလ်တမန်တော်များထံသို့လည်း (ဝဟီအမိန့်တော်များကို ပို့တော်မူခဲ့လေပြီ။) ထိုရစူလ်တမန်တော်များ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ အကြောင်းအရာများကို ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်၏ရှေ့ဝယ် ထုတ်ပြန်ဖော်ပြတော်မူခဲ့ဖူးသည်လည်း ရှိ၏။ ထို့ပြင် (ငါ) အသျှင်မြတ်သည် (နဗီတမန်တော်) မူစာနှင့် (တိုက်ရိုက်) စကားပြောဆိုတော်မူခဲ့လေသည်။

رُسُلًا مُّبَشِّرِيْنَ وَمُنْذِرِيْنَ لِئَلَّا يَكُوْنَ لِلنَّاسِ
عَلَى اللّٰهِ حُجَّةٌۢ بَعْدَ الرُّسُلِ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيْزًا حَكِيْمًا ﴿١٦٥﴾

၄ : ၁၆၅ ။ ။ (ငါအသျှင်မြတ်သည်) ရစူလ်တမန်တော်များအား ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ သတင်းပေးသူများအဖြစ်လည်းကောင်း၊ သတိပေးနှိုးဆော်သူများအဖြစ်လည်းကောင်း (စေလွှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့ စေလွှတ်တော်မူခြင်းမှာ) ထိုရစူလ်တမန်တော်များ ရောက်ရှိလာကြပြီးနောက် (ကေယာမသ်ခေါ် ရှင်ပြန်ထရမည့်နေ့တွင်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရှေ့တော်မှောက်၌ လူတို့အဖို့ အကြောင်းပြချက်မရှိစေရန်အလို့ငှာ ဖြစ်ချေသည်။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို နိုင်နင်းလွှမ်းမိုးတော်မူသော အသျှင်၊ ဆင်ခြင်တုံဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

لٰكِنِ اللّٰهُ يَشْهَدُ بِمَآ اَنْزَلَ اِلَيْكَ اَنْزَلَهٗ بِعِلْمِهٖ ۚ وَالْمَلٰٓئِكَةُ
يَشْهَدُوْنَ ؕ وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيْدًا ﴿١٦٦﴾

၄ : ၁၆၆ ။ ။ သို့ရာတွင် (ယင်းသူတို့က အသင်နဗီတမန်တော်ဖြစ်ကြောင်းကို ငြင်းပယ်ကြသော်လည်း) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (အသင်နဗီတမန်တော်ဖြစ်ကြောင်းကို) မိမိချပေးသနားတော်မူခဲ့သော (ကုရ်အာန်) ကျမ်းတော်မြတ်ဖြင့် သက်သေခံတော်မူသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ယင်းကျမ်းတော်မြတ်ကို မိမိ၏ အသိပညာတော်နှင့်တကွ ချပေးသနားတော်မူခဲ့သည်။ ၎င်းပြင် 'မလာအေ့ကာဟ်' အပါးတော်စေတမန်အပေါင်းတို့သည်လည်း (အသင်နဗီတမန်တော်ဖြစ်ကြောင်းကို) သက်သေခံလျက် ရှိကြကုန်သည်။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်ပင် သက်သေအဖြစ် လုံလောက်တော်မူပေသည်။

إِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَ
صَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ قَدْ ضَلُّوْا ضَلٰلًا بَعِيْدًا ﴿١٦٧﴾

၄ : ၁၆၇ ။ ။ ကေန်စင်စစ် အကြင်သူတို့သည် (တမန်တော်မိုဟမ္မဒ် နဗီဖြစ်ကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်သေခံ အထင်အရှားရှိပါလျက်) မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်ခဲ့ကြ၏။ ၎င်းပြင် အခြားသူများကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ (တရား) လမ်းမှန်တော်မှလည်း တားမြစ်ခဲ့ကြ၏။ ကေန်မလွဲ ထိုသူတို့သည် (တရားလမ်းမှန်မှ) အလွန် ကမ်းလှမ်းဝေးကွာသော လမ်းမှားသို့ ရောက်ရှိခဲ့ကြ (သူများ ဖြစ်ကြ) ချေသည်။

إِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَظَلَمُوْا لَمْ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيْقًا ﴿١٦٨﴾

၄ : ၁၆၈ ။ ။ ကေန်စင်စစ် အကြင်သူတို့သည် မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်ခဲ့ကြ၏။ ၎င်းပြင် မတော်မတရား ပြုမူခဲ့ကြ၏။ ထိုသူတို့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူမည်လည်း မဟုတ်ပေ။ မည်သည့် (တရား) လမ်းကိုမျှ ညွှန်ကြားပြသတော်မူမည်လည်း မဟုတ်ချေ။

إِلَّا طَرِيْقَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ أَبَدًا ۚ وَكَانَ ذٰلِكَ
عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرًا ﴿١٦٩﴾

၄ : ၁၆၉ ။ ။ သို့ရာတွင် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ယင်းသူတို့အား) 'ဂျဟန္နမ်' ငရဲဘုံ၏ လမ်းကိုသာ (ညွှန်ကြားပြသတော်မူမည်။) ၎င်းတို့သည် ထိုငရဲဘုံ၌ ထာဝစဉ်နေထိုင်သောသူများ ဖြစ်ကြမည်။ အမှန်စင်စစ် ယင်းကဲ့သို့ ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အဖို့ လွယ်ကူလှပေသည်။

အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု

يَسْـَٔلُكَ اَهْلُ الْكِتٰبِ

ဟူသော အာယသ်တော်မှ ယဟူဒီများ၏ အသိဉာဏ်ခေါင်းပါးသော မေးခွန်းကို ဆင့်ပြန်ထား၍ အကျယ်ချဲ့သဘောမျိုးဖြင့် ၎င်းမေးခွန်း၏ လိုရင်းနှုတ်ပိတ်အဖြေကို မိန့်မြွက်ထားပေသည်။ ဤနေရာ၌လည်း အခြားသော ခေါင်းစဉ်တစ်သွယ်ဖြင့် ထိုမေးခွန်းများယွင်းကြောင်းကို ထောက်ပြမိန့်မြွက်ထားသည်။ 'အသင်တို့သည် တမန်တော်မြတ်အပေါ် အီမာန်ရယူရန်အတွက် 'မိုးကောင်းကင်မှ ရေးသားထားပြီး ဖြစ်သော ကျမ်းဂန်တစ်စောင် ယူဆောင်လာ'ဟူ၍ စည်းကမ်းပညတ်လိုက်သည်။ သို့ရှိရာ 'အသင်တို့လည်း လက်ခံထားကြသော ဤအယယသ်တော်တွင်း၌ ပါရှိသော ကြီးကျယ်လှစွာသော နဗီတမန်တော်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤကဲ့သို့သော တောင်းခံမှုများကို အဘယ်ကြောင့်မ ပြုကြပေသနည်း' ဟု ပြောဆိုကြကုန်။ အသင်တို့သည် အကြင် 'မုအ်ဂျေဇာဟ်'များ၏ အထောက်အထားဖြင့် ထိုနဗီတမန်တော်များအား လက်ခံ

ထားကြပေသည်။ သို့ရှိရာ တမန်တော်မြတ် ﷺ ထံပါး၌လည်း 'မုအ်ဂျိဇာဟ်' (အံ့ဖွယ်တန်ခိုးတော်များ) ရှိပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ၎င်းအပေါ်၌လည်း အီမာန်ယူဆောင်ကြလေကုန်။ သို့ရာတွင် အသင်တို့၏ တောင်းဆိုမှုသည် အမှန်တရားကို ရှာဖွေရန်မဟုတ်သည်သာမက မုန်းတီးမှုအပေါ်၌သာ မူတည်နေသည်သာလျှင် ဖြစ်သည်။

ရှေ့ဆက်၍ နဗီတမန်တော်များကို စေလွှတ်တော်မူခြင်း၏ အမြော်အမြင်ကို တင်ပြထားသည်။ ထို့နောက် တမန်တော်မြတ် ﷺ အား 'အကယ်၍ ဤသူတို့သည် အသင့်အား နဗီတမန်တော်ဖြစ်ကြောင်း မယုံကြည်ကြမူ မိမိတို့၏ အဆုံးရလဒ်ကိုသာ ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အသင်တမန်တော် နဗီဖြစ်ကြောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သက်သေပေးတော်မူထားသည်။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကောင်းကင်တမန်တော်များသည်လည်း သက်သေပေးတော်မူထားကြောင်း'ကို မိန့်မြွက်ပြသတော်မူထားပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ကေန်စင်စစ် ငါအသျှင်မြတ်သည် (နဗီတမန်တော်) နူးဟ်နှင့် ယင်း (နဗီတမန်တော်နူးဟ်) ၏နောက်၌ ပွင့်ခဲ့ကြသော နဗီတမန်တော်တို့ထံသို့ (ဝဟီ) အမိန့်တော်များ ပို့တော်မူဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ (ထိုနဗီတမန်တော်များထဲမှ အချို့သော နဗီတမန်တော်များ၏ အမည်ကိုလည်း ပြသထားတော်မူလေသည်) နဗီတမန်တော်အီဗ္ဗရာဟီမ်၊ နဗီတမန်တော်အိစ္စမာအီးလ်၊ နဗီတမန်တော်အိစ္စဟားက်၊ နဗီတမန်တော်ယအ်ကူဗ်၊ (ထိုနဗီတမန်တော် ယအ်ကူဗ်၏) သား၊ မြေး မြစ် (တို့တွင် ပွင့်လေသော နဗီတမန်တော်) များ၊ နဗီတမန်တော်အီစာ၊ နဗီတမန်တော်အိုက်ယူဗ်၊ နဗီတမန်တော်ယူနွတ်စ်၊ (နဗီတမန်တော်) ဟာရူးန်နှင့် နဗီတမန်တော်စုလိုက်မာန်တို့ထံသို့ (ဝဟီ) အမိန့်တော်များ ပို့တော်မူဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ (ဤနည်းအတိုင်းပင် နဗီတမန်တော်ဒါဝူးဒ် عليه السلام အပေါ်သို့ ဝဟီပို့ချတော်မူသည်။) ထို့ပြင် 'ဇဗူရ်'ကျမ်းတော်မြတ်ကိုလည်း ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ (အသင့်ကိုလည်း အကျိုးမဲ့ပျက်စီးဆုံးရှုံးစေသော အချက်များကို တိုက်တွန်းနှိုးဆော်မှုကိုပြုသော အံ့ဖွယ်ရစူလ်အဖြစ်ပြုကာ စေလွှတ်တော်မူသည်မဟုတ်။ သို့သာမက) အသင့်ထံသို့လည်း (ဝဟီ) အမိန့်တော်များကို ပို့တော်မူခဲ့လေသည်။

၎င်းပြင် (ငါအသျှင်မြတ်သည်) အကြင် (အချို့အခြားသော) ရစူလ်တမန်တော်များထံသို့လည်း (ဝဟီအမိန့်တော်များကို ပို့တော်မူခဲ့လေသည်။) ထိုရစူလ်တမန်တော်များ၏အကြောင်း အဖြာဖြာတို့ကို ငါအသျှင်မြတ်သည် ယခင်မှုလက (စူရာဟ်အန်အားမ်အစရှိသော မက္ကာဟ်မြို့၌ ကျရောက်သော စူရာဟ်များ၌) အသင်၏ရှေ့ဝယ် ထုတ်ပြန်ဖော်ပြတော်မူခဲ့ဖူးသည်။ ထိုနည်းတူစွာ (ငါအသျှင်မြတ်သည်) အကြင် (အချို့အခြားသော) ရစူလ်တမန်တော်များထံသို့လည်း (ဝဟီအမိန့်တော်များကို ပို့တော်မူခဲ့လေပြီ။) ထိုရစူလ်တမန်တော်များ၏ အဖြာဖြာတို့ အကြောင်းအရာများကို ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်၏ရှေ့ဝယ် ထုတ်ပြန် ဖော်ပြတော်မမူခဲ့ဖူးသည်လည်း ရှိ၏။ ထို့ပြင် (ငါ) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (နဗီတမန်တော်) မူစာ (ကိုလည်း ဝဟီထုတ်ပြန်ပို့တော်မူခဲ့လေပြီ။) နှင့် (တိုက်ရိုက်) စကားပြောဆိုတော်မူခဲ့လေသည်။

(ငါအသျှင်မြတ်သည်) ရစူလ်တမန်တော်များအား ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ သတင်းပေးသူများအဖြစ်လည်းကောင်း၊ (ကုဖွရ်သွေဖည်ငြင်းဆိုမှုပြုခြင်းအပေါ် ပြစ်ဒဏ်ခံရမည်ကို) သတိပေးနှိုးဆော်သူများအဖြစ်လည်းကောင်း (စေလွှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့ စေလွှတ်တော်မူခြင်းမှာ) ထိုရစူလ်တမန်တော်များရောက်ရှိလာကြပြီးနောက် ('ကေယာမသ်'ခေါ် ရှင်ပြန်ထရမည့်နေ့တွင်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ရှေ့တော်မှောက်၌ လူတို့အဖို့ (ပြတ်သားရှင်းလင်းသော) အကြောင်းပြချက်မရှိစေရန်အလို့ငှာ ဖြစ်ချေသည်။ (သို့တည်းမဟုတ်က 'ကေယာမသ်'ခေါ် ရှင်ပြန်ထရမည့်နေ့တွင် မြောက်များလှစွာသော အရာဝတ္ထုများ၏ကောင်းခြင်း၊ ဆိုးခြင်းကို ဦးနှောက်အသိဉာဏ်ဖြင့် မသိရှိနိုင်လေရာ တစ်ဖန် ကျွန်ုပ်တို့၏ လွဲချော်မှားယွင်းမှုများသည် မည်သို့နည်း'ဟူ၍ ပြောဆိုမှုမပြုရန် ဖြစ်သည်။) အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို နိုင်နင်းလွှမ်းမိုးတော်မူသော အသျှင်၊ (ရစူလ်များကို မစေလွှတ်ဘဲနှင့်လည်း ပြစ်ဒဏ်ပေးပါမူ အမှန်စင်စစ် စိုးပိုင်တော်မူသော အသျှင်ဖြစ်ရာ (တစ်ပါးတည်းဖြစ်တော်မူပေရာ) ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ရာမရောက်ပေ။ စင်စစ်၌ အကြောင်းပြခြင်း၏ အခွင့်အရေးသည် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမှ မရရှိပေ။ သို့ရာတွင်) ဆင်ခြင်တုံဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

(အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဆင်ခြင်တုံဉာဏ်တရားများသည်ပင်လျှင် ရစူလ်တမန်တော်များ စေလွှတ်တော်မူခြင်းကို လိုလားလျက် ရှိနေပေသည်။ သို့မှသာ အပေါ်ယံအကြောင်းပြချက်သည်လည်း မကျန်ရှိစေရန် ဖြစ်သည်။ ဤဆင်ခြင်တုံဉာဏ်တရားအကြောင်းကို ဤအလယ်နေရာ၌ တင်ပြခြင်းသည် နောက်လိုက်သဘောမျိုးအဖြစ် လာရောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ရှေ့၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ နဗီဖြစ်ကြောင်းကို အတည်ပြုထားတော်မူ၍ အဖြေကို ပြည့်ဝစွာ အဆုံးသတ်ပေးထားတော်မူပေသည်။ ၎င်းသူတို့သည် မိမိတို့၏ ထိုသံသယအချက် ပပျောက်ဝေးကွာသွားသည့်အပေါ်၌လည်း နဗီဖြစ်ကြောင်းကို မယုံကြည်၊ လက်မခံကြပေ။)

သို့ရာတွင် (အမှန်စင်စစ်၌မူ ထောက်ခံအတည်ပြုထားတော်မူပေသည်။ ယင်းအချက်အား ထောက်ခံအတည်ပြုရန်အပေါ် မှန်ကန်သော အထောက်အထားရှိပေသည်။ သို့ရှိရာ) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (အသင်နဗီတမန်တော်ဖြစ်ကြောင်းကို) မိမိချပေးသနားတော်မူခဲ့သော (ကုရ်အာန်) ကျမ်းတော်မြတ်ဖြင့် သက်သေခံတော်မူသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ယင်းကျမ်းတော်မြတ်ကို (ချပေးပုံ ချပေးနည်းမှာ) မိမိ၏ အသိပညာတော်နှင့်တကွ (အကြင်အသိပညာတော်ကြောင့် ထိုကျမ်းစာအုပ်သည် ကြီးကျယ်လှစွာသော အံ့ဖွယ်ကျမ်းတစ်သွယ် ဖြစ်သွားပေသည်။ အကြင်အချက်သည် တမန်တော်မြတ် နဗီဖြစ်ခြင်း၏ ငြင်းမရသော အထောက်အထားတစ်ရပ် ဖြစ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့သော အံ့ဖွယ်ကျမ်းစောင်၏ အကြောင်းခံကြောင့် တမန်တော်မြတ် နဗီဖြစ်ကြောင်းကို) ချပေးသနားတော်မူခဲ့သည်။ (အံ့ဖွယ်ကျမ်းမြတ်ကို ချပေးသနားတော်မူလေရာ အံ့ဖွယ်အချက်ဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင် နဗီဖြစ်ခြင်း၏ အထောက်အထားဖြစ်ကြောင်းကို ယခုပင် သိရှိခဲ့ရပေပြီ။ သို့ရှိရာ အထောက်အထားဖြင့် အမှန်တကယ်၌ နဗီဖြစ်ကြောင်းကို ထောက်ခံအတည်ပြုထားပေသည်။ ယုံကြည်သူနှင့် မယုံကြည်သူများ ရှိနေခြင်းမှ ဦးစွာပထမ ယင်းသူတို့၏

တွေးခေါ်မျှော်မှန်းမှုသည် မည်သို့နည်း။ ၎င်းပြင် (အကယ်၍ မူလဘူတ သဘောအရ ယင်းသူတို့၏ နှလုံးသားအတွင်းမှ လိုလားနေမှုလည်း ယင်းသူတို့ထက် မြင့်မြတ်သော အဖန်ဆင်းခံ ဆိုလိုသည်မှာ) 'မလာအေကာဟ်' အပါးတော်စေတမန်အပေါင်းတို့သည်လည်း (အသင်နဗီတမန်တော်ဖြစ်ကြောင်းကို) သက်သေခံလျက် ရှိကြကုန်သည်။ (မုအ်မင်န်များ ထောက်ခံတည်ပြုခြင်းကို တွေ့မြင်နေရပေသည်။ သို့ရှိရာ အကယ်၍ အချို့သောအသိဉာဏ်ခေါင်းပါးသူများ မယုံကြည်နေလင့်ကစား) အမှန်စင်စစ် (စစ်မှန်သောအချက်မှာ ထိုသို့ဖြစ်သည်။) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်ပင် သက်သေအဖြစ် (အမှန်တကယ် အထောက်အထားတင်ပြရာ၌) လုံလောက်တော်မူပေသည်။ (အသင့်အဖို့ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ သက်သေပေးမှုကိုမျှ လိုအပ်ချက် ရှိနေမည်မဟုတ်။)

ကေန်စင်စစ် အကြင်သူတို့သည် (တမန်တော်မိုဟမ္မဒ်သည် နဗီဖြစ်ကြောင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်သေခံအထင်အရှားရှိပါလျက်) မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်ခဲ့ကြ၏။ (ထို့ပြင် အခြားသောသူများကို ပြုသည့်နည်းလမ်းမှာ) အခြားသူများကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ (တရား) လမ်းမှန်တော်မှလည်း တားမြစ်ခဲ့ကြ၏။ ကေန်မလွဲ ထိုသူတို့သည် (တရားလမ်းမှန်မှ) အလွန် ကမ်းလှမ်းဝေးကွာသော လမ်းမှားသို့ ရောက်ရှိခဲ့ကြ (သူများ ဖြစ်ကြ) ချေသည်။ (ဤသည် ယင်းသူတို့ ဤကမ္ဘာလောက၌ ကျင့်သုံးခဲ့သော ၎င်းတို့၏ ဘာသာရေးကျင့်ထုံးဆိုင်ရာ၏ ရလဒ်ပင် ဖြစ်သည်။ နောင်အာခေရသ်၌ ၎င်းတို့ ပြုမူချက်၏ အချုပ်ရလဒ်ကို ဆက်လက်၍ ကြည့်ရှုကြလေကုန်။)

ကေန်စင်စစ် အကြင်သူတို့သည် (အမှန်တရားအား) မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်ခဲ့ကြ၏။ (အမှန်တရားကို ပိတ်ပင်တားဆီးသောသူများအဖြစ် ဖြစ်ကာ မတရားပြုမူခဲ့ကြ၏။ (အခြားသောသူများကိုလည်း ဆုံးရှုံးမှုဖြစ်အောင် ပြုခဲ့ကြ၏) ထိုသူတို့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူမည်လည်း မဟုတ်ပေ။ မည်သည့် (တရား) လမ်းကိုမျှ ညွှန်ကြားပြသတော်မူမည်လည်း မဟုတ်ချေ။

သို့ရာတွင် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ယင်းသူတို့အား 'ဂျန္နသ်' သုခဘုံ၏ လမ်းမှအပ) 'ဂျဟန္နမ်' ငရဲဘုံ၏ လမ်းကိုသာ (ညွှန်ကြား ပြသတော်မူမည်။) ၎င်းတို့သည် ထိုငရဲဘုံ၌ ထာဝစဉ်နေထိုင်သောသူများ ဖြစ်ကြမည်။ အမှန်စင်စစ် ယင်းကဲ့သို့ ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အဖို့ လွယ်ကူလှပေသည်။ (မည်သည့်အကြင်တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ စီမံရမည်လည်း မဟုတ်ပေ။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် မှတ်သားဖွယ်များ

اِنَّا اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ كَمَا اَوْحَيْنَا اِلٰى نُوْحٍ وَّ النَّبِيّٖنَ مِنْ بَعْدِهٖ

ကေန်စင်စစ် ငါအသျှင်မြတ်သည် (နဗီတမန်တော်) နူးဟ်နှင့် ယင်း (နဗီတမန်တော်နူးဟ်၏) နောက်၌ ပွင့်ခဲ့ကြသော နဗီတမန်တော်တို့ထံ (ဝဟီ) အမိန့်တော်များ ပို့တော်မူဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အသင့်ထံသို့လည်း (ဝဟီ) အမိန့်တော်များကို ပို့တော်မူခဲ့လေသည်။

ထိုအာယသ်တော်မှ သိရှိရသည်မှာ ‘ဝဟီ’သည် နဗီတမန်တော်များထံ ထုတ်ပြန်ပို့ချတော်မူသော သီးသန့် အလ္လာဟ်အသဆင်မြတ်၏ အမိန့်တော်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ တရားဒေသနာတော် ဖြစ်ပေသည်။ အတိတ်ခေတ် လွန်လေပြီးသော နဗီတမန်တော်များထံ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ‘ဝဟီ’ (ဗျာဒိတ်တော်) ကျရောက်သကဲ့သို့ တမန်တော်မိုဟမ္မဒ် ﷺ ၏ ထံတော်ပေါ်သို့လည်း မိမိ၏ ‘ဝဟီ’ (ဗျာဒိတ်တော်) ကို ချပေးသနားတော်မူခဲ့လေသည်။ သို့ရှိရာ အကြင်သူသည် ထိုနဗီတမန်တော်များကို ယုံကြည်ပါက ဤနဗီတမန်တော်မြတ်ကိုလည်း မုချ ယုံကြည်ရန် သင့်ပေသည်။ ထို့ပြင် အကြင်သူသည် ဤနဗီတမန်တော်မြတ်အား ငြင်းဆိုမူ နဗီတမန်တော်များအားလုံးကို ငြင်းဆိုရာ ရောက်ပေမည်။ ဟာဇရသ်နူးဟ် رضي الله عنه နှင့် ၎င်း၏နောက်၌ ပွင့်ခဲ့ကြသော နဗီတမန်တော်များဟူ၍ အတူတကွ ဆက်တွဲမိန့်မြွက်ခြင်း၏ အကြောင်းမှာ ‘ဝဟီ’ (ဗျာဒိတ်တော်) သည် ဟာဇရသ်အာဒမ် رضي الله عنه ၏ အချိန်မှစ၍ စတင်ထုတ်ပြန်တော်မူပေရာ ယင်းအချိန်၌ ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသော ‘ဝဟီ’ (ဗျာဒိတ်တော်) သည် လုံး၀ အစကနဦး အခြေအနေသဘောမျိုးဖြစ်သည်။ ဟာဇရသ်နူးဟ် رضي الله عنه ၏အချိန် ခေတ်ကာလ၌ ထိုအချက်သည် ပြည့်ဝမှုဖြစ်ရှိသွားပေသည်’ဟူ၍ ဖြစ်နိုင်သည်။ အမှန်ဆိုသော် ကနဦးထုတ်ပြန်ချမှတ်ပေးသော အခြေအနေသည် လုံး၀ အစသဘောမျိုး အခြေအနေမျိုးသာ ဖြစ်သည်။ ဟာဇရသ်နူးဟ် رضي الله عنه ၏ ခေတ်ကာသို့ ဆိုက်ရောက်မှသာ ထိုအခြေအနေသည် ‘နာခံသူများအဖို့ ဆုလာဘ်ချီးမြှင့်၍ ဖီဆန်သူများကို ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း’ဟူ၍ စမ်းစစ်မှုပြုရန် ထိုက်တန်သော ပြည့်ဝသည့် အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိသွားပေသည်။ သို့ရှိရာ ခိုင်မာသော ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် စေလွှတ်တော်မူသော နဗီတမန်တော်များ၏ စာရင်းဇယားသည်လည်း ဟာဇရသ်နူးဟ် رضي الله عنه မှသာ စတင်ထားပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ‘ဝဟီ’(ဗျာဒိတ်တော်) အား ဖီဆန်မှုကို ပြုသော သူများအား ဦးစွာပထမ ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းသည် ဟာဇရသ်နူးဟ် رضي الله عنه ၏ လက်ထက်မှ အစပြုခဲ့လေသည်။

အချုပ်မှာ ဟာဇရသ်နူးဟ် رضي الله عنه ၏အလျင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်နှင့် နဗီတမန်တော်များအား ဆန့်ကျင်မှုပြုခြင်းအပေါ် ‘အဇားဗ်’ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းကို မပြုပေ။ သို့သာမက ၎င်းသူတို့ကို ချွင်းချက်ရှိသောသူများအဖြစ် သတ်မှတ်ကာ အချိန်ဆိုင်းငံ့ခွင့်ကို ပေးကာ သဘောပေါက်စေရန်သာ ကြိုးစားမှုပြုနေပေသည်။ ဟာဇရသ်နူးဟ် رضي الله عنه ၏ ခေတ်ကာလ၌ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ပညာရပ်များသည် ကောင်းစွာ တွင်ကျယ်လာကာ လူတို့ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်အား နောက်လိုက်နာခံမှုကို ပြုစေရာ၌ တစ်စုံတစ်ရာ လျှို့ဝှက်မှုမကျန်ရှိတော့ပါမူ ယခု မာနခံသောသူများအပေါ် ပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ဦးစွာပထမ ဟာဇရသ်နူးဟ် رضي الله عنه ၊ ဟာဇရသ်ဟူးဒ် رضي الله عنه ၊ ဟာဇရသ်ရှုအိုက်ဗ် رضي الله عنه စသော နဗီတမန်တော်များ၏ ခေတ်ကာလ၌ ကာဖိရ်များအပေါ် အမျိုးမျိုးသော အပြစ်ဒဏ်များ ကျရောက်လာခဲ့လေသည်။ သို့ရှိရာ တမန်တော်မြတ် ﷺ အပေါ် ‘ဝဟီ’ထုတ်ပြန်ပို့ချတော်မူခြင်းကို ဟာဇရသ်နူးဟ် رضي الله عنه နှင့် ၎င်း၏နောက်ပိုင်း နဗီတမန်တော်များအပေါ် ‘ဝဟီ’ထုတ်ပြန်ပို့ချတော်မူခြင်းနှင့် ယှဉ်တွဲမိန့်မြွက်မှုကို ပြုရာ၌ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် မက္ကာဟ်မြို့ရှိ မုရှ်ရစ်က်များအား

'တမန်တော်မြတ်အပေါ် ထုတ်ပြန်ပို့ချတော်မူသော 'ဝဟီ'ဗျာဒိတ်တော် (ကုရ်အာန်) ကို မယုံကြည်ပါက ထိုသူသည် ကြီးကျယ်လှစွာသော ပြစ်ဒဏ်ကို ခံထိုက်ရမည့်သူသာဖြစ်ကြောင်း' ကို ပြည့်ဝပြောင်မြောက်စွာ သတိပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဟဇရသ်နူးဟ် عليه السلام ၏ 'ဇားသ်'(ပင်ကိုယ်တော်) ကိုယ်တိုင်သည် 'မုအ်ဂျေဇာဟ်' (အံ့ဖွယ်တန်ခိုးတော်) တစ်ရပ် ဖြစ်ပေသည်။ သက်တမ်း (၉၅၀) နှစ် ချီးမြှင့်ပေးထားကာ ၎င်း၏ သွားတော်တစ်ချောင်းမှပင် မကျိုးဘဲ ဆံပင်သည်လည်း တစ်ချောင်းမျှပင် မဖြူပေ။ ထိုနဗီ၏ ကိုယ်ခန္ဓာအင်အား၌လည်း တစ်စုံတစ်ရာမျှ လျော့နည်းသွားသည်ဟူ၍လည်း မရှိပေ။ သက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံး မျိုးနွယ်အုပ်စု၏ ဒုက္ခပေးမှုကို သည်းခံမျိုသိပ်စွာဖြင့် နေထိုင်တော်မူပေသည်။ *[မဇ္ဇဟရီး]*

وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنٰهُمْ عَلَيْكَ

(၎င်းပြင် အကြင်ရစူလ်တမန်တော်များထံသို့လည်း ဝဟီအမိန့်တော်များကို ပို့တော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုရစူလ်တမန်တော်များ၏ အကြောင်းအလွှာပွတ္တိကို ငါအသျှင်မြတ်သည် ယခင်မှုလက အသင်၏ရှေ့ဝယ် ထုတ်ပြန်ဖော်ပြတော်မူခဲ့ဖူးသည်။

ဟဇရသ်နူးဟ် عليه السلام ၏ နောက်ပိုင်း၌ ပွင့်ပေါ်တော်မူခဲ့သော နဗီရစူလ်တမန်တော်များကို အကျဉ်းချုပ်တင်ပြ၍ ထိုနဗီရစူလ်တမန်တော်များထဲ၌ ထင်ရှားကျော်ကြား၍ နဗီတမန်တော်များလည်း ရှိပေသည်။ ၎င်းတို့၏အကြောင်းကို သီးသန့်အထူးပြုသဘောမျိုးဖြင့် တင်ပြထားပေသည်။ အကြင်ကဲ့သို့ တင်ပြခြင်းဖြင့် 'ဤသူများအားလုံးသည် နဗီတမန်တော်များ ဖြစ်ပေသည်။ နဗီတမန်တော်များ၏ ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုးဖြင့် 'ဝဟီ'များ ကျရောက်ပေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကောင်းကင်တမန်သည် တရားဒေသနာတော်ကို ယူဆောင်ကာ ကြွမြန်းလာပေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ရေးသားထားပြီးဖြစ်သော ကျမ်းဂန်ကို ရရှိပေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ရစူလ်တမန်တော်ဖြင့် တိုက်ရိုက် စကားပြောဆိုတော်မူပေသည်။ အချုပ်မှာ အကြင်မည်သည့်ပုံစံမျိုးဖြင့် 'ဝဟီ'သည် ကျရောက်ပါစေ။ ထိုပညတ်ချက်အပေါ် လိုက်နာမှုပြုရန် 'ဝါဂျိဗ်'ဖြစ်ပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းကဲ့သို့ ကျမ်းစာတစ်စောင် ကျရောက်ပါမှ လိုက်နာမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်ပါက လိုက်နာရမည်မဟုတ်'ဟူ၍ ယဟူဒီတို့၏ ပြောဆိုခြင်းမျိုးများသည် အသိဉာဏ်ကင်းမဲ့မှုသက်သက်နှင့် 'ကုဖ္ဖရ်'(သွေဖည်ငြင်းဆိုမှု) ပင်ဖြစ်သည်။

ဟဇရသ်အဗူဇရ် ဂဖ်ဖ္ဖါရီ رضي الله عنه သခင်ထံမှ ဆင့်ပြန်ချက် လာရှိထားသည်မှာ တမန်တော်မြတ် ﷺ မိန့်တော်မူသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် နဗီတမန်တော်များ (၁၂၄၀၀၀) ကို စေလွှတ်တော်မူခဲ့သည်။ အကြင်နဗီများထဲမှ (၃၁၃) ပါးသည် သာသနာအသစ်ကို ချီးမြှင့်ခြင်းခံရသော ရစူလ်တမန်တော်များ ဖြစ်ပေသည်။ *[ကုရ်သုဗီး]*

رُسُلًا مُّبَشِّرِيْنَ وَمُنْذِرِيْنَ

(ငါအသျှင်မြတ်သည် ရစူလ်တမန်တော်များအား ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ သတင်းပေးသူများအဖြစ်လည်းကောင်း၊ သတိပေးနှိုးဆော်သူများအဖြစ်လည်းကောင်း စေလွှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။)

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် နဗီတမန်တော်များကို ဆက်တိုက်ဆက်တိုက် စေလွှတ်တော်မူခဲ့သည်။ အကြောင်းမှာ မုအ်မင်န်များကို ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာသတင်း ကြားနာစေရန်နှင့် ကာဖိရ် (သွေဖည်ငြင်းဆိုသူများ) ကို သတိပေးနှိုးဆော်ရန် ဖြစ်သည်။ သို့မှသာ လူတို့သည် 'ကေယာမသ်'နေ့၌ 'ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင်အသျှင်မြတ်၏ နှစ်မြို့မှုနှင့် မနှစ်မြို့မှုကို မသိရှိရပေ။ သိရှိပါမူ မုချ ထိုလမ်းစဉ်အပေါ်၌ လျှောက်လှမ်းမည်ဖြစ်သည်'ဟူ၍ အကြောင်းပြချက်ကို မပြရန်ဖြစ်သည်။ သို့ရှိရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် နဗီတမန်တော်များကို 'မုအ်ဂျေဇာဟ်' (အံ့ဖွယ်တန်ခိုးတော်) များ ချီးမြှင့်၍ စေလွှတ်ကာ ၎င်းတို့သည် မှန်ကန်သော သာသနာအား လက်ခံခြင်းမပြုရာ၌ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ မည်သို့သော အကြောင်းပြချက်တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ ပြောဆိုနိုင်ကြမည် မဟုတ်ကြတော့ပေ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ 'ဝဟီ' (ဗျာဒိတ်တော်) သည် ဤသို့ ပြတ်သားလှစွာသော အထောက်အထားဖြစ်ပေသည်။ ထိုအထောက်အထား၏ ရှေ့ဝယ် မည်သည့်အထောက်အထား တစ်စုံတစ်ရာမျှ တိုး၍ ထိုးဖောက်နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ သို့သာမက အားလုံးသော အထောက်အထားများသည် ပယ်ချခြင်းခံရပေမည်။ ဤသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမြော်အမြင်တော်နှင့် အကြံစည်တော်ပင် ဖြစ်သည်။

ဟဇရသ်အိဗ်နေအဗ္ဗားစ် ؓ သခင်ထံမှ ဆင့်ပြန်ချက် လာရှိထားသည်မှာ 'ယဟူဒီအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ထံပါးတော်သို့ ရောက်ရှိလာကြပေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ယင်းသူတို့အား မိန့်ကြားတော်မူပေသည်။ 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကစမ်၊ အသင်တို့သည် ဧကန်မုချ ကျွန်ုပ်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ စေလွှတ်ထားတော်မူသော ရစူလ်တမန်တော်ဖြစ်ကြောင်း' ကို သိရှိကြပေသည်။ ယင်းသူတို့သည် ၎င်းအချက်အား ငြင်းဆိုကြသောအခါဝယ် ဤအာယသ်တော် ကျရောက်လာပေသည်။

لٰكِنِ اللّٰهُ يَشْهَدُ بِمَآ اَنْزَلَ اِلَيْكَ

(သို့ရာတွင် ယင်းသူတို့က အသင်နဗီတမန်တော်ဖြစ်ကြောင်းကို ငြင်းပယ်ကြသော်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်နဗီတမန်တော်ဖြစ်ကြောင်းကို မိမိချပေးသနားတော်မူခဲ့သော ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ဖြင့် သက်သေခံတော်မူသည်။)

'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ပညာအရာ၌ ပြည့်ဝစုံလင်လှစွာသောအချက် ထုတ်ဖော်ပြသလျက်ရှိသော ထိုအံ့ဖွယ်ကောင်းသော ကျမ်းမြတ်၏ သဟဲဖြင့် အသင်နဗီဖြစ်ကြောင်းကို သက်သေပေးထားတော်မူသည်'ဟူ၍ ဤအထက်ဖော်ပြပါ အာယသ်တော်မှ ပြသထားပေသည်။ အသျှင်မြတ်သည် 'တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ထိုကျမ်းစာအုပ်နှင့် ထိုက်တန်သော သူ'ဟူ၍ သိနားလည်တော်မူကာ ကျမ်းစာအုပ်ကို ချပေးသနားတော်မူခဲ့လေသည်။ ကောင်းကင်တမန်တော်များသည်လည်း ယင်းအချက်အပေါ် သက်သေပေးတော်မူထားပေသည်။ အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူသော ကြားတော်မူသော 'ဇာသ်'(ပင်ကိုယ်တော်) ၏ သက်သေပေးပြီးသည့်နောက် တစ်ဖန် မည်သည့်အထောက်အထားသည် ကျန်ရှိ၍ လိုအပ်နေပါ၏လော။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ တို့မှ ထောက်ခံအတည်ပြုပြီးသည့်နောက် မိန့်မြွက်တော်မူသည်မှာ ယခု အကြင်သူတို့သည် ငြင်းဆိုမှုကို ပြုကြသည်။ ‘သောင်ရားသ်’ ကျမ်းအတွင်း၌ ပါရှိသော တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ဂုဏ်တော်များနှင့် အခြေအနေအကြောင်းအရာများကိုလည်း ဖုံးကွယ်မှုကို ပြုကြလေသည်။ ထို့ပြင် လူတို့အားလည်း အချို့သော အချက်များကို ထင်ရှားမှုကိုပြု၍ ၄င်းတို့အား မှန်ကန်သော သာသနာမှ တားမြစ်ပိတ်ပင်မှုကို ပြုကြပေသည်။ သို့ရှိရာ ဤကဲ့သို့သော သူများအဖို့ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်နှင့် လမ်းမှန်တရားသည် ရရှိမည်မဟုတ်ပေ။ အကြင်အာယသ်တော်မှ ‘လမ်းမှန်တရားဟူသည် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ နောက်လိုက်သမှုကို ပြုရာ၌သာလျှင် ရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် လမ်းလွဲ၊ လမ်းမှားခြင်းသည် တမန်တော်မြတ်အား ဆန့်ကျင်မှုကို ပြုကြောင်း၏ အမည်ဖြစ်ကြောင်း’ ကို ကောင်းစွာ သိရှိရပေသည်။

ထိုအာယသ်တော်မှ ယဟူဒီများ၏ တွေးခေါ်မှုအလုံးစုံ မှားယွင်းကြောင်းကို မိန့်မြွက်ထားတော်မူပေသည်။

✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَكُمُ ٱلرَّسُولُ بِٱلْحَقِّ
مِن رَّبِّكُمْ فَـَٔامِنُوا۟ خَيْرًا لَّكُمْ ۚ وَإِن تَكْفُرُوا۟ فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِى
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧٠﴾

၄ : ၁၇၀ ॥ ॥ အို, လူသားအပေါင်းတို့၊ ဧကန်စင်စစ် (ဤ) ရစူလ်တမန်တော် (မိုဟမ္မဒ်) သည် အသင်တို့ထံသို့ အသင်တို့အား မွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ (မှန်ကန်သော တရားလမ်းစဉ်) ကို ယူဆောင်လာခဲ့ချေပြီ။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် ကြည်ဖြူစွာ အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိကြလေကုန်။ (ဤကဲ့သို့ ကြည်ဖြူစွာ အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိခြင်းသည်ကား) အသင်တို့အဖို့ အကောင်းဆုံးပင် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ အသင်တို့သည် မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်ကြပါမူ (အသင်တို့သည်သာလျှင် နစ်နာဆုံးရှုံးကြပေမည်။ အကြောင်းမှာ) မိုးကောင်းကင်များနှင့် ပထဝီမြေ၌ ရှိရှိသမျှသော (သက်ရှိသက်မဲ့) အရာဝတ္ထုအလုံးစုံသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ပိုင်ဆိုင်တော်မူသော အရာဝတ္ထုချည်းသာလျှင် ဖြစ်သောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ ၄င်းပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလုံးစုံတို့ကို အကြွင်းမဲ့ သိရှိတော်မူသော အသျှင်၊ ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်တုံဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု

ယဟူဒီများ၏ ဓာဒကများ၏ အဖြေနှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ နဗီဖြစ်ကြောင်း ထောက်ခံအတည်ပြုမှုကို ပြုပြီးသည့်နောက် ယခုစကြဝဠာခပ်သိမ်း၌ ရှိကုန်သော လူသားတို့အား ‘အသင်တို့၏ လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှုသည် တမန်တော်မြတ်အပေါ် အီမာန်ရယူမှုသာ ရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း’ မိန့်မြွက်ထားပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက် အနှစ်ချုပ်

အို, (စကြဝဠာအတွင်း၌ ရှိသော) လူသားအပေါင်းတို့၊ ဧကန်စင်စစ် (ဤ) ရစူလ်တမန်တော် (မိုဟမ္မဒ်) သည် အသင်တို့ထံသို့ အသင်တို့အား မွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ (မှန်ကန်သော တရားလမ်းစဉ်၊ ကြွေးကြော်မှုနှင့် အထောက်အထား) ကို ယူဆောင်လာခဲ့ချေပြီ။ သို့ဖြစ်ပေရာ (မှန်ကန်သော အထောက်အထား၊ ကြွေးကြော်ခြင်းကို အတည်ပြုစေခြင်း၏ လိုလားမှုမှာ) အသင်တို့သည် (ထိုနဗီတမန်တော်နှင့် ၎င်းမိန့်မြွက် ပြောဆိုပြုမူသော အချက်အလက် စကားရပ်အလုံးစုံတို့အပေါ်) ကြည်ဖြူစွာ အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိကြလေကုန်။ (အကြင်သူတို့သည် မူလကတည်းက အီမာန်ယုံကြည်ပြီးဖြစ်ကာ ထိုသူတို့သည် ယင်းအချက်အပေါ်၌ တည်တံ့မြဲမြံစွာ နေထိုင်ကြကုန်သည်။ အကြင်သူတို့သည် ယခုအထိ အီမာန်ယူဆောင်မှုကို မပြုကြသေးပေ။ ယခု ရယူလိုက်ရန်ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ ကြည်ဖြူစွာ အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိခြင်းသည်ကား) အသင်တို့အဖို့ အကောင်းဆုံးပင်ဖြစ်သည်။ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှုကို ရရှိပေလိမ့်မည်။) သို့ရာတွင် အကယ်၍ အသင်တို့သည် မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်ကြပါမူ (အသင်တို့သည်သာလျှင် နစ်နာဆုံးရှုံးကြပေမည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အဖို့ တစ်စုံတစ်ရာ နစ်နာဆုံးရှုံးကြမည်မဟုတ်ပေ။ အကြောင်းမှာ) မိုးကောင်းကင်များနှင့် ပထဝီမြေ၌ ရှိရှိသမျှသော (သက်ရှိသက်မဲ့) အရာဝတ္ထုအလုံးစုံသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ပိုင်ဆိုင်တော်မူသော အရာဝတ္ထုချည်းသာလျှင် ဖြစ်သောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ (သို့ရှိရာ ဤသို့ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တော်မူသော စိုးပိုင်တော်မူသော အသျှင်နှင့် စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသော အသျှင်ကို မည်သို့ နစ်နာဆုံးရှုံးအောင် ပြုနိုင်ပေမည်နည်း။ သို့ရာတွင် မိမိ၏ ကောင်းကျိုးကိုသာလျှင် ယုံကြည်ထားပါလေ။) ၎င်းပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (အားလုံးသောသူတို့၏ အီမာန်ယုံကြည်မှုနှင့် 'ကုဖ္ဖရ်' (သွေဖည်ငြင်းဆိုမှု) အလုံးစုံတို့ကို အကြွင်းမဲ့ သိရှိတော်မူသော အသျှင်၊ ကမ္ဘာလောက၌ ပြည့်ဝစွာ ပြစ်ဒဏ်ကို မပေးပါမူ ဤအတွက်ကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။) ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်တုံဉာဏ်နှင့် ပြည်စုံတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပေသည်။ (ထိုအမြော်အမြင်တော်သည် ၎င်းအချက်အား လိုလားနေပေသည်။)

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

يٰٓاَهۡلَ الۡكِتٰبِ لَا تَغۡلُوۡا فِىۡ دِيۡنِكُمۡ وَلَا تَقُوۡلُوۡا عَلَى اللّٰهِ
اِلَّا الۡحَـقَّ‌ؕ اِنَّمَا الۡمَسِيۡحُ عِيۡسَى ابۡنُ مَرۡيَمَ رَسُوۡلُ اللّٰهِ وَكَلِمَتُهٗ‌ ۚ
اَلۡقٰهَاۤ اِلٰى مَرۡيَمَ وَرُوۡحٌ مِّنۡهُ‌ فَاٰمِنُوۡا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهٖ‌ ۚ وَلَا
تَقُوۡلُوۡا ثَلٰثَةٌ‌ ؕ اِنْتَهُوۡا خَيۡرًا لَّـكُمۡ‌ ؕ اِنَّمَا اللّٰهُ اِلٰـهٌ وَّاحِدٌ‌ ؕ

سُبْحٰنَهٗٓ اَنْ يَّكُوْنَ لَهٗ وَلَدٌ ۘ لَهٗ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى
الْاَرْضِ ؕ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيْلًا ﴿١٧١﴾

၄ : ၁၇၁ ။ ။ အို့၊ ရှေးအတိတ်ကျမ်းဂန် ရရှိသူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ ဘာသာသာသနာ၌ အလွန်အကျူး လွန်ကဲခြင်း မပြုကြလေနှင့်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့်ပတ်သက်၍ အမှန်အကန် ပြောဆိုခြင်းမှအပ အခြားတစ်စုံတစ်ရာ (မမှန်မကန် ကြံဖန်စွပ်စွဲ) ပြောဆိုခြင်းကိုလည်း မပြုကြလေနှင့်။ မရ်ယမ်၏သားတော် (နဗီတမန်တော်) 'မစီးဟ်' (အီစာ) သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော် (တစ်ပါး) မျှသာ ဖြစ်သည်။ ၎င်းပြင် (နဗီတမန်တော်အီစာသည်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အကြင်သတင်းစကားလည်း ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသတင်းစကားကို မရ်ယမ်၏ထံသို့ ပို့ဆောင်တော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းပြင် ထိုအသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ဝိညာဉ်လည်း ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်အပေါင်းတို့ကိုလည်းကောင်း ယုံကြည်ကြလေကုန်။ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် (ကိုးကွယ်ရာဘုရား၊ သို့တည်းမဟုတ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်) သုံးပါးရှိသည်ဟူ၍ မပြောဆိုကြလေနှင့်။ အသင်တို့သည် (ယင်းကဲ့သို့ ပြောဆိုခြင်းမှ) ရပ်စဲကြလေကုန်။ (ထိုသို့ ရပ်စဲခြင်းသည်) အသင်တို့အဖို့ အကောင်းဆုံးပင် ဖြစ်ပေမည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တစ်ဆူတည်းသော ကိုးကွယ်ရာ အသျှင်မြတ်သာလျှင် ဖြစ်တော်မူသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိ၌ သားရှိခြင်းမှ ကင်းစင်တော်မူသည်။ မိုးကောင်းကင်၌ ရှိရှိသမျှတို့သည်လည်းကောင်း၊ မြေပထဝီပေါ်၌ ရှိရှိသမျှတို့သည်လည်ကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ပိုင်ဆိုင်တော်မူသော အရာများသာ ဖြစ်ကုန်သည်။ ၎င်းပြင် ထိုအသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် အရာရာကို စီမံပြုလုပ်ပေးတော်မူသော အသျှင်မြတ်အဖြစ် လုံလောက်တော်မူပေသည်။

အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု

လွန်လေပြီးသော အာယသ်တော်များအတွင်း၌ ယဟူဒီများကို မိန့်မြွက်တော်မူ၍ ၎င်းသူတို့၏ လမ်းလွဲ၊ လမ်းမှားခြင်းများ၏ အကျယ်ချဲ့အကြောင်းအရာများကို တင်ပြထားပေသည်။ ဤအာယသ်တော်များအတွင်း၌ နစ္စရာနီများကို မိန့်မြွက်ထားတော်မူသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းသူတို့၏ မှားယွင်းသော ယုံကြည်ချက်နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ဟဇရသ်အီစာနဗီသခင်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၎င်းသူတို့၏ မှားယွင်းသော အတွေးအခေါ်များကို တုံ့ပြန်ချေပထားတော်မူပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အို့၊ ရှေးအတိတ်ကျမ်းဂန် (အင်န်ဂျီးလ်ကျမ်း) ရရှိသူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ ဘာသာသာသနာ (နှင့် စပ်လျဉ်း၍) ၌ (ယုံကြည်ချက်မှန်ကန်မှုတွင်) အလွန်အကျူး လွန်ကဲခြင်းလည်း မပြုကြလေနှင့်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့်ပတ်သက်၍ အမှန်အကန် ပြောဆိုခြင်းမှအပ အခြားတစ်စုံတစ်ရာ (မမှန်မကန် ကြံဖန်စွပ်စွဲ) ပြောဆိုခြင်းကိုလည်း မပြုကြလေနှင့်။ (မပြောကောင်း မဆိုအပ်ရာ ဥပမာ- ထိုအသျှင်မြတ်၌ သား၊ သမီးများရှိသည်ဟု အချို့သော သူတို့က ပြောဆိုကြသည်မှာ-

اِنَّ اللّٰهَ ثَالِثُ ثَلٰثَة

(အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်) အသျှင်မြတ်သည် (ဘုရား) သုံးဆူအနက် တတိယဘုရားဖြစ်သည်) ကျန်ရှိသော အစိတ်အပိုင်း (၂) ခု အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုသည် ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام ဖြစ်၍ ကျန်ရှိသော အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုမှာ ဟဇရသ်ဂျိဗ္ဗရာအီးလ် عليه السلام ဖြစ်ပေသည်။ ပမာပြရမည်ဆိုသော် တင်ပြလျက်ရှိသော အာယသ်တော်၌

وَلَا الْمَلٰٓئِكَةُ الْمُقَرَّبُوْنَ

အပါးတော်၌ ရှိကြကုန်သော စေတမန်အပေါင်းတို့သည်လည်း ကျွန်ဖြစ်ကြခြင်းကို ရှက်ဖွယ်ရာ ဖြစ်သည်ဟူ၍ အလျှဦးထင်မှတ်ကြမည် မဟုတ်ပေ။) ကို ထပ်မံဖြည့်စွက်ပေးလိုက်ခြင်းဖြင့် သိရှိရပေသည်။ အချို့သောသူတို့သည် ဟဇရသ်မရ်ယမ်သခင်မကို

اِتَّخِذُ وْنِيْ وَ اُمِّيَ

(ကျွန်ုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ်၏ မိခင် (မရ်ယမ်) ကိုလည်းကောင်း၊ ကိုးကွယ်ရာအသျှင်နှစ်ပါး အဖြစ် မှတ်ယူကြလေကုန်ဟု ပြောကြားခဲ့လေသလော။) ကဲ့သို့သော အာယသ်တော်မှလည်း သိရှိရပေသည်။ သို့မဟုတ် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ဟဇရသ်မစီးဟ် عليه السلام သာဖြစ်သည်။ ဥပမာ- အချို့သော သူများက ပြောဆိုကြသည်မှာ-

اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْمَسِيْحُ بْنُ مَرْيَمَ

(ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မရ်ယမ်၏ သားတော် မစီးဟ်သာလျှင် ဖြစ်တော်မူသည်)

အချုပ်မှာ ဤယုံကြည်ချက်အားလုံးတို့သည် မှားယွင်းပေသည်။ မရ်ယမ်၏သားတော် (နဗီတမန်တော်မစီးဟ် (အီစာ) သည်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော် (တစ်ပါး) မျှသာဖြစ်သည်။ ၎င်းပြင် (နဗီတမန်တော်အီစာ) သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အကြင်သတင်းစကား (မွေးမြူဖန်ဆင်းခြင်း) လည်းဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသတင်းစကားကို (ဟဇရသ်) မရ်ယမ်၏ထံသို့ (ဟဇရသ်ဂျိဗ္ဗရာအီးလ်၏ အကြောင်းခံဖြင့်) ပို့ဆောင်တော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းပြင် ထိုအသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ဝိညာဉ် (အသက်ရှိသော အရာတစ်ခု) လည်း ဖြစ်သည်။ (ထိုအသက်ဇီဝိန်ကို ဟဇရသ်မရ်ယမ်သခင်မ၏ ကိုယ်ခန္ဓာ၏အတွင်းသို့ ဟဇရသ်ဂျိဗ္ဗရာအီးလ် عليه السلام ၏ မှုတ်ထည့်ခြင်း၏ အကြောင်းခံသဟဲဖြင့် ပို့ဆောင်တော်မူခဲ့လေသည်။ အထက်၌ တင်ပြထားသကဲ့သို့ မုချ 'ကုဖ္ဖရ်'ဖြစ်စေရန် ကျန်ရှိသော အချက်များကဲ့သို့ ၎င်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သားတော်လည်းမဟုတ်။ ဘုရားသုံးဆူလည်းမဟုတ်) သို့ဖြစ်ပေရာ (အကြင်အချက်များအားလုံး မှားယွင်းပါမူ ယင်းအချက်များအားလုံးမှ 'သောင်ဗဟ်' (အမှားဝန်ခံမှု) ကို ပြုကြပါ။ ထို့နောက်) အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်အပေါင်းတို့ကိုလည်းကောင်း (ထိုအသျှင်မြတ် သင်ကြားညွှန်ကြားချက်နှင့်အညီ) ယုံကြည်ကြလေကုန်။ (ထိုအချက်သည် တစ်ပါးတည်းတည်ရှိခြင်း၊ သောင်ဟီးဒ်) ၏အပေါ်

၌သာ မှုတည်နေပေသည်။ သို့ရှိရာ သောင်ဟီးဒ် (တစ်ပါးတည်း တည်ရှိခြင်း) ၏ ယုံကြည်ချက်ကိုသာ ထားရှိကြလေကုန်။) ထို့ပြင် အသင်တို့သည် (ကိုးကွယ်ရာဘုရား၊ သို့တည်းမဟုတ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်) သုံးပါးရှိသည်ဟူ၍ မပြောဆိုကြလေနှင့်။ (အဓိကရည်ရွယ်ချက် ရှရစ်က် (တုဖက်နှိုင်းယှဉ်ခြင်းမှ) တားမြစ်ရန် ဖြစ်ပေသည်။ အထက်ဖော်ပြပါ ပြောဆိုမှုများသည် ရှရစ်က် (တုဖက်နှိုင်းယှဉ်ခြင်း) နှင့် ပတ်သက်၍ ပူးတွဲသဏ္ဌာန်ပါဝင်၍ နေပေသည်။) အသင်တို့သည် (ယင်းကဲ့သို့ ပြောဆိုခြင်းမှ) ရပ်စဲကြလေကုန်။ (ထိုသို့ ရပ်စဲခြင်းသည်) အသင်တို့အဖို့ အကောင်းဆုံးပင် ဖြစ်ပေမည်။ (‘သောင်ဟီးဒ်’ (တစ်ပါးတည်း တည်ရှိခြင်း) ကို ပြောဆိုသူများ ဖြစ်ကြကုန်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တစ်ဆူတည်းသော ကိုးကွယ်ရာ အသျှင်မြတ်သာလျှင် ဖြစ်တော်မူသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိ၌ သားရှိခြင်းမှ ကင်းစင်တော်မူသည်။ မိုးကောင်းကင်၌ ရှိရှိသမျှတို့သည်လည်းကောင်း၊ မြေပထဝီပေါ်၌ ရှိရှိသမျှတို့သည်လည်ကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ပိုင်ဆိုင်တော်မူသော အရာများသာ ဖြစ်ကုန်သည်။ (ချွင်းချက်အပေါင်းမှ ကင်းစင်ချို့တဲ့ခြင်းနှင့် ချွင်းချက်မရှိ အရာအားလုံးအား စိုးပိုင်တော်မူသော အသျှင် ဖြစ်ခြင်းသည် တစ်ပါးတည်းတည်ရှိခြင်း၏ အထောက်အထားဖြစ်ပေသည်။) ၎င်းပြင် (အခြားသော အထောက်အထားတစ်ရပ်မှာ) ထိုအသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် အရာရာကို စီမံပြုလုပ်ပေးတော်မူသော အသျှင်မြတ်အဖြစ် လုံလောက်တော်မူပေသည်။ (ထိုအသျှင်မြတ်မှအပ အခြားသောသူတို့၏ စီမံပြုလုပ်ရာ၌ လုံလောက်မှုမရှိ၍ အခြားသောသူ၊ အရာများအား လိုလားလျက်ရှိနေကြကာ အတိုင်းအတာတစ်ခုသို့ ရောက်ရှိချိန် မစွမ်းဆောင်နိုင်ဘဲ ရှိသွားပေသည်။ ဤ ‘ကေဖာယသ်’ (လုံလောက်တော်မူခြင်း) ပြည့်ဝစုံလင်လှစွာသော ဂုဏ်တော်များ (ဇွေဖားသေ့ကမာလီယားသ်) ထဲမှ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင် ‘ဇွေဖာသေ့ကမာလီယားသ်’ (ပြည့်စုံလင်လှစွာသော ဂုဏ်တော်များ) သည် ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်း ခံထိုက်သော အသျှင်ဖြစ်ရန် မုချလိုအပ်သော အချက်များထဲမှဖြစ်ပေသည်။ ထိုအချက်များ (ဂုဏ်တော်များ) သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ အခြားသော အရာများအတွင်း၌ မရှိပေရာ ထိုအရာများသည် ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်းခံထိုက်သော အရာများမဖြစ်ရှိတော့ပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် အထောက်အထားအမျိုးမျိုးဖြင့် ‘သောင်ဟီးဒ်’ တစ်ပါးတည်းတည်ရှိခြင်းကို အတည်ပြုလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

وَكَلِمَتُهٗ

(၎င်းပြင် နဗီတမန်တော်အီစာသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အကြင်သတင်းစကားလည်းဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးတော်အတွင်း၌ ဟဇရသ်အီစာသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကလေမာဟ်တော်ဖြစ်ကြောင်းကို ပြသထားပေသည်။ အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသောသူများသည် ထိုစကားလုံး၏ အနက်ကို အမျိုးမျိုးဖွင့်ဆိုကြသည်။

(၁) အိမာမ်ဂဇာလီသခင်က မိန့်တော်မူသည်မှာ ကလေးငယ်တစ်ဦး မွေးဖွားလာစေရန် အချက်နှစ်ချက်သည် အဓိကအခန်းကဏ္ဍအတွင်းမှ ပါဝင်နေသည်။ ပထမအချက်မှာ 'မနီ'(သုတ်ရည်) ဖြစ်ပြီး ဒုတိယအချက်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ (ကွန်) 'ဖြစ်စေ' ဟူသော အမိန့်တော်ဖြစ်သည်။ အကြင်အချက်နှစ်ချက်ဖြစ်ပြီးသည့်နောက် ကလေးသည် ဖြစ်ပေါ်တည်ရှိလာပေသည်။ ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပထမပြုမူဆောင်ရွက်ချက်သည် မတည်ရှိသည့်အတွက်ကြောင့် ဒုတိယပြုမူဆောင်ရွက်ချက်ဘက်သို့ ဆက်နွယ်ကာ ၎င်းအား 'ကလေ့မသွလ္လားဟ်' كَلِمَةُ اللّٰهِ ဟူ၍ ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်ပေသည်။ အလိုသဘောမှာ ယင်းတမန်တော်သည် ကြားခံအရာဝတ္ထုများ မပါရှိဘဲ كُنْ (ကွန်း) 'ဖြစ်စေ' ဟူသော အမိန့်တော်ဖြင့် ဖွားမြင် ပေါ်ပေါက်လာပေသည်။ ထိုပုံသဏ္ဍာန်၌

اَلْقٰهَاۤ اِلٰى مَرْيَمَ

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုအမိန့်တော်ကို မရ်ယမ်၏ထံသို့ ပို့ဆောင်တော်မူခဲ့လေသည်။

[၄ : ၁၇၁]

ထိုအာယသ်တော်၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဤ (အမိန့်တော်) ကို မရ်ယမ်သခင်မ၏ထံသို့ ပို့ဆောင်တော်မူခဲ့ပေသည်။ အကြင်သို့ ပို့ဆောင်ခြင်း၏ အကျိုးဆက်တရားကြောင့် ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام ၏ ဖွားမြင်မှုသည် ပေါ်ပေါက်တည်ရှိခြင်း၏ အတွင်းသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ပေသည်။

(၂) အချို့သော အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များက မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

كَلِمَةُ اللّٰهِ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ 'ကလေမာဟ်'တော်သည် بِشَارَةُ اللّٰهِ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သတင်းစကား) ၏အဓိပ္ပာယ်ဟူ၍ ဆိုကြသည်။ ထိုစကားလုံးတော်၏ အလိုသဘောမှာ ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام ပင်ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အပါးတော်စေတမန်ကို အကြောင်းခံ၍ မရ်ယမ်သခင်မအား ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သတင်းကောင်းပါးခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ မိန့်မြွက်ရာ၌ كَلِمَة ဟူသော စကားလုံးကို အသုံးပြုထားပေသည်။

اِذْ قَالَتِ الْمَلٰۤئِكَةُ يٰمَرْيَمُ اِنَّ اللّٰهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ

ပြန်လည်အောက်မေ့ သတိရကြလေကုန်။ အခါတစ်ပါး၌ ကောင်းကင်တမန်များက (မရ်ယမ်သခင်မအား) ဤသို့ ပြောဆိုကြကုန်၏။ အို, မရ်ယမ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကေန်မလွဲ မိမိထံတော်မှ အမိန့်တော် (သို့မဟုတ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ဖြင့် ကျော်ကြားမည့် ထွတ်မြတ်သော သားကောင်းရတနာတစ်ပါး ရရှိမည့်ကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ မင်္ဂလာသတင်းကို အသင့်ထံသို့ ပို့ဆောင်တော်မူ၏။

(၃) အချို့သော အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များက ဆိုကြသည်မှာ كَلِمَةٌ 'ကလေမာဟ်'၏ အဓိပ္ပာယ် သည် အတိတ်နိမိတ်လက္ခဏာ ဖြစ်ပေသည်။ ဥပမာအဖြစ် တင်ပြရမည်ဆိုသော် ဒုတိယအခြားနေရာတစ်ခု၌ ဤစကားလုံးကို آيَةٌ (အာယသ်လက္ခဏာ) ၏အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် အသုံးပြုထားပေသည်။

وَصَدَّقَتْ بِكَلِمٰةِ رَبِّهَا

ထို့ပြင် ၄င်း (မရ်ယမ်) သည် မိမိအား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ မိန့်ကြားချက်များကိုလည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ကျမ်းဂန်တရားတော်တို့ကိုလည်းကောင်း ယုံကြည်ထောက်ခံသည်။ *[၆၆ : ၁၂]*

وَرُوْحٌ مِّنْهُ

(၄င်းအပြင် ထိုအသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ဝိညာဉ်လည်းဖြစ်သည်။) ထိုစကားလုံးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လေးနက်စွာ စဉ်းစားရန်အချက် (၂) ရပ်ရှိပေသည်။ ပထမအချက်မှာ ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام ကို 'ရူးဟ်'ဟု ခေါ်ဆိုခြင်း၏ အကြောင်းသည် မည်ကဲ့သို့နည်း။ ဒုတိယချက်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်သို့ ဆက်နွယ်ကာ ထုတ်ဖော်တင်ပြထားသည်။ ယင်းသို့ ဆက်နွယ်ခြင်း၏ အလိုသဘောသည် မည်သို့နည်း။

ထိုကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသော ပညာရှင်ကြီးများ၏ အဆိုအမျိုးမျိုး ဆင့်ပြန်ခြင်းများ လာရှိထားပေသည်။

(၁) အချို့သော ပညာရှင်များက အဆိုပြုကြသည်မှာ အများသူငှာတို့၏ အသုံးအနှုန်းဝေါဟာရ၌ ဆိုစမှတ်ပြုကြသည်မှာ အရာဝတ္ထုတစ်ခု၏ သန့်ပြန့်စင်ကြယ်ကြောင်းကို တင်ပြရာတွင် သာပိုလေးနက်စေရန်အတွက် ထိုအရာကို رُوْحٌ (ဝိညာဉ်) ဟူ၍ ခြုံငုံသုံးသပ်ကာ ပြောဆိုကြပေသည်။ ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام မွေးဖွားသန့်စင်ရာ၌ ဖခင်၏ သုတ်သွေးမဓိ (ကာလလရေကြည်) သည် မပါဝင်ပေ။ ၄င်းသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အလိုတော်နှင့် كُنْ (ဖြစ်စေ) ဟူသော စကားလုံးတော်၏ အကျိုးရလဒ်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် မိမိ၏သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုသည် ပြည့်ဝမြင့်မားသော အဆင့်သို့ ရောက်ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် အများသုံးစကား၏ ဝေါဟာရနှင့်အညီ ၄င်းကို رُوْحٌ ('ရူးဟ်'ဝိညာဉ်တော်) ဟူ၍ပြောဆိုကြပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်သို့ ဆက်နွယ်ပြောဆိုခြင်းသည် ၄င်း၏ ကြီးကျယ်မြတ်ထွတ်ခြင်းအတွက်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်ကဲ့သို့ ဗလီဝတ်ပြုကျောင်းတော်များအား အရိုအသေပေးရန်အတွက် ယင်းအရာများအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်သို့ဆက်နွယ်၍ مَسَاجِدَ اللّٰهِ ('မစားဂျေဒွလ်လ္လားဟ်'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အိမ်တော်များ) ဟူ၍လည်းကောင်း၊ 'ကအ်ဗာဟ်'ကျောင်းတော်၏ ဆက်နွယ်မှုကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်သို့ ပြု၍ بَيْتُ اللّٰهِ 'ဗိုင်သွလ္လာဟ်' (အလ္လာဟ်၏

အိမ်တော်၌) ဟူ၍လည်းကောင်း ပြောဆိုကြပေသည်။ စူရာဟ်ဗနီအိစ္စရာအီလ်အတွင်း၌လည်း တမန်တော်မြတ် ﷺ အဖို့ ဤပုဒ်ကို အသုံးပြုထားပေသည်။ اَسْرٰى بِعَبْدِهٖ (ထိုအသျှင်မြတ်သည် တစ်ညဉ့်၌ မိမိ၏ ကျွန်အား ခေါ်ဆောင်၍ သွားတော်မူခဲ့၏။ [၁၇:၁]

(၂) အချို့သော ပညာရှင်များက မိန့်တော်မူသည်မှာ ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام အား စေလွှတ်တော်မူခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ လူတို့၏ သေဆုံးနေသော နှလုံးအသိအတွင်း၌ ဝိညာဉ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရှင်သန်မှုကို တစ်ဖန် နိုးကြားလာစေရန် ဖြစ်သည်။ ကိုယ်ခန္ဓာရေးဆိုင်ရာ အချက်၌ ‘ရူးဟ်’ဝိညာဉ်သည် အကြောင်းခံဖြစ်သကဲ့သို့ ၎င်းနဗီသည် ဝိညာဉ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၌ ရှင်သန်မှုကဏ္ဍ၌ အကြောင်းခံဖြစ်ပေသည်။ ပမာဆိုရသော် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် ကိုယ်တော်တိုင်ပင် ဤစကားလုံးကို အသုံးပြုထားပေသည်။

وَكَذٰلِكَ اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ رُوْحًا مِّنْ اَمْرِنَا

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည်လည်း ဝိညာဉ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရှင်သန်မှုကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူပေသည်။

(၃) အချို့သော အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များက မိန့်ကြသည်မှာ رُوْح ‘ရူးဟ်’ (ဝိညာဉ်တော်) အား အသုံးပြုခြင်းသည် ‘အတွင်းလျှို့ဝှက်ချက်အကြံစည်’၏ အနက်ကို ဟောသည်။ ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام သည် မိမိအံ့ဖွယ်ဖွားမြင်မှုကြောင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နိမိတ်သဘောလျှို့ဝှက်ချက်အတွင်းသဘောဆောင်သည့် သက်သေတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ၎င်းအား رُوْح ‘ရူးဟ်’ (ဝိညာဉ်) တော်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

(၄) အချို့သော ပညာရှင်များက မိန့်ကြသည်မှာ ဤနေရာ၌ مضاف ‘မူဇွာဖ်’(ဆက်စပ်နာမ်) မြုပ်နေသည်။ မူရင်းစာပိုဒ်မှာ ဤသို့တည်း။

ذُوْ رُوْحٍ مِّنْهُ

သို့ရှိရာ ذِىْ رُوْح (ဇီဝိန်ရှိသောအရာ) ဖြစ်ခြင်း၌ သက်ရှိသတ္တဝါအားလုံး တန်းတူဖြစ်ပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام အား ခွဲခြားမှုပြုရန် ၎င်း၏ဆက်နွယ်မှုကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ဘက်တော်သို့ ပတ်သက်စေကာ ထုတ်ဖော်တော်မူလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

(၅) အဆိုတစ်ရပ်မှာ ဤသို့လည်း လာရှိထားပေ၏။ ‘ရူးဟ်’ (ဝိညာဉ်) သည် မှုတ်ခြင်း၏ အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း ဆောင်၏။ ဟဇရသ် ဂျိဗ္ဗရာအီလ် عليه السلام သည် ဟဇရသ်မရ်ယမ်သခင်မ၏ အင်္ကျီ (ရင်ဖုံး) ထက်ဝယ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ဖြင့် မှုတ်တော်မူခဲ့လေ၏။ ထိုသို့ မှုတ်တော်မူခြင်းကြောင့် သန္ဓေတည်ရှိလာတော်မူ၏။ သို့ရှိရာ ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام သည် ‘မုအ်ဂျေဇာဟ်’ (အံ့ဖွယ်

တန်ခိုးတော်) ပုံစံသဘောမျိုးဖြင့် မှတ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင် မွေးဖွားတော်မူခဲ့လေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ၎င်းအား رُوْحُ اللّٰهِ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဝိညာဉ်တော်) ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အခြားသော အာယသ်တော်အတွင်း၌

فَنَفَخْنَا فِيْهَا مِنْ رُّوْحِنَا

လည်း ထိုဘက်သို့သာ ညွှန်ပြလျက် ရှိနေသည်။

ထို့ပြင် အခြားသော ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာအချက်များသည်လည်း တည်ရှိ၍ တင်ပြထားပေသေးသည်။ မည်သည့်အခြေအနေ၌ပင် ဖြစ်စေကာမူ အာယသ်တော်၏ အလိုသဘောသည် ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုနှင့် ဤဝိညာဉ်သည်သာလျှင် ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام ၏ အတွင်း လူသားအသွင်ဖြင့် ထင်ပေါ်နေသည်’ဟူ၍ လုံးဝမဟုတ်ပေ။

အံ့ဖွယ်ပဟေဠိဖြစ်အင်တစ်ရပ်

အလ္လာမာဟ်အာလူစီးသခင်သည် ဖြစ်အင်တစ်ရပ်ကို ရေးသားထားပေသည်။ ဟာရွန်ရရှီးဒ်ဘုရင်၏ နန်းတော်အတွင်း၌ ခရစ်ယာန်ဆေးဆရာတစ်ဦးသည် ဟဇရသ်အလီ ဗင်န် ဟူစိုင်းန် ဝါကေဒီးသခင်ကြီးဖြင့် စကားအရာ၌ အခြေအတင် ပြောဆိုမှုတစ်ရပ်ကို ပြုလေသည်။၎င်းက သခင်ကြီးအား ‘အသင်တို့၏ ကျမ်းစာအုပ်အတွင်း၌ ဤသို့သော စကားလုံးတစ်လုံး ရှိသည်။ အကြင်စကားလုံးမှ ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ကြောင်းကို သိရှိရပေသည်ဟူ၍ ပြောဆိုသည်။ အထောက်အထားဖြင့်

وَرُوْحٌ مِّنْهُ

(၎င်းပြင် နဗီတမန်တော်အီစာသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အကြင်သတင်းစကားလည်းဖြစ်သည်။ *[၄ : ၁၇၁]*

အလ္လာမာဟ်ဝါကေဒီးသခင်ကြီးသည် ၎င်းအား ပြန်လည်တုံ့ပြန်ဖြေကြားရာ၌

وَسَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ جَمِيْعًا مِّنْهُ

ဟူသော အာယသ်တော်ကို ဖတ်ပြပေသည်။ (ထိုအာယသ်တော်အတွင်း၌ မိုးကောင်းကင်နှင့် မြေပထဝီ၌ရှိသော အရာများအားလုံးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်ပါးမှသာ ဖြစ်ကြောင်းကို မိန့်မြွက်ထားတော်မူပေသည်။ مِنْهُ ဟူသော နာမ်စား၏ အကြောင်းခံဖြင့် အားလုံးသော အရာများ၏ ဆက်စပ်မှုကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်တော်သို့ ပြုထားတော်မူပေသည်။) ထို့နောက် မိန့်တော်မူသည်မှာ-

رُوْحٌ مِنْهُ

(၎င်းအပြင် နဗီတမန်တော်အီစာသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အကြင် သတင်းစကားလည်း ဖြစ်သည်။ [၄ : ၁၇၁]

ထိုအာယသ်တော်၏ အလိုသဘောသည် ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည်ဟူ၍ အလိုသဘောဖြစ်မူ မိုးကောင်းကင်နှင့် မြေပထဝီ၌ရှိသော အရာများအားလုံး သည်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အစိတ်အပိုင်းများ ဖြစ်သွားပေလိမ့်မည်။ ဤအဖြေကို ကြား၍ ခရစ်ယာန်ဆေးဆရာသည် အဖြေပေးရန် မရရှိတော့ဘဲ မွတ်စ္စလင်မ် (အမိန့်နာခံသူ) ဖြစ်သွားပေသည်။

وَلَا تَقُوْلُوا ثَلٰثَةٌ

(ထို့ပြင် အသင်တို့သည် သုံးပါးရှိသည်ဟူ၍ မပြောဆိုကြလေနှင့်။) [၄ : ၁၇၁]

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် ကျရောက်သောအချိန်၌နစ္စရာနီတို့သည် အလွန်ကြီးကျယ်သော အဖွဲ့အစည်းကြီးများအသွင်ဖြင့် အုပ်စုကွဲနေကြပေသည်။ သုံးဆူရှိခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ယင်းသူတို့၏ ယုံကြည်ချက်သည် ကွဲပြားသော အခြေခံမူ (၃) ချက်အပေါ်၌ တည်ရှိနေကြပေသည်။ အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်က ဆိုသည်မှာ မစီးဟ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင် မစီးဟ်၏ အသွင်သဏ္ဍာန်ဖြင့် ကမ္ဘာလောကသို့ ကြွမြန်းလာပေသည်။ ဒုတိယအဖွဲ့အစည်းက ပြောဆိုသည်မှာ ဟဇရသ်မစီးဟ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သားတော်ဖြစ်ပေသည်။ တတိယအဖွဲ့အစည်းက ပြောဆိုသည်မှာ တစ်ပါးတည်းဖြစ်ခြင်း၏ အတွင်းလျှို့ဝှက်သဘောသည် သုံးဆူ (ဖခင်၊ သားနှင့် မရ်ယမ်သခင်မ) အတွင်း၌ မြုပ်ကွယ်နေပေသည်။ ယင်းအဖွဲ့အစည်း၌လည်း အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ ပြန်ကွဲသွားပေသည်။ ဒုတိယအဖွဲ့အစည်းသည် ဟဇရသ်မရ်ယမ်သခင်မ၏ နေရာ၌ ရူဟွလ်ကူဒုးစ်ကို သုံးဆူထဲမှ တစ်ဆူဟူ၍ ပြောဆိုကြပေသည်။ အချုပ်ဆိုရသော် ၎င်းတို့သည် ဟဇရသ်မစီးဟ်ကို ဘုရားသုံးဆူထဲမှ တစ်ဆူဟူ၍ ယုံကြည်လက်ခံထားကြပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ယင်းအဖွဲ့ (၃) ရပ်စလုံးကို သီးခြားစီသော်လည်းကောင်း၊ တစ်ပြိုင်နက်တည်းအနေဖြင့်သော်လည်းကောင်း နစ္စရာနီများအား အမှန်တရားသည် တစ်ချက်တည်းသာ ဖြစ်သည်ဟူ၍ ရှင်းလင်းထုတ်ဖော် ပြသလိုက်ပေသည်။ ထိုအချက်မှာ ဟဇရသ်မစီးဟ်သခင်သည် မရ်ယမ်သခင်မ၏ ဝမ်းတော်မှ ဖွားမြင်လာတော်မူသော လူသားနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မှန်ကန်သော ရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါး ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ထက် သာပိုလွန်ကဲစွာ ပြောဆိုသော အချက်များအားလုံးသည် မှားယွင်း၍ အလဟဿသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ ပြောဆိုရာ၌ ယဟူဒီများ၏ ယုံကြည်ချက်ကဲ့သို့ 'သဖ်ရီးသ်' (အတိုင်းထက်အလွန် နှိမ့်ချပြောဆိုမှု မပြောကောင်းမဆိုအပ်) ထိုတမန်တော်အီစာအား မှော်ဆရာနှင့် တီထွင်လုပ်ကြံမှုပြုသောသူဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'အစ်ဖ်ရားသ်' (အတိုင်းထက်အလွန် မြှင့်တင်ပြောဆိုမှု) ကဲ့သို့သော နစ္စရာနီတို့၏

ပြောဆိုမှုမျိုးများကဲ့သို့ ယင်းနဗီသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သားတော်ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် သုံးဆူထဲမှ တစ်ဆူဖြစ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း ပြောဆိုခြင်းသည် မှားယွင်း၍ အလဟဿ အချည်းအနှီးပြောဆိုမှုများသာ ဖြစ်ပေသည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် များစွာသော အာယသ်တော်များအတွင်း၌ တစ်ဘက်မှကြည့်မူ နစ္စရာနီများနှင့် ယဟူဒီများ၏ လမ်းလွဲလမ်းမှားမှုများကို ရှင်းလင်းထုတ်ဖော်ထားကာ အခြားတစ်ဖက်၌မူ ဟဇရတ်အီစာ عليه السلام ၏ ဂုဏ်အသရေမြင့်မြတ်မှုနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ထံတော်ပါး၌ ၎င်း၏ မြင့်မားသော အဆင့်အတန်းကို ရှင်းလင်းထုတ်ဖော် မိန့်မြွက်ထားတော်မူပေသည်။ သို့မှသာ 'အွစ်ဖ်ရားသ်' (အတိုင်းထက်အလွန် မြှင့်တင်ပြောဆိုပြုမူမှု) နှင့် 'သဖ်ရီးသ်'(အတိုင်းထက် အလွန်နှိမ့်ချပြောဆိုမှု) တို့၏ မှားယွင်း၊ ကောက်ကွေးသော လမ်းစဉ်များမှ အလယ်အလတ်ကျသော မှန်ကန်မှု၏ လမ်းစဉ်သည် ထင်ရှားလာစေရန် ဖြစ်သည်။

အီစာအီများ၏ ယုံကြည်ချက်များနှင့် ယင်းယုံကြည်ချက်များ၏ ရှုထောင့်အမျိုးမျိုးများ၊ ၎င်းယုံကြည်ချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အစ္စလာမ်သာသနာ၏ မှန်ကန်ခြင်းများအား အကယ်၍ အကျယ်ချဲ့ ရှုမှတ်ဖွယ်ရာများကို ကြည့်ရှုမူ ဟဇရတ်မောင်လာနာရဟ်မသွလ်လာ ကေရာနဝီးသခင်ကြီး၏ ထင်ရှားကျော်ကြားသော စာအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ်သည့် اِظْهَارُ الْحَقِّ 'အစ်ဇ္ဇ်ဟာရွလ်ဟပ်က်'ကို လေ့လာကြကုန်။

لَهٗ مَافِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيْلًا

မိုးကောင်းကင်၌ ရှိရှိသမျှတို့သည်လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ပိုင်ဆိုင်တော်မူသော အရာများသာ ဖြစ်ကြကုန်သည်။ ၎င်းပြင် ထိုအသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် အရာရာကို စီမံပြုလုပ်ပေးတော်မူသော အသျှင်မြတ်အဖြစ် လုံလောက်တော်မူပေသည်။ *[၄ : ၁၇၁]*

မိုးကောင်းကင်နှင့် မြေပထဝီအပေါ်၊ အောက်၌ ရှိသော အရာများအားလုံးသည် ထိုအသျှင်မြတ် ဖန်ဆင်းထားတော်မူသော အဖန်ဆင်းခံများ၊ ကျေးကျွန်များနှင့် ပိုင်ဆိုင်မှုအတွင်း၌ရှိသော အရာများဖြစ်လေရာ 'ထိုအသျှင်မြတ်နှင့် ဖက်စပ်ပြုလုပ်သူ' ထိုအသျှင်မြတ်၏သား မည်သူနှင့် မည်သို့ ဖြစ်နိုင်သည်ကို ပြောပြပါ။' အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လုပ်ငန်းဆောင်တာအလုံးစုံကို ပြုလုပ်တော်မူသော အသျှင်နှင့် အရာများအားလုံးကို စီမံပြုလုပ်တော်မူရန်အတွက် ထိုအသျှင်မြတ်သည် လုံလောက်တော်မူပေသည်။ အခြားမည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှလည်း လိုအပ်သည်ဟူ၍ မရှိပေ။ သို့ရှိရာ ထိုအသျှင်မြတ်နှင့် အစုစပ်၊ ဖက်စပ်ပါဝင်သူ၊ သို့မဟုတ် သားတော်အား လိုအပ်မှုသည် မည်သို့ ဖြစ်နိုင်သည်ကို ပြောပြပါ။

အချုပ်မှာ မည်သည့်အဖန်ဆင်းခံ၌မှာပင် ထိုအသျှင်မြတ်နှင့် ဖက်စပ်ပါဝင်ဖြစ်နိုင်ရန် စွမ်းအားအရည်အချင်းမရှိပေ။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တော်မူသော 'ဇားသ်' (ပင်ကိုယ်တော်) ၌လည်း

ယင်းအချက်၏ ဖြစ်ရှိနိုင်မှုနှင့် လိုအပ်ချက်တို့သည်လည်း ရှိနေသည် မဟုတ်ပေ။ အကြင်တင်ပြချက်မှ ‘အဖန်ဆင်းခံများထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ဖက်စပ်အဖြစ် ထားရှိခြင်း၊ သို့မဟုတ် သားဟူ၍ ပြောဆိုခြင်းသည် အီမာန်နှင့် ဦးနှောက်နှစ်မျိုးစလုံးမှ လက်မဲ့ဖြစ်ရှိနေသော သူများသာလျှင် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပေသည်။

‘ဒီးန်’ (သာသနာ) ၌ အလွန်အကျူး လွန်ကဲခြင်းသည် ‘ဟရာမ်’ ဖြစ်ခြင်း

لَاتَغْلُوْا فِىْ دِيْنِكُمْ

အသင်တို့သည် မိမိတို့ဘာသာသာသနာ၌ အလွန်အကျူး လွန်ကဲခြင်းလည်း မပြုကြလေနှင့်။ /၄ း ၇၇/

ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ အလွန်အကျူး လွန်ကဲခြင်းကို တားမြစ်ထားတော်မူပေသည်။ غُلُوٌّ (ဂုလုဝ္ဝုန်) ၏ အဓိပ္ပာယ်သည် အတိုင်းထက်အလွန် ဖြစ်ရှိခြင်းကို ခေါ်ဆိုပေသည်။ အိမာမ်ဂျပ်စ္စ္စားစ္စ် သခင်သည် အဟ်ကားမွလ်ကုရ်အာန်ကျမ်း၌ မိန့်ဆိုတော်မူထားသည်မှာ

اَلْغُلُوُّ فِى الدِّيْنِ هُوَ مُجَاوَزَةُ حَدِّ الْحَقِّ فِيْهِ

‘ဒီးန်’သာသနာရေးရာ၌ အလွန်အကျူးလွန်ကဲခြင်းသည် ‘ဒီးန်’သာသနာရေးရာ၌ အကြင်အကြောင်းအရာ အချက်တစ်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အတိုင်းအတာဘောင်တစ်ခုကို သတ်မှတ်ထားသည်။ ထိုဘောင်၏ အတိုင်းမှ လွန်ထွက်သွားခြင်းကို ခေါ်ဆိုပေသည်။

ကျမ်းရသူများဟူ၍ ယဟူဒီများနှင့် အီစာအီများ နှစ်ဖွဲ့စလုံးကို မိန့်တော်မူခြင်းမှာ ‘ဒီးန်’သာသနာရေးရာ၌ အလွန်အကျူး လွန်ကဲခြင်းကို ပြုကြရာတွင် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့စလုံး စပ်တူအနေအထားမျိုးဖြင့် ရှိကြပေသည်။ ဤအဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့စလုံးသည် ‘ဒီးန်’သာသနာရေးရာ၌ အလွန်အကျူးလွန်ကဲခြင်းကို ပြုမူကြခြင်း၏ သားကောင်များဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အီစာအီများသည် ဟဇရသ်အီစာ عَلَيْهِ السَّلَامُ ကို ယုံကြည်လက်ခံကြ၍ ၎င်းအား ဂုဏ်ပေးအရိုအသေပြုရာ၌ တရားလွန်မှုကို ပြုကြသည်။ ၎င်းအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ သို့မဟုတ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သားတော်၊ သို့မဟုတ် ဘုရားသုံးဆူထဲမှ တစ်ဆူဟူ၍ ပြုမူပြောဆိုထားကြပေသည်။ ယဟူဒီများသည် ၎င်းအား မယုံကြည်၍ တုံ့ပြန်ချေပ စွပ်စွဲပြောဆိုရာ၌ တရားလွန်မှုကို ပြုကြပေသည်။ ၎င်းအား ရစူလ်အဖြစ် လက်မခံရုံသာမက (မပြောကောင်းမဆိုအပ်) ၎င်း၏ မိခင်မွန် မရ်ယမ်သခင်မအပေါ် စွပ်စွဲပြောဆို၍ ၎င်း၏ ဆွေစဉ်မျိုးဆက်အပေါ် ပြစ်ချက်အဖြစ် ထောက်ပြထားကြပေသည်။

သို့ရှိရာ ‘ဒီးန်’သာသနာရေးရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အလွန်အကျူး လွန်ကဲခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်သော ယဟူဒီများနှင့် အီစာအီများ၏ လမ်းလွဲလမ်းမှားမှုနှင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုကို ရှုမြင်ပြီးဖြစ်သည်။ ဤအတွက်

ကြောင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မိမိ၏ အွမ္မသ် (နောက်လိုက်ထု) အား ထိုကိစ္စရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည့်ဝစွာ သတိထားရှောင်ကြဉ်ရန် လေးနက်စွာ မိန့်မြွက်ထားတော်မူသည်။ မွတ်စ်နဒ်အဟ်မဒ်ကျမ်း၌ ဟဇရသ်အုမရ် ؓ သခင်၏ ဆင့်ပြန်ချက် လာရှိထားပေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ မိန့်တော်မူသည်မှာ

لَاتَطْرُوْنِیْ كَمَا اَطْرَتِ النَّصَارٰی عِیْسَی ابْنَ مَرْیَمَ فَاِنَّمَا اَنَا عَبْدٌ
فَقُوْلُوْا عَبْدُ اللّٰهِ وَرَسُوْلُهٗ

'အီစာအီများသည် မရ်ယမ်၏သား အီစာသခင်နှင့်စပ်လျဉ်းသော ကိစ္စရပ်၌ အတိုင်းထက် ပြုကြသကဲ့သို့ အသင်တို့သည် ငါကိုယ်တော်အား ချီးမွမ်းမှုပြုရာ၌ အတိုင်းထက်အလွန် မပြုကြလေနှင့်။ ကောင်းစွာ မှတ်သားထားကြကုန်။ ငါကိုယ်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးကျွန်တစ်ဦးသာ ဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့် အသင်တို့သည် ငါကိုယ်တော်အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးကျွန်နှင့် ရစူလ်ဟူ၍သာ ဆိုကြကုန်။'

အထက်ပါဆင့်ပြန်ချက်ကို ဘိုခါရီကျမ်းနှင့် အိဗ်နေ့မဒီနီတို့မှလည်း ဆင့်ပြန်ထားကြ၍ မှန်ကန်သော စနဒ်ဟူ၍လည်း သတ်မှတ်ထားကြသည်။

အချုပ်မှာ 'ကျွန်ုပ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးကျွန်နှင့် လူသားဖြစ်ရာ၌ အားလုံးသော သူတို့နှင့်အတူ အတူတကွ ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ အမြင့်မားဆုံးသော အဆင့်အတန်းမှာ 'ကျွန်ုပ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်ဖြစ်သည်။' ထိုအဆင့်ထက် သာပို၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဂုဏ်တော်များအတွင်း၌ ငါကိုယ်တော်အား ပါဝင်ဖက်စပ်စေခြင်းသည် အလွန်အကျူး လွန်ကဲစေခြင်း ဖြစ်သည်။ အသင်တို့သည် အီစာအီများကဲ့သို့ အလွန်အကျူးလွန်ကဲမှုဖြစ်ရာ၌ လုံးဝမနစ်မွန်းကြလေနှင့်။ ယဟူဒီတို့နှင့် အီစာအီများ၏ ဤကဲ့သို့သော သာသနာအရာ၌ လွန်ကဲမှုဖြစ်ရှိခြင်းသည် နဗီတမန်တော်များ၏ ဘောင်အတိုင်းအတာများတွင်း၌သာမက ၎င်းသူတို့သည် ထိုစရိုက်စွဲကပ်သော အခါဝယ် နဗီတမန်တော်များ၏ အဆွေခင်ပွန်းများ၊ နောက်လိုက်များ၊ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ပတ်သက်ယှဉ်တွဲမှုကို ပြုမူကြရာ၌လည်း ဤသို့သော ဆက်ဆံပြုမူမှုများကို ရွေးချယ်ကြလေသည်။ ရစူလ်ကိုမူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အဖြစ် ပြုလုပ်ပြီးဖြစ်ရာ ရစူလ်၏ နောက်လိုက်များကို 'မအ်စူးမ်' (အပြစ်မဲ့သောသူများ) ၏ အဆင့်သို့ ပေးလိုက်ကြပေသည်။ ဤသူတို့သည် အမှန်တကယ် နဗီတမန်တော်များ၏ နောက်လိုက်နှင့် ၎င်းနဗီများ သင်ကြားပြသထားသော လမ်းစဉ်အပေါ်၌ ရှိနေပါ၏လော။ (သို့မဟုတ်) အမွေဆက်ခံသည့် သဘော မျိုးဖြင့် အာလင်မ် (သိနားလည်သူ) နှင့် ရှိုက်ခ်အဖြစ် မှတ်ယူထားသည်ကို စုံစမ်းစီစစ်မှု မပြုလုပ်ကြ တော့ပေ။ ယင်းအချက်၏ရလဒ်မှာ နောက်ပိုင်း၌ ယင်းသူတို့၏ လမ်းညွှန်မှုသည် ကိုယ်တိုင်လည်း လမ်းမှား၍ မိမိတို့၏ လမ်းမှားမှုကို ပိုမိုတိုးပွားအောင် ဖန်တီးသောသူတို့၏ လက်ဝယ်အတွင်းသို့ ရောက်ရှိသွားကြပေသည်။ 'ဒီးန်'သာသနာရေးဆိုင်ရာ လမ်းစဉ်အတွင်းမှပင် ၎င်းတို့၏ 'ဒီးန်'သာသနာသည်

ပျက်စီးသွားပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ထိုသူတို့၏ ယင်းအခြေအနေအကြောင်းကို ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ မြွက်ကြားထားတော်မူပေသည်။

اِتَّخَذُوْٓا اَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ اَرْبَابًا مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ

ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ ဘာသာသာသနာရေးဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်အကြီးအကဲများကိုလည်း ကိုးကွယ်ခြင်းခံထိုက်သော အသျှင်၏ အဆင့်သို့ ပို့ထားကြကုန်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ရစူလ်ကိုမူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အဆင့်သို့ ပို့ပြီးဖြစ်ရာ ရစူလ်၏ နောက်လိုက်သမှုပြုခြင်း၏ အမည်ဖြင့် အတိတ်ခေတ်ဘာသာသာသနာရေးဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်အကြီးအကဲများကိုလည်း ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုပြုရန် စတင်လာကြလေတော့သည်။

အထက်ပါရှင်းလင်းချက်မှ သိရှိရသည်မှာ သာသနာရေးရာ၌ အလွန်အကဲပြုခြင်းသည် ပျက်စီးဆုံးရှုံးစေသောအချက် ဖြစ်သည်။ အကြင်အချက်သည် အတိတ်ခေတ် အွမ္မသ်များ (နောက်လိုက်များ) ၏ သာသနာကို သာသနာ၏ အမည်နာမနှင့်ပင် ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ကြသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မိမိ၏ အွမ္မသ် (နောက်လိုက်အမျိုးသားများ) ကို ထိုကြီးကျယ်သော ပျက်စီးဆုံးရှုံးစေသည့် အချက်မှ ရှောင်ရှားစေတော်မူရန် ပြည့်ဝစုံလင်သော စီမံချက်များကို ထုတ်ပြန်ထားတော်မူပေသည်။

ဟဒီးစ်တော်၌ လာရှိသည်မှာ 'ဟဂ်ျ'ပြုမှုဆောင်ရွက်စဉ် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ခဲပေါက်ရန်အတွက် ဟဇရသ်အဗ်ဒုလ္လာဟ် ဗင်န် အဗ္ဗားစ်ကို မိမိအဖို့ ခဲများ စုဆောင်းယူလာရန် မိန့်တော်မူပေသည်။ ၎င်းသည် အလယ်အလတ်တန်းစား ကျောက်ခဲအမျိုးအစားများကို ဆက်သလေသောအခါဝယ် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် အလွန် နှလုံးရွှင်ပြုံးတော်မူ၍ နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင်

بِمِثْلِهِنَّ بِمِثْلِهِنَّ

ဆိုလိုသည်မှာ ဤကဲ့သို့သော အလယ်အလတ်တန်းစား ကျောက်ခဲမျိုးဖြင့် ခဲပေါက်ရန်သင့်သည် ဟူ၍ မိန့်တော်မူပေသည်။ တစ်ဖန် မိန့်တော်မူသည်မှာ-

اِيَّاكُمْ وَالْغُلُوَّ فِى الدِّيْنِ فَاِنَّمَا هَلَكَ مَنْ قَبْلَكُمْ بِالْغُلُوِّ فِىْ دِيْنِهِمْ

သာသနာ၌ လွန်ကဲမှုပြုခြင်းမှ ရှောင်ရှားလျက်ရှိနေကြကုန်။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ အသင်တို့၏ အလျင်က ရှိခဲ့ကြကုန်သော အတိတ်ခေတ်လူမျိုးစုတို့သည် သာသနာရေးရာ ကိစ္စများ၌ အလွန်အကဲ၊ လွန်ကျူးမှုပြုခြင်းတို့ကြောင့် ပျက်စီးခဲ့ကြပေသည်။

ထိုအထက်တင်ပြပါ ဟဒီးစ်တော်မှ အချို့အရေးပါသော ဓမ္မသတ်များကို သိရှိရပေသည်။

အရေးကြီးသော အကျိုးထူးများ

ပထမအချက်မှာ 'ဟဂ်ျ'ပြုမှုဆောင်ရွက်ရာတွင် 'ဂျမ်ရားသ်'၌ အကြင်ကျောက်ခဲများကို ပစ်ပေါက်ရသည်။ ယင်းသို့ ပစ်ပေါက်ခြင်း၏ စွန္နသ်တော်၏ အတိုင်းအတာမှာ အလယ်အလတ်တန်းစား အရွယ်အစားဖြစ်သည်။ သေးလည်း မသေးရ။ ကြီးလည်း မကြီးရပေ။ အလွန်ကြီးသော ကျောက်ခဲကို မ,ယူကာ ပစ်ပေါက်ခြင်းသည် 'သာသနာရေးရာ၌ အလွန်အကျူးပြုခြင်း၏ အမိန့်၌ ပါဝင်ပေသည်။

ဒုတိယအချက်မှာ အရာတိုင်း၏ သာသနာရေးဆိုင်ရာ အတိုင်းအတာမှာ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မိမိ၏ မိန့်မြွက်ပြုမှုခြင်းဖြင့် သတ်မှတ်ပေးတော်မူသော အချက်သာလျှင် ဖြစ်သည်။

တတိယအချက်မှာ 'သာသနာရေးရာ၌ အလွန်အမင်း ပြုခြင်း'၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်မှာ အကြင်မည်သည့်ကိစ္စရပ်၌မဆို ၎င်း၏ စွန္နသ်တော်အတိုင်းအတာထက် လွန်ကဲစွာ ပြုခြင်းဖြစ်သည်။

လောကီရေးရာအား ခံ့မင်ခြင်း၏ အတိုင်းအတာ

အစ္စလာမ်သာသနာ၌ လိုအပ်သည်ထက် သာပို၍ လောကီရေးရာ၏ ဥစ္စာဓနနှင့် စည်းစိမ်ခံခြင်းနှင့် ရမ္မက်ထားခြင်းသည် နှစ်မြို့ဖွယ်ကောင်းသော အချက်မဟုတ်ပေ။ ထိုအချက်များကို စွန့်လွှတ်ရန် လမ်းညွှန်ချက်များသည်လည်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ထဲ၌ မြောက်မြားစွာ လာရှိထားပေသည်။ သို့ရာတွင် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် လောကီရေးရာကို ခံ့မင်ရမ္မက်ထားခြင်းကို တားမြစ်ရာ၌ မိမိ၏ ပြောဆိုပြုမူခြင်းဖြင့် ၎င်းအချက်များ၏ ဘောင်အတိုင်းအတာများကို သတ်မှတ်ပေးခဲ့လေသည်။ 'နေကာဟ်' (ထိမ်းမြားခြင်း) ပြုခြင်းကို မိမိ၏ 'စွန္နသ်'(ဓလေ့) တော်အဖြစ် သတ်မှတ်ပေး၍ ပြုရန်တိုက်တွန်းချက်များကိုလည်း လှုံ့ဆော်ခဲ့ပေသည်။ သားသမီးများ ရယူခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် အဆင့်အတန်းများကိုလည်း ပြသခဲ့သည်။ အိမ်သူအိမ်သားများအား ကောင်းမွန်စွာ ဆက်ဆံရန်နှင့် ၎င်းတို့၏ ဝတ္တရားများကို ကျေပွန်စွာ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းကို 'ဖွရဇ်' (မပြုမနေရတာဝန်) အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးထားပေသည်။ ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန်အတွက် ဝမ်းစာရှာဖွေခြင်းကို

فَرِيْضَةٌ بَعْدَ الْفَرِيْضَةِ

(အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ချမှတ်ပေးထားသော 'ဖွရဇ်'တာဝန်များပြီးသည့်နောက် အရေးကြီးသော 'ဖွရဇ်'တာဝန်ဖြစ်ကြောင်း) မိန့်တော်မူထားသည်။ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု၊ လယ်ယာလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်မှု၊ လက်မှုအတတ်ပညာ ပြုမှုမှုနှင့် ကာယစွမ်းရည်ဖြင့် အလုပ်လုပ်ဆောင်ရန် လူတို့ကို တိုက်တွန်းထားပေသည်။ အစ္စလာမ်သာသနာအစိုးရကို တည်ထောင်၍ အစ္စလာမ်သာသနာရေးဆိုင်ရာ စီမံမှု၏ အခြေခံဥပဒေသအဆင့်အတန်းကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်ကို နဗီ၏ 'ဖွရဇ်'တာဝန်အဖြစ် သတ်မှတ်ပေး၍ မိမိ (တမန်တော်မြတ်) ၏ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်ဖြင့် အာရဗ်ကျွန်းစွယ်တစ်ခုလုံး၌ အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ

စီမံကိန်းကို တည်ထောင်ခဲ့ပေသည်။ ထို့နောက် ခလီဖာဟ်ကြီး (၄) ပါးသည် ယင်းအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ စီမံကိန်းကို ကမ္ဘာအနှံ့အပြားသို့တိုင် ရောက်ရှိအောင် ပိုဆောင်ဖြန့်ဖြူးခဲ့ပေသည်။ အကြင်အထက်ပါ တင်ပြချက်မှ (လိုအပ်သည်နှင့်အညီ ထိုအချက် လုပ်ငန်းဆောင်တာများအတွင်း၌ နစ်မွန်းနေခြင်းသည် လောကီရေးရာကို ခုံမင်တွယ်တာ၊ ရမ္မက်ထားခြင်း၌ မပါဝင်ကြောင်း' ကို သိရှိရပေသည်။

ယဟူဒီများနှင့် နစ္စရာနီများသည် ထိုအခြေခံအချက်ကို သဘောမပေါက်ကြပေရာ 'ရဟ်ဗာနီယသ်' (လောကီရေးရာ စည်းစိမ်ကို စွန့်လွှတ်ခြင်း) ၌ နစ်မွန်းသွားခဲ့ကြပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ၎င်းသူတို့၏ ထိုလမ်းလွဲလမ်းကောက်ခြင်းကို အောက်ဖော်ပြပါ စကားလုံးများဖြင့် တုံ့ပြန်ချေပထား ပေသည်။

رَهْبَانِيَّةَ نِابْتَدَعُوْهَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ اِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللّٰهِ
فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا

'စွန္နသ်' (စလေ့တော်) နှင့် 'ဗိဒ်အသ်' ၏ ဘောင်

တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် 'အေဗာဒသ်' (ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုများ)၊ 'မုအာမလားသ်' (အပေးအယူ ပိုင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍရပ်များ) နှင့် 'မုအာရှိရားသ်' (ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးဆိုင်ရာ ကဏ္ဍရပ်များ) အလုံးစုံ၌ မိမိ၏ ပြုမူ၊ ပြောဆိုမှုဖြင့် အလယ်အလတ် အတိုင်းအတာဘောင်ကို သတ်မှတ်ပြဌာန်းလေသည်။ ထိုဘောင် အတိုင်းအတာထက် လျော့နည်းစွာ ပြုမူကျင့်သုံးခြင်းသည်လည်း ပျက်စီးမည်ဖြစ်၍ သာပိုစွာ ပြုမူဆောင် ရွက်ခြင်းသည်လည်း လမ်းလွဲခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် စလေ့ သစ်တီထွင်မှုများကို ပြင်းထန်စွာ တားမြစ်တော်မူခဲ့ပေသည်။ မိန့်တော်မူသည်မှာ-

كُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَّكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ

'တရားသစ်တီထွင်မှုတိုင်း လမ်းမှားခြင်းဖြစ်၍ လမ်းမှားခြင်းတိုင်း၏ ရလဒ်သည် အပယ်ငရဲဘုံ သာ ဖြစ်သည်။'

'ဗိဒ်အသ်' (တရားသစ်တီထွင်ခြင်း) ဟူသည် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ထံတော်ပါးမှ တိုက်ရိုက် သော်လည်းကောင်း၊ အရိပ်အမြွက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း မတည်ရှိသော အရာတိုင်းကို ခေါ်တွင်ပေသည်။

ဟဇရသ်ရှားဟ်ဝလီယွလ္လားဟ်သခင်ကြီးက မိန့်တော်မူသည်မှာ အစ္စလာမ်သာသနာတော်၌ 'ဗိဒ်အသ်' (တရားသစ်တီထွင်ခြင်း) ကို ပြင်းထန်စွာ တားမြစ်ခြင်း၏အကြောင်းမှာ ၎င်းသည် 'ဒီးန်' (သာသနာ) ကို ကပြောင်းကပြန်ဖြစ်အောင်ပြုသော နည်းလမ်းကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ အတိတ်ခေတ် လူမျိုးစုများ၌ ဤသို့သာလျှင် ဖြစ်ရှိခဲ့ပေသည်။ ယင်းသူတို့သည် မိမိတို့၏ ကျမ်းစာအုပ်နှင့် တမန်တော်၏

လမ်းညွှန်သင်ကြားပြသမှုများအပေါ်ဝယ် မိမိတို့၏ဘက်မှ ထပ်မံတိုးချဲ့မှုကို ပြုခဲ့သည်။ နောင်လာနောက်သား မျိုးဆက်သစ်တို့သည် ထိုတိုးချဲ့မှုများ၌ ထပ်မံတီထွင်ဖန်တီးမှုကို ပြုလျက်သာ ရှိနေသောကြောင့် 'သာသနာစစ် သာသနာမှန်သည် မည်သည့်အရာနည်း။' လူတို့၏ ထပ်မံတီထွင်ဖန်တီးမှုသည် မည်သည့်အရာနည်း'ဟူ၍ပင် မသိရှိသော အတိုင်းအတာထိပင် ရောက်ရှိသွားခဲ့ကြပေသည်။

ရှားဟ်ဆွာဟစ်ဗ်သည် မိမိ၏ ကျမ်းစာအုပ်

حُجَّةُ اللهِ الْبَالِغَة

ဟွဂ်ဂျဂျသွလ်လားဟစ်လ်ဗားလေ့ဂါးဟ်' ၏အတွင်း၌ ဤသို့ အမိန့်ရှိထားတော်မူသည်မှာ 'ဒီးန်' သာသနာအား ကပြောင်းကပြန်ပြုရန် ကမ္ဘာလောက၌ မည်သည့်အကြောင်းခံများ ပေါ်ပေါက်၍ နေပေသနည်း။ အစ္စလာမ်သာသနာတော်သည် ဤဆိုးကျိုးကို အွမ္မသ်ထုအတွင်း၌ မည်သည့်အပေါက်ကမှ (ဘက်မှ) ပျံ့နှံ့မှုမရှိစေရန် တံခါးပေါက်အားလုံး (ဘက်ပေါင်းစုံ) မှ အစောင့်များ (တားမြစ်ပိတ်ပင်မှုများ) ကို ပုံစံမျိုးစုံဖြင့် ချထားပေသည်။

အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များနှင့် ဆရာသခင်များအား အရိုအသေပေးခြင်းနှင့် နောက်လိုက်မှုကို ပြုရာ၌ အလယ်အလတ်လမ်းစဉ်

ထိုအကြောင်းခံများအတွင်း၌ 'ဒီးန်'သာသနာရေးရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆိုရမည်ဆိုလျှင် နက်နဲပြင်းထန်သော အကြောင်းခံဖြစ်သည့် 'ဒီးန်'သာသနာရေးရာ၌ အလွန်အကဲပြုခြင်းကို မကောင်းကာ ဆိုးရွားသော အကြောင်းခံအဖြစ် သတ်မှတ်ထားပေသည်။ သို့သော် ဝမ်းနည်းရသည်မှာ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ဤမျှခန့် အလေးထားဂရုမူစေခြင်းနှင့် သာသနာရေးရာကို ဤမျှခန့် ကိုင်းရှိုင်းစေထားသည့် ကြားကတည်းကပင် ယနေ့ မွတ်စ္စလင်မ်အွမ္မသ် (နောက်လိုက်ထု) သည် ထိုသို့ အလွန်အကျွံပြုရာကဏ္ဍ၌ မကောင်းစွာဖြင့် ဖမ်းဆီးမိပြီးသာ ဖြစ်နေပေသည်။ 'ဒီးန်'သာသနာရေးရာ၏ ကဏ္ဍရပ်အလုံးစုံ၌ ယင်း 'အလွန်အကျွံပြုခြင်း'၏ နိမိတ်လက္ခဏာရပ်များသည် ထင်ရှားကာရှိနေသည်။ ထိုအချက်များထဲမှ အထူးသဖြင့် သာသနာအား ပျက်စီးစေသော အဆုံးစွန်ထိတိုင် ဆုံးရှုံးဖြစ်စေသော အချက်မှာ ဒီးန်သာသနာရေးရာနှင့် စပ်လျဉ်းသော အကြီးအကဲတို့၏ ကိစ္စရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ မွတ်စ္စလင်မ်တို့၏ အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်သည် ခေါင်းဆောင်အကြီးအကဲများ၊ အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များနှင့် သူတော်စင်များကို မည်သည့်အကြောင်းမျှ မဟုတ်ဟူ၍ ဆိုကြခြင်း၊ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်သည် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ လုံလောက်သည်ဟူ၍ မှတ်ယူနေကြခြင်း၊ ယင်းသူတို့သည် ကျမ်းမြတ်ကို သိနားလည်သကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း သိနားလည်သည်ဖြစ်ခြင်း၊

هُمْ رِجَالٌ وَّنَحْنُ رِجَالٌ

၎င်းတို့သည်လည်း လူသားများဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း လူသားများဖြစ်ပေသည် ဟူ၍ ဆိုကြခြင်းဘက်သို့ ရောက်ရှိနေကြသည်။ အကြင်အထက်တင်ပြပါ အချက်များ၏ အကြောင်းဆက် တရားမှာ အာရဗီစာပေဘာသာစကားကို မသိနားမလည်သော ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏အတွင်း သိမ်မွေ့ နက်နဲခက်ခဲသော သိမှတ်ဖွယ်ရာများကို မသိနားမလည်သော တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ရှင်းပြချက်နှင့် အကျယ်ချဲ့သဘော၏ တင်ပြခြင်းကို နားမလည်သော၊ အလိုလောဘရမ္မက်ကြီးသော သူတို့သည် ကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဘာသာပြန်ကိုသာ ကြည့်ရှု၍ မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ အာလင်မ် ဟူ၍ ကြွေးကြော်နေကြပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို တမန်တော် မြတ် ﷺ ကိုယ်တော်တိုင်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် တမန်တော်မြတ် ﷺ ထံတော်မှ တိုက်ရိုက် သင်ယူထားကြသော တပည့်များဖြစ်သည့် ဆွဟာဗာ သာဝကကြီးများကသော်လည်းကောင်း မိန့်မြွက် ထားတော်မူပေသည်။ ၎င်းအချက်များကို ဥပေက္ခာပြု၍ မိမိတို့၏ နှလုံးသား၊ ဦးနှောက်အတွင်းဝယ် ရောက်ရှိလာသော အချက်တိုင်းကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အပေါ်သို့ ထိုးချလိုက်ပေသည်။ ဧကန်အမှန် အကယ်၍ ကျမ်းတော်မြတ်သည် ဆရာမရှိဘဲ လုံလောက်မည်ဟုဆိုလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကျမ်းစာအုပ်၏ စာမူများကို ရေး၍ လူတို့ထံ ပို့ချပေးရန်ကိုလည်း စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူပေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ အား ဆရာအဖြစ် စေလွှတ်ရန်အကြောင်း တစ်စုံတစ်ရာမရှိပြီ။

ထို့ပြင်တဝ အကယ်၍ သေချာဂဏစွာ စမ်းစစ်လေ့လာကြည့်ဆိုလျှင် ဤအချက်သည် ကျမ်းမြတ် ကုရ်အာန်နှင့်သာ သီးသန့်ပတ်သက်နေသည်မဟုတ်။ အကြင်မည်သည့်ပညာ ဘာသာရပ်ကိုမဆို ၎င်းပညာ ရပ်၏ ဘာသာပြန်ကိုသာ ကြည့်ရှု၍ ၎င်းပညာရပ်၏ အတတ်ပညာရှင် ဖြစ်လာနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ တိုင်းရင်းဆေးဝါးဗေဒဆိုင်ရာ စာအုပ်များကို ဘာသာပြန်ဆိုလေ့လာ၍ ယနေ့ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ တိုင်းရင်းဆေးဆရာ သို့မဟုတ် ဒေါက်တာဖြစ်နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ဆောက်လုပ်ရေးဆိုင်ရာ စာအုပ်များကို ဖတ်ရှုလေ့လာ၍ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ အင်ဂျင်နီယာတစ်ဦး မဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့ အဝတ်ချုပ်နည်း၊ စက်ချုပ်နည်းနှင့် ချက်ပြုတ်နည်းတို့၏ စာအုပ်ကို လေ့လာကာ စက်ချုပ်သမားနှင့် အချက်ပြုတ်တတ်သူ ဖြစ်မလာနိုင်ပေ။ သို့သာမက ထိုအချက်များအားလုံး၌ သင်ပေးသင်ယူခြင်းနှင့် ဆရာလိုအပ်ခြင်းသည် အားလုံးသောသူတို့ ယုံကြည်လက်ခံထားသော အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဝမ်းနည်းရသည်မှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် ဟဒီးစ်တော်ကိုသာလျှင် ဤကဲ့သို့ အပေါ်ယံအတွေးဖြင့် ဆရာလိုအပ်ကြောင်း ကို သဘောမပေါက်ကြချေ။ သို့ရှိရာ စာတတ်ပေတတ် ဉာဏ်ကြီးရှင်များ၏ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် ကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်အား အပေါ်ယံ လေ့လာခြင်းကို လုံလောက်သည်ဟူ၍ မှတ်ယူကာ ထိုင်နေ၍ အတိတ်ခေတ်ပညာရှင်များ၏ အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသည့် သဘောတရားများကိုသော်လည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့၏ လမ်းစဉ်ကို လိုက်နာခြင်းမှသော်လည်းကောင်း စသော ဦးစွာပထမကတည်းက ဥပေက္ခာပြုကာ 'အလွန် အမင်းပြုခြင်း'၏ဘက်သို့ ရောက်ရှိသွားပေသည်။

ဒုတိယတစ်ဖက်မှကြည့်မူ အလွန်များပြားသော မွတ်စ္စလင်မ်ထုတစ်ရပ်သည် ‘ဤအောက်ဖော်ပြပါ အလွန်အမင်းပြုခြင်း’၏အတွင်း၌ နစ်မွန်းလျက် ရှိနေပေသည်။ မျက်ကန်းမျိုးချစ်ကဲ့သို့ အကြင်မည်သူကို မဆို လိုလားသည်ဆိုလျှင် မိမိ၏ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ပြုလိုက်ပေသည်။ တစ်ဖန် ယင်းသူ၏ နှလုံးကန်း လိုက်နာမှုသည် စတင်ပေတော့သည်။ အကြင်သူကို မိမိတို့သည် အကြီးအကဲအဖြစ် ခန့်အပ်တင်မြှောက် ထားပေသည်။ ဤသူတို့သည် ‘အီလ်မ်’(အသိပညာ)၊ ‘အမလ်’ (ကျင့်ကြံမှု)၊ ‘အစ္စလာဟ်’ (ပြုပြင်မှုကို ပြုသူ၊ ပြုပေးသူ) နှင့် ‘သက္ကဝါ’ (ရှောင်ကြဉ်ခြင်း) တရား၏ အတိုင်းအတာဘောင်ပေါ်၌ မှန်ကန်စွာ တည်ရှိနေပါ၏လော။ သို့မဟုတ် မတည်ရှိပါ၏လော’ဟူသော အချက်ကိုပင် မသိရှိကြပေ။

တစ်ဖန် မိမိအား ညွှန်ပြသင်ကြားမှုပြုနေသော သူသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် ဟဒီးစ်တော်အား ဆန့်ကျင်စွာ ပြုသူ၊ သို့မဟုတ် မပြုသူဟူသော အချက်ဘက်သို့ အာရုံစိုက်မည် မဟုတ်တော့ပေ။ အစ္စလာမ်သာသနာတော်သည် ‘အလွန်အမင်း လွန်ကဲမှု’မှ ရှောင်ရှားစေရန် ထိုနည်းလမ်းနှစ်သွယ်၏ အလယ်လမ်းစဉ်ကို ဤသို့ပြသထားတော်မူပေသည်။ ‘ကေသာဗွလ်လားဟ်’ (ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်) ကို ‘ရေဂျာလွလ်လားဟ်’ (စစ်မှန်သော သာသနာ့ပညာရှင်များ) ထံမှ သင်ယူပါ။ ‘ရေဂျာလွလ်လားဟ်’ (စစ်မှန်သော သာသနာ့ပညာရှင်များ) မည်သူဖြစ်သည်ကို ‘ကေသာဗွလ်လားဟ်’ (ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်) မှ သိရှိကြကုန်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် ဟဒီးစ်တော်များ၏ ထင်ရှားကျော်ကြားသော လမ်းညွှန် သင်ပြမှုများကို အကြောင်းခံ၍ ဦးစွာပထမ ၄င်းသူများကို စီစစ်ကာ ရှာဖွေရပေမည်။ အကြင်သူတို့သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် ဟဒီးစ်တော်များ၏ ‘အီလင်မ်’ (အသိပညာ) များကို ရှာဖွေရာ၌ နစ်မွန်းလျက်ရှိကြကုန်၏။ တစ်ဖန် ယင်းသူတို့၏ သက်တမ်းသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် ဟဒီးစ်တော်တို့၏ (ညွှန်ကြားပြသမှု၏) လိုက်နာမှုအတွင်းဝယ် ထွန်းလင်းတောက်ပြောင်မှု ရှိလျက်သား ဖြစ်ကြကုန်သည်။ တစ်ဖန် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်နှင့် ဟဒီးစ်တော်များ၏ ရှုပ်ထွေးမှုအသွင်ဟန် ရှိနေသော ဓမ္မသတ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၄င်းသူတို့၏ ပြောဆိုမြွက်ကြားသော အကျယ်ချဲ့အဖွင့်သဘော များကို မိမိ၏ ယူဆချက်ထက် ဦးစားပေးမှတ်ယူရပေမည်။ ယင်းသူတို့၏ မိန့်မြွက်ချက်များကို လိုက်နာ သမှုလည်း ပြုရပေမည်။

✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧

لَنْ يَّسْتَنْكِفَ الْمَسِيْحُ اَنْ
يَّكُوْنَ عَبْدًا لِّلّٰهِ وَلَا الْمَلٰٓئِكَةُ الْمُقَرَّبُوْنَ ۭ وَمَنْ يَّسْتَنْكِفْ
عَنْ عِبَادَتِهٖ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ اِلَيْهِ جَمِيْعًا ١٧٢

၄ : ၁၇၂ ။ ။ (နဗီတမန်တော်) မစီးဟ် (အီစာ) သည်လည်းကောင်း၊ အပါးတော်၌ ရှိကြကုန်သော မလာအေ့ကာဟ် စေတမန်အပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျွန်ဖြစ်ရခြင်းကို (ဂုဏ်ရည်ယုတ်ညံ့ ရှက်ဖွယ်ရာ

ဖြစ်သည်ဟူ၍ အလျှင်း ထင်မှတ်ကြမည်မဟုတ်ပေ။ အလျှင်း စက်ဆုပ်ကြမည်လည်း မဟုတ်ပေ။) သို့ရာတွင် မည်သူမဆို ထိုအသျှင်မြတ်၏ ကျွန်ဖြစ်ရလေခြင်းကို စက်ဆုပ်၍ မာန်မာနထောင်လွှားသည်ရှိသော် ထိုအသျှင်မြတ်သည် မကြာမြင့်မီ ထို (ကဲ့သို့သော) သူအားလုံးတို့ကို မိမိ၏ထံတော်သို့ (စစ်ဆေးမေးမြန်းရန်အလို့ငှာ) စုရုံးစေတော်မူမည်။

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحَٰتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَ
يَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِۦ ۖ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا
فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٧٣﴾

၄ : ၁၇၃ ။ ။ တစ်ဖန် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ကြည်ဖြူစွာ အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိ၍ ကောင်းမြတ်သော ကိုယ်ကျင့်တရားများ ဆောက်တည်ကြကုန်သော သူတို့အား ၎င်းတို့၏ ကုသိုလ်အကျိုးတို့ကို အပြည့်အစုံ ပေးသနားတော်မူမည်။ ၎င်းပြင် မိမိ၏ ရှုံရာစက်ဆုပ်၍ မာန်မာနထောင်လွှားခဲ့ကြ၏။ ၎င်းသူတို့ကို ထိုအသျှင်မြတ်သည် ပြင်းပြနာကျင်ဖွယ်ရာ ဖြစ်သော အပြစ်ဒဏ်ကို ပေးတော်မူမည်။

ထို့ပြင် ထိုသူတို့သည် မိမိတို့အဖို့ (အပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ရရန်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး အခြားမည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ အဆွေခင်ပွန်းအဖြစ်နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကူညီစောင်မမည့်သူအဖြစ်နှင့်သော်လည်းကောင်း (ရှာဖွေ) တွေ့ရှိကြရမည်မဟုတ်ချေ။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

(နစ္စရာနီများသည် အလျှင်စလို ဟဇရက်မစီးဟ်သခင်ကို အသျှင်မြတ်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် အသျှင်မြတ်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ဟူ၍လည်းကောင်း ပြုလုပ်ထားလျက် ရှိကြကုန်၏။ ဟဇရက်) မစီးဟ် (သခင်ကိုယ်တော်တိုင်၏ အခြေအနေသဏ္ဍာန်မှာ ဤသို့တည်း။ ကမ္ဘာမြေပထဝီပေါ်၌ သီတင်းသုံးစဉ်ကာလ၌လည်း ၎င်းက မိမိသည် အလ္လာဟ်၏ကျေးကျွန်ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံခြင်း၌ ထင်ရှားကျော်ကြား၍ အားလုံးအသိပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ယခုကဲ့သို့သော ကမ္ဘာမြေပထဝီတွင် နေထိုင်ခြင်းထက် သာပိုမြင့်မားသော မိုးကောင်းကင်၌ တည်ရှိနေစဉ်အချိန်ကာလ၌လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် 'ကေယာမသ်' နေ့ထိတိုင် အကြင်မည်သည့် အခြေအနေ၌မှာပင်မဆို တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ၎င်းအား မေးမြန်းကြည့်ရှုကြကုန်။ ထိုအခြေအနေအရပ်ရပ်၌လည်း နဗီတမန်တော်) မစီးဟ် (အီဆာ) သည် လည်းကောင်း၊ အပါးတော်၌ရှိကြကုန်သော 'မလာအေ့ကာဟ်' စေတမန်အပေါင်းတို့သည် (အကြင်အပါးတော် စေတမန်များအတွင်း၌ ဟဇရက် ဂျိဗ္ဗရာအီးလ် عَلَيْهِ السَّلَامُ သည်လည်း ပါဝင်ပေသည်။ အကြင်ကောင်းကင်တမန်တော်ကြီးကို အသျှင်မြတ်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည်ဟူ၍ ယုံကြည်ထားကြပေသည်။

၎င်းအားလည်း တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မေးမြန်းကုန်) လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျွန်ဖြစ်ရခြင်းကို (ဂုဏ်ရည်ယုတ်ညံ့ ရှက်ဖွယ်ရာဖြစ်သည်ဟူ၍ အလျှဉ်းထင်မှတ်ကြမည်မဟုတ်ပေ။ အလျှဉ်းစက်ဆုပ်ကြမည်လည်း မဟုတ်ပေ။) သို့ရာတွင် (၎င်းတို့သည် အဘယ်ကဲ့သို့ စက်ဆုပ်ဝံ့ကြပေမည်နည်း။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ကျွန်ဖြစ်ရလေခြင်းကို စက်ဆုပ်၍ မာန်မာနထောင်လွှားသည်ရှိသော် (၎င်း၏ နောက်ဆုံးဇာတ်သိမ်းခြင်းကို နားသောတဆင်ကြကုန်။) ထိုအသျှင်မြတ်သည် မကြာမြင့်မီ ထို (ကဲ့သို့သော) သူအားလုံးတို့ကို မိမိ၏ထံတော်သို့ (စစ်ဆေးမေးမြန်းရန်အလို့ငှာ မုချ) စုရုံးစေတော်မူမည်။

တစ်ဖန် ထိုအသျှင်မြတ်သည် (ကမ္ဘာလောက၌) ကြည်ဖြူစွာ အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိ၍ ကောင်းမြတ်သော ကိုယ်ကျင့်တရားများအား ဆောက်တည်ကြကုန်သော (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးကျွန်အဖြစ် နေထိုင်လျက်သာ ရှိနေပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အသျှင်မြတ်၏ ကျွန်ဖြစ်ခြင်း၏ ရလဒ်အချုပ်မှာ ဤအီမာန် (ယုံကြည်ခြင်း) နှင့် 'အအ်မာလ်'(ကောင်းမြတ်သော အကျင့်တရားများ) ပြုကျင့်ခြင်းကိုသာလျှင် ဖြစ်သည်။) သူတို့အား ၎င်းတို့၏ ကုသိုလ်အကျိုးတို့ကို အပြည့်အစုံ ပေးသနားတော်မူမည်။ (အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းနှင့်) 'အအ်မားလ်' (ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများအား ဆောက်တည်မှုများအပေါ် ပေးကမ်းချီးမြှင့်မည်ဟူသော ခိုင်မာပြတ်သားသော အထောက်အထားများဖြင့် ပြဌာန်းထားပြီးဖြစ်သည်။) ၎င်းပြင် (ယင်းအချက်အပြင်) မိမိ၏ ကျေးဇူးတော်ဖြင့်လည်း ထိုသူတို့အား ပိုမိုချီးမြှင့်တော်မူမည်။ (ပိုမိုစွာ ချီးမြှင့်တော်မူခြင်း၏ အကျယ်ချဲ့အကြောင်းအရာများသည်) ခိုင်မာပြတ်သားသော ပြဌာန်းချက်များ၌ မလာရှိထားပေ။) သို့ရာတွင် အကြင်သူတို့သည် (ထိုအသျှင်မြတ်၏ ကျွန်ဖြစ်ရခြင်း) ကို ရွံရှာစက်ဆုပ်၍ မာန်မာနထောင်လွှားခဲ့ကြ၏။ ၎င်းသူတို့ကို ထိုအသျှင်မြတ်သည် ပြင်းပြနာကျင်ဖွယ်ရာဖြစ်သော အပြစ်ဒဏ်ကို ပေးတော်မူမည်။ ၎င်းအပြင် ထိုသူတို့သည် မိမိတို့အဖို့ (အပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ရရန်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး အခြားမည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ အဆွေခင်ပွန်းအဖြစ်နှင့်သော်လည်းကောင်း။ ကူညီစောင်မမည့်သူအဖြစ်နှင့်သော်လည်းကောင်း (ရှာဖွေ) တွေ့ရှိကြရမည်မဟုတ်ချေ။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးကျွန်ဖြစ်ခြင်းသည် အဆင့်အတန်းမြင့်မားဆုံးသော မွန်မြတ်မှုနှင့် ဂုဏ်အပြောင်မြောက်ဆုံးပင် ဖြစ်သည်။

لَنْ يَّسْتَنْكِفَ الْمَسِيْحُ اَنْ يَّكُوْنَ عَبْدًا لِّلّٰهِ وَلَا الْمَلٰٓئِكَةُ الْمُقَرَّبُوْنَ

နဗီတမန်တော်မစီးဟ်အီစာသည်လည်းကောင်း၊ အပါးတော်၌ ရှိကြကုန်သော စေတမန်အပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျွန်ဖြစ်ရခြင်းကို (ဂုဏ်ရည်ယုတ်ညံ့ရှက်ဖွယ်ရာဖြစ်သည်ဟူ၍ အလျှဉ်းထင်မှတ်ကြမည် မဟုတ်ပေ။) အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျွန်ဖြစ်

ခြင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်အား ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုပြုခြင်းနှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်များကို လိုက်နာခြင်းသည် အဆင့်အတန်းအမြင့်မားဆုံးသော မွန်မြတ်မှုနှင့် သိဒ္ဓိဂုဏ် အပြောင်မြောက်ဆုံးပင် ဖြစ်သည်။ ဟဇရသ်မစီးဟ် عليه السلام နှင့် အပါးတော်စေတမန်များအား ထို 'နေ့အ်မသ်'(စည်းစိမ်တော်) ၏ တန်ဖိုးကို မေးမြန်းကြကုန်။ ၎င်းတို့အဖို့ ဤအချက်သည် မည်ကဲ့သို့ ဂုဏ်ရည်ယုတ်ညံ့ ရှက်ဖွယ်ရာဖြစ်သည်ဟူ၍ ထင်နိုင်အံ့နည်း။ သို့သာမက သေးသိမ်မှုနှင့် အရှက်တရားသည်မှု အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ အခြားသော အရာများကို ခဝပ်ကိုးကွယ်မှု၏ အတွင်း၌ ရှိပေသည်။ ဥပမာ- နစ္စရာနီတို့သည် ဟဇရသ်မစီးဟ် သခင်ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သားတော်နှင့် ခဝပ်ကိုးကွယ်ရာ အသျှင်ဟူ၍ မှတ်ယူထားကြသည်။ ထို့နောက် မုရှိရစ်ကဲများသည် ရုပ်ထုများ၏ ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုကို ပြုကြလေသည်။ သို့ရှိရာ ၎င်းသူတို့အဖို့ အမြဲတစေ အပြစ်ဒဏ်တော်ကို ခံစားရမည်ဖြစ်ပြီး သေးသိမ်မှုသာလျှင် ဖြစ်ပေမည်။

[ဖဝါအေဒေ့အွတ်စ်မာနီး]

✧✧✧✧✧✧✧✧✧

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ
مِّنْ رَّبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِينًا ﴿١٧٤﴾

၄ : ၁၇၄ ။ ။ အို, လူခပ်သိမ်းတို့၊ အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ထံတော်မှ အသင်တို့ထံသို့ ခိုင်လုံသော သက်သေသာဓကတစ်ရပ် (ဖြစ်သည့် နဗီတမန်တော်မိုဟမ္မဒ်) သည် ဧကန်မလွဲ ရောက်ရှိလာခဲ့ချေပြီ။ ၎င်းပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင့်ထံသို့ ထင်ရှားလှစွာသော အလင်းရောင် (ဖြစ်သည့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်) ကိုလည်း ချပေးသနားတော်မူခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

فَأَمَّا الَّذِينَ
آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ
مِّنْهُ وَفَضْلٍ وَّيَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿١٧٥﴾

၄ : ၁၇၅ ။ ။ သို့ဖြစ်ပေရာ အကြင်သူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ယုံကြည်ကြ၍ ထိုအသျှင်မြတ် (၏ အစ္စလာမ်သာသနာတော်) ကို မြဲမြံခိုင်ခံ့စွာ လက်ကိုင်ထားရှိကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်လျှင် ၎င်းသူတို့အား မကြာမြင့်မီ ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိကရုဏာတော် (တည်းဟူသော ဂျန္နသ်သုခဘုံ) နှင့် ကျေးဇူးတော်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်စေတော်မူမည်။ ၎င်းအပြင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ယင်းသူတို့အား မိမိ၏ထံတော်သို့ (ရောက်ရှိနိုင်ရန်) ဖြောင့်မတ်သော (တရား) လမ်းမှန်ကိုလည်း ညွှန်ကြားပြသတော်မူမည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက် အနှစ်ချုပ်

အို၊ လူခပ်သိမ်းတို့၊ အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ထံတော်မှ အသင်တို့ထံသို့ ခိုင်လုံသော သက်သေသာဓကတစ်ရပ် (ဖြစ်သည့် နဗီတမန်တော်မိုဟမ္မဒ်) သည် ကေန်မလွဲ ရောက်ရှိလာခဲ့ချေပြီ။ ၎င်းပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင့်ထံသို့ ထင်ရှားလှစွာသော အလင်းရောင် (ဖြစ်သည့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်) ကိုလည်း ချပေးသနားတော်မူခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ (သို့ရှိရာ တမန်တော်မြတ်နှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အကြောင်းခံဖြင့် အကြင်အချို့သော အချက်များကို ပြသထားပြီးဖြစ်ပေသည်။ ထိုအချက်များအားလုံးသည် မှန်ကန်ပေသည်။ အကြင်အချက်များအတွင်း၌ တင်ပြပါအကြောင်းအရာများသည်လည်း ပါဝင်ပေသည်။) သို့ဖြစ်ပေရာ အကြင်သူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ယုံကြည်ကြ၍ (၎င်းသူတို့အဖို့ 'သောင်ဟီးဒ်'(တစ်ပါးတည်းတည်ရှိခြင်း) ၏) ယုံကြည်ချက်ကိုထားရန် အရေးကြီးပေသည်။) ထိုအသျှင်မြတ် (၏ အစ္စလာမ်သာသနာတော်) ကို မြဲမြံခိုင်ခံ့စွာ လက်ကိုင်ထားရှိကြကုန်၏။ အကြင်အချက်အတွက် တမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်အား ထောက်ခံအတည်ပြုရန် အရေးကြီးပေသည်။) သို့ဖြစ်လျှင် ၎င်းသူတို့အား မကြာမြင့်မီ ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိကရုဏာတော် (တည်းဟူသော ဂျန္နသ်သုခဘုံ) နှင့် ကျေးဇူးတော်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်စေတော်မူမည်။ (ဂျန္နသ်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ရခြင်းအပြင် အခြားသော ကြီးမားသည့် စည်းစိမ်တော်အတွင်း၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ဖူးတွေ့ရခြင်းသည်လည်း ပါဝင်ပေသည်။) ၎င်းအပြင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ယင်းသူတို့အား မိမိ၏ထံတော်သို့ (ရောက်ရှိနိုင်ရန်) ဖြောင့်မတ်သော (တရား) လမ်းမှန်ကိုလည်း ညွှန်ကြားပြသတော်မူမည်။ (ကမ္ဘာလောက၌ ယင်းသူတို့ကို 'သွရီကေ့ရ်သွား' (အခြေအနေအရပ်ရပ်တိုင်း၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ် သဘောတူညီတော်မူခြင်း၏ နည်းလမ်း) အပေါ် တည်တံ့မြဲမြံစွာ ထားရှိစေတော်မူမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအထက်တင်ပြပါအချက်မှ အီမာန် (ယုံကြည်ခြင်း) နှင့် 'အအ်မားလေ့စွာလေဟ်' (ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလကို စောင့်ထိန်းခြင်း) ၏ အခြေအနေကို သိရှိရပေမည်။ မည်သို့ဆိုသော် ယင်းသူတို့အဖို့ ဤအကျိုးဆက်တရားများသည် ရရှိလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

بُرۡهَانٌ 'ဗုရ်ဟာနု်' ၏ အလိုသဘောသည် မည်သို့နည်း။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မိန့်မြွက်ချက်

قَدۡ جَآءَكُمۡ بُرۡهَانٌ مِّنۡ رَّبِّكُمۡ

အသင်တို့အား မွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ထံတော်မှ အသင်တို့ထံသို့ ခိုင်လုံသော သက်သေသာဓကတစ်ရပ်သည် ကေန်မလွဲ ရောက်ရှိလာခဲ့ချေပြီ။

'ဗုရ်ဟာန်'၏ လုံချင်းကောက်အလိုသဘောသည် 'အထောက်အထား' ဟူ၍ ရရှိ၏။ ၎င်း၏အလိုသဘောသည် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ 'ဇားသ်' (ပင်ကိုယ်တော်) ပင်ဖြစ်သည်။ / ရှုးဟ် /

ဟဇရတ်အိဗ်နေ့အဗ္ဗားစ် ﷺ သခင်က မိန့်တော်မူသည်မှာ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ 'ဇားသ်' (ပင်ကိုယ်တော်) ကို 'ဗွရ်ဟားန်' ဆိုသော စကားလုံးဖြင့် ပုံဆောင်ခိုင်းနှိုင်းခြင်း၏ သဘောတရားမှာ 'တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ မင်္ဂလာရှိတော်မူသော 'ဇားသ်' (ပင်ကိုယ်တော်)၊ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ မှန်မြတ်လှစွာသော စာရိတ္တတော်များ၊ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ 'မုအ်ဂျေဇာဟ်' (အံ့ဖွယ်တန်ခိုးတော်များ) နှင့် တမန်တော်မြတ်အပေါ် ကျမ်းစာအုပ်ကျခြင်း အချက်များအားလုံးသည် တမန်တော်မြတ်၏ 'နုဗူဝသ်' (နဗီဖြစ်ခြင်း) နှင့် 'ရေစာလသ်' (ရစူလ်ဖြစ်ခြင်း) ၏ ရှင်းလင်းလှစွာသော အထောက်အထားများ ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်အထောက်အထားများအား ရှုမြင်ပြီးသည့်နောက် အခြားမည်သည့်အထောက်အထား တစ်ရပ်ကိုမျှ လိုအပ်ချက်သည် ကျန်ရှိတော့မည်မဟုတ်ပေ။ သို့ဆိုလျှင် 'တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ 'ဇားသ်' (ပင်ကိုယ်တော်) ကိုယ်တိုင်သည်ပင်လျှင် ကိုယ်ခန္ဓာတော်နှင့်တကွ တည်ရှိနေတော်မူသော အထောက်အထားတစ်ရပ်' ဖြစ်ကြောင်း မှတ်ယူရန် သင့်ပေသည်။

ထို့ပြင် نُوْرٌ (နူရွန်) ၏အလိုသဘောသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ဖြစ်ပေသည်။ *[ရှုးဟ်]*

ဥပမာဆိုရသော် စူရာဟ်မာအေဒဟ်၏ အာယသ်တော်မှ သိရှိရပေသည်။

قَدْ جَآءَكُمْ مِّنَ اللّٰهِ نُوْرٌ وَّكِتٰبٌ مُّبِيْنٌ

အသင်တို့ထံသို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ (ထွန်းလင်းတောက်ပသော) အလင်းရောင် (သို့မဟုတ်) နဗီတမန်တော် (မိုဟမ္မဒ်) နှင့်တကွ ထင်ရှားလှစွာသော (ကုရ်အာန်) ကျမ်းတော်မြတ်သည် ကေန်စင်စစ် ရောက်ရှိလာခဲ့ချေပြီ။ *[၅ : ၁၅]*

ထိုထင်ရှားလှသောကျမ်းသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်သာလျှင်ဖြစ်သည်။ *[ဗယားနုလ်ကုရ်အာန်]*

ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ အကြင်အရာကို 'နူးရ်' (ထွန်းလင်းတောက်ပသော အလင်းရောင်) ဟူ၍ မိန့်ဆိုတော်မူထားပေသည်။ ရှေ့၌ ၄င်းကိုပင် كِتٰبٌ مُّبِيْنٌ (ထင်ရှားလှစွာသော ကျမ်းတော်မြတ်) ဟူ၍ မိန့်ဆိုတော်မူထားပေသည်။ ဤနေရာ၌ 'အသွဖ်' (အကျိုးအကြောင်းဆက်ပြပုဒ်) သည် 'မိမိ၏ အရှေ့ နှင့်အနောက်' ဘက်အရာများအား မတူညီသော အရာများကို သုံးလေ့ရှိသည်ဟူသော အချက် (ဝါ) 'နူရ်' နှင့် ကျမ်းတော်မြတ်သည် အရာတစ်ခုတည်းမဖြစ်ခြင်းကိုလည်း သံသယမဖြစ်အပ်ရာ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် အလိုသဘောဦးတည်ချက်နှင့် အဓိပ္ပာယ်တစ်ခုတည်း ဖြစ်နေလင့်ကစား ခေါင်းစဉ်ကို ခွဲကာ တင်ပြခြင်းဖြင့်လည်း လုံလောက်ပေသည်။

အကယ်၍ 'နူးရ်' (ထွန်းလင်းတောက်ပသော အလင်းရောင်) ၏ အလိုသဘောကို တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ မှန်မြတ်သော 'ဇားသ်' (ပင်ကိုယ်တော်) နှင့် ကောက်ယူ၍ كِتَابٌ 'ကေသားဗ်' (ကျမ်းမြတ်) ကို ကုရ်အာန်ဟူ၍ ကောက်ယူမည်ဆိုပါကလည်း မှန်ပေသည်။ *[ရှုးဟ်]*

သို့ရှိရာ အထက်တင်ပြပါ ရှင်းလင်းချက်မှ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် လူဖြစ်ခြင်းနှင့် ကိုယ်ခန္ဓာ တည်ရှိခြင်းကို တားမြစ်မှုပြုထား၍ 'နူးရ်' သီးသန့်ဖြစ်ကြောင်းကို အတည်မပြုထားပေ။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

يَسْتَفْتُوْنَكَ ؕ قُلِ اللّٰهُ يُفْتِيْكُمْ فِى الْكَلٰلَةِ ؕ اِنِ امْرُؤٌا هَلَكَ
لَيْسَ لَهٗ وَلَدٌ وَّلَهٗۤ اُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ ۚ وَهُوَ يَرِثُهَاۤ
اِنْ لَّمْ يَكُنْ لَّهَا وَلَدٌ ؕ فَاِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثٰنِ مِمَّا
تَرَكَ ؕ وَاِنْ كَانُوْۤا اِخْوَةً رِّجَالًا وَّنِسَآءً فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ
الْاُنْثَيَيْنِ ؕ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اَنْ تَضِلُّوْا ؕ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيْمٌ ﴿١٧٦﴾

၄ : ၁၇၆ ။ ။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) ထိုသူတို့သည် (မိ၊ ဘ၊ သား၊ သား၊ သမီး တစ်စုံတစ်ယောက်မျှမရှိသော) 'ကလာလဟ်' ယောကျ်ား၏အမွေနှင့် စပ်လျဉ်းသော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အသင့်အား မေးမြန်းကြကုန်သည်။ အသင်သည် (ထိုသူတို့အား ဤသို့) ဖြေကြားပါလေ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (ကလာလဟ်) မိဘ၊ သား၊ သမီးတစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မရှိသော ယောကျ်ား (၏ အမွေ) နှင့်စပ်လျဉ်း၍ (ဤသို့) အဆုံးအဖြတ်ပေးတော်မူလေသည်။ အကယ်၍ အကြင်ယောကျ်ား တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် သေကြေပျက်စီး၍ ထိုသူ၌ သားသမီးတစ်စုံတစ်ယောက်မျှမရှိဘဲ နှမ (သို့မဟုတ်) အစ်မ တစ်ယောက်သာ ရှိခဲ့ပါမူ ထိုနှမ (သို့မဟုတ်) အစ်မသည် 'ကလာလဟ်' ယောကျ်ား ထားရှိခဲ့သော အမွေပစ္စည်း၏ ထက်ဝက်ကို ရရှိပေမည်။ (အကယ်၍ ထိုကဲ့သို့ပင် နှမသော်လည်းကောင်း၊ အစ်မသော်လည်းကောင်း သေဆုံး၍) ၄င်း၌ သားသမီးတစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မရှိခဲ့ပါလျှင် ထို (ကလာလဟ်) ယောကျ်ားသည် ၄င်း (သူမ ထားရှိခဲ့သော ပစ္စည်းအားလုံး) ကို အမွေဆိုင်၏။ တစ်ဖန် အကယ်၍ (သေဆုံးသော ထို 'ကလာလဟ်' ယောကျ်ား ထားရှိခဲ့သော အမွေပစ္စည်းများအနက်မှ သုံးပုံနှစ်ပုံကို ရရှိပေမည်။ အကယ်၍ ၄င်းအမွေစားအမွေခံတို့တွင် ညီအစ်ကိုမောင်နှမများ၊ ယောကျ်ားရော မိန်းမပါ ရှိနေကြပါမူ ယောကျ်ား (တစ်ယောက်) သည် မိန်းမနှစ်ယောက်၏ ဝေစုဝေပုံနှင့် ညီတူညီမျှ ရရှိမည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့ လမ်းမှားသို့ မရောက်ကြစေရန် (ဤအမိန့်ပညတ်တော်များကို) အသင်တို့အား ရှင်းလင်းစွာ မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို အကြွင်းမဲ့ သိရှိတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

ဥပမာ- ယောကျ်ားတစ်ယောက် သေဆုံး၏။ ထိုသူ၌ မိဘ၊ သားသမီးမရှိ။ အစ်မ (သို့မဟုတ်) နှမတစ်ယောက် ရှိ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် ထိုအစ်မ (သို့မဟုတ်) နှမသည် အမွေတစ်ဝက်ဆိုင်၏။ ကျန်တစ်ဝက်ကို 'အဆွဗဟ်' တို့က ပိုင်ဆိုင်၏။ ထိုအဆွဗဟ်တို့မရှိက ၄င်းအစ် (သို့မဟုတ်) နှမပင် ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

ဥပမာ- အမျိုးသမီးတစ်ယောက် သေဆုံး၏။ ထိုသူ၌ မိဘ၊ သား၊ သမီးမရှိ။ ဘတူမိတူ (သို့မဟုတ်) ဘတူမိကွဲ အစ်ကို (သို့မဟုတ်) မောင်ရှိ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် ထိုသူများသည် 'အဆွဗဟ်' ဖြစ်သည့်အတွက် အမွေဆိုင်၏။ သေဆုံးသူ အမျိုးသမီး၌ သမီးရှိလျှင် သမီးဖြစ်သူသည် မိမိ၏အမွေ ရယူပြီးနောက် ကျန်သော အမွေကို ထိုမောင်များ ပိုင်ဆိုင်ကြ၏။ အကယ်၍ ထိုသေဆုံးသူအမျိုးသမီး၌ မိတူဘကွဲများရှိလျှင် ထိုသူတို့သည် (၆) ပုံ (၁) ပုံ အမွေဆိုင်၏။

အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု

စူရာဟ်အစ၏ အနည်းငယ်နောက်ပိုင်း၌ အမွေနှင့်စပ်လျဉ်းသော ပညတ်ချက်များကို တင်ပြထားသည်။ တစ်ဖန် ထိုနေရာမှ ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် တစ်ပါရာဟ်ခန့် ပြီးဆုံးသည့်နောက် အခြားသော ပညတ်ချက်များနှင့်အတူ အမွေ၏ အမိန့်ဘက်သို့ တစ်ဖန် ရောက်ရှိလာပြန်သည်။ ယခု စူရာဟ်အဆုံးပိုင်း၌လည်း ရောက်ရှိလာပြန်သည်။ ဤသို့ သုံးနေရာခွဲ၍ မိန့်မြွက်ထားခြင်း အမြော်အမြင်အကြောင်းတရားမှာ ဤသို့ ဖြစ်တန်ရာသည်။ အစ္စလာမ်သာသနာမပေါ်ထွန်းမီအလျှင် အမွေအခန်းကဏ္ဍနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အလွန် မတရားသမှုကို ပြုထားကြသည်။ သို့ရှိရာ စူရာဟ်အစ၊ အလယ်နှင့် အဆုံး၌ ယင်းအချက်ကို တင်ပြလိုက်ခြင်းဖြင့် မိန့်မြွက်ကြားခြင်း ခံရသူတို့ကို ယင်းအခန်းကဏ္ဍအား သာပိုလေးနက်ကာ အလေးထားလိုစေရန် အလိုသဘောမျိုးသာ ဖြစ်တန်ရာသည်။ အကြင်ကဲ့သို့ သဘောပေါက်မည်ဆိုပါက ယင်းသူတို့သည်လည်း သာပို၍ အလေးထားပြုမူဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက် အနှစ်ချုပ်

(နဗီတမန်တော်) ထိုသူတို့သည် (မိ၊ ဘ၊ သား၊ သမီး တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မရှိသော) ‘ကလာလဟ်’ယောကျာ်း၏ အမွေနှင့်စပ်လျဉ်းသော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အသင့်အား မေးမြန်းကြကုန်သည်။ အသင်သည် (ထိုသူတို့အား ဤသို့) ဖြေကြားပါလေ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (ကလာလဟ်) မိဘ၊ သားသမီး တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မရှိသော ယောကျာ်း (၏ အမွေ) နှင့် စပ်လျဉ်း၍ (ဤသို့) အဆုံးအဖြတ် ပေးတော်မူလေသည်။ အကယ်၍ အကြင်ယောကျာ်း တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် သေကြေပျက်စီး၍ ထိုသူ၌ သားသမီးတစ်စုံတစ်ယောက်မျှမရှိဘဲ နှမ (သို့မဟုတ်) အစ်မ (အရင်း သို့မဟုတ် အဖေတူ အမေကွဲ) တစ်ယောက်သာ ရှိခဲ့ပါမူ ထိုနှမ (သို့မဟုတ်) အစ်မသည် ‘ကလာလဟ်’ယောကျာ်း ထားရှိခဲ့သော အမွေပစ္စည်း၏ ထက်ဝက်ကို ရရှိပေမည်။ (အစကနဦးမှ ပေးဆပ်ရမည့်တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ပေးဆောင်ပြီးနောက် ကျန်ရှိသော ထက်ဝက်ကို အကယ်၍ ၎င်းနှင့်အတူ ‘အက်စွ်ဗားဟ်’တစ်ဦး ရှိမည်ဆိုလျှင် ၎င်းအား ပေးဆောင်ရမည်။ အကယ်၍ မရှိပါက ၎င်းတို့ကိုသာလျှင် ထပ်မံပေးဆောင်ရပေမည်။ အကယ်၍ ထိုကဲ့သို့ပင် နှမသော်လည်းကောင်း၊ အစ်မသော်လည်းကောင်း သေဆုံး၍) ၎င်း၌ သားသမီးတစ်စုံတစ်ယောက်မျှ (မိဘများလည်း) မရှိခဲ့ပါလျှင် ထို (ကလာလဟ်) ယောကျာ်းသည် ၎င်း (သူမ ထားရှိခဲ့သော ပစ္စည်းအားလုံး) ကို အမွေဆိုင်၏။ တစ်ဖန် အကယ်၍ (သေဆုံးသော ထို ‘ကလာလဟ်’ယောကျာ်း၌) အစ်မ (သို့မဟုတ် အစ်မနှင့် နှမ) နှစ်ဦး (သို့မဟုတ် ထို့ထက်ပို၍) ရှိခဲ့ကြပါလျှင် ၎င်းသူမတို့နှစ်ဦးသည် ထို ‘ကလာလဟ်’ယောကျာ်း ထားရှိခဲ့သော အမွေပစ္စည်းများအနက်မှ သုံးပုံနှစ်ပုံကို ရရှိပေမည်။ (၃ ပုံ ၁ ပုံသည် ‘အက်စွ်ဗားဟ်’အဖို့ဖြစ်ပြီး ‘အက်စွ်ဗားဟ်’မရှိပါက ထပ်မံ ပေးဆောင်ရမည့်ပုံစံမျိုးဖြင့် ၎င်းတို့သာ ပြန်လည်၍ ရရှိပေမည်။) အကယ်၍ (ယောကျာ်းဖြစ်စေ၊ မိန်းမဖြစ်စေ ဖြစ်သော ‘မိုင်ယသ်’

(သေဆုံးသူ) ၌ အမွေစားအမွေခံတို့တွင် ညီအစ်ကိုမောင်နှမများ၊ ယောကျ်ားရော မိန်းမပါ ရှိနေကြပါမူ ယောကျ်ား (တစ်ယောက်) သည် မိန်းမနှစ်ယောက်၏ ဝေစုဝေပုံနှင့် ညီတူညီမျှ ရရှိမည်။

(သို့ရာတွင် ညီအစ်မအရင်းကြောင့် အဖေတူ၊ အမေကွဲ မောင်နှမများအားလုံး ဝေစုမှသို့ ရောက်ရှိမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တစ်ခါတစ်ရံ ဝေစုနည်းသွားပေမည်။ အကြွင်းအချက်များ၏ အကျယ်ချဲ့ အကြောင်း အမွေပိုင်းဆိုင်ရာကဏ္ဍ၌ ပါဝင်ပေသည်။) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့ လမ်းမှားသို့ မရောက်ကြစေရန် (ဤအမိန့်ပညတ်တော်များကို) အသင်တို့အား ရှင်းလင်းစွာ မိန့်ကြားတော်မူသည်။ (ဤသည့်အချက်သည် သတိပေးခြင်းနှင့် ကျေးဇူးတရားထားရှိခြင်းပင်) ဖြစ်သည်။ ကေန်စင်စစ် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို အကြွင်းမဲ့ သိရှိတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။ (သို့ရှိရာ ပညတ်ချက်များ၏ အကြောင်းကျိုးတို့အားလည်း သိနားလည်တော်မူသည်။ ပညတ်ချက်များ၌ လည်း ၄င်းအချက်များအားလည်း ထောက်ထားမှုပြုထားပေသည်။ ဤသည် အမြော်အမြင်နှင့် စပ်လျဉ်း သော အကြောင်းအချက်ဖြစ်သည်။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

အရေးကြီးသော အကျိုးထူးများ

(၁) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မိန့်မြွက်ချက်

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللّٰهُ يُفْتِيكُمْ فِى الْكَلَالَةِ

ဤနေရာ၌ 'ကလာလဟ်' ၏ အဓိပ္ပါယ်နှင့် ၄င်း၏ ကျရောက်ပုံ၊ ကျရောက်နည်းအကြောင်းကို မိန့်မြွက်ခြင်းဖြင့် အချို့သော အချက်အလက်များကို သိရှိရပေသည်။ ပထမအချက်မှာ ရှေ့၌

وَإِنْ يَكْفُرُوْا فَإِنَّ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ

သို့သော် အကယ်၍ အသင်တို့သည် မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်ကြပါလျှင် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၌ မည်သို့မျှ အကျိုးနစ်နာမှု ရှိမည်မဟုတ်။ အသင်တို့၌သာ အကျိုးယုတ်နစ်နာမှုရှိအံ့။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော်) မိုးကောင်းကင်များ၌ ရှိရှိသမျှတို့နှင့် ပထဝီမြေ၌ ရှိရှိသမျှတို့ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင် ပိုင်ဆိုင်တော်မူ၏။ / ၄ ၊ ၁၃၁ /

ဟူ၍ မိန့်တော်မူကာ ထို့နောက် ပုံဆောင်နိုင်းနှိုင်းသည့် အသွင်ဟန်ဖြင့် ကျမ်းရသူများ၏ အခြေအနေ ကို တင်ပြထားသည်။ ဤကဲ့သို့ပင်

فَأَمَّا الَّذِيْنَ آمَنُوْا بِاللّٰهِ وَاعْتَصَمُوْا بِهٖ

၏ နောက် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ သာဝကကြီးများကို ပုံဆောင်ခိုင်းနှိုင်းသည့် အသွင်ဟန်ဖြင့် တင်ပြမိန့်မြွက်ထားတော်မူပေသည်။ သို့မှသာ 'ဝဟီ' (ထုတ်ပြန်ချမှတ်သည့် အမိန့်တော်) အား ကပြောင်းကပြန် ပြုလုပ်သော သူတို့၏ လမ်းလွဲမှုနှင့် ဆိုးရွားမှု၊ ထို့နောက် 'ဝဟီ' (ပညတ်တော်) အား နောက်လိုက်မှုပြုသော သူတို့၏ မှန်ကန်မှုနှင့် ကောင်းမှုတို့ကို ကောင်းစွာ သိနားလည်နိုင်ရန်ဖြစ်ပေသည်။

(၂) ထိုအချက်၏ ကွင်းဆက်၊ ဆက်နွယ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အခြားသော ဒုတိယအချက်တစ်ချက်သည် ထင်ရှားသွားပေသည်။ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များသည်မူ ဤသို့ အမျက်ထွက်အောင် အဆင့်ထိ ပြုလုပ်ထားကြပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အဖို့ ဖက်စပ်ကိုးကွယ်ရာများနှင့် သား၊ သမီးများရှိခြင်း အစရှိသော မကောင်းသော အချက်များကို မိမိတို့၏ အီမာန်ရယူခြင်း၏ အချက်အဖြစ် ပြုထားကြပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ 'ဝဟီ' (ဗျာဒိတ်တော်) ကို လက်ခမောင်းခတ်ကာ ဆန့်ကျင်မှုကို ပြုကြပေသည်။ ဆွဟာဗာသာဝကကြီးများ၏ အခြေအနေမှာ အီမာန် (ယုံကြည်ချက်များဆိုင်ရာ ကဏ္ဍများ) နှင့် 'အေဗာဒသ်' ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍများ) ၏ အခြေခံအုတ်မြစ်ကို မဆိုထားဘိဦး။ အသေးစိတ် အပေးအယူဆိုင်ရာ အချက်အလက်များနှင့် အမွေ၊ 'နေကာဟ်'ဆိုင်ရာ မပြောပလောက်သော ဓမ္မသတ်များ အစရှိသည်တို့၌လည်း 'ဝဟီ' (ဗျာဒိတ်တော်) ကို စုံစမ်းစီစစ် စောင့်မျှော်နေကြပေသည်။ အမှုကိစ္စတိုင်း၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ ကိုသာ ရှုမြင်တော်မူ၍ မိမိတို့၏ ဦးနှောက်အသိဉာဏ်နှင့် တပ်မက်မှုကို အာဏာရှင်အဖြစ် မမှတ်ယူထားကြပေ။ အကယ်၍ တစ်ကြိမ်တစ်ခါ ဖြေသိမ့်မှုမရရှိပါက အကြိမ်ကြိမ် အခါခါ ခစားတော်သို့ ဝင်ရောက်ကာ မေးမြန်းကြလေသည်။

ထို့နောက် ဤသည်အချက်ကိုလည်း သိရှိရသည်မှာ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည်လည်း 'ဝဟီ' (ဗျာဒိတ်တော်) ၏ အမိန့်မပါရှိဘဲ အမိန့်ကို မပေးပေ။ အကယ်၍ ကိစ္စရပ်တစ်ခု၌ 'ဝဟီ' (ဗျာဒိတ်တော်) ၏ အမိန့်မရှိမူ 'ငါကိုယ်တော်သည် 'ဝဟီ'(ဗျာဒိတ်တော်) ၏ အမိန့်စောင့်ဆိုင်းနေတော်မူသည်'ဟူ၍ မိန့်တော်မူပေသည်။ 'ဝဟီ'(ဗျာဒိတော်) ရောက်ရှိလာမှသာ ပညတ်ချက်ကို မိန့်တော်မူပေသည်။ ထို့ပြင် ဤသည့်အချက်ဘက်သို့လည်း ညွှန်ပြထားတော်မူသည်မှာ ကျမ်းရသူများ လျှောက်ထားသကဲ့သို့ 'တစ်ပြိုင်နက်တည်း ကျမ်းဂန်တစ်အုပ်လုံး' ကျရောက်ခြင်းသည်လည်း လိုအပ်ချက်နှင့်အညီ အနည်းငယ်စီ ကျရောက်သကဲ့သို့ မကောင်းမွန်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လူတိုင်းသည် မိမိတို့၏ လိုအပ်ချက်နှင့်အညီ ထိုကဲ့သို့သော ပုံပန်းသဏ္ဍာန်၌ မေးမြန်းနိုင်ကြပေသည်။ ထို့ပြင် 'မသ်လူး' (ရွတ်ဖတ်ရသော) 'ဝဟီ' (ဗျာဒိတ်တော်) ၏ အကြောင်းခံဖြင့် အဖြေကို ရရှိနိုင်ပေသည်။ ဥပမာအနေဖြင့် တင်ပြရမည်ဆိုသော် ဤနေရာနှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ မြောက်မြားလှစွာသော နေရာများ၌ တည်ရှိနေပေသည်။ ဤပုံသဏ္ဍာန်သည် အကျိုးပြု၊ အကျိုးရှိသော အချက်ဖြစ်ခြင်းအပြင် အသျှင်မြတ်ဘက်မှ တင်ပြခြင်း၏ မွန်မြတ်သည်ကတစ်ကြောင်း၊ အသျှင်မြတ်၏ မိန့်မြွက်ချက်၏ သိဒ္ဓိမြင့်မြတ်နေသည်က တစ်ကြောင်း၊ မည်သည့်အုမ္မသ် (နောက်လိုက်ထု) တစ်ရပ်မှ မရရှိသော ကံကောင်းခြင်းတို့သည် ကြီးကျယ်လှစွာသော ဂုဏ်ယူဖွယ်အပေါ် ပါဝင်နေပေသည်။

وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمُ

အကြင်ဆွဟာဗာတစ်ဦး၏ မွန်မြတ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ၎င်း၏ မေးမြန်းချက်၊ လျှောက်ထားချက်၌ အာယသ်တော် တစ်စုံတစ်ရာ ကျရောက်လာလျှင် ထိုသို့ ကျရောက်လာခြင်းသည် ယင်းဆွဟာဗာ၏ 'မနာကစ်ဗ်' (ဂုဏ်ထူးဝိသေသများ) အတွင်း၌ ရေးမှတ်ထည့်သွင်းခြင်း ခံရပေသည်။ အကွဲအလွဲအသွင်ဟန်ရှိနေသော အချိန်အခါမျိုး၌ အကြင်သူ၏ အကြံစည်အကြံဉာဏ် သို့မဟုတ် ၎င်း၏အဆိုနှင့်အညီ ဗျာဒိတော်ကျရောက်လာသည်ဆိုလျှင် 'ကေယာမသ်'နေ့ထိတိုင် ၎င်း၏ ကောင်းချီးနှင့် မွန်မြတ်သော နာမသည် တည်ရှိနေမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရှိရာ 'ကလာလပ်'နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်း၊ ဖြေကြားမှုကို တင်ပြကာ ဤကဲ့သို့သော မြောက်မြားလှစွာသော မေးခွန်းများနှင့် အဖြေများ ဘက်သို့ ညွှန်ပြထားတော်မူပေသည်။ *[ဖဝါအေဒေ့အွတ်စ်မာနီး]*

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

စူရာဟ်မာအေဒဟ်

ခဲဖွယ်ဘောဇဉ် (စားဖွယ်ရာ) ကဏ္ဍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

သနားကြင်နာ ညှာတာတော်မူသော အနန္တကရုဏာတော်ရှင် ဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ဖြင့် အစပြုပါ၏။

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اَوْفُوْا بِالْعُقُوْدِ ؕ اُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيْمَةُ
الْاَنْعَامِ اِلَّا مَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّى الصَّيْدِ وَاَنْتُمْ حُرُمٌ ؕ اِنَّ اللّٰهَ
يَحْكُمُ مَا يُرِيْدُ ①

၅ : ၁ ။ ။ အို၊ မုအ်မင်န်သက်ဝင် ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် (မိမိတို့ထားရှိကြလေသော) ပဋိညာဉ် ဝန်ခံချက်များအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြလေကုန်။ (ရှေ့တွင်လာမည့် အာယသ်တော်များ၌) အသင်တို့အား ကြားနာ (သိရှိ) စေမည့် အရာများမှအပ (ကုလားအုတ်၊ ကျွဲ၊ နွား၊ သိုး၊ ဆိတ်ကဲ့သို့သော) ခြေလေးချောင်းရှိသည့် တိရစ္ဆာန်တို့သည်

ထား အသင်တို့အဖို့ (ဟလာလ်’ဟူ၍ စားသုံး) ခွင့်ပြုထားပြီး ဖြစ်ချေသည်။ သို့ရာတွင် အသင်တို့သည် (‘ဟဂ်ျ’ပြုရန်အတွက်) ‘‘အီဟ်ရာမ်’ ဝတ်ရုံကို ဝတ်ဆင်ပြီးဖြစ်နေကြစဉ် အမဲလိုက်ခြင်းကို (ဟလာလ်) ခွင့်ပြုပြီးဖြစ်သည်ဟူ၍ မထင်မှတ်၊ မယူဆကြရပေ။ ကေန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိအလိုတော်ရှိရာကိုသာ အမိန့်ပေးတော်မူပေသည်။

စူရာဟ်တော် ကျရောက်ခြင်း၏ သမိုင်းကြောင်းနှင့် အကြောင်းအရာ မာတိကာ ချုပ်

ဤစူရာဟ်သည် မဒီနာရွှေမြို့တော်၌ ကျရောက်တော်မူ၍ အာယသ်တော် (၁၆၀) နှင့် ရူကူအ် (၁၆) ခု ပါဝင်ပေသည်။

ဤအာယသ်တော်သည် စူရာဟ်မာအေဒဟ်၏ အစအာယသ်တော်ပင် ဖြစ်သည်။ စူရာဟ်တော်သည် အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များထံ၌ မဒီနာရွှေမြို့တော်၌ ကျရောက်လာသော စူရာဟ်တော်ဖြစ်သည်။ မဒီနာရွှေမြို့တော်၌ ကျရောက်လာသော စူရာဟ်တော်များ၌လည်း နောက်ဆုံးကျရောက်လာသော စူရာဟ်တော်ပင် ဖြစ်သည်။ အချို့သော ပညာရှင်များသည် ထိုစူရာဟ်တော်ကို နောက်ဆုံးကျရောက်လာသော စူရာဟ်တော်ဟူ၍ပင် ဆိုစမှတ်ပြုကြသည်။ မွတ်စ်နဒ်အဟ်မဒ်ကျမ်း၌ ဟဇရသ် အဗ်ဒွလ္လာဟ် ဗင်န် အုမရ် ؓ သခင်နှင့် အသ်စ်မားအ် ဗင်န်သေ့ယဇီးဒ် ؓ သခင်မတို့၏ ဆင့်ပြန်ချက်များ၌ စူရာဟ်မာအေဒဟ်သည် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏အပေါ်၌ ထိုအချိန်၌ ကျရောက်ခဲ့ပေသည်။ အကြင်အခါဝယ် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ခရီး၌ ‘အဿွဗား’အမည်ရှိသော ကုလားအုတ်မပေါ်မှ စီးနင်းလိုက်ပါလျက် ရှိနေပေသည်။ ‘ဝဟီ’ (ဗျာဒိတ်တော်) ကျရောက်သောအချိန်တွင် သမာန်အဆင့်မျှလောက် မဟုတ်သော လေးလံမှု၌ ဖြစ်ပေါ်စမြဲ ဖြစ်သည်။ ထုံးတမ်းနှင့်အညီ ဤစူရာဟ်တော် ကျရောက်သောအချိန်လည်း ဤကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကုလားအုတ်မ မစွမ်းဆောင်နိုင်သော (ဝါ) ထိုင်ချလိုက်ရသော အဖြစ်သို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်။ သို့ရှိရာ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ထိုကုလားအုတ်မပေါ်မှ ဆင်းသက်တော်မူခဲ့သည်။ ထိုခရီးသည် ပြင်သဏ္ဌာန်အားဖြင့် ကြည့်မည်ဆိုလျှင် ‘ဟဂ်ျဂျသွလ်ဝေဒါးအ်’ (နောက်ဆုံးဟဂ်ျ) ၏ ခရီးဖြစ်တန်ကောင်းရာသည်။ ပမာဆိုရသော် အချို့သော ဆင့်ပြန်ချက်များမှ ယင်းအချက်အား အားဖြည့်ပေးသဖွယ် ရှိနေသည်။ ‘ဟဂ်ျဂျသွလ်ဝေဒါးအ်’ (နောက်ဆုံးဟဂ်ျ) သည် ‘ဟိဂ်ျရသ်’ (ပြောင်းရွှေ့ခြင်း) ပြီးသည့် (၉) နှစ်မြောက်နှစ်၌ ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ ထို ‘ဟဂ်ျ’ခရီးစဉ်မှ ပြန်လာပြီးသည့်နောက် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ လောကီရေးရာ သက်တမ်းသည် ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် ရက်ပေါင်း (၈၀) သာ ကျန်ရှိပေသည်။ အိဗ်နေ့ဟဗ်ဗားန်သခင်ကြီးသည် ဗဟ်ရေမူဟီးသ်ကျမ်း၌ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ စူရာဟ်မာအေဒဟ်၏ အချို့သော အာယသ်တော်များသည် ဟူဒိုင်ဗီယာ၏ ခရီးစဉ်၌သော်လည်းကောင်း၊ အချို့သော အာယသ်တော်များသည် မက္ကာဟ်မြို့တော်ကို အောင်နိုင်သော အချိန်၌သော်လည်းကောင်း၊ အချို့သောအာယသ်တော်များသည် ‘ဟဂ်ျဂျသွလ်ဝေဒါအ်’ (နောက်ဆုံးဟဂ်ျ) ၏ အချိန်၌သော်လည်းကောင်း ကျရောက်ခဲ့ပေသည်။ ထိုရှင်းလင်းချက်မှ သိရှိရသည်မှာ ဤစူရာဟ်တော်သည် နောက်ဆုံးကျရောက်သော စူရာဟ်မဖြစ်လင့်ကစား ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် ကျရောက်ခြင်း၏ နောက်ဆုံးအချိန်ပိုင်းကဏ္ဍများအတွင်း၌မှာပင် ကျရောက်ခဲ့ပေသည်။

ရှူးဟွလ်မအာနီကျမ်း၌ အဗူအိုဗိုက်ဒ်၏ အထောက်အထား ကိုးကားချက်ပေးမှုဖြင့် ဟဇရတ် ဟမ်ဇားဟ် ဗင်န် ဟဘီးဘ်နှင့် အသွီယာဟ်ဗင်န် ကိုက်စ်တို့၏ ဤဆင့်ပြန်ချက်သည် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ထံမှ လာရှိထားသည်။

اَلْمَائِدَةُ مِنْ اٰخِرِ الْقُرْاٰنِ تَنْزِيْلًا فَاَحَلُّوْا حَلَالَهَا وَحَرِّمُوْا حَرَامَهَا

စူရာဟ်မာအေဒဟ်သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် ကျရောက်ခြင်း၏ နောက်ဆုံးပိုင်း အချိန်ကာလ အတွင်း၌ ကျရောက်ခဲ့သော စူရာဟ်တော်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုစူရာဟ်တော်အတွင်း၌ 'ဟလာလ်' (စားပိုင်၊ ပြုပိုင်) ခွင့်ပြုထားသော အရာများသည် အမြဲတမ်းအဖို့ 'ဟလာလ်' (စားပိုင်၊ ပြုပိုင်) ခွင့်ပြုထားသော အရာဖြစ်ပြီး 'ဟရာမ်'အဖြစ် တားမြစ်ထားသော အရာများသည် အမြဲတမ်းအတွက် 'ဟရာမ်'အဖြစ် ပြုထားတော်မူသော အရာဟူ၍ မှတ်ယူကြကုန်။

ထိုအထက်ဖော်ပြပါ အမျိုးအစားကဲ့သို့သော ဆင့်ပြန်ချက်အမျိုးအစားတစ်ရပ်ကို အိမ်နေ့ကစီးရ်သခင်သည် မွတ်စ်သဒရပ်က် ဟာကင်မ်၏ အကိုးအကားဖြင့် ဟဇရတ်ဂျူဗိုင်းရ် ဗင်န် နုဖိုင်းရ် ؓ သခင် ထံမှ ဆင့်ပြန်ချက် လာရှိထားပေသည်။ ၎င်းသည် ဟဂ်ျပြုပြီးနောက် ဟဇရတ်အာအေရှာဟ် ؓ သခင်မ ကြီး၏ ရှေ့တော်မှောက်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ သခင်မကြီးက 'အို၊ ဂျူဗိုင်းရ်၊ အသင်သည် စူရာဟ် မာအေဒဟ်ကို ဖတ်ရွတ်နေပါ၏လော'ဟူ၍ မေးမြန်းရာ ၎င်းက 'ဟုတ်မှန်ကြောင်း' လျှောက်ထားသည်။ သခင်မကြီးက မိန့်သည်မှာ 'ဤစူရာဟ်တော်သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ နောက်ဆုံးစူရာဟ်တော် ဖြစ်သည်။ ထိုစူရာဟ်တော်အတွင်း၌ 'ဟလာလ်' (စားပိုင်၊ ပြုပိုင်) ခွင့်ပေးထားသော အရာများနှင့် 'ဟရာမ်' (မစားပိုင်၊ မပြုပိုင်) ခွင့်ပြုထားသော အရာများသည် 'မူဟ်ကားမ်' (ပြတ်သားစွာ မိန့်မြွက်ထားပြီးဖြစ်သော ပညတ်ချက်) များဖြစ်သည်။ ထိုစူရာဟ်တော်အတွင်း၌ 'နက်စ်ခ်' (ဖျက်သိမ်းပလပ် ခံရခြင်း) ဖြစ်ခြင်း၏ ဖြစ်နိုင်မှုပင် မရှိပေ။ ထိုစူရာဟ်တော်အား သီးသန့်ဂရုစိုက်မှုကို ပြုပါလေ။

စူရာဟ်မာအေဒဟ်အတွင်း၌လည်း စူရာဟ်နေဆာအ်ကဲ့သို့ 'မုအာမလားသ်' (အပေးအယူဆိုင်ရာ ကဏ္ဍများ)၊ 'မုအာဟာဒါးသ်' (ပဋိညာဉ်ဆိုင်ရာကဏ္ဍများ) အစရှိသော အသေးစိတ်ဓမ္မသတ်များကို များပြားစွာ မိန့်မြွက်ထားသည်မှာ စူရာဟ်ဘကရာနှင့် စူရာဟ်အားလေ့အင်မ်ရားန်သည် တင်ပြပါအကြောင်း အရာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တစ်မျိုးတည်းဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုစူရာဟ်များအတွင်း၌ များလှစွာသော ပညတ်ချက်များသည် 'အကာအစ်ဒ်' (ယုံကြည်ချက်)၊ 'သောင်ဟီးဒ်'(တစ်ပါးတည်း တည်ရှိခြင်း)၊ 'ရေစာလသ်' (တမန်တော်အား စေလွှတ်ခြင်း) 'ကေယာမသ်' (ကမ္ဘာပြက်ပြုန်းမည့်နေ့) အစရှိသော အကြောင်းအရာများ ပါဝင်ပေသည်။ ဖုရူအီးအဟ်ကားမ် (ဆင့်ပွားပညတ်ချက်များ) သည် သွယ်ဝိုက်သည့်သဘောမျိုးဖြင့်သာ ပါဝင်ပေသည်။ စူရာဟ်နေဆာအ်နှင့် စူရာဟ်မာအေဒဟ်တို့မှာ တင်ပြခြင်းအကြောင်းအရာများကို ရှုမြင်လျှင် တစ်မျိုးတည်းဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ ထိုစူရာဟ်တော်နှစ်ပုဒ် စလုံး၌ များသောအားဖြင့် 'ဖုရူအီးအဟ်ကားမ်' (အခြေခံဥပဒေသများ) ကို သွယ်ဝိုက်သည့်သဘောမျိုးဖြင့်

တင်ပြထားပေသည်။ စူရာဟ်နေဆာအ်အတွင်း၌ အချင်းချင်းကြား၌ ထားရှိရမည့် 'မုအာမလားသ်' (အပေးအယူကဏ္ဍများ) နှင့် 'ဟုကူကွလ်အေဗားဒ်' (လူသားအချင်းချင်း ကြား၌ ထားရှိရမည့် တာဝန်ဝတ္တရားများ) အား အသာပေး မိန့်ဆိုထားတော်မူပေသည်။ ဇနီးမောင်နှံကြား၌ ထားရှိရမည့် ဝတ္တရားများ၊ ဖတဆိုးကလေးများနှင့်စပ်လျဉ်းသော ဝတ္တရားများကို အကျယ်ချဲ့ မိန့်ဆိုထားတော်မူပေသည်။ စူရာဟ်မာအေဒဟ်၏ ကနဦးဆုံး အာယသ်တော်အတွင်း၌လည်း ထိုအပေးအယူကဏ္ဍများနှင့် ပဋိညာဉ်ခံဝန်ကတိများအား လိုက်နာရန်နှင့် ပြည့်ဝစွာ ဆောင်ရွက်သွားရန် လမ်းညွှန်ထားတော်မူပေသည်။

يَاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اَوْفُوْا بِالْعُقُوْدِ

အို့, မုအ်မင်န်သက်ဝင် ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် (မိမိတို့ထားရှိကြလေသော) ပဋိညာဉ် ဝန်ခံချက်များအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြလေကုန်။ *[၅ း ၁]*

ဤအတွက်ကြောင့် စူရာဟ်မာအေဒဟ်၏ ဒုတိယအမည်ကို စူရာဟ်အုကူးဒ် (ပဋိညာဉ်များဆိုင်ရာကဏ္ဍ) ဟူ၍လည်း ခေါ်ဆိုပေသည်။ *[ဖဟ်ရေမှုပွီးသွ်]*

ပဋိညာဉ်ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍရပ်များနှင့် အပေးအယူပိုင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍရပ်များ၌ ဤစူရာဟ်တော်၏ အထူးသဖြင့် အစပိုင်းအာယသ်တော်သည် သီးသန့်ထူးခြားသော ဟန်အသွင်အဖြစ် တည်ရှိပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် အမရ် ဗင်န် ဟဇ်မ် ؓ သခင်ကြီးကို ယမန်နိုင်ငံ၏ အုပ်ချုပ်သူအကြီးအကဲအဖြစ် ခန့်အပ်၍ စေလွှတ်တော်မူသောအခါ သဝဏ်လွှာတစ်စောင်ကို ပေးအပ်ခဲ့သည်။ သို့ရှိရာ ထိုသဝဏ်လွှာ၏ ခေါင်းစည်းစာတမ်း၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ဤအာယသ်တော်ကို ရေးသားခိုင်းကာ ပေးအပ်တော်မူခဲ့သည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက် အနှစ်ချုပ်

အို့, မုအ်မင်န်သက်ဝင် ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ (အသင်တို့ ထားရှိကြကုန်သော ယုံကြည်ခြင်းတရား အီမာန်၏ လိုလားချက်မှာ မိမိတို့ထားရှိကြလေသော) ပဋိညာဉ် ဝန်ခံချက်များ (အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရား၏ အတွင်းသဘော၌ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ခံဝန်မှု ပြုခဲ့ကြပေသည်။) လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြလေကုန်။ ရှရီအသ် (သာသနာတော်) ၏ အမိန့်ပညတ်ချက်များကို ဦးလည်မသုန် ဆောင်ရွက်ကြကုန်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အီမာန် (ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိလိုက်သည်နှင့် အလုံးစုံသော အချက်များသည် အရေးကြီးသွားပေသည်။ တစ်ဖန် အရေးကြီးခြင်း၏ လိုလားချက်သည် ပြည့်ဝစွာ တည်ကြည်ဆောက်တည်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။)

အသင်တို့၏ တိရစ္ဆာန်များ (ကုလားအုတ်၊ ကျွဲ၊ နွား၊ သိုး၊ ဆိတ်) ကဲ့သို့သော ခြေလေးချောင်း ရှိသည့် တိရစ္ဆာန်တို့သည်ကား အသင်တို့အဖို့ (ဟလာလ်ဟူ၍ စားသုံး) ခွင့်ပြုထားပြီး ဖြစ်ချေသည်။

ဥပမာ- သမင်၊ ဒရယ် အစရှိသော တိရစ္ဆာန်များသည် ကုလားအုတ်၊ ဆိတ်၊ နွားတို့ဖြင့် ပုံပန်းသဏ္ဍာန်ကဲ့သို့ ရှိကြပေသည်။ ထိုအချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကုတ်ဖဲ့စားသောက်သော တိရစ္ဆာန်များကဲ့သို့သော အခြားသော ရှရီအသ်၏ အထောက်အထား၊ ဟဒီးစ် အစရှိသည်တို့ဖြင့် အထူးပြုထားသော (သီးသန့်မှုပြုထားသော) အမဲလိုက်တိရစ္ဆာန်များ မပါဝင်ပေ။ ပမာဆိုသော် မြည်း၊ လား အစရှိသော သတ္တဝါများ (သည် ထိုအထဲ၌ မပါဝင်ပေ။) ထိုသီးသန့်မှုပြုထားသော တိရစ္ဆာန်များမှအပ အခြားသော အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်၊ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များအားလုံး ပါဝင်ပေသည်။)

ရှေ့တွင်လာမည့် အာယသ်တော်၌

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ

ငှင်းတိရစ္ဆာန်များသည် ခြေလေးချောင်းရှိသော တိရစ္ဆာန်များ ဖြစ်နေသည့် ကြားကတည်းကပင် အထူးသဖြင့် ဟဒီးစ်တော် အစရှိသော အချက်များဖြင့် ထုတ်နှုတ်လိုက်သည့်အတွက်ကြောင့် ‘ဟရာမ်’ (စားသုံးပိုင်ခွင့် မရှိခြင်း) ဖြစ်ရှိသွားပေသည်။ ကျန်ရှိသော တိရစ္ဆာန်များမှာ အသင်တို့အဖို့ ‘ဟလာလ်’ (စားသုံးပိုင်ခွင့်) ရှိပေသည်။ *[၅း၃]*

သို့ရာတွင် အသင်တို့သည် (အမဲလိုက်ပိုင်ခွင့် ပြုထားသော တိရစ္ဆာန်များအနက်) ထိုတိရစ္ဆာန်များကို ‘အဟ်ရာမ်’ဝတ်ရုံခြုံထားသည့် အခြေအနေ၌ ‘ဟလာလ်’ ပြုပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟူ၍ မမှတ်ယူလေနှင့်။ (ဥပမာ- ‘ဟဂ်ျ’နှင့် ‘အွမ်ရာဟ်’၏ဝတ်ရုံကို ဆင်မြန်းထားကာ ‘ဟရာမ်’အပြင်၌ဖြစ်စေ၊ (သို့) ‘ဟရာမ်ပရဝုဏ်အတွင်း၌ဖြစ်စေ (အမဲလိုက်ခြင်း မပိုင်ပေ။ သို့သော်လည်း များသောအားဖြင့် သားကောင်သည် ‘ဟရာမ်’ပရဝုဏ်အတွင်း၌သာ ရှိတတ်သည်။) အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ အမဲလိုက်ခြင်းကို တားမြစ်ရသည့် အခြေခံအဓိက မူရင်းအမိန့်မှာ ‘အဲဟ်ရာမ်’ဝတ်ရုံကို မဝတ်ဆင်ထားလင့်ကစား ‘ဟရာမ်’ပရဝုဏ်အတွင်း၌ ဖြစ်နေသည့်အတွက် ဖြစ်သည်။ ထိုအခြေအနေနှစ်ရပ်စလုံး၌ ကုန်းနေသတ္တဝါ သို့မဟုတ် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်တို့အား အမဲလိုက်ခြင်းသည် ‘ဟရာမ်’ဖြစ်ပေသည်။)

ကေန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိအလိုတော်ရှိရာကိုသာ အမိန့်ပေးတော်မူပေသည်။ (ထိုအချက်သည်ပင်လျှင် အကျိုးဖြစ်ထွန်းနေမည် ဖြစ်သည်။ အကြင်မည်သည့်တိရစ္ဆာန်ကိုမဆို လိုလားသည်ဆိုလျှင် အမြဲတမ်းအဖို့ ငှင်းတိရစ္ဆာန်၏ ပင်ကိုယ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မလွှဲမရှောင်သာ မဟုတ်သော အခြေအနေ၌ ‘ဟရာမ်’ (စားပိုင်သုံးပိုင်ခွင့် မရှိခြင်း) အဖြစ် ပြုထားတော်မူပေသည်။ အကြင်တိရစ္ဆာန်ကို လိုလားသည်ဆိုလျှင် အမြဲတမ်းအဖို့ ‘ဟလာလ်’ (စားပိုင်၊ ပြုပိုင်ခွင့်ရှိခြင်း) အဖြစ် ပြုထားတော်မူပေသည်။ အကြင်တိရစ္ဆာန်ကို လိုလားသည်ဆိုလျှင် အခြေအနေတစ်ရပ်၌ ‘ဟရာမ်’ (စားပိုင်၊ သုံးပိုင်ခွင့် မရှိခြင်း) အဖြစ် ပြုထားတော်မူပေသည်။ အသင်တို့အဖို့ အခြေအနေအရပ်ရပ်တိုင်း၌ နာခံလိုက်နာကျင့်သုံးရန် အရေးကြီးပေသည်။

အဓိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် စမ္ဗသတ်များ

ဤစူရာဟ်တော်၏ ပထမအာယသ်တော်၏ ပထမဝါကျသည် ဤသို့ ပြည့်စုံကုံလုံလှစွာသော ဝါကျဖြစ်ပေသည်။ ယင်းဝါကျ၏ အကျယ်ချဲ့အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို ထောင်ပေါင်းများစွာသော စာမျက်နှာများအဖြစ် အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုနိုင်ပေသည်။ အချို့လည်း ရေးသားခဲ့လေသည်။ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اَوْفُوْا بِالْعُقُوْدِ

အို၊ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် (မိမိတို့ ထားရှိကြလေသော) ပဋိညာဉ်ဝန်ခံချက်များအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြလေကုန်။

ထိုဝါကျ၌ ဦးစွာ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ဖြင့် မိန့်တော်မူကာ တင်ပြမည့် အကြောင်းအရာ၏ အရေးကြီးကြောင်းဘက်သို့ အာရုံစူးစိုက် စေတော်မူထားပေသည်။ ထိုမိန့်ခွန်းတော်၏ အတွင်း၌ အီမာန်၏ လိုလားချက်၏ အမိန့်ပညတ်ချက် လုံးဝပါဝင်နေပေသည်။ ထို့နောက် အမိန့်ပေးထားသည်မှာ-

اَوْفُوْا بِالْعُقُوْدِ

ပဋိညာဉ်ဝန်ခံချက်များအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြလေကုန်။

عُقُوْدٌ 'အုကူးဒွ်'ဟူသော စကားလုံးသည် عَقْدٌ 'အပ်က်ဒွန်း'ဟူသော စကားလုံး၏ အများကိန်းဖြစ်ပေသည်။ ထိုစကားလုံး၏ လုံးချင်းကောက်အဓိပ္ပာယ်မှာ 'ချည်နှောင်၊ တုပ်နှောင်ခြင်း' ဖြစ်သည်။ အကြင်ခံဝန်ချက် ပဋိညာဉ်ကို လူနှစ်ဦးကြား၌သော်လည်းကောင်း၊ အဖွဲ့အစည်းနှစ်ရပ်ကြား၌သော်လည်းကောင်း ချည်နှောင်မှု ပြုထားပေသည်။ ထိုအချက်ကိုလည်း عَقْدٌ 'အပ်က်ဒွန်း'ဟူ၍ ခေါ်ဆိုပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် عُهُوْدٌ 'အုဟူဒွန်း' (ပဋိညာဉ်ခံဝန်ချက်များ) ဟူသော အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်သွားပေသည်။

အကျယ်ချဲ့အဖွင့်သဘောကို ဖွင့်ဆိုသော အီမာမ်တစ်ပါးဖြစ်သူ အိဗ်နေ့ဂျရီးရ်သခင်သည် အကျယ်ချဲ့သဘောကို ဖွင့်ဆိုကြသော ဆွဟာဗာများနှင့် သာဗေအီးန်များ၏ ဤအောက်ဖော်ပြပါအချက်အပေါ် တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ကာ ဆင့်ပြန်ထားပေသည်။ အီမာမ်ဂျပ်စွ်စွားစွ်သခင်က မိန့်သည်မှာ عَقْدٌ 'အပ်က်ဒ်'ဟူ၍ ခေါ်ဆိုသည်ဖြစ်စေ၊ 'အဟဒ်'နှင့် 'မုအာဟာဒါဟ်'ဟူ၍ ခေါ်ဆိုသည်ဖြစ်စေ ထိုစကားလုံးများ၏ ခြုံငုံစွာ သုံးစွဲလေ့ရှိသော အချက်သည် ဤကဲ့သို့သော အပေးအယူကတိစာချုပ်များ အပေါ်၌ ဖြစ်ရှိနေပေသည်။ အကြင်အပေးအယူကတိစာချုပ်၌ အဖွဲ့အစည်းနှစ်ရပ်သည် အနာဂတ်ကာလ၌ ကိစ္စရပ် အလုပ်တစ်ခုကို ပြုလုပ်ရန်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ရှောင်လွှဲရန်ကိုသော်လည်းကောင်း

အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် အခြားအဖွဲ့အပေါ်၌ ထားရှိထားပေသည်။ အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့စလုံးသည် ပူးပေါင်းညီညွတ်စွာဖြင့် ထိုအချက်အပေါ် ဦးလည်မသုန် လိုက်နာဆောက်ကြပေမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ သုံးစွဲနေကြသော ဝေါဟာရအသုံးအနှုန်း၌ ယင်းအချက်ကို 'မုအာဟဒါဟ်'ဟူ၍ မှည့်ခေါ်ထားပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ထိုဝါကျ၏ အကြောင်းအရာအချုပ်မှာ 'အချင်းချင်းကြား၌ ထားရှိကြကုန်သော ပဋိညာဉ်များကို ပြည့်ဝစွာ တည်ကြည်လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရန်ကို အရေးကြီးသည်ဟူ၍ မှတ်ယူကြလေကုန်'ဟူ၍ ဖြစ်သွားပေသည်။

ယခုတစ်ဖန် ကြည့်ရှုသုံးသပ်ရန်မှာ ထိုပဋိညာဉ်ခံဝန်ချက်များသည် မည်ကဲ့သို့ ခံဝန်ချက်များအား အလိုသဘောကို ကောက်ယူရပေမည်နည်း။ ထိုအချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ကွဲပြားနေသည်ဟူ၍ မှတ်ယူနိုင်ပေသည်။ အချို့က အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ကျေးကျွန်များဖြင့် အီမာန် (ယုံကြည်ခြင်းတရား) နှင့် 'သွာအသ်' (နာခံခြင်းတရား) တို့နှင့် စပ်လျဉ်းသော ပဋိညာဉ်ခံဝန်ချက်ကို အလိုသဘော ကောက်ယူထားကြပေသည်။ သို့မဟုတ်ပါကလည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ကျေးကျွန်များအပေါ် ထုတ်ပြန်ချမှတ်ထားတော်မူသော 'ဟလာလ်' (ပြုပိုင်ခွင့်) 'ဟရာမ်' (မပြုပိုင်ခွင့်) တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရယူထားသော ပဋိညာဉ်များဟူ၍လည်း ကောက်ယူထားကြသည်။ ဟဇရသ်အဗ်ဒုလ္လားဟ် ဗင်န် အဗ္ဗားစ် သခင်ကြီးထံမှ ဤအဆိုသည်သာ ဆင့်ပြန်ချက်အဖြစ် လာရှိထားပေသည်။ အချို့သော ပညာရှင်များက အဆိုပြုကြသည်မှာ ပဋိညာဉ်ခံဝန်ချက်များ၏ အလိုသဘောသည် ဤနေရာ၌ ထိုပဋိညာဉ်ခံဝန်ချက်များ၏ အလိုသဘောဖြစ်ပေသည်။ အကြင်ခံဝန်ချက်များကို လူတို့သည် မိမိတို့အချင်းချင်းကြား၌ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ခံဝန်မှုကို ပြုကြလေသည်။ ဥပမာ- 'နေကာဟ်' (ထိမ်းမြားခြင်း) ၏ ခံဝန်ကတိနှင့် အရောင်းအဝယ်ပြုခြင်း၏ ခံဝန်ကတိတို့ ဖြစ်ကြပေသည်။ အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသော ပညာရှင်များထဲမှ အိဗ်နေ ဇိုက်ဒ်နှင့် ဇိုက်ဒ် ဗင်န် အပ်စ်လားမ်သခင်တို့သည် ထိုအချက်ကိုသာ မိန့်ဆိုထားကြပေသည်။ အချို့သော ပညာရှင်များက မိန့်တော်မူထားသည်မှာ ကစမ်ကျိန်ဆိုခြင်း၏ ပဋိညာဉ်ခံဝန်ချက်များဖြစ်သည်ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားကြပေသည်။ အကြင်ကျိန်ဆိုမှုများကို ၎င်းသူတို့သည် အမိုက်ခေတ်ကာလ၌ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အချင်းချင်းကြား၌ အကူအညီပေးရန်အတွက် ခံဝန်မှုများကို ပြုထားကြပေသည်။ မုဂျာဟစ်ဒ်၊ ရဗီးအ်၊ ကသာဒါဟ် အစရှိသော ပညာရှင်ကြီးများသည်လည်း ဤအတိုင်းပင် မိန့်တော်မူထားကြပေသည်။ သို့ရာတွင် မှန်သောအချက်ကို တင်ပြရမည်ဆိုလျှင် ထိုအထက်ဖော်ပြပါ အချက်အလက်များကြား၌ တစ်စုံတစ်ရာ ကွဲပြားခြားနားမှုဟူ၍ မရှိပေ။ သို့သာမက ယင်းအချက်များအားလုံးသည် 'အုကူးဒန်' ဆိုသော စကားလုံးအတွင်း၌ ပါဝင်နေပေသည်။ အားလုံးသော အချက်များကို ပြည့်ဝစွာ ဆောင်ရွက်ရန် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် လမ်းညွှန်ပြသထားတော်မူပေသည်။

ဤအတွက်ကြောင့် အိမာမ်ရာဂစ်ဗ် အစ္စဖဟာနီးသခင်က မိန့်တော်မူသည်မှာ ပဋိညာဉ်ခံဝန်ချက်များဆိုင်ရာ ကဏ္ဍရပ်အလုံးစုံသည် ထိုစကားလုံးအတွင်း၌ ပါဝင်နေပေသည်။ ထို့နောက် ဆက်လက်၍ မိန့်တော်မူသည်မှာ ထိုခံဝန်ချက်ဆိုင်ရာ ပဋိညာဉ်ကဏ္ဍသည် ဦးစွာပထမ သုံးမျိုးသုံးစား ရှိပေသည်။

(၁) လူသားသည် စကြဝဠာအလုံးစုံကို ကျေးမွေးပြုစုပျိုးထောင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်နှင့်အတူ ပဋိညာဉ်ဖွဲ့ဆိုထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဥပမာ– အီမာန် (ယုံကြည်ခြင်းသဘောတရား)၊ 'သွာအသ်' (အမိန့်နာခံခြင်း) ၏ ပဋိညာဉ် သို့မဟုတ် 'ဟလာလ်' (စားပိုင်၊ ပြုပိုင်ခွင့်ရှိခြင်း) နှင့် 'ဟရာမ်' (မစားပိုင်၊ ပြုပိုင်ခွင့် မရှိခြင်း) တို့အား ခွဲခြားစွာ ကျင့်ဆောက်တည်မည်ဖြစ်သော ပဋိညာဉ်။

(၂) လူသားသည် မိမိ၏ 'နဖ်စ်' (အသက်ဇီဝိန်) နှင့်အတူ ထားရှိသော ပဋိညာဉ်ကို ဆိုလိုပေသည်။ ဥပမာ– အရာတစ်ခု၊ အချက်တစ်ချက်ချက်အား ကိုးကား၍ မိမိအပေါ် တာဝန်ရယူလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် ကာစမ်ကျိန်ဆိုကာ အရာတစ်ခု၊ အချက်တစ်ချက်ချက်အား မိမိအပေါ် တာဝန်ပေးအပ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

(၃) လူသားသည် အခြားသော လူသားများနှင့်အတူ ထားရှိသော ပဋိညာဉ်ကို ခေါ်ဆိုပေသည်။ ဤတတိယအမျိုးအစားထဲ၌ လူနှစ်ဦးကြား၌သော်လည်းကောင်း၊ အဖွဲ့အစည်းနှစ်ခု၏ ကြား၌သော်လည်းကောင်း၊ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းနှစ်ရပ်၏ ကြား၌သော်လည်းကောင်း ထားရှိသော ပဋိညာဉ်များသည်လည်း အကျုံးဝင်ပေသည်။

အာဏာပိုင်အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ၏ မိမိတို့အချင်းချင်းကြား၌ ထားရှိသော ပဋိညာဉ်ခံဝန်ချက်များ၊ သို့မဟုတ် မိမိတို့အချင်းချင်းကြား၌ ထားရှိသော ဆုံးဖြတ်ချက် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းများ၏ မိမိတို့အချင်းချင်းကြား၌ ထားရှိသော ပဋိညာဉ်များ၊ သို့မဟုတ် လူနှစ်ဦး၏ အချင်းချင်းကြား၌ ထားရှိသော အမျိုးမျိုး အပြန်အလှန် အပေးအယူကဏ္ဍများ၊ 'နေကာဟ်' (ထိမ်းမြားခြင်း)၊ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု၊ အစုစပ်ပါဝင်မှု၊ ငှားရမ်းခြင်းနှင့် လက်ဆောင်ပေးခြင်း အစရှိသော အပေးအယူပိုင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍရပ်များအလုံးစုံ၌ ပြုပိုင်၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသော စည်းကမ်းချက်များအား အချင်းချင်းကြား၌ ဆုံးဖြတ်ချက်များပြုထားကြပေသည်။ ဤအာယသ်တော်၏ မီးမောင်းထိုးပြမှုဖြင့် ထိုအချက်များအား လိုက်နာရန် အဖွဲ့အစည်းတိုင်းအပေါ်၌ အရေးကြီးပေသည်။ ပြုပိုင်၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသောမှ၍ ဘောင်ကန့်ထားခြင်း၏ အကြောင်းမှာ တရားတော်နှင့် ဆန့်ကျင်သော စည်းကမ်းချက်များကို အတည်ပြုထားခြင်း သို့မဟုတ် ထိုစည်းကမ်းချက်များကို လက်ခံခြင်းသည် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်အဖို့မှ မပိုင်ပေ။

ထို့နောက် အာယသ်တော်၏ ဒုတိယဝါကျ၌ ပင်မပုံသေနည်း၏ သီးသန့်ကဏ္ဍငယ်များ၏ အကြောင်းကို တင်ပြထားပေသည်။ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ–

اُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيْمَةُ الْاَنْعَامِ

ခြေလေးချောင်းရှိသည့် တိရစ္ဆာန်တို့သည်ကား အသင်တို့အဖို့ 'ဟလာလ်' ဟူ၍ စားသုံးခွင့်ပြုထားပြီးဖြစ်ချေသည်။ [၅:၁]

بَهِيمَةٌ 'ဗဟီးမသွန်း' မည်သော စကားလုံးမှာ ထိုတိရစ္ဆာန်များကို ခေါ်ဆိုပေသည်။ အကြင်တိရစ္ဆာန်များကို သဘာဝတရားအရ အသိဉာဏ်မရှိသော တိရစ္ဆာန်များဟူ၍ မှတ်ယူထားကြပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လူတို့သည် ယင်းတိရစ္ဆာန်ဘာသာ၊ ဘာဝ ပြောဆိုမှုကို မသိနားမလည်ကြပေ။ သို့ရှိရာ ယင်းတိရစ္ဆာန်များ၏ အလိုသဘောသည် ဖုံးကွယ်၍ တည်ရှိနေပေသည်။ အီမာမ်ရှအ်ရာနီးသခင်က မိန့်တော်မူသည်မှာ 'ဗဟီးမားဟ်'ကို 'ဗဟီးမားဟ်'ဟူ၍ ခေါ်ဆိုခြင်းမှာ ယင်းတိရစ္ဆာန်များ၌ လူတို့ တွေးခေါ်မြော်မြင်ထားကြသကဲ့သို့ ဦးနှောက်အသိဉာဏ်မရှိ၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ခြင်းဆိုင်ရာ အချက်များသည် ယင်းတိရစ္ဆာန်များအပေါ်ဝယ် ဖုံးကွယ်နေသည့်အတွက်ကြောင့် မဟုတ်ပေ။ စင်စစ်၌ ခံစားမှုအသိဉာဏ်သည် တိရစ္ဆာန် တစ်ကောင်ကောင်ကို မဆိုထားဘိဦး သစ်ပင်နှင့် ကျောက်တုံးကျောက်ခဲတို့ အတွင်း၌မှာပင် လက်မဲ့ ဖြစ်ရှိမနေပေ။ သို့ရာတွင် အဆင့်အတန်းများ ကွာခြားခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မုချကွဲပြားမှုရှိသည်။ ထိုတိရစ္ဆာန်များနှင့် အရာဝတ္ထုများအတွင်း၌ လူသားတို့ကဲ့သို့ ဦးနှောက်အသိဉာဏ်သည် မရှိပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် လူသားတို့ကို ပညတ်ချက်များ၏ 'မုကာလ္လဖ်' (တာဝန်ရှိ အဖန်ဆင်းခံ) အဖြစ် ဖန်ဆင်းထားကာ တိရစ္ဆာန်များကိုမူ မဖန်ဆင်းထားပေ။ သို့တည်းမဟုတ်ပါက မိမိတို့သက်တမ်း၏ အရေးကြီးလိုအပ်ချက်ဆိုင်ရာ အရာများ၏ အတိုင်းအတာအား တိရစ္ဆာန်များကိုသာမက ကျောက်တုံးကျောက်ခဲနှင့် သစ်ပင်များကိုပင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ခံစားမှု အသိဉာဏ်အား ချီးမြှင့်ထားသည်။ ဤသည့်အတွက်ကြောင့် သာလျှင် အရာတိုင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တသမှုကို ပြုလျက်ရှိနေသည်။

وَاِنْ مِّنْ شَىْءٍ اِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهٖ ۝

ဦးနှောက်အသိဉာဏ်မရှိမူ မိမိအား မွေးမြူဖန်ဆင်း၊ စိုးပိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်အား မည်ကဲ့သို့ သိရှိကာ မည်သို့ တသ သတိရရှိနိုင်ပေမည်နည်း။

အီမာမ်ရှအ်ရာနီးသခင်၏ မိန့်မြွက်ချက်အချုပ်မှာ ဗဟီးမားဟ်ကို ဗဟီးမားဟ်ဟူ၍ ခေါ်ရခြင်းမှာ ယင်းတိရစ္ဆာန်များ၌ ဦးနှောက်အသိဉာဏ်မဲ့သည့်အတွက်ကြောင့် အသိတရား ဗဟုသုတများသည် ၎င်းတို့အပေါ် ကွယ်ဝှက်နေခြင်းကြောင့်မဟုတ်။ ၎င်းတို့၏ ဘာသာဘာဝ ပြောဆိုမှုကို လူသားတို့ မသိနားမလည်ကာ အလိုသဘော မရှင်းမလင်း ကွယ်ဝှက်နေသည့်အတွက်ကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ 'ဗဟီးမားဟ်'ဟူသည် သက်ရှိတိုင်းကို ခေါ်ဆိုပေသည်။ အချို့သော ပညာရှင်များက မိန့်ကြသည်မှာ ခြေလေးချောင်းသတ္တဝါများအတွက် ဤစကားလုံးကို အသုံးပြုကြပေသည်။

اَنْعَامٌ 'အန်အားမ်'ဟူသော စကားလုံးသည် نَعَمٌ 'နိအမွန်း'ဟူသော စကားလုံး၏ အများကိန်းဖြစ်သည်။ ကုလားအုတ်၊ နွား၊ ကျွဲ၊ ဆိတ် အစရှိသော အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ တိရစ္ဆာန် (၈) မျိုးအကြောင်း စူရာဟ်အန်အာမ်၌ တင်ပြထားသည်။ ထိုတိရစ္ဆာန်များကို အန်အာမ်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုပေသည်။ 'ဗဟီးမားဟ်' ဟူသော စကားလုံးသည် ကျယ်ပြန့်၍ 'အန်အားမ်'ဆိုသော စကားလုံးသည် ၎င်းအား သီးသန့်အထူးပြု

ထိုက်သည်။ အာယသ်တော်၏ အလိုသဘောမှာ 'အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန် (၈) မျိုးသည် အသင်တို့အဖို့ 'ဟလာလ်'ဟူ၍ စားသုံးခွင့်ပြုထားပြီး ဖြစ်ချေသည်'ဟူ၍ ဖြစ်သွားပေသည်။ 'အုကူးအ်'ဟူသော စကားလုံး၏ ရှင်းချက်တွင် ပဋိညာဉ်များအားလုံး ပါဝင်ကြောင်း အသင် ဖတ်ရှုပြီးဖြစ်သည်။ ထိုထဲ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ကျေးကျွန်များအား 'ဟလာလ်' (ပြုပိုင်၊ စားပိုင်ခွင့်ရှိသော အရာ) နှင့် 'ဟရာမ်' (မပြုပိုင်၊ မစားပိုင်ခွင့်ရှိသော အရာ) တို့အား လိုက်နာရန်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရယူထားသော ပဋိညာဉ်တစ်မျိုးလည်း ပါဝင်သည်။ ဤဝါကျ၌ ထိုသီးသန့်ပဋိညာဉ် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အဖို့ ကုလားအုတ်၊ ဆိတ်၊ နွား၊ ကျွဲ အစရှိသည်တို့ကို 'ဟလာလ်'အဖြစ် ပြုထားသည်။) ၏ အကြောင်း တင်ပြထားသည်။ ထိုတိရစ္ဆာန်များကို တရားတော်က ပြသထားသော နည်းလမ်းနှင့်အညီ 'ဇဗာဟ်' (လှီးဖြတ်မှု) ပြု စားသုံးနိုင်ပေသည်။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် မိန့်မြွက်ချက်၏ ထိုဘောင်အတိုင်းအတာတွင်း၌ ထားရှိ၍ လိုက်နာမှုကို ပြုပါ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထို 'ဟစ်ကိမသ်'(အမြော်အမြင်) တော်အပေါ် စောဒကဖြစ်စေတတ်သော၊ ထိုအပြင် ထိုအသျှင်မြတ် ချီးမြှင့်ထားသော 'နေအ်မသ်' (စည်းစိမ်တော်) အပေါ် ကျေးဇူးပုန်ကန်မှု ဖြစ်စေတတ်သော 'မဂျူစီ'နှင့် ရုပ်တုစဉ်းတုများကို ကိုးကွယ်သောသူများကဲ့သို့ လုံးဝ ချွင်းချက်မရှိဘဲ ၄င်းတိရစ္ဆာန်များကို 'ဇဗာဟ်' (လှီးဖြတ်မှု) ပြုခြင်းကို 'ဟရာမ်' (မပြုပိုင်) ဟူ၍ မသတ်မှတ်နှင့်။ ထို့ပြင် အသားကိုသာ စားလိုကြသော အုပ်စုအဖွဲ့အစည်းများကဲ့သို့ စည်းမဲ့၊ ဘောင်မဲ့ဖြစ်ကာ အမျိုးမျိုးသော အသားကို စားကုန်ဟူ၍လည်း မသတ်မှတ်နှင့်။ သို့သာမက အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် သတ်မှတ်ပေးထားသော ဥပဒေဘောင်အတွင်း စားသုံးပိုင်ခွင့်ရှိသော တိရစ္ဆာန်များကို စားသုံးပိုင်ခွင့်မရှိသော တိရစ္ဆာန်များကို မစားလေနှင့်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် စကြဝဠာခပ်သိမ်းကို စိုးပိုင် ဖန်ဆင်းတော်မူသော အသျှင်မြတ်ဖြစ်သည့်အလျောက် တိရစ္ဆာန်တိုင်း၏ မူရင်းဘူတ အခြေခံအချက်နှင့် အကျိုးထူးဝိသေသများကိုသော်လည်းကောင်း၊ လူသားတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း၌ ထိုတိရစ္ဆာန်များမှ ပေါ်ပေါက်စေတတ်သော ကြောင်းကျိုးတရားများကိုသော်လည်းကောင်း သိနားလည်တော်မူပေသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော အရာများကိုသာလျှင် လူသားတို့အဖို့ 'ဟလာလ်' (စားသုံးပိုင်ခွင့်) ပြုထားသည်။ အကြင်အရာများအား စားသုံးခြင်းဖြင့် လူသားတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်ရေးရာ ကျန်းမာရေးသည်လည်းကောင်း၊ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စာရိတ္တများအပေါ်၌လည်းကောင်း မကောင်းသော အကျိုးတရား မသက်ရောက်စေရန် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ညစ်ညမ်းကာ မသန့်သော တိရစ္ဆာန်များအားလည်း တားမြစ်ထားသည်။ အကြင်အရာများသည် လူသားတို့၏ ကျန်းမာရေးအား ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ယင်းကဲ့သို့ ကျယ်ဝန်းလှစွာသော အမိန့်တော်များထဲမှ အချို့သော အရာများကို ချွင်းချက်အဖြစ် ချန်လှပ်ထားပေသည်။

ချွင်းချက် ၁ اِلَّا مَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ

(အသင်တို့ ကြားနာသိရှိစေမည့် အရာများမှအပ) ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အတွင်း၌ ‘ဟရာမ်’ ဖြစ်သည်ဟူ၍ မိန့်မြွက်ထားသော တိရစ္ဆာန်များမှအပ ဥပမာ– အလိုအလျောက်သေသော တိရစ္ဆာန် သို့မဟုတ် ဝက်တိရစ္ဆာန် အစရှိသည်တို့ ဖြစ်သည်။

ချွင်းချက် ၂ غَيْرَ مُحِلِّى الصَّيْدِ وَاَنْتُمْ حُرُمٌ

သို့ရာတွင် အသင်တို့သည် ‘ဟဂျ်’ပြုရန်အတွက် ‘အိဟ်ရာမ်’ဝတ်ရုံကို ဝတ်ဆင်ပြီး ဖြစ်နေကြစဉ် အမဲလိုက်ခြင်းကို ‘ဟလာလ်’ခွင့်ပြုပြီးဖြစ်သည်ဟူ၍ မထင်မှတ်၊ မယူဆကြရပေ။

အလိုသဘောမှာ ခြေလေးချောင်းသတ္တဝါများအား အသင်တို့အဖို့ စားသုံးခွင့်ပြုထားပေသည်။ သို့ရာတွင် အသင်တို့သည် ‘ဟဂျ်’ပြုရန်အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ ‘အွမ်ရာဟ်’ပြုရန်အတွက်သော်လည်းကောင်း ‘အိဟ်ရာမ်’ဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်ထားမှု ထိုအချိန်၌ အမဲလိုက်ခြင်း အပြစ်ဂိုနာဟ်ဖြစ်သည်။ ထိုချက်မှ ရှောင်ရှားကြကုန်။

အာယသ်တော်၏ အဆုံးပိုင်း၌ မိန့်မြွက်ထားသည်မှာ–

اِنَّ اللّٰهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيْدُ

ကေန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိအလိုတော်ရှိရာကိုသာ အမိန့်ပေးတော်မူပေသည်။ *[၅:၁]*

ယင်းပညတ်ချက်တော်များကို နာခံရာ၌ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမှ ဝေဖန်မှုပြုရန် အခွင့်အရေး၊ အခွင့်လမ်းတစ်စုံတစ်ရာမျှ ရှိမည်မဟုတ်ပေ။ အချို့သော တိရစ္ဆာန်များကို ‘ဇဗာဟ်’ပြု စားသုံးပိုင်ခွင့်ရှိခြင်းသည် ‘ဇုလ်မ်’ (ညှဉ်းပန်းမှု) တစ်စုံတစ်ရာမရှိကြောင်းဟူသော အမြော်အမြင်တော်ဘက်သို့ အာယသ်တော်အတွင်း၌ ညွှန်ပြထားဟန်တူသည်။ အကြင်စိုးပိုင်တော်မူသော အရှင်သည် ဤအသက်ဇီဝိန်အားလုံးကို ဖန်ဆင်းထားကာ ထိုအရှင်မြတ်သည်ပင်လျှင် ပြည့်ဝစုံလင်လှစွာသော အမြော်အမြင်တော်ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့်အတူ အဆင့်အတန်းနိမ့်သော အရာများကို မြင့်သော အရာများအဖို့ အစားအသောက်အဖြစ် ဖန်ဆင်းပြုလုပ်ထားကြောင်း၊ မြေပထဝီ၏ မြေကြီးကို သစ်ပင်များအဖို့ အစားအစာအဖြစ် ဖန်ဆင်းထားကြောင်း၊ သစ်ပင်များကို တိရစ္ဆာန်များ၏ အစားအစာအဖြစ် ဖန်ဆင်းထားကြောင်း တိရစ္ဆာန်များကို လူသားတို့အဖို့ အစားအစာအဖြစ် ဖန်ဆင်းထားကြောင်းနှင့် ဤကမ္ဘာမြေပထဝီ၌ လူသားတို့ထက် သာပိုမြင့်မြတ်သော အဖန်ဆင်းခံမရှိသည့်အတွက်ကြောင့် လူသားတို့သည် မည်သည့်အဖန်ဆင်းခံ၏ အစားအစာအဖြစ် မဖန်ဆင်းထားကြောင်းဟူသော ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُحِلُّوا شَعَائِرَ اللَّهِ وَلَا
الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا آمِّينَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ
يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا ۚ وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا ۚ
وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَآنُ قَوْمٍ أَن صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَن
تَعْتَدُوا ۘ وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ ۖ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانِ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾

၅ : ၂ ။ ။ အို, ကြည်ဖြူစွာ အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိကြသူ မုအ်မင်န်အပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ (သာသနာတော်၏) ထူးခြားထင်ရှားသော အထိမ်းအမှတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ထူးမြတ်သော လများကိုလည်းကောင်း၊ 'ဟရာမ်' ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားသော နယ်နိမိတ်အတွင်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သော 'ကုရ်ဗာနီ' သားကောင်ကိုလည်းကောင်း၊ 'ကုရ်ဗာနီ' ပြုလုပ်ရန်အတွက် လည်ပင်းတွင် လည်ဆွဲ၊ ဖန်းကုံး အမှတ်အသားတစ်ခုခု ဆွဲထားသော 'ကုရ်ဗာနီ' သားကောင်များကိုလည်းကောင်း၊ မိမိတို့အား မွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်နှင့် နှစ်သက်မှုကို ရှာဖွေဆည်းပူးခြင်းအားဖြင့် 'အလ်မိုက်သွလ်ဟာရာမ်' ထူးမြတ်သော အိမ်တော် (သို့မဟုတ်) 'ကအ်ဗာဟ်' ကျောင်းတော်သို့ သွားရောက်ရန် ရည်စူးကြကုန်သော သူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ မရိုမသေ မလေးမခန့် မပြုကြကုန်နှင့်။ ၎င်းနောက် အသင်တို့သည် (မိမိတို့) 'အိဟ်ရာမ်' ဝတ်ရုံကို ချွတ်ပြီးကြသောအခါ အမဲလိုက်ခြင်းကို (ပြုလိုက) ပြုကြလေကုန်။ ၎င်းအပြင် လူမျိုးတစ်မျိုးကို မုန်းတီးခြင်းသည် အသင်တို့အား (တရားစည်းမျဉ်းကို) ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်ရန် လှုံ့ဆော်သည် မရှိစေရ။ ထိုလူမျိုးသည် (ဟုဒိုက်ဗီယဟ်တွင် စစ်ပြေငြိမ်းရေးစာချုပ် ချုပ်ဆိုသောနှစ်၌) အသင်တို့အား 'ကအ်ဗဟ်' ကျောင်းတော်သို့ (သွားရောက်ခြင်းမှ) ပိတ်ပင်တားဆီးခဲ့ကြလေသည်။ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် ကောင်းမှုကုသိုလ် ပြုရာ၌လည်းကောင်း၊ မကောင်းမှုဒုစရိုက်မှ ရှောင်ကြဉ်ကြရာ၌လည်းကောင်း အချင်းချင်း ကူညီရိုင်းပင်းကြလေကုန်။ သို့ရာတွင် ပြစ်မှုဒုစရိုက်ကို ပြုကျင့်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ ကျူးကျော်စော်ကားရာတွင်လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်း ရိုင်းပင်းကူညီခြင်းကို မပြုကြကုန်နှင့်။ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဧကန်မလွဲ ပြင်းထန်စွာ အပြစ်ပေးတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု

စူရာဟ်မာအေဒဟ်၏ ပထမအာယသ်တော်အတွင်း၌ ပဋိညာဉ်များအား ဖြည့်ဝစွာ ဖြည့်စွက်ရမည့်အကြောင်း တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ချက် လာရှိထားသည်။ ဤပဋိညာဉ်များအတွင်း၌ ပဋိညာဉ်တော်တစ်ရပ်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ထုတ်ပြန်ချမှတ်ထားတော်မူသော 'ဟလာလ်'(ပြုပိုင်ခွင့်) နှင့် 'ဟရာမ်'

(မပြုပိုင်) သောအရာများအား လိုက်နာသမှုပြုရန်ဖြစ်သည်။ ဤဒုတိယအာယသ်တော်အတွင်း၌ ထိုပဋိညာဉ်၏ အရေးကြီးသော အချက်နှစ်ရပ်အား တင်ပြထားသည်။ ပထမတစ်ရပ်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်မှ သတ်မှတ်ထားသော လက္ခဏာနိမိတ်အချက်များအား အရှိအသေကင်းမဲ့အောင် ပြုခြင်းမှ ရှောင်ရှားရန် လမ်းညွှန်ချက်များ လာရှိထားပေသည်။ ဒုတိယအချက်မှာ မိမိတို့နှင့် ပတ်သက်၍သော်လည်းကောင်း၊ သူစိမ်းတစ်ရံစာများနှင့် ပတ်သက်၍သောလည်းကောင်း၊ မိတ်ဆွေများနှင့် ပတ်သက်၍သော်လည်းကောင်း၊ ရန်သူများနှင့် ပတ်သက်၍သော်လည်းကောင်း၊ အားလုံးသော သူတို့နှင့်အတူ တရားမျှတစွာ ဆက်ဆံရမည့် အကြောင်းနှင့် ညှဉ်းပန်းမှု၏အစားကို ညှဉ်းပန်းမှုဖြင့် ပြန်လည်တုံ့ပြန်ခြင်းကို တားမြစ်ထားသည့်အကြောင်း လာရှိထားပေသည်။

ဤအာယသ်တော် ကျရောက်လာခြင်း၏ အကြောင်းခံသည် အချို့သော ဖြစ်အင်များကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ဦးစွာပထမ ထိုဖြစ်အင်များကို နားထောင်ပါ။ သို့မှသာ အာယသ်တော်၏ အကြောင်းအရာကို ပြည့်ဝစွာ သဘောပေါက်နိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။ ပထမဖြစ်အင်မှာ ဟုဒိုက်ဗီယာ၏ ဖြစ်အင်ဖြစ်သည်။ အကြင်ဖြစ်အင်၏ အကျယ်ချဲ့အကြောင်းကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က အခြားသော နေရာတစ်ခုတွင် မိန့်မြွက်ထားတော်မူသည်။ ဟစ်ဂျ်ရီ (၆) ခုနှစ်၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့် ဆွဟာဗာသာဝကကြီးများသည် ‘အွမ်ရာဟ်’ပြုလုပ်ရန် လိုလားကြပေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ဆွဟာဗာသာဝကကြီးများ တစ်ထောင်ကျော်နှင့်အတူ ‘အဲဟ်ရာမ်’(ဝတ်စုံ) ကို ဝတ်ဆင်၍ မက္ကာဟ်မြို့တော်ဘက်သို့ ကြွမြန်းလာသည်။ မက္ကာဟ်မြို့တော်၏အနီး ‘ဟုဒိုက်ဗီယာဟ်’မည်သော နေရာသို့ ရောက်ရှိသောအခါ မက္ကာဟ်မြို့သူ၊ မြို့သားများကို ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် စစ်ပွဲဆင်နွှဲရန် သို့မဟုတ် စစ်တိုက်ရန် သဘောဆန္ဒမျိုးဖြင့် လာရောက်ခြင်းမဟုတ်ပေ။ သို့သာမက ‘အွမ်ရာဟ်’ကိုသာ ပြုလုပ်ရန် လာရောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့အား ‘အွမ်ရာဟ်’ပြုလုပ်ရန် ခွင့်ပေးပါ’ဟူ၍ အတိအလင်း သတိပေးလေသည်။ မက္ကာဟ်မြို့မှ မုရှ်ရစ်က် (တုဖက်နိုင်းယှဉ်သော သူတို့) သည် ခွင့်မပေးပေ။ ထို့နောက် အလွန်ပြင်းထန်သော စည်းကမ်းချက်များနှင့်အတူ ဤသို့ ပဋိညာဉ်ပြုကြရပေသည်။ ‘ဤအချိန်၌ အားလုံးသောသူတို့သည် မိမိတို့၏ ‘အဲဟ်ရာမ်’ ဝတ်စုံများကို ချွတ်၍ ပြန်ရန်ဖြစ်ခြင်း၊ နောင်လာမည့်နှစ်၌ ‘အွမ်ရာဟ်’ပြုရန်အတွက် လက်နက်များကို အတူတကွ မယူဆောင်လာရခြင်း၊ (၃) ရက်သာ တည်းခိုခွင့်ပြုမည်ဖြစ်ခြင်းနှင့် ‘အွမ်ရာဟ်’ပြုလုပ်ပြီး ပြန်လည်ထွက်ခွာရမည်ဖြစ်ခြင်း’တို့ ဖြစ်သည်။ ထပ်မံ၍ အခြားသော စည်းကမ်းချက်များလည်း ရှိနေပေသေးသည်။ အကြင်အချက်များအား လက်ခံရန်သည် မွတ်စ္စလင်မ်များအဖို့ ပြင်ပသဏ္ဌာန်အားဖြင့် ရှုမြင်သုံးသပ်မည်ဆိုလျှင် တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု၊ သိက္ခာတို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေပေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ မိန့်မြွက်ချက်အပေါ် အားလုံးသော သူတို့သည် တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာဖြင့် ပြန်လည်၍ ထွက်ခွာသွားသည်။ တစ်ဖန် ဟစ်ဂျ်ရီ (၇) ခုနှစ်၌ ဒုတိယအကြိမ် ‘ဇဲလ်ကာအ်ဒါဟ်’လ၌ အထက်ဖော်ပြပါ စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာစွာဖြင့် ‘အွမ်ရာဟ်’ကို ‘ကဇွား’(ပြည့်စွက် ပြုမှုဆောင်ရွက်ခြင်း) ကို ပြုခဲ့သည်။ ဟုဒိုက်ဗီယာဟ်၏ ဖြစ်အင်နှင့် ထိုသေးသိမ်မှု ရောယှက်နေသော စည်းကမ်းချက်များသည်

မက္ကာဟ်မြို့၌ရှိသော ကာဖိရ် (သွေဖည်ငြင်းဆန်သောသူများ) နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆွဟာဗာသာဝကကြီးများ၏ နှလုံးသားများအတွင်းဝယ် အဆိုးစွန်သော မုန်းတီးမှုနှင့် ရန်ငြိုး၏ မျိုးစေ့ကို ပျိုးချပေးလိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်ပေသည်။ ဒုတိယဖြစ်အင်မှာ ဤသို့ ပေါ်ပေါက်လာသည်။

မက္ကာဟ်မြို့၌ ရှိသော မုရှ်ရစ်က်များ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တုဖက်နိုင်းယှဉ်သူများ) ထဲမှ 'ဟွာသွိမ်း ဗင်န် ဟင်န်ဒ်' ဆိုသူသည် မိမိ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာကို ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုပြုရန်အတွက် မဒီနာမြို့သို့ ရောက်ရှိလာသည်။ ရောင်းဝယ်ဖောက် ကားပြီးသည့်နောက် မိမိ၏ ပစ္စည်းများနှင့် လူကို မဒီနာမြို့ပြင်၌ ထားရစ်ကာ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ထံပါးတော်သို့ အခစားတော် ဝင်ရောက်ပေသည်။ ထို့နောက် မွတ်စ္စလင်မ်အဖြစ် အသွင်ဆောင်သော ပုံစံဖြင့် မိမိအစ္စလာမ်သာသနာတော်သို့ ဝင်ရောက်ရန် ဆန္ဒကို တင်ပြသည်။ သို့မှသာ အခြားသော မွတ်စ္စလင်မ်များသည် ၎င်းအား စိတ်တည်ငြိမ်မှုရရှိရန် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ထိုသူ မလာရောက်မီအလျှင်က ဝဟီ၏အကြောင်းခံဖြင့် သတင်းရရှိကာ ဆွဟာဗာသာဝကကြီးများအား 'ငါကိုယ်တော်၏ ထံတော်ပါးသို့ လူတစ်ဦး ရောက်ရှိလာမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ၎င်းသည် ရှိုက်သွာန်၏ နှုတ်လျှာဖြင့် စကားပြောဆိုတော်မူမည်ဖြစ်ကြောင်း' ကို ပြောဆိုပြသထားသည်။ ဤသူပြန်သွားသောအခါ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် 'ဤသူသည် 'ကုဖ္ဖရ်' (သွေဖည်ငြင်းဆန်မှု) နှင့်အတူ လာရောက်ပြီး ဖြားယောင်းသွေးဆောင်မှုကို အတူတကွ ယူဆောင်၍ ပြန်လည်သွားရောက်ပေသည်' ဟူ၍ မိန့်တော်မူလေသည်။ ဤသူသည် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ အခစားတော်မှ ထွက်ခွာ၍ မဒီနာမြို့ပြင်သို့ တိုက်ရိုက်ရောက်ရှိသွားသည်။ အကြွင်နေရာ၌ မဒီနာမြို့သူ၊ မြို့သားတို့သည် တိရစ္ဆာန်များကို ထိန်းကျောင်းလျက်ရှိနေသည်။ ထိုတိရစ္ဆာန်များကို မောင်းနှင်ကာ အတူတကွ သယ်ဆောင်သွားပေသည်။ ဆွဟာဗာသာဝကကြီးများသည် အချိန်အနည်းငယ် နောင့်ဆိုင်းမှ ထိုသတင်းကို သိရှိရကာ နောက်ယောင်ခံ၍လိုက်မှ ၎င်းသည် ထိုသခင်ကြီးများ၏ ဝိုင်းရံမှု၏ အပြင်သို့ ရောက်ရှိပြီးဖြစ်သည်။ ဟစ်ဂျ်ရီ (၇) ခုနှစ်၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ဆွဟာဗာသာဝကကြီးများနှင့် အတူ ဟိုက်ဒိုက်ဗီယာ၏ 'အွမ်ရာဟ်ကဇ္ဇား' (ဖြည့်စွက်မှု) ပြုရန် သွားရောက် လျက်ရှိနေစဉ် အဝေးကြီးမှ 'သလ်ဗီယာ' ရွတ်ဆိုသံကို ကြားရပေသည်။ လေ့လာသုံးသပ်ကြည့်သော် ဤ 'ဟာသွိမ်း ဗင်န် ဟင်န်ဒ်' သည် မဒီနာမြို့မှ ယူဆောင်လာသော မဒီနာမြို့သူမြို့သားတို့၏ တိရစ္ဆာန်များကို 'ကုရ်ဗာနီ' ပြုရန် ပုံစံဖြင့် မိမိနှင့်အတူတကွ ယူဆောင်လာကာ 'အွမ်ရာဟ်' ပြုရန် သွားရောက်လျက် ရှိနေပေသည်။ ထိုအချိန်၌ ဆွဟာဗာသဝကကြီးများသည် ထိုသူတို့ကို တိုက်ခိုက်ရန် တိရစ္ဆာန်များကို ပြန်လည်ရယူရန် နှင့် ၎င်းတို့အား အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းရန် ရည်ရွယ်ကြလေသည်။

ဤအထက်ဖော်ပြပါ ဖြစ်အင်များကို အိဗ်နေဂျရီးရ် သခင်ကြီးသည့် ဟဇရသ်အုက်ရမားဟ်နှင့် ဆဒ္ဒီသခင်ကြီး၏ ဆင့်ဆိုချက်များဖြင့် ဆင့်ပြန်ထားပေသည်။ ဤသည် အချို့သော အဖြစ်အပျက်များ ဖြစ်သည်။ အကြင်အဖြစ်အပျက်များအပေါ် မူတည်၍ အာယသ်တော် ကျရောက်လာပေသည်။ အကြင် အာယသ်တော်အတွင်း၌ မွတ်စ္စလင်မ် (အမိန့်နာခံသူများ) ကို 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်မှ သတ်မှတ်ပေး

ထားသော နိမိတ်လက္ခဏာများကို အရိုအသေပေးရန် မိမိတို့၏ 'ဖွရစ်' (မလုပ်မနေရ) တာဝန်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရန်သူတစ်ဦးအား မုန်းတီးမှုကြောင့် ၎င်းအား ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုပြုရန် လုံးဝ ခွင့်မရှိကြောင်း မွန်မြတ်သော လများ၌ တိုက်ခိုက်မှုပြုရန်ကိုလည်း ခွင့်မပြုထားကြောင်းနှင့် ကုရ်ဗာနီသားကောင်များကို 'ဟရာမ်'ပရဝုဏ်ထိတိုင် ယူဆောင်သွားခြင်းကို တားမြစ်ခြင်း (သို့မဟုတ်) ၎င်းတိရစ္ဆာန်များအား လုယူခြင်း မပိုင်ကြောင်း လမ်းညွှန်ချက်များ လာရှိထားသည်။ ထို့ပြင် အကြင်မုရှ်ရစ်ကဲ (တုဖက်နိုင်းယှဉ်သူ) တို့သည် 'အဲဟ်ရာမ်' (ဝတ်ရုံ) ကို ဝတ်ဆင်၍ မိမိတို့၏ တွေးခေါ်မျှော်မှန်းချက်နှင့်အညီ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်နှင့် သဘောတူနှစ်မြို့မှုကို ရှာဖွေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် (ကုဖွရ် သွေဖည်မှုကြောင့် ၎င်းတို့၏ တွေးတောမှုသည် အလဟဿဖြစ်ရှိနေလင့်ကစား) လာရောက်သည်ဆိုလျှင် 'ရှအာအေရုလ္လားဟ်' (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်မှ သတ်မှတ်ထားသော နိမိတ်လက္ခဏာများ) ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုနှင့် အရိုအသေပေးခြင်း၏ လိုလားချက်မှာ ၎င်းတို့အား တစ်စုံတစ်ရာတားမြစ်မှု မပြုရန်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ယင်းသူတို့သည် အသင်တို့အား 'အွမ်ရာဟ်'ပြုလုပ်ခြင်းမှ တားမြစ်ထားသည်။ ၎င်းသူတို့အား ရွံရှာမုန်းတီးခြင်း၏ ကလဲ့စားချေမှုကို အသင်မွတ်စ္စလင်မ် (အမိန့်နာခံသူ) တို့သည် ၎င်းသူတို့ကို မက္ကာဟ်မြို့တော်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းမှသော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် 'ဟဂ်ျ'၏ ကိစ္စရပ်ကို ပြုမူဆောင်ရွက်ပါ၏။ တားမြစ်ခြင်းများကဲ့သို့ မပြုရပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤသည် ၎င်းသူတို့၏ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းပြုရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျွန်ုပ်တို့ဘက်မှ ပြန်လည် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုပင်ဖြစ်သည်။ အကြင်အချက်သည် အစ္စလာမ်သာသနာတော်၌ သင့်တော်မှုမရှိသော အချက်မည်၏။ ယခု အာယသ်တော်၏ ပြည့်ဝသော 'သဖ်စီးရ်' (အကျယ်ချဲ့) ကို လေ့လာကြည့်ရှုပါ။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက် အနှစ်ချုပ်

အို၊ ကြည်ဖြူစွာ အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိကြသူ မုအ်မင်န်အပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ (သာသနာတော်၏) ထူးခြားထင်ရှားသော အထိမ်းအမှတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (အကြင်အရာများအား အရိုအသေပေးခြင်းများအား ထိန်းသိမ်းမှုပြုရန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အချို့သော ပညတ်ချက်များကို သတ်မှတ်ထားပေသည်။ ထိုပညတ်ချက်များအား ဆန့်ကျင်မှုပြု၍ ယင်းအရာများအား အရိုအသေကင်းမဲ့မှုဖြစ်အောင် မပြုလေနှင့်။ ဥပမာ– 'အဲဟ်ရာမ်' (ဝတ်ရုံ) ဝတ်ထားစဉ် 'ဟရာမ်ပရဝုဏ်' အတွင်း၌ အမဲလိုက်မှုမပြုရန် သတ်မှတ်ထားရှိရာ အမဲလိုက်မှုကို ပြုမည်ဆိုလျှင် အရိုအသေကင်းမဲ့သော လုပ်ရပ်နှင့် 'ဟရာမ်'ဖြစ်မည်။) ထူးမြတ်သော လများကိုလည်းကောင်း၊ (ထိုလမြတ်များ၌ ကာဖိရ် (သွေဖည်ငြင်းဆိုသော)သူများနှင့် စစ်ထိုးကာ အရိုအသေကင်းမဲ့အောင် မပြုလေနှင့်။) 'ဟရာမ်'ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားသော နယ်နိမိတ်အတွင်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သော 'ကုရ်ဗာနီ'သားကောင်ကိုလည်းကောင်း၊ (ထိုသားကောင်များအား တားမြစ်မှုပြုခြင်းဖြင့် အရိုအသေကင်းမဲ့အောင် မပြုလေနှင့်။) 'ကုရ်ဗာနီ'ပြုလုပ်

ရန်အတွက် လည်ပင်းတွင် လည်ဆွဲ၊ ပန်းကုံး အမှတ်အသားတစ်ခုခု ဆွဲထားသော 'ကုရ်ဗာနီ' သားကောင်များကိုလည်းကောင်း၊ ဤသားကောင်များသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အတွက် ကိုးထားသော (လှူဒါန်းမှုပြုထားသော) သားကောင်များဖြစ်ရာ 'ဟရာမ်' ပရဝုဏ်အတွင်း၌ 'ဇဗ်ဟ်' (လှီးဖြတ်မှု) ကို ပြုရမည်။ ယင်းသားကောင်များကို အရိုအသေကင်းမဲ့သည့် ပုံစံမျိုး မပြုအပ်ရာ) မိမိတို့အား မွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်နှင့် နှစ်သက်မှုကို ရှာဖွေဆည်းပူးခြင်းအားဖြင့် 'အလ်ဗိုက်သွလ်ဟရာမ်' ထူးမြတ်သော အိမ်တော် (သို့မဟုတ်) 'ကအ်ဗာဟ်' ကျောင်းတော်သို့ သွားရောက်ရန် ရည်စူးကြကုန်သော သူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ထိုအရာအကြောင်းအချက်များအား အရိုအသေပေးသည့်အတွက်ကြောင့် ကာဖိရ် (သွေဖည်ငြင်းဆိုသောသူများ) နှင့် အတူတကွလည်း တားမြစ်မှုကို မပြုလေနှင့်။) မရိုမသေ မလေးမခန့် မပြုကြကုန်နှင့်။

(အထက်ဖော်ပြပါ အာယသ်တော်သည် 'အဲဟ်ရာမ်' ဝတ်ရုံကို ဝတ်ဆင်ထားစဉ် စည်းကမ်းချက်ကြောင့် အမဲလိုက်ခြင်းကို 'ဟရာမ်' (မပြုလုပ်ရ) ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားသည်။ ထိုအမိန့်သည် 'အဲဟ်ရာမ်' ဝတ်ရုံကို ဝတ်ဆင်ထားသည့်အချိန်ထိသာ ဖြစ်သည်။ သို့တည်းမဟုတ်ပါက) ၎င်းနောက် အသင်တို့သည် (မိမိတို့) 'အိဟ်ရာမ်' ဝတ်ရုံကို ချွတ်ပြီးကြသောအခါ အမဲလိုက်ခြင်းကို (ပြုလိုက ပြုရန် ခွင့်ပေးထားသည်) ပြုကြလေကုန်။ (စည်းကမ်းချက်မှာ 'ဟရာမ်ပရဝုဏ်အတွင်း၌ အမဲလိုက်မှုကို မပြုရ။ အထက်၌ အကြင် အချက်အလက် အကြောင်းအရာများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တားမြစ်မှုပြုခြင်းမှ ပိတ်ပင်ထားလေသည်။ ထိုအချက်များအတွင်း၌) လူမျိုးတစ်မျိုးကို မုန်းတီးခြင်းသည် အသင်တို့အား (တရားစည်းမျဉ်းကို စတင်) ကျူးလွန် ဖောက်ဖျက်ရန် လှုံ့ဆော်မှုသည် မရှိစေရ။ (အထက်ပါ အမိန့်များကို ဖောက်ဖျက်ကာ ထိုင်နေသည်။ ဤသို့ ပြုလုပ်ရန်) ထိုလူမျိုး (ကာဖိရ်ကုရိုက်ရှ်တို့) သည် (ဟုဒိုက်ဗီယဟ်တွင် စစ်ပြေငြိမ်းရေးစာချုပ် ချုပ်ဆိုသောနှစ်၌) အသင်တို့အား 'ကအ်ဗဟ်' ကျောင်းတော်သို့ (သွားရောက်ခြင်းမှ) ပိတ်ပင်တားဆီးခဲ့ကြလေသည်။ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် ကောင်းမှုကုသိုလ်ပြုရာ၌လည်းကောင်း၊ မကောင်းမှုဒုစရိုက်မှ ရှောင်ကြဉ်ကြရာ၌လည်းကောင်း အချင်းချင်း ကူညီရိုင်းပင်းကြလေကုန်။ (ယင်းကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အခြားသောသူများကိုလည်း ပြုမူဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ရပေမည်။) သို့ရာတွင် ပြစ်မှုဒုစရိုက်ကို ပြုကျင့်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ ကျူးကျော်စော်ကားရာတွင်လည်းကောင်း အချင်းချင်း ရိုင်းပင်းကူညီခြင်းကို မပြုကြကုန်နှင့်။ (ဥပမာ- တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ထိုအချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ကိုပြုမူ အသင်တို့သည် ၎င်းအား ကူညီမှုမပြုလေနှင့်။) ထို့ပြင် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ (ယင်းသို့ ကြောက်ရွံ့ခြင်းဖြင့် ချမှတ်ထားသော ပညတ်ချက်များကို နာခံရာ၌ လွယ်ကူမှု ဖြစ်နေပေမည်။) ဧကန်မလွဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (ပညတ်ချက်များအား ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုသော သူတို့အား) ပြင်းထန်စွာ အပြစ်ပေးတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

အာယသ်တော်၏ ပထမဝါကျ၌ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

يَاأَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تُحِلُّوْا شَعَآئِرَ اللّٰهِ

အို့, ကြည်ဖြူစွာ အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိကြသူ မုအ်မင်န်အပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ (သာသနာတော်၏) ထူးခြားထင်ရှားသော အထိမ်းအမှတ်တို့ကို မရှိမသေ မလေးမခန့် မပြုကြကုန်နှင့်။

ထိုဝါကျစကားစုအတွင်း၌ ‘ရှအားအိရ’ဟူ၍ လာရှိသော စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ‘ထူးခြားထင်ရှားသော အထိမ်းအမှတ်များ’ဟူ၍ ဘာသာပြန်ထားသည်။ ‘ရှအီရသွန်’ဟူသော စကားလုံးများ၏ အများကိန်းဖြစ်သည်။ ‘အထိမ်းအမှတ်’တည်းဟူသော အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ဤအတွက်ကြောင့် ‘ရှအားအိရ’ နှင့် ‘ရှအီရသွန်’ ဟူသော စကားလုံး၏အဓိပ္ပာယ်မှာ ‘ထိုထိတွေ့ခံစား၍ရသော အရာ’ကို ခေါ်ဆိုပေသည်။ အကြင်အရာသည် အရာဝတ္ထုတစ်ခု၏ နိမိတ်လက္ခဏာ အမှတ်အသားတစ်ခုဖြစ်သည်။ ‘ရှအာအေ့ရေ အစ္စလာမ်’ဟူသည် ထိုပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များကို ခေါ်ဆိုပေသည်။ အကြင်လုပ်ရပ်များသည် အများပြည်သူတို့၏ အသုံးအနှုန်းဝေါဟာရ၌ မွတ်စ္စလင်မ် (အမိန့်နာခံသူ) ဖြစ်ခြင်း၏ အထိမ်းအမှတ်လက္ခဏာအဖြစ် သိနားလည်ကာ ခံစားသိမြင်ရသည်။ ဥပမာ- နမာဇ်ဝတ်ပြုခြင်း၊ အဇာန်ဆိုခြင်း၊ ဟဂ်ျပြုလုပ်ခြင်း၊ ‘ခသ်နာဟ်’ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ‘စွန္နသ်’ (တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ဓလေ့တော်) နှင့်အညီ ‘ဒါရှီ’(မုတ်ဆိတ်) ထားခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြစ်သည်။ شَعَآئِرَ اللّٰهِ ‘ရှအားအိရွလ္လားဟ်’ဟူသော စကားလုံးကို ဤအာယသ်တော်အတွင်း အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုရာ၌ စကားလုံးအမျိုးမျိုးဖြင့် ဆင့်ပြန်ချက်များ လာရှိထားသည်။ သို့ရာတွင် ရှင်းလင်းပြတ်သားလှစွာသော အဓိပ္ပာယ်မှာ ‘ဗဟ်ရေမူဟီးသ္ဂ’ နှင့် ‘ရူဟွလ်မအာနီး’ ကျမ်း၌ ဟစန်ဗစ္စ်ရီးနှင့် အသွာအ်သခင်ထံတို့မှ ဆင့်ပြန်ချက်အဖြစ်လာရှိထားသော အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သည်။ အိမာမ်ဂျပ်စ်စွားစ္စ်သခင်သည် ထိုအဆိုကို အဆိုအားလုံးတို့အဖို့ ပြီးပြည့်စုံစေသော အချက်ဟူ၍ မိန့်ဆိုထားပေသည်။ ‘ရှအာအိရွလ္လာဟ်’၏ ယင်းအဆို၏ အလိုသဘောမှာ ‘ဝါဂျိဗ်’အချက်များ၊ ‘ဖွရဇ်’အချက်များနှင့် ၎င်းတို့၏ အတိုင်းအတာဘောင်များဖြစ်သည်။

ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ လာရှိသော لَا تُحِلُّوْا شَعَآئِرَ اللّٰهِ ဟူသော မိန့်မြွက်ချက်၏ ရလဒ်မှာလည်း ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထူးခြားထင်ရှားသော အထိမ်းအမှတ်တို့ကို မရှိမသေ မလေးမခန့် မပြုကြကုန်နှင့်။’ ထိုသို့ပြုခြင်း၏ အချက်တစ်ချက်မှာ ပင်ကိုယ်အစကတည်းက ၎င်းပညတ်ချက်များကို ဂရုမမူခြင်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယအချက်မှာ ထိုပညတ်ချက်များအပေါ် လိုက်နာမှုကိုမူ ပြုသည်။ သို့ရာတွင် ပြည့်ဝစွာ မပြုဘဲ တစ်ဝက်တစ်ပျက်သာ ပြုလေသည်။ တတိယအချက်မှာ သတ်မှတ်ထားပြီးဖြစ်သော

အတိုင်းအတာဘောင်များမှ ကျော်ကျော်၍ ပြုခြင်းဖြစ်သည်။ لَا تُحِلُّوا شَعَائِرَ اللّٰهِ ဟူသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ ထိုပုံစံ (၃) ရပ်စလုံးမှ တားမြစ်ထားသည်။

ဤလမ်းညွှန်ချက်ကိုပင် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်သည် အခြားသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဤသို့ မိန့်မြွက်ထားသည်။

وَمَنْ يُّعَظِّمْ شَعَائِرَ اللّٰهِ فَاِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوْبِ

စင်စစ် မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရိုသေအပ်သော အမိန့်တော်များကို ရိုသေခဲ့ညားပါလျှင် ယင်းရိုသေခဲ့ညားမှုသည် ထိုသူအဖို့ ၄င်းအား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်ထံတော်တွင် အကောင်းဆုံးပင် ဖြစ်ပေသည်။ [၂၂ : ၃၀]

အာယသ်တော်၏ ဒုတိယဝါကျ၌ 'ရှအာအိရုလ္လားဟ်' (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထူးခြားထင်ရှားသော အထိမ်းအမှတ်များ) သီးသန့် အမျိုးအစားတစ်ရပ်ဖြစ်သော (ဟဂ်ျ၏ အထိမ်းအမှတ်၊ လက္ခဏာများ)၏ အကျယ်ချဲ့အချို့ကို ပြသထားပေသည်။ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا آٰمِّيْنَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ
يَبْتَغُوْنَ فَضْلًا مِّنْ رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا

အို၊ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ (သာသနာတော်၏) ထူးခြားထင်ရှားသော အထိမ်းအမှတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ထူးမြတ်သော လများကိုလည်းကောင်း၊ 'ဟရာမ်' ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားသော နယ်နိမိတ်အတွင်း ပြုလုပ်မည့်ဖြစ်သော 'ကုရ်ဗာနီ' သားကောင်ကိုလည်းကောင်း၊ 'ကုရ်ဗာနီ' ပြုလုပ်ရန်အတွက် လည်ပင်းတွင် လည်ဆွဲ၊ ပန်းကုံး အမှတ်အသားတစ်ခုခု ဆွဲထားသော 'ကုရ်ဗာနီ' သားကောင်များကိုလည်းကောင်း၊ မိမိတို့အား မွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်နှင့် နှစ်သက်မှုကို ရှာဖွေဆည်းပူးခြင်းအားဖြင့် 'အလ်ဗိုက်သွူလ်ဟရာမ်' ထူးမြတ်သော အိမ်တော် (သို့မဟုတ်) 'ကအ်ဗာဟ်' ကျောင်းတော်သို့ သွားရောက်ရန် ရည်စူးကြကုန်သော သူတို့ကိုလည်းကောင်း။ [၅ : ၂]

ဆိုလိုသည်မှာ ထူးမြတ်သောလများအတွင်း၌ တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ခြင်းကိုပြု၍ ထိုလမြတ်များအား အရိုအသေကင်းမဲ့အောင် မပြုရပေ။ ထူးမြတ်သောလများဟူသည် 'မိမိတို့အချင်းချင်းကြား၌ စစ်ပွဲဆင်နွှဲခြင်းကို သာသနာတော်၌ 'ဟရာမ်' ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားသော လ (၄) လပင်ဖြစ်သည်။ 'ရှောင်ဝလ်' လ၊ 'ဇုလ်ကအ်ဒါဟ်' လ၊ 'ဇုလ်ဟဂ်ျလ' နှင့် 'ရဂျဗ်' လတို့ဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်း၌ ဤအမိန့်တော်သည် ဂျမ်ဟူးရ်အိုလမာ (နှောင်းပိုင်းခေတ် အိုလမာအများစု) ထံ၌ 'မန်စူးခ်' (ဝယ်ဖျက်ခြင်း) ခံရမေသည်။ ထို့ပြင် 'ဟရာမ်' ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားသော နယ်နိမိတ်အတွင်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သော 'ကုရ်ဗာနီ' သားကောင်

ကိုလည်းကောင်း၊ အထူးသဖြင့် 'ကုရ်ဗာနီ'ပြုလုပ်ရန်အတွက် လည်ပင်းတွင် လည်ဆွဲ၊ ဖန်းကိုး အမှတ် အသားတစ်ခုခု ဆွဲထားသော 'ကုရ်ဗာနီ'သားကောင်များကို အရှိအသေကင်းမဲ့အောင် မပြုရပေ။ ထိုတိရစ္ဆာန်များ အရှိအသေကင်းမဲ့အောင် ပြုခြင်း၏ ပုံစံတစ်ရပ်မှာ ထိုသားကောင်များကို 'ဟရာမ်ပရဂုဏ်' ထိတိုင် ရောက်ရှိအောင် ပြုခြင်းမှ တားမြစ်ခြင်း သို့မဟုတ် လုယူခြင်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယပုံစံမှာ ထိုသားကောင်များအား 'ကုရ်ဗာနီ'ပြုရန်မှအပ အခြားသော အလုပ်ဖြစ်သော စီးနင်းခြင်း သို့မဟုတ် နို့ကို ညှစ်ယူခြင်း အစရှိသော အလုပ်များကို ရယူခြင်းဖြစ်သည်။ အာယသ်တော်သည် ထိုပုံစံများအားလုံး ကို 'မပိုင်သော' အချက်ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားပေသည်။

တစ်ဖန် မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

وَلَآ اٰمِّيْنَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ يَبْتَغُوْنَ فَضْلًا مِّنْ رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا

မိမိတို့အား မွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်နှင့် နှစ်သက်မှုကို ရှာဖွေဆည်းပူး ခြင်းအားဖြင့် 'အလ်ဗိုက်သွလ်ဟရာမ်' ထူးမြတ်သော အိမ်တော် သို့မဟုတ် 'ကအ်ဗာဟ်'ကျောင်းတော်သို့ သွားရောက်ရန် ရည်စူးကြကုန်သော သူတို့ကိုလည်းကောင်း။ /၅:၂/

ဆိုလိုသည်မှာ ထိုသူတို့ကို အရှိအသေကင်းမဲ့အောင် မပြုနှင့်။ အကြင်သူတို့သည် 'ဟဂ်ျ'ပြုရန် အတွက် 'မတ်စ်ဂျေဒ်ဟရာမ်'ထိ ဆန္ဒပြု၍ အိမ်မှ ထွက်ခဲ့သည်။ ထိုခရီးအား ထွက်ခြင်းဖြင့် ယင်းသူတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့အား မွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်နှင့် နှစ်သက်မှုကို ရယူရန်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့အား အရှိအသေကင်းမဲ့အောင် မပြုလေနှင့်'ဟူသော မိန့်မြွက်ချက်၏ အလိုသဘောမှာ ထိုခရီး၌ ၎င်းတို့အား တားမြစ်မှုနှင့် ဒုက္ခပေးမှုကို မပြုရန်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် မိန့် တော်မူသည်မှာ-

وَاِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوْا

၎င်းနောက် အသင်တို့သည် မိမိတို့ 'အဲဟ်ရာမ်'ဝတ်ရုံကို ချွတ်ပြီးကြသောအခါ အမဲလိုက်ခြင်းကို ပြုလိုက ပြုလေကုန်။

ဆိုလိုသည်မှာ ပထမအာယသ်တော်အတွင်း၌ 'အဲဟ်ရာမ်'ဝတ်ရုံကို ဝတ်ဆင်ထားသော အခြေအနေ ၌ အမဲလိုက်ခြင်းအား တားမြစ်ထားလေသည်။ ထိုတားမြစ်ချက်၏ အတိုင်းအတာကို ပြသထားပေသည်။ 'အကြင်အခါဝယ် အသင်တို့သည် 'အဲဟ်ရာမ်'ဝတ်ရုံကို ဝတ်ဆင်ခြင်းမှ ပြီးဆုံးသွားသောအခါ အမဲလိုက် ခြင်းအား တားမြစ်ခြင်း၏ အမိန့်သည် ကုန်ဆုံးသွားလေပြီ။ ယခုမူ အမဲလိုက်ခြင်းကို ပြုနိုင်ပေသည်။

တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ ထိုပဋိညာဉ်၏ အရေးကြီးသော အစိတ်အပိုင်း ကဏ္ဍအား တင်ပြလျက်ရှိနေပေသည်။ အကြင်ကဏ္ဍသည် လူသားတိုင်းနှင့် ခပ်သိမ်းကုန်သော လောက အား မွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ ကြား၌ တည်ရှိပေသည်။ ထိုပဋိညာဉ်၏ အချို့သော

အစိတ်အပိုင်းကဏ္ဍများအား ဤမျှခန့် အတိုင်းအတာထိတိုင် တင်ပြခဲ့သည်။ အကြင်တင်ပြမှုအတွင်း၌ ဦးစွာပထမ ချွင်းချက်မရှိဘဲ ခြုံငုံစွာသော သဘောမျိုးဖြင့် 'ရှအာအေရွလ္လားဟ်' (အသျှင်မြတ်၏ ထူးခြားထင်ရှားသော အထိမ်းအမှတ်များ) တို့အား အရိုအသေပေးရမည်ဖြစ်ခြင်းအကြောင်းနှင့် အရိုအသေကင်းမဲ့မှုဖြစ်အောင် ပြုခြင်းမှ ရှောင်ရှားရန် လမ်းညွှန်ချက် ပါရှိထားသည်။ တစ်ဖန် သီးသန့်သဘောမျိုးဖြင့် ထို 'ရှအာအေရွလ္လားဟ်'(အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထူးခြားထင်ရှားသော အထိမ်းအမှတ်များ) ၏ 'ဟဂ္ဂျ်' နှင့် စပ်လျဉ်းသော အကျယ်ချဲ့အချို့ကို တင်ပြထားသည်။ ထိုပညတ်ချက်အတွင်း၌ 'ဟဂ္ဂျ်'ပြုရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လာရောက်သော ခရီးသည်များနှင့် ၎င်းတို့သည် မိမိတို့နှင့် အတူတကွ ယူဆောင်လာသော 'ကုရ်ဗာနီ'သားကောင်များအား မည်ကဲ့သို့သော တားမြစ်မှုမျိုးများကို မပြုရန်နှင့် ၎င်းတို့အား အရိုအသေကင်းမဲ့အောင် ပြုခြင်းမှ ရှောင်ရှားရန် လမ်းညွှန်ချက်များ လာရှိထားသည်။

ထို့နောက် ပဋိညာဉ်၏ ဒုတိယအစိတ်အပိုင်းကဏ္ဍကို ဤကဲ့သို့ မိန့်မြွက်ထားပေသည်။

وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ اَنْ صَدُّوْكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اَنْ تَعْتَدُوْا

၎င်းအပြင် လူမျိုးတစ်မျိုးကို မုန်းတီးခြင်းသည် အသင်တို့အား တရားစည်းမျဉ်းကို ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်ရန် လှုံ့ဆော်သည်မရှိစေရ။ ထိုလူမျိုးတို့သည် အသင်တို့အား 'ကအ်ဗာဟ်'ကျောင်းတော်သို့ သွားရောက်ခြင်းမှ ပိတ်ပင်တားဆီးခဲ့ကြလေသည်။ *[၅း၂]*

ဆိုလိုသည်မှာ အကြင်လူမျိုးတစ်မျိုးသည် အသင်တို့ကို 'ဟုဒိုင်ဗိယာ' (ငြိမ်းချမ်းရေးစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုသော အချိန်၌ မက္ကာဟ်မြို့တော်သို့ ဝင်ရောက်ခြင်းနှင့် 'အွမ်ရာဟ်'ပြုခြင်းတို့အား တားမြစ်ခဲ့ကြသည်။ အသင်တို့သည် လွန်စွာ သောကဝေဖြာကာ ဒေါသနှင့်အတူ ရှုံးနိမ့်ကာ ပြန်လှည့်လာရပေသည်။ ယခုမူ အသင်တို့သည် စွမ်းအင်၊ အားအင်တို့ကို ရရှိခဲ့ကြပြန်သည်။ သို့ရှိရာ အတိတ်ကာလ၏ အဖြစ်အပျက် ဝမ်းနည်းမှု၊ ဒေါသနှင့် မုန်းတီးမှုတို့၏ ကလဲ့စားချေရန်အနေဖြင့် 'အသင်တို့သည် ၎င်းတို့အား 'ကအ်ဗာဟ်' ကျောင်းတော်နှင့် 'မတ်စ်ဂျေဒ္ဒေဟာရာမ်'အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းမှ တားမြစ်မှုကို ပြုခြင်းဖြင့်' အစားမယူရန် သင့်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤသည် 'ဇွလ်မ်' (ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း) ဖြစ်သည်။ အစ္စလာမ်သာသနာသည် ညှဉ်းပန်းမှု၏အစား ညှဉ်းပန်းမှုဖြင့် ရယူရန် မလိုလားပေ။ သို့သာမက ညှဉ်းပန်းမှု၏ အစား၌ တရားမျှတခြင်းနှင့် တရားမျှတစွာနှင့် တည်ရှိခြင်းအပေါ်ကိုသာလျှင် သင်ကြားပြသထားပေသည်။ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ ဩဇာအာဏာနှင့် အင်အားရှိသောအချိန်၌ မွတ်စလင်မ် (အမိန့်နာခံသူ) များကို 'မတ်စ်ဂျေဒ္ဒေဟာရာမ်'အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းနှင့် 'အွမ်ရာဟ်'ပြုလုပ်ရန်ကို မတရားသဖြင့် တားမြစ်ခဲ့ကြသည်။ သို့ရှိရာ ထိုအချက်အား တုံ့ပြန်မှုသည် 'ယခု မွတ်စလင်မ် (အမိန့်နာခံသူ) တို့သည် မိမိတို့၏ ဩဇာအာဏာလွှမ်းမိုးချိန် ယင်းကာဖိရ်၊ မုရှ်ရစ်က်များကို 'ဟဂ္ဂျ်' ၏ ပြုမှုပိုင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍရပ်တို့အား တားမြစ်ရန် မပြုသင့်ပေ။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ညွှန်ပြချက်မှာ တရားမျှတမှုနှင့် စပ်လျဉ်းလာလျှင် ရန်သူ၊ မိတ်ဆွေ အားလုံး တစ်ပြေးညီတည်းဖြစ်ရန် သင့်သည်။ အသင့်၏ ရန်သူသည် မည်မျှခန့်ပင် ခက်ထန်ကြမ်းတမ်း၍ မည်မျှခန့် ဒုက္ခပေးနေပါမူလည်း ထိုကိစ္စရပ်၌လည်း တရားမျှတစွာ ပြုမူနေခြင်းသည်သာလျှင် အသင်၏ 'ဖွရ်ဇ်' (မပြုမနေရ) တာဝန်ဖြစ်သည်။

ဤသည် အစ္စလာမ်သာသနာ၏ အထူးဝိသေသအချက်များထဲမှ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသာသနာသည် ရန်သူများ၏ အခွင့်အရေးများကိုလည်း ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုပြုကာ ရန်သူများ၏ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု၏ တုံ့ပြန်မှုကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုနှင့်ပြုရန် မဟုတ်ရဲ့သာမက တရားမျှတစွာနှင့်ပြုရန် သင်ကြားပေထားပေသည်။

အချင်းချင်း ကူညီမှုပြုရန် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်မှ ချမှတ်ပေးထားသော အခြေခံဥပဒေသများ

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

ထို့ပြင် အသင်တို့သည် ကောင်းမှုကုသိုလ် ပြုရာ၌လည်းကောင်း၊ မကောင်းမှုဒုစရိုက်မှ ရှောင်ကြဉ်ကြရာ၌လည်းကောင်း အချင်းချင်း ကူညီရိုင်းပင်းကြလေကုန်။ သို့ရာတွင် ပြစ်မှုဒုစရိုက်ကို ပြုကျင့်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ ကျူးကျော်စော်ကားရာတွင်လည်းကောင်း အချင်းချင်း ရိုင်းပင်းကူညီခြင်းကို မပြုကြကုန်နှင့်။ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကေန်မလွဲ ပြင်းထန်စွာ အပြစ်ပေးတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

ဤသည် စူရာဟ်မာအေဒဟ်၏ ဒုတိယအာယသ်တော်၏ အဆုံးဝါကျဖြစ်သည်။ ထိုအာယသ်တော်အတွင်း၌ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်သည် ကမ္ဘာလောကကြီး၏ စီမံကွပ်ကဲမှုရေးဆိုင်ရာ အရေးပါသော အခြေခံမူသတ်တစ်ခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်ဝသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ကို ချမှတ်ပေးထားပေသည်။ အကြင်အခြေခံမူသတ်အပေါ် လူသားတို့၏ ပြုပြင်မှုပိုင်းနှင့် အောင်မြင်မှုတိုင်းကို မဆိုထားဘိဦး။ ၎င်းလူသားတို့၏ သက်တမ်းသည် ဆက်လက်ရှင်သန်နေရန်အပေါ် မူတည်၍နေပေသည်။ ထိုမူသတ်မှာ မိမိတို့အချင်းချင်းကြား ကူညီမှုပင်ဖြစ်သည်။ ဤကမ္ဘာလောကကြီး၏ ပြည့်ဝစုံလင်လှစွာသော စီမံကိန်းသည် လူသားတို့ မိမိတို့အချင်းချင်းကြား ကူညီမှုအပေါ် တည်ရှိနေကြောင်း အသိရှိသော လူသားတိုင်း သိနားလည်ပေသည်။ အကယ်၍ လူသားတစ်ဦးသည် အခြားသော လူသားတစ်ဦးအား ကူညီမှုမပြုလျှင် မည်မျှခန့်ပင် ဦးနှောက်အသိဉာဏ်၊ အင်အားနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာ ချမ်းသာကြွယ်ဝသည့် တစ်ဦးတည်းသော လူသားသည် မိမိဘဝသက်တမ်း၏ လိုအပ်ချက်ကို တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း ရရှိ

နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ တစ်ကိုယ်တော် လူသားသည် မိမိအစားအစာသုံးရန်အတွက် ကောက်ပဲသီးနှံကို စိုက်ပျိုးပေါက်ရောက်စေသော အဆင့်မှစ၍ စားသုံးရန် အသင့်ရောက်ရှိသည့် အဆင့်အထိတိုင် ကဏ္ဍရပ်နှင့် အဆင့်အလုံးစုံကို ဖြတ်သန်းနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ အဝတ်အစား အစရှိသော အရာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း ဝါဂွမ်းကို စိုက်ပျိုးသော အဆင့်မှစ၍ မိမိကိုယ်ခန္ဓာနှင့်အညီ အဝတ်ကို အသင့်ရောက်ရှိလာသည့် အဆင့်ထိတိုင် များစွာသော အဆင့်များကို ပြုနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ ထို့ပြင် မိမိ၏ ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုးကိုလည်း တစ်နေရာမှ အခြားသောတစ်နေရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ အချုပ်မှာ လူသားတိုင်းသည် မိမိသက်တမ်း၏ ကဏ္ဍရပ်အလုံးစုံ၌ အခြားသော သိန်းပေါင်း၊ ကုဋေပေါင်းများစွာသော လူသားတို့အား လိုအပ်နေပေသည်။ ယင်းလူသားတို့၏ အချင်းချင်းကြား ကူညီမှုကြောင့်သာ ကမ္ဘာလောကကြီးတစ်ခုလုံး၏ စီမံမှုသည် လည်ပတ်နေပေသည်။ ထို့ပြင် အကယ်၍ သေချာဂနစွာ ထပ်မံသုံးသပ်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် ဤကူညီမှုသည် လောကီရေးရာသက်တမ်း၌သာ အရေးကြီးသည်မဟုတ်ဘဲ သေဆုံးသည့်အချိန်မှစ၍ 'ကဗရ်'အတွင်းမြှုပ်နှံသည့်အထိ စခန်းတိုင်း၌ ထိုကူညီရိုင်းပင်းမှုအား လိုလားနေရပေသည်။ သို့သာမက ထို့နောက်ပိုင်း၌လည်း (သေသူသည်) မိမိဘက်မှ ချန်ထား၊ ကျန်ရစ်ခဲ့သော သူများ၏ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ရရန် ဒိုအာနှင့် 'စဝါးဗ်'ပို့သမှုတို့အား လိုလာနေပေသည်။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ပြည့်ဝစုံလင်လှစွာသော အမြော်အမြင်တော်နှင့် ပြီးပြည့်စုံလှစွာသော တန်ခိုးတော်ဖြင့် ဤကမ္ဘာလောကကြီးအား ထိုသို့ ပြတ်သားခိုင်မာသော စီမံမှုမျိုးဖြင့် ပြုထားပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လူသားတိုင်းကို အခြားသောသူများအား လိုလားသူအဖြစ် ပြုထားပေသည်။ ဆင်းရဲသောသူသည် ငွေကြေးအဖို့ ချမ်းသာသူများကို လိုလားတောင့်တနေကြကာ အလွန်ချမ်းသာသည်ထက် ချမ်းသာသော နေရှင်ကြီးများသည်လည်း ကြီးပမ်းမှု၊ ခက်ခဲသော လုပ်ရပ်များအတွက် ဆင်းရဲသော အလုပ်သမားများအား လိုလားနေပေသည်။ ကုန်သည်များသည် ဝယ်သူများကို လိုလားနေ၍ ဝယ်သူသည် ကုန်သည်များကို လိုလားကာ အိမ်ဆောက်သော အိမ်ပိုင်ရှင်သည့် ပန်းရံဆရာ၊ ပန်းပုဆရာနှင့် လက်သမားဆရာတို့ကို လိုလားနေပေသည်။ ထို့ပြင် ဤဆရာများအားလုံးသည်လည်း ယင်းအိမ်ရှင်အား လိုလားနေသည်။ အကယ်၍ ဤကမ္ဘာအနှံ့အပြား လွှမ်းခြုံမှုအလုံးစုံ၏ လိုလားချက်သည် မတည်ရှိဘဲ ကူညီမှုသည် စာရိတ္တ မွန်မြတ် ကြီးကျယ်ခြင်းအပေါ်၌သာ တည်ရှိနေသည်ဆိုလျှင် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မည်သူ၏အလုပ်ကို ပြုလုပ်ပေးပေမည်နည်း။ ၎င်း၏ ရလဒ်သည် ထိုပုံစံကဲ့သို့သာ ဖြစ်နေပေမည်။ အကြင်ပုံစံသည် စာရိတ္တကိုသာ တန်ဖိုးထား ချစ်မြတ်နိုးသောသူများအနေဖြင့် ဤကမ္ဘာလောကကြီး၌ ဖြစ်နေပေသည်။

ထို့ပြင်တာဝ အကယ်၍ ကဏ္ဍအလိုက် တာဝန်ခွဲဝေယူခြင်း၏ ကိစ္စရပ်ကို အာဏာပိုင်အစိုးရ၏ အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်မှ တရားဥပဒေ၏ ပုံစံမျိုးဖြင့် ထုတ်ပြန်ထားလျှင်လည်း ယင်းပုံစံ၏ အဆုံးရလဒ်သည် ယနေ့ ကမ္ဘာလောကကြီး၌ လိုက်နာမှုကင်းမဲ့သော ဥပဒေမည်သည် ကမ္ဘာ့ဥပဒေအနေဖြင့် ဖြစ်ပေါ်နေသော ကိန်းကိုသာ ဆိုက်ရောက်သွားမည်ဖြစ်သည်။ ဈေးနှင့် ရုံးများ၌ လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှု၊ မလို

အပ်အဲ ထောက်ထားအားနာမှု၊ တာဝန်မသိမှုနှင့် လိုက်နာမှုကင်းမဲ့သော ဥပဒေသတို့သည် ဖြစ်နေပေသည်။ ဤသည် အမြော်အမြင်အရှိဆုံး ဖြစ်တော်မူသော အသျှင်၊ အရာရာကို စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စီမံကိန်းသာလျှင် ဖြစ်သည်။ လူအမျိုးမျိုး၏ စိတ်နှလုံးသားများအတွင်း၌ လုပ်ငန်းမျိုးစုံ၏ စိတ်ထက်သန်မှုနှင့် အရည်အချင်းတို့ကို ပေါ်ပေါက်စေထားပေသည်။ ၎င်းသူတို့သည် မိမိတို့သက်တမ်း၏ အခြေခံဝင်ရိုးစွန်းကို ထိုအလုပ်ကိုသာ ပြုထားပေသည်။

သို့တည်းမဟုတ်ပါက အကယ်၍ အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် သို့မဟုတ် အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ရပ်သည် လူတို့၏ကြားဝယ် လုပ်ငန်းများကို ခွဲဝေပေးကာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ကို လက်သမားအလုပ်ပြုလုပ်ရန်အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ အချို့သော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကို ပန်းပုအလုပ်ပြုလုပ်ရန်အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ အချို့သော အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ကို တံမြက်စည်းလှည်းရန်အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ အချို့ကို ရေကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍သော်လည်းကောင်း၊ အချို့ကို စားနပ်ရိက္ခာနှင့်ပတ်သက်၍သော်လည်းကောင်း သတ်မှတ်ပေးလိုက်လျှင်မူ ယင်းတာဝန်ပေးချက်ကို နေ့တာ၏ ငြိမ်းချမ်းမှုနှင့် ညတာ၏ အိပ်ရေးကို အဖျက်ခံကာ ထိုအလုပ်၌ မည်သူက နစ်မွန်းနေပေမည်နည်း။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လူသားတိုင်းကို အကြင်အလုပ်အတွက် ဖန်ဆင်းထားတော်မူသည်။ ထိုအလုပ်အား နှစ်သက်လိုလားမှုကို ယင်းသူ၏ နှလုံးသားအတွင်းသို့ ထည့်သွင်းပေးလိုက်လေသည်။ ထိုသူသည် ဥပဒေ၏ တင်းကြပ်သော စည်းမျဉ်းမပါရှိဘဲ ထိုကဲ့သို့ အလုပ်အကျွေးပြုစုခြင်းကို မိမိသက်တမ်း၏ အလုပ်ဟူ၍ မှတ်ယူထားပေသည်။ ထိုလုပ်ငန်းကို အကြောင်းပြု၍ မိမိ၏ ဝမ်းစာကို ရှာဖွေလေသည်။ ထိုခိုင်မာပြတ်သားမှုရှိသည့် စီမံကိန်း၏ ရလဒ်မှာ လူသား၏ လိုအပ်ချက်များအလုံးစုံသည် ငွေကြေးအနည်းငယ်ကို သုံးစွဲလိုက်ခြင်းဖြင့် လွယ်ကူစွာ ရရှိပေသည်။ ချက်ထားပြီးဖြစ်သော အစားအစာ၊ ချုပ်ထားပြီးဖြစ်သော အဝတ်အထည်၊ ပြုလုပ်ထားပြီးဖြစ်သော အိမ်ထောင်ပရိဘောဂ ပစ္စည်းများ၊ ဆောက်လုပ်ထားပြီးဖြစ်သော အိမ်များအားလုံးကို လူသားတစ်ဦးသည် ငွေကြေးအချို့ကို သုံးစွဲပေးလိုက်ခြင်းဖြင့် ရရှိပေသည်။ အကယ်၍ ဤကဲ့သို့သော စီမံကိန်းမရှိပါမူ ကုဋေနှင့်အမျှ ချမ်းသာသူတစ်ဦးသည် မိမိ၏ စည်းစိမ်အားလုံးကို သုံးစွဲခြင်းဖြင့်လည်း ဂျုံစေ့တစ်စေ့ကို ရရှိနိုင်မည်ဟုတ်ပေ။ ထိုအရာများသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အစီအစဉ်သာဖြစ်သည်။ ၎င်းမှာ အသင်သည် တည်းခိုခန်းတစ်ခုတွင် နေထိုင်ရင်း အသင့်အကျိုး ခံစားလျက်ရှိသော အရာဟူသမျှအပေါ် လေ့လာသုံးသပ်မည်ဆိုလျှင် သိရှိရမည်မှာ ဂျုံသည် အမေရိကန်မှ ထွက်သည်၊ ပန်ကျာပ်မှ အသားသည် စင်ဒ်မှ မဆလာသည် နိုင်ငံအသီးသီးမှ ပန်းကန်နှင့် ရေခဲသေတ္တာသည် နိုင်ငံအသီးသီးမှ အလုပ်သမားများနှင့် ချက်ပြုတ်သူသည် မြို့နယ်အသီးသီးမှ အသင့်အား ပြုစုလျက် ရှိကြသည်။ အစားတစ်လုပ် အသင့်ပါးစပ်အတွင်း ရောက်ရှိရန်အတွက် စက်ယန္တယားများ တိရစ္ဆာန်များ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြရသည်။ သို့မှသာ အသင့်အား အရသာရှိသော အစားအစာတစ်လုပ် ရရှိစေပါသည်။ နံနက်အချိန် အသင် အပြင်ထွက်ပြီး လေးငါးမိုင်မျှ သွားရန် စွမ်းအား (သို့) အချိန်လည်း မရှိပေ။ အသင်သည် မိမိနှင့် အနီးစပ်ဆုံးနေရာမှ အငှားကား၊ ဆိုက်ကားတစ်စီး ရပ်ထားသည်ကို

တွေ့ရမည်။ ယင်းအငှားကား၏ သံထည်သည် ဩစတေးလျမှ သစ်သားသည် မြန်မာမှ စက်ပစ္စည်းသည် အမေရိကန်မှ မောင်းသူနှင့် လိုက်သူမှာ နေရာအသီးသီးမှ ဖြစ်သည်။ ဤသို့ နေရာအနှံ့အပြားမှ ပစ္စည်းများနှင့် အဖန်ဆင်းခံများသည် အသင့်အား ပြုစုရန် စောင့်ဆိုင်းနေကြသည်။ ၎င်းတို့အား အသင့်အနေနှင့် ငွေကြေးအချို့ပေး၍ ပြုစုမှုကို ရယူနိုင်သည်။ ယင်းအရာများကို ဤသို့ အသင့်အတွက် အဆင်သင့်ဖြစ်ရန် မည်သည့်အစိုးရ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကမျှ အတင်းအကြပ်ခိုင်းထားခြင်းလည်း မရှိပေ။ လူများ၏ နှလုံးသားအား စိုးပိုင်တော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် 'ဖြစ်စေ' ဆိုသော နည်းစနစ်ဖြင့် နှလုံးသားတိုင်းအပေါ် အဆိုပါအတိုင်း ဖြစ်ရှိရန် ခိုင်းစေခြင်းသာ ဖြစ်ချေသတည်း။

မျက်မှောက်ခေတ်ရှိ ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံများသည် ထိုသဘာဝစီမံကိန်းကို ပြောင်းလဲစေ၍ 'မည်သူတို့သည် မည်သည့်အလုပ်ကို ပြုလုပ်ရမည်နည်း' ဟူသော ယင်းအချက်များကို အာဏာပိုင်အစိုးရအပေါ် တာဝန်ပေးအပ်လိုက်သည်။ ယင်းစီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် ၎င်းအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းသည် ဦးစွာပထမ အဓမ္မမှု၊ အကျပ်ကိုင်မှုနှင့် ညှဉ်းပန်းမှု၏ အကြောင်းခံဖြင့် လူသားတို့၏ ပင်ကိုယ်လွတ်လပ်မှုကို ပိတ်ပင်ရပေသည်။ အကြင်အချက်၏ နောက်ဆက်တွဲအကျိုးဆက်၌ ထောင်ပေါင်းများစွာသော လူသားတို့ကို သတ်ဖြတ်ပစ်ရပေသည်။ ထောင်ပေါင်းများစွာသော သူတို့ကို အကျဉ်းချထားရပေသည်။ ကျန်ရှိသော သူတို့ကို လွန်စွာ အကျပ်ကိုင်မှု၊ ညှဉ်းပန်းမှုဖြင့် စက်ယန္တရားများကဲ့သို့ အသုံးပြုကြပေသည်။ ဤအကြောင်းတရား နိဂုံး၌ အကယ်၍ နေရာတစ်ခုခုတွင် အရာအချို့၏ ထွက်ကုန်သည် သာလို၍ ထွက်လာသည်ဆိုလျှင်လည်း လူသားတို့၏ လူ့ကျင့်ဝတ်ကို ဖျက်သိမ်း၍ တိုးတက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ရှိရာ ဤပုံပန်းသဏ္ဌာန်သည် ဈေးပေါသည်ဟူ၍ ဆိုမရပေ။ တန်ခိုးတော်အသျှင်မြတ်၏ ချမှတ်ပေးထားသော သဘာဝစီမံကိန်း၌ လူသားတိုင်းသည် ပင်ကိုယ်လွတ်လပ်ခွင့် ရရှိသကဲ့သို့ သဘာဝကဏ္ဍအလိုက် တာဝန်ခွဲဝေမှုသည် ဗီဇသဘောသဘာဝ တရားများကို အခြေခံ၍ သီးသန့်လုပ်ငန်းရပ်များအဖို့ အကျပ်ကိုင်ခြင်း ခံရခြင်း၏ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်အဖြစ် တည်ရှိသကဲ့သို့ ထိုအကျပ်ကိုင်ခြင်း ခံရခြင်းသည်လည်း မိမိ၏ ဗီဇသဘောအရသာ ဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ယင်းအချက်ကို မည်သူမှ အတင်းအဓမ္မဟူ၍ မခံစားကြပေ။ လွန်စွာ စွမ်းစွမ်းတမံ ကြိုးပမ်းသော သေးသိမ်သည်ထက် သေးသိမ်သော အလုပ်များအတွက် ကိုယ်တိုင် ရှေ့သို့ရောက်အောင် ကြိုးပမ်းသူများနှင့် ကြိုးစား၍ ရယူသော သူတို့သည် နေရာတိုင်း၊ ခေတ်တိုင်း၌ တွေ့မြင်ရပေသည်။ အကယ်၍ အာဏာပိုင်အစိုးရအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် ယင်းသူတို့ကို ထိုလုပ်ငန်းရပ်အတွက် အတင်းအဓမ္မ စေခိုင်းလာမူ ဤသူများအားလုံးသည် ထိုနေရာမှ ထွက်ပြေးသွားကြပေလိမ့်မည်။

အချုပ်မှာ စကြဝဠာကြီးတစ်ခုလုံး၏ စီမံခန့်ခွဲမှုသည် မိမိတို့အချင်းချင်းကြား ပတ်သက်မှုအပေါ်၌ တည်ရှိနေပေသည်။ သို့ရှိသော်လည်း ၎င်းပုံပန်းသဏ္ဌာန်၏ ဒုတိယရှုထောင့်လည်း ရှိပေသည်။ ၎င်းမှာ အကယ်၍ ရာဇဝတ်မှုများ၊ ခိုးယူမှုများ၊ လုယက်မှုများနှင့် သတ်ဖြတ်မှုများ အစရှိသည်တို့၌ ဤသူတို့

သည် အချင်းချင်း ရိုင်းပင်းကူညီကြကာ နိုးယူ၊ လုယက်ခြင်း၏ ကြီးကျယ်နိုင်မာသော အဖွဲ့အစည်းကြီးများကို တည်ထောင်ကြမှု ဤပုံစံဖြင့် ရိုင်းပင်းကူညီခြင်းမျိုးသည် ဤလောက၏ စီမံကိန်းအလုံးစုံကို ကပြောင်းပြန်ဖြစ်အောင် ပြုနိုင်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့သော ကူညီရိုင်းပင်းမှုသည် နစ်ဖက်သွားဓါးကဲ့သို့ မိမိကိုယ်ကို မိမိအဖို့လည်း ပြတ်နိုင်သကဲ့သို့ ကြေ၀ဠာကြီး၏ စီမံကိန်းကိုလည်း ပျက်စီးအောင် ပြုနိုင်ပေသည်။ ဤကမ္ဘာလောကကြီးသည် အကောင်းနှင့်အဆိုးကို ဒွန်တွဲထားသော နေရာဌာနဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် ရာဇ၀တ်မှုများ၊ တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်မှုများ၊ သို့မဟုတ် ဆုံးရှုံးမှုရောက်ရှိစေရန်အတွက် မိမိတို့အချင်းချင်းကြားရှိ စွမ်းအင် အင်အားကို အသုံးပြုတတ်ကြောင်းသည် တစ်စုံတစ်ရာမဖြစ်ထိုက်၍ ဝေးကွာသော အချက်ဟူ၍ မမှတ်ယူအပ်ပေ။ ဤသည် ဖြစ်နိုင်ဖွယ်အချက်သာ ဖြစ်ရှိရုံသာမက ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း လောက၏ ရှေ့မှောက်သို့ ရောက်ရှိလာလေသည်။ သို့ရှိရာ ထိုအချက်အား ပြန်လည်တုံ့ပြန်မှုပြုရန်အတွက် ကမ္ဘာလောက၏ ဉာဏ်ကြီးရှင်များသည် မိမိတို့အား ကာကွယ်ရန်အတွက် အမျိုးမျိုးသော သီအိုရီ (ရှုမြင်သုံးသပ်ချက်) များအပေါ် သီးသန့်အဖွဲ့အစည်းများ သို့မဟုတ် မျိုးနွယ်အုပ်စုများ၏ အခြေခံအုတ်မြစ် မဏ္ဍိုင်ကို ချပေးထားသည်။ အသင်းအဖွဲ့တစ်ခု၊ သို့မဟုတ် မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်အုပ်စုနှင့် ဆန့်ကျင်ကာ အခြားသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု သို့မဟုတ် မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်အုပ်စုသည် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှုကို ပြုလာမူ ဤအုတ်မြစ်ချခြင်း ခံထားရသော အဖွဲ့အစည်းသည် ယင်းတိုက်ခိုက်လာရောက်သော သူတို့အား ရင်ဆိုင်ရာ၌ အချင်းချင်းကြားရှိ အင်အားကို အသုံးပြု၍ တားဆီးမှုပြုနိုင်ရန် ဖြစ်သည်။

မျိုးနွယ်အုပ်စုများဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏ ကွဲပြားမှုများ

အစ်ဒွလ်ကရင်းမ် ရှဟာရ်စသာနီး၏ မိလလ်လိုနဟလ်ထဲ၌ ပါရှိသည်မှာ ‘လူ့ဘောင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ လောက သာပို မတိုးတက်သေးမီကာလ၌ ကမ္ဘာလောက၏ အရပ်လေးမျက်နှာကို ထောက်ရှု၍ မျိုးနွယ်အုပ်စု (၄) စုသာ ရှိနေသည်။ အရှေ့ဘက်တိုင်းသား၊ အနောက်ဘက်တိုင်းသား၊ တောင်ဘက်တိုင်းသားနှင့် မြောက်ဘက်တိုင်းသားဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ၄င်းတို့ထဲမှ အရပ်မျက်နှာတိုင်း၌ရှိသော သူတို့သည် မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိတို့ မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်အုပ်စုနှင့် အခြားသောသူများကို အခြားသော မျိုးနွယ်အုပ်စုဟူ၍ မှတ်ယူထားကြသည်။ ထိုသို့ မျိုးနွယ်အုပ်စုဝင်ဖြစ်ခြင်းအပေါ် မူတည်၍ ကူညီရိုင်းပင်းခြင်းကို တည်ထောင်မှုပြုထားသည်။ ထို့နောက် လူ့ဘောင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ စည်ကားမှု ကျယ်ပြန့်လာသောအခါ အရပ်မျက်နှာတိုင်း၌ရှိသော သူများတွင် ဆွေမျိုးသားချင်းဖြစ်ခြင်း၏ အခြေခံစည်းမျဉ်းအပေါ် မူတည်၍ မျိုးနွယ်အုပ်စုဖြစ်ခြင်းနှင့် ပူးပေါင်းညီညွတ်ခြင်းဟူ၍ သတ်မှတ်ခြင်း၊ မည်သည့်အခြေခံဥပဒေတစ်ရပ်အဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာပြန်သည်။ အာရစ်နိုင်ငံ၏ စီမံမှုအလုံးစုံသည် ထိုသို့ ဆွေမျိုးသားချင်းတော်စပ်ခြင်းနှင့် မျိုးနွယ်အုပ်စုဖြစ်ခြင်း၏ အုတ်မြစ်မဏ္ဍိုင်အပေါ်၌ တည်ရှိနေပေသည်။ ထိုအချက်အပေါ် မူတည်၍ စစ်ပွဲများကို ဆင်နွှဲကြပေသည်။ ဗနူဟာရှင်မ်တို့သည် မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်အုပ်စုဖြစ်ပြီး ဗနူသမီးမ်သည်

ဒုတိယမျိုးနွယ်အုပ်စုဖြစ်ကာ ဗနူခုဇာအဟ်သည် တတိယမျိုးနွယ်အုပ်စုဖြစ်ပေသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ ယနေ့ထိတိုင် ဇာတ်နိမ့်၊ ဇာတ်မြင့် ခွဲခြားခြင်း ရှိနေသည်။

အရှေ့တိုင်းသားများ၏ ခေတ်သစ်သည် မိမိတို့၏ ပင်ကိုယ်သွေးမျိုးတော်စပ်ခြင်းကို မထားရှိ၍ ကမ္ဘာလောက၏ သွေးမျိုးသားချင်းများကိုလည်း တစ်စုံတစ်ရာ တည်ရှိသည်ဟူ၍ မမှတ်ယူထားပေ။ ကမ္ဘာလောကကြီး၌ ၎င်းသူတို့၏ တိုးတက်မှု ရယူပေါ်ကြသောအခါဝယ် သွေးမျိုးသားချင်းတော်စပ်ခြင်းဆိုင်ရာ မျိုးနွယ်အုပ်စုပိုင်းဆိုင်ရာ မျိုးနွယ်အုပ်စုများ ပေါ်ပေါက်တည်ရှိခြင်းနှင့် ကဏ္ဍအလိုက် ကွဲပြားခြင်းတို့ကို ပပျောက်အောင်ပြု၍ နယ်မြေပိုင်းဆိုင်ရာ၊ တိုင်းဌာနပိုင်းဆိုင်ရာ မွေးရပ်မြေများဆိုင်ရာနှင့် ဘာသာစကား ဘာသာ သဘာဝပိုင်းဆိုင်ရာတို့၏ အခြေခံအချက်များအပေါ် မူတည်၍ လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ၍ သီးသန့်မျိုးနွယ်အုပ်စုဝင်များအဖြစ် တည်ထောင်ထားပေသည်။ ယနေ့မျက်မှောက်ခေတ်၌ ဤထုံးတမ်းစဉ်လာသည် ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် ကမ္ဘာလောကကြီးတစ်ခုလုံး၌ ပျံ့နှံ့လျက်ရှိနေသည်။ မွတ်စ္လင်မ်လူမျိုးများအပေါ် ဤသက်ရောက်မှုသည် လွှမ်းမိုးလာလေသည်။ အာရဗီ၊ တူရကီ၊ အီရာကီ၊ စင်းန်ဒီဟူ၍ ခွဲခြားထားရုံသာမက ၎င်းတို့အတွင်း၌မှာပင် ထပ်ဆင့်ခွဲလျက် မိစ္စရီ၊ ရှာမီ၊ ဟေဂျာဇီ၊ နဂ်ဒီ၊ ပန်ဂျာဗီ၊ ဘန်ဂါလီ၊ စင်န်ဒီနှင့် ဟင်န်ဒီး အစရှိသည်တို့ဖြင့် သီးသန့်မျိုးနွယ်များအဖြစ် ဖြစ်ပေါ်တည်ရှိနေပေသည်။ အုပ်ချုပ်မှုပိုင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းရပ်အလုံးစုံသည် ထိုအခြေခံစည်းမျဉ်းများအပေါ်၌သာလျှင် ကျင့်သုံးမှုကို ပြုလာကြကာ ဌာနေတိုင်းဆိုင်ရာ ဘက်လိုက်သိတတ်မှုသည် ၎င်းတို့၏ အရိုး၊ အကြောအတွင်းသို့ပင် စိမ့်ဝင်နေပေသည်။ တိုင်းဌာနေအတွင်း၌ရှိသော သူတို့၏ ကူညီရိုင်းပင်းမှုသည် ထိုအခြေခံဥပဒေသအပေါ်၌သာလျှင် မူတည်နေသည်။

မျိုးနွယ်အုပ်စုပိုင်းဖြစ်ပေါ်ခြင်းနှင့် ညီလုံးညီညွတ်ခြင်းအတွက် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ ညွှန်ကြားချက်

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် လူသားတို့ကို တစ်ဖန် မေ့လျော့နေသော သင်ခန်းစာအား သတိရစေပြန်သည်။ စူရာဟ်နေဆာအ်၏ အစအာယသ်တော်များအတွင်း၌ အသင်တို့အားလုံးသည် မိခင်၊ ဖခင်တစ်ဦးတည်း၏ သားစဉ်မြေးဆက်များဖြစ်သည်'ဟူ၍ ရှင်းလင်းစွာ မိန့်ထားတော်မူပေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ထိုအချက်အား ရှင်းလင်းတင်ပြခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နောက်ဆုံးဟဂ်ျ၏ မိန့်ခွန်းတော်၌ 'အရဗ်လူမျိုးတစ်ဦးသည် အခြားသောလူမျိုးတစ်ဦး အပေါ်၌သော်လည်းကောင်း၊ အသားအရေဖြူသော သူတစ်ဦးသည် အသားအရေ မဲနက်သောသူတစ်ဦး အပေါ်၌သော်လည်းကောင်း သာပိုထူးကဲသည်ဟူ၍ မရှိပေ။ ထူးကဲမြင့်မြတ်ခြင်း၏ အခြေခံမူတည်ချက်သည် 'သက္ကဝါ' (အပြစ်ဒုစရိုက်ရှောင်ကြဉ်ခြင်း) နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ကို နာခံရာ၌ မူတည်နေပေသည်'ဟူ၍ ကြေငြာတော်မူခဲ့သည်။ ထိုကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ ညွှန်ကြားမှုသည်

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

(မုအ်မင်န်အချင်းချင်း ညီရင်းအစ်ကိုများဖြစ်သည်) ဟူ၍ ကြေငြာတော်မူကာ အီသီယိုပီးယားနိုင်ငံသား ကပ္ပလီလူမျိုးကို အသားအရေအနီရောင်သန်းသော တူရကီလူမျိုးနှင့် ရောမလူမျိုးများအပေါ်သို့လည်းကောင်း၊ အခြားသောနိုင်ငံများမှ ဓာတ်နိမ့်သော သူများကို အရပ်နိုင်ငံ၏ ကူရိုက်ရှ်လူမျိုးတို့နှင့် ဟာရှေမီလူမျိုးတို့ဖြင့် ညီနောင်အဖြစ် ပြုစေလိုက်ပေသည်။ မျိုးနွယ်အုပ်စုဝင်ဖြစ်ခြင်းနှင့် ဆွေမျိုးသားချင်းတော်စပ်ခြင်းကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်အား ယုံကြည်သောသူများကို မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်အုပ်စုနှင့် မယုံကြည်သော သူများကို ဒုတိယအခြားသော မျိုးနွယ်အုပ်စုဝင်အဖြစ်ဟူသော အခြေခံအုတ်မြစ် မဏ္ဍိုင်အပေါ် တည်ထောင်ထားလိုက်ပေသည်။ ဤဥပဒေသည်သာလျှင် အာဇူဂျဟာလ်နှင့် အာဗူလဟာဗ်တို့နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ အကြား ဆွေမျိုးတော်စပ်မှုကို ဖြတ်တောက်ပစ်လိုက်သော အရာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဘေလားလ်ဟဗ်ရှီးနှင့် ဆူဟိုက်ဗ်ရူးမီးသခင်ကြီးတို့ဖြင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်မှုကို ဆက်သွယ်ပေးလိုက်သော အရာဖြစ်ပေသည်။

ဤမျှခန့် အတိုင်းအတာထိတိုင် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်က ကြေငြာချက် ထုတ်ပြန်ထားသည်မှာ-

خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَّمِنْكُمْ مُّؤْمِنٌ

(အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အားလုံးကို ဖန်ဆင်းတော်မူ၍ တစ်ဖန် အဖွဲ့အစည်း (၂) ရပ်အဖြစ် ခွဲဝေလိုက်သည်။ အချို့သောသူများသည် ကာဖိရ် (သွေဖည်ငြင်းဆန်သောသူများ) ဖြစ်သွားကြ၍ အချို့သောသူများသည် မုအ်မင်န် (အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်သူများ) ဖြစ်သွားကြပေသည်။

[၆၄ : ၂]

'ဗဒရ်'၊ 'အုဟုဒ်'၊ 'အဟ်ဇာဗ်' နှင့် 'ဟိုနိုင်းန်' စစ်ပွဲများ၌ ထိုကျမ်းမြတ်၏ ခွဲဝေမှုကို လက်တွေ့ကျကျ ပြသသော အချက်သည် ထင်ဟပ်နေပေသည်။ ဆွေမျိုးသားချင်းတော်စပ်သော ညီအစ်ကိုသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ကို နာခံမှုမပြုသောအခါဝယ် မွတ်စ္စလင်မ် (အမိန့်နာခံသူ) ညီအစ်ကို၏ ညီအစ်ကို၏ ဆွေမျိုးတော်စပ်မှုနှင့် ရိုင်းပင်းမှု၏ နှောင်ကြိုးသည် ပြတ်တောက်သွားပေသည်။ ထိုညီအစ်ကို တော်စပ်သူသည် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် ဖြစ်သွားသော ညီအစ်ကိုတော်၏ ဓါးသွားအောက်သို့ ရောက်ရှိသွားပေသည်။ ဆွေမျိုးသားချင်းတော်စပ်သော ညီအစ်ကိုတော်သည် ဓါးဖြင့် တိုက်ခိုက်ရန် ရောက်ရှိလာသည်ဆိုလျှင် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်ညီနောင်သည် အကူအညီများပေးရန် ရောက်ရှိလာပေသည်။ 'ဗဒရ်' စစ်ပွဲ၊ 'အုဟွဒ်' စစ်ပွဲနှင့် 'ခန်ဒပ်က်' စစ်ပွဲတို့၏ ဖြစ်အင်များသည် ယင်းအချက်အပေါ် သက်သေထားလျက် ရှိနေပေသည်။

တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ရိုင်းပင်းကူညီမှု၏ ဤသို့ အဓိပ္ပာယ်ရှိသည့် သဘာဝကျ မှန်ကန်သော အခြေခံဥပဒေဘောင်ကို ပြသလျက် ရှိနေပေသည်။

تَعَاوَنُوْا عَلَى الْبِرِّ وَ التَّقْوٰى وَلَا تَعَاوَنُوْا عَلَى الْاِثْمِ وَ الْعُدْوَانِ

သေချာစွာထပ်မံ၍ စမ်းစစ်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ‘မွတ်စ္လင်မ်ညီနောင်များကိုသာ ကူညီရိုင်းပင်း၍ မွတ်စ္လင်မ်မဟုတ်သူများကို ရိုင်းပင်ကူညီရန်မလို’ ဟူသော ခေါင်းစဉ်စားသားမျိုးကို မတင်ပြထားပေ ။ သို့သာမက မွတ်စ္လင်မ်တို့နှင့်အတူ ကူညီမှုပြုရန် အခြေခံဥပဒေဘောင်ဖြစ်သော ကောင်းရာကောင်းကျိုးနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ရန်အချက်၌ ကူညီမှုပြုရန်၏ မဏ္ဍိုင်ဥပဒေသကို သတ်မှတ်ပေးထားတော်မူပေသည်။

အကြင်အထက်ဖော်ပြပါ ရှင်းလင်းချက်၏ ရှင်းလင်းသော အလိုသဘောမှာ မွတ်စ္လင်မ် (အမိန့်နာခံသူ) ညီနောင်သည်လည်း အကယ်၍ အမှန်တရားနှင့် ဆန့်ကျင်၍ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုဘက်သို့ ရောက်ရှိနေလျှင်မူ မတရားသမှုနှင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုအပေါ် ၎င်းအား အကူအညီမပေးရပေ။ သို့သာမက ထိုမွတ်စ္လင်မ်ညီနောင်၏ လက်ဝယ်အတွင်းမှ မတရားသမှုနှင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုတို့မှ ရပ်တန့်စေရန်ကို ကြိုးစားမှု ပြုရပေမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စင်စစ် ဤသို့ ရပ်တန့်၊ တားမြစ်မှုကို ပြုခြင်းသည်သာလျှင် ၎င်းအား မှန်ကန်သည့် ပုံစံသဘောမျိုးဖြင့် ကူညီမှုပြုခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့မှသာ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုကြောင့် ၎င်း၏ နှစ်ဘဝစလုံး၌ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု မဖြစ်ရှိစေရန်ဖြစ်သည်။

မှန်ကန်သော ဗုခါရီကျမ်းနှင့် မွတ်စ္လင်မ်ကျမ်း၌ ဟဇရတ်အနတ်စ် ؓ သခင်ကြီးမှတစ်ဆင့်ဆင့်ပြန်ချက်လာရှိသည်မှာ တမန်တော်မြတ် ﷺ မိန့်တော်မူသည်။

اُنْصُرْ اَخَاكَ ظَالِمًا اَوْ مَظْلُوْمًا

‘မိမိ၏ ညီနောင်မိတ်ဆွေအား ကူညီမှုကို ပြုပါ။ ၎င်းသည် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သူဖြစ်စေ၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းခံရသူဖြစ်စေ။’

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်လာ သင်ကြားမှုများကို ဦးလည်မသုန် လိုက်နာမှုကို ပြုကြပြီးဖြစ်သော ဆွဟာဗာသခင်ကြီးများက အံ့ဩစွာဖြင့် ‘အို၊ ကိုယ်တော်၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းခံရသော ညီနောင်မိတ်ဆွေအား ကူညီရန်အချက်ကိုမူ ကျွန်ုပ်တို့ သဘောပေါက်ကြသည်။ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သောသူအား အကူအညီပေးရန် အချက်၏ အလိုသဘောသည် မည်ကဲ့သို့နည်း’ ဟူ၍ မေးမြန်းကြသည်။ တမန်တော်မြတ်က ‘၎င်းအား ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုပြုခြင်းမှ တားမြစ်ကြကုန်။ ဤသည် ၎င်းအား ကူညီမှုပြုခြင်းဖြစ်သည်’ ဟူ၍ ဖြေကြားတော်မူသည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ထိုသင်ကြားညွှန်ပြမှုသည် ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုခြင်းနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ရန်အချက်ကို အခြေခံ မှတ်ကျောက်အဖြစ် ပြသထားသည်။ ထိုအချက်အပေါ်၌သာလျှင် မွတ်စ္လင်မ်မျိုးနွယ်အုပ်စုဆိုင်ရာ၏ တည်ထောင်မှုကို ရပ်တည်စေထားသည်။ ယင်းအချက်အပေါ်၌သာလျှင် မူတည်၍ အချင်းချင်း ရိုင်းပင်းကူညီရန် ဖိတ်ခေါ်ထားသည်။ ထိုအချက်နှင့် ဆန့်ကျင်၍ اِثْمٌ ‘အစ်မွန်း’ (ပြစ်မှုဒုစရိုက်) နှင့် عُدْوَانٌ ‘အွဒ်ဝါးန်’ (မလိုမုန်းတီးမှု) ကို ပြင်းထန်လှစွာသော

ပြစ်မှုဒုစရိုက်ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားသည်။ ယင်းအချက်များအား ကူညီရန် တားမြစ်ထားသည်။ بِرٌّ 'ဗစ်ရ်' နှင့် 'သက္ကဝါ'ဟူ၍ စကားလုံးနှစ်လုံးအား ရွေးချယ်မိန့်မြွက်ထားသည်။ နှောင်းပိုင်းခေတ် အကျယ်ချဲ့ ဖွင့်ဆိုသော ပညာရှင်များသည် 'ဗစ်ရ်'၏အဓိပ္ပာယ်သည် ဤနေရာ၌ ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများကို ပြုမူဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် تَقْوٰى 'သက္ကဝါ'၏ အဓိပ္ပာယ်သည် မကောင်းမှု၊ အကုသိုလ်ဒုစရိုက်များကို စွန့်လွှတ်ခြင်းဟူ၍ ပြဆိုထားသည်။ إِثْمٌ 'အစ်မွန်း'ဟူသော စကားလုံးသည် လွှမ်းခြုံ၊ ခြုံငုံ၍ သုံးသည့် ပြစ်မှုဒုစရိုက်များဟူသော အဓိပ္ပာယ်ရ၍ ၄င်းအဓိပ္ပာယ်သည် တာဝန်ဝတ္တရားများနှင့် ပတ်သက်၍ဖြစ်စေ ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် ပတ်သက်၍ဖြစ်စေ ဖြစ်သည်။ عُدْوَانٌ 'အွုဒ်ဝါန်' ဟူသော စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်သည် အတိုင်းအထက်အလွန် ဖြစ်ခြင်းမည်၏။ မတရားသမှုဖြစ်ခြင်းနှင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း မည်၏။

بِرٌّ 'ဗစ်ရ်' (ကောင်းမှုကုသိုလ်ပြုမူခြင်း) နှင့် 'သက္ကဝါ'ပြစ်မှုဒုစရိုက်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း) အပေါ် အကူအညီပြုရန်အတွက် တမန်တော်မြတ် ﷺ မိန့်တော်မူထားသည်။

اَلدَّالُّ عَلَى الْخَيْرِ كَفَاعِلِهِ

အဓိပ္ပာယ်။ ။ အကြင်သူသည် အခြားသူတစ်ဦးကို မှန်မြတ်သော လမ်းစဉ်တစ်ရပ်ကို ပြသပါမူ ထိုကျင့်ကြံမှုကို ၄င်းကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်ဘိသကဲ့သို့ ကုသိုလ်အကျိုးစဝါးဗ်ကို ရရှိပေသည်။ ဤဟဒီးစ်တော်ကို အိမ်နေကစီးရ်သခင်ကြီးသည် ဗစ်ဇားဗ်၏ အမှီသဟဲဖြင့် ဆင့်ပြန်ထားပေသည်။ ဆွဟီးဟ်ဘိုခါရီကျမ်း၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ 'အကြင်သူသည် လူသားတို့ကို 'ဟေဒါယသ်' (တရားလမ်းမှန်) နှင့် မှန်မြတ်သော လုပ်ငန်းရပ်ဘက်သို့ ဖိတ်ခေါ်မှုပြုပါမူ ထိုဖိတ်ခေါ်မှုကို လက်ခံ၍ ပြုပါမူ ကျင့်ကြံသော သူများနည်းတူ (၄င်းတို့၏ အကျိုးစဝါးဗ်၌ လျော့နည်းမှုကို မပြုဘဲ) အကျိုးစဝါးဗ်ကို ရရှိမည်ဖြစ်သည်။ အကြင်သူတစ်ဦးသည် လူသားတို့ကို လမ်းလွဲ၊ လမ်းချော်မှုလမ်းစဉ် တစ်ရပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုဒုစရိုက် တစ်စုံတစ်ရာဘက်ကိုသော်လည်းကောင်း ဖိတ်ခေါ်ပေသည်။ သို့ရှိရာ ၄င်းနစ်မွန်းစေသော သူများ၏ ပြစ်ဒဏ်များ၏ ဆတူအနည်းငယ်မျှ လျော့နည်းမှုမရှိစေဘဲ ထိုလမ်းညွှန်ပြသသောသူသည် ခံစားရပေမည်။

အိမ်နေကစီးရ်သခင်ကြီးသည် သွာဗ်ရာနီ၏ ဆင့်ပြန်ချက်ဖြင့် ဆင့်ပြန်ထားသည်မှာ 'အကြင်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ဇွာလင်မ်' (ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သူ) တစ်ဦးနှင့်အတူ ၄င်းအား အကူအညီပေးရန် လျှောက်လှမ်းမည်ဆိုပါက ထိုသူသည် အစ္စလာမ်သာသနာ၏ ဘောင်အပြင်သို့ ရောက်ရှိသွားပေသည်'ဟူ၍ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မိန့်မြွက်ထားတော်မူပေသည်။ ထိုဟဒီးစ်တော်မြတ်အား ထောက်ရှု၍ အတိတ်ခေတ်ရှိ သူတော်စင်အကြီးအကဲများသည် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သော ဘုရင်များ၏ လက်အောက်၌ အမှုထမ်းခြင်းနှင့် ရာထူး၊ ဂုဏ်ထူးတို့အား လက်ခံခြင်းမှ လွန်စွာ ရှောင်ကြဉ်ကြသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ

ထိုသို့ လက်ခံပြုမူလိုက်ခြင်းဖြင့် ၎င်းတို့၏ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုအား အကူအညီပေးရာ ရောက်ပေသည်။ သဖ်စီးရေရှုဟွလ်မအားနီကျမ်းအတွင်း၌

فَلَنْ اَكُوْنَ ظَهِيْرًا لِّلْمُجْرِمِيْنَ

ဟူသော အာယသ်တော်၏ အောက်၌ ဤဟဒီးစ်တော်မြတ်ကို ဆင့်ပြန်ထားပေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ ‘ကေယာမသ်’နေ့၌ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သူများနှင့် ၎င်းတို့အားအားပေးအားမြှောက်ပြုသော သူများ အဘယ်မှာနည်း’ဟူ၍ အသံပြုပေမည်။ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သူများအား မှင်ရည်နှင့် ကလောင်တံကို ကောင်းမွန်အောင် ဖန်တီးပေးသူများကိုပါမကျန် ၎င်းတို့အားလုံးအား သံသေတ္တာတစ်ခုအတွင်း၌ စုရုံးစေကာ အဝယ်ငရဲဘုံအတွင်းသို့ ပစ်ချခြင်းခံရပေလိမ့်မည်။

ဤသည် ကမ္ဘာလောက၌ ကောင်းမွန်မှု၊ တရားမျှတမှု၊ ကိုယ်ချင်းစာတရားထားရှိမှုနှင့် ဆက်ဆံရေးပြေပြစ်မှုတို့ကို ဖြန့်ဖြူးပို့ချရန်အတွက် သာသနာဝင်တိုင်းကို ဖိတ်ခေါ်သူတစ်ဦးချင်းအနေဖြင့် ရပ်တည်စေထားသော ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်နှင့် ‘စွန္နသ်’တော်၏ လမ်းညွှန်ပြသမှုပင်ဖြစ်သည်။ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များနှင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများအား ပိတ်ပင်တားဆီးစေရန်အတွက် သာသနာဝင်တိုင်းသည် သာသနာတော်ကို ဤကဲ့သို့သော စစ်သည်တစ်ဦးအသွင် ပြုထားသည်။ အကြင်သာသနာဝင်တစ်ဦးသည် တိတ်တဆိတ်လျှို့ဝှက်စွာ တစ်ကိုယ်ရည်တစ်ကာယတည်း တည်ရှိနေသော အချိန်၌သော်လည်းကောင်း၊ ပွင့်လင်းရှင်းလင်းစွာ အများသူငှာတို့၏ ရှေ့မှောက်၌သော်လည်းကောင်း မိမိ၏ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရန်အပေါ် အလွှာယ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ခြင်း၏ အချက်ကြောင့် မတတ်သာဘဲ ရှိနေသည်။ ထိုအမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ညွှန်ပြမှုနှင့် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ပြုပြင်ပေးခြင်း၏ အကျိုးတရားသာ ဖြစ်ပေမည်။ အကြင်အကျိုးတရားကို ကမ္ဘာလောကကြီးသည် ဆွဟာဗာသာဝကကြီးများနှင့် သာဗေအီးန်ကြီးတို့၏ ခေတ်အားတွေ့မြင်ခဲ့သည်။ ယနေ့ မျက်မှောက်ခေတ်၌လည်း အကြင်မည်သည့်တိုင်းပြည်တစ်ပြည်၌မဆို စစ်ပွဲနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စိုးရိမ်မှုနှင့် ရင်ဆိုင်လာရန်ရှိမှု မြို့အား ကာကွယ်ရန်အတွက် ရုံတော်များကို တည်ဆောက်၍ လူတိုင်းသည် မျိုးနွယ်အုပ်စုကို ဘာသာရပ်များအချို့ကို သင်ကြားပေးခြင်း၏ စီမံမှုကိုမူ ပြုပေးနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ရာဇဝတ်မှုများ ပိတ်ပင်တားဆီးစေရန်အတွက် လူသားတို့ကို ကောင်းရာညွှန်ပြသူနှင့် မကောင်းမှုကို တားမြစ်သူအဖြစ် စစ်သည်တစ်ဦးအနေအဖြစ် ပြုပေးရန် ကြိုးစားမှုကိုမူ တစ်စုံတစ်ရာ ပြုနိုင်ခွင့်မရရှိသေးပေ။ ထိုအချက်အား အကောင်အထည်ဖော် လေ့ကျင့်မှုရရှိခြင်းကို စစ်တပ်လည်း ပြုနိုင်စွမ်းမရှိသကဲ့သို့ မြို့အား ကာကွယ်ပေးနိုင်သည့် နည်းစနစ်တို့သည်လည်း မြုနိုင်စွမ်းမရှိသေးပေ။ ဤအတတ်ပညာရပ်သည်မူ သာသနာ့ထိုင်ဝိုင်း၌ သင်ပေး၊ သင်ယူပြုခြင်းဖြင့်သာ ရရှိနိုင်ပေမည်။ အကြင်အချက်သည် ယနေ့ မျက်မှောက်ခေတ်၌ ကံခေစွာဖြင့် ထိုအချက်များ၏ အမည်ကိုပင် မသိဘဲ ဖြစ်ရှိနေသည်။ ‘ဗစ်ရ်’နှင့် ‘သက္ကဝါ’ (ဆောင်ရန်နှင့် ရှောင်ရန်) ထိုအချက်အား သင်ကြားမှုနှင့် စပ်လျဉ်းသော ဝင်ဆန့်မှုသည် မျက်မှောက်ခေတ်ရှိ ကျယ်ပြန့်စွာ သင်ကြားမှုကို ပြုပေးနေသော ထိုင်ဝိုင်းများ၌မှာပင်လျှင်

ပိတ်ပင်တားဆီးလျက် ဖြစ်နေပေသည်။ 'အစ်မ်' (ပြစ်မှုဒုစရိုက်) နှင့် 'အွဒွာန်' (မလိုမုန်းတီးမှု) ၏ လမ်းတိုင်းလမ်းတိုင်းသည် ဖွင့်ဟလျက်ရှိနေသည်။ မျိုးနွယ်အုပ်စုတိုင်းသည် 'ဟလာလ်'နှင့် 'ဟရာမ်' အမှန်နှင့် အမှားတို့ကို မသိရှိကာ ဒုစရိုက်ရာဇဝတ်မှုများသည် လုပ်ငန်းသဖွယ် ဖြစ်နေသောကြောင့် စစ်သည်ရဲမက်တို့သည် မည်သည့်အတိုင်းအတာထိတိုင် ပိတ်ပင်နိုင်စွမ်း ရှိပေမည်နည်း။ ယနေ့ မျက်မှောက်ခေတ်၌ ခိုးယူလုယက်မှု၊ အရှက်ကင်းမဲ့သော ကိစ္စရပ်များနှင့် သတ်ဖြတ်မှုများသည် နေရာတိုင်းနှင့် တိုင်းပြည်အသီးသီးတို့၌ တစ်နေ့တစ်ခြား တိုးပွားများပြားလျက် ရှိလာလေရာ တရားဥပဒေဆိုင်ရာ လက်နက်များသည် ယင်းအချက်များအား တားဆီးပိတ်ပင်အောင် ပြုလုပ်နိုင်ခြင်းမှ မစွမ်းနိုင်ဘဲ ရှိနေသည်။

အထက်တင်ပြပါအချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကြောင်းခံနှစ်ရပ်သာ ရှိနေသည်။ ပထမအချက်မှာ အာဏာပိုင်အစိုးရတို့သည် ဤကုရ်အာန်ကျမ်းလာ စီမံပေးမှုမှ ဝေးကွာနေပေသည်။ ၎င်း၏ အရာရှိလူကြီးမင်းများသည်လည်း မိမိတို့၏ သက်တမ်းကို 'ဗစ်ရ်' (ကောင်းမှုကုသိုလ်ပြုခြင်း) နှင့် 'သက္ကဝါ' (အပြစ်ရှောင်ကြဉ်ခြင်း) ၏ အခြေခံစည်းမျဉ်းအား လိုက်နာရန် ဒွိဟသံသယဖြစ်နေသည်။ ယင်းအခြေခံစည်းမျဉ်းကို မကျင့်သုံးသည့်အပေါ် ထောင်ပေါင်းများစွာသော ခါးသီးမှုများကို ခံစားနေရလင့်ကစား ဂရုမမူဘဲ ရှိနေသည်။ ထိုသူတို့သည် ယင်းခါးသီးသော ဥပဒေသစည်းမျဉ်းကို စမ်းစစ်လိုသော သဘောမျိုးဖြင့် တစ်ကြိမ်တစ်ခါ မြည်းစမ်းကြည့်လိုက်လျှင် ကောင်းလေစွ။ မည်ကဲ့သို့ တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ ကြားဝယ် ငြိမ်းချမ်းသာယာစွာ လုပသော သက်တမ်းကို ချီးမြှင့်ခြင်းခံရမည်ဖြစ်သော တန်ခိုးတော်ရှင်၏ ဖန်ဆင်းပေးမှုကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

ဒုတိယအချက်မှာ ရာဇဝတ်မှုများကို ပိတ်ပင်အောင် ပြုလုပ်မည့်တာဝန်သည် အာဏာပိုင်အစိုးရ၏ တာဝန်ဖြစ်သည်ဟု ပြည်သူလူထုတို့သည် မှတ်ယူထားကြသည်။ ထိုသူတို့သည်လည်း ဒုစရိုက်နယ်ပယ်ဌာနများ၏ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကို ဖုံးဖိမှုပြုရန် ဓလေ့ဖြစ်နေသည်။ အမှန်တရားကို ရှာဖွေထုတ်ဖော်မှုနှင့် ပြစ်မှုဒုစရိုက်ကို ပိတ်ပင်တားဆီးမှုပြုရန်အတွက် မှန်ကန်သော သက်သေထွက်ဆိုမှုပေးခြင်း၏ ဓလေ့သည်ပင်လျှင် ၎င်းတို့ထံ၌ မတည်ရှိတော့ပေ။ ရာဇဝတ်ကောင်၏ ရာဇဝတ်မှုအပေါ် ဖုံးဖိထိမ်ချန်ပေးခြင်းနှင့် သက်သေပေးခြင်းမှ ဥပေက္ခာပြုခြင်းသည် ပြစ်မှုဒုစရိုက်ကို ကူညီခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အကြင်အချက်သည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ ရှုထောင့်အရ ကြည့်မည်ဆိုလျှင် 'ဟရာမ်'နှင့် ပြင်းထန်လှစွာသော ပြစ်မှုဒုစရိုက်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်

وَلَاتَعَاوَنُوْا عَلَى الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ

ထို့ပြင် အသင်တို့သည် ပြစ်မှုဒုစရိုက်ကို ပြုကျင့်ရာ၌သော်လည်းကောင်း၊ ကျူးကျော်စော်ကားရာတွင်လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်း ရိုင်းပင်းကူညီခြင်းကို မပြုကြကုန်နှင့်။) [၅:၂]

ဟူသော အမိန့်အားလည်း ပုန်ကန်ရာရောက်ပေသည်။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ
اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا
أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا
بِالْأَزْلَامِ ۚ ذَٰلِكُمْ فِسْقٌ ۗ الْيَوْمَ يَئِسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ
فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ ۚ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ
عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا ۚ فَمَنِ اضْطُرَّ فِي
مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ ۙ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ③

၅ း ၃ ။ ။ အလိုအလျောက်သေသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ သွေးသည်လည်းကောင်း၊ ဝက်တိရစ္ဆာန်၏ အသားသည်လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး အခြားအရာကို ရည်စူးထားသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ (လည်မျိုညှစ်ခံရ၍ဖြစ်စေ၊ လည်လိမ်ခံရ၍ဖြစ်စေသ) သေရသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ ရိုက်နှက်၍ဖြစ်စေ၊ ထိခိုက်၍ဖြစ်စေ၊ သေရသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ မြင့်ရာမှကျ၍ သေရသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ ဦးချိုဖြင့် ဝှေ့ခတ်ခြင်းခံရ၍ သေရသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ (အသက်မထွက်မီ တရားတော်နှင့်အညီ) အသင်တို့ 'ဇဗာဟ်'ပြုနိုင်ခဲ့သော တိရစ္ဆာန်များမှအပ သားရဲတိရစ္ဆာန်များ (အချင်းချင်း) ကိုက်ခဲသတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ အသင်တို့အပေါ်၌ 'ဟရာမ်'(စားသုံးခွင့်မရှိ) ဟူ၍ တားမြစ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ရုပ်ပွားဆင်းတုများ ထားရှိရာဌာနများတွင် ပူဇော်မှုပြုရန် လှီးဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များသည်လည်းကောင်း၊ မဲမြားတို့ဖြင့် (ကံစမ်း၍ အသင်တို့အတွက် ဝေစုဝေပုံ ခွဲခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အသင်တို့အဖို့ (စားသုံးခြင်းမပြုကြရန်) 'ဟရာမ်' တားမြစ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ဤသည်တို့မှာ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များပင် ဖြစ်ကြသည်။ ယနေ့အဖို့မှာ ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့သည် အသင်တို့၏ သာသနာ (ကို ဖျက်ဆီးနိုင်ခြင်း) မှ မျှော်လင့်ချက် လုံးဝကင်းမဲ့ကြပြီဖြစ်ရာ အသင်တို့သည် ထိုသူတို့ကို စိုးရိမ်ကြောင့်ရွံ့ခြင်း မရှိကြဘဲ ငါအသျှင်မြတ်ကိုသာလျှင် ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ ယနေ့သော် ငါအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အဖို့ အသင်တို့၏ 'ဒီးန်'သာသနာတော်ကို ပြည့်စုံစေတော်မူခဲ့လေပြီ။ ၎င်းပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ကျေးဇူးတော်များကို အသင်တို့အဖို့ အပြည့်အစုံ ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့လေပြီ။ ၎င်းပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် အစ္စလာမ်သာသနာကို အသင်တို့အဖို့ 'ဒီးန်' သာသနာတော်အဖြစ် သဘောတူ နှစ်မြို့တော်မူခဲ့လေပြီ။ သို့ရာတွင် (အထက်တွင် တားမြစ်ထားခဲ့သောအရာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သိထားအပ်သည့် အချက်တစ်ချက်မှာ) မည်သူမဆို အပြင်းအထန် ဆာလောင်မွတ်သိပ်၍ မလွဲမရှောင်သာသည့် အခြေအနေသို့

ဆိုက်ရောက်ခဲ့လျှင် ထိုသူသည် ပြစ်မှုကို နှစ်သက်လိုလားခြင်းမရှိဘဲ (တားမြစ်ထားသော အရာများကို စားသုံးမိပါက) မချွတ်ကေန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူသော အသျှင်၊ အလွန်တရာ သနားကြင်နာတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အလိုအလျောက်သေသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ (စီးတွေနေသော) သွေးသည်လည်းကောင်း၊ ဝက်တိရစ္ဆာန်၏ အသားသည်လည်းကောင်း၊ (ထိုဝက်၏ အစိတ်အပိုင်းအားလုံးသည်လည်းကောင်း) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး အခြားအရာကို (အကျိုးကုသိုလ်ရရှိမည်ဟု) ရည်စူးထားသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ (လည်မျိုညှစ်ခံရ၍ဖြစ်စေ၊ လည်လိမ်ခံရ၍ဖြစ်စေ) သေရသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ (တောင်ပေါ်မှသော်လည်းကောင်း၊ ရေတွင်းမှသော်လည်းကောင်း) မြင့်ရာမှကျ၍ သေရသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ ဦးချိုဖြင့် ဝှေ့ခတ်ခြင်းခံရ၍ သေရသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ (အသက်မထွက်မီ တရားတော်နှင့်အညီ) အသင်တို့ 'ဇဗာဟ်'ပြုနိုင်ခဲ့သော တိရစ္ဆာန်များမှအပ သားရဲတိရစ္ဆာန်များ (အချင်းချင်း) ကိုက်ခဲသတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ အသင်တို့ အပေါ်၌ 'ဟရာမ်'(စားသုံးခွင့်မရှိ) ဟူ၍ တားမြစ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ရုပ်ပွားဆင်းတုများ ထားရှိရာဌာနများတွင် ပူဇော်မှုပြုရန် လှီးဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များသည်လည်းကောင်း (နှုတ်လျှာမှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး အခြားသော အရာများအား တသခြင်းကို နှုတ်လျှာဖြင့် မဖော်ထုတ်လင့်ကစား 'ဟရာမ်'ဖြစ်ခြင်း၏ အခြေခံအချက်သည် ညစ်ညမ်းသော 'နီယသ်'ကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။ ထို'ဟရာမ်' ဖြစ်ခြင်း၏ ပေါ်လွင်မှုသည် တစ်ရံတစ်ခါ နှုတ်လျှာဖြင့် ပြောဆိုမှုကြောင့် ဖြစ်သကဲ့သို့ တစ်ခါတစ်ရံ ဤကဲ့သို့သော နေရာဌာနများ၌ ပြုလုပ်သောကြောင့် ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်ကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်) မဲမြားတို့ဖြင့် (ကံစမ်း၍) အသင်တို့အတွက် ဝေစုဝေပုံခွဲခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အသင်တို့အဖို့ (စားသုံးခြင်းမပြုကြရန်) 'ဟရာမ်' တားမြစ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ဤသည်တို့မှာ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များပင် ဖြစ်ကြသည်။ ယနေ့အဖို့မှာ ကာဖိရ်သွေဖည် ငြင်းပယ်သောသူတို့သည် အသင်တို့၏ သာသနာတော်ကို (အနိုမ်ခံနှင့် ပပျောက်သွားအောင် ဖျက်ဆီးနိုင်ခြင်း) မှ မျှော်လင့်ချက် လုံးဝကင်းမဲ့ကြပြီဖြစ်ရာ အသင်တို့သည် ထို (ကာဖိရ်) တို့ကို စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိကြဘဲ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အသင်တို့၏ သာသနာတော်ကို ပပျောက်အောင် ၎င်းတို့မပြုနိုင်ကြချေ။) ငါအသျှင်မြတ်ကိုသာလျှင် ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ (ငါအသျှင်မြတ်ဘက်မှ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ထားသော ပညတ်ချက်များကို ဆန့်ကျင်မှုမပြုရန် ဖြစ်သည်။) ယနေ့သော် ငါအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အဖို့ အသင်တို့၏ 'ဒီးန်'သာသနာတော်ကို (ရှုထောင့်အမျိုးမျိုးမှ) ပြည့်စုံစေတော်မူခဲ့လေပြီ။ (ကာဖိရ်များ မျှော်လင့်ချက် ကင်းမဲ့သွားလောက်အောင်သော အင်အားနှင့် ပညတ်ချက်များနှင့် ဓမ္မသတ်ဥပဒေသများကို နာခံနိုင်ရန် စွမ်းအားကို ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့လေပြီ။)

ငှင်းပြင် (ထိုချီးမြှင့်တော်မူသော ပြီးပြည့်စုံမှုဖြင့်) ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အဖို့ မိမိ၏ ကျေးဇူးတော်များကို အပြည့်အစုံ ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့လေပြီ။ (သာသနာရေးရာ ချီးမြှင့်မှုများဖြစ်သော ပညတ်ချက်များကို ပြည့်ဝစွာ ချီးမြှင့်တော်မူပြီး လောကီရေးရာ ချီးမြှင့်မှုအနေနှင့် အင်အားစွမ်းအင်ကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူလေရာ သာသနာတော်ကို ပြီးပြည့်စုံတော်မူရာ၌ အချက်နှစ်ချက်စလုံး ပါဝင်သွားပေသည်။) ငှင်းပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် အစ္စလာမ်သာသနာကို (အမြဲတမ်း 'ကေယာမသ်'နေ့ဆီတိုင်) အသင်တို့အဖို့ 'ဒီးန်'သာသနာတော်အဖြစ် သဘောတူ နှစ်မြို့တော်မူခဲ့လေပြီ။ (ကေယာမသ်နေ့ထိတိုင် အသင်တို့ ဤသာသနာသည် တည်ရှိနေတော်မူပေမည်။ ထိုသာသနာတော်ကို ပယ်ဖျက်၍ အခြားသော သာသနာတော်တစ်ရပ်ရပ်အား စီမံမှုကို ပြုမည်မဟုတ်ပေ။ သို့ရှိရာ အသင်တို့သည် ငါအသျှင်မြတ် ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူသော 'နေ့အ်မသ်' စည်းစိမ်တော်ကို ကျေးဇူးတရား နားလည်၍ ထိုသာသနာတော် ပေါ်၌သာလျှင် ပြည့်ဝစွာ တည်တံ့နေစေရန် ဖြစ်သည်။) တစ်ဖန် (အထက်တင်ပြပါ အရာများ 'ဟရာမ်' ဖြစ်ခြင်းကို သိရှိသွားပြီးသည့်နောက် ဤသည့်အချက်ကိုလည်း ထပ်မံ မှတ်သားလေကုန်။) မည်သူမဆို အပြင်းအထန် ဆာလောင်မွတ်သိပ်၍ မလွဲမရှောင်သာသည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့လျှင် ထိုသူသည် ပြစ်မှုကို နှစ်သက်လိုလားခြင်းမရှိဘဲ (တားမြစ်ထားသော အရာများကို အရသာခံလိုသော သဘောမျိုးနှင့် မဟုတ်ဘဲ လိုအပ်သည့် အတိုင်းအတာထက် သာပိုစွာ စားသုံးခြင်းမပြုဘဲ 'စူရာဟ်ဘာကရာ'၌

غَيْرَ بَاغٍ وَّلَا عَادٍ

- ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားပြီး စားသုံးမိပါက) မချွတ်ကေန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူသော အသျှင်၊ (အကယ်၍ လိုအပ်သည့် အတိုင်းအတာကို ပြည့်ဝစွာ မခန့်မှန်းတတ်သော အချိန်အခါမျိုး၌ ထမင်းလုပ်တစ်ဝက်ထက်ပင် သာပို၍ စားသုံးမိသော အချိန်) အလွန်တရာ သနားကြင်နာတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည်။ (ယင်းသို့သော အချိန်အခါ မျိုး၌ ခွင့်ပြုထားပေသည်။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

ဤအာယသ်တော်သည် စူရာဟ်မာအေဒဟ်၏ တတိယမြောက် အာယသ်တော်ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်အာယသ်တော်တွင်း၌ များစွာသော အခြေခံဥပဒေသများ၊ ဆင့်ပွားပညတ်ချက်များနှင့် ဓမ္မသတ်များကို မိန့်မြွက်ထားပေသည်။ ပထမဓမ္မသတ်မှာ စားသုံးပိုင်ခွင့်ရှိသော၊ မရှိသော တိရစ္ဆာန်များအကြောင်း ကို တင်ပြထားသည်။ အကြင်တိရစ္ဆာန်များ၏ အသားသည် လူသားတို့အဖို့ ခန္ဓာကိုယ်၌ ရောဂါစွဲကပ် သွားစေနိုင်သော အခြေအနေရှိလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် နာမ်စိုင်းဆိုင်ရာ၌ လူသားတို့၏ စာရိတ္တများနှင့် နှလုံးသားရေးရာ အခြေအနေများကို ဖျက်ဆီးစေနိုင်သော အခြေအနေမျိုးရှိလျှင်သော်

လည်းကောင်း၊ ယင်းအသားမျိုးကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ‘ခဗာအစ်’ (ညစ်ညမ်းသောအရာ) ဟူ၍ သတ်မှတ်ကာ ‘ဟရာမ်’ပြုထားလိုက်လေသည်။ အကြင်တိရစ္ဆာန်များ၏ အသား၌ ခန္ဓာကိုယ် ရေးရာ၌သော်လည်းကောင်း၊ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၌သော်လည်းကောင်း၊ ဆိုးကျိုးမပြုက ယင်းအသားကို ‘သွိုင်ယစ်ဗ်’ (သန့်ပြန့်သောအရာ) ဟူ၍ သတ်မှတ်၍ ‘ဟလာလ်’စားသုံးခွင့်ပြုထားပေသည်။

ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ အလိုအလျောက်သေသော တိရစ္ဆာန်များအား မစားသုံးကြရန် ‘ဟရာမ်’ အဖြစ် ပြုထားပေသည်။ သေဆုံးခြင်း၏ အလိုသဘောသည် ‘ဇဗာဟ်’မပြုလုပ်လိုက်ရဘဲ ရောဂါတစ်စုံ တစ်ရာအတွက်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ (သို့မဟုတ်) အလိုအလျောက်သဘာဝပုံစံမျိုးဖြင့် သေဆုံးသွား ခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့သော အသေသားသည် ဆေးပညာအရသော် လည်းကောင်း၊ နာမ်ဝိညာဉ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၌သော်လည်းကောင်း လွန်စွာ ဆိုးကျိုးဖြစ်ပေသည်။

သို့ရာတွင် ဟဒီးစ်တော်၌ တမန်တော်မြတ်သည် အသားနှစ်မျိုးအား သီးသန့်ချွင်းချက်အဖြစ် ပြုထားပေသည်။ ပထမတစ်မျိုးမှာ ငါးဖြစ်ပြီး ဒုတိယအမျိုးမှာ နှံကောင်ဖြစ်ပေသည်။ ဤဟဒီးစ်တော်အား မွတ်စ်နဒ်အဟ်မဒ်၊ အိဗ်နေမာဂျာဟ်၊ ဒါရေကွတ်နီး၊ ဗိုင်ဟကီအစရှိသည်တို့ ဆင့်ပြန့်ထားသည်။

ဤအာယသ်တော်၌ ဒုတိယ‘ဟရာမ်’ပြုထားသော အရာမှာ ‘သွေး’ဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်း တော်မြတ်၏ ဒုတိယအာယသ်တော်၌ دَمًا مَّسْفُوحًا ‘စီးသွေနေသော သွေး’ဟူ၍ မိန့်ထားသည့် အတွက် သွေး၏အလိုသဘောသည် စီးတွေနေသော သွေးသာလျှင် ဖြစ်သည်။ အဆုတ်နှင့် သရက်ရွက် သည် သွေးဖြစ်သည့်ကြားကပင် ဤအမိန့်မှ ချွင်းချက် ပလပ်ခွင့်ပေးထားပေသည်။

တတိယအရာမှာ ‘ဝက်သား’ဖြစ်သည်။ အကြင်အသားကို ‘ဟရာမ်’အဖြစ် ပြုထားပေသည်။ အသား၏ အလိုသဘောသည် ကိုယ်ခန္ဓာတစ်ခုလုံး ဖြစ်သည်။ အဆီ၊ ကျောရိုး အစရှိသော အရာအားလုံး ပါဝင်ပေသည်။

စတုတ္ထအရာမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ အခြားသော အရာများ၏ အမည်ကို တသ၍ လှီးထားသော အသားဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ‘ဇဗာဟ်’ပြုလုပ်သော အချိန်၌ ထိုသားကောင်အပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ အခြားသော အရာများ၏ အမည်ကို တသလိုက်ပါမူ ဤသည်ထင်ရှားလှစွာ သော ရှရစ်ကိဖြစ်သည်။ ဤသားကောင်သည် အာလင်မ်များအားလုံးထံ၌ အသေသား၏ အမိန့်ထဲ၌ ပါဝင်သည်ဟု မိန့်ထားကြပေသည်။

အာရစ်နိုင်ငံရှိ မုရှ်ရစ်ကိတို့သည် မိမိတို့၏ ရုပ်တုဆင်းတုများ၏ အမည်အပေါ်၌ ‘ဇဗာဟ်’ပြုလေ့ ရှိကြသည်။ သို့မဟုတ် အချို့အသိဉာဏ်ခေါင်းပါးသော သူတို့သည် ပီးရ်တစ်ပါးပါး၏ အမည်ဖြင့် ‘ဇဗာဟ်’ပြုလေ့ရှိကြပေသည်။ အကယ်၍ ‘ဇဗာဟ်’ပြုသောအချိန်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော် ကို တသ၍ သားကောင်ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး အခြားသော အရာများအပေါ် ကိုးထားကာ ထိုပီးရ် (သို့) ထိုအရာသဘောတူစေရန်အတွက် စွန့်လှူသည်ဆိုလျှင် နှောင်းပိုင်းခေတ် ဖမ္မသတ်ရှင်များ အားလုံးက ထိုသားကောင်ကိုလည်း

مَا اُهِلَّ بِهٖ لِغَيْرِ اللّٰهِ

၏ ပညတ်ချက်အောက်၌ ထားရှိ၍ 'ဟရာမ်'အဖြစ် ပြုထားပေသည်။

ပဋ္ဌမအရာမှာ اَلْمُنْخَنِقَةُ 'မွန်းခနိကသွန်'လည်လိမ်ခံရသည်ဖြစ်စေ၊ (သို့) လည်ညှစ်ခံရသည်ဖြစ်စေ၊ (သို့) ထိုတိရစ္ဆာန်ကိုယ်တိုင် ပိုက်ကွန်အစရှိသော အရာများအတွင်း၌ ဖမ်းမိကာ အသက်ထွက်သွားသည်ဖြစ်စေ ပါဝင်ပေသည်။ 'မွန်ခနိကားဟ်'နှင့် 'မောင်ကူဇားဟ်'အမျိုးအစားတို့သည် အသေကောင်၏ အဓိပ္ပါယ်အတွင်း၌ ပါဝင်နေလင့်ကစား အတိတ်ခေတ်ရှိ အာရဗ်တို့သည် ထိုအသားများကို စားပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု မှတ်ယူထားသည့်အတွက်ကြောင့် ဤအမျိုးအစားကို သီးသန့်တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆဋ္ဌမအရာမှာ 'မောင်ကူဇားဟ်'ပြင်းထန်စွာ ရိုက်နှက်ခြင်းခံရ၍ သေဆုံးသွားသော တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ- တုတ်၊ ကျောက်ခဲ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ရိုက်နှက်ခြင်းခံရကာ သေဆုံးသွားသော တိရစ္ဆာန်များဖြစ်သည် အကြြင်တိရစ္ဆာန်အား မြားသွားဖြင့် မထိဘဲ ထိုကဲ့သို့ ရိုက်နှက်ခြင်းခံရကာ သေဆုံးသွားသည်ဆိုလျှင်လည်း 'မောင်ကူဇားဟ်'၏ အဓိပ္ပါယ်အတွင်း၌ ပါဝင်ကာ 'ဟရာမ်'ဖြစ်သွားပေသည်။

ဟဇရတ်အဒီး ဗင်န် ဟာသင်မ် ؓ သည် တမန်တော်မြတ် ﷺ အား 'ကျွန်ုပ်သည် အချို့အချိန်များ၌ မြားကိုင်းဖြင့် အမဲလိုက်ရာ အကယ်၍ ထိုသားကောင် သေဆုံးသွားသည်ဆိုလျှင် စားနိုင်ပါ၏လော' ဟူ၍ လျှောက်ထားရာ 'အကယ်၍ ထိုတိရစ္ဆာန်သည် မြားကိုင်းဖြင့် ရိုက်နှက်ခြင်းခံရခြင်း၏ ဒဏ်ရာကြောင့် သေဆုံးသွားသည်ဆိုလျှင် 'မောင်ကူဇားဟ်'၏ အဓိပ္ပါယ်အတွင်း၌ ပါဝင်သည့်အတွက်ကြောင့် မစားသုံးလေနှင့်။ (မြားသွားဖြင့်ထိကာ ဒဏ်ရာရရှိစေလိုက်မှ စားသုံးခွင့်ရှိသည်'ဟု ပြန်လည်ဖြေကြားတော်မူလိုက်သည်။ ဤဆင့်ပြန်ချက်ကို ဂျပ်စ်စွားစ်သခင်ကြီးသည် 'အဟ်ကားမွလ်ကုရ်အာန်'ကျမ်း၌ မိမိ၏ စနဒ် (ဆင့်ကဲအထောက်အထား) ဖြင့် ဆင့်ပြန်ထားသည်။ စည်းကမ်းချက်မှာ မြားပစ်လွှတ်လိုက်သော အချိန်၌ 'ဗစ်မိလ္လာဟ်' ဆို၍ ပစ်ရပေမည်။

သေနတ်ကျည်ဖြင့် ထိမှန်ကာ သေဆုံးသွားသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်း 'မောင်ကူဇားဟ်'၏ အဓိပ္ပါယ်အတွင်း၌ ပါဝင်ပေသည်။ 'ဟရာမ်'အဖြစ် ပြုထားပေသည်။ အိမာမ်ဂျပ်စ်စွားစ်သခင်သည် ဟဇရတ် အဗ်ဒွလ်လားဟ် ဗင်န် အုမရ် ؓ သခင်ကြီးထံမှ ဆင့်ပြန်ထားသည်။ ၎င်းက မိန့်သည်မှာ-

اَلْمَقْتُوْلَةُ بِالْبُنْدُقَةِ تِلْكَ الْمَوْقُوْذَةُ

ကျည်ဖြင့် ထိကာ သေသော တိရစ္ဆာန်သည် 'မောင်ကူဇားဟ်'ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် 'ဟရာမ်' ဖြစ်သည်။ အိမာမ်အဘူဟနီဖွာဟ်၊ အိမာမ်ရှာဖွေအီနှင့် အိမာမ်မာလစ်က် အစရှိသော အိမာမ်ကြီးများသည်လည်း ထိုအချက်အပေါ် ယင်းသို့ဖြစ်ကြောင်းကို တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း အတည်ပြုထားကြပေသည်။

[ကုရ်သုဗီး]

သတ္တမအရာမှာ مُتَرَدِّيَةٌ ‘မုသရဒ်ဒီရသွန်’ တိရစ္ဆာန်အသေမျိုး ဖြစ်သည်။ အကြင်တိရစ္ဆာန်သည် တောင်၊ တောင်ပူစာ၊ မြင့်မားသော အဆောက်အဦး (သို့) ရေတွင်းအစရှိသော အရာများမှ ကျကာ သေဆုံးသွားသော တိရစ္ဆာန်မျိုးဖြစ်သည်။ ထိုတိရစ္ဆာန်မျိုးများကိုလည်း ‘ဟရာမ်’အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ဟဇရတ်အဗ်ဒုလ္လားဟ် ဗင်န် မတ်စ်အူဒ် ﵁ သခင်ကြီးထံမှ ဆင့်ပြန်ချက်လာရှိထားသည်။ ‘အကယ်၍ အမဲလိုက်တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်သည် တောင်ပေါ်၌ ရပ်နေသည်။ အသင်သည် ‘ဗိစ်မိလ္လားဟ်’ဟုဆိုကာ မြားဖြင့် ပစ်လေရာ မြားကိုင်းဖြင့် ထိကာ လဲကျသေသွားသည်ဆိုလျှင် ထိုသားကောင်ကို မစားသုံးလေနှင့်။’

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းကဲ့သို့ သေဆုံးရာ၌ မြားကိုင်းဖြင့် ထိ၍ သေဆုံးခြင်းမျိုးလည်း မဖြစ်နိုင်ဘဲ လိမ့်ကျခြင်း၏ ဒဏ်ကြောင့် သေဆုံးခြင်းမျိုးလည်း ဖြစ်နိုင်ပေရာ ထိုတိရစ္ဆာန်သည် ‘မုသရ်ဒ်ဒီယသူန်’တိရစ္ဆာန်အမျိုးအစားအတွင်း၌ ပါဝင်သွားပေသည်။ ဤကဲ့သို့ပင် အကယ်၍ ပျံသန်းသော သတ္တဝါတစ်ကောင်ကောင်အား မြားဖြင့် ပစ်လိုက်ရာ ၎င်းသည် ရေထဲသို့ ကျသွားမှု ထိုသတ္တဝါ၏ သေဆုံးခြင်းသည် ရေနစ်သေဆုံးခြင်း ဖြစ်နိုင်သည့်အတွက်ကြောင့် ထိုသတ္တဝါအား စားသုံးခြင်းကို တားမြစ်ထားပေသည်။ *[ဂျပ်စ်စွားစ်]*

ဟဇရတ်အဒီးဗင်န် ဟာသင်မ် ﵁ သခင်ကြီးသည် ဤအလိုသဘော အကြောင်းအရာကို တမန်တော်မြတ် ﷺ ထံမှ ဆင့်ပြန်ထားပေသည်။ *[ဂျပ်စ်စွားစ်]*

အဋ္ဌမအရာမှာ ‘နသ္သီဟဟ်’ဖြစ်သည်။ ထိုတိရစ္ဆာန်အရာတစ်ခုခုဖြင့် ထိမိ၊ တိုက်မိကာ သေဆုံးသွားခြင်းဖြစ်သည်။ ဥပမာ- ရထား၊ ကား အစရှိသော ယာဉ်မျိုးဖြင့် တိုက်မိကာ သေဆုံးသွားခြင်း၊ (သို့) အခြားသော တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကောင်ဖြင့် တိုက်မိကာ သေဆုံးသွားခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။

နဝမအမျိုးအစားမှာ အကြင်သားကောင်အား အခြားသော ကုတ်ဖဲ့စားသောက်သည့် သတ္တဝါတစ်ကောင်ကောင်က ကုတ်ဖဲ့၊ ကိုက်ဖြတ်လိုက်သည့်အတွက်ကြောင့် သေဆုံးသွားခြင်းဖြစ်သည်။

ဤအထက်ဖော်ပြပါ (၉) မျိုးကို တင်ပြပြီးသည့်နောက် ချွင်းချက်တစ်ရပ်အား တင်ပြထားသည်။

إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ

အလိုသဘောမှာ ဤတိရစ္ဆာန်များထဲမှ အသင်သည် တစ်ကောင်ကောင်ကို အသက်ရှင်စွာ တွေ့မြင်ရမှု ‘ဇဗာဟ်’ပြုလိုက်သည်ဆိုလျှင် ‘ဟလာလ်’ဖြစ်၍ စားသုံးခွင့် ရှိသွားပေသည်။

ဤချွင်းချက်သည် ပထမဦးစွာ တင်ပြထားသော အမျိုးအစားလေးမျိုးနှင့် ပတ်သက်မှုမရှိပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အသေကောင်နှင့် သွေး၌မူ ‘ဇဗာဟ်’ပြုနိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ ဝက်သားနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ အခြားသော အရာများ၏ အမည်နှင့် တသကာ လှီးဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များသည် ပင်ကိုယ်ကတည်းကပင် ‘ဟရာမ်’ဖြစ်ပေသည်။ ‘ဇဗာဟ်’ပြုခြင်း၊ မပြုခြင်းသည် အတူတူပင်

ဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ဟဇရေသ်အလီ၊ အိဗ်နေ့အဗ္ဗားစ်၊ ဟစန်းဗဆွ်ရီ၊ ကသာဒါဟ် အစရှိသော အတိတ်ခေတ်ရှိ ဓမ္မသတ်သူတော်စင်ကြီးများသည် ‘ဤချွင်းချက်သည် ပထမအမျိုးအစားလေးမျိုး၏ နောက် ‘မွန်ခနိကားဟ်’၏ နောက်ပိုင်းအမျိုးအစားနှင့် ပတ်သက်နေကြောင်း’ တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း အတည်ပြုထားကြပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ‘ဤပုံစံများအားလုံး၌ အကယ်၍ သားကောင်အား အသက်ရှင်စွာ တွေ့မြင်၍ အသက်ရှင်ခြင်း၏ လက္ခဏာများအား တွေ့မြင်ခံစားရမည်ဆိုပါက ယင်းအခြေအနေ၌ပင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နာမတော်ဖြင့် ‘ဇဗာဟ်’ပြုလိုက်ပါက ‘ဟလာလ်’ဖြစ်သွားပေသည်။ ထိုသားကောင်သည် ‘မွန်ခနိကာဟ်’ဖြစ်စေ၊ ‘မောင်ကူဇားဟ်’ဖြစ်စေ၊ ‘မုသရဒ်ဒီယားဟ်’ဖြစ်စေ၊ ‘နသ္တီဟာဟ်’ ဖြစ်စေ အကြင်တိရစ္ဆာန်အား ကုတ်ဖဲ့စားသောက်သော သတ္တဝါ ကိုက်ဖြတ်ထားသည်ဖြစ်စေ ‘ဟလာလ်’ဖြစ်ကြောင်း’ဟူ၍ အလိုသဘော ကောက်ယူရပေသည်။ ဤအထက်ဖော်ပြပါ အမျိုးအစားများထဲမှ အကြင်မည်သည့်တိရစ္ဆာန်၌မဆို အသက်ရှင်ခြင်း၏ လက္ခဏာများအား ရှိပါက ‘ဇဗာဟ်’ပြုလိုက်သည်ဆိုလျှင် ထိုသားကောင်သည် ‘ဟလာလ်’ဖြစ်သွားပေသည်။

ဒသမအမျိုးအစားမှာ ‘နုစူးဗ်’အပေါ်၌ ‘ဇဗာဟ်’ပြုခြင်း ခံရသော တိရစ္ဆာန်များသည်လည်း ‘ဟရာမ်’ဖြစ်ပေသည်။ ‘နုစူးဗ်’ဆိုသည်မှာ ‘ကအ်ဗာဟ်’ကျောင်းတော်၏ ဝန်းကျင်၌ တည်ထောင်ထားသော ကျောက်တုံးများဖြစ်သည်။ အမိုက်ခေတ်ရှိသူတို့သည် ထိုကျောက်တုံးများအား ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုကို ပြုကာ ယင်းအရာများ၏ အနီးသို့ သားကောင်များကို ယူဆောင်လာကာ ‘ကုရ်ဗာနီ’ပြုလေ့ရှိကြပေသည်။ ယင်းသို့ပြုခြင်းကို ‘အေဗာဒသ်’ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူထားကြပေသည်။

အမိုက်ခေတ်ရှိသူတို့သည် ဤဖော်ပြပါ သားကောင်အမျိုးအစားများအားလုံးကို စားသုံးလေ့ရှိကြပေသည်။ အကြင်သားကောင်များအားလုံးသည် ‘ခဗါအ်စ်’အမျိုးအစားများထဲတွင် ပါဝင်သည့်အတွက်ကြောင့် ‘ဟရာမ်’အဖြစ် သတ်မှတ်ထားပေသည်။

ဧကဒသမမြောက်အဖြစ် အာယသ်တော်အတွင်း၌ ‘ဟရာမ်’အဖြစ် ပြုထားသော အရာမှာ

اِسْتِقْسَامْ بِالْاَزْلاَمْ

‘အစ်သစ်က်စားမ်ဗစ်လ်အဇ်ဇ်လားမ်’ ဖြစ်သည်။ اَزْلاَمٌ ‘အဇ်ဇ်လားမ်’သည် زَلَمٌ ၏ ဗဟုဝုစ်ကိန်း ဖြစ်သည်။ زَلَمٌ ‘ဇလမ္မန်’သည် အာရဗ်နိုင်ငံ၏ အမိုက်ခေတ်ကာလ၌ ကံကြမ္မာကို စမ်းစစ်ရန်အတွက် ပြုလုပ်ထားသောမြားဖြစ်သည်။ မြားတံ (၇)ချောင်းရှိ၍ တစ်ချောင်းအပေါ်၌ نَعَمْ (ဟုတ်) ဟု ရေးထား၍ ဒုတိယမြားတံအပေါ်၌ لاَ (မဟုတ်) ဟူ၍ ရေးသားထားကာ ဤကဲ့သို့ပင် အခြားသော စကားလုံးများကိုလည်း ရေးသားထားပေသည်။ ဤမြားသည် ‘ကအ်ဗာဟ်’ကျောင်းတော်၏ အစောင့်၏ ထံ၌ ရှိပေသည်။

တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မိမိ၏ နဖူးစာကံကိုသော်လည်းကောင်း၊ အနာဂတ်ကာလအတွက် လုပ်ငန်းရပ်တစ်ခုကို မိမိအဖို့ ကောင်းကျိုးပြုမည် (သို့) ဆိုးကျိုးပြုမည်ကို သိရှိရန် လိုအပ်လာလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ 'ကအ်ဗဟ်'ကျောင်းတော်၏ အစောင့်ထံသို့ သွားရောက်ကာ ၎င်းအား ငွေ (၁၀၀) ကျပ် ပေးအပ်လေသည်။ ထိုသူသည် ဤမြားတံများကို မြားဖူးထဲမှ မြားတစ်ချောင်းစီကို ထုတ်၍ ပေးလေသည်။ အကယ်၍ (ဟုတ်၏) ဟူသော မြားတံထွက်လာသောအခါ ဤအလုပ်သည် အကျိုးရှိသော အလုပ်ဟူ၍ မှတ်ယူထားသည်။ အကယ်၍ (မဟုတ်) ဟူသော မြားတံထွက်ပေါ်လာလျှင် ပြုလုပ်ရန် မသင့်သော အလုပ်ဟူ၍ မှတ်ယူထားပေသည်။ စားသောက်ပိုင်ခွင့်မရှိသော တိရစ္ဆာန်များ၏ ဖယား၌ ဤအချက်ကို ထည့်သွင်းတင်ပြထားခြင်း၏ အကြောင်းမှာ အာရဗ်နိုင်ငံရှိ သူတို့၏ ဓလေ့ထုံးတစ်ရပ်မှာ အချို့သော သူတို့သည် အစုစပ်၍ ကုလားအုတ် အစရှိသော သားကောင်ကို 'ဇဗာဟ်'ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။ သို့ရာတွင် အသားခွဲဝေချိန်၌ လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ ဝေစုသည် စပ်တူဝေစုနှင့်အညီ ခွဲဝေရမည့်အစား ကံစမ်းမဲမြားတို့ဖြင့် ခွဲဝေပေးလေ့ ရှိကြပေသည်။ အကြင်သို့ ခွဲဝေရာ၌ အချို့သူတို့သည် လုံးဝလက်မဲ့ဖြစ်ကာ အချို့သည် သာပို၍ ရရှိပြီး အချို့သည် ၎င်းရသင့်သည့်ဝေစုထက် နည်းစွာ ရရှိပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် စားပိုင်ခွင့်မရှိသော တိရစ္ဆာန်များနှင့် တစ်ဆက်တည်း ဤ 'ဟရာမ်'ဖြစ်စေသော နည်းလမ်းကိုလည်း တင်ပြထားပေသည်။

'နောင်လာမည့်ကာလနှင့် စပ်လျဉ်းသော အခြေအနေများနှင့် အကွယ်၌ရှိသော အရာများကို သိရှိရန် နည်းလမ်းများဖြစ်သော ဂဏန်းသင်္ချာအရ တွက်ချက်၍သော်လည်းကောင်း၊ (သို့မဟုတ်) လက္ခဏာကို ကြည့်ရှု၍သော်လည်းကောင်း၊ (သို့မဟုတ်) နိမိတ်ကောက်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို ထုတ်၍ ဟောသော ဓလေ့ထုံးများ ရှိသည်။ ထိုနည်းလမ်းများအားလုံး اِسْتِقْسَامُ بِالْاَزْلَامْ ၏ အဓိပ္ပါယ်အတွင်း၌ ပါဝင်သည်'ဟု အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များက အဓိပ္ပါယ်ရှိထားပေသည်။

ထို اِسْتِقْسَامُ بِالْاَزْلَامْ (အစ်သိက်ဆားမ် ဗိလ်အဇ်လားမ်) ဟူသော စကားလုံးကို မဲနှိုက်၍သော်လည်းကောင်း၊ Lottery (ထီထိုးကံစမ်းခြင်း) ၏ပုံစံများဖြင့် ပိုင်ဆိုင်မှုကို သတ်မှတ်သော လောင်းကစားနည်းတစ်မျိုးအတွက်လည်း ခေါ်ဆိုလေ့ရှိပေသည်။ ဤသည်လည်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ 'နစ္စ်' (လိုရင်းမိန့်မြွက်ချက်) အရ 'ဟရာမ်'ဖြစ်သည်။ အကြင်လောင်းကစားနည်းကို မြင့်မြတ်သော ကုရ်အာန်သည် 'မိုက်စိရ်' ဟူသော အမည်ဖြင့် တားမြစ်ထားသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ဟဇရတ် စအီးဒ် ဗင်န် ဂျုဗိုက်ရ်၊ မုဂျာဟစ်ဒ်နှင့် ရှအ်ဗီးသခင်တို့သည် 'အာရဗ်လူမျိုးတို့သည် 'အဇ်လားမ်' (ကံစမ်းမြားများ) ကို အကြောင်း ခံ၍ ဝေစုခွဲဝေကြသကဲ့သို့ ပါရှန်းနိုင်ငံသား၊ ရောမနိုင်ငံသားတို့သည် ကျား၊ စစ်တုရင် စသောအရာများ၏ သတ်မှတ်မှုဖြင့် ဝေစုခွဲဝေကြသည်။ ထိုအရာများသည်လည်း 'အဇ်လားမ်'၏ အဓိပ္ပါယ်အတွင်း၌ ပါဝင်သည်'ဟု မိန့်မြွက်ထားကြသည်။

(မဇ္ဇဟရီးသခင်ကြီးသည်) 'အစ်သိက်ဆားမ် ဗိလ်အဇ်လားမ်' (မြားများဖြင့် ကံစမ်းခြင်း) ၏ 'ဟရာမ်'ဖြစ်ကြောင်းနှင့်တကွ မိန့်တော်မူသည်မှာ–

ذَالِكُمْ فِسْقٌ

ဤသည်တို့မှာ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များပင် ဖြစ်ကြသည်။ *[၅:၃]*

ဆိုလိုသည်မှာ ဤကဲ့သို့ ကံစမ်းခြင်း၏ နည်းလမ်း၊ သို့မဟုတ် ဝေစုခွဲဝေခြင်း၏ နည်းလမ်းသည် ပြစ်မှုဒုစရိုက်နှင့် လမ်းလွဲလမ်းမှားခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် မိန့်တော်မူထားသည်မှာ–

اَلْيَوْمَ يَئِسَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ دِيْنِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ

'ယနေ့အဖို့မှာ ကာဖိရ်တို့သည် အသင်တို့၏ သာသနာမှ ဈေ်ာလင့်ချက်လုံးဝကင်းမဲ့ကြပြီဖြစ်ရာ အသင်တို့သည် ထိုသူတို့ကို စိုးရိမ်ကြောင့်ရွံ့ခြင်းမရှိကြဘဲ ငါအသျှင်မြတ်ကိုသာလျှင် ကြောက်ရွံ့လေကုန်' *[၅:၃]*

ဤအာယသ်တော်သည် ဟစ်ဂျရီ (၁၀) ခုနှစ် ဟဂ်ျဂျသွလ်ဝေဒါအ်၏ 'အာရဖသ်'နေ့၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ အပေါ်၌ ကျရောက်ခဲ့လေသည်။ မက္ကာဟ်မြို့တော်နှင့် ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် အာရပ်စော်ဘွားများ နိုင်ငံများအားလုံးကို အောင်မြင်မှုရရှိပြီးချိန် ဖြစ်သည်။ အာရဗ်တစ်ခွင်လုံးအပေါ်၌ အစ္စလာမ့်ဥပဒေသများအပေါ် လိုက်နာကျင့်သုံးရန် အချိန်အခါဖြစ်သည်။ ယင်းအချက်အပေါ် အခြေခံ၍ မိန့်တော်မူသည်မှာ 'အတိတ်ကာလအချိန်က ကာဖိရ်တို့သည် မွတ်စ္စလင်မ်တို့၏ အဖွဲ့အစည်းသည် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အရေအတွက်အားဖြင့်လည်း နည်း၍ အင်အားအရလည်း နည်းပါးပေသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အား အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းရန် ဖြစ်သည်'ဟူသော စီမံကိန်းများကို ရေးဆွဲခဲ့ကြသည်။ ယခုအချိန်၌ ထိုကာဖိရ်တို့၏ ၎င်းခွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယ၊ အင်အားတို့သည် မတည်ရှိတော့ပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် မွတ်စ္စလင်မ်တို့သည် ၎င်းအချက်များမှ စိတ်အေးချမ်းမှုရရှိကာ မိမိတို့အား မွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ကို နာခံရန်နှင့် ခဝပ်ကိုးကွယ်မှု၌ မွေ့လျော်နေစေရန် ဖြစ်သည်။

اَلْيَوْمَ اَكْمَلْتُ لَكُمْ دِيْنَكُمْ وَاَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِيْ
وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْاِسْلَامَ دِيْنًا

ဤအာယသ်တော် ကျရောက်ခြင်း၏ ပုံစံသည် သီးသန့်ဂုဏ်အရှိန်အဝါမျိုးဖြင့် ဖြစ်သည်။ တစ်နှစ်ပတ်လုံး နေ့၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော 'အာရဖသ်'နေ့၌ ကျရောက်ခဲ့သည်။ တိုက်ဆိုင်မှုဖြင့် ဤ 'အာရဖသ်'နေ့သည် 'ဂျုမုအာဟ်'နေ့ ဖြစ်နေသည်။ 'ဂျုမုအာဟ်' နေ့၏ သီးသန့်မွန်မြတ်မှုများသည် ကျော်ကြားပေသည်။ ကျရောက်သည့် နေရာမှာလည်း 'အာရဖသ်'ကွင်းပြင် 'ရဟ်မသ်'တောင်၏

အနီး၌ ဖြစ်သည်။ အကြင်နေရာသည် ‘အာရဖသ်’နေ့၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါးမှ သီးသန့်ရဟ်မသ်တော်များ ကျရောက်သည့် နေရာဖြစ်သည်။ အချိန်အားဖြင့် ကြည့်ရှုမည်ဆိုလျှင် တစ်နေ့တာအတွင်း၌ မင်္ဂလာအသွယ်သွယ်နှင့် ပြည့်စုံသော ‘အဆွရ်’အချိန်၏နောက် ဖြစ်သည်။ များစွာသော ဆင့်ပြန်ချက်များနှင့် လျော်ညီစွာ ‘ဂျုမုအာဟ်’နေ့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါး၌ ဒိုအာလက်ခံတော်မူသော သီးသန့်အချိန်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ‘အာရဖသ်’နေ့သည် ဒိုအာများ သာပို၍ လက်ခံတော်မူသော သီးသန့်အချိန်ဖြစ်သည်။

‘ဟဂ်ျ’ပြုမူရန်အတွက် မွတ်စ္စလင်မ်တို့၏ အကြီးအကျယ်ဆုံးသော ပထမဦးဆုံး စုရုံးမှုပင်ဖြစ်သည်။ ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် ဆွဟာဗာသာဝကများ တစ်သိန်းခွဲပါဝင်နေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ဆွဟာသာဝကကြီးများနှင့်အတူ ‘ရဟ်မသ်’တောင်တော်၏ အောက်အနီးတွင် မိမိ၏ ကုလားအုတ်မ ‘အသ္သွဗားဟ်’ပေါ်၌ စီးနင်းလျက်ရှိနေသည်။ ယခု ‘ဟဂ်ျ’၏ ကြီးကျယ်သော ‘ရုကွန်’ ‘ဝုကူဖေ့ အရဖားသ်’ ဟု ခေါ်သောအချက်အား ပြုမူရာ၌ နစ်မွန်းလျက် ရှိနေစဉ်ဖြစ်သည်။

ဤအထက်ဖော်ပြပါ အကျိုးထူးများ၊ မင်္ဂလာတော်များနှင့် ကရုဏာတော်များ၏ အရိပ်အောက်ဝယ် ဤအာယသ်တော်သည် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏အပေါ် ကျရောက်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗာကြီးများ၏ တင်ပြချက်မှာ ‘တမန်တော်မြတ် ﷺ အပေါ် ဤအာယသ်တော်မြတ်သည် ‘ဝဟီ’၏အကြောင်းခံဖြင့် ကျရောက်လာသောအခါ ထုံးစံအတိုင်း ‘ဝဟီ’ဗျာဒိတ်တော်၏ လေးလံမှုကို ‘ကုလားအုတ်မသည် မတတ်သာ၍ ထိုင်ကျသွားသည့် အခြေအနေထိတိုင် ခံစားခဲ့ရသည်။

ဟဇရသ်အဗ်ဒုလ္လာဟ် ဗင်န် အဗ္ဗားစ် ؓ သခင်ကြီးက ‘ဤအာယသ်တော်မြတ်သည် ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ နောက်ဆုံးအာယသ်တော်ဖြစ်သည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူပေသည်။ ထိုအာယသ်တော်၏ အခြားပညတ်ချက်အမိန့်နှင့် စပ်လျဉ်းသော မည်သည့်အာယသ်တော်မျှ မကျရောက်ခဲ့ပေ။ ကျင့်ကြံမှုပြုမူရန် တိုက်တွန်းခြင်းနှင့် ရှောင်ရှားရန်ဖြစ်သော ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၏ အာယသ်တော်များသာ ဤအာယသ်တော်မြတ်၏ နောက်မှ ကျရောက်ခဲ့သည်။ ဤအာယသ်တော်ကျရောက်ပြီးနောက် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ဤကမ္ဘာလောက၌ (၈၁) ရက်မျှသာ ရှင်တော်မူလျက် ရှိခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဟစ်ဂျ်ရီ (၁၀) ခု၊ ဇီလဟဂ်ျလ (၉) ရက်နေ့၌ ဤအာယသ်တော်မြတ် ကျရောက်လာကာ ဟစ်ဂျ်ရီ (၁၁) ခု၊ ရဗီအွလ်အောင်ဝလ်လ (၁၁) ရက်နေ့၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ‘ဝဖားသ်’ ကွယ်လွန်တော်မူသွားလေသည်။

ဤအာယသ်တော်မြတ်သည် ဤကဲ့သို့ သီးသန့်ဂုဏ်အရှိန်အဝါနှင့် လေးနက်စွာ ကျရောက်လာသကဲ့သို့ ထိုအာယသ်တော်မြတ်၏ အလိုသဘောသည်လည်း အစ္စလာမ်သာသနာနှင့် မွတ်စ္စလင်မ်များအဖို့ အလွန်ကြီးကျယ်လှစွာသော သတင်းကောင်းကြီးတစ်ရပ်၊ လေးနက်သော ပေးကမ်းချီးမြှင့်မှုနှင့် အစ္စလာမ်သာသနာအဖို့ သီးသန့်ချီးမြှင့်ထားခြင်း ခံရသော အချက်များဖြစ်သည်။ အချုပ်သဘောမှာ ဤကမ္ဘာလောက

ကြီး၌ လူသားတို့အား ချီးမြှင့်ရန်ရှိသော မှန်ကန်သော သာသနာနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ 'နေအ်မသ်' စည်းစိမ်တော်များ၏ နောက်ဆုံးအတိုင်းအတာသည် ယနေ့၌ ပြည့်ဝစုံလင်စွာ ချီးမြှင့်လိုက်ပေသည်။ ပမာ တင်ပြရသော် ဟဇရသ်အာဒမ် ؑ ၏ ခေတ်ကာလမှစ၍ မှန်ကန်သော သာသနာနှင့် စည်းစိမ်တော်များအား ဆင့်ကဲချီးမြှင့်မှုကို စတင်ထားပေသည်။ ခေတ်တိုင်းနှင့် နယ်ပယ်တိုင်းတွင် လျော်ညီမှန်ကန်သော 'နေအ်မသ်'စည်းစိမ်တော်များ၏ ဝေစုဝေပုံတစ်ရပ်ချင်းစီကို အာဒမ် ؑ ၏ သားစဉ်မြေးဆက်တို့အား ချီးမြှင့်လာလျက်ရှိပေသည်။ ယနေ့အဖို့ ထိုသာသနာတော်နှင့် 'နေအ်မသ်'စည်းစိမ်တော်သည် ပြည့်ဝစုံလင်စွာသော အသွင်သဏ္ဌာန်ဖြင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့် ၎င်း၏ အုမ္မသ်တို့အား ချီးမြှင့်တော်မူလိုက်လေသည်။

ထိုသို့ ချီးမြှင့်ရာ၌ ရစူလ်အပေါင်းတို့၏ အဖွဲ့အစည်း၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ နဖူးစာကံကောင်းမှုနှင့် သီးသန့်ဂုဏ်အရှိန်အဝါထည်မှ ထင်ရှားလျက် ရှိနေသည်သာဖြစ်သည်။ ထိုအချက်နှင့်အတူ အုမ္မသ်များအားလုံးနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း သီးသန့်ဂုဏ်အရှိန်အဝါ ထွန်းလင်းစွာဖြင့် တည်ရှိကြောင်းသည်လည်း ရှင်းလင်းလှစွာသော အထောက်အထားတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။

ဤအတွက်ကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်မည်။ တစ်ကြိမ်တစ်ခါက အချို့သော ယဟူဒီအာလင်မ်များသည် ဟဇရသ်ဥမရ် ؓ သခင်၏ အခစားတော်သို့ လာရောက်ကြကာ 'အသင်တို့၏ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အတွင်း၌ ဤကဲ့သို့သော အာယသ်တော်မြတ် တစ်အာယသ်ရှိသည်။ အကယ်၍ ထိုအာယသ်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ အပေါ်၌ ကျရောက်လာမည်ဆိုလျှင် ကျရောက်ခြင်းကို ဂုဏ်ပြုသည့်အနေဖြင့် 'အီးဒ်'ပွဲကို ကျင်းပမည်ဖြစ်သည်'ဟူ၍ ပြောဆိုကြသည်။ 'မည်သည့်အာယသ်တော်မြတ်သနည်း'ဟူ၍ မေးမြန်းရာ

اَلْيَوْمَ اَكْمَلْتُ لَكُمْ دِيْنَكُمْ

ဟူသော အာယသ်တော်ကိုသာလျှင် ဖတ်ကြားပြသလေသည်။

ဟဇရသ်ဖာရူကေ့အအ်ဇွားမ် ؓ သခင်ကြီးသည် ထိုတင်ပြပါ မေးမြန်းမှု၏ အဖြေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ 'ဟုတ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ယင်းအာယသ်တော်မြတ်သည် မည်သည့်နေရာ၊ မည်သည့်နေ့၌ ကျရောက်ခဲ့သည်ကို သိရှိထားတော်မူသည်'ဟူ၍ မိန့်တော်မူလိုက်သည်။ ထိုနေ့သည် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ 'အာရဖသ်' နေ့ဖြစ်သည်က တစ်ကြောင်း၊ 'ဂျုမုအာဟ်'နေ့ဖြစ်သည်ကတစ်ကြောင်း 'အီးဒ်'နှစ်ထပ်ကွမ်းဖြစ်ကြောင်း ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းမိန့်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

'အီးဒ်'ပွဲ ဆင်နွှဲခြင်း၏ သာသနာရေးဆိုင်ရာ အခြေခံစည်းမျဉ်းဥပဒေ

ဟဇရသ်ဖာရူကေ့အအ်ဇွားမ်၏ ထိုဖြေကြားချက်၌ 'အစ္စလာမ်သာသနာရေးဆိုင်ရာ အခြေခံစည်းမျဉ်းဥပဒေတစ်ရပ်၏ ဘက်သို့လည်း ရည်ညွှန်းဖော်ထုတ်ပေးလိုက်သည်။ အကြင်စည်းမျဉ်းဥပဒေသသည်

ကမ္ဘာလောကအတွင်း၌ ရှိသော မျိုးနွယ်အုပ်စုများနှင့် ဘာသာသာသနာရေးများ၌ အစ္စလာမ်သာသနာသည်သာလျှင် အခြားသော သာသနာများနှင့် မျိုးနွယ်အုပ်စုများနှင့် မတူဘဲ ထူးခြားချီးမြှင့်ခြင်းခံရသော သာသနာတော်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအချက်မှာ ကမ္ဘာလောကရှိ သာသနာတိုင်းနှင့် လူမျိုးတိုင်းသည် မိမိတို့၏ အခြေအနေများနှင့် သီးသန့်ဂုဏ်ထူးဝိသေသ အချက်များ၏ အောက်၌ မိမိတို့၏ သီးသန့်ရာဇဝင် ဖြစ်အင်များအား သတိရ အောက်မေ့ဖွယ်ရာများအဖြစ် ကျင်းပရာ ထိုနေ့ကို ၄င်းတို့အဖို့ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲနေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ထားရှိကြလေသည်။

အချို့သော မျိုးနွယ်အုပ်စုများသည် မိမိတို့၏ အကြီးအကဲတစ်ဦးဦး၏ မွေးနေ့ (သို့) သေဆုံးသည့်နေ့ (သို့) နန်းတက်ပွဲနေ့များကို ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲနေ့အဖြစ် ကျင်းပသတ်မှတ်ကြလေ့ရှိသည်။ အချို့သော မျိုးနွယ်အုပ်စုများသည် သီးသန့်တိုင်းပြည်တစ်တိုင်းပြည် (သို့) မြို့တစ်မြို့အား အောင်မြင်စွာ သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည့်နေ့နှင့် ရာဇဝင်ဖြစ်အင်ကြီးတစ်ရပ်ကို ပျော်ပွဲအဖြစ် ကျင့်ပလေ့ရှိကြသည်။ အထက်တင်ပြပါ ဂုဏ်ပေးခြင်းအပြင် အခြားမည်သည့်အရာမျှ မရှိပေ။ အစ္စလာမ်သာသနာတော်သည် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာ အတိုင်းအတာမဲ့ ဂုဏ်ပေးမှုကို မပြောဆို မပြသထားပေ။ ဤသာသနာသည် ယင်းအမိုက်ခေတ်၏ ထုံးဓလေ့များနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ တမ်းတခြင်းများ အားလုံးကို စွန့်လွှတ်ကာ အခြေခံဥပဒေသ၏ ဘောင်များနှင့် ပြဋ္ဌာန်းချက်လာ အခြေခံ သဘောတရားများကိုသာ သတိရစွာဖြင့် ထူထောင်ထားသော စည်းမျဉ်းများကို ပြသထားပေသည်။

ဟဇရတ်အိဗ္ဗရာဟီးမ် عليه السلام ကို 'ခလီလွလ်လားဟ်' (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အခွေခင်ပွန်း) ဟူသော ဘွဲ့ကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့သည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အတွင်း၌ ၄င်းနဗီကြီးအား စမ်းစစ်မှုများနှင့် ထိုစမ်းစစ်မှုကို ပြည့်ဝစွာ ကျင့်ကြံအောင်မြင်မှုကို ချီးမွမ်းထားပေသည်။

وَاِذِ ابْتَلٰىٓ اِبْرٰهٖمَ رَبُّهٗ بِكَلِمٰتٍ فَاَتَمَّهُنَّ

(တစ်ဖန် အခါတစ်ပါး၌ နဗီတမန်တော် အိဗ္ဗရာဟီမ်ကို ၄င်းအား မွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် အချို့သော ကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စမ်းသပ်တော်မူလေရာ နဗီတမန်တော်သည် ယင်းကိစ္စအရပ်ရပ်တို့ကို ပြည့်စုံပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။) [၂ : ၁၂၄]

၏ အလိုသဘောသည်လည်း ဤသည်သာလျှင် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုနဗီကြီး၏ မွေးရက်၊ ဆုံးရက်၏ ပွဲတော်များကို မကျင်းသကဲ့သို့ ၄င်း၏ သားတော် နဗီတမန်တော်အိစ္စမာအီးလ်နှင့် ထိုနဗီ၏ မိခင်တို့၏ မွေးရက်၊ ဆုံးသောနေ့များနှင့် အခြားသော အခြေအနေ အကြောင်းအရာများအားလည်း တစ်စုံတစ်ရာ အောက်မေ့ဖွယ်နေ့ တစ်နေ့နေ့အဖြစ် မသတ်မှတ်ထားပေ။

ထိုသူတော်စင်ကြီးများ၏ 'အအ်မားလ်' ကျင့်ကြံဆောင်ရွက်ချက်များ၌ 'ဒီးန်' သာသနာ၏ အဓိကလုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပတ်သက်သော အချက်အလက်များ ရှိပေသည်။ ထိုဆောင်ရွက်ချက်များကို သတိရအောက်မေ့ဖွယ်အဖြစ် ထိန်းသိမ်းထားရုံသာမက နောင်လာမည့် မျိုးဆက်သစ်များအဖို့

သာသနာတော်၏ အစိတ်အပိုင်း၊ ‘ဝါဂျိဗ်’နှင့် ‘ဖွရ်ဇ်’အချက်များအဖြစ် သတ်မှတ်ထားပေသည်။ ‘ကုရ်ဗာနီ’၊ ‘ခသ်နာ’၊ ‘စွဖာတောင်’နှင့် ‘မရ်ဝါ’တောင်နှစ်လုံးကြား၌ ပြေးခြင်း၊ ‘မေနာ’၏ နေရာသုံးခု၌ ခဲပေါက်ခြင်း စသော ကျင့်စဉ်များဖြစ်သည်။ ဤအချက်များအားလုံးသည် ထိုသူတော်စင်ကြီးများ၏ ‘မိမိတို့၏ စိတ်ရိုင်း၏ လှုံ့ဆော်မှုများနှင့် လူ့သဘာဝအလျောက် ဖြစ်ပေါ်စည်ရှိလေ့ရှိသော လိုအပ်ချက်များကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သဘောတူနှစ်မြို့မှုနှင့် နှိုင်းယှဉ်လာချိန်ဝယ် ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုကိုပြု၍ ကျင့်ကြံခဲ့ကြသော ဆောင်ရွက်ချက်များသာ ဖြစ်သည်။ အကြင်ဆောင်ရွက်ချက်များအတွင်း ၌ ခေတ်တိုင်းရှိ လူသားတို့အား ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် သဘောတူ၊ နှစ်မြို့စေရန်အတွက် မိမိတို့၏ အနှစ်သက်ဆုံးသော အရာအား ပေးကမ်းစွန့်လွှတ်ရန် ‘သင်ခန်းစာ’ကို ပေးလျက် ရှိနေပေသည်။

ဤကဲ့သို့ပင် အစ္စလာမ်သာသနာတော်၌ အလွန်ကြီးကျယ်လှစွာသော သူတစ်ဦး၏ ရှင်ခြင်း၊ သေခြင်း၊ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာ အခြေအနေ အချက်အလက်များဆိုင်ရာတို့အား ပျော်ပွဲ၊ ရှင်ပွဲနေ့ အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည့်အစား ၎င်းသူတို့ ကျင့်ကြံပြုမူခဲ့သော နေ့ရက်အား ပျော်ရွှင်မှုအဖြစ် ကျင်းပလေ့ ရှိကြပေသည်။ အကြင်ကျင့်ကြံပြုမူမှုများသည် သီးသန့် ‘အေဗာဒသ်’ (ဝတ်ပြုမှုတစ်စုံတစ်) ဖြင့် စပ်လျဉ်းနေပေသည်။ ဥပမာ– ‘ရှဗ်ဗေ့ဗရာအသ်’ညဥ့်၊ ရမသွန်လမြတ်၊ ရှဗ်ဗေ့ကဒရ်၊ အာရဖသ်နေ့နှင့် အာရှူရာနေ့ အစရှိသည်တို့ဖြစ်သည်။ ‘အီးဒ်’ကိုမူ နှစ်ရက်သာ ထားရှိပေသည်။ ထိုသို့ ထားရှိခြင်းသည်လည်း ‘ဒီးန်’သာသနာကိုသာ ထောက်ရှု၍ ထားခြင်းသာလျှင် ဖြစ်သည်။ ပထမအီးဒ်နေ့ကို ရမ်သွာန်လမြတ်၏ အဆုံးဖြစ်သည်ကတစ်ကြောင်း၊ ဟဂျ်လရာသီကာလ၏ အစပိုင်းဖြစ်သည်ကတစ်ကြောင်း အဖြစ် ထားရှိပေသည်။ ဒုတိယအီးဒ်နေ့ကို ‘ဟဂျ်’၏ ကျင့်ကြံပြုမူမှုများ အဆုံးပိုင်းကာလ၌ ကာလ၌ ထားရှိပေသည်။

အချုပ်သဘောမှာ ဟဇရတ်ဖာရူကေ့အအ်ဇွမ်၏ ထိုအဖြေက ဤအောက်ဖော်ပြပါ အချက်အား ထောက်ပြနေသည်။ ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီများကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်တို့၏ ‘အီးဒ်’နေ့များသည် လေးနက်သော ရာဇဝင်သမိုင်း၏ နောက်လိုက်အဖြစ် မတည်ရှိပေ။ အကြောင်းမှာ ပထမအတိတ်ခေတ်၏ မိုက်မဲသော ထုံးစလေ့ကဲ့သို့ အကြင်နေ့ရက်၌ အရေးပါသော ဖြစ်အင်တစ်ခု ပေါ်ပေါက်သွားသည်ဆိုလျှင် ထိုနေ့ကို ‘အီးဒ်’နေ့အဖြစ် သတ်မှတ်လိုက်သည်။ မျက်မှောက်ခေတ်သစ်၏ မိုက်မဲလှစွာသော ထုံးစလေ့အား အတုယူ၍ မွတ်စ္စလင်မ်တို့သည်လည်း ထိုဓလေ့များအတွင်း၌ နစ်မွန်းလျက်ရှိနေပေသည်။

အီစာအီလူမျိုးတို့သည် ဟဇရတ်အီစာ عليه السلام မွေးသောနေ့ကို ‘အီးဒ်’နေ့အဖြစ် ကျင်းပလေ့ ရှိကြသည်။ ထိုအချင်းအရာကို ကြည့်ရှုကာ အချို့သော မွတ်စ္စလင်မ်တို့သည်လည်း တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ မွေးနေ့အပေါ် ‘အီးဒေ့မီလာဒွန်နဗီ’ဟူသော အမည်ဖြင့် ပျော်ပွဲတစ်ရပ်ကို ကျင်းပကြလေသည်။ ထိုနေ့၌ ဈေးများအတွင်း အခမ်းအနားများကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် ယင်းအခမ်းအနားများအတွင်း၌ အမျိုးမျိုးသော မပိုင်သည့်အချက်လက်များကိုသော်လည်းကောင်း၊ ညဥ့်၌ မီးများ ထွန်းညှိခြင်းကို ဝတ်ကိုးကွယ်မှု ‘အေဗာဒသ်’ဖြစ်သည်ဟူ၍ ထင်မှတ်နေကြပေသည်။ အကြင်အချက်အလက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တစ်စုံ

တစ်ရာ မူရင်းအခြေခံ ဥပဒေသအချက်များကို ဆွဟာဗာကြီးများ၊ သာဗေ့အီးန်ကြီးများနှင့် အွမ္မဘ်၏ အတိတ်ခေတ်ရှိ သူတို့၏ ကျင့်ကြံမှုများ၌ မတွေ့ရှိရပေ။

စင်စစ် ဤသို့ 'အီးဒ်' ပွဲ ဆင်နွှဲနိုင်ခြင်းအချက်ကို ထိုမျိုးနွယ်အုပ်စု အတွင်း၌သာလျှင် ပြုလုပ်နိုင်ပေသည်။ အကြင်မျိုးနွယ်အုပ်စုအတွင်း လက်ရုံးရည်၊ နှလုံးရည်နှင့် ပြည့်စုံသော သူရဲကောင်းပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ယင်းပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အံ့ဖွယ်သူရဲလုပ်ဆောင်ချက်များကို ထောက်ရှုမည်ဆိုလျှင် (အခြားသူများ ပြုလုပ်နိုင်စွမ်း ရှိခြင်းမှ) မရှိသလောက် ရှားပေသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မွန်များသည် မျိုးနွယ်အုပ်စု တစ်အုပ်စုလုံး၌ သုံးဦး လေးဦးသာ ယင်းအရည်အချင်းနှင့် ထိုက်တန်သောသူများ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဤကဲ့သို့သော သီးသန့်ဆောင်ရွက်ချက်အချို့ ရှိရပေမည်။ အကြင်အချက်အလက်များအား သတိရအောက်မေ့ခြင်းကို မျိုးနွယ်အုပ်စုအရ ဂုဏ်ယူဖွယ်ရာအချက်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူထားကြပေသည်။

အစ္စလာမ်သာသနာ၌ ဤကဲ့သို့သော ရက်များအား 'အီးဒ်' ပွဲဆင်နွှဲရန် ထုံးဓလေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ရှိမူ တစ်သိန်းနှစ်သောင်းထက် သာပို၍ နဗီတမန်တော်များ ပွင့်ပေါ်ခဲ့ကြသည်။ အကြင်နဗီများထဲမှ တစ်ဦးချင်းစီ၏ မွေးနေ့သာမက ထိုတစ်ဦးချင်းစီ၏ အံ့ဖွယ်ဆောင်ရွက်ချက်များ၏ ရှည်လျားလှစွာသော အကြောင်းအရာများ ရှိပေသည်။ ထိုနေ့ရက်များကိုလည်း 'အီးဒ်' နေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ရန် သင့်ပေသည်။ နဗီတမန်တော်များ၏နောက် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ သန့်ရှင်းသော သက်တမ်းကို ရှုမြင်သုံးသပ်မည်ဆိုလျှင်လည်း 'အီးဒ်' နေ့ပွဲ မဆင်နွှဲနိုင်ရလောက်အောင် မည်သည့်နေ့ရက် တစ်ရက်မျှမရှိပေ။ ငယ်စဉ်ကလေးဘဝမှစ၍ လူပျိုအရွယ်ထိတိုင် ပြုကျင့်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ပြည့်စုံကောင်းမွန်မှုများကြောင့် အာရပ်တစ်ခွင်လုံးရှိသူတို့သည် တမန်တော်မြတ် ﷺ အမီးန် (သစ္စာဝါဒီရှင်) ဟူ၍ ကင်ပွန်းတပ်ခဲ့ကြလေသည်။ ထိုနေ့သည် မွတ်စ္စလင်မ်များအဖို့ 'အီးဒ်' ပွဲဆင်နွှဲနိုင်ခွင့် မရှိသည့်နေ့ ဖြစ်ပါ၏လော။ တစ်ဖန် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် စတင်ကျရောက်သည့်နေ့၊ 'ဟီဂျ်ရသ်' ပြုလုပ်သောနေ့၊ 'ဗဒရ်' စစ်ပွဲကို အောင်နိုင်သောနေ့၊ 'အုဟုဒ်' စစ်ပွဲကို အောင်နိုင်သောနေ့၊ 'ဟိုင်နိုင်း' စစ်ပွဲကို အောင်နိုင်သောနေ့၊ 'သဗူးက်' စစ်ပွဲကို အောင်နိုင်သောနေ့၊ တမန်တော်မြတ် ﷺ ကိုယ်တိုင် ဆင်နွှဲခဲ့သော စစ်ပွဲများ၏ နေ့ရက်များ အစရှိသော နေ့ရက်များသည် သတိရအောက်မေ့ဖွယ်ရာအဖြစ် 'အီးဒ်' ပွဲ ကျင်းပသင့်သော နေ့ရက်များဟူ၍ မရှိပေ။ ဤသို့ပင် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ထောင်ပေါင်းများစွာသော 'မုအ်ဂျေဇာဟ်' (တန်ခိုးတော်များ) သည် သတိရ အောက်မေ့ဖွယ်အဖြစ် ကျင်းပသင့်သော အချက်များဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင် နှလုံးသားအမြင်နှင့် အတူ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ သက်တမ်းအပေါ် ရှုမြင်လေ့လာမည်ဆိုလျှင် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ မွန်မြတ်လှပသော သက်တမ်း၏ ရက်တိုင်းမဟုတ်ဘဲ နာရီတိုင်းသည်ပင်လျှင် သတိရအောက်မေ့ဖွယ် အဖြစ် ကျင်းပရန် ကြွေးကြော်မှုကို ထားရှိနိုင်ပေသည်။

တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏နောက် တစ်သိန်းခွဲခန့်သော ဆွဟာဗာသာဝကကြီးများ တစ်ဦးချင်းစီသည် စင်စစ်အားဖြင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ သက်ရှိထင်ရှားစွာ ရှိနေသော 'မုအ်ဂျေဇာဟ်' ပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သတိရအောက်မေ့ဖွယ်ရာများ မပြုလုပ်ခြင်းသည်မှ ဤသည် တရားမျှတမှု ကင်းမဲ့ရာ

မကျရောက်ပေ၏လော။ ဤထုံးဓလေ့များ ဖြစ်ပေါ်တည်ရှိနေမှု တစ်ဖန် ဆွဟာဗာသာဝကကြီးများ၏ အွမ္မသ်နောက်လိုက်ထု အတွင်း၌ရှိသော ကုဋေပေါင်းများစွာသော အကြီးအကဲများ၊ ဝလီသူတော်စင်များ၊ အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များနှင့် အတွင်းပိုင်း လမ်းစဉ်ဆရာကြီးများ ရှိကြပေသည်။ အကယ်၍ အောက်မေ့ဖွယ်ရာများအဖြစ် ကျင်းပပေးရန် သင့်ပေသည်။ သို့ရှိရာ မကျင်းပပေးဘဲ စွန့်လွှတ်ထားခြင်းသည် ၎င်းတို့၏ ဝတ္တရားနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မတရားမှုနှင့် တန်ထိုးမထားရာ မကျရောက်ပေ၏လော။ ထို့ပြင်တဝ အကယ်၍ အားလုံးသောသူတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်မေ့ဖွယ်ရာများအဖြစ် ကျင်းပရန်ရှိမူ တစ်နှစ်ပတ်လုံး၌ တစ်ရက်မျှပင် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ အောက်မေ့ဖွယ်ရာ အခမ်းအနားများ ကျင်းပနေခြင်းမှ ကင်းလွတ်နေမည် မဟုတ်ပေ။ သို့သာမက နေ့စဉ်နေ့တိုင်း၏ နာရီတိုင်း၌ များစွာသော အောက်မေ့ဖွယ်ရာ အခမ်းအနားများနှင့် 'အီးဒ်'ပွဲပေါင်းများစွာကို ကျင်းပရပေမည်။

ဤအတွက်ကြောင့်သာလျှင် တမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့် ဆွဟာဗာကြီးများသည် ဤထုံးဓလေ့ကို အတိတ်ခေတ် မသိမိုက်မဲမှု၏ ထုံးဓလေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ကာ လျစ်လျူရှုထားလေသည်။ ဟဖရေသ် ဖာရူကေ့ အအ်ဇွားမ်၏ ဤမိန့်မြွက်မှုသည် ထိုအချက်၏ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းထားပေသည်။

ယခု ထိုအာယသ်တော်၏ အဓိပ္ပာယ်နှင့် အလိုသဘောများ၏ အကျယ်ချဲ့ကို နားထောင်ကြကုန်။ ထိုအာယသ်တော်အတွင်း၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့် ကရုဏာသက်နှင်းခြင်းခံရသော တမန်တော်မြတ်၏ အွမ္မသ်နောက်လိုက်ထုတို့အား သီးသန့်ချီးမြှင့်ထားတော်မူသော ဆုလာဘ် (၃) ခု ပေးအပ်ခြင်း၏ သတင်းကောင်းကို ပေးထားပေသည်။ ပထမမှာ 'အစ် (က်) မာလေ့ဒီးန်'(ပြီးပြည့်စုံသော သာသနာတော်) ဒုတိယမှာ (ပြည့်စုံလှသော ကျေးဇူးတော်များ)၊ တတိယမှာ ဤအွမ္မသ်အဖို့ အစ္စလာမ်သာသနာအား ရွေးချယ်တော်မူလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

'အစ်ကမာလေ့ဒီးန်' (ပြီးပြည့်စုံသော သာသနာ) ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ 'သရ်ဂျုမားနွလ်ကုရ်အာန်' နှင့် ဟဖရေသ်အဗ်ဒုလ္လာဟ် ဗင်န် အဗ္ဗားစ် ﵁ သခင်ကြီး အစရှိသည်တို့က ဤသို့ အမိန့်ရှိထားပေသည်။ ယနေ့အဖို့ မှန်ကန်သော သာသနာ၏ အတိုင်းအတာဘောင်များ၊ 'ဖွရဒ်'များ၊ အမိန့်ပညတ်ချက်များနှင့် ယဉ်ကျေးမှု နည်းစနစ်များအားလုံးကို ပြီးပြည့်စုံတော်မူလိုက်လေပြီ။ ယခု ထိုအတိုင်းအတာများအတွင်း၌ လိုတိုးပိုလျှော့ပြုရန် အလျဉ်းမလိုအပ်တော့ကာ မဖြစ်လည်း မဖြစ်နိုင်တော့ပေ။ *[ရူးဟ်]*

ဤအတွက်ကြောင့် ထိုအာယသ်တော်မြတ် ကျရောက်ပြီးနောက် အစ္စလာမ်သာသနာ၌ ပညတ်ချက်အသစ် တစ်စုံတစ်ရာမျှ မကျရောက်တော့ပေ။ ထိုအာယသ်တော်မြတ်၏နောက် ကျရောက်လာသော အာယသ်တော်များမှာ နှိုးဆော်မှု၊ ခြိမ်းခြောက်မှုနှင့်စပ်လျဉ်းသော အာယသ်တော်များနှင့် ပထမကျရောက်ပြီးသော အာယသ်တော်များ၏ အမိန့်ကို ပိုမိုလေးနက်စေရန် ထပ်မံပို့ချသော အာယသ်တော်များသာ ဖြစ်ပေသည်။

အခြေခံဥပဒေစည်းမျဉ်းနှင့် ထိုးထွင်းကြံဆမှုဉာဏ်၏ အောက်၌ ထိုးထွင်းကြံဆနိုင်စွမ်းရှိသော အိမာမ်ကြီးများသည် နောင်ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ဖြစ်အင်၊ အခြေအနေသစ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မိမိတို့၏

ထိုးထွင်းကြံဆမှုဉာဏ်ဖြင့် တရားတော်၏ အမိန့်ပညတ်ချက်များကို တင်ပြခြင်းသည် အထက်ဖော်ပြပါ အာယသ်တော်နှင့် ငြိစွန်း၍ မနေပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် တရားတော်၏ အမိန့်ပညတ်ချက်များ၏ အတိုင်းအတာများနှင့် 'ဖွရစ်'အစရှိသော အချက်များကို တင်ပြထားသကဲ့သို့ ဆင်ခြင်တုံတရား ထိုးထွင်းကြံဆမှုဉာဏ်ဖြင့် ကောက်နုတ်ထားသော အခြေခံဥပဒေသများကိုလည်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကပင် သတ်မှတ်ပေးထားပေသည်။ ထိုထိုးထွင်းမှုဉာဏ်ဖြင့် 'ကေယာမသ်' နေ့ထိတိုင် ထုတ်ပြန်ချမှတ်ထားသော ပညတ်ချက်များအားလုံးသည်လည်း ရှုထောင့်တစ်ဘက်မှ ကြည့်မူ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကပင် တင်ပြထားသော ပညတ်ချက်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကပင် ထုတ်ပြန်ချမှတ်ထားသော အခြေခံဥပဒေသောင်၏ အောက်၌ သာလျှင် တည်ရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

အချုပ်မှာ 'အစ်ကမာလေ့ဒီးန်'၏ အလိုသဘောမှာ ဟဇရသ်အဗ်ဒုလ္လာဟ် ဗင်န် အဗ္ဗားစ် ؓ သခင်ကြီး၏ သဖိစီးရ်နှင့် လျော်ညီစွာ ဤသို့ဖြစ်သည်။ သာသနာတော်၏ ပညတ်ချက်အလုံးစုံကို ပြီးပြည့်စုံတော်မူထားလိုက်လေပြီ။ ယခု ထိုပညတ်ချက်တော်များမှ တိုးစရာတစ်စုံတစ်ရာကိုလည်း မလိုအပ်သကဲ့သို့ ပယ်ဖျက်ကာ လျှော့နည်းစေခြင်းသည်လည်း မဖြစ်တန်ကောင်းရာ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအာယသ်တော်မြတ် ကျရောက်ပြီးနောက် တစ်ဆက်တည်းမှာပင် 'ဝဟီ'ဗျာဒိတ်တော် ကျရောက်ခြင်း၏ ကွင်းဆက် ဖယားသည် တမန်တော်မြတ် ﷺ 'ဝဖားသ်'(ကွယ်လွန်) သည့်တိုင် ပြတ်တောက်သွားမည့်အရာ ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ 'ဝဟီ'(ဗျာဒိတ်တော်) မပါဘဲနှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ မည်သည့်ပညတ်ချက်တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ မပယ်ဖျက်နိုင်ပေ။ ထိုးထွင်းကြံဆမှု၏ အောက်၌ ဓမ္မသတ်ပညာရှင်များနှင့် ထိုးထွင်းကြံဆနိုင်စွမ်းရှိသော အိမာမ်ကြီးများသည် အကြင်ပညတ်ချက် အမိန့်များကို ကောက်နုတ်တင်ပြထားပေသည်။ အကြင်ပညတ်ချက်များကို ပြင်ပသဏ္ဌာန် အပေါ်ယံဝါဒီဖြင့် ရှုမြင်သုံးသပ်မည်ဆိုလျှင် တိုးလိုက်သည်ဟု ထင်မြင်ကောင်းထင်မြင်နိုင်ပေသည်။ ထိုပညတ်ချက်များသည် စင်စစ်အားဖြင့် တိုးပွားလိုက်စေခြင်း မဟုတ်ပေ။ ဆို့သာမက ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အမိန့်ပညတ်ချက်များကို ထပ်မံရှင်းလင်းတင်ပြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

'အစ်သ်မားမေ့နေအ်မသ်' (ကျေးဇူးတော်ကို ပြီးပြည့်စုံစေခြင်း) ၏ အလိုသဘောသည် မွတ်စလင်မ်တို့၏ လွှမ်းမိုးတိုးတက်မှု ရရှိခြင်းနှင့် ၎င်းတို့အား ဆန့်ကျင်သော သူများ၏ အနှိမ်ခံ နိမ့်ကျရှုံးနိမ့်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အကြင်အချက်သည် မက္ကာဟ်မြို့ကို အောင်မြင်ခြင်းကတစ်ကြောင်း၊ အမိုက်ခေတ်၏ ထုံးဓလေ့များကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်ကတစ်ကြောင်း၊ ဤနှစ်၌ 'ဟဂျ်'ပြုရာတွင် မည်သည့် မုရှ်ရစ်က် တစ်ယောက်ကိုမျှ ပါဝင်စေမည်မဟုတ်'ဟူသော မိန့်မြွက်ချက်ကတစ်ကြောင်း စသော အကြောင်းကြောင်းတို့က မီးမောင်းထိုးပြလျက် ရှိနေပေသည်။

ဤနေရာ၌ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က သုံးနှုန်းထားသော စကားလုံးများကိုလည်း သုံးသပ်ကြည့်ရှုရန် ထိုက်တန်ပေသည်။ 'ဒီးန်'ဆိုသော စကားလုံးနှင့်အတူ اِكْمَالْ 'အစ်ကမားလ်'ဆိုသော ပုဒ်ကို

တွဲသုံးထား၍ 'နေ့အ်မသ်'ဆိုသော စကားလုံးနှင့်အတူ اِتْمَام (အစ်သ်မားမ်) ဆိုသော စကားလုံးကို တွဲသုံးထားပေသည်။ အမှန်စင်စစ် 'အစ်က်မားလ်'ဆိုသော စာလုံးနှင့် 'အစ်သ်မားမ်'ဆိုသော စာလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်သည် တစ်မျိုးတည်းဖြစ်သည်။

စင်စစ်၌ ဤနှစ်လုံး၏ အလိုသဘော၌ ကွဲပြားမှုတစ်ချက် ရှိပေသည်။ အကြင်အချက်ကို 'မွဖ်ရေဒါးသွလ်ကုရ်အာန်'ကျမ်း၌ အိမာမ်ရာဂစ်ဗ် အစ္စဖဟားနီသခင်ကြီးသည် ဤသို့ တင်ပြထားပေသည်။ اِكْمَال နှင့် تَكْمِيل ဆိုသည်မှာ အရာဝတ္ထုပစ္စည်း၏ အလိုသဘော ရည်ရွယ်ချက်အရာ၌ ပြည့်ဝစုံလင်သွားခြင်းကို ခေါ်သည်။ اِتْمَام 'အစ်သ်မားမ်'ဆိုသော စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်သည် ယခု ယင်းအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အခြားမည်သည့်အရာ တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ မလိုအပ်ခြင်း၏ အဓိပ္ပာယ်ရရှိ၏။ ဤအတွက်ကြောင့် 'အစ်က်မာလေ့ဒီးန်'၏ အဓိပ္ပာယ်ရလဒ်သည် ဤကမ္ဘာလောကသို့ ပို့ချရန်ရှိသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဥပဒေနှင့် သာသနာ့ပညတ်ချက်များသည် အကြင်အဓိက ရည်ရွယ်ချက် ရှိသည်။ ထိုရည်ရွယ်ချက်သည် ယနေ့၌ ပြီးပြည့်စုံစွာ ချီးမြှင့်တော်မူလိုက်လေပြီ။ 'အစ်သ်မားမေ့နေ့အ်မသ်'၏ အလိုသဘောမှာ မွတ်စ္စလင်မ်တို့သည် ယခု မည်သူကိုမျှ လိုလားတောင့်တရန် မရှိတော့ပေ။ ထိုမွတ်စ္စလင်မ်တို့ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုယ်တော် တိုင်သည်ပင်လျှင် လွှမ်းမိုးအောင်မြင်မှု၊ အင်အားနှင့် အုပ်ချုပ်မှု ချီးမြှင့်ထားတော်မူပေသည်။ အကြင်အချက်များကို အကြောင်းခံ၍ ထိုမွတ်စ္စလင်မ်တို့သည် ထိုမှန်ကန်သော သာသနာ၏ ပညတ်ချက်များကို အတည်ပြုအောင်နိုင်ပေသည်။

ဤနေရာ၌ ယင်းအချက်ကိုလည်း ထပ်မံ စမ်းစစ်လေ့လာသင့်ပေသည်။ ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ 'ဒီးန်'သာသနာ၏ ပတ်သက်ဆက်နွယ်မှုကို မွတ်စ္စလင်မ်တို့ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းမိန့်ဆိုကာ 'နေ့အ်မသ်' (ကျေးဇူးတော်) ၏ ဆက်စပ်မှုကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိကိုယ်တော်တိုင်ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းဖော်ပြထားတော်မူပေသည်။ အကြောင်းမှာ 'ဒီးန်'သာသနာ၏ ပေါ်လွင်ထင်ရှားမှုသည် အမွှာသ်သူ၊ အမွှာသ်သားများ ပြုကျင့်ရမည်ဖြစ်သော ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များ၏ အကြောင်းခံများကြောင့်သာ ဖြစ်၍ 'နေ့အ်မသ်' (ကျေးဇူးတော်) အား ပြီးပြည့်စုံတော်မူခြင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်တော်မှ တိုက်ရိုက်ဖြစ်ပေသည်။

ဤတင်ပြမှုကြောင့် အောက်ဖော်ပြပါ အချက်သည်လည်း ထပ်မံ ရှင်းလင်းသွားပေသည်။

'ယနေ့အဖို့ ဒီးန်သာသနာတော်ကို ပြီးပြည့်စုံတော်မူလိုက်သည်'၏ အလိုသဘောသည် 'အတိတ်ခေတ်ရှိ နဗီတမန်တော်များ၏ ဒီးန်သာသနာသည် လျော့နည်းကာ မပြီးပြည့်စုံသေးခြင်းမျိုး မဟုတ်ပေ။ သို့သော်မက ကုဖ္ဖာလ်မိရဝစီး (ရဟ) သခင်ကြီး၏ အကိုးအကားဖြင့် သဖ်စီရေဗဟ်ရေမုဟ္ဖီးသ်ကျမ်း၌ တင်ပြထားသကဲ့သို့ 'ဒီးန်'သာသနာ နဗီရစူလ်တမန်တော်တိုင်း၏ ခေတ်ကာလ၌ ၄င်းတို့နှင့် လျော်ညီစွာ ပြီးပြည့်စုံလျက်ရှိနေသည်သာ ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အကြင်မည်သည့်ခေတ်ကာလတစ်ခု၌မဆို အကြင်

နဗီရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါးပါးအား ရှရီအသ်နှင့် ဒီးန်သာသနာတော်တစ်ရပ်အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ပေးထားပေသည်။ ထိုခေတ် ထိုမျိုးနွယ်အုပ်စုများကို ထောက်ရှု၍ ထိုသာသနာသည်သာလျှင် ပြည့်စုံ၊ ပြီးမြောက်ပြီးဖြစ်သော ဒီးန်သာသနာဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ 'အိလ်မ်' (အသိတော်) အတွင်း၌ 'အကြင်သာသနာတော်သည် ထိုခေတ်ကာလနှင့် ထိုမျိုးနွယ်အုပ်စုအဖို့ ပြည့်စုံနေသည်။ သို့သာမက ထိုသာသနာသည် နောင်လာမည့် မျိုးဆက်သစ်များအဖို့ ပြည့်စုံမှုမရှိရုံသာမက ထိုပထမ ဒီးန်သာသနာကို ပယ်ဖျက်၍ ဒုတိယသာသနာတော်တစ်ရပ်အား အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ရပေသည်။ အထက်ပါအချက်နှင့် ဆန့်ကျင်၍ အစ္စလာမ်သာသနာသည်မူ နောက်ဆုံးပိတ်အဖြစ် ချမှတ်ပေးခြင်း ခံထားရပေသည်။ ထိုသာသနာတော်သည် ရှုထောင့်တိုင်းနှင့် ထောက်ထားမှု အသွယ်သွယ်တို့မှ ပြည့်စုံပြီးမြောက်နေပေသည်။ မည်သည့်ခေတ်ကာလ၊ နေရာဒေသတစ်ခု၊ တိုင်းပြည်တစ်တိုင်းပြည် (သို့မဟုတ်) မျိုးနွယ်အုပ်စု တစ်အုပ်စုအတွက်ဟူ၍ သီးသန့်သတ်မှတ်ထားခြင်းမျိုး မရှိပေ။ သို့သာမက 'ကေယာမသ်'နေ့ထိတိုင် ခေတ်တိုင်း၊ နယ်တိုင်းနှင့် မျိုးနွယ်အုပ်စုတိုင်းအတွက် ဤသာသနာတော်သည် ပြည့်စုံပြီးမြောက်ပြီးဖြစ်သော သာသနာဖြစ်ကြောင်း'ဟူသော အကျယ်ချဲ့ အသေးစိတ်အချက်အလက်ကိုမူ မူလကတည်းက သိရှိထားတော်မူပေသည်။

တတိယဆုလာဘ်တော်အဖြစ် ဤအာယသ်တော်မြတ်အတွင်း၌ ချီးမြှင့်ထားသောအချက်မှာ ဤအုမ္မသ်အတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ဖန်ဆင်းရွေးချယ်တော်မူခြင်း၏ သဟဲဖြင့် အစ္စလာမ်သာသနာကို ရွေးချယ်ထားတော်မူပေသည်။ အကြင်သာသနာတော်သည် ရှုထောင့်အလုံးစုံမှ ပြည့်စုံနေကာ လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှုသည် ဤသာသနာအတွင်း၌သာ ရှိနေပေသည်။

တင်ပြချက်အချုပ်မှာ ဤအာယသ်တော်မြတ်မှ 'ကရုဏာသက်နှင်းခြင်းခံရသော အုမ္မသ်အတွက် ချီးမြှင့်ခြင်းခံထားရသော အလွန်ကြီးကျယ်လှစွာသော 'နေအ်မသ်' (ကျေးဇူးတော်) မှာ အစ္စလာမ်သာသနာပင်ဖြစ်သည်။ အခြေအနေအရပ်ရပ်တိုင်းနှင့် ရှုထောင့်အလုံးစုံမှ ပြီးပြည့်စုံသော သာသနာသည် ဤသာသနာတော်သာလျှင်ဖြစ်သည်။ ထိုသာသနာ၏နောက် မည်သည့်ဒီးန်အသစ်တစ်ခုမှ ကျရောက်လာမည်မဟုတ်သကဲ့သို့ ဤသာသနာတော်အတွင်း၌လည်း လိုတိုး၊ ပိုလျှော့ ပြုရန်လည်းမရှိတော့ကြောင်း' ကို ပြသထားတော်မူပေသည်။

ဤအတွက်ကြောင့် ယင်းအာယသ်တော်မြတ် ကျရောက်လာသောအခါ အများသော မွတ်စ္စလင်မ်တို့သည် ပျော်ရွှင်ဝမ်းမြောက်နေ၍ ဟဇရသ်ဖာရူကေ့အအ်ဇမ်အားမ်သခင်ကြီးသည် ငိုယိုတော်မူလျက် ရှိနေပေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ၎င်းအား အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ငိုကြွေး မိန့်မြွက်မေးမြန်းရာ 'ယခု ကိုယ်တော်မြတ်၏ ဤလောက၌ နေထိုင်ရမည့်ရက်ပိုင်းသည် အလွန်နည်းပါးသွားမည်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပြည့်စုံပြီးမြောက်သော အချက်နှင့်အတူ ရစူလ်တမန်တော်အား စေလွှတ်ခြင်း၏ လိုအပ်ချက်သည်လည်း ပြည့်စုံသွားလေပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ဤအာယသ်တော်မြတ်က ညွှန်ပြ

နေကြောင်း သိရှိနေရပါသည်'ဟု ပြန်လည်လျှောက်ထားလေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မှန်ကန်ကြောင်း ထောက်ခံတော်မူပေသည်။ *[သဖ်စီးရ်အိဗ်နေ့ကာစီးရ်၊ ဖဲဟ်ရေမှဟွီးသ်]*

သို့ရှိရာ ယင်းအာယသ်တော်မြတ် ကျရောက်ပြီး (၈၁) ရက်သာလျှင် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ကမ္ဘာလောက၌ နေထိုင်ကြောင်း အချိန်က ပြသသွားပေသည်။

အာယသ်တော်၏ အဆုံးပိုင်း၌

فَمَنِ اضْطُرَّ فِى مَخْمَصَةٍ

'သို့ရာတွင် မည်သူမဆို အပြင်းအထန် ဆာလောင်မွတ်သိပ်၍ မလွဲမရှောင်သာသည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့လျှင် ထိုသူသည် ပြစ်မှုကို နှစ်သက်လိုလားခြင်းမရှိဘဲ။' *[၅ း ၃]*

နှင့် စပ်လျဉ်းသော အရာများသည် အာယသ်တော်၏ အစပိုင်း၌ 'ဟရာမ်'ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြထားသော အရာများနှင့် ပတ်သက်နေပေသည်။ ဝါကျတော်၏ အလိုသဘောမှာ ပုံသေနည်း၊ ဥပဒေသတစ်ခုမှ သီးသန့်အခြေအနေတစ်ရပ်ကို ပလပ်ခွင့်ပေးထားပေသည်။ အကယ်၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် လွန်စွာ ဆာလောင်မွတ်သိပ်၍ နေမထိထိုင်မသာဖြစ်ကာ သေဆုံးသွားနိုင်လောက်အောင်သာ ဆိုက်ရောက်သည့်အခါမျိုး၌ တင်ပြပါ 'ဟရာမ်'ဖြစ်သော တိရစ္ဆာန်များထဲမှ အနည်းငယ်စားသုံးလိုက်မှု ၄င်းအဖို့ ပြစ်မှုတစ်စုံတစ်ရာမရှိချေ။ သို့ရာတွင် စည်းကမ်းချက်မှာ ဝမ်းဝအောင်နှင့် အရသာခံလိုသော အလိုသဘောမျိုး မပါဝင်စေရ။ သို့သာမက နေမထိထိုင်မသာ ပပျောက်သွားနိုင်သည့် အတိုင်းအတာထိသာ စားသုံးပိုင်ခွင့်ရှိပေသည်။

အာယသ်တော်၌

غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِّإِثْمٍ

၏ အလိုသဘောသည် ဤသည်သာလျှင်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ စားသုံးရာ၌ ပြစ်မှုဒုစရိုက်၏ ဘက်သို့ နှစ်သက်လိုလားခြင်းမရှိဘဲ နေမထိထိုင်မသာဖြစ်မှု ပပျောက်သွားနိုင်လောက်အောင်သော အခြေအနေကိုသာ မိန့်မြွက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံး၌

فَإِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ

မချွတ်ကေန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူသော အသျှင်၊ အလွန်တရာ သနားကြင်နာတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည်။ *[၅ း ၃]*

ဤအထက်တင်ပြပါ 'ဟရာမ်'ဖြစ်သော အသား၊ တိရစ္ဆာန်များသည် ထိုအချိန်၌လည်း မိမိ၏ ပင်ကိုယ်နေရာ၌ 'ဟရာမ်' (မပိုင်) သော အခြေအနေဖြင့်သာ ဖြစ်ပေါ်တည်ရှိနေပေသည်။ ထိုသူ၏ နေမထိထိုင်မသာသည့်အတွက်ကြောင့်သာလျှင် ပလပ်ခွင့်ပေးထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَآ أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ ٱلطَّيِّبَٰتُ وَمَا عَلَّمْتُم مِّنَ ٱلْجَوَارِحِ
مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ ٱللَّهُ فَكُلُوا۟ مِمَّآ أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ
وَٱذْكُرُوا۟ ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَيْهِ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ إِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ④

၅ : ၄ ။ ။ (အို, နဗီတမန်တော်) ထိုသူတို့သည် မိမိတို့ (စားသောက်သုံးစွဲရန်) အလို့ငှာ 'မည်သည့် (တိရစ္ဆာန်များကို) 'ဟလာလ်'ခွင့်ပြုထားပြီးဖြစ်ပါသနည်း'ဟု အသင့်အား (လာရောက်) မေးမြန်းကြကုန်သည်။ (သို့ဖြစ်ပေရာ) အသင်သည် ၎င်းတို့အား ဤသို့) ဖြေကြားပါလေ။ (အို, အချင်းတို့) အင်တို့ (စားသောက်သုံးစွဲရန်အလို့ငှာ) သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော (တိရစ္ဆာန်) ဟူသရွေ့တို့သည် 'ဟလာလ်'ခွင့်ပြုထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် သင်ကြားပြသတော်မူသော နည်းစနစ်အတိုင်း မိမိတို့၏ အမဲလိုက် တိရစ္ဆာန်များကို (အမဲလိုက်ရန် စည်းကမ်းများကို တတ်သိလိမ္မာအောင်) သင်ကြားပြီး လွှတ်လိုက်ရာမှ အသင်တို့အဖို့ ဖမ်းဆီးခဲ့သော အမဲကောင်ကိုလည်း အသင်တို့သည် စားသုံးကြလေကုန်။ သို့ရာတွင် အသင်တို့သည် (ထိုအမဲလိုက်တိရစ္ဆာန်ကို အမဲလိုက်ရန်အလို့ငှာ လွှတ်လိုက်သောသောအခါ) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို တသကြလေကုန်။ ကေန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လျင်မြန်စွာ စစ်ဆေးမေးမြန်းတော်မူမည့် အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု

ပထမအာယသ်တော်အတွင်း၌ စားသောက်ပိုင်ခွင့်ရှိသော၊ မရှိသော တိရစ္ဆာန်များအကြောင်းကို တင်ပြထားသည်။ ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ ယင်းကိစ္စရပ်နှင့် စပ်လျဉ်းသော အမေး၊ အဖြေတစ်ခုကို တင်ပြထားပေသည်။ အချို့သော ဆွဟာဗာသာဝကကြီးများသည် တမန်တော်မြတ် ﷺ အား အမဲလိုက်ခွေး၊ သိန်းငှက်တို့ဖြင့် အမဲလိုက်ခြင်း၏ အမိန့်ကို လျှောက်ထားခဲ့ကြသည်။ ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ ယင်းလျှောက်ထားချက်၏ အဖြေကို တင်ပြထားသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

(အို, နဗီတမန်တော်) ထိုသူတို့သည် မိမိတို့ (ခွေးနှင့် သိန်းငှက်တို့ အမဲလိုက်ထားသော တိရစ္ဆာန်များထဲမှ စားသောက်သုံးစွဲရန်) အလို့ငှာ မည်သည့် (တိရစ္ဆာန်များကို) 'ဟလာလ်'ခွင့်ပြုထားပြီးဖြစ်ပါသနည်း'ဟု အသင့်အား (လာရောက်) မေးမြန်းကြကုန်သည်။ (အကြင်မျှခန့်သော စားသောက်ပိုင်ခွင့်ရှိသော အမဲလိုက်တိရစ္ဆာန်များသည် 'ဇဗာဟ်'ပြုလုပ်လိုက်ခြင်းဖြင့် 'ဟလာလ်'ဖြစ်သွားပေသည်။ ခွေးနှင့် သိန်းငှက်တို့မှ အမဲလိုက်ပေးခြင်းဖြင့် ဖမ်းမိသော တိရစ္ဆာန်များအားလုံးသည်လည်း 'ဟလာလ်'အဖြစ် တည်ရှိနေမည်၏လော။ သို့မဟုတ် ထိုတိရစ္ဆာန်များထဲမှ အချို့သီးသန့်သော တိရစ္ဆာန်များသာလျှင် 'ဟလာလ်'အဖြစ် တည်ရှိနေမည်၏လော။ သို့မဟုတ် မည်သည့်တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကောင်မှ လုံးဝ

'ဟလာလ်'အဖြစ်လည်း မတည်ရှိနေပေ၏လော။ ထို့ပြင် 'ဟလာလ်'အဖြစ် တည်ရှိရန် စည်းကမ်းချက် တစ်စုံတစ်ရာလည်း တည်ရှိပါ၏လော။ သို့ဖြစ်ပေရာ) အသင်သည် (၎င်းတို့အား ဤသို့) ဖြေကြားပါလေ။ (အို၊ အချင်းတို့) အသင်တို့ (စားသောက်သုံးစွဲရန်အလို့ငှာ) သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော (တိရစ္ဆာန်) ဟူသရွေ့ တို့သည် (အမဲလိုက်ခြင်းသည် အစကတည်းက ပိုင်၍ 'ဟလာလ်'ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ အမဲလိုက်ခြင်းသည် ခွေး၊ သိန်းငှက်တို့ကို အကြောင်းခံ၍ အမဲလိုက်ခြင်းဖြင့်လည်း) 'ဟလာလ်'ခွင့်ပြုထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ (ဤသည် မေးခွန်း၏ ပထမအစိတ်အပိုင်း၏ အဖြေဖြစ်သည်။ ရှေ့၌ ဒုတိယအစိတ်အပိုင်း၏ အဖြေကို တင်ပြထားပေသည်။ ခွေးနှင့် သိန်းငှက်တို့မှ အမဲလိုက်ထားသော တိရစ္ဆာန်သည် 'ဟလာလ်'ဖြစ်ရန်အတွက် အချို့သော စည်းကမ်းချက်များ ရှိပေသည်။)

၎င်းပြင် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် သင်ကြားပြသတော်မူသော နည်းစနစ်အတိုင်း (တိရစ္ဆာန်ကို ဖမ်းဆီးပြီး မစားရန် ခွေးကို သင်ကြားပေးထားခြင်း၊ သားကောင်နောက်ကို လိုက်နေလင့် ကစား ပိုင်ရှင်က ပြန်ခေါ်လိုက်မှု ချက်ချင်းပြန်လာရန် သိန်းငှက်ကို သင်ကြားပေးထားခြင်း ဤသည် ပထမစည်းကမ်းချက်ဖြစ်သည်။) မိမိတို့၏ အမဲလိုက်တိရစ္ဆာန်များ (ဥပမာ- ခွေး၊ သိန်းငှက် အစရှိသည်တို့ ဖြစ်သည်) ကို (အမဲလိုက်ရန် စည်းကမ်းများကို တတ်သိလိမ္မာအောင်) သင်ကြားပြီး လွှတ်လိုက်ရာမှ (ဤသည် ဒုတိယစည်းကမ်းချက်ဖြစ်သည်။) အသင်တို့အဖို့ ဖမ်းဆီးခဲ့သော အမဲကောင်ကိုလည်း အသင်တို့ သည် စားသုံးကြလေကုန်။ (ဤသည် တတိယစည်းကမ်းချက် ဖြစ်သည်။ အကြင်စည်းကမ်းချက်၏ လက္ခဏာကို သင်ကြားမှု၏ နည်းစနစ်၌ တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ သို့ရှိရာ အကယ်၍ ခွေးသည် ဤအမဲလိုက် တိရစ္ဆာန်အား စားသုံးလိုက်သည်။ သို့မဟုတ် သိန်းငှက်သည် ခေါ်လိုက်ခြင်းဖြင့် မရောက်လာလျှင်မူ ဤတိရစ္ဆာန်တို့သည် ထိုပိုင်ရှင်၏ ပြောဆိုမှုကို မနာခံရာ ရောက် သည့်အတွက်ကြောင့် သားကောင်ကိုလည်း ပိုင်ရှင်အတွက် ဖမ်းယူခြင်းမဟုတ်ဘဲ မိမိအတွက်သာ ဖမ်းယူခြင်းဖြစ်ကြောင်း မှတ်ယူရပေမည်။) သို့ရာတွင် အသင်တို့သည် (ထိုအမဲလိုက်တိရစ္ဆာန်ကို အမဲလိုက်ရန်အလို့ငှာ လွှတ်လိုက်သောသောအခါ) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို တသကြလေကုန်။ ('ဗစ်မစ်လ်လ္လာဟ်'ကို ဖတ်ရွတ်၍ လွှတ်ကုန်။ ဤသည် စတုတ္ထစည်းကမ်းချက်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် (ကိစ္စရပ်အလုံးစုံတို့၌) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုသာလျှင် ကြောက်ရွံ့လျက် ရှိနေကြကုန်။ (ဥပမာ- အမဲလိုက်ရာ၌ 'နမာဇ်'အစရှိသော အရာများမှ မေ့လျော့မှု ဖြစ်သွားနိုင်လောက်အောင်ထိ နစ်မွန်းမှုကို မပြုနှင့်။ သို့မဟုတ် ပိုင်သည့် စည်းကမ်းချက်များမပါဘဲ ထိုသားကောင်ကို စားသုံးသည်ထိ လောဘမကြီးလေနှင့်။) ကေန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လျင်မြန်စွာ စစ်ဆေးမေးမြန်းတော်မူမည့် အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

တင်ပြပါ အမေး၊ အဖြေ၌ အမဲလိုက်ခွေးနှင့် သိန်းငှက်အစရှိသည်တို့၏ အကြောင်းခံဖြင့် ဖမ်းဆီး ရရှိမိသော သားကောင်းများ 'ဟလာလ်'ဖြစ်ရန်အတွက် စည်းကမ်းချက် (၄) ရပ်အား တင်ပြထားသည်။

ပထမစည်းကမ်းချက်မှာ ခွေး၊ (သို့မဟုတ်) သိန်းငှက်တို့သည် သင်ကြားထားပြီးဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) ယဉ်ပါးအောင် ပြုထားပြီးဖြစ်သော တိရစ္ဆာန်များ ဖြစ်ရပေမည်။ သင်ကြားထားခြင်းနှင့် ယဉ်ပါးအောင်ပြုထားခြင်းအား စည်းမျဉ်းကို ဤသို့ သတ်မှတ်ထားသည်။ ခွေးကို သားကောင်အား ဖမ်းဆီးရန် လွှတ်မှ သားကောင်ကို ဖမ်း၍ ၎င်းကို ကိုယ်တိုင်မစားသုံးဘဲ အသင့်ထံသို့ ယူဆောင်လာရပေမည်။ သိန်းငှက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဤသို့ စည်းမျဉ်းကို သတ်မှတ်ထားပေသည်။ အသင်တို့သည် ထိုသိန်းငှက်ကို ပြန်လည်ခေါ်ဆောင်လိုက်မှု သားကောင်၏နောက်သို့ လိုက်နေလင့်ကစား ချက်ချင်းပြန်လာပေသည်။ ဤအမဲလိုက်ပေးသော တိရစ္ဆာန်များသည် ယင်းသို့ အတိုင်းအတာထိတိုင် ယဉ်ပါးသွားမှ ထိုသားကောင်များသည် အသင်တို့အတွက်သာ အမဲလိုက်ပေးခြင်းဖြစ်၍ မိမိအတွက် လုံလောက်ခြင်းမဟုတ်ကြောင်း အတည်ပြုပြီး ဖြစ်သွားပေပြီ။ ယခု ထိုအမဲလိုက်ပေးသော တိရစ္ဆာန်များ ဖမ်းဆီးရယူလာသော သားကောင်များကို အသင်ဖမ်းဆီးရယူလာသော သားကောင်များဟူ၍ မှတ်ယူရပေမည်။ အကယ်၍ တစ်ချိန်ချိန်၌ ထိုအမဲလိုက်ပေးသော တိရစ္ဆာန်တို့သည် သင်ကြားချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်ဖွာ ပြုမည်။ ဥပမာ– ခွေးသည် သားကောင်ကို ကိုယ်တိုင် စားသုံးလိုက်သည်။ သို့မဟုတ် သိန်းငှက်အား အသင့်အနေဖြင့် ပြန်လည် ခေါ်ဆောင်မှုပြုပါမှ ဤသားကောင်သည် အသင့်အတွက် မဟုတ်ပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် ထိုသားကောင်အား စားသုံးခြင်းမပိုင်ပေ။

ဒုတိယစည်းကမ်းချက်မှာ အသင်သည် ချက်ချင်း မိမိ၏ အလိုသဘောဆန္ဒဖြင့် ခွေးကိုသော်လည်းကောင်း၊ (သို့) သိန်းငှက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သားကောင်၏ နောက်သို့ လွှတ်လိုက်ပါ။ ထိုအမဲလိုက်ပေးသော တိရစ္ဆာန်သည် မိမိကိုယ်တိုင်မိမိ အခြားသော သားကောင်တစ်ကောင်၏ နောက်သို့ ပြေးလိုက်ကာ အမဲလိုက်သားကောင်အဖြစ် ဖမ်းဆီးခြင်းမျိုး မဖြစ်စေရ။ အထက်တင်ပြပါ အာယသ်တော်၌ ဤစည်းကမ်းချက်၏ အကြောင်းကို مُكَلِّبِيْنَ ဆိုသော စကားလုံးမှ ကောက်ယူထားပေသည်။ ဤစကားလုံးသည် စင်စစ် تَكْلِيْب (သက်လီးဗ်) ဆိုသော စာလုံးမှ ခွဲထွက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ မူရင်းအဓိပ္ပာယ်မှာ "ခွေးများကို သင်ကြားပေးခြင်း" ဟူ၍ ရ၏။ တစ်ဖန် အခြားသော အများအမဲလိုက်ပေးသော တိရစ္ဆာန်များကို သင်ကြားပေးခြင်း၊ သားကောင်ရှိရာဆီသို့ လွှတ်ပေးခြင်းတို့၏ အနက်၌ အသုံးပြုလေတော့သည်။ 'ဂျလာလိုင်' ကျမ်းရှင်သည် مُكَلِّبِيْنَ ကို အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုရာ၌ اِرْسَال (သားကောင်ရှိရာဆီသို့ လွှတ်ပေးခြင်း) ဟူ၍ မိန့်ထားပေသည်။ သဖ်စီရေကုရ်သုဗီးကျမ်း၌ ဤအဆိုကိုပင် ဆင့်ပြန်ထားလေသည်။

တတိယစည်းကမ်းချက်မှာ အမဲလိုက်တိရစ္ဆာန်သည် သားကောင်ကို ကိုယ်တိုင် စားသုံးခြင်းမပြုဘဲ အသင့်ထံသို့ ယူဆောင်လာရပေမည်။ ဤစည်းကမ်းချက်အကြောင်း

مِمَّآ اَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ

(အသင်တို့အဖို့ ဖမ်းဆီးခဲ့သော အမဲကောင်ကိုလည်း။) [၅း၄]

ဟူသော စာပိုဒ်မှ ကောက်ယူထားပေသည်။

စတုတ္ထစည်းကမ်းချက်မှာ အမဲလိုက်တိရစ္ဆာန်များဖြစ်သော ခွေး၊ (သို့မဟုတ်) သိမ်းငှက်တို့အား သားကောင်ရှိရာဆီသို့ လွှတ်လိုက်သောအခါ 'ဗစ်မစ်လ်လ္လားဟ်' ကို ရွတ်ဆို၍ လွှတ်လိုက်ပါ။ အကြင်စည်းကမ်းချက် (၄) ရပ် ပြီးပြည့်စုံသွားမှု အသင့်ထံသို့ သားကောင်သည် သေဆုံးနေသည့်ပုံစံမျိုးဖြင့် ရောက်ရှိလာသည်ဆိုလျှင်လည်း 'ဇဗာဟ်'ပြုလုပ်ရန် မလိုအပ်ဘဲ 'ဟလာလ်'ဖြစ်ပေသည်။ သို့တည်းမဟုတ်ပါက 'ဇဗာဟ်'မပြုလုပ်ဘဲ အသင်တို့အဖို့ 'ဟလာလ်'ဖြစ်မည်မဟုတ်ပေ။

အိမာမ်အဘူဟာနီဖဟ်သခင်ကြီးထံ၌ ပဉ္စမမြောက်စည်းကမ်းချက်တစ်ရပ်လည်း ရှိပေသည်။ ဤအမဲလိုက်ပေးသော တိရစ္ဆာန်သည် သားကောင်ကို အနာတရဖြစ်အောင်လည်း ပြုရပေမည်။ جَوَارِحْ 'ဂျဝါရေဟ်' ဟူသော စကားလုံးသည် ဤစည်းကမ်းချက်ဘက်သို့ ညွှန်ပြလျက်ရှိနေသည်။

ဓမ္မသတ် ။ ။ ဤအမိန့်သည် မိမိ၏ လက်ဝယ်အတွင်း၌ မပိုင်ဆိုင်သော တောတွင်းသားကောင်များသာ ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ တောတွင်းတိရစ္ဆာန် သားကောင်တစ်ကောင်ကောင်ကို မိမိအနေဖြင့် ဖမ်းဆီးသိမ်းသွင်းလိုက်မည်ဆိုလျှင် ထိုသားကောင်ကို နည်းဥပဒေအတိုင်း 'ဇဗာဟ်'မပြုဘဲနှင့် 'ဟလာလ်'ဖြစ်မည်မဟုတ်ပေ။

အာယသ်တော်၏ အဆုံးပိုင်း၌ အမဲလိုက်ပေးသော တိရစ္ဆာန်၏ အကြောင်းခံဖြင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် 'ဟလာလ်'အဖြစ်ကိုမူ ပြုမူပေးထားပေသည်။ သို့ရာတွင် သားကောင်နောက်သို့ လိုက်ကာ 'နမာဇ်'နှင့် သာသနာ၏ အရေးကြီးသော ပညတ်ချက်များမှ မေ့လျော့နေခြင်း မပိုင်ပေ။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

ٱلۡيَوۡمَ أُحِلَّ لَكُمُ ٱلطَّيِّبَٰتُۖ وَطَعَامُ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ حِلّٞ
لَّكُمۡ وَطَعَامُكُمۡ حِلّٞ لَّهُمۡۖ وَٱلۡمُحۡصَنَٰتُ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ وَٱلۡمُحۡصَنَٰتُ
مِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ مِن قَبۡلِكُمۡ إِذَآ ءَاتَيۡتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ
مُحۡصِنِينَ غَيۡرَ مُسَٰفِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِيٓ أَخۡدَانٖۗ وَمَن يَكۡفُرۡ
بِٱلۡإِيمَٰنِ فَقَدۡ حَبِطَ عَمَلُهُۥ وَهُوَ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ٥

၅ : ၅ ။ ။ (အို၊ မွတ်စ္စလင်မ်အပေါင်းတို့) ယနေ့ စင်ကြယ်သန့်ပြန့်သော အရာ (အစား) ဟူသမျှတို့ကို အသင်တို့အဖို့ စားသုံးခွင့်ပြုပြီးဖြစ်လေသည်။ ၎င်းပြင် (ရှေးအတိတ်) ကျမ်းဂန်ကို ချီးမြှင့်ခြင်းခံကြရသော သူတို့၏ စားသုံးဖွယ်ရာများသည်လည်း အသင်တို့အဖို့ စားသုံးခွင့်ပြုပြီး ဖြစ်လေသည်။ ထိုနည်းတူစွာ အသင်တို့၏ စားသုံးဖွယ်ရာများသည်လည်း

၎င်းတို့အဖို့ (စားသုံး) ခွင့်ပြုပြီးဖြစ်သည်။ ၎င်းပြင် သိက္ခာကို စောင့်ထိန်းသော မွတ်စ္စလင်မ်အမျိုးသမီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ အသင်တို့အလျင် ကျမ်းဂန်ကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခြင်း ခံကြရသော သူတို့အနက်မှ ကာအိန္ဒြေကို စောင့်ထိန်းသော အမျိုးသမီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ အကယ်၍ အသင်တို့သည် ထိုအမျိုးသမီးတို့အား ၎င်းတို့၏ 'မဟ်ရ်' ထိမ်းမြားကြေးများကို ပေးဆပ်၍ (ထင်ထင်ပေါ်ပေါ် ကာမဂုဏ်လိုက်စားခြင်းနှင့် တိတ်တိတ်ပုန်းအမြှောင်မယားထားခြင်းမျိုး မပြုဘဲ) မိမိတို့၏ သိက္ခာကို စောင့်ထိန်းခြင်းအားဖြင့်သာ ထိမ်းမြားကြပါမူ (ထိမ်းမြားခွင့်ပြုပြီးဖြစ်လေသည်။) စင်စစ် မည်သူမဆို အီမာန် ယုံကြည်မှုကို ဖယ်ရှားပါလျှင် ထိုသူ၏ (ပြုခဲ့သမျှသော) ကောင်းမှုသည် မလွဲဧကန် အလဟဿ အချည်းအနှီးပင် ဖြစ်သွားပေမည်။ ၎င်းပြင် ထိုသူသည် နောင်တမလွန်ဘဝ၌လည်း ကျိုးယုတ်ပျက်စီးသော သူတို့တွင် အပါအဝင် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

(အို၊ မွတ်စ္စလင်မ်အပေါင်းတို့) ယနေ့ (အသင်တို့အပေါ် 'အစ်က်မာလေဒီးန်'(ပြီးပြည့်စုံသော သာသနာအား) ချီးမြှင့်ခြင်းသည် 'ဒီးန်' သာသနာရေးရာဆိုင်ရာအတွက် အမြဲတစေအတွက် ချီးမြှင့်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ပင် လောကီရေးဆိုင်ရာ တိုးပွားများပြားသော ဆုလာဘ်ကိုလည်း ချီးမြှင့်တော်မူမည် ဖြစ်သည်။) စင်ကြယ်သန့်ပြန့်သောအရာ (အစား) ဟူသမျှတို့ကို အသင်တို့အဖို့ (အစကတည်းကလည်း 'ဟလာလ်' အဖြစ် ပြုထားပြီးဖြစ်ရာ အမြဲတစေအတွက် မည်သည့်အခါမျှ ဖျက်ခြင်းမပြုဘဲ) စားသုံးခွင့် ပြုပြီးဖြစ်လေသည်။ ၎င်းပြင် (ရှေးအတိတ်) ကျမ်းဂန်ကို ချီးမြှင့်ခြင်းခံကြရသော သူ (ယဟူဒီ၊ နစ္စရာနီ) တို့၏ ('ဇဗာဟ်' ပြုလုပ်ထားသော) စားသုံးဖွယ်ရာများသည်လည်း အသင်တို့အဖို့ စားသုံးခွင့်ပြုပြီး ဖြစ်လေသည်။ ထိုနည်းတူစွာ (ထိုစားသုံးဖွယ်ရာများ 'ဟလာလ်' ဖြစ်ခြင်းသည် ဤသို့ အတိုင်းအတာထိ တိုင် စိတ်ချရပေသည်။ ပမာဆိုသော်) အသင်တို့၏ စားသုံးဖွယ်ရာများသည်လည်း ၎င်းတို့အဖို့ (စားသုံး) ခွင့်ပြုပြီးဖြစ်သည်။

၎င်းပြင် သိက္ခာကို စောင့်ထိန်းသော မွတ်စ္စလင်မ်အမျိုးသမီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ (အသင်တို့အဖို့ 'ဟလာလ်' ဖြစ်သည်။ မွတ်စ္စလင်မ်အမျိုးသမီးများ 'ဟလာလ်' ဖြစ်ခြင်းသည် မလွဲဧကန်သော အချက် ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ပင်) အသင်တို့အလျင် ကျမ်းဂန်ကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခြင်းခံကြရသော သူတို့ အနက်မှ ကာအိန္ဒြေကို စောင့်ထိန်းသော အမျိုးသမီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ (အသင်တို့အဖို့ 'ဟလာလ်' ဖြစ်သည်။) အကယ်၍ အသင်တို့သည် ထိုအမျိုးသမီးတို့အား ၎င်းတို့၏ (စည်းကမ်းချက်မှုမဟုတ်ဘဲ 'ဝါဂျိဗ်' တာဝန်ဖြစ်သော) 'မဟ်ရ်' ထိမ်းမြားကြေးများကို ပေးဆပ်၍ (ထင်ထင်ပေါ်ပေါ် ကာမဂုဏ်လိုက် စားခြင်းနှင့် တိတ်တိတ်ပုန်း အမြှောင်မယား ထားခြင်းမျိုး မပြုဘဲ) မိမိတို့၏ သိက္ခာကို စောင့်ထိန်းခြင်း အားဖြင့်သာ ထိမ်းမြားကြပါမူ (ထိမ်းမြားရန် စည်းကမ်းချက်များကို သာသနာတော်၌ ပြဋ္ဌာန်းထားလေ သည်။ ထိမ်းမြားခွင့်ပြုပြီး ဖြစ်လေသည်။ ဤအထက်တင်ပြပါ ပညတ်ချက်အလုံးစုံသည် သာသနာရေး

ဆိုင်ရာ ပညတ်ချက်များဖြစ်သည်။ အကြင်အချက်များအပေါ် အီမာန်ယူရန် 'ဖွရ်ဒ်'ဖြစ်သည်။) စင်စစ် မည်သူမဆို အီမာန်ယုံကြည်မှုကို (အီမာန်ယူရန် အချက်အလက်များ) နှင့်တကွ ဖယ်ရှားပါလျှင် (ငြင်းမရသော 'ဟလာလ်'အရာများ၏ 'ဟလာလ်'ဖြစ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ငြင်းမရသော 'ဟရာမ်'အရာများ၏ 'ဟရာမ်'ဖြစ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း ငြင်းဆိုမှုပြုမည်ဆိုလျှင်) ထိုသူ၏ (ပြုခဲ့သမျှသော) ကောင်းမှုသည် မလွဲကေန် အလဟာသ အချည်းအနှီးပင် ဖြစ်သွားပေမည်။ (သို့ရှိရာ 'ဟလာလ်'ဖြစ်သော အရာများကို 'ဟလာလ်'ဟူ၍ မှတ်ယူထားပြီး 'ဟရာမ်'ဖြစ်သောအရာများကို 'ဟရာမ်'ဟူ၍ မှတ်ယူထားရပေမည်။) ၎င်းပြင် ထိုသူသည် နောင်တမလွန်ဘဝ၌လည်း ကျိုးယုတ်ပျက်စီးသော သူတို့တွင် အပါအဝင် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် စမ္မသတ်များ

စူရာဟ်မာအေဒဟ်၏ ပထမအာယသ်တော်အတွင်း၌ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များဖြစ်သော ဆိတ်၊ နွား၊ ကျွဲ အစရှိသော တိရစ္ဆာန်များ 'ဟလာလ်'ဖြစ်ကြောင်းကို တင်ပြထားပေသည်။ တတိယအာယသ်တော် အတွင်း၌ (၉) မျိုးသော တိရစ္ဆာန်များ 'ဟရာမ်'ဖြစ်ကြောင်းကို အကျယ်ချဲ့တင်ပြထားသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသို့ အကျယ်ချဲ့တင်ပြလိုက်ခြင်းဖြင့် ၎င်းဝါကျ၏ အစပိုင်း၌ ဤအခန်းကဏ္ဍအားလုံး၏ အချုပ်ကို ဤသို့ တင်ပြထားလေသည်။ ထိုအတိုချုပ် တင်ပြချက်၌ တိရစ္ဆာန်များ၏ 'ဟလာလ်'ဖြစ်ခြင်းနှင့် 'ဟရာမ်'ဖြစ်ခြင်း၏ ဝိသေသအချက်နှင့် ထိုဝိသေသအချက်၏ အတိုင်းအတာဘောင်တစ်ခုနှင့် အခြေခံဥပဒေသကိုလည်း တင်ပြထားလေသည်။ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

اَلْيَوْمَ اُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبٰتُ

ယနေ့ စင်ကြယ်သန့်ပြန့်သော အရာဟူသမျှတို့ကို အသင်တို့အဖို့ စားသုံးခွင့်ပြုပြီး ဖြစ်လေသည်။

ယနေ့၏ အလိုသဘောသည် ဟီဂျ်ရီ (၁၀) ခု၊ 'ဟဂ်ျဂျသွလ်ဝေဒါအ်'၏ 'အရဖသ်'နေ့ ဖြစ်သည်။ ဤအာယသ်တော်နှင့် ယင်းအာယသ်တော်၏အလျှင် ကျရောက်သောနေ့ဖြစ်သည်။ အလိုသဘောမှာ 'ယနေ့ အသင်တို့အဖို့ 'ဒီးန်'သာသနာအား ပြည့်စုံမှုနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်သည် အသင်တို့ အပေါ် ပြည့်ဝစွာ ချီးမြှင့်ထားသကဲ့သို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဘက်မှ ဖန်ဆင်းပေးသနားတော်မူသော မူလကတည်းက 'ဟလာလ်'ပြုထားသော အရာများကို အမြဲတမ်းအဖို့ 'ဟလာလ်' အဖြစ် သတ်မှတ်ထားလိုက်လေပြီ။ ပယ်ဖျက်နိုင်ခြင်းသည်လည်း ပပျောက်သွားလေပြီ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် 'ဝဟီ'(ဗျာဒိတ်တော်) ကျရောက်ခြင်း၏ ကွင်းဆက်စေလားသည် ပပျောက်သွားသောအရာ ဖြစ်သည်။

ထိုဝါကျ၌ طَيِّبٰتٌ 'သွိုင်ယိဗားသ်' ကို 'ဟလာလ်'ဖြစ်သည်ဟူ၍ တင်ပြထားပေသည်။ အခြားသော အာယသ်တော်တစ်ပါး၌

يُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبٰتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبٰٓئِثَ

၎င်းတို့အဖို့ 'သွိုင်ယိဗားသ်'များကို 'ဟလာလ်'အဖြစ် ပြုထားတော်မူ၍ 'ခဗာအစ်'များကို 'ဟရာမ်'အဖြစ် ပြုထားတော်မူပေသည်။ *[၇ း ၁၅၇]*

ထိုအာယသ်တော်အတွင်း၌ 'သွိုင်ယိဗားသ်'ဆိုသော စကားလုံး၏ ဆန့်ကျင်ဘက် 'ခဗာအစ်' ဆိုသော စကားလုံးကို ယူလာကာ ဤစာလုံးနှစ်လုံး၏ စံမြစ်ကို ရှင်းတော်မူလိုက်သည်။

အဘိဓါန်၌ 'သွိုင်ယိဗားသ်'သည် သန့်ရှင်း၍ နှစ်လိုဖွယ်ကောင်းသော အရာများကို ခေါ်ဆိုပေသည်။ 'ခဗာအစ်'သည် ၎င်းနှင့် ဆန့်ကျင်စွာ ညစ်ညမ်းရွံရှာဖွယ်ကောင်းသော အရာများကို ခေါ်ဆိုပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် အာယသ်တော်၏ ထိုဝါကျမှ 'သန့်ရှင်းလက်ဆတ်၍ အကျိုးပြုနေသော အရာများကို လူသားတို့အဖို့ 'ဟလာလ်'အဖြစ် သတ်မှတ်ထား၍ ညစ်ညမ်းရွံရှာဖွယ်ကောင်းကာ ဆိုးကျိုးဖြစ်စေသော အရာများကို 'ဟရာမ်'အဖြစ် သတ်မှတ်ထားကြောင်း ပြသလျက်ရှိနေသည်။ အကြောင်းမှာ လူသားတို့သည် အခြားသော တိရစ္ဆာန်များကဲ့သို့ ကမ္ဘာလောက၌ နေထိုင်စဉ် သက်တမ်း၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် စားခြင်း၊ သောက်ခြင်း၊ အိပ်ခြင်း၊ နိုးခြင်း၊ ရှင်ခြင်းနှင့် သေခြင်းတို့ထိတိုင် ရည်ရွယ်ချက်များသာလျှင် ဘောင်အတွင်း၌ ရှိနေခြင်းမဟုတ်ဘဲ ၎င်းတို့အား တန်ခိုးတော်အသျှင်မြတ်သည် စကြဝဠာလောကကြီးကပင် အလုပ်အကျွေးပြုစုလျက် ရှိနေရာ သီးသန့်ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုဖြင့် ဖန်ဆင်းထားပေသည်။ ထိုအမြင့်မားဆုံးသော ရည်ရွယ်ချက်ကို သန့်ရှင်းသော စာရိတ္တများမရှိဘဲ မရရှိနိုင်ပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် စာရိတ္တဆိုးယုတ်သော သူကို စင်စစ် လူသားဟူ၍ပင် ခေါ်ဆိုရန် မထိုက်ပေ။

ဤအတွက်ကြောင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ဤကဲ့သို့သော လူသားများနှင့်စပ်လျဉ်း၍

بَلْ هُمْ اَضَلُّ

'ထိုသူတို့သည် ခြေလေးချောင်းသတ္တဝါများထက်ပင် သာ၍ လမ်းမှားသောသူများဖြစ်သည်' *[၇ း ၁၇၉]*

ဟူ၍ မိန့်မြွက်ထားတော်မူပေသည်။ လူသားတို့၏ လူဖြစ်ခြင်းသည် စာရိတ္တတို့အား ပြုပြင်ရန် မူတည်နေသည်ဆိုလျှင် လူ့ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ စာရိတ္တပိုင်းကို ပျက်စီးညစ်ညမ်းစေသော အရာများအားလုံးမှ ရှောင်ရှားရန် အလွန်အရေးကြီးပေသည်။ လူသားတို့၏ အကျင့်စရိုက်အပေါ် ၎င်းတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အရာများနှင့် အသိုင်းအဝိုင်းတို့၏ စူရှမှု သက်ရောက်ပုံကို ရိုးရိုးရှင်းရှင်းပုံစံဖြင့် လူတိုင်း သဘောပေါက်ကြပေသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်၊ အသိုင်းအဝိုင်းရှိ အရာများသည် စရိုက်စာရိတ္တအပေါ် သက်ရောက်စူးရှခြင်း ထင်ရှားသည်ဆိုလျှင် လူ့ကိုယ်ခန္ဓာ အစိတ်အပိုင်းအား ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ပြုပေးသော အရာများသည် စရိုက်များအပေး မည်မျှခန့် သက်ရောက်မှုရှိနေမည်နည်း။ ဤအတွက်ကြောင့် စားသောက်ဖွယ်ရာများအားလုံး၌ ယင်းအချက်များမှ ရှောင်ရှားရန် အရေးကြီးပေသည်။ ခိုးယူခြင်း၊ လုယက်ခြင်း၊ လာဘ်

ပေးလာဘ်ယူခြင်း၊ အတိုးပေးခြင်း၊ ယူခြင်းနှင့် လောင်းကစား အစရှိသော မပိုင်သည့် ဝင်ငွေများအား စားသုံး၊ သုံးစွဲခြင်းဖြင့် အကြင်သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းသည် ဖြစ်ပေါ်ဖွံ့ဖြိုးလာပေသည်။ ထိုအချက်များသည် ကေန်မုချ ၎င်းအား လူ့ကျင့်ဝတ်မှ ကင်းဝေးစေ၍ ဆိုးသွမ်းခြင်းဘက်သို့ နီးကပ်စေလိုက်မည် ဖြစ်ပေသည်။

ဤအတွက်ကြောင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

يَاَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوْا مِنَ الطَّيِّبٰتِ وَاعْمَلُوْا صَالِحًا

အို၊ ရစူလ်တမန်တော်အပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် 'ဟလာလ်'သန့်ပြန့်စင်ကြယ်သော စားသောက်ဖွယ်ရာများကို စားသုံးကြလေကုန်။ ၎င်းအပြင် အသင်တို့သည် ကောင်းမြတ်သော သီလကို ကျင့်မူကြကုန်။ *[၂၃ : ၅၁]*

ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလကို ပြုကျင့်ရန်ကြောင့် သန့်ပြန့်သော အစားအစာကို စားသုံးရန် အမိန့်ပေးထားပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သန့်ပြန့်သော အစားအသောက်ကို မစားသောက်ဘဲ ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလကို အာရုံပြု၍ပင် မရနိုင်ပေ။

အထူးသဖြင့် အသားသည် လူ့ခန္ဓာကိုယ်၌ အရေးပါဆုံးသော အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ် ဖြစ်ပေါ်မှုတည်နေပေသည်။ ထိုအသားဖြစ်ပေါ် ဖွံ့ဖြိုးရာ၌ ထိုလူသား၏ အစားအစာ၊ အဟာရတွင် ၎င်း၏ စာရိတ္တပိုင်းဆိုင်ရာကို ဆိုးသွမ်းပျက်စီးစေမည့် အသားများကို စားသောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် အားလုံးထက် သာပို၍ အရေးကြီးပေသည်။ ဤကဲ့သို့ပင် ခန္ဓာဗေဒဆိုင်ရာ လူသားတို့ကို ပိုးမွှားများကြောင့် ရောဂါဖြစ်စေတတ်သော၊ အသက်ဆုံးရှုံးစေတတ်သော ဆိုးကျိုးဖြစ်စေသည့် အသားတို့ကို စားသောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် အရေးကြီးသည်ကို လူသားတို့အားလုံး သိနားလည်ကြပေသည်။ ရှရီအသ် တရားတော်မှ 'ခဗာအစ်' (ညစ်ညမ်းသောအရာများ) ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားသော အရာတိုင်းသည် ကေန်မုချ လူ့ကိုယ်ခန္ဓာနှင့် ဝိညာဉ်ပိုင်းဆိုင်ရာ (နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ) နှစ်မျိုးစလုံးကို ပျက်စီးဆိုးသွမ်းစေ၍ အသက်ဇီဝိန်နှင့် စရိုက်ကိုပါ ဖျက်ဆီးမည့်အရာများ ဖြစ်ပေသည်။

ဤအတွက်ကြောင့် ထိုအရာများကို 'ဟရာမ်'ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားပေသည်။ ထိုအချက်နှင့် ဆန့်ကျင်၍ 'သွိုင်ယိဗားသ်' (သန့်ပြန့်သော အရာများ) သည် လူသားတို့၏ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာတို့ကို အဆင့်ဆင့် ပြုစုပျိုးထောင်ပေးခြင်းနှင့် မွန်မြတ်သော စရိုက်များကို ဖန်တီးပေးလေသည်။ ထိုအရာများကို 'ဟလာလ်'အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးထားပေသည်။

အချုပ်မှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ اُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبٰتُ (သန့်ပြန့်သော အရာဟူသမျှတို့ကို အသင်တို့အဖို့ စားသုံးခွင့်ပြုပြီး ဖြစ်လေသည်) ဟူသော အာယသ်တော်သည် ပိုင်ခြင်း၊ မပိုင်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော တွေးခေါ်မှုပိုင်းဆိုင်ရာ သုံးသပ်ချက်ကို ပြသ၍ အခြေခံဥပဒေသစည်းကမ်းကိုလည်း ပြသထားပေသည်။

ယခု ပြဿနာတစ်ရပ်မှာ မည်ကဲ့သို့သော အရာများကို 'သွှိုင်ယိဗားသ်' သန့်ရှင်းလတ်ဆတ်ကာ အကျိုးပြု၍ နှစ်လိုဖွယ်ကောင်းသော အရာများအဖြစ် သတ်မှတ်ကြမည်နည်း။ မည်သည့်အရာများကို 'ခဗာအစ်' ညစ်ညမ်းကာ အကျိုးယုတ်စေ၍ ရွံရှာဖွယ်ထိုက်သော အရာများအဖြစ် သတ်မှတ်ပေမည်နည်း။ ယင်းအချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မူရင်းအခြေခံ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန် တည်ကြည်သော ဗီဇများအပေါ်၌ မူတည်နေပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့်သာလျှင် အစ္စလာမ်သာသနာမှ 'ဟရာမ်' အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များကို ခေတ်တိုင်းရှိ တည်ကြည်ဖြောင့်မတ်သော ဗီဇပိုင်ရှင်တို့သည် ထိုအရာများကို ညစ်ညမ်းကာ ရွံရှာဖွယ်ကောင်းသော အရာများဟူ၍ မှတ်ယူကြလေသည်။ ဥပမာ-အသေသားနှင့် သွေးတို့ ဖြစ်သည်။ သို့သာမက အချို့သော အချိန်အခါမျိုးတွင် မိုက်မဲသော ထုံးဓလေ့များသည် ဗီဇသဘာဝအပေါ် လွှမ်းမိုးလာသည်ဆိုလျှင် ကောင်းခြင်း၊ မကောင်းခြင်းအား ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာနိုင်သော အချက်သည်ပင်လျှင် ပပျောက်သွားပေသည်။ သို့မဟုတ် အချို့သော အကြောင်းအရာများ၏ ညစ်ညမ်းမှုသည် ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုးအဖြစ် တည်ရှိနေပေသည်။ ယင်းသို့သောကိစ္စရပ်မျိုး၌ နဗီတမန်တော်များ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အားလုံးသောသူတို့အဖို့ အထောက်အထားဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ခပ်သိမ်းသော လူသားတို့သည် နဗီတမန်တော်များသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်သူတို့ကို အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် သီးသန့်ပုံစံမျိုးဖြင့် မွန်မြတ်သော ဗီဇအကျင့်စရိုက်များကို ချီးမြှင့်ကာ ၎င်းတို့၏ စာရိတ္တ ဆင့်ကဲပြုပြင်မှု တာဝန်ကိုလည်း မိမိကိုယ်တိုင်သာလျှင် ရယူထားပေသည်။ ၎င်းတို့၏ ဆေးပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း ကောင်းကင်တမန်တော်များဖြင့် စောင့်ကြပ်နေသည့်အတွက်ကြောင့် ၎င်းတို့၏ နှလုံးသား၊ ဦးနှောက်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်မှုနှင့် စာရိတ္တများအပေါ် မည်သည့်မှားယွင်းသော အသိုင်းဝိုင်းတို့ကမှသာ စူးရှနိုင်စွမ်း မရှိတော့ပေ။ ၎င်းတို့သည် အကြင်အရာများကို 'ခဗာအစ်' ညစ်ညမ်းသော အရာများအဖြစ် သတ်မှတ်မည်ဆိုလျှင် ထိုအရာများသည် အမှန်တကယ်အားဖြင့် 'ခဗာအစ်' ညစ်ညမ်းသော အရာများသာ ဖြစ်ပေမည်။ အကြင်အရာများကို သန့်ရှင်းသောအရာများအဖြစ် သတ်မှတ်မည်ဆိုလျှင် ထိုအရာများသည် စင်စစ် သန့်ရှင်းသောအရာများပင် ဖြစ်ပေမည်။

သို့ရှိရာ ဟရေသ်နူးဟ် ﵁ လက်ထက်မှစ၍ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ မဂ်လာခေတ်ထိတိုင် နဗီတမန်တော်တိုင်းသည် အသေကောင်၊ အသေသားနှင့် ဝက် အစရှိသော အရာများကို 'ဟရာမ်' ဖြစ်ကြောင်း မိမိတို့၏ သက်ဆိုင်ရာခေတ် အချိန်တိုင်း၌ ကြေငြာတော်မူထားလေသည်။ ဤအရာများသည် ခေတ်ကာလတိုင်း၌ ရှိသော စာရိတ္တတည်ကြည်သန့်ရှင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများသည် ညစ်ညမ်း၍ ဆိုးကျိုးပြုသော အရာများအဖြစ် မှတ်ယူထားသော 'ခဗာအစ်' များဖြစ်ကြောင်းကို တင်ပြပါ ဖော်ပြချက်မှ သိရှိရပေသည်။

ဒေလီမြို့သား ဟဒီးစ်ပါမောက္ခ ရှားဟ်ဝလီယုလ္လာဟ်သခင်ကြီးသည် 'ဟုဂ်ဂျသွလ်လား ဟိလ်ဗာလိဂါးဟ်' ကျမ်း၌ အမိန့်ရှိထားသည်မှာ 'အစ္စလာမ်သာသနာတော်မှ 'ဟရာမ်' အဖြစ် ပြုထားသော အရာများအပေါ် သေချာဂနစွာ စမ်းစစ်လေ့လာ ကြည့်ရှုမည်ဆိုလျှင် အခြေခံဥပဒေသ (၂) ရပ်၏ အတွင်း၌

ကျုံ့ကာ တည်ရှိနေသည်။ ပထမအချက်မှာ တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကောင်သည် ၎င်း၏ မူရင်းဗီဇကို ထောက်ရှုခြင်းဖြင့် ညစ်ညမ်းနေပေသည်။ ဒုတိယအချက်မှာ ထိုတိရစ္ဆာန်သားကောင်အား 'ဇဗာဟ်'ပြုခြင်း၏ နည်းလမ်းသည် မှားယွင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ မှားယွင်းခြင်း၏ အကြောင်းတရားမှာ ထိုသားကောင်သည် 'ဇဗာဟ်'ပြုခြင်းခံရသော သားကောင်ဖြစ်ရမည့်အစား 'အသေသား'အဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းခံရပေသည်။

ရှုရာဟ်မာအေဒဟ်၏ တတိယအာယသ်တော်၌ အရာ (၉) ခုသည် 'ဟရာမ်'ဖြစ်ကြောင်းကို ပြသထားပေသည်။ ထိုအရာများအတွင်း၌ ဝက်သည် ပထမဦးဆုံး အမျိုးအစားဖြစ်၍ ကျန်ရှိသော အရာ (၈) ခုသည် ဒုတိယအမျိုးအစားဖြစ်ပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည်

يُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ [၇ : ၁၅၇]

ဟူ၍ မိန့်တော်မူကာ အတိုချုပ်သဘောမျိုး 'ညစ်ညမ်းသော တိရစ္ဆာန်များအားလုံး 'ဟရာမ်' ဖြစ်ကြောင်းကို မိန့်ထားတော်မူပေသည်။ ထို 'ဟရာမ်'ဖြစ်သော တိရစ္ဆာန်များထဲမှ အကျယ်ချဲ့သဘောမျိုးဖြင့် အချို့သော အရာများကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ရှင်းလင်းစွာ မိန့်တော်မူထားပေသည်။ ဥပမာ- ဝက်သားနှင့် စီးတွေနေသော သွေး အစရှိသည်တို့ ဖြစ်သည်။ ကျန်ရှိသော အချက်များအား တင်ပြရန် တမန်တော်မြတ် ﷺ အပေါ် တာဝန်အပ်နှင်းထားပေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မည်သည့် တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင် ညစ်ညမ်းသော သတ္တဝါအဖြစ် သတ်မှတ်ရန် လက္ခဏာတစ်ရပ် ပြသထားပေသည်။ မည်သည့်မျိုးနွယ်အုပ်စု တစ်အုပ်စုအပေါ် 'အဇာဗ်'အပြစ်ဒဏ်သဘောမျိုးဖြင့် တိရစ္ဆာန်အမျိုးအစား တစ်မျိုးမျိုး၏ အသွင်သို့ ရုပ်ပြောင်းစေခြင်း ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့လျှင် ဗီဇသဘာဝအရ ထိုတိရစ္ဆာန်၏ ညစ်ညမ်မှု ဖြစ်ခြင်း၏ လက္ခဏာတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အကြင်သူတို့အပေါ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အမျက်တော် ကျရောက်ခဲ့သည်။ ၎င်းသူတို့ကို ယင်းတိရစ္ဆာန်များ၏ အသွင်သို့ ကူးပြောင်းစေခဲ့သည်။ ဥပမာ- ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ထဲ၌ ပါရှိသည်မှာ-

وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ

အချို့သော မျိုးနွယ်အုပ်စုများကို ဝက်များနှင့် မျောက်များ၏ အသွင်သဏ္ဍာန်သို့ ပြစ်ဒဏ်သဘောမျိုးဖြင့် ပြောင်းစေခဲ့သည်။ [၅ : ၆၀]

တိရစ္ဆာန်များထဲမှ ဤအထက်ဖော်ပြပါ အမျိုးအစားနှစ်ရပ်စလုံးသည် ဗီဇသဘာဝအရ 'ခဗာအစ်' ညစ်ညမ်းသည့် အမျိုးအစားများထဲတွင် ပါဝင်သည့်အတွက်ကြောင့် နည်းလမ်းဥပဒေအရစွာ 'ဇဗာဟ်'ပြုသည်ဆိုလျှင်လည်း 'ဟလာလ်'မဖြစ်နိုင်ကြောင်း သိရှိရပေသည်။

ထို့ပြင် မြောက်မြားလှစွာသော တိရစ္ဆာန်များသည် ၎င်းတို့၏ အမူအရာများနှင့် လက္ခဏာများကြောင့် ညစ်ညမ်းမှု၊ ရွံရှာမှုဖြစ်ကြောင်းကို သာမန်ဗီဇပိုင်ရှင် အများစုသည်ပင်လျှင် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ

ခံစားနိုင်ပေသည်။ ဥပမာ- ကုတ်ဖဲ့စားသောက်တတ်သော သတ္တဝါများ၏ အလုပ်သည်ပင် အခြားသော တိရစ္ဆာန်များအား အနာတရဖြစ်အောင်ပြု၍ ကုတ်ဖြတ်စားသောက်လေသည်။ စိတ်နှလုံးသား အလွန်အမင်း မာကျောသော တိရစ္ဆာန်များ ဖြစ်ပေသည်။

ဤအတွက်ကြောင့် တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် တမန်တော်မြတ် ﷺ အား ဝံပုလွေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်းတော်မူရာ ‘လူသားတစ်ဦးသည် ထိုတိရစ္ဆာန်ကို စားသောက်နိုင်ပါ၏လော’ ဟူ၍ ပြန်လည်ဖြေကြားတော်မူခဲ့လေသည်။ ဤကဲ့သို့ပင် ဒုက္ခပေးတတ်သော အရာဝတ္ထုများကို ရုတ်တရက် လုယူပြေးတတ်သော များစွာသည့် တိရစ္ဆာန်သားကောင်များလည်း ရှိပေသည်။ ဥပမာ- မြွေ၊ ကင်း၊ အိမ်မြှောင်၊ ယင်ကောင် သို့မဟုတ် လင်းယုန်၊ သိန်းငှက် အစရှိသည်တို့ ဖြစ်သည်။

ဤအတွက်ကြောင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ပုံသေနည်းသဘောမျိုးဖြင့် မိန့်တော်မူထားသည်မှာ ‘သွားများဖြင့် ကိုက်ဖြတ်စားသောက်လေ့ ရှိတတ်သော ကုတ်ဖဲ့စားသောက်သည့် သတ္တဝါများ။ ဥပမာ- ကျား၊ ဝံပုလွေ အစရှိသည့် သတ္တဝါများ၊ မိမိတို့၏ ခြေသည်း၊ လက်သည်းများဖြင့် သားကောင်ကို ဖမ်းယူတတ်လေ့ရှိသော ပျံသန်းသတ္တဝါများ။ ဥပမာ- သိန်းငှက်၊ စွန် အစရှိသော သတ္တဝါများအားလုံးသည် ‘ဟရာမ်’ ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် သေးသိမ်၊ ညစ်ညမ်းကာ ၎င်းတို့၏ ဇီဇ မသန့်များဖြင့် လူ့ထိကာ နေထိုင်လေ့ရှိသော သတ္တဝါများများ။ ဥပမာ- ကြွက် (သို့မဟုတ်) အသေသား၊ အသေကောင်စားလေ့ရှိသော သတ္တဝါများ၊ (သို့မဟုတ်) လား အစရှိသော သတ္တဝါများဖြစ်သည်။ ဤတင်ပြပါ တိရစ္ဆာန်များအားလုံး၏ သီးသန့်မျိုးရိုးဇီဇနှင့် ထိုတိရစ္ဆာန်များဘက်မှ ဆိုးကျိုးမှ ရတတ်ကြောင်းကို သာမန်ဇီဇ ပိုင်ရှင်ရှိသော သူများသည်ပင်လျှင် ခံစားတတ်ပေသည်။

အချုပ်မှာ အကြင်တိရစ္ဆာန်များကို အစ္စလာမ်သာသနာတော်မှ ‘ဟရာမ်’ အဖြစ် သတ်မှတ်ထားပေသည်။ ထိုထဲမှ အမျိုးအစားတစ်ခုသည်မှု ထိုတိရစ္ဆာန်များ ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်တိရစ္ဆာန်များ၌ မူရင်းဇီဇ၌မှာပင် ညစ်ညမ်းမှုကို ရရှိပေသည်။ ဒုတိယအမျိုးအစားမှာ ၎င်းတို့၏ မူရင်းဇီဇ၌မှု ညစ်ညမ်းမှု မရှိပေ။ သို့ရာတွင် ထိုတိရစ္ဆာန်များအား ‘ဇဗာဟ်’ ပြုရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ပြသထားသော ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့် ‘ဇဗာဟ်’ မပြုလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ အစကတည်းက ‘ဇဗာဟ်’ မပြုဘဲသော်လည်းကောင်း (ရိုက်နှက်၍ သတ်သည်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်ရာရအောင်ပြု၍ သတ်ဖြတ်သည်ဖြစ်စေ) သို့မဟုတ် ‘ဇဗာဟ်’ ကိုမူ ပြုပေသည်။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို တသ၍ ‘ဇဗာဟ်’ ပြုရမည့်အစား အခြားသော အရာများ၏ အမည်ကို တသ၍ ‘ဇဗာဟ်’ ပြုလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် မည်သည့်အရာ၏ အမည်ကိုမျှ မတသဘဲ ‘ဇဗာဟ်’ ပြုလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ‘ဇဗာဟ်’ ပြုချိန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို သိလျက်နှင့် မတသဘဲ ‘ဇဗာဟ်’ ပြုလိုက်မှု (အထက်ဖော်ပြပါ ပုံစံအားလုံးသည်) တရားတော်အရ အကျုံးမဝင်ပေ။ သို့သာမက တိရစ္ဆာန်ကို ‘ဇဗာဟ်’ မပြုဘဲ သတ်ဖြတ်လိုက်သော ပုံသဏ္ဌာန်ကဲ့သို့ ဖြစ်သွားပေမည်။

ဤနေရာတွင် သီးသန့်အချက်တစ်ရပ်အား စမ်းစစ်လေ့လာရန် သင့်ပေသည်။ လူသားတို့ စားသောက်သော အရာများအားလုံးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ချီးမြှင့်ထားသော အရာများဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် တိရစ္ဆာန်များမှအပ အခြားသော အရာများအား စားသောက်ချက်ပြုတ်ရာ၌ 'ဗစ်မစ်လ်လ္လာဟ်' နှင့် 'အလ္လာဟုအက်ဗရ်'တို့ကို ရွတ်ဆိုရန် မူသေ သတ်မှတ်ထားခြင်း၊ ထိုသို့ ရွတ်ဆိုခြင်း မပြုပါက ယင်းအစားအသောက်များသည် 'ဟလာလ်'မဟုတ်ဟူ၍ မရှိပေ။ အများဆုံး အစားအစာများကို စားသောက်ချက်ပြုတ်ရာ၌ 'ဗစ်မစ်လ္လာဟ်'ရွတ်ဆိုခြင်းကို 'မွစ်သဟဗ်'ဟူ၍သာ သတ်မှတ်ထားသည်။ ယင်းအချက်နှင့် ပြောင်းပြန် ထိုသားကောင်များကို 'ဇဗာဟ်'ပြုသောအချိန်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို တသရန် 'ဝါဂျိဗ်'ဖြစ်သည်ဟု သတ်မှတ်ထားပေသည်။ 'ဇဗာဟ်'ပြုချိန် သိလျက်နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို မတသပါက သားကောင်ကို အသေကောင်အဖြစ် 'ဟရာမ်'ဟူ၍ အမြော်အမြင်သည် မည်ကဲ့သို့နည်း။

သေချာဂရုစွာ ကြည့်မည်ဆိုလျှင် ကွဲပြားချက်မှာ ထင်ရှားပေသည်။ သက်ရှိသတ္တဝါတိုင်း၏ အသက်ဇီဝိန်တိုင်းသည် ရှုထောင့်တစ်ဖက်မှ ကြည့်မူ အားလုံးတန်းတူဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သက်ရှိသတ္တဝါ တစ်ဦးတစ်ယောက်အဖို့ အခြားသော သက်ရှိသတ္တဝါအား သတ်ခြင်းနှင့် 'ဇဗာဟ်'ပြု၍ စားသောက်ခြင်းသည် ပြင်ပသဏ္ဌာန်အားဖြင့် ရှုမြင်သုံးသပ်မည်ဆိုလျှင် မပိုင်သင့်ပေ။ ယခု အထက်ပါအချက်အား ပိုင်သည်ဟု သတ်မှတ်ပေးထားခြင်းသည် ထိုလူသားတို့အပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်မှ ချီးမြှင့်လိုက်သော လေးနက်သည့် ဆုလာဘ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့် သားကောင်ကို 'ဇဗာဟ်'ပြုသောအချိန်၌ ထိုအသျှင်မြတ် ချီးမြှင့်တော်မူသော 'နေအ်မသ်' (စည်းစိမ်တော်) ကို အာရုံပြုနှလုံးသွင်းရန်နှင့် ကျေးဇူးတရား သိတတ်ရန် အချက်ကို အရေးကြီးသော အချက်အဖြစ် သတ်မှတ်လိုက်လေသည်။ ထိုပုံစံနှင့် ပြောင်းပြန် ကောက်ပဲသီးနှံ၊ သစ်စေ့မျိုးစေ့နှင့် သစ်သီးဝလံများကို စဉ်းစားကြည့်ကြပါစို့။ ထိုအရာများအား ဖန်ဆင်းပေးထားခြင်း၏ အကြောင်းခံသည်ပင်လျှင် ယင်းအရာများကို အသွင်အမျိုးမျိုး ပြု၍ မိမိတို့၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းရန်ဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ထိုအရာများအား သုံးစွဲရန်အပေါ် 'ဗစ်မိလ္လာဟ်'ဆိုခြင်းကို 'မွတ်စ်သဟဗ်'အဆင့်၌သာ ထားရှိ၍ 'ဝါဂျိဗ်'အရေးကြီးသော အချက်အဖြစ် မသတ်မှတ်ထားပေ။

ထို့ပြင် အခြားသော အကြောင်းတစ်ရပ်မှာ 'မုရှ်ရစ်က်တို့သည် သားကောင်များကို 'ဇဗာဟ်' ပြုသောအချိန်၌ မိမိတို့၏ ရုပ်တု၊ စဉ်းတုများ၏ အမည်ကို ခေါ်ဝေါ်လေ့ရှိကြခြင်း'၏ ဓလေ့သည် အဓိုက်ခေတ်ကာလကတည်းက ရှိခဲ့သည်။ အစ္စလာမ်သာသနာတော်သည် ၎င်းတို့၏ ထိုကာဖိရ်များပြုသော ဓလေ့ထုံးကို အကောင်းဆုံးသော ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်းဖြစ်သော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်များအား တသခြင်းကို အရေးကြီးသော အချက်အလက်သို့ ပြောင်းလဲသတ်မှတ်လိုက်ပေသည်။ ထိုရှုရစ်က် ဖြစ်သော ထုံးဓလေ့ကို ဖယ်ရှားရန် သင့်တော်သော နည်းလမ်းမှာ မှားယွင်းသောအမည်၏အစား မှန်ကန်သောအမည်ကို ခေါ်ဝေါ်တမ်းတရန် စီမံရန်သာ ဖြစ်သည်။ သို့တည်းမဟုတ်က အရိုးစွဲနေသော အကျင့်

ခလေ့ကို စွန့်လွှတ်ရန် ခက်ခဲပေသည်။ ဤနေရာထိတိုင် အာယသ်တော်၏ ပထမဝါကျ၏ အကျယ်ချဲ့ ဖြစ်သည်။ ဒုတိယဝါကျမှာ-

وَطَعَامُ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ حِلٌّ لَّكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَّهُمْ

ငှင်းအပြင် ကျမ်းဂန်ကို ချီးမြှင့်ခြင်းခံကြရသော သူတို့၏ စားသုံးဖွယ်ရာများသည်လည်း အသင်တို့အဖို့ စားသုံးခွင့်ပြုပြီး ဖြစ်လေသည်။ ထိုနည်းတူစွာ အသင်တို့၏ စားသုံးဖွယ်ရာများသည်လည်း ၄င်းတို့အဖို့ ခွင့်ပြုပြီး ဖြစ်သည်။ *[၅:၅]*

ဤနေရာ၌ ဆွဟာဗာများနှင့် သာဗေ့အီးန်အများစုတို့ထံ၌ အစားအစာ၏ အလိုသဘောသည် 'ဇဗာဟ်'ပြုလုပ်ခြင်းခံရသော သားကောင်များသာ ဖြစ်သည်။ ဟဇရသ်အဗ်ဒွလ်လ္လာဟ် ဗင်န် အဗ္ဗားစ် ﷺ၊ အဗွဒ်ဒရ်ဒါးရ် (ရဟ)၊ အီဗ္ဗရာဟီမ် (ရဟ)၊ ကသာဒါးဟ် (ရဟ)၊ စဒီး (ရဟ)၊ ဿဟ်ဟားက် (ရဟ)၊ မုဂျာဟစ်ဒ် (ရဟ) စသော သခင်ကြီးများထံမှ ဤသို့သာလျှင် ဆင့်ပြန်ချက် လာရှိထားပေသည်။

[ရူဟုလ်မအာနီး၊ ဂျုဇ်စွားစ်]

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် 'ဇဗာဟ်'ပြုရန် မလိုအပ်သော မုန့်၊ ဂျုံ၊ ပဲ၊ ဆန်၊ အသီးအနှံ အစရှိသော အစားအစာ အမျိုးအစား၌ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ရုပ်တုစဉ်းတုများများကို ခဝပ်ကိုးကွယ်သူများနှင့် မုရှ်ရစ်က်တို့အားလုံးသည် တစ်ပြေးညီတည်း ဖြစ်သည်။ ထိုသူတို့သည် မည်သည့်ပိုင်သော နည်းလမ်းတစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ရယူထားမှု မွတ်စ္လင်မ်တို့အဖို့ ထိုအစားအစာအား စားသုံးခြင်းပိုင်သည်။ မွတ်စ္လင်မ်တို့ထံမှ ၄င်းတို့အနေနှင့် ရရှိသည်ဆိုလျှင်လည်း ၄င်းတို့အဖို့ ပိုင်ပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ဤဝါကျ၏ မိန့်မြွက်ချက်အချုပ်မှာ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ 'ဇဗာဟ်'ပြုထားသော သားကောင်သည် မွတ်စ္လင်မ်များအဖို့ မွတ်စ္လင်မ်တို့ 'ဇဗာဟ်'ပြုထားသော သားကောင်သည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအဖို့ 'ဟလာလ်' ဖြစ်ပေသည်။

ယခု ဤနေရာ၌ အချို့သော ဓမ္မသတ်များကို စမ်းစစ်ရန် သင့်ပေသည်။ ပထမအချက်မှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် စွန္နသ်တော် ဟဒီးစ်တော်၏ အသုံးအနှုန်း ဝေါဟာရ၌ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များသည် မည်ကဲ့သို့သော လူတန်းစားများ ဖြစ်ပေသနည်း။ ကျမ်း၏ အလိုသဘောသည် မည်သို့နည်း။ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ရန်အတွက် ၄င်းတို့သည် မိမိတို့၏ ကျမ်းစာအုပ်အပေါ် မှန်ကန်သော နည်းလမ်းဖြင့် အီမာန် (ယုံကြည်မှု) နှင့် 'အမလ်'(ကျင့်ဆောက်တည်မှု) ပြုရန် အရေးကြီးပါ၏လော။ 'ကေသာဗ်'ဟု ခေါ်သော ကျမ်းစာအုပ်၏ အဘိဓါန်အဓိပ္ပာယ်သည် ရေးသားထားသော စာရွက်များမဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ထားသော ကျမ်းစာအုပ်သာ အလိုသဘောဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် အုမ္မသ်၏ အာလင်မ်သဘာသနာ့ပညာရှင်များက 'ကျမ်းစာအုပ်၏ အလိုသဘောသည် ထိုသို့သော မိုးကောင်းကင်ကျ ကျမ်းစာအုပ်များ ဖြစ်ရပေမည်။ အကြင်

ကျမ်းစာအုပ်များသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ထားသောကြောင့် ကေန်မုချ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က ထောက်ခံမှုပြုထားပေသည်။ ဥပမာ- ‘သောင်ရားသ်’၊ ‘အင်န်ဂျီးလ်’၊ ‘ဇဗူးရ်’၊ ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام အပေါ် ကျရောက်ခဲ့သော စွဟီဖါကျမ်းငယ်များနှင့် ဟဇရသ်အီဗ္ဗရာဟီမ်း عليه السلام အပေါ် ကျရောက်ခဲ့သော စွဟီဖွာကျမ်းငယ်များတို့ ဖြစ်ပေသည် ဟူကြောင်း တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ချက် ချထားကြပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် ဟဒီးစ်တော်မြတ်၏ ငြင်းမရသော အကြောင်းခံများဖြင့် အတည်မပြုထားသော ကျမ်းစာအုပ်ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်ဟူ၍ မှတ်ယူကာ ဤကဲ့သို့သော ကျမ်းစာအုပ်ကို အီမာန်ယူထားသော မျိုးနွယ်အုပ်စုများလည်း ရှိပေသည်။ ထိုမျိုးနွယ်အုပ်စုများသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ မျိုးနွယ်အုပ်စုအတွင်း၌ မပါဝင်ချေ။ ဥပမာ- မက္ကာဟ်မြို့ရှိ မုရှ်ရစ်ကီများ၊ မဂျူစီများ၊ ရုပ်တုစဉ်းတုများကို ခဝပ်ကိုးကွယ်သော ဟိန္ဒူများ၊ ဗုဒ်များ၊ အာရီယဟ်များ၊ စစ်ခ်လူမျိုးများ အစရှိသည်တို့ ဖြစ်သည်။

အထက်ပါတင်ပြချက်မှ ‘သောင်ရားသ်’ကျမ်းနှင့် ‘အင်န်ဂျီးလ်’ကျမ်းအပေါ် အီမာန်ရယူထားသော ယဟူဒီများနှင့် နစ္စရာနီများသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အသုံးအနှုန်းဝေါဟာရအရ ‘အဲဟ်လေ့ကေသားဗ်’ (ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်) များအတွင်း၌ ပါဝင်ကြောင်းကို သိရှိရပေသည်။ တတိယအုပ်စုဖြစ်သော စွာဗိအီန်းများ၏ အခြေအနေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သံသယရှိနေပေသည်။ အကြင်အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များထံ၌ ဤသူတို့ ဟဇရသ်ဒါဝူးဒ် عليه السلام အပေါ် ကျရောက်ခဲ့သော ‘ဇဗူးရ်’ကျမ်းအပေါ် အီမာန်ရယူခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုကြသည်။ ၎င်းတို့ထံ၌ ဤလူမျိုးစုတို့သည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအတွင်း၌ ပါဝင်သည်ဟု သတ်မှတ်ပေးကြသည်။ အကြင်အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များ၏ သုတေသနပြုချက်အရ ၎င်းတို့သည် ‘ဇဗူးရ်’ကျမ်းနှင့် တစ်စုံတစ်ရာ ပတ်သက်မှုမရှိဟူ၍ ယူကြသည်။ ဤသူတို့သည် ကြယ်တာရာကို ခဝပ်ကိုးကွယ်သူများ ဖြစ်ကြပေသည်။ ထိုပညာရှင်များသည် ၎င်းတို့ကို ရုပ်တု၊ စဉ်းတု ခဝပ်ကိုးကွယ်သူများနှင့် မဂျူစီတို့နှင့်အတူ ပါဝင်သည်ဟု သတ်မှတ်ကြပေသည်။ မည်သည့်အခြေအနေ၌မဆို မုချ တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ထားသော ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီတို့သည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြလေသည်။ သို့ရှိရာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ထိုပညတ်ချက်၏ ရလဒ်မှာ ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီတို့ ‘ဇဗာဟ်’ပြုထားသော သားကောင်ကို မွတ်စ္စလင်မ်တို့အဖို့သော်လည်းကောင်း၊ မွတ်စ္စလင်မ်များ ‘ဇဗာဟ်’ ပြုထားသော သားကောင်များကို ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များသည်လည်းကောင်း ‘ဟလာလ်’ (စားပိုင်ခွင့်) ရှိပေသည်။

ယခု ကျန်ရှိသောကိစ္စရပ်မှာ ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီတို့ကို အဲဟ်လေ့ကေသားဗ် (ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ) အဖြစ် ခေါ်ဝေါ်သဘောပေါက်စေရန်အတွက် စည်းကမ်းချက်သည် မည်ကဲ့သို့နည်း။ မူရင်း ‘သောင်ရားသ်’ကျမ်းနှင့် ‘အင်န်ဂျီးလ်’ကျမ်းအပေါ် ကျင့်ကြံမှုပြုမူသော သူများကို ခေါ်ဆိုပါ၏လော။ သို့မဟုတ် ပြုပြင်မှုပြီးထားသော ‘သောင်ရားသ်’ကျမ်းနှင့် ‘အင်န်ဂျီးလ်’ကျမ်းကို နောက်လိုက်သမှု ပြုထားသော သူများနှင့် ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام နှင့် မရ်ယမ်သခင်မတို့ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့်

ဖက်စပ်ပါဝင်သည်ဟု ယူဆထားသော သူများသည်လည်း ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏အတွင်း၌ ပါဝင်ပါ၏လော။ သို့ရှိရာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ များစွာသော ရှင်းလင်းချက်မှ ထင်ရှားစွာ သိရှိရသည်မှာ 'ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအဖြစ် အမည်တွင်စေရန်အတွက် ၄င်းတို့သည် မိုးကောင်းကင်ကျ ကျမ်းဂန်တစ်စောင်စောင်အား ယုံကြည်သည်ဟု ဆိုကြကာ ထိုကျမ်းဂန်လာ ပညတ်ချက်များအား နောက်လိုက်သမှု ပြုကြရန် ကြွေးကြော်ကြပေသည်။ ၄င်းတို့သည် ထိုကျမ်းဂန်အား နောက်လိုက်သမှုပြုရာ၌ မည်မျှခန့်ပင် လမ်းလွဲ၊ လမ်းမှားခြင်း၏ အတွင်း၌ ကျရောက်နေပါစေ ကျင့်သုံးမည်ဟု ကြွေးကြော်နေပေသည်' ဟူသော အချက်ရှိနေခြင်းသည်ပင်လျှင် လုံလောက်ပေသည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် အကြင်သူများကို ကျမ်ရပုဂ္ဂိုလ်များဟူ၍ ကင်ပွန်းတပ်ထားလေသည်။ ၄င်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဤသည့်အချက်ကိုလည်း နေရာတိုင်းလိုလို 'ဤသူတို့သည် မူရင်းကျမ်းဂန်များ၌ ကပြောင်းကပြန် ပြုလုပ်ထားသည်' ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားပေသည်။

يُحَرِّفُوْنَ الْكَلِمَ عَنْ مَّوَاضِعِهٖ

အချို့က ကျမ်းဂန်လာ မူရင်းစကားရပ်များကို ၄င်း၏ မူရင်းနေရာများမှ ရွေ့ပြောင်းလျက်ရှိကြ၏။ [၄ : ၄၆]

ထို့ပြင် ဤသည့်အချက်ကိုလည်း မိန့်တော်မူထားပေသည်။ ယဟူဒီတို့သည် ဟဇရသ်အိုဇိုက်ရ် عليه السلام ကိုသော်လည်းကောင်း၊ နစ္စရာနီတို့သည် ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ သားဟု သတ်မှတ်ထားလေသည်။

قَالَتِ الْيَهُوْدُ عُزَيْرُنِ ابْنُ اللّٰهِ وَقَالَتِ النَّصٰرَى الْمَسِيْحُ ابْنُ اللّٰهِ

ဤအခြေအနေများနှင့် အရည်အချင်းများ ရှိနေသည့် ကြားကပင်တည်းကပင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ၄င်းတို့ကို 'အဲဟ်လေ့ကေသားဗ်' ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားပေသည်။ သို့ရှိရာ 'ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီတို့သည် မည်မျှခန့်ပင် မှားယွင်းသော ယုံကြည်ချက်များနှင့် မကောင်းသော အားကုသိုလ်ဒုစရိုက်များအတွင်း နစ်မွန်းစေကာမူ ယဟူဒီဖြစ်ခြင်းနှင့် နစ္စရာနီဖြစ်ခြင်းကို လုံးဝ မစွန့်လွှတ်သရွေ့ ကာလပတ်လုံး 'အဲဟ်လေ့ကေသားဗ်' သာဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပေသည်။ [၉ : ၃]

အိမာမ်ဂျစ္စ်ဇွားစ်သခင်သည် အဟ်ကားမွလ် ကုရ်အာန်ကျမ်းထဲ၌ ဆင့်ပြန်ထားလေသည်။ ဟဇရသ်ဖာရူကေ့အအ်ဇွားမ် رضي الله عنه သခင် စိုးမိုးအုပ်ချုပ်သော ခေတ်ကာလ၌ သခင်ကြီး၏ အမှုထမ်းတစ်ဦး (သို့) အာဏာပိုင်တစ်ဦးသည် သဝဏ်လွှာတစ်စောင် ရေးသားကာ ဤသို့ 'ဤအရပ်ဒေသ၌ အချို့သော သူတို့သည် 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းကို ရွတ်ဖတ်ကြသည်။ စနေနေ့ကိုလည်း အရေးပေးကာ ယဟူဒီများကဲ့သို့ ပြုလုပ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် 'ကေယာမသ်' နေ့ကိုပင် အိမာန်မယူကြပေ။ ဤကဲ့သို့သော သူများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မည်ကဲ့သို့ ဆက်ဆံရပေမည်နည်း' ဟူ၍ လျှောက်ထားလေသည်။ ၄င်းတို့ကို ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သာ ဖြစ်သည်' ဟု မှတ်ယူထားရမည်ဟူ၍ ပြန်လည်ဖြေကြား မိန့်မြွက်လိုက်သည်။

အမည်ခံယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီတို့သည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များတွင် မပါဝင်ဘဲ စင်စစ် ၄င်းတို့သည် သာသနာမဲ့ ဒိဋ္ဌိများသာ ဖြစ်ခြင်း

မျက်မှောက်ခေတ်ရှိ အရှေ့ဥရောပတိုက်ရှိ နစ္စရာနီများနှင့် ယဟူဒီများအတွင်း၌ အလွန်အင်အား အရေအတွက် များပြားလှ၍ ဤကဲ့သို့သော သူများလည်း ရှိပေသည်။ အကြင်သူတို့သည် မိမိ၏ သန်းခေါင်စာရင်းအရ ယဟူဒီ သို့မဟုတ် နစ္စရာနီများဟူ၍ ခေါ်ဆိုကြသည်။ သို့ရာတွင် စင်စစ် ၄င်းတို့ သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တည်ရှိခြင်းနှင့် မည်သည့်သာသနာတစ်ရပ်ကိုမျှ ယုံကြည်ကြောင်း ပြောဆို သူများ မဟုတ်ပေ။ 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းနှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်' ကျမ်းကိုလည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်မှ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ပေးထားသော ကျမ်းများအဖြစ် မယုံကြည်သကဲ့သို့ ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام နှင့် ဟဇရသ် အီစာ عليه السلام ကိုလည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နဗီ၊ ရစူလ်တမန်တော်များ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း လက်မခံ ကြပေ။ ထိုသူတို့သည် လူမျိုးစိစ်တမ်းအရ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များထဲ၌ မပါဝင်နိုင်ကြောင်းမှာ ထင်ရှား လှပေသည်။

နစ္စရာနီများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဟဇရသ်အလီ رضي الله عنه သခင်ကြီးသည် မိန့်ဆိုသည်မှာ ၄င်းတို့ 'ဇဗာဟ်' ပြုထားသော သားကောင်ကို မစားပိုင်သည့် အကြောင်းကို ဤသို့ မိန့်ဆိုထားပေသည်။ ဤသူတို့သည် နစ္စရာနီသာသနာထဲမှ အရက်သောက်ခြင်းမှအပ အခြားမည်သည့် အချက်တစ်ချက်ချက်ကိုမျှ လက်ခံ ကျင့်သုံးခြင်း မရှိကြချေ။ ဟဇရသ်အလီ رضي الله عنه သခင်ကြီး၏ မိန့်မြွက်ချက်မှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။

အိဗ်နေဂျောင်ဇီသခင်သည် မှန်ကန်သော ကွင်းဆက်ဆင့်ပြန်မှုနှင့်အတူ ဟဇရသ်အလီ رضي الله عنه သခင် ကြီး၏ ဤအဆိုကို ဆင့်ပြန်ထားသည်။ ဗနီသဂ်လွဗ်အုပ်စုရှိ နစ္စရာနီများ လှီးဖြတ်ထားသော အသားများ ကို မစားသုံးနှင့်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၄င်းတို့သည် နစ္စရာနီသာသနာထဲမှ အရက်သောက်ခြင်းမှ အပ အခြားမည်သည့်အရာကိုမျှ မရယူထားပေ။ အိမာမ်ရှာဖေအီသခင်ကြီးလည်း မှန်ကန်သော ကွင်းဆက် ဆင့်ပြန်ချက်နှင့်အတူ ဤဆင့်ပြန်ချက်ကို ဆင့်ဆိုထားပေသည်။ */ သဖ်စီရေ့မဇ္ဇ်ဟရီ။ တွဲ-၃၊ စာ-၃၄ /*

ဟဇရသ်အလီ رضي الله عنه သခင်ကြီးသည် ဗနီသဂ်လွဗ်တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကယ်၍ ၄င်းတို့ကို နစ္စရာနီ ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်နေလင့်ကစား သာသနာမဲ့သော်သူများနှင့် နစ္စရာနီမဟုတ်ကြောင်းကိုသာ သိရှိထားပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ၄င်းတို့ 'ဇဗာဟ်' ပြုထားသော အသားကို စားသောက်ခြင်းမှ တားမြစ်ထားလေသည်။ ဆွဟာဗာများနှင့် သာဗေ့အီးန်ကြီးအများစု၏ သုတေသနပြုချက်မှာ ဤသူတို့သည်လည်း အခြားသော နစ္စရာနီများကဲ့သို့ဖြစ်ပြီး ဒီန်းသာသနာအား လုံးဝ ငြင်းဆိုသောသူများ မဟုတ်ပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် ၄င်းသူတို့ လှီးဖြတ်ထားသော အသားကို စားပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု သတ်မှတ်ထားကြပေသည်။

အွမ္မသ်၏ အာလင်မ်အများစုက အမိန့်ရှိသည်မှာ 'ဗနီသဂ်လွဗ်မှဖြစ်စေ၊ အခြားသော မျိုးနွယ်စုမှ ဖြစ်စေ၊ နစ္စရာနီများ လှီးဖြတ်ထားသော အသားကို စားသုံးခြင်း ပိုင်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ပင် ယဟူဒီများ လှီးဖြတ်ထားသော အသားကိုလည်း စားသုံးပိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။ */ သဖ်စီးရေကုရ်သုဗီး၊ တွဲ-၆၊ စာ-၇၈ /*

အချုပ်မှာ အကြင်နစ္စရာနီတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၄င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် တည်ရှိခြင်းကို လက်မခံကြလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام နှင့် ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام တို့ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နဗီရစူလ်များဖြစ်သည်ကို မယုံကြည်ကြလျှင်သော်လည်းကောင်း စသော အချက်များကို ခိုင်လုံစွာ သိရှိမည်ဆိုလျှင် ၄င်းတို့သည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အမိန့်အတွင်း၌ မပါဝင်တော့ပေ။

ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စားသောက်ဖွယ်ရာများ၏ အလိုသဘော

طَعَامُ (သွအားမူးန်) ၏ အဘိဓါန်အဓိပ္ပာယ်သည် အစားအစာဖြစ်သည်။ အရဗီအဘိဓါန်ကို ထောက်ရှု၍ အကြင်စာလုံးအတွင်း၌ အမျိုးမျိုးသော စားသောက်ဖွယ်ရာများ ပါဝင်လေသည်။ သို့သော် နှောင်းပိုင်းခေတ် အာလင်မ်အများစုထံတွင် ဤနေရာ၌ طَعَامُ (သွအားမူးန်) ၏ အလိုသဘောသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ 'ဇဗာဟ်'ပြု လှီးဖြတ်ထားသော အသားသာလျှင်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အသားမှအပ အခြားသော စားသောက်ဖွယ်ရာများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ကာဖိရ်များ၏ ကြား၌ တစ်စုံတစ်ရာ ကွဲပြားမှုမရှိပေ။ ကာဖိရ်တိုင်း၏ လက်ဝယ်တွင်း၌ရှိသော ဂျုံ၊ ပဲ၊ ဆန် နှင့် အသီးအနှံ စသော ခြောက်သွေ့သည့် စားစရာအရာများသည် စားပိုင်ပေသည်။ ယင်းအချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မည်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကမျှ အငြင်းမဝင်ထားပေ။ ချက်ပြု၊ ပြုလုပ်မှု ပါဝင်ပတ်သက်နေသော အစားအစာ၌ ကာဖိရ်များနှင့် လက်နှင့် ခွက်၊ ပန်းကန်လုံးများသည် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တစ်စုံတစ်ရာ မယုံနိုင်စရာရှိသောကြောင့် ရှောင်ရှားရန် သတိချပ်သင့်ပေသည်။ အလွန်အရေးကြီးသော ကိစ္စရပ်မရှိဘဲနှင့် သုံးစွဲမှုကို မပြုလေနှင့်။ မသန့်လူးထိနိုင်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မုရှ်ရိက်များ၊ ရုပ်တု၊ စဉ်းတုများကို ခဝပ်ကိုးကွယ်သော သူများ၏ အခြေအနေနှင့် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်၏ အခြေအနေသည် အတူတူပင် ဖြစ်သည်။

အချုပ်မှာ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် အခြားသော ကာဖိရ်တို့၏ အစားအစာ၌ သာနာတော်အရ ကွဲပြားခြားနားသော အချက်မှာ ၄င်းသူတို့၏ 'ဇဗာဟ်'ပြုလုပ်သော အသားများနှင့် စပ်လျဉ်း၍သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ အာလင်မ်သာသနာ့ ပညာရှင်များ တစ်ခုတစ်စည်းတည်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားသော အချက်မှာ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အစားအစာဟူသည် ၄င်းတို့ 'ဇဗာဟ်'ပြုထားသော အသားသာလျှင် ဖြစ်သည်။ အီမာမ့်သဖ်စီးရ် ကုရ်သုဗီး သခင်က ရေးသားထားသည်မှာ 'သွအားမ်'ဆိုသော စကားလုံးသည် စားသောက်ဖွယ်ရာတိုင်းကို ခေါ်ဆိုပေသည်။ အကြင်စားသောက်ဖွယ်ရာများအတွင်း၌ 'ဇဗာဟ်'ပြုထားသော သားကောင်အသားလည်း ပါဝင်ပေသည်။ ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ 'သွအာမူးန်'ဆိုသော စကားလုံးသည် သီးသန့် 'ဇဗာဟ်'ပြုထားသော အသားများအတွက် အသုံးပြုထားပေသည်။ များစွာသော သဖ်စီးရ် အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်

ကြီးများ၏ထံ၌ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အစားအစာများထဲမှ မွတ်စ္စလင်မ်များအဖို့ 'ဟရာမ်'ဖြစ်စေသော အရာများသည် ယင်းကဲ့သို့ ခြုံငုံ၍ မိန့်ဆိုသော အမိန့်အတွင်း၌ မပါဝင်ပေ။

[ကုရ်သုဗီးကျမ်း၊ တွဲ-၆၊ စာ-၇၇]

ထို့နောက် အိမာမ်ကုရ်သုဗီး ထပ်မံ၍ ရှင်းလင်းချက်ပေးခြင်းကို ဤသို့ တင်ပြထားလေသည်။

'ဇဗာဟ်'ပြုရန် မလိုအပ်သော အစားအစာများ၏ ကြား၌ အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်ကြီးများ၏ ထံ၌ တစ်စုံတစ်ရာ အကွဲအလွဲမရှိပေ။ ဥပမာ- ပြုလုပ်၊ ချက်ပြုတ်မှု မရှိသော အစားအစာများ။ ပမာဆိုရသော် သစ်သီးဝလံနှင့် ဂျုံ အစရှိသည်တို့ ဖြစ်သည်။ ထိုအစားအစာအား စားသုံးခြင်း ပိုင်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းအစားအစာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်က အစားအစာများ၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်နေခြင်းသည် တစ်စုံတစ်ရာ ထိခိုက်မှုမရှိပေ။ တစ်ဖန် လူသား၏ ချက်ပြုတ်မှု၊ ပြုမှုဆောင်ရွက်ချက်ပါဝင်မှသာ မုန့်၊ အစားအစာဟူ၍ မည်တွင်သော စားသောက်ဖွယ်ရာများ နှစ်မျိုးရှိသည်။ ပထမအမျိုးအစားမှာ ဒီးန်သာသနာနှင့် ပတ်သက်မှုမရှိသော ချက်ပြုတ်၊ ပြုမှုဆောင်ရွက်ချက်မျိုးဖြစ်သည်။ ဥပမာ- ဂျုံကြမ်းမှ မုန့်လုပ်ခြင်း၊ ဓိုင်သွန်ပင်မှ ဆီကို ထုတ်ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြစ်သည်။ သို့ရှိရာ အခွန်ပေး၍ နေထိုင်သော ကာဖိရ်ပြုလုပ်သော အစားအစာများမှ အကာယ်၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ရှောင်ရှားစွာ နေသည်ဆိုလျှင် ဗီဇအရ မနှစ်မြို့သည့်အတွက်ကြောင့်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ဒုတိယအမျိုးအစားမှာ 'ဇဗာဟ်'ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော အမျိုးအစားဖြစ်သည်။ အကြောင်းအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒီးန်သာသနာနှင့် 'နီယသ်'သည် လိုအပ်ပေသည်။ သို့ရှိရာ ထိုကာဖိရ်၏ 'နမာဇ်'နှင့် 'အေဗာဒသ်'များကဲ့သို့ ၄င်း၏ 'ဇဗာဟ်'၏ 'အမလ်'သည်လည်း လက်ခံနိုင်ဖွယ်မရှိသင့်နေလင့်ကစား။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဤအခွင့်အတွက် ၄င်းတို့၏ သီးသန့် 'ဇဗာဟ်'ပြုသော အသားများကို 'ဟလာလ်'အဖြစ် ပြုပေးထားတော်မူပေသည်။ ဟဇရသ်အိဗ်နေအဗ္ဗာစ် رضي الله عنه သခင်ကြီး၏ 'နစ္စ်' (မူရင်းမိန့်ဆိုချက်အား ထုတ်နှုတ်တင်ပြမှု) သည် ထိုဓမ္မသတ်ကို 'ခေလာဖေ့ကေယားစ်' (ထပ်တူ သုံးသပ်နိုင်ခွင့်ရှိခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်) ဖြစ်သော အချက်ဟူ၍ အတည်ပြုထားပေသည်။ *[သဖ်စီးရေကုရ်သုဗီး၊ တွဲ-၆၊ စ-၇၇]*

တင်ပြချက်၏ အချုပ်သဘောမှာ အာယသ်တော်အတွင်း၌ ပါဝင်သော ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အစားအစာ၏ အလိုသဘောသည် သဖ်စီးရ်ပညာရှင်များအားလုံးထံ၌ သာသနာနှင့် ယုံကြည်ချက်အပေါ် မူတည်သော စားသောက်ပိုင်ခွင့်ရှိသော အစားအစာများ ဖြစ်ပေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ၄င်းသူတို့ 'ဇဗာဟ်' ပြုထားသော အသားဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအစားအစာ၌ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်အတူ တမူထူးသော အသွင်ကိစ္စအဖြစ် ပြုမူထားပေသည်။ အကြောင်းမှာ ရှရစ်ကိနှင့် 'ကုဖွရ်'အတွင်းသို့ နစ်မွန်းသွားလောက်အောင် ၄င်းတို့၏ ပြုပြင်မှုများသည် မိမိတို့၏ ကြွေးကြော်ချက်အပေါ် ဖြစ်ချက်ဖြစ်အောင် ပြုနေလင့်ကစား မိမိတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်တော်မှ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ပေးထားသော ကျမ်းစာအုပ်များနှင့် နဗီတမန်တော်များအပေါ် အီမာန်ယူထားကြောင်း ကြွေးကြော်နေသောသူများ

ဖြစ်ပေသည်။ အထက်ပါကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ဆန့်ကျင်မှုတွင် ရပ်တု၊ စဉ်းတုများကို ခဝပ်ကိုးကွယ်သော မုရှ်ရစ်က်တို့၏ အခြေအနေဖြစ်သည်။ ၎င်းသူတို့သည် မိုးကောင်းကင်ကျ ကျမ်းဂန်တစ်စောင်စောင်အား လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် နဗီ၊ ရစူလ်တမန်တော် တစ်ပါးပါးအပေါ်၌သော်လည်းကောင်း အီမာန်ရယူထားကြောင်းကို မကြွေးကြော်ထားပေ။ အကြင်စာအုပ်များ၊ သို့မဟုတ် လူပုဂ္ဂိုလ်များအပေါ် အီမာန်ရယူထားပေသည်။ ထိုစာအုပ်နှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်များသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်တော်မှ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ထားပေးသော စာအုပ်များ မဟုတ်သကဲ့သို့ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်များသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မည်သည့်မုကျ္ဇပါဠ်တော်တစ်ရပ်ဖြင့်လည်း နဗီရစူလ်ဖြစ်ကြောင်းကို အတည်မပြုထားပေ။

ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ 'ဇဗာဟ်'ပြုထားသော အသားစားပိုင်ခွင့်ရှိခြင်း၏ အမြော်အမြင်နှင့် အကြောင်းတရား

ဤသည် တင်ပြလျက်ရှိနေသော မဗ္ဗသတ်၏ တတိယမေးခွန်းဖြစ်သည်။ ယင်းမေးခွန်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော အဖြေကို များစွာသော ဆွဟာဗာကြီးများ၊ သာဗေ့အီန်းကြီးများနှင့် သဖ်စီးရ်ပညာရှင်ကြီးများသည် ဤသို့ ပေးထားပေသည်။ ကာဖိရ်များအားလုံးထဲမှ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်သော ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီတို့ လှီးဖြတ်ထားသော အသားနှင့် ၎င်းတို့၏ အမျိုးသမီးများဖြင့် 'နေကာဟ်'ပြုပိုင်ကြောင်း ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းခံမှာ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ ဒီန်းသာသနာအတွင်း၌ ရာပေါင်းများစွာသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ပြုထားသည့် ကြားကတည်းကပင် ဤမဗ္ဗသတ်နှစ်ခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၎င်းတို့၏ သာသနာသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ သာသနာနှင့် တစ်သမတ်တည်း ဖြစ်ပေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့ လှီးဖြတ်မည်ဖြစ်သော သားကောင်အပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်အား ဇာသခြင်းကို ယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရှုထောင့်အရ အရေးကြီးသည်ဟု မှတ်ယူသဘောပေါက်ထားကြပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို မတသ၍ လှီးဖြတ်လိုက်သော သားကောင်၊ အသားကို အသေသားနှင့် မသန့်၊ 'ဟရာမ်' (စားပိုင်ခွင့်မရှိသောအရာ) ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားကြလေသည်။

ဤကဲ့သို့ပင် 'နေကာဟ်'မဗ္ဗသတ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကြင်အမျိုးသမီးများဖြင့် အစ္စလာမ်သာသနာ၌ 'နေကာဟ်'ပြုခြင်း 'ဟရာမ်'ဖြစ်သကဲ့သို့ ၎င်းတို့၏ ဒီန်းသာသနာ၌လည်း 'ဟရာမ်'ဖြစ်ပေသည်။ အစ္စလာမ်သာသနာ၌ 'နေကာဟ်'ပြုရာတွင် အသိပေးခြင်းနှင့် သက်သေများ၏ ရှေ့မှောက်တွင် ဖြစ်ရန် အရေးကြီးသကဲ့သို့ ၎င်းကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ လက်ရှိသာသနာ၌လည်း ဤအမိန့်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

သဖ်စီးရ်ပညာရပ်၏ အီမာမ်တစ်ပါးဖြစ်သော အိဗ်နေ့ကစီးရ်သခင်ကြီးသည် ဤအဆိုကိုသာလျှင် များစွာသော ဆွဟာဗာများနှင့် သာဗေ့အီန်းသခင်ကြီးများထံမှ ဆင့်ပြန်ထားပေသည်။

အိဗ်နေအဗ္ဗားစ် رضي الله عنهما ၊ အဗူအိုမာမားဟ်၊ မူဂျာဟစ်ဒ်၊ စအီးအိဗ်နေ့ ဂျိုဗိုက်ရ်၊ အိက်ရမားဟ်၊ အသွာအ်၊ ဟစန်း၊ မပ်က်ဟူးလ်၊ အိဗ်ရာဟီမ်းနခ်အီး၊ စဒီး (ရဟ) သခင်နှင့် မကာသိလ် ဗင်န် ဟိုက်ယားန် စသော သခင်ကြီးများသည် ကျမ်းပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အစားအစာကို အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုရာတွင် '၎င်းတို့

'ဇဗာဟ်'ပြုထားသော အသား၊ သားကောင်များ'ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုကြသည်။ ၎င်းတို့ 'ဇဗာဟ်'ပြုထားသော သားကောင်များ မွတ်စ္စလင်မ်များအဖို့ 'ဟလာလ်'ဖြစ်ကြောင်း 'အစ်ဂ်ျမာအ်' (အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များ တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားသော) ဓမ္မသတ်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်မှလွဲ၍ အခြားသော အရာများ၏ အမည်နာမကို တသကာ လိုးဖြတ်ထားသော အသား၊ သားကောင်များကို 'ဟရာမ်'ဟူ၍ မှတ်ယူထားကြလေသည်။ ထို့ပြင် မိမိတို့ လိုးဖြတ်ထားသော သားကောင်များအပေါ်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်မှအပ (၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ချို့တဲ့၊ ချို့ယွင်းခြင်းအပေါင်းမှ ကင်းစင်တော်မူသော အသျှင်ဖြစ်ကြောင်း၊ မြင့်မြတ်တော်မူသော အသျှင်ဖြစ်ကြောင်း စသောယုံကြည်ချက်များ ထားရှိကြနေလင့်ကစား) အခြားမည်သည့်အရာ၏ နာမကိုမျှ မတသကြပေ။ */ အိမ်နေကာစီးရ်၊ အတွဲ-၁၊ စ-၁၉။ /*

အိမ်နေကာစီးရ်သခင်ကြီး၏ ထိုတင်ပြချက်မှ အထက်တင်ပြပါ ဆွဟာဗာသခင်ကြီးများနှင့် သာဗေအီးန်သခင်ကြီးများထံ၌ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အစားအစာဟူသည် ၎င်းတို့လိုးဖြတ်ထားသော သားကောင်များဖြစ်ကြောင်းနှင့် ယင်းအသားများသည် 'ဟလာလ်'ဖြစ်ကြောင်းကို အွမ္မသ်ထုတစ်ရပ်လုံးမှ တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားကြောင်း သိရှိရပေသည်။

ဒုတိယသိရှိရသောအချက်မှာ ထိုအထက်ဖော်ပြပါသခင်ကြီးများ၏ ထံ၌ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ 'ဇဗာဟ်'ပြုထားသော သားကောင်များ 'ဟလာလ်'ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းမှာ ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီတို့၏ သာသနာများ၌ များစွာသော ပြုပြင်မှုများရှိနေသည့် ကြားကတည်းကပင် 'ဇဗာဟ်'ပြုသော ဓမ္မသတ်၌ အစ္စလာမ်သာသနာနှင့်အတူ ကိုက်ညီကျန်ရှိနေပေသည်။ အကြောင်းမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်မှအပ အခြားသောအရာများ၏ အမည်ဖြင့် တသကာ လိုးဖြတ်ထားသော အသား သားကောင်ကို ၎င်းတို့သည်လည်း 'ဟရာမ်'ဟူ၍ ပြောဆိုကြလေသည်။ ထို့ပြင် သားကောင်များအပေါ် လိုးဖြတ်ချိန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဂုဏ်အရှိန်အဝါတော်၌ 'သက်စ်လီးစ်'ဟုခေါ်သော (ကိုးကွယ်ရာအသျှင် သုံးဆူပေါင်းတစ်ဆူ) ဖြစ်ခြင်း၏ ရှုရစ်ကိဖြစ်စေသော ယုံကြည်ချက်ထားရှိကာ ပြောဆိုခြင်းသည် အခြားသော အကြောင်းတရားဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ဟဇရသ်မရ်ယမ်၏သား မစီးဟ် عليه السلام ကို တစ်ဆူတည်းဟူ၍ ပြောဆိုကြသည်။ အကြင်အကြောင်းအား ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် အောက်ဖော်ပြပါ စကားလုံးများဖြင့် မိန့်မြွက်ထားပေသည်။

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِيْنَ قَالُوْٓا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْمَسِيْحُ ابْنُ مَرْيَمَ

ကေန်မလွဲ ကာဖိရ်ဖြစ်သွားကြသော သူတို့က ကေန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မရ်ယမ်၏ သားတော် ဟဇရသ်မစီးဟ် عليه السلام သာလျှင် ဖြစ်တော်မူသည်ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်၏။ */ ၅ : ၇၂ /*

တင်ပြချက်၏ ရလာဒ်မှာ 'ဇဗာဟ်'ပြုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော ဖူရာဟ်ဗကရာနှင့် ဖူရာဟ်အန်အားမ်ရှိ အာယသ်တော်များအားလုံး၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်မှအပ အခြားသောအရာများ၏ အမည်

ဖြင့် လှီးဖြတ်ခြင်းခံထားရသော တိရစ္ဆာန်သားကောင်များသည်လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို မတသဘဲ လှီးဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်သားကောင်များကိုသော်လည်းကောင်း 'ဟရာမ်' ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားပေသည်။ ဤအာယသ်တော်များအားလုံးသည် မိမိတို့၏နေရာ၌ ခိုင်မာပြတ်သား ကျစ်လစ်သိပ်သည်းစွာနှင့် လက်ရှိလိုက်နာကျင့်သုံးလျက်ရှိသော ကျင့်ထုံးဖြစ်သည်။ စူရာဟ်မာအေဒဟ် အတွင်း၌ ပါရှိသော ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အစားအစာအား 'ဟလာလ်'အဖြစ် သတ်မှတ်ထားခြင်းသည် လည်း ဤအာယသ်တော်များ၏ အမိန့်များမှ ကွဲလွဲမှုဖြစ်ရှိမနေပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျမ်းရ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အစားအစာသည် 'ဟလာလ်'ဖြစ်ကြောင်းကို သတ်မှတ်ထားခြင်း၏ အကြောင်းသည် 'ငင်းတို့၏ လက်ရှိသာသနာ၌လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်မှအပ အခြားသောအရာများ၏ အမည်ဖြင့် လှီးဖြတ်ထားသော သားကောင်တိရစ္ဆာန်များသည်လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ဖြင့် မတသဘဲ လှီးဖြတ်ထားသော သားကောင်တိရစ္ဆာန်မျာသည်လည်းကောင်း 'ဟရာမ်' ဖြစ်ကြောင်း'ကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ မျက်မှောက်ခေတ်၌ အသင့်ရှိသော 'သောင်ရေးသ်'နှင့် 'အင်န်ဂျီလ်'ကျမ်းတို့၏ မူရင်းစာမူများ၌လည်း 'ဇဗာဟ်'ပြုခြင်းနှင့် 'နေကာဟ်'ပြုခြင်း၏ ပညတ်ချက် များသည် ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် (အနီးစပ်ဆုံးအားဖြင့်) ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် အစ္စလာမ်သာသနာက သတ်မှတ်ပေးထားသော ပညတ်ချက်များအတိုင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ အကျယ်ချဲ့အကြောင်းကို တင်ပြမည် ဖြစ်သည်။

အချို့သော အသိဉာဏ်ပညာမိုက်မဲသော သူတို့သည် မိမိတို့၏ ဘာသာသာသနာမှ ချမှတ်ပေးထား သော ပညတ်ချက်နှင့် ဆန့်ကျင်စွာ တစ်စုံတစ်ရာ ပြုမူကျင့်ကြံမှုမျိုးကိုလည်း ပြုနိုင်သည်လည်း ဖြစ်ပေ သည်။ ပမာဆိုသော် မွတ်စ္စလင်မ်များကိုယ်တိုင် အတွင်း၌ရှိသော အသိဉာဏ်ခေါင်းပါးသော သူတို့သည် လည်း များစွာသော မိုက်မဲသည့် ထုံးစလေ့များကို ပြုလုပ်ရောယှက်ပေးလိုက်ပေသည်။ သို့ရှိရာ ယင်း အချက်များကို သာသနာတော်အတွင်း၌ တည်ရှိနေသော အချက်ဟူ၍ မခေါ်တန်ရာ။ နစ္စရာနီဘာသာဝင် များရှိ မသိမိုက်မဲသောသူတို့၏ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်ကို ကြည့်ရှုကာ အချို့သော သာဗေ့အီးန်သခင်ကြီး များသည် ဤသို့ အမိန့်ရှိထားကြပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အစားအစာကို 'ဟလာလ်'အဖြစ် ပြုလိုက်ရာတွင် ငင်းတို့သည် မိမိတို့၏ 'ဇဗာဟ်'ပြု လှီးဖြတ်ခြင်းကိစ္စရပ်များ၌ အဘယ်ကဲ့သို့ ပြုကျင့်သည်ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် အသိရှိဆုံးဖြစ်တော်မူပေသည်။ အချို့ သော သူတို့သည် ထိုသားကောင်အပေါ် အိုစိုင်း(ရ်) عليه السلام နှင့် မစီးဟ် عليه السلام ၏ အမည်ကို တသကြမည် ဖြစ်ပြီး အချို့သည် 'ဗစ်မိလ္လာဟ်'မဆိုဘဲ လှီးဖြတ်ကြမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရှိရာ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အစားအစာကို 'ဇဗာဟ်'ပြုခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသော ကိစ္စရပ်များ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်မှအပ အခြားသောအရာများ၏ အမည်ဖြင့် တသကာ လှီးဖြတ်သော သားကောင်တိရစ္ဆာန်များကိုသော်လည်း ကောင်း၊ သို့မဟုတ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို မတသဘဲ လှီးဖြတ်ထားသော သားကောင်

ဘီရွှာန်များကိုသော်လည်းကောင်း 'ဟရာမ်' အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော စူရာဟ်ဘကရာနှင့် စူရာဟ် အန်အာမ်၏ အာယသ်တော်များအား အထူးပြုမှု၊ သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်၊ ဖျက်သိမ်းမှုတစ်ရပ်အဖြစ် သတ်မှတ်လိုက်လေသည်။

အချို့သော အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်ကြီးများ၏ မိန့်မြွက်ချက်မှ 'အကြင်သာဗေ့အီန်းသခင်ကြီးများသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ 'ဗစ်မိလ္လားဟ်' မရွတ်ဆိုဘဲ လှီးဖြတ်ထားသော သားကောင်များနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်မှအပ အခြားသော အရာများ၏အမည်ဖြင့် လှီးဖြတ်ထားသော သားကောင်များကို 'ဟလာလ်' ဟူ၍ မိန့်ထားကြသည်။ ဤသခင်ကြီးများ၏ထံ၌လည်း ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ မူရင်းသာသနာသည် အစ္စလာမ်သာသနာ၏ ပညတ်ချက်များဖြင့် ကွဲပြားမှုမဖြစ်နေပေ။ သို့ရာတွင် ဤကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အများပြည်သူတို့သည် ဤမှားယွင်းမှုများကို ပြုလျက် ရှိနေကြပေသည်။ ထိုသာဗေ့အီန်သခင်ကြီးများသည် ဤအချက်များရှိနေသည့်ကြားကပင် ပညာမဲ့လူတန်းစား ကျမ်းရသူများကို ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အမိန့်ပညတ်ချက်ထဲမှ သီးခြားစွာ မထားရှိပေ။ သားကောင်လှီးဖြတ်မှုနှင့် 'နေကာဟ်' ၏ အမှုကိစ္စ၌လည်း ၎င်းတို့အဖို့ အမိန့်သည် ၎င်းတို့၏ ဘိုးဘွားဘီဘင်များနှင့် မူရင်းသာသနာအား နောက်လိုက်မှုပြုသော သူတို့၏ အမိန့်အတိုင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုပညတ်ချက်မှာ ၎င်းတို့လှီးဖြတ်ထားသော သားကောင်များနှင့် ၎င်းတို့၏ အမျိုးသမီးများဖြင့် 'နေကာဟ်' ပြုပိုင်ကြောင်းဖြစ်သည်' ဟူသော အချက်ကို သိရှိရပေသည်။

အိမ်နေ့အရဗီသခင်သည် အဟ်ကားမွလ်ကုရ်အာန်ကျမ်း၌ ရေးသားထားသည်မှာ 'ကျွန်ုပ်သည် မိမိ၏ ဆရာသခင်ဖြစ်သော အဗူလ်ဖသဟ်မုကဒ်ဒီစီးသခင်ကြီးအား 'မျက်မှောက်ခေတ်ရှိ နစ္စရာနီများသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်မှအပ အခြားသောအရာများ၏ အမည်ဖြင့် 'ဇဗာဟ်' ပြုကြသည်။ ဥပမာ- 'ဇဗာဟ်' ပြုသောအချိန်၌ မစီးဟ် عليه السلام နှင့် အိုဇိုင်ရ် عليه السلام တို့၏ အမည်များအား တသကြသည်။ သို့ရှိရာ ထိုသို့ လှီးဖြတ်ထားသော အသားများသည် အဘယ်ကဲ့သို့ 'ဟလာလ်' ဖြစ်နိုင်အံ့နည်း' ဟူ၍ လျှောက်ထားရာ ထိုမေးမြန်းချက်အပေါ် အဗူဖသဟ်မုကဒ်ဒီစီးသခင်က မိန့်တော်မူသည်မှာ-

هُمْ مِنْ اٰبَائِهِمْ وَقَدْ جَعَلَهُمُ اللّٰهُ تَعَالٰى تَبَعًا لِمَنْ كَانَ قَبْلَهُمْ مَعَ عِلْمِهٖ بِحَالِهِمْ

၎င်းတို့၏ အမိန့်သည် ၎င်းတို့၏ ဘိုးဘွားဘီဘင်များ၏ အမိန့်ကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ မျက်မှောက်ခေတ်ရှိ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဤအခြေအနေကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သိရှိတော်မူပေသည်။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ၎င်းတို့၏ ဘိုးဘွားဘီဘင်များ၏ နောက်လိုက်အဖြစ် ပြုလုပ်ထားပေသည်။'

[တွဲ-၁၊ စာ-၂၂၉။]

တင်ပြချက်၏ ရလာဒ်မှာ အွမ္မသ် (နောက်လိုက်ထု) ၏ အတိတ်ခေတ်၏ သာသနာ့ပညာရှင်များအတွင်း၌ရှိသော အကြင်အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်

၏ နာမတော်ကို မတသဘဲ အခြားသောအရာများ၏ အမည်ဖြင့် လှီးဖြတ်ထားသော သားကောင်များကိုလည်း စားသောက်ခွင့်ရှိကြောင်း ခွင့်ပေးထားပေသည်။ ထိုအာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်ကြီးများ၏ ထံ၌လည်း ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ မူရင်းသာသနာသည် 'ဤအရာများသည် ၄င်းတို့၏ သာသနာ၌လည်း 'ဟရာမ်'ပင်ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသာသနာ့ပညာရှင်ကြီးများသည် မှားယွင်းမှုပြုမူကြသော အများပြည်သူတို့ကိုလည်း မူရင်းကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အမိန့်အတွင်းထဲသို့ ထည့်သွင်းရောဖျက်လိုက်ကြပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ၄င်းတို့ လှီးဖြတ်ထားသော သားကောင်များကိုလည်း 'ဟလာလ်'အဖြစ် သတ်မှတ်ထားပေသည်။ နှောင်းပိုင်းခေတ်ရှိ ဆွဟာဗာသာဝကကြီးများ၊ သာဗေ့အီန်းကြီးများနှင့် ထိုးထွင်းကြံဆမှုဉာဏ်နှင့် ဓမ္မသတ်များကို ကောက်နုတ်တင်ပြထားသော အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်ကြီးများသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်မှအပ အခြားသော အရာများ၏ အမည်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို မတသဘဲ လှီးဖြတ်လျှင်သော်လည်းကောင်း စသော ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် လှီးဖြတ်ထားသော ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အများပြည်သူတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသော အမိန့်သည် အစ္စလာမ်သာသနာ့ပညတ်ချက်ဖြင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ရှိနေသာဖြစ်ကြောင်းနှင့် လက်ရှိနစ္စရာနီများ၏ သာသနာနှင့်လည်း ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ၄င်းတို့၏ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များသည် ပညတ်ချက်များအပေါ်၌ တစ်စုံတစ်ရာ သက်ရောက်မှုမဖြစ်သင့်ကြောင်းကို ရှုမြင်သုံးသပ်ကာ အောက်ပါအတိုင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်ကြပေသည်။ ၄င်းသူတို့ လှီးဖြတ်ထားသော သားကောင်များသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အစားအစာအတွင်း၌ မပါဝင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအစားအစာများသည် 'ဟလာလ်' (စားပိုင်ခွင့်) ဖြစ်ရန် အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာမျှ မရှိပေ။ ၄င်းသူတို့ မှားယွင်းစွာ ပြုကျင့်ကြသော လုပ်ရပ်များကြောင့် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ အာယသ်တော်များအတွင်း၌ ပယ်ဖျက်မှုနှင့် သီးသန့်ချွင်းချက်အဖြစ် ကောက်ယူထားခြင်လည်း မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မှန်ကန်မည်မဟုတ်ပေ။

ဤအတွက်ကြောင့် သဖ်စီးရ်အိမာမ်များဖြစ်ကြသော အိဗ်နေ့ဂျရီးရ်၊ အိဗ်နေ့ကစီးရ်နှင့် အဘူဟိုက်ယာန်း အစရှိသော သခင်ကြီးများသည် 'စူရာဟ်ဘကရာနှင့် စူရာဟ်အန်အာမ်၏ အာယသ်တော်များအတွင်း၌ တစ်စုံတစ်ရာ ပယ်ဖျက်ထားသော အမိန့်မရှိ'ဟူ၍ တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း မိန့်ဆိုထားကြလေသည်။ ဤသည်သာလျှင် နှောင်းပိုင်းဆွဟာဗာကြီးများနှင့် သာဗေ့အီန်းကြီးများ၏ သာသနာပင်ဖြစ်သည်။ ပမာဆိုရသော် အိဗ်နေ့ကစီးရ်သခင်ကြီး၏ ကိုးကားမှုဖြင့် အထက်၌ တင်ပြထားပြီးဖြစ်သည်။ သဖ်စီရေ့ဇဟ်ရေမုဟွီးသ်ကျမ်း၌ အောက်ဖော်ပြပါစကားလုံးများဖြင့် တင်ပြထားလေသည်။

၄င်းတို့၏ လမ်းစဉ်မှာ ဤသို့တည်း။ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် သားကောင်အပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို မတသဘဲ အခြားသော အမည်များကို တသကာ လှီးဖြတ်ပါက ထိုအရာအား စားသောက်ပိုင်ခွင့် မရှိပေ။ အဘူရ်ဒါရ်ဒါး၊ အိဗ်နဒဟ် ဗင်န် စွာမစ်သ်နှင့် ဆွဟာဗာသာဝကကြီးများ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့၏ အဆိုသည်လည်း ဤအဆိုသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ အိမာမ်အဘူဟာနီဖွာ၊ အဘူယူစွပ်၊

အိမာမ်မိုဟာမွဒ်၊ အိမာမ်ဇုဖရ်နှင့် အိမာမ်မာလစ်က်တို့၏ အဆိုသည်လည်း ဤအဆိုသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ နခ်အီသခင်နှင့် စောင်ရီးသခင်ကြီးတို့သည် ယင်းအရာအား စားသောက်ခြင်းကို မကြူးရှုးဟ်ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားကြပေသည်။ *[ဗဟ်ရေ့မုဟ္ဖီးသ်ကျမ်း၊ အတွဲ-၄၊ စာ-၄၃၃။]*

တင်ပြချက်၏ အချုပ်မှာ ခွဲဟာဗာသာဝကကြီးများ၊ သာဗေ့အီန်းများနှင့် အတိတ်ခေတ် အာလင်မ် သာသနာ့ပညာရှင်ကြီးများသည် သားကောင်ကို 'ဇဗဟ်' လှီးဖြတ်ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ အခြားသော အရာများ၏ အမည်ကို တသ၍သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် သိလျက်နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို မတာသလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် ကျရောက်သည့်အချိန်၌လည်း ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ မူရင်းလမ်းစဉ်သာသနာသည် 'ဟရာမ်' ဖြစ်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တစ်စုံတစ်ရာ အကွဲအလွဲ မရှိကြပေ။ ဤကဲ့သို့ပင် 'နေကာဟ်' ပိုင်ခြင်း၊ မပိုင်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍လည်း ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ မူရင်းသာသနာသည် မျက်မှောက်ခေတ်ထိတိုင် များစွာသော အချက်များ၌ အစ္စလာမ် သာသနာ၏ လမ်းစဉ်နှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိပေသည်။ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များသည် အစ္စလာမ်သာသနာနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်အချက်များ ပြုကျင့်နေသည်ဆိုလျှင် ထိုအချက်များသည် အများသူငှာတို့၏ မှားယွင်းသော လုပ်ဆောင်ချက်များသာ ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏ သာသနာလမ်းစဉ်မဟုတ်ပေ။

မျက်မှောက်ခေတ်ရှိ ဘာသာစကားမျိုးစုံဖြင့် ရိုက်နှိပ်ထားသော 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းနှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်' ကျမ်းသည်လည်း ထိုအချက်အား မှန်ကန်ကြောင်း အားဖြည့်ထားလျက် ရှိပေသည်။ ထိုကျမ်းများ၏ အောက်ဖော်ပြပါအဆိုများကို လေ့လာကြည့်ရှုလျှင် မျက်မှောက်ခေတ်၌ ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီ လူတန်းစားနှစ်ရပ်စလုံး လက်ခံထားသော 'ဗိုက်ဗဲလ်' မူဟောင်းကျမ်း၌ လှီးဖြတ်ထားသော သားကောင်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ဖော်ပြပါ အမိန့်အတိုင်း ဖြစ်ပေသည်။

(၁) အလိုအလျောက်သေဆုံးသွားသော တိရစ္ဆာန်သော်လည်းကောင်း၊ ကုတ်ဖွဲ့စားသောက်သော တိရစ္ဆာန်များ ကိုက်ဖြတ်၍ သေဆုံးသွားသော တိရစ္ဆာန်သော်လည်းကောင်း၊ ယင်းတိရစ္ဆာန်များ၏ အဆီကို အခြားသောလုပ်ငန်းရပ်များ၌ အသုံးပြုလိုပါက အသုံးပြုကြကုန်။ မည်သည့်အခြေအနေ၌မဆို မစားသုံးလေနှင့်။ *[အဟ်ဗာရေးကျမ်း၊ စာ-၂၄။]*

(၂) သို့ရှိရာ အသားကိုမူ မိမိတို့၏အတွင်း စိတ်ကြိုက်နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိအား ပေးသနားထားတော်မူသော 'ဗရ်ကသ်' (မင်္ဂလာတော်) နှင့်အညီ 'ဇဗဟ်' ပြုကာ စားသောက်နိုင်ပေသည်။ သို့ရာတွင် သွေးကို လုံးဝ မစားသုံးအပ်ပေ။ *[အစ်သစ်နားအ်ကျမ်း၊ စာ-၁၂-၁၅။]*

(၃) အသင်တို့သည် ရုပ်တု၊ စဉ်းတုများ၏အမည်ဖြင့် လှူဒါန်းမှုပြုထားသော သားကောင်များ၏ အသား၊ သွေးနှင့် လည်လိမ်ခြင်းခံရ၍ သေဆုံးသွားသော သားကောင်များနှင့် 'ဟရာမ်' လုပ်ရပ်များမှ ရှောင်ကြဉ်ကြကုန်။ *[တစဉ်သစ် ကေသာဖေ့အခ်မားလ်၊ စာ-၁၅-၂၆။]*

(၄) အီစာအီလ်လူမျိုးများ၏ အကြီးအကျယ်ဆုံးသော ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ ပူလပ်စ်ကရန်တီရှုးန်' အမည်ဖြင့် ပထမစာစောင် သဝဏ်လွှာတစ်ခုအတွင်း၌ ရေးသားထားသည်မှာ 'အခြားသော မျိုးနွယ်အုပ်စုများ ကုရ်ဗာနီပြုလုပ်ခြင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အတွက် ပြုလုပ်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ရှိုက်သွာန်များအတွက်သာ ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ရှိုက်သွာန်များအား ဖက်စပ်ကိုးကွယ်ခဝပ်ဈေးဒါန်းမှုကို ကျွန်ုပ်မလိုလားပေ။ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ခွက်နှင့် ရှိုက်သွာန်များ၏ ခွက်များထဲမှ မသောက်သုံးနိုင်ပေ။

[ကရန်တီးရှုးန်။ ၈-၁၀-၂၀။]

(၅) ကေသာဗေ့အအ်မားလ်ဟဝါရိယီးန်စာအုပ်အတွင်း၌ 'ကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ဆုံးဖြတ်ချက်ချကာ ရေးသားထားသည်မှာ 'ငင်းတို့သည် ရုပ်တု၊ စဉ်းတုများအားကိုး၍ ကုရ်ဗာနီပြုထားသော သားကောင်များ၏ အသားနှင့် သွေး၊ လည်လိမ်ခံရကာ သေဆုံးသွားသော သားကောင်များနှင့် 'ဟရာမ်' လုပ်ငန်းရပ်များမှ မိမိတို့ကိုယ်ကိုမိမိတို့ ရှောင်ရှားနေရန်ဖြစ်သည်။' *[အအ်မားလ်ကျမ်း၊ ၂၀-၂၅။]*

ဤသည် 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းနှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်'ကျမ်း၏ မျက်မှောက်ခေတ်ရှိ သမ္မာကျမ်း၏ အဖွဲ့အစည်းတို့မှ ရေးသားပုံနှိပ်ထားသော ရှင်းလင်းချက်များဖြစ်ပေသည်။ အကြင်ရှင်းလင်းချက်များအတွင်း၌ ရာပေါင်းများစွာသော ပြောင်းလဲမှုကို ပြုပြီးသည့် နောက်ပိုင်း၌လည်း ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်လာပညတ်ချက်များသည်လည်း လုံးဝကိုက်ညီကျန်ရှိနေပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အာယသ်တော်မှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيْرِ وَمَا اُحِلَّ لِغَيْرِ اللهِ بِهٖ
وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوْذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيْحَةُ وَمَا اَكَلَ السَّبُعُ
اِلَّا مَاذَكَّيْتُمْ وَمَاذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ

(အလိုအလျောက်သေသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ သွေးသည်လည်းကောင်း၊ ဝက်တိရစ္ဆာန်၏အသားသည်လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး အခြားအရာကို ရည်စူးထားသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ (လည်မျိုညှစ်ခံရ၍ဖြစ်စေ၊ လည်လိမ်ခံရ၍ဖြစ်စေ) သေရသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ ရိုက်နှက်၍ဖြစ်စေ၊ ထိခိုက်၍ဖြစ်စေ သေရသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ မြင့်ရာမှကျ၍ သေရသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ ဦးချိုဖြင့် ဝှေ့ခတ်ခြင်းခံရ၍ သေရသောတိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း အသက်မထွက်မီ တရားတော်နှင့်အညီ) အသင်တို့ 'ဇဗဟ်'လှီးဖြတ်နိုင်ခဲ့သော တိရစ္ဆာန်များမှအပ သားရဲတိရစ္ဆာန်များ၊ အချင်းချင်း ကိုက်ခဲသတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း အသင်တို့အပေါ်၌ 'ဟရာမ်' (စားသုံးခွင့်မရှိ) ဟူ၍ တားမြစ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ [၅း၃]

ဤအထက်ဖော်ပြပါအာယသ်တော်သည် 'မိုင်သားဟ်'အလိုအလျောက်သေသော တိရစ္ဆာန်၊ သွေး၊ ဝက်သား၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး အခြားအရာကို ရည်စူးထားသော တိရစ္ဆာန်၊ လည်မျိုညစ်ခံရခြင်း၊ (သို့) လည်လိမ်ခံရခြင်းကြောင့် သေရသော တိရစ္ဆာန်၊ ရိုက်နှက်ထိခိုက်၍ သေရသော တိရစ္ဆာန်၊ မြင့်ရာမှကျ၍ သေရသော တိရစ္ဆာန်၊ ဦးချိုဖြင့် ဝှေ့ခေတ်ခြင်းခံရ၍ သေရသော တိရစ္ဆာန်၊ သားရဲတိရစ္ဆာန်၊ သားရဲတိရစ္ဆာန်များ ကိုက်ခဲသတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များကို 'ဟရာမ်'အဖြစ် သတ်မှတ်ထားပေသည်။ 'သောင်းရာသ်' ကျမ်းနှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်'ကျမ်း၏ တင်ပြပါရှင်းလင်းချက်များ၌လည်း 'ဝက်သား'အပြင် ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် အားလုံးသော အချက်များကို 'ဟရာမ်'အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ ရိုက်နှက်ထိခိုက်၍ဖြစ်စေ၊ မြင့်ရာမှကျ၍ဖြစ်စေ၊ ဦးချိုဖြင့် ဝှေ့ခတ်ခြင်းခံရ၍ သေဆုံးသွားသော တိရစ္ဆာန်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အကျယ်ချဲ့ မတင်ပြထားနေလင့်ကစား ထိုတိရစ္ဆာန်များအားလုံးသည် အလိုအလျောက် သေဆုံးသော လည်မျိုညစ်ခံရ၍ သေဆုံးသွားသော တိရစ္ဆာန်များ၏ အမိန့်အတွင်း၌ ပါဝင်ပေသည်။

ဤကဲ့သို့ပင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် လှီးဖြတ်မည့် သားကောင်များအပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို တသရန် တိုက်တွန်းထားပေသည်။

كُلُوا وَاذْكُرِ اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهِ

အကြင်ကဲ့သို့ပင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို မတသဘဲ လှီးဖြတ်ထားသော သားကောင်များကိုလည်း 'ဟရာမ်'ဟူ၍ အမိန့်ရှိထားပေသည်။ သမ္မာကျမ်း၏ အစ်သစ်နားအ်အခန်း၏ တင်ပြပြီးဖြစ်သော စာမူ (၂) မှလည်း 'တိရစ္ဆာန်သားကောင်များကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို တသ၍ လှီးဖြတ်ရန်အကြောင်း တိုက်တွန်းချက်၏ အလိုသဘောကို တွေ့မြင်ရပေသည်။ ဤကဲ့သို့ပင် 'နေကာဟ်'နှင့်စပ်လျဉ်းသော ကဏ္ဍရပ်များ၌လည်း ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ လမ်းစဉ်သည် များစွာသော အချက်များ၌ အစ္စလာမ်သာသနာနှင့် ကိုက်ညီပေသည်။

အဟ်ဗားရ် (၁၈၊ ၁၆၊ ၁၉) ကို လေ့လာကြည့်လျှင် အကြင်စာအုပ်အတွင်း၌ ရှည်လျားစွာသော မာတိကာဖြင့် 'ဟရာမ်'ဖြစ်စေသော အကြောင်းအရာများကို တင်ပြထားပေသည်။ အကြင်စာအုပ်အတွင်း၌ များစွာသော 'ဟရာမ်'ဖြစ်စေသည့် အချက်များသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်အတွင်း၌ 'ဟရာမ်'ဖြစ်စေသော အချက်များပင် ဖြစ်ပေသည်။ ညီအစ်မအရင်းနှစ်ယောက် တစ်ပြိုင်တည်း 'နေကာဟ်'အတွင်း၌ ထားရှိခြင်း၏ 'ဟရာမ်'ဖြစ်မှု၊ ရာသီပန်းပွင့်ချိန် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်း 'ဟရာမ်'ဖြစ်ကြောင်းတိတိုင် ရှင်းလင်းထားပေသည်။ ထို့ပြင် သမ္မာကျမ်းအတွင်း၌ 'ရုပ်တု၊ စဉ်းတုများကို ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်း၊ မုရှိရစ်ကဲ်များနှင့် 'နေကာဟ်'မပိုင်ကြောင်း' ရှင်းလင်းချက်များ လာရှိထားသည်။ လက်ရှိ 'သောင်ရားသ်'ကျမ်း၏ စကားလုံးများမှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။

သို့ရှိရာ ၄င်းတို့ဖြင့် ထိမ်းမြားခြင်းမပြုလေနှင့်။ ၄င်းတို့၏ သားများအဖို့လည်း မိမိတို့၏ သမီးမိန်းကလေးများကိုလည်း မပေးနှင့်။ မိမိတို့၏ သမီးများအဖို့လည်း ၄င်းတို့၏ သားများကိုလည်း မရယူ

လေနှင့်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ သားများကို မိမိတို့၏လမ်းစဉ်ကို လိုက်နာခြင်းမှ လွဲဖယ်ကြပေလိမ့်မည်။ သို့မှသာ ၎င်းတို့သည် အခြားသော အရာများကို ခဝပ်ကိုးကွယ်ကြမည်ဖြစ်သည်။

[အစ်သစ်နှာအ်၊ စာ-၇၊ ၃၊ ၄။]

တင်ပြချက်အချုပ်

ဤသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အတွင်း၌ လာရှိသော ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ‘ဇဗာဟ်’ပြုသော သားကောင်များနှင့် ၎င်းတို့၏ အမျိုးသမီးဖြင့် ‘နေကာဟ်’ကို ‘ဟလာလ်’(ပြုပိုင်ခွင့်) ရှိခြင်းနှင့် အခြားသော ကာဖိရ်များ ‘ဇဗာဟ်’ပြုသော သားကောင်များနှင့် အမျိုးသမီးများကို ‘နေကာဟ်’ပြုခြင်း ‘ဟရာမ်’ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းမှာ ဤခေမ္မသတ်နှစ်ရပ်စလုံး၌ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ မူရင်းသာသနာလမ်းစဉ်မှာ ယနေ့ထိတိုင် အစ္စလာမ်သာသနာ၏ နည်းလမ်းဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီစွာဖြင့် တည်ရှိပေသည်။ ယင်းဥပဒေသများနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်အချက်များ၊ ၎င်းတို့၏ သာမန်လူတန်းစားအတွင်း၌ ပျံ့နှံ့လျက်ရှိနေခြင်းသည် မသိမိုက်မဲသော သူတို့၏ မှားယွင်းချက်များ ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းတို့၏ လမ်းစဉ်မဟုတ်ပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် ‘ဂျမ်ဟူးရ်’ဆွဟာဗာများ၊ သာဗေအီန်းများနှင့် ထိုးထွင်းကြံဆမှုဉာဏ်ဖြင့် ကောက်နုတ်တင်ပြသော အိမာမ်ကြီးများ၏ထံ၌ စူရာဟ်ဘကရာ၊ စူရာဟ်အန်အားမ်နှင့် စူရာဟ်မာအေဒါဟ်၏ အာယသ်တော်များအားလုံး၌ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်မှု သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်မှု သို့မဟုတ် သီးသန့်အထူးပြုထားမှုတို့ မရှိပေ။ မှားယွင်းမှု ပြုမူကျင့်ကြံသော သာမန်လူတန်းစားတို့၏ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်ကိုလည်း နောက်လိုက်သဘောမျိုးဖြင့် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အမိန့်အတွင်းထားရှိ၍ စူရာဟ်ဘကရာနှင့် စူရာဟ်အန်အာမ်း၏ အာယသ်တော်များ၌ ပယ်ဖျက်မိန့် (သို့မဟုတ်) အထူးသီးသန့်ပြုမှုကို ရွေးချယ်ထားကြသော အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များနှင့် သာဗေ့အီးန်များသည် ယင်းသို့ ထားရှိရွေးချယ်ခြင်း၏ အခြေခံမူတည်ချက်မှာ နစ္စရာနီတို့၏

إِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْمَسِيْحُ ابْنُ مَرْيَمَ

(အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မရ်ယမ်သခင်မ၏သား ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام သာဖြစ်ပေသည်) ဟူသော စကားရပ်အပေါ်တွင် ဖြစ်သည်။

ဤသူတို့သည် အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို တသသည်ဆိုလျှင်လည်း ယင်းသို့ တသခြင်း၏ အလိုသဘောသည် မရ်ယမ်သခင်မ၏ သားတော် ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام သာ ဖြစ်ပေမည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ၎င်းတို့ ‘ဇဗာဟ်’ပြုလိုးဖြတ်သော သားကောင်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို တသခြင်း၊ (သို့မဟုတ်) မစီးဟ် عليه السلام ၏အမည်ကို တသခြင်းသည် အတူတူသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအချက်အပေါ် အခြေခံ၍ ထိုသာဗေအီန်းသခင်ကြီးများသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ ‘ဇဗာဟ်’ ပြုထားသော အသားကို စားသုံးခွင့်ပြုထားပေသည်။ အိဗ်နေ့အရဗီသခင်သည် အဟ်ကာမ်မှုလ်ကုရ်အာန် ကျမ်း၌ ထိုအခြေခံအချက်အား ရှင်းလင်းစွာဖြင့် မိန့်တော်မူထားပေသည်။

[အဟ်ကာမ်အိဗ်နေ့အရဗီ၊ တွဲ-၁၊ စာ-၂၂၉။]

သို့ရာတွင် အွမ္မသ်၏ နောင်းပိုင်းခေတ်ရှိ အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များသည် ထိုအဆိုကို လက်မခံပေ။ ပမာတင်ပြရသော် သဖ်စီရေအိဗ်နေ့ကစီးရ်နှင့် သဖ်စီရေ့ဗဟ်ရေမုဟွီးသ်၏ အကိုးအကားဖြင့် ယခုတင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ သဖ်စီရေမဇ္ဇဟရီကျမ်း၌ အဆိုအမျိုးမျိုးကို တင်ပြပြီးနောက် ရေးသားထားသည်မှာ မှန်ကန်၍ ရွေးချယ်ထားသော အဆိုမှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ထံ၌ ပထမအဆိုသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အကြင်သားကောင်အပေါ် သိလျက်နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို မတသလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ အခြားသော အရာများ၏ အမည်ကို တသ၍သော်လည်းကောင်း၊ အဲဟ်လေ့ကေသာဗ်ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ လှီးဖြတ်ထားသော သားကောင်များသည် 'ဟလာလ်'မဟုတ်ပေ။ အကယ်၍ ထိုသားကောင်အပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို မတသဘဲသော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်မှအပ အခြားသောအရာများ၏ အမည်ကို တသ၍သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ များသောအားဖြင့် ဓလေ့ထုံးသည် ဤသို့ဖြစ်နေလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ အာရဗ်ရှိ နစ္စရာနီတို့၏ လှီးဖြတ်ထားသော သားကောင်ကို စားသုံးမှု မပြုရန် တားမြစ်ထားသော အာလင်မ်များ၏ အဆိုအမိန့်သည်လည်း ဤအထက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ပင် ဟဇရသ်အလီ ﵁ သခင်ကြီးသည် ဗနီသဂ်လုဗ်မျိုးနွယ်ရှိ နစ္စရာနီများ 'ဇဗာဟ်'ပြုထားသော သားကောင်များကို မစားသုံးရန် မိန့်တော်မူထားပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့သည် နစ္စရာနီဘာသာထဲမှ အရက်သောက်ခြင်းမှအပ အခြားမည်သည့်အရာ တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ မရယူထားပေ။ ယင်းတားမြစ်ချက်သည်လည်း ဤသို့ပင် ဖြစ်ဟန်တူ၏။ သဂ်လွဗ်မျိုးနွယ်ရှိ နစ္စရာနီတို့သည် မိမိတို့လှီးဖြတ်ထားသော သားကောင်များအပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို မတသဘဲ သို့မဟုတ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ အခြားသောအရာများ၏ အမည်ကို တသ၍ လှီးဖြတ်ထားကြောင်းကို ဟဇရသ်အလီ ﵁ သခင်သည် အတည်ပြုထားဟန်တူပေသည်။

သို့ရှိရာ အရဗ်လူမျိုးမဟုတ်သော အခြားသော နစ္စရာနီများ၏ အမိန့်သည်လည်း ဤသို့သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ အကယ်၍ ယင်းသူတို့၏ များသောအားဖြင့် ဓလေ့သည်လည်း 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်မှအပ အခြားသော အရာများ၏ အမည်ဖြင့် 'ဇဗာဟ်'လှီးဖြတ်မှုကိုပြုခြင်း' ဖြစ်ရှိသွားမည်ဆိုလျှင် ထိုလည်လှီးသားအား စားသုံးခြင်းမပိုင်ပေ။ မျက်မှောက်ခေတ်ရှိ နစ္စရာနီတို့သည် များသောအားဖြင့် 'ဇဗာဟ်'ပြုခြင်းမရှိဘဲ ထုထောင်းရိုက်နှက်ကာ သတ်ဖြတ်လေ့ရှိခြင်း၏ အချက်၌ တစ်စုံတစ်ရာ ဒွိဟသံသယမရှိပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် ၎င်းတို့ 'ဇဗာဟ်'ပြုထားသော သားကောင်အား စားသုံးပိုင်ခွင့် မရှိပေ။

ဤကဲ့သို့ ရှည်လျားသော အခြေတင်ဆွေးနွေးချက်ကို တင်ပြရခြင်း၏ အကြောင်းမှာ အီဂျစ်နိုင်ငံ၏ ထင်ရှားကျော်ကြားသော အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်တစ်ပါးဖြစ်သူ မွဖ်သီအဗ်ဒါးသည် အလွန်များပြွင်းသော ချွတ်ချော်မှုတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ အကြင်အချက်၏ များယွင်းခြင်းနှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်၊ ဟဒီးစ်တော်များနှင့် အွမ္မသ်၏ ဥလမ်ဟူးရ်အိုလမာတို့၏ အဆိုအမိန့်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ရှိနေရာ၌ တစ်စုံတစ်ရာ

သံသယမရှိပေ။ ဤကဏ္ဍနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မွဖ်သီဆဖ်သည် မနားရ်မည်သော သဖ်စီးရ်ကျမ်း၌ မှားယွင်းမှု နှစ်ထပ်ကွမ်းဖြစ်ခဲ့သည်။

ပထမအချက်မှာ 'ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်'များမှာ မည်သူနည်း'ဟူ၍ တင်ပြသော အလိုသဘော၌ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်အတွင်း၌ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပေးထားသော ကာဖိရ်ကျမ်းရသူများနှင့် ကာဖိရ်မဟုတ်သော ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များတို့ လုံးဝ အဓိပ္ပာယ်မဲ့ကာ အခြေအနေမဲ့ဖြစ်ပေါ်သွားလောက်အောင် ကာဖိရ်များ၊ မဂျူစီများ၊ ဟိန္ဒူများ၊ စစ်ခ်လူမျိုးများ အစရှိသည်တို့ကိုပါ ပါဝင်စေ၍ များပြားခြုံငုံလှစွာ သတ်မှတ်ပေးလိုက်ပေသည်။

ဤသည်ထက် သာပိုသော ဒုတိယမှားယွင်းမှုမှာ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အစားအစာ၏ အလိုသဘောကို ကောက်နုတ်တင်ပြရာ၌ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အစားအစာတိုင်းကို မည်သည့်စည်းကမ်းချက်တစ်စုံတစ်ရာမျှ မပါဘဲ 'ဟလာလ်'အဖြစ် ပြုထားပေသည်။ 'ဇဗာဟ်'ပြုလုပ်သည်ဖြစ်စေ၊ မပြုလုပ်သည်ဖြစ်စေ ထိုသားကောင်အပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော် တသသည်ဖြစ်စေ၊ မတသသည်ဖြစ်စေ အခြေအနေတိုင်း၌ မွတ်စ္လင်မ်များအဖို့ 'ဟလာလ်'အဖြစ် ပြုပေးထားပေသည်။

မွဖ်သီဆဖ်၏ ပထမ ဓမ္မသတ်

အီဂျစ်နိုင်ငံတွင် ပျံ့နှံ့သွားသောအချိန်တွင် ယင်းအီဂျစ်နိုင်ငံအတွင်း၌ ရှိသော အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များနှင့် ကမ္ဘာလောက၌ရှိသော အခြားသော အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များသည် ယင်းအချက်အား မှားယွင်းသည်ဟု အတည်ပြုကြလေသည်။ ယင်းမှားယွင်းချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ များစွာသော စာစောင်များနှင့် ကျမ်းငယ်များကို ရေးသားပြုစု ဖြန့်ဝေကြလေသည်။ မွဖ်သီ အာဗ်ဒါးဆပ်ကို ဓမ္မသတ်ဌာနမှ နုတ်ထွက်ပေးရန် အဘက်ဘက်မှ တောင်းဆိုမှုများ ပြုလာကြပေသည်။ တစ်ဖက်မှကြည့်မူ မွဖ်သီဆပ်၏ တပည့်များနှင့် အနောက်တိုင်းဓလေ့များကို နှစ်မြို့သောသူများသည် အခြေအတင် ငြင်းခုံမှုများကို ပြုလာကြပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အနောက်တိုင်းသား ယဟူဒီများနှင့် နစ္စရာနီများသာမက ဒိဟ္ရီများ၏ အစားအစာတိုင်းသည်ပင်လျှင် ၎င်းတို့အဖို့ 'ဟလာလ်' (စားသုံးပိုင်ခွင့်) ရှိခြင်း၏ ဓမ္မသတ်သည် ၎င်းတို့ချမှတ်ထားသော လမ်းစဉ်၌ရှိသော ခက်ခဲမှုအားလုံး၏ ဖြေရှင်းချက်ပင်ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် အစ္စလာမ်သာသနာ၏ အဓိပ္ပာယ်အချက်မှာ တရားတော်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ကို အဘယ်မျှခ ကြီးကျယ်သော အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်က ပြုလုပ်နေလင့်ကစား အများမွတ်စ္လင်မ်တို့၏ နှလုံးသားသည် ယင်းအချက်အား မည်သည့်အခါမျှ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု ရရှိမည်မဟုတ်ပေ။ ဤအထက်ဖော်ပြပ ကိစ္စရပ်များ၌လည်း ဤသို့ပင်ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာတစ်လောကလုံး၌ရှိသော မွတ်စ္လင်မ်တို့သည် ထိုအချက်က လမ်းလွဲ၊ လမ်းမှားသော အချက်ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားသည့်။ ထိုခေတ်အချိန်က ယင်းကိစ္စရပ်သည တိမ်မြုပ်ကာရှိနေပေသည်။ သို့ရာတွင် မျက်မှောက်ခေတ်၌ရှိသော မွလ်ဟစ်ဒ်တို့၏ အဓိကအချက်မှ ဥရောပတိုက်သားတို့၏ အကျိုးမဲ့သော အချက်များ ဝင်ဆံ့နိုင်၍ ခေတ်သစ်လူငယ်များ၏ စိတ်ရိုင်းက

အလိုလိုက်သော အချက်တို့ကို ရောပြွန်း၍ ခေတ်သစ်အစ္စလာမ်အသွင်ဟန်မျိုးကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် စိစစ်သုတေသနပြုလုပ်ပြီးဖြစ်သော ပုံစံမျိုးဖြင့် တင်ပြစီစဉ်ရန် ဖြစ်သည်။ ကေန်စင်စစ် ထိုအချက်များအားလုံးသည် မွဖ်သီအဗ်ဒါး ကောက်နုတ်တင်ပြထားခဲ့သော အချက်များသာဖြစ်ပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ထိုကဏ္ဍရပ်ကို အကျယ်ချဲ့တင်ပြရန် အရေးကြီးသွားပေသည်။

ယခု 'အလ်ဟာမ်ဒုလိလ္လားဟ်' အရေးကြီးသည့် အတိုင်းအတာခန့် ရေးသားပြီးဖြစ်လေသည်။ ထပ်မံ၍ အကျယ်ချဲ့ရှုမြင်လိုပါက 'အစ္စလာမီးဇဗီးဟာဟ်' မည်သော ကျွန်ုပ် (မိုဟမ္မဒ်ရှဖီး) ရေးသားထားသော စာစောင်အား လေ့လာရန်ဖြစ်သည်။

ဒုတိယမှတ်ချက်

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ မိန့်မြွက်ချက်၌ မွတ်စလင်မ်များအား 'ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အစားအစာ' ၎င်းတို့အဖို့ စားသုံးပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း မိန့်မြွက်ထားပေသည်။ ဤသည့်အချက်မှာ ထင်ရှားလှပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအာယသ်တော်၏ ဒုတိယအစိတ်အပိုင်း၌ မွတ်စလင်မ်တို့၏ အစားအစာသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအဖို့ ပိုင်သည်ဟု မိန့်မြွက်ထားပေသည်။ ထိုသို့ မိန့်မြွက်ခြင်း၏ အလိုသဘောသည် မည်ကဲ့သို့နည်း။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းလာ ပညတ်ချက်များကို နာခံပါမည်ဟု မဆိုကြပေ။ ယင်းသူတို့အဖို့ 'ဟလာလ်'ဖြစ်ခြင်း၊ 'ဟရာမ်'ဖြစ်ခြင်းအား ထုတ်ဖော်မိန့်ကြားခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးသည် မည်သို့နည်း။

ဗဲဟ်ရေမုဟီးသွ် စသော သဖ်စီးရ်ကျမ်းများ၌ ထိုအချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မိန့်မြွက်ထားသည်မှာ 'စင်စစ် ဤအမိန့်သည်လည်း မွတ်စလင်မ်တို့ကိုသာလျှင် ထုတ်ပြန်ချမှတ်ပေးထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ အသင် မွတ်စလင်မ်တို့ 'ဇဗာဟ်'ပြုလို့ဖြတ်ထားသော သားကောင်များသည် ၎င်းတို့အဖို့ ပိုင်ပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် အသင်တို့သည် မိမိတို့ 'ဇဗာဟ်'ပြုထားသော သားကောင်များထဲမှ မွတ်စလင်မ် မဟုတ်သော ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်အား ကျွေးမွေးလိုက်မည်ဆိုလျှင် ပြစ်မှုတစ်စုံတစ်ရာ ရှိမည်မဟုတ်ပေ။' ဆိုလိုသည်မှာ မိမိတို့ ကုရ်ဗာနီပြုထားသော သားကောင်များအား ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ပေးကမ်းနိုင်ပေသည်။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ 'ဇဗာဟ်'ပြုထားသော သားကောင်သည် ၎င်းတို့အဖို့ 'ဟရာမ်'ဖြစ်မည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ၎င်းတို့အား ပေးကမ်း၊ ကျွေးမွေးခြင်း ပိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် ဤအမိန့်သည် အပေါ်ယံအားဖြင့် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအား မိန့်မြွက်ထားသည်ဟု ထင်ရလင့်ကစား သို့ရာတွင် စင်စစ် ထိုပညတ်ချက်သည် မွတ်စလင်မ်များကိုသာလျှင် မိန့်မြွက်ထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ရှုပ်ဟွလ်မအာနီးသဖ်စီးရ်ကျမ်း၌ စဒီးသခင်၏ အကိုးအကားဖြင့် အခြားသော ကောက်နုတ်ချက်တစ်ရပ်ကို တင်ပြထားပေသည်။ ကျမ်းရယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီတို့၏ သာသနာ့လမ်းစဉ်၌ အချို့စားသောက်ပိုင်ခွင့်ရှိသော သားကောင် သို့မဟုတ် ယင်းတိရစ္ဆာန်များ၏ အချို့သော အစိတ်အပိုင်းများကို ပြစ်ဒဏ်

ပုံစံမျိုးဖြင့် 'ဟရာမ်'အဖြစ် ပြုထားပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ထိုသားကောင် သို့မဟုတ် ယင်းသားကောင်၏ အစိတ်အပိုင်းသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အစားအစာ၌ အပေါ်ယံအားဖြင့် မပါဝင်ပေ။ သို့ရာတွင် အာယသ်တော်၏ ဤဝါကျသည် 'အကြင်သားကောင်ကို ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ 'ဟလာလ်'ဖြစ်သည်ဟု မမှတ်ယူထားနေလင့်ကစား အသင်တို့အဖို့ 'ဟလာလ်'ဖြစ်ပေသည်။ အကယ်၍ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ 'ဇဗာဟ်'ပြုထားပြီးသား သားကောင်ကို တွေ့မြင်ရရှိမူ ယင်းသားကောင်ကိုလည်း မွတ်စ္လင်မ်များအဖို့ 'ဟလာလ်'ဟူ၍သာ မှတ်ယူရပေမည်'ဟူ၍ ပြသနေပေသည်။

وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَّهُمْ

ဟူသော အာယသ်တော်သည် ဤအချက်ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းလျက် ရှိနေပေသည်။ ဤတင်ပြချက်အား အချုပ်အနေဖြင့် သုံးသပ်သော ဝါကျ၏ စပ်လျဉ်းမှုသည် မွတ်စ္လင်မ်များအဖို့သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

သဖ်စီရေမဇ္ဇဟရီးကျမ်း၌ ရေးသားထားသည်မှာ ဤဝါကျ၏ အကျိုးကျေးဇူးမှာ ခွဲခြားမှုကို ပြသရန်ဖြစ်သည်။ 'ဇဗာဟ်'ပြုသော ကဏ္ဍနှင့် 'နေကာဟ်'ပြုသော ကဏ္ဍ၏ ကွဲပြားခြားနားချက်မှာ 'ဇဗာဟ်'ပြုထားသော သားကောင်သည် မွတ်စ္လင်မ်များအဖို့သော်လည်းကောင်း၊ မွတ်စ္လင်မ်များ 'ဇဗာဟ်'ပြုထားသော သားကောင်သည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအတွက်သော်လည်းကောင်း 'ဟလာလ်' (စားသုံးပိုင်ခွင့်) ရှိပေသည်။ အမျိုးသမီးများနှင့် 'နေကာဟ်'ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်လာလျှင်မူ ဤသို့ မဟုတ်ပေ။ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အမျိုးသမီးများသည် မွတ်စ္လင်မ်များအဖို့ 'ဟလာလ်'ဖြစ်၍ သို့ရာတွင် မွတ်စ္လင်မ်အမျိုးသမီးများသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအဖို့ 'ဟလာလ်'မဟုတ်ပေ။

တတိယမှတ်ချက်

အကယ်၍ မွတ်စ္လင်မ်တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ယင်းချက်မှ ကင်းဝေးရန် ဆုပန်ပါ၏။) မုရ်သဒ် (သာသနာ့အား စွန့်လွှတ်လိုက်သူ) ဖြစ်ကာ ယဟူဒီ သို့မဟုတ် နစ္စရာနီဖြစ်သွားပါမူ ၎င်းသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စာရင်း၌ မပါဝင်တော့ရုံသာမက ၎င်းသည် မုရ်သဒ်ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် ၎င်းလှီးဖြတ်ထားသော သားကောင်သည် အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များအားလုံး၏ထံ၌ 'ဟရာမ်'ဖြစ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ပင် အကြင်မွတ်စ္လင်မ်တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အစ္စလာမ်သာသနာ၏ အရေးကြီးသော ငြင်းမရနိုင်လောက်အောင် အတည်ပြုထားသော ပညတ်ချက်များထဲမှ အချက်တစ်ချက်အား ငြင်းဆိုသည့်အတွက်ကြောင့် အကယ်၍ ထိုသူသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ ကို ယုံကြည်သောသူဟု မှတ်ယူထားနေလင့်ကစား 'မုရ်သဒ်'ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းသူလှီးဖြတ်ထားသော အသားသည် 'ဟလာလ်'ဖြစ်မည်မဟုတ်ပေ။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို ဖတ်ရွတ်ရုံသက်သက်နှင့် ကျမ်းမြတ်လာ ပညတ်ချက်များကို ကျင့်ကြံရန် ကြွေးကြော်နေရုံသက်သက်ဖြင့် ထိုသူသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အတွင်း၌ ပါဝင်မည်မဟုတ်ပေ။ အခြားသော ဘာသာသာသနာဝင်

တစ်ဦးသည် မိမိ၏ ဘာသာသာသနာကို စွန့်လွှတ်၍ ယဟူဒီ သို့မဟုတ် နစ္စရာနီဖြစ်ရှိသွားသူသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်အတွင်း၌ ပါဝင်မည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းသူလိုးဖြတ်ထားသော အသားကိုလည်း 'ဟလာလ်' ဟူ၍သာ သတ်မှတ်ရပေလိမ့်မည်။

အာယသ်တော်မြတ်၏ တတိယဝါကျမှာ-

وَالْمُحْصَنٰتُ مِنَ الْمُؤْمِنٰتِ وَالْمُحْصَنٰتُ مِنَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكُمْ
اِذَآ اٰتَيْتُمُوْهُنَّ اُجُوْرَهُنَّ مُحْصِنِيْنَ غَيْرَ مُسٰفِحِيْنَ وَلَا مُتَّخِذِيْٓ اَخْدَانٍ

ထိုဝါကျအတွင်း၌ مُحْصَنٰتٌ ဟူသော စကားလုံးနှစ်လုံးပါရှိပေသည်။ အကြင်စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်သည် အာရဗီအဘိဓါန်နှင့် ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲခြင်း၏ ဝေါဟာရကို ထောက်ရှု၍ နှစ်မျိုးဖြစ်နိုင်ပေသည်။ တစ်မျိုးမှာ လွတ်လပ်သောသူမများဖြစ်၍ ၎င်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ပုဒ်မှာ ကျွန်မများဖြစ်ပေသည်။ ဒုတိယတစ်မျိုးမှာ ကာအိန္ဒြေစောင့်စည်းသော အမျိုးသမီးများဖြစ်ပေသည်။ အဘိဓါန်ကို ထောက်ရှု၍ ဤနေရာ၌ အဓိပ္ပာယ်နှစ်မျိုးစလုံး ကောက်ယူနိုင်ပေသည်။

ဤအတွက်ကြောင့် သဖ်စီးရ်ပညာရှင်များထဲမှ မူဂျာဟစ်ဒ် (ရဟ) သခင်သည် ဤနေရာ၌ مُحْصَنٰتٌ အား အကျယ်ဖွင့်ဆိုရာ၌ حَرَائِرٌ (လွတ်လပ်သောသူမများ) ဟူ၍ ကောက်ယူပေသည်။ အလိုသဘောမှာ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ် များ၏ လွတ်လပ်သော အမျိုးသမီးများသည် မွတ်စ္စလင်မ်များအဖို့ 'ဟလာလ်'ဖြစ်၍ ကျွန်မများသည် 'ဟလာလ်'မဟုတ်ပေ။ *[မဇ္ဇ်ဟရီကျမ်း]*

သို့ရာတွင် အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များ၊ ဆွဟာဗာသာဝကကြီးများနှင့် သာဗေအီးန်သခင်ကြီးများ အများစုထံ၌ ဤနေရာတွင် مُحْصَنٰتٌ ၏ အဓိပ္ပာယ်သည် ကာအိန္ဒြေစောင့်စည်းသော အမျိုးသမီးများဟူ၍ ဖွင့်ဆိုကြသည်။ အာယသ်တော်၏ အလိုသဘောမှာ ကာအိန္ဒြေစောင့်စည်းသော အမျိုးသမီးများနှင့် 'နေကာဟ်'ပြုလုပ်ခြင်း ပြုပိုင်ခွင့်ရှိသကဲ့သို့ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ကာအိန္ဒြေစောင့်စည်းသော အမျိုးသမီးများဖြင့်လည်း 'နေကာဟ်'ပြုလုပ်ခြင်း ပိုင်ပေသည်။

[အဟ်ကာမ်မှလ်ကုရ်အာန်ဂျပ်စ္စာ့စ်၊ မဇ္ဇ်ဟရီ။]

သို့ရာတွင် ဤနေရာ၌ အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များ တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ထားကြသော ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ 'အိန္ဒြေစောင့်စည်းအပ်သော အမျိုးသမီးများနှင့် 'နေကာဟ်'ပြုသတ်မှတ်ထားခြင်းမှာ 'ကာအိန္ဒြေမစောင့်စည်းသော အမျိုးသမီးများနှင့် 'နေကာဟ်'ပြုခြင်း 'ဟရာမ်'ဖြစ်ကြောင်း၏ အဓိပ္ပာယ်မျိုးမဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် ထိုကဲ့သို့ သတ်မှတ်ထားခြင်း၏ အလိုသဘောမှာ မွတ်စ္စလင်မ် အမျိုးသမီးများဖြင့် 'နေကာဟ်'ပြုသည်ဖြစ်စေ၊ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အမျိုးသမီးများဖြင့် 'နေကာဟ်'ပြု

သည်ဖြစ်စေ၊ ကောင်းမွန်သင့်တော်သော ပုံသဏ္ဌာန်မျိုးဖြင့် ပြုရန် နှီးဆော်ခြင်းသာဖြစ်ပေသည်။' သို့ရာတွင် ကာအိမ်ဆွေ့စောင့်စည်းအပ်သော အမျိုးသမီးဖြင့် 'နေကာဟ်'ပြုရန်အချက်ကို ရှေးရှု၍ နေပေသည်။ မကောင်းသော သူယုတ်မာအမျိုးသမီးဖြင့် 'နေကာဟ်'ပြုရန် ကမ်းလှမ်းခြင်းသည် မွန်မြတ်သော မွတ်စ္စလင်မ် တစ်ဦး၏ လုပ်ရပ်မဟုတ်ပေ။ *[မဇ္ဇဟဗ်ရီးအစရှိသော ကျမ်းများ]*

ဤအတွက်ကြောင့် ယင်းဝါကျ၏ တင်ပြချက်အချုပ်မှာ မွတ်စ္စလင်မ်တစ်ဦးအဖို့ မွတ်စ္စလင်မ် အမျိုးသမီးဖြစ်စေ၊ ကျမ်းရအမျိုးသမီးတစ်ဦးဖြစ်စေ 'နေကာဟ်'ပြုလုပ်ခြင်း ပိုင်ကြောင်း သိရှိရပေသည်။ ယင်းပုံစံနှစ်မျိုးစလုံး၌ ကာအိမ်ဆွေ့စောင့်စည်းအပ်သော အမျိုးသမီးများဖြင့် 'နေကာဟ်'ပြုရန် ထောက်ထားမှုကို ထားရှိရပေမည်။ ဆိုးယုတ်၍ အတည်ပြုရန် မထိုက်တန်သော အမျိုးသမီးများဖြင့် 'နေကာဟ်'ပြုရန် ကမ်းလှမ်းခြင်းသည် နှစ်ဘဝစလုံးအတွက် ဆုံးရှုံးမှုပင်ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းအချက်မှ ရှောင်ရှားရန် သင့်ပေသည်။ ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ ပါရှိသော ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များဟူသော သတ်မှတ်ချက်ကြောင့် မွတ်စ္စလင်မ်မဟုတ်သော သူတို့သည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏အတွင်း၌ မပါဝင်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့၏ အမျိုးသမီးများဖြင့် 'နေကာဟ်'ပြုခြင်း မပိုင်ကြောင်းကို အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များအားလုံးက အတည်ပြုဆုံးဖြတ်ထားကြပေသည်။

ဤခေတ်အခါသမယ၌ မွတ်စ္စလင်မ်မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း၊ ဂိုဏ်းဂဏများ များစွာရှိကြောင်းကို တင်ပြပါရှင်းလင်းချက်မှ ကောင်းစွာ သိရှိရပေသည်။ ထိုအုပ်စု၊ ဂိုဏ်းဂဏနများထဲမှ ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီတို့ သာလျှင် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြောင်း ထည့်သွင်းနိုင်ပေသည်။ ကျန်ရှိသော အဖွဲ့အစည်း၊ ဂိုဏ်းဂဏများ၏ သာသနာဝင်များထဲမှ မည်သည့်အဖွဲ့အစည်း၊ ဂိုဏ်းဂဏမဆို ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအတွင်း၌ မပါဝင်ပေ။ မီးကိုးကွယ်သော သူများ၊ ရုပ်တု၊ စဉ်းတုများကို ခဝပ်ကိုးကွယ်သော ဟိန္ဒူများ၊ စစ်ခ်လူမျိုးများ၊ အာရီယာလူမျိုးများ၊ ဗုဒ်လူမျိုးများ အစရှိသော သူတို့သည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခြင်း၊ ခြုံငုံသော ဝေါဟာရအတွင်း၌ မပါဝင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤအချက်အား တင်ပြပြီးဖြစ်သည်။ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခြင်း၏ အလိုသဘောမှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် ဟဒီးစ်တော်များ၏ 'နပ်စ်' (အဓိကအချက်အား ကောက်နှုတ်တင်ပြမှု) များဖြင့် ကောင်းကင်ကျကျမ်းဂန်နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်ဖြစ်ကြောင်းကို ထောက်ခံအတည်ပြုထားသော ကျမ်းဂန်တစ်စောင်စောင်အား ယုံကြည် လက်ခံ၍ ကျမ်းလာပညတ်ချက်များအား နောက်လိုက်သမှုပြုကြောင်းကို ကြွေးကြော်သောသူများ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကျမ်းများသည်မှု 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းနှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်'ကျမ်းသာဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။ အကြင်ကျမ်းများအား လက်ခံယုံကြည်သော အချို့သော မျိုးနွယ်အုပ်စုများသည် ဤအချိန်၌ ကမ္ဘာလောကကြီး၌ ကျန်ရှိနေပေသည်။

ကျန်ရှိသော 'ဇဗူးရ်'ကျမ်းနှင့် တမန်တော်အီဗ္ဗရာဟီမ် عليه السلام ၏အပေါ် ကျရောက်ခဲ့သော ဆွဟီဖာ ကျမ်းငယ်များသည် မည်သည့်နေရာတစ်ခု၌မဆို ထိန်းသိမ်းခြင်း မခံထားရသကဲ့သို့ မည်သည့်မျိုးနွယ်

အုပ်စုတစ်အုပ်စုမျှလည်း ၎င်းအရာများအား လိုက်နာကျင့်သုံးရန် မကြွေးကြော်ကြပေ။ 'ဓေးဒ်'၊ 'ဂရန့်တ်' နှင့် 'ရာဇဒ်ဒရှိသ်' စသော စာအုပ်များကို ကမ္ဘာလောက၌ မှန်မြတ်သော ကျမ်းများဟူ၍ ယူဆထားရာ ယင်းစာအုပ်များသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်နှင့် မိုးကောင်းကင်ကျ ကျမ်းဂန်ဖြစ်ကြောင်းကို မည်သည့်အထောက်အထား တစ်စုံတစ်ရာ၊ မည်သည့်တရားတော်၏ အထောက်အထား တစ်စုံတစ်ရာ တို့ဖြင့် အတည်ပြုထားခြင်းမရှိပေ။ 'ဇဗူရ်'ကျမ်းနှင့် အိဗ္ဗရာဟီမ် عليه السلام ၏ ကျမ်းငယ်များအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲပြီးနောက် ကျန်ရှိသော ပုံစံကို ဗွဒ်မသ်၏ စာအုပ်၊ သို့မဟုတ် ဓေးဒ်၊ သို့မဟုတ် ဂရန့်တ် အစရှိသော နာမ်များဖြင့် ထားရှိခြင်းမျိုးလည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ဖြစ်နိုင်ရုံသက်သက် အချက်များသာ ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် အထောက်အထားအဖြစ် ပြဆိုရာ၌ မလုံလောက်ပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် လက်ရှိခေတ်အခါသမယရှိ ဘာသာသာသနာများစွာထဲမှ ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီအမျိုးသမီးတို့ဖြင့်သာ 'နေကာဟ်'ပြုပိုင်ကြောင်းနှင့် မည်သည့်မျိုးနွယ်အုပ်စု၌ ရှိသော အမျိုးသမီးတစ်ဦးမဆို အကယ်၍ ယင်းအမျိုးသမီးသည် မွတ်စ္စလင်မ်မဖြစ်သရွေ့ ကာလပတ်လုံး 'နေကာဟ်'ပြုခြင်း 'ဟရာမ်'ဖြစ်ကြောင်းကို အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များက တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း အတည်ပြု ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်လေသည်။

وَلَاتَنكِحُوا الْمُشْرِكٰتِ حَتّٰى يُؤْمِنَّ

ဟူသော အာယသ်တော်သည် ဤအထက်ပါအကြောင်းအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျရောက်လာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ မုရှ်ရစ်က်အမျိုးသမီးများဖြင့် ၎င်းတို့ အစ္စလာမ်သာသနာအား လက်မခံသရွေ့ ကာလပတ်လုံး 'နေကာဟ်'ပြုခြင်းသည် 'ဟရာမ်'ဖြစ်သည်။ ကျမ်းရအမျိုးသမီးများမှအပ အခြားသော မျိုးနွယ်အုပ်စု၌ရှိသော အမျိုးသမီးများအားလုံးသည် မုရှ်ရစ်က်အမျိုးသမီးများ၏ စာရင်း၌ ပါဝင်ပေသည်။

အချုပ်မှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အာယသ်တော်နှစ်အာယသ်သည် ဤမေးသတ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျရောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အာယသ်တော်တစ်အာယသ်၏ အတွင်း၌ မုရှ်ရစ်က်အမျိုးသမီးများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၎င်းတို့ မွတ်စ္စလင်မ်မဖြစ်ရှိသရွေ့ကာလပတ်လုံး 'နေကာဟ်'ပြုခြင်း မပိုင်ကြောင်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယ စူရာဟ်မာအေဒဟ်၏ အာယသ်တော်အတွင်း၌ ကျမ်းရအမျိုးသမီးများဖြင့် 'နေကာဟ်'ပြုခြင်း ပိုင်ကြောင်းကို သိရှိရပေသည်။

ဤအတွက်ကြောင့် နှောင်းပိုင်းခေတ် အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်အများစု ဆွဟာဗာ သာဝကကြီးများနှင့် သာဗေ့အီးန်သခင်ကြီးများသည် အာယသ်တော်နှစ်ခုစလုံး၏ ညွှန်ပြချက်နှင့် အလိုသဘောကို ဤသို့ သတ်မှတ်ပေးလိုက်သည်။ အခြေခံသဘောအရ မွတ်စ္စလင်မ်မဟုတ်သော အမျိုးသမီးများဖြင့် 'နေကာဟ်'မပြုသင့်ပေ။ သို့ရာတွင် စူရာဟ်မာအေဒါဟ်၏ ဤအာယသ်တော်သည် ကျမ်းရအမျိုးသမီးများကို ထိုသို့ ခြုံငုံတင်ပြထားသော ဝေါဟာရစကားလုံးမှ ချန်လှပ်ထားပေသည်။ ထို့ကြောင့် ယဟူဒီ၊ နစ္စရာနီအမျိုးသမီးတို့မှအပ အခြားသော မျိုးနွယ်၌ရှိသော အမျိုးသမီးများဖြင့် ၎င်းတို့ အစ္စလာမ် သာသနာကို လက်မခံသရွေ့ ကာလပတ်လုံး မွတ်စ္စလင်မ်တို့အနေဖြင့် 'နေကာဟ်'မပြုပိုင်ပေ။

ယခုတစ်ဖန် ကျန်ရှိနေသော ဓမ္မသတ်မှာ ကျမ်းရအမျိုးသမီးများဖြစ်သော ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီ အမျိုးသမီးတို့ဖြင့် 'နေကာဟ်'ပြုခြင်းသည် အချို့သော ဆွဟာဗာသာဗကကြီးများ၏ ထံ၌လည်း မပိုင်ပေ။

ဟဇရက် အဗ်ဒွလ်လားဟ် ဗင်န် အုမရ် ؓ သခင်ကြီး၏ လမ်းစဥ်သည် ဤအတိုင်းသာဖြစ်သည်။ တစ်ဦးသောသူက သခင်ကြီးအား ယင်းကိစ္စရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်းသောအခါ ၎င်းက 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မိန့်မြွက်ချက်သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အတွင်း၌ ရှင်းလင်းစွာဖြင့် လာရှိထားပေသည်။

وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكٰتِ حَتّٰى يُؤْمِنَّ

(မုရှ်ရစ်ကအမျိုးသမီးများဖြင့် ၎င်းတို့ မွတ်စ္လင်မ်မဖြစ်ရှိသရွေ့ ကာလပတ်လုံး 'နေကာဟ်'မပြုကြနှင့်။)

ထို့ထက် ကြီးမားသော ရှရစ်ကဖြစ်သည့်အချက် ရှိမည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ မသိရှိပေ။ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့သည် မရ်ယမ်သခင်မ၏ ဟဇရက်အီစာ ﵇ ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အခြားသော ကျေးကျွန်တစ်ဦးကိုသော်လည်းကောင်း၊ မိမိတို့၏ ကိုးကွယ်ရာအသျှင်ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားကြသည်။ *[အဟ်ကာမုလ်ကုရ်အာန်၊ ဂျစ်ဆွားစ်။]*

တစ်ခါက ဟဇရက်မိုင်မူးန် ဗင်န် မဟ်ရားန် ؓ သခင်ကြီးသည် ဟဇရက်အဗ်ဒွလ်လားဟ် ဗင်န် အုမရ် ؓ သခင်ကြီးအား 'ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ များစွာနေထိုင်သော အရပ်ဒေသ၌ နေထိုင်ကြရသည်။ သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ယင်းမျိုးနွယ်၏ အမျိုးသမီးများဖြင့် 'နေကာဟ်'ပြုနိုင်ပါ၏လော။ ထို့နောက် ၎င်းသူတို့ လှီးဖြတ်ထားသော သားကောင်များကိုလည်း စားသုံးနိုင်ပါ၏လော'ဟူ၍ မေးမြန်းပေသည်။ ဟဇရက်အဗ်ဒွလ်လား ဗင်န် အုမရ် ؓ သခင်ကြီးသည် ၎င်းအား အဖြေပေးရာ၌ ဤအာယသ်တော်နှစ်ခုအား ဖတ်ရွတ်ပြလေသည်။ ပထမအာယသ်တော်မှာ မုရှ်ရစ်ကအမျိုးသမီးများဖြင့် 'နေကာဟ်'ပြုခြင်းသည် 'ဟရာမ်'ဖြစ်ကြောင်း ဒုတိယအာယသ်တော်မှာ စူရာဟ်မာအေဒဟ်၌ ပါရှိသော အာယသ်တော်မှာ ကျမ်းရအမျိုးသမီးများဖြင့် 'နေကာဟ်'ပြုပိုင်ကြောင်း ပါရှိထားသည်။

မိုင်မူးန် ဗင်န် မဟ်ရားန် ؓ သခင်ကြီးက 'ဤအာယသ်တော်နှစ်ခုစလုံးကို ကျွန်ုပ်သည်လည်း ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်အတွင်း၌ ဖတ်ရ၍ သိပြီးဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်မေးမြန်းလိုသည့် အချက်မှာ ထိုအာယသ်တော်နှစ်ပိုဒ်စလုံးကို ထောက်ရှု၍ တရားတော်၏ ပညတ်ချက်သည် မည်ကဲ့သို့နည်း'ဟူ၍ ထပ်မံမေးမြန်းလေသည်။ ထိုမေးမြန်းချက်အား ဖြေကြားရာ၌လည်း ဟဇရက်အဗ်ဒွလ်လားဟ် ဗင်န် အုမရ် ؓ သခင်ကြီး တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ မိန့်တော်မမူပေ။ ယင်းကဲ့သို့ မိန့်တော်မမူခြင်း၏ အလိုသဘောကို အမွှာသ်၏ အာလင်မ်များသည် 'ဟဇရက်အဗ်ဒွလ်လားဟ် ဗင်န် အုမရ် ؓ သခင်ကြီးသည် ကျမ်းရအမျိုးသမီးများဖြင့် 'နေကာဟ်' ပြုပိုင်ခြင်းအပေါ် တည်ငြိမ်နှစ်မြို့မှုမရှိကြောင်းကို ကောက်ချက်ချကြလေသည်။

ဆွဟာဗာသာဗကကြီးများနှင့် သာဗေ့အီနဲသခင်ကြီးများ၏ အများစုထံ၌လည်း ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ မိန့်မြွက်ချက်ကို ထောက်ရှု၍ ကျမ်းရအမျိုးသမီးများဖြင့် စင်စစ် 'နေကာဟ်'ပြုပိုင်ခွင့် ရှိနေလင့်ကစား

အတွေ့အကြုံအရ မိမိအဖို့သော်လည်းကောင်း၊ မိမိ၏ သားသမီးများအဖို့သော်လည်းကောင်း သို့သာမက အစ္စလာမ်သာသနာဝင် အုမ္မသ်ထုတစ်ရပ်လုံးအဖို့သော်လည်းကောင်း၊ အခြားသော အရှုပ်အရှင်း ကဏ္ဍရပ်များနှင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ မုချပေါ်ပေါက်လာမည့်ကိန်း ဆိုက်ရောက်လာလျှင် ဤအချက်များကို မှတည်၍ ကျမ်းရအမျိုးသမီးများဖြင့် 'နေကာဟ်'ပြုခြင်းကို ထိုအထက်တင်ပြပါ သခင်ကြီးများသည်လည်း 'မကရူဟ်'ဟူ၍ မှတ်ယူထားကြသည်။

အိမာမ် ဂျပ်စ္စ်ဿားစ္စ်သခင်ကြီးသည် အဟ်ကားမွလ်ကုရ်အာန်ကျမ်း၌ ရှကီးက် ဗင်န် စလ်မားဟ်သခင်ကြီး၏ ဆင့်ပြန်ချက်အား တင်ပြထားသည်။ ထိုဆင့်ပြန်ချက်မှာ ဟဇရသ်ဟူဇိုက်ဖွဟ် ဗင်န် ယမန်းသခင်ကြီးသည် မဒါအင်န်းမြို့သို့ ရောက်သောအခါ ထိုမြို့ရှိ ကျမ်းရအမျိုးသမီးတစ်ဦးဖြင့် 'နေကာဟ်'ပြုလိုက်လေသည်။ ဟဇရသ်ဖာရူကေ့အအ်ဇွမ်း ؓ သခင်ကြီးသည် ထိုသတင်းကို ကြားသောအခါ 'သွလားက်' ပေးရန် ၎င်းအား သဝဏ်လွှာပါးလိုက်သည်။ ဟဇရသ်ဟူဇိုက်ဖွဟ် ဗင်န် ယမာန်းသခင်ကြီးက 'ထိုအမျိုးသမီးသည် ကျွန်ုပ်အဖို့ 'ဟရာမ်'ဖြစ်ပါ၏လော့'ဟူ၍ မေးမြန်းရာ တစ်ဖန် ဖာရူကေ့အအ်ဇွားမ်သခင်ကြီးသည် 'ကျွန်ုပ်သည် 'ဟရာမ်'ဖြစ်ပါသည်ဟူ၍ မပြောဆိုပေ။ သို့ရာတွင် ၎င်းသူတို့၏ အမျိုးသမီးများအတွင်းဝယ် များသောအားဖြင့် ကာအိမ်ဖြေစောင့်စည်းမှု မရှိကြပေ။ ထို့ကြောင့် အသင့်မိသားစုအတွင်း၌ ထိုနည်းလမ်းဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ကောင်းသော ကိစ္စရပ်များ ဝင်ရောက်လာနိုင်သည်ကို စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်မိသည့်အတွက်ကြောင့် မိန့်ခြင်းဖြစ်သည်ဟူ၍ ထပ်မံ၍ ဖြေကြားလိုက်သည်။ အိမာမ်မိုဟမ္မဒ်ဗင်န် ဟစန်းသခင်ကြီးသည် ကေသာဗွလ်အာစားရ်ကျမ်း၌ ထိုဖြစ်အင်ကို အိမာမ်အဘူဟာနီဖာသခင်ကြီး၏ ဆင့်ပြန်ချက်ဖြင့် ဤသို့ တင်ပြထားလေသည်။ ဒုတိယအကြိမ် ဟဇရသ်ဖာရူကေ့အအ်ဇွားမ်သခင်ကြီးသည် ဟဇရသ်ဟူဇိုက်ဖွဟ်သခင်ကြီးကို ရေးသားလိုက်သော သဝဏ်လွှာသည် အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

(ကျွန်ုပ်သည် အသင့်အား အလ္လာဟ်အသျှင့်မြတ်အား 'ကစမ်'ကျိန်ဆို၍ ပြောမည်။ ကျွန်ုပ်၏ ဤသဝဏ်လွှာသည် အသင့်လက်ဝယ် မရောက်မီအလျှင် ထိုအမျိုးသမီးအား 'သွလားက်'ပေး၍ စွန့်လွှတ်လိုက်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အခြားသော မွတ်စ္စလင်မ်များသည်လည်း အသင့်လမ်းစဉ်အား နောက်လိုက်သမှု မပြုဟူ၍ မပြောဆိုနိုင်သည့် အချက်အား ကျွန်ုပ် စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ တာဝန်ရှိအာဏာရှင်လူကြီးမင်းတို့သည် ကျမ်းရအမျိုးသမီးများ၏ ရုပ်ရည် ချောမောလှပသည့်အတွက်ကြောင့် မွတ်စ္စလင်မ်အမျိုးသမီးများထက် ဦးစားပေးမှုသည် မွတ်စ္စလင်မ်အမျိုးသမီးများအဖို့ ဤသည်ထက် သာလိုသော ဒုက္ခ အဘယ်မှာလျှင် ရှိနိုင်အံ့နည်း။) *[ကေသာဗွလ်အာစားရ်ကျမ်း၊ စာ-၁၅၆။]*

ထိုဖြစ်အင်ကို ဆင့်ပြန်ပြီးနောက် ဟဇရသ်အိမာမ်မိုဟမ္မဒ် ဗင်န် ဟစန်းသခင်ကြီးသည် 'ဟာနဖီဂိုဏ်းဝင် ဓမ္မသတ်ပညာရှင်များသည် ထို 'နေကာဟ်' ကို 'ဟရာမ်' ဟူ၍ မိန့်တော်မမူဘဲ သို့ရာတွင် အခြားသော ရှုပ်ထွေးပွေလီမှုကြောင့် မကရူးဟ်ဟူ၍ မှတ်ယူကြောင်း မိန့်တော်မူလိုက်လေသည်။ အလ္လာဟ်မာဟ် အိဗ်နေ့ဟုမားမ်သခင်ကြီးသည် ဖသ်ဟွလ်ကဒီးရ်ကျမ်း၌ ဆင့်ပြန်ထားသည်မှာ ဟဇရသ်ဟူဇိုက်ဖွဟ်

သခင်ကြီးအပြင် ဟဇရက်သွလ်ဟားနှင့် ဟဇရက်ကအစ် ဗင်န် မာလစ်က်သခင်ကြီးတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လည်း ဤသို့ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ ၎င်းတို့သည် စုရာဟ်မာအေဒဟ်၏ အာယသ်တော်ကို ထောက်ရှု၍ ကျမ်းရအမျိုးသမီးတို့ဖြင့် ‘နေကာဟ်’ပြုလုပ်လိုက်သည်။ ဟဇရက်ဖာရူကေ့အအ်ဇွားမ်သခင်ကြီးသည် သိရှိသွား၍ လွန်စွာနှစ်မြို့မှုမရှိကာ ‘သွလားက်’ပေးရန် အမိန့်ပေးလိုက်လေသည်။ *[မဇ္ဇဟရီး]*

ဟဇရက်ဖာရူကေ့အအ်ဇွားမ်၏ ခေတ်ကာလသည် ကောင်းသော ခေတ်ကာလ၏ အချိန်ဖြစ်သည်။ မည်သည့်ယဟူဒီအမျိုးသမီးတစ်ဦးဖြစ်စေ၊ နစ္စရာနီအမျိုးသမီးတစ်ဦးဖြစ်စေ မွတ်စ္စလင်မ်တစ်ဦး၏ ဇနီးကြင်ယာဖြစ်ကာ အစ္စလာမ်သာသနာနှင့် မွတ်စ္စလင်မ်တို့အား ဆန့်ကျင်၍ သောင်းကျန်းမှုမပြုနိုင်သော ခေတ်ကာလမျိုးဖြစ်သည်။ ထိုမွတ်စ္စလင်မ်တို့၏ မိသားစုအတွင်း၌ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရွံရှာဖွယ်ကောင်းသော ကိစ္စရပ်မျိုးနှင့် ရင်ဆိုင်လာရမှု ထိုကိစ္စရပ်များကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ မိသားစုသည် ညစ်ညမ်းမှုဖြစ်သွားနိုင်သည်ဖြစ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ထိုကျမ်းရသားသမီးများ၏ ရုပ်ရည်လှပမှုကြောင့် ယင်းအမျိုးသမီးများအား ‘နေကာဟ်’ပြုခြင်း၏ အကြောင်းတရား၌ မွတ်စ္စလင်မ်အမျိုးသမီး ဒုက္ခရောက်နိုင်သည်ဖြစ်ခြင်း စသော ဖြစ်နိုင်ဖွယ်အချက်များသာ ရှိနေသည်။ သို့ရာတွင် ဟဇရက်ဖာရူကေ့အအ်ဇွားမ်သခင်ကြီး၏ အဝေးသို့ ကြိုတွေးတတ်ခြင်း၏ အမြော်အမြင်သည် ယင်းပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်းများကို ရှေ့ဝယ်ထား၍ ၎င်းသူများကို ‘သွလားက်’ပေးရန် အကြပ်ကိုင်ခဲ့ပေသည်။ အကယ်၍ မျက်မှောက်ခေတ်၏ မြင်ကွင်းများသည် ယင်းသခင်ကြီးများ၏ ရှေ့မှောက်၌ရှိမှု ယင်းသခင်ကြီးများသည် ၎င်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မည်ကဲ့သို့ ပြုကျင့်မည်ကို ခန့်မှန်းနိုင်ပေသည်။ ပထမအချက်မှာ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့ကိုယ်ကိုမိမိတို့ ယနေ့ခေတ်အခါသမယ ၌ သန်းခေါင်စာရင်း၊ အိမ်ထောင်စုဇယား၌ ယဟူဒီ၊ နစ္စရာနီဖြစ်သည်ဟူ၍ ရေးခိုင်းကြလေသည်။ ၎င်းတို့ထဲမှ များစွာသော သူတို့သည် မိမိတို့၏ ယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရှုထောင့်မှ ရှုမြင်သုံးသပ်မည် ဆိုလျှင် ယဟူဒီနှင့်ဖြစ်ခြင်းနှင့် နစ္စရာနီဖြစ်ခြင်းကို ကျိန်စာတစ်ခုသဖွယ် မှတ်ယူထားကြသည်။ ‘သောင်ရေးသ်’ကျမ်းနှင့် ‘အင်န်ဂျီးလ်’ကျမ်းတို့လည်း မယုံကြည်၍ ဟဇရက်မူစာ عليه السلام နှင့် ဟဇရက် အီစာ عليه السلام ကိုလည်း မယုံကြည်ကြပေ။ ၎င်းတို့၏ ယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာကဏ္ဍကို ထောက်ရှု၍ ကြည့်လျှင် လုံးဝ သာသနာကင်းမဲ့သောသူများ ဖြစ်သည်။ မျိုးနွယ်အုပ်စုရေးရာဆိုင်ရာ ဓလေ့ရိုးရာဆိုင်ရာ အဖြစ်မျိုးဖြင့်သာ မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိတို့ ယဟူဒီ သို့မဟုတ် နစ္စရာနီဟူ၍သာ ခေါ်ဆိုကြခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုသူတို့၏ အမျိုးသမီးများသည် မွတ်စ္စလင်မ်များအဖို့ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မပိုင်ကြောင်းမှာ ထင်ရှားလှပေသည်။ အကယ်၍ ပိုင်သည်ဟု ဆိုထားဘိဦး ထိုသူတို့သည် မိမိတို့၏ ဘာသာသာသနာအား ကိုင်းရှိုင်းသူများ ဖြစ်ကြပါမူ ၎င်းတို့၏ အမျိုးသမီးများကို မွတ်စ္စလင်မ်မိသားစုအတွင်း၌ သွတ်သွင်းစေခြင်းသည် မိမိတို့၏ မွတ်စ္စလင်မ်မျိုးနွယ်ဝင်တစ်ရပ်လုံးအဖို့ နှစ်ဘဝနှစ်ဌာနစလုံးအား ဖျက်ဆီးခြင်းဘက်သို့ ဖိတ်ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အစ္စလာမ်သာသနာနှင့် မွတ်စ္စလင်မ်တို့အား ဆန့်ကျင်မှုပြုခြင်း၏ သောင်းကျန်းမှုများသည် ဤအထက်ဖော်ပြပါ လမ်းကြောင်းမှ ဤနေ့ခေတ်ပိုင်းခေတ်ကာလအတွင်း၌ ဝင်ရောက်

ခဲ့သည်။ ဝင်ရောက်လျက်လည်း ရှိနေပေသည်။ အကြင်ကဲ့သို့ ဝင်ရောက်ကာ ဖျက်စီးခြင်း၏ အချက်များ၏ သံဝေဂရယူဖွယ် ဖြစ်အင်များသည် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ မိမိတို့၏ အရှုဖြင့် တွေ့မြင်နေရပေသည်။ ပမာဆိုရသော် အမျိုးသမီးငယ်တစ်ဦးသည် မွတ်စ္စလင်မ်တစ်မျိုးသားလုံးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုကို ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့သည်။ ဤသည် ‘ဟရာမ်’နှင့် ‘ဟလာလ်’များကို ဥပေက္ခာပြု၍ အသိဉာဏ်ရှိသူတစ်ဦးသည် ပင်လျှင် အပါးသို့ ချဉ်းကပ်ခြင်း မပြုလိုသော အချက်များပင်ဖြစ်သည်။

အချုပ်မှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၊ ဟဒီးစ်တော်နှင့် ဆွဟာဗာသာဝကကြီးများ၏ အကျင့်အမူများအပေါ် ထောက်ရှု၍ မွတ်စ္စလင်မ်တို့အပေါ်၌ မျက်မှောက်ခေတ်ရှိ ကျမ်းရအမျိုးသမီးများအား ‘နေကာဟ်’ ပြုခြင်းမှ လုံးဝရှောင်ကြဉ်ရန် အရေးကြီးပေသည်။ အာယသ်တော်၏ အဆုံးပိုင်း၌ ကျမ်းရအမျိုးသမီးများအား အကယ်၍ ထားရှိလိုပါမူ နည်းလမ်းဥပဒေကျစွာဖြင့် ‘နေကာဟ်’ပြု၍ ဇနီးသည်၏ အသွင်သဏ္ဌာန်ဖြင့် ထားရှိရန်ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏ အခွင့်အရေး၊ ဝတ္တရားများ၊ ‘မဟရ်’(ခန်းဝင်ကြေး) အစရှိသည်တို့ကို ပေးဆပ်ရန်၊ ၎င်းတို့ကို ‘နေကာဟ်’မပြုဘဲ ဇနီးအဖြစ် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံနေသည့် သဘောမျိုးဖြင့် ထားရှိခြင်းနှင့် ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာ မကောင်းသော ပြုမူဆက်ဆံခြင်း အချက်များအားလုံးသည် ‘ဟရာမ်’ ဖြစ်ကြောင်း ညွှန်ကြားမှုပြုထားပေသည်။

◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِذَا قُمْتُمْ اِلَى الصَّلٰوةِ فَاغْسِلُوْا
وُجُوْهَكُمْ وَاَيْدِيَكُمْ اِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوْا بِرُءُوْسِكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ
اِلَى الْكَعْبَيْنِ ۭ وَاِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوْا ۭ وَاِنْ كُنْتُمْ
مَّرْضٰٓى اَوْ عَلٰي سَفَرٍ اَوْ جَاۗءَ اَحَدٌ مِّنْكُمْ مِّنَ الْغَاۗىِٕطِ
اَوْ لٰمَسْتُمُ النِّسَاۗءَ فَلَمْ تَجِدُوْا مَاۗءً فَتَيَمَّمُوْا صَعِيْدًا
طَيِّبًا فَامْسَحُوْا بِوُجُوْهِكُمْ وَاَيْدِيْكُمْ مِّنْهُ ۭ مَا يُرِيْدُ اللّٰهُ
لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ حَرَجٍ وَّلٰكِنْ يُّرِيْدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَ
لِيُتِمَّ نِعْمَتَهٗ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ۶

၅ : ၆ ။ ။ အို့၊ မုအ်မင်နီသက်ဝင် ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် ‘ဆွလာသ်’ ဝတ်ပြုရန် ထကြသောအခါ မိမိတို့၏ မျက်နှာများကိုလည်းကောင်း၊ လက်များကို တံတောင်ဆစ်ပါသည်အထိလည်းကောင်း ဆေးကြောကြလေကုန်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ ခြေများကိုလည်း ခြေမျက်စိများ အပါအဝင် (ဆေးကြောကြလေကုန်။) သို့ရာတွင် အကယ်၍

အသင်တို့သည် ‘ဂျနာဗသ်’ ခန္ဓာကိုယ်မသန့်သောသူများဖြစ်၍ (ရေချိုးရန် ထိုက်နေကြပါလျှင် တစ်ကိုယ်လုံးကို ရေချိုး၍) သန့်စင်အောင် ပြုကြလေကုန်။ ၎င်းပြင် အကယ်၍ အသင်တို့သည် ဝေဒနာရှင်များ ဖြစ်နေကြလျှင်သော်လည်း ကောင်း၊ ခရီးသည်များ ဖြစ်နေကြလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အသင်တို့အနက် တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်ရာမှ ပြန်လာခဲ့လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် အသင်တို့သည် (မိမိတို့၏) ဇနီးမိန်းမများ နှင့် မေထုန်သံဝါသ ပြုခဲ့ကြလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ (ထို့နောက်) အသင်တို့သည် ရေကို မရျိုးကြပါလျှင် စင်ကြယ်သန့်ပြန့်သော မြေကြီးဖြင့် ‘သယမ်မွမ်’ ပြုကြလေကုန်။ ထို (ကဲ့သို့ သယမ်မွမ်’ ပြုသော) အခါ အသင်တို့သည် (လက်ဝါးနှစ်ဖက်ဖြင့် မြေကြီးကို ရိုက်ပုတ်၍) မိမိတို့၏ မျက်နှာနှင့် လက်များကို ထိုမြေကြီးဖြင့် ပွတ်သပ်ကြလေကုန်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အသင်တို့အပေါ်၌ ကျဉ်းကြပ်မှုကို ပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်တော်မူသည်မဟုတ်။ သို့ရာတွင် ထိုအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား သန့်ရှင်းစင်ကြယ်အောင် ပြုလုပ်ရန်နှင့် မိမိကျေးဇူးတော်ကို အသင်တို့အဖို့ အပြည့်အစုံ ပေးသနားတော်မူ ရန်ကိုသာ ရည်စူးတော်မူလေသည်။ သို့မှသာလျှင် အသင်တို့သည် ကျေးဇူးတော်ကို သိတတ်သူများ ဖြစ်တန်ကြရပေသည်။

وَاذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمِيْثَاقَهُ الَّذِيْ وَاثَقَكُمْ بِهٖٓ اِذْ
قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا ۡ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ⑦

၅ : ၇ ။ ။ တစ်ဖန် အသင်တို့သည် မိမိတို့အပေါ်၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ပြုတော်မူထားသော ကျေးဇူးတော်များကိုလည်းကောင်း၊ အသင်တို့က ‘ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် (အမိန့်တော်များကို) နာခံကြပါပြီ။ ထို့ပြင် ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် (ယင်းအမိန့်တော်များအတိုင်း) လိုက်နာကြပါပြီ’ ဟူ၍ ပြောဆိုကြသောအချိန်တွင် ထိုအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့နှင့် ခိုင်ခံ့စွာ ဖွဲ့တော်မူသော ထိုအရှင်မြတ်၏ ပဋိညာဉ်တော်ကိုလည်းကောင်း ပြန်လည်အောက်မေ့ သတိရကြလေကုန်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား (အမြဲတစေ) ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ စင်စစ်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် (လူတို့၏) စိတ်နှလုံးများတွင် ကိန်းဝပ်နေသည်တို့ကို အကြွင်းမဲ့ သိရှိတော်မူသော အရှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု

တင်ပြခဲ့ပြီးသော အာယသ်တော်များအတွင်း၌ လူသားတို့၏ လောကီရေးရာ သက်တမ်း၌ နေထိုင်မှုနှင့် စားခြင်း၊ သောက်ခြင်းဆိုင်ရာ တရားတော်၏ ပညတ်ချက်အချို့ကို တင်ပြထားလေသည်။ ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုနှင့် သက်ဆိုင်သော ဓမ္မတရားတော်၏ ပညတ်ချက်များကို တင်ပြထားလေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အို, မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် ‘ဆွလာသ်’ ဝတ်ပြုရန် ထကြသောအခါ (နမာဇ်ဝတ်ပြုရန် ရည်ရွယ်ချိန်ဝယ် ထိုအချိန်၌ အသင်တို့သည် ဝူဇူမရှိ) မှု (ဝူဇူပြုလုပ်လိုက်ပါ။

ဆိုလိုသည်မှာ) မိမိတို့၏ မျက်နှာများကိုသော်လည်းကောင်း၊ မိမိတို့၏ လက်များကိုသော်လည်းကောင်း တံတောင်ဆစ်ပါသည်အထိ ဆေးကြောကြလေကုန်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ ဦးခေါင်းများအား (စိုစွတ်နေသော လက်ဖြင့်) ပွတ်သပ်ကြကုန်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ ခြေများကိုလည်း ခြေမျက်စိအပါအဝင် (ဆေးကြကြလေကုန်။) သို့ရာတွင် အကယ်၍ အသင်တို့သည် 'ဂျနာဗသ်' ခန္ဓာကိုယ် မသန့်သောသူများဖြစ်မူ (ရေချိုးရန် တာဝန်ထိုက်နေကြပါလျှင် နမာဇ်ဝတ်မပြုမီအလျှင် တစ်ကိုယ်လုံးကို ရေချိုး၍) သန့်စင်အောင် ပြုကြလေကုန်။ ၎င်းပြင် အကယ်၍ အသင်တို့သည် ဝေဒနာရှင်များဖြစ်နေကြလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ (ရေကို အသုံးပြုမည်ဆိုပါက ဆုံးရှုံးနစ်နာထိခိုက်မှု ဖြစ်မည်ဆိုလျှင်) ခရီးသည်များ ဖြစ်နေကြလျှင်သော်လည်းကောင်း (ရေမရရှိနိုင်ဘဲ လာလတ္တံ့။ ဤကဲ့သို့ ချွင်းချက်ရှိနေသော အချိန်၌သော်လည်းကောင်း) သို့တည်းမဟုတ် (အကယ်၍ ရောဂါနှင့် ခရီးသည်ဖြစ်ခြင်း၏ ချွင်းချက်မဟုတ်ဘဲ ဤသို့ပင် ဝုဇူ၊ သို့မဟုတ် ရေချိုးခြင်း ပျက်သွားသည့်အခြေအနေ ဆိုက်ရောက်လာလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ဥပမာ) အသင်တို့အနက် တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူသည် (ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်) စွန့်၍ ပြီးမြောက်ခဲ့လျှင်သော်လည်းကောင်း (အကြင်ကဲ့သို့ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ် စွန့်လိုက်ခြင်းဖြင့် ဝုဇူပျက်သွားပေသည်။) သို့မဟုတ် အသင်တို့သည် (မိမိတို့၏) ဇနီးမိန်းမများနှင့် မေထုံသံဝါသပြုခဲ့ကြလျှင် သော်လည်းကောင်း၊ (အကြင်ကဲ့သို့ သံဝါသပြုခြင်းဖြင့် ရေချိုးထားခြင်း ပျက်သွားပေသည်။ ထို့နောက် ထိုပုံစံများအားလုံး၌) အသင်တို့သည် ရေကို (အသုံးပြုနိုင်ရန်) မရရှိခဲ့ကြပါလျှင် (ရေကို အသုံးပြုရန် မစွမ်းနိုင်သော အခြေအနေ၌သော်လည်းကောင်း၊ ရေကို အမှန်တကယ် မရရှိခဲ့သော အချိန်၌သော်လည်းကောင်း ထိုအခြေအနေများအားလုံး၌) စင်ကြယ်သန့်ပြန့်သော မြေကြီးဖြင့် 'သယမ်မွမ်'ပြုကြလေကုန်။ ထိုကဲ့သို့ 'သယမ်မွမ်'ပြုသောအခါ အသင်တို့သည် (လက်ဝါးနှစ်ဖက်ဖြင့် မြေကြီး (နှင့် ၎င်း၏ အမျိုးအစား) ကို ရိုက်ပုတ်) မိမိတို့၏ မျက်နှာနှင့် လက်များကို ထိုမြေကြီးဖြင့် ပွတ်သပ်ကြလေကုန်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အသင်တို့အပေါ်၌ ကျဉ်းကြပ်မှုကို ပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်တော်မူသည်မဟုတ်။ (အသင်တို့ အပေါ် ကျဉ်းကြပ်မှု မရှိခြင်းကိုသာ ရည်ရွယ်တော်မူထားပေသည်။ သီးသန့်ပုံစံမျိုးဖြင့် အစေက်ဖော်ပြပါ တရားတော်၏ အမိန့်၌သော်လည်းကောင်း၊ ခြုံငုံသောသဘောမျိုးဖြင့် တရားတော်၏ ပညတ်ချက်အလုံးစုံ၌သော်လည်းကောင်း၊ ထောက်ထားမှု၊ လွယ်ကူမှုနှင့် ကြောင်းကျိုးတရားများရှိနေသည်မှာ ထင်ရှားလှပေသည်။)

သို့ရာတွင် ထိုအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား သန့်ရှင်းစင်ကြယ်အောင် ပြုလုပ်ရန် (ဤအတွက်ကြောင့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုကို ရယူခြင်း၏ နည်းလမ်းများကို သတ်မှတ်ထားပေသည်။ သန့်ရှင်းမှုကို ရယူရန် နည်းလမ်းတစ်ခုတည်းကိုသာ မသတ်မှတ်ထားပေ။ အကယ်၍ ထိုအရာ မရှိမူ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုကို ရယူနိုင်ရန် လုံးဝမဖြစ်နိုင်ပေ။ ဥပမာ– ရေကိုသာလျှင် သန့်ရှင်းရယူနိုင်သော အရာအဖြစ် ထားရှိမူ ရေမရရှိသော အချိန်၌ သန့်ရှင်းမှုကို ရယူနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ ခန္ဓာကိုယ်ရေးရာ ဆိုင်ရာ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှု ရယူခြင်းသည်မှ သီးသန့် 'သွဟာရသ်' (သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှု ရယူခြင်း) ၏ ပညတ်ချက်အတွင်း၌သာ

ရှိပေသည်။ နှလုံးသားများအား သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှု ရယူရန် ကောင်းမှုများ အားလုံးအတွင်း၌ တွင်ကျယ်စွာဖြင့် တည်ရှိနေပေသည်။ သို့ရှိရာ ဤသန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှု ရယူခြင်းသည် မြေကြီးနှင့် ရေနှစ်မျိုးစလုံး ပါဝင်ပေသည်။ ထို့ပြင် အကယ်၍ ဤပညတ်ချက်မရှိပါမူ မည်သည့်သန့်ရှင်း စင်ကြယ်မှုကိုမျှ ရယူနိုင်မည်မဟုတ်ပေ) နှင့် မိမိကျေးဇူးတော်ကို အသင်တို့အဖို့ အပြည့်အစုံ ပေးသနားတော်မူရန်ကိုသာ ရည်စူးတော်မူလေသည်။ (အကြောင်းမှာ ပညတ်ချက်များအား အပြည့်အစုံ ချီးမြှင့်တော်မူလိုက်လေပြီ။ သို့မှသာ အခြေအနေတိုင်း၌ ကိုယ်ခန္ဓာနှင့် နှလုံးသားရေးရာတို့၏ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုကို ရယူနိုင်ပေမည်။ အကြင်ကဲ့သို့ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှု ရယူခြင်း၏ အဆုံးရလဒ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သဘောတူနှစ်မြို့ခြင်းနှင့် နီးကပ်မှုရယူခြင်းဖြစ်သည်။ အကြင်စည်းစိမ်တော်သည် အကြီးမားဆုံးသော စည်းစိမ်တော်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုစည်းစိမ်တော်အား ရယူနိုင်ပေမည်။) သို့မှသာလျှင် အသင်တို့သည် (ထိုချီးမြှင့်မှု၏ ကျေးဇူးတော်ကို သိတတ်သူများ ဖြစ်တန်ကြရပေသည်။ (ကျေးဇူးတရားကို သိတတ်ခြင်း၏ အမိန့်တော်များကို နာခံခြင်းလည်း ပါဝင်ပေသည်။)

တစ်ဖန် အသင်တို့သည် မိမိတို့အပေါ်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ပြုထားတော်မူသော ကျေးဇူးတော်များကိုလည်းကောင်း၊ (ယင်းကျေးဇူးတော်များအတွင်း၌ အသင်တို့အဖို့ အောင်မြင်လွတ်မြောက်ခြင်း၏ လမ်းစဉ်များကိုလည်း ချမှတ်ထားတော်မူပေမည်။ ထို့ပြင် ‘ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် (ယင်းအမိန့်တော်များအတိုင်း) လိုက်နာကြပါပြီ’ဟူ၍ ပြောဆိုကြသောအချိန်တွင် (ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့နှင့် ခိုင်ခံ့စွာ ဖွဲ့တော်မူသော ထိုအသျှင်မြတ်၏ ပဋိညာဉ်တော်ကိုလည်းကောင်း (အဆိုယ်ကြောင့်ဆိုသော် အစ္စလာမ်သာသနာကို လက်ခံသောအချိန်၌ လူတိုင်းသည် ထိုအထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းအရာအား ခံဝန်ကတိပြုရပေသည်။) ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား (ဆန့်ကျင်မှုပြုခြင်းမှ အမြဲတစေ) ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (လူတို့၏) စိတ်နှလုံးများတွင် ကိန်းဝပ်နေသည်တို့ကို အကြွင်းမဲ့သိရှိတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။ (ဤအတွက်ကြောင့် အကြင်မည်သည့်အလုပ်ကိုမဆို ပြုလုပ်မည်ဆိုလျှင် ထိုအလုပ်၌ ‘အစ်ခ်လားဆွ်’ (စိတ်စေတနာ ဖြူစင်ခြင်း) နှင့် ‘အီအ်သိကားဒ်’ (ယုံကြည်မှု) ဖြင့် ပြုရန်သင့်ပေသည်။ အသွင်ဆောင်နာခံမှုပြုခြင်းသည် မလုံလောက်ပေ။ အလိုသဘောမှာ ပညတ်ချက်များ ပြဋ္ဌာန်းခြင်းသည် အသင်တို့၏ အကျိုးအဖို့သာဖြစ်သည်။ ထို့နောက် တစ်ဖန် အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ ဦးခေါင်းအပေါ် ဝန်ထုပ်အဖြစ် တင်ထားလိုက်လေသည်။ တစ်ဖန် ဆန့်ကျင်မှုပြုရာ၌ ဆိုးကျိုးသာရှိပေသည်။ ထိုအထက်တင်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် နာခံရန်သာ အရေးကြီးပေသည်။ ထိုအချက်သည်လည်း နှလုံးသားအတွင်းမှ အလိုက်အသည်းလိုက် နာခံကာ ဆောင်ရွက်ရပေမည်။ သို့တည်း မဟုတ်ပါက မနာခံသည့်သဏ္ဌာန်သာ ဖြစ်နေပေသည်။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ
شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ ۖ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَآنُ قَوْمٍ عَلَىٰ
أَلَّا تَعْدِلُوا ۚ اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ ۖ وَاتَّقُوا
اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ⑧

၅ : ၈ ။ ။ အို၊ မုအ်မင်နသက်ဝင် ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် (၏ နှစ်သက်မှုကို ရယူရန်) အလို့ငှာ ဖြောင့်မတ်တည်ကြည်သောသူများ (သက်သေခံရာတွင်) တရားမျှတစွာ သက်သေခံသူများ ဖြစ်ကြလေကုန်။ ၎င်းပြင် မည်သည့်လူမျိုးတစ်မျိုးကိုမဆို မုန်းတီးခြင်းသည် အသင်တို့အား တရားမျှတမှုကိုမပြုဘဲ နေကြရန် လှုံ့ဆော်နေသည်မရှိစေရ။ အသင်တို့သည် (မည်သည့်ကိစ္စမျိုး၌မဆို) တရားမျှတကြလေကုန်။ ယင်းတရားမျှတမှုသည်ကား ပြစ်မှုဒုစရိုက်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းနှင့် အနီးစပ်ဆုံးပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ ကေန်မလွဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့ ပြုမူသမျှတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ကြားသိတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ۙ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ⑨

၅ : ၉ ။ ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကြည်ဖြူစွာ အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရားထားရှိ၍ ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများကို ဆောက်တည်ကြကုန်သော သူတို့အား ၎င်းတို့အဖို့ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်နှင့် ကြီးကျယ်လှစွာသော အကျိုးဆုလာဘ်သည် ရှိပေသည်ဟူ၍ ဝန်ခံကတိ ထားရှိတော်မူခဲ့ချေပြီ။

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ⑩

၅ : ၁၀ ။ ။ သို့ရာတွင် သွေဖည်ငြင်းပယ်သည့်အပြင် ငါအသျှင်မြတ်၏ တန်ခိုးတော် သက်သေလက္ခဏာများကို မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ စွပ်စွဲငြင်းပယ်သော သူတို့မှာမူ ငရဲဘုံသားများပင် ဖြစ်ကြကုန်သည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အို၊ မုအ်မင်နသက်ဝင် ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် (၏ နှစ်သက်မှုကို ရယူရန်) အလို့ငှာ (အမိန့်ပညတ်ချက်များအား) ဖြောင့်မတ်တည်ကြည်သောသူများ၊ (သက်သေခံရာတွင်) တရားမျှတစွာ သက်သေခံသူများ ဖြစ်ကြလေကုန်။ ၎င်းပြင် မည်သည့်လူမျိုးတစ်မျိုးကိုမဆို မုန်းတီးခြင်းသည်

အသင်တို့အား (၎င်းတို့နှင့် ဆက်ဆံပြုမူရာ၌) တရားမျှတမှုကို မပြုဘဲ နေကြရန် လှုံ့ဆော်နေခြင်း မရှိစေရ။ (ကေန်မုချ ကိစ္စရပ်အလုံးစုံး၌) တရားမျှတကြလေကုန်။ (တရားမျှတခြင်း) သည် ပြစ်မှုဒုစရိုက်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းနှင့် အနီးစပ်ဆုံးပင်ဖြစ်သည်။ (တရားမျှတမှုကို ပြုခြင်းဖြင့် 'သက္ကဝါ'ရှင်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုကြပေမည်) 'သက္ကဝါ'ရှောင်ကြဉ်မှုတရားထားရှိရန် အသင်တို့အပေါ် 'ဖွရ်ဇ်' တာဝန်ဖြစ်ပေသည်။ (သို့ရှိရာ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ) ထို့ပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် (အား ဆန့်ကျင်မှုပြုခြင်း) ကို ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ခြင်းသည် 'သက္ကဝါ'၏ စစ်မြစ်ဖြစ်သည်။ သို့ရှိရာ တရားမျှတခြင်းသည် ထို 'သက္ကဝါ'တရားရရှိရန် အခြေခံ မူတည်ချက်ဖြစ်သကဲ့သို့ 'ဖွရ်ဇ်'တာဝန်လည်း ဖြစ်ပေသည်။) ကေန်မလွဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့ ပြုမူသမျှတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ကြားသိတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။ (ပညတ်ချက်များအား ဆန့်ကျင်သော သူများကို ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းသည် ဝေးကွာလှသည့် အချက်မဟုတ်ပေ။) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကြည်ဖြူစွာ အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိ၍ ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများကို ဆောက်တည်ကြကုန်သောသူတို့အား '၎င်းတို့အဖို့ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်နှင့် ကြီးကျယ်လှစွာသော အကျိုးဆုလာဘ်သည် ရှိပေသည်' ဟူ၍ ဝန်ခံကတိထားရှိတော်မူခဲ့ချေပြီ။ သို့ရာတွင် သွေဖည်ငြင်းပယ်သည့်အပြင် ငါအသျှင်မြတ်၏ တန်ခိုးတော်လက္ခဏာများကို မဟုတ်မမှန် ဟူ၍ စွပ်စွဲငြင်းပယ်သော သူတို့မှာ ငရဲသားများပင် ဖြစ်ကြသည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

အထက်တင်ပြပါ အာယသ်တော် (၃) ပိုဒ်အနက် ပထမအာယသ်တော်၏ အကြောင်းအရာသည် ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် စူရာဟ်နေဆာအ်အတွင်း၌လည်း ယင်းစကားလုံးမျိုးများဖြင့်ပင် မိန့်မြွက်ပြီးဖြစ်သည်။ ထိုစူရာဟ်နေဆာအ်အတွင်း၌

كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ

ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားကာ ဤစူရာဟ်မာအေဒဟ်အတွင်း၌

كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ

ဟူ၍သာ မိန့်တော်မူထားခြင်းမျှသာ ကွဲပြားနေပေသည်။ ထိုအာယသ်တော်နှစ်ပုဒ်အတွင်း၌ စကားလုံးများ၏ ရှေ့တိုး၊ နောက်ဆုတ်ဖြစ်ရခြင်း၏ ပဟေဠိဆန်သော အကြောင်းတစ်ရပ်ကို အဘူဟိုက်ယာန်သခင်ကြီးသည် ဗဲဟ်ရေမုဟွီးသွ်မည်သော သဖ်စီးရ်ကျမ်း၌ တင်ပြထားလေသည်။ အချုပ်မှာ ဤသို့တည်း။

လူသားတို့ကို တရားမျှတမှုအား တားမြစ်ထား၍ မတရားသမှု၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုအတွင်း၌ နစ်မွန်းစေသော အရာသည် ဓလေ့သဘောအားဖြင့် အကြောင်းခံနှစ်ရပ် ရှိပေသည်။ ပထမအကြောင်းခံမှာ

မိမိ၏ 'နဖ်စ်' (မိမိကိုယ်ကိုမိမိ) သို့မဟုတ် မိမိ၏ မိတ်ဆွေများ၊ ဆွေမျိုးသားချင်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဘက်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယအကြောင်းခံမှာ အခြားသော သူတစ်ဦးတစ်ယောက်အား ရန်ငြိုးထားခြင်း ဖြစ်သည်။ စူရာဟ်နေဆာအ်၌ လာရှိသော အာယသ်တော်၏ မိန့်မြွက်ချက်၏ သဘောတရားသည် ပထမအကြောင်းခံဘက်သို့ ရည်ညွှန်း၍ စူရာဟ်မာအိဒဟ်၌ လာရှိသော အာယသ်တော်၏ မိန့်မြွက်ချက်၏ သဘောတရားသည် ဒုတိယအကြောင်းခံ၏ ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤအတွက်ကြောင့် စူရာဟ်နေဆာအ်အတွင်း အထက်ပါမိန့်မြွက်ချက်ကို တင်ပြပြီးနောက်

وَلَوْ عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ اَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِيْنَ

သက်သေခံရာ၌လည်း မိမိတို့ကိုယ်ကျိုးနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်စေ၊ မိဘနှစ်ပါးကို ဆန့်ကျင်သည့်ဖြစ်စေ ဆွေမျိုးနီးစပ်သူတို့နှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်စေ သက်သေခံသူများ ဖြစ်ကြကုန်။ *[၄ : ၁၃၅]*

စူရာဟ်မာအိဒဟ်၏ အာယသ်တော်၌ တင်ပြပါဝါကျ၏နောက် ဤသို့ မိန့်တော်မူထားလေသည်။

وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلٰٓى اَلَّا تَعْدِلُوْا

၎င်းပြင် မည်သည့်လူမျိုးတစ်မျိုးကိုမဆို မုန်းတီးခြင်းသည် အသင်တို့အား တရားမျှတမှုကိုမပြုဘဲ နေကြရန် လှုံ့ဆော်နေသည် မရှိစေရ။ *[၅ : ၈]*

ဤအတွက်ကြောင့် စူရာဟ်နေဆာအ်၏ အာယသ်တော်၏ ရလဒ်မှာ တရားမျှတမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသောကိစ္စရပ်၌ မိမိ၏ကိုယ်ကျိုး၊ မိဘနှစ်ပါးကိုပင် ဂရုမမူရပေ။ အကယ်၍ တရားမျှတခြင်း၏ အမိန့်သည် ၎င်းတို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေလျှင်လည်း ဆန့်ကျင်ဘက်အပေါ်၌သာ တည်တံ့စွာဖြင့် နေထိုင်ရပေမည်။ စူရာဟ်မာအိဒဟ်၏ အာယသ်တော်အချုပ်မှာ တရားမျှတမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသော ကိစ္စရပ်များ၌ ရန်သူတစ်ဦးအား ရန်ငြိုးထားရှိခြင်းကြောင့် ချွတ်ချော်တိမ်းပါးမသွားသင့်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းအား ထိခိုက်မှု၊ ဆုံးရှုံးမှု ဖြစ်စေရန်အတွက် တရားမျှတမှုနှင့် ဆန့်ကျင်သော ကိစ္စရပ်ကို ပြုလုပ်၍ နေပေတော့သည်။

كُوْنُوْا قَوّٰامِيْنَ بِالْقِسْطِ شُهَدَآءَ لِلّٰهِ

ဤအတွက်ကြောင့် စူရာဟ်နေဆာအ်၏ အာယသ်တော်၌ قِسْطٌ (တရားမျှတခြင်း) ဟူသော ပုဒ်ကို အသားပေး မိန့်တော်မူထားသည်။

كُوْنُوْا قَوّٰامِيْنَ لِلّٰهِ شُهَدَآءَ بِالْقِسْطِ

စူရာဟ်မာအိဒဟ်၏ အာယသ်တော်၌ لِلّٰهِ (အလ္လာဟ်) ဟူသော စကားလုံးကို အသာပေးကာ မိန့်တော်မူထားပေသည်။ *[၅ : ၈]*

အချုပ်သဘောကို ထောက်ရှု၍ ဤအာယသ်တော်နှစ်ပုဒ်စလုံး၏ အခြေခံရည်ညွှန်းချက်သည် အလိုသဘောတစ်မျိုးတည်းကိုသာ ဦးတည်နေလင့်ကစား (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အကြင်မည်သူမဆို တရားမျှတမှုအပေါ် ရပ်တည်နေသည်ဆိုလျှင် ထိုသူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အဖို့သာ ရပ်တည်နေမည် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အကြင်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အဖို့ ရပ်တည်မည်ဆိုလျှင် ထိုသူသည် ကေန်မုချ တရားမျှတမှုကိုသာ ပြုပေမည်။) သို့ရာတွင် မိမိအဖို့နှင့် အပေါင်းအသင်းဆွေမျိုးများအား ထောက်ထားအားနာရမည့် အချိန်အခါမျိုး၌ '၎င်းတို့အား ပတ်သက်ဆက်ဆံခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဦးစားပေးခြင်းသည်လည်းကောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အတွက်သာ ဖြစ်သည်'ဟူသော အတွေးအခေါ်မျိုး ပေါ်ပေါက်လာတတ်ပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ထိုစူရာဟ်နေဆာအ်၏ အာယသ်တော် အတွင်း၌ قِسْطِ (တရားမျှတခြင်း) ဟူသော စကားလုံးကို ရှေ့တန်းတင်ကာ 'ယင်းသို့ ထောက်ထားညာတာမှုသည် တရားမျှတမှုကင်းမဲ့ခြင်းကြောင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အဖို့ မဖြစ်နိုင်ပေ'ဟူသော အချက်ဘက်သို့ ရည်ညွှန်း မိန့်မြွက်ထားဟန်တူပေသည်။ စူရာဟ်မာအေဒဟ်၌ ရန်သူများနှင့်အတူ တရားမျှတစွာဖြင့် ဆက်ဆံရန် အမိန့်ပေးရန်ရှိသော အတွက်ကြောင့် ထိုနေရာ၌ لِلَّهِ (အလ္လာဟ်) ဟူသော စကားလုံးကို ရှေ့မှုထားကာ 'လူ့သဘောသဘာဝကို ဖွဲ့စိတ်ဖွဲ့မာန် ထကြွခြင်းအား ပြန်လည်နှိမ့်ကျမှုဖြစ်အောင် စိတ်နှလုံးသားအတွင်းမှ ထုတ်ပစ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အတွက် တရားမျှတမှုကို လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ထား၍ ရပ်တန့်မည်ဖြစ်သည်။ အကြင်ကဲ့သို့ ရပ်တန့်ခြင်း၏ မုချသက်ရောက်လာမည်ဖြစ်သော အကျိုးတရားမှာ ရန်သူများဖြင့်လည်း တရားမျှတစွာဖြင့် ဆက်ဆံမည်ဖြစ်သည်။

အချုပ်မှာ စူရာဟ်နေဆာအ်နှင့် စူရာဟ်မာအေဒဟ်၏ အာယသ်တော်နှစ်ပုဒ်အတွင်း၌ အချက်နှစ်ချက်ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းဖော်ပြနေပေသည်။ ပထမအချက်မှာ မိတ်ဆွေများ၏ အမှုကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်းလာလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ရန်သူများ၏ ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်းလာလျှင်သော်လည်းကောင်း တရားမျှတမှု၏ အမိန့်အပေါ်၌ ရပ်တန့်၍ နေထိုင်ပါ။ ပတ်သက်မှုတစ်စုံတစ်ရာကို ထောက်ထား၍သော်လည်းကောင်း၊ ရန်ငြိုးမှုတစ်စုံတစ်ရာကို ထောက်ရှု၍သော်လည်းကောင်း တရားမျှတမှု၌ အားနည်းမှု မဖြစ်ရှိသင့်ပေ။ ဒုတိယအချက်မှာ ဤအာယသ်တော်နှစ်ပုဒ်အတွင်း၌ မှန်သော သက်သေနှင့် မှန်သောစကားကို ဆိုရာ၌ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပေးသောသူ၊ မှန်ကန်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာ၌ ခက်ခဲမှုနှင့် မရင်ဆိုင်ရလေအောင် မမြင်ဟန်ဆောင်ကာ လွှဲဖယ်၍ မနေလေနှင့်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၌ 'လူတို့သည် မှန်ကန်သော သက်သေကို ထွက်ဆိုရာ၌ လျော့နည်း၊ ပျင်းရိမှုမဖြစ်စေရန်' အကြောင်းအရာကို များစွာသော အာယသ်တော်များအတွင်း၌ ခေါင်းစဉ်အမျိုးမျိုးဖြင့် လေးနက်စွာ တိုက်တွန်းနှိုးဆော် မိန့်မြွက်ထားပေသည်။ အာယသ်တော်တစ်ပုဒ်အတွင်း၌ အလွန် ရှင်းလင်းစွာနှင့်အတူ ဤသို့ အမိန့်ရှိထားပေသည်။

وَلَاتَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَّكْتُمْهَا فَاِنَّهٗٓ اٰثِمٌ قَلْبُهٗ

၎င်းအပြင် အသင်တို့သည် သိမြင်သမျှတို့ကို သက်သေမခံဘဲ ထိမ်ချန်လျှို့ဝှက်ခြင်း မပြုကြကုန်လင့်။ အမှန်စင်စစ် အကြင်သူသည် ယင်းသိသမျှတို့ကို ထိမ်ချန်လျှို့ဝှက်အံ့။ ထိုသူ၏ စိတ်နှလုံးသည် ပြစ်မှုဒုစရိုက်ကို ကျူးလွန်သော စိတ်နှလုံးဖြစ်ပေမည်။ */ ၂ း ၂၃၈ /*

သို့ရာတွင် ထိုအချက်နှင့်အတူ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် 'လူသားတို့အား မှန်ကန်သော သက်သေပေးခြင်းမှ တားမြစ်ထားသော အရာသည် စင်စစ် သက်သေပေးသူသည် အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ တရားရုံးတော်သို့ သွားရောက်ရခြင်းနှင့် အကျိုးမဲ့ ကိုယ်စားလှယ်လွှဲအပ်ခြင်း၏ ရှုပ်ထွေးပွေလီမှုအမျိုးအစားတို့ဖြင့် ရင်ဆိုင်ရတတ်ပေသည်။ အကြင်ကဲ့သို့ သွားခြင်းနှင့် လွှဲအပ်ခြင်းခံရခြင်း၏ အဆုံးရလဒ်မှာ အကြင်သူ၏ အမည့်သည့် သက်သေအတွင်း ပါဝင်သွားသည်ဆိုလျှင် ၎င်းသည် ဘေးဒုက္ခတစ်ခုအတွင်း နစ်မွန်းသွားဘိသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ မိမိအလုပ်မှ ထသွားရခြင်းသည် အကျိုးမဲ့ဒုက္ခအတွင်း၌ နစ်မွန်းသွားဘိသကဲ့သို့ဖြစ်ကြောင်း' စသော အချက်အပေါ်ကိုလည်း ရှေးရှုသုံးသပ် တင်ပြထားပေသည်။

ဤအတွက်ကြောင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် မှန်ကန်သောနေရာ၌ သက်သေထွက်ဆိုခြင်းကို 'ဝါဂျိဗ်' အရေးကြီးသော အဆင့်ဖြင့် သတ်မှတ်ထားသောနေရာ၌ ဤသည်ကိုလည်း မိန့်တော်မူထားပေသည်။

وَلَا يُضَآرَّ كَاتِبٌ وَّلَا شَهِيْدٌ

၎င်းအပြင် မည်သည့်စာရေးသူနှင့် မည်သည့်သက်သေကိုမျှ နစ်နာဆုံးရှုံးစေခြင်းကိုလည်း မပြုအပ်ပေ။ */ ၂ း ၂၈၂ /*

မျက်မှောက်ခေတ်ရှိ ရုံးများနှင့် ထိုရုံးများအတွင်း၌ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိနေသော အမှုများအား သေချာကျနစွာ စိစစ်မှုပြုမည်ဆိုလျှင် အမှုမှန်ကို သိရှိသူနှင့် မှန်ကန်စွာ သက်သေပေးသည့်သူများကို ရှားပါးစွာ တွေ့မြင်ရကြောင်းကို သိရှိရပေသည်။ အသိဉာဏ်ရှိ၍ မွန်မြတ်သောသူသည် အခြေအနေစစ်၊ အခြေအနေမှန်ကို တွေ့မြင်ပါက သက်သေထဲတွင် မပါဝင်ရန်အတွက် ထိုနေရာမှ ပြေးသွားပေသည်။ ရဲပုလိပ်များသည် ဤဘက်၊ ထိုဘက်သို့ သက်သေများအား ရှာဖွေရန် မြေပုံဆွဲကာ ရှာဖွေနေပေသည်။ ထိုဆောင်ရွက်ချက်များ၏ နေ့ ညမဆို မြင်တွေ့နေရသော မြင်ကွင်း၏ အဆုံးရလဒ်မှာ အမှုတစ်ရာလျှင် အမှုငါးခု၊ ဆယ်ခုကိုပင်လျှင် မှန်ကန်တရားမျှတစွာဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက် မချနိုင်ကြောင်းနှင့် ရုံးတော်များမှလည်း ရောက်ရှိလာသော သက်သေထွက်ဆိုချက်များကို ရလဒ်အဖြစ် ထုတ်၍ ယင်းသက်သေထွက်ဆိုချက်များကို အခြေခံ၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရန် မတတ်သာဘဲ ရှိနေပေသည်။

သို့ရာတွင် ထိုမှားယွင်းသော အခြေခံဥပဒေကို မည်သူတစ်ဦးမှ မရှုမြင်နိုင်ပေ။ အကြောင်းမှာ အကယ်၍ သက်သေများနှင့်အတူ မွန်မြတ်သော ဆက်ဆံမှုမျိုးဖြင့် ဆက်ဆံမည်ဆိုလျှင်သော်လည်းကောင်း၊

အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ သောကဖြစ်အောင် မပြုလျှင်သော်လည်းကောင်း ကောင်းမွန်မှန်ကန်သော သူတို့သည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်လာ ညွှန်ကြားချက်များကို ထောက်ရှု၍ သက်သေပေးခြင်းမှ နောင့်ဆိုင်းနေမည်မဟုတ်။ သို့ရာတွင် ဖြစ်ပျက်လျက်ရှိနေသော အဖြစ်အပျက်မှာ ဦးစွာပထမ ရဲ၊ ပုလိပ်တို့သည် အမှုအား စီစစ်မှုပြုသည်။ ထိုရဲ၊ ပုလိပ်တို့သာလျှင် သက်သေများကို အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ ခေါ်ဆောင်၍ ‘သက်သေတို့သည် မိမိတို့၏ သားစဉ်မြေးဆက်များကို ‘နောင်ကို မည်သည့်အခါမှ မည်သည့်အမှုကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍မဆို သက်သေမပေးလေနှင့်’ ဟူ၍ သေတမ်းစကား မှာကြားသွားရသည့် အတိုင်းအတာထိတိုင် သောကများကို ပြုကြပေသည်။ တစ်ဖန် အကယ်၍ အမှုသည် တရားရုံးသို့ ရောက်ရှိသွားသည်ဆိုလျှင် ရုံးတော်မှ တစ်ပတ်ပြီးတစ်ပတ် ရုံးချိန်းကို ဆင့်ခေါ်ပြန်လေသည်။ ရုံးချိန်းတစ်ခါ တက်ရောက်တိုင်းလျှင် ထိုအပြစ်မဲ့ အလုပ်ပျက်သွားရသော သက်သေသည် သွားရောက်ရခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်ကို မြည်းစမ်းရပြန်လေသည်။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတို့သည် မိမိတို့အား သတိရအောက်မေ့ဖွယ်အဖြစ်ပြုခဲ့သော ထိုရှည်လျားလွန်းလှသည့် အမှုစစ်သည့်ပုံစံသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ တရားရုံးများအားလုံးကို ညစ်ညမ်းအောင် ပြုထားပေသည်။ ယနေ့၌လည်း ဟီဂျားဇ်ပြည်နယ်နှင့် အချို့သော နိုင်ငံများ၌ ရှေးမူမပျက် ရိုးရှင်းသော စစ်ဆေးသည့်ပုံစံနှင့် အမှုများလည်း ဤမျှခန့် မများပြားသကဲ့သို့ ဤမျှခန့်လည်း စစ်ဆေးသည့်ရက် မကြာမြင့်ဘဲ သက်သေများ သက်သေပေးခြင်းသည်လည်း ဘေးဒုက္ခနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရခြင်း မရှိပေ။

အချုပ်သဘောတရားမှာ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်လာ ညွှန်ကြားချက်နှင့်အညီ သက်သေနှင့် စစ်ဆေးကြားနာသည့် ပုံစံကို ပြုကျင့်ကြမည်ဆိုလျှင် ထိုဆောင်ရွက်ချက်များ၏ မင်္ဂလာအချက်များကို မျက်မြင်တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် တစ်ဘက်မှ အမှုများ မျက်မြင်တွေ့သည့်သူများအား မှန်သော သက်သေထွက်ဆိုချက်များ ထွက်ဆိုရန် ‘ဝါဂျိဗ်’ အရေးကြီးသော အချက်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသကဲ့သို့ ဒုတိယတစ်ဘက်မှ ကြားနာစစ်ဆေးသော သူများကိုလည်း သက်သေများကို အကြောင်းမဲ့ သက်ရောက်အောင် မပြုလုပ်ရကြောင်းနှင့် အနည်းဆုံးအချိန်အတိုင်းအတာအတွင်း၌ ၎င်းတို့၏ ထွက်ဆိုချက်များကို ကြားနာ၍ အမှုကို ဆုံးဖြတ်လိုက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်းကို လမ်းညွှန်ထားပေသည်။

စာမေးပွဲအမှတ်၊ ဘွဲ့လက်မှတ်၊ သက်သေခံလက်မှတ်နှင့် မဲဆန္ဒဖြင့် ရွေးချယ်ခြင်းများသည် သက်သေပေးခြင်း၏ အမိန့်ထဲ၌ ပါဝင်ခြင်းအကြောင်း

နောက်ဆုံး ဤနေရာ၌ အလွန်အရေးကြီးသော အချက်တစ်ချက်အားလည်း သိနားလည်ထားရန် လိုအပ်ပေသည်။ ၎င်းမှာ ‘ရှဟာဒသ်’ ဟူသော သက်သေခံခြင်း၏ စကားလုံး၏ သဘောတရားသည် ယနေ့မျက်မှောက်ခေတ်၌ အမှုများနှင့် ပြဿနာများ၌ တရားသူကြီးတစ်ဦး၏ ရှေ့၌သက်သေပေးခြင်းကိုသာလျှင် သက်သေအဖြစ် သီးသန့်မှတ်ယူထားပေသည်။ သို့ရာတွင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် ဟဒီးစ်တော်များ၏ အသုံးအနှုန်း ဝေါဟာရ၌ ‘ရှဟာဒသ်’ ဟုခေါ်သော သက်သေပေးခြင်းသည် ထို့ထက်ပင်

သာပို၍ ကျယ်ဝန်းလှပေသည်။ ဥပမာ– ဆရာဝန်တစ်ဦးက ‘တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နိုင်ခြင်းရှိမည်မဟုတ်။ (သို့) အလုပ်ဆင်းနိုင်မည်မဟုတ်ဟူ၍ ရောဂါသည်တစ်ဦးကို ဆေးစာရေးပေးပါက ဤသည်လည်း သက်သေထွက်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ထိုသို့ ရေးပေးရာ၌ အမှန်တကယ်ဖြစ်နေသည့် အဖြစ်အပျက်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေလျှင်မူ ထိုဆေးစာသည် မုသားသက်သေဖြစ်သွားပြီး ကြီးလေးသော ပြစ်မှုဖြစ်သွားပေသည်။

ဤကဲ့သို့ပင် စာမေးပွဲများ၌ ကျောင်းများ၏ အဖြေလွှာများအပေါ် အမှတ်ပေးခြင်းသည်လည်း သက်သေတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ သိလျက်နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဂရုမမူ၍သော်လည်းကောင်း အမှပ်ပေးရာ၌ လိုတိုး၊ ပိုလျှော့ ပြုမည်ဆိုလျှင် ဤသည်လည်း မုသားသက်သေ ထွက်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ‘ဟရာမ်’နှင့် ကြီးလေးသော ပြစ်မှုပင်ဖြစ်သည်။

စာမေးပွဲအောင်၍ စာသင်နှစ်ကုန်ဆုံးသွားသော ကျောင်းသားများအား ဘွဲ့လက်မှတ် (သို့) သက်သေခံလက်မှတ် ပေးအပ်ခြင်းသည် ထိုသူသည် မိမိနှင့်သက်ဆိုင်သော လုပ်ငန်းဆောင်တာ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြုမူနိုင်ရန် ထိုက်တန်သူဖြစ်ကြောင်းကို သက်သေပေးခြင်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ထိုသူသည် အမှန်တကယ်၌ ဤသို့မဟုတ်ပါမူ ထိုသက်သေခံလက်မှတ် (သို့) ဘွဲ့လက်မှတ်အပေါ် လက်မှတ်ထိုးပေးသော သူများအားလုံးသည် မုသားသက်သေပေးသော တရားခံများ ဖြစ်သွားပေမည်။

ဤကဲ့သို့ပင် အစည်းအဝေးပွဲများနှင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲ အစရှိသော ရွေးကောက်ပွဲများ၌ မျှော်လင့်ချက်ထားရှိသူတစ်ဦးကို မဲပေးခြင်းသည်လည်း သက်သေတစ်ရပ်ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်ကဲ့သို့ ပြုခြင်း၌ မဲပေးသူ၏ဘက်မှ အရွေးခံရမည့်သူကို ‘ကျွန်ုပ်တို့ထံ၌ ဤသူသည် မိမိ၏ အရည်အချင်းနှင့် ထိုက်တန်မှုကို ထောက်ရှု၍သော်လည်းကောင်း၊ သစ္စာသမ္မာမိရှိသူနှင့် အလွဲသုံးစားမပြုလုပ်ခြင်းကို ထောက်ရှု၍သော်လည်းကောင်း၊ မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်စု၏ အကြီးအကဲဖြစ်ထိုက်သည်’ဟူ၍ သက်သေပေးခြင်းဖြစ်သည်။

ယခု လေ့လာသုံးသပ်ကြည့်သောအခါ ကျွန်ုပ်တို့၏ အကြီးအကဲများ၌ သက်သေပေးသူများ၏ သက်သေ မှန်ကန်အောင် အတည်ပြု ပြသနိုင်သော ဝတ္တရားကျေပွန်သောသူ မည်မျှခန့် ရှိပေသနည်း။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ ပြည်သူလူထုသည် ထိုသို့ မဲပေးခြင်းကို အောင်ခြင်း၊ ရှုံးခြင်းဟူသော ဆော့ကစားမှု တစ်ခုအဖြစ်သာ သတ်မှတ်ထားပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် မဲပေးခြင်း၏ ဝတ္တရားကို တစ်ခါတစ်ရံ ငွေကြေးများ၏ အဖိုးအခအဖြင့် ရောင်းချသကဲ့သို့ တစ်ခါတစ်ရံ မတတ်သောသူအဖြစ်၏ ပုံစံမျိုးဖြင့် မဲပေးလိုက်ရပြီး တစ်ခါတစ်ရံ မထိုက်တန်သော မိတ်ဆွေများနှင့် ဖြည့်ဆည်းပေးမည် မဟုတ်သော ကတိများအပေါ် အားကိုးကာ မဲပေးခြင်းကို အသုံးပြုလိုက်ရသည်လည်း ရှိပေသည်။

ပြည်သူလူထုကိုမူ မဆိုထားနှင့် ပညာတတ်ကာ သာသနာကိုင်းရှိုင်းသော မွတ်စလင်မ်များသည်လည်း မထိုက်တန်သော သူများကို မဲပေးရာ၌ မည်သည့်အခါမျှ ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် မုသားသက်သေ ထွက်ဆိုကာ ကျိန်စာပြစ်ဒဏ်ခံထိုက်သောသူ ဖြစ်နေသည်’ကို မခံစားကြရတော့ပေ။

ခေါင်းဆောင်ပိုင်းများကို ခန့်အပ်ရွေးချယ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မဲပေးခြင်းကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် အခြားသော ရှုထောင့်တစ်ရပ်အနေဖြင့် 'ရှဖာအသ်'၊ 'စေဖာရစ်ရှ်' (ကြားဝင်အသနားခံလျှောက်ထားမှု) ဟူ၍လည်း ခေါ်နိုင်ထားပေသည်။ မဲပေးသူသည် 'မည်သူ၊ မည်ဝါကို အကြီးအကဲ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ခန့်အပ်လိုက်ပါ' ဟူ၍ ကြားဝင်အသနားခံပေးနေခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းအချက်နှင့် စပ်လျဉ်းသော အမိန့်ကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ စကားလုံးများအတွင်း၌ အစဉ် မိန့်မြွက်ထားပြီး ဖြစ်ပေသည်။ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

وَمَنْ يَّشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَّهٗ نَصِيْبٌ مِّنْهَا وَمَنْ
يَّشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَّهٗ كِفْلٌ مِّنْهَا

မည်သူမဆို ကောင်းမြတ်သော ကိစ္စတွင် ကြားဝင်တိုက်တွန်းမှုကို ပါဝင်ဆောင်ရွက်အံ့။ ထိုသူ၏အဖို့ ထိုပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၏ ဝေစုဝေပုံသည် ရှိပေမည်။ ထို့နည်းတူစွာ အကြင်သူသည် ဆိုးယုတ်သော အမှုကိစ္စ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပါဝင်တိုက်တွန်းမှုကို ပြုလုပ်အံ့။ ထိုသူ၏ အပေါ်၌ ယင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်သည် ဝေစုဝေပုံ ရရှိပေမည်။ *[၄ း ၈၅]*

အထက်ဖော်ပြပါ အာယသ်တော်၏ အချုပ်သဘောမှာ (ရွေးချယ်ခံရမည့်သူသည် မိမိ၏ (၅) နှစ်တာ သက်တမ်းကာလ၌ မှားယွင်း၍ မပိုင်သော ပြုမှုဆောင်ရွက်ချက်ကို ပြုမည်ဆိုလျှင် ထိုမပြုပိုင်သော အပြစ်ဒဏ်များအားလုံး၏ ဘေးထွက်ဆိုးကျိုး ပြစ်ဒဏ်သည် မဲပေးသောသူအပေါ်သို့လည်း ကျရောက်ပေမည်။

မဲပေးခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တရားတော်၏ တတိယအမြင်သည် ကိုယ်စားလှယ်လွှဲအပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ မဲပေးသူသည် မိမိဘက်မှ မျှော်လင့်ထားသူကို မိမိတို့၏ အကြီးအကဲဖြင့် ခန့်အပ်ရန်အတွက် ကိုယ်စားလှယ်လွှဲအပ်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ ဤသို့ ကိုယ်စားလှယ်ခန့်ခြင်းသည် ခန့်အပ်သော သူ၊ မဲပေးသောသူ၏ ဘက်မှ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာ ဝတ္တရားကြောင့် ခန့်အပ်ပြီး၊ ခန့်အပ်ခြင်းခံရသောသူ၏ ဘက်မှ ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးကျိုး သက်ရောက်လာမည်ဆိုလျှင် ထိုကြောင်းကျိုး၊ ကောင်းဆိုးသည် မဲပေး သူသည်လျှင် မိမိကြမ္မာမိမိ ဖန်တီးသည့်အတွက်ကြောင့် မိမိသာလျှင် ခံရပေမည်။ သို့ရာတွင် အထက်ပါ ကဏ္ဍ၌ ယခုတင်ပြသည့် ပုံစံမျိုးမဟုတ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤအထက်ဖော်ပြပါ ကိုယ်စားလှယ် လွှဲအပ်ခြင်း၊ မဲဆန္ဒပေးခြင်းသည် မိမိနှင့်တကွ မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်အုပ်စုလုံး ပါဝင်နေပေသည်။ ဤအတွက် ကြောင့် အကယ်၍ မထိုက်တန်သောသူတစ်ဦးကို မိမိတို့၏ အကြီးအကဲအဖြစ် ခန့်အပ်ရန်အတွက် မဲပေးကာ အောင်မြင်သူအဖြစ် ပြုလုပ်ပေးလိုက်ခြင်းသည် မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်အုပ်စုလုံး၏ ရယူပိုင်ဆိုင် ခွင့်ရှိသော အခွင့်အရေးကို ချိုးဖျက်လိုက်ခြင်း၏ ပြစ်မှုသည်လည်း မိမိ၏အပေါ်၌ တင်ရှိနေပေမည်။

အချုပ်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ မဲဆန္ဒပေးခြင်းသည် ပုံစံ (၃) မျိုးဖြင့် တည်ရှိနေပေသည်။

① သက်သေပေးခြင်း၊
② ကြားဝင်အသနားခံပေးခြင်းနှင့်
③ အများပိုင် အခွင့်အရေးကို ကိုယ်စားလှယ်လွှဲအပ်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပေသည်။

အချက် (၃) ချက်စလုံးကို ထောက်ရှု၍ မွန်မြတ်ထိုက်တန်သောသူအား မဲပေးခြင်းသည် အလွန်တရာ အကျိုးစဝါးမ်ရရှိသကဲ့သို့ မထိုက်တန်သောသူအား မဲပေးခြင်းသည် မုသားသက်သေဖြစ်သကဲ့သို့ မကောင်းသော ကြားဝင်အသနားခံခြင်းလည်းဖြစ်၍ မကောင်းသော ကိုယ်စားလှယ်လွှဲခြင်းလည်း ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအချက်၏ ပျက်စီးဆုံးရှုံးစေသော အကြောင်းတရားများသည်လည်း ၎င်း၏မှတ်တမ်း၌ ရာဇဝင်အဖြစ် ကျန်ရစ်နေမည်ဖြစ်သည်။

ဤအတွက်ကြောင့် မဲပေးမည့် မှတ်စွလင်မ်တိုင်းအပေါ်၌ မဲမပေးမီအလျင် သေချာဂဏစွာ စီစစ်ရန် 'ဖွရ်ဇ်' တာဝန်ဖြစ်သည်။ မိမိမဲပေး ရွေးချယ်တင်မြှောက်မည့်သူသည် ၎င်း၏ ဝတ္တရားနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထိုက်တန်မှုရှိ၏လော။ သို့မဟုတ် မရှိ၏လော့။ သစ္စာသမ္မာဓိ ရှိပါ၏လော။ သို့မဟုတ် မရှိပါ၏လော။ မေ့လျော့မှုနှင့် ဂရုမမူမှု သက်သက်ကြောင့် အကြောင်းမဲ့ ထိုကြီးမားသော ပြစ်မှုဒုစရိုက်ကို မကျူးလွန်သင့်ပေ။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ إِذْ هَمَّ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ
فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ⑪

၅ : ၁၁ ။ ။ အို, မုအ်မင်နသက်ဝင် ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် မိမိတို့အပေါ်၌ (တင်ရှိသော) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်များကို အောက်မေ့သတိရကြလေကုန်။ (တစ်ရံရောအခါ လူမျိုးတစ်မျိုးသည် မိမိတို့၏လက်များကို အသင်တို့ဘက်သို့ ဆန့်တန်း (တိုးလာကာ အသင်တို့ကို သတ်ဖြတ်) ကြရန် ကြံရွယ်ခဲ့ကြလေသည်။ ထိုအခါ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ လက်များကို အသင်တို့ (အား သတ်ဖြတ်နိုင်ခြင်း) မှ တားဆီးတော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုသာ ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ အမှန်စင်စစ် မုအ်မင်နသက်ဝင်ယုံကြည်သော သူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌သာလျှင် ယုံကြည်စိတ်ချ အားထားကြရပေမည်။

وَلَقَدْ اَخَذَ اللّٰهُ مِيْثَاقَ بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ ۚ
وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيْبًا ۗ وَقَالَ اللّٰهُ اِنِّيْ مَعَكُمْ ۗ
لَئِنْ اَقَمْتُمُ الصَّلٰوةَ وَاٰتَيْتُمُ الزَّكٰوةَ وَاٰمَنْتُمْ
بِرُسُلِيْ وَعَزَّرْتُمُوْهُمْ وَاَقْرَضْتُمُ اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا
لَّاُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّاٰتِكُمْ وَلَاُدْخِلَنَّكُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ
مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ۚ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذٰلِكَ مِنْكُمْ
فَقَدْ ضَلَّ سَوَآءَ السَّبِيْلِ ⑫

၅ : ၁၂ ။ ။ ၄င်းနောက် ကေန်မုချ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (မိမိ၏အမိန့်တော်များကို လိုက်နာရန်) အိစ္စရာအီးလ် လူမျိုးတို့ထံမှ (လည်း) ပဋိညာဉ်ဝန်ခံချက်ကို ယူတော်မူခဲ့လေသည်။ ၄င်းပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အနက်မှ ဦးစီးနာယက အဖြစ် အကြီးအကဲတစ်ဆယ့်နှစ်ဦးကို ခန့်အပ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။ ကေန်စင်စစ် ငါအသျှင်မြတ် (၏ ကူညီရိုင်းပင်းမှု) သည် အသင်တို့နှင့်အတူ ရှိမည်။ အကယ်၍သာ အသင်တို့သည် 'ဆွလာသ်' ဝတ်ပြုမှုကိုလည်း အမြဲဆောက်တည်ကြလျှင်၊ ၄င်းပြင် အသင်တို့သည် 'ဇကားသ်' တရားဝင်ဒါနကြေးကိုလည်း ပေးဆောင်ကြလျှင်၊ ၄င်းပြင် အသင်တို့သည် ငါအသျှင်မြတ်၏ ရဆူလ်တမန်တော်တို့ကိုလည်း သက်ဝင် ယုံကြည်၍ ထိုရဆူလ်တမန်တော်များအား ရိုင်းပင်းကူညီကြပါလျှင်၊ ၄င်းပြင် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား မှန်မြတ်လှစွာသော ကြွေးမြီချေးငှားခြင်းကိုလည်း ပြုကြပါလျှင် ယင်းကဲ့သို့ ဖြစ်ခဲ့ပါမူ ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့၏ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကို မုချပပျောက်စေတော်မူမည်။ ၄င်းပြင် အသင်တို့အား အကြင်ဥယျာဉ်များသို့လည်း မုချ ဝင်ရောက်စေတော်မူမည်။ ထိုဥယျာဉ်များအောက်၌ စမ်းရေချောင်းများသည် စီးဆင်းလျက် ရှိကြပေသည်။ သို့ရာတွင် အသင်တို့အနက်မှ မည်သူမဆို ယင်း (ကဲ့သို့ ပဋိညာဉ်ဝန်ခံချက်ထားရှိပြီးသည့်) နောက်တွင် သွေဖည်ငြင်းပယ်ခဲ့ကြပါမူ ထိုသူသည် ဖြောင့်မတ် မှန်ကန်သော (တရား) လမ်းမှ ကေန်မုချ ဝေးကွာသွားခဲ့ချေပြီ ဖြစ်သည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အို, မုအ်မင်န်သက်ဝင် ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် မိမိတို့အပေါ်၌ (တင်ရှိသော) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်များကို အောက်မေ့သတိရကြလေကုန်။ (တစ်ရံရောအခါ လူမျိုးတစ်မျိုး ကာဖိရ်၊ ကုရိုက်ရှ်တို့) သည် မိမိတို့၏ လက်များကို အသင် (အစ္စလာမ်သာသနာ စတင်ပေါ်ထွန်းလာကာ မွတ်စ္စလင်မ်များ အားအင်ချည့်နဲ့ချိန်) တို့ဘက်သို့ ဆန့်တန်းတိုးလာကာ (အစ္စလာမ်သာသနာ

အား အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းရန်) အသင်တို့ကို (သတ်ဖြတ်) ကြရန် ကြံရွယ်ခဲ့ကြလေသည်။ ထိုအခါ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ လက်များ (အင်အား) ကို အသင်တို့ (အား သတ်ဖြတ်နိုင်ခြင်းမှ) တားဆီးတော်မူခဲ့လေသည်။ (နောက်ဆုံး အသင်တို့အား လွှမ်းမိုးအောင်မြင်မှုကို ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့လေသည်။ သို့ရှိရာ ထိုကျေးဇူးတရားတော်အား သတိရပါ။) ၎င်းပြင် (အမိန့်တော်ကို နာခံရာ၌) အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုသာ ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ (ထိုကျေးဇူးတရားတော်အား သိတတ်ခြင်းသည် ဤသို့ဖြစ်သည်) အမှန်စင်စစ် (နောက်နောင်ကိုလည်း) မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သော သူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌သာလျှင် ယုံကြည်စိတ်ချ အားထားကြရပေမည်။ (အကြင်အသျှင်မြတ်သည် ဦးစွာပထမ အသင်တို့၏ လုပ်ငန်းရပ်များအလုံးစုံကို ပြုလုပ်ဖန်ဆင်းပေးတော်မူပြီး နောက်နောင် အနာဂတ်ကာလအဖို့လည်း 'အာခေရတ်' ထိတိုင် မျှော်လင့်မှုကို ထားရှိပါ။

اتَّقُوا اللّٰهَ ဟူသော စာသား၌ 'ကြောက်ရွံ့ခြင်း' ဟူသည့်အချက်အား အမိန့်ရှိထား၍ လုပ်ငန်းရပ်တိုင်းများ၌လည်း မျှော်လင့်ချက်ကိုလည်း အသျှင်မြတ်အပေါ် ထားရှိနိုင်းထားပေသည်။ ဤကျင့်စဉ်ဆောင်ရွက်ချက် နှစ်ရပ်သာလျှင် အမိန့်တော်များကို နာခံရာ၌ ကူညီမှုပြုသော အရာများဖြစ်ပေသည်။

၎င်းနောက် ဧကန်မုချ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (မိမိ၏အမိန့်တော်များကို လိုက်နာရန် ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام အား ကြားခံထား၍) အိစ္စရာအီးလ်လူမျိုးတို့ထံမှ (လည်း) ပဋိညာဉ်ဝန်ခံချက်ကို ယူတော်မူခဲ့လေသည်။ (အကြင် ခံဝန်ကတိအကြောင်းများ မကြာမီ တင်ပြပေမည်။) ၎င်းပြင် (ဤပဋိညာဉ်ခံဝန်မှုကို ပိုမိုလေးနက်စေရန်အတွက်) ငါအသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အနက်မှ (မျိုးနွယ်အုပ်စု၏ အရေအတွက်နှင့်အညီ) ဦးစီးနာယက အဖြစ် အကြီးအကဲတစ်ဆယ့်နှစ်ဦးကို ခန့်အပ်တော်မူခဲ့လေသည်။ (မျိုးနွယ်အသီးသီးမှ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးစီကို သတ်မှတ်ကာ ပဋိညာဉ်အပေါ် လိုက်နာရန် နှိုးဆော်ရန် ၎င်းက အမြဲတစေ ပြုနေရန်ဖြစ်သည်။)

ထို့နောက် (ခံဝန်ကတိကို သာပို၍ လေးနက်စေရန်အတွက် ၎င်းတို့အား) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဤသို့ (လည်း) မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။ ဧကန်စင်စစ် ငါအသျှင်မြတ် (၏ ကူညီရိုင်းပင်းမှု) သည် အသင်တို့နှင့်အတူ ရှိမည်။ (အသင်တို့၏ ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှုသတင်း အလုံးစုံကို သိရှိတော်မူ ပေသည်။ အလိုသဘောမှာ ပထမပဋိညာဉ်ခံဝန်ပြုမှုကို ပြုသည်။ ထို့နောက် ထိုခံဝန်အား ထပ်မံလေးနက်စွာ မိန့်တော်မူသည်။ တစ်ဖန် ထပ်မံ၍ ပိုမိုလေးနက်စွာဖြင့် မိန့်တော်မူပြန်လေသည်။ ပဋိညာဉ်အကြောင်းအရာ၏ အချုပ်သဘောတရားမှာ) အကယ်၍သာ အသင်တို့သည် 'ဆွလာသ်' ဝတ်ပြုမှုကိုလည်း အမြဲဆောက်တည်ကြလျှင်၊ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် 'ဇကားသ်' တရားဝင်ဒါနကြေးကိုလည်း ပေးဆောင်ကြလျှင်၊ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် ငါအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်တို့ (နောက်ပိုင်း၌လည်း နဗီသစ်များ ဆက်လက်ပွင့်ပေါ်နေဦးမည် ဖြစ်သည်) ကိုလည်း သက်ဝင်ယုံကြည်၍ (ရန်သူများနှင့် ယှဉ်ပြိုင်ကြသောအချိန်၌) ထိုရစူလ်တမန်တော်များအား ရိုင်းပင်းကူညီကြပါလျှင် ၎င်းပြင် ('ဇကားသ်' အလှူဒါနကြေးများ ပေးဆောင်

သည့်အပြင် အခြားသော ကောင်းရာကိစ္စများ၌ လှူဒါန်းမှုကိုပြု၍) အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား မှန်မြတ်လှစွာသော (စိတ်စေတနာ ဖြူစင်စွာနှင့်အတူ) ကြွေးမြီချေးငှားခြင်းကိုလည်း ပြုကြပါလျှင် ယင်းကဲ့သို့ဖြစ်ခဲ့ပါမူ ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့၏ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကို မုချ ပပျောက်စေတော်မူမည် ဖြစ်သည်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့အား ('ဂျန္နသ်'သုခဘုံ၏) အကြင်ဥယျာဉ်များသို့လည်း မုချ ဝင်ရောက်စေတော်မူမည်။ ထိုဥယျာဉ်များ (တိုက်တာအဆောက်အဦများ) အောက်၌ စမ်းချောင်းများသည် စီးဆင်း လျက်ရှိကြပေသည်။ သို့ရာတွင် အသင်တို့အနက်မှ မည်သူမဆို ယင်း (ကဲ့သို့ ပဋိညာဉ်ဝန်ခံချက် ထားရှိပြီးသည်) နောက်တွင် သွေဖည်ငြင်းပယ်ခဲ့ကြပါမူ ထိုသူသည် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော (တရား) လမ်းမှ ကေန်မုချ ဝေးကွာသွားခဲ့ချေပြီ ဖြစ်သည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် စမ္မသတ်များ

စူရာဟ်မာအေဒဟ်၏ ပဌမမြောက် အာယသ်တော်သည် တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ထိုအာယသ်တော် အတွင်း၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မွတ်စ္စလင်မ်တို့၏ထံမှ ခံဝန်ကတိပြုချက်တစ်ချက်ကို ပြုထား၍ ထိုခံဝန်ကတိပြုချက်အား လက်ခံလိုက်နာရန် အကြောင်းကို မိန့်မြွက်ထားပေသည်။

وَاذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمِيْثَاقَهُ الَّذِىْ وَاثَقَكُمْ بِهٖ

اِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللّٰهَ

တစ်ဖန် အသင်တို့သည် မိမိတို့အပေါ်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ပြုတော်မူထားသော ကျေးဇူး တော်များကိုလည်းကောင်း၊ အသင်တို့က 'ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် နာခံကြပါပြီ။ ထို့ပြင် ကျွန်တော်မျိုးတို့ သည် လိုက်နာကြပါပြီ'ဟူ၍ ပြောဆိုကြသောအချိန်တွင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့နှင့် ခိုင်ခံ့စွာ ဖွဲ့တော်မူသော ထိုအသျှင်မြတ်၏ ပဋိညာဉ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ ပြန်လည်အောက်မေ့သတိရကြလေကုန်။ [၅:၇]

ဤပဋိညာဉ်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏အမိန့်ကို လိုက်နာရန်နှင့် တရားတော်၏ ပညတ်ချက်များအား နောက်လိုက်သမှုပြုရန် ပဋိညာဉ်ခံဝန်ရယူထားခြင်း ဖြစ်သည်။ တရားတော်၏ ဝေါဟာရမှာ ယင်းပဋိညာဉ်အား အချုပ်သဘောခေါင်းစဉ်မျိုးဖြင့် တင်ပြရလျှင်

لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ

ပင်ဖြစ်သည်။ 'ကလေမာဟ်'ကို ဖတ်ရွတ်ထားသော မွတ်စ္စလင်မ်တိုင်းသည် ဤပဋိညာဉ်အား လက်ခံလိုက်နာရပေမည်။ ထိုအာယသ်တော်၏ အခြားနေရာ၌ ပဋိညာဉ်၏ အချို့အရေးကြီးသော အချက်

များ (သို့) တရားတော်၏ သီးသန့်ပညတ်ချက်များအကြောင်းကို တင်ပြထားပေသည်။ အကြင်အာယသ်တော်အတွင်း၌ မိတ်ဆွေ၊ ရန်သူများဖြင့် တရားမျှတစွာ ဆက်ဆံရမည့်အကြောင်း၊ မိမိအနေနှင့် ရာထူး၊ ဘွဲ့ထူး ရရှိပြီးသည့် နောက်ပိုင်း၌လည်း ရန်သူများ ကလဲ့စားရယူရမည့်အစား တရားမျှတစွာဖြင့်သာ ဆက်ဆံရမည့်အကြောင်း လမ်းညွှန်ထားပေသည်။ ဤပဋိညာဉ်ကိုယ်တိုင်သည်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အလွန်ကြီးမားသော ဆုလာဘ်တော်တစ်ရပ်ဖြစ်ပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ထိုဆုလာဘ်တော်ကို အောက်ပါအာယသ်တော်ဖြင့် အစပြုထားတော်မူပေသည်။

اُذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ

အသင်တို့သည် မိမိတို့အပေါ်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ပြုတော်မူထားသော ကျေးဇူးတော်များကို ပြန်လည်အောက်မေ့သတိရကြလေကုန်။ *[၅ : ၇]*

တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်၌လည်း တစ်ဖန် အောက်ပါဝါကျဖြင့် အစပြုထားလေသည်။

اُذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ

အသင်တို့သည် မိမိတို့အပေါ်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ပြုတော်မူထားသော ကျေးဇူးတော်များကို ပြန်လည်အောက်မေ့သတိရကြလေကုန်။ *[၅ : ၁၁]*

'မွတ်စ္စလင်မ်တို့သည် မိမိတို့၏ ထိုပဋိညာဉ်ခံဝန်ချက်အား လိုက်နာမှုပြုမည်ဆိုလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား နှစ်လောကစလုံး၌ အင်အားမြင့်မြတ်မှုနှင့် မြင့်မားသော အဆင့်အတန်းများကို ချီးမြှင့်တော်မူမည်ဖြစ်ပြီး ရန်သူတို့ဖြင့် ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ခြင်းများ၌ အကူအညီများပေးတော်မူမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ရန်သူတို့၏ အင်အားသည် အသင်တို့အပေါ် အကျိုးသက်ရောက်တော်မူမည် မဟုတ်ကြောင်း' ကို ပြသတော်မူထားပေသည်။

ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ အထူးသဖြင့် ရန်သူတို့သည် အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ တမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့် မွတ်စ္စလင်မ်တို့အား အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းရန်၊ သတ်ဖြတ်ရန် စီမံကိန်းများကို ရေးဆွဲခြင်းများနှင့် အသင့်ပြင်ဆင်မှုများကို ပြုလုပ်ခြင်းအကြောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အားလုံးကို ဆုံးရှုံးနစ်နာသောသူများအဖြစ် ပြုလုပ်တော်မူကြောင်း၊ လူမျိုးတစ်မျိုးသည် မိမိတို့၏ လက်များကို အသင်တို့ဘက်သို့ ဆန့်တန်းကြရန် ကြံရွယ်ခဲ့ကြလေသည်။ ထိုအခါ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ပ၏ လက်များကို အသင်တို့အား သတ်ဖြတ်နိုင်ခြင်းမှ တားဆီးတော်မူခဲ့ကြောင်း စသော အကြောင်းများကို တင်ပြထားလေသည်။

ကာဖိရ်တို့၏ စီမံကိန်းများသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာကျေးဇူးတော်ဖြင့် ပျက်ပြုန်းခဲ့ရခြင်း၏ ဖြစ်အင်များသည် အစ္စလာမ်သမိုင်း၌ မြုံငုံ၍ ကြည့်ရှုလျှင် အလွန်များပြားပေသည်။ သို့ရာတွင် အချို့သော သီးသန့်ဖြစ်အင်များသည် အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသော ပညာရှင်ကြီးများသည် ဤအာယသ်တော်၏

အခြေခံရည်ညွှန်းချက်အဖြစ် တင်ပြထားပေသည်။ ဥပမာ- မွစ်နဒ်အဗ်ဒွရ်ရက်ဇားက်ကျမ်း၌ ဟဇရတ် ဂျာဗိရ် ؓ သခင်ကြီး၏ ဆင့်ပြန်ချက် လာရှိသည်မှာ-

စစ်ပွဲတစ်ခု၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့် ဆွဟာဗာသာဝကကြီးများသည် စခန်းတစ်ခု၌ ရပ်နား တည်းခိုလိုက်လေသည်။ ဆွဟာဗာသာဝကကြီးများသည်လည်း နေရာအနှံ့အပြား၌ မိမိတို့နားနေရာအဖြစ် အနားယူလျက် ရှိနေပေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည်လည်း သစ်ပင်တစ်ပင်၏ အောက်၌ တစ်ဦးတည်း အနားယူတော်မူလျက် ရှိနေပေသည်။ မိမိ၏ လက်နက်တော်ကို သစ်ပင်တစ်ပင်၌ ချိတ်ဆွဲထားလိုက်လေသည်။ ရန်သူများထဲမှ ကျေးတောသားတစ်ဦးသည် ဤသည်ကို အခွင့်ကောင်းဟူ၍ မှတ်ယူကာ ဝင်လာပြီး ရောက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ဓါးတော်ကို ရယူလိုက်သည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ အာ ဓါးဖြင့် ချိန်ရွယ်၍

مَنْ يَمْنَعُكَ مِنِّي

'ကျွန်ုပ်၏လက်ချက်မှ အသင့်အား မည်သူ ကယ်တင်နိုင်ပေမည်နည်း' ဟူ၍ ပြောဆိုသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့မှု ကင်းမဲ့စွာဖြင့် 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်' ဟူ၍ မိန့်တော်မူသည်။ ကျေးတောသားသည် တစ်ဖန်

مَنْ يَمْنَعُكَ مِنِّي

'ကျွန်ုပ်၏လက်ချက်မှ အသင့်အား မည်သူကယ်တင်နိုင်ပေမည်နည်း' ဟူ၍ ထပ်မံမေးမြန်းရာ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာဖြစ်ကြောင်း မိန့်တော်မူပြန်လေသည်။ ဤကဲ့သို့ နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ် အပြန်အလှန် ပြောဆိုနေကြစဉ် နောက်ဆုံး တန်ခိုးတော်အသျှင်မြတ်၏ အကြွယ်မှ ကျရောက်လာသော ကြောက်ရွံ့မှုသည် ထို (ကျေးတောသား) အား ဓါးကို ဓါးအိမ်အတွင်းသို့ ထည့်သွင်းနိုင်လောက်အောင် အကြပ်ကိုင်လိုက်လေသည်။ ထိုအချိန်၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ဆွဟာဗာသာဝကကြီးများကို ခေါ်ယူ၍ အဖြစ်အပျက်အား ပြောဆိုတော်မူလေသည်။ ၎င်းကျေးတောသားသည်လည်း ယခုအချိန်အထိတိုင် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ဘေး၌ ထိုင်နေလေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ၎င်းအား တစ်စုံတစ်ရာမျှ ပြောဆိုတော်မမူချေ။ *[အိဗ်နေ့ကစီးရ်ကျမ်း]*

ဤကဲ့သို့ပင် အချို့သော ဆွဟာဗာကြီးများထံမှ ဤအာယသ်တော်၏ အကျယ်ချဲ့တင်ပြမှု၌ ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ် လာရှိထားပေသည်။ ကအဗ်ဗင်န်အရှ်ရဖ် အမည်ရှိသော ယဟူဒီတစ်ဦးသည် တစ်ကြိမ် တစ်ခါ၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ အား မိမိ၏ အိမ်တော်သို့ ပင့်ဆောင်ကာ သတ်ရန် စီမံကိန်းတစ်ရပ် ဆွဲထားလေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မြတ် ﷺ အား ထိုအချက်နှင့်စပ်လျဉ်းသော သတင်းကို အသိပေးတော်မူလိုက်ရာ ထိုယဟူဒီ၏ စီမံကိန်းသည် သဲထဲရေသွန်သကဲ့သို့ ဖြစ်သွားပေသည်။ *[အိဗ်နေ့ကစီးရ်ကျမ်း]*

ဟာရှရေသ်မူဂျာဟစ်ဒ်၊ အခ်ိက်ရာမားဟ် အစရှိသော သူများထံမှ ဆင့်ပြန့်ရောက်လာရှိထားသည်။ တစ်ကြိမ်တစ်ခါက တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ကိစ္စတစ်ခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရဟူဒီ ဗနီနဒီရ် နှင့်သူ့မျိုးနွယ်၏ အိမ်သို့ ကြွမြန်းသွားတော်မူလေသည်။ ၎င်းသည် တမန်တော်မြတ် ﷺ အား နံရံတစ်ခု၏အောက်၌ ထိုင်စေတော်မူသည်။ ထို့နောက် စကားစမြည်ပြောဆိုမှု၌ နစ်မွန်းနေကာ ၎င်းသည် ဒုတိယအခြားတစ်ဖက်မှ အမရ် ဗင်န် ဂျဟာရ်ရှိဆိုသော သူကို တံတိုင်း၏နောက်မှ အပေါ်သို့တက်၍ တမန်တော်မြတ် ﷺ အပေါ် ကျောက်ပြား ပစ်ချရန် အမိန့်ပေးလိုက်လေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ရစူလ်တမန်တော်မြတ် ﷺ ကို ထိုသူ၏ ရည်ရွယ်ချက်ဆန္ဒအား အသိပေးတော်မူလိုက်ရာ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ချက်ချင်း ထိုနေရာမှ ထလာတော်မူလေသည်။ *[အိဗ်နေ့ကစီးရ်ကျမ်း]*

အထက်ဖော်ပြပါ ဖြစ်အင်များ၌ ဆန့်ကျင်ဘက်သဘောတရား တစ်စုံတစ်ရာမျှ မရှိချေ။ ဖြစ်အင် အလုံးစုံသည် တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်၏ အခြေခံရည်ညွှန်းချက် ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ အာယသ် တော်မြတ်အတွင်း၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့် မွတ်စ္စလင့်မ်များကို အကွယ်မှ စောင့်ရှောက်တော်မူရန် အကြောင်းကို တင်ပြပြီးနောက် မိန့်တော်မူထားသည်။

اِتَّقُوا اللّٰهَ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُوْنَ

၎င်းပြင် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုသာ ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ ကေနစင်စစ် မုအ်မင်နသက်ဝင်ယုံကြည်သော သူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌သာလျှင် ယုံကြည်စိတ်ချ အားထားကြရပေမည်။ *[၅ : ၁၁]*

ထိုအာယသ်တော်အတွင်း၌ မိန့်မြွက်ချက်တစ်ရပ်မှာ ဤအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်မှ ချီးမြှင့်တော် မူသော အရှုဟတ်တော်သည် တမန်တော်မြတ် ﷺ တစ်ပါးတည်းကိုသာ ချီးမြှင့်ထားရုံသာမက ထိုကူညီမှု နှင့် အကွယ်မှ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှု၏ မူရင်းအကြောင်းခံသည် 'သဝဝ်က်ကုလ်' (အလ္လာဟ်အသျှင် မြတ်အပေါ် ယုံပုံအပ်နှင်းခြင်း) ဖြစ်သည်။ အကြင်မည်သည့်မျိုးနွယ် အုပ်စုတစ်အုပ်စုမဆို၊ အကြင်မည်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မဆို မည်သည့်ခေတ်ကာလ၊ မည်သည့်နေရာ၌မှာပင် ရှိနေကာမူ ထိုအရည်အချင်း နှစ်ရပ်ကို ရွေးချယ်ပါက ထိုမျိုးနွယ်၊ ထိုသူ့အဖို့လည်း ဤကဲ့သို့ပင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်တော်မှ ကူညီထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုကို ရရှိပေမည်။

ဗဒ်ရီပွဲ ဆင်နွှဲသူတို့ကဲ့သို့ အရည်အချင်းကို မွေးမြူပါမူ ကောင်းကင်တမန်တော်များသည် အသင့် အား ကူညီရန် ယခုအချိန်၌လည်း ဝိုင်းရံကာ အတန်းလိုက်စီ၍ ဆင်းသက်နိုင်ကြပေသည်။

ဤဝါကျကို လွှန်ခဲ့သော အာယသ်တော်ဖြင့် ချိုင်၍ ပေါင်းစပ်ကာ တွဲ၍ ကြည့်ရှုနိုင်ပေသည်။ အကြင်လွန်လေပြီးသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ 'အဆိုးရွားဆုံးသော ရန်သူများဖြင့်လည်း ကောင်းမွန် မျှတစွာ ဆက်ဆံရန်' အမိန့်ပေးထားသည်ဖြစ်ရာ တစ်ဖန် ဤဝါကျတော်အတွင်း၌ 'ဤသို့ ဆိုးရွားလှစွာ

သော ရန်သူများဖြင့် ကောင်းမွန်မျှတစွာ ဆက်ဆံရန် သင်ကြားမှု' သည် ပြင်ပသဏ္ဍာန်အားဖြင့် ရှုမြင် သုံးသပ်လျှင် နိုင်ငံရေးအရ မှားယွင်းမှုနှင့် ရန်သူများ၏ လှုံ့လဝီရိယအားပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်း'၏ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းရာ ရောက်ရှိသွားပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤဝါကျ၌ မွတ်စ္စလင်မ်များကို 'အကယ်၍ အသင်တို့သည် 'သက္ကဝါ' တရားကို လက်ကိုင်ထား၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ် အားကိုးအားထားပြုလျှင် ဤသို့ မွန်မြတ်မျှတစွာ ဆက်ဆံခြင်းသည် အသင်တို့အဖို့ ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မည်မဟုတ်ကြောင်း' အား သတိပေးတော်မူလိုက်လေသည်။ 'ရန်သူတို့သည် ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုရန် သတ္တိများ မွေးမြူနေမည့်အစား အသင်တို့၏ အမိန့်အာဏာစက်အတွင်းဝယ် နေထိုင်ရန်နှင့် အစ္စလာမ်သာသနာနှင့် သာပိုနီးကပ်စေသော အကြောင်းခံဖြစ်ကြောင်း' ကိုလည်း ထပ်ဆင့်သတိပေးတော်မူလိုက်လေသည်။ ထို့ပြင် 'သက္ကဝါ' တရားသည် အကြင်မည်သည့်လူသားတစ်ဦးကိုမဆို ပဋိညာဉ်ခံဝန်ကတိအား လိုက်နာသမှုပြုရန် အတွင်း အပြင်သဘော ပုံစံနှစ်မျိုးစလုံးဖြင့် မတတ်သာဘဲ ပြုကျင့်နိုင်စွမ်းရှိပေသည်။ 'သက္ကဝါ' ကြောက်ရွံ့မှု တရားမရှိသော နေရာ၌ ပဋိညာဉ်ခံဝန်ချက်အား လိုက်နာခြင်း၏ နိဂုံးသည် မျက်မှောက်ခေတ်၌ မြင်တွေ့နေရသောသူများကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ပဋိညာဉ်အကြောင်းပါသော အထက်အာယသ်တော်၏ အဆုံးပိုင်း၌ တစ်ခါ တစ်ရံ ဤအာယသ်တော်ဖြစ်သော

وَاتَّقُوا اللّٰه

'ထို့ပြင်တစ်ဝ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ကြကုန်' ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားလေသည်။ ဤနေရာ၌လည်း ထိုအချက်ကိုပင် ပြန်လည်၍ မိန့်ဆိုတော်မူထားပေသည်။ ဤနေရာ၌ လည်း ထိုအချက်ကိုပင် ပြန်လည်၍ မိန့်ဆိုတော်မူထားပေသည်။ ထို့ပြင် ဤအာယသ်တော်တစ်ပုဒ်လုံး၌ မွတ်စ္စလင်မ်တို့၏ အောင်မြင်မှု၊ အကူအညီပေးခြင်းခံရမှုသည် အပေါ်ယံလူအင်အားနှင့် စက်လက်နက် အင်အားအပေါ်၌ အပေါင်ခံထားရခြင်း၊ (သို့) မူတည်နေခြင်းမဟုတ်ပေ။ သို့သာမက ယင်းအချက်၏ အခြေခံလှုံ့ဆော်အင်အားသည် 'သက္ကဝါ' (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ခြင်း) နှင့် 'သဝပ်ကွလ်' (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ် ယုံမှားသံသယ်မရှိဘဲ ယုံကြည်မှုအပ်နှင်းခြင်း) ၏အတွင်း၌သာ တိမ်မြုပ်နေကြောင်း ရည်ညွှန်းဖော်ထုတ်ထားဟန် တူပေသည်။

ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ မွတ်စ္စလင်မ်တို့၏ထံမှ ပဋိညာဉ်ကတိရယူခြင်းအကြောင်းနှင့် ကတိပြုချက်ပါ စည်းကမ်းများကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ခြင်းအပေါ် နှစ်ဘဝနှစ်ဌာနစလုံး၌ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်လောက်အောင် အကျိုးဆက်တရားများ ရရှိမည်ကို တင်ပြပြီးသည့်နောက် တင်ပြရန်အကြောင်း၏ ဒုတိယရှုထောင့်ကို ရှေ့၌ ဆက်လက်တင်ပြရန်အတွက် ဒုတိယအာယသ်တော်အတွင်း၌ 'ဤကဲ့သို့ ပဋိညာဉ်ကတိကို ရယူခြင်းသည် မွတ်စ္စလင်မ်များအတွက်သာ သီးသန့်မဟုတ်ဘဲ ၄င်းတို့၏အလျှင် အခြားသော မျိုးနွယ်အုပ်စုများထံမှလည်း ထိုကဲ့သို့သော ပဋိညာဉ်ခံဝန်ချက်များကို ရယူစေထားကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ထိုသူတို့သည် မိမိတို့၏ ခံဝန်ကတိနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည့်ဝစွာ တာဝန်မကျေပွန်သည့်အတွက် အမျိုးမျိုး

သော အပြစ်ဒဏ်များ ၎င်းတို့အပေါ် သက်ရောက်ခဲ့ကြောင်း’ကို ပြသမိန့်မြွက်ထားပေသည်။ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဗနီအိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်အုပ်စုထံမှလည်း ပဋိညာဉ် ကို ရယူထားပေသည်။ ၎င်းတို့ထံမှ ပဋိညာဉ်ရယူခြင်းကို ‘ဗနီအိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်အုပ်စုကြီး၌ မျိုးနွယ်ခွဲ (၁၂) ခု ရှိပေသည်။ မျိုးနွယ်အုပ်စုခွဲတစ်ခုချင်းစီမှ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးချင်းစီကို ရွေးချယ်လိုက်လေသည်။ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးချင်းစီမှ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးချင်းစီကလည်း မိမိနှင့်တကွ မျိုးနွယ်ခွဲအုပ်စုဝင်များ အားလုံးဘက်မှ ပဋိညာဉ်ကို ပြည့်ဝစွာ တာဝန်ထမ်းဆောင်မည်ဖြစ်ကြောင်းကို တာဝန်ခံထားပေသည်။ ဤကဲ့သို့ဖြင့် ထိုခေါင်းဆောင် (၁၂) ဦးသည် ဗနီအိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်စုကြီးတစ်ခုလုံး၏ တာဝန်ခံများ ဖြစ်သွားပေသည်။ ၎င်းတို့၏ တာဝန်မှာ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ခံဝန်ကတိပြုချက်အပေါ် ကျေပွန်စွာ လိုက်နာ၍ မိမိ၏ အသင်းသူအသင်းသားများကိုလည်း လိုက်နာစေရန်ဖြစ်သည်’ဟူသော ပုံစံကို ရွေးချယ်၍ ရယူထားပေသည်။

တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ နောက်ဆုံး ‘ဟဂျ်’၏ ရာဇဝင်တွင်ရစ်လျက်ရှိနေသော မိန့်ခွန်းတော်၌ အလွန်ရှင်းလင်းစွာဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါအချက်အား ကြော်ငြာထားတော်မူပေသည်။ ‘အစ္စလာမ်သာသနာ ဘောင်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်သောသူအပေါင်းတို့သည် မိမိတို့အချင်းချင်းကြား၌ ညီရင်းအစ်ကိုမောင်နှမများသာ ဖြစ်ကြပေသည်။ အမိုက်ခေတ်၏ အထွတ်အထိပ်ထားရှိသော ဆွေစဉ်မျိုးဆက်၊ အရောင်အဆင်း၊ ဘာသာစကား ခွဲခြားမှုများအားလုံးကို ယနေ့အစ္စလာမ်သာသနာတော်က အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းလိုက်ပြီဖြစ်သည်။ စီမံမှုရေးရာ အမှုကိစ္စများ၌ တည်တံ့မှုခိုင်မြဲစေရန်အတွက် မျိုးနွယ်အုပ်စုရေးဆိုင်ရာ ဝိသေသ အချက်များအား ထောက်ထားမှုမပြုရဟူ၍ အလိုသဘောမျိုးမဟုတ်ပေ။

မျိုးနွယ်အုပ်စုဝင်တစ်စုသည် အခြားသော မျိုးနွယ်အုပ်စုဝင်တစ်စုနှင့် နှိုင်းစာလာလျှင် မိမိတို့၏ မျိုးနွယ်အုပ်စုဝင်တို့ကို သာပို၍ ယုံကြည်မှုရှိနိုင်ကြောင်းသည် လူသားတို့၏ ဗီဇသဘောသဘာဝ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဤသူသည် ၎င်းသူတို့၏ စိတ်ဓါတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အချက်များအား ပြည့်ဝစွာ သိရှိနားလည်ခြင်းကို မူတည်၍ ၎င်းတို့၏ စိတ်ဓါတ်ရေးရာ မြင့်မားမှုနှင့် ပြည့်စုံသော ကျင့်ကြံချက်အပေါ် အခြေခံ၍ ဗနီအိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်အုပ်စုကြီး၏ မျိုးနွယ်ခွဲ (၁၂) စုတို့ထံမှ ပဋိညာဉ်ခံသောအခါ မျိုးနွယ်ခွဲတစ်ခုချင်းစီမှ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးချင်းစီကို တာဝန်ခံအဖြစ် ခန့်အပ်ထားပေသည်။

ထိုစီမံမှုရေးဆိုင်ရာ အကျိုးတရားနှင့် ပြီးပြည့်စုံသော ထောက်ထားမှုကို ‘ဗနီအိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်အုပ်စုများ ရေမရရှိ၍ ပြင်းပြစွာ ခံစားနေရသောအချိန်’ လက်တွေ့ကျကျ မီးမောင်းထိုးပြခဲ့လေသည်။ ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام သည် ဆုမွန်ဒိုအာတောင်းလေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ဖြင့် ၎င်းသည် မိမိ၏ တောင်ဝှေးကို ကျောက်တုံးတစ်တုံးအပေါ်၌ ရိုက်ခတ်လေရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုကျောက်တုံးမှ စမ်းရေချောင်း (၁၂) သွယ်ကို မျိုးနွယ်အုပ်စုခွဲ (၁၂) စုအဖို့ သီးခြားစီ ပန်းထွက်စေလေသည်။ စူရာဟ်အအ်ရားဖ်၌ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထိုကြီးမားသော ကျေးဇူးတော်ကို ဤသို့ တင်ပြမိန့်မြွက်ထားပေသည်။

وَقَطَّعْنَاهُمُ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ إِذِ اسْتَسْقَاهُ
قَوْمُهُ أَنِ اضْرِب بِّعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا

ထို့ပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား မျိုးနွယ် (၁၂) သွယ်ခွဲ၍ အုပ်စုအသီးသီး ပြုလုပ်ပေးတော်မူခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် နဗီတမန်တော်မူစာ၏ထံသို့ ၎င်း၏အမျိုးသားတို့က ၎င်းထံမှ သောက်သုံးရန် ရေကို တောင်းကြသောအခါ ငါအသျှင်မြတ်သည် မူစာထံသို့ အို့, မူစာ၊ အသင်သည် မိမိ၏ တောင်ဝှေးဖြင့် ကျောက်တုံးကို ရိုက်ခတ်လော့'ဟူ၍ အမိန့်ထုတ်ပြန်တော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ အမိန့်တော်နှင့်အညီ ကျောက်တုံးကို ရိုက်ခတ်သောအခါ ယင်းကျောက်တုံးမှ စမ်းရေချောင်း (၁၂) သွယ်တို့သည် ပန်း၍ ထွက်လာလေသည်။ *[၇ : ၁၆၀]*

ဂဏန်းအရေအတွက် (၁၂) သည်လည်း အံ့ဖွယ်ကောင်း၍ လက်ခံခြင်းခံရမှု၏ အဆင့်၌ ရှိပေသည်။

မဒီနာမြို့၌ရှိသော အန်စွာရီများသည် တမန်တော်မြတ် ﷺ အား မဒီနာရွှေမြို့တော်သို့ လာရောက်ရန် ဖိတ်ခေါ်ရန် လာကြသောအခါဝယ် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် 'ဗိုက်အသ်' သဟဲဖြင့် ၎င်းတို့၏ထံမှ ပဋိညာဉ်ကို ခံယူတော်မူလေသည်။ သို့ရှိရာ ထိုသို့ ပဋိညာဉ်ခံယူရာ၌လည်း အန်စွာရီအမျိုးသားတို့၏ ခေါင်းဆောင် (၁၂) ဦးသည် တာဝန်ခံများအဖြစ် ရယူကာ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ရွှေလက်တော်ပေါ်၌ သစ္စာပြုလေသည်။ (၃) ဦးသည် အောက်ဆ်မျိုးနွယ်အုပ်စုထဲမှဖြစ်၍ (၉) ဦးသည် 'ခဇ်ရဂျ်'မျိုးနွယ်အုပ်စုထဲမှ ဖြစ်လေသည်။ *[အိဗ်နေ့ကစီးရ်]*

ဘိုခါရီနှင့် မွတ်စ္စလင်မ်ကျမ်း၌ ဟဇရသ်ဂျာဗိရ် ဗင်န် စမုရဟ် ؓ သခင်ကြီးထံမှ ဆင့်ပြန်ချက်လာရှိသည်မှာ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် 'လူတို့အား အုပ်ချုပ်မှုရေးရာ စီမံကွပ်ကဲမှုသည် ခလီဖာကြီး (၁၂) ပါး ဦးဆောင်လျက်ရှိနေမည့် ကာလထိတိုင် ဖြစ်ပေမည်'ဟူ၍ မိန့်တော်မူပေသည်။ အိမာမ်အိဗ်နေကစီးရ်သခင်ကြီးသည် ထိုဆင့်ပြန်ချက်ကို တင်ပြပြီးသည့်နောက် 'ထိုဟဒီးစ်တော်၏ မည်သည့်စကားလုံးတစ်လုံးမျှ ဤအိမာမ်ကြီး (၁၂) ပါးသည် ဆက်တိုက်ဆက်တိုက် ပွင့်ပေါ်မည်ဟူ၍ အတည်မပြုထားပေ။ သို့သော်မက ၎င်းတို့၏ ကြား၌ မှန်ကန်သော အုပ်ချုပ်မှု လစ်ဟင်းကွာဟသွားသည်လည်း ရှိပေသည်။ ဟဇရသ်စွစ်ဒ်ဒီးကေ့အဗ်ကဗ်ရ်၊ ဟဇရသ်ဖာရူကေ့အအ်ဇွားမ်၊ ဟဇရသ်အွတ်စ်မာန်ဂနီနှင့် ဟဇရသ်အလီ ؓ စသော ခလီကြီးလေးပါးသည် ဆက်တိုက်အုပ်ချုပ်၍ ကြား၌ အချိန်ကာလအချို့ လစ်ဟင်းကာ ဟဇရသ်အုမရ် ဗင်န် အဗ်ဒွလ်အဇီးဇ်သခင်ကြီးသည် အွမ္မသ်၏ အာလင်မ်များ တစ်စုတစ်စည်းတည်း ဆုံးဖြတ်ချက်ပေးထားခြင်းကို ပဥ္စမမြောက်မှန်ကန်သော ခလီဖာဟ်ဟူ၍ မှတ်ယူထားကြလေသည်' ဟူ၍ ရေးသားတင်ပြထားသည်။

တင်ပြချက်၏ အချုပ်သဘောတရားမှာ ဗနီအိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်အုပ်စုထံမှ ပဋိညာဉ်ခံဝန်ကတိ ရယူရန်အတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ မျိုးနွယ် (၁၂) စုမှ ခေါင်းဆောင် (၁၂) ဦးကို

တာဝန်ခံအဖြစ် အပ်နှင်း၍ إِنِّي مَعَكُمْ 'ကေန်မုချ ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့နှင့် အတူတကွ တည်ရှိတော်မူပေသည်'ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

အလိုသဘောမှာ အကယ်၍ အသင်တို့သည် ပဋိညာဉ်ကို လိုက်နာရန် ကိုယ်တိုင်လည်း ဆုံးဖြတ်၍ အခြားသောသူများကိုလည်း လိုက်နာရန် ယတ္တိပြတ်ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်လျှင်မူ ငါအသျှင်မြတ်၏ အကူအညီသည် အသင်တို့နှင့်အတူတကွ တည်ရှိနေမည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ ထိုပဋိညာဉ်ခံဝန်ချက်၏ အချို့အရေးကြီးသော ဥပဒေသများနှင့် ဗနီအိဇ္စရာအီးလ် လူမျိုးစုတို့ ပဋိညာဉ်ကို ချိုးဖျက်ခြင်းအကြောင်းနှင့် ၎င်းတို့၏အပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အပြစ်ဒဏ် ကျရောက်ခြင်းအကြောင်းကို တင်ပြထားပေသည်။

ပဋိညာဉ်ပါ ဥပဒေများကို မတင်ပြမီအလျှင် إِنِّي مَعَكُمْ 'ကေန်မုချ ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့နှင့်တကွ အတူရှိနေတော်မူပေသည်'ဟူသော ဝါကျအား အမိန့်ရှိကာ

(၁) အကယ်၍ အသင်တို့သည် ပဋိညာဉ်ပါ ဥပဒေများကို တည်တံ့ကြံ့ခိုင်စွာ လိုက်နာမှုပြုမည်ဆိုလျှင် ငါအသျှင်မြတ်၏ အကူအညီတော်သည် အသင်တို့နှင့်တကွ တည်ရှိနေတော်မူမည်ဖြစ်ကြောင်း အသင်တို့ ခြေလှမ်း,လှမ်းတိုင်း ငါအသျှင်မြတ်၏ အကူအညီတော်ကို တွေ့မြင်နေရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

(၂) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အချိန်တိုင်း၊ နေရာတိုင်း၌ အသင်တို့နှင့်တကွ တည်ရှိနေတော်မူသည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ပဋိညာဉ်တော်အား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူလျက် ရှိနေကြောင်း၊ အသင်တို့၏ ခိုင်မာသော ဆုံးဖြတ်ချက်၊ ဆန္ဒသဘော၊ ရည်စူးချက်၊ အတွေးအခေါ်၊ မျှော်မှန်းမှု၊ သို့မဟုတ် လှုပ်ရှားကျင့်ကြံမှုတို့သည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ အသိတော်၏ ပြင်ပသို့ ရောက်ရှိနေမည်မဟုတ်ကြောင်း ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့ တစ်ကိုယ်ရည်တစ်ကာယတည်း နေထိုင်စဉ် အသင်တို့၏ အတွင်းလျှို့ဝှက်အကြံအစည်များကိုလည်း တွေ့မြင်ကြားနာနေတော်မူကြောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်သည် နှလုံးသားအတွင်း၌ရှိသော ရည်စူးချက်များနှင့် အလိုဆန္ဒသဘောများကိုလည်း သိနားလည်တော်မူကြောင်း၊ ပဋိညာဉ်ကို ချိုးဖောက်လိုက်လျှင်လည်း ထိုအသျှင်မြတ်၏ အရေးယူမှုမှလည်း ရှောင်ရှားကင်းလွတ်ခွင့် ရရှိမည်မဟုတ်ကြောင်း စသော အချက်နှစ်ရပ်အား ပြသလိုက်တော်မူပေသည်။ ထို့နောက် ပဋိညာဉ်၏ ဥပဒေများထဲမှ ဦးစွာပထမ اِقَامَتِ صَلٰوة (အေကာမသွေ့စွလာ်းသ်) 'နမာဇ်ကို တည်တံ့မြဲမြံစွာ ဆောက်ထိန်းခြင်း'အကြောင်းအား တင်ပြထားလေသည်။ ထို့နောက် 'ဇကားသ်' (ဆင်းရဲသားအလှူဒါနကြေး) ပေးဆောင်ရန် အကြောင်းကို တင်ပြထားပေသည်။ ယခုတင်ပြပါအချက်မှ 'နမာဇ်' နှင့် 'ဇကားသ်'၏ 'ဖွရဇ်'ဖြစ်ခြင်းသည် အစ္စလာမ်သာသနာ၏အလျင် ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام ၏ မျိုးနွယ်အပေါ်၌လည်း ပြဋ္ဌာန်းထားခဲ့ကြောင်းကို သိရှိရပေသည်။ ဒုတိယသိမြင်ရသော အချက်မှာ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်လာ အာယသ်တော်များ၏ ညွှန်ပြမှုနှင့် ဆင့်ပြန်ချက်များမှ အတည်ပြုထားသည်မှာ ဤ 'ဖွရဇ်'

အချက်များသည် ဗနီအိစ္စရာအီးလ်အမျိုးသားတို့အပေါ်၌သာ သီးသန့်သတ်မှတ်ထားသည်မဟုတ်ဘဲ နစီ တိုင်းနှင့် သာသနာတိုင်းအပေါ်၌သာ သတ်မှတ်ထားတော်မူပေသည်။ ပဋိညာဉ်၏ တတိယဥပဒေသမှာ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ဘက်တော်မှ စေလွှတ်ထားတော်မူသော ရစူလ်တမန်တော်များအားလုံးအပေါ် အီမာန်ရယူရန် ဖြစ်ပြီး ၎င်းတမန်တော်များ၏ ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်သော တရားလမ်းမှန်ပြသခြင်း၌ ယင်းသူတို့အား ကူညီရန် ဖြစ်သည်။

ဗနီအိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်အတွင်း၌ များစွာသော ရစူလ်တမန်တော်များ ကြွမြန်းလာမည်ဖြစ်သော ကြောင့် (၎င်းတို့အပေါ် အီမာန်ရယူရန်အကြောင်း) ကို သီးသန့်လေးနက်စွာဖြင့် မိန့်တော်မူထားပေသည်။ အီမာန်ရယူခြင်းကဏ္ဍအဆင့်အတန်းများသည် 'နမာဇ်'၊ 'ဇကားသ်'စသော ပြုမူကျင့်ကြံမှုများဖြင့် အဆင့် အတန်းအရ ဦးစားပေးရမည့်အဆင့် ရှိနေလင့်ကစား သို့ရာတွင် ပဋိညာဉ်၌ ယခုလက်တွေ့ကျကျ ပြုကျင့်ရ မည့်အချက်ကို ဦးစွာ တင်ပြထားသည်။ ပွင့်ပေါ်လာမည့် ရစူလ်တမန်တော်များသည် နောက်ပိုင်းမှ ပွင့်ပေါ်လာမည်ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့အား အီမာန်ယူခြင်းနှင့် အကူအညီပေးခြင်းသည်လည်း နောက်မှ ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အကြောင်းအချက်များ ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် ထိုအချက်ကို 'နောက်မှ' တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ပဋိညာဉ်ပါ စတုတ္ထဥပဒေသမှာ-

اَقْرَضْتُمُ اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا

၎င်းပြင် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား မွန်မြတ်လှစွာသော ကြွေးမြီချေးငှားခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မွန်မြတ်လှစွာသော ကြွေးမြီချေးငှားခြင်း၏ အလိုသဘောမှာ စိတ်စေတနာဖြူစင်စွာနှင့်အတူ လောကီရေးရာ မက်ထားမှု တစ်စုံတစ်ရာမျှမပါဘဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ မိမိနှစ်သက်သော အရာကို လှူဒါန်းသုံးစွဲခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ယုတ်ညံ့သိမ်ဖျင်းကာ အသုံးမဝင်သောအရာများကို ပေးဆပ်၍ တာဝန်ချမှုကို မပြုလေနှင့်။ ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ လှူဒါန်း သုံးစွဲမှုကို ကြွေးမြီပေးဆပ်ခြင်းဟူ၍ နှိုင်းနှိုင်းမိန့်ဆိုခြင်းအကြောင်းမှာ အကြွေးဖြန့်လည်ပေးဆပ်ရခြင်းသည် ဥပဒေအရသော်လည်းကောင်း၊ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်၏ အမြင်အရသော်လည်းကောင်း၊ စာရိတ္တပိုင်း၊ စရိုက်ပိုင်း ဆိုင်ရာ၌သော်လည်းကောင်း မုချပေးရန် တာဝန်ရှိသော အရာဖြစ်သည်။ ဤသို့ပင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ လှူဒါန်းမှုပြုခြင်းသည် ဧကန်မုချ အစားပြန်လည်ရရှိမည်ကို ယုံကြည်ချက်ထားရှိလျက် ပေးကမ်းမှု ပြုရခြင်းဖြစ်သည်။

'ဇကားသ်'ဖွရဲဇ်ဖြစ်ကြောင်း တစ်သီးတစ်ခြား တင်ပြပြီးသည့်နောက် ဤနေရာ၌ မွန်မြတ်သော ကြွေးမြီပေးဆပ်ခြင်းဟူ၍ တင်ပြခြင်းသည် 'ဤနေရာ၌ ပေးဆပ်ခြင်း၏ အလိုသဘောသည် 'ဇကားသ်' အပြင် အခြားသော 'စွာဒ်ကာဟ်'အလှူဒါနပြုခြင်းများ ဖြစ်ပေသည်။ ယခု တင်ပြပါအချက်မှ 'မွတ်စ္စလင်မ် တို့သည် 'ဇကားသ်'ကိုသာ ပေးဆောင်လျက် ပစ္စည်းလှူဒါန်းခြင်း၏ ဝတ္တရားမှ တာဝန်ကျေပွန်မည်မဟုတ်

ကြောင်း’ကို ဒသိရှိပေသည်။ ‘ဇကားသ်’အဖြစ် အခြားသော ပစ္စည်းဥစ္စာရေးဆိုင်ရာ တာဝန်များသည် ပေးဆပ်ရန် တာဝန်ရှိပေသည်။ တစ်နေရာ၌ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်မရှိပါမူ ဗလီဆောက်လုပ်လှူဒါန်းရန် တာဝန်ရှိပြီး သာသနာ့ပညာသင်ကြားမှုရေးဆိုင်ရာ စာသင်ကျောင်းများ ဆောက်လုပ်မှုပြုရန် အာဏာပိုင်များ၏ဘက်မှ တာဝန်မယူထားမူ စာသင်ကျောင်း ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းရန် မွတ်စလင်မ်များအပေါ်၌ တာဝန်ရှိပေသည်။ ‘ဇကားသ်’သည် ‘ဖွရ်ဇေအိုင်းန်’ဖြစ်၍ ဤနေရာ၌ လှူဒါန်းသုံးစွဲမှုပြုခြင်းသည် ‘ဖွရ်ဇေကေဖာယာ’ဖြစ်ကြောင်းသာ ကွဲပြားပေသည်။

‘ဖွရ်ဇေကေဖာယာ’၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ လူအချို့ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်သည် ထိုလိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးလိုက်မူ အခြားသော မွတ်စလင်မ်များ၏ထံမှလည်း တာဝန်ကင်းလွတ်သွားပေသည်။ အကယ်၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကမျှ ထမ်းဆောင်မှုမရှိမူ အားလုံး အပြစ်ရှိပေသည်။ ယနေ့ မျက်မှောက်ခေတ်၌ သာသနာ့ပညာသင်ကြားမှုရေးဆိုင်ရာနှင့် စာသင်ကျောင်းများ၏ အခြေအနေ လောကသည် မည်ကဲ့သို့ ခိုကိုးရာမဲ့၏ လောကသို့ ရောက်ရှိနေသည်ကို ထိုပညာရပ်အား သင်ကြားပို့ချခြင်းသည် ဒီန်သာသနာ၏ အရေးကြီးသော အလုပ်အကျွေးပြုစုမှုဟူ၍ မှတ်ယူကာ တည်ထောင်ထားသော သူတို့သာလျှင် သိရှိပေသည်။ ‘ဇကားသ်’ပေးဆောင်ခြင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ ‘ဖွရ်ဇ်’တာဝန်ဖြစ်ကြောင်း အဆင့်ထိလောက်ပင် မွတ်စလင်မ်တို့သည် သိနားလည်ကြပေသည်။ ဤသည့်အချက်ကို သိရှိနားလည်ပါလျက်နှင့် အလွန်နည်းပါးသော သူတို့သာလျှင် ‘ဇကားသ်’ကို ပေးဆောင်ကြပေသည်။ ထိုသို့ ပေးဆောင်သော သူများ၌လည်း စာရင်းအင်းကို ပြည့်ဝစွာ တွက်ချက်ပေးသောသူများသည်လည်း အလွန်နည်းပါးပေးသည်။ အပြည့်အဝ မှန်ကန်စွာ ပေးဆပ်သောသူများသည်လည်း ‘ဇကားသ်’အပြင် အခြားလှူဒါန်းမှု တာဝန်မရှိဟူ၍ မှတ်ယူထားကြပေသည်။ ၎င်းတို့၏ ရှေ့မှောက်၌ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်နှင့် စာသင်ကျောင်းများ၏ လိုအပ်ချက်ကို တင်ပြလာချိန်တွင် ၎င်းတို့သည် ‘ဇကားသ်’ကို ထုတ်၍ ပေးဆောင်ကြပေသည်။ ကေန်အမှန် ဤ ‘ဖွရ်ဇ်’တာဝန်များသည် ‘ဇကားသ်’အပြင် အခြားသော လှူဒါန်းမှုပုံစံမျိုးဖြင့် မွတ်စလင်မ်များအပေါ်၌ တာဝန်ရှိနေပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဤအာယသ်တော်နှင့် အလားတူ အခြားသော အာယသ်တော်များသည်လည်း ထိုအချက်ကို ရှင်းလင်းစွာ တင်ပြထားပေသည်။

ပဋိညာဉ်၏ အရေးကြီးသော ဥပဒေသများကို မိန့်မြွက်ပြီးသည့်နောက် ‘အကယ်၍ အသင်တို့သည် ပဋိညာဉ်အား ပြည့်ဝစွာ လိုက်နာလျှင် ‘အသင်တို့ ပြုကျင့်၊ ကျူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှုဒုစရိုက်များ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် အစဉ်ထာဝရ အနိုင်းခံမဲ့သော ‘ဂျန္နသ်’ဥယျာဉ်ဘုံနန်း၌ ထားရှိခြင်း ခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း’ စသော အကျိုးထူးများ ခံစားရမည်ဖြစ်ကြောင်း’ကို ပြဆိုထားပေသည်။ နောက်ဆုံး၌ ‘ထိုသို့ ရှင်းလင်းလှစွာသော မိန့်မြွက်ချက်များကို တင်ပြပြီးသည့်နောက်ပိုင်း၌လည်း အကယ်၍ အကြင်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ပုန်ကန်ဖီဆန်မှုကို ရွေးချယ်လိုက်လျှင်မူ ထိုသူသည် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော လမ်းစဉ်ကို စွန့်လွှတ်၍ မိမိလက်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် သေတွင်းတူးသကဲ့သို့ ဖြစ်သွားပေမည်’ကို ပြသထားသည်။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِّيْثَاقَهُمْ
لَعَنّٰهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوْبَهُمْ قٰسِيَةً ۚ يُحَرِّفُوْنَ الْكَلِمَ
عَنْ مَّوَاضِعِهٖ ۙ وَنَسُوْا حَظًّا مِّمَّا ذُكِّرُوْا بِهٖ ۚ وَلَا تَزَالُ
تَطَّلِعُ عَلٰى خَآئِنَةٍ مِّنْهُمْ اِلَّا قَلِيْلًا مِّنْهُمْ
فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ ۗ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿١٣﴾

၅ : ၁၃ ။ ။ ထို့နောက် ၎င်း (အိစ္စရာအီလ်မျိုးနွယ်) တို့သည် မိမိတို့၏ ပဋိညာဉ်ဝန်ခံချက်ကို ဖောက်ဖျက်ခြင်းကြောင့် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား (မိမိ၏) ကရုဏာတော်မှ ကင်းဝေးစေတော်မူခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ၎င်းသူတို့၏ စိတ်နှလုံးများကိုလည်း ခက်ထန်မာကျောအောင် ပြုလုပ်တော်မူခဲ့သည်။ ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အာယသ်တော်များကို ၎င်းတို့၏ မူရင်းနေရာများမှ ရွှေ့ပြောင်းကြသည်။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် မိမိတို့အား ဆုံးမထားသော အဆုံးအမတရားများအနက်မှ (ကြီးကျယ်သော) အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုကိုလည်း မေ့လျော့ပစ်ခဲ့ကြလေသည်။ အမှန်စင်စစ် အသင်သည် ၎င်းတို့အနက် အချို့သော သူတို့မှအပ ကျန်လူများ၏ သစ္စာဖောက်မှုတစ်ခုကို အမြဲပင် ကြားသိလျက် ရှိနေပေမည်။ သို့ရာတွင် အသင်သည် ၎င်းတို့အား ခွင့်လွှတ်ပါလေ။ ထို့အပြင် (၎င်းတို့ဘက်) မျက်နှာလွှဲရှောင်ပါလေ။ ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကောင်းမှုပြုသော သူတို့အား ချစ်ကြည်မြတ်နိုးတော်မူလေသည်။

وَمِنَ الَّذِيْنَ قَالُوْٓا اِنَّا نَصٰرٰٓى اَخَذْنَا مِيْثَاقَهُمْ
فَنَسُوْا حَظًّا مِّمَّا ذُكِّرُوْا بِهٖ ۪ فَاَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ
الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَآءَ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ ۭ وَسَوْفَ
يُنَبِّئُهُمُ اللّٰهُ بِمَا كَانُوْا يَصْنَعُوْنَ ﴿١٤﴾

၅ : ၁၄ ။ ။ ထိုနည်းတူစွာ ငါအသျှင်မြတ်သည် (မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိ) 'ကျွန်ုပ်တို့သည် 'နဆွရာ' ခရစ်ယာန်များ ဖြစ်ကြသည်' ဟူ၍ ပြောဆိုကြကုန်သော သူတို့ထံမှလည်း (ငါအသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်များကို လိုက်နာကြရန်) ပဋိညာဉ်ဝန်ခံချက်ကို ယူတော်မူခဲ့လေသည် သို့ပါလျက် ယင်းသူတို့သည် ဆိုဆုံးမပြီးသော ဆုံးမတရားတို့အနက်မှ (အကြီးအကျယ်ဆုံး) အစိတ်အပိုင်းကို မေ့လျော့ပစ်ခဲ့ကြကုန်သည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့တွင် 'ကေယာမသ်' ရှင်ပြန်ထရမည့် နေ့တိုင်အောင် ရန်ငြိုးထားမှုနှင့် မုန်းတီးမှုတို့ကို ထည့်သွင်းပေးတော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းပြင် ပြုလုပ်လျက်ရှိခဲ့ကြသော အရာများကို မကြာမြင့်မီပင် သိမြင်စေတော်မူမည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

သို့ရာတွင် ဗနီအိစ္စရာအီးလ်လူမျိုးတို့သည် တင်ပြပါ ပဋိညာဉ်ကို ချိုးဖောက်လိုက်ကြသည်။ (ယင်းသို့ ချိုးဖောက်ပြီးနောက် ရုပ်ပြောင်းရုပ်လွဲဖြစ်ခြင်း၊ သေးသိမ်မှုဖြစ်ခြင်း စသော အမျိုးမျိုး အကြောင်းတရား အပြစ်ဒဏ်များအတွင်း၌ အရေးယူခြင်း ခံခဲ့ရပေသည်။) သို့ရှိရာ ဤသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ချီးမြှင့်တော်မူမည်ဖြစ်သော ကျေးဇူးတရားတော် (နှင့် ၎င်း၏အကျိုး) များမှ ဝေးကွာခဲ့ရပေသည်။ (ဤသို့ အသျှင်မြတ်၏ သနားကရုဏာတော်မှ ကင်းဝေးခြင်းခံရခြင်းသည်ပင်လျှင် 'လအ်နသ်'၏ အခြေခံ ဇစ်မြစ် ဖြစ်သည်။) ထို့ပြင် (ထို 'လအ်နသ်'တော် ကျရောက်ခြင်း၏ အကြောင်းတရားများမှ အကြောင်းတရား တစ်ရပ်သည်) ၎င်းသူတို့၏ စိတ်နှလုံးများကိုလည်း ခက်ထန်မာကျောအောင် ပြုလုပ်တော်မူခဲ့သည်။ (အမှန် တရားသည် ၎င်းတို့အပေါ် အကျိုးမသက်ရောက်တော့ပေ။ ထိုသို့ နှလုံးမာကျောခက်ထန်ခြင်း၏ အကြောင်း တရားများထဲမှ အကြောင်းတရားတစ်ရပ်မှာ) ထိုသူတို့ (၎င်းတို့ထဲမှ အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များသည်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အာယသ်တော်များ (သောင်ရားသ်ကျမ်း) ကို ၎င်းတို့၏ မူရင်းနေရာများ (အဓိပ္ပာယ် နှင့် အလိုသဘောများ) မှ ရွှေ့ပြောင်းကြသည်။ (စကားလုံးအရသော်လည်းကောင်း။ အဓိပ္ပာယ်အရသော် လည်းကောင်း ပြောင်းလဲမှုကို ပြုကြလေသည်။) ၎င်းပြင် (ဤသို့ ပြောင်းလဲမှုပြုလုပ်လိုက်ခြင်း၏ အကြောင်း တရားတစ်ရပ်မှာ) ထိုသူတို့သည် မိမိတို့အား (သောင်ရားသ်ကျမ်းမှ) ဆုံးမထားသော အဆုံးအမတရား များအနက်မှ (လိုက်နာကျင့်ကြံခြင်းဖြင့် ရရှိမည်ဖြစ်သည့် ကြီးကျယ်သော) အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုကိုလည်း မေ့လျော့ပစ်ခဲ့ကြလေသည်။ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့ သာပို၍ ပြောင်းလွဲမှုပြုသော အကြောင်း အရာသည် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ရသူလ်ဖြစ်ကြောင်းကို ထောက်ခံခြင်းကိစ္စပင် ဖြစ်သည်။ အီမာန်ထက် သာပို၍ ကြီးမားသော အစိတ်အပိုင်းသည် မည်သည့်အရာမှမဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားလှပေသည်။) အချုပ်မှာ ပဋိညာဉ်ကို ချိုးဖောက်သည့်အပေါ် 'လအ်နသ်'ကျပေသည်။ 'လအ်နသ်' ကျရောက်သည့်အပေါ် နှလုံးသား ခက်ထန်မာကျောခြင်း အစရှိသော အကြောင်းတရားများ ပေါ်ပေါက်၍ နှလုံးသားခက်ထန်မာကျောအောင် ပြုလိုက်သည့်အပေါ် ကျမ်းလာပညတ်ချက်များကို ကပြောင်းကပြန် ပြုလုပ်လိုက်ခြင်း၊ ယင်းသို့ ကပြောင်း ကပြန် ပြုလုပ်လိုက်ခြင်း၏ အကြောင်းတရားများအပေါ် ကြီးကျယ်သော အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုကို မေ့ပစ် လိုက်ကြသည်။ အကြောင်းတရားများ၏ ဆက်စပ်ဆီလျော်မှု မှန်ကန်ခြင်းသည် ထင်ရှားလှပေသည်။) အမှန်စင်စစ် (၎င်းတို့သည် ထိုအချက်များအား ပြုကျင့်ခဲ့ကြသည်ကိုပင် တင်းတိမ်မှုမရှိကြဘဲ အခြေအနေမှာ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။) အသင်သည် ၎င်းတို့အနက် အချို့သောသူတို့ မွတ်စ္စလင်မ်ဖြစ်ဖြီးသောသူများ) မှအပ ကျန်လူများ၏ (သာသနာနှင့်စပ်လျဉ်း၍) သစ္စာဖောက်မှု (အသစ်) တစ်ခုခုကိုပင် အမြဲကြားသိလျက် ရှိနေပေသည်။ သို့ရာတွင် အသင်သည် ၎င်းတို့အား ခွင့်လွှတ်ပါလေ။ ထို့ပြင် (၎င်းတို့ဘက်မှ) မျက်နှာလွှဲ ရှောင်ပါလေ။ (တရားတော်ရေးရာ လိုအပ်ချက်မရှိသရွေ့ ကာလပတ်လုံး ၎င်းတို့၏ သစ္စာဖောက်မှုကိစ္စ ရပ်များကို ဖွင့်ဟထုတ်ဖော်မှုနှင့် ၎င်းတို့အား သေးသိမ်မှုဖြစ်အောင် မပြုလေနှင့်။) ကေန်စင်စစ် အလ္လာဟ်

အသျှင်မြတ်သည် ကောင်းမှုပြုသော သူတို့အား ချစ်ကြည်မြတ်နိုးတော်မူလေသည်။ (မလိုအပ်ဘဲ သေးသိမ်မှု ဖြစ်အောင် မပြုခြင်းသည် ဆက်ဆံရေး ပြေပြစ်ခြင်းဖြစ်သည်။) ထိုနည်းတူစွာ ငါအသျှင်မြတ်သည် (မိမိတို့ ကိုယ်ကို မိမိ) 'ကျွန်ုပ်တို့သည် နစ္စရာနီများ ဖြစ်ကြသည်' ဟူ၍ (သာသနာအား ကူညီနေခြင်းဖြစ်ကြောင်း) ကြေညာပြောဆိုကြကုန်သော သူတို့ထံမှလည်း (ငါအသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်များကို လိုက်နာကြရန် ယဟူဒီ တို့၏ထံမှ ပဋိညာဉ်ကို ရယူထားသည့်နည်းတူ) ပဋိညာဉ်ဝန်ခံချက်ကို ယူတော်မူခဲ့လေသည်။ သို့ပါလျက် ယင်းသူ တို့သည် (အင်န်ဂျီးလ်ကျမ်းမှ) ဆိုဆုံးမပြီးသော ဆုံးမတရားတို့အနက်မှ (လိုက်နာကျင့်ကြံခြင်းဖြင့် ရရှိမည်ဖြစ်သည့် ကြီးကျယ်သော) အစိတ်အပိုင်းကို မေ့လျော့ပစ်ခဲ့ကြကုန်သည်။ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့ မေ့လျော့ပစ်ခဲ့ကြသော အစိတ်အပိုင်းမှာ 'သောင်ဟီးဒ်'(တစ်ပါးတည်း တည်ရှိခြင်းတရား) ဖြစ်ခြင်း နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ အပေါ် အီမာန်ရယူရန်အချက်ပင် ဖြစ်သည်။ တစ်ပါးတည်ရှိခြင်းတရား 'သောင်ဟီးဒ်' ကို မေ့လျော့ပစ်လိုက်ခြင်းသည်ပင်လျှင် အကြီးကျယ်ဆုံးသော အချက်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလှပေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့တွင် 'ကေယာမသ်' ရှင်ပြန်ထရမည့်နေ့တိုင်အောင် ရန်ငြိုးထားမှုနှင့် မုန်းတီးမှုတို့ကို ထည့်သွင်းပေးတော်မူခဲ့လေသည်။ (ဤသည် ဤကမ္ဘာလောက၌ ခံစားရမည်ဖြစ်သော အပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သည်။) ၎င်းပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အား ၎င်းတို့ ပြုလုပ်လေ့ရှိခဲ့ကြသော အရာများကို မကြာမြင့်မီပင် (နောင်အာခေရသ်၌) သိမြင်စေတော်မူမည်။ (အစားပေးတော်မူမည်ဖြစ်သည်)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

အာယသ်တော်အတွင်း၌ ဗနီအိစ္စရာအီလ်လူမျိုးတို့သည် မိမိတို့၏ နဖူးစာကံဆိုးမှုကြောင့် ဤသို့ ရှင်းလင်းလှစွာသော လမ်းညွှန်ကြားချက်များအား နာခံမှုမရှိဘဲ ပဋိညာဉ်ပါ ခံဝန်ချက်များအား ဆန့်ကျင် ဘက် ပြုလုပ်ပါမူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား အမျိုးမျိုးသော အစားဗ်အပြစ်ဒဏ်များအတွင်း ၌ နစ်မွန်းစေထားကြောင်းကို တင်ပြထားပေသည်။

ဗနီအိစ္စအီလ်မျိုးနွယ်အုပ်စုများအပေါ်ဝယ် ၎င်းတို့၏ မလုပ်ထိုက်သော ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်နှင့် ပုန်ကန်မှု၏ အစား၌ နှစ်မျိုးသော 'အစားဗ်' အပြစ်ဒဏ်ကို ချပေးသနားတော်မူခဲ့လေသည်။ ပထမအမျိုး အစားမှာ မြင်တွေ့ခံစားရသော 'အစားဗ်' မျိုး ဖြစ်သည်။ ဥပမာ- ၎င်းတို့အပေါ် သွေးနှင့် ဖားမိုးများ ရွာချခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြစ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ကျောက်ခဲမိုးရွာချခြင်း သို့မဟုတ် ကမ္ဘာမြေပထဝီကို အထက်အောက်ပြောင်းပြန်လှန်ချလိုက်ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြစ်သည်။ အကြင်အပြစ်ဒဏ်များ၏ အကြောင်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ များစွာသော အာယသ်တော်များသည် နေရာအနှံ့အပြား၌ လာရှိထားပေသည်။

ဒုတိယ 'အစားဗ်' အမျိုးအစားမှာ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရ ပေးသော အပြစ်ဒဏ် ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ မာန်မာနထောင်လွှားကာ ပုန်ကန်မှု၏ အစား၌ ၎င်းတို့၏ နှလုံးသားနှင့် ဦးနှောက်သည် ဓမ္မသတ်ပြောင်းလဲမှုပြုခြင်း ခံခဲ့ရပေသည်။ ယင်းသူတို့၏ ဦးနှောက်အသိဉာဏ်အတွင်း၌ စဉ်းစားဆင်ခြင်

တွေးတောခြင်း၏ အရည်အချင်းတို့သည် မကျန်ရှိတော့ပေ။ ထိုသူတို့သည် မိမိတို့ ပြစ်မှုဒုစရိုက်၏ ကံအကြောင်းမလှမှုအတွင်း၌ ထပ်ဆင့် ပြစ်မှုဒုစိုက်ပြုခြင်းအတွင်း၌ နစ်မွန်းသွားလေသည်။

မိန့်တော်မူထားသည်မှာ

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيْثَاقَهُمْ لَعَنّٰهُمْ وَ جَعَلْنَا قُلُوْبَهُمْ قٰسِيَةً

ထို့နောက် ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ ပဋိညာဉ်ခံဝန်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ခြင်းကြောင့် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ကရုဏာတော်မှ ကင်းဝေးတော်မူခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ၎င်းသူတို့၏ စိတ်နှလုံးသားများကိုလည်း ခက်ထန်မာကျောအောင် ပြုလုပ်တော်မူခဲ့သည်။ *[၅ : ၁၃]*

ယခု ထိုသူတို့၏ စိတ်နှလုံးသားများအတွင်း၌ မည်သည့်အရာ တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ ဆင်ခြင်တွေးတောနိုင်စွမ်းမရှိတော့ပေ။ ထိုသို့ ကရုဏာတော်မှ ကင်းဝေးစေခြင်းနှင့် စိတ်နှလုံးသားများ ခက်ထန်မာကျောခြင်းကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ စူရာဟ်မုသွဖ်ဖိဖ်ဖီးန်၌ رَانَ (ရားန) ဟူသော စကားလုံးဖြင့် ပုံမှာနိုင်းဆို တင်စားထားပေသည်။

كَلَّا بَلْ رَانَ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ مَّا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ

ထိုသို့အလျဉ်းမဟုတ်။ စင်စစ် ၎င်းတို့ ဆည်းပူးလျက်ရှိခဲ့ကြသည့် ပြစ်မှုများသည် ၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးသားများအပေါ်၌ ဖုံးလွှမ်းခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ *[၈၃ : ၁၄]*

ဆိုလိုသည်မှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ရှင်းလင်းပြတ်သားလှစွာသော အချက်များနှင့် ခိုင်မာပြတ်သားသော လက္ခဏာများကို ငြင်းဆိုသည့်အတွက်ကြောင့် ယင်းမှာ ၎င်းတို့၏ နှလုံးသားများအပေါ်ဝယ် ၎င်းတို့၏ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များအတွက်ကြောင့် ဒုစရိုက်ချေး (ဂျေး) တို့သည် ထင်ဟပ်ကာ အနည်ထိုင်သွားလေသည်။

တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ဟဒီးစ်တော်တစ်ရပ်၌ အမိန့်ရှိသည်မှာ လူသားသည် ဦးစွာပထမ ပြစ်မှုဒုစရိုက်ကို ပြုလုပ်လိုက်ပါမူ ၎င်း၏ နှလုံးသားအပေါ်ဝယ် အနက်ရောင်အစက်အပျောက်တစ်ခု ထင်ဟပ်သွားပေသည်။ အကြင်အရာ၏ မကောင်းမှုကို ထိုသူသည် အချိန်တိုင်း သိမြင်ခံစားနေရပေသည်။ ပမာဆိုသော် ဖြူဖွေးသန့်စင်သော အဝတ်တစ်ထည်အပေါ် အနက်ရောင်အစက်အပျောက် ထင်ဟပ်သွားသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ယင်းအစက်အပေါက်ကို ကြည့်ရှုချိန်တိုင်း စိတ်သောကရောက်နေမည်သာ ဖြစ်သည်။ တစ်ဖန် အကယ်၍ ၎င်းသည် သတိမူကာ 'သောင်ဗာဟ်' (အပြစ်ဝန်ခံမှု) ကိုပြု၍ နောက်နောင် ပြစ်မှုဒုစရိုက်မှ ရှောင်ရှားချက် နေလိုပါမူ ထိုအစက်အပျောက်သည် ပပျောက်သွားလေသည်။ အကယ်၍ ၎င်းသည် ဂရုမမူဘဲ သာ၍ ဆက်လက်ကာ အခြားသော ပြစ်မှုဒုစရိုက်များအတွင်း၌ ဆက်လက်၍ နစ်မွန်းနေပါမူ ပြစ်မှုဒုစရိုက်ပြုလုပ်တိုင်း၌ အနက်ရောင်အစက်အပျောက် တစ်ခုချင်းစီသည် တိုးနေမည်သာ ဖြစ်မည်။ ၎င်းသူ၏ စိတ်နှလုံးသားတစ်ခုလုံးသည် ထိုအနက်ရောင်အစက်အပေါက်များကြောင့် လုံးဝ

မဲနက်သွားသည့် အတိုင်းအတာထိတိုင်အောင် ရောက်ရှိသွားပေမည်။ ခွက်တစ်ခုကိုမှောက်၍ ထိုခွက်အပေါ် အရာတစ်ခုကို ထည့်လိုက်လျှင် မည်သည့်အရာမျှ မတင်ရှိဘဲ အပြင်သို့ ထွက်ကျလာဘိ သကဲ့သို့ ၎င်းသူ၏ နှလုံးသားသည် ဖြစ်သွားပေမည်။ ထို့ကြောင့် မည်သည့်ကောင်းမှုကုသိုလ်တစ်ခုနှင့် မှန်မြတ်သော အချက်ကိစ္စရပ်တစ်ခုမဆို ၎င်း၏ နှလုံးသားအတွင်း၌ တည်ရှိနေမည် မဟုတ်တော့ပေ။ ထိုအချိန်၌ ၎င်းသူ၏ စိတ်နှလုံးသားသည်

لَايَعْرِفُ مَعْرُوْفًا وَّلَايُنْكِرُ مُنْكَرًا

ယခု ထိုသူသည် ကောင်းမှုကိုလည်း ကောင်းမှုဟူ၍လည်းကောင်း၊ မကောင်းမှုကိုလည်း မကောင်းမှုဟူ၍လည်းကောင်း မမှတ်ယူတော့ပေ။

သို့သာမက ပြစ်ချက်ကို ကောင်းသောအရာ၊ မကောင်းမှုကို ကောင်းမှု၊ ပြစ်မှုဒုစရိုက်ကို ‘စဝါးဗ်’ ရရှိမည့်အရာဟူ၍ ပြောင်းပြန် မှတ်ယူသွားလေတော့သည်။ ထို့နောက် မိမိ၏ ဆိုးသွမ်းမိုက်မဲမှုအပေါ် သာပို၍ ဆက်လက်တိုးကာ တိုးမြဲအတိုင်း တိုးနေမည်သာ ဖြစ်ချေတော့သည်။ ဤသည် ၎င်းသူ ပြုလုပ်ခဲ့သော ပြစ်မှုဒုစရိုက်၏ လက်ငင်းကမ္ဘာလောက၌မှာပင် ရရှိမည်ဖြစ်သော ပြစ်ဒဏ် ဖြစ်ပေသည်။

အချို့သော အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင် အကြီးအကဲများက မိန့်တော်မူထားသည့်မှာ-

اِنَّ مِنْ جَزَاءِ الْحَسَنَةِ الْحَسَنَةُ بَعْدَهَا وَاِنَّ مِنْ جَزَاءِ السَّيِّئَةِ السَّيِّئَةُ بَعْدَهَا

ကောင်းမှုကုသိုလ်တစ်ခု၏ လက်ငင်းအကျိုးတရားတစ်ခုမှ ထိုကောင်းမှုကို ပြုလုပ်ပြီးနောက် ၎င်းသူသည် အခြားသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတစ်ခုပြုရန် စွမ်းအားကို ရရှိပေသည်။ ဤကဲ့သို့ပင် ပြစ်မှုဒုစရိုက်တစ်ခု၏ လက်ငင်းပြစ်ဒဏ်တစ်ခုမှာ ယင်းပြစ်မှုကို ပြုပြီးသည့်နောက် အခြားသော ပြစ်မှုဒုစရိုက်တစ်ခုကိုလည်း ထပ်မံပြုလုပ်ချင်စိတ် ပေါ်ပေါက်လာပေသည်။ နာခံမှုများနှင့် ဒုစရိုက်များအတွင်း၌ ဆွဲငင်ခြင်း၏ အင်အားရှိကြောင်းကို သိရှိရပေသည်။

ကုသိုလ်ကောင်းမှုတစ်ခုသည် အခြားသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတစ်ခုကို ဖိတ်ခေါ်၍ မကောင်းမှုတစ်ခုသည် အခြားသော မကောင်းမှုနှင့် ပြစ်မှုဒုစရိုက်ကို အတူတကွ ယူဆောင်လာပေသည်။

ဗနီအိစ္စရာအီလ်လူမျိုးတို့၏ ပဋိညာဉ်ချိုးဖောက်ခြင်း၏ လက်ငင်းပြစ်ဒဏ်သည် နိယာမသဘောတရားနှင့်အညီ ဤသို့ ရရှိခဲ့လေသည်။ ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်မှ ကင်းဝေးခဲ့ရလေသည်။ ထိုအချက်သည် လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှု ရရှိရန်အတွက် အကြီးကျယ်ဆုံးသော အကြောင်းခံဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ၎င်းသူတို့၏ စိတ်နှလုံးသားသည် ခက်ထန်မာကျောခဲ့သည်။ ခက်ထန်မာကျောခြင်း၏ အတိုင်းအတာသည် ဤအခြေအနေထိတိုင် ရောက်ရှိခဲ့လေသည်။

يُحَرِّفُوْنَ الْكَلِمَ عَنْ مَّوَاضِعِه

ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အာယသ်တော်များကို ၎င်းတို့၏ မူရင်းနေရာများမှ ရွှေ့ပြောင်းကြသည်။ *[၅ း ၁၃]*

ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မိန့်မြွက်ချက်များအား ကပြောင်းကပြန် ပြုလုပ်ကြသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ စကားလုံးများအတွင်း၌ ပြုလုပ်ပြီး တစ်ခါတစ်ရံ အဓိပ္ပာယ်များ၌ ပြုလုပ်ကာ တစ်ခါတစ်ရံ ရွတ်ဖတ်မှု၌ ပြုလုပ်ကြလေသည်။ ကပြောင်းကပြန် ပြုလုပ်ခြင်း၏ ပုံစံများအားလုံးကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် ဟဒီးစ်ကျမ်းများ၌ တင်ပြထားပေသည်။ အနည်းငယ် ကပြောင်းကပြန် ပြုလုပ်ထားခြင်း အကြောင်း မျက်မှောက်ခေတ်၌ရှိသော အချို့အရှေ့တိုင်းသား အီစာအီတို့သည် ဝန်ခံထားကြပေသည်။

[သဖ်စီရေအွတ်စ်မာနီး]

နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝိညာဉ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်ခံရခြင်း၏ အကြောင်းတရားမှာ-

وَنَسُوْا حَظًّا مِّمَّا ذُكِّرُوْا بِه

၎င်းအပြင် ထိုသူတို့သည် မိမိတို့အား ဆုံးမထားသော အဆုံးအမတရားများအနက်မှ အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုကိုလည်း မေ့လျော့ပစ်ခဲ့ကြလေသည်။ *[၅ း ၁၃]*

တစ်ဖန် ထိုပြစ်ဒဏ်သည် ၎င်းသူတို့၏ အတွင်းဝယ် ထပ်ချပ်မကွာ ဆွဲကပ် လိုက်ပါလျက်ရှိနေသော ပုံစံကဲ့သို့ဖြစ်ကြောင်းကို မိန့်တော်မူထားသည်မှာ

وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلٰى خَآئِنَةٍ مِّنْهُمْ اِلَّا قَلِيْلًا مِّنْهُمْ

အမှန်စင်စစ် အသင်သည် ၎င်းတို့အနက် အချို့သော သူတို့မှအပ ကျန်လူများ၏ သစ္စာဖောက်မှု တစ်ခုခုကို အမြဲပင် ကြားသိလျက်ရှိနေပေမည်။ *[၅ း ၁၃]*

အချို့သော သူတို့မှအပ ဟူသည် ဟဇရတ်အဗ်ဒုလ္လားဟ် ဗင်န် စလားမ် ؓ ကဲ့သို့သော သူများ ဖြစ်သည်။ အကြင်သူသည် ပထမက ကျမ်းရ ဒီးန်သာသနာအပေါ်၌ တည့်ရှိ၍ တစ်ဖန် စစ်မှန်သော မွတ်စ္စလင်မ်များ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။

ဗနီအိစ္စရာအီးလ်လူမျိုးတို့၏ မကောင်းသော ပြုလုပ်မှုများနှင့် စာရိတ္တချွတ်ချော်တိမ်းပါးမှုတို့၏ အကြောင်းသည် တင်ပြပါအဆင့်ထိသို့တိုင် ရောက်ရှိနေပေသည်။ မြင်ပသဏ္ဍာန်အားဖြင့် ကြည့်ရှုလျှင် ထိုအချက်အလက်များကို ထောက်ရှု၍ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ဘက်မှ ၎င်းတို့အား အဆုံးစွန်ထိ ရွံရှာ မုန်းတီး၍ သေးသိမ်စွာဖြင့် ဆက်ဆံမှုပြုရန်၊ အပါးတော်သို့ ချဉ်းကပ်ခွင့်မပြုရန် လိုလားချက်များ ပေါ်ပေါက် လာနိုင်စရာအကြောင်း ရှိပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် အာယသ်တော်၏ အဆုံးဝါကျ၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ က ဤသို့ လမ်းညွှန်ပြသလိုက်ပေသည်။

فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ

သို့ရာတွင် အသင်သည် ၎င်းတို့အား ခွင့်လွှတ်ပါလေ။ ထို့အပြင် ၎င်းတို့ဘက်မှ မျက်နှာလွှဲရှောင်ပါလေ။ ကေန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကောင်းမှုပြုသောသူတို့အား ချစ်ကြည်မြတ်နိုးတော်မူလေသည်။ *[၅ း ၁၃]*

၎င်းတို့အား ရှုံ့ရှာမုန်းတီးသော ပုံပန်းသဏ္ဌာန်ကို မပြသလေနှင့်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကောင်းမှုပြုသော သူတို့အား ချစ်ကြည်မြတ်နိုးတော်မူသည်။ အလိုသဘောမှာ ၎င်းတို့သည် ဤကဲ့သို့သော အခြေအနေများအဖြစ် တည်ရှိနေသည့် အကြောင်းများကြောင့် မိမိ၏ ဗီဇသဘောသဘာဝအပေါ် စိတ်လိုက်မာန်ပါ မပြုလေနှင့်။ ဆိုလိုသည်မှာ အပြန်အလှန် မုန်းတီးခြင်း၏ အပြုအမူမျိုးကို မပြုလေနှင့်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးသား ခက်ထန်မာကျောမှုနှင့် အသိအာရုံများ ကင်းမဲ့သွားပြီးသည့်နောက် ဆိုဆုံးမစကားတို့သည် ယင်းသူတို့အဖို့ အကျိုးပြုစေခြင်းမှ ကင်းဝေးနေလင့်ကစား တရားမျှတမှုနှင့် မွန်မြတ်သော ဆက်ဆံမှုမျိုးဖြင့် ဆက်ဆံရန် ဖြစ်သည်။ ဤအရည်အချင်းနှစ်ရပ်သည် ဤသို့ အဖိုးအနဂ္ဃထိုက်တန်သည်မှာ ၎င်းသူတို့၏ စိတ်နှလုံးသားအတွင်းဝယ် ခံစားမှုပေါ်ပေါက်လာသည်ဖြစ်စေ မပေါ်ပေါက်လာသည်ဖြစ်စေ ယင်းအရည်အချင်းနှစ်ရပ်ကြောင့် ခံစားမှုအာရုံပေါ်ပေါက်လာနိုင်ပေသည်။ မည်သည့်အခြေအနေ၌မှာပင်ဖြစ်စေ မိမိ၏ အကျင့်စာရိတ္တနှင့် ဆက်ဆံမှုများကို မှန်ကန်ကောင်းမွန်စွာ ထားရှိရန် အရေးကြီးပေသည်။ ပြေပြစ်ကောင်းမွန်စွာ ဆက်ဆံသော အပြုအမူကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် နှစ်သက်တော်မူပေသည်။ ထိုအရည်အချင်းများကို အကြောင်းခံ၍ မွတ်စ္စလင်မ်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် သာပိုနီးကပ်မှုကို ရရှိလျက် ရှိနေမည်သာ ဖြစ်သည်။

وَمِنَ الَّذِيْنَ قَالُوْا اِنَّا نَصٰرٰى

ထိုနည်းတူစွာ ငါအသျှင်မြတ်သည် မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိ ကျွန်ုပ်တို့သည် နစ္စရာနီများ ဖြစ်ကြသည်ဟူ၍ ပြောဆိုကြကုန်သော သူတို့ထံမှလည်း ပဋိညာဉ်ကို ယူတော်မူခဲ့လေသည်။ *[၅ း ၁၄]*

ဤအာယသ်တော်၏ အလျှင်အာယသ်တော်၌ ယဟူဒီတို့၏ ပဋိညာဉ်ချိုးဖောက်ခြင်းနှင့် ၎င်းတို့အပေါ် ကျရောက်ခဲ့သော ပြစ်ဒဏ်အကြောင်းကို တင်ပြထားပေသည်။ ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ နစ္စရာနီတို့၏ အချို့အကြောင်းကို တင်ပြထားပေသည်။

အီစာ အီဂိုဏ်းဂဏများအတွင်း ရန်ငြိုးမှုများ ထားခြင်းအကြောင်း

ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ အလ္လာဟအသျှင်မြတ်သည် အီစာအီလူမျိုးတို့ ပဋိညာဉ်ကို ချိုးဖောက်ခြင်းကြောင့် ၎င်းတို့၏အကြားဝယ် ‘ကေယာမသ်’နေ့ထိတိုင် မိမိတို့၏ အချင်းချင်းကြား၌ ရန်ငြိုး၊ ရန်စွယ်ထည့်သွင်းထားလိုက်ကြောင်းဟူသော ပြစ်ဒဏ်ကို တင်ပြထားပေသည်။

ဤပြစ်ဒဏ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မျက်မှောက်ခေတ်ရှိ အီစာအီလူမျိုးတို့၏ အခြေအနေများအား လေ့လာသုံးသပ်ပါက အချင်းချင်းကြား ညီညွတ်စွာ နေထိုင်ကြခြင်းကို တွေ့မြင်ရခြင်းကြောင့် သံသယရှိနိုင်ပေသည်။ အဖြေကား မည်သို့နည်း။ အဖြေမှာ ဤသည် အမှန်စင်စစ် အီစာအီလူမျိုးများ ဖြစ်ကြသောသူများနှင့် အီစာအီဘာသာအပေါ် လိုက်နာသောသူများ၏ အခြေအနေများဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အကြင်အီစာအီလူမျိုးတို့သည် မိမိတို့၏ ဘာသာသာသနာအား စွန့်လွှတ်၍ မိဋ္ဌိပမာ ဖြစ်သွားသောသူများလည်း ရှိကြသည်။ ၎င်းတို့သည် စင်စစ် မျိုးနွယ်အုပ်စုအရ မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိအီစာအီလူမျိုးများဟူ၍ ကြွေးကြော်နေလင့်ကစား အီစာအီလူမျိုးတို့၏ မာတိကာစာရင်းမှ ထုတ်ပယ်ခြင်းခံရထားရပေသည်။ ဤကဲ့သို့သော အီစာအီလူတန်းစားများကြားအတွင်း၌လည်း ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ကွဲပြားမှုနှင့် အချင်းချင်းကြား မုန်းတီးမှု မရှိသည်ဟုဆိုလျှင်လည်း ဤအထက်တင်ပြပါ အာယသ်တော်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ရှိနေမည် မဟုတ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကွဲပြားမှုသည် ဘာသာရေးအပေါ်၌သာ အခြေခံလျက်ရှိနေပေသည်။ ဘာသာရေး၊ သာသနာရေး မရှိမူ ကွဲပြားမှုသည်လည်း အဘယ်မှာလျှင် ရှိနိုင်အံ့နည်း။ အာယသ်တော်အတွင်း၌ တင်ပြထားသော လူတန်းစားသည် ဘာသာရေးရာအရ အီစာအီဖြစ်သော လူမျိုးများနှင့်စပ်လျဉ်းသောသူများ ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းတို့အချင်းချင်းကြား ကွဲပြားခြားနားခြင်းမှာ ထင်ရှားလှပေသည်။

ဗိုင်သွာဝီကျမ်း၏ ဟာရှိယာဟ်၌ သိုက်စီးရဲထံမှ ဆင့်ပြန်ထားသည်မှာ အီစာအီလူမျိုးတို့အတွင်း၌ အဓိက ဂိုဏ်းဂဏ (၃) စု ရှိပေသည်။

① نَسْطُورِيَّة ‘နစ်သူရီယားဟ်’ (အကြင်သူတို့သည် ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သားတော်ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ကြသည်။)

② يَعْقُوبِيَّة ‘ယအ်ကူဗီယားဟ်’ (အကြင်သူတို့သည် ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام ကိုယ်တော်တိုင်ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့်အတူ တစ်ဆူတည်း တည်ရှိနေသည်ဟူ၍ မှတ်ယူကြလေသည်။)

③ مَلْكَائِيَّة ‘မလ်ကာအီးယာဟ်’ (အကြင်သူတို့သည် ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام ကို ဘုရားသုံးဆူထဲမှ တစ်ဆူဟူ၍ မှတ်ယူကြလေသည်။

ဤမျှခန့် ယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာကဏ္ဍ၌ ကွဲပြားခြင်းကြောင့် အချင်းချင်းကြား၌ ရန်ငြိုးရန်စွယ်မုချ ရှိနေမည်မှာ ထင်ရှားလှပေသည်။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆

يٰاَهْلَ الْكِتٰبِ قَدْ جَآءَكُمْ رَسُوْلُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيْرًا
مِّمَّا كُنْتُمْ تُخْفُوْنَ مِنَ الْكِتٰبِ وَيَعْفُوْا عَنْ
كَثِيْرٍ ؕ قَدْ جَآءَكُمْ مِّنَ اللّٰهِ نُوْرٌ وَّ كِتٰبٌ مُّبِيْنٌ ۝١٥

၅ : ၁၅ ။ ။ အို၊ ရှေးအတိတ်ကျမ်းဂန် ရရှိသူအပေါင်းတို့၊ ငါအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော် (မိုဟမ္မဒ်) သည် အသင်တို့ထံသို့ မုချဧကန် ရောက်ရှိလာခဲ့ချေပြီ။ ထိုရစူလ်တမန်တော်သည် (သောင်ရေးသ်နှင့် အင်န်ဂျီးလ်) ကျမ်းထဲမှ အသင်တို့ ထိမ်ချန်လျှို့ဝှက် ဖုံးအုပ်ထားခဲ့သော အရာများအနက် များစွာသော အရာတို့ကို အသင်တို့အား ရှင်းလင်းထင်ရှားစွာ ထုတ်ဖော်ပြသလေသည်။ ၎င်းပြင် များစွာသော အချက်တို့ကိုမူ အပြစ်မယူဘဲ ခွင့်လွှတ်လေသည်။

အသင်တို့ထံသို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ (ထွန်းလင်းတောက်ပသော) အလင်းရောင် (သို့မဟုတ်) နဗီတမန်တော် (မိုဟမ္မဒ်) နှင့်တကွ ထင်ရှားလှစွာသော (ကုရ်အာန်) ကျမ်းတော်မြတ်သည် ဧကန်စင်စစ် ရောက်ရှိလာခဲ့ချေပြီ။

(တစ်နည်း) အသင်တို့ထံသို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ နူရ်အလင်းရောင်တည်းဟူသော ထင်ရှားသော (ကုရ်အာန်) ကျမ်းတော်မြတ်သည် ဧကန်စင်စစ် ရောက်ရှိလာခဲ့ချေပြီ။

يَّهْدِيْ بِهِ اللّٰهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهٗ
سُبُلَ السَّلٰمِ وَيُخْرِجُهُمْ مِّنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ
بِاِذْنِهٖ وَيَهْدِيْهِمْ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ۝١٦

၅ : ၁၆ ။ ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထို (ကုရ်အာန်) ကျမ်းတော်မြတ်ဖြင့် မိမိ၏ နှစ်သက်မှုကို လိုက်နာသောသူတို့အား ငြိမ်ချမ်းသာယာခြင်း၏ လမ်းများကို ပြသတော်မူ၏။ ၎င်းပြင် ယင်းသူတို့အား မိမိ၏ အမိန့်တော်နှင့် (သို့မဟုတ်) မိမိ၏ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားတော်မူသော ဥပဒေစည်းမျဉ်းအတိုင်း 'ကုဖွ်ရ်' (သွေဖည်ခြင်း) တည်းဟူသော အမှောင်ထုကြီးအတွင်းမှ (အစ္စလာမ်တည်းဟူသော) အလင်းရောင်သို့ ထုတ်ယူပို့ဆောင်တော်မူ၏။ ၎င်းပြင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အား ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော တရားလမ်းကိုလည်း ပြသတော်မူသည်။

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِيْنَ قَالُوْۤا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْمَسِيْحُ ابْنُ مَرْيَمَ ؕ
قُلْ فَمَنْ يَّمْلِكُ مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا اِنْ اَرَادَ اَنْ يُّهْلِكَ
الْمَسِيْحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَاُمَّهٗ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ جَمِيْعًا ؕ

وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ؕ يَخْلُقُ
مَا يَشَآءُ ؕ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيْرٌ ⑰

၅ : ၁၇ ။ ။ 'အလ္လာဟ်' ဟူသည် ကေန်မလွဲ 'မရ်ယမ်' ၏သားတော် 'မစီးဟ်' (အီစာ) ပင်ဖြစ်သည်ဟူ၍ ပြောဆိုကြကုန်သော သူတို့သည် ကေန်စင်စစ် သွေဖည်ငြင်းပယ်သူများ ဖြစ်ခဲ့ကြချေပြီ။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (ထိုသူတို့အား ဤသို့) ချေပပြောဆိုပါလေ။ (အို၊ အချင်းတို့) သို့ဖြစ်လျှင် အကယ်၍သာ အကြင်အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် 'မရ်ယမ်' ၏သားတော် 'မစီးဟ်' ကိုလည်းကောင်း၊ ထို 'မစီးဟ်' ၏ မယ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာမြေဝယ် ရှိရှိသမျှ အားလုံးတို့ကိုလည်းကောင်း ဖျက်ဆီးလိုတော်မူပါလျှင် ထိုအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်၌ တစ်စုံတစ်ရာ ဝင်ရောက်စွက်ဖက် ကန့်ကွက်နိုင်သူကား မည်သူရှိသနည်း။ အမှန်စင်စစ် မိုးကောင်းကင်များကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာမြေကြီးကိုလည်းကောင်း၊ မိုးနှင့်မြေကြားရှိ အရာဝတ္ထု အားလုံးတို့ကိုလည်းကောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင် စိုးပိုင်တော်မူသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိအလိုရှိရာကို ဖန်ဆင်းတော်မူသည်။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

وَقَالَتِ الْيَهُوْدُ وَالنَّصٰرٰى نَحْنُ اَبْنٰٓؤُا اللّٰهِ وَاَحِبَّآؤُهٗ ؕ قُلْ فَلِمَ
يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوْبِكُمْ ؕ بَلْ اَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ ؕ يَغْفِرُ لِمَنْ يَّشَآءُ
وَيُعَذِّبُ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا
بَيْنَهُمَا ؗ وَاِلَيْهِ الْمَصِيْرُ ⑱

၅ : ၁၈ ။ ။ ၎င်းပြင် ယဟူဒီတို့သည်လည်းကောင်း၊ ခရစ်ယာန်တို့သည်လည်းကောင်း၊ 'ငါတို့သည်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သားတော်များဖြစ်ကြသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်များလည်း ဖြစ်ကြသည်' ဟူ၍ ပြောဆိုကြ၏။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၎င်းတို့အား ဤသို့) မေးမြန်းပါလေ။ '(အချင်းတို့) ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် အဘယ်ကြောင့် အသင်တို့အား အသင်တို့၏ အပြစ်များကြောင့် ပြစ်ဒဏ်စီရင်တော်မူပါသနည်း။ အမှန်မှာ အသင်တို့သည်လည်း ထိုအသျှင်မြတ် ဖန်ဆင်းတော်မူသည့် (လူသားများ) အနက်မှ သာမန်လူများပင် ဖြစ်ကြပေသည်။' ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိအလိုရှိတော်မူသော သူကို လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူ၍ မိမိအပြစ်ဒဏ်ပေးလိုတော်မူသောသူကို အပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူ၏။ အမှန်စင်စစ် မိုးများနှင့် ကမ္ဘာမြေကြီးကိုလည်းကောင်း၊ ထိုမိုးနှင့် မြေ၏စပ်ကြားတွင် ရှိရှိသမျှသော အရာများကိုလည်းကောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် စိုးပိုင်တော်မူသည်။ ၎င်းပြင် (လူခပ်သိမ်းတို့သည်) ထိုအသျှင်မြတ်ဘက်တော်သို့သာလျှင် ပြန်လည်ရောက်ရှိကြရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အို, ရှေ့အတိတ်ခေတ် ကျမ်းဂန်ရရှိထားကြသော (ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီ) အပေါင်းတို့၊ ငါအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော် (မိုဟမ္မဒ်) သည် အသင်တို့ထံသို့ မုချကေန် ရောက်ရှိလာခဲ့ချေပြီ။ ထိုရစူလ်တမန်တော် (၏ ပြည့်ဝသော အိလ်မ်အသိပညာ၏ အခြေအနေ) သည် (သောင်ရားသ်နှင့် အင်န်ဂျီးလ်) ကျမ်း (၏ စာမူများ) ထဲမှ အသင်တို့ ထိမ်ချန်လျှို့ဝှက် ဖုံးအုပ်ထားခဲ့သော အရာများအနက် များစွာသော အရာတို့ကို (အကြင်အချက်အလက်များအား ပြင်ပသဏ္ဌာန်အားဖြင့်ကြည့်လျှင် ဆည်းပူးထိုက်သော ပညာရပ်များမဟုတ်ဟူ၍ မှိန်ဆိုထားနေလင့်ကစား ‘ဝဟီ’ဗျာဒိတ်တော် သက်သက်ဖြင့်သာ သိရှိတော်မူ၍ ရှရီအသ်သာသနာတော်အရ အကျိုးရှိမည့် အသွင်ဟန်ဖြင့်သာ ထုတ်ဖော်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။) အသင်တို့အား ရှင်းလင်းထင်ရှားစွာ ထုတ်ဖော်ပြသလေသည်။ (ပညာပြည့်စုံမှုနှင့် စာရိတ္တမြင့်မြတ်မှု၏ အခြေအနေမှာ အသင်တို့ ထိမ်ချန်ထားသော အရာများစွာထဲမှ) ၎င်းပြင် များစွာသော အချက်တို့ကိုမူ (သိရှိနားလည်ပါလျက်နှင့် မွန်ရည်သော စာရိတ္တကြောင့် ထိုအချက်များအား ထုတ်ဖော်ခြင်းမှ) အပြစ်မယူဘဲ ခွင့်လွှတ်လေသည်။

(ထိုအချက်များအား ဖွင့်ဟပြောဆိုရာ၌ တရားတော်ရေးဆိုင်ရာ ကြောင်းကျိုးတစ်စုံတစ်ရာမျှမရှိဘဲ အသင်တို့အဖို့ သေးသိမ်မှုချည်းသာ ဖြစ်နေပေမည်။ ဤသို့ ပြည့်ဝသော အိလ်မ်အသိပညာရှိခြင်းသည် နဗီဖြစ်ခြင်း၏ အထောက်အထားဖြစ်၍ စာရိတ္တမြင့်မြတ်ခြင်းသည် ထိုအချက်အား အားဖြည့်လေးနက်စေသော အရာဖြစ်သည်။ ထိုရှင်းလင်းချက်မှ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ အခြားသော ‘မိုအ်ဂျေဇာဟ်’ များအပြင် အသင်တို့နှင့် ဤကဲ့သို့ ပြုမူဆက်ဆံခြင်းသည်လည်း တမန်တော်မြတ် ﷺ အား နဗီဖြစ်ကြောင်း အတည်ပြုရန်အတွက် လုံလောက်ကြောင်းကို သိရှိရပေသည်။ ထိုရစူလ်တမန်တော်၏ အကြောင်းခံဖြင့်) အသင်တို့ထံသို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ထံတော်ပါးမှ ‘နူရ်’အလင်းရောင်တည်းဟူသော ထင်ရှားသော (ကုရ်အာန်) ကျမ်းတော်မြတ်သည် ကေန်စင်စစ် ရောက်ရှိလာခဲ့ချေပြီ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထို (ကုရ်အာန်) ကျမ်းတော်မြတ်ဖြင့် မိမိ၏ နှစ်သက်မှုကို လိုက်နာသောသူတို့အား ငြိမ်းချမ်းသာယာခြင်း၏ လမ်းများကို ပြသတော်မူ၏။ (‘ဂျန္နသ်’သို့သွားရောက်ရန် ညွှန်ကြားပြသထားသော ယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍများနှင့် ‘အအ်မားလ်’ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍရပ်တို့၏ နည်းလမ်းများ ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပြည့်ဝသော ငြိမ်းချမ်းသာယာမှုသည် ‘ဂျန္နသ်’အတွင်း၌မှာသာ ရရှိနိုင်ပေသည်။ ထိုနေရာ၌ လျော့နည်းသွားခြင်းလည်း မရှိသကဲ့သို့ ပပျောက်သွားမည့် စိုးရိမ်ချက်လည်းမရှိပေ။)

၎င်းပြင် ယင်းသူတို့အား မိမိ၏ အမိန့်တော်နှင့် (သို့မဟုတ်) မိမိ၏ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားတော်မူသော ဥပဒေစည်းမျဉ်းအတိုင်း ကာဖိရ် (သွေဖည်ခြင်း) နှင့် (ဒုစရိုက်မှုပြုခြင်း) တည်းဟူသော အမှောင်ထုကြီးအတွင်းမှ (အစ္စလာမ်တည်းဟူသော (အီမာန်နှင့် နာခံခြင်း) အလင်းရောင်သို့ ထုတ်ယူပို့ဆောင်တော်မူ၏။ ၎င်းပြင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အား (အမြဲတစေ) ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော တရားလမ်းကို

လည်း ပြုသတော်မူသည်။ 'အလ္လာဟ်'ဟူသည် ကေန်မလွဲ မရ်ယမ်၏ သားတော် မစီးဟ် (အီစာ) ပင် ဖြစ်သည်ဟူ၍ ပြောဆိုကြကုန်သော သူတို့သည် ကေန်စင်စစ် သွေဖည်ငြင်းပယ်သူများ ဖြစ်ခဲ့ကြချေပြီ။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (ထိုသူတို့အား ဤသို့ ချေပ) ပြောဆိုပါလေ။ (အို၊ အချင်းတို့) သို့ဖြစ်လျှင် အကယ်၍သာ အကြင်အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (အသင်တို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဟူ၍ လုံးဝ မှတ်ယူထားသော) 'မရ်ယမ်' ၏ သားတော် 'မစီးဟ်'ကိုလည်းကောင်း၊ ထို'မစီးဟ်'၏ မယ်တော် (မရ်ယမ်သခင်မ) ကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာမြေဝယ် ရှိရှိသမျှ အားလုံးတို့ကိုလည်းကောင်း (သေကြေ) ဖျက်ဆီးလိုတော်မူပါလျှင် ထိုအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်၌ တစ်စုံတစ်ရာ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နိုင်သူကား မည်သူရှိသနည်း။ (၎င်းတို့ကို သေကြေပျက်စီးစေခြင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တန်ခိုးတော်အာဏာစက်အတွင်း၌ ရှိသည်ကိုပင် အသင်တို့ ယုံကြည်လက်ခံထားကြပါမူ အကြင်သူ၏ ပျက်စီး၊ သေဆုံးစေခြင်း ခံရခြင်းသည် အခြားသော အသျှင်၏ လက်ဝယ်တော်အတွင်း၌ တည်ရှိနေမူ ထိုအရာသည် မည်ကဲ့သို့ ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်းခံထိုက်သောအသျှင် ဖြစ်နိုင်အံ့နည်း။ ထိုရှင်းလင်းချက်မှ 'မစီးဟ်'၏ ခိုဒါဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်ချက်သည် ပျက်သွားပေသည်။) အမှန်စင်စစ် (ကေန် ခိုဒါဖြစ်သော အားလုံးသော အရာများ၏ ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်းကို ခံထိုက်တော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ ဂုဏ်အရှိန်အဝါတော်မှာ) မိုးကောင်းကင်များကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာမြေကြီးကိုလည်းကောင်း၊ မိုးနှင့်မြေကြားရှိ အရာဝတ္ထုအားလုံးတို့ကိုလည်းကောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင် စိုးပိုင်တော်မူသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိအလိုရှိရာကို ဖန်ဆင်းတော်မူသည်။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

၎င်းပြင် ယဟူဒီတို့သည်လည်းကောင်း၊ နစ္စရာနီတို့သည်လည်းကောင်း၊ (နှစ်ဖွဲ့စလုံးသည်) 'ငါတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သားတော်များဖြစ်ကြသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်များလည်း ဖြစ်ကြသည်'ဟူ၍ ပြောဆိုကြ၏။ (အလိုသဘောမှာ ကျွန်ုပ်တို့သည် နဗီတမန်တော်များ၏ သားစဉ်မျိုးဆက်အတွင်း၌ ပေါက်ဖွားလာသည့်အတွက်ကြောင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်ပါးဝယ် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ သီးသန့်အခွင့်ထူးများ ရှိပေသည်။ အကြောင်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့ ပြစ်မှုဒုစရိုက်ပြုမည်ဆိုလျှင် အခြားသောသူများကို အမျက်တော်ရှသကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်တို့အား အမျက်တော်မရှပေ။ ဖခင်တစ်ဦးသည် မိမိသား မနာခံမှုအပေါ် မနှစ်မြို့မှုဖြစ်ခြင်းသည် အခြားသောသူများ ပြုကျင့်သည်ထက် သာပိုမှုမရှိသော ပမာကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ၎င်းသူတို့၏ ဤမှားယွင်းသော တွေးခေါ်မှုကို ချေပရန်အတွက် တမန်တော်မြတ် ﷺ အား မိန့်တော်မူသည်မှာ) အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၎င်းတို့အား ဤသို့) မေးမြန်းပါလေ။ '(အချင်းတို့) ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် အဘယ်ကြောင့် အသင်တို့အား အသင်တို့၏ အပြစ်များကြောင့် (အာခိရတ်တွင်) ပြစ်ဒဏ်စီရင်တော်မူပါသနည်း။ (အကြင်အပြစ်ဒဏ်အားလည်း ခံစားထိုက်ပေသည်။ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့သည်

لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ اِلَّآ اَيَّامًا مَّعْدُوْدَةً

(ထို့ပြင် ယင်းယဟူဒီတို့က ငရဲမီးသည် ကျွန်ုပ်တို့ကို ရေတွက်ထားသော နေ့ရက်အနည်းငယ်မှ အပ ကာလကြာမြင့်စွာ အလျဉ်းထိရောက်မည်မဟုတ်ပေ) *[၂ : ၈၀]*

ဟူ၍ ပြောဆိုသမှု ပြုခဲ့ကြသည်။ ဟဇရတ်အီစာ၏ ကိုယ်တော်တိုင် မိန့်မြွက်ချက်သည်လည်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အတွင်း၌ ပါရှိထားသည်။

اِنَّهٗ مَنْ يُّشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ

ကေန်စင်စစ် မည်သူမဆို တစ်စုံတစ်ရာကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တွဲဖက်နှိုင်းယှဉ်ကိုးကွယ်ပါလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုကဲ့သို့သောသူ၏အဖို့ 'ဂျန္နသ်'သုခဘုံကို ကေန်မုချ ပိတ်ပင်ထားတော်မူမည်။ *[၅ : ၇၂]*

ဤသည် နစ္စရာနီတို့ ပြောဆိုခဲ့သော မဟုတ်တရားသော ပြောဆိုမှုကြောင့် ဖြစ်သည်။

အချုပ်မှာ နောင်အာခေရသ်၌ 'အဇာဗ်'အပြစ်ဒဏ်ခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း အသင်တို့ကိုယ်တိုင် ဖွင့်ဟဝန်ခံကြသည်ဆိုလျှင် 'ဖခင်တစ်ဦးသည် မိမိ၏သား သို့မဟုတ် ချစ်မြတ်နိုးသူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုလည်း ပြစ်ဒဏ်ခတ်နိုင်ပါ၏လော'ဟူသော အချက်၏ အဖြေသည် အဘယ်မှာနည်း။ ဤအတွက်ကြောင့် မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သားသမီးများဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုခြင်းသည် မှားယွင်းသော ပြောဆိုချက်သာ ဖြစ်သည်။

'အချို့သော အချိန်အခါမျိုး၌ ဖခင်သည် မိမိတို့၏ သားသမီးများကို ယဉ်ပါးလိမ္မာလာစေရန်အတွက် စည်းကမ်းအရ ရိုက်နှက်မှုပြုတတ်ကြပေသည်။ သို့ရှိရာ ရိုက်နှက်ဆုံးမခံရခြင်းသည် သားသမီးမဟုတ်ဟူ၍ ပြောဆိုမရပေ'ဟူသော အချက်ဖြင့်လည်း သံသယဝင်ကောင်း ဝင်နိုင်ပေသည်။ အကြောင်းမှာ ဖခင်ဘက်မှ ပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်းသည် နောက်နောင်ကို ဤကဲ့သို့ မပြုလုပ်ရန် ယဉ်ကျေးမှုအရ အပြစ်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ နောင်အာခေရသ်၌ ယဉ်ကျေးမှုအရ အပြစ်ဒဏ်ပေးရမည့်နေရာနှင့် အခွင့်အခါလည်း ရှိမည်မဟုတ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုနေရာဌာနသည် ပြုကျင့်ဆောက်တည်ရမည့် ဌာနမဟုတ်ဘဲ အစားပေးခြင်းခံရမည့် နေရာဌာနဖြစ်သည်။ ထိုလောက၌ 'ယဉ်ကျေးမှုစနစ်'ဟူ၍ ပြောဆိုရအောင် အချက်တစ်ချက်အား ပြုမူရန်နှင့် တားမြစ်ခြင်းတို့သည်လည်း တစ်စုံတစ်ရာမျှ ဖြစ်နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် ထိုနေရာဌာန၌ ပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်းသည် သီးသန့်ပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဖခင်တစ်ဦးမှ သားသမီးများနှင့် မိမိချစ်မြတ်နိုးသောသူများကို ရိုက်နှက်ဆုံးမသည့်အချက်နှင့် လုံးဝဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါး၌ အသင်တို့အဖို့ သီးသန့်အဆင့်အတန်းများရှိနေခြင်း၏ အချက်သည် မဟုတ်ကြောင်းကို သိရှိရပေသည်။) အမှန်မှာ အသင်တို့သည်လည်း ထိုအသျှင်မြတ် ဖန်ဆင်းတော်မူသည့် လူသားများ) အနက်မှ သာမန်လူများပင် ဖြစ်ကြပေသည်။' ထိုအသျှင်

မြတ်သည် မိမိအလိုရှိတော်မူသောသူကို လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူ၍ မိမိအပြစ် ဒဏ်ပေးလိုတော်မူသော သူကို အပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူ၏။ အမှန်စင်စစ် မိုးများနှင့် ကမ္ဘာမြေကြီးကိုလည်းကောင်း၊ ထိုမိုးနှင့် ကမ္ဘာမြေကြီးစပ်ကြားတွင် ရှိရှိသမျှသော အရာများကိုလည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်သို့သာလျှင် ပြန်လည်ရောက်ရှိကြရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ (ထိုအသျှင်မြတ်၏ ထံပါးတော်မှအပ အခြားမည်သည့်ခိုလှုံရာဌာနတစ်ခုမျှပင် ရှိမည်မဟုတ်ပေ။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

ဤအာယသ်တော်မြတ်အတွင်း၌ နစ္စရာနီတို့၏ အဆိုတစ်ခုကို ချေဖျက်ထားပေသည်။ အကြင်ပြောဆိုချက် ၎င်းတို့နစ္စရာနီလူမျိုးထဲမှ ဂိုဏ်းဂဏတစ်ဖွဲ့က ပြောဆိုထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းတို့၏ ယုံကြည်ချက်ဖြစ်သည်။ ဟဇရသ်မစီးဟ်သည် (မပြောကောင်းမဆိုအပ်ရာ) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ချေပပြောဆိုပုံ မိန့်မြွက်နည်း၏ အထောက်အထားသည် အခြားသော ယုံကြည်ချက် မှားယွင်းသည့် ဂိုဏ်းဂဏအလုံးစုံတို့သည်လည်း ပါဝင်သွားပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၌ သားရှိခြင်း၏ ယုံကြည်ချက်ထားရှိသော ဂိုဏ်းဂဏဖြစ်စေ၊ (ဘုရားသုံးဆူထဲမှ တစ်ဆူဟူ၍) ယုံကြည်ချက်ထားသော ဂိုဏ်းဂဏဖြစ်စေ၊ 'သောင်ဟီးဒ်' တစ်ပါးတည်း တည်ရှိခြင်းနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသော ဂိုဏ်းဂဏအဖွဲ့များအားလုံး ပါဝင်သွားပေသည်။ ထိုတင်ပြချက်ကြောင့် အားလုံးသော ဂိုဏ်းဂဏတို့၏ အခြေခံအချက်များကို ချေပ ချေဖျက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤနေရာ၌ ဟဇရသ်မစီးဟ် عليه السلام နှင့် ၎င်း၏မိခင်မွန်ကိုပါ တွဲ၍ မိန့်ဆိုတော်မူခြင်းသည် ပဟေဠိဆန်သော အမြော်အမြင်နှစ်ရပ်ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ပထမမှာ ဟဇရသ်မစီးဟ် عليه السلام သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရှေ့တော်မှောက်၌ မိမိကိုယ်ကိုမိမိနှင့် မိမိ (မွန်မြတ်သော သားတစ်ဦးအနေဖြင့်) အလွန်ချစ်ခင်မြတ်နိုးရသော အသက်နှင့်အမျှ ချစ်ခင်ရသော ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်နှင့် အလုပ်အကျွေး ပြုစုသင့်သော မွေးမိခင်ပါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်တော်မှ ရှောင်ရှားနိုင်ရန် စွမ်းအားမရှိကြောင်း ဒုတိယမှာ ထိုဂိုဏ်းဂဏအားလည်း ချေပပြောဆိုလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အကြင်သူတို့သည် ဟဇရသ် မရ်ယမ်သခင်မကို ဘုရားသုံးဆူထဲမှ တစ်ဆူအပါအဝင်ဖြစ်သည်ဟူ၍ ပြောဆိုကြလေသည်။

ဤနေရာ၌ ဟဇရသ်မစီးဟ် عليه السلام နှင့် မရ်ယမ်သခင်မတို့အား ကွယ်လွန်သေဆုံးစေခြင်းကို ဥပမာအနေဖြင့် တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ ကေန်အမှန် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် ကျရောက်သော အချိန်၌ ဟဇရသ်မရ်ယမ်သခင်မ၏ ကွယ်လွန်မှုသည် ဥပစာသဘောအရမဟုတ်ဘဲ အမှန်တစ်ကယ် ကွယ်လွန်သေဆုံးပြီးဖြစ်သည်။ ထိုသို့ တင်ပြခြင်းမှာ (သဖ်လီးဂ်) သဘောအရလည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အဓိကမိန့်မြွက်လိုသည့် သဘောမှာ ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام အဖို့ ဥပစာသဘောမျိုးအနေဖြင့် တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ မိခင်သည် အမှန်တကယ် ကွယ်လွန်ပြီးဖြစ်နေလင့်ကစား ယင်းသို့ တင်ပြခြင်းသည်လည်း ယင်းခေါင်းစဉ်၏

နောက်လိုက်အသွင်ဖြင့် တစ်ဆက်တည်း တင်ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤသို့ အလိုသဘောလည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ဟဇရတ်မရ်ယမ်သခင်မအပေါ် သေခြင်းတရားကို လွှမ်းမိုးစေနိုင် သကဲ့သို့ ဟဇရတ်မစီးဟ်နှင့် အခြားသော အဖန်ဆင်းခံများအပေါ်၌ ဤကဲ့သို့ပင် သေခြင်းတရားကို လွှမ်းမိုးစေခြင်းသည် ငါအသျှင်မြတ်၏ လက်တော်အတွင်း၌သာ တည်ရှိပေသည်။ ထို့ပြင်

يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ

(ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိအလိုရှိရာကို ဖန်ဆင်းတော်မူသည်။) *[၅ : ၁၇]*

ကို တင်ပြရခြင်းသည် အီစာအီလူမျိုးတို့၏ ထိုမှားယွင်းသော အခြေခံယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍကို ချေပရန်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၄င်းတို့သည် ဟဇရတ်မစီးဟ် عليه السلام ကို နိဒါအဖြစ် သတ်မှတ်လိုက်ခြင်း၏ အကြောင်းခံမှာ ၄င်း၏ မွေးဖွားပုံသည် အခြားသော အဖန်ဆင်းခံများကဲ့သို့သော လောကနိယာမနှင့် ဆန့်ကျင်၍ ဖခင်မရှိဘဲ မိခင်မှသာ မွေးဖွားခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ အကယ်၍ ၄င်းသည်လည်း လူသားတစ်ဦးဖြစ်မည်ဆိုပါက အများတို့၏ တန်းတူပုံစံမျိုးဖြင့် မွေးဖွားရမည်သာ ဖြစ်သည်။ ထိုဝါကျ၌ ယင်းအချက်၏ အဖြေအား 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အဖို့ နည်းပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် ပြည့်ဝစုံလင်လှစွာသော စွမ်းဆောင်နိုင်မှုသည် ရှိပေသည်။ အကြင်မည်သည့်အရာကိုမဆို မိမိလိုလားတောင်တသည့် ပုံစံမျိုးဖြင့် ဖန်ဆင်းနိုင်တော်မူပေသည်။ ဥပမာ-

اِنَّ مَثَلَ عِيْسٰى عِنْدَ اللّٰهِ كَمَثَلِ اٰدَمَ

အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ထံတော်၌ နဗီတမန်တော်အီစာ၏ ထူးဆန်းသော အဖြစ်မှာ နဗီတမန်တော်အာဒမ်၏ ထူးဆန်းသော အဖြစ်ကဲ့သို့ပင် ဖြစ်၏။ *[၃ : ၅၉]*

ဟူသော အာယသ်တော်၌လည်း ထိုသံသယ၏ ရှင်းလင်းချက်အား ချေပထားပေသည်။ ဟဇရတ် အီစာသခင်အား ဖန်ဆင်းမှုသည် အခြားသော အဖန်ဆင်းခံများကဲ့သို့ မတူဘဲ သီးခြားပုံစံဖြစ်နေခြင်းမှာ ၄င်းသူကိုယ်တိုင် နိဒါဖြစ်ခြင်း၏ အထောက်အထားမဟုတ်ပေ။

လေ့လာသုံးသပ်ကြည့်သောအခါ အာဒမ် عليه السلام ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိခင်၊ ဖခင်မရှိဘဲ ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့သည်။ ထိုအသျှင်မြတ်အထံ့ အလုံးစုံသော စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသည့် တန်ခိုးတော်ရှိပေသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် ဖန်ဆင်းတော်မူသော အသျှင်၊ စိုးပိုင်တော်မူသော အသျှင်နှင့် ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်း ခံထိုက်တော်မူသော အသျှင်ဖြစ်သည်။ ထိုအသျှင်မြတ်နှင့် အခြားမည်သည့်အရာ တစ်စုံတစ်ရာမှ တုဖက်၊ နှိုင်းယှဉ်၊ ယှဉ်တွဲကာ မတည်ရှိနိုင်ပေ။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ قَدۡ جَآءَكُمۡ رَسُولُنَا
يُبَيِّنُ لَكُمۡ عَلَىٰ فَتۡرَةٖ مِّنَ ٱلرُّسُلِ أَن تَقُولُواْ مَا جَآءَنَا مِنۢ بَشِيرٖ
وَلَا نَذِيرٖۖ فَقَدۡ جَآءَكُم بَشِيرٞ وَنَذِيرٞۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ١٩

၅ : ၁၉ ॥ ॥ အို, ရှေးအတိတ်ကျမ်းဂန်ရရှိသူ (ယဟူဒီနှင့် ခရစ်ယာန်) အပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် 'ကေယာမသ်' ရှင်ပြန်ထရမည့်နေ့တွင် ကျွန်တော်မျိုးတို့ထံ မှန်ကန်သော တရားလမ်းစဉ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာသတင်း ပြောကြားသူဟူ၍လည်းကောင်း၊ (လမ်းမှားသို့ မရောက်စေရန်) သတိပေးနှိုးဆော်သူဟူ၍လည်းကောင်း၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှပင် ရောက်ရှိလာခဲ့ခြင်း မရှိပါ' ဟူ၍ မပြောဆိုနိုင်ကြရန် ရစူလ်တမန်တော်များ အဆက်ပြတ်နေသော အချိန်ကာလ၌ ငါအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော် (မိုဟမ္မဒ်) သည် အသင်တို့ထံသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ချေပြီ။ ထိုရစူလ်တမန်တော် (မိုဟမ္မဒ်) သည် အသင်တို့အား (မှန်ကန်သော တရားလမ်းစဉ်၊ အမိန့်ပညတ်ချက်တို့ကို) ပွင့်လင်းထင်ရှားစွာ ဟောပြောညွှန်ပြလျက် ရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ယခုသော် အသင်တို့ထံ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ သတင်းပြောကြားသူ၊ သတိပေး နှိုးဆော်သူ (နဗီတမန်တော် မိုဟမ္မဒ်) သည် စကန်မလွဲ ရောက်ရှိလာခဲ့ချေပြီ။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အို, ရှေးအတိတ်ကျမ်းဂန်ရရှိသူ (ယဟူဒီနှင့် အီစာအီ) အပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် 'ကေယာမသ်' ရှင်ပြန်ထရမည့်နေ့တွင် (ဒီးန်သာသနာနှင့် စပ်လျဉ်းသော အမှုကိစ္စများ၌ မှားယွင်းချွတ်ချော်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် ချွင်းချက်ရှိသောသူများ ဖြစ်ပေသည်။) 'ကျွန်တော်မျိုးတို့ထံ မှန်ကန်သော တရားလမ်းစဉ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာသတင်း ပြောကြားသူဟူ၍လည်းကောင်း၊ (အကြင်ရစူလ်၏ထံမှ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဒီးန်သာသနာ၏ မှန်ကန်သော အီလ်မ်အသိပညာနှင့် 'အမလ်' ကျင့်ကြံ ဆောက်တည်ချက်များအပေါ် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ချက်များကို ရရှိပေသည်။ လမ်းမှားသို့ မရောက်စေရန်) သတိပေးနှိုးဆော်သူဟူ၍လည်းကောင်း တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှပင် ရောက်ရှိလာခဲ့ခြင်း မရှိပါ' ဟူ၍ မပြောဆိုနိုင်ကြရန် ရစူလ်တမန်တော်များ (ပွင့်ပေါ်လာခြင်း) မှ အဆက်ပြတ်နေသော အချိန်ကာလ၌ (အတိတ်ခေတ် သာသနာများ ပျောက်ကွယ်ပြီးဖြစ်၍ နဗီတမန်တော်များ ပွင့်ပေါ်လာခြင်း၏ ကွင်းဆက်ဖယားသည် အချိန်အခိုက်အတန့် ကြာမြင့်သည်အထိ ပြတ်တောက်နေခြင်းဖြင့် ထိုပျောက်ကွယ်လုမတတ်ဖြစ်နေသော သာသနာတော်များအား ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည်၍ သတိပေးနှိုးဆော်ရန် အခွင့်အခါ မရရှိခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် ယခု ရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါးပါး ကြွလာရန် အလွန်လိုအပ်နေသော အချိန်အခါမျိုး၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ ကြွမြန်းလာခြင်းသည် အလွန်တရာ ကြီးမားသော ကျေးဇူးတော်နှင့် တန်ဖိုးထားရမည့်အချက်ဟူ၍ မှတ်ယူထားသင့်ပေသည်။ (သို့ရှိရာ ယခု ထိုချွင်းချက်အား ပြသရန် အခွင့်အရေးအရိပ်အယောင်မျှပင် ရှိနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်) ငါအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော် (မိုဟမ္မဒ်) သည် အသင်တို့ထံသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ချေပြီ။ ထိုရစူလ်တမန်တော် (မိုဟမ္မဒ်) သည် အသင်တို့အား (မှန်ကန်သော တရားလမ်းစဉ်၊ အမိန့်ပညတ်ချက်တို့ကို) ပွင့်လင်းထင်ရှားစွာ ဟောပြောညွှန်ပြလျက် ရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ယခုသော် အသင်တို့ထံ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ သတင်းပြောကြားသူ၊ သတိပေး နှိုးဆော်သူ (နဗီတမန်တော် မိုဟမ္မဒ်) သည် ဧကန်မလွဲ ရောက်ရှိလာခဲ့ချေပြီ။ ယခုအချိန်၌လည်း ယုံကြည်လက်ခံမှုမရှိမူ မိမိတို့၏ အဆုံးရလဒ်ကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် စဉ်းစားပါလေ) အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

(လိုလားတော်မူသည်ဆိုလျှင် မိမိ၏ ကရုဏာတော်ဖြင့် နဗီတမန်တော်များကို စေလွှတ်တော်မူ၍ လိုလားသည်ဆိုလျှင် မိမိ၏ အမြော်အမြင်တော်ဖြင့် စေလွှတ်ခြင်းကို ရပ်တန့်စေတော်မူထားပေသည်။ 'အချိန်အခိုက်အတန့် ကြာမြင့်စွာ နဗီတမန်တော်များ လာရောက်ခြင်းမှ ရပ်ဆိုင်းနေမူ ယခုအချိန်၌လည်း မည်သည့် ရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါးပါးမျှ လာရောက်နိုင်မည်မဟုတ်ပေ' ဟူ၍ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ပြောဆိုပိုင်ခွင့်မရှိပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤကဲ့သို့ စေလွှတ်တော်မူခြင်း၏ ကွင်းဆက်ဇယားကို အချိန်အခိုက်အတန့်တစ်ခုထိတိုင် ရပ်ဆိုင်းထားစေခြင်းသည်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အမြော်အမြင်တော်ကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် နဗီတမန်တော်များ စေလွှတ်တော်မူခြင်း၏ ကွင်းဆက်ဇယားအား ပိတ်ပင်အဆုံးသတ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကြေငြာချက်တစ်စုံတစ်ရာ ထိုအချိန်အထိတိုင် မကြေငြာထားပေ။ သို့သော်မက အတိတ်ခေတ် နဗီတမန်တော်များ၏ အကြောင်းခံဖြင့် 'နောက်ဆုံးခေတ်ပိုင်းကာလ၌ သီးသန့် ရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါးသည် သီးသန့်အရှိန်အဝါ၊ သီးသန့် ဂုဏ်ပုဒ်တော်များနှင့်အတူ ကြွမြန်းလာမည့်သူ ဖြစ်သည်။ အကြင်သူအပေါ်၌ 'နဗူဝသ်' (နဗီဖြစ်ခြင်း) သည် အဆုံးသတ်မည်ဖြစ်ကြောင်း' သတင်းပေးသနားတော်မူထားပေသည်။ ထိုကြေငြာချက်နှင့်အတူ နောက်ဆုံးပိတ်နဗီတမန်တော် ﷺ ကြွမြန်းလာတော်မူပေသည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

عَلٰی فَتْرَةٍ مِّنَ الرُّسُلِ

(ရစူလ်တမန်တော်များ ပွင့်ပေါ်လာခြင်း အဆက်ပြတ်နေသောအချိန်) فَتْرَة 'ဖသ်ရဟ်' ၏ လုံးချင်းကောက် အဓိပ္ပာယ်သည် ပျင်းရိခြင်း၊ နေထိုင်ခြင်းနှင့် အလုပ်တစ်ခုခုအား အနားပေးလိုက်ခြင်းမည်၏။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုသော အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များသည် ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ လာရှိထားသော 'ဖသ်ရဟ်'၏ အဓိပ္ပာယ်ကို နောက်ဆုံးဖော်ပြထားသော အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်ကြောင်းကို မိန့်ဆိုကြလေသည်။ အလိုသဘောမှာ ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام ၏ ခေတ်ကာလမှစ၍ တမန်တော်မြတ် ﷺ ထိ အကြားကာလ ရစူလ်တမန်တော်များ ပွင့်ပေါ်လာခြင်း ရပ်ဆိုင်းနေသည့် ကာလကို ခေါ်ဆိုပေသည်။

فَتْرَة 'ဖသ်ရဟ်' ခေတ်ကာလအား စိစစ်မှုပြုခြင်း

ဟဇရသ်အဗ်ဒုလ္လာဟ် ဗင်နု အဗ္ဗားစ် رضي الله عنهما သခင်ကြီးက အမိန့်ရှိသည်မှာ ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام နှင့် ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام ၏ကြား ကွာခြားသောနှစ်မှာ နှစ်ပေါင်း (၁၇၀၀) ဖြစ်သည်။ ထိုကြားကာလ၌ နဗီတမန်တော်များသည် ဆက်တိုက်ဆက်တိုက် ပွင့်ပေါ်လာလျက် ရှိပေသည်။ ထိုကာလအတွင်း၌ ရစူလ်နဗီ ပွင့်ပေါ်ခြင်း ရပ်တန့်သွားသည်ဟူ၍ မရှိပေ။ ဗနီအိစ္စရာအီလ်မျိုးနွယ် အုပ်စုအတွင်း၌မှာပင် နဗီတမန်တော်ပေါင်း (၁၀၀) ပွင့်ပေါ်တော်မူလာ၍ ထိုမျိုးနွယ်အုပ်စုမဟုတ်သော သူတို့ထံမှ ပွင့်ပေါ်လာသော နဗီတမန်တော်များလည်း ရှိနေပေသေးသည်။ တစ်ဖန် ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام မွေးဖွားသည့် အချိန်နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ နဗီအဖြစ် ကြွမြန်းလာခြင်း၏ ကြားကာလ၌ နှစ်ပေါင်း (၅၀၀) ကွာခြားပေသည်။ ထိုကြားကာလ၌ နဗီတမန်တော်များ မပွင့်ပေါ်လာကြပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် ထိုကာလကို 'ဖသ်ရဟ်' ၏ ခေတ်ကာလဟူ၍ ခေါ်ဆိုပေသည်။ ထိုထက်အလျှင် မည်သည့်ခေတ်ကာလ၌မဆို ဤမျှခန့် အတိုင်းအတာထက် ကွာခြားသွားလောက်အောင် နဗီတမန်တော်များ ပွင့်ပေါ်ခြင်း အဆက်မပြတ်ခဲ့ပေ။ *[ကုရ်သုဗီးမအအီသွားဟ်]*

ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام နှင့် ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام ၏ ကြားကာလ နှစ်အရေအတွက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍သော်လည်းကောင်း၊ ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام နှင့် ဟဇရသ်မိုဟမ္မဒ် ﷺ ၏ ကြားကာလ နှစ်အရေအတွက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍သော်လည်းကောင်း ဆင့်ပြန်ချက်အမျိုးမျိုး၌ အရေအတွက် လိုတိုး၊ ပိုလျော့ပုံစံမျိုးများ ရှိပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသို့ ကွဲပြားခြင်းသည် မူရင်းရည်ရွယ်ချက်အပေါ် တစ်စုံတစ်ရာအကြောင်းတရား မသက်ရောက်ပေ။

အိမာမ်ဘိုခါရီသခင်သည် ဟဇရသ်စလ်မားန် ဖာရစီးသခင်ကြီးထံမှ ဆင့်ပြန်ထားလေသည်မှာ ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ကြား၌ ကွာခြားသော နှစ်ကာလအရေအတွက်သည် နှစ်ပေါင်း (၆၀၀) ဖြစ်သည်။ ဤကြားကာလ အလုံးစုံအတွင်း၌ မည်သည့်နဗီတမန်တော်တစ်ပါးပါးမှ မပွင့်ပေါ်ခဲ့ပေ။ ဘိုခါရီကျမ်းနှင့် မွတ်စ္စလင်မ်ကျမ်း၏ အကိုးအကားဖြင့် မစ်ရှ်ကားသ်ကျမ်း၌ ဟဒီးစ်တော်တစ်ရပ် လာရှိသည်မှာ 'တမန်တော်မြတ် ﷺ သည်

أَنَا أَوْلَى النَّاسِ بِعِيْسَى

ငါကိုယ်တော်သည် ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام နှင့် အားလုံးသောသူတို့ထက် သာ၍ နီးကပ်တော်မူပေသည်' ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားလေသည်။ ဟဒီးစ်တော်၏ အလိုသဘောကို ယင်းဟဒီးစ်တော်၏ နောက်ဆုံးဝါကျ၌

لَيْسَ بَيْنَنَا نَبِيٌّ

'ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ပါး၏ကြား၌ မည်သည့်နဗီတမန်တော်တစ်ပါးပါးမျှ မပွင့်ပေါ်ခဲ့ပေ' ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားသည်။

'စူရာဟ်ယာစီးန်'၌ အကြင်ရစူလ်တမန်တော် (၃) ပါးအကြောင်းကို တင်ပြထားပေသည်။ ၎င်းသူတို့သည် စင်စစ် ဟဇရတ်အီစာ عليه السلام ဘက်မှ စေလွှတ်လိုက်သော သံတမန်များသာ ဖြစ်သည်။ အဘိဓါန်သဘောအရ ထောက်ရှု၍ ၎င်းတို့ကို ရစူလ်ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ခါလစ်ဒ် ဗင်န် စေနာန်အရဗီသခင်ကြီးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အချို့သော သာသနာ့ပညာရှင်များသည် ရစူလ် များ ပွင့်ပေါ်လာခြင်း ပြတ်တောက်နေသော ကာလ၌ ပွင့်ပေါ်လာသည်ဟူ၍ ဆိုကြသည်။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ရှုဟွလ်မအားနီကျမ်းရှင်သည် ရှေဟားဗ်၏ သဟဲဖြင့် မိန့်တော်မူထားသည်မှာ ၎င်းနဗီဖြစ်ခြင်း သည် မှန်ကန်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းပွင့်ပေါ်လာခြင်း၏ ခေတ်ကာလမှာ ဟဇရတ်အီစာ عليه السلام မပွင့်ပေါ် မီအလျင် ဖြစ်သည်။ ပွင့်ပေါ်ပြီးသည့်နောက်ပိုင်း၌ မဟုတ်ပေ။

'ဇမာနာ အော့ဖယ်ရဟ်' ရစူလ်တမန်တော်များ ပွင့်ပေါ်လာခြင်း၊ ပြတ်တောက်ခြင်း၏ ခေတ်ကာလ၏ အဓိပ္ပါယ်

တင်ပြလျက်ရှိသော အာယသ်တော်မှ အပေါ်ယံအားဖြင့် 'ဤကဲ့သို့သော မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်အုပ်စု ရှိပေမည်။ ၎င်းသူတို့၏ထံ မည်သည့်ရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါး သို့မဟုတ် မည်သည့်နဗီတမန်တော်တစ်ပါးမှလည်း မလာရောက်ပေ။ ထိုနဗီရစူလ်တို့၏ ကိုယ်စားလှယ်များလည်း မရောက်ရှိ၍ အတိတ်ခေတ်၏ မည်သည့်သာသနာတစ်ရပ်ရပ်မှလည်း ၎င်းတို့၏ ထံပါး၌ ထိန်းသိမ်းခြင်း မခံထားရပါမူ အကယ်၍ ၎င်းသူတို့သည် ရှရစ်ကံ (တုဖက်နှိုင်းယှဉ်ခြင်း) မှလွဲ၍ လမ်းလွဲ၊ လမ်းမှားခြင်း၏အတွင်း၌ နစ်မွန်းနေမူ ၎င်းတို့အား ချွင်းချက်ရှိသောသူများဟူ၍ မှတ်ယူကာ 'အဇာဗ်' အပြစ်ဒဏ် မခံထိုက်ကြောင်း' ကို သိရှိရပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မသတ်ပညာရှင်များသည် 'အဲဟ်လေ့ဖယ်ရဟ်' ရစူလ်ပြတ်တောက်သွားသော အချိန်ကာလအတွင်း၌ ရှိသောသူများ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ရရှိမည်၏လော။ သို့မဟုတ် မရရှိမည်၏လော ဟူသော အချက် နှစ်ရပ်ကြား၌ အကွဲအလွဲရှိကြပေသည်။

နောင်းပိုင်းခေတ် အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များ အများစုက အသားပေးထားသော အချက်မှာ ၎င်းတို့သည် 'သောင်ဟီးဒ်'(တစ်ပါးတည်းတည်ရှိခြင်း) တရားနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်မပြုဘဲ 'ရှရစ်ကံ'၏ ပြစ်မှုအတွင်း၌ မနစ်မွန်းကာ ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام (သို့) အီစာ عليه السلام ဘက်သို့ ဆက်နွယ်၍ မှားယွင်းစွာဖြင့် ရောက်ရှိလာသော သာသနာအပေါ်၌ တည်တံ့မြဲမြံစွာ နေကြမည်ဆိုလျှင် ပလပ်လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ရရှိရန် မျှော်လင့်ချက်ထားရှိနိုင်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တစ်ပါးတည်းတည်ရှိခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော ဓမ္မသတ်သည် မည်သည့်ဆင့်ပြန့်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကိုမျှ မလိုအပ်ပေ။ ထိုအချက်ကို လူသားတိုင်းသည် အနည်းငယ်စဉ်းစားတွေးခေါ်ကြည့်ရှုမည်ဆိုလျှင် မိမိ၏ ဦးနှောက်အသိဉာဏ်နှင့်သာ သိရှိနိုင်ပေသည်။

မေးခွန်းတစ်ခုနှင့် အဖြေတစ်ရပ်

ယခု ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ မိန့်မြွက်ထားသော ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီတို့၏ထံ၌ ရစူလ်တမန်တော်များ ကြွရောက်လာခြင်း ပြတ်တောက်နေသော ခေတ်ကာလ၌ မည်သည့်နဗီ၊ ရစူလ်တမန်တော်

တစ်ပါးပါးမျှ မကြွရောက်လာနေလင့်ကစား ၎င်းတို့၏ထံ၌ 'သောင်ရားသ်' ကျမ်း၊ 'အင်န်ဂျီးလ်' ကျမ်းနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များ ရှိကြပေသည်။ သို့ရှိရာ တစ်ဖန် 'ကေယာမသ်' နေ့၌ ၎င်းသူတို့အဖို့ 'ကျွန်ုပ်တို့ထံ တရားလမ်းမှန်ပြသမည့်သူ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မရောက်ရှိလာပါ' ဟူ၍ ပြောဆိုရန် အခွင့်အခါလည်း ရှိနိုင်မည်၏လော။ အဖြေမှာ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ မင်္ဂလာရှိသော ခေတ်ကာလထိတိုင် 'သောင်ရားသ်' နှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်' ကျမ်းစစ်များ မရှိတော့ပေ။ ကပြောင်းကပြန် ပြုလုပ်ထားကာ ယင်းကျမ်းများအတွင်း၌ မဟုတ်မမှန်သော အချင်းအရာအဖြစ်အပျက်များကို ထည့်သွင်းရေးသားထားပေသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းကျမ်းများတည်ရှိခြင်း၊ မတည်ရှိခြင်းသည် အတူတူပင်ဖြစ်ပေသည်။ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်စွာဖြင့် အချို့သော နေရာ၌ မူရင်းကျမ်းကို တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ထံ မထင်ရှားသော နေရာတစ်ခု၌ ထိန်းသိမ်းခြင်းခံထားရသည်ဆိုပါကလည်း ထိုကျမ်းအားလည်း ကျမ်းစစ်ကျမ်းမှန် မဟုတ်ဟူ၍ ငြင်းဆို၍ မရပေ။ ဥပမာ- အိဗ်နေ့သိုက်မီယာဟ်တို့ကဲ့သို့သော အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များသည် 'သောင်ရားသ်' နှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်' တို့၏ မူရင်းကျမ်းများသည် အချို့သောနေရာများ၌ တည်ရှိနေသည်' ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားကြလေသည်။

နောက်ဆုံးနဗီတမန်တော်မြတ်၏ သီးသန့်အရည်အချင်းတော်များ၏ ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းမှုပြုထားချက်

ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များကို 'ငါအသျှင်မြတ် နဗီတမန်တော် (မိုဟမ္မဒ်) သည် ရစူလ်တမန်တော်များ ပြတ်တောက်သော အချိန်ကာလ၏နောက် အသင်တို့ထံသို့ ကြွမြန်းလာလေပြီ' ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားပေသည်။ ထိုအာယသ်တော်၏ အတွင်း၌ 'အသင်တို့သည် ထိုနဗီတမန်တော်မြတ် ကြွရောက်လာခြင်းကို ကြီးမားသော ကျေးဇူးတော်နှင့် တန်ဖိုးထားရမည့်အရာဟူ၍ မှတ်ယူထားသင့်ကြောင်း' ရည်ညွှန်းထားပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လွန်ခဲ့သောအချိန် အခိုက်အတန့်ကာလကတည်းက နဗီတမန်တော်များ ပွင့်ပေါ်လာခြင်း၏ ကွင်းဆက်ဇယားသည် ပြတ်တောက်လျက်ရှိနေပေသည်။ ယခုတစ်ဖန် ပြန်လည်၍ ဖွင့်ပေးသနားတော်မူထားလေသည်။

'တမန်တော်မြတ် ﷺ ကြွမြန်းလာခြင်းသည် သာသနာ့ပညာ၏ အသိအရသော်လည်းကောင်း၊ သာသနာရေးဆိုင်ရာ အလင်းပြရောင်ခြည်သော်လည်းကောင်း မရှိ၍ အဖန်ဆင်းခံများသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်တည်းဟူသော ဖန်ဆင်းရှင်ကို မသိရှိ၍ ရုပ်တု၊ ဆင်းတုများကို ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်း၌ နစ်မွန်းလျက်ရှိနေသော ခေတ်ကာလ၌ ထိုသို့သော မျိုးနွယ်အုပ်စုများအား ပြုပြင်ရန် အချက်သည် လွယ်ကူသော အလုပ်မဟုတ်ပေ။ ထိုအမိုက်ခေတ်ရှိ ပျက်စီးနေသော မျိုးနွယ်အုပ်စုကို တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ လက်ဝယ်အတွင်းသို့ အပ်နှင်းလိုက်လေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ သွန်သင်ညွှန်ပြမှု၏ ကျေးဇူးတရားနှင့် နဗီဖြစ်ခြင်း၏ တရားရောင်ခြည်ကြောင့် အချိန်အနည်းငယ်အတွင်းမှာပင် ၎င်းတို့သည် ဤလောကတစ်ခုလုံးအဖို့ 'အိလ်မ်' (အသိပညာ)၊ 'အမလ်' (ကျင့်ကြံဆောက်တည်မှု)၊ စာရိတ္တများ၊ အပေးအယူများ၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှု

များနှင့် သက်တမ်း၏ ရှုထောင့်အလုံးစုံ၌ ဆရာများနှင့် လိုက်နာနိုင်ရန် စံပြပုဂ္ဂိုလ်များအသွင် ဖြစ်ရှိခဲ့လေသည်။ အကြင်အချက်အလက်များကို ကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ နဗီဖြစ်ခြင်း၊ ရစူလ်ဖြစ်ခြင်းနှင့် ရစူလ်တစ်ပါးဖြစ်ခြင်း၏ အသွင်ဟန်ဖြင့် သင်ကြားပို့ချသော ပညာရပ်များသည် အတိတ်ခေတ် နဗီတမန်တော်များအားလုံးအတွင်း၌ အမှန်မြတ်ဆုံး၊ အမြင့်မြတ်ဆုံးဖြစ်ကြောင်း လက်တွေ့ရှုမြင်သုံးသပ်ခြင်းဖြင့် အတည်ပြုထားလိုက်ပေသည်။ အကြင်ဆရာဝန်တစ်ဦးသည် မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့နေသော လူနာတစ်ဦးအား ကုသမှုကို ဆေးပစ္စည်းကိရိယာများနှင့် ဆေးဝါးများမရှိသော နေရာ၌ ကုသမှုကို ပြုလေသည်။ တစ်ဖန် အသက်ငွေ့ငွေ့သာ ကျန်ရှိနေသော လူမမာသည် ပျောက်ကင်းမှု ရရှိသွားသည်သာမက ကျွမ်းကျင်ရင့်ကျက်သော ဆေးဆရာတစ်ဦးပမာ ဖြစ်ရှိသွားသည်ဆိုလျှင် ထိုဆရာဝန်၏ ကောင်းမွန်ကျွမ်းကျင်မှု၌ တစ်ဦးတစ်ယောက်အဖို့ သံသယတစ်စုံတစ်ရာ ရှိနိုင်ပါ၏လော။

ဤကဲ့သို့ပင် ရစူလ်တမန်တော်များ လာရောက်ခြင်း ပြတ်တောက်နေသော ခေတ်ကာလ၌ ကမ္ဘာအနှံ့အပြားတွင် ကုဖ်ရ် (သွေဖည်ငြင်းဆိုမှု) နှင့် ဖြစ်မှုဒုစရိုက်များ၏ အမှောင်ထုချည်းသာ လွှမ်းမိုးနေခိုက် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ သင်ကြားညွှန်ကြားမှုနှင့် အဆင့်ဆင့် ထိန်းသိမ်းကြီးကြပ်စောင့်ရှောက်မှုသည် မည်သည့်အတိတ်ခေတ်ကာလတစ်ခု၌မှာပင် မမြင်တွေ့ဖူးသော မြင်ကွင်းမျိုးဖြစ်သည်အထိ ထွန်းလင်းတောက်ပအောင် ပြုလုပ်လိုက်လေသည်။ သို့ရှိရာ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ အခြားသော 'မိုအ်ဂျိဇာဟ်' တော်များသည် တစ်ဖက်၌ရှိ၍ တမန်တော်မြတ် ﷺ အပေါ် အီမာန်ရယူရန် လူသားတို့ကို မတတ်သာအောင် ပြုသော 'မိုအ်ဂျိဇာဟ်'တော်သည် တစ်ဖက်၌ တည်ရှိနေကြောင်း' ဒုတိယရည်ညွှန်းချက်ဘက်သို့ ဖေါ်ထုတ်ထားဟန်တူသည်။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

وَإِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهٖ يٰقَوْمِ اذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ
عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيْكُمْ أَنْبِيَآءَ وَجَعَلَكُمْ مُّلُوْكًا وَّاٰتٰىكُمْ مَّا
لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِّنَ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٢٠﴾

၅ : ၂၀ ။ ။ ထို့ပြင် (ပြန်လည်အောက်မေ့ သတိရကြလေကုန်။) အခါတစ်ပါး၌ (နဗီတမန်တော်မူစာ) သည် မိမိအမျိုးသားတို့အား (ဤသို့) ပြောကြားခဲ့လေသည်။ အို၊ ငါ၏ အမျိုးသားအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် မိမိတို့အပေါ်၌ တင်ရှိသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်ကို ပြန်လည်အောက်မေ့ သတိရကြလေကုန်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့၌ နဗီတမန်တော်များကို ပွင့်စေတော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့အား ဘုရင်မင်းများ (အဖြစ်) လည်း မြှောက်စားတော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့အား စကြဝဠာတွင် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ ချီးမြှင့်တော်မမူခဲ့သော ကျေးဇူးတော်များကိုလည်း ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့လေသည်။

يٰقَوْمِ ادْخُلُوا الْاَرْضَ
الْمُقَدَّسَةَ الَّتِیْ كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوْا عَلٰۤى اَدْبَارِكُمْ
فَتَنْقَلِبُوْا خٰسِرِیْنَ ﴿۲۱﴾

၅ : ၂၁ ။ ။ အို, ကျွန်ုပ်၏ အမျိုးသားအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် မိမိတို့အဖို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က (သတ်မှတ်) ရေးသားတော်မူပြီးဖြစ်သော ထွတ်မြတ်သည့် (နယ်) မြေတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကြလေကုန်။ ၄င်းပြင် အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ နောက်ဘက်သို့ လှည့်၍ ပြန်မသွားကြကုန်နှင့်။ ထိုသို့ ပြန်လှည့်သွားကြပါမူ အသင်တို့သည် ဆုံးရှုံးပျက်စီးသူများ ဖြစ်သွားကြပေမည်။

قَالُوْا یٰمُوْسٰۤى اِنَّ فِیْهَا قَوْمًا جَبَّارِیْنَ ۖۗ
وَاِنَّا لَنْ نَّدْخُلَهَا حَتّٰى یَخْرُجُوْا مِنْهَا ۚ فَاِنْ یَّخْرُجُوْا مِنْهَا
فَاِنَّا دٰخِلُوْنَ ﴿۲۲﴾

၅ : ၂၂ ။ ။ ၄င်း (အမျိုးသား) တို့ကမူ (ဤသို့) ဖြေကြားခဲ့ကြလေသည်။ 'အို, မူစာ၊ မုချဧကန် ထို (နယ်) မြေ၌ လုံးရင်းအင်အား ကြီးမားလှသော လူမျိုးတစ်မျိုးသည် ရှိနေကြကုန်သည်။ ထိုလူမျိုးတို့သည် ၄င်း (နယ်) မြေအတွင်းမှ ထွက်ခွာ၍ မသွားသမျှကာလပတ်လုံး ကျွန်ုပ်တို့သည် ယင်းနယ်မြေအတွင်းသို့ အလျှင်း ဝင်ရောက်ကြမည်မဟုတ်ပါ။ အကယ်၍ ထိုလူမျိုးတို့သည် ၄င်း (နယ်) မြေအတွင်းသို့ ထွက်ခွာသွားကြပါမူ ဧကန်စင်စစ် ကျွန်ုပ်တို့သည် (၄င်းနယ်မြေအတွင်းသို့) ဝင်ရောက်ကြပေမည်။

قَالَ رَجُلٰنِ مِنَ الَّذِیْنَ یَخَافُوْنَ اَنْعَمَ
اللّٰهُ عَلَیْهِمَا ادْخُلُوْا عَلَیْهِمُ الْبَابَ ۚ فَاِذَا دَخَلْتُمُوْهُ فَاِنَّكُمْ
غٰلِبُوْنَ ۚ۬ وَعَلَى اللّٰهِ فَتَوَكَّلُوْۤا اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِیْنَ ﴿۲۳﴾

၅ : ၂၃ ။ ။ (ထိုအခါ) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့ကြကုန်သော သူတို့အနက်မှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ကျေးဇူးပြုတော်မူသော လူနှစ်ယောက်သည် (ဤသို့) ပြောဆိုကြလေသည်။ (အို, အချင်းတို့) အသင်တို့သည် ၄င်းတို့အား တိုက်ခိုက်ရင်း တံခါးဝအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကြလေကုန်။ အကယ်၍သာ အသင်တို့သည် ယင်းတံခါးဝအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ကြပါလျှင် အသင်တို့သည်သာလျှင် (စစ်ရေး) အောင်မြင်ကြသူများ ဖြစ်ကြပေလိမ့်မည်။ ၄င်းပြင် အသင်တို့သည် အကယ်၍ မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူများဖြစ်ကြပါလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌သာလျှင် ယုံကြည်စိတ်ချအားထားကြလေကုန်။

قَالُوا يٰمُوسٰى إِنَّا لَنْ نَّدْخُلَهَا أَبَدًا مَّا دَامُوا فِيهَا فَاذْهَبْ
أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هٰهُنَا قٰعِدُونَ ﴿٢٤﴾

၅ : ၂၄ ။ ။ ထိုအခါ ယင်းအမျိုးသားတို့က 'အို, မူစာ၊ ၎င်းတို့သည် ထို (နယ်) မြေအတွင်း၌ ရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး မုချကေန် ကျွန်ုပ်တို့သည် ယင်း (နယ်) မြေအတွင်းသို့ မည်သည့်အခါမျှ အလျှင်း ဝင်ရောက်ကြမည်မဟုတ်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်ကိုယ်တိုင် မိမိ၏ အသျှင်မြတ်နှင့်တကွ သွားရောက်ပြီး အသင်တို့နှစ်ဦးသာလျှင် တိုက်ခိုက်ကြလေကုန်။ ကျွန်ုပ်တို့မှုကား ဤနေရာ၌ပင် ထိုင်၍နေကြပေမည်' ဟူ၍ ပြောဆိုကြလေသည်။

قَالَ رَبِّ إِنِّي
لَآ أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفٰسِقِينَ ﴿٢٥﴾

၅ : ၂၅ ။ ။ ထိုအခါဝယ် (နဗီတမန်တော်) မူစာက 'အို, ကျွန်တော်မျိုး၏ အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးသည် မိမိကိုယ်နှင့် မိမိ၏ နောင်တော် (နဗီတမန်တော်) ဟာရူန်မှအပ အခြားမည်သူ့အပေါ်၌မျှ အခွင့်အာဏာ ပိုင်ဆိုင်သည်ဟူ၍ မရှိပါ။ သို့ဖြစ်ရာ အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးနှင့် (ဤ) စည်းကမ်းဖောက်ဖျက် သွေဖည်ငြင်းဆန်သော လူမျိုးတို့၏ စပ်ကြားတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးတော်မူပါ' ဟူ၍ လျှောက်ထားပန်ကြားခဲ့လေသည်။

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً ۛ
يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ ۚ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفٰسِقِينَ ﴿٢٦﴾ ع

၅ : ၂၆ ။ ။ ထိုအခါဝယ် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က) 'သို့ဖြစ်လျှင် ဧကန်စင်စစ် ထို (နယ်) မြေသည် ၎င်းတို့အဖို့ နှစ်ပေါင်းလေးဆယ်တိုင်တိုင် 'ဟရာမ်' တားမြစ်ထားပြီးဖြစ်ချေပြီ။ ၎င်းတို့သည် (ဤ 'သိနဲ' ကျွန်းဆွယ်၏ နယ်) မြေ၌ပင် တဝဲဝဲလည်လည်ဖြစ်အံ့။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင် (နဗီတမန်တော်မူစာ) သည် (ဤ) စည်းကမ်းဖောက်ဖျက် သွေဖည်ငြင်းဆန်သော လူမျိုးနှင့် ပတ်သက်၍ (လုံးဝ) ပူဆွေးဝမ်းနည်းခြင်း မရှိပါလေနှင့်' ဟု မိန့်ကြားတော်မူလေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ထို့ပြင် (ပြန်လည်အောက်မေ့ သတိရကြလေကုန်။) အခါတစ်ပါး၌ (နဗီတမန်တော်မူစာ) သည် မိမိအမျိုးသား (ဗနီအစ်ရာအီးလ်) တို့အား (ဂျေဟားဒ်စစ်မက်ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ရန် နှိုးဆော်မှုကို နိဒါန်းပျိုးရာ၌) ဤသို့ ပြောကြားခဲ့လေသည်။ အို, ငါ၏ အမျိုးသားအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် မိမိတို့အပေါ်၌ တင်ရှိသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်ကို ပြန်လည်အောက်မေ့ သတိရကြလေကုန်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့၌ နဗီတမန်တော်များ (ဟဇရတ်ယအ်ကူးဗ် عليه السلام ၊ ဟဇရတ်ယူစွဖ် عليه السلام ၊

ဟာရေသ်မူစာ عليه السلام ကိုယ်တိုင်၊ ဟာရေသ်ဟာရွန် عليه السلام အစရှိသော နဗီတမန်တော်ကြီးများ ဖြစ်ပေသည်) ကို ပွင့်စေတော်မူခဲ့လေသည်။ (မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်အုပ်စု၌ နဗီတမန်တော်များ ပွင့်ပေါ်ခြင်းသည် ၎င်းသူတို့အဖို့ နှစ်ဘဝနှစ်ဌာနစလုံး မွန်မြတ်သော အချက်ပင် ဖြစ်သည်။ ဤကျေးဇူးတော်သည် နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျေးဇူးတရားတော် ဖြစ်ပေသည်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျေးဇူးတော်ကို ဤသို့ ချီးမြှင့်ထားတော်မူပေသည်) ၎င်းပြင် အသင်တို့အား ဘုရင်မင်းများအဖြစ်လည်း မြှောက်စားတော်မူခဲ့လေသည်။ (ဖိရ်အောင်န်) စိုးစံသော တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်မှုအား သိမ်းပိုက်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။) ၎င်းပြင် အသင်တို့အား စကြဝဠာတွင် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ ချီးမြှင့်တော်မမူခဲ့သော (အချို့အချို့သော) ကျေးဇူးတော်များကိုလည်း ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့လေသည်။

(ဥပမာ- မြစ်အား လမ်းအဖြစ်ပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ ရန်သူများအား အံ့ဖွယ်ပုံစံမျိုးဖြင့် ရေနစ်သေဆုံးစေခြင်း၊ အကြင်ဖြစ်အင်များ ဖြစ်ပျက်ပြီးနောက် တစ်ဆက်တည်းမှာပင် အဆုံးစွန်သော သေးသိမ်မှုမှ အလွန်မြင့်မား သက်သာရာရရှိသော အဆင့်ထိတိုင် ရောက်ရှိသွားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ယင်းအဆင့်အတန်းအတွင်း၌ အသင်တို့အဖို့ သီးခြားထူးမြတ်မှုများ ချီးမြှင့်ထားတော်မူပေသည်။ တစ်ဖန် ထိုသို့ နိဒါန်းပျိုးပြီးသည့်နောက် မူရင်းရည်ရွယ်ချက်နှင့်အတူ ၎င်းတို့အား မိန့်ခြွေတော်မူသည့်မှာ) အို, ကျွန်ုပ်၏ အမျိုးသားအပေါင်းတို့၊ (ထိုကျေးဇူးတရားတော်များနှင့် စည်းစိမ်တော်များအား ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း၏ လိုလားသော အချက်မှာ 'ဂျေဟာဒ်' စစ်ဆင်နွှဲခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်သည် ကျရောက်လာလေပြီ။ ထိုအချက်အပေါ် လိုက်နာရန် အသင့်ပြင်ကုန်။) အသင်တို့သည် မိမိတို့အဖို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က သတ်မှတ်ရေးသားတော်မူပြီးဖြစ်သော (သဘောဆန္ဒပိုက်လိုက်သည်နှင့် အောင်မြင်မှုရရှိမည်ဖြစ်သည်) ထွတ်မြတ်သည့် နယ်မြေတွင်းသို့ (ဆီးရီးယားနိုင်ငံ၏ နန်းစိုက်မြို့ 'အမာလိကာ' လူမျိုးများ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်နေသော နယ်ပယ်အား စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရန် သဘောဆန္ဒမျိုးဖြင့်) ဝင်ရောက်ကြလေကုန်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ နောက်ဘက် (မွေးရပ်ဌာနေ၏ဘက်) သို့ လှည့်၍ ပြန်မသွားကြကုန်နှင့်။ ထိုသို့ ပြန်လှည့်သွားကြပါမူ အသင်တို့သည် ဆုံးရှုံးပျက်စီးသူများ ဖြစ်သွားကြပေမည်။

(ကမ္ဘာလောက၌လည်း တိုင်းပြည်များကို ကျယ်ပြန့်စွာ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်ခြင်းမှ လက်မဲ့ဖြစ်ကာ နောင်အာခေရသ်၌လည်း 'ဖွရ်ဇ်အချက်ဖြစ်သောဂျေဟားဒ်' ကို စွန့်လွှတ်သည့်အတွက် အပြစ်ရှိသောသူ ဖြစ်သွားပေမည်။) ၎င်း (အမျိုးသား) တို့ကမူ (ဤသို့) ဖြေကြားခဲ့ကြလေသည်။ 'အို, မူစာ၊ မုချဧကန် ထို (နယ်) မြေ၌ လုံးရင်းအင်အား ကြီးမားလှသော လူမျိုးတစ်မျိုးသည် ရှိနေကြကုန်သည်။ ထိုလူမျိုးတို့သည် ၎င်း (နယ်) မြေ၌ လုံးရပ်အင်အားကြီးမားလှသော လူမျိုးတစ်မျိုးသည် (နေထိုင်လျက်) ရှိကြကုန်သည်။ ထိုလူမျိုးတို့သည် ၎င်းနယ်မြေအတွင်းမှ (အကြင်မည်သည့်နည်းတစ်နည်းနည်းဖြင့်မဆို) ထွက်ခွာ၍ မသွားသမျှ ကာလပတ်လုံး ကျွန်ုပ်တို့သည် ယင်းနယ်မြေအတွင်းသို့ အလျဉ်းဝင်ရောက်ကြမည်မဟုတ်ပါ။ အကယ်၍ ထိုလူမျိုးတို့သည် ၎င်း (နယ်) မြေအတွင်းသို့ ထွက်ခွာသွားကြပါမူ ဧကန်စင်စစ် ကျွန်ုပ်တို့သည် (၎င်းနယ်မြေအတွင်းသို့) ဝင်ရောက်ကြပေမည်။

(ထိုအခါ) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့ကြကုန်သော (ပြစ်မှုဒုစရိုက်ကို ရှောင်ကြဉ်သော) သူတို့အနက်မှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ကျေးဇူးပြုတော်မူသော လူနှစ်ယောက်သည် (ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام ၏ မိန့်မြွက်ချက်ကို ထောက်ခံသည့်ပုံစံမျိုးဖြင့် ဤသို့) ပြောဆိုကြလေသည်။ (ထိုသူနှစ်ဦးသည် မိမိတို့၏ ပဋိညာဉ်အပေါ် တည်တံ့ကြံ့ခိုင်စွာ နေထိုင်၍ လုံ့လ၊ ဝီရိယနည်းသော သူတို့အား ရှင်းပြသည်မှာ အို၊ အချင်းတို့) အသင်တို့သည် ၎င်းတို့အား (ချီတက်) တိုက်ခိုက်ရင်း တံခါးဝအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကြလေကုန်။ အကယ်၍သာ အသင်တို့သည် ယင်းတံခါးဝအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ကြပါလျှင် အသင်တို့သည်သာလျှင် (စစ်ရေး) အောင်မြင်ကြသူများ ဖြစ်ကြပေလိမ့်မည်။ (အသင်တို့၏ အရှိန်အဝါကြောင့် ထွက်ပြေးသွားလျှင် ထွက်ပြေးသွားကြပေမည်။ သို့မဟုတ် ရန်သူ့အင်အား အနည်းငယ်ဖြင့်သာ ရင်ဆိုင်ရလျှင်လည်း ရင်ဆိုင်ရပေမည်။ အလိုသဘောမှာ အသင်တို့သည် လျင်မြန်စွာ အောင်မြင်သွားပေမည်။) ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် အကယ်၍ မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူများ ဖြစ်ကြပါလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌သာလျှင် ယုံကြည်စိတ်ချ အားထားကြလေကုန်။

(၎င်းတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာတောင့်တင်းသည့် အချက်အပေါ် မကြည့်ရှုလေနှင့်။ သို့ရာတွင် ထိုသူတို့အပေါ် ရှင်းပြမှုပြုခြင်းသည် တစ်စုံတစ်ရာ အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိပေ။ သို့သာမက ထိုသူနှစ်ဦးကိုမှ ၎င်းတို့သည် ဆိုဆုံးမမှုပြုရန် ထိုက်တန်သောသူများဟူ၍ မမှတ်ယူထားရုံသာမက ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام အား အလွန် ဂရုမမူ၊ ရိုင်းပျစွာဖြင့်) ထိုအခါ ယင်းအမျိုးသားတို့က 'အို၊ မူစာ၊ (ထိုစကားရပ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ပြောဆိုခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။) ၎င်းတို့သည် ထိုနယ်မြေအတွင်း၌ ရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး မုချကေန် ကျွန်ုပ်တို့သည် ယင်းနယ်မြေအတွင်းသို့ မည်သည့်အခါမျှ အလျဉ်း ဝင်ရောက်ကြမည်မဟုတ်။ သို့ဖြစ်ပေရာ (တိုက်ခိုက်ရန် အလွန်လိုအပ်လာပြီဆိုလျှင်) အသင်ကိုယ်တိုင် မိမိ၏ အသျှင်မြတ်နှင့်တကွ သွားရောက်ပြီး အသင်တို့နှစ်ဦးသာလျှင် တိုက်ခိုက်ကြလေကုန်။

ထိုအခါဝယ် နဗီတမန်တော်မူစာ (သည် အလွန်သောကဝေဖြာ စိတ်ကျဉ်းကျပ်ကာ) က 'အို၊ ကျွန်ုပ်တော်မျိုး၏ အသျှင်မြတ်၊ (ကျွန်တော်မျိုးသည် မည်သို့ ပြုရပေမည်နည်း။ ၎င်းတို့အပေါ် တစ်စုံတစ်ရာ မျှပင် မိန့်မြွက်မှုသည် အသုံးမဝင် ဖြစ်နေပေသည်။) ကျွန်တော်မျိုးသည် မိမိကိုယ်မိမိနှင့် မိမိ၏ နောင်တော် (နဗီတမန် တော်ဟာရူန်တို့အား ပြည့်ဝစွာ အသုံးပြုနိုင်ခွင့်ရှိသည်) မှအပ အခြားမည်သူ့အပေါ်၌မျှ အခွင့်အာဏာ ပိုင်ဆိုင်သည်ဟူ၍ မရှိပါ။ သို့ဖြစ်ရာ အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုး (တို့ ညီအစ်ကိုနှစ်ဦး) နှင့် (ဤ) စည်းကမ်းဖောက်ဖျက် သွေဖည်ငြင်းဆန်သော လူမျိုးတို့၏ စပ်ကြားတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးတော်မူပါ'ဟူ၍ လျှောက်ထားပန်ကြားခဲ့လေသည်။ (ကျွန်တော်မျိုးတို့ ညီအစ်ကိုနှစ်ဦးနှင့် ၎င်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သင့်လျော်သော စီမံမှုများကို သီးခြားစွာ ပြုပေးသနားတော်မူပါ။)

ထိုအခါဝယ် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က အကောင်းဆုံးသော ဆုံးဖြတ်ချက်ချ၍) သို့ဖြစ်လျှင် ကေန်စင်စစ် ထို (နယ်) မြေသည် ၎င်းတို့အဖို့ နှစ်ပေါင်း (၄၀) တိုင်တိုင် (အိမ်သို့လည်း မရောက်ဘဲ လမ်းပျောက်

ကာ ရှိနေပေမည်။) 'ဟရာမ်' တားမြစ်ထားပြီး ဖြစ်ချေပြီ။ ၎င်းတို့သည် (ဤ 'သိနႈ' ကျွန်းစွယ်၏ နယ်) မြေ၌ပင် (နှစ်ပေါင်း ၄၀ တိုင်တိုင်) တဝဲဝဲလည်လည်ဖြစ်ကြအံ့။ ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام သည် မိမိမတွေးခေါ် မမျှော်နိုင်လောက်အောင်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကြားနာခဲ့ရသည်။ မိမိမျှော်လင့်ထားသော စီမံမှုမှာ သာမန်သတိပေးသည့်အဆင့်လောက်သာ ထင်မှတ်ထားပေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင် (နဗီတမန်တော် မူစာ) သည် (ဤ) စည်းကမ်းဖောက်ဖျက် သွေဖည်ငြင်းဆန်သော လူမျိုးနှင့်ပတ်သက်၍ (လုံး၀) ပူဆွေး ၀မ်းနည်းခြင်း မရှိပါလေနှင့်' ဟု မိန့်ကြားတော်မူလေသည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

ဤအာယသ်တော်၏ အလျင် အာယသ်တော်အတွင်း၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ရစူလ်တမန်တော်များ၏ အမိန့်ကို နာခံရန် ဗနီအစ္စရာအီးလ်လူမျိုးတို့ထံမှ ရယူထားသော ပဋိညာဉ်အကြောင်း၊ ထိုရယူထားသော အကြောင်းနှင့်အတူ ၎င်းတို့သည် ပဋိညာဉ်ကို ချိုးဖောက်သည့်အကြောင်း၊ ယင်းကဲ့သို့ ချိုးဖောက်သည့် အပေါ် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းအကြောင်းများကို တင်ပြထားလေသည်။ ဤတင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်များအတွင်း၌ ထိုသူတို့ ပဋိညာဉ်ကို ချိုးဖျက်သော သီးသန့်ဖြစ်အင်တစ်ခုအား တင်ပြထားလေသည်။

ထိုအဖြစ်အပျက်မှာ ဤသို့တည်း။ ဖိရ်အောင်န်နှင့် ၎င်း၏ အပေါင်းအပါ စစ်တပ်သည် ရေနစ်သေဆုံးသွားကြလေရာ ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام နှင့် ဗနီအစ်ရာအီးလ်တို့သည် ဖိရ်အောင်န်၏ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုမှ ကင်းလွတ်ကာ အီဂျစ်နိုင်ငံအား စိုးစံသောသူများ ဖြစ်သွားပေသည်။ သို့ရှိရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိထပ်မံပြုထားသော ကရုဏာတော်နှင့် ၎င်းတို့၏ ဘိုးဘွားပိုင်မွေးရပ်ဌာနေဖြစ်သော ဆီရီးယားနိုင်ငံကို လည်း ၎င်းတို့၏ လက်ဝယ်အတွင်း ပြန်လည်ပေးအပ်ရန်အတွက် ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام ကို အကြောင်းခံ၍ ၎င်းတို့သည် စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရန် သဘောဆန္ဒဖြင့် ထွတ်မြတ်သော နယ်မြေဆီရီးယားနိုင်ငံသို့ ဝင်ရောက်ရန်၊ တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပင် ထိုပြိုင်ဆိုင်မှု၌ ၎င်းတို့သည်သာလျှင် လွှမ်းမိုးအောင်နိုင်မှု ရရှိမည် ဖြစ်ကြောင်းကို သတင်းကောင်းပေးခြင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုအတွက်အထိပ်ထားသော နယ်မြေ ကို ၎င်းတို့၏ နဖူးစာအတွင်း၌ ရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်းကို သတ်မှတ်ထားသည့်အတွက်ကြောင့် ၎င်းတို့သာလျှင် ဧကန်မုချ ရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်းကို အမိန့်ပေးလိုက်လေသည်။ သို့ရာတွင် ဗနီအစ်ရာအီးလ်လူမျိုးတို့သည် မိမိတို့၏ ဗီဇသဘောသဘာ၀အလျောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ချီးမြှင့်ထားသော ကျေးဇူးတရားတော်များ ဖြစ်သည့် ဖိရ်အောင်န် ရေနစ်သေဆုံးခြင်းနှင့် အီဂျစ်နိုင်ငံအား ပြန်လည်သိမ်းပိုက်ရယူခြင်းကို မျက်လုံးများ ရှုမြင်နေရသည့် ကြားကတည်းကပင် ပဋိညာဉ်ပါ စည်းကမ်းချက်များအပေါ် ပြည့်ဝစွာ မလိုက်နာပေ။ ဆီရီးယားနိုင်ငံအား စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ကို ဆန့်ကျင်မှု ပြုကာ ထိုင်နေပေသည်။ အကြင်ကဲ့သို့ ဆန့်ကျင်မှုပြုခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ ဤသို့ ချမှတ်ပေးလိုက်သည်။ နှစ်ပေါင်း (၄၀) တိုင် နယ်မြေတစ်ခုအတွင်း၌ ချုပ်နှောင်ခြင်းခံထားရပေသည်။

ပြင်ပသဏ္ဍာန်အားဖြင့် ကြည့်ရှုမည်ဆိုလျှင် ထိုကွင်းပြင်၏ ဝန်းရံ၍ တံတိုင်းနံရံများလည်း မရှိသကဲ့သို့ ၎င်းတို့၏ ခြေလက်များ၌ လက်ထိပ်၊ ခြေထိပ်များလည်း မရှိပေ။ သို့သာမက ကွင်းပြင်ထီးထီးကြီးအတွင်း ၌သာ တည်ရှိနေပေသည်။ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ မွေးရပ်ဌာနေ အီဂျစ်နိုင်ငံရှိရာသို့ သွားရောက်ရန်အတွက် နေ့တိုင်း နံနက်မှ ညနေခင်းအထိတိုင် ခရီးနှင်လျက် ရှိနေပေသည်။ သို့ရာတွင် ညနေချိန်၌ မိမိတို့ နံနက်ပိုင်း အချိန်မှ စတင်ထွက်ခွာသွားသည့် နေရာကိုသာ ပြန်လည်ရောက်ရှိနေပေသည်။ ထိုအချိန်ကာလ အတော အတွင်းမှာပင် ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام နှင့် ဟဇရတ်ဟာရူးန် عليه السلام တို့သည်လည်း 'ဝဖားသ်' ဖြစ်သွားခဲ့ ပေသည်။ ၎င်းတို့သည် ဤကဲ့သို့ပင် 'သီန' ကွင်းပြင်၌ သောကဝေဖြာကာ လှည့်လည်လျက် ရှိနေပေသည်။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အခြားသော နဗီတမန်တော်တစ်ပါးကို ၎င်းတို့ တရားလမ်းမှန် ရရှိစေရန်အတွက် စေလွှတ်တော်မူလိုက်ပေသည်။

နှစ်ပေါင်း (၄၀) တိုင်တိုင် ဤသို့ နေထိုင်ဖြတ်သန်းလာပြီးသည့်နောက် တစ်ဖန် ၎င်းတို့၏ ကျန်ရှိ နေသော မျိုးဆက်သစ်တို့သည် ထိုခေတ်၌ ပွင့်ပေါ်လာသော နဗီတမန်တော်၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက်၌ ဆီရီးယား နိုင်ငံနှင့် 'ဗိုက်သွလ်မုကဒ္ဒတ်စ်' ကို 'ဂျေဟာဒ်' စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်လေသည်။ ၎င်းအပြင် ထွတ်မြတ်သော နယ်မြေကို အသင်တို့အဖို့ နဖူးစာကံ၌ သတ်မှတ်ထားခြင်း၏ ကတိတော်အား ပြည့်ဝစွာ ပြသတော်မူလိုက်လေပြီ။ ဤသည် အတိုချုပ်အကြောင်းအရာသဘောမျိုး ဖြစ်သည်။ တင်ပြလျက် ရှိနေသော အာယသ်တော်များအတွင်း၌ ယင်းဖြစ်အင်၏ အကျယ်ချဲ့အကြောင်းအရာကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော် မြတ်၏ စကားလုံးတော်များဖြင့် လေ့လာကြည့်ကြပါစို့။

ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام ကို မိမိ၏ မျိုးနွယ်အုပ်စုအား 'ဗိုက်သွလ်မုကဒ္ဒတ်စ်' နှင့် ဆီရီးယားနိုင်ငံအား အောင်မြင်စွာ တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်နိုင်ရန်အတွက် လမ်းညွှန်ချက်ကို ရရှိချိန်ဝယ် ၎င်းသည် ရစူလ်တမန်တော် တစ်ပါးဖြစ်ခြင်း၏ အမြော်အမြင်နှင့် တရားဒေသနာ ညွှန်ကြားမှုကို ရှေးရှု၍ ယင်းအမိန့်တော်ကို မပြောမီ အလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ ယင်းဗနီအီစ်ရာအီးလ်လူမျိုးတို့အား ချီးမြှင့်ထားပြီးဖြစ်သော ကျေးဇူးတရားတော်များကို သတိပေးမှုကို ပြုလေသည်။ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

اُذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ جَعَلَ فِيْكُمْ اَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوْكًا
وَاٰتٰكُمْ مَالَمْ يُؤْتِ اَحَدًا مِّنَ الْعٰلَمِيْنَ

အသင်တို့သည် မိမိတို့အပေါ်၌ တင်ရှိသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်ကို ပြန်လည် အောက်မေ့သတိရကြလေကုန်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အပေါ်၌ နဗီတမန်တော်များကို ပွင့်စေတော် မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့အား ဘုရင်များအဖြစ်လည်း မြှောက်စားတော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းအပြင် အသင်တို့အား စကြဝဠာတွင် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ ချီးမြှင့်တော်မမူခဲ့သော ကျေးဇူးတော်များကို လည်း ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့လေသည်။ *[၅ : ၂၀]*

ထိုအာယသ်တော်အတွင်း၌ ကျေးဇူးတရားတော် (၃) ရပ်အား တင်ပြထားသည်။ ပထမနာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျေးဇူးတရားတော်မှာ ထိုမျိုးနွယ်အုပ်စုအတွင်း၌ ဆက်တိုက်ဆက်တိုက် များစွာသော နဗီတမန်တော်များကို စေလွှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့ထက်သာပိုသော 'အာခေရသ်'ရေးဆိုင်ရာ ကဏ္ဍရပ်၌ သာပိုသော ဂုဏ်ပေးချီးမြှင့်မှု ရှိနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ သဖ်စီရေမဇ္ဇဟရီကျမ်း၌ ဗနီအစ်ရာအီးလ်မျိုးနွယ်အုပ်စုအတွင်း၌ နဗီတမန်တော်များစွာ ပွင့်ပေါ်သကဲ့သို့ အခြားမည်သည့်မျိုးနွယ်အုပ်စု၌ မပွင့်ပေါ်ခဲ့ပေ'ဟူ၍ ဆင့်ပြန်ရေးသားထားပေသည်။ ဟဒီးစ်တော်များ၏ အီမာမ်တစ်ပါးဖြစ်သော အိဗ်နေအဘီဟာသင်မ်သည် အဒ်မရှ်သခင်ကြီးထံမှ ဆင့်ပြန်ထားသည်မှာ ဗနီအစ္စရာအီးလ်လူမျိုးတို့၏ နောက်ဆုံးပိုင်းခေတ်ဖြစ်သော ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام ၏ လက်ထက်မှ ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام ၏ လက်ထက်ထိတိုင်သာလျှင် ကာလ၌မှာပင် နဗီတမန်တော်အပါး (၁၀၀၀) ကို စေလွှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။

ဒုတိယရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လောကီရေးရာဆိုင်ရာ ချီးမြှင့်ထားသော ကျေးဇူးတရားတော်မှ အုပ်ချုပ်မှုမင်းဘုရင်များအဖြစ် ချီးမြှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ချီးမြှင့်ရာ၌ 'ဗနီအစ္စရာအီးလ်လူမျိုးတို့သည် လွန်ခဲ့သော အချိန်ကာလာကတည်းက ဖိရ်အောင်န်နှင့် ၎င်း၏ အပေါင်းအပါ တို့၏ ကျေးကျွန်များဖြစ်ခဲ့ရကာ နှေ့ညမပြတ် ၎င်းတို့၏ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများကို ခံစားခဲ့ရှာလေသည်။ ယနေ့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ ရန်သူများကို ဖျက်ဆီး၍ ၎င်းတို့ကို ယင်းဖိရ်အောင်န်နှင့် အပေါင်းအပါတို့၏ အုပ်ချုပ်မှုကို ပြန်လည်ရယူစေ၍ ပေးအပ်လိုက်လေသည်'ဟူသော အချက်ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းဖော်ထုတ်ထားပေသည်။ ဤနေရာတွင် အခြားအချက်တစ်ချက်ကိုလည်း သေချာဂဏစွာ လေ့လာသင့်ပေသည်။ နဗီတမန်တော်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

جَعَلَ فِيكُمْ اَنْبِيَاءَ

ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့ထဲ၌ မြောက်မြားစွာသော သူတို့ကို နဗီတမန်တော်များအဖြစ် ပြုပေးသနားတော်မူပေသည်။ *[၅:၂၀]*

အလိုသဘောမှာ မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်အုပ်စုလုံးရှိ သူတို့သည် နဗီတမန်တော်များ မဟုတ်ပေ။ 'နဗီတမန်တော်များသည် ရေတွက်၍ရသော အချို့သော ကိန်းဂဏန်း၏ အတိုင်းအတာအတွင်း၌သာ ရှိပြီး ကျန်ရှိမျိုးနွယ်အုပ်စုသည် ၎င်းတို့၏ 'အွမ္မသ်' (နောက်လိုက်ထု) နှင့် နောက်လိုက်သောသူများသာလျှင် ဖြစ်သည်'ဟူသော အချက်၏ အခြေခံဖေ်မြစ်သည် အထက်ပါအချက်သာလျှင် ဖြစ်မည်။ လောကီရေးရာ၏ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍လာသောအခါ

وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا

အသင်တို့အား ဘုရင်မင်းများအဖြစ် ချီးမြှောက်တော်မူခဲ့လေသည်။ *[၅:၂၀]*

အပေါ်ယံအလိုသဘောမှာ အသင်တို့အားလုံးအား ဘုရင်အဖြစ် ချီးမြှင့်လိုက်လေသည်။ مُلُوكًا ဟူသော စကားလုံးသည် مَلِكٌ (မလိကူန်) ၏ အများကိန်းဖြစ်သည်။ ၎င်း၏အဓိပ္ပာယ်သည် အများသုံး

ဝေါဟာရ၌ 'ဘုရင်'ဖြစ်သည်။ မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်အုပ်စုလုံးရှိ သူတို့သည် နဗီရစူလ်တမန်တော်များ မဖြစ်သကဲ့သို့ နိုင်ငံတိုင်း ပြည်တစ်ခု၌လည်း တိုင်းသူပြည်သားအားလုံးတို့သည်လည်း ဘုရင်များမဖြစ်ကြကာ အချို့သော သူများသာလျှင် အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာများကို တာဝန်ထမ်းဆောင်၍ ဘုရင်သည် တစ်ပါးသာရှိကာ ကျန်သူများသည် တိုင်းသူပြည်သားများသာ ဖြစ်ကြောင်းအချက်မှာ ထင်ရှားလှပေသည်။ သို့ရာတွင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ စကားလုံးတော်များသည် ထိုသူများအားလုံးကို ဘုရင်များဖြစ်ကြောင်း သတ်မှတ်ထားလေသည်။

ထိုအချက်နှင့်စပ်လျဉ်းသော အကြောင်းတစ်ရပ်ကို ဗယာနွလ်ကုရ်အာန်ကျမ်း အချို့သော အာလင်မ်သာသနာ ပညာရှင်အကြီးအကဲတို့၏ မိန့်မြွက်ချက်ကို ဤသို့ တင်ပြထားသည်။ အများသုံးဝေါဟာရ၌ အကြင်မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်ရပ်၌ ဘုရင်တစ်ပါးအုပ်ချုပ်သူအဖြစ် တည်ရှိသည်ဆိုလျှင် ထိုဘုရင်၏ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်မှုအား ယင်းမျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်ရပ်လုံး၏ ဘက်သို့ ဆက်နွယ်ကာ ပြောဆိုလေ့ရှိသည်။ ဥပမာ- အစ္စလာမ်သာသနာ၏ အကောင်းဆုံးသော အလယ်ပိုင်းခေတ်ကာလ၌ ဗနီအိုမိုက်ယာအစိုးရ၊ ဗနီအဗ္ဗာစ်အစိုးရဟူ၍ ခေါ်ဆိုကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ပင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ ဂဇ်နဝီးအစိုးရ၊ ဂေါင်ဝ်ရီးအစိုးရ၊ တစ်ဖန် မဂိုအစိုးရ၊ တစ်ဖန် အင်္ဂလိပ်အစိုးရဟူ၍ မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်ရပ်လုံးဘက်သို့ ဆက်နွယ်ကာ ပြောဆိုလေ့ရှိသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် အကြင်မျိုးနွယ်အုပ်စု၌ အုပ်ချုပ်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက် ရှိမည်။ ထိုမျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်ရပ်လုံးကို အုပ်ချုပ်သူ၊ ဘုရင်ခံဟူ၍ ခေါ်ဆိုနိုင်ပေသည်။

ထိုသုံးနှုန်းမှုဝေါဟာရနှင့် ကိုက်ညီစွာ ဗနီအစ်ရာအီးလ်မျိုးနွယ်အုပ်စု တစ်ရပ်လုံးကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် مُلُوكٌ 'မုလူးကူးန်'(ဘုရင်များ) ဟူ၍ သတ်မှတ်မိန့်မြွက်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ 'အစ္စလာမ်သာသနာရေးရာဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်မှုသည် အရင်းခံ၌ တိုင်းသူပြည်သားတို့က အုပ်ချုပ်သော အုပ်ချုပ်မှုပင်ဖြစ်သည်။ တိုင်းသူပြည်သားတို့ကပင်လျှင် မိမိတို့၏ အကြီးအကဲခေါင်းဆောင်အား ခန့်အပ်ရန် အခွင့်အရေးကို ရရှိပေသည်။ တိုင်းသူပြည်သားတို့ကပင်လျှင် မိမိတို့၏ စုပေါင်းသဘောတူညီချက်၏ အကြံဉာဏ်များဖြင့် ၎င်းအား ဖြုတ်ချပိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့် အပေါ်ယံအားဖြင့် တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းသောသူက အုပ်ချုပ်နေလင့်ကစား စင်စစ် အများပြည်သူလူထုတို့ကပင် အုပ်ချုပ်လျက်ရှိနေခြင်းဘက်သို့ ရည်ညွှန်း ဖော်ထုတ်ထားဟန်တူပေသည်။

အိဗ်နေကစီးရ်နှင့် မဇ္ဇဟရီး အစရှိသော ကျမ်းများ၌ အချို့သော အတိတ်ခေတ် အာလင်မ်သာသနာ့ ပညာရှင်ကြီးများထံမှ ဒုတိယအကြောင်းခံတစ်ရပ်အား ဆင့်ပြန်ထားလေသည်။ مَلِكٌ 'မလိကူးန်' ဟူသော စကားလုံးသည် ဘုရင်ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ထက် သာပို၍ ကျယ်ပြန့်၊ ကျယ်ဝန်းပေသည်။ အကြင်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် သာယာဝပြောသော အခြေအနေရှိ၍ အိမ်ပိုင်၊ ယာပိုင်၊ အခိုင်းအစေ ရှိသည်ဆိုလျှင် ၎င်းကိုလည်း مَلِكٌ 'မလိကူးန်'ဟူ၍ ခေါ်ဆိုနိုင်ပေသည်။ ထိုအဓိပ္ပာယ်ကို ကောက်နုတ်ချက်ထားကာ

ရှုမြင်သုံးသပ်မည်ဆိုလျှင် ထိုခေတ်အခါ၌ ဗနီအစ်ရာအီးလ်မျိုးနွယ်အုပ်စု၌ရှိသော သူတစ်ဦးချင်းစီသည် مَلِكْ 'မလိကူးန်' ဖြစ်ခြင်း၏အချက်အပေါ် အခြေခံအဖြစ် တည်ရှိနေပေသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အားလုံးအား مُلُوْكْ 'မလိကူးန်' ဟူ၍ မိန့်တော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ ပါရှိသော ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နှစ်မျိုးစလုံးဖြင့် ပါဝင်လျက်ရှိနေသော တတိယကျေးဇူးတရားတော်မှာ

وَ اٰتٰكُمْ مَالَمْ يُؤْتِ اَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِيْنَ

၎င်းပြင် အသင်တို့အား စကြဝဠာတွင် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ ချီးမြှင့်တော်မမူခဲ့သော ကျေးဇူးတော်များကိုလည်း ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့လေသည်။ [၅ : ၂၀]

ထိုကျေးဇူးတရားတော်၌ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာသည် မွန်မြတ်မှုနှင့် ရစူလ်တမန်တော်များဖြစ်ခြင်း၊ နဗီတမန်တော်များဖြစ်ခြင်းတို့ ပါဝင်ပေသည်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျေးဇူးတရားတော်မှာ အုပ်ချုပ်မှု၊ ဩဇာအာဏာနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာ ပေါများကြွယ်ဝခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော်မက ဤနေရာ၌ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ 'နပ်စ်' (အဓိကတင်ပြခြင်း၏ ဥပဒေသ) အရ တမန်တော်မြတ်၏ 'အုမ္မသ်သည် အမွန်မြတ်ဆုံး အုမ္မသ်ဟူ၍ လာရှိထားပေသည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အတွင်း၌ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

كُنْتُمْ خَيْرَ اُمَّةٍ اُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ

အို့၊ မွတ်စ္လင်မ်အပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် လူ့ခပ်သိမ်းတို့အဖို့ တရားလမ်းမှန်ညွှန်ကြားရန် အလို့ငှာ ထွက်ပေါ်လာကြကုန်သော အကောင်းဆုံးသော သာသနာ့ဝင်လူစုပင် ဖြစ်၏။ [၃ : ၁၁၀]

كَذٰلِكَ جَعَلْنٰكُمْ اُمَّةً وَّسَطًا

ထိုနည်းတူစွာ ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား အဖက်ဖက်မှ ဖြောင့်မတ်သော သာသနာ့ဝင်လူစုအဖြစ် ပြုလုပ်တော်မူခဲ့၏။ [၂ : ၁၄၃]

စသော အာယသ်တော်များသည် ယင်းအချက်အား သက်သေထူလျက်ရှိနေပေသည်။ ထို့ပြင် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ များစွာသော ဟဒီးစ်တော်များသည်လည်း ယင်းအချက်အား ထောက်ခံအတည်ပြုအားပေးလျက် ရှိနေပေသည်။ အဖြေမှာ ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ ပါရှိသောသူတို့သည် ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام လက်ထက်၌ရှိသော ဗနီအစ်ရာအီးလ်လူမျိုးတို့သာ ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုခေတ်ကာလအချိန်၌ မည်သည့်လူမျိုးတစ်မျိုးမျိုးကိုမှ မချီးမြှင့်ထားပေ။ နောက်ပိုင်းခေတ်ကာလအချိန်၌ မျိုးနွယ်အုပ်စုနောက်လိုက်ထုတစ်ရပ်အား ထို့ထက်သာပို၍ ချီးမြှင့်ထားခြင်းသည် အထက်ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်နေသည်မဟုတ်ပေ။

ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ ပါရှိထားသော ဟဇရတ်မူစာ ﵇ ၏ မိန့်မြွက်ချက်သည် နောက်အာယသ်တော်လာရှိမည်ဖြစ်သော အမိန့်၏ နိဒါန်းပျိုးမှုသာဖြစ်သည်။ ယင်းအမိန့်တော်မှာ-

يَاقَوْمِ ادْخُلُوا الْاَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِىْ كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ

အို့၊ ကျွန်ုပ်၏ အမျိုးသားအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် မိမိတို့အဖို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က သတ်မှတ်ရေးသားထားတော်မူပြီးဖြစ်သော ထွတ်မြတ်သည့်နယ်မြေအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကြလေကုန်။ */ ၅ : ၂၁ /*

ထွတ်မြတ်သော နယ်မြေသည် မည်သည့်နယ်မြေဖြစ်သနည်း။

ယင်းအချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသော ပညာရှင်များ၏ကြား၌ ပြင်ပသဏ္ဌာန်အားဖြင့် ကြည့်ရှုမည်ဆိုလျှင် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေပေသည်။ အချို့သော အာလင်မ်သာသနာ့ပညာများက မိန့်ကြသည်မှာ 'ဗိုက်သွလ်မုကဒ္ဒတ်စ်'ဖြစ်ပေသည်။ အချို့သော ပညာရှင်များက 'ကုဒုစ်'မြို့နှင့် အီလီယားမြို့ကို ထွတ်မြတ်သောနယ်၏ အခြေခံအတည်ပြုချက်ဟူ၍ မှတ်ယူထားသည်။ အချို့သော ပညာရှင်များသည် အရ်ဒါန်းမြစ်နှင့် 'ဗိုက်သွလ်မုကဒ္ဒတ်စ်'၏ ကြားအလယ်၌ရှိသော ယနေ့ထိတိုင် တည်ရှိသော ရှေးဟောင်းမြို့တစ်မြို့ဖြစ်သော 'အရိုက်ဟား'မြို့ဟူ၍ ယူဆထားကြလေသည်။ ဟဇရတ်မူစာ ﵇ ၏ ခေတ်ကာလ၌ ထိုမြို့၏ ကြီးကျယ် ကျယ်ပြန့်မှု၏ အံ့ဖွယ်အခြေအနေများကို တင်ပြထားလေသည်။

အချို့သော ဆင့်ပြန်ချက်များ၌ လာရှိထားသည်မှာ ထိုမြို့၌ ဒေသပေါင်း (၁၀၀၀) ရှိပေသည်။ ဒေသတစ်ခုချင်းစီ၌လည်း ဥယျာဉ်ပေါင်း (၁၀၀၀) ရှိပေသည်။ အချို့သော ပညာရှင်များက မိန့်တော်မူသည်မှာ ထွတ်မြတ်သောနယ်မြေ၏ အလိုသဘောသည် ပါလက်စတိုင်းရှိ ဒမတ်ရှ်က်မြို့ဖြစ်သည်။ အချို့သော ပညာရှင်များထံ၌ 'အရ်ဒါန်း'မြို့ဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူထားပေသည်။ ဟဇရတ်ကသာဒါဟ် ﵀ သခင်ကြီးက 'ဆီရီးယားနိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံလုံးသည် ထွတ်မြတ်သော နယ်မြေအတွင်း၌ ပါဝင်သည်'ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားပေသည်။ ဟဇရတ်ကအ်ဗ်အဟ်ဗားရ် ﵀ သခင်ကြီးက 'ကျွန်ုပ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျမ်းစာအုပ် (ခန့်မှန်ခြေအားဖြင့် သောင်ရာသ်ကျမ်း) ၌ တွေ့မြင်သည်မှာ ဆီရီးယားတစ်နိုင်ငံလုံးရှိ နယ်မြေသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သီးသန့်ဘဏ္ဍာတော်တိုက်များဖြစ်ကာ ထိုနယ်မြေအတွင်း၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သီးသန့်လက်ခံခြင်း ခံထားရသော ကျေးကျွန်များ နေထိုင်ကြလေသည်'ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားပေသည်။ ထွတ်မြတ်ခြင်းဟူ၍ မိန့်ဆိုရခြင်း၏ အကြောင်းမှာ ထိုနယ်မြေသည် နဗီတမန်တော်များ မွေးဖွားသန့်စင်ရာ၊ နေထိုင်သော နေရာဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ အချို့သော ဆင့်ပြန်ချက်များ၌ လာရှိထားသည်မှာ ဟဇရတ်အိဗ်ရာဟီမ် ﵇ သည် တစ်နေ့ 'လဗ်နားန်တောင်'ပေါ်သို့ တက်သွားလေရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က 'အို့၊ အိဗ်ရာဟီမ်၊ တောင်ပေါ်မှ အသင် ကြည့်ရှုပါ။ အသင်၏ အရှုသည် အဆုံးထိ ရောက်ရှိသွားသည့်နေရာထိတိုင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ယင်းနယ်မြေအား မွန်မြတ်သောနယ်မြေအဖြစ် သတ်မှတ်တော်

မှုလိုက်ပေသည်။ ဤဆင့်ပြန်ချက်အလုံးစုံကို သဖ်စီးရေအိဗ်နေကစီးရ်နှင့် မဖွဲ့ဟရီးကျမ်းများမှ ဆင့်ပြန်ထားလေသည်။ အဆိုများအားလုံး၏ကြား၌ တစ်စုံတစ်ရာ ဆန့်ကျင်ဘက်မရှိကြောင်းမှာ ရှင်းလင်းလှပေသည်။ ဆီရီးယားတစ်နိုင်ငံလုံးသည် နောက်ဆုံးဆင့်ပြန်ချက်နှင့်အညီ ထွတ်မြတ်သော နယ်မြေဖြစ်ပေသည်။ တင်ပြရာ၌ အချို့သော သူတို့သည် ဆီရီးယားနိုင်ငံ၏ အချို့နေရာကို တင်ပြ၍၊ အချို့သည် နယ်ပယ်တစ်ခုလုံးကို တင်ပြလိုက်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

قَالُوا يٰمُوْسٰى

(၄င်းအမျိုးသားတို့ကမူ ဤသို့ ဖြေကြားခဲ့လေသည်။ 'အို, မူစာ)

ဤအာယသ်တော်၏အလျင် အာယသ်တော်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဗနီအစ်ရာအီးလ်အမျိုးသားတို့အား မူစာနဗီအား အကြောင်းခံ၍ ဆီရီးယားနိုင်ငံအား တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ရန် မိန့်တော်မူထားပေသည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် ဆီရီးယားနိုင်ငံအား ၄င်းတို့အဖို့ သတ်မှတ်ထားသည်ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် အောင်မြင်မှုရရှိရန်လည်း မုချဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သတင်းကောင်းထားလေသည်။

တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ 'ယင်းအချက်များ တည်ရှိနေသည့် ကြားကတည်းကပင် ဗနီအစ်ရာအီးလ်လူမျိုးတို့သည် မိမိတို့၏ ကျော်ကြားသော စောဒကတက်သည့်အကျင့်နှင့်အညီ ဖီဆန်မှုနှင့် ကြွေကောက်သော ဗီဇသဘောတရားကြောင့် ထိုအမိန့်ကို လက်မခံပေ။ သို့သာမက ဟဇရသ် မူစာ عليه السلام အား 'အို, မူစာ၊ ထိုနယ်တိုင်းပြည်အတွင်း၌ အင်အားတောင့်တင်းခိုင်မာသော လူမျိုးစုတို့သည် လွှမ်းမိုးအုပ်ချုပ်လျက် ရှိနေသည်။ ထိုသူတို့သည် ယင်းနယ်မြေအား လွှမ်းမိုးအုပ်ချုပ်နေသရွေ့ ကာလပတ်လုံး ကျွန်ုပ်တို့သည် အလျှဉ်းဝင်ရောက်လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ ယင်းသူတို့ ထွက်ခွာသွားမည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ ဝင်ရောက်ကြမည်ဖြစ်ကြောင်း'၏ အကြောင်းကို တင်ပြထားလေသည်။

သဖ်စီးရ်ပညာရှင် အိမာမ်ကြီးများဖြစ်သော ဟဇရသ်အဗ်ဒုလ္လာဟ် ဗင်န် အဗ္ဗားစ် رضي الله عنه ၊ ဟဇရသ် အစ်က်ရိမားဟ်နှင့် အလီ ဗင်န် အဘီသွာလ်ဟားက် رضي الله عنه အစရှိသော သခင်ကြီးများထံမှ ဖြစ်အင်၏ အကျယ်ချဲ့ပုံစံအား တင်ပြထားသည်မှာ ထိုအချိန်၌ ဆီရီးယားနိုင်ငံနှင့် 'ဗိုက်သွလ်မုကဒ္ဒတ်စ်'အား အမာလိကားဟ် မျိုးနွယ်အုပ်စုတို့သည် သိမ်းပိုက်ထားလျက် ရှိပေသည်။ အကြင်သူတို့သည် အားဒ်မျိုးနွယ်အုပ်စု၏ အနွယ်ဖွားများဖြစ်ကာ ကိုယ်ခန္ဓာအလုံးအထည်ကြီးမားကာ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော ကိုယ်ခန္ဓာပိုင်ရှင်များ ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်သူတို့အား စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်၍ 'ဗိုင်သွလ်မုကဒ္ဒတ်စ်'ကို အောင်မြင်စွာ တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ရန် အမိန့်ကို ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام နှင့် ၄င်း၏ မျိုးနွယ်အုပ်စုတို့သည် ရရှိပေသည်။

ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ကို လိုက်နာအကောင်အထည်ဖော်ရန် အတွက် မိမိ၏ မျိုးနွယ်အုပ်စုဖြစ်သော ဗနီအစ်ရာအီးလ်တို့ကို အတူတကွ ခေါ်ဆောင်ကာ ဆီရီးယားနိုင်ငံ ရှိရာသို့ ချီတက်သွားလေသည်။ သွားရောက်ရန်သည် 'ဗိုက်သွလ်မုကဒ္ဒတ်စ်'သို့ဖြစ်သည်။ အွရ်ဒါးန်မြစ်မှ ကျော်ဖြတ်၍ ကမ္ဘာ့ရှေးဟောင်းမြို့တော်ဖြစ်သော အာရီးဟားမြို့သို့ ရောက်ရှိနဝယ် စတည်းချတည်းခို

လေသည်။ ဗနီအစ်ရာအီးလ်မျိုးနွယ်အုပ်စုအဖို့ စီမံခန့်ခွဲမှုပြုရန်အတွက် ခေါင်းဆောင် (၁၂) ဦးအား ရွေးချယ်ထားခြင်းအကြောင်း လွန်လေပြီးသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ ပါရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ‘ဗိုက်သွလ်မုကဒ္ဒတ်စ်’ ကို သိမ်းပိုက်ထားသောသူများဖြင့် စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရန် အမိန့်ရရှိထားသဖြင့် ထိုခေါင်းဆောင် (၁၂) ဦးကို ၎င်းသူတို့၏ အခြေအနေအရပ်ရပ်များနှင့် စစ်မြေပြင်၏ အခြေအနေများကို သိရှိရန်အတွက် ရှေ့ပြေးအနေဖြင့် စေလွှတ်လိုက်လေသည်။ ဤသူတို့သည် ‘ဗိုက်သွလ်မုကဒ္ဒတ်စ်’သို့ ရောက်ရှိသွားချိန်ဝယ် မြို့ပြင်၌မှာပင် အမာလိကာမျိုးနွယ်ဖွားတစ်ဦးနှင့် တွေ့ဆုံလေသည်။ ထိုသူတစ်ဦးတည်းသည် ယင်းခေါင်းဆောင် (၁၂) ဦးစလုံးကို ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားသည်။ ဤသူတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် စစ်တိုက်ရန် သဘောဖြင့် ရောက်ရှိလာသောသူများ ဖြစ်သည်’ဟူ၍ လျှောက်ထားကာ မိမိတို့၏ ဘုရင်အား ဆက်သလိုက်လေသည်။ ‘၎င်းတို့အားလုံးကို သတ်ဖြတ်ရမည်လော၊ သို့မဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ပေးရမည်လော’ဟူ၍ ညီလာခံ၌ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်မှုကို ပြုကြလေသည်။ ‘ဤသူတို့သည် မိမိတို့၏ မျိုးနွယ်အုပ်စုရှိရာဆီသို့ သွားကာ အမာလေကာမျိုးနွယ်အုပ်စု၏ အင်အားထည်ဝါမှုကို မျက်မြင်သက်သေအဖြစ် ပြသနိုင်ရန်အကြောင်း၊ နောက်နောင်ကို ဘယ်သောအခါမှ မိမိတို့ဖြင့် စစ်ချီတိုက်ခိုက်လာရန် နှလုံးသားများအတွင်းထဲမှပင် မတွေးဝံ့ရန် အကြောင်း စသော အကြောင်းများကြောင့် ၎င်းတို့ကို လွှတ်ပေးလိုက်ရန်’ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်ကြပေသည်။

ဤနေရာ၌ များစွာသော အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသော ကျမ်းများ၌ အိစ္စရာအီးလ်လူမျိုးတို့ဆိုင်ရာ ရှည်လျားလှစွာသော အဖြစ်အပျက်များကို တင်ပြထားလေသည်။ အကြင်ကဲ့သို့ တင်ပြချက်များ၌ ၎င်းတို့နှင့် တွေ့ဆုံသောသူ၏ အမည်ကို ‘အောက်ဂ်ျဗင်န် အုန္နက်’ဟူ၍ ပြဆိုထားလေသည်။ ၎င်းသူ၏ အလွန်ရှည်လျားလှစွာသော ကိုယ်ခန္ဓာအရပ်အမောင်းနှင့် အင်အားကို ဤသို့အတိုင်းထက်အလွန် ဆင့်ပြန်လိုက်သည်မှာ အသိဉာဏ်ရှိသော မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မဆို ၎င်းအချက်အား ဆင့်ပြန်ရန် ခဲယဉ်းနေပေသည်။

သဖ်စီးရ်ပညာ၏ အိမာမ်တစ်ပါးဖြစ်သော အိဗ်နေ့ကစီးရ်သခင်ကြီးက အမိန့်ရှိသည်မှာ အစ်ရာအီးလ်လူမျိုးတို့၏ ဆင့်ပြန်ချက်များ၌ လာရှိထားသော အောက်ဂ်ျ ဗင်န် အုနိုက်၏ အဖြစ်အပျက်များသည် အသိဉာဏ်ကလည်း လက်မခံနိုင်သကဲ့သို့ တရားတော်မှလည်း ခွင့်မပြုထားသော အချက်ဖြစ်သည်။ ဤအချက်များအားလုံးသည် လိမ်လည်ထားသော ကြံဖန်လီဆယ်ထားသော အချက်များသာ ဖြစ်ပေသည်။ အမာလိကာမျိုးနွယ်များသည် အားဒ်မျိုးနွယ်အုပ်စု၏ ကျန်ရှိသော မျိုးနွယ်ဖွားများဖြစ်သည့်အလျောက် ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော ကိုယ်ခန္ဓာပိုင်ရှင်များဖြစ်ကြောင်းကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကိုယ်တိုင်ကပင် တင်ပြထားလေသည်။ ထိုမျိုးနွယ်ဝင်များ၏ ကိုယ်ခန္ဓာ ထုထည်အကြီးအမားနှင့် အင်အားတောင့်တင်းခိုင်မာမှုသည် ရေသီကုံး၍ မဆုံးနိုင်သောအချက် ဖြစ်သည်။ ထိုမျိုးနွယ်ဖွားထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူသည် ဗနီအစ်ရာအီးလ်မျိုးနွယ်ရှိ ခေါင်းဆောင် (၁၂) ဦးအား ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားနိုင်စွမ်း ရှိပေသည်။

သို့ရှိရာ ဗနီအစ်ရာအီးလ်မျိုးနွယ်ရှိခေါင်းဆောင် (၁၂) ဦးသည် အမာလေကာတို့၏ လက်ဝယ်အတွင်းမှ လက်မြောက်လာကာ မိမိတို့မျိုးနွယ်အုပ်စုများရှိရာ အရိက်ဟားအရပ်ဒေသသို့ ရောက်၍ ဟဇရသ်

မူစာ عليه السلام အား ထိုအံ့ဖွယ်ကောင်းသော မျိုးနွယ်အုပ်စုနှင့် ၎င်းတို့၏ ခန့်မှန်းတွေးတော၍ မရနိုင်လောက်အောင်သော အင်အားအရှိန်အဝါတို့အား တင်ပြလိုက်လေသည်။ ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام ၏ စိတ်နှလုံးသားအပေါ်ဝယ် ထိုအချက်များအားလုံးသည် အနည်းမျှပင် စူးရှမှုမရှိပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဝဟီဗျာဒိတ်တော်၏ အကြောင်းခံဖြင့် အောင်မြင်မှုရရန် သတင်းကောင်းပေးပြီးဖြစ်သည်။

ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام မှ ၎င်းသူတို့၏ အင်အားနှင့် အရှိန်အဝါကို ကြားနာ၍ တောင်ပမာ တည်တံ့ကြံ့ခိုင်သော မဟာတံတိုင်းကြီးကို စိုက်ထူထား၍ စစ်မက်ချီတက် တိုက်ခိုက်ရန် ဆိုင်းပြင်းမှုအတွင်း၌ တွေးတောနေပေသည်။ သို့ရာတွင် 'ဗနီအစ်ရာအီးလ်လူမျိုးတို့သည် အကယ်၍ မိမိတို့၏ ပြိုင်ဘက်၏ ရောမ အင်အားကြီးအား သိရှိသွားလျှင်မူ လမ်းလွဲသွားနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း' ကို စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်နေပေသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းခေါင်းဆောင် (၁၂) ဦးအား 'အမာလိကာမျိုးနွယ်အုပ်စု၏ ယင်းအခြေအနေများအား ဗနီအစ်ရာအီးလ်တို့အား လုံးဝမပြောဆိုရန်နှင့် လျှို့ဝှက်ချက်အကြံအစည်သဘောမျိုးဖြင့် မျိုသိပ်ထားရန်' လမ်းညွှန်ထားပေသည်။ ဤသူ (၁၂) ဦးထဲမှ လူတိုင်းသည် မိမိတို့၏ မိတ်ဆွေများအား ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုး တိုးတိုးတိတ်တိတ် တင်ပြပြောဆိုလိုက်လေသည်။ ယူရှအ် ဗင်န်နူးန်နှင့် ကာလစ်ဗ် ဗင်န် ယူကင်န်နားတို့ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးသာလျှင် ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام ၏ လမ်းညွှန်ချက်အပေါ် ဤလျှို့ဝှက်အကြံအစည်ကို မည်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ မဖော်ထုတ်လိုက်ပေ။

(၁၂) ထဲမှ (၁၀) ဦးသည် ယင်းလျှို့ဝှက်ချက်ကို ဖွင့်ဟလိုက်ရာ ယင်းစကားရပ်သည် ပျံ့နှံ့သွားသည်မှာ ဓမ္မတာပင်ဖြစ်သည်။ ဗနီအစ်ရာအီးလ်လူမျိုးတို့၏ ကြား၌ ၎င်းရန်သူများ၏ အခြေအနေအရပ်ရပ်များ ပျံ့နှံ့သွားပါမူ ငိုယိုမြည်တမ်းကာ 'ဤသို့သောသူတို့ဖြင့် တိုက်ခိုက်ရန်ရှိမူ ဖိရ်အောင်န်နှင့်အတူ ရေနစ်သေဆုံးခြင်းက သာပို၍ ကောင်းမွန်ပေသည်။ ထိုနေရာမှ ကယ်တင်လာပြီး ဤနေရာ၌ လာရောက်ကာ သေနိုင်းခြင်းဖြစ်သည်' ဟူ၍ ပြောဆိုကြလေသည်။ ထိုအခြေအနေ၌ ဗနီအစ်ရာအီးလ်လူမျိုးတို့သည် ဤစကားလုံးများကို ပြောဆိုကြလေသည်။

يٰمُوْسٰى اِنَّ فِيْهَا قَوْمًا جَبَّارِيْنَ وَاِنَّا لَنْ نَّدْخُلَهَا حَتّٰى يَخْرُجُوْا مِنْهَا

အို့၊ မူစာ၊ ဧကန်မုချ ထိုနယ်မြေ၌ လုံးရပ်အင်အားကြီးမားလှသော လူမျိုးတစ်မျိုးသည် ရှိနေကြကုန်သည်။ ထိုလူမျိုးတို့သည် ၎င်းနယ်မြေအတွင်းမှ ထွက်ခွာ၍ မသွားသမျှ ကာလပတ်လုံး ကျွန်ုပ်တို့သည် ယင်းနယ်မြေအတွင်းသို့ အလျှဉ်းဝင်ရောက်ကြမည်မဟုတ်ပါ။ *[၅ : ၂၂]*

ရှေ့အာယသ်တော်၌ လာရှိထားသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့သော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ကျေးဇူးပြုထားသောသူနှစ်ဦးသည် ဗနီအစ်ရာအီးလ်လူမျိုးတို့၏ ဤစကားရပ်ကို ကြားနာကာ 'အသင်တို့သည် စစ်မရောက်မီကတည်းက မြားကုန်၍နေပေသည်။ အနည်းငယ်မျှသော တက်ကြွသည့် ဖွဲ့စိတ်၊ ဖွဲ့မာန်ဖြင့် 'ဗိုက်သွလ်မုကဒ္ဒတ်စ်' မြို့၏ တံခါးဝထိတိုင် ရောက်ရှိအောင် သွားကြကုန်။ 'ဗိုက်သွလ်မုကဒ္ဒတ်စ်'

၏ တံခါးဝသို့ ရောက်ရှိသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ရန်သူတို့သည် ရှုံးနိမ့်ကာ ပြေးသွားကြ၍ အသင်တို့သည်သာလျှင် လွှမ်းမိုးအောင်မြင်မှုကို ရရှိပေမည်’ဖြစ်ကြောင်းကို ဆိုဆုံးမစကားကို ပြောဆိုလေသည်။ ဤသူနှစ်ဦး၏ အကြောင်းကို အာယသ်တော်၌ တင်ပြထားလေသည်။ များစွာသော အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသော ပညာရှင်ကြီးများထံ၌ ထိုခေါင်းဆောင် (၁၂) ဦးထဲမှ နှစ်ဦးပင်ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်သူ (၂) ဦးသည် ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام ၏ လမ်းညွှန်ချက်အပေါ် လိုက်နာသမှုကိုပြု၍ အမာလိကားအခြေအနေအလုံးစုံကို ဗနီအစ္စရာအီးလ်လူမျိုးတို့အား မပြောပြပေ။ ယူရှအ်ဗင်နူးန်နှင့် ကာလစ်ဗ် ဗင်န် ယူကင်န်နားတို့သာ ဖြစ်သည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ဤနေရာ၌ ထိုသူတော်စင်နှစ်ပါး၏ အရည်အချင်းနှစ်ရပ်အား သီးခြားစွာ တင်ပြထားပေသည်။ ပထမအရည်အချင်းမှာ–

اَلَّذِيْنَ يَخَافُوْنَ

‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့ကြကုန်သော’ [၅ : ၂၃]

မည်သူ့အား ကြောက်ရမည်ကို မတင်ပြထားပေ။ ဤသို့ မတင်ပြနိုင်းထားခြင်း၏ အကြောင်းမှာ ‘ကြောက်ရွံ့ရန်ထိုက်သော သူမှာ စကြဝဠာအလုံးစုံ၌ တစ်ဆူတည်းသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကြောင်း’ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းမိန့်မြွက်ထားပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စကြဝဠာကြီးတစ်ခုလုံးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စိုးပိုင်မှုအတွင်း၌မှာပင် ရှိပေသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ သဘောတူညီခွင့်မရှိဘဲ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ အခြားသောသူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို အနည်းငယ်မျှ ကောင်းကျိုးလည်း မပြုနိုင်သကဲ့သို့ ဆိုးကျိုးလည်း မသက်ရောက်နိုင်ပေ။ ကြောက်ရွံ့ရန် ထိုက်တန်တော်မူသော အသျှင်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တစ်ဆူတည်းသော ‘ဇာတ်’ဖြစ်ကြောင်းကို သတ်မှတ်ထားပြီးဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် တစ်ဖန် သတ်မှတ်ပြောဆိုရန် မလိုအပ်ပေ။

ထိုသူတော်စင်နှစ်ပါး၏ ဒုတိယအရည်အချင်းအား ဤသို့ ဖော်ပြထားလေသည်။

اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمَا

‘ကျေးဇူးပြုတော်မူသော’ ထိုအချက်ကို ဖော်ပြထုတ်တင်ပြရာ၌ ‘အကြင်မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ထံ၌ ကောင်းမြီးလက္ခဏာ တစ်စုံတစ်ရာ ရှိပါက ထိုအရာများအားလုံးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ချီးမြှင့်ပေးသနားထားတော်မူသော အချက်များသာဖြစ်ပေသည်။ သို့တည်းမဟုတ်ပါက မြင်သာထင်ရှားသော အင်အားများဖြစ်သည့် ခြေလက်၊ မျက်စိ၊ နားနှင့် နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အင်အားဖြစ်သည့် အသိနှင့် သတိတွေးတောမှုနှင့် အာရုံတို့သည် ယင်းခေါင်းဆောင် (၁၂) ဦးစလုံးတို့ထံ၌ ရှိကာ၊ တစ်ဖန် ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام ၏ ထိုင်ဝိုင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများနှင့် အတူတကွ နေထိုင်ခြင်းများသည်လည်း ယင်းခေါင်းဆောင် (၁၂) ဦးအဖို့ သာတူညီမျှ တန်းတူရရှိထားကြပေသည်။ ထိုအချက်များတည်ရှိနေသည့် ကြားကာတည်းကပင် အခြားသော သူများအားလုံးသည် တိမ်းပါးချွတ်ချော်သွားကြ၍ ဤသူ (၂) ဦးသည်သာလျှင် မိမိတို့ ရရှိ

ပြီးဖြစ်သော လမ်းညွှန်ချက်အပေါ်၌ တည်တံ့ကြံ့ခိုင်စွာဖြင့် နေထိုင်ကြလေသည်' ဟူသော အချက်ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းဖော်ထုတ်ထားပေသည်။ သို့ရှိရာ 'မူရင်းလမ်းညွှန်ချက်သည် လူသားတို့၏ အပေါ်ယံအင်အားနှင့် အတွင်းပိုင်းအင်အားတို့သည် ယင်းလူသားတို့၏ ကြိုးစားကျင့်ကြံမှု၏ နောက်လိုက်မဟုတ်ပေ။ သို့သာမက အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ချီးမြှင့်မှုသာ ဖြစ်သည်။ သို့သာမက ထိုကဲ့သို့သော ချီးမြှင့်မှုကို ရယူရန်အတွက် ကြိုးစားကျင့်ကြံရန် စည်းကမ်းချက်သည် အရေးကြီးကြောင်း' အား သိရှိရပေသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ ရှင်းလင်းချက်မှ 'အကြင်လူသားတစ်ဦးကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသိ၊ သတိ၊ စဉ်းစားဉာဏ်နှင့် လိမ္မာပါးနပ်မှုကို ချီးမြှင့်ထားသည်ဆိုလျှင် ၎င်းသည် မိမိ၏ အင်အားများအပေါ်၌ မာန်မာနထားရန် မပြုအပ်ပေ။ သို့သာမက အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါးမှသာလျှင် မှန်ကန်မှုနှင့် လမ်းညွှန်မှုကို တောင်းခံရပေမည်။

တင်ပြချက်၏ အချုပ်သဘောမှ ထိုသူတော်စင်နှစ်ပါးသည် မိမိတို့၏ ညီနောင်မိတ်ဆွေများကို 'အမာလိကာမျိုးနွယ်အုပ်စုများ၏ အပေါ်ယံအရှိန်အဝါတို့အား မကြောက်ရွံ့ကြရန်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ် ယုံကြည်ကိုးစား၍ 'ဗိုက်သွလ်မုကဒ္ဒတ်စ်'၏ တံခါးထိတိုင် သွားရောက်ကြပါမူ အောင်မြင်မှုရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း' ဆိုဆုံးမစကားကို ပြောဆိုကြလေသည်။ ထိုသူတော်စင်နှစ်ပါး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ 'ဗိုက်သွလ်မုကဒ္ဒတ်စ်'၏ တံခါးဝထိတိုင် ရောက်ရှိပြီးနောက် ၎င်းတို့သည် စကန်မုချ လွှမ်းမိုးအောင်မြင်မှုကို ရရှိမည်ဖြစ်ပြီး ရန်သူများသည် ရှုံးနိမ့်ကာ ထွက်ပြေးသွားကြမည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ပြောပြနိုင်ခြင်းမှာ 'အမာလေကာမျိုးနွယ်အုပ်စု၏ အခြေအနေအား စုံစမ်းမေးမြန်းခြင်းမှာ '၎င်းတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာအင်အား ကြီးမားဖွံ့ဖြိုးနေသည့် ကြားကတည်းကပင် စိတ်နှလုံးသား သူရဲဘောကြောင်နိုင်ခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ တစ်ဖက်မှ ယှဉ်ပြိုင်သောသူတို့၏ သတင်းကို ကြားကာ ရပ်တည်နိုင်ရန် စွမ်းအားရှိနိုင်မည် မဟုတ်တော့ပေ' ဟူ၍လည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ သို့တည်းမဟုတ်က 'အောင်မြင်မှုရရှိမည်ဖြစ်သော အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်သတင်းကောင်းကို ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام သည် ကြားနာပြီးဖြစ်လေသည်။ ထိုအချက်အပေါ် ပြည့်ဝစွာ ယုံကြည်မှု ထားရှိထားသည့်အတွက်ကြောင့် မိန့်တော်မူခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

သို့ရာတွင် ဗနီအစ္စရာအီးလ်လူမျိုးတို့သည် နဗီတမန်တော်မူစာ عليه السلام ၏ စကားကို မနာခံမူ ထိုသူတော်စင်နှစ်ပါး၏ စကားကိုလည်း မည်ကဲ့သို့ နာခံကြမည်နည်း။ တစ်ဖန် ထိုအဖြေကိုပင် သာပို၍ ရိုင်းစိုင်း၊ အကျည်းတန်သော အသွင်မျိုးဖြင့်

فَاذْهَبْ اَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا اِنَّا هٰهُنَا قٰعِدُوْنَ

'သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်ကိုယ်တိုင် မိမိ၏ အသျှင်မြတ်နှင့်တကွ သွားရောက်ပြီး အသင်တို့နှစ်ဦးသာလျှင် တိုက်ခိုက်ကြလေကုန်။ ကျွန်ုပ်တို့ကမူ ဤနေရာ၌ပင် ထိုင်၍ နေကြပေမည်' ဟူ၍ ပြောဆိုကြလေသည်။

[၅ : ၂၄]

ဗနီအစ္စရာအီးလ်လူမျိုးတို့ ပြောဆိုကြကုန်သော ဤစကားရပ်သည် အကယ်၍ ပြောင်လှောင်သည့် ပုံစံမျိုးဖြင့် ပြောဆိုသည်ဆိုလျှင် 'ကုဖ္ဖရ်'ဖြစ်သွားသည်မှာ ထင်ရှားလှပေသည်။ ထိုနောက်ပိုင်း၌ ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام သည် ၎င်းတို့နှင့်အတူတကွ နေထိုင်ခြင်း၊ 'သီနာ'ကွင်းပြင်၌ ၎င်းတို့အဖို့ ဆုမွန်ဒိုအာ တောင်းပေးခြင်း (အရှေ့အာယသ်တော်၌ လာရှိပေမည်) တို့သည် ဖြစ်နိုင်မည်မဟုတ်တော့ပေ။

ထို့ကြောင့် အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသော အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များသည် ထိုစကားရပ်၏ အလိုသဘောကို 'အသင်သွား၍ ၎င်းတို့နှင့် တိုက်ခိုက်ပါ။ အသင်၏ အသျှင်သည် အသင့်အား ကူညီပေလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အကူအညီပေးရာ၌ မစွမ်းနိုင်ဘဲ ရှိနေပေသည်'ဟူ၍ ကောက်ယူကြပေသည်။ ဤအဖြေသည် ရုပ်ဆိုးအကျည်းတန်၍ စိတ်ဒုက္ခရောက်စေသော အချက်ဖြစ်နေလင့်ကစား ယင်းအဓိပ္ပာယ်ကို ထောက်ရှု၍ ဤစကားရပ်သည် ကုဖ္ဖရ်ဖြစ်ခြင်း၏ အတိုင်းအတာမှ ကင်းလွတ်၍ နေပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ဗနီအစ္စရာအီးလ်လူမျိုးတို့၏ ဤစကားရပ်သည် စကားမျိုးအဖြစ် သမိုင်း၌ တွင်ကျန်ရစ်ခဲ့လေသည်။

'ဗဒရ်'စစ်ပွဲကာလ၌ ဆာလောင်မွတ်သိပ်နေသော မွတ်စ္စလင်မ်များနှင့် ယှဉ်ပြိုင်ဘက်များသည် လက်နက်အင်အားပြည့်စုံသော ကာဖိရ်တိုက်ရည်ခိုက်ရည်ကောင်းသော လူပေါင်း (၁၀၀၀) ဖြစ်ပေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ဤအချင်းအရာကို တွေ့မြင်၍ ဒိုအာတောင်းပါမူ ဟဇရတ်မစ်ကဒါးဒ် ဗင်န် အဆ်ဝဒ်အမည်ရှိသော ဆွဟာဗီတစ်ဦးသည် ရှေ့သို့ တိုးကာ 'အို၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရဆူလ်၊ ကျွန်ုပ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကစမ်ကျိန်ဆို၍ ပြောဆိုမည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် 'ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام ၏ မျိုးနွယ်အုပ်စုသည် ၎င်းအား ပြောဆိုခဲ့သော

فَاذْهَبْ اَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا اِنَّا هٰهُنَا قَاعِدُوْنَ

'သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်ကိုယ်တိုင် မိမိ၏အသျှင်မြတ်နှင့်တကွ သွားရောက်ပြီး အသင်တို့နှစ်ဦးသာလျှင် တိုက်ခိုက်ကြလေကုန်။ ကျွန်ုပ်တို့မူကား ဤနေရာ၌ပင် ထိုင်နေကြပေမည်'ဟူ၍ ပြောဆိုကြလေသည်။
[၅:၂၄]

ဆိုသော စကားမျိုးကို လုံးဝပြောဆိုမည်မဟုတ်ပေ။ သို့သာမက 'ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင်၏ ယာဘက်၊ ဝဲဘက်၊ အရှေ့၊ အနောက်ဘက်တို့မှ တားဆီးကာကွယ်ပေးမည် ဖြစ်သည်။ အသင်သည် သောကကင်းမဲ့စွာ ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ရန် အသင့်ပြုတော်မူပါ။'

တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ဤစကားကို ကြားနာကာ အတိုင်းမဲ့ ဝမ်းမြောက်ခဲ့လေသည်။ ဆွဟာဗာကြီးများ၏ စိတ်နှလုံးသားများအတွင်း၌လည်း ဖွဲ့စိတ်၊ ဖွဲ့မာန်သစ်များ ထကြွလာလေသည်။ ဟဇရတ် အဗ်ဒုလ္လာဟ် ဗင်န် မတ်စ်အူးဒ် رضي الله عنه သခင်ကြီးသည် ဟဇရတ်မစ်ကဒါးဒ် ဗင်န် အဆ်ဝဒ်၏ ထိုပြောဆိုမှုအား ကျွန်ုပ်သည် အလွန်အားကျမိသည်။ ထိုကဲ့ကောင်းသောအချက်သည် ကျွန်ုပ်လည်း ရရှိလျှင် ကောင်းလေစွ'ဟူ၍ အမြဲပြောဆိုလေ့ရှိသည်။

တင်ပြချက်အချုပ်မှာ ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام ၏ မျိုးနွယ်အုပ်စုသည် ဤကဲ့သို့ အရေးကြီးသော အချိန်ကာလ၌လည်း ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام ကို မလျော့ကန်သော အဖြေကို ပေးကာ မိမိတို့၏ ပဋိညာဉ်ပါ အချက်များအားလုံးကို ချိုးဖျက်လိုက်လေသည်။

မျိုးနွယ်အုပ်စု၏ အဆုံးစွန်ဆုံးသော ကတိဖျက်မှုနှင့် ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام ၏ အဆုံးစွန်သော ယတိပြတ်ဆုံးဖြတ်မှုနှင့် တည်တံ့ကြံ့ခိုင်မှု

ဗနီအစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်ဝင်တို့၏ လွန်လေပြီးသော ဖြစ်အင်များနှင့် ၎င်းတို့နှင့်အတူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام ပြုမူဆက်ဆံခဲ့သော အချက်အလက်များအပေါ် လေ့လာစမ်းစစ်သောသူသည် အကယ်၍ အပေါ်ယံသဘောကိုသာ အရှေ့၌ ထားရှိပါကလည်း (အောက်ပါအချက်များကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။)

အကြင်ဗနီအစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်အုပ်စုသည် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက ဖိရ်အောင်န်၏ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုအောက်၌ အမျိုးမျိုးသော သေးသိမ်မှုများနှင့် ပြစ်ဒဏ်များကို ခံစားခဲ့ရပေသည်။ ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام ၏ ညွှန်ကြားပြသမှုနှင့် ယင်းညွှန်ကြားပြသမှု၏ 'ဗရ်ကသ်'မင်္ဂလာတော်ကြောင့် ၎င်းတို့ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မည်သည့်အဆင့်မှ မည်သည့်အဆင့်ထိတိုင် ပို့တော်မူခဲ့ပေသနည်း။ ၎င်းတို့၏ မျက်မြင်ရှေ့ဝယ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပြီးပြည့်စုံတော်မူသော တန်ခိုးတော်များသည် မည်ကဲ့သို့ ထင်ရှားစွာ ပြသခဲ့သည်ကိုလည်း တွေ့မြင်ခဲ့ရပေသည်။ ဖိရ်အောင်န်နှင့် ၎င်း၏ အမျိုးသားတို့သည် ၎င်းတို့တည်ဆောက်ခဲ့သော နန်းတော်အတွင်း၌မှာပင် ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام နှင့် ဟဇရတ်ဟာရူးန် عليه السلام ၏ လက်ချက်ဖြင့် မည်ကဲ့သို့ ပျက်စီးခဲ့သည်ကို ၎င်းတို့ ယုံကြည်ကိုးစားခဲ့ကြသော 'ဂျာဒူ'ပယောဂဆရာများသည်ပင်လျှင် ယခု ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام အပေါ်၌ အီမာန်ယုံကြည်ကာ အမြဲတစေ ချီးမွမ်းထောပနာပြု၍ နေခဲ့ခြင်း၊ တစ်ဖန် မိမိကိုယ်ကို မိမိ 'ခိုဒါ'ဟူ၍ ကြွေးကြော်ခဲ့သော ဖိရ်အောင်န်နှင့် ၎င်း၏ အပေါင်းအပါတို့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမျက်တော်သည် မည်ကဲ့သို့ တိုက်တာအဆောက်အဦးများနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာများကို တစ်ပြိုင်နက်တည်း၊ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် မည်ကဲ့သို့ လက်မဲ့ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်ကို ဗနီအစ္စရာအီးလ်လူမျိုးတို့၏ မျက်မြင်အဖြစ် ၎င်းတို့အား ရေနစ်မြုပ်စေခဲ့သော မြင်ကွင်းကို အံ့မခန်းသော 'မုအ်ဂျိဇာဟ်'တော်ဖြင့် ၎င်းဗနီအစ္စရာအီးလ်လူမျိုးတို့ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်ရှိကာ လွတ်မြောက်ခဲ့သည်ကို

اَلَيْسَ لِىْ مُلْكُ مِصْرَ وَهٰذِهِ الْاَنْهٰرُ تَجْرِىْ مِنْ تَحْتِىْ

'အို, ငါ၏ အမျိုးသားတို့၊ အီဂျစ်နိုင်ငံကို ငါသာလျှင် စိုးမိုးအုပ်ချုပ်သည် မဟုတ်ပေလော။ ထို့ပြင် ဤရေချောင်းတို့မှာ ငါ၏ ဘုံနန်းအောက်မှ စီးတွေလျက်ရှိကြသည် မဟုတ်လေ။' [၄၃ : ၅၁]

ဟူသော ဖိရ်အောင်န် ကြွေးကြော်လျက်ရှိနေသော စည်းစိမ်ရတနာများဖြစ်သည့် တစ်တိုင်းပြည်လုံးနှင့် ၄င်း၏ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်မှုအားလုံးအား တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်မှုမပြုဘဲနှင့် ဗနီအစ္စရာအီးလ်လူမျိုးတို့အား ပေးအပ်ခဲ့သည်ကို ၄င်းတို့သည် မျက်မြင်တွေ့ရှိခဲ့ရပေသည်။

ဤအထက်ဖော်ပြပါ ဖြစ်အင်များအားလုံး၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လွှမ်းမိုးအောင်နိုင်တော်မူသော စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူခြင်း၏ ပေါ်ထွက်လာခြင်းသည် ယင်းမျိုးနွယ်အုပ်စု၏ ရှေ့မှောက်၌ ဖြစ်ပေါ်တည်ရှိခဲ့ပေသည်။ ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام သည် ထိုမျိုးနွယ်အုပ်စုကို ဦးစွာပထမ မသိမိုက်မဲခြင်း၏ အချက်မှသော်လည်းကောင်း၊ တစ်ဖန် ဖိရ်အောင်န်၏ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုမှ လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှု ရရှိရန် မည်ကဲ့သို့သော နှလုံးသားဝိညာဉ်ကို ပျော်ဝင်စေနိုင်လောက်အောင်သော ဒုက္ခများကို ခံစားခဲ့ရပေသည်။ ထိုအချက်များအားလုံး ဖြစ်ပေါ်တည်ရှိပြီးနောက် ယင်းမျိုးနွယ်အုပ်စုကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အကူအညီနှင့် ပေးကမ်းချီးမြှင့်မှု၏ ကတိတော်များနှင့်အတူ ဆီရီးယားနိုင်ငံအား ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ရန် အမိန့်ကို ရရှိသောအခါ ၄င်းတို့သည် မိမိတို့၏ ထိုယုတ်ညံ့မှုအား ဖော်ထုတ်၍ ပြောဆိုလေသည်။

فَاذْهَبْ اَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا اِنَّا هٰهُنَا قَاعِدُوْنَ

‘သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်ကိုယ်တိုင် မိမိ၏ အသျှင်မြတ်နှင့်တကွ သွားရောက်ပြီး အသင်တို့နှစ်ဦးသာလျှင် တိုက်ခိုက်ကြလေကုန်။ ကျွန်ုပ်တို့မူကား ဤနေရာ၌ပင် ထိုင်နေကြပေမည်’ ဟူ၍ ပြောဆိုကြလေသည်။ [၅ း ၂၄]

ကမ္ဘာလောက၌ရှိသော စိတ်နှလုံးသားများကို အပြုပြင်နိုင်ဆုံးသောသူ၏ နှလုံးသားအပေါ် လက်တင်၍ ကြည့်ရှုကြည့်ပါ။ ထိုသို့ အသျှင်မြတ်ချီးမြှင့်ထားတော်မူသော ကျေးဇူးတရားတော်များနှင့် ထို့နောက် ယင်းမျိုးနွယ်အုပ်စု၏ ဤကဲ့သို့သို့သော လှုပ်ရှားမှုများကို ခံစားသိရှိရမည်ဆိုပါက မည်ကဲ့သို့ ခံစားသိမြင်ရပေမည်နည်း။ သို့ရာတွင် ဤနေရာ၌မူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဘက်တော်မှ စေလွှတ်ထားတော်မူသော ခန္တီသည်းခံမှုရှိသော ရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါး ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မြင့်မားလှစွာသော တည်တံ့ကြံ့နိုင်မှုဖြင့် မိမိ၏ အကြံဉာဏ်အတွင်း၌ တည်ရှိနေပေသည်။

မျိုးနွယ်အုပ်စု၏ ဆက်တိုက်ဆက်တိုက် ပဋိညာဉ်ချိုးဖျက်မှုနှင့် ကျေးဇူးတရားမသိတတ်မှုမှ စိတ်ကျဉ်းကျပ်လာကာ မိမိအား မွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသော အသျှင်မြတ်ထံတော်ပါးသို့ ဤမျှခန့်သာ လျှောက်ထားတော်မူခဲ့လေသည်။

اِنِّىْ لَآ اَمْلِكُ اِلَّا نَفْسِىْ وَاَخِىْ

ထိုအခါဝယ် နဗီတမန်တော်မူစာ عليه السلام က ‘အို, ကျွန်တော်မျိုး၏ အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးသည် မိမိကိုယ်နှင့် မိမိ၏နောင်တော် ဟာရူးန်မှအပ အခြားမည်သူ့အပေါ်၌မျှ အာဏာမပိုင်ဆိုင်။ [၅ း ၂၅]

‘အမာလေကာဟ်’ မျိုးနွယ်အုပ်စုအပေါ် စစ်ဆင်ရေးကို မည်ကဲ့သို့ ဦးဆောင်ခေါင်းရွက်အဖြစ် ပြုရပေမည်နည်း။ ဤနေရာ၌ ယခုတင်ပြမည့် အချက်ကိုလည်း သေချာဂဏာစွာ စမ်းစစ်ကြည့်ရှုသင့်ပေသည်။

ဗနီအစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်အုပ်စုထဲမှ အနည်းဆုံး ယူရှအ် ဗင်န် နူးန်နှင့် ကာလစ်ဗ် ဗင်န် ယူကင်န်နားဟ် တို့သာလျှင် ပြည့်ဝစွာ ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام ၏ အမိန့်ကို လိုက်နာကြောင်း သက်သေပြလျက်ရှိနေပေသည်။ မျိုးနွယ်အုပ်စုကို ရှင်းပြရန်နှင့် မှန်ကန်သော လမ်းစဉ်အပေါ် ပို့ဆောင်ရန် ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام နှင့်အတူ ဆက်တိုက် ကြိုးစားလျက်ရှိနေပေသည်။ ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား လျှောက်ထားချိန်၌ ၎င်းတို့၏ အမည်ကို မထုတ်ဖော်ဘဲ မိမိနှင့် ဟဇရတ်ဟာရူးန် عليه السلام ကိုသာ တင်ပြထားပေသည်။ ထိုသို့သာ တင်ပြထားခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ ယင်းဗနီအစ္စရအီးလ်မျိုးနွယ်အုပ်စုတို့၏ ပဋိညာဉ်ကို ချိုးဖောက်မှုနှင့် မနာခံမှု၊ ဖီဆန်မှုကြောင့်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ဟဇရတ်ဟာရူးန် عليه السلام သည်သာလျှင် နဗီ၊ ရစူလ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အပြစ်ကင်းစင် ကင်းလွတ်ကာ ၎င်း၏ ရပ်တည်မှုသည် အမှန်တရားအပေါ်၌ ကေန်မုချ တည်ရှိနေမည်ဖြစ်သည်။ ကျန်ရှိသော ခေါင်းဆောင် (၁၂) ဦးမှာ အပြစ်မှ ကင်းလွတ်ခွင့်မရှိသော သူများဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့ ဒေါသနှင့် သောကအဆုံးစွန်ရောက်ရှိနေသော အချိန်၌ အမှန်တရားအပေါ်၌ ကေန်မုချ ရပ်တည်သောသူ၏ အကြောင်းကိုသာ တင်ပြထားပေသည်။ 'ကျွန်ုပ်သည် မိမိနှင့် မိမိ၏ နောင်တော်မှအပ အခြားမည်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်အပေါ်၌မှသာ ရွေးချယ်ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း' ကို ထုတ်ဖော်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام သည် ဤသို့ ဒိုအာတောင်းခံခဲ့လေသည်။

فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفٰسِقِيْنَ

'သို့ဖြစ်ရာ အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးနှင့် စည်းကမ်းဖောက်ဖျက် သွေဖည်ငြင်းဆန်သော လူမျိုးတို့၏ စပ်ကြားတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးတော်မူပါ။' *[၅ : ၂၅]*

ယင်းဒိုအာ၏ ရလဒ်မှာ ဟဇရတ်အဗ်ဒုလ္လာဟ် ဗင်န် အဗ္ဗားစ် رضي الله عنهما သခင်ကြီး၏ အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုချက်နှင့်အညီ ဤသို့ ဖြစ်သည်။ '၎င်းတို့ကိုလည်း ၎င်းတို့နှင့် ထိုက်တန်သော ပြစ်ဒဏ်ကို စီရင်ချမှတ်၍ ကျွန်တော်မျိုးတို့နှစ်ဦးကိုလည်း မိမိတို့နှင့် ထိုက်သင့်လျောက်ပတ်သော အရာများအား ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူပါ။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ယင်းဒိုအာကို ဤသို့ လက်ခံတော်မူလိုက်လေသည်။ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ–

فَاِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ اَرْبَعِيْنَ سَنَةً يَتِيْهُوْنَ فِى الْاَرْضِ

'သို့ဖြစ်လျှင် ကေန်စင်စစ် ထိုနယ်မြေသည် ၎င်းတို့အဖို့ နှစ်ပေါင်း (၄၀) တိုင်တိုင် 'ဟရာမ်' တားမြစ်ထားပြီး ဖြစ်ချေပြီ။ ၎င်းတို့သည် ဤ 'သိန' ကျွန်းစွယ်၏ နယ်မြေ၌ပင် တဝဲလည်လည်ဖြစ်ကြအံ့။ *[၅ : ၂၆]*

ဆီရီးယားနိုင်ငံ၏ နယ်မြေသည် ၎င်းတို့အပေါ် နှစ်ပေါင်း (၄၀) ထိတိုင် 'ဟရာမ်' အဖြစ် ပြုထားတော်မူလိုက်လေသည်။ ယခု ၎င်းတို့သည် ယင်းနေရာမှ ဌာနသို့ သွားရောက်လိုသည်ဆိုလျှင်လည်း မသွား

ရောက်နိုင်ကြပေ။ ယင်းဆီရီးယားနိုင်ငံသို့လည်း မသွားရောက်ကြပေ။ မိမိတို့၏ မွေးရပ်ဌာနေ အီဂျစ်နိုင်ငံသို့ လှည့်ပြန်မည်ဟူ၍ လှည့်ပြန်လာလျှင်လည်း မိမိတို့၏ မွေးရပ်ဌာနေရှိရာဆီသို့ မပြန်နိုင်ကြပေ။ သို့သာမက ထိုကွင်းပြင်အတွင်း၌ ၎င်းတို့ကို အမြင်ကွယ်ပျောက်စွာဖြင့် ထားရှိထားပေသည်။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်တော်မှ ပြစ်ဒဏ်ခတ်ရန်အတွက် စစ်သားရဲမက်များနှင့်း ၎င်းတို့ ကိုင်တွယ်အသုံးပြုလျက်ရှိနေသော လက်ထိပ်၊ ခြေထိတ်တို့ တည်ရှိနေရာမှာ စည်းကမ်းချက်မဟုတ်ပေ။ အကျဉ်းထောင်အတွက် ခိုင်ခံ့သော အုတ်တံတိုင်း၊ နံရံများနှင့် သံတံခါးများလည်း မလိုအပ်ပေ။ သို့သာမက ထိုအသျှင်မြတ်သည် တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ထားနိုင်ပေသည်။ စကြဝဠာကြီးတစ်ခုလုံး၌ ထိုအသျှင်မြတ်၏ အဖန်ဆင်းခံများနှင့် တန်ခိုးအမိန့်၏ အတွင်းဝယ် တည်ရှိနေကြောင်းမှာ ထင်ရှားလှပေသည်။ စကြဝဠာကြီးကို တစ်ဦးတစ်ယောက်အား ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ပေးရန် အမိန့်ပေးလိုက်မူ လေထုကြီးတစ်ရပ်လုံး၊ အာကာသဟင်းလင်းပြင်၊ မြေပထဝီနှင့် နေရာဌာနတို့သည် ၎င်းအတွက် အကျဉ်းထောင်ဖြစ်သွားပေသည်။

သို့ရှိရာ အီဂျစ်နိုင်ငံနှင့် 'ဗိုက်သွလ်မုကဒ္ဒတ်စ်'၏ကြား၌ တည်ရှိနေသော ဤကျဉ်းမြောင်းလှစွာသော ကျွန်း၊ ကွင်းပြင်သည် ဟဇရတ်မကာသိလ်သခင်ကြီး၏ ဖွင့်ဆိုချက်အရ 'ဖရ်စပ်ခ်' (၃၀) ရှည်လျား၍ (၉) 'ဖရ်စပ်ခ်' ကျယ်ပေသည်။ ဖရ်စပ်ခ်တစ်ခုကို (၃) မိုင် သတ်မှတ်ထားမည်ဆိုပါက မိုင် (၉၀) ကျယ်၍ (၂၇) မိုင် ကျယ်ဝန်းသော ဧရိယာဖြစ်ပေမည်။ အချို့သော ဆင့်ပြန်ချက်များနှင့်အညီ (၃၀ × ၁၈ = ၅၄၀) မိုင် ဧရိယာသာ ဖြစ်ပေသည်။ ဟဇရတ်မကာသိလ်၏ တင်ပြချက်တွင် မိန့်ထားသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုမျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်ရပ်လုံး၏ လူဦးရေ (၆) သိန်းခန့်ကို ထိုကျဉ်းမြောင်းလှစွာသော ကွင်းအတွင်း၌ နှစ်ပေါင်း (၄၀) ဆက်တိုက် ထားတော်မူခဲ့သည်။ ထိုနေရာအတွင်းမှ ဌာနေအီဂျစ်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်လိုသော်လည်း သွားရောက်၍ မရပေ။ ရှေ့သို့ ခရီး 'ဗိုက်သွလ်မုကဒ္ဒတ်စ်'သို့ သွားရောက်လိုသော်လည်း သွားရောက်၍မရပေ။ တစ်နေ့လုံး ခရီးနှင်ပြီးနောက် ညနေအချိန်သို့ ရောက်ရှိလာပါမူ နံနက်အချိန်မှ စတင်ထွက်ခွာသွားသည့် နေရာသို့ပင် ပြန်လည်၍ရောက်ရှိနေပေသည်'ဟူသော ပုံစံမျိုးဖြင့် အကျဉ်းချထားပေသည်။

အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသော ပညာရှင်များက မိန့်တော်မူထားသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မျိုးနွယ်အုပ်စု မည်သည့်တစ်အုပ်စုကိုမဆို ပြစ်ဒဏ်ခတ်လိုက်သည်ဆိုလျှင် ထိုသူတို့ ကျူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှုနှင့် ကိုက်ညီစွာ ပြစ်ဒဏ်ခတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအမိန့်မနာခံသော မျိုးနွယ်အုပ်စုသည်

إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ

'ကျွန်ုပ်တို့မူကား ဤနေရာ၌ပင် ထိုင်နေကြပေမည်'ဟူ၍ ပြောဆိုလေသည်။ *[၅ း ၂၄]*

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ကို ထိုသို့ ပြောဆိုခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်၌ နှစ်ပေါင်း (၄၀) ထိတိုင် ထိုအရပ်ဒေသ၌မှာပင် ထားရှိထားပေသည်။ ရာဇဝင်လာအချက်များသည် 'ထိုနှစ်ပေါင်း (၄၀) အတွင်း၌ ဖီဆန်မှုကို ပြုခဲ့သော လက်ရှိ ဗနီအစ္စရာအီးလ် မျိုးနွယ်အုပ်စုတို့အားလုံးသည် ပျက်စီးခဲ့ပါ၏လော။ သို့မဟုတ်

၎င်းနောက် ၎င်းတို့၏ မျိုးဆက်သစ်များသည် နှစ်ပေါင်း (၄၀) ၏ အချုပ်ထောင်မှ ကင်းလွတ်ပြီးသည့်နောက် 'ဗိုက်သွလ်မုကဒ္ဒတ်စ်' သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ပါ၏လော။ သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏ မူလဖီဆန်မှုပြုခဲ့သော သူများမှ ကျန်ရစ်သော သူတို့သည် ဝင်ရောက်ခဲ့ပါ၏လော' ဟူ၍ အကွဲအလွဲများ ရှိပေသည်။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ကတိတစ်ခုကိုမူ

كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ

အသင်တို့အဖို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က သတ်မှတ်ရေးသားပြီးဖြစ်သော ထွတ်မြတ်သည့်နယ်မြေအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကြလေကုန်။ *[၅ : ၂၁]*

ပြည့်ဝစွာ ဖြည့်စွက်ပေမည်ဖြစ်သည်။ ဗနီအစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်အုပ်စုသည် လက်ရှိသူတို့သည် ဖီဆန်မှုကို ပြု၍ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ဆုလာဘ်တော်မှ ဂရုမမူမှု ပြုလိုက်ပါမူ ၎င်းတို့ကို ဤသို့ ပြစ်ဒဏ်ခတ်လိုက်လေသည်။

مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ اَرْبَعِيْنَ

ထိုနယ်မြေသည် ၎င်းတို့အဖို့ နှစ်ပေါင်း (၄၀) တိုင်တိုင် 'ဟရာမ်' တားမြစ်ထားပြီး ဖြစ်ချေပြီ။ *[၅ : ၂၆]*

တစ်ဖန် ၎င်းမျိုးနွယ်အုပ်စုအတွင်းမှ မျိုးဆက်သစ်များ ပေါ်ပေါက်လာကာ ၎င်းတို့၏ လက်ချက်ဖြင့် ဤတိုင်းပြည်ကို အောင်မြင်စွာ တိုက်ခိုက်ခဲ့လေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကတိတော်သည် ပြည့်ဝစွာ ဖြစ်ပေါ်တည်ရှိခဲ့ပေသည်။

ထို 'သိန' ကျွန်းစွယ်၌ ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام နှင့် ဟဇရတ်ဟာရူးန် عليه السلام တို့သည်လည်း မိမိတို့၏ မျိုးနွယ်အုပ်စုများနှင့်တကွ တည်ရှိနေပေသည်။ သို့ရာတွင် ဤကျွန်းစွယ်သည် ၎င်းသူတို့အဖို့ ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်၍ ဤနဗီတမန်တော်နှစ်ပါးအဖို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ပေးကမ်းချီးမြှင့်ခြင်းအား ထုတ်ဖော်ပြသသော အချက်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဤအတွက်ကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်မည်။ နှစ်ပေါင်း (၄၀) တိုင် ဗနီအစ္စရာအီးလ်လူမျိုးတို့အပေါ် ပြစ်ဒဏ်သည် ကျရောက်နေလင့်ကစား ၎င်းတို့ကို တမန်တော်မူစာ عليه السلام နှင့် တမန်တော်ဟာရူးန် عليه السلام တို့၏ 'ဗရ်ကတ်' ဖြင့် အမျိုးမျိုးသော စည်းစိမ်တော်များအား ချီးမြှင့်ခဲ့လေသည်။ ကွင်းပြင်ထီးထီးအတွင်း၌ နေပူရှိန်ကြောင့် ဒုက္ခဆင်းရဲခံစားလာရပါမူ ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام ၏ ဒိုအာတောင်းခံမှုကြောင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အပေါ် မိုးတိမ်တိုက်များကို အုပ်ဆောင်းပေးထားပေသည်။ ၎င်းတို့သွားရောက်သည့်ဘက်သို့ ဤတိမ်တိုက်တို့သည် အရိပ်ပေးရန်အတွက် လိုပါသွားလေသည်။ ရေငတ်မှုနှင့် ရေနည်းပါးမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တိုင်တန်းကြရာ မိုးကောင်းကင်ကျ 'မန်း' နှင့် 'စလ်ဝါ' အား အစားအစာအဖြစ် ချပေးသနားတော်မူပေသည်။ ညဥ့်အချိန်၌ မှောင်ခြင်းအား တိုင်တန်းမှု ပြုလာကြပါမူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လင်းရောင်ခြည်တိုင်၏ အလင်းရောင်၌ ဤသူတို့အားလုံးသည် အလုပ်ကိစ္စများကို ပြုလုပ်ကြလေသည်။

အချုပ်မှာ ထို 'သိန'ကျွန်းစွယ်၌ ပြစ်ဒဏ်ခံရသော သူများသာမက အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော် ရစူလ်တမန်တော်နှစ်ပါးနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် လက်ခံထားတော်မူသော သူတော်စင်နှစ်ပါး ဖြစ်သည့် ယုရှအ် ဗင်န် နူးန်နှင့် ကာလစ်ဗ် ဗင်န် ယူကင်န်နားဟ်တို့လည်း ပါဝင်ပေသည်။ ထိုနဗီရစူလ် နှင့် သူတော်စင်နှစ်ပါး၏ အကြောင်းခံဖြင့် ထိုသို့ ပြစ်ဒဏ်ခံနေရသော အချိန်ကာလ၌လည်း ဤအထက် ဖော်ပြပါ ဆုလာဘ်တော်များသည် ၎င်းတို့အပေါ်၌ ကျရောက်လျက်ရှိနေပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကရုဏာတရားထားသော သူများအတွင်း၌ ကရုဏာတရားအထားရှိဆုံးတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်ပေသည်။ ဗနီအစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်ဝင်များထဲမှ အချို့သောသူများသည်လည်း ထိုအခြေအနေများကို မျက်မြင်တွေ့ရှိပြီးနောက် မိမိတို့၏ ပြစ်မှုများမှ 'သောင်ဗာဟ်'ပြုခဲ့လေသည်။ ထိုအမှားဝန်ခံမှု၏ အစား၌ ဤဆုလာဘ်တော်များသည် ၎င်းတို့အနေလည်း ရရှိနေခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

မှန်ကန်သော ဆင့်ပြန်ချက်များအရ ထိုနှစ်ပေါင်း (၄၀) ကာလအတွင်း၌ ပထမဟဇရသ်ဟာရူးန် عليه السلام 'ဝဖားသ်'ဖြစ်တော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက် တစ်နှစ် (သို့မဟုတ်) ၆ လကြာမြင့်ပြီးသည့်နောက် ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام 'ဝဖားသ်'ဖြစ်တော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဟဇရသ်ယူရှအ် ဗင်န် နူးန်ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် နဗီအဖြစ် ချီးမြှင့်တော်မူကာ ဗနီအစ္စရာအီးလ်လူမျိုးတို့ 'ဟေဒါယသ်' (တရားလမ်းမှန်) ရရှိရန် အတွက် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့သည်။ နှစ်ပေါင်း (၄၀) ပြစ်ဒဏ်ခံရခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကာ ဗနီအစ္စရာအီးလ် လူမျိုးတို့၏ ကျန်ရှိသောသူများသည် ဟဇရသ်ယူရှ်အ် ဗင်န် နူးန်၏ ခေါင်းဆောင်မှု၏အတွင်း၌ 'ဗိုက်သွလ် မုကဒ္ဒတ်စ်'အား တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် ထွက်ခွာလာခဲ့လေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကတိတော်နှင့် အညီ ဆီရီးယားနိုင်ငံသည် ၎င်းတို့၏ လက်ဝယ်အတွင်း၌ အောင်မြင်စွာ သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ပေသည်။ ထိုနိုင်ငံ ၏ စဉ်းစားတွေးခေါ် မရနိုင်လောက်အောင်သော ဥစ္စာပစ္စည်းများသည် ၎င်းတို့၏ လက်ဝယ်အတွင်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့လေသည်။

အာယသ်တော်၏ နောက်ဆုံးပိုင်း၌

فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ

'ထိုမနာခံသော မျိုးနွယ်အုပ်စုအပေါ် အသင်သည် ပူဆွေးသောကမဖြစ်လေနှင့်။' */၅:၂၆/*

ယင်းသို့ မိန့်တော်မူလိုက်ခြင်း၏ အခြေခံမူတည်ချက်မှာ 'နဗီတမန်တော်များ၏ ဗီဇသဘောတရား သည် မိမိတို့၏ နောက်လိုက်ထုများ ခံစားနေရသော ဒုက္ခနှင့် ပူဆွေးမှုကို ၎င်းသူတို့ကိုယ်တိုင် မခံစားနိုင်ကြပေ။ အကယ်၍ ထိုနောက်လိုက်ထု အမွှသ်များ ပြစ်ဒဏ်ခံစားနေရပါမူ ဤနဗီရစူလ်များသည်လည်း ထိုအချက် ကြောင့် သောကဝေဖြာရလေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام အား အသင်သည် ၎င်းတို့ ပြစ်ဒဏ်ခံရခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပူဆွေးမှုမဖြစ်'ဟူ၍ ဖြေသိမ့်မှုပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ ابْنَيْ اٰدَمَ بِالْحَقِّ ۘ اِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ
مِنْ اَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْاٰخَرِ ؕ قَالَ لَاَقْتُلَنَّكَ ؕ قَالَ
اِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللّٰهُ مِنَ الْمُتَّقِيْنَ ﴿۲۷﴾

၅ : ၂၇ ။ ။ ၎င်းပြင် (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် ထိုသူတို့အား အာဒမ်၏ သားတော်နှစ်ဦးအကြောင်းကို မှန်ကန်စွာ ပြန်၍ ပြောပြပါလေ။ တစ်ရံရောအခါ ထိုသားတော်နှစ်ဦးသည် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ရည်စူး၍) တစ်စုံတစ်ရာ အလှူဝတ္ထုကို ပူဇော်မှု ပြုကြလေရာ ၎င်းတို့နှစ်ဦးအနက် တစ်ဦး (ဖြစ်သော ဟာဗီလ်) ၏ ပူဇော်သည့် ဝတ္ထုပစ္စည်းသည် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏) သဘောတူလက်ခံတော်မူခြင်းခံရပြီး အခြားတစ်ဦး (ဖြစ်သော နောင်တော် ကာဗီလ်) ၏ ပူဇော်သည့် ဝတ္ထုပစ္စည်းမှာမူ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏) သဘောတူတော်မူခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်မရှိချေ။ (သို့ဖြစ်ပေရာ ကာဗီလ်က ဟာဗီလ်အား) ငါသည် အသင့်ကို မုချသတ်မည်' ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့သည်။ (ဟာဗီးလ်က) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သူတော်ကောင်း များထံမှ သာလျှင် (ပူဇော်သည့် ဝတ္ထုပစ္စည်းများကို) လက်ခံတော်မူပေသည်' ဟူ၍ ပြောကြားလေသည်။

لَئِنْۢ بَسَطْتَّ اِلَيَّ يَدَكَ
لِتَقْتُلَنِيْ مَاۤ اَنَا بِبَاسِطٍ يَّدِيَ اِلَيْكَ لِاَقْتُلَكَ ۚ اِنِّيْۤ اَخَافُ
اللّٰهَ رَبَّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۲۸﴾

၅ : ၂၈ ။ ။ အသင်သည် အကယ်၍ ကျွန်ုပ်အား သတ်ဖြတ်ရန် မိမိလက်ကို ဆန့်တန်းခဲ့သော်ငြားလည်း ကျွန်ုပ်သည် အသင့်အား သတ်ဖြတ်ရန် အသင်ဘက်သို့ ကျွန်ုပ်၏ လက်ကို ဆန့်တန်းမည်မဟုတ်ပေ။ စေကန်စင်စစ် ကျွန်ုပ်သည် စကြဝဠာ ခပ်သိမ်းတို့ကို မွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့သောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

اِنِّيْۤ اُرِيْدُ اَنْ تَبُوْٓءَ بِاِثْمِيْ وَ
اِثْمِكَ فَتَكُوْنَ مِنْ اَصْحٰبِ النَّارِ ۚ وَذٰلِكَ جَزٰٓؤُا الظّٰلِمِيْنَ ﴿۲۹﴾ ۚ

၅ : ၂၉ ။ ။ စေကန်စင်စစ် ကျွန်ုပ် (အား သတ်ဖြတ်ခြင်း) ၏ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ အသင်သာလျှင် (မိမိပခုံးဖြင့်) ထမ်းဆောင်၍ ပြန်သွားရန် ကျွန်ုပ် ရည်စူး၏။ ထို့နောက် အသင်သည် ငရဲသားတို့တွင် အပါအဝင်ဖြစ်ချေလိမ့်မည်။ အမှန်စင်စစ် ဤသည် မတော်မတရား ပြုမူသောသူတို့၏ အကျိုးပင်ဖြစ်သည်။

فَطَوَّعَتْ لَهٗ نَفْسُهٗ قَتْلَ اَخِيْهِ فَقَتَلَهٗ فَاَصْبَحَ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿۳۰﴾

: ၃၀ ။ ။ ထို့နောက် ထို (ကာဗီလ်) ၏ စိတ်သည် ၎င်းအား မိမိ၏ ညီတော် (ဟာဗီလ်) ကို သတ်ဖြတ်ရန် တိုက်တွန်းခဲ့ပေရာ ယင်း (ကာဗီလ်) သည် မိမိ၏ညီတော် (ဟာဗီလ်) ကို သတ်ဖြတ်ခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ၎င်းသည် ဆုံးရှုံးကျိုးယုတ် ပျက်ပြားသူတို့အနက် အပါအဝင် ဖြစ်သွားခဲ့လေသည်။

فَبَعَثَ اللّٰهُ غُرَابًا يَّبْحَثُ فِي الْاَرْضِ لِيُرِيَهٗ كَيْفَ يُوَارِيْ
سَوْاَةَ اَخِيْهِ ؕ قَالَ يٰوَيْلَتٰۤى اَعَجَزْتُ اَنْ اَكُوْنَ مِثْلَ هٰذَا
الْغُرَابِ فَاُوَارِيَ سَوْاَةَ اَخِيْ ۚ فَاَصْبَحَ مِنَ النّٰدِمِيْنَ ۛ ﴿٣١﴾

၅ : ၃၁ ။ ။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကျီးကန်းတစ်ကောင်ကို စေလွှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုကျီးကန်းသည် ၎င်း (ကာဗီလ်) ၏ ရုပ်ကလပ်ကို မည်သို့မည်ပုံ (မြုပ်နှံ) ဖုံးအုပ် လျှို့ဝှက်ရမည်ကို ပြသရန်အလို့ငှာ မြေကြီးကို ကုတ်ခြစ်တူးဆွလေသည်။ ထိုအခါ ယင်း (ကာဗီလ်) က 'ခြော်- ငါသည် ကျီးကန်းကဲ့သို့ပင် မဖြစ်နိုင်သည်မှာ လွန်စွာ ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ ကောင်းလေစွတကား။ အကယ်၍သာ (ယင်းကျီးကန်းကဲ့သို့) ဖြစ်နိုင်ခဲ့ပါမူ ငါသည် မိမိ၏ ညီတော် (ဟာဗီလ်) အား (မြေကြီးတူး၍ မြုပ်နှံ) ဖုံးအုပ်လျှို့ဝှက်နိုင်မည်သာ ဖြစ်ချေသည်' ဟု ပြောဆို (ညည်းညူမြည်တမ်း) ခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ၎င်း (ကာဗီလ်) သည် နောင်တရသူတို့တွင် အပါအဝင် ဖြစ်သွားလေသည်။

مِنْ اَجْلِ ذٰلِكَ ۛ ۚ كَتَبْنَا عَلٰى بَنِيْۤ اِسْرَآءِيْلَ اَنَّهٗ مَنْ
قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ اَوْ فَسَادٍ فِي الْاَرْضِ فَكَاَنَّمَا قَتَلَ
النَّاسَ جَمِيْعًا ؕ وَمَنْ اَحْيَاهَا فَكَاَنَّمَاۤ اَحْيَا النَّاسَ جَمِيْعًا ؕ
وَلَقَدْ جَآءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنٰتِ ثُمَّ اِنَّ كَثِيْرًا مِّنْهُمْ بَعْدَ
ذٰلِكَ فِي الْاَرْضِ لَمُسْرِفُوْنَ ﴿٣٢﴾

၅ : ၃၂ ။ ။ ထို့အတွက်ကြောင့် ငါအသျှင်မြတ်သည် အိစ္စရာအီလ်မျိုးနွယ်တို့အပေါ်၌ (ဤသို့) အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းတော်မူခဲ့လေသည်။ ကေန်စင်စစ် မည်သူမဆို အကြင်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်အား အသက်တစ်ချောင်း၏ အစားလည်းမဟုတ်ဘဲ၊ တိုင်းပြည်၌ ဆူပူသောင်းကျန်း (မှုကို ပြုလုပ်) ခြင်းကြောင့်လည်း မဟုတ်ဘဲ (မတရားသက်သက်) သတ်ဖြတ်ခဲ့ပါလျှင် ထိုသူသည် လူခပ်သိမ်းတို့ကို သတ်ဖြတ်ဘိသကဲ့သို့ပင် ဖြစ်၏။ ထိုနည်းတူစွာပင် လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို (အသက်ဘေး အန္တရာယ်မှ ကယ်ဆယ်ခြင်းအားဖြင့်) အသက်ရှင်စေခဲ့ပါမူ ထိုသူသည် လူအပေါင်းတို့အား အသက်ရှင်စေဘိသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ၎င်းအပြင် ငါအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်များသည် ထို (အိစ္စရာအီလ်လူမျိုး) တို့တွင် များစွာသော သူတို့သည် တိုင်းပြည်၌ စည်းကမ်းဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်သောသူများအဖြစ် ရှိကြသေးသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

၎င်းပြင် (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် ထိုသူတို့အား (ဟဇရတ်) အာဒမ် عَلَيْهِ السَّلَامُ ၏ သားများ (ဟာဗီးလ်နှင့် ကာဗီးလ်) နှစ်ဦးအကြောင်းကို မှန်ကန်စွာ ပြန်၍ ပြောပြပါလေ။ (သို့မှသာ ၎င်းတို့သည် သူတော်စင်မျိုးနွယ်များဟူ၍ ပြောဆိုနေခြင်း၏ မောက်မာမှုသည် ပပျောက်သွားစေရန် ဖြစ်သည်။

نَحۡنُ اَبۡنَآءُ اللّٰهِ

(ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သားတော်များဖြစ်သည်) ဟူ၍ ပြောဆိုမှုအတွင်း၌ ထင်ဟပ်လျက် ရှိနေပေသည်။ ယင်းအဖြစ်အပျက်သည် ထိုအချိန်၌ ဖြစ်ပျက်ခဲ့ပေသည်။) တစ်ရံရောအခါ ထိုသားတော်နှစ်ဦးသည် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ရည်စူး၍) တစ်စုံတစ်ရာ အလှူဝတ္ထုကို ပူဇော်မှု ပြုကြလေရာ ၎င်းတို့နှစ်ဦးအနက် တစ်ဦး (ဖြစ်သော ဟာဗီလ်) ၏ ပူဇော်သည့် ဝတ္ထုပစ္စည်းသည် (အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏) သဘောတူလက်ခံတော်မူခြင်းခံရပြီး အခြားတစ်ဦး (ဖြစ်သော နောင်တော် ကာဗီလ်) ၏ ပူဇော်သည့် ဝတ္ထုပစ္စည်းမှာမူ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏) သဘောတူတော်မူခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်မရှိချေ။ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အငြင်းကိစ္စရပ်အား ဆုံးဖြတ်ချက်ရရှိရန်အတွက် ဤဝတ္ထုပစ္စည်းကို ပူဇော်ခဲ့လေသည်။ ထိုကိစ္စရပ်၌ ဟာဗီးလ်သည် အမှန်တရားပေါ်၌ တည်ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်း၏ လှူဖွယ် ဝတ္ထုပစ္စည်းသည် လက်ခံခြင်းခံခဲ့ရပေသည်။ ကာဗီးလ်သည် အမှန်တရားပေါ်၌ မတည်ရှိသောကြောင့် ၎င်း၏ လှူဖွယ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများကို) လက်ခံတော်မမူခဲ့ပေ' ဟူ၍ ပြောကြားလေသည်။ (ဆိုလိုသည်မှာ ဟာဗီးလ်က 'အသင်၏ ရှုံးနိမ့်မှုသည် အသင်၏ မတရားမှုကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်ထံ၌ မည်သည့်မှားယွင်းမှု ရှိပေသနည်း။ အကြောင်းမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သူတော်ကောင်းများထံမှ သာလျှင် (ပူဇော်သည့် ဝတ္ထုပစ္စည်းများကို) လက်ခံတော်မူပေသည်။' ကျွန်ုပ်သည် 'သက္ကဝါ' တရားကို ရွေးချယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မိန့်မြွက်ချက်ပေါ်၌ တည်ရှိနေပေရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်၏ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို လက်ခံတော်မူလိုက်လေသည်။ အသင်သည် 'သက္ကဝါ' တရားကို စွန့်လွှတ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင် မြတ်၏ အမိန့်ကို ဂရုမမူသည့်အတွက်ကြောင့် အသင်၏ လှူဖွယ်ဝတ္ထုပစ္စည်းသည် လက်ခံခြင်း မခံခဲ့ရပေ။ သို့ရှိရာ ယင်းကိစ္စရပ်၌ အသင်မှားယွင်းပါ၏လော။ ကျွန်ုပ်မှားယွင်းပါ၏လော။ တရားမျှတစွာဖြင့် ကြည့်ရှုပါ။ သို့တစေငြားလည်း အသင်သည် ဤသို့ပြုရန် ဆန္ဒပြင်းပြနေမူ အသင်မှတ်ယူထားရမည့်အချက်မှာ ကျွန်ုပ်သည် နိုင်မာစွာ ဤသို့ ယတိပြတ် ဆုံးဖြတ်ထားလေသည်။)

အသင်သည် အကယ်၍ ကျွန်ုပ်အား သတ်ဖြတ်ရန် မိမိလက်ကို ဆန့်တန်းခဲ့သော်ငြားလည်း ကျွန်ုပ်သည် အသင့်အား သတ်ဖြတ်ရန် အသင့်ဘက်သို့ ကျွန်ုပ်၏ လက်ကို ဆန့်တန်းမည်မဟုတ်ပေ။ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်) ကေန်စင်စစ် ကျွန်ုပ်သည် စကြဝဠာခပ်သိမ်းတို့ကို မွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသော အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့သောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ (အသင့်အဖို့ သတ်ဖြတ်ပိုင်ခွင့်ရှိနေခြင်း၏ အကြောင်းခံတစ်ရပ်သည် အပေါ်ယံအားဖြင့် တည်ရှိနေလင့်ကစား (အလိုသဘောမှာ အသင်သည် ကျွန်ုပ်အား သတ်ဖြတ်ရန် လိုလားနေပေသည်။ သို့ရှိရာ ယခုအချိန်အထိတိုင် ဤသတ်ဖြတ်မှု ပိုင်ခြင်း၏ သုတေသန ပြုချက်ကို မည်သည့်အသေးစိတ်မှုသတ်တစ်ခုကိုမျှပင် ကျွန်ုပ်သည် မတွေ့မြင်သေးပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် ထိုအချက်ကို ရှောက်ကြည်ထိုက်သောအချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ရှိနေသည်ဟု မှတ်ယူမိပေသည်။ ထိုသံသယကြောင့်ပင် ကျွန်ုပ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့မိပေသည်။ ကျွန်ုပ်အား သတ်ဖြတ်ရန်

ပိုင်ခြင်းအချက်သည် မလိုလားအပ်သော အချက်ဖြစ်ရုံသာမက လုံးဝမပြုလုပ်အပ်သော အချက်ဖြစ်နေလင့်ကစား အသင်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား မကြောက်ရွံ့ဘဲ ကျွန်ုပ်အား သတ်ဖြတ်ရန် ဝီရိယရှိနေပေသည်။ အသင်သည် ကျွန်ုပ်အား မည်မျှခန့်ပင် မတရားပြုနေလင့်ကစား ကျွန်ုပ်သည် မည်သည့်ပြစ်မှုဒုစရိုက်ကိုမျှ ကျူးလွန်ဝံ့မည်မဟုတ်။)

ဧကန်စင်စစ် ကျွန်ုပ် (အား သတ်ဖြတ်ခြင်း) ၏ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ အသင်၏ (ယခင်) အပြစ်ကိုလည်းကောင်း အသင်သာလျှင် (မိမိပခုံးဖြင့်) ထမ်းဆောင်၍ ပြန်သွားရန် ကျွန်ုပ်ရည်စူး (လိုလားပါ) ၏။ ထို့နောက် အသင်သည် ငရဲသားတို့တွင် အပါအဝင်ဖြစ်ချေလိမ့်မည်။ အမှန်စင်စစ် ဤသည် မတော်မတရား ပြုမှုသောသူတို့၏ အကျိုးပင်ဖြစ်သည်။

ထို့နောက် (စင်စစ်မူ မူလကတည်းက သတ်ရန် ဆန္ဒထားရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ တုန့်ပြန်မှုကိုလည်း မပြုရန် ကြားခဲ့ရပြန်သည်။ သို့ဆိုလျှင် နောက်သို့ တွန့်ဆုတ်ရန်သာ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် သောကကင်းမဲ့ကာ နောက်ထပ် သာပို၍လည်း) ထို (ကာဗီလ်) ၏ စိတ်သည် ၎င်းအား မိမိ၏ ညီတော် (ဟာဗီလ်) ကို သတ်ဖြတ်ရန် တိုက်တွန်းခဲ့ပေရာ ယင်း (ကာဗီလ်) သည် မိမိ၏ညီတော် (ဟာဗီလ်) ကို သတ်ဖြတ်ခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ၎င်းသည် ဆုံးရှုံးကျိုးယုတ် ပျက်ပြားသူတို့အနက် အပါအဝင် ဖြစ်သွားခဲ့လေသည်။ (ကမ္ဘာလောက၌မူ မိမိ၏ လက်ရုံးရည်စွမ်းအားနှင့် စိတ်ချမ်းသာမှုကို ပျောက်ဆုံးမှုကိုပြုကာ ထိုင်နေရခြင်း၏ ဆုံးရှုံးမှုကို ခံစားရ၍ နောင်အာခိရတ်တွင် ပြင်းပြနာကျင်ဖွယ်ကောင်းသော အပြစ်ဒဏ်အတွင်း၌ နစ်မွန်းရမည့် ဆုံးရှုံးမှုနှင့် ရင်ဆိုင်ရပေမည်။ ယခု သတ်ဖြတ်ပြီးသည့်နောက် ‘အလောင်းကို မည်သို့ ပြုလုပ်ရမည်’ ကို တွေဝေမိန်းမောနေပေသည်။ တစ်စုံတစ်ရာ ဦးနှောက်အသိဉာဏ်အတွင်းသို့ မလာရောက်နိုင်လောက်သည့် အတွင်းလျှို့ဝှက်အကြံစည်သည် ပုန်းကွယ်၍နေပေသည်။ သို့ရှိရာ) ထို့နောက် (နောက်ဆုံးတွင်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကျီးကန်းတစ်ကောင်ကို (ထိုနေရာသို့) စေလွှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုကျီးကန်းသည် ၎င်း (ကာဗီးလ်) အား မိမိ၏ညီတော် (ဟာဗီးလ်) ၏ ရုပ်ကလပ်ကို မည်သို့မည်ပုံ (မြုပ်နှံ) ဖုံးအုပ်လျှို့ဝှက်ရမည်ကို ပြသရန်အလို့ငှာ မြေကြီးကို မိမိ (၏ နှုတ်သီး၊ ခြေသည်းလက်သည်းတို့ဖြင့်) ကုတ်ခြစ်တူးဆွလေသည်။ (ကုတ်ခြစ်တူးဆွကာ အခြားသေနေသော ကျီးကန်းတစ်ကောင်ကို ထိုတွင်းရှိရာဆီသို့ ဒရွတ်တိုက်ဆွဲယူသွားပြီး အပေါ်မှ မြေကြီးဖြင့် ဖုံးအုပ်လိုက်လေသည်။ ကာဗီးလ်သည် ဤအချင်းအရာအား တွေ့မြင်ပြီးနောက် မိမိ၏ စိတ်နှလုံးသားအတွင်း၌ မိမိသည် ကျီးကန်းတစ်ကောင်ကဲ့သို့မျှ အသိဉာဏ် မရှိကြောင်း လွန်စွာ သေးသိမ်စွာဖြင့် ခံစားရကာ လွန်စွာ ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ ကောင်းလေစွတကား။ အကယ်၍သာ (ယင်းကျီးကန်းကဲ့သို့) ဖြစ်နိုင်ခဲ့ပါမူ ငါသည် မိမိ၏ ညီတော် (ဟာဗီလ်) အား (မြေကြီးတူး၍ မြုပ်နှံ) ဖုံးအုပ်လျှို့ဝှက်နိုင်မည်သာ ဖြစ်ချေသည်’ဟု ပြောဆို (ညည်းညူမြည်တမ်း) ခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ၎င်း (ကာဗီလ်) သည် နောင်တရသူတို့တွင် အပါအဝင် ဖြစ်သွားလေသည်။

ထို (အဖြစ်အပျက်) အတွက်ကြောင့် (အကြောင်းအဖြစ်အပျက်ကြောင့် မတရားသတ်ဖြတ်မှု၏ ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်းများကို အတည်ပြုထားလေသည်။) ငါအသျှင်မြတ်သည် (တာဝန်ရှိ အဖန်ဆင်းခံများ

အားလုံးအပေါ်၌ ခြုံငုံသော သဘောမျိုးဖြင့် ဗနီအိစ္စရာအီလ်မျိုးနွယ်တို့အပေါ်၌ (အထူးသဖြင့် ဤသို့) အမိန့်ကို ပြဋ္ဌာန်း (ရေးသား) တော်မူခဲ့လေသည်။ (မတရားသဖြင့် သတ်ဖြတ်ခြင်းသည် ဤမျှခန့် ကြီးလေးသော ပြစ်မှုဒုစရိုက် ဖြစ်လေသည်မှာ) ကေန်စင်စစ် မည်သူမဆို အကြင်သူ (မတရားသမှုဖြင့် သတ်ဖြတ်ခြင်း ခံရသူ) တစ်ဦးတစ်ယောက်အား အသက်တစ်ချောင်း၏ အစားလည်းမဟုတ်ဘဲ၊ တိုင်းပြည်၌ ဆူပူသောင်းကျန်း (မှုကို ပြုလုပ်) ခြင်းကြောင့်လည်းမဟုတ်ဘဲ (လိုလားသည်ဖြစ်စေ၊ မလိုလားသည်ဖြစ်စေ မတရား သက်သက်) သတ်ဖြတ်ခဲ့ပါလျှင် (အချို့သော ရှုထောင့်များအရ သုံးသပ်မည်ဆိုပါက ထိုလုပ်ရပ်သည် ဤကဲ့သို့သော ပြစ်မှုဖြစ်သည်။) ထိုသူသည် လူခပ်သိမ်းတို့ကို သတ်ဖြတ်ဘိသကဲ့သို့ပင် ဖြစ်၏။ (အထက်၌ တင်ပြသကဲ့သို့ အချို့သော ရှုထောင့်များမှာ ထိုဒုစရိုက်မှုအား ကျူးလွန်ရန် အတင့်ရဲခဲ့၏။ အလ္လာဟ်အသျှင် မြတ်သည် ၎င်းအား နှစ်မြို့တော်မမူခဲ့ပေ။ ကမ္ဘာလောက၌လည်း အသေစား၊ အသေခံ ခံရမည်သာ ဖြစ်၏။ နောင်တမလွန်အာခေရသ်၌မူ ငရဲဘုံသို့ လားရမည်ဖြစ်ပေသည်။ ဤပြစ်မှုသည် တစ်ဦးတည်းကို သတ်သည် ဖြစ်စေ၊ အယောက် (၁၀၀) ကို သတ်သည်ဖြစ်စေ၊ ပြင်းထန်မှုနှင့် အပြင်းထန်ဆုံး ပြစ်မှုတို့၌ ကွာခြားနေ လင့်ကစား အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ ဤအချက်နှစ်ရပ်ကို သတ်မှတ်ထားရခြင်း၏ အကြောင်းမှာ 'ကေစွားစ်' (အသေစားအသေခံ ခံရခြင်း) ၌ သတ်ဖြတ်ခြင်းသည် ပိုင်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ပင် အခြားသော အကြောင်း ခံများဖြစ်သော ရှေ့၌ ဆက်လက်တင်ပြမည်ဖြစ်သော ဓါးပြတို့အားလည်း သတ်ဖြတ်ပိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။ 'ဂျေဟားဒ်'၏ အခန်းကဏ္ဍ၌ တင်ပြထားပြီးဖြစ်သော ကာဖိရ်စစ်သည်ကိုလည်း သတ်ဖြတ်ပိုင်ခွင့် ရှိပေ သည်။ သတ်ဖြတ်ခြင်းသည် အချို့သောပုံစံများ၌ ပိုင်ရုံသာမက 'ဝါဂျိဗ်'ပင် ဖြစ်ပေသည်။) ထိုနည်းတူစွာပင် (မတရားသဖြင့် သတ်ဖြတ်ခြင်းသည် ကြီးလေးလှစွာသော ပြစ်မှုဖြစ်သကဲ့သို့ အခြားသော သူတစ်ဦး တစ်ယောက်ကို သတ်ဖြတ်ရန် 'ဝါဂျိဗ်'မထိုက်သော သတ်ဖြတ်မှုမျိုးမှ ရှောင်ရှားစေထားခြင်းသည်လည်း ကြီးမားလှစွာသော အကျိုးစဝါးဗ်များ ရရှိကြောင်းကို ရေးသားထားပေသည်။) မည်သူမဆို လူတစ်ဦး တစ်ယောက်ကို (အသက်ဘေးအန္တရာယ်မှ ကယ်ဆယ်ခြင်းအားဖြင့်) အသက်ရှင်စေခဲ့ပါမူ (၎င်းသည် ဤမျှအတိုင်းအတာခန့် အကျိုးစဝါးဗ် ရရှိမည်မှာ) ထိုသူသည် လူအပေါင်းတို့အား အသက်ရှင်စေဘိသကဲ့ သို့ပင် ဖြစ်၏။ (ဝါဂျိဗ်) မထိုက်သော သတ်ဖြတ်မှုဟူ၍ ချွင်းချက်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားခြင်းမှာ အကြင်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်အား တရားတော်အရ သတ်ဖြတ်ရန် 'ဝါဂျိဗ်'တာဝန်ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းအား အကူအညီ ပေးခြင်း၊ သို့မဟုတ် ကြားဝင်အသနားခံပေးခြင်းသည် ဟရာမ်'ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ ရှင်စေခြင်း၏ အကြောင်း အရာကို ရေးသားခြင်းဖြင့် သတ်ဖြတ်မှုသည် ဆိုးသွမ်းယုတ်မာမှုဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသွားပေသည်။ ရှင်စေ ခြင်းသည် ဤမျှခန့် ချီးကျူးထိုက်ဖွယ်ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် သတ်ဖြတ်မှုသည်လည်း ထိုမျှခန့် ရှုတ်ချထိုက် ဖွယ်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။ ထို့ကြောင့် မိန့်မြွက်ချက်၏ အစဉ်ကျမှုနှင့် အကြောင်းခံသည်လည်း ဆက်သွယ်ပေးသော စာလုံး၏ အကြောင်းခံဖြင့် مِنْ اَجْلِ ذَالِكَ (ထို့ကြောင့်) ဟူသော ဝါကျ၏အစ၌ မိန့်မြွက်ထားခြင်းသည်လည်း အလွန်သဘာဝကျ၍ မှန်ကန်နေပေသည်။) ၎င်းအပြင် ငါအသျှင်မြတ်၏

ရစူလ်တမန်တော်များသည် ထို (အိစ္စရာအီလ်လူမျိုး) တို့ထံ (ယင်းသို့ အမိန့်ပညတ်ချက်များကို ထုတ်ပြန်ချမှတ်ပြီးသည့်နောက်) ထင်ရှားလှစွာသော အမိန့်အာဏာ (နဗီတမန်တော်များ နဗီဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထုတ်ပြန် ချမှတ်သော) ပညတ်တော်များနှင့်တကွ လေးနက်စွာ တိုက်တွန်းနှိုးဆော်လျက် ရှိနေပေသည်။ သို့ပါလျက် ယင်း (အိစ္စရာအီလ်လူမျိုး) တို့တွင် (ထိုသို့ လေးနက်စွာ သတိပေးနှိုးဆော်နေသည့် ကြားကတည်းကပင်) များစွာသော သူတို့သည် တိုင်းပြည်၌ စည်းကမ်းဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်သောသူများအဖြစ် ရှိကြသေးသည်။ (၎င်းတို့အပေါ် နဗီတမန်တော်များ၏ ဆိုဆုံးမတရားသည် တစ်စုံတစ်ရာမျှ အကျိုးမသက်ရောက်ခဲ့ပေ။ အချို့သောသူများသည် နဗီတမန်တော်များကိုယ်တိုင်ကိုပင် သတ်ဖြတ်လိုက်သည့်အဆင့်ထိတိုင် ပြုလုပ်လိုက်ကြလေသည်။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

ဟာဗီးလ်၊ ကာဗီးလ်တို့၏ ဖြစ်ရပ်

ထိုအာယသ်တော်များအတွင်း၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မြတ် ﷺ ကို 'အသင်သည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များကို သို့မဟုတ် မိမိ၏ အွမ္မသ် (နောက်လိုက်ထု) တစ်ရပ်လုံးကို ဟာဇရ်အာဒမ် عليه السلام ၏ သားနှစ်ဦး၏ အကြောင်းကို မှန်ကန်စွာဖြင့် တင်ပြမိန့်မြွက်ရန် လမ်းညွှန်မှာကြားတော်မူလိုက်လေသည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အား လေ့လာသောသူများ သိရှိပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ဖြစ်အင်တစ်ခုကို အစမှအဆုံးထိတိုင် တင်ပြထားသော ရာဇဝင်သမိုင်းစာအုပ် မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် လွန်လေပြီးသော အဖြစ်အပျက်များနှင့် အတိတ်ခေတ်မျိုးနွယ်အပ်စုများ၏ ဖြစ်အင်များသည် မိမိတို့၏ ရာဇဝင်များ၌ မြောက်မြားလှစွာသော သံဝေဂတရားတရားများနှင့် ဆိုဆုံးမမှုများကို ထားရှိလေသည်။ ထိုသံဝေဂတရားများနှင့် ဆိုဆုံးမမှုများသည် သမိုင်းရာဇဝင်များ၏ အဓိကနှာမ်မိုင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍများ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုရာဇဝင်သမိုင်းများအတွင်း၌ တရားတော်၏ ပညတ်ချက်များအမျိုးမျိုး မှတည်လျက်ရှိနေသော အခြေအနေများနှင့် ဖြစ်အင်များ တည်ရှိနေပေသည်။ ထိုအကျိုးကျေးဇူးများကို ထောက်ရှု၍ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ တင်ပြပုံတင်ပြနည်းသည် လိုအပ်သည့်နေရာများ၌ ဖြစ်အင်တစ်ခုကို တင်ပြလေ့ရှိပေသည်။ တစ်နေရာတည်း၌ ဖြစ်အင်တစ်ခုကို ပြည့်ဝစွာ မတင်ပြထားပေ။ တင်ပြမိန့်မြွက်ရန် အဓိကရည်ရွယ်ချက် တည်ရှိနေသော နေရာ၌ ထိုမျှခန့် ဖြစ်အင်၏ အတိုင်းအတာတစ်ရပ်ကိုသာလျှင် တင်ပြထားပေသည်။

ဟာဇရသ်အာဒမ် ﷺ ၏ သားနှစ်ဦးအကြောင်းကိုလည်း ထိုအမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော တင်ပြနည်း၏ ပုံစံမျိုးဖြင့် တင်ပြထားပေသည်။ ထိုဖြစ်အင်၌ လက်ရှိခေတ်နှင့် အနာဂတ်ကာလရှိ သူများအဖို့ များစွာသော သံဝေဂတရားများနှင့် တရားဒေသနာများ ရှိပေသည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်၏ နောက်ခံအကြောင်းအတွင်း၌ များစွာသော တရားတော်၏ ပညတ်ချက်များကို ရည်ညွှန်းဖော်ထုတ်ထားလျက် ရှိနေပေသည်။

ယခု ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ စကားလုံးများ၏ ရှင်းလင်းချက်များနှင့် ထိုရှင်းလင်းချက်၏ အောက်၌ မူရင်းအဖြစ်အပျက်ကို လေ့လာကြည့်ရှုမည်ဖြစ်ပြီး ထို့နောက် ၎င်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော ပညတ်ချက်များနှင့် ဓမ္မသတ်များကို တင်ပြမည်ဖြစ်သည်။

ဤအာယသ်တော်၏ အလျင် အာယသ်တော်၌ ဗနီအိစ္စရာအီးလ်တို့ကို 'ဂျေဟားဒ်'ပြုရန် အမိန့် ပညတ်ချက်နှင့် ထိုသို့ 'ဂျေဟားဒ်'ပြုရာ၌ ၎င်းတို့၏ ဝီရိယနည်းပါးမှုနှင့် သူရဲဘောကြောင်ခြင်းအကြောင်း ကို တင်ပြထားသည်။ ဤအာယသ်တော်ရှိ ဖြစ်အင်၌ ၎င်းနှင့် ဆန့်ကျင်စွာ မတရားသတ်ဖြတ်ခြင်း၏ ဆိုးရွားပျက်စီးမှုကို တင်ပြ၍ မျိုးနွယ်အုပ်စုကို 'အမှန်တရားကို ကူညီရန်နှင့် မှားယွင်းမှုကို ချေမှုန်းရာ၌ တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ ရှောင်ရှား အချောင်ခိုခြင်းသည် မှားယွင်းသကဲ့သို့ မတရားသဖြင့် တိုက်ခိုက် သတ်ဖြတ်ခြင်းသည်လည်း လောကီလောကုတ္တရာ နှစ်ဌာနစလုံး၏ ပျက်စီးမှုဖြစ်ကြောင်း'တည်းဟူသော အလယ်အလတ်လမ်းစဉ်၏ဘက်သို့ ခေါ်ယူစေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် တင်ပြခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ပထမအာယသ်တော်အတွင်း၌ (ဟဇရသ်အာဒမ် عليه السلام ၏ သားနှစ်ဦး) ဟူသော စကားလုံးကို တင်ပြထားပေသည်။ ရှုထောင့်တစ်ဘက်မှ ကြည့်မှု လူသားအားလုံးသည် ဟဇရသ်အာဒမ် عليه السلام ၏ သားသမီးများချည်းသာဖြစ်ပေသည်။ လူသားတိုင်းကို ဟဇရသ်အာဒမ်သခင်၏ သားများဟူ၍ ခေါ်ဆို ရပေသည်။ သို့ရာတွင် နှောင်ပိုင်းခေတ် အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသော ပညာရှင်အများစုထံ၌ ဤအာယသ်တော် အတွင်း၌ လာရှိထားသော   ဟူသော အလိုသဘောသည် ထိုသခင်ကြီး၏ သားအရင်းနှစ်ဦးကို ဆိုလို ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ဟာဗီးလ်နှင့် ကာဗီးလ်တို့ ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦးအကြောင်းအား တင်ပြရန်အတွက် မိန့်မြွက်ထားပေသည်။

ရာဇဝင်လာ ဆင့်ပြန်ချက်များကို ဆင့်ပြန်ရာ၌ သတိထားဆင်ခြင်ရမည့်အကြောင်းနှင့် အဖြစ်မှန်ကိုသာ တင်ပြခြင်း 'ဝါဂျိဗ်' ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ ابْنَىْ اٰدَمَ بِالْحَقِّ

၎င်းအပြင် အို၊ နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် ထိုသူတို့အား အာဒမ် عليه السلام ၏ သားနှစ်ဦးအကြောင်း ကို မှန်ကန်စွာ ပြန်၍ ပြောဆိုပါလေ။ [၅း၂၇]

ထိုအာယသ်တော်အတွင်း၌ လာရှိထားသော بِالْحَقِّ (မှန်ကန်စွာဖြင့်) ဆိုသော စကားလုံးကြောင့် ရာဇဝင်လာ အကြောင်းများကို တင်ပြရာ၌ အလွန်အရေးပါသော စည်းမျဉ်းတစ်ခုကို ညွှန်ကြားထားပေသည်။ ရာဇဝင်လာအကြောင်းများကို တင်ပြရာ၌ အလွန်သတိဝီရိယဆင်ခြင်ရန် အလွန်အရေးကြီးပေသည်။ အကြင် ကဲ့သို့ တင်ပြရာ၌ မှားယွင်းစွာနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ရောထွေးမွှေလီစွာဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဖြားယောင်း

လီဆယ်လုပ်ကြံ၍သော်လည်းကောင်း၊ မူရင်းအဖြစ်အပျက်၌ လိုတိုးပိုလျှော့ပြုခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း မပြုရပေ။ *[အိဗ်နေကာစီး၍]*

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ဤတစ်နေရာတည်း၌သာမက အခြားသောနေရာများ၌လည်း ယင်းစည်းမျဉ်းအပေါ် တည်တံ့စွာနေရန် လမ်းညွှန်မှာကြားထားပေသည်။ တစ်နေရာ၌

إِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ

ဟူ၍ မိန့်တော်မူကာ ဒုတိယအခြားတစ်နေရာတွင်

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُمْ بِالْحَقِّ

ဟူ၍ မိန့်တော်မူကာ တတိယတစ်နေရာတွင်

ذٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ

ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားပေသည်။ ထိုနေရာများ၌ ရာဇဝင်သမိုင်းဖြစ်အင်များနှင့် အတူတကွ حَقّ 'ဟပ်က်' ဆိုသော စကားလုံးကို ယူဆောင်လာပြီး အဖြစ်အပျက်များကို ဆင့်ပြန်ရာ၌ မှန်ကန်မှုတရားကို ထောက်ထားရန် အရေးကြီးကြောင်းဟူသော အရေးပါသည့်အချက်ဘက်သို့ ရှင်းလင်းစွာ မိန့်မြွက်ထားတော်မူပေသည်။ ကမ္ဘာလောက၌ ဆူပူသောင်းကျန်းမှုများ ဖြစ်ပျက်နေခြင်းများ၏ အကြောင်းရင်းများသည် ဆင့်ပြန်ချက်များကို မဆင်မခြင် ဆင့်ပြန်နေခြင်းတို့သည် များစွာသော အခြေခံမှုတည်၍ ပါဝင်နေပေသည်။ ခေါင်းစဉ်နှင့် စကားလုံးကို အနည်းငယ်ပြောင်းလွဲ ဆင့်ပြန်လိုက်ခြင်းဖြင့် မူရင်းအဖြစ်အပျက်၏ ဇစ်မြစ်သည် လုံးဝ ပြောင်းလွဲသွားပေသည်။ အတိတ်ခေတ်မျိုးနွယ်အုပ်စုများ၏ သာသနာများသည် ထိုသို့ မဆင်မခြင် ဆင့်ပြန်ခြင်း၏ လမ်းကြောင်းများမှ ပျက်စီးခဲ့ရချေသည်။ ၎င်းတို့၏ သာသနာရေးရာဆိုင်ရာ ကျမ်းဂန်များသည်လည်း အထောက်အထားနှင့် စီစစ်မှုကင်းမဲ့သော အဖြစ်အပျက်ပေါင်းချုပ်၏ စာအုပ်တစ်အုပ်သဖွယ်သာ ဖြစ်နေပေသည်။ ဤနေရာ၌ اَلْحَقُّ 'အလ်ဟပ်က်'ဟူသော စကားလုံးကို ယူဆောင်လာကာ ထိုအရေးကြီးသော ရည်ရွယ်ချက်ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းဖော်ထုတ်ထားပေသည်။

ထို့ပြင် ထိုစကားလုံးတော်အတွင်း၌ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်လာ ပညတ်ချက်ကို နားထောင်သူများအား 'တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် 'အုမ္မီ' (မရေးမဖတ်တတ်သူ) သက်သက်သာ ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ထောင်ပေါင်းများစွာ၏ အဖြစ်အပျက်များကို လုံးဝမှန်ကန်စွာ တင်ပြနေခြင်း၏ အကြောင်းခံသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဝဟီဗျာဒိတ်တော်နှင့် နဗီဖြစ်ခြင်းအပြင် အခြားမည်သည့်အကြောင်း ဖြစ်ရှိနိုင်ပေမည်နည်းဘက်သို့ ရည်ညွှန်းဖော်ထုတ်ထားပေသည်။

ယင်းသို့ နိဒါန်းပျိုးပြီးသည့်နောက် ထိုနှစ်ဦး၏ အကြောင်းကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ဤသို့ မိန့်မြွက်ထားတော်မူပေသည်။

اِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ اَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْاٰخَرِ

တစ်ရံရောအခါ ထိုသားတော်နှစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ရည်စူး၍ တစ်စုံတစ်ရာ အလှူဝတ္ထုကို ပူဇော်မှုပြုကြလေရာ ၎င်းတို့နှစ်ဦးအနက် တစ်ဦးဖြစ်သော ဟာဗီးလ်၏ ပူဇော်သည့် ဝတ္ထုပစ္စည်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သဘောတူလက်ခံတော်မူခြင်းခံရပြီး အခြားတစ်ဦးဖြစ်သော နောင်တော်ကာဗီးလ်၏ ပူဇော်သည့် ဝတ္ထုပစ္စည်းမှာမူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သဘောတူတော်မူခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်မရှိချေ။ [၅:၂၇]

قُرْبَانْ 'ကုရ်ဗားန်' ဟူသော စကားလုံးသည် အရဗီစာပေဘာသာစကား၏ အဘိဓါန်အရ တစ်စုံတစ်ဦးဖြင့် နီးကပ်မှုရရှိစေရန် အကြောင်းခံအရာကို ခေါ်ဆိုပေသည်။ ရှရီအသ်တရားတော်၏ အသုံးအနှုန်းဝေါဟာရ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နီးကပ်မှုကို ရယူရန်အတွက် 'ဇဗာဟ်' ပြုလုပ်သော သားကောင်ကို ခေါ်ဆိုပေသည်။

မှန်ကန်၍ ခိုင်လုံတိကျသော အထောက်အထားနှင့် ဆင့်ပြန်ချက်လာရှိထား၍ အိမ်နေ့ကစီးရ် သခင်ကြီးသည် ထိုဖြစ်အင်ကို အတိတ်ခေတ်နှင့် နောင်းပိုင်းခေတ်ရှိ သာသနာ့ပညာရှင်ကြီးများ တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း မှန်ကန်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ထားသော 'ကုရ်ဗာနီ' နှင့်စပ်လျဉ်းသော အဖြစ်အပျက်မှာ ဟဇရသ်အာဒမ် عليه السلام နှင့် ဟောင်ဝါသခင်မကို ကမ္ဘာလောကသို့ ရောက်ရှိလာကြ၍ မျိုးဆက်တိုးပွားရေးကဏ္ဍအား စတင်လိုက်မူ သခင်မကြီး၏ ဝမ်းအတွင်းမှ တစ်ခါမွေးဖွားသည်ဆိုလျှင် သားယောကျ်ားလေး တစ်ဦးနှင့် သမီးမိန်းကလေးတစ်ဦး အမွှာပူးအဖြစ် မွေးဖွားလေသည်။ ထိုအချိန်၌ ဟဇရသ်အာဒမ် عليه السلام ၏ သားသမီးများ၌ စုံတွဲအမွှာပူးလိုက်မွေးသော ညီအစ်ကိုမောင်နှမများသာ ရှိပေသည်။ အမွှာပူးအဖြစ် မွေးသော ယောကျ်ားကလေးနှင့် မိန်းကလေးတို့၏ ကြား၌လည်း 'နေကာဟ်' ပြုပိုင်ခွင့် မရှိပေ။ သို့ရှိရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုအချိန်၏ လိုအပ်ချက်ကို ထောက်ရှု၍ ဟဇရသ်အာဒမ် عليه السلام ၏ သာသနာ၌ 'တစ်ကြိမ်တစ်ခါတည်း ဝမ်းတော်အတွင်းမှ အမွှာပူးအဖြစ် မွေးဖွားလာကြသော ယောကျ်ားကလေးနှင့် မိန်းကလေးကို ညီတစ်ကိုမောင်နှမအရင်းဟူ၍ မှတ်ယူရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ကြား၌ 'နေကာဟ်' ပြုခြင်း မပိုင်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ဒုတိယအကြိမ်မြောက် မွေးဖွားသော ယောကျ်ားကလေးနှင့် ပထမအကြိမ်၌ မွေးဖွားသော မိန်းကလေးတို့သည် ညီအစ်ကိုမောင်နှမအရင်းမဟုတ်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့အချင်းချင်း ကြား၌ 'နေကာဟ်' ပြုပိုင်ခွင့် ရှိကြောင်း' တည်းဟူသော သီးသန့်ပညတ်ချက်ကို ထုတ်ပြန်တော်မူလိုက်လေသည်။

သို့ရာတွင် ဖြစ်သွားသည့်ပုံစံမှာ ပထမအကြိမ် ကာဗီးလ်နှင့်အတူ မွေးဖွားလာသော မိန်းကလေးမှာ ချောမောလှပ၍ ဒုတိယအကြိမ် ဟာဗီးလ်နှင့်အတူ မွေးဖွားလာသော သမီးမိန်းကလေးမှာ အရုပ်ဆိုး

အကျည်းတန်ပေသည်။ ‘နေကာပ်’ပြုရန် အချိန်ရောက်ရှိချိန်ဝယ် ဥပဒေသစည်းမျဉ်းနှင့်အညီ ဟာဗီးလ်နှင့်အတူ မွေးဖွားလာသော အရုပ်ဆိုးအကျည်းတန်သည့် မိန်းကလေးတို့သည် ကာဗီးလ်၏ ဝေစုဝေပုံအတွင်းသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့လေသည်။ ထိုအချက်အပေါ် ကာဗီးလ်သည် မနှစ်မြို့ကာ ဟာဗီးလ်၏ ရန်သူဖြစ်ရှိသွားပေသည်။ ၄င်းနှင့်အတူတကွ မွေးဖွားလာသော မိန်းကလေးကိုသာ ‘နေကာပ်’ပြုရန် အခမ္မနှိုးဆော်မှုပြုနေပေသည်။ ဟဇရသ်အာဒမ် عليه السلام သည် တရားတော်၏ နည်းဥပဒေသနှင့်အညီ ထိုအချက်ကို လက်မခံပေ။ ဟာဗီးလ်နှင့် ကာဗီးလ်တို့၏ကြား၌ ရန်ငြိုးမှု ပပျောက်ရန်အတွက် ‘အသင်တို့နှစ်ဦးသည် မိမိတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ ‘ကုရ်ဗာနီ’များကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံသို့ တင်ဆက်အပ်နှင်းကုန်။ မည်သူ၏ ‘ကုရ်ဗာနီ’ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လက်ခံတော်မူပေမည်နည်း။ ထိုသူသည် ကာဗီးလ်နှင့်အတူ မွေးသော ချောမောလှပသည့် မိန်းကလေးနှင့် ‘နေကာပ်’ပြုရပေမည်’ဟူသော ပုံစံကို ဖန်တီးလိုက်လေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဟဇရသ်အာဒမ် عليه السلام သည် ဟာဗီးလ်မည်သော ထိုက်သင့်သူ၏ ‘ကုရ်ဗာနီ’ကို သာလျှင် အသျှင်မြတ် လက်ခံတော်မူမည်ဖြစ်ကြောင်းကို ယုံကြည်ထားမိလေသည်။

ထိုခေတ်ကာလ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် သဘောတူတော်မူသော ‘ကုရ်ဗာနီ’၏ လက္ခဏာတစ်ရပ်မှာ မိုးကောင်းကင်မှ မီးတစ်ခု ဆင်းသက်လာကာ ထိုပူဇော်ထားသည့် ‘ကုရ်ဗာနီ’ပြုထားသည့် အရာအား စားပစ်လိုက်လေသည်။ မီးမစားသော ‘ကုရ်ဗာနီ’ပြုထားသည့် အရာသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် လက်ခံတော်မမူသော ‘ကုရ်ဗာနီ’ဖြစ်ပေသည်။

ယခုပုံစံသည် ဤသို့ ဖြစ်ပေါ်သွားလေသည်။ ဟာဗီးလ်ထံ၌ သိုးဆိတ်များ ရှိပေသည်။ ၄င်းသည် အလွန်ကောင်းမွန်သော အမြီးရှည်သည့် သိုးမတစ်ကောင်အား ‘ကုရ်ဗာနီ’ပြုခဲ့သည်။ ကာဗီးလ်သည် လယ်သမားတစ်ဦးဖြစ်သည့်အလျောက် ဂျုံ၊ ကောက်ပဲသီးနှံ အစရှိသော အရာများအား ‘ကုရ်ဗာနီ’ပြုရန် ဆက်သခဲ့သည်။ ထုံးစံအတိုင်း မိုးကောင်းကင်မှ မီးသည် ဆင်းသက်လာကာ ဟာဗီးလ်ဆက်သထားကာ ‘ကုရ်ဗာနီ’ကို စားသုံးလိုက်လေသည်။ ကာဗီးလ်ဆက်သထားသော ‘ကုရ်ဗာနီ’ပြုသည့်အရာသည် ထိုအတိုင်း ကျန်ရှိနေပေသည်။ ထိုအချက်အပေါ် ကာဗီးလ်သည် မိမိ၏ မအောင်မြင်မှုနှင့်အတူ သိက္ခာကျဆင်းမှု၏ ဝမ်းနည်းမှုဒေါသတို့သည် ပိုမိုများပြားလာတော့သည်။ သို့ရှိရာ ယင်းအချက်မှ လွတ်မြောက်ကင်းလွတ်မှု မရှိဘဲ ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာဖြင့် မိမိ၏ ညီငယ်အား لَاَقْتُلَنَّكَ ‘ငါသည် အသင့်ကို မုချသတ်မည်’ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့သည်။

ဟာဗီးလ်သည် ထိုအချိန်၌ ဒေါသဖြစ်စေသော အချက်အား ဒေါသနှင့် မတုန့်ပြန်ဘဲ အေးချမ်းစွာနှင့် အခြေခံဥပဒေကျသော နိယာမတစ်ရပ်ကို ပြောကြားခဲ့လေသည်။ အကြင်ဖြေကြားချက်၌ ၄င်း၏ ကိုယ်ချင်းစာတရားထားရှိခြင်းနှင့် ကောင်းရာကောင်းကျိုးတို့လည်း ပါဝင်နေပေသည်။

اِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللّٰهُ مِنَ الْمُتَّقِيْنَ

ဟာဗီးလ်က အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သူတော်ကောင်းများထံမှသာလျှင် ပူဇော်သည့် ဝတ္ထုပစ္စည်းများကို လက်ခံတော်မူပေသည်ဟူ၍ ပြောကြားလေသည်။ [၅ : ၂၇]

အကယ်၍ အသင်သည် ရှောင်ကြဉ်မှုတရားကို လက်ကိုင်ထားမူ အသင်၏ ကုရ်ဗာနီကိုလည်း လက်ခံတော်မူပေလိမ့်မည်။ အသင်သည် ဤကဲ့သို့ မပြုလုပ်ခဲ့သည့်အတွက် လက်ခံခြင်းမခံရပေ။ ထိုကိစ္စရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျွန်ုပ်၌ မည်သည့်ပြစ်ချက် ရှိပေသနည်း။

ထိုပြောကြားတုန့်ပြန်ချက်၌ ဝန့်တိုသောသူ၏ ငြူစူမှု၏ ကုသချက်ကိုလည်း တင်ပြထားသည်။ မနာလိုဝန့်တိုသောသူသည် 'တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် စည်းစိမ်တော်တစ်ရပ်ကို ချီးမြှင့်လိုက်လေရာ မိမိအဖို့ ချီးမြှင့်ခြင်း မခံရသည်ကို' တွေ့မြင်ရသည်ဆိုလျှင် ၎င်းသည် 'မိမိ၏ လက်မဲ့ဖြစ်မှုကို မိမိကျင့်ကြံအား နည်းပါး၍ ပြစ်မှုဒစရိုက်တို့၏ အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း' မှတ်ယူထားကာ ယင်းအချက်မှ 'သောင်ဗာဟ်' ပြုရန် သောကထားရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ တစ်ပါးသူထံမှ ယင်းစည်းစိမ်တော်ပပျောက်သွားစေရန် သောကမထားရန်အကြောင်း အကြောင်းမှာ ယင်းသို့ သောကထားခြင်းသည် ၎င်းအဖို့ အကျိုးတရားရရှိမည့်အစား အကြောင်းတရားနှင့် ရင်ဆိုင်ရမည်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါး၌ လက်ခံတော်မူလျှင်ဖြစ်ကြောင်း' ကို ရှုမြင်သုံးသပ်ရပေမည်။

ကျင့်ကြံမှုကို လက်ခံခြင်းသည် 'အစ်ခ်လားဆွ်' (စိတ်စေတနာ ဖြူစင်ခြင်း) နှင့် 'သက္ကဝါ' (ရှောင်ကြဉ်မှုတရား) အပေါ်၌ မူတည်ခြင်းအကြောင်း

ဟာဗီးလ်နှင့် ကာဗီးလ်တို့အချင်းချင်း ပြောဆိုသော အပြန်အလှန်စကားရပ်၌ အလွန်အရေးပါသော ဥပဒေစည်းမျဉ်းတစ်ရပ် လာရှိထားသော ဝါကျတစ်ခုရှိပေသည်။ 'အအ်မားလ်' ကျင့်ဆောက်တည်မှုနှင့် ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုအား လက်ခံခြင်းခံရခြင်းသည် 'သက္ကဝါ' (ရှောင်ကြဉ်မှုတရား) နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့မှုတရား မရှိသော 'အမလ်' သည် လက်ခံခြင်းခံရမည် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် အတိတ်ခေတ်အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ 'ဤအာယသ်တော်သည် ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုပြုသောသူများနှင့် ကျင့်ကြံပြုမှုဆောက်တည်သော သူများအဖို့ ဖြစ်သည်။

ဤအတွက်ကြောင့် ဟဇရသ်အာမိရ် ဗင်န် အဗ်ဒွလ်လားဟ် ؓ သည် မိမိကွယ်လွန်သေဆုံးမည့်အချိန်၌ ငိုယိုတော်မူလျက်ရှိနေပေသည်။ 'အသင်သည် သက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံး ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလ များနှင့် ခဝပ်ကိုးကွယ်မှု၏ အတွင်း၌ နစ်မွန်းပေရာ အဘယ်ကြောင့် ငိုကြွေးနေပါသနည်း' ဟူ၍ လူတို့က မေးမြန်းရာ 'အသင်တို့က ဤသည့်အချက်ကို ပြောဆိုနေပေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ နားအတွင်း၌

إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သူတော်ကောင်းများထံမှသာလျှင်လက်ခံတော်မူပေသည်။ *[၅ : ၂၇]*

ဟူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မိန့်မြွက်ချက်သည် ပွဲတင်ရိုက်ခတ်နေပေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ကျင့်ကြံပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် လက်ခံ၏လော။ လက်မခံ၏လောဟူသည်ကို ကျွန်ုပ် မသိရှိရပေ’ဟူ၍ ပြန်လည်၍ ဖြေကြားခဲ့သည်။

ဟဇရသ်အဗ်ဒွလ်လားဟ် ဗင်န် မတ်စ်အူးဒ် ؓ သခင်ကြီးက မိန့်တော်မူသည်မှာ ‘ကျွန်ုပ်၏ ‘အမလ်’ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတစ်ရပ်ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လက်ခံသဘောတူတော်မူလိုက်သည်’ဟူ၍ ယုံကြည်လိုက်ရသည်ဆိုလျှင် ဤသည် ကမ္ဘာမြေကြီးတစ်ခုလုံး ရွှေဖြစ်သွားကာ ကျွန်ုပ်၏ ပိုင်ဆိုင်မှုအတွင်းသို့ ရောက်ရှိလာသည်ဆိုလျှင်လည်း ထိုလက်ခံခြင်းခံထားရသော ကုသိုလ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ မမှတ်ယူထားသော ‘နေအ်မသ်’(စည်းစိမ်တော်) ပင်ဖြစ်သည်။

ဤကဲ့သို့ပင် ဟဇရသ်အဗ္ဗုရ်ဒရ်ဒါး ؓ သခင်ကြီးသည် မိန့်တော်မူသည်မှာ ‘အကယ်၍ ကျွန်ုပ်၏ နမာဇ်တစ်ကြိမ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါး၌ လက်ခံခြင်းခံထားရသည်ကို ခိုင်မာယုံကြည်စွာ သိရှိလိုက်ရသည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်အဖို့ နမာဇ်သည် ကမ္ဘာလောကတစ်ခုလုံးနှင့် ၎င်း၏အတွင်း၌ ရှိသော ‘နေအ်မသ်’စည်းစိမ်တော်များထက် သာပိုများပြားနေပေသည်။’

ဟဇရသ်အုမရ်အိဗ်နေအဗ်ဒွလ်အဇီးဇ်သခင်ကြီးသည် လူတစ်ဦးကို သဝဏ်လွှာ ဤသို့ ဆိုဆုံးမစကားကို ရေးသားလေသည်။

‘ကျွန်ုပ်သည် အသင့်အား ရှောင်ကြဉ်မှုတရားရရန် လေးနက်စွာ တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ပေမည်။ အကြင်ကဲ့သို့ ရှောင်ကြဉ်မှုတရားမပါရှိဘဲ မည်သည့်ကျင့်စဉ်တစ်ရပ်မျှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လက်ခံတော်မူမည်မဟုတ်ပေ။ ‘သက္ကဝါ’တရား ထားရှိသောသူများမှအပ အခြားမည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ ကရုဏာတရား ထားရှိခြင်း ခံရမည်မဟုတ်ပေ။ ထိုအချက်မပါရှိဘဲ မည်သည့်ကျင့်စဉ်တစ်ရပ်အပေါ်၌မျှ ကုသိုလ်အကျိုးစဝါးဗ် ရရှိမည်လည်းမဟုတ်။ ထိုအချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားဒေသနာဟောကြားသောသူများသည် များလှပေသည်။ သို့ရာတွင် ကျင့်ကြံပြုမူသော သူများသည် နည်းပါးလှပေသည်။’

ဟဇရသ်အလီ ؓ သခင်ကြီးက မိန့်တော်မူသည်မှာ ‘သက္ကဝါရှောင်ကြဉ်မှုတရားနှင့်အတူ သေးငယ်သော ကောင်းမှုသည်လည်း သေးငယ်သော အရာမဟုတ်ပေ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် သဘောတူလက်ခံခြင်း ခံရသော ‘အမလ်’သည် အဘယ်ကဲ့သို့ သေးနိုင်အံ့နည်း။ *[အိဗ်နေကဇီးရ်]*

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

إِنَّمَا جَزَٰٓؤُا۟ ٱلَّذِينَ يُحَارِبُونَ
ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَسْعَوْنَ فِى ٱلْأَرْضِ فَسَادًا أَن يُقَتَّلُوٓا۟ أَوْ
يُصَلَّبُوٓا۟ أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُم مِّنْ خِلَٰفٍ أَوْ

يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ۚ ذٰلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَ
لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٣٣﴾

: ၃၃ ॥ ॥ အကြင်သူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်မြတ် (၏ အမိန့်တော်များ) ကို (သွေးဖည်ငြင်းဆန် ပုန်ကန်) တိုက်ခိုက်ကြကုန်သည်။ ၎င်းပြင် ကမ္ဘာမြေပြင်ပေါ်ဝယ် ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း ပြုလုပ်ရန် ကြိုးစားကြကုန်သည်။ ထိုသူတို့၏ ပြစ်ဒဏ်သည်ကား ၎င်းတို့သည်သတ်ဖြတ်ခြင်း ခံကြရမည်။ သို့မဟုတ် လက်ဝါးကပ်တိုင် တင်ခြင်း ခံကြရမည်။ သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏ ခြေလက်တို့ကို လက်ယာ၊ လက်ဝဲ၊ ဘက်လွဲ၍ ဖြတ်တောက်ခြင်းခံကြရမည်။ သို့မဟုတ် ပြည်နှင်ဒဏ်ပေခြင်း ခံကြရမည်ဖြစ်သည်။ ဤသည်ကား ၎င်းတို့အား မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကျိုးယုတ်အရှက်ရဖြစ်စေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့၌ နောင်တမလွန်ဘဝတွင် (လည်း) အလွန်ကြီးလေးသော ပြစ်ဒဏ်သည် ရှိပေမည်။

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا
مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ ۖ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٤﴾

၅ : ၃၄ ॥ ॥ သို့ရာတွင် အကြင်သူတို့သည် အသင်တို့ လက်ရဖမ်းဆီးမိခြင်းမရှိသေးမီ (သတိသံဝေဂ နောင်တတရား ရရှိကာ) ဝန်ချတောင်းပန်ခဲ့ကြသည်ရှိသော် ကေန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာမျှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူသော အသျှင်၊ အလွန်တရာ သနားကြင်နာ ညှာတာတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူကြောင်းကို အသင်တို့သည် သိထားကြလေကုန်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အကြင်သူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်မြတ် (၏ အမိန့်တော်များ) ကို (သွေးဖည်ငြင်းဆန် ပုန်ကန်) တိုက်ခိုက်ကြကုန်သည်။ (တိုက်ခိုက်ခြင်း၏ အလိုသဘောမှာ) ၎င်းပြင် ကမ္ဘာမြေပြင်ပေါ်ဝယ် ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း (ဆူပူမှုများ) ပြုလုပ်ရန် ကြိုးစားကြကုန်သည်။ (အလိုသဘောမှာ တိုက်ခိုက်လုယက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မြတ် ﷺ အား အကြောင်းခံအားဖြင့် ဖွင့်ဟထုတ်ဖော်စေထားသော 'ငြိမ်းချမ်းရေးပေးခြင်း ခံရသည့် မွတ်စ္စလင်မ် (သို့မဟုတ်) အခွန်ပေးဆောင်၍ နေထိုင်သော ကာဖိရ် စသောသူတို့ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်ကို တိုက်ခိုက်ကြကုန်သည်'ဟု မိန့်တော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ၎င်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ချီးမြှင့်ထားသော ငြိမ်းချမ်းရေးကို ချိုးဖောက်ခဲ့သည်။ သို့ရှိရာ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ အကြောင်းခံဖြင့် ယင်းထုတ်ပြန်ချက်သည် သိရှိလာရသည့်အတွက်ကြောင့် တမန်

တော်မြတ် ﷺ ကိုလည်း ဆက်တွဲဖော်ပြပေးထားပေသည်။ အချုပ်မှာ ဤသူတို့သည် ဤကဲ့သို့သော လုပ်ရှားမှုများကို ပြုကြလေသည်။) ထိုသူတို့၏ ပြစ်ဒဏ်သည်ကား (အခြေအနေတစ်ရပ်၌မူ) ၎င်းတို့သည် သတ်ဖြတ်ခြင်း ခံကြရမည်။ (ထိုအခြေအနေမှာ ယင်းသို့ လုယက်တိုက်ခိုက်သော သူတို့သည် လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို သတ်သာ သတ်ဖြတ်၍ ပစ္စည်းရယူခြင်း၏ အခွင့်အလမ်းသို့ မရောက်ရှိခဲ့ပေ။) သို့မဟုတ် လက်ဝါးကပ်တိုင်တင်ခြင်းခံကြရမည်။ (ပစ္စည်းကိုလည်းရယူ၍ သတ်လည်း သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။) သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏ ခြေလက်တို့ကို လက်ယာ၊ လက်ဝဲ၊ ဘက်လွဲ၍ ဖြတ်တောက်ခြင်းခံကြရမည်။ (ပစ္စည်းကိုသာယူ၍ မသတ်လိုက်သော အခြေအနေ) သို့မဟုတ် (စတုတ္ထ အခြေအနေတစ်ရပ်မှာ လွတ်လပ်စွာ နေထိုင်ခွင့် မပေးအပ်တော့ဘဲ) ပြည်နှင်ဒဏ်ပေခြင်း ခံကြရမည်ဖြစ်သည်။ (လုယက်သတ်ဖြတ်မှုပြုရန် ကြံစည်ပြီးသည့်နောက် အဖမ်းခံလိုက်ရသော အခြေအနေ) ဤသည်ကား (အထက်ဖော်ပြပါ ပြစ်ဒဏ်များသည်မူ) ၎င်းတို့အား မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကျိုးယုတ်အရှက်ရဖြစ်စေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့၌ နောင်တမလွန်ဘဝတွင်လည်း အလွန်ကြီးလေးသော ပြစ်ဒဏ်သည် (သီးခြားစွာ) ရှိပေမည်။

သို့ရာတွင် အကြင်သူတို့သည် အသင်တို့ လက်ရဖမ်းဆီးမိခြင်းမရှိသေးမီ (သတိသံဝေဂ နောင်တတရား ရရှိကာ) ဝန်ချတောင်းပန်ခဲ့ကြသည်ရှိသော် (ထိုအခြေအနေ၌) ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (မိမိ၏ ဝတ္တရားဓလေ့တော်အရ) အလွန်တရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူသောအသျှင်၊ (အများဝန်ခံမှုတရားကို လက်ခံရာ၌လည်း) အလွန်တရာ သနားကြင်နာ ညှာတာတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူကြောင်းကို အသင်တို့သည် သိထားကြလေကုန်။

(အလိုသဘောမှာ အထက်၌ တင်ပြခဲ့သော ပြစ်ဒဏ်များမှာ ပြစ်ဒဏ်နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ ဥပဒေသအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းထားသော စီရင်ထုံးများပုံစံဖြင့် သတ်မှတ်ထားသော အပြစ်ဒဏ်များသာ ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်ပြစ်မှုများကို လူသားကျေးကျွန်တစ်ဦးက ပလပ်ခွင့်ပေးလိုက်သည်ဆိုလျှင်လည်း ပလပ်ခွင့်ရရှိမည်မဟုတ်ပေ။ ကျေးကျွန်လူသားတစ်ဦးမှ ပလပ်ခွင့်ပေးလိုက်ခြင်းဖြင့် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ရရှိသွားသော ‘ကေစွားစ်’ (တန်းတူအစားယူခြင်း) နှင့် လူသားအချင်းချင်း ထားရှိထားသော ဝတ္တရားသဘော ပုံစံမျိုးမဟုတ်ပေ။ သို့ရှိရာ အဖမ်းမခံရမီအလျှင် ၎င်းသူများ ‘သောင်ဗာဟ်’ အများဝန်ခံမှု အတည်ပြုသွားသည်ဆိုလျှင် ပြစ်ဒဏ် ပပျောက်ချုပ်ငြိမ်းသွားပေသည်။ အကြောင်းမှာ ယင်းအချက်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ သတ်မှတ်ထားသော စီရင်ထုံးအချက်ကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ သို့သာမက ကျေးကျွန်လူသားအချင်းချင်း ထားရှိထားသော ဝတ္တရားများသည် ကျန်ရှိနေပေသည်။ သို့ရှိရာ ဥစ္စာပစ္စည်း ရယူထားသည်ဆိုလျှင် လျော်ကြေးပေးရပေမည်။ ထို့ပြင် မတရားသဖြင့် သတ်ဖြတ်လိုက်သည်ဆိုလျှင် အသေစားအသေခံ ခံရပေမည်။ သို့ရာတွင် ယင်းလျော်ကြေးနှင့် အသေစားအသေခံ၏ ပြစ်ဒဏ်ကို ခွင့်လွှတ်နိုင်ခြင်း၏ အခွင့်အရေးသည် ပစ္စည်းရှင်နှင့် အသတ်ခံရသောသူ၏ ကိုယ်စားလှယ်များသာ ရရှိပေမည်။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် စမ္မသတ်များ

ကုရ်အာန်ရေးဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေသများ၏ အံ့ဖွယ်ပြောင်းလွဲ မိန့်မြွက်ခြင်း၏ နည်းဥပဒေသဟန်

ပထမအာယသ်တော်များအတွင်း၌ ဟာဗီးလ်၏ သတ်ဖြတ်လိုက်ခြင်း၏ ဖြစ်အင်နှင့် ယင်းပြစ်မှု၏ ကြီးမားသော ပြစ်ဒဏ်ခံစားရမည့်အကြောင်းကို တင်ပြထားသည်။ လက်ရှိတင်ပြလျက်ရှိသော အာယသ်တော်များအတွင်း၌နှင့် ထိုနောက်ပိုင်း အာယသ်တော်များအတွင်း၌ သတ်ဖြတ်၊ လုယက်၊ ခိုးယူမှုတို့၏ တရားတော်ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်များကို မိန့်မြွက်ထားပေသည်။ ခိုးယူ၊ လုယက်ခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်များကြား၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ရန်နှင့် နာခံမှုများကို အကြောင်းခံ၍ ထိုအသျှင်မြတ်၏ နီးကပ်မှုကို ရယူရန် အကြောင်းကို လမ်းညွှန်မိန့်ကြားထားတော်မူပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဤတင်ပြပုံတင်ပြနည်းသည် အလွန်နူးညံ့သိမ်မွေ့သော နည်းအသွင်ဟန်ဖြင့် တွေးခေါ်မှုပိုင်းဆိုင်ရာ အသိဉာဏ်ကို ပြောင်းလွဲမှုဖြစ်ရှိအောင် ပေါ်ပေါက်စေသော နည်းလမ်းပင်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုကျမ်းစာအုပ်သည် ကမ္ဘာလောက၌ရှိသော ဥပဒေရေးဆိုင်ရာ စာအုပ်များကဲ့သို့ ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေသများကိုသာ တင်ပြထားရုံသာမက ပြစ်မှု၌ ပြစ်ဒဏ်တိုင်းနှင့်အတူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့စေရန်နှင့် နောင်တမလွန် အာခိရသ်အား နှလုံးတွင်းအာရုံစေကာ လူသား၏ တွေးခေါ်မှုရှုထောင့်ကို ပြစ်မှုတိုင်းနှင့် ဒုစရိုက်တိုင်းမှ ကင်းစင်စေသော လောကဘက်သို့ လှည့်စေလိုက်ပေသည်။ ထို့ပြင်တဝ အကယ်၍ အခြေအနေများနှင့် ဖြစ်အင်များအပေါ် သေချာကနစွာ ဂရု စိုက်ကြည့်ရှုမည်ဆိုလျှင် 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် 'အာခိရသ်' ၏ ကြောက်စိတ်မရှိဘဲ ကမ္ဘာလောက၌ရှိသော မည်သည့်တရားဥပဒေ၊ ရဲမက်စစ်သည်တို့မှ ကမ္ဘာလောက၌ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကို ပိတ်ပင်တားဆီးမှုပြုနိုင်ရန် အာမခံချက် မပေးနိုင်ကြောင်း' ကို အတည်ပြုတွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဤနည်းအသွင်ဟန်၊ တင်ပြပုံ တင်ပြနည်းသာလျှင် အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ပြုစုပျိုးထောင် သတ်မှတ်ထားသော ကျင့်ထုံးဖြစ်ပေသည်။ အကြင်ကျမ်းစာအုပ်သည် ကမ္ဘာလောက၌ ပြောင်းလဲမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သော ကျမ်းစာအုပ်ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့သော လူတန်းစာလူသားတို့အား ယင်းကဲ့သို့သော အတန်းအစား ပတ်ဝန်းကျင် လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းအသွင်သို့ ရောက်ရှိအောင် မွေးမြူဖော်ထုတ်ပေးလိုက်လေသည်။ အကြင်သူတို့သည် မိမိတို့အဖို့ အပြစ်ကင်းစင်ရာ၌ ကောင်းကင်တမန်တော်များထက်ပင် သာပိုသော အဆင့်အတန်းကို ထားရှိထားပေသည်။

တရားတော်ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်များ၏ အမျိုးအစားသုံးရပ်

အာယသ်တော်များအတွင်း၌ ပါရှိသော ခိုးယူ၊ လုယက်ခြင်း၏ တရားတော်ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်များ၏ အကျယ်ချဲ့နှင့် အဖွင့်သဘောများကို မတင်ပြမီအလျှင် ထိုပြစ်ဒဏ်များနှင့် စပ်လျဉ်းသော တရားတော်ရေးဆိုင်ရာ အသုံးအနှုန်း၊ ဝေါဟာရများကို တင်ပြရန် သင့်တော်သည်ဟူ၍ မှတ်ယူမိလေသည်။ အကြင်အသုံးအနှုန်းဝေါဟာရများအား မသိနားမလည်သည့်အတွက်ကြောင့် စာတတ်ပုဂ္ဂိုလ်များစွာသော သူများသည်ပင်လျှင်

စောဒကတက်ဖွယ်ရာများနှင့် ရင်ဆိုင်ရပေသည်။ ကမ္ဘာလောက၌ရှိသော အများသုံးဥပဒေများ၌ ပြစ်မှုများအားလုံး၏ ပြစ်ဒဏ်များကို 'သအ်ဇီးရာသ်' (စီရင်ချက်များ) ဟူ၍ ခြုံငုံကာ ခေါ်ဝေါ်လေ့ရှိကြပေသည်။ ပြစ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်းနေလှင့်ကစား ယင်းသို့ပင် ခေါ်ဝေါ်ကြပေသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံဆိုင်ရာ စီရင်ထုံးတရားများ၊ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံဆိုင်ရာ စီရင်ထုံးတရားများဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ကြကာ စာအုပ်စာတမ်းများဖြင့် ဝေငှဖြန့်ဖြူးထားကြပေသည်။ ယင်းစီရင်ထုံးတရားများ၌ အမျိုးမျိုးသော ပြစ်ဒဏ်များ ပါဝင်ပေသည်။ သို့ရာတွင် အစ္စလာမ်သာသနာမှ ပြဋ္ဌာန်းထားသော အချက်များသည် ထိုသို့မဟုတ်ပေ။ သို့သော်မက ပြစ်မှု၊ မှုခင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍများအား (၃) ပိုင်း ခွဲထားပေသည်။ 'ဟုဒူးဒ်'၊ 'ကေစွးစွ်'နှင့် 'သအ်ဇီးရားသ်'တို့ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသုံးမျိုး၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်နှင့် အလိုသဘောတရားကို မတင်ပြမီအလျင် သိနားလည်ထားရန် အရေးကြီးသော အချက်တစ်ရပ်မှာ အကြင်ပြစ်မှုများကြောင့် အခြားသောသူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ဒုက္ခရောက်ရှိစေလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ဆိုးကျိုးမှု ရောက်ရှိစေလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ အဖန်ဆင်းခံများအား မတရားသဖြင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်နေလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ကို ဖီဆန်ရာ ကျရောက်နေလျှင်သော်လည်းကောင်း စသော အကြောင်းများ ပါဝင်နေသော ပြစ်မှု၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် စပ်လျဉ်းသော ဝတ္တရားနှင့် အဖန်ဆင်းခံကျေးကျွန်များအတွင်း ထားရှိရမည်ဖြစ်သော ဝတ္တရားများ ပါဝင်ပတ်သက်နေသည့်အတွက်ကြောင့် လူသားသည် ဝတ္တရားနှစ်ခုစလုံးကို ချိုးဖောက်ကာ ပျက်ကွက်သော ကျူးလွန်မှုကို ကျူးလွန်သူပင် ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် အချို့သော ပြစ်မှုများ၌ 'ဟပ်ကွက်အဗ်ဒ်'ဟု ခေါ်သော ကျေးကျွန်လူသားများအချင်းချင်း ထားရှိရမည့်ဝတ္တရားများ ပျက်ကွက်မှုသည် များပြား၍ အချို့သော ပြစ်မှုများ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် လူသား၏ကြား၌ ထားရှိရမည့် ဝတ္တရားများ ပျက်ကွက်ခြင်း၏ ရှုထောင့်သည် များပြားပေသည်။ အမိန့်ပညတ်ချက်များ၌ အခြေခံမူလဘူတကျသော အချက်သည် မည်သည့်အမျိုးအစား အချက်အလက်၏ ဘက်သို့ လွှမ်းမိုးနေပေသနည်း။ ထိုအချက်အပေါ် အခြေခံကာ ပညတ်ချက်ကို ပြဋ္ဌာန်းထားပေသည်။

ဒုတိယမှတ်သားထားရန် အရေးကြီးသော အချက်မှာ အစ္စလာမ်သာသနာ၌ သီးသန့်ပြစ်မှုများအပြင် ကျန်ရှိသော ပြစ်မှုများအတွက် တစ်စုံတစ်ရာ သီးသန့်သတ်မှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်များမရှိပေ။ သို့သော်မက ခေတ်၊ ကာလနှင့် အသိုင်းအဝိုင်းများအား ထောက်ရှု၍ ပြစ်မှုများ ပိတ်ပင်တားဆီးမှုပြုနိုင်ရန်အတွက် သင့်တော်၍ လိုအပ်သော ပြစ်မှုများ၏ ပြစ်ဒဏ်များကို ချမှတ်နိုင်ရန် တရားသူကြီးအား အခွင့်အာဏာ ပေးထားပေသည်။ နေရာတိုင်းနှင့် ခေတ်ကာလတိုင်းအား အစ္စလာမ်သာသနာရေးရာ စည်းမျဉ်းဥပဒေသများကို ထောက်ရှုလျက် တရားသူကြီးများ၏ အခွင့်အာဏာများအပေါ် မူတည် ပြဋ္ဌာန်းမှုတစ်ရပ် သတ်မှတ်ပေးခြင်းနှင့် ပြစ်မှုများ၏ အပြစ်ဒဏ်များဆိုင်ရာ သီးသန့်စီရင်ထုံးတရားများကိုလည်း ပြဋ္ဌာန်းပိုင်ခွင့် ပေးထားပေသည်။ ပမာဆိုရသော် အစ္စလာမ်သာသနာ၏ နှောင်းပိုင်းခေတ်ကာလများ၌ ယင်းသို့ ပြုလုပ်လျက်ရှိနေပေသည်။ ဤမျက်မှောက်ခေတ်၌ ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် နိုင်ငံများအားလုံး၌ ယင်းသို့ ပြုလုပ်လျက်ရှိနေသည်ကို မြင်တွေ့နိုင်ပေသည်။

ယခုတစ်ဖန် ဆက်လက် သဘောပေါက်သင့်သော အချက်မှာ အကြင်ပြစ်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် ဟဒီးစ်တော်များ၌ တစ်စုံတစ်ရာပြစ်ဒဏ်ကို မသတ်မှတ်ထားဘဲ တရားသူကြီး၏ မှန်ကန်သော ဆုံးဖြတ်အမြင်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပြဋ္ဌာန်းပေးလိုက်သော ပြစ်ဒဏ်စီရင်ချက်များကို သာသနာရေးဆိုင်ရာ အသုံးအနှုန်းဝေါဟာရ၌ 'သအ်ဇီးရားသ်' ဟူ၍ ခေါ်ဆိုပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် 'ဟဒီးစ်' တော်များမှ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ပေးထားသော ပြစ်ဒဏ်များသည်လည်း နှစ်မျိုးရှိပေသည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်နှင့် စပ်လျဉ်းသော ဝတ္တရားများအပေါ် ဖောက်ဖျက်မှုများပြားသော ပြစ်မှုများ၏ ပြစ်ဒဏ်ကို 'ဟပ်ဒ်' ဟူ၍ ခေါ်ဆိုပေသည်။ ယင်းစကားလုံး၏ အများကိန်းမှာ 'ဟုဒူးဒ်' ဖြစ်ပေသည်။ အဖန်ဆင်းခံလူသား အချင်းချင်းကြား၌ ဖောက်ဖျက်မှုလွှမ်းမိုးလျက် ရှိနေသော ပြစ်မှု၏ ပြစ်ဒဏ်ကို 'ကေစွားစ်' ဟူ၍ ခေါ်ဆိုပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် 'ဟုဒူးဒ်' နှင့် 'ကေစွားစ်' တို့၏ အကြောင်းကို အလွန်အကျယ် ချဲ့ရှင်းလင်းလှစွာသော သဘောမျိုးဖြင့် ကိုယ်တိုင် တင်ပြထားပေသည်။ ကျန်ရှိသော 'သအ်ဇီရားသ်' ရေးဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ထုံးများ၏ အကျယ်ချဲ့အကြောင်းကို တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ တင်ပြချက်နှင့် လက်ရှိ အကြီးအကဲခေါင်းဆောင်များ၏ မှန်ကန်သော ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် အပ်နှင်းထားပေသည်။

အချုပ်မှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် အကြင်ပြစ်မှုများ၏ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ချက်များကို အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်နှင့် စပ်လျဉ်းသော တာဝန်ဝတ္တရားများဟူ၍ သတ်မှတ်အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ၎င်းတို့ကို 'ဟုဒူးဒ်' ဟူ၍ ခေါ်ဆိုပေသည်။ လူသားအချင်းချင်း ထားရှိရသော တာဝန်ဝတ္တရားများပုံစံမျိုးဖြင့် ထားရှိထားသော ပြစ်ဒဏ်စီရင်ချက်များကို 'ကေစွားစ်' ဟူ၍ ခေါ်ဆိုပေသည်။ စီရင်ချက်ဥပဒေ သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိသော ပြစ်ဒဏ်များကို 'သအ်ဇီးရ်' ဟူ၍ ခေါ်ဆိုပေသည်။ ပြစ်ဒဏ်ရေးရာဆိုင်ရာ ယင်း (၃) ရပ်စလုံး၏ ပညတ်ချက်များသည် မြောက်မြားလှစွာသော အချက်အလက်များအတွင်း၌ အမျိုးမျိုးဖြစ်ရှိနေပေသည်။ မျက်မှောက်ခေတ် အသုံးအနှုန်းများကို ထောက်ရှု၍ လူတို့သည် ပြစ်မှုတိုင်း၏ ပြစ်ဒဏ်တိုင်းကို 'သအ်ဇီးရ်' ဟူ၍ ခေါ်ဆိုကြပေသည်။ တရားတော်လာ အသုံးအနှုန်းဝေါဟာရများ၏ ကွဲပြားချက်အား ရှုမြင်မသုံးသပ်သည့်အတွက်ကြောင့် ၎င်းတို့သည် တရားတော်ရေးရာ ပညတ်ချက်များ၌ များစွာ အမှားအယွင်းများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရပေသည်။

'သအ်ဇီရီး' ဆိုင်ရာ စီရင်ထုံးပြစ်ဒဏ်များကို အခြေအနေများအပေါ် ဆင်ခြင်ထောက်ရှု၍ အပေါ့လျော့ဆုံးအဖြစ်လည်း စီရင်ချက်ချနိုင်သကဲ့သို့ အပြင်းထန်ဆုံးပုံစံဖြစ်လည်း စီရင်ချက်ချနိုင်ပေရာ ပလပ်ခွင့်ပေးလိုပါကလည်း ပလပ်ခွင့်ပေးနိုင်ပေသည်။ ထိုစီရင်ထုံးပြစ်ဒဏ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သြဇာအာဏာရှင် တရားသူကြီးများ၏ အခွင့်အာဏာသုံးပုံတို့သည် ကျယ်ဝန်းလှပေသည်။ 'ဟုဒူးဒ်' ပြစ်ဒဏ်များ၌ မည်သည့် အာဏာပိုင်အစိုးရတစ်ခု၊ သို့မဟုတ် အကြီးအကဲခေါင်းဆောင်တစ်ဦးမဆို အနည်းငယ်မျှ ပြောင်းလဲခြင်း (သို့) အတိုးအလျှော့ကို ပြုပိုင်ခွင့်မရှိချေ။ အချိန်ကာလနှင့် နေရာဌာနပြောင်းလွဲသွားခြင်းဖြင့်လည်း ထိုစီရင်ချက်ဥပဒေများအပေါ် တစ်စုံတစ်ရာ ကြောင်းကျိုးတရား သက်ရောက်နိုင်စွမ်းရှိမည် မဟုတ်ပေ။ မည်သည့်

အကြီးအကဲခေါင်းဆောင် တစ်ဦးတစ်ယောက်မဆို ထိုပြစ်ဒဏ်စီရင်ချက်အား ပလပ်ခွင့်ပေးနိုင်စွမ်း မရှိပေ။ အစ္စလာမ်သာသနာတော်၌ 'ဟုဒူးဒ်' ပြစ်ဒဏ်သည် ပြစ်မှု (၅) မျိုးအတွင်း၌ ရှိပေသည်။

(၁) လုယက်ခြင်း၊
(၂) ခိုးယူခြင်း၊
(၃) ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ကျူးလွန်ခြင်း၊
(၄) ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ကျူးလွန်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မဟုတ်မတရား စွပ်စွဲပြောဆိုခြင်းတို့၏ ပြစ်ဒဏ်များဖြစ်သည်။ ဤပြစ်ဒဏ်များသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အတွင်း၌ 'နပ်စ်'(အလိုသဘော အဓိကရည်ရွယ်ချက်ကြောင့် မိန့်ဆိုထားသော ဝါကျ) ဖြင့် ထောက်ခံအတည်ပြုထားပေသည်။
(၅) ဆွဟာဗာကြီးများ တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားသော အရက်သောက်ခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သည်။

ဤကဲ့သို့ ပြစ်မှု (၅) ရပ်၏ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ထုံးတရားများကို သတ်မှတ်အတည်ပြုထားလေသည်။ အကြင်စီရင်ထုံးတရားများကို 'ဟုဒူးဒ်'ဟူ၍ ခေါ်ဆိုပေသည်။ ဤပြစ်ဒဏ်စီရင်ထုံးတရားများသည် အကြီးအကဲခေါင်းဆောင်မှုနှင့် တရားသူကြီးတို့သည် လျှော့ပေါ့ (သို့) ပလပ်ခွင့်မပေးနိုင်သကဲ့သို့ 'သောင်ဗာဟ်' ပြုလိုက်ခြင်းဖြင့်လည်း လောကီရေးဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်သည် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ရရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် နောင်'အာခိရတ်'၌ 'ဂိုနာဟ်'ပြစ်မှုဒုစရိုက်သည် စစ်မှန်သော 'သောင်ဗာဟ်'ကြောင့် စာရင်းအင်းမှ ပပျောက် ခွင့်လွှတ်ခွင့် ရရှိနိုင်ပေသည်။ ယင်းပြစ်မှုကြီး (၅) ရပ်ထဲမှ လုယက်ခြင်း၏ ပြစ်မှု၌ ချွင်းချက် တစ်ရပ် ရှိပေသည်။ လုယက်သူသည် အကယ်၍ အဖမ်းမခံရမီအလျင် 'သောင်ဗာဟ်'ပြု၍ အပေးအယူ အပြုအမူများကြောင့် ၎င်း၏ 'သောင်ဗာဟ်'ပြုပြီးသည့်အပေါ် တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု ရရှိသွားသည်ဆိုလျှင်လည်း ဤပြစ်ဒဏ်သည် ပပျောက်သွားပေသည်။ အဖမ်းခံရပြီးနောက် ပြုသော 'သောင်ဗဟ်'သည် ထောက်ခံအတည်ပြုခြင်းခံရမည်မဟုတ်ပေ။ ထိုပြစ်မှုအပြင် အခြားသော 'ဟုဒူးဒ်' စီရင်ထုံးတရားပြစ်ဒဏ်များသည် 'သောင်ဗာဟ်'ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်လည်း လောကီရေးရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အဖမ်းမခံရမီအလျင်ဖြစ်စေ၊ အဖမ်းခံရပြီးနောက်ဖြစ်စေ ပလပ်ခွင့် ရရှိမည်မဟုတ်ပေ။ 'သအ်ဇီရီး'ပြစ်ဒဏ်များအားလုံး၌ ကြားဝင်အသနားခံစာကို နားထောင်ခွင့် ရှိပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်မှ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ပေးထားသော 'ဟုဒူးဒ်' ပြစ်ဒဏ်များ၌ ကြားဝင်အသနားခံခွင့်လည်း မပြုပိုင်သကဲ့သို့ နားထောင်ခြင်းလည်း မပိုင်ပေ။ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ယင်းပြစ်မှုများ၌ ဝင်ရောက်ကာ ကြားဝင်အသနားခံခြင်းကို ပြင်းထန်လေးနက်စွာ တားမြစ်ထားပေသည်။ 'ဟုဒူးဒ်'ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်များသည် ပြင်းထန်လေးနက်စွာ တားမြစ်ထားပေသည်။ 'ဟုဒူးဒ်'ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်များသည် ပြင်းထန်လေးနက်သကဲ့သို့ ၎င်းပြစ်မှုများ၏ စီရင်ထုံးဆိုင်ရာ ဥပဒေများကို အတည်ပြုသတ်မှတ်ခြင်းကိုလည်း လေးနက်စွာ မိန့်မြွက်ထားပေသည်။ ထိုဥပဒေသစီရင်ချက်များ

အတွင်း၌ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ တစ်စုံတစ်ရာ အတိုး၊ အလျှော့ပြုခြင်း မည်သည့်အခြေအနေ၌ မဆို မပိုင်ပေ။ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှလည်း ပလပ်ခွင့်မပေးနိုင်ပေ။ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ချက်ကို လေးနက် ပြင်းထန်စွာ ထားရှိသော နေရာတိုင်း၌လည်း အမှုကိစ္စကို အမှန်တကယ် ဟုတ်မှန်ကြောင်းကို အတည်ပြုရန်အတွက် အမှုကိစ္စ ပြောင်မြောက်စွာ အထမြောက်ရန်နှင့် အမှုကိစ္စ၏ အထောက်အထား ပြည့်ဝစေရန်အတွက် စည်းကမ်းချက်များကိုလည်း တင်းကြပ်စွာ ထားရှိထားပေသည်။ ထိုစည်းကမ်းချက်များထဲမှ စည်းကမ်းချက်တစ်ရပ်သည်ပင်လျှင် ပျောက်နေခြင်းဖြစ်မူ 'ဟဒ်'ပြစ်ဒဏ်သည် ပပျောက်သွားပေသည်။ သို့သာမက အနည်းငယ်သောသံသယဖြစ်စေသည့် အထောက်အထားကို ရရှိသွားသည်ဆိုပါကလည်း 'ဟဒ်' ပြစ်ဒဏ်သည် ပပျောက်သွားလေပေသည်။ အစ္စလာမ်သာသနာ၏ အားလုံးသောသူတို့မှ လက်ခံထားသော အခြေခံဥပဒေသတစ်ရပ်မှာ-

اَلْحُدُوْدُ تُنْدَرِءُ بِالشُّبَهَاتِ

ဆိုလိုသည်မှာ 'ဟုဒူးဒ်'ကို အနည်းငယ်သော သံသယ၊ ဒွိဟဖြင့်လည်း ပပျောက်စေနိုင်ပေသည်။

ဤနေရာ၌ ဤသည့်အချက်ကိုလည်း သိနားလည်းထားရန်သင့်ပေသည်။ တရားတော်ဆိုင်ရာ 'ဟဒ်' (ပြစ်ဒဏ်) ကို ဒွိဟတစ်စုံတစ်ရာဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (သို့) စည်းကမ်းချက်တစ်စုံတစ်ရာ လျှော့နည်းနေလျှင်သော်လည်းကောင်း ပလပ်ခွင့်ပေးလိုက်သည်ဆိုလျှင်လည်း တရားခံကို လုံးဝလွတ်မြောက်ခွင့်ပေးလိုက်ရန် အရေးမကြီးပေ။ အကြင်ကဲ့သို့ အပြီးလွတ်မြောက်ခွင့် ပေးလိုက်ခြင်းဖြင့် ထိုတရားခံသည် ယင်းပြစ်မှုအပေါ် သာပို၍ အတင့်ရဲမှုများ ပေါ်ပေါက်လာမည် ဖြစ်ပေသည်။ သို့သာမက ဩဇာအာဏာရှင်လူကြီးမင်းသည် ၎င်း၏ အခြေအနေနှင့် လျော်ညီစွာ ထိုသူ့အား 'သအ်ဇီရီး'အဖြစ် ဒဏ်အား ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ သာသနာတော်၌ရှိသော 'သအ်ဇီရီ'အမျိုးအစား ပြစ်ဒဏ်များသည်လည်း များသောအားဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာရေးဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်များပင် ဖြစ်သည်။ အကြင်အပြစ်ဒဏ်များအတွင်း၌ သံဝေဂတရားရရှိစေရာ အကြောင်းခံများ ပါဝင်သည့်အတွက်ကြောင့် ပြစ်မှုဒုစရိုက်မှုများကို နှိမ်နင်းစေရန်အတွက် ပြည့်ဝသော စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များ ရှိပေသည်။ ဥပမာ- ကမေသုမိစ္ဆာစာရကံအား အတည်ပြုစေရန်အတွက် သက်သေ (၃) ဦးရှိပေသည်။ သက်သေများသည်လည်း တရားမျှတကာ သမာသမတ်ရှိ၍ ထောက်ခံအတည်ပြုခြင်း ခံရသောသူများ ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်သူ (၃) ဦးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မုသားသက်သေ၊ မတရားသက်သေ ထွက်ဆိုရန် သံသယပင် တစ်စုံတစ်ရာမျှ ရှိနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ သို့ရှိရာ သာသနာတော်၏ စည်းမျဉ်းဥပဒေသ အရ (၄) ယောက်မြောက် သက်သေမရှိသည့်အတွက်ကြောင့် ထိုသူ့အပေါ် သာသနာတော်အရ 'ဟဒ်' (ပြစ်ဒဏ်) မထိုက်ပေ။ သို့တစေငြားလည်း ၎င်းအား အပြီးအပိုင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးလိုက်ရမည့် အဓိပ္ပာယ်မျိုး မဟုတ်ပေ။ သို့သာမက အာဏာပိုင်မင်းအစိုးရသည် ၎င်းအား သင့်လျော်သည့် 'သအ်ဇီရီ' ဆိုင်ရာ အပြစ်ဒဏ်အား ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ အကြင်ပြစ်ဒဏ်အား ကြိမ်ဒဏ်ပေးသည့် အသွင်သဏ္ဌာန် ဖြင့် ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် ခိုးယူခြင်းကိစ္စအား အထမြောက်အတည်ဖြစ်စေရန်အတွက် အကြင် စည်းကမ်းချက်များအား သတ်မှတ်ထားပေသည်။ ယင်းစည်းကမ်းချက်များအတွင်း၌ တစ်စုံတစ်ရာ လျှော့နည်း

၍သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ဒွိဟသံသယတစ်စုံတစ်ရာ ပေါ်ပေါက်လာသည့်အတွက်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း ထိုသူ့အပေါ် သာသနာမှ ချမှတ်ပေးထားသော 'ဟဒ်ဒ်'အပြစ်ဒဏ် လက်ဖြတ်ခြင်းကို ပြု၍ မရပေ။ သို့ရှိရာ ၎င်းအား လုံးဝကင်းလွတ်ခွင့် ပေးလိုက်ရမည့် အလိုသဘောမျိုးမဟုတ်ပေ။ သို့ရှိရာ ၎င်းအား အခြားသော 'သအ်ဇီရ်' ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်များကို သင့်တော်သည့် အခြေအနေမျိုးဖြင့် ချမှတ်ရပေမည်။

'ကေစွားစ်' (လူသားအချင်းချင်းဆိုင်ရာ ဝတ္တရားပျက်ကွက်ခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်) များသည်လည်း 'ဟုဒူးဒ်' (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် လူသားတို့ကြား စောင့်စည်းအပ်သော ဝတ္တရားများ ပျက်ကွက်ခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်) များကဲ့သို့ပင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အတွင်း၌ သတ်မှတ်ထားပေသည်။ အကြောင်းမှာ အသက်၏အစား အသက်ပေးရမည်ဖြစ်ပြီး ဒဏ်ရာအနာတရဖြစ်စေခြင်း၏အစား ဆတူ ဒဏ်ရာအနာတရ ပုံစံမျိုးဖြင့်သာ ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည်ပေမည်။ သို့ရာတွင် ကွဲပြားခြားနားသော အချက်မှာ 'ဟုဒူးဒ်' ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် စပ်လျဉ်းသော ဝတ္တရားပုံစံမျိုးဖြင့် အတည်ပြုချမှတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ တရားလိုလူသားမှ ပလပ်ခွင့်ပေးသည်ဆိုလျှင်လည်း လွတ်ငြိမ်းပလပ်ခွင့် ရရှိမည်မဟုတ်ပေ။ 'ဟဒ်ဒ်' ၏ ပြစ်ဒဏ်သည် ပပျောက်သွားနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ ဥပမာ- ပစ္စည်းဥစ္စာ ခိုးယူခြင်းခံရသော ပစ္စည်းပိုင်ရှင်မှ ခွင့်လွှတ်လိုက်သည်ဆိုလျှင်လည်း သာသနာအရ ပလပ်ခွင့် ရရှိမည်မဟုတ်ပေ။ ထိုအချက်နှင့် ဆန့်ကျင်စွာ တည်ရှိသော ပြစ်ဒဏ်သည် 'ကေစွားစ်' ၏ ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုပြစ်ဒဏ်အတွင်း၌ လူသားအချင်းချင်း စောင့်စည်းအပ်သည့် တာဝန်ဝတ္တရား၏ အသွင်ကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် ဟဒီးစ်တော်မှ လွှမ်းမိုးမှုကို ပေးသနားထားတော်မူပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့်သာလျှင် သတ်ဖြတ်သူအား ၎င်း၏ သတ်ဖြတ်မှု မှန်ကန်ကြောင်းကို အတည်ပြုပြီးသည့်နောက် ၎င်းအား သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရသူ၏ ကိုယ်စားလှယ်များထံ အပ်နှင်းလိုက်ကြလေသည်။ ၎င်းတို့သည် 'ကေစွားစ်' (အသေစားသေခံ သတ်ဖြတ်ခြင်း) ကို လိုလားသည်ဆိုလျှင် ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိပြီး ခွင့်လွှတ်ချင်သည်ဆိုလျှင်လည်း ခွင့်လွှတ်ပိုင်ခွင့် ပေးထားပေသည်။ ဤကဲ့သို့ပင် ဒဏ်ရာအနာတရ ဖြစ်စေခြင်း၏ ဆတူအစားယူခြင်းသည်လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

'ဟုဒူးဒ်' သို့မဟုတ် 'ကေစွားစ်' တို့ ပပျောက်သွားခြင်းဖြင့် တရားခံကို လုံးဝ ကင်းလွတ်ခွင့်ပေး၍ မရနိုင်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ လက်ရှိအုပ်ချုပ်နေသော သူသည် 'သအ်ဇီရ်' ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်ကို သင့်တော်သော အခြေအနေအချိန်အခါနှင့် ညှိနှိုင်း၍ ပေးနိုင်ကြောင်းကို အသင့်သိရှိပြီးဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့် မတရားသဖြင့် သတ်ဖြတ်လိုက်သောသူအား အသတ်ခံရသောသူ၏ ကိုယ်စားလှယ်များသည် လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပေးအပ်လိုက်သည်ဆိုလျှင် လူသတ်ကောင်များ၏ အတင့်ရဲမှုများ များပြားလာနိုင်မည်ဖြစ်ခြင်း၊ သတ်ဖြတ်မှုမှုခင်းများ များပြားလာမည်ဖြစ်ခြင်း၏ သံသယကိုလည်း တစ်စုံတစ်ရာထားရမည် မဟုတ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သတ်ဖြတ်သူ၏ အသက်ကို ပြန်လည်သတ်ဖြတ်ခြင်းသည် သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရသော သူ၏ ကိုယ်စားလှယ်များဘက်မှ ပြန်လည်ရယူပိုင်ခွင့်ရှိသော အခွင့်အရေးပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ ရယူပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသော အခွင့်အရေးကို ပေးအပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အခြားသော လူသားများ၏ အသက်အန္တရာယ်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် အာဏာပိုင်အစိုးရ၏ တာဝန်ဖြစ်သည်။ ထိုအာဏာပိုင်အစိုးရသည် ထိုဝတ္တရားအား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်အတွက် ၎င်းလူသတ်တရားခံအား ချုပ်နှောင်ခြင်း၊ သို့မဟုတ်

အခြားသော အပြစ်ဒဏ်များ ပေးဆပ်ကာ ထိုသတ်ဖြတ်မှု အန္တရာယ်အား ဝိတ်ပင်တားဆီးအောင် ပြုနိုင်ပေသည်။

ဤနေရာထိတိုင်အောင် သာသနာတော်မှ ချမှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်များဖြစ်သည့် 'ဟုဒူးဒ်'၊ 'ကေစွားစ္စ်'နှင့် 'သအ်ဇီရားသ်'တို့၏ တရားတော်ရေးဆိုင်ရာ အသုံးအနှုန်းဝေါဟာရများနှင့် ၎င်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသော အရေးကြီးသည့် သိမှတ်ဖွယ်ရာများ၏ အကြောင်းကို တင်ပြထားပေသည်။ ယခု ထိုပြစ်ဒဏ်များနှင့် စပ်လျဉ်းသော အာယသ်တော်များ၏ 'သဖ်စီးရ်' (အကျယ်ချဲ့အဖွင့်သဘော) နှင့် 'ဟုဒူးဒ်'အပြစ်ဒဏ်၏ အကျယ်ချဲ့အကြောင်းကို လေ့လာကြည့်ရှုပါစို့။ ပထမအာယသ်တော်အတွင်း၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ရစူလ်တမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့်အတူ ရင်ဆိုင်ယှဉ်ပြိုင်ကြကာ ကမ္ဘာမြေပထဝီပေါ်၌ ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်းများကို ဖန်တီးသောသူများနှင့် စပ်လျဉ်းသော ပြစ်ဒဏ်အကြောင်းကို တင်ပြထားလေသည်။

ဤနေရာ၌ ဦးစွာ သေချာဂဏစွာ ကြည့်ရှုလေ့လာရန်အချက်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ အား တိုက်ခိုက်ရန်နှင့် ကမ္ဘာမြေပထဝီပေါ်ဝယ် ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်းကို ပြုလုပ်ခြင်း၏ အလိုသဘောသည် မည်ကဲ့သို့နည်း။ ယင်းသို့ ပြုလုပ်ကြကုန်သော သူတို့သည် မည်သူတို့ ဖြစ်ပေသနည်း။ مُحَارَبَةً 'မုဟာရဗဟ်'ဟူသော စကားလုံးသည် 'ဟရ်ဗူးန်'ဆိုသော စကားလုံးမှ ဆင်းသက်လာသော ပုဒ်ဖြစ်သည်။ ယင်းစကားလုံး၏ မူရင်းအဓိပ္ပာယ်မှာ 'လုယူခြင်း'မည်၏ အသုံးအနှုန်းဝေါဟာရ၌ ယင်းစကားလုံးသည် 'စလားမ်'ဟူသော ငြိမ်းချမ်းခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အနက်၌ ဆူပူသောင်းကျန်းခြင်း၏ အနက်ကို ဆောင်၏။

ခိုးယူခြင်း၊ လုယက်တိုက်ခြင်းတို့ဖြင့် ခြုံငုံလှစွာသော ငြိမ်းချမ်းရေးသဘောတရားကို လုယူ၍ မရနိုင်သည်မှာ ထင်ရှားလှပေသည်။ အကြင်အခါဝယ် အင်အားကြီးမားလှစွာသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်သည် လုယက်၊ တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ခြင်းအားဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာချိန်ဝယ် ဤဆူပူသောင်းကျန်းခြင်း၏ အသွင်းသဏ္ဍာန်သည် ပေါ်ပေါက်လာပေသည်။ ထို့ကြောင့် အစ္စလာမ်ဓမ္မသတ်ပညာရှင်များသည် ထိုပြစ်ဒဏ်အား ခံထိုက်သောသူတို့သည် လက်နက်များကို စွဲကိုင်၍ ပြည်သူအများတို့အား တိုက်ခိုက်ကြသောသူများ၊ အာဏာပိုင်အစိုးရ၏ တရားဥပဒေကို အင်အားသုံး၍ ချေမှုန်းရန် လိုလားသောသူများအား သတ်မှတ်ထားကြပေသည်။ အများပြည်သူတို့ထဲမှ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကို ကျူးလွန်လေ့ရှိသော သူခိုး၊ ခါးပိုက်နှိုက် အစရှိသော သူတို့သည် ထိုအမိန့်၏ အတွင်း၌ မပါဝင်ပေ။ *[သဖ်စီရေမဇ္ဇဟရီး]*

ဒုတိယစမ်းစစ်လေ့လာရန် ထိုက်တန်သော အချက်မှာ ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ တိုက်ခိုက်ခြင်းကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ရစူလ်တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ဘက်သို့ ဆက်နွယ်ကာ တင်ပြထားပေသည်။ အမှန်စင်စစ် သူပုန်နှင့် ဓါးပြတို့သည် လူသားတို့ကိုသာ တိုက်ခိုက်ကြခြင်းဖြစ်ပေသည်။ အဖြေမှာ အကြင်မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်မဆို မိမိတို့၏ အင်အားကို သုံး၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ရစူလ်တမန်တော်မြတ် ﷺ တို့ဘက် ထုတ်ပြန်ထားသော ဥပဒေများကို ချိုးဖောက်ရန် လိုလားနေကြပေသည်။ သို့ရှိရာ အပေါ်ယံအားဖြင့် ၎င်းတို့၏ တိုက်ခိုက်မှုသည် အများသူငှာတို့အား တိုက်ခိုက်နေလင့်ကစား ဓစ်မြစ်မူရင်း

ကို ကြည့်ရှုပါမူ ၎င်းတို့ တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် ဥပဒေထုတ်ပြန်သော အစိုးရကို တော်လှန်ခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ အစ္စလာမ်သာသနာအစိုးရ၌ ဥပဒေကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ က ထုတ်ပြန်ထားသည့်အတွက်ကြောင့် ယင်းသို့ တိုက်ခိုက်ခြင်းကိုလည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ရစူလ်တမန်တော်မြတ် ﷺ တို့ကိုသာ တိုက်ခိုက်ရာမည်၏။

အချုပ်မှာ ပထမအာယသ်တော်အတွင်း၌ အင်အားအလုံးစုံကို အသုံးပြု၍ တိုက်ခိုက်ကာ ကျယ်ပြန့်ခြုံငုံလှစွာသော ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဖျက်ဆီးရန်နှင့် အစိုးရအာဏာပိုင်၏ ဥပဒေသများကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာ ချိုးဖောက်ရန် ကြိုးစားနေသော သူများအား ပြစ်ဒဏ်ပေးမည့်အကြောင်းကို တင်ပြထားပေသည်။ ထိုအချက်၏ ပုံစံအမျိုးမျိုး ရှိနိုင်ခြင်းမှာ ထင်ရှားလှပေသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာကို လုယက်ခြင်း၊ သိက္ခာကို ထိခိုက်စော်ကားခြင်းမှအစ သွေးချောင်းစီးတွေ့အောင် သတ်ဖြတ်ခြင်း၏ အဆင့်အထိတိုင် အလိုသဘောအတွင်း၌ ခြုံငုံ၍ ပါဝင်နေပေသည်။ ထိုအလိုသဘောမှ 'မုကာသလာဟ်'ဟူသော စကားလုံးနှင့် 'မုဟာရဗာဟ်'ဟူသော စကားလုံး၏ ကွဲပြားခြားနားချက်ကို သိရှိရပေသည်။ 'မုကာသလာဟ်'ဟူသော စကားလုံးသည် သတ်ဖြတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မသတ်ဖြတ်သည်ဖြစ်စေ၊ တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်သော စစ်ပွဲကို ခေါ်ဆိုပေသည်။ တစ်ဆက်တည်းသဘောအားဖြင့် ပစ္စည်းကို လုယက်မှုပြုနေလင့်ကစား 'မုဟာရဗာဟ်'ဟူသော စကားလုံးသည် အင်အားကို အသုံးပြု၍ ဆူပူသောင်းကျန်းမှုကို ပြု၍ ငြိမ်းချမ်းရေး ပျောက်သွားအောင် ပြုခြင်း၏ အနက်ကို ဆောင်၏။ ဤအတွက်ကြောင့် ထိုစကားလုံးကို စုပေါင်းအင်အားကို အသုံးပြု၍ တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ အသက်၊ အိုးအိမ်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့် သိက္ခာအစရှိသော အရာများထဲမှ မည်သည့်အရာတစ်ခုကိုမဆို မတရားသမှုပြုသော သူအဖို့လည်း ထိုစကားလုံးကို အသုံးပြုပေသည်။ ထိုသူ့ကို လုယက်သူ၊ ဓါးပြ၊ ပုန်ကန်မှုဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုကာ ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ကြပေသည်။

ယင်းပြစ်မှုများ၏ အပြစ်ဒဏ်ကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကိုယ်တိုင်သည် သတ်မှတ်ထားပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်တော်မှ ရယူပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသော ဝတ္တရားသဘောမျိုး ဆိုလိုသည်မှာ အစိုးရအမိန့်ပုံစံမျိုးဖြင့် ထုတ်ပြန်ချမှတ်ထားပေသည်။ အကြင်အပြစ်ဒဏ်ကို ရှရီအသ်တရားတော်၏ ဝေါဟာရ၌ 'ဟဒ်ဒ်'ဟူ၍ ခေါ်ဆိုပေသည်။ ယခု လုယက်တိုက်ခိုက်ခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်အား ဆက်လက်တင်ပြပါမည်။ တင်ပြလျက်ရှိသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ လုယက်တိုက်ခိုက်ခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ် (၄) ရပ်အား အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းထားပေသည်။

اَنْ يُّقَتَّلُوْٓا اَوْ يُصَلَّبُوْٓا اَوْ تُقَطَّعَ اَيْدِيْهِمْ وَاَرْجُلُهُمْ مِّنْ
خِلَافٍ اَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْاَرْضِ

၎င်းတို့သည် သတ်ဖြတ်ခြင်းခံကြရမည်။ သို့မဟုတ် လက်ဝါးကပ်တိုင်တင်ခြင်းခံကြရမည်။ သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏ ခြေလက်တို့ကို လက်ယာ၊ လက်ဝဲဘက်လွဲ၍ ဖြတ်တောက်ခြင်းခံကြရမည်။ သို့မဟုတ် ပြည်နှင်ဒဏ်ပေးခြင်း ခံကြရမည်ဖြစ်သည်။ /၅း၃၃/

ဤပြစ်ဒဏ် (၄) ရပ်ထဲမှ ပထမပြစ်ဒဏ် (၃) ရပ်တွင် အတိုင်းထက်အလွန် အသုံးပြုထားသော စကားလုံးကို (သဖ်အီးလ်) အမည်ရှိသော ကြိယာပုဒ်ခွဲဖြင့် အသုံးပြုတင်ပြထားပါသည်။ အကြင်ပုဒ်သည် ထပ်ဖန်တလဲလဲ ပြုလုပ်သော ကြိယာလုပ်ရပ်နှင့် ပြင်းထန်ချက်အပေါ် ညွှန်ပြနေပေသည်။ ထိုစကားလုံးကို တစ်ဖန် အများကိန်းအဖြစ် အသုံးပြုကာ '၎င်းတို့အား သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ကားစင်တင်ခြင်းနှင့် ခြေ၊ လက်တို့ကို ဖြတ်တောက်ခြင်းသည် ကျူးလွန်သူကိုသာလျှင် အပြစ်ဒဏ်ပေးသော အများသုံးဓလေ့ထုံး မျိုးမဟုတ်ဘဲ ဤပြစ်မှုကို အဖွဲ့အစည်းထဲမှ အကြင်မည်သူမဆို ကျူးလွန်သည်ဆိုလျှင် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်လုံးကို သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရသော သူ၏ ကိုယ်စားလှယ်အား ပလပ်ခွင့်ပေးလိုက်ခြင်းဖြင့်လည်း ပလပ်ခွင့် ရရှိသွားသည့် ပြစ်ဒဏ်မျိုးမဟုတ်ပေ။ သို့သာမက ဤ 'ဟဒ်ဒ်' ပြစ်ဒဏ်သည် သာသနာတော်ဘက်မှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထုတ်ပြန်ချက်မှတ်ထားသည် ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် လူသားအချင်းချင်း ခွင့်လွှတ်မှုပြုသည်ဆိုလျှင်လည်း သာသနာတော်မှ အပြစ်ပေးရန် ခွင့်လွှတ်မည်မဟုတ်' ကြောင်းဘက်သို့လည်း ရည်ညွှန်းဖော်ထုတ်ထားပေသည်။ ဤပညတ်ချက် (၂) ရပ်စလုံးသည် 'သဖ်အီးလ်' ဟူသောပုဒ်ဖြင့် တင်ပြထားခြင်းမှ ကောက်နုတ်တင်ပြထားခြင်းဖြစ်ပေသည်။ */သဖ်စီးရေမဇ္ဇဟရီး အစရှိသော ကျမ်းမှ/*

လုယက်တိုက်ခိုက်ခြင်း၏ ဤပြစ်ဒဏ် (၄) ရပ်ကို أو 'အောင်ဝ်' ဟူသော စကားလုံးဖြင့် တင်ပြထားပေသည်။ အကြင်စကားလုံးသည် အချို့သော အရာများ၏ ကြား၌ ရွေးချယ်ရန်အတွက်လည်း အသုံးပြုလေ့ရှိပေသည်။ လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို ခွဲဝေခြင်းအတွက်လည်း အသုံးပြုပေသည်။ ထို့ကြောင့် အွမ္မသ် အတွင်း၌ ရှိသော ဆွဟာဗာကြီးများနှင့် သာဗေအီးန်ကြီးများ၏ အဖွဲ့တစ်ရပ်သည် أو 'အောင်ဝ်' ဟူသော စကားလုံးကို 'ဤပြစ်ဒဏ် (၄) ရပ်ထဲမှ ခေါင်းဆောင်အကြီးအကဲတို့အား 'လုယက်တိုက်ခိုက်သော သူတို့၏ အင်အားအရှိန်အဝါနှင့် ဒုစရိုက်မှု၏ ပြင်းထန်မှုနှင့် ပေါ့ပါးမှုတို့ကို ကြည့်ရှု၍ အခြေအနေအရ ပြစ်ဒဏ် (၄) ရပ်စလုံးကိုသော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ယင်းပြစ်ဒဏ် (၄) ရပ်ထဲမှ တစ်မျိုးကို ကျခံရန် အခွင့်အရေးကို ပေးထားကြောင်း' သိရလေသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းစကားလုံးသည် ရွေးချယ်ပိုင်ဆိုင်ခြင်း၏ အနက်ကိုဆောင်သော စကားလုံးဖြစ်ကြောင်း၏ ဘက်သို့ ကောက်ယူထားပေသည်။ စအီးဒ်ဗင်န် မုစိုက်ယက်ဗ်၊ ဟဇရသ်အသွာအ်၊ ဟဇရသ်ဒါဝူးဒ်၊ ဟဇရသ်ဟစန်းဗဆွရီ၊ ဟဇရသ်သွာက်ဟားက်၊ ဟဇရသ်နခ်အီး၊ ဟဇရသ် မူဂျာဟစ်ဒ်နှင့် အိမာမ်ကြီး (၄) ပါးထဲမှ အိမာမ်မာလိက်၏ မဇ်ဟဗ်သည် အထက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ဖြစ်ပေသည်။ အိမာမ်အဘူဟနီဖာ၊ အိမာမ်ရှာဖေအီ၊ အိမာမ်အဟ်မဒ် ဗင်န် ဟန်ဗလ်နှင့် ဆွဟာဗာကြီးများနှင့် သာဗေအီးန်များထဲမှ အဖွဲ့တစ်ရပ်သည် أو 'အောင်ဝ်' ဟူသော အက္ခရာစာလုံးကို ဤနေရာ၌ ခွဲဝေခြင်း၏ အဓိပ္ပာယ်အသွင်ဖြင့် ကောက်ယူ၍ အာယသ်တော်၏ အလိုသဘောကို 'လုယက်တိုက်ခိုက်သူ ဓါးပြများနှင့် လုယက်မှုပြုခြင်း၏ အခြေအနေအမျိုးမျိုးအပေါ်၌ အမျိုးမျိုးသော ပြစ်ဒဏ်များ သတ်မှတ်ထားကြောင်း' ကို သတ်မှတ်လိုက်ပေသည်။ ယင်းသတ်မှတ်ချက်၏ အကူအထောက်အထားအဖြစ် ဟဒီးစ်တော်တစ်ရပ် ရှိပေ

သည်။ ထိုဟဒီးစ်တော်အား အိဗ်နေအဗ္ဗားစ် ؓ သခင်ကြီး၏ ဆင့်ပြန်ချက်လာရှိသည်မှာ 'တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် အဗူဗရ်ဒါဟ် အက်စ်လမီး ؓ သခင်ကြီးဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေးစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုထားလေသည်။

သို့ရာတွင် ၎င်းသည် ယင်းစာချုပ်ပါ ပဋိညာဉ်ကို ချိုးဖျက်ခဲ့သည်။ လူအချို့သည် မွတ်စ္စလင်မ်ဖြစ်ရှိရန်အတွက် မဒီနာမြို့တော်သို့ လာရောက်လျက်ရှိခဲ့သည်။ ၎င်းသည် ထိုလာရောက်သော သူတို့အပေါ် လုယက်တိုက်ခိုက်မှုကို ပြုခဲ့သည်။ ထိုဖြစ်အင်အပေါ် ဟဇရတ်ဂျိဗ်ရာအီးလ် ؑ သည် ဤအမိန့်အပြစ်ဒဏ်ကို ယူဆောင်၍ ကြွမြန်းလာတော်မူခဲ့ပေသည်။ အကြင်သူတစ်ဦးသည် အခြားသော သူတစ်ဦးတစ်ယောက်အား သတ်ဖြတ်၍ ပစ္စည်းဥစ္စာကိုလည်း ယူသည်ဆိုလျှင် ၎င်းအား ပြန်လည်၍ သတ်ဖြတ်ရပေမည်။ သတ်ဖြတ်မှုကို မပြု၍ ပစ္စည်းဥစ္စာကို ရယူပါက ၎င်း၏ လက်၊ ခြေတို့ကို ဘက်လွဲ၍ ဖြတ်တောက်ပစ်ရပေမည်။ ထိုတရားခံများထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မွတ်စ္စလင်မ်ဖြစ်သွားသည်ဆိုလျှင် ၎င်းအား ခွင့်လွှတ်လိုက်ရပေမည်။ သတ်ဖြတ်မှုကိုမပြုဘဲ အများသူငှာတို့၏ ငြိမ်းချမ်းရေးကို ထိခိုက်လောက်အောင် ဆူပူသောင်းကျန်းမှုကို ပြုပါက ၎င်းအား ပြည်နှင်ဒဏ်ပေးရပေမည်။

အကယ်၍ ၎င်းတို့သည် အစ္စလာမ်သာသနာနယ်မြေအတွင်း၌ နေထိုင်သော မြို့သားမွတ်စ္စလင်မ်ဖြစ်သူ သို့မဟုတ် မွတ်စ္စလင်မ် မဖြစ်သူတစ်ဦးဦးအား သတ်ဖြတ်၍ ပစ္စည်းဥစ္စာကို မရယူထားပါမူလည်း

اَنْ يُّقَتَّلُوْا

၎င်းတို့အားလုံးအား သတ်ဖြတ်ရပေမည်။

သတ်ဖြတ်မှုကို အချို့သောသူများသာလျှင် ကျူးလွန်နေလင့်ကစား အကယ်၍ သတ်ဖြတ်မှုကိုလည်းပြု၍ ပစ္စည်းဥစ္စာကိုလည်း လုယူပါမူ ၎င်းလုပ်ရပ်၏ ပြစ်ဒဏ်သည် اَ يُّصَلَّبُوْا ဖြစ်ပေသည်။ (ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းတို့အား ကားစင်တင်ရပေမည်။) တင်ရမည့်ပုံစံမှာ ၎င်းကို အသက်ရှင်လျက် အခြေအနေနှင့် ကားစင်တင်ကာ တစ်ဖန် လှံအစရှိသော လက်နက်ပစ္စည်းကိရိယာများဖြင့် ဝမ်းဗိုက်ကို ထိုးဖောက်ကာခွဲရပေမည်။ ထို့ပြင်တဝ အကယ်၍ ၎င်းတို့သည် ပစ္စည်းဥစ္စာကိုသာ ရယူ၍ သတ်ဖြတ်မှုကို မပြုပါမူ ၎င်း၏ ပြစ်ဒဏ်သည်

اَنْ تُقَطَّعَ اَيْدِيْهِمْ وَ اَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ

၎င်းတို့၏ ယာဘက်လက်များကို လက်ကောက်ဝတ်များမှ ဘယ်ဘက်ခြေထောက်ကို ခြေမျက်စိထိမှ ဖြတ်တောက်ပစ်ရပေမည်။ ပစ္စည်းယူခြင်း၏ ပြစ်ချက်ကို အချို့သော သူများသာ ပြုလုပ်နေလင့်ကစား အားလုံးသောသူများအဖို့ ပြစ်ဒဏ်သည် ဤအထက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဒုစရိုက်မှုကို ကျူးလွန်သောသူတို့သည် မိမိတို့၏ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းများ၏ အကူအညီများကြောင့်သာ ယင်းသို့ ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် အားလုံးသောသူတို့သည် ကြံရာပါများဖြစ်ပေသည်။ အကယ်၍ သတ်ဖြတ်မှု၏ လုပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်မှုမပြုသေးဘဲ အဖမ်းခံလိုက်ရသည်ဆိုလျှင် ၎င်း၏ ပြစ်ဒဏ်သည်

اَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْاَرْضِ

ငှင်းအား ပြည်နှင်ဒဏ်ပေးရပေမည်။

ပြည်နှင်ဒဏ်ပေးခြင်း၏ အလိုသဘော ကောက်နုတ်ချက်တစ်ရပ်မှာ အချို့သော ဓမ္မသတ်ပညာရှင်များထံ၌ ၎င်းတို့အား အစ္စလာမ်နယ်ပယ်၊ နယ်နိမိတ်မှ နှင်ထုတ်ပစ်ရပေမည်။ အချို့သော ပညာရှင်များထံ၌ ၎င်းကျူးလွန်သော အရပ်ဒေသမှ နှင်ထုတ်ပစ်ရပေမည်။ ဟဇရသ်ဖာရူကေ့အအ်ဇွမ်သခင်ကြီးသည် ယင်းကဲ့သို့သော ကိစ္စရပ်များ၌ ထိုကဲ့သို့သော အမှုကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤသို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မိန့်တော်မူထားပေသည်။ အကယ်၍ တရားခံကို ဤအရပ်ဒေသမှ နှင်ထုတ်၍ အခြားသောမြို့များ၌ လွတ်လပ်စွာ လွှတ်ထားလိုက်မူ ထိုနေရာ၌ရှိသော သူများကို ဒုက္ခပေးပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဤကဲ့သို့သော တရားခံများကို အချုပ်ထောင်၌ ချုပ်နှောင်ထားရပေမည်။ ဤပုံပန်းသဏ္ဍာန်သည်သာလျှင် ၎င်းသူအား မြေပထဝီမှ နှင်ထုတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့မှသာ ကမ္ဘာမြေပထဝီ၌ မည်သည့်အရပ်ဒေသကိုမျှ သွားနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ အိမာမ်အအ်ဇွမ် အဗူဟနီးဖာသခင်ကြီးသည်လည်း ဤအဆိုကိုသာလျှင် သဘောတူနှစ်သက်ပေသည်။

ဤနေရာ၌ ကျန်ရှိနေသော မေးခွန်းတစ်ရပ်မှာ ဤကဲ့သို့သော လက်နက်ကိုင်ဆူပူသောင်းကျန်းသော တိုက်ခိုက်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မျက်မှောက်ခေတ်၌ များသောအားဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာများကို လုယက်တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ပြုလုပ်ရုံသာမက အများအားဖြင့် ကာအိန္ဒြေချိုးဖျက်မှုများ ဖြစ်ပေါ် ပေါ်ပေါက်နေပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏

وَيَسْعَوْنَ فِى الْاَرْضِ فَسَادًا

၎င်းပြင် ကမ္ဘာမြေပထဝီအပေါ် ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း ပြုလုပ်ရန် ကြိုးစားကြကုန်သည်။

[၅ း ၃၃]

ဟူသော ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဝါကျ၌ ပြစ်ဒဏ်များအားလုံး ပါဝင်လျက် ရှိပေရာ ၎င်းသူတို့သည် မည်သည့်ပြစ်ဒဏ်များကို ခံကြရန် ထိုက်တန်ပေသနည်း။ ထိုအချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ 'အကြီးအကဲခေါင်းဆောင်တို့သည် ထိုအထက်ဖော်ပြပါ ပြစ်ဒဏ် (၄) ရပ်ထဲမှ သင့်တော်သော အခြေအနေကို စမ်းစစ်ကြည့်ရှု၍ ပေးရန် အခွင့်အရေး ရွေးချယ်ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံကျူးလွန်ခြင်း၏ သာသနာရေးဆိုင်ရာ အထောက်အထားကို တွေ့မြင်မည်ဆိုလျှင် 'ဇေနာ' ၏ ပြစ်ဒဏ်အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းရန်ဖြစ်ကြောင်းတို့အချက်သည်သာလျှင် ထင်ရှားပေသည်။

သတ်ဖြတ်မှုနှင့် လုယက်မှုမျိုးကို မကျူးလွန်ဘဲ အချို့သောသူများကိုသာ ဒဏ်ရာအနာတရဖြစ်အောင် ပြုမည်ဆိုလျှင် ပြန်လည်၍ ဒဏ်ရာအနာတရဖြစ်အောင် ပြုခြင်း၏ 'ကေစွာ့စ်' ပြစ်ဒဏ်ကို အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းရမည်ဖြစ်သည်။ *[သဖ်စီးရေမဇ္ဇ်ဟာရီး]*

အာယသ်တော်၏ နောက်ဆုံးပိုင်း၌

ذَالِكَ لَهُمْ خِزْىٌ فِى الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيْمٌ

ဤသည်ကား ၄င်းတို့အား မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကျိုးယုတ်အရှက်ရစေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ၄င်းပြင် ထိုသူတို့၌ နောင်တမလွန်ဘဝတွင်လည်း အလွန်ကြီးလေးသော ပြစ်ဒဏ် ရှိပေသည်။ *[၅ : ၃၃]*

လောကီရေးဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်များဖြစ်သော 'ဟုဒူးဒ်'နှင့် 'ကေစွားစွ်' သို့မဟုတ် 'သအ်ဇီရားသ်' တို့ကို မခံဘဲ 'သောင်ဗာဟ်'အမှားဝန်ခံမှုဖြင့် နောင်အာခေရသ်၏ ပြစ်ဒဏ်သည် လွတ်ငြိမ်းပလပ်ခြင်း ခံရမည် မဟုတ်ပေ။ အကယ်၍ လောကီရေးရာပြစ်ဒဏ် ခံစားရပြီးဖြစ်သော သူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် စိတ်နှလုံးသားအတွင်းမှ 'သောင်ဗာဟ်'အမှားဝန်ခံလိုက်လျှင်မူ နောင်အာခေရသ်၏ ပြစ်ဒဏ်သည် ချမ်းသာပလပ်ခွင့် ခံစားရပေမည်။

ဒုတိယအာယသ်တော်အတွင်း၌

اَلَّذِيْنَ تَابُوْا مِنْ قَبْلِ اَنْ تَقْدِرُوْا عَلَيْهِمْ

သို့ရာတွင် အကြင်သူတို့သည် အသင်တို့လက်ရ ဖမ်းဆီးမိခြင်း မရှိသေးမီ ဝန်ချတောင်းပန်ခဲ့ကြသည် ရှိသော်။ *[၅ : ၃၄]*

ဟူသော အချက်၌ ချွင်းချက်တစ်ရပ်အား တင်ပြထားသည်။ ၄င်းမှာ သူပုန်နှင့် ဓါးပြသည် အကယ်၍ အာဏာပိုင်အစိုးရဘက်မှ အဖမ်းမခံရမီအလျှင် (၄င်းတို့၏ အင်အားသည်လည်း ပထမူလ ရှိရင်းစွဲ၏ အခြေအနေ၌ပင် ရှိနေစဉ်) 'သောင်ဗာဟ်'အမှားဝန်ခံ၍ လုယက်တိုက်ခိုက်ခြင်းမှ ကိုယ်တိုင်သည်ပင်လျှင် နောက်ဆုတ်လိုက်မည်ဆိုလျှင် တရားတော်ဆိုင်ရာ လုယက်တိုက်ခိုက်ခြင်း၏ ဤပြစ်ဒဏ်သည် ၄င်းသူထံမှ ချမ်းသာပလပ်ခွင့်ပေးခြင်း ခံရပေမည်။ ဤချွင်းချက်ဥပဒေသသည် 'ဟုဒူးဒ်'ဆိုင်ရာ အများသုံးဓလေ့ ဥပဒေသများနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ခိုးခြင်း၊ 'ဇေနာ'ပြုလုပ်ခြင်း စသော ပြစ်မှုများကို ကျူးလွန်သည့် တရားခံသည် တရားရုံး၌ ပြစ်မှုထင်ရှားကြောင်းကို အတည်ပြုဆုံးဖြတ်ပြီးသည့်နောက် အကယ်၍ တရားခံသည် စစ်မှန်သော စိတ်နှလုံးသားဖြင့် 'သောင်ဗာဟ်'အမှားဝန်ခံမှုကို ပြုသည်ဆိုလျှင် ယင်း 'သောင်ဗာဟ်'ကြောင့် နောင်အာခေရသ်၏ ပြစ်ဒဏ်မှ ချမ်းသာပလပ်ခွင့် ရရှိနေလင့်ကစား တရားတော်ရေးဆိုင်ရာ လောက၏ ပြစ်ဒဏ်သည် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ရရှိမည်မဟုတ်ပေ။ ပမာတင်ပြရမည်ဆိုသော် အချို့သော အာယသ်တော်များကို တင်ပြပြီးသည့်နောက် ခိုးယူခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်၏ အောက်၌ ယင်းအချက်၏ အကျယ်ချဲ့ရှင်းလင်းချက်ကို တင်ပြမည်ဖြစ်သည်။

ဤချွင်းချက်ကို မိန့်မြွက်ရခြင်း၏ အမြော်အမြင်တော်မှာ တစ်ဘက်၌ကြည့်မူ အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်လုံးမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည်ပင်လျှင် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဆိုလျှင် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်လုံးအား ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း ခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း၏ လုယက်သောသူတို့၏ ပြစ်ဒဏ်ကို ပြင်းထန်စွာ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားကာ

ဤဒုတိယအခြားတစ်ဖက်၌ ထိုချွင်းချက်ကို အကြောင်းခံ၍ အမှုကိစ္စ 'သောင်ဗာဟ်' လုပ်ခြင်းဖြင့် ကမ္ဘာလောက၌လည်း ခွင့်လွှတ်ခြင်းခံရကြောင်းကို ပေါ်ပါးစွာ ထားရှိထားပေသည်။ ထို့ပြင် ယင်းချွင်းချက်၌ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အကျိုးတစ်ရပ်လည်း ရှိပေသည်။ အင်အားရှိသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်အား အချိန်တိုင်း အောင်နိုင်မှုရရှိနိုင်ရန်မှာ မလွယ်ကူပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် ၎င်းတို့အား 'သောင်ဗာဟ်' တရားဘက်သို့ ယိမ်းညွတ်လာစေရန် နှိုးဆော်ခြင်း၏ တံခါးအား ဖွင့်ပေးထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ပြင် ယင်းချွင်းချက်၏ အမိန့်၌ ဤအကျိုးထူးတစ်ရပ်လည်း ရှိနေပေသေးသည်။ အသေစား အသေခံရခြင်းသည် အဆုံးစွန်ဆုံးသော ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းအဖြစ်အပျက်၌ အစ္စလာမ်သာသနာ၏ ဥပဒေသ၏ အခြေခံမူတည်ချက်မှာ ထိုပြစ်မှုနည်းပါးသည်ထက် နည်းပါးစေရန်ဖြစ်ပြီး လုယက်ခြင်း၏ ပုံစံ၌ အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်လုံး သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရမည် ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်မှုပြုသော အသွင်ဟန်ဖြင့် ၎င်းတို့ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် ကြွေးကြော်မှုကိုလည်း အတူတကွ ပြဋ္ဌာန်းမှုပြုထားလေသည်။ ထိုထုတ်ပြန်ချက်၏ ဤသို့ အကျိုးတရားသက်ရောက်မှု ရှိခဲ့ဖူး၏။ အလီအစဒီးအမည်ရှိသော သူတစ်ဦးသည် မဒီနာရွှေမြို့တော်၏ အနီး၌ အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ကို စုရုံး၍ ဝင်ထွက်သွားလာသူတို့ကို လုယက်တိုက်ခိုက်လေ့ရှိပေသည်။ တစ်နေ့ အဖွဲ့အစည်းထဲမှ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို ရွတ်ဖတ်သော သူတစ်ဦး၏ နှုတ်လျှာမှ ဤအောက်ဖော်ပြပါ အာယသ်တော်သည် ၎င်း၏ နားအတွင်းသို့ ရောက်ရှိလာပေသည်။

يَاعِبَادِىَ الَّذِيْنَ اَسْرَفُوْا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ لَاتَقْنَطُوْا مِنْ رَّحْمَةِ اللّٰهِ

(အို၊ နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် ငါအသျှင်မြတ်၏ ကိုယ်စားပြောကြားပါလေ။) အို၊ မိမိတို့ အပေါ်၌ အလွန်အမင်း ကျူးလွန်ခဲ့ကြကုန်သော ငါအသျှင်မြတ်၏ ကျွန်အပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်မှ မျှော်လင့်ချက် မကင်းမဲ့ကြကုန်လင့်။ *[၃၉ : ၅၃]*

ထိုအချိန်၌ ၎င်းသည် ဖတ်ရွတ်သောသူ၏ထံသို့ ချဉ်းကပ်သွား၍ ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည် ဖတ်ရွတ်ရန် ပြောလေရာ ဖတ်ရွတ်သူကလည်း ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည်၍ ဖတ်ပြလေသည်။ ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည် ကြားနာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မိမိ၏ ဓါးကို အိမ်အတွင်းသို့ ထည့်သွင်း၍ လုယူတိုက်ခိုက်ခြင်း လုပ်ငန်းရပ်မှ 'သောင်ဗာဟ်' ပြုကာ မဒီနာရွှေမြို့တော်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသည်။ ထိုအချိန်၌ မဒီနာရွှေမြို့တော်တွင် မရ်ဝါးန် ဗင်န် ဟာကာမ်သည် စိုးမိုးအုပ်ချုပ်လျက် ရှိနေပေသည။ ဟဇရသ်အဘူဟုရိုင်ရာဟ် ﷺ သည် ၎င်း၏ လက်ကို ဆွဲကိုင်၍ မြို့ခေါင်းဆောင်ရှိရာဆီသို့ ခေါ်ဆောင်သွားလေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ယခု တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်မြတ်ကို ဖတ်ပြ၍ 'အသင်သည် ၎င်းအား ပြစ်ဒဏ်တစ်စုံတစ်ရာ ပေးအပ်၍ မရပေ' ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူပေသည်။

အာဏာပိုင်အဖွဲ့သည်လည်း ၎င်း၏ ဆိုးသွမ်းနှောင့်ယှက်ခြင်းမှ အင်အားချည့်နဲ့လျက် ရှိနေလေရာ (ထိုဖြစ်ရပ်ကြောင့်) အားလုံးသည် ဝမ်းသာသမှု ဖြစ်ရှိသွားပေသည်။

ဤကဲ့သို့ပင် ဟဇရသ်အလီ ؓ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်သော ခေတ်ကာလ၌ ဟာရေစားဟ် ဗင်န် ဗဒရ် ဆိုသူသည် ပုန်ကန်မှုကိုပြု၍ ထွက်ခွာသွားပြီး လုယက်တိုက်ခိုက်မှုကို ပြုနေပေသည်။ သို့ရာတွင် တစ်ဖန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၄င်းအား 'သောင်ဖီးက်'တရားပေးကာ ၄င်းသည် 'သောင်ဗာဟ်'ပြု၍ ပြန်လာလေသည်။ ဟဇရသ်အလီ ؓ သခင်ကြီးသည် ၄င်းအား တရားတော်ရေးဆိုင်ရာ အပြစ်ဒဏ်အား မပေးပေ။

ဤနေရာ၌ အောက်ဖော်ပြပါအချက်ကိုလည်း မှတ်သားထားရန် သင့်ပေသည်။ တရားတော်ရေးဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်ကို ခွင့်လွှတ်လိုက်ခြင်းဖြင့် ၄င်းချိုးဖောက်ခဲ့သော လူသားအချင်းချင်းကြား၌ ထားရှိသော တာဝန်ဝတ္တရားသည်လည်း ခွင့်လွှတ်မှုရရှိသွား၏။ ပစ္စည်းဥစ္စာကို ရယူထားပါက ထိုပစ္စည်းသည် ရှိနေလျှင် ၄င်းအား ပြန်လည်ပေးအပ်ရန် အရေးကြီးပေသည်။ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို သတ်ဖြတ်ခဲ့လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် အနာတရဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ခဲ့လျှင်သော်လည်းကောင်း အစားပြန်ခံရန် ၄င်းအပေါ်၌ အရေးကြီးပေသည်။ အကြင်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အခြားသောသူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ပစ္စည်းဥစ္စာကို ဆုံးရှုံးမှုဖြစ်အောင် ပြုလိုက်သည်ဆိုလျှင် ၄င်းပစ္စည်းအား ပြန်လည်ပေးလျော်ခြင်း သို့မဟုတ် ပစ္စည်းရှင်ထံမှ ခွင့်လွှတ်မှုတောင်းခံခြင်းသည် အရေးကြီးပေသည်။ အိမာမ်အအ်ဇွားမ်သခင်ကြီးနှင့် နောင်းပိုင်းခေတ်မွေသတ်ပညာရှင်များ၏ လမ်းစဉ်သည်လည်း ဤသို့သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင်တဝ အကာယ်၍ သေချာကျနစွာ ထပ်မံကြည့်ရှုလျှင် ဤအချက်သည် ဤသို့လည်း ထင်ရှားနေပြန်သည်။ လူသားအချင်းချင်း ထားရှိသော တာဝန်ဝတ္တရားမှ လွတ်မြောက်အောင် ပြုမှုခြင်းသည်လည်း 'သောင်ဗာဟ်'တရားကိုယ်တိုင်၏ အချက်တစ်ရပ် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုဝတ္တရားမှ လွတ်မြောက်မှုကို မရယူဘဲ 'သောင်ဗာဟ်'တရားသည်ပင်လျှင် ပြည့်စုံပြည့်ဝမှု ရရှိမည်မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် လုယက်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဝန်ချတောင်းပန်သော 'သောင်ဗာဟ်'တရားကို လူသားအချင်းချင်း ထားရှိသော ဝတ္တရားအား ပြန်လည်ပေးဆပ်ချိန် သို့မဟုတ် လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကို တောင်းခံနိုင်သော အချိန်မှသာ လက်ခံခြင်းခံရပေမည်။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱبۡتَغُوٓاْ
إِلَيۡهِ ٱلۡوَسِيلَةَ وَجَٰهِدُواْ فِي سَبِيلِهِۦ لَعَلَّكُمۡ
تُفۡلِحُونَ ٣٥

၅ : ၃၅ ။ ။ အို, အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ ၄င်းပြင် အသင်တို့သည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ အပါးတော်သို့ ချဉ်းကပ်နိုင်မှုကို ရှာဖွေကြလေကုန်။ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် (နောင်တမလွန်ဘဝတွင်) အောင်မြင်ကြရန်အလို့ငှာ ထိုအသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ (စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ကြလေကုန်။ တစ်နည်း) အပတ်တကုတ် ကြိုးစားအားထုတ်ကြလေကုန်။

إِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْ اَنَّ لَهُمْ مَّا فِى
الْاَرْضِ جَمِيْعًا وَّمِثْلَهٗ مَعَهٗ لِيَفْتَدُوْا بِهٖ مِنْ عَذَابِ
يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمْ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿٣٦﴾

၅ : ၃၆ ။ ။ ဧကန်စင်စစ် သွေဖည်ငြင်းပယ်သောသူတို့သည် (မည်သည့်အခါမျှ မိမိတို့၏ အပြစ်များမှ ချမ်းသာခွင့် ရရှိကြလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။) အကယ်၍ 'ကေယာမသ်' ရှင်ပြန်ထရမည့်နေ့၏ ပြစ်ဒဏ်များမှ လျော်ကြေးပေး၍ လွတ်မြောက်ရန် အလို့ငှာ ၎င်းတို့ထံ ကမ္ဘာလောက၌ ရှိရှိသမျှသော ဥစ္စာပစ္စည်းအားလုံး ရှိသည့်အပြင် ၎င်းနှင့်တကွ ထိုမျှလောက်သော ဥစ္စာပစ္စည်း နောက်ထပ်ရှိလျှင်လည်း ထိုပစ္စည်းများကို (လျော်ကြေးအဖြစ် ပေးကြသည့်တိုင်အောင်) ၎င်းသူတို့ကို သဘောတူ လက်ခံတော်မူလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ အမှန်စင်စစ် ထိုသူတို့အဖို့ အလွန်ပြင်းပြ နာကျင်ဖွယ်ရာဖြစ်သော အပြစ်ဒဏ်သည် အသင့် ရှိပေသည်။

يُرِيْدُوْنَ اَنْ يَّخْرُجُوْا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخٰرِجِيْنَ
مِنْهَا ۫ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيْمٌ ﴿٣٧﴾

၅ : ၃၇ ။ ။ ၎င်းသူတို့သည် 'ဂျဟန္နမ်' ငရဲမီးမှ ထွက်လိုကြလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင်မူ ၎င်းတို့သည် (မည်သည့်အခါမျှ) ထို (ဂျဟန္နမ်) ငရဲမီးဘုံမှ ထွက်ကြရမည့်သူများ မဟုတ်ပေ။ အမှန်စင်စစ် ၎င်းတို့အဖို့ အမြဲတည်တံ့သော အပြစ်ဒဏ်သည် (အသင့်) ရှိနေလေသည်။

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوْٓا
اَيْدِيَهُمَا جَزَآءًۢ بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِّنَ اللّٰهِ ۭ وَاللّٰهُ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿٣٨﴾

၅ : ၃၈ ။ ။ ၎င်းပြင် (အို၊ တရားသူကြီးအပေါင်းတို့) ခိုးသူယောကျာ်းပင်ဖြစ်စေ၊ ခိုးသူမိန်းမပင်ဖြစ်စေ၊ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့နှစ်ဦးစလုံး၏ လက်များကို ဖြတ်တောက်ကြလေကုန်။ (ဤသည်) ထိုသူတို့နှစ်ဦး ပြုမူခဲ့ကြသော ပြုမှုချက်၏ အပြစ်ဒဏ် လည်း ဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်မှ (အခြားသူများ) သတိသံဝေဂ ရစေရန် ဆုံးမချက်တစ်ရပ်လည်း ဖြစ်၏။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တန်ခိုးတော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်၊ ဉာဏ်တော်အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

فَمَنْ تَابَ مِنْۢ بَعْدِ ظُلْمِهٖ وَاَصْلَحَ فَاِنَّ اللّٰهَ
يَتُوْبُ عَلَيْهِ ۭ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٣٩﴾

၅ : ၃၉ ။ ။ တစ်ဖန် မည်သူမဆို မိမိပြစ်မှု ကျူးလွန်ပြီးသည့်နောက် (သတိသံဝေဂ နောင်တတရား ရရှိကာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်၌) ဝန်ချတောင်းပန်ပြီး (မိမိကိုယ်ကို မိမိ) ပြုပြင်ခဲ့ပါမူ ဧကန်မလွဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်

သည် ထိုသူ၏ဘက်သို့ ကရုဏာတော်နှင့် ပြန်လှည့်တော်မူမည်။ ကေန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူသော အသျှင်၊ အလွန်တရာ သနားကြင်နာ ညှာတာတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ لَهٗ
مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۭ يُعَذِّبُ مَنْ يَّشَاۗءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ
يَّشَاۗءُ ۭ وَاللّٰهُ عَلٰي كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۝۴۰

၅ : ၄၀ ॥ ॥ ကေန်စင်စစ် မိုးကောင်းကင်များနှင့် ပထဝီမြေကို စိုးမိုးအုပ်ချုပ်မှုအာဏာသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၌သာ ရှိသည်ကို အသင်သည် မသိလေသလော။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိအလိုရှိတော်မူသောသူအား ပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူ၏။ ထို့နည်းတူစွာ မိမိအလိုရှိတော်မူသော သူအား (အပြစ်မှ) ချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူ၏။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အို၊ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် (၏ အမိန့်ပညတ်ချက်ကို ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုလုပ်ခြင်း) မှ ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ (ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကို စွန့်လွှတ်ကြလေကုန်။) ၎င်းပြင် (အမိန့်နာခံခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြင့်) အသင်တို့သည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ အပါးတော်သို့ ချဉ်းကပ်နိုင်မှုကို ရှာဖွေကြလေကုန်။ (အရေးကြီးလိုအပ်သည့် နာခံမှုများကို တစ်သွေမတိမ်း တည်တံ့စွာဖြင့် နေထိုင်ကြလေကုန်။) ထို့ပြင် အသင်တို့သည် (နောင်တမလွန်ဘဝတွင်) အောင်မြင်ကြရန်အလို့ငှာ (နာခံမှု၏ ကျင့်စဉ်များအတွင်း၌ အထူးသဖြင့်) ထိုအသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ (စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ကြလေကုန်။ တစ်နည်း) အပတ်တကုတ် ကြိုးစားအားထုတ်ကြလေကုန်။ (ထိုနည်းလမ်းဖြင့် ပြည့်ဝစွာ အောင်မြင်မှု ရရှိ နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အောင်မြင်မှုဟူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သဘောတူနှစ်မြို့မှု ရရှိရန်နှင့် 'ဂျဟန္နမ်' ငရဲမီးဘုံမှ လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှု ရရှိခြင်းဖြစ်သည်။)

ကေန်စင်စစ် သွေဖည်ငြင်းပယ်သောသူတို့သည် (မည်သည့်အခါမျှ မိမိတို့၏ အပြစ်များမှ ချမ်းသာခွင့် ရရှိကြလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။) အကယ်၍ 'ကေယာမသ်' ရှင်ပြန်ထရမည့်နေ့၏ ပြစ်ဒဏ်များမှ လျော်ကြေးပေး၍ လွတ်မြောက်ရန်အလို့ငှာ ၎င်းတို့ (တစ်ဦးချင်းစီ၏) ထံ ကမ္ဘာလောက၌ ရှိရှိသမျှသော (တွင်းထွက်ပစ္စည်းများနှင့် မြေအောက်ဘဏ္ဍာတိုက်ရှိ) ဥစ္စာပစ္စည်းအားလုံး ရှိသည့်အပြင် ၎င်းနှင့်တကွ ထိုမျှလောက်သော ဥစ္စာပစ္စည်း နောက်ထပ်ရှိလျှင်လည်း ထိုပစ္စည်းများကို (လျော်ကြေးအဖြစ် ပေးကြသည့်တိုင်အောင်) ၎င်းသူတို့ကို သဘောတူ လက်ခံတော်မူလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ (ပြစ်ဒဏ် 'အဇာဘ်' မှ ကင်းလွတ်ခွင့် ရရှိမည်မဟုတ်သည့်အပြင်) အမှန်စင်စစ် ထိုသူတို့အဖို့ အလွန်ပြင်းပြ နာကျင်ဖွယ်ရာဖြစ်သော အပြစ်ဒဏ်သည် အသင့်ရှိပေသည်။

(‘အဇားဗ်’ပြစ်ဒဏ်အတွင်းသို့ ကျရောက်ပြီးသည့်နောက်ပိုင်း၌) ၎င်းသူတို့သည် ‘ဂျဟန္နမ်’ငရဲမီးမှ (မည်သည့်နည်းနှင့်မဆို) ထွက်လိုကြလိမ့်မည်။ (ဤတပ်မက်မှုသည် မည်သည့်အခါမျှ ပြည့်ဝမည် မဟုတ်ပေ) သို့ရာတွင်မူ ၎င်းတို့သည် ထို (ဂျဟန္နမ်) ငရဲမီးဘုံမှ ထွက်ကြရမည့်သူများ မဟုတ်ပေ။ အမှန်စင်စစ် ၎င်းတို့အဖို့ အမြဲတည်တံ့သော အပြစ်ဒဏ်သည် (အသင့်) ရှိနေလေသည်။ (မည်သည့်အကြံအစည်၊ အကြံဉာဏ်ဖြင့်လည်း ပြစ်ဒဏ်သည် လွှဲဖယ်သွားမည်မဟုတ်။ အမြဲတမ်း၏ အပြစ်ဒဏ်သည်လည်း ရှောင်လွှဲသွားမည်မဟုတ်ပေ။)

၎င်းပြင် (အို၊ တရားသူကြီးအပေါင်းတို့) ခိုးသူယောကျာ်းပင်ဖြစ်စေ၊ (ဤကဲ့သို့ပင်) ခိုးသူမိန်းမပင်ဖြစ်စေ၊ (၎င်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသော အမိန့်မှာ) အသင်တို့သည် ၎င်းတို့နှစ်ဦးစလုံး၏ လက်များကို (လက်ကောက်ဝတ်အပေါ်မှ) ဖြတ်တောက်ကြလေကုန်။ (ဤသည်) ထိုသူတို့နှစ်ဦး ပြုမူခဲ့ကြသော ပြုမူချက်၏ အပြစ်ဒဏ်လည်း ဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ထံတော်မှ (အခြားသူများ) သတိသံဝေဂရစေရန် ဆုံးမချက်တစ်ရပ်လည်း ဖြစ်၏။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တန်ခိုးတော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောအသျှင်၊ (အကြင်မည်သည့် ပြစ်ဒဏ်ကိုမဆို လိုလားသည်ဆိုလျှင် သတ်မှတ်အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းနိုင်တော်မူသော အသျှင်ဖြစ်သည်။) ဉာဏ်တော်အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။ (သင့်တော်သည့် ပြစ်ဒဏ်ကိုသာလျှင် သတ်မှတ်တော်မူသော အသျှင်ဖြစ်သည်။)

တစ်ဖန် မည်သူမဆို မိမိ (ခိုးယူမှု၏) ပြစ်မှု ကျူးလွန်ပြီးသည့်နောက် (သတိသံဝေဂ နောင်တတရား ရရှိကာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်၌ တရားတော်၏ စည်းမျဉ်းများနှင့်အညီ) ဝန်ချတောင်းပန်ပြီး (နောက်နောင်ကို မည်သည့်အခါမျှ ပြုကျင့်တော့မည် မဟုတ်ကြောင်း၊ ခိုးယူခြင်း အစရှိသော ကိစ္စရပ်များကို ပြုကျင့်တော့မည်မဟုတ်ကြောင်း၊ မိမိဝန်ချမှု ‘သောင်ဗာဟ်’တရားအပေါ် တည်တံ့စွာ နေထိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း) ပြုပြင်ခဲ့ပါမူ ဧကန်မလွဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (ထိုသူ၏ အခြေအနေအပေါ်) ကရုဏာတော်နှင့်အတူ ထိုသူ၏ဘက်သို့ ကရုဏာတော်နှင့် ပြန်လှည့်တော်မူမည်။ (အမှားဝန်ခံမှုကြောင့် အတိတ်ခေတ်ကာလက ပြုကျင့်ခဲ့သော ပြုကျင့်ခဲ့သော ပြစ်မှုဒုစရိုက်ကို ချမ်းသာပလပ်ခွင့် ပေးသနားတော်မူပေလိမ့်မည်။ ‘သောင်ဗာဟ်’တရားအပေါ်၌ တည်တံ့မြဲမြံစွာ တည်ရှိနေခြင်းအတွက်ကြောင့် အထက်တန်ဖိုး ချီးမြှင့်မှုများကို ပေးသနားတော်မူပေလိမ့်မည်။) ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူသော အသျှင်၊ (၎င်း၏ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကို လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူလိုက်လေသည်။) သနားကြင်နာ ညှာတာတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

(နောင်ကာလ၌ ထပ်မံ၍ ဆထက်ထမ်းပိုး ချီးမြှင့်မှုများကို ပေးသနားတော်မူမည် ဖြစ်ပေသည်။ အို၊ ကျမ်းမြတ်အား ရှုမြင်လေ့လာသူ) ဧကန်စင်စစ် မိုးကောင်းကင်များနှင့် ပထဝီမြေကို စိုးမိုးအုပ်ချုပ်မှု အာဏာသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၌သာ ရှိသည်ကို အသင်သည် မသိလေသလော။ (အားလုံး သိမြင်သည် ဖြစ်သည်။) ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိအလိုရှိတော်မူသောသူအား ပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူ၏။ ထို့နည်းတူစွာ မိမိအလိုရှိတော်မူသော သူအား (အပြစ်မှ) ချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူ၏။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

ယခုလက်ရှိ တင်ပြလျက်ရှိသော အာယသ်တော်များ၏အလျင် အာယသ်တော်များ၌ လုယက်၊ ပုန်ကန်ခြင်း၏ သာသနာတော်ရေးရာ ပြစ်ဒဏ်နှင့် ၄င်း၏ ပြစ်ဒဏ်နှင့် ၄င်း၏ အမိန့်ပညတ်ချက်များ၏ အကျယ်ချဲ့အကြောင်းတရားများကို တင်ပြထားသည်။ တင်ပြလျက်ရှိသော အာယသ်တော် (၃) ပုဒ်၏ နောက်၌ ခိုးယူခြင်းဆိုင်ရာ၏ သာသနာတော်ဘက်မှ သတ်မှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်ကို တင်ပြမည့်အချက် လာရောက်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုအာယသ်တော်များ၏ အလယ် (၃) ပုဒ်၌ ‘သက္ကဝါ’(ရှောင်ကြဉ်မှုတရား) ထားရန်အကြောင်း၊ နာခံမှုနှင့် ခဝပ်ကိုးကွယ်မှု၊ ‘ဂျေဟား’ စစ်တိုက်ခိုက်ရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်မှု၊ ပုန်ကန်မှု၊ သွေးဖည်မှု၊ ရန်ငြိုးတရား၊ အမုန်းတရားထားရှိမှုနှင့် ပြစ်မှုဒုစရိုက်တို့အား ပြုကျင့်မည်ဆိုလျှင် ပျက်စီးခြင်းနှင့် ရင်ဆိုင်ရမည့်အကြောင်းများကို တင်ပြထားပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဤသို့ နည်းလမ်းသီးသန့်ပုံစံဖြင့် တင်ပြထားခြင်းကို သေချာကျနစွာ ကြည့်ရှုလေ့လာခြင်းဖြင့် ‘ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်မှ များသောအားဖြင့် တင်ပြလေ့ရှိသည်။ ဓလေ့ထုံးမှာ ယင်းကျမ်းသည် အမိန့်ပုံစံမျိုးဖြင့်သာ ပြစ်ဒဏ်များ၏ ဥပဒေများကို အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်မဟုတ်ဘဲ ဆင့်ကဲပြုစုပျိုးထောင်ခြင်း၏ အသွင်ဟန်ဖြင့် ဦးနှောက်အသိဉာဏ်များအတွင်း၌ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များမှ ရပ်တန့်ကာ မပြုလုပ်မိစေရန်အတွက် ပြေပြစ်ကျစ်လစ်စွာဖြင့် တင်ပြထားပေသည်’ဟူသော အကြောင်းကို သိရှိရပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အားသော်လည်းကောင်း၊ နောင်တမလွန် ‘အာခေရသ်’၏ ကြောက်စိတ်၊ ‘ဂျန္နသ်’သုခဘုံနန်း၏ အစဉ်အမြဲ တည်ရှိနေမည်ဖြစ်သော စည်းစိမ်တော်များနှင့် သက်သာချောင်ချိမှုများကိုသောလည်းကောင်း အစဉ်အမြဲ နှလုံးသွင်း၍ ၄င်းတို့၏ နှလုံးသားများအတွင်းမှ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များ၏ ရွံရှာမုန်းတီးမှုများကို ထည့်သွင်းပေးထားပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်မည်။ များသောအားဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေများကို အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းပြီးနောက် اتَّقُوا اللّٰهَ (အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ကြကုန်) ဟူသော ဝါကျကို ထပ်ခါ တလဲလဲ အမိန့်ရှိထားလေသည်။ ဤနေရာ၌လည်း ပထမအာယသ်တော်အတွင်း၌ အချက် (၃) ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမိန့်ပေးထားပေသည်။

ပထမအချက်မှာ اتَّقُوا اللّٰهَ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ကြကုန်။) အဘာယ်ကြောင့် ဆိုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းသည်သာလျှင် လူသားကို အခြေခံဇစ်မြစ်ပုံစံမျိုးဖြင့် တိတ်တဆိတ်သော်လည်းကောင်း၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာဖြင့်လည်းကောင်း ပြစ်မှုဒုစရိုက်များမှ တားမြစ်နိုင်စွမ်းရှိသော အရာ ဖြစ်ပေသည်။

ဒုတိယမိန့်မြွက်ချက်မှာ وَابْتَغُوْا اِلَيْهِ الْوَسِيْلَةَ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် နီးကပ်မှုကို ရှာဖွေကြကုန်လော။) ‘ဝစီလဟ်’ဆိုသော စကားလုံးသည် وَسَلٌ ဆိုသော ပုဒ်မှ ဆင်းသက်လာသော စကားလုံး

ဖြစ်သည်။ တွေ့ဆုံခြင်း၊ ဆက်စပ်ပေးခြင်းဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ယင်းစကားလုံး၌ 'မီးန်'နှင့် 'စွာဒ်'ဟူသော အက္ခရာနှစ်လုံးစလုံးဖြင့် ယင်းအဓိပ္ပာယ်ကိုသာ ဖော်ထုတ်ပေးထား၏။ وَصْلٌ ဟူ၍ 'စွာဒ်' နှင့်လာရှိသော စကားလုံးသည် ခြုံငုံလွှမ်းသော သဘောမျိုးဖြင့် တွေ့ဆုံခြင်း၊ ဆက်စပ်ခြင်း၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပေး၍ وَسْلٌ ဟူ၍ 'စီးန်'နှင့် လာရောက်သော စကားလုံးသည် တပ်မက်ချစ်ခင်စွာဖြင့် တွေ့ဆုံခြင်း၌ အသုံးပြုခြင်းခန့်မျှသာ ကွာခြားပေသည်။ 'ဇွေဟားဟ်ဂျောင်ဟရီ' ကျမ်းနှင့် 'မွဖ်ရဒါးသွလ် ကုရ်အာန် ရာဂစ်ဗ် အစွဖဟားနီ' ကျမ်း၌လည်း ယင်းအချက်ကို ရှင်းလင်းထားပေသည်။ ထို့ကြောင့် 'စွာဒ်'နှင့် လာရှိသော وَصِيْلَةٌ - وُصْلَةٌ (ဝုစွ်လသူးန်၊ ဝစွီးလသူးန်) ဟူသော စကားလုံးသည် အရာနှစ်ခု၏အကြား၌ လိုလားချစ်ခင်သော ပုံစံနှင့် ဖြစ်စေ၊ အခြားသော ပုံစံနှင့်ဖြစ်စေ တွေ့ဆုံဆက်စပ်ပေးခြင်း၏ အနက်ကို ဆောင်၏။ 'စီးန်'နှင့် လာရှိသော وَسِيْلَةٌ (ဝစီးလသူးန်) ဟူသော စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်သည် အခြားသောသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ချစ်ခင်တပ်မက်စွာနှင့်အတူ တွေ့ဆုံပေးခြင်း၏ အနက်ကို ဆောင်၏။

[လေစွာလ်အရဗ်၊ မွဖ်ရေဒါးသေ့ရာဂစ်ဗ်။]

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်သို့ နီးကပ်စေခြင်းသည် ထိုအရာတိုင်းကို ခေါ်ဆိုပေသည်။ အကြင်အရာသည် 'ဗန္ဒာဟ်'လူသားကို တပ်မက်၊ ချစ်ခင်စွာနှင့်အတူ မိမိအနေဖြင့် ခဝပ်ကိုးကွယ်တော်မူခြင်းခံရသော အသျှင်မြတ်ဖြင့် နီးစပ်စေသော အရာဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့် အတိတ်ခေတ်၏ သူတော်စင်များဖြစ်သော ဆွဟာဗာကြီးများနှင့် သာဗေ့အီးန်သခင်ကြီးများသည် ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ ပါရှိသော 'ဝစီလဟ်'ဟူသော စကားလုံး၏ အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုချက်ကို နာခံခြင်း၊ နီးကပ်မှုကို ရယူခြင်း၊ အီမာန်နှင့် ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများကို စောင့်ထိန်းခြင်း'ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုထားကြပေသည်။ ဟာကင်မ် ကျမ်း၏ ဆင့်ပြန်ချက်ဖြင့် ဟဇရသ်ဟုဇိုင်ဖဟ်သခင်ကြီးသည် မိန့်တော်မူထားသည်မှာ 'ဝစီလာဟ်'၏ အလိုသေဘာသည် 'နီးကပ်မှုရယူခြင်း'နှင့် နာခံခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ အိဗ်နေဂျရီးရ်သခင်ကြီးသည်လည်း ဟဇရသ်အသွားအ်၊ မုဂျာဟစ်ဒ်နှင့် ဟဇရသ်ဟစန်းဗစ္စရီး အစရှိသော သခင်ကြီးများထံမှ ဤအဆိုကိုပင် ဆင့်ပြန်ထားပေသည်။

အိဗ်နေဂျရီးရ်သခင်ကြီးများသည် ဟဇရသ်ကသာဒါးဟ် ﷺ သခင်ကြီးထံမှ ဤအာယသ်တော်၏ အကျယ်ချဲ့သဘောတရားကို ဤသို့ ဆင့်ပြန်ထားပေသည်။

تَقَرَّبُوْ اِلَيْهِ بِطَاعَتِهٖ وَالْعَمَلِ بِمَا يُرْضِيْهِ

'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်သို့ နီးကပ်မှုကို အီမာန်နှင့် ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများကို ပြုမူဆောက်တည်၍ ရှာဖွေကြကုန်'ဟူ၍ မည်၏။

မွတ်စ်နဒ်အဟ်မဒ်ကျမ်း၏ စစ်မှန်သော ဟဒီးစ်တော်တစ်ရပ်၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ 'ဝစီလဟ်' သည် အလွန်မြင့်မားသော အဆင့်အတန်းတစ်ရပ် ဖြစ်ပေသည်။ 'ဂျန္နသ်' သုခဘုံ၌ ထို့ထက်မြင့်မားသော မည်သည့်အဆင့်အတန်းတစ်ရပ်မျှ မရှိချေ။ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံပါးတော်မှ ယင်းအဆင့် အတန်းသည် ငါကိုယ်တော့်အဖို့ ရရှိရန် ဆုမွန်ဒိုအာတောင်းခံကြပါ' ဟူ၍ မိန့်တော်မူပေသည်။

စွဟီးဟ်မွတ်စ္စလင်မ်ကျမ်း၏ ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် 'မုအ်ဇင်န်၏ 'အဇာန်' ဖိတ်ခေါ်မှုကို ပြုသောအခါ အသင်တို့သည်လည်း ၎င်းရွတ်ဆိုသော ယင်းစကားလုံးများကိုသာပင် ရွတ်ဆိုကြလေကုန်။ ထို့နောက် ငါကိုယ်တော့်အပေါ်သို့ ဒရူးဒ်မေတ္တာပို့သကြလေကုန်။ တစ်ဖန် ငါကိုယ်တော့် အဖို့ 'ဝစီလဟ်' ရရှိရန် ဒိုအာကို ပြုကြကုန်' ဟူ၍ မိန့်ဆိုတော်မူပေသည်။

ထိုအထက်တင်ပြပါ ဟဒီးစ်တော်များမှ 'ဝစီလာဟ်' သည် 'ဂျန္နသ်' ၌ ရှိသော သီးသန့်အဆင့်အတန်း တစ်ရပ် ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်အဆင့်အတန်းကိုလည်း တမန်တော်မြတ် ﷺ အဖို့သာ အထူးပြုထားပေသည်။ တင်ပြလျက်ရှိသော အာယသ်တော်မြတ်အတွင်း၌လည်း မုအ်မင်န်တိုင်းကို 'ဝစီလာဟ်' အား ရှာဖွေရန် အမိန့်သည် အပေါ်ယံဝါဒီဖြင့် ရှုမြင်သုံးသပ်မည်ဆိုလျှင် တမန်တော်မြတ် ﷺ အဖို့ အထူးပြုချီးမြှင့်ထားသော အချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ရှိနေသယောင် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် အဖြေမှာ ရှင်းလင်းလှပေသည်။

'ဟေဒါယသ်' တရားလမ်းမှန်၏ အမြင့်မားဆုံးသော အဆင့်အတန်းသည် တမန်တော်မြတ်အဖို့ အထူးပြုထား တော်မူ၍ တမန်တော်မြတ်သည် ၎င်းအတွက် အစဉ်အမြဲ ဒိုအာတောင်းခံလေ့ရှိကာ သို့ရာတွင် အစပိုင်း အဆင့်အတန်းများနှင့် အလယ်အလတ်ပိုင်း အဆင့်အတန်းများသည် မုအ်မင်န်များအားလုံးအတွက် ခြုံငုံ ကျယ်ပြန့်စွာ ထားရှိချီးမြှင့်ထားသကဲ့သို့ 'ဝစီလာဟ်' ၏ အမြင့်မားဆုံးသော အဆင့်အတန်းသည်လည်း တမန်တော်မြတ် ﷺ အဖို့ အထူးပြုထားတော်မူလေရာ ၎င်း၏အောက်၌ရှိသော အဆင့်အတန်းများသည် အားလုံးသော မုအ်မင်န်များအဖို့ တမန်တော်မြတ် ﷺ ကိုသာ အကြောင်းခံ၍ ချီးမြှင့်ထားတော်မူပေသည်။

ဟဇရသ်မုဂျဒ်ဒစ်ဒ်အလ်ဖေ့စာနီးသခင်ကြီးသည် မိမိပြုစုထားသော 'မက်သူဗာသ်' ကျမ်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ကာဇွီစနာအွလ်လာဟ် ပါနီပသ်သီးသခင်ကြီးသည် မိမိရေးသားထားသော 'မဇ္ဇဟရီး သဖ်စီးရ်' ကျမ်း၌ အောက်ဖော်ပြပါအချက်အပေါ် သတိပေးနှိုးဆော်သမှုကို ပြုထားတော်မူပေသည်။ 'ဝစီလာဟ်' ၏ အဆင့်အတန်းများ၌ တိုးတက်မှုရရှိခြင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်တို့အား ချစ်ခင်မှုအပေါ် မူတည်နေပေသည်။ ချစ်ခင်မှုဟူသည် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ 'စွန္နသ်' တော်များကို လိုက်နာကျင့်သုံးမှုသာလျှင် ပေါ်ပေါက်လာမည် ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အတွင်း၌

فَاتَّبِعُوْ نِىْ يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ

ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားပေသည်။ ထို့ကြောင့် မည်မျှခန့် မိမိ၏ ခဝပ်ကိုးကွယ်မှု၌ဖြစ်စေ၊ အပေးအယူ ၌ဖြစ်စေ၊ စာရိတ္တပိုင်းဆိုင်ရာကဏ္ဍဖြစ်စေ၊ အပေါင်းအသင်းဆက်ဆံရေးကဏ္ဍ၌ဖြစ်စေ၊ သက်တမ်း၏

ရှုထောင့်အလုံးစုံ၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ 'စွန္နသ်'တော်ကို လိုက်နာကျင့်သုံးမှုကို ပြုမည်ဆိုလျှင် ထိုမျှခန့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ချစ်ခင်နှစ်သက်မှုကို ရရှိပေလိမ့်မည်။ ထိုသူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်ပါး၌ ချစ်ခင်နှစ်သက်ခြင်းခံရသောသူ ဖြစ်သွားပေလိမ့်မည်။ ချစ်ခင်နှစ်သက်မှုသည့် မည်မျှခန့် များပြားနေပေမည်နည်း။ ထိုမျှခန့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နီးကပ်မှုကို ရရှိပေလိမ့်မည်။

'ဝစီလာဟ်'ဟူသော စကားလုံး၏ အဘိဓါန်အဖွင့်သဘောတရားနှင့် ဆွဟာဗာကြီးများနှင့် သာဗေ့အီးန်သခင်ကြီးများထံမှ 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သဘောတူနှစ်မြို့မှုနှင့် နီးကပ်မှုကို ရရှိစေသော အကြောင်းခံများဖြစ်သည့် အရာများ ရှိပေသည်။ ထိုအရာများသည် လူသားများအဖို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် နီးကပ်စေသော အကြောင်းခံများဖြစ်ကြောင်း'ကို သိရှိခဲ့ရပေသည်။ ထိုအကြောင်းခံများအတွင်း၌ အီမာန်နှင့် ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများ ပါဝင်သကဲ့သို့ ထိုနည်းတူစွာ နဗီတမန်တော်များနှင့် သူတော်ကောင်းများ၏ ထိုင်ဝိုင်း၌ ထိုင်ခြင်းနှင့် ၎င်းတို့အား ချစ်ခင်နှစ်သက်ခြင်းသည်လည်း ပါဝင်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းအချက်သည်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် သဘောတူနှစ်မြို့စေသော အကြောင်းခံများထဲမှ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းအချက်ကို အကြောင်းခံအဖြစ် ပြုလုပ်ကာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်ပါးမှ ဒိုအာတောင်းခံခြင်းသည် ပိုင်ပေသည်။ ပမာဆိုရသော် ဟဇရသ်အုမရ် ؓ သခင်ကြီးသည် မိုးခေါင်ရေရှားဖြစ်သောအချိန်၌ ဟဇရသ်အဗ္ဗားစ် ؓ သခင်ကြီးကို အကြောင်းခံ 'ဝစီလာဟ်'အဖြစ် ပြုလုပ်ကာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါးမှ မိုးဆုပန်ခဲ့လေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လက်ခံတော်မူခဲ့လေသည်။

အခြားသော ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ ကိုယ်တော်တိုင် မျက်မမြင် ဆွဟာဗာကြီးတစ်ပါးကို ဤကဲ့သို့ ဒိုအာတောင်းတော်မူရန် သင်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။

اَللّٰهُمَّ نِّىٓ اَسْئَلُكَ وَ اَتَوَجَّهُ اِلَيْكَ بِنَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ

တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ ဦးစွာ 'သက္ကဝါ'(ရှောင်ကြဉ်မှု) တရား ထားရန် မှာကြားထားတော်မူပေသည်။ ထို့နောက်တစ်ဖန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါးမှ အီမာန်နှင့် ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများ၏ အကြောင်းခံဖြင့် နီးကပ်မှုရရှိရန် မိန့်ဆိုတော်မူထားပေသည်။ နောက်ဆုံး၌

وَجَاهِدُوْا فِىْ سَبِيْلِهٖ

(အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ 'ဂျေဟားဒ်'ပြုလုပ်ကြလေကုန်) ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားပေသည်။ ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများအတွင်း၌ 'ဂျေဟားဒ်'စက်မက်ပြိုင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်ခြင်းသည်လည်း ပါဝင်နေလင့်ကစား ထိုအချက်၏ အလွန်အဆင့်အတန်းမြင့်မားကြောင်းကို ပြသရန်အတွက် သီးခြားစွာ ခွဲ၍တင်ပြထားပေသည်။ ပမာဆိုရသော် ဟဒီးစ်တော်တစ်ရပ်၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မိန့်တော်မူထားသည်မှာ–

وَذِرْوَةُ سِنَامِهِ الْجِهَادُ

(အစ္စလာမ်သာသနာတော်၌ အမြင့်မားဆုံးသော အဆင့်အတန်းသည် 'ဂျေဟာဒ်'ပင် ဖြစ်သည်)

ဤနေရာ၌ 'ဂျေဟာဒ်'ကို အရေးပါစွာဖြင့် မိန့်တော်မူခြင်း၏ ဒုတိယအမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အကြောင်းတစ်ရပ်မှာ လွန်ခဲ့သော အာယသ်တော်များအတွင်း၌ ကမ္ဘာမြေပထဝီအပေါ်၌ ဆူပူသောင်းကျန်းခြင်းသည် မပိုင်၍ 'ဟရာမ်'ဖြစ်ကြောင်း၊ နှစ်ဘဝစလုံး၌ ပြစ်ဒဏ်ခံရမည့်အကြောင်း ပါရှိထားပေသည်။ 'ဂျေဟာဒ်'သည်လည်း အပေါ်ယံအားဖြင့် ကြည့်ရှုမည်ဆိုလျှင် ကမ္ဘာမြေပထဝီအပေါ်၌ ဆူပူသောင်းကျန်ခြင်း၏ အသွင်ကို ဆောင်နေပေသည်။ ထို့ကြောင့် မသိနားမလည်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် 'ဂျေဟာဒ်'နှင့် ကမ္ဘာမြေပထဝီအပေါ်၌ ဆူပူသောင်းကျန်းခြင်း၏ ကွဲပြားခြားနားခြင်းကို မခွဲခြားနိုင်ကြောင်း ရှိကောင်းရှိပေမည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာမြေထဝီပေါ်၌ ဆူပူသောင်းကျန်းမှုကို မပြုရန် တားမြစ်ပြီးသည့်နောက် 'ဂျေဟာဒ်'၏ အမိန့်ကို လေးနက်စွာဖြင့် မိန့်ဆိုကာ ယင်းအချက်နှစ်ချက်စလုံး၏ ကွဲပြားခြားနားချက်ကို سَبِيلِهٖ (ထိုအသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌) ဟူသော စကားလုံးဖြင့် ညွှန်ပြထားလေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ခိုးယူ၊ လုယက်၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် မိမိ၏ အလိုသဘောဆန္ဒများ၊ စိတ်ရိုင်း၏ အလိုကို လိုက်မှုများနှင့် သေးသိမ်သော ရည်ရွယ်ချက်များအတွက် ဖြစ်ပေသည်။ 'ဂျေဟာဒ်'၌လည်း အကယ်၍ ထိုကဲ့သို့သော ဖြစ်ရပ်များ၏ကိန်း ဆိုက်ရောက်လာပါမူ 'ဂျေဟာဒ်'၌ တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ခြင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ 'ကလေမာဟ်'တော်မြင့်မားရန်နှင့် ညှဥ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများကို ဖယ်ရှားရန်အတွက် ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်အချက်နှစ်ချက်၌ မိုးနှင့်မြေကဲ့သို့ ကွာခြားလှပေသည်။ ဒုတိယအာယသ်တော်နှင့် တတိယအာယသ်တော်အတွင်း၌ 'ကုဖ္ဖရ်' (သွေဖည်မှု) နှင့် 'ရှရ်းက်' (တုဖက်နိုင်းယှဉ်မှု) နှင့် ပြစ်မှုဒုစရိုက်တို့၏ ကြီးမားသော ပြစ်ဒဏ်ကို ဤကဲ့သို့သော အသွင်ဟန်မျိုးဖြင့် တင်ပြထားပေသည်။ ယင်းအချက်အပေါ် သေချာကျနစွာ ကြည့်ရှုစမ်းစစ်လိုက်ခြင်းဖြင့် ထိုအချက်သည် လူသားတို့၏ သက်တမ်း၌ ကြီးမားသော ပြောင်းလွဲမှုကြီးတစ်ရပ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေသော 'ကုဖ္ဖရ်'၊ 'ရှရိုက်'နှင့် ပြစ်မှုဒုစရိုက်များအားလုံးကို စွန့်လွှတ်ရန် မတတ်သာဘဲ ရှိနေပေသည်။

ထိုအချက်မှာ များသောအားဖြင့် လူသားတို့သည် ပြစ်မှုဒုစရိုက်များအတွင်း၌ နစ်မွန်းနေရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ မိမိတို့၏ စိတ်ရိုင်း၏ အလိုကို လိုက်၍သော်လည်းကောင်း၊ လိုအပ်ချက်များ ပြည့်ဝစေရန်အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ အိမ်သူဇနီးမယားနှင့် သားသမီးများ၏ အလိုဆန္ဒများကို ပြည့်ဝစေရန်အတွက်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းအထက်ဖော်ပြပါ အချက်များ ပြည့်ဝစေရန်ဟူသည် ပစ္စည်းဥစ္စာများကို စုဆောင်းမှသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စည်းဥစ္စာကို ရှာဖွေစုဆောင်းရာ၌ 'ဟရာမ်'နှင့် 'ဟလာလ်'တို့ကို မခွဲခြားသော အခြေအနေသို့ သက်ရောက်သွားပေသည်။ ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ ထိုကဲ့သို့ အာရုံကင်းမဲ့နေသော အချက်အား ကုသရန်အတွက် မိန့်တော်မူထားပေသည်။ မျက်မှောက်ခေတ်၏ ရက်အချို့သာ နေထိုင်ရမည်ဖြစ်သော သက်တမ်းနှင့်

သက်သာမှုများ ရရှိရန်အတွက် အကြင်အချက်အရာများကို အသင်တို့သည် ထောင်ပေါင်းများစွာသော ကြိုးပမ်းမှုများဖြင့် စုဆောင်းနေကြပေသည်။ သို့တစေငြားလည်း အားလုံးကို မစုရုံးနိုင်ကြပေ။ ထိုသို့ မပြုပိုင်သော ရမ္မက်၏ အဆုံးရလဒ်မှာ ဤသို့တည်း။ ‘ကေယာမသ်’နေ့၏ ‘အဇာဗ်’အပြစ်ဒဏ်သည် ရှေ့သို့ ရောက်ရှိလာသောအခါဝယ် ထိုအချိန်၌ အကယ်၍ ၄င်းတို့သည် ကမ္ဘာလောက၌ ရှာဖွေစုဆောင်းထားသော ပစ္စည်းဥစ္စာ များအားလုံးကို လျော်ကြေးအဖြစ်ပေး၍ မိမိကိုယ်ကိုမိမိ ‘အဇာဗ်’အပြစ်ဒဏ်မှ ရှောင်ရှားမည်ဆိုလျှင်လည်း မဖြစ်တန်ရာ။ သို့သာမက ဥပမာအားဖြင့် တင်ပြမည်ဖြစ်သည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံး၌ရှိသော ပစ္စည်းဥစ္စာများအားလုံး ၄င်းသူတစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း ရရှိမည်ဆိုပါစို့။ ထိုမျှမကသေး ဤမျှခန့် အတိုင်းအတာ နောက်ထပ်ထပ်မံရရှိမည်ဆိုလျှင်လည်း ယင်းပစ္စည်းများအားလုံးကို မိမိ၏ ‘အဇာဗ်’ အပြစ်ဒဏ်မှ ရှောင်ရှားမှုရရှိနိုင်ရန်အတွက် လျော်ကြေးအဖြစ် ပေးအပ်လိုက်လျှင်လည်း မည်သည့်အရာ တစ်စုံတစ်ရာမျှ လက်ခံခြင်း ခံရမည်မဟုတ်ပေ။ ၄င်းအဖို့ နောင်အာခေရသ်၏ ‘အဇာဗ်’မှ လွတ်မြောက်မှု ရရှိမည်မဟုတ်ပေ။

တတိယအာယသ်တော်အတွင်း၌ ဤသည့်အချက်ကိုလည်း ရှင်းလင်းစွာ မိန့်တော်မူထားပေသည်။ ကာဖိရ်တို့၏ ဤ ‘အဇာဗ်’သည် အစဉ်အမြဲအဖို့ဖြစ်ပြီး ထို ‘အဇာဗ်’အပြစ်ဒဏ်မှ မည်သည့်အခါမျှ လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှုကို ရရှိမည်မဟုတ်ပေ။

စတုတ္ထအာယသ်တော်အတွင်း၌ တစ်ဖန် ပြစ်မှုများ၏ ပြစ်ဒဏ်များ၏ဘက်သို့ လှည့်ပြောင်းမိန့်တော်မူထားပြန်လေသည်။ ခိုးယူခြင်း၏ သာသနာတော်ရေးရာဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်များကို တင်ပြထားလေသည်။ တရားတော်ရေးရာ ပြစ်ဒဏ် (၃) ရပ်ရှိကြောင်းကို တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ခိုးယူခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်သည် ‘ဟုဒူးဒ်’အမျိုးအစားထဲမှ ပါဝင်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ထိုပြစ်ဒဏ်ကို ကိုယ်တိုင် မိန့်တော်မူထားပေသည်။ မင်း၊ အစိုးရ၊ တရားသူကြီး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် မချန်ထားဘဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် လူသားအချင်းချင်းကြား၌ ထားရှိထားသော အချက်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားပေသည်။ ထို့ကြောင့် ၄င်းပြစ်ဒဏ်ကို (ဟပ်ဒ်ဒွေစရကားဟ်) ဟူ၍ ခေါ်ဆိုပေသည်။ အာယသ်တော်အတွင်း၌ မိန့်မြွက်ထားသည်မှာ-

اَلسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوْا اَيْدِيَهُمَا جَزَاءًۢ بِمَا
كَسَبَا نَكَالًا مِّنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ

ခိုးသူယောကျာ်းဖြစ်စေ၊ မိန်းမပင်ဖြစ်စေ၊ အသင်တို့သည် ၄င်းတို့နှစ်ဦးစလုံး၏ လက်များကို ဖြတ်တောက်ကြလေကုန်။ ဤသည် ထိုသူတို့နှစ်ဦး ပြုမူခဲ့ကြသော ပြုမူချက်၏ အပြစ်ဒဏ်လည်း ဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ သတိသံဝေဂရစေရန် ဆုံးမချက်တစ်ရပ်လည်း ဖြစ်၏။ *[၅ : ၃၈]*

ဤနေရာ၌ ယင်းအချက်ကို သေချာကျနစွာ စမ်းစစ်လေ့လာကြည့်ရှုသင့်ပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းလာ ပညတ်ချက်များ၌ မိန့်ဆိုပုံ၊ မိန့်ဆိုနည်းများသည် များသောအားဖြင့် အမျိုးသားများကိုသာ ဦးတည်၍ မိန့်ဆိုတော်မူထားပေသည်။ အမျိုးသမီးများသည်လည်း နောက်လိုက်သဘောမျိုးဖြင့် ယင်းပညတ်ချက်အတွင်း၌ ပါဝင်သွားပေသည်။ နမာဇ်၊ ရိုဇာဟ်၊ ဇကားသ်၊ ဟဂ်ျနှင့် အခြားသော ပညတ်ချက်များ၌ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် ဟဒီးစ်တော်၏ တင်ပြပုံတင်ပြနည်းမှာ ဤသို့သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ခိုးယူခြင်းနှင့် ဇေနာပြုခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်၌ အမျိုးသားများကိုသာ တင်ပြခြင်းအပေါ် တင်းတိမ်မှုမရှိဘဲ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး လူတန်းစားနှစ်ရပ်စလုံးကို သီးခြားစွာ တင်ပြ၍ မိန့်မြွက်ထားတော်မူပေသည်။

ယင်းအချက်နှင့် စပ်လျဉ်းသော အဖြေမှာ အမှုကိစ္စများသည် 'ဟုဒူးဒ်'နှင့် စပ်လျဉ်း၍ နေပေသည်။ အကြင် 'ဟုဒူးဒ်'အမှုကိစ္စများ၌ အနည်းငယ်သော သံသယကျရောက်လာသည်ဆိုလျှင်လည်း ပပျောက်သွားပေသည်။ ထို့ကြောင့် အမျိုးသမီးများအဖို့ တစ်ဆင့်ခံမိန့်မြွက်ခြင်း၏ နည်းပုံစံကို အသုံးမပြုဘဲ ရှင်းလင်းစွာဖြင့် မိန့်တော်မူထားပေသည်။

ဒုတိယအချက်အနေဖြင့် ကြည့်ရှုလေ့လာရန် ထိုက်တန်သော အချက်မှာ ခိုးယူခြင်းမည်သော စကားလုံး၏ အဘိဓါန်အရ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်နှင့် သာသနာတော်ရေးရာဆိုင်ရာ၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်သည် မည်ကဲ့သို့နည်း။ ကားမူးစ်ကျမ်း၌ ရေးသားထားသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အခြားသော သူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ပစ္စည်းဥစ္စာကို လုံခြုံသော နေရာတစ်ခုမှ ပိုင်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ တိတ်ဆိတ်စွာယူခြင်းမည်၏။ ထိုကဲ့သို့ ယူခြင်းကို 'ခိုးခြင်း'ဟူ၍ ခေါ်ဆိုပေ၏။ ဤအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်သည်သာလျှင် ထိုစကားလုံး၏ တရားတော်ရေးဆိုင်ရာ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ပင် ဖြစ်၏။ ထိုအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို အခြေခံမူတည်၍ ခိုးယူမှုအထမြောက်ရန်အတွက် အချို့အရေးကြီးသော အချက်များသည်လည်း ရှိနေပေသည်။

ပထမအချက်မှာ ထိုပစ္စည်းသည် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်သော်လည်းကောင်း စသည်တို့မှ ပင်ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်မှု ရှိရပေမည်။ ခိုးသူသည် ယင်းပစ္စည်းဥစ္စာ၌ ပိုင်ဆိုင်မှုမရှိရပေ။ ပိုင်ဆိုင်မှု၏ ဒွိဟသံသယလည်း မရှိရပေ။ အများပြည်သူများ တန်းတူအခွင့်အရေးအရ ပိုင်ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှုမျိုးလည်း မဖြစ်ရှိရပေ။ ဥပမာ– အများပြည်သူတို့၏ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ၎င်းတို့၏ အများပိုင် အရာဝတ္ထုပစ္စည်းများ၊ တင်ပြပါအချက်အလက်အရ 'အကယ်၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ၎င်းပိုင်ဆိုင်မှု၌ ဖက်စပ်ပါဝင်နေသော ပစ္စည်းအရာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒွိဟသံသယပုံစံမျိုးဖြင့် ပိုင်ဆိုင်သော အရာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရယူထားလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် အများပြည်သူများ တန်းတူပိုင်ဆိုင်မှုအခွင့်အရေးရှိသော အများပိုင်ပစ္စည်းကိုသော်လည်းကောင်း ရယူထားသည်ဆိုလျှင် ၎င်းအား ခိုးယူခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်အား ခတ်ခွင့်မရှိပေ။ တရားသူကြီးသည် မိမိ၏ သင့်တော်သော ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် လျော်ညီစွာ 'သအ်ဇီရီ' ပြစ်ဒဏ်အား ပေးရပေမည်'ဖြစ်ကြောင်းကို သိရှိရပေသည်။

ခိုးယူခြင်း၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်မှ ဒုတိယအချက်မှာ လုံခြုံမှုရှိသော အရာဖြစ်ရပေမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ သော့ခတ်ထားခြင်း၊ သို့မဟုတ် အစောင့်ချထားခြင်းတို့၏ အကြောင်းခံဖြင့် လုံခြုံစွာ ထားရှိရပေမည်။

လုံခြုံမှုမရှိသော အရာကို တစ်ဦးက ရယူလိုက်သည်ဆိုလျှင် ထိုသူ့အပေါ် ခိုးယူခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်အား ခတ်ခွင့်မရှိပေ။ လုံခြုံမှုရှိ၊ မရှိနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒွိဟရှိနေလျှင်လည်း ခိုးယူခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်အား ပေးခြင်း ပပျောက်သွားပေသည်။ ပြစ်မှုဒုစရိုက်ဖြစ်ခြင်းနှင့် 'သအ်ဇီရိ' ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းအကြောင်းသည် အခြား ဖြစ်ပေသည်။

တတိယစည်းကမ်းချက်မှာ ခွင့်မဲ့ရယူလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အကြင်ပစ္စည်းအား ရယူခြင်းနှင့် ယူဆောင်ကာ အသုံးပြုရန် တစ်ဦးတစ်ယောက်အား ခွင့်ပေးထားပေသည်။ ၎င်းသည် ထိုပစ္စည်းကို လုံးဝ ရယူလိုက်မှု ထိုသူ့အပေါ် ခိုးယူခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်အား ခတ်ခွင့်မရှိပေ။ ခွင့်ပေးထားခြင်း၊ မပေးထားခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒွိဟသံသယ ပေါ်ပေါက်လာပါမူ ခိုးယူခြင်းဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်သည် ပပျောက်သွားပေမည်။

စတုတ္ထစည်းကမ်းချက်မှာ တိတ်တဆိတ်ရယူလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အခြားသောသူတစ်ဦးတစ်ယောက် ပိုင်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာ ရယူခြင်းသည် ခိုးခြင်း မဟုတ်ဘဲ လုယက်ခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ လုယက်ခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်ကို တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပေသည်။ အချုပ်မှာ တိတ်တဆိတ်ပုံစံမျိုးဖြင့် မဟုတ်ဘဲ ရယူလိုက်ပါမူ ခိုးယူခြင်းဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်အား ၎င်းအပေါ် ဒဏ်ခတ်ခွင့် မရှိပေ။

ထိုအထက်ဖော်ပြပါ စည်းကမ်းချက်များအားလုံး၏ အကျယ်ချဲ့အား ကြားနာရခြင်းဖြင့် အသင်သည် သူခိုးဟူ၍ ကျွန်ုပ်တို့ သုံးနှုန်းပြောဆိုနေသော ဝေါဟာရ၌ သုံးနှုန်းမှုများသည် အလွန်ကျယ်ပြန့်သော သဘောမျိုးကို ဆောင်နေပေ၏။ ထိုကျယ်ဝန်းမှုအချက်အလုံးစုံအပေါ် ခိုးယူခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သော တရားတော်ဆိုင်ရာ ခြေ၊ လက်ဖြတ်တောက်ခြင်းကို သတ်မှတ်၍ မရရှိပေ။ ခိုးယူခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အထက်ဖော်ပြပါ စည်းကမ်းချက်များနှင့် အားလုံးကိုက်ညီမှသာ ခိုးယူခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်အား ပေးနိုင်ကြောင်း' သိရှိရပေသည်။

အထက်ဖော်ပြပါအချက်နှင့်အတူ တစ်ဆက်တည်း ဤအောက်ဖော်ပြမည့်အချက်ကိုလည်း အသင် သိရှိပြီးဖြစ်ပေသည်။ ခိုးယူခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားတော်အရ ပေးရမည့်ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ကင်းမှု ရရှိသွားသည်ဆိုလျှင်လည်း တရားခံကို လုံးဝ လွှတ်လိုက်ရမည်ဟူ၍လည်း အရေးကြီးမပေ။ သို့သာမက လက်ရှိ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်နေသူသည် မိမိ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှန်ကန်မှုနှင့် လျော်ညီစွာ ၎င်းအား 'သအ်ဇီရီး' ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်အား ပေးနိုင်ပေသည်။ အကြင်ပြစ်ဒဏ်သည် ခန္ဓာကိုယ်ရေးဆိုင်ရာ ကြိမ်ဒဏ်ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

ထိုကဲ့သို့ပင် စည်းကမ်းချက်တစ်ချက် ပပျောက်နေ၍ ခိုးယူမှု အထမမြောက်ကာ တရားတော်အရ ပြစ်ဒဏ်ပေး၍ မရနိုင်သော ပုံစံများကိုလည်း သာသနာတော်အရ လုံးဝ ပိုင်သည်ဟူ၍ မှတ်ယူမထားသင့်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အပေါ်၌ တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သော အချက်မှာ ဤနေရာ၌ ပြစ်မှုဒုစရိုက်ဖြစ်ခြင်းနှင့် နောင်အာခေရသ်၏ ပြစ်ဒဏ်အကြောင်းကို မတင်ပြထားပေ။ လောကီရေးရာ၏ သီးသန့်ပြစ်ဒဏ်အကြောင်းကိုသာ တင်ပြထားပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ပင် တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ပစ္စည်းဥစ္စာကို ထိုသူ၏ စိတ်နှလုံးနှစ်မြို့မှုမပါဘဲ အကြင်မည်သည့်နည်းနှင့်မဆို ရယူထားလျှင်မူ ထိုအချက်သည်လည်း 'ဟရာမ်' နှင့် 'အာခေရသ်' ၌ 'အဇားဗ်' အပြစ်ဒဏ်ခံရမည့်အချက် ဖြစ်ပေသည်။

لَاتَاكُلُوْا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ

ငှင်းအပြင် အသင်တို့သည် မိမိတို့အချင်းချင်း တစ်ဦး၏ ပစ္စည်းကို တစ်ဦးက မတရားသောနည်းဖြင့် စားသုံးခြင်း မပြုကြကုန်လင့်။ *[၂ း ၁၈၈]*

ယင်းအချက်အား ရှင်းလင်းစွာဖြင့် မိန့်တော်မူထားပေသည်။

ဤနေရာ၌ ထပ်မံကြည့်ရှုလေ့လာသင့်သော အချက်တစ်ရပ်မှာ ခိုးယူခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အတွင်း၌ အသုံးပြုထားသော စကားလုံးမှာ 'ဇေနာ'နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အသုံးပြုထားသော စကားလုံးမျိုးများကဲ့သို့ ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ခိုးယူခြင်း၏ အမှုကိစ္စ၌ အမျိုးသားကို အရှေ့မှ တင်ပြ၍ အမျိုးသမီးကို ဦးစွာ တင်ပြထားပေသည်။ ခိုးယူခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်၌ မိန့်တော်မူထားပေသည်။

اَلسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ

'ဇေနာ'၏ ပြစ်ဒဏ်၌ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ اَلزَّانِيَةُ وَالزَّانِيْ ယင်းသို့ အတည့်၊ ပြောင်းပြန် မိန့်ဆိုတော်မူခြင်း၏ အမြော်အမြင်တော်များကို အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသော ပညာရှင်ကြီးများသည် များစွာ ရေးသားထားကြလေသည်။ ထိုရေးသားချက်များအတွင်း၌ သာပို၍ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသော အချက်မှာ ခိုးယူခြင်း၌ အမျိုးသမီးနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အမျိုးသားတို့သည် သာပို၍ ပြင်းထန်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအမျိုးသားတို့ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အမျိုးသမီးတို့အား မချီးမြှင့်ထားသော ဝမ်းစာရှာဖွေခြင်း၏ အင်အားကို ချီးမြှင့်ထားပေသည်။ ထိုအမျိုးသားများအပေါ် ဝမ်းစာရှာဖွေခြင်း၏ ဤမျှခန့် စီးပွားတံခါးများ ဖွင့်ပေးထားသည့်ကြားကတည်းကပင် ခိုးယူခြင်း၏ သေးသိမ်သော ပြစ်မှုအတွင်း၌ နစ်မွန်းနေပေသည်။ ဤသည် ၎င်းတို့၏ ပြစ်မှုကို ပိုမိုတိုးပွားစေခြင်း ဖြစ်သည်။ 'ဇေနာ'အမှုကိစ္စ၌ အမျိုးသမီးများကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဗီဇအရ ရှက်ကြောက်မှုနှင့်အတူ ဤကဲ့သို့သော ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုကို ဖန်တီးပေးထားပေသည်။ ယင်းအချက်အားလုံး တည်ရှိနေသည့် ကြားကတည်းကပင် ထိုကဲ့သို့သော ရှက်ဖွယ်မှုကင်းမဲ့သော ကိစ္စရပ်၌ နစ်မွန်းဆင်းသက်ခြင်းသည် ၎င်းအမျိုးသမီးများအဖို့ အလွန်ပြင်းထန်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ခိုးယူခြင်း၏ အမှုကိစ္စ၌ အမျိုးသားကို ရှေ့တန်းတင်၍ 'ဇေနာ'ကိစ္စ၌ အမျိုးသမီးကို ရှေ့တန်းတင်ထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်၏ စကားလုံးများ၌ ခိုးယူခြင်း၏ တရားတော်ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်များကို တင်ပြပြီးသည့်နောက် ဝါကျနှစ်ရပ်အား မိန့်မြွက်ထားပေသည်။ ပထမဝါကျမှာ-

جَزَاۤءًۢ بِمَا كَسَبَا

'ဤသည် ထိုသူတို့နှစ်ဦး ပြုမူခဲ့ကြသော ပြုမူချက်၏ အပြစ်ဒဏ်လည်း ဖြစ်၏' ဟုဖြစ်ပြီး ဒုတိယဝါကျမှာ-

نَكَالًا مِّنَ اللّٰهِ

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ အခြားသူများ သတိသံဝေဂရစေရန် ဆုံးမချက်တစ်ရပ်လည်း ဖြစ်၏။

[၅ း ၃၈]

ထိုဒုတိယဝါကျအတွင်း၌ نَكَالً 'နကားလူးန်' ဟူသော စကားလုံးနှင့် مِنَ اللّٰهِ 'မိနလ်လားဟ်' ဟူသော စကားလုံး စုစုပေါင်း (၂) လုံးပါဝင်ပေသည်။ 'နကားလွန်း' ဟူသော စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ အာရဗီ အဘိဓါန်၌ 'ဤကဲ့သို့သော ပြစ်ဒဏ်မျိုးဖြစ်သည်။ အကြင်အပြစ်ဒဏ်ကို ကြည့်ရှု၍ အခြားသောသူများ သည်လည်း သင်ခန်းစာ သံဝေဂတရားများ ရရှိသွားပေသည်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် အတင့်ရဲမှုမှ တွန့်ဆုတ်သွားပေသည်။ ထို့ကြောင့် 'နကာလူးန်' အား ဘာသာပြန်ရာ၌ 'ကျွန်ုပ်တို့ အများသုံးဝေါဟာရတွင် သံဝေဂတရား ရရှိစေသော ပြစ်ဒဏ်ဟူ၍ ဘာသာပြန်ဆိုကြပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ပြစ်ဒဏ်ပေးရာ၌ လက်ဖြတ်ခြင်း၏ ပြင်းထန်သော ပြစ်ဒဏ်သည် သီးသန့်အမြော်အမြင်တော်အပေါ်၌ မူတည်နေကြောင်းဘက်သို့ ရည်ညွှန်း ဖော်ထုတ်ပေးသည်။ အကြောင်းမှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်အား ပြစ်ဒဏ်ခတ်လိုက်မည်ဆိုလျှင် အခြားကျန်ရှိသော သူများအားလုံးသည်လည်း တုန်လှုပ်သွားကာ ထိုမကောင်း၍ ဆိုးရွားသော ပြစ်မှုမှ ပိတ်ပင်တားဆီးမှုဖြစ်ရှိသွားပေမည်။ ဒုတိယစကားလုံးဖြစ်သော مِّنَ اللّٰهِ 'မိလ်လားဟိ' (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်တော်မှ) ဟူသော စကားလုံးကို ထည့်သွင်းမိန့်မြွက်တော်မူပြီး အရေးပါသော အကြောင်းအရာဘက်သို့ ရည်ညွှန်း ဖော်ထုတ်လိုက်လေသည်။ ခိုးမှု၌ အခြေအနေအကြောင်းတရား နှစ်ရပ်ရှိပေသည်။ ပထမအကြောင်းတစ်ရပ်မှာ ၎င်းသည် အခြားသောသူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ပစ္စည်းဥစ္စာကို မတရားသဖြင့် ရယူလိုက်ခြင်း၊ ယင်းသို့ မတရားသဖြင့် ရယူလိုက်ခြင်းကြောင့် ပစ္စည်းရှင်အပေါ် ညှဉ်းဆဲမှုပြုရာ ရောက်၏။ ဒုတိယအကြောင်းတရားမှာ ၎င်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ကို ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုလုပ်ရာ မည်၏။ ပထမအကြောင်းတရားကြောင့် ပြစ်ဒဏ်မှာ ညှဉ်းပန်းခြင်းခံရသောသူမှ ပြန်လည်ရယူရမည်ဖြစ်သော အခွင့်အရေးဖြစ်သည်။ ထိုအခွင့်အရေး၏ လိုလားချက်မှာ ပစ္စည်းရှင်သည် အကယ်၍ ခွင့်လွှတ်လိုက်သည်ဆိုလျှင်လည်း ခွင့်လွှတ်ခြင်း ခံရပေမည်။ ပမာဆိုရသော 'ကေစွားစ်' ၏ ဓမ္မသတ်များအားလုံး၌ ဤသို့ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ဒုတိယအကြောင်းတရားကြောင့် ဤပြစ်ဒဏ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အခွင့်အရေးကို ချိုးဖောက်လိုက်ခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုပြစ်ဒဏ်၏ လိုလားချက်မှာ ဥစ္စာရှင်ဖြစ်သော ခိုးယူခြင်းခံရသောသူသည် လွတ်ငြိမ်းချမ်းပေးလိုက်သည်ဆိုလျှင်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ပလပ်ခွင့်မပေးသရွေ့ ကာလပတ်လုံး ပလပ်ခွင့် ရရှိမည်မဟုတ်ပေ။ အကြင်အချက်ကို ရှရီအသ်တရားတော်၏ ဝေါဟာရ၌ 'ဟဒ်'၊ 'ဟုဒူးဒ်' ဟူ၍ ခေါ်ဆိုပေသည်။

مِنَ اللّٰهِ (မိနလ်လားဟ်) ဟူသော စကားလုံးမှ ထိုဒုတိယအကြောင်းတရားကို သတ်မှတ်၍ 'ဤပြစ်ဒဏ်သည် 'ဟဒ်' ဖြစ်ကြောင်း 'ကေစွားစ်' မဟုတ်ကြောင်း၊ ဆိုလိုသည်မှာ မင်းအစိုးရ၏ ပြစ်မှု၏

အသွင်ဟန်ဖြင့် ဤပြစ်ဒဏ်အား မသတ်မှတ်ထားသည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ပစ္စည်းရှင်က ပလပ်ခွင့်ပေးသည်ဆိုလျှင်လည်း ပြစ်ဒဏ်သည် မပပျောက်သွားကြောင်း’၏ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းမိန့်ဆိုထားပေသည်။

အာယသ်တော်၏ နောက်ဆုံးပိုင်း၌

وَاللّٰهُ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ

အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တန်ခိုးတော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်၊ ဉာဏ်တော် အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။ /၅ : ၃၈/

ဟူ၍ မိန့်မြွက်တော်မူ၏။

မျက်မှောက်ခေတ်၌ ဤပြစ်ဒဏ်သည် အလွန်ပြင်းထန်သည်ဟူ၍ ထင်ရှားကျော်ကြားလျက် ရှိနေသော သံသယ၏ အဖြေကို ပေးတော်မူလိုက်လေသည်။ ထို့ပြင် အချို့သောသူတို့သည် ယင်းကဲ့သို့ ပြောဆိုမှုကို ပြောဆိုရုံသာမက ‘ဤပြစ်ဒဏ်သည် ရိုင်းပျစွာသော ပြစ်ဒဏ်’ဟူ၍ပင် စော်ကားပြောဆိုကြပေသည်။ (ယင်းကဲ့သို့သော ပြောဆိုမှုမျိုးကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ရန် ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ဆုပန်ပါ၏။) ‘ထိုသို့ ပြင်းထန်စွာ ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တန်ခိုးတော်နှင့် ပြည့်စုံသော အချက်နှင့် အင်အားတောင့်တင်းခိုင်မာသော အချက်၏ အဆုံးရလဒ်ကြောင့်သာ မဟုတ်ပေ။ သို့သာမက ထိုအသျှင်မြတ်၏ ဉာဏ်အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အချက်အပေါ်၌လည်း မူတည်နေပေသည်။ အကြင်တရားတော်လာ ပြစ်ဒဏ်များကို မျက်မှောက်ခေတ်ရှိ ဥရောပဉာဏ်ကြီးရှင်များသည် ပြင်းထန်၍ ရိုင်းသော ပြစ်ဒဏ်ဟူ၍ ပြောဆိုနေကြပေသည်။ ထိုသို့ ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော အမြော်အမြင်၊ လိုအပ်ချက်နှင့် အကျိုးတရားများ၏ အကြောင်း ဤအာယသ်တော်များ၏ ရှင်းလင်းချက်၏ နောက်၌ တင်ပြမည် ဖြစ်သည်။

ဒုတိယအာယသ်တော်အတွင်း၌ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ–

فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهٖ وَاَصْلَحَ فَاِنَّ اللّٰهَ يَتُوْبُ عَلَيْهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ

တစ်ဖန် မည်သူမဆို မိမိပြစ်မှုကျူးလွန်ပြီးသည့်နောက် သတိသံဝေဂ နောင်တတရားရရှိကာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်၌ ဝန်ချတောင်းပန်ပြီး မိမိကိုယ်ကို မိမိ ပြုပြင်ခဲ့ပါမူ ဧကန်မလွဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူ့ဘက်သို့ ကရုဏာတော်နှင့် ပြန်လှည့်တော်မူမည်။ ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူသော အသျှင်၊ အလွန်တရာ သနားကြင်နာညာတာတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။ /၅ : ၃၉/

လုယက်ခြင်း၏ တရားတော်ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်ကို ဤအာယသ်တော်များ၏အလျင် အာယသ်တော်အချို့၌ တင်ပြခဲ့သည်။ ထိုအာယသ်တော်အတွင်း၌လည်း ပလပ်ခွင့်ပေးသည့်အကြောင်း ပါရှိထားပေသည်။ ခိုးယူခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်၏ နောက်၌လည်း လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးသည့်အကြောင်း ပါရှိထားပေသည်။

သို့ရာတွင် ယင်းနေရာနှစ်ခုစလုံး၌ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခြင်း၏အကြောင်း၌ သီးသန့်ကွဲပြားခြားနားမှုတစ်ရပ် ရှိပေသည်။ ထိုကွဲပြားချက်အပေါ် မူတည်၍ ပြစ်ဒဏ်နှစ်ရပ်စလုံး၏ ချမ်းသာပလပ်ခွင့်ပေးခြင်း၏ အလိုသဘောသည် ဓမ္မသတ်ပညာရှင်များထံ၌ ကွဲပြားလျက် ရှိနေပေသည်။ လုယက်ခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်၌မူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ချွင်းချက်အဖြစ် တင်ပြထားပေသည်။

اِلَّا الَّذِيْنَ تَابُوْا مِنْ قَبْلِ اَنْ تَقْدِرُوْا عَلَيْهِمْ

'သို့ရာတွင် အကြင်သူတို့သည် အသင်တို့ လက်ရဖမ်းဆီးမိခြင်း မရှိသေးမီ သတိသံဝေဂ နောင်တတရားရရှိကာ ဝန်ချတောင်းပန်ခဲ့ကြသည်ရှိသော်' [၅ : ၃၄]

ဟူသော အာယသ်တော်၏ တင်ပြချက်၏ ရလဒ်မှာ အာယသ်တော်အတွင်း၌ တင်ပြထားသော လုယက်ခြင်း၏ တရားတော်ရေးရာ ပြစ်ဒဏ်၌ 'လုယက်တိုက်ခိုက်သူများအား အာဏာပိုင်အစိုးရက ဖမ်းဆီးနိုင်စွမ်းရရှိကာ အဖမ်းမခံရမီအလျင် အကယ်၍ ၎င်းတို့သည် ဝန်ချတောင်းပန်ခဲ့သည်ရှိသော် ၎င်းတို့အား ဖော်ပြပါပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ရရှိမည့်အကြောင်း'၏ ပုံစံသည် ချွင်းချက်အဖြစ် ထားရှိထားပေသည်။ ခိုးယူခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်၏နောက် ပလပ်ခွင့်ပေးခြင်းခံရမည့်အကြောင်း၌ ဤလောကီရေးရာ၌ ခံစားရမည့် ပြစ်ဒဏ်အား ချွင်းချက်အဖြစ် မထားရှိထားပေ။ နောင်အာခေရသ်ကိုသာ ထောက်ရှု၍ ၎င်းသူ၏ 'သောင်ဗာဟ်'လက်ခံခြင်းခံရမည့်အကြောင်းကို တင်ပြထားလေသည်။ အကြင်အကြောင်းအရာ၏ဘက်သို့

فَاِنَّ اللّٰهَ يَتُوْبُ عَلَيْهِ

'ဧကန်မလွဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူ၏ဘက်သို့ ကရုဏာတော်နှင့် ပြန်လှည့်တော်မူမည်' [၅ : ၃၉]

ဟူသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ ရည်ညွှန်းချက်သည် တည်ရှိနေပေသည်။ အကြောင်းမှာ လက်ရှိစိုးမိုးအုပ်ချုပ်နေသော မင်းအာဏာပိုင်၊ တရားသူကြီးသည် ထို 'သောင်ဗာဟ်'ကြောင့် တရားတော်ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်ကို လွှတ်ပေးလိုက်မည်မဟုတ်ပေ။ သို့သာမက အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်း၏ ပြစ်မှုကို ခွင့်လွှတ်ကာ နောင်အာခေရသ်၏ ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်မြောက်မှုကို ပေးသနားတော်မူပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မသတ်ပညာရှင်များသည် ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် 'လုယက်သူသည် အကယ်၍ အဖမ်းမခံရမီလျင် 'သောင်ဗာဟ်' ပြုလုပ်ပါမူ လုယက်ခြင်း၏ တရားတော်ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်သည် ၎င်းအပေါ် သက်ရောက်မည် မဟုတ်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် သူခိုးသည် ခိုးယူပြီးနောက် အဖမ်းမခံရမီအလျင်ဖြစ်စေ၊ နောက်မှဖြစ်စေ ခိုးယူခြင်းမှ 'သောင်ဗာဟ်'ပြုပါမူ လောကီရေးရာ ခိုးယူခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်သည် ပလပ်ခြင်းခံရမည် မဟုတ်ကြောင်း၊ ခိုးယူမှု၏ ပြစ်မှုဒုစရိုက် ဂိုနာဟ်သည်လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကို ရရှိကာ နောင်အာခေရသ်၏ 'အဇားဗ်'ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်မြောက်မှုရရှိခြင်းသည် ထိုအထက်ဖော်ပြပါ အချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ရှိနေသည်မဟုတ်ကြောင်း'ဟူသော အချက်အပေါ်၌ တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားကြပေသည်။

အခြားအာယသ်တော်၌ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ط يُعَذِّبُ مَنْ يَّشَآءُ وَيَغْفِرُ
لِمَنْ يَّشَآءُ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ

ကောင်းကင်စစ် မိုးကောင်းကင်များနှင့် ပထဝီမြေကို စိုးမိုးအုပ်ချုပ်မှုအာဏာသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံပါး၌သာ ရှိသည်ကို အသင် မသိလေသလော။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိအလိုရှိတော်မူသောသူအား ပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူ၏။ ထိုနည်းတူစွာ မိမိအလိုရှိတော်မူသောသူအား အပြစ်မှ ချမ်းသာခွင့်ပေးသနားတော်မူ၏။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို စွမ်းဆောင်နိုင်သော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။ *[၅ : ၄၀]*

ဤအာယသ်တော်နှင့် လွန်ခဲ့သော အာယသ်တော်၏ ဆက်စပ်မှုမှာ ဤသို့တည်း။ လွန်လေပြီးသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ လုယက်၊ ခိုးယူခြင်း၏ တရားတော်ရေးဆိုင်ရာ ခြေ၊ လက် ဖြတ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် လက်ကိုသာ ဖြတ်တောက်ခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်သည် ပြင်းထန်လှစွာသော ပြစ်ဒဏ်များဖြစ်ပေသည်။ ပြင်ပသဏ္ဍာန်အားဖြင့် ရှုမြင်သုံးသပ်မည်ဆိုလျှင် ဤပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် လူ့ကျင့်ဝတ်၏ မွန်မြတ်မှုနှင့် အမွန်မြတ်ဆုံးသော အဖန်ဆင်းခံများဖြစ်ခြင်းနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေပေသည်။ ထိုဒွိဟသံသယအချက်အား ဝေးကွာစေရန်အတွက် ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ပထမ မိမိသည် စကြဝဠာခပ်သိမ်းကို အမှန်စင်စစ် စိုးပိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ဖြစ်ကြောင်းကို မိန့်တော်မူထားပေသည်။ တစ်ဖန် မိမိအနေဖြင့် အရာခပ်သိမ်းအပေါ် စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ဖြစ်ကြောင်းကို မိန့်တော်မူထားပေသည်။ ထိုအချက်များ၏ကြား၌ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ပြစ်ဒဏ် 'အဇာဗ်' ကို ပေးခြင်းသာမက လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူသော အသျှင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းသို့ ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းနှင့် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူခြင်း၏ မူတည်ချက်သည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ အမြော်အမြင်တော်ပေါ်၌ ရှိကြောင်း၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအသျှင်မြတ်သည် အရာရာကို စိုးပိုင်တော်မူသော အသျှင်နှင့် အရာရာကို စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်သကဲ့သို့ အရာရာကို မိမိ၏ အမြော်အမြင်နှင့် ပြုလုပ်တော်မူနိုင်သော အသျှင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူခြင်းနှင့် စိုးမိုးအုပ်ချုပ်ခြင်း၏ ကျယ်ပြန့်ဝန်းရံခြင်းမျိုးကို မည်သည့်လူ့စွမ်းအားမျှလည်း မတတ်စွမ်းနိုင်သကဲ့သို့ ထိုအသျှင်မြတ်၏ အမြော်အမြင်ဉာဏ်တော်များအပေါ် ပြည့်ဝစွာ လွှမ်းခြုံကျယ်ဝန်းနိုင်မှုကိုလည်း လူဦးနှောက်၊ ဉာဏ်ရည်တို့သည်လည်း လိုက်မမီနိုင်ပေ။ အခြေခံဥပဒေသ စည်းမျဉ်းများအား စဉ်းစားတွေးခေါ်နေသော သူများကို လိုအပ်သည့် အတိုင်းအတာခန့် အနည်းနှင့်အများမဆို သိရှိနေပေသည်။ အကြင်သိမြင်နိုင်ခြင်းကြောင့် ၄င်းတို့၏ နှလုံးသားသည် တည်ငြိမ်မှုရရှိသွားပေသည်။

အစ္စလာမ်သာသနာရေးဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဥရောပတိုက်သားများနှင့် ၎င်းတို့၏ ပညာရပ်များနှင့် ယဉ်ကျေးမှုများကို အထင်ကြီးကာ မှိုင်းဝင်နေသော သူများသည် ‘ဤပြစ်ဒဏ်များသည် လွန်စွာ ပြင်းထန်ပေသည်’ဟူ၍ ကျယ်ပြန့်စွာ စောဒကတက်နေကြပေသည်။ အချို့အမြင်ကျဉ်းမြောင်းသော သူတို့သည် ယင်းကဲ့သို့ ပြောဆိုရုံသာမက ‘ဤပြစ်ဒဏ်များသည် ရိုင်းစိုင်း၍ လူ့ကျင့်ဝတ်၊ လူဖြစ်ခြင်း၏ မွန်မြတ်ချက်ဖြင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသည်’ဟူ၍ ပြောဆိုကြပေသည်။

ထိုအချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပထမတင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သော ရှရီအသ်တရားတော်၏ အသုံးအနှုန်းဝေါဟာရ၌ ‘ဟပ်ဒ်’ဟူ၍ ခေါ်ဆိုသော ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်မှ ကိုယ်တိုင် သတ်မှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ် (၄) ရပ်ကို ရှေ့၌ ထားကြည့်ပါ။ လုယက်ခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်သည် ယာလက်နှင့် ဘယ်ခြေထောက်တို့ဖြစ်သည်။ ခိုးယူခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်သည် ညာဘက်လက်ကို လက်ကောက်ဝတ်အပေါ်ဘက်မှ ဖြတ်တောက်ရပေမည်။ ‘ဇေနာ’ပြုလုပ်ခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်သည် အချို့သောပုံစံများ၌ ကြိမ်ဒဏ်အချက် (၁၀၀) ရိုက်ရမည်ဖြစ်ပြီး အချို့သောပုံစံများ၌ ခဲပေါက်သတ်ဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ‘ဇေနာ’အမှုကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မတရားစွပ်စွဲသောသူအပေါ် ကြိမ်ဒဏ် (၈၀) ရိုက်ရပေမည်။

ပဉ္စမမြောက် ‘ဟပ်ဒ်’ပြစ်ဒဏ်မှာ အရက်သောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အကြင်ပြစ်ဒဏ်အား ဆွဟာဗာကြီးများ၏ တစ်ညီတစ်ညွတတည်းဖြင့် ကြိမ်ဒဏ်အချက် (၈၀) သတ်မှတ်ထားပေသည်။ ထိုပြစ်မှု (၅) ရပ်မှအပ ကျန်ရှိသော ပြစ်မှုများ၏ ပြစ်ဒဏ်ကို လက်ရှိ အာဏာပိုင်မင်းအစိုးရ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် ထားရှိထားပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပြစ်မှုတရားခံနှင့် ၎င်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ရှုမြင်သုံးသပ်၍ သင့်တော်လျောက်ပတ်သော အပြစ်ဒဏ်ကို ပေးနိုင်ပေသည်။ ထိုပုံပန်းသဏ္ဍာန်အတွင်း၌ ပြစ်ဒဏ်များ၏ အတိုင်းအတာနှင့် သတ်မှတ်ချက်၏ သီးသန့်စီမံမှုတစ်ရပ်ကို အသိပညာရှင်များနှင့် ဉာဏ်ကြီးရှင်တို့၏ အကြံပြုချက်ဖြင့် သတ်မှတ်ကာ တရားသူကြီးတို့ကို ယင်းအချက်အား ပြုမူရန် တိုက်တွန်းစေရမည့်ပုံစံလည်း ပါဝင်ပေသည်။ ပမာဆိုရသော် မျက်မှောက်ခေတ်၌ များသောအားဖြင့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကြောင်းခံဖြင့် ‘သအ်ဇီရီ’ဆိုင်ရာ တရားဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်နိုင်ပေသည်။

တရားသူကြီးမင်းသည် သတ်မှတ်ထားသော ‘ဟူးဒူးဒ်’ပြစ်ဒဏ်၏ အတွင်းပြစ်ဒဏ်အား ပေးနိုင်ပေသည်။ သို့သာမက ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် သို့မဟုတ် ‘အစ်ဂျ်မာအ်’ (ဆွဟာဗာကြီးများ တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ထားသော ဆုံးဖြတ်ချက်) ဖြင့် သတ်မှတ်ထားသော အထက်ဖော်ပြပါ ပြစ်ဒဏ် (၅) ရပ်ကို မည်သည့်ပုဂ္ဂိလ် တစ်ဦးတစ်ယောက်သော်လည်းကောင်း၊ မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်သော်လည်းကောင်း၊ ပြောင်းလွဲမှုပြုနိုင်ရန် အာဏာအခွင့်အရေး မရှိပေ။ သို့ရာတွင် အထက်ဖော်ပြပါကဲ့သို့ အထမြောက်သွားကြောင်းကို တွေ့မြင်ရပေသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းပြစ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်းသော အပြစ်ဒဏ် ပေးနိုင်လောက်သည့် စည်းကမ်းချက်များ မပြည့်ဝကာ တရားသူကြီးထံ၌ ပြစ်မှုအမှန်တကယ် အထမြောက်ခဲ့သည်ဆိုလျှင် ထိုပုံစံများ၌လည်း တရားရေးဆိုင်ရာ ‘ဟပ်ဒ်’ပြစ်ဒဏ်အား ပေး၍ မရဘဲ ‘သအ်ဇီရီး’ဆိုင်ရာ

ပြစ်ဒဏ်အား ပေးရပေမည်။ ထိုအထက‌ဖော်ပြပါ အချက်များနှင့်အတူ ဤတရားတော်ရေးရာ စည်းမျဉ်းသည်လည်း 'သံသယ၏ အကျိုးတရားသည် တရားခံအပေါ် သက်ရောက်တတ်ပေသည်' ဟူသော စည်းမျဉ်းကိုလည်း အားလုံးညီညွတ်စွာ လက်ခံထားပေသည်။ ပြစ်မှုအထမြောက်ရန်အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ပြစ်မှု၏ စည်းကမ်းချက်များထဲမှ အချက်တစ်ချက်၌ သံသယရှိသွားပါမူ တရားတော်ဆိုင်ရာ 'ဟဒ်ဒ်' ပြစ်ဒဏ်သည်လည်း ပပျောက်သွားပေသည်။ သို့ရာတွင် အမှန်တကယ် အမှုမြောက်ကြောင်း အထောက်အထားရရှိလျှင်မူ 'သအ်ဇီရီ' ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ် (အာဏာပိုင်အစိုးရမှ ပေးသော ပြစ်ဒဏ်) အား ပေးရပေမည်။

အထက်ဖော်ပြပါ တင်ပြချက်မှ 'ထိုပြစ်မှု (၅) ရပ်အတွင်း၌ တရားတော်ရေးဆိုင်ရာ 'ဟုဒူးဒ်' ပြစ်ဒဏ်များ အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်း၍မရဘဲ 'သအ်ဇီရီ' ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်များကို အာဏာပိုင်လူကြီးမင်းတို့မှ သင့်တော်သော ပြစ်ဒဏ်များပေးနိုင်ခြင်း၏ ပုံစံများ များစွာ ပေါ်ထွက်နေကြောင်း' ကို သိရှိရပေသည်။ 'သအ်ဇီရီ' ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်များကို တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုရသော် အစ္စလာမ်သာသနာတော်ဘက်မှ မသတ်မှတ်ထားပေ။ သို့သာမက ခေတ်တိုင်းနှင့် အသိုင်းအဝိုင်းနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တိုင်းနှင့် လျော်ညီစွာ တိုင်းပြည်နိုင်ငံများ၏ အများသုံး ဥပဒေသများနှင့် လျော်ညီစွာ ထိုဥပဒေများအတွင်း၌ အပြောင်းအလဲနှင့် လိုတိုးပိုလျှော့ကို ပြုလုပ်နိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းအချက်များအပေါ် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ တစ်စုံတစ်ရာ စောဒကတက်နိုင်စရာ အခွင့်အလမ်းမရှိတော့ပေ။ ယခု ကျန်ရှိနေသော အခြေတင် ဆွေးနွေးရန် ဆွေးနွေးချက်မှာ ပြစ်မှု (၅) ရပ်၏ ပြစ်ဒဏ်များအကြောင်းနှင့် ၎င်းတို့၏ သီးသန့်ပုံစံများအကြောင်းသာ ကျန်ရှိနေပေသည်။ ပမာအားဖြင့် ခိုးယူခြင်းအကြောင်းကိစ္စကို လေ့လာကြည့်ရှုကြပါစို့။ အစ္စလာမ်သာသနာတော်သည် လက်ဖြတ်ခြင်းအား ပြစ်ဒဏ်ကို မျက်မှောက်ခေတ် ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲနေသော သူခိုးတိုင်းအပေါ် လုံးဝဥဿုံအဖြစ် ပြစ်ဒဏ်မသတ်မှတ်ထားပေ။ သို့သာမက 'စရကားဟ်' (ခိုးယူခြင်း) အပေါ် သူခိုး၏ လက်အား ဖြတ်တောက်ရပေသည်။ ၎င်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သီးသန့်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက် အကျယ်ချဲ့အား အပေါ်၌ တင်ပြထားပြီးဖြစ်သည်။ 'တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ပစ္စည်းဥစ္စာကို လုံခြုံသောနေရာမှ လုံခြုံမှု ရရှိအောင် ပြုလုပ်ထားသော အရာဝတ္ထုပစ္စည်းများကို ချိုးဖျက်၍ မပိုင်သောနည်းပုံစံဖြင့် တိတ်တဆိတ်ပုံစံမျိုးဖြင့် ယူလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။' ထိုအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို ထောက်ရှု၍ မျက်မှောက်ခေတ်၌ ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲနေသော သူခိုးဖြစ်ခြင်းနှင့် ခိုးမှု၏ အပြစ်ဒဏ်သည် ထွက်သွားပေသည်။ ဥပမာ- လုံခြုံသော နေရာ၏ စည်းကမ်းချက်မှ အများပြည်သူနေရာဌာနများ ဖြစ်သော ဥပမာ- ဗလီဝတ်ပြုကျောင်း၊ 'အီးဒ်ဂါ' ကွင်းပြင်၊ ဥယျာဉ်ကျယ်၊ ပါတီအဖွဲ့အစည်း၏ နေရာများ၊ ဘူတာရုံ၊ နားနေဆောင်၊ ရထား၊ သင်္ဘောအစရှိသော အများပြည်သူများ ရှိနေသည့် နေရာများမှ ထားရှိထားသော ပစ္စည်းကို တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ခိုးယူခဲ့လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် သစ်ပင်များအပေါ် သီးလျက်ရှိနေသော အသီးများကို ခိုးယူလျက်ရှိလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ပျားရည်အား ခိုးယူခဲ့လျှင်သော်လည်းကောင်း ၎င်းအပေါ် ခိုးယူခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်အား ခတ်၍ မရပေ။ သို့သာမက အများတိုင်းပြည်များ၏ ဥပဒေကဲ့သို့ 'သအ်ဇီရီ' (မင်းအစိုးရဘက်မှ သင့်တော်စွာပေးသည့် ပြစ်ဒဏ်) ပြစ်ဒဏ်ကိုသာ ပေးရပေမည်။

ဤကဲ့သို့ပင် အသင်သည် မိမိဘက်မှ အိမ်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်ရန် ခွင့်ပေးထားသော အခိုင်းအစေဖြစ်စေ၊ အလုပ်သမားဖြစ်စေ၊ ပန်းရံသမားဖြစ်စေ၊ အခြားသော မိတ်ဆွေတစ်ဦးတစ်ယောက်ဖြစ်စေ၊ ထိုသူတို့သည် အကယ်၍ အသင်၏အိမ်မှ တစ်စုံတစ်ရာ ယူဆောင်သွားမှု အများသုံးဝေါဟာရ၊ ၎င်းတို့သည် သူခိုး ဖြစ်သည့်အလျောက် 'သအ်ဇီရီ' (မင်းအစိုးရ အာဏာပိုင်တရားသူကြီး၏ ဘက်မှ ပေးသော ပြစ်ဒဏ်အား ခံထိုက်သူ) ဖြစ်နေလင့်ကစား လက်ဖြတ်ခြင်း၏ သာသနာတော်ရေးဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်အား ၎င်းအားမချမှတ်နိုင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုသူတို့သည် အသင့်အိမ်အတွင်းသို့ အသင်၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်ဝင်ရောက်လေရာ ၎င်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လုံခြုံရေး၏ စည်းကမ်းချက်သည် ပြည့်ဝစွာ မတည်ရှိပေ။

ဤကဲ့သို့ပင် တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အခြားတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ အိတ်ကပ်အတွင်းမှ ခါးပိုက်နှိုက်လိုက်သည်။ သို့မဟုတ် လက်ထဲမှ လက်ဝတ်တန်ဆာ သို့မဟုတ် ငွေကြေးကို လုယူလိုက်သည်။ သို့မဟုတ် ဖြားယောင်းသွေးဆောင်ကာ တစ်စုံတစ်ရာကို ရယူလိုက်သည်။ သို့မဟုတ် အပ်နှံပစ္စည်းကို ရယူကာ ဖြားယောင်းသွေးဆောင်မှုကို ပြုခဲ့သည်။ ဤအထက်ဖော်ပြပါ အချက်များအားလုံးသည် 'ဟရာမ်'နှင့် မပိုင်သော အချက်များအားလုံး၏ ပြစ်ဒဏ်သည် အာဏာပိုင်မင်းအစိုးရ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် မူတည်လျက်ရှိနေသော 'သအ်ဇီရီ'ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်များ ဖြစ်ပေသည်။ သာသနာတော်ရေးရာအရ ခိုးယူခြင်း အထမြောက်ခြင်း၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်အတွင်း၌ မပါဝင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ၎င်း၏ လက်ကို ဖြတ်တောက်၍ မရပေ။

ဤကဲ့သို့ပင် ကဖန်ပိတ်ခိုးသောသူ၏ လက်ကိုလည်း ဖြတ်တောက်၍ မရပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပထမအကြောင်းမှာ ပစ္စည်းသည် လုံခြုံသော နေရာ၌မရှိပေ။ ဒုတိယအကြောင်းမှာ ထိုကဖန်ပိတ်ကို သေဆုံးသူသည် မပိုင်ဆိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ခိုးယူခြင်း၏ ပြစ်မှု ဒုစရိုက်သည် လွန်စွာပြင်းထန်ပေသည်။ အာဏာပိုင်တရားသူကြီးမင်း အစိုးရဘက်မှ သင့်တော်သော 'သအ်ဇီရီ' ပြစ်ဒဏ်အား ပေးနိုင်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ပင် အကယ်၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အမွေအရ ဖက်စပ်ပိုင်ဆိုင်နေသည်ဖြစ်စေ၊ စီးပွားဖက်အရ ပစ္စည်းကို ဖက်စပ်ပိုင်ဆိုင်နေသည်ဖြစ်စေ ယင်းဖက်စပ်ပိုင်ဆိုင်မှုရှိသော ပစ္စည်းထဲမှ ခိုးယူထားသည်ဆိုလျှင် ထိုပုံစံ၌ ခိုးယူသူသည်လည်း တစ်နည်းတစ်လမ်းအရ ဝေစုဝေပုံ အချို့ရှယ်ယာ ပါဝင်နေခြင်းကြောင့် ပိုင်ဆိုင်မှုသံသယရှိနေသည့်အတွက်ကြောင့် တရားတော်ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်သည် ချမ်းသာခွင့်ရရှိကာ 'သအ်ဇီရီ' (အာဏာပိုင်မင်းအစိုးရ၏ဘက်မှ ပေးသော သင့်တော်သည့် ပြစ်ဒဏ်) ကို ခံစားရပေမည်။

ဤအထက်ဖော်ပြပါ စည်းကမ်းချက်များသည်မူ ပြစ်မှုအထမြောက် ပြီးမြောက်ခြင်းအောက်၌ တည်ရှိနေသော စည်းကမ်းချက်များ ဖြစ်သည်။ အကြင်စည်းကမ်းချက်များ၏ အတိုချုပ်မှုကြမ်းကို အသင်သည် တွေ့မြင်ခဲ့သည်။ ယခု ဒုတိယအချက်မှာ 'အတည်ပြုမှုကို အဆုံးသတ်စေသော'အချက်ပင် ဖြစ်သည်။ 'ဟုဒူးဒ်'ပြစ်ဒဏ်များကို အတည်ပြုသတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းရာ၌ အစ္စလာမ်သာသနာသည် သက်သေပေးခြင်း၏ နည်းလမ်းကိုလည်း အခြားသော အမှုကိစ္စများထက် တစ်မူထူး၍ အလွန်သတိဝီရိယ ဆင်ခြင်စွာဖြင့် ထားရှိထားပေသည်။ 'ဇေနာ' ၏ပြစ်ဒဏ်၌ သက်သေနှစ်ဦး၏အစား လေးဦးကို စည်းကမ်းချက်အဖြစ် သတ်မှတ်

ထားပေသည်။ ယင်းလေးဦးစလုံးသည်လည်း သံသယရှိသော စကားလုံးများကို အသုံးပြုရဘဲ မျက်မြင်တွေ့မြင်ခြင်း၏ သက်သေပုံစံမျိုး ဖြစ်ရပေမည်။ ခိုးယူခြင်း၊ အစရှိသော အမှုကိစ္စများ၌ သက်သေနှစ်ဦးသည် လုံလောက်နေလင့်ကစား သို့ရာတွင် သက်သေနှစ်ဦးအဖို့ အခြားသော သက်သေများ၏ စည်းကမ်းချက်များထက် သာပို၍ စည်းကမ်းချက်များကို သတ်မှတ်ထားပေသည်။ ဥပမာ- အခြားသော အမှုကိစ္စများအတွင်း၌ လိုအပ်သည့် အချိန်အခါမျိုးတွင် တရားသူကြီးသည် ‘ဖာစစ်က်’ (သူယုတ်မာ) အား ‘၎င်းသည် လုပ်ရပ်အပြုအမူ ဆိုးရွားနေ လင့်ကစား မုသားမပြောဆိုနိုင်ပေ’ဟူ၍ ယုံကြည်စိတ်ချရပါမူ ၎င်း၏ သက်သေထွက်ဆိုချက်ကို အတည်ပြု လက်ခံ နိုင်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ဟဒ္ဒူးဒ်ပြစ်ဒဏ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ‘ဖာစစ်က်’ ၏ သက်သေပေးခြင်းကို လက်ခံပိုင်ခွင့် မရှိပေ။ ထို့ပြင် အခြားသော အပေးအယူကဏ္ဍများနှင့်ပတ်သက်၍ အချိန်ကာလ ကြာမြင့်သွားပြီးမှ သက်သေလာ၍ ပေးလျှင်လည်း လက်ခံရန် အခွင့်ပေးထားသော်လည်း ‘ကိုဟဒ္ဒူးဒ်’ နှင့်ပတ်သက်သော ကိစ္စရပ်၌ သက်သေကို ချက်ချင်းမထွက်ဆိုဘဲ တစ်လ (သို့ မဟုတ်) ထို့ထက်သာပို၍ ကြာညောင်းပြီးသည့်နောက်မှ သက်သေပေးလျှင်မူ လက်ခံထိုက်ဖွယ် မရှိတော့ပေ။

ခိုးယူခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်အား အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းချက်၏ အကျဉ်းချုပ်မှုကြမ်းအချက်များအား ယခု တင်ပြခဲ့သည်။ ဤအထက်ဖော်ပြပါ အချက်များအားလုံးကို ဟန်နဖီမွေ့သတ်၏ အလွန်ထောက်ခံအတည်ပြုခြင်း ခံထားရသော ‘ဗဒါအိအွစ္စ်ဇွနအေအ်’ ကျမ်းမှ ကောက်နှုတ်တင်ပြထားပေသည်။

အထက်တင်ပြပါ စည်းကမ်းချက်များအားလုံး၏ ရလဒ်မှာ သာသနာရေးဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်သည် တရားတော်မှ အတည်ပြု သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေသများနှင့် လျော်ညီစွာ ပြစ်မှုလည်း အပြည့်အဝ အထမြောက်၍ သံသယဖြစ်စေသော ရှုထောင့်တစ်စုံတစ်ရာမျှ မပါဝင်ဘဲ သက်သေထွက်ဆိုချက်များသည် ပြည့်ဝမှသာ သာသနာရေးရာဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်အား ချမှတ်နိုင်ခြင်း၏ ပုံစံသည် တည်ရှိပေသည်။ အထက်ပါ ရှင်းလင်းချက်များမှ အစ္စလာမ်သာသနာသည် အမြော်အမြင်များ လိုလားတောင့်တချက်အရ ပြင်းထန်စွာ ပြစ်ဒဏ်ကို အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းထားသော နေရာများ၌ပင် သာသနာရေးရာဆိုင်ရာ အမိန့်ကို ထုတ်ပြန်ရာ၌လည်း အဆုံးစွန်ထိတိုင် သတိဝီရိယ ရှောင်ကြဉ်မှုကိုလည်း ထောက်ထားချက်များကိုလည်း ထည့်သွင်းထားကြောင်း သိရှိရပေသည်။ ဟုဒူးဒ်ပြစ်ဒဏ်များ၏ သက်သေပေးခြင်း၏ ဥပဒေသများနှင့် ကွဲပြားမှုများ ဖြစ်လျက်ရှိရာ အဆုံးစွန်သော ရှောင်ကြဉ်မှုတရားအပေါ် မူတည်လျက်ရှိနေပေသည်။ ထိုသက်သေပေးချက်များအတွင်း၌ အနည်းငယ်မျှသာ လျော့နည်း၊ လစ်ဟင်းမှုဖြစ်ရှိနေလျှင် တရားတော်ဆိုင်ရာ ‘ဟပ်ဒ်’ပြစ်ဒဏ်သည် ‘သအ်ဇီရီ’ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်အသွင်သို့ ပြောင်းသွားပေသည်။ ဤကဲ့သို့ပင် ပြစ်မှုကို အတည်ပြု အထမြောက်စေသော ကဏ္ဍရပ်၌လည်း လျော့နည်းမှုတစ်စုံတစ်ရာ ပေါ်ပေါက်လာသည်ဆိုလျှင် တရားတော်ဆိုင်ရာ ‘ဟပ်ဒ်’ပြစ်ဒဏ်သည် ချမ်းသာပလပ်ခွင့် ရရှိ၍ ‘သအ်ဇီရီ’ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်သာလျှင် ကျန်ရှိနေပေသည်။ အကြင်အချက်များ၏ လက်တွေ့မီးမောင်းထိုးပြချက်မှာ တရားတော်ဆိုင်ရာ ‘ဟုဒူးဒ်’ပြစ်ဒဏ်များ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ရခြင်း၏ အခြေအနေသည် ရှားပါးစွာ တစ်ခါတစ်ရံမှသာ ဖြစ်ပေါ်တတ်ပေသည်။ များသောအားဖြင့် အခြေအနေများနှင့် စပ်လျဉ်းလာလျှင်မူ ‘ဟူဒူးဒ်’ပြစ်မှုများ၏ ပြစ်ဒဏ်များ၌လည်း ‘သအ်ဇီရီ’၊

မင်းအာဏာပိုင်အစိုးရဘက်မှ သင့်တော်သော ပြစ်ဒဏ်များ ပြစ်ဒဏ်ကိုသာလျှင် ပေးခြင်း ခံနေကြရပေသည်။ သို့ရာတွင် အကြင်အခါဝယ် အချို့သော နေရာများ၌ ပြစ်မှုအထမြောက်ခြင်းနှင့် သက်သေပေးခြင်းဆိုင်ရာ အတည်ပြုမှုများ ပြီးပြည့်စုံကာ (ယင်းအချက်နှစ်ချက်) စုစည်းပြည့်စုံသွားလျှင် (ယင်းဖြစ်ရပ်သည်လည်း ၁၀၀ လျှင် ဖြစ်ရပ် (၁) ရပ်သာ ဖြစ်ချေသည်။) ပြစ်ဒဏ်ကို အလွန်ပြင်းထန်၊ သင်ခန်းစာရဖွယ်ကောင်း အောင် ပေးကြပေသည်။ အကြင်ပြစ်ဒဏ်၏ ကြောက်ရွံ့မှုသည် လူသားတို့၏ စိတ်နှလုံးသားနှင့် ဦးနှောက် အသိဉာဏ်ပေါ်ဝယ် လွှမ်းမိုးသွားလေသည်။ ထိုပြစ်မှု၏ အနီးသို့ ကပ်ရန်ပင်လည်း ကိုယ်ခန္ဓာသည် ကြောက်ရွံ့ တုန်လှုပ်၍နေပေသည်။ အကြင်ပြစ်ဒဏ်သည် အမြဲတမ်းအတွက် ပြစ်မှုများကို တားဆီးပိတ်ပင်၍ အများ ပြည်သူများ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးတရား ရရှိရန် အကြောင်းခံဖြစ်ပေသည်။ အထက်ဖော်ပြပါ အချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်စွာရှိသော ပြစ်ဒဏ်များသည် 'သအ်ဇီရီ' (မင်းအာဏာပိုင်အစိုးရ၏ဘက်မှ ပေးသော ပြစ်ဒဏ်) များဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်များဖြစ်သည်။ ထိုပြစ်မှုများသည် လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ၏ထံ၌ ဆော့ကစားစရာတစ်ခု ပင်ဖြစ်သည်။ အကြင်ပြစ်မှုကို ၎င်းတို့သည် အလွန်ပျော်ရွှင်စွာဖြင့် ဆော့ကစားလေ့ ရှိကြပေသည်။ အချုပ် ထောင်အတွင်း၌ ထိုင်လျက်ပင် နောက်ကာလ၌ ထိုပြစ်မှုကို လှပစွာဖြင့် ကျူးလွန်ရန် စီမံကိန်းကို ရေးဆွဲ လျက်ရှိနေပေသည်။ တရားတော်ဆိုင်ရာ ပညတ်ချက်များကို ထုတ်ပြန်ကျင့်သုံးသော တိုင်းပြည်နိုင်ငံများ၏ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို လေ့လာစမ်းစစ်မှု ဖြစ်မြစ်သဘောတရားရှေ့မှောက်သို့ ရောက်ရှိလာပေမည်။ အကြောင်း မှာ ထိုတိုင်းပြည်နိုင်ငံများ၌ အသင်သည် များစွာသော သူများကို လက်ပြတ်များအဖြစ် တွေ့မြင်ရမည် မဟုတ်ဘဲ နှစ်ပေါင်းများစွာထိတိုင် ခဲပေါက်သတ်ခြင်းခံရသည့် ဖြစ်အင်ကိုလည်း တွေ့မြင်ရမည်ဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် ထိုတရားတော်ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်များ၏ ကျော်ကြားမှုသည် ယင်းအရပ်ဒေသများ၌ နှလုံးသားများ အပေါ်တွင် ခိုးယူ၊ လုယက်မှုနှင့် အရှက်ကင်းမဲ့သော ကိစ္စရပ်များ၏ အရိပ်အယောင်မျှပင် မတွေ့မမြင်ရပေ။ ဆော်ဒီအရဗ်နိုင်ငံများ၏ အခြေအနေများအား အများမွတ်စ္စလင်မ်တို့သည် တိုက်ရိုက်သိရှိကြလေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် 'ဟဂ်ျ'နှင့် 'အွမ်ရာဟ်'ရာသီကာလများ၌ တိုင်းပြည်အသီးသီးမှ လူတန်းစား ပေါင်းစုံတို့သည် ထိုအာရဗ်ဒေသသို့ လာရောက်ကြပေသည်။ နေ့အချိန်၌ (၅) ကြိမ် လူတိုင်းသည် သိန်းပေါင်း များစွာသော ပစ္စည်းဥစ္စာများရှိသည့် ဆိုင်များကို ဖွင့်ထားကြကာ ဆိုင်ပိုင်ရှင်သည် ဆိုင်ကို မပိတ်ဘဲ နမာဇ်အချိန်၌ 'ကအ်ဗာဟ်'ကျောင်းတော်သို့ သွားရောက်လျက်ရှိနေသည်ကို တွေ့မြင်နေရပေသည်။ လွန်စွာ တည်ငြိမ်စွာဖြင့် နမာဇ်ဝတ်ပြုပြီးနောက် ပြန်လာပေသည်။ ၎င်း၏ဆိုင်မှ တစ်စုံတစ်ရာ ပျောက်ဆုံးသွား သည်ဟူသော ဒွိဟစိတ်သည် မည်သည့်အခါ ၎င်းတို့၏ နှလုံးသားအတွင်း၌ မပေါ်ပေါက်ခဲ့ပေ။ တစ်ဖန် ဤသို့သော အချက်သည် တစ်ရက်တည်း၏ အမှုကိစ္စမဟုတ်ဘဲ သက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံး ထိုကဲ့သို့ပင် ဖြတ်သန်းနေရပေသည်။ ကမ္ဘာလောက၌ရှိသော ယဉ်ကျေးမှုထွန်းကားနေသည်ဟူ၍ ပြောဆိုနေသော တိုင်းပြည်နိုင်ငံများ၌ ဤကဲ့သို့ ပြုလုပ်၍ လေ့လာကြည့်မည်ဆိုပါက တစ်နေ့အတွင်း၌မှာပင် ရာပေါင်းများစွာ သော သူခိုးများနှင့် ဓါးပြများ ပေါ်ထွက်လာပေလိမ့်မည်။ လူယဉ်ကျေးမှုနှင့် အခွင့်အရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကြွေးကြော်မှုသည် အံ့ဖွယ်ကောင်းလှပေသည်။ အကြောင်းမှာ ပြစ်မှုများသည် လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများအား

သနားညှာတာသော်လည်း စကြဝဠာအတွင်း၌ရှိသော များစွာသောသူများကိုမူ ကရုဏာမထားပေ။ အကြင်ကဲ့သို့ လူတန်းစားများ၏ သက်တမ်းကို ယင်းသို့ ပြစ်မှုဒုစရိုက်ပြုကြသော လူကုံတန်တို့သည် ခြောက်သွေ့စွာဖြင့် ထားရှိထားပေသည်။ အမှန်စင်စစ် တရားခံတစ်ဦးအပေါ် သနားကရုဏာထားခြင်းသည် လူသားထုတစ်ရပ်လုံးအပေါ် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းပင် ထပ်တူထပ်မျှဖြစ်၍ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဖြိုဖျက်ခြင်း၏ အကြီးမားဆုံးသော အကြောင်းခံတစ်ရပ် ဖြစ်ပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့်သာလျှင် စကြဝဠာ ခပ်သိမ်းကို မွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် ကောင်းသူ၊ မကောင်းသူ၊ သူတော်စင်၊ ကာဖိရ် အစရှိသော သူများအားလုံးကို စားနပ်ရိက္ခာ ချီးမြှင့်ပေးသနားထားတော်မူပေသည်။ မြွေများ၊ ကင်းများ၊ ကျားများနှင့် သိုး၊ ဆိတ်များကိုလည်း စားနပ်ရိက္ခာ ချီးမြှင့်ပေးသနားထားတော်မူပေသည်။ အကြင်အသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်သည် အရာအားလုံးအပေါ် လွှမ်းခြုံလျက်ရှိနေပေသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် တရားတော်ရေးဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်များ၏ ပညတ်ချက်များကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အတွင်း၌ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ချိန်ဝယ် တစ်ပြိုင်နက်တည်း ဤသည့်အချက်ကိုပါ မိန့်မြွက်ထားတော်မူပေသည်။

وَلَا تَاْخُذْكُمْ بِهِمَا رَاْفَةٌ فِىْ دِيْنِ اللّٰهِ

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ 'ဟူဒူးဒ်'အပြစ်ဒဏ်များကို ထုတ်ပြန်ချမှတ်၍ အကောင်အထည်ဖော်ရာ၌ ထိုတရားခံများအား လုံးဝကရုဏာတရားထားရန် မသင့်ပေ။

ဒုတိယတစ်ဖက်၌ 'ကေစွားစ်'ကို လူ့လောက၏ အသက်ဇီဝိန်ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားတော်မူပေသည်။

وَلَكُمْ فِى الْقِصَاصِ حَيٰوةٌ يّٰاُولِى الْاَلْبَابِ

အစ္စလာမ်သာသနာတော်ဘက်မှ သတ်မှတ်ထားသော 'ဟူဒူးဒ်'ပြစ်ဒဏ်များအား ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုလုပ်သော သူတို့သည် ပြစ်မှုဒုစရိုက်များ ပပျောက်သွားရန် မလိုလားသောသူများအလား ဖြစ်နေပေသည်။ သို့တည်းမဟုတ် ကရုဏာတရားထားခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အစ္စလာမ်သာသနာထက် မည်သည့်သာသနာက သင်ကြားပေးထားပေသနည်း။ အကြင်သာသနာစစ်မြေပြင်၌လည်း မိမိတို့အား သတ်ဖြတ်လျက် ရှိနေသော ရန်သူများ၏ အခွင့်အရေးကိုပင် သိရှိပေသည်။ 'အမျိုးသမီးများ၊ ကလေးသူငယ်များ၊ အဘိုးအိုများ၊ အသင်တို့အား တိုက်ခိုက်မှု မပြုသော အခြားသော ဘာသာ၏ အာလင်မ်ပညာရှင်များသည် မိမိတို့ဘာသာဘာဝအရ တရားအားထုတ်နေသည်ဆိုလျှင် လက်ကို ရုပ်ထားပါ'ဟူ၍ ပညတ်ချက်လာရှိထားပေသည်။

အံ့ဩဖွယ်ရာအကောင်းဆုံးသော အချက်မှာ ထိုအစ္စလာမ်သာသနာတော်မှ သတ်မှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဓောဒကတက်နေသော သူများသည် ထိုကဲ့သို့သော လူတန်းစားများ၏ နှုတ်လျှာအတွင်းမှ ထွက်လာသော စကားရပ်များပင် ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်သူတို့၏ လက်များအတွင်းဝယ် ယခုအချိန်ထိတိုင် 'ဟီရိုရှီးမား'၏ သိန်းပေါင်းများစွာသော အပြစ်မဲ့သော လူသားများ၏ သွေးဖြင့် နီမြန်းနေပေသည်။ အကြင်သူတို့၏ နှလုံးသားများအတွင်း၌ ထင်ရသည်မှာ မည်သည့်အခါမျှ ၎င်းတို့သည် သတ်ဖြတ်ယှဉ်ပြိုင်

မှုကို အာရုံအတွင်းသို့တိုင် မရောက်ရှိသည်ဟူ၍။ ယင်းသို့ သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရသောသူများအတွင်း၌ အမျိုးသမီးများ၊ ကလေးငယ်များ၊ အဘိုးအိုများအားလုံး ပါဝင်ပေသည်။ အကြင်သူတို့၏ ဒေါသမီးသည် ဟီရိုရှီးမား၏ ရင်နင့်ဖွယ်အဖြစ်အပျက်ကြောင့်လည်း အေးချမ်းမှု မရရှိသည့်အပြင် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော ဗုံးများကို ပြုလုပ်စမ်းသပ်ရာ၌ နစ်မွန်းနေပေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ထို့ထက်အပြင် အခြားမည်သည့်အရာကို တင်ပြရပေမည်နည်း။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ မျက်လုံးများမှ ကိုယ့်ကိုကိုယ် အထင်ကြီးခြင်း၏ အတားအဆီးကို ဖယ်ရှား၍ ကမ္ဘာလောက၌ ငြိမ်းချမ်းရေးတရား တည်တံ့နေစေရန် မှန်ကန်သော အစ္စလာမ်သာသနာ၏ လမ်းစဉ်ဘက်သို့ လမ်းမှန်ပြသရန်ဖြစ်သည်။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

يَاَيُّهَا الرَّسُوْلُ لَا
يَحْزُنْكَ الَّذِيْنَ يُسَارِعُوْنَ فِى الْكُفْرِ مِنَ الَّذِيْنَ قَالُوْٓا
اٰمَنَّا بِاَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوْبُهُمْ ۛ وَمِنَ الَّذِيْنَ
هَادُوْا ۛ سَمّٰعُوْنَ لِلْكَذِبِ سَمّٰعُوْنَ لِقَوْمٍ اٰخَرِيْنَ لَمْ
يَاْتُوْكَ ۗ يُحَرِّفُوْنَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهٖ ۚ يَقُوْلُوْنَ
اِنْ اُوْتِيْتُمْ هٰذَا فَخُذُوْهُ وَاِنْ لَّمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوْا ۗ
وَمَنْ يُّرِدِ اللّٰهُ فِتْنَتَهٗ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهٗ مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا ۗ
اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ لَمْ يُرِدِ اللّٰهُ اَنْ يُّطَهِّرَ قُلُوْبَهُمْ ۗ لَهُمْ
فِى الدُّنْيَا خِزْيٌ ۖ وَّلَهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ٤١

၅ : ၄၁ ။ ။ အို, ရစူလ်တမန်တော်၊ ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်မှု၌ အပြေးအလွှား ကျဆင်းလျက်ရှိသော အကြင်သူတို့သည် အသင့်အား (၎င်းတို့ကြောင့် စိတ်ဒုက္ခရောက်၍) စိတ်နှလုံးမချမ်းမမြေ့ မဖြစ်စေရ။ ထိုသူတို့သည် ၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးများက အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းမရှိဘဲ မိမိတို့၏ နှုတ်များဖြင့်သာ 'ကျွန်ုပ်တို့သည် သက်ဝင်ယုံကြည်ကြပါပြီ' ဟူ၍ ပြောဆိုသူတို့အနက်မှပင် ဖြစ်စေ၊ ယဟူဒီများအနက်မှပင် ဖြစ်စေ၊ ထိုထိုသော သူတို့သည် မုသားကို အလွန်တရာ ကြားနာသူများ၊ အသင့်ထံ မလာကြသော သူတို့အဖို့ (အသင့်ထံလာရောက်၍) နားစွင့်သူများ ဖြစ်ကြကုန်သည်။ ၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အာယသ်တော်များကို ထိုအာယသ်တော်များ၏ မူရင်းနေရာများမှ ရွှေ့ပြောင်းလေ့ရှိကြသည့်အပြင် (မိမိတို့အုပ်စုဝင်များအား) 'အသင်တို့သည် (နဗီတမန်တော်မိုဟမ္မဒ်ထံမှ) ဤ (ရွှေ့ပြောင်းထားသည့်) အတိုင်း အမိန့်ရရှိကြပါမူ နာယူလက်ခံ

ကြလေကုန်။ သို့ရာတွင် ထို (ရွှေပြောင်းထားသည့်) အတိုင်း မရရှိကြလျှင် ဖယ်ရှောင်ကြလေကုန်' ဟူ၍လည်း ပြောဆိုလေ့ရှိကြကုန်သည်။ အမှန်စင်စစ် မည်သူ့ကိုမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လမ်းလွဲစေတော်မူပါလျှင် အသင်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ဆန့်ကျင်၍ ထိုသူအား မည်သည့်အကျိုးကိုမျှ ပြုစွမ်းနိုင်ခြင်း အလျဉ်းမရှိပေ။ ဤသူတို့သည် အကြင်သူများသာ ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးများကို သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စေရန် ရည်စူးတော်မူခဲ့သည်မဟုတ်ပေ။ ၎င်းတို့၌ ကြီးလေးလှသော ပြစ်ဒဏ်သည် ရှိနေပေလိမ့်မည်။

سَمَّٰعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَّٰلُونَ لِلسُّحْتِ ۚ فَإِن جَآءُوكَ فَٱحْكُم
بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ ۖ وَإِن تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَن يَضُرُّوكَ
شَيْـًٔا ۖ وَإِنْ حَكَمْتَ فَٱحْكُم بَيْنَهُم بِٱلْقِسْطِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ
ٱلْمُقْسِطِينَ ﴿٤٢﴾

၅ : ၄၂ ။ ။ ယင်း (ယဟူဒီ) တို့သည် မဟုတ်မမှန် မုသားကို အလွန်တရာမျှပင် နားယူလက်ခံသောသူများ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က) 'ဟရာမ်' (ဟူ၍ တားမြစ်ထားတော်မူသော တံစိုးလက်ဆောင် အစရှိသည်တို့) ကို အလွန်တရာမျှ စားသုံးသူများလည်း ဖြစ်ကြကုန်သည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အကယ်၍ ထိုသူတို့သည် အသင်ထံသို့ (မိမိတို့၏ အမှုအခင်းများကို စီရင်ဆုံးဖြတ်ပေးရန်အလို့ငှာ) လာရောက်ကြပါမူ အသင်သည် ၎င်းတို့၏ စပ်ကြား၌ (တရားစစ်ဆေးစီရင်လိုက) ၎င်းတို့ဘက်မှ မျက်နှာလွှဲဖယ်နေပါလေ။ အကယ်၍ အသင်သည် ၎င်းတို့ဘက်မှ မျက်နှာလွှဲဖယ်ပါမူ ၎င်းတို့သည် အသင့်အား လုံးဝ အကျိုးယုတ်နစ်နာစေနိုင်ကြမည် မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ အသင်သည် တရားစစ်ဆေးစီရင်သည်ရှိသော် ၎င်းတို့၏စပ်ကြား၌ တရားမျှတစွာ စီရင်ဆုံးဖြတ်ပါလေ။ အကြောင်းမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တရားမျှတသော သူတို့အား ချစ်ကြည်မြတ်နိုးတော်မူခြင်းကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။

وَكَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ وَعِندَهُمُ ٱلتَّوْرَىٰةُ فِيهَا
حُكْمُ ٱللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ ۚ وَمَآ أُو۟لَٰٓئِكَ
بِٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾

၅ : ၄၃ ။ ။ သို့ရာတွင် ထိုသူတို့သည် အသင့်အား မည်ကဲ့သို့ ခုံသမာဓိတင်မြှောက်ကြပါသနည်း။ အမှန်စင်စစ် ၎င်းတို့ထံ၌ 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းလည်း ရှိ၏။ ယင်း 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ပညတ်တော်လည်း ပါရှိ၏။ တစ်ဖန် ထို (ကဲ့သို့ အသင့်အား ခုံသမာဓိ တင်မြှောက်ပြီး) နောက် ယင်းသူတို့သည် (အသင်၏ တရားစစ်ဆေးစီရင်ချက်မှ) မျက်နှာလွှဲဖယ်သွားကြပြန်၏။ အမှန်စင်စစ် ၎င်းတို့သည် မုအ်မင်န်ကြည်ဖြူစွာ ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိသူများ အလျဉ်းမဟုတ်ကြချေ။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အို့၊ ရစူလ်တမန်တော်၊ ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်မှု (ဖြစ်စေသော အချက်များ) ၌ အပြေးအလွှား ကျဆင်းလျက်ရှိနေသော အကြင်သူတို့သည် (ဟန်ဆောင်မှုကင်းမဲ့၍ လိုလားတပ်မက်စွာဖြင့် ထိုအချက်များကို ပြုလုပ်လျက် ရှိနေပေသည်။) အသင့်အား (၎င်းတို့ကြောင့် စိတ်ဒုက္ခရောက်၍) စိတ်နှလုံးမချမ်းမမြေ့ မဖြစ်စေရ။ (အသင်သည် ၎င်းတို့ပြုမူသော ကုဖ္ဖရ်ဖြစ်စေသော အချက်များကြောင့် ဝမ်းနည်းပူဆွေးမှု မဖြစ်လေနှင့်။) ထိုသူတို့သည် ၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးများက အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းမရှိဘဲ မိမိတို့၏ နှုတ်များဖြင့်သာ (လိမ်လည်မှုသား ပုံစံမျိုးဖြင့်) 'ကျွန်ုပ်တို့သည် သက်ဝင်ယုံကြည်ကြပါပြီ' ဟူ၍ ပြောဆိုသူ တို့အနက်မှပင် ဖြစ်စေ၊ ယဟူဒီများအနက်မှပင် ဖြစ်စေ (မုနာဖစ်က်များ ဖြစ်ကြပေသည်။ အကြင်သူတို့ သည် အဖြစ်အပျက်တစ်ခု၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ အခစားတော်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ဘူးလေသည်။) ထိုထို သော သူတို့သည် (ယင်းလူတန်းစားနှစ်ရပ်စလုံးသည် အစကတည်းက သာသနာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကပြောင်းပြန် ပြောဆိုသော အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များထံမှ) မုသားကို အလွန်တရာ ကြားနာသူများ၊ (ထိုမှားယွင်း သော အချက်အလက်များ၏ အထောက်အကူပြုမှုချက်များကို ရှာဖွေရန်အတွက် ဤနေရာသို့ လာရောက် ကာ) အသင့်ထံ မလာကြသော သူတို့အဖို့ (ရန်ငြိုးမှု မာနတရား များစွာထား၍ မလာရောက်ခြင်းဖြစ်သည်) အခြားသော (သူများကို စေလွှတ်ကာ ယင်းသို့ စေလွှတ်ခြင်းသည်လည်း အမှန်တရားကို ရှာဖွေရန်မဟုတ်ဘဲ မိမိတို့ ကပြောင်းကပြန် ပြုလုပ်ထားသော တိုက်ဆိုင်သော ပညတ်ချက်တစ်စုံတစ်ရာ ရလိုရငြားဟူ၍ပင် ဖြစ်သည်။ အသင့်ထံလာရောက်၍) နားစွင့်သူများ ဖြစ်ကြကုန်သည်။ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်) ၎င်းတို့ သည် (အစကတည်းက) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အာယသ်တော်များကို ထိုအာယသ်တော်များ၏ (မှန်ကန် စွာ တည်ရှိနေသော) မူရင်းနေရာများမှ (အဓိပ္ပာယ်နှင့် စကားလုံးပုံစံ နှစ်မျိုးစလုံးဖြင့်) ရွှေ့ပြောင်းလေ့ရှိကြ သည့်အပြင် (သို့ရှိရာ ထိုဓလေ့နှင့် လျော်ညီစွာ သတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့် ခဲပေါက်သတ်ခြင်း၏ အမိန့်ကိုလည်း မိမိတို့ ဖန်တီးထားသော လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်ဖြင့် ပြောင်းလွဲလိုက်လေသည်။ တစ်ဖန် မိုဟမ္မဒ် ﷺ ၏ သာသနာ တော်သည်လည်း ထိုဓလေ့ကို တောင့်တသမှုပြုရန် အလိုသဘောတို့ဖြင့် အခစားတော်သို့ ထောက်လှမ်း သူများကို စေလွှတ်ခြင်းဖြစ်သည်။

တတိယအချက်မှာ မိမိတို့ လုပ်ကြံဖန်တီးထားသော အချက်များနှင့် လျော်ညီသော အချက်များကို ရှာဖွေရန်သက်သက် မဟုတ်ဘဲ သာပိုသောအချက်မှာ သွားရောက်သောသူများအား ဆိုလိုသည်မှာ မိမိတို့ အုပ်စုဝင်များအား) 'အသင်တို့သည် (နဗီတမန်တော် မိုဟမ္မဒ်ထံမှ) ဤ (ရွှေ့ပြောင်းထားသည့်) အတိုင်း အမိန့်ရရှိကြပါမူ နာယူလက်ခံကြလေကုန်။ (ထိုအတိုင်း ကျင့်ကြံမည်ဟူ၍ ဝန်ခံကတိပေးရန်ဖြစ်ခြင်း) သို့ရာတွင် ထို (ရွှေ့ပြောင်းထားသည့်) အတိုင်း မရရှိကြလျှင် (လက်ခံခြင်းမှ) ဖယ်ရှောင်ကြလေကုန်' (ယင်းသို့ စေလွှတ်သော မျိုးနွယ်အုပ်စုများထဲမှ ထောက်လှမ်းသော သူများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အချို့သော ပျက်စီးမှုများ ပေါ်ပေါက်လာပေသည်။ ပထမအချက်မှာ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် အဓိက မလာရောက်ခြင်း၏

အကြောင်းခံမှာ မာနတရားနှင့် ရန်ငြိုးမှုတရားတို့ကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။ ဒုတိယအချက်မှာ အမှန်တရားကို ရှာဖွေရန်မဟုတ်ဘဲ ရွေ့ပြောင်းထားသော အချက်များအား အထောက်အကူပြုမှု ရရှိရန် သောကဖြစ်ရှိနေခြင်း၊ တတိယအချက်မှာ အခြားသောသူများကိုလည်း အမှန်တရားကို လက်ခံခြင်းမှ တားမြစ်ထားခြင်း ဤနေရာထိတိုင် စေလွှတ်သောသူများနှင့် ထောက်လှမ်းသောသူများ၏ သီးခြားပြစ်တင်ချက်များ ဖြစ်သည်) ဟူ၍လည်း ပြောဆိုလေ့ ရှိကြကုန်သည်။

(ရှေ့၌ ဆက်လက်၍ ၎င်းတို့အားလုံးအား ပြစ်တင်ချက်များကို မိန့်ဆိုထားပေသည်။) အမှန်စင်စစ် မည်သူ့ကိုမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လမ်းလွဲစေတော်မူပါလျှင် (ပြုလုပ်ဖန်ဆင်းမှုရေးရာ လမ်းလွဲစေခြင်းသည် ၎င်းအနေဖြင့် ခိုင်မာပြတ်သားစွာ လမ်းလွဲမှုကို ပြုပြီးသည့် နောက်မှသာ ဖြစ်ပေသည်။ အသင်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ဆန့်ကျင်၍ ထိုသူအား မည်သည့်အကျိုးကိုမျှ ပြုစွမ်းနိုင်ခြင်း အလျဉ်းမရှိပေ။ (လမ်းလွဲခြင်းကို မပေါ်ပေါက်စေရန်) ဤသည်မူ အများသူငှာတို့က လက်ခံထားသော စည်းမျဉ်းဥပဒေ တစ်ရပ် ဖြစ်ပေသည်။ ယခု ဤသို့ မှတ်ယူထားလေကုန်။) ဤသူတို့သည် အကြင်သူများသာ ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးများကို (သွေဖည်သောအချက်များမှ) သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စေရန် ရည်စူးတော်မူခဲ့သည် မဟုတ်ပေ။ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤသူတို့သည် ခိုင်မာပြတ်သားစွာ ဆုံးဖြတ်ထားသည့် အတွက်ကြောင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တော်မူစေရန် မဖန်ဆင်းတော့ပေ။ သို့သာမက ၎င်းတို့၏ ယတိပြတ်ဆုံးဖြတ်ထားသော လမ်းလွဲခြင်းတရားကြောင့် ဖန်ဆင်းပြုပြင်မှုဆိုင်ရာ အချက်အရ ၎င်းတို့ ပျက်စီးလမ်းမှားစေခြင်းကိုသာ အလိုထားတော်မူပေသည်။ သို့ရှိရာ အထက်ဖော်ပြပါ နည်းဥပဒေနှင့်အညီ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ၎င်းအား လမ်းမှန်တရား မပြသနိုင်ပေ။ အလိုသဘောမှာ ဤသူတို့သည် ကိုယ်တိုင် လမ်းလွဲဆုံးရှုံးမှုဖြင့် နေထိုင်ရန် ယတိပြတ် ဆုံးဖြတ်ထားကြသောအခါဝယ် (ထိုသို့ ယတိပြတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီးသည့်နောက် ထိုလုပ်ရပ်အတိုင်း ဖန်ဆင်းပေးခြင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဓလေ့တော်ပင် ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဖန်ဆင်းပြုမှုချက်ကို မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ တားဆီးနိုင်စွမ်း မရှိပေ။ တစ်ဖန် ထိုသူတို့အပေါ် အကျိုးတရား သက်ရောက်ရန် မျှော်လင့်ချက် မည်ကဲ့သို့ ထားရှိနိုင်အံ့နည်း။ ထိုအချက်ကြောင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ ကို သာပို၍ ဖြေသိမ့်မှုတရားရရှိစေရန်ပင် ဖြစ်သည်။ အကြင်အချက်ဖြင့် ဝါကျအား အစပြုထားပေသည်။ သို့ရှိရာ အဖွင့်အပိတ် ဝါကျ၏ အကြောင်းအရာသည် ဖြေသိမ့်မှုပင် ဖြစ်သည်။ ရှေ့၌ ဆက်လက်၍ ထိုပြုမှုချက်များ၏ အကြောင်းတရားကို မိန့်တော်မူထားသည်မှာ) ၎င်းတို့ (အားလုံး) ၌ (ဤပစ္စုပ္ပန်) လောကဘဝတွင်လည်း ကျိုးယုတ်ရှက်ရဖြစ်ခြင်းသည် ရှိ၏။ နောင်တမလွန်ဘဝတွင်လည်း ၎င်းတို့ (အားလုံး) ၌ ကြီးလေးလှသော ပြစ်ဒဏ်သည် ရှိနေပေလိမ့်မည်။

(ဂျဟန္နမ် ငရဲဘုံပင် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရှိရာ မုနာဖစ်က်တို့သည် ဤသို့ သေးသိမ်မှုကို ခံစားရပေသည်။ အကြောင်းမှာ မွတ်စ္စလင်မ်တို့သည် ၎င်းတို့၏ အသွင်ဆောင်မှုများကို သိမြင်သွား၍ သေးသိမ်သော အရှုများဖြင့် ကြည့်ရှုကြလေသည်။ ယဟူဒီတို့အား သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ အချုပ်အနှောင်၌ ထားရှိခြင်းနှင့်

ပြည်နှင်ဒဏ်ပေးခြင်းအကြောင်း ဆင့်ပြန်ချက်များ၌ ထင်ရှားကျော်ကြားနေပေသည်။ နောင်တမလွန်၏ ပြစ်ဒဏ်သည်မူ ထင်ရှားလျက်သာ ရှိနေပေသည်။) ယင်း (ယဟူဒီ) တို့သည် (သာသနာ) နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မဟုတ်မမှန်မုသားကို အလွန်တရာမျှပင် နားယူလက်ခံသောသူများ (အစကတင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သကဲ့သို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က) 'ဟရာမ်' (ဟူ၍ တားမြစ်ထားတော်မူသော တံစိုးလက်ဆောင် အစရှိသည်တို့) ကို အလွန်တရာမျှ စားသုံးသူများလည်း ဖြစ်ကြကုန်သည်။ (ထိုလောဘတပ်မက်မှုသည် ၎င်းတို့ကို ပညတ်ချက်များ၌ မှားယွင်းချက်များကို တင်ပြပြောဆို၍ ယင်းသို့ မှားယွင်းစွာ ပြောဆိုခြင်း၏ အစား၌ တစ်စုံတစ်ရာ အကျိုး၊ ငွေကြေး ရရှိခြင်းသည် ၎င်းတို့အား အလေ့အကျင့် သဘောမျိုးအဖြစ် ပြုလိုက်လေသည်။ ထိုသူတို့သည် အခြေအနေသည် ဤသို့ဖြစ်ရှိပါမူ) အကယ်၍ ထိုသူတို့သည် အသင်ထံသို့ (မိမိတို့၏ အမှုအခင်းများကို စီရင်ဆုံးဖြတ် ပေးရန်အလို့ငှာ) လာရောက်ကြပါမူ အသင်သည် (ရွေးချယ်ပိုင်ခွင့် ရှိပေသည်) ၎င်းတို့၏ (အမှုကိစ္စများ) စပ်ကြား၌ (တရားစစ်ဆေးစီရင်လိုက) စစ်ဆေးစီရင်ပါလေ။ အကယ်၍ အသင်သည် ၎င်းတို့ဘက်မှ မျက်နှာလွှဲဖယ်ပါမူ (ထိုသို့ လွှဲဖယ်ရန် အကြံအစည်ရှိမူ စိတ်ဆိုးကြကာ ရန်ငြိုးရန်စွယ် ပွားများနိုင်ရန်ရှိမူ ယင်းအချက်ကိုလည်း ပူပင်သောက မထားရှိလေနှင့်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်) ၎င်းတို့သည် အသင့်အား လုံး၀ အကျိုးယုတ်နစ်နာစေ နိုင်ကြမည် မဟုတ်ပေ။ (အကြောင်းမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပေသည်။) သို့ရာတွင် အကယ်၍ အသင်သည် (ဆုံးဖြတ်ချက်ချရန် အကြံအစည်ပေါ်ပေါက်လာပါမူ) တရားစစ်ဆေးစီရင်သည်ရှိသော် (အစ္စလာမ်၏ နည်းဥပဒေသအတိုင်း) တရားမျှတစွာ စီရင်ဆုံးဖြတ်ပါလေ။ အကြောင်းမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တရားမျှတသော သူတို့အား ချစ်ကြည်မြတ်နိုးတော်မူခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

(ယခု ထိုတရားမျှတမှုသည် အစ္စလာမ်သာသနာ၏ ဘောင်အတွင်း၌မှာပင် ဝန်းရံခတ်ထားပြီးသား ဖြစ်နေပေသည်။ ထိုအစ္စလာမ်သာသနာ၏ ဥပဒေသနှင့် ကိုက်ညီစွာ ဆုံးဖြတ်ထားသောသူများကိုသာလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ချစ်ခင်မြတ်နိုးတော်မူပေသည်။)

သို့ရာတွင် (အံ့ဖွယ်ကောင်းသော အချက်မှာ ထိုသူတို့သည် (ဒီးန်သာသနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍) အသင့်အား မည်ကဲ့သို့ ခုံသမာဓိလူကြီးမင်းအဖြစ် တင်မြှောက် ကြပါသနည်း။ အမှန်စင်စစ် ၎င်းတို့ထံ၀ယ် **'သောင်ရေးသ်'ကျမ်းလည်း ရှိ၏။** ယင်း **'သောင်ရေးသ်'**ကျမ်းတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ပညတ် **တော်များလည်း (ရေးသား)** ပါရှိပေ၏။ (**အကြင်ကျမ်းဂန်အား** ယုံကြည်လက်ခံနေခြင်းကို ၎င်းတို့သည် ကြွေးကြော်လျက်ရှိနေကြပေသည်။ ပထမအချက်သည်မူ ဤသည်သာလျှင် ဝေးကွာလှစွာသော အချက်ပင် ဖြစ်သည်။) တစ်ဖန် (ဤအထက်ဖော်ပြပါ အံ့ဖွယ်အချက်သည် အောက်ဖော်ပြပါ အချက်ကြောင့် သာပို လေးနက်သွားပြန်လေသည်။) ထို (ကဲ့သို့ အသင့်အား ခုံသမာဓိ တင်မြှောက်ပြီး) နောက် (အသင်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကြားနာပြီးနောက် ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်မှလည်း) ယင်းသူတို့သည် (မျက်နှာလွှဲဖယ်သွားကြ ပြန်၏။ (ကနဦးအခြေအနေသည် ထိုအခြေအနေမျိုး၌ ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်းစေခြင်းကြောင့်သာ အံ့ဖွယ် ဖြစ်သည်။ 'တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ မှန်ကန်သော လမ်းစဉ်အပေါ်၌ တည်ရှိနေကြောင်း ၎င်းတို့အပေါ်

ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ထင်ရှားသွားနိုင်ခြင်း’ ၏ ဖြစ်နိုင်ဖွယ်အချက်များကြောင့် ယင်းအံ့ဖွယ်အချက်သည် ပပျောက်သွားနိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ရောက်ရှိလာခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လက်မခံကြသောအခါဝယ် ထိုအံ့ဖွယ်အချက်သည် ပိုမို လန်းဆန်းလာကာ ယခု ထိုဖြစ်နိုင်ဖွယ်အကြောင်းများသည်လည်း မကျန်ရှိတော့ပေ။ သို့ရှိရာ မည်သည့်အချက်ကြောင့် ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချရပေသနည်း။ အမှန်စင်စစ် (ထိုအထက်ဖော်ပြပါအချက်များကြောင့် အသိဉာဏ်ရှိသူတိုင်းသည် ခန့်မှန်းတွေးတောနိုင်သည်မှာ) ၎င်းတို့သည် မုအ်မင်န်ကြည်ဖြူစွာ ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိသူများ အလျဉ်းမဟုတ်ကြချေ။

(ဤ)နေရာသို့ ယုံကြည်ရန်အတွက် လာရောက်ခြင်းမဟုတ်ပေ။ မိမိတို့၏ အလိုသဘောဆန္ဒကြောင့်သာ ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။ လက်မခံခြင်းသည် မယုံကြည်ခြင်း၏ အထောက်အထားဖြစ်သည်။ သို့ရှိရာ ထိုအချက်မှ ‘၎င်းတို့သည် တမန်တော်မြတ် ﷺ အား မယုံကြည်သကဲ့သို့ မိမိတို့၏ ကျမ်းဂန်ကိုလည်း ပြည့်ဝစွာ မယုံကြည်ကြပေ။ သို့တည်းမဟုတ်ပါက ယင်းကျမ်းဂန်ကို စွန့်လွှတ်၍ မည်ကဲ့သို့ ဤနေရာသို့ လာရောက်ကြပေမည်နည်း’ဟူသော အချက်ကို သိရှိရပေမည်။ အချုပ်မှာ ဘက်နှစ်ဘက်စလုံးကို မယုံကြည်ရာ ရောက်နေပေသည်။ အကြောင်းမှာ အကြင်အရာအား ၎င်းတို့သည် ငြင်းပယ်ကြသည်။ ထိုအရာအားလည်း မယုံကြည်ကြပေ။ မိမိတို့ ယုံကြည်သည်ဟူ၍ ကြွေးကြော်နေသော အရာအားလည်း မယုံကြည်ကြပေ။

အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု

စူရာဟ်မာအေဒဟ်၏ တတိယရူကူအ်မှ စ၍ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အကြောင်းကို တင်ပြလျက်ရှိပေသည်။ ကြား၌ အခြားသော အကြောင်းများကို သီးသန့်ဆက်နွယ်မှုတို့ကြောင့် အနည်းငယ်တင်ပြထားပေသည်။ ယခု ရှေ့၌ ဆက်လက်၍ ယဟူဒီတို့၏ အကြောင်းကို ရှည်လျားစွာထိတိုင် တင်ပြထားသည်။ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအတွင်း၌ ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီတို့ လူတန်းစားနှစ်ရပ်သာလျှင် ရှိပေသည်။ အခြားသော တတိယအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကသည်လည်း ထပ်မံပါဝင်လာပြန်လေသည်။ အကြင်သူတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် ယဟူဒီများသာ ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော် (၃) ပုဒ်အတွင်း၌ ထိုသုံးအုပ်စုစလုံး၏ ဤကဲ့သို့သော ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် အခြေအနေများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြထားပေသည်။ အကြင်အကြောင်းအရာများမှ ‘ဤသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပညတ်ချက်များနှင့် လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် မိမိတို့၏ စိတ်ရိုင်းတပ်မက်မှုများနှင့် အကြံအစည်များကို ဦးစားပေးလေ့ရှိကြောင်း၊ ပညတ်ချက်များ၊ လမ်းညွှန်ချက်များကို ဉာဏ်နီဉာဏ်နက်များကို အသုံးပြုကာ မိမိတို့၏ စိတ်ရိုင်းများ၏ အလိုများနှင့် ကိုက်ညီစေရန် ပြုခြင်း၏ လောကအတွင်း၌သာ နစ်မွန်းနေပေသည်’ဖြစ်ကြောင်းကို သိရှိရပေသည်။ တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်များအတွင်း၌ ဤကဲ့သို့သော လူတန်းစားများ၏ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ နှစ်ဌာနစလုံး၌ သေးသိမ်မှုနှင့် အဆုံးမကောင်းခြင်း အကြောင်းကို တင်ပြထားပေသည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် မွတ်စ္စလင်မ်တို့အဖို့လည်း အချို့သော အခြေခံဥပဒေသများဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် သာသနာ့အမိန့်များကိုလည်း တင်ပြထားလေသည်။

အာယသ်တော်ကျရောက်လာခြင်း၏ နောက်ခံသမိုင်း

တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်များ ကျရောက်လာခြင်း၏ အကြောင်းခံသည် ဖြစ်အင်နှစ်ခု ကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်ဖြစ်အင်များမှာ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ မင်္ဂလာရှိသော ခေတ်၌ မဒီနာဝန်ကျင်း၌ရှိနေကြသော ယဟူဒီမျိုးနွယ်ဝင်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပေါ်ပေါက်လာလေသည်။ ဖြစ်အင်တစ်ခုမှာ သတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့် သတ်ဖြတ်မှု၏ အစားပြန်လည် သတ်ဖြတ်ခြင်းသည် 'ကေစွားစ်' ဖြစ်၍ ဒုတိယဖြစ်အင်မှာ 'ဇေနာ' ၏ ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်ပေသည်။

'အစ္စလာမ်သာသနာမထွန်းပေါ်မီအလျင် နေရာတိုင်း၊ နယ်ပယ်တိုင်းနှင့် လူတန်းစားများ၌ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုသည်သာလျှင် လွှမ်းမိုးလျက်ရှိနေကြောင်း' ကို ကမ္ဘာ့သမိုင်းကို နားလည်သောသူများအပေါ် ဖုံးဖိထား၍ မရရှိပေ။ အားအင်ကောင်းမွန်သောသူများသည် အားအင်ချည့်နဲ့သောသူများကိုလည်းကောင်း၊ သိက္ခာရှိသော လူတန်းစားများသည် သိက္ခာမဲ့သော လူတန်းစားများကိုသော်လည်းကောင်း ကျွန်အဖြစ် ပြုလုပ်ထားကြပေသည်။ အားအင်တောင့်တင်းခိုင်မာသော သူများနှင့် သိက္ခာရှိသောသူများအဖို့ ဥပဒေသသည် သီးခြားဖြစ်၍ အင်အားချည့်နဲ့၍ သိက္ခာမရှိသောသူများအဖို့ ဥပဒေသသည် သီးခြားဖြစ်ပေသည်။ ပမာဆိုရသော် ယနေ့မျက်မှောက်ခေတ်၌လည်း မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိတို့ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် စည်းလုံးညီညွတ်စွာ နေထိုင်ကြသည်ဟူ၍ ပြောဆိုနေကြသော တိုင်းပြည်များစွာ၌လည်း လူဖြူ၊ လူမည်းတို့၏ ဥပဒေများသည် သီးခြားစွာ ထားရှိထားပေသည်။ လူသားထုတစ်ရပ်လုံး၏ ကျေးဇူးရှင် အာရဗ်နိုင်ငံဖွား တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ကြွရောက်လာကာ ထိုခွဲခြားမှုများကို ဖယ်ရှားတော်မူလိုက်လေသည်။ အာဒမ် عليه السلام ၏ သားသမီးများကြား၌ အခွင့်အရေးကို တန်းတူရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်းကို ကြွေးကြော်ထားပေသည်။ လူသားတို့ကို လူ့ကျင့်ဝတ်နှင့် မည်ကဲ့သို့သောသူကို လူဖြစ်သည်ဟူ၍ စသော သင်ခန်းစာများကို သင်ကြားပေးလေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ မဒီနာရွှေမြို့တော်သို့ မကြွမြန်းလာမီအလျင် မဒီနာမြို့၏ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ဒေသများ၌ ဗနူကုရိုက်ဇွားနှင့် ဗနူနဇ္ဇီးရ်ဟူ၍ ယဟူဒီမျိုးနွယ် နှစ်အုပ်စု နေထိုင်ကြလေသည်။ ထိုနှစ်အုပ်စုထဲမှ ဗနူနဇ္ဇီးရ်တို့သည် ဗနူကုရိုက်ဇွာတို့ထက် သာသောကြောင့် လက်ရုံးရည်အင်အားနှင့် ဓနအင်အားဖြင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်လေရာ ယင်းနှိပ်စက်မှုများကို ဗနူကုရိုက်ဇွားတို့သည် အောင့်အီးကာ ခံစားရလေသည်။ 'အကယ်၍ ဗနူနဇ္ဇီးရ်မျိုးနွယ်အုပ်စုဝင်တစ်ဦးသည် ဗနူကုရိုက်ဇွားမျိုးနွယ်အုပ်စုဝင်တစ်ဦးအား သတ်ဖြတ်လိုက်သည်ဆိုလျှင် ဗနူကုရိုက်ဇွားဟ်မျိုးနွယ်အုပ်စုဘက်မှ 'ကေစွားစ်' (ပြန်လည်သတ်ဖြတ်ခြင်း) ကို ခွင့်မရရှိနိုင်ကြောင်း' ဟူသော ပဋိညာဉ်မျိုးကို သေးသိမ်သော ပုံစံမျိုးဖြင့် အကျပ်ကိုင်ကာ ရေးဆွဲထားပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့သော လူတစ်ဦးအသက်အတွက် စွန်ပလွံ 'ဝပ်စ်က်' (၇၀) ကိုသာ ပေးဆောင်မည်ဖြစ်သည်။ 'ဝပ်စ်က်' သည် အာရဗ်လူမျိုးသုံး အလေးချိန်အတိုင်းအတာတစ်ခု ဖြစ်သည်။ (အိန္ဒိယနိုင်ငံသုံး အလေးချိန်ဖြင့်ကြည့်မူ ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် ၅ မာန်နှင့် ၁၀ စိုက်ယ် ရှိပေမည်။) အကယ်၍ အမှုကိစ္စသည် အထက်ဖော်ပြပါ ပုံစံမျိုးဖြင့် ပြောင်းပြန်ဖြစ်လေသော် 'ဗနူကုရိုက်ဇွာမျိုးနွယ်ဝင်တစ်ဦးသည် ဗနူနဇ္ဇီးရ်မျိုးနွယ်ဝင်တစ်ဦးကို သတ်ဖြတ်လိုက်

ပါမူ 'သတ်ဖြတ်သူကို ပြန်လည်သတ်ဖြတ်ရပေလိမ့်မည်။ သွေးအစား လျော်ကြေးကို (ဝပ်စ်က် ၁၄၀) စွန်ပလွံသီးကို နှစ်ဆ ပေးဆပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအချက်အပြင် သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရသူသည် အမျိုးသမီးဖြစ်လျှင် ၎င်းအမျိုး သမီး၏အစား၌ ဗနူကုရိုက်ဇွာမျိုးနွယ်ဝင် အမျိုးသားတစ်ဦးကို သတ်ဖြတ်ရပေလိမ့်မည်'ဟူသော ဥပဒေဖြစ်သည်။ အကယ်၍ သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရသူသည် ဗနူနဇီးရ်မျိုးနွယ်ဝင် အမျိုးသားတစ်ဦးဖြစ်မူ ၎င်း၏ အစား၌ ဗနူကုရိုက်ဇွာ၏ အမျိုးသားနှစ်ဦး သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ပြန်လည်ခံရပေမည်။ အကယ်၍ ဗနူနဇီးရ် မျိုးနွယ်ဝင် ကျွန်တစ်ဦး သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရမူ ၎င်း၏ အစား၌ ဗနူကုရိုက်ဇွာမျိုးနွယ်ဝင်၏ လွတ်လပ်သော သူတစ်ဦးကို သတ်ဖြတ်ရပေမည်။ အကယ်၍ ဗနူနဇီးရ်မျိုးနွယ်ဝင် တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ လက်တစ်ဘက်ကို ဖြတ်တောက်လိုက်လျှင် အစား၌ ဗနီကုရိုက်ဇွာမျိုးနွယ်ဝင်တစ်ဦး၏ လက်နှစ်ဖက် ပြန်လည်ဖြတ်တောက် ခြင်းခံရပေသည်။ အကယ်၍ နားတစ်ဖက်ဖြတ်ခြင်းခံရမူ နားနှစ်ဖက် ပြန်လည်ဖြတ်ခြင်း ခံရပေမည်။ ဤဥပဒေသသည် အစ္စလာမ်သာသနာ မပေါ်ထွန်းမီကတည်းက ၎င်းတို့၏ ကြား၌ ကျင့်သုံးလျက်ရှိနေသော နည်းဥပဒေသများပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဗနူကုရိုက်ဇွာမျိုးနွယ်အုပ်စုတို့သည် မိမိတို့အား အားအင်ချည့်နဲ့ခြင်း၏ အကြောင်းကြောင့် ထိုဥပဒေသများအား နာခံရန်အပေါ်၌ မစွမ်းဆောင်နိုင်ဘဲ မျိုသိပ်ခံစားနေရပေသည်။

တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မဒီနာရွှေမြို့တော်သို့ ဟိဂျ်ရည်ပြု ရွှေ့ပြောင်းလာချိန်ဝယ် ယင်းမြို့တော်သည် အစ္စလာမ့်မြို့တော် ဖြစ်သွားပေသည်။ ဤမျိုးနွယ်နှစ်ရပ်စလုံးသည်လည်း ယခုအချိန်အထိတိုင် အစ္စလာမ်သာသနာ၏ ဘောင်အတွင်းသို့ မဝင်ရောက်သေးဘဲ မည်သည့်ပဋိညာဉ်တစ်ခုခု၏ ရှုထောင့်နှင့်မဆို ကြည့်ရှုမည်ဆိုလျှင်လည်း အစ္စလာမ်သာသနာရေးဆိုင်ရာ ပညတ်ချက်များကို ဆောက်တည်သောသူများလည်း မဟုတ်ကြပေ။ သို့ရာတွင် အစ္စလာမ်သာသနာရေးဆိုင်ရာ တရားဥပဒေ တရားမျှတမှုနှင့် လွယ်ကူမှုများစွာကို အဝေးမှပင်ကြည့်ရှုနေပေသည်။ ဤကြားကာလစပ်ကြားဝယ် ယင်းဖြစ်အင်သည် ပေါ်ပေါက်လာပေသည်။ ဗနူကိုရိုက်ဇွာမျိုးနွယ်ဝင်တစ်ဦးသည် ဗနူနဇီးရ်မျိုးနွယ်ဝင်တစ်ဦးအား သတ်ဖြတ်လိုက်လေသည်။ သို့ရှိရာ ဗနူနဇီးရ်မျိုးနွယ်ဝင်များသည် ပဋိညာဉ်နှင့်လျော်ညီစွာ ဗနူကုရိုက်ဇွာတို့ထံမှ သွေးလျော်ကြေး နှစ်ဆအား တောင်းခံလေသည်။ ဗနူကုရိုက်ဇွာတို့သည် အစ္စလာမ်သာသနာ၏အတွင်းသို့လည်းကောင်း၊ ထိုအချိန်ထိတိုင် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် နောက်ဆုံးနဗီဖြစ်ကြောင်း၊ အကြင်နဗီနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကြွရောက် လာမည့် သတင်းကောင်းကို 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းက ပေးထားသည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် (မိမိတို့သည်) ဘာသာရေးအယူသည်းမှုကြောင့်၊ သို့မဟုတ် လောကီရေးရာ ရမ္မက်တို့ကြောင့် အီမာန်မယူထားကြကြောင်း၊ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ သာသနာသည် ကမ္ဘာ့လူသားတစ်ရပ်လုံးအား တန်းတူအခွင့်အရေးပေးခြင်းနှင့် တရားမျှတမှုတို့အား လွှင့်ထူထားသော သာသနာဖြစ်ကြောင်း သိရှိထားကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗနူနဇီးရ် တို့၏ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုတို့မှ ရှောင်ရှားနိုင်ရန်အတွက် အားကိုးမှုတစ်ရပ် ရရှိသွားပေသည်။ ၎င်းတို့သည် လျော်ကြေးနှစ်ဆ ပေးဆပ်ခြင်းမှ 'ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အသင်တို့သည် မျိုးနွယ်အုပ်စု တစ်အုပ်စုတည်းမှ ဖြစ်ပေသည်။ တစ်မြေတည်း၌ နေထိုင်သောသူများလည်း ဖြစ်ပေသည်။ ယဟူဒီဖြစ်ခြင်း၏ ဘာသာရေးအရလည်း တစ်ခုတည်းဖြစ်သည်။ အသင်တို့၏ အတင်းအဓမ္မမတရားသဖြင့် ပြုမူနေသောအချက်နှင့် ကျွန်ုပ်

တို့၏ အားအင်ချည့်နဲ့မှုအပေါ် အခွင့်ကောင်းယူခြင်းတည်းဟူသော၊ ယနေ့ထိတိုင် ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိနေသော၊ ဤတရားမျှတမှုမရှိသော အချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့သည် ယခုအချိန်မှစ၍ မနှစ်သက်တော့ပါဟူ၍ ငြင်းဆိုပြောဆိုလိုက်လေသည်။

ထိုခြေကြားချက်အပေါ် ဗနူနဇီးရ်တို့သည် စစ်ပွဲဖြစ်လုနီးပါးထိတိုင်အောင် ဒေါသမီးများ တောက်လောင်သွားလေသည်။ သို့ရာတွင် အချို့အိုမင်းသော အဘိုးအိုးများ၏ အကြံပေးညှိနှိုင်းပေးမှုကြောင့် 'ယင်းကိစ္စရပ်အား တမန်တော်မြတ် ﷺ အား ဆုံးဖြတ်ချက်ချခိုင်းရန်' သဘောတူညီလိုက်ကြပေသည်။ ဗနူကုရိုက်ဇာတို့သည် ဤအချက်ကိုမူ လုံးဝလိုလားနေကြပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့သည် 'တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ဗနူနဇီးရ်တို့၏ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများကို ဆက်လက်ထားရှိမည်မဟုတ်ကြောင်း' ကို သိနားလည်သည့်အတွက်ကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဗနီနဇီးရ်တို့သည်လည်း မိမိတို့အချင်းချင်းကြား ပြောဆိုကြားနာမှုနှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ပြီးသည့်အချက်အပေါ် မူတည်၍ ယင်းကိစ္စရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မလွဲမရှောင်၍သာ ဖြစ်နေပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုကိစ္စရပ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ပေးရာ၌လည်း ဤကဲ့သို့သော 'တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ထံတော်ပါးသို့ အမှုကိစ္စကို မယူဆောင်သွားမီအလျင် အချို့ ဤကဲ့သို့သော သူများကို ရှေ့မှ ကြိုတင်လွှတ်လိုက်မည်ဖြစ်သည်။ အကြင်သူတို့သည် စင်စစ်၌မူ ၎င်းတို့နှင့် ဘာသာတူ ယဟူဒီများပင်ဖြစ်၍ သို့ရာတွင် အသွင်ဆောင်သောပုံစံမျိုးဖြင့် အစ္စလာမ်သာသနာကို လက်ခံထားကြောင်းကို ထုတ်ဖော်ဝန်ခံ၍ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ထံတော်ပါးသို့ ဝင်ထွက်သွားလာလေ့ ရှိကြရန် ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ပြုလုပ်ရခြင်း၏ အလိုသဘောမှာ ဤသူတို့သည် မည်သည့်နည်းနှင့်မဆို အမှုနှင့် ယင်းအမှုအား ဆုံးဖြတ်ချက်မချမီအလျင် ၎င်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သဘောတရားကို သိရှိရန်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့ကို 'တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ လိုလားချက်နှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်လျှင် လက်ခံရန်ဖြစ်ပြီး လိုလားချက်နှင့် ဆန့်ကျင်စွာ အမိန့်တစ်စုံတစ်ရာ ချမှတ်လိုက်လျှင် လက်ခံရန်ကတိကို မပေးရန်' တို့ကို လေးနက်စွာ နှိုးဆော်ထားလေသည်။

ကျရောက်ခြင်း၏ ကျောထောက်နောက်ခံ သမိုင်း၏ ဤဖြစ်အင်ကို အကျယ်ချဲ့နှင့်အတူ ဗဂဝီးသခင်ကြီးသည် တင်ပြထားပေသည်။ မွတ်စ်နဒ်အဟ်မဒ်ကျမ်းနှင့် အဗူဒါဝူးဒ်ကျမ်း၌ ဟဇရသ်အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န် အဗ္ဗားစ် ؓ သခင်ထံမှ ထိုအချက်ကို တင်ပြချက် အချုပ်သဘောမျိုးဖြင့် ဆင့်ပြန်ခြင်းများ လာရှိထားပေသည်။ *[မဇ္ဇဟရီးကျမ်း]*

ဤကဲ့သို့ပင် ဒုတိယဖြစ်အင်မှာ 'ဇေနာ' အမှုကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ဖြစ်သည်။ အကြင်အချက်၏ အကျယ်ချဲ့အကြောင်းတရားကို အီမာမ်ဗဂဝီးသခင်ကြီးသည် ဤသို့ တင်ပြထားပေသည်။ 'ခိုက်ဗရ်' ၏ ယဟူဒီတို့၏အကြား၌ ဤဖြစ်အင်သည် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေသည်။ 'သောင်ရားသ်' ကျမ်း၏ သတ်မှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်နှင့်အညီ ထိုသူနှစ်ဦးစလုံးကို ခဲပေါက်သတ်ရန် အရေးကြီးပေသည်။ သို့ရာတွင် ဤသူနှစ်ဦးစလုံးသည် ဆွေကြီးမျိုးထဲမှ ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် ယဟူဒီတို့သည် မိမိတို့၏ ဓလေ့ဟောင်းနှင့်အညီ ပြစ်ဒဏ်ကို လျှော့ပေါ့စွာဖြင့် ချမှတ်ရန် လိုလားကြပေသည်။ အစ္စလာမ်သာသနာတွင် များပြားစွာ လွယ်ကူသည့်

အချက်များ တည်ရှိနေသည်ကို သိရှိခြင်းအပေါ် ၎င်းတို့သည် သိမြင်၍ ယင်းအချက်အပေါ် မူတည်ကာ 'အစ္စလာမ်သာသနာ၌ ယင်းပြစ်ဒဏ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း ပေါ့ပါးမှုရှိလိမ့်မည်' ဟူ၍ မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိတို့ မှတ်ယူထားပေသည်။ 'ခိုက်ဗရ်'ရှိ လူတို့သည် မိမိတို့၏ ဆွေမျိုးသားချင်းများဖြစ်သော ဗနူကုရိုက်ဇွာတို့ထံ 'ထိုကိစ္စအား တမန်တော်မြတ် ﷺ အား ဆုံးဖြတ်ချက်ချခိုင်းရန်နှင့် တရားခံနှစ်ဦးကိုလည်း အတူတကွ ထည့်ပေးလိုက်ရန်ဖြစ်သည်'အကြောင်းကို သဝဏ်လွှာပါးလိုက်လေသည်။ ဤသို့ ၎င်းတို့ ပြုလုပ်ရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ 'အကယ်၍ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ပေါ့လျော့စွာ အမိန့်ချလျှင်မူ လက်ခံရန်နှင့် သို့တည်းမဟုတ်ပါက ငြင်းဆိုရန်ဖြစ်သည်'ဟူ၍ ဖြစ်ပေသည်။ ဗနူကုရိုက်ဇွာတို့သည် ပထမတွင်မူ 'တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မည်ကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ထိုနေရာသို့ ရောက်ရှိပြီးသည့်နောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ယုံကြည်လက်ခံရမည်သာ ဖြစ်ကြောင်း'နှင့် ပတ်သက်၍ ဒွိဟဖြစ်နေပေသည်။ သို့ရာတွင် အချိန်အခိုက်အတန့် ကြာမြင့်စွာ စကားပြောဆိုပြီးသည့်နောက် '၎င်းတို့၏ ခေါင်းဆောင်အချို့အား တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ အခစားတော်သို့ ထိုတရားခံများအား ခေါ်ဆောင်သွားရန်နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ ကိုပင် ၎င်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခိုင်းရန်ဖြစ်ကြောင်း' ကို ညှိနှိုင်းဆုံးဖြတ်လိုက်ကြပေသည်။

သို့ရှိရာ ကအ်ဗ် ဗင်န် အရှ်ရဖ် အစရှိသောသူတို့ ဦးဆောင်သော အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် ၎င်းတို့ကို အတူတကွ ခေါ်ဆောင်ကာ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ အခစားတော်သို့ စေလွှတ်လိုက်ပေသည်။ 'အိမ်ထောင်ရှိသော အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့သည် အကယ်၍ မဖွယ်ရာကိစ္စရပ်ကို ပြုကျင့်သည်ဆိုလျှင် ၎င်းတို့၏ ပြစ်ဒဏ်သည် မည်သည့်အရာနည်း'ဟူ၍ မေးမြန်းရာ တမန်တော်မြတ် ﷺ က 'ငါကိုယ်တော်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အသင်တို့ နာခံကြမည်၏လော'ဟူ၍ မေးမြန်းတော်မူပေသည်။ ၎င်းတို့သည် နာခံကြမည်ဖြစ်ကြောင်းကို ဝန်ခံကြလေသည်။ ထိုအချိန်၌ ဟဇရသ်ဂျိဗ်ရာအီးလ် عليه السلام သည် ၎င်းတို့ကို ခဲဖြင့် ပေါက်၍ သတ်ဖြတ်ကြရန် ဖြစ်သည်ဟူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ပညတ်ချက်ကို ယူဆောင်ကာ ကြွမြန်းလာသည်။ ၎င်းတို့သည် ဤဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကြားနာချိန်ဝယ် အာရုံများလွင့်၍ နာခံရန် ငြင်းဆိုလိုက်ကြသည်။

ဟဇရသ်ဂျိဗ်ရာအီးလ် عليه السلام သည် တမန်တော်မြတ်အား ဤသို့ ညှိနှိုင်းမှုတစ်ရပ်အား ပြသလိုက်လေသည်။ 'ငါကိုယ်တော်၏ ဤဆုံးဖြတ်ချက်ကို နာခံရန်၊ မနာခံရန်အတွက် အိဗ်နေ့ဆူရီယားအမည်ရှိသောသူကို အဆုံးအဖြတ်ပေးမည့်သူ'အဖြစ် ပြုလုပ်ရန် ၎င်းတို့အား ပြောကြားစေတော်မူသည်။ အိဗ်နေ့ဆူရီယား၏ အခြေအနေများနှင့် အရည်အချင်းများအား တမန်တော်မြတ် ﷺ ပြသတော်မူလိုက်လေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် လာရောက်သော မျိုးနွယ်အဖွဲ့အား 'အသင်တို့သည် အိဗ်နေဆူရီယားဟု ခေါ်ဆိုသော 'ဖဒပ်က်'အရပ်ဒေသ၌ နေထိုင်သည့် မျက်စိတစ်ဖက်၌ ချွင်းချက်ရှိကာ အသားဖြူသော လူပျိုတစ်ဦးကို သိရှိပါ၏လော'ဟူ၍ မေးမြန်းရာ ၎င်းတို့က သိရှိကြောင်း ဝန်ခံကြသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် 'အသင်တို့ ၎င်းအား မည်ကဲ့သို့ မှတ်ယူထားပါ၏လော'ဟူ၍ မေးမြန်းရာ ၎င်းတို့က 'ကမ္ဘာမြေပထဝီပေါ်၌ ယဟူဒီ အာလင်မ်ပညာရှင်များအတွင်း၌ ၎င်းထက် သာပိုသော အာလင်မ်ပညာရှင်တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မရှိပါ'ဟူ၍ ဖြေကြားလေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ က မိန့်တော်မူသည်မှာ 'ထိုသူအား ခေါ်ယူလိုက်ပါ။

ထိုသူရောက်ရှိလာချိန်ဝယ် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ၎င်းအား ကစမ်ကျိန်ဆို၍ အထက်ပါကိစ္စရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ‘သောင်ရားသ်’ ကျမ်း၏ အမိန့်သည် မည်ကဲ့သို့ ရှိသည်ကို မေးမြန်းလေသည်။ ဤသူက ပြောဆိုသည်မှာ ‘အသင် ကစမ်ကျိန်ဆိုသော အရာကိုပင် ကျွန်ုပ်သည် ထပ်မံ ကစမ်ကျိန်ဆိုမည်ဖြစ်သည်။ အသင်သည် အကယ်၍ ကျွန်ုပ်အား ကစမ်နှင့် မမေးမြန်းပါက မှားယွင်းသော စကားရပ်ကို ဖြေကြားလိုက်ခြင်းဖြင့် ‘သောင်ရားသ်’ ကျမ်းစူးမည်ကို မစိုးရိမ်ပါက ကျွန်ုပ်သည် အစစ်အမှန်ကို ဖွင့်ဟဖော်ထုတ်မည် မဟုတ်ပေ။ မူရင်းအချက်မှာ အစ္စလာမ်သာသနာ၏ အမိန့်ကဲ့သို့ ‘သောင်ရားသ်’ ကျမ်း၌လည်း ၎င်းတို့နှစ်ဦးစလုံးကို ခဲပေါက်သတ်ဖြတ်ခိုင်းရမည် ဖြစ်သည်။

တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ‘အသင်တို့သည် ‘သောင်ရားသ်’ ကျမ်း၏ အမိန့်အား ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သွားလောက်အောင် မည်သည့်ဘေးဒုက္ခ အသင်တို့အပေါ် ဆိုက်ရောက်နေပေသနည်း’ ဟူ၍ မေးမြန်းလေရာ ‘အခြေခံအကြောင်းမှာ ဤသို့တည်း။ ‘ဇေနာ’ ၏ သာသနာတော်ရေးရာ ပြစ်ဒဏ်သည်မှု ကျွန်ုပ်တို့၏ သာသနာ၌လည်း ဤအတိုင်းသာ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ မျိုးနွယ်၏ မျက်နှာကြီးပိုင်းသူတစ်ဦး၏ သားတစ်ဦးသည် ထိုပြစ်မှုအတွင်း၌ နစ်မွန်းသွားလေရာ ကျွန်ုပ်သည် ၎င်း၏ မျက်နှာကြီး၊ လူကုံတန်ဖြစ်ခြင်းကို ထောက်ရှု၍ စွန့်လွှတ်လိုက်လေသည်။ ခဲပေါက်၍ မသတ်တော့ပေ။ တစ်ဖန် ဤပြစ်မှုကိုသာလျှင် သာမန်ကျောမွဲလူတန်းစားတစ်ဦးက ကျူးလွန်ပြန်ရာ တာဝန်ရှိသောသူများသည် ၎င်းအား ခဲပေါက်သတ်ရန် လိုလားလေသော် တရားခံ၏ အမျိုးအုပ်စုသည် ‘အကယ်၍ တရားတော်ရေးရာ ပြစ်ဒဏ်အား ကျွန်ုပ်တို့၏ တရားခံအားလည်း ပေးရန်ရှိမူ ၎င်း၏အလျင် လူကုံတန် (မင်း) သားလေးကိုလည်း ပေးပါ။ သို့တည်းမဟုတ်ပါက ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း မိမိတို့၏ တရားခံကို ပြစ်ဒဏ်ပေးမည်မဟုတ်ကြောင်း’ ကို ထုချေလျှာ အရေးဆိုကြလေသည်။ ဤစကားရပ်အချက်အလက်သည် ပျံ့နှံ့လာပါမူ အားလုံးသောသူတို့သည် ပူးပေါင်း၍ ‘အားလုံးသော သူတို့အဖို့ ပေါ့ပါးသော ပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ရန်ဖြစ်ကြောင်း၊ ‘သောင်ရားသ်’ ကျမ်း၏ ပညတ်ချက်ကို စွန့်လွှတ်ရန် ဖြစ်ကြောင်း’ ကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်လေသည်။ သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် တစ်စုံတစ်ရာ ရိုက်နှက်၍ သေးသိမ်အောင်ပြုရန် အခမ်းအနား ပြုလုပ်ခြင်း၏ စီရင်ချက်ကို ထုတ်ပြန်လိုက်လေသည်။ ယခု ဤအချက်သည်သာလျှင် အားလုံးသောသူတို့၏ အတွင်း၌ ကျင့်သုံးလျက်ရှိနေသော ကျင့်ထုံးချက်သာ ဖြစ်နေပေသည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

အကြင်အကြောင်းခံများနှင့် အဖြစ်အပျက်များ၏ အောက်၌ ကျရောက်လာသော အာယသ်တော် (၃) ပုဒ်နှင့် ၎င်း၏နောက်ပိုင်း၌ တင်ပြထားသော အာယသ်တော်များ၏ အကျယ်ချဲ့အကြောင်းကို အစကတည်းက တင်ပြပြီးဖြစ်သည်။ တင်ပြချက်အချုပ်မှာ ဤသို့တည်း။ ယဟူဒီတို့၏ အရိုးစွဲအကျင့်တစ်ရပ်ရှိသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ဆွေမျိုးသားချင်းများဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း၊ တစ်ခါတစ်ရံ ရာထူး၊ ဂုဏ်ထူးနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာ၏ အလိုလောဘ ရမ္မက်၌သော်လည်းကောင်း၊ လူတို့၏ တောင့်တချက်နှင့်အညီ ‘ဖသ်ဝါ’ ပေးလေ့

ရှိကြပေသည်။ အထူးသဖြင့် တရားတော်ရေးရာ ပြစ်ဒဏ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဤအရိုးစွဲဝါဒ လွန်စွာ ကျယ်ပြန့်လျက်ရှိနေသည်။ လူကြီးတစ်ဦးဦး၏ သားတစ်ယောက်သည် ရာဇဝတ်ဘေးတစ်ခုကို ကျူးလွန်သည်ဆိုလျှင် 'သောင်ရားသ်'ကျမ်း၏ ပြင်းထန်သောပြစ်ဒဏ်ကို ပေါ့လျော့သည့် ပြစ်ဒဏ်အသွင်သို့ ပြောင်းလွဲပေးလိုက်သည်။ ၄င်းတို့၏ ဤအခြေအနေကို ဤအာယသ်များအတွင်း၌ ထိုစကားလုံးများဖြင့် တင်ပြထားသည်။

يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ

၄င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အာယသ်တော်များကို ထိုအာယသ်တော်များ၏ မူရင်းနေရာများမှ ရွှေ့ပြောင်းလေ့ ရှိကြသည်။ /၅ : ၄၁/

တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မဒီနာရွှေမြို့တော်သို့ ကြွမြန်းလာခဲ့ပေသည်။ အစ္စလာမ်သာသနာ၏ အံ့ဖွယ်ကောင်းသော စီမံကိန်းနှင့် ၄င်းတို့၏ ရှေ့မှောက်သို့ ရောက်ရှိချိန်၊ အကြင်သာသနာအတွင်း၌ လွယ်ကူမှုများကို များစွာ ထောက်ထားသောအချက်များ ပါဝင်၍ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကို နှိမ်နင်းပပျောက်မှု တားဆီးပိတ်ပင်ရန် ပြစ်ဒဏ်များသည်လည်း ဦးနှောက်အသိဉာဏ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရ လက်ခံနိုင်ဖွယ်ရှိသော စီမံချက်များကို မြင်တွေ့နေရပေသည်။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ထိုအချိန်၌ ယင်းယဟူဒီများသည်လည်း 'သောင်ရားသ်'ကျမ်း၏ ပြင်းထန်သော ပြစ်ဒဏ်များကို ပြောင်းလွဲကာ လွယ်ကူမှုဖြစ်အောင် ပြုချိန်ဖြစ်၍ 'ဤကဲ့သို့သော အမှုကိစ္စများအတွင်း၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ ကို တရားသူကြီး ခုံသမာဓိအဖြစ် တင်မြှောက်လိုက်ရန်၊ သို့မှသာ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ သာသနာတော်၏ လွယ်ကူ၊ နူးညံ့သော ပညတ်ချက်များဖြင့် အကျိုးခံစားရန် 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းအား ကပြောင်းကပြန် ပြုလုပ်သော တရားခံများဘဝအဖြစ်သို့လည်း မရောက်ရှိရန်' ဟူသော အခွင့်ကောင်းများသည် လက်ဝယ်အတွင်းသို့ ရောက်ရှိလာပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုကဲ့သို့ပြုမှုသော ဖန်တီးချက်များအတွင်း၌လည်း 'ဥပဒေဘောင်နှင့်အညီ သမာဓိလူကြီးမင်းအဖြစ် မခန့်အပ်မီအလျှင် အကြောင်းခံတစ်ခုဖြင့် မိမိတို့အမှုကိစ္စ၏ အမိန့်ကို 'ဖသ်ဝါ'သဘောမျိုးဖြင့် သိရှိရရန်၊ တစ်ဖန် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ဤဆုံးဖြတ်ချက်အမိန့်သည် အကယ်၍ မိမိတို့၏ လိုအင်ဆန္ဒများဖြင့် ကိုက်ညီမှုရှိသည်ဆိုလျှင် သသမာဓိလူကြီးမင်းဖြစ် တင်မြှောက်၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခိုင်းရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စွန့်လွှတ်လိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း'ဟူသော မသမာသော အချက်များအား ဆန္ဒပြုထည့်သွင်းထားပေသည်။ ထိုကွင်းဆက်ပုံစံမျိုးရှိသော ဖြစ်အင်များကို တင်ပြထားပေသည်။ ထိုအပြုအမူ ဖန်တီးချက်များအတွင်း၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ ကို ဒုက္ခရောက်စေသည့် အချက်များ ပါဝင်နေသည့်အတွက်ကြောင့် အာယသ်တော်၏ အစပိုင်း၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ အား 'ထိုအချက်များအပေါ် တမန်တော်မြတ်အနေဖြင့် ဝမ်းမနည်းရန်၊ ဤအချက်များ၏ အဆုံးရလဒ်သည် တမန်တော်မြတ်အဖို့ ကောင်းချီးမင်္ဂလာသာလျှင်ဖြစ်ကြောင်း'ဟူ၍ ဖြေသိမ့်မှုပေးသနားတော်မူပေသည်။

'၄င်းတို့သည် နီယသ်အမှန်ဖြင့် အသင့်အား ခုံသမာဓိလူကြီးမင်းအဖြစ် တင်မြှောက်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ၄င်းတို့၏ နီယသ်များအတွင်း၌ မသမာမှုများရှိနေကြောင်း'ကို တစ်ဖန် အသိပေးတော်မူလိုက်လေသည်။ ယင်းအာယသ်တော်အတွင်း၌ 'အသင့်အနေနှင့် လိုလားသည်ဆိုလျှင် ၄င်းတို့၏ အမှုကိစ္စကို ဆုံးဖြတ်ချက်

ချပေးရန်နှင့် လွှဲဖယ်မှုကို လိုလားသည်ဆိုလျှင်လည်း လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း’ကို ရွေးချယ်ပိုင်ခွင့် ပေးလိုက်ပြန်လေသည်။ ‘အကယ်၍ အသင့်အနေနှင့် လွှဲဖယ်ရှောင်ရှားရန် လိုလားလျှင်မူလည်း ဤသူတို့သည် အသင့်အား တစ်စုံတစ်ရာ ဆိုးကျိုးမပြုနိုင်ကြောင်း’ မိန့်တော်မူလိုက်ပြန်ပေသည်။

فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ اَوْ اَعْرِضْ عَنْهُمْ

အသင်သည် ၎င်းတို့၏ စပ်ကြား၌ တရားစစ်ဆေးစီရင်လိုက စစ်ဆေးစီရင်ပါလေ။ သို့တည်းမဟုတ် တရားမစီရင်လိုပါက ၎င်းတို့ဘက်မှ မျက်နှာလွှဲဖယ်နေပါလေ။ [၅ : ၄၂]

ဤအာယသ်တော်၏ အကြောင်းအရာသည် ဤအလိုသဘောကိုသာ ဆောင်နေသည်။ ထိုအာယသ်တော်နောက်၌ မိန့်တော်မူသည်မှာ ‘အကယ်၍ အသင်သည် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရန် သာ၍ လိုလားနေသည်ဆိုလျှင် ‘တရားမျှတစွာဖြင့် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်’ လမ်းညွှန်ထားတော်မူပေသည်။ အလိုသဘောမှာ မိမိ၏ သာသနာတော်နှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပေးရန်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တမန်တော်မြတ် ﷺ ကြွမြန်းလာပြီးသည့်နောက် ပထမသာသနာတော်များနှင့် ယင်းသာသနာများ၏ ဥပဒေသများသည် ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီးသားဖြစ်ပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ သာသနာတော်အတွင်း၌ ဆက်လက်တည်တံ့ထားစေတော်မူသော ဥပဒေသများသည်မူ ကျန်ရှိနေပေသည်။ ထို့ကြောင့် အခြားအာယသ်တော်များအတွင်း၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဥပဒေသနှင့် ဆန့်ကျင်ကာ အခြားသော ပြဋ္ဌာန်းချက်တစ်ရပ်ရပ် သို့မဟုတ် ထုံးဓလေ့တစ်ရပ်အပေါ်၌ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပေးလိုက်ခြင်းကို ‘ဇွလ်မ်’ (မတရားသမှု)၊ ‘ဖစ်က်’ (ဆိုးသွမ်းမိုက်မဲမှု) နှင့် ‘ကုဖွရ်’ (သွေဖည်ငြင်းဆိုမှု) ဟူ၍ သတ်မှတ်ပေးထားပေသည်။

အစ္စလာမ်သာသနာ့ အစိုးရ၌ အခြားသော ဘာသာဝင်များ၏ အမှုများနှင့် စပ်လျဉ်းသော နည်းဥပဒေသများ

ဤနေရာ၌ မှတ်သားထိုက်သော အချက်တစ်ရပ်မှာ ဤယဟူဒီတို့သည် မိမိတို့၏ အမှုများကို တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ အခစားတော်သို့ ပို့ဆောင်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့သည် တမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ သာသနာအပေါ်၌ အီမာန်မယူထားသည့်နည်းတူ အစ္စလာမ်သာသနာ၏ အစိုးရလက်အောက်ခံ၌ အခွန်ပေးနေထိုင်သော သူများလည်း မဟုတ်ပေ။ သို့သာမက တမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့် စစ်မတိုက်ရန်သာ စာချုပ်ချုပ်ဆိုထားလေသည်။ ဤသည့်အတွက်ကြောင့်သာလျှင် တမန်တော်မြတ် ﷺ အား လွှဲဖယ်ရန် လိုလားသည်ဆိုလျှင်လည်း လိုလားသည့်ပုံစံ၊ သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရန် လိုလားလျှင်လည်း မိမိ၏ သာသနာတော်နှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပေးရန် အခွင့်အရေးကို ပေးသနားထားတော်မူပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အစ္စလာမ်သာသနာအစိုးရအပေါ်၌ တစ်စုံတစ်ရာမျှ တာဝန်မရှိပေ။ ထို့ပြင်တဝ အကယ်၍ ဤသူတို့သည် အခွန်ပေးဆောင်၍ နေထိုင်သောသူများနှင့် အစ္စလာမ်သာသနာ အစိုးရ၏ဘက်သို့ လှည့်ပြန်လာရန် ရိုကြမူ အစ္စလာမ်သာသနာတော်၏ တရားသူကြီးအပေါ် ဆုံးဖြတ်ချက်ချပေးရန် ‘ဖွရဇ်’ တာဝန်ဖြစ်ပေသည်။ လွှဲဖယ်နေခြင်း မပိုင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့၏ ဝတရားတာဝန်များကို ထိန်းသိမ်း

စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ၎င်းတို့အား မတရားညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုမှ ရှောင်ရှားစေထားခြင်းသည် အစ္စလာမ်အစိုးရ၏ အပေါ်၌ တာဝန်ရှိပေသည်။ မွတ်စ္စလင်မ်၏ တာဝန်ဝတ္တရားများနှင့် ၎င်းတို့အား ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းခံရခြင်းမှ ပပျောက်အောင်ပြုလုပ်ခြင်းသည် အစ္စလာမ်အစိုးရ၏ အပေါ်၌ 'ဖွရဇ်' တာဝန်ဖြစ်သကဲ့သို့ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ရှေ့လာလျက်ရှိသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ ဤသည့်အချက်ကို မိန့်တော်မူထားပေသည်။

وَاَنِ احْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَآءَهُمْ

၎င်းပြင် အို၊ နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် ထိုသူတို့၏ စပ်ကြားဝယ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည့် တရားတော်နှင့်အညီ တရားစီရင်ဆုံးဖြတ်ပါလေ။ ၎င်းပြင် အသင်သည် ထိုသူတို့၏ စိတ်အလိုဆန္ဒကို မလိုက်စားပါလေနှင့်။ [၅ : ၄၉]

ဤအထက်ဖော်ပြပါ အာယသ်တော်အတွင်း၌ ရွေးချယ်ပိုင်ခွင့်ကို ပေးထားရမည့်အစား သတ်မှတ်ပြဌာန်းထားသော ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချပေးရန် အမိန့်ပေးထားတော်မူပေသည်။ အီမာမ် အာဗူဗာကရ် ဂျပ်စ္စစ်ဗွားစ်သခင်ကြီးသည် အဟ်ကားမွလ် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၌ ယင်းအထက်ဖော်ပြပါ အချက်နှစ်ချက်စလုံးကို ဤသို့ ညှိနှိုင်းပေးထားတော်မူပေသည်။ ပထမအာယသ်တော်အတွင်း၌ ရွေးချယ်ပိုင်ခွင့် ပေးထားသော သူတို့မှာ 'အကြင်သူတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်လျက်ရှိနေသော အရပ်ဒေသများ၌ နေထိုင်သောသူများ သို့မဟုတ် အခွန်ပေးဆောင်၍ နေထိုင်သောသူများလည်း မဟုတ်ပေ။ သို့သော်မက ဗနူကုရိုက်ဇွာနှင့် ဗနူနဇီးရ်တို့ကဲ့သို့ မိမိတို့၏ အရပ်ဒေသ၌မှာပင် နေထိုင်လျက် စစ်မက်ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ခြင်း မပြုရန် ချုပ်ဆိုထားသော ပဋိညာဉ်မှလွဲ၍ အခြားမည်သည့် အစ္စလာမ်သာသနာနှင့် ပတ်သက်မှုမရှိသော မွတ်စ္စလင်မ်မဟုတ်သောသူများဖြင့်သာ ပတ်သက်နေပေသည်။

ဒုတိယအာယသ်တော်အတွင်း၌ ထိုမွတ်စ္စလင်မ်မဟုတ်သောသူများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နေပေသည်။ အကြင်သူတို့အား မွတ်စ္စလင်မ်တို့မှ တာဝန်ယူထားရ၍ အစ္စလာမ်သာသနာနိုင်ငံများ၏ မြို့သားများနှင့် စိုးမိုးအုပ်ချုပ်မှုအောက်၌ နေထိုင်ကြလေသည်။

ယခု ဤနေရာ၌ ဤအချက်ကိုလည်း သေချာကျနစွာ စမ်းစစ်လေ့လာကြည့်ရှုသင့်ပေသည်။ ပထမ ရွေးချယ်ခွင့်ပေးထားသော အာယသ်တော်နှင့် ဒုတိယအာယသ်တော်ဖြစ်သော အာယသ်တော် (၂) ပုဒ်စလုံး အတွင်း၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ ကို 'ထိုမွတ်စ္စလင်မ်မဟုတ်သော သူများ၏ အမှုကိစ္စများ၌ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရန် ရှိမူ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ဘက်မှ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ထားသော အမိန့် ဆိုလိုသည်မှာ မိမိ၏ သာသနာတော်နှင့် အညီ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရန်ဖြစ်သည်။ ထိုသူတို့၏ တပ်မက်မှုများကို လိုက်လျော၍သော်လည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့၏ သာသနာနှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ချက်မချရန်' လမ်းညွှန်မှာထားတော်မူပေသည်။

ထိုအထက်ဖော်ပြပါတင်ပြချက်၏ ထပ်ဆင့်ရှင်းလင်းချက်မှာ ဤသို့တည်း။ ဤအမိန့်သည် ထိုအမှုကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်းနေပေသည်။ အကြင်အမှုကိစ္စများ၏ အကြောင်းကို အာယသ်တော်၏ ကျောထောက်နောက်ခံသမိုင်းများ၌ အသင်ကြားနာခဲ့ပြီးဖြစ်ပေသည်။ အမှုကိစ္စတစ်ခုမှာ သတ်ဖြတ်ခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်နှင့်

သွေးအစား လျော်ကြေးရယူခြင်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယအမှုကိစ္စမှာ ဖေနာနှင့် ၎င်း၏ ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကဲ့သို့သော အမှုကိစ္စများ၏ ပြစ်ဒဏ်များ၌ ကမ္ဘာလောကကြီးတစ်ခုလုံး၏ လောကီနိယာမတရားမှာ တစ်တိုင်းပြည်လုံး၏ တစ်ခုတည်းသော ပြစ်ဒဏ်ဟူ၍ ဆိုရပေမည်။ အကြင်ပြစ်ဒဏ်ကို တရားဥပဒေ ချုပ်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုပေသည်။ ထိုတရားဥပဒေချုပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လူတန်းစားများ၊ သာသနာများ ကွဲပြား ခြားနားခြင်းသည် တစ်စုံတစ်ရာ ကွာဟမှုမရှိပေ။ ဥပမာ– ခိုးယူခြင်း၏ အပြစ်ဒဏ်၌ လက်ဖြတ်ရပေမည်။ သို့ရှိရာ ဤသို့ လက်ဖြတ်ရခြင်းသည် မွတ်စ္စလင်မ်များအဖို့သာ သီးသန့်မဟုတ်ဘဲ တိုင်းပြည်၌ နေထိုင်သူ မည်သူမဆို ဤအပြစ်ဒဏ်ကိုသာလျှင် ကျခံရပေမည်။ ဤကဲ့သို့နည်းတူ သတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့် ‘ဖေနာ’ ပြစ်ဒဏ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း အားလုံးသော သူများအဖို့ တန်းတူဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် အထက်ဖော်ပြပါ တင်ပြချက်ကြောင့် ‘မွတ်စ္စလင်မ်မဟုတ်သော သူတို့၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာနှင့် သီးသန့်သာသနာရေးဆိုင်ရာ အမှုကိစ္စများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်လည်း အစ္စလာမ်သာသနာတော်နှင့် ကိုက်ညီရန်အရေးကြီးသည်ဟူသော အချက်သည် အရေးမကြီးပေ။

တမန်တော်မြတ် ﷺ ကိုယ်တော်တိုင်သည် အရက်နှင့် ဝက်ကို မွတ်စ္စလင်မ်များအဖို့သာ ‘ဟရာမ်’ ပြုထားတော်မူ၍ ယင်းကိစ္စရပ်များအပေါ် ကျူးလွန်ခြင်းအား ပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ထားတော်မူပေသည်။ သို့ရာတွင် မွတ်စ္စလင်မ်မဟုတ်သော သူများအား ယင်းကိစ္စရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လွတ်လပ်စွာဖြင့် ထားရှိတော်မူပေသည်။ မွတ်စ္စလင်မ်မဟုတ်သောသူများ၏ ‘နေကာဟ်ရာဒီ’ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာကဏ္ဍများ၌ မည်သည့်အခါမျှ ဝင်ရောက်မစွက်ဖက်ပေ။ ၎င်းတို့၏ ဘာသာသဘာဝအရပိုင်သော ‘နေကာဟ်’ ပုံစံကို ရှိရင်းစွဲပုံစံအဖြစ် ဆက်လက်ထားရှိတော်မူပေသည်။

‘ဟဂျ်ရ်’ အရပ်ဒေသ၌ရှိသော မဂျူစီများ၊ ‘နဂျ်ရာန်’ နှင့် ဝါဒီအေကုရာ၊ အရပ်ဒေသများ၌ရှိသော ယဟူဒီများနှင့် နစ္စရာနီများသည် အစ္စလာမ်သာသနာအစိုးရ၏ လက်အောက်၌ နေထိုင်ကြပေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ‘မဂျူစီတို့၏ ဘာသာအရ မိမိတို့၏ အမေ၊ အစ်မ၊ ညီမများနှင့် ‘နေကာဟ်’ ပြုပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း၊ ဤကဲ့သို့ပင် နစ္စရာနီများနှင့် ယဟူဒီတို့ထံ၌ ‘အစ်ဒသ်’ ရက်ကို မစောင့်ဆိုင်းဘဲသော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ‘နေကာဟ်’ ၌ သက်သေမရှိလည်း ‘နေကာဟ်’ အထမြောက်ကြောင်း’ တို့ကို သိရှိထားသည့်အလျောက် ၎င်းတို့၏ ‘နေကာဟ်’ ကဏ္ဍရပ်များကို ရှိရင်းစွဲပုံစံဖြင့် ဆက်လက်ထားရှိပေးတော်မူပေသည်။

အချုပ်မှာ အစ္စလာမ်သာသနာအစိုးရ၏ အောက်၌ နေထိုင်သော မွတ်စ္စလင်မ်မဟုတ်သော သူတို့၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာ ကဏ္ဍများနှင့် သာသနာရေးဆိုင်ရာတို့၏ အမှုကိစ္စများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ၎င်းတို့၏ သာသနာရေးဆိုင်ရာ တွေးခေါ်မှုအပေါ်၌ ချန်ထားရစ်ရပေမည်။ အမှုကိစ္စရပ်များအား ဆုံးဖြတ်ချက်ချရန် လိုအပ်ချက် ပေါ်ပေါက်လာပါမူ ၎င်းတို့၏ သာသနာဝင်တစ်ဦးဖြစ်သူကို သမာဓိလူကြီးမင်းအဖြစ် ခန့်အပ်၍ ၎င်းအား ဆုံးဖြတ်ချက် ချခိုင်းရပေမည်။

သို့သာမက ဤအခြားဘာသာဝင် သမာဓိလူကြီးမင်းသည် မွတ်စ္စလင်မ်တရားသူကြီးအား ဆုံးဖြတ်ချက်ချခိုင်းစေရန် ကမ်းလှမ်းလာပါမူ ၎င်းမွတ်စ္စလင်မ် တရားသူကြီး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် ဘက်နှစ်ဘက်စလုံးမှ လက်ခံသဘောတူသည်ဆိုလျှင် မွတ်စ္စလင်မ်တရားသူကြီးသည်သာလျှင် မိမိ၏ သာသနာတော်နှင့်အညီ

ဆုံးဖြတ်ချက်ချပေးရပေမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယခု နှစ်ဖက်စလုံး၏ဘက်မှ ခန့်အပ်ထားသော တတိယပုဂ္ဂိုလ် (တရားသူကြီး) ၏ အမိန့်ကို ထားရှိပေသည်။ အာယသ်တော်မြတ်အတွင်း၌

اَنِ احْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ

ငှင်းပြင် အို, နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် ထိုသူတို့၏ စပ်ကြားဝယ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့၏ စပ်ကြားဝယ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည့် တရားတော်နှင့်အညီ တရားစီရင် ဆုံးဖြတ်ပါလေ။ [၅ : ၄၉]

ဟူ၍ ဤအာယသ်တော်၌ လာရှိနေပေသည်။ ထိုအာယသ်တော်မြတ်အတွင်း၌ အစ္စလာမ်သာသနာနှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရန် အမိန့်ကို တမန်တော်မြတ် ﷺ အား ပေးသနားတော်မူထားပေသည်။ ယင်းသို့ အမိန့်ပေးရခြင်း၏ အခြေခံမူတည်ချက်မှာ တရားဥပဒေချုပ်ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် မည်သည့်အဖွဲ့အစည်း တစ်ရပ်ကိုမျှ ချွင်းချက်အဖြစ် ထားရှိခြင်း မဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့ ဤသူတို့သည် ကိုယ်တိုင် တမန်တော်မြတ် ﷺ ကိုသာလျှင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်းစေသည့်အတွက်ကြောင့် လာရောက်ကြလေရာ ‘တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်လည်း မိမိကိုယ်တိုင် အီမာန်ယူထားသော အချက်နှင့် မိမိ၏ သာသနာ၏ အမိန့်’ဖြစ်ကြောင်းမှာ ထင်ရှားနေပေသည်’ဟူသော အကြောင်းတို့ကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

မည်သည့်အခြေအနေ၌မှာပင်မဆို တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်များအတွင်းမှ ပထမအာယသ်တော်အတွင်းမှ ဦးစွာပထမ တမန်တော်မြတ် ﷺ အား ဖြေသိမ့်မှုပေးထားပေသည်။ ထို့နောက် ယဟူဒီတို့၏ မသမာမှုများအား တမန်တော်မြတ် ﷺ ကို သတင်းပေးထားပေသည်။

يٰاَيُّهَا الرَّسُوْلُ لَا يَحْزُنْكَ

၏ အဆုံးထိတိုင် ယင်းအချက်နှင့်သာ ပတ်သက်နေပေသည်။ အကြင်အာယသ်တော်ကို တင်ပြခြင်းကြောင့် ဤသည့်အချက်သည် ‘တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ အခစားတော်သို့ လာရောက်သောသူများသည် မုနာဖစ်က်များဖြစ်ကြောင်း’ကို ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း သိရှိသွားပေသည်။ အကြင်သူတို့၏ အသွင်ဆောင် အချိတ်အဆက်ပြုမှုမှုသည် ယဟူဒီတို့နှင့် အတူတကွ ရှိနေကြောင်း၊ ၎င်းယဟူဒီတို့ စေလွှတ်သောသူများသ ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့နောက် လာရောက်သောအဖွဲ့၏ အချို့မသာမာသော ဓလေ့အကျင့်များကို မိန့်တော်မူ၍ မွတ်စ္စလင်မ်တို့ကို ၎င်းတို့၏ မကောင်းသော ကျင့်ကြံပြုမှုချက်များအပေါ် သတိပေးထားတော်မူပေသည်၊ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် ဤအပြုအမူဒုစရိုက်များသည် ကာဖိရ်တို့ပြုကျင့်သော အကျင့်အမူများဖြစ်ကြောင်း ထိုအချက်များမှ ရှောင်ရှား၊ ဝေးကွာစွာနေထိုင်ရန် ဂရုမူရမည့်အကြောင်းများ’ကို လမ်းညွှန်မှာကြားထားတော်မူပေသည်။

ယဟူဒီတို့၏ အကျင့်တစ်ရပ်

ပထမအကျင့်ဆိုးကို ဤသို့ မိန့်မြွက်ထားတော်မူပေသည်။

سَمّٰعُوْنَ لِلْكَذِبِ

(ထိုထိုသောသူတို့သည် မုသားကို အလွန်တရာ ကြားနာသူများ) မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိတို့ ယဟူဒီ အာလင်မ်ပညာရှင်များဟူ၍ ပြောဆိုလျက် ရှိကြကုန်သော ဖြားယောင်းကောက်ကျစ်သောသူများ၏ နောက်သို့ 'သောင်ရားသ်'ကျမ်း၏ ပညတ်ချက်များကို ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုနေသည်ကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာ တွေ့မြင်နေသည့်ကြားကတည်းကပင် ၎င်းတို့၏ လမ်းစဉ်နောက်သို့ လိုက်ကြကာ ၎င်းတို့ တင်ပြလျက်ရှိကြကုန်သော မဟုတ်မတရားသော အဖြစ်အပျက်များကို နားထောင်လေ့ရှိသော ယဟူဒီ ပညာမျက်စိကန်းသော နောက်လိုက်သမူ ပြုသောသူတို့သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

'အဝါးမ်'(အာလင်မ်မဟုတ်သောသူ) များအဖို့ အာလင်မ်တို့၏လမ်းစဉ်ကို လိုက်နာရန် အခြေခံပုံသေနည်းများ

အထက်ဖော်ပြပါ အာယသ်တော်၏ စာသားအတွင်း၌ ပညတ်ချက်များအား နေရာရွှေ့ပြောင်းသောသူများနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်၏ အမိန့်တော်များအတွင်း၌ မဟုတ်မတရားသော အရာများကို ထည့်သွင်းရေးသားထားသော သူများအဖို့ ခြိမ်းခြောက်ချက်များ လာရှိထားပေသည်။ ဤကဲ့သို့ပင် 'ယင်းကဲ့သို့သော လူတန်းစားမျိုးကို မိမိတို့၏ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် သတ်မှတ်ထား၍ လုပ်ကြံဖန်တီးထားသော မှားယွင်းသော ဆင့်ပြန်ချက်များကို နားထောင်လေ့ရှိသော သူများကိုလည်း ပြင်းထန်စွာ ပြစ်မှု ဒုစရိုက်များ ကျူးလွန်သောသူများအဖြစ် သတ်မှတ်ထားပေသည်။ ယင်းအချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မွတ်စ္စလင်မ်များအဖို့လည်း အလွန်အရေးကြီးသော စည်းမျဉ်းဥပဒေတစ်ရပ်မှာ ပညာမဲ့သော လူတန်းစား 'အဝါးမ်' (အာလင်မ် မဟုတ်သောသူ) များအဖို့ ဒီးန်သာသနာအပေါ် လျှောက်လှမ်းရမည့်နည်းလမ်းမှာ အာလင်မ်ပညာရှင်များ၏ 'ဖသ်ဝါ'ခမ္မသတ်များနှင့် ညွှန်ကြားမှုအပေါ်၌သာ ပြုကျင့်ရမည်ဖြစ်နေလင့်ကစား သို့ရာတွင် ယင်းအထက်ဖော်ပြပါ အဆင့်ကလေးခန့်မျှဖြင့် 'အဝါးမ်'တို့၏ တာဝန်သည်လည်း ကျေပွန်နေမည်မဟုတ်ပေ။ အကြောင်းမှာ 'ဖသ်ဝါ'ကို မမေးမီအလျှင်နှင့် ကျင့်ကြံပြုမူချက်ကို မဆောက်တည်မီအလျှင် မိမိတို့ခေါင်းဆောင် အကြီးအကဲများ၊ အာလင်မ်များ၏ အခြေအနေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စီစစ်စုံစမ်းမှုကို ပြုရပေမည်။ မည်မျှခန့် အတိုင်းအတာခန့် စီစစ်စုံစမ်းရမည်ဆိုသော် လူမမာတစ်ဦးသည် ဒေါက်တာတစ်ဦးသို့မဟုတ် ဆေးဆရာတစ်ဦးထံ မကုသမီအလျှင် သိသောသူများ၏ထံမှ စုံစမ်းမှုကို ပြုပေသည်။ ထိုရောဂါနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွမ်းကျင်သော ဆရာဝန်သည် မည်သူနည်း။ မည်သည့်ဆေးဆရာက ပို၍ ကောင်းပေသနည်း။ ၎င်း၏ ဆေးပညာ၏ ဘွဲ့များသည် မည်ကဲ့သို့နည်း။ ထိုဆေးခန်းသို့ သွားရောက်ကုသကြကုန်သောသူတို့သည် ကုသပြီးနောက် အခြေအနေသည် မည်ကဲ့သို့ ရှိပေသနည်း။ မိမိတက်စွမ်းနိုင်သလောက် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုကို ပြုပြီးသည့် နောက်ပိုင်း၌လည်း အကယ်၍ ထိုသူသည် မှားယွင်းသော ရမ်းကုဒေါက်တာဆေးဆရာ၏ ညွှတ်ကွင်းအတွင်းသို့ မိသွားလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ၎င်းကိုယ်တိုင် မှားယွင်းစွာ ပြုမိခဲ့လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ အသိဉာဏ်ရှိသော သူတို့ထံ၌ ၎င်းသည် စောင်းချိတ် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင် ပြောဆိုမှု ခံရခြင်းကို မထိုက်တန်ပေ။ သို့ရာတွင် အကြင်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုကို မပြုဘဲ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ညွှန်ပြမှု၏ ဖြားယောင်းသွေးဆောင်မှု၏ အတွင်းသို့ သက်ရောက်ကာ ဘေးဒုက္ခ

တစ်စုံတစ်ရာ ဆိုက်ကပ်သွားပါမူ ၄င်းသည် အသိဉာဏ်ရှိသော သူတို့ထံ၌ ကိုယ့်သေတွင်းကိုယ်တူးသော သူကဲ့သို့ ဖြစ်ပေသည်။

ဤအထက်ဖော်ပြပါ အခြေအနေကဲ့သို့ပင် ဒီန်သာသနာရေးကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ 'အဝါးမ်' (အာလင်မ် မဟုတ်သောသူတို့) ၏ အခြေအနေပင် ဖြစ်ပေသည်။ အကယ်၍ ၄င်းတို့သည် မိမိတို့ကျေးရွာရှိ အသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင်နှင့် အတွေ့အကြုံ ရင့်ကျက်သောသူများထံမှ အခြေအနေအကြောင်းအရာကို စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီးသည့်နောက် အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်တစ်ပါးကို ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ခန့်အပ်တင်မြှောက်၍ ၄င်း၏ ဓမ္မသတ် ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်းအပေါ် လိုက်နာကျင့်ကြံကြမူ ထိုသူတို့သည် အခြားသော သူတို့ထံ၌နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်၌လည်း ချွင်းချက်ရှိသော သူများဟူ၍ မှတ်ယူထားရပေမည်။ ဤကဲ့သို့သော အမှုကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဟဒီးစ်တော်၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မိန့်တော်မူထားပေသည်။

فَاِنَّ اِثْمَهٗ عَلٰى مَنْ اَفْتٰى

ဤကဲ့သို့သော ပုံစံ၌ အကယ်၍ အာလင်မ်နှင့် မွဖ်သီသည် မှားယွင်းစွာ ပြုမူ၊ ပြသ၍ ၄င်း၏ မှားယွင်းသော ပြုမူပြသချက်အပေါ် အာဝါးမ်သည် လိုက်နာဆောက်တည်မှုကို ပြုပါမူ ထို 'ဂိုနာဟ်'သည် အာဝါမ်း၏အပေါ်၌ တည်ရှိနေမည်မဟုတ်ဘဲ အာလင်မ်၊ မွဖ်သီ၏အပေါ်၌သာ တည်ရှိနေပေမည်။ အာလင်မ်၊ မွဖ်သီ၏အပေါ်၌ ဂိုနာဟ်ဖြစ်ရှိနေခြင်းသည်လည်း ၄င်းသည် သိလျက်နှင့် မှားယွင်းစွာ ပြောဆိုပြသလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် စုံစမ်းစီစစ် လေ့လာမှုနည်းပါးသော အချိန်၌သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ၄င်းသည် အာလင်မ်မဟုတ်သောသူဖြစ်နေလျှင်သော်လည်းကောင်း (လူတို့ကို ဖြားယောင်းသွေးဆောင်ကာ ထိုရာထူးအပေါ် ရယူထားလျက်ဖြစ်ခြင်း) စသော အချိန်အခါမျိုး၌ ဖြစ်ပေသည်။

သို့ရာတွင် အကယ်၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် စုံစမ်းစီစစ်မှုမပြုဘဲ မိမိ၏ တွေးခေါ်မျှော်မှန်းမှုကြောင့်ဖြင့်သာ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို အာလင်မ်ပညာရှင် အကြီးအကဲဖြင့် သတ်မှတ်ကာ ၄င်း၏အဆိုအပေါ်၌ ကျင့်ကြံမှုကို ပြုသည်။ ထို့ပြင်တဝ ထိုသူသည် အမှန်တကယ်၌ ထိုကဲ့သို့ အာလင်မ်ဖြစ်ခြင်းအား ထိုက်တန်မှုမရှိပါမူ ထိုမှားယွင်းမှု၏ အကြောင်းတရား ပြစ်ဒဏ်သည် ထိုမွဖ်သီအာလင်မ်တစ်ဦးတည်းသာ ကျခံရမည်မဟုတ်ဘဲ ရွေးချယ်ခန့်အပ်သော သူများသည်လည်း ဂိုနာဟ်ဖြစ်ခြင်း ဖက်စပ်ပါဝင်နေပေသည်။ အကြင်သူသည် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုမပြုဘဲ မိမိအီမာန်၏ ပဲ့ထိန်းကြိုးကို အထက်ဖော်ပြပါ လူတန်းစား၏ လက်ဝယ်အတွင်းသို့ အပ်နှင်းလိုက်လေသည်။ ဤကဲ့သို့သော သူများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အမိန့်တော်သည လာရှိထားပေသည်။

سَمّٰعُوْنَ لِلْكَذِبِ

(ထိုထိုသော သူတို့သည် မုသားကို အလွန်တရာ ကြားနာသူများ) ဤကဲ့သို့သော ခေါင်းဆောင်ပိုင်း အကြီးအကဲများ၏ 'အိလ်မ်' (အသိပညာ)၊ 'အမလ်' (ကျင့်ဆောက်တည်မှု) နှင့် သစ္စာတည်ကြည်မှုတို့အား စီစစ်မှုမပြုဘဲ ၄င်းတို့၏ လမ်းစဉ်နောက်သို့ လိုက်နေပေသည်။ ထို့ပြင် ၄င်းတို့ထံမှ လုပ်ကြံဖန်တီးထားသော မှားယွင်းသော ဆင့်ပြန်ချက်များကို နာခံယုံကြည်သော ဓလေ့တို့သည် စွဲကပ်သွားပေသည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ဤအခြေအနေကို ယဟူဒီတို့၏ အခြေအနေအဖြစ် တင်ပြထားပေသည်။ ယင်းအချက်အလက်၊ အခြေအနေမျိုးမှ ရှောင်ရှားရန် မွတ်စ္စလင်မ်တို့အား မိန့်မြွက်ထားခြင်းဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ယနေ့မျက်မှောက်ခေတ်လောက၌ မွတ်စ္စလင်မ်တို့ ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်းဖြစ်ရှိနေခြင်း၏ အကြောင်းခံတရပ်မှာ 'ငင်းတို့သည် လောကီရေးရာ အမှုကိစ္စများ၌မူ အလွန်သွက်လက်ကြပေသည်။ နေထိုင်မကောင်းဖြစ်သွားမူ အကောင်းဆုံးသော ဒေါက်တာ၊ ဆေးဆရာများကို ရွေးချယ်ကြလေသည်။ အမှုကိစ္စတစ်ခုခုနှင့် ကြုံတွေ့လာရသည်ဆိုလျှင် ဘွဲ့ရရှေ့နေများကို ရှာဖွေကြလေသည်။ အိမ်တစ်လုံးဆောက်လုပ်ရန် ရှိမူ အဆင့်အတန်း အမြင့်ဆုံးသော ဆောက်လုပ်ရေး အင်ဂျင်နီယာများကို ရှာဖွေစူးစမ်းကြပေသည်။ သို့ရာတွင် ဒီးန်သာသနာရေးရာကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်းလာလျှင်မူ 'မုတ်ဆိတ်ထား၊ ကုရ်သာဝတ်၍ တစ်စုံတစ်ရာ ပြောဆိုမှုကို ကြားနာလိုက်သည်ဆိုလျှင်ပင် ငင်းတို့ကို မိမိတို့၏ အကြီးအကဲ၊ ခေါင်းဆောင်၊ အာလင်မ်၊ မွဖ်သီနှင့် လမ်းညွှန်ပြသမည့်သူ'ဟူ၍ ရက်ရောစွာ သတ်မှတ်လိုက်ကြပေသည်။ ငင်းသည် စည်းစနစ်ကျကျ စာသင်ကျောင်း၌ ပညာရှာဖွေခဲ့ပါ၏လော။ သို့မဟုတ် မရှာဖွေခဲ့ပါ၏လော။ ကျွမ်းကျင်ရင့်ကျက်သော အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်ကြီးများ၏ အပါးတော်၌နေကာ ဒီးန်သာသနာရေးဆိုင်ရာ အိလ်မ်အသိပညာများကို တစ်စုံတစ်ရာ အပတ်တကုတ် ဖွဲ့စိတ်ဖွဲ့မာန်ဖြင့် ပေါ်ပေါက်အောင် ပြုမူခဲ့ပါ၏လော။ သို့မဟုတ် မပြုမူခဲ့ပါ၏လော။ သာသနာရေးဆိုင်ရာ အကျိုးပြုစေသည့် 'ခစ်ဒ်မသ်' အလုပ်အကျွေးပြုမှုကို ပြုခဲ့ပါ၏လော့။ သို့မဟုတ် မပြုခဲ့ပါ၏လော့။ စစ်မှန်သော သူတော်စင်များနှင့် အလ္လာဟ့်အချစ်တော်များ၏ ထိုင်ဝိုင်း၌ နေထိုင်ကာ နှလုံးသားရေးရာ ဒုစရိုက်ရှောင်ကြဉ်မှုများနှင့် 'သက္ကဝါ'တရားများကို ရယူထားပါ၏လော့။ သို့မဟုတ် မရယူထားပါ၏လော့။ စသော အချက်များကို စီစစ်မှုမပြုဘဲ ရှိနေပေသည်။

ယင်းအထက်ပါ အကြောင်းတရားများ၏ အဆုံးရလဒ်မှာ 'မွတ်စ္စလင်မ်တို့အတွင်း၌ ရှိသော ဘာသာရေး၊ သာသနာရေးကို အာရုံဝင်စားသောသူတို့၏ များစွာသော သူတို့သည် ပညာမဲ့သော တရားဟောကြားသောသူများနှင့် လောကီရမွက်ကို ခံမက်သော ဆရာတု၊ ဆရာယောင်များ၏ ညွှတ်ကွင်းများအတွင်း၌ မိကာ သာသနာ၏ စစ်မှန်သော လမ်းစဉ်မှ ဝေးကွာသွားရှာလေသည်။ ငင်းတို့၏ သာသနာရေးရာအသိသည် စိတ်ရိုင်း၏ ရမွက်များအား အလိုလိုက်ခြင်းမှ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုမရှိစေသော ပုံပြင်ပဟောင်းများသာ ကျန်ရှိနေပေသည်။ ငင်းတို့သည် 'ကျွန်ုပ်တို့သည် ဒီးန်သာသနာ၏ လမ်းစဉ်အပေါ်၌ လျှောက်လှမ်းနေသည်။ ကြီးမားလှစွာသော ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုများကို ပြုလုပ်နေသည်'ဟူ၍ ဝမ်းသာ၊ ဝမ်းမြောက်ဖြစ်နေပေသည်။ သို့ရာတွင် စင်စစ် ငင်းတို့သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က အောက်ဖော်ပြပါ စကားလုံးများဖြင့် ကင်ပွန်းတပ်ထားသော လူတန်းစားများသာ ဖြစ်နေပေသည်။

اَلَّذِيْنَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُوْنَ اَنَّهُمْ يُحْسِنُوْنَ صُنْعًا

ထိုသူတို့သည် အကြင်သူများပင် ဖြစ်၏။ ငင်းတို့၏ ကောင်းမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုသည် လောကီဘဝ၌ပင် အချည်းနှီးဖြစ်ခဲ့ရလေပြီ။ သို့ပါလျက် ငင်းတို့သည် 'စင်္ကန်အမှန် မိမိတို့မှာ ကောင်းမြတ်သော အပြုအမူများကိုပင် ပြုလုပ်နေကြသည်'ဟု ထင်မှတ်ကြ၏။ *[၁၈ : ၁၀၄]*

အချုပ်မှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ယင်းမုနာဖစ်က် ယဟူဒီတို့၏ အခြေအနေကို

سَمّٰعُوْنَ لِلْكَذِبِ

(ထိုထိုသော သူတို့သည် မုသားကို အလွန်တရာ ကြားနာသောသူများ) ဟူ၍ စကားလုံးများဖြင့် မိန့်မြွက်တော်မူကာ 'ပညာမရှိသော သူတို့သည် အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များ၏ လမ်းစဉ်အား နောက်လိုက်သမှုပြုရန် ကုသမှုသာ ရှိပေသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့အပေါ်၌ တာဝန်ရှိသည်မှာ စီစစ်စုံစမ်းမှုမပြုဘဲ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ အာလင်မ်နှင့် အကြီးအကဲအဖြစ် မပြုလုပ်ရန်နှင့် မသိနားမလည်သော သူများထံမှ မှားယွင်းသောစကားရပ်များ ကြားနာခြင်း၏ ဝေလေ့ကို မပြုရန်' ဟူသော အလွန်အရေးပါသော စည်းမျဉ်းဥပဒေသတစ်ရပ်အား ပြသလိုက်လေသည်။

ယဟူဒီတို့၏ ဒုတိယဓလေ့ဆိုးတစ်ရပ်

ထိုမုနာဖစ်က်တို့၏ ဒုတိယဓလေ့ဆိုးတစ်ရပ်အား ဤသို့ ပြသထားပေသည်။

سَمّٰعُوْنَ لِقَوْمٍ اٰخَرِيْنَ لَمْ يَاْتُوْكَ

အသင့်ထံ မလာကြသော သူတို့အဖို့ အသင့်ထံ လာရောက်၍ နားစွင့်သူများ ဖြစ်ကြကုန်သည်။
(၅ း ၄၁)

ဆိုလိုသည်မှာ ပြင်ပသဏ္ဌာန်အားဖြင့် ကြည့်ရှုမည်ဆိုလျှင် အသင့်ထံမှ ဒီးန်သာသနာရေးရာ ကိစ္စရပ်တစ်ခုအား မေးမြန်းရန် လာရောက်ကြပေသည်။ သို့ရာတွင် စင်စစ်၌ ၎င်းတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် ဒီးန်နှင့် ဒီးန်သာသနာရေးရာ မည်သည့်အမှုကိစ္စတစ်ခု၏ အမိန့်ကို သိနားလည်ရန်မဟုတ်ပေ။ သို့သာမက ဤသူတို့သည် 'မိမိတို့၏ မာန်မာနကြောင့်' အသင့်ထံ ကိုယ်တိုင် မလာရောက်ကြကုန်သော ယဟူဒီမျိုးနွယ်အုပ်စု၏ စုံထောက်များသာ ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းတို့၏ တပ်မက်မှုနှင့်အညီ 'ဖေနာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ သဘောထားသီအိုရီကို သိရှိအောင် ပြုကာ ၎င်းတို့အား (ယဟူဒီတို့အား) ပြသရန်ဖြစ်သည်။ လက်ခံခြင်း၊ လက်မခံခြင်းဆိုင်ရာကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင်သာလျှင် ဆုံးဖြတ်မည်ဖြစ်သည်' ဟူသော အလိုသဘောဆန္ဒသာဖြစ်သည်။ ထိုအထက်တင်ပြပါအချက်အတွင်း၌ မွတ်စ္စလင်မ်တို့အား 'အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်တစ်ဦးဦးထံမှ 'ဖသ်ဝါ' (ဓမ္မသတ်) တစ်ခုအား မေးမြန်းရန်အတွက် အရေးကြီးသောအချက်မှာ 'မေးမြန်းသောသူ၏ နီယသ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ အမိန့်ကို သိနားလည်အောင်ပြုကာ နောက်လိုက်သမှုပြုရန်ဖြစ်ပြီး မွဖ်သီများ၏ အကြံစည်၊ အကြံဉာဏ်ကိုသာ သိနားလည်အောင်ပြု၍ မိမိ၏ တပ်မက်မှုနှင့်အညီ အမိန့်ကို ရှာဖွေနေခြင်းသည် ရှိုက်သွာန်နှင့် 'နဖ်စ်' စိတ်ရိုင်း၏ နောက်လိုက်မှုပြုခြင်းမှာ ထင်ရှားနေခြင်း၊ ထိုအချက်မှ ရှောက်ကြဉ်ခြင်းတို့အား သတိပေးနှိုးဆော်မှုကို ပြုထားပေသည်။

တတိယဓလေ့ဆိုး (ကျမ်းမြတ်ကို ကပြောင်းကပြန်ပြုခြင်း)

၎င်းတို့၏ တတိယဓလေ့ဆိုးကို ဤသို့ ပြသထားပေသည်။ ‘ဤသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် မုဗာရက္ခပါဋ်တော်ကို ၎င်း၏ ရှိရင်းစွဲနေရာမှ ဖယ်ရှား၍ မှားယွင်းသော ဘာသာပြန်ဆိုမှုများကို ပြု၍ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ဘက်မှ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ထားသော ပညတ်တော်များကို ကပြောင်းကပြန်ပြုလုပ်ကြပေသည်။ ထိုအချက်အတွင်း၌ ‘သောင်ရားသ်’ကျမ်း၏ စကားလုံးများ၌ တစ်စုံတစ်ရာ ပြောင်းလဲမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် စကားလုံးများကိုမူ ထိုအတိုင်းထားရှိ၍ အဓိပ္ပာယ်ကို အကျိုးမဲ့သော တစ်ဆင့်ခံကောက်ယူခြင်းနှင့် ကပြောင်း ကပြန်ပြုခြင်း’ဟူသော ပုံစံမျိုးများသည်လည်း ပါဝင်ပေသည်။ ယဟူဒီတို့သည် ထိုကဲ့သို့သော နည်းနစ်မျိုး စလုံးဖြင့် ကပြောင်းကပြန်ပြုလုပ်ခြင်း၏ဓလေ့ စွဲကပ်နေသောသူများ ဖြစ်ပေသည်။

မွတ်စ္စလင်မ်တို့အဖို့ ထိုအချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဤသို့ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အား ထိန်းသိမ်းစောင့် ရှောက်ရန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိကိုယ်တော်တိုင် တာဝန်ယူထားပေသည်။ ထိုကျမ်းမြတ်အား စကားလုံးအရ ပြောင်းလဲမှုကို ပြုရန် မည်သူမှ မစွမ်းနိုင်ကြချေ။ အကြောင်းမှာ ရေးသားထားပြီးဖြစ်သော ကုရ်အာန်ကျမ်းစာအုပ်များအပြင် သိန်းပေါင်းများစွာသော လူသားတို့၏ နှလုံးသားများအတွင်း၌ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ခြင်းခံထားရသော မုဗာရက္ခပါဋ်တော်ပင် ဖြစ်သည်။ ‘ဇဗရ်’တစ်လုံး၊ ‘ဇေရ်’တစ်လုံးကိုပင် တစ်ဦး တစ်ယောက်သည် မှားယွင်းစွာ ဖတ်ရွတ်၊ ရေးသားမည်ဆိုလျှင် ချက်ချင်း အမှားကို ထောက်ကြလေသည်။ ပြင်ပသဏ္ဍာန်အားဖြင့် အဓိပ္ပာယ်ကို မှားယွင်းစွာဖြင့် ကောက်ယူသည့်ပုံစံကို ပြုနိုင်ကြပေသည်။ ပြုလုပ်သော သူတို့သည်လည်း ရှိကြပေသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းကဲ့သို့ အဓိပ္ပာယ်ကို မှန်ကန်စွာ ကောက်ယူမှုကို ထိန်းသိမ်း ထားရန်အတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ‘ဤအုမ္မသ်နောက်လိုက်ထု တစ်ရပ်လုံးအတွင်း၌ ‘ကေယာမသ်’ နေ့ထိတိုင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် ဟဒီးစ်တော်များ၏ မှန်ကန်သော အလိုသဘောကိုသာ ကောက်နုတ် တင်ပြလေ့ ရှိကြသော အဓိပ္ပာယ်အလွဲလွဲအချော်ချော် ကောက်ယူသော သူတို့၏ အထုပ်ကို (အရှုပ်တော်ပုံ) ကို ဖြေရှင်း (ဖြေဖွင့်) ပေးသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်သည် အစဉ်အမြဲ တည်ရှိနေပေလိမ့်မည်’ဟူသော စီမံကိန်းကို ပြုထားခြင်းဟူသော အချက်အား သတိပေးထားတော်မူပေသည်။

လာဘ်စားခြင်းဟူသော စတုတ္ထဓလေ့ဆိုး

ဒုတိယအာယသ်တော်အတွင်း၌ အခြားသော ဓလေ့ဆိုးတစ်ရပ်ကို မိန့်မြွက်ထားတော်မူပေသည်။

اَكّٰلُوْنَ لِلسُّحْتِ

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် တားမြစ်ထားသော ‘ဟရာမ်’ဖြစ်သည့် တံစိုးလက်ဆောင် အစရှိသည်တို့ကို အလွန်တရာမျှ စားသုံးသူများလည်း ဖြစ်ကြကုန်သည်။ *[၅ : ၄၂]*

سُحْت အတိုး၏ လုံးချင်းကောက်အဓိပ္ပာယ်မှာ ‘အရာတစ်ခုကို အခြေအမြစ်မှ တူးဖော်၍ ပျက်စီးအောင်ပြုခြင်း’ဟူ၍ မည်၏။ ထိုအဓိပ္ပာယ်ကိုသာ ဖော်ဆောင်၍ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည်

فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ

ထိုသို့ ပြုခဲ့ကြပါလျှင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား ပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူခြင်းအားဖြင့် လုံး၀ ပျက်စီးစေတော်မူမည်။ *[၂၀ : ၆၁]*

ဆိုလိုသည်မှာ အသင်တို့၏ အခြေခံအုတ်မြစ်ကို ပပျောက်အောင် ပြုလုပ်လိုက်ပေမည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အတွင်း၌ ဤနေရာတွင် 'စူဟ်သ်' ဟူသော စကားလုံး၏ အလိုသဘောသည် 'လာဘ်စားခြင်း' ဖြစ်သည်။ ဟဇရတ်အလီ ؓ၊ အိဗ်ရာဟီမ်းနခ်အီး၊ ဟစန်းဗစ္စရီး၊ မုဂျာဟစ်ဒ်၊ ကသာဒါးဟ်၊ ဍွာက်ဟားက် အစရှိသော အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသော အိမာမ်ကြီးများသည် ထိုစကားလုံးအား 'လာဘ်စားခြင်း' ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုထားကြပေသည်။

'လာဘ်ပေး၊ လာဘ်ယူခြင်း' ကို 'စူဟ်သ်' ဟူသော စကားလုံးအဖြစ် သုံးနှုန်းထားခြင်းအကြောင်းမှာ ၎င်းသည် စားသူ၊ ပေးသူတို့ကိုသာ ပျက်စီးစေရုံသာမက တစ်နိုင်ငံ၊ တစ်တိုင်းပြည်လုံးနှင့် သာသနာတော်တစ်ရပ်လုံး၏ အခြေခံအုတ်မြစ်နှင့် ပြည်သူအများ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဖျက်ဆီးပစ်သောအရာဖြစ်သည်။ အကြင်တိုင်းပြည် သို့မဟုတ် အကြင်ရုံးဌာနတစ်ခု၌ လာဘ်ပေးလာဘ်စားခြင်း တည်ရှိနေပါမူ ထိုနေရာ၌ ဥပဒေသည် ပပျောက်လွတ်ကင်းသွားသည်။ ၎င်းဥပဒေသာလျှင် တိုင်းပြည်နှင့် သာသနာကို ငြိမ်းချမ်းရေးအဖြစ် တည်တံ့ထားစေသောအရာ ဖြစ်သည်။ ထိုဥပဒေဘောင် ပပျောက်ဆုံးရှုံးသွားလျှင်မူ အကြင်မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မဆို၏ အသက်အာမခံချက် သိက္ခာနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာလုံခြုံရေးတို့သည် ပပျောက်သွားလေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ရှရီအသ်တရားတော်က ဤသို့ လာဘ်ပေး၊ လာဘ်ယူပြုလုပ်ခြင်းကို 'ဟရာမ်' အချက်ဟူ၍ မိန့်တော်မူလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းအချက်ပြစ်မှု၏ တံခါးကို ပိတ်ပင်စေရန်အတွက် အကြီးအကဲခေါင်းဆောင်များနှင့် တရားသူကြီးများကို ပေးအပ်လေ့ရှိသော လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများကိုလည်း စစ်မှန်ခိုင်လုံသော ဟဒီးစ်ဩဝါဒတော်များ၌ လာဘ်အဖြစ် သတ်မှတ်ကာ 'ဟရာမ်' အဖြစ် ပြုတော်မူလိုက်ပေသည်။ *[ဂျပ်စ္စားစ်]*

အခြားသော ဟဒီးစ်တော်တစ်ရပ်၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ က 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လာဘ်စားသူ၊ လာဘ်ပေးသူ၊ ၎င်းတို့နှစ်ဦးကြား၌ ညွှန်ကြားပြသသောသူတို့အပေါ် ကျိန်စာပို့ထားတော်မူသည်' ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူထားပေသည်။

တရားတော်အရ လာဘ်ဟူသော စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်မှာ 'သာသနာတော်အရ အစားယူခြင်းမပိုင်သော အစားကို ရယူခြင်းဖြစ်သည်။' ဥပမာ- တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မိမိအဖို့ မလုပ်မနေရ တာဝန်အဖြစ် တာဝန်ရှိသော အလုပ်များရှိသည်။ ယင်းအလုပ်ကို ပြုလုပ်ပေးသည့်အပေါ် အခြားတစ်ဦးတစ်ယောက်ထံမှ အစားရယူခြင်း၊ ပမာဆိုရသော် အာဏာပိုင်အစိုးရ၏ ဦးစီးမှုနှင့် အစိုးရအမှုထမ်းဖြစ်ခြင်း၏ ရှုထောင့်ဖြင့် မိမိတာဝန်ရှိသော အလုပ်ကို ပြုလုပ်ပေးရန် မိမိ၏ တာဝန်ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် အများပြည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက် (အမှုသည်) ထံမှ တစ်စုံတစ်ရာကို ရယူလိုက်ပါမူ ဤသည် လာဘ်ယူ၊

လာဘ်စားခြင်းဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် မိန်းကလေးတစ်ဦး၏ မိဘနှစ်ပါးသည် ၎င်းအား ရှာဒီပြုလုပ်ပေးရန် တာဝန်ခံများဖြစ်သည်။ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ထံမှ ၎င်းရှာဒီပြုလုပ်ပေးခြင်း၏ အခကို မရယူနိုင်ပေ။ ၎င်းတို့ သည် မိမိတို့ ရှာဒီပြုလုပ်ပေးလိုက်သော သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ထံမှ တစ်စုံတစ်ရာ အကျိုးအခကို ရယူလိုက်ပါမူ ၎င်းသည် လာဘ်စားခြင်းဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် နမာဇ်၊ ရိုဇာဟ်၊ ဟဂျ်နှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို ရွတ်ဖတ်ခြင်းသည် ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုဆိုင်ရာ 'အေဗာဒသ်'များ ပြုလုပ်ခြင်းသည် မွတ်စ္စလင်မ်များအပေါ်၌ တာဝန်ရှိပေသည်။ သို့ရှိရာ ၎င်းကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် တစ်ဦးတစ်ယောက်ထံမှ တစ်စုံတစ်ရာ အကျိုးကို ရယူလိုက်ခြင်းသည် လာဘ်စားခြင်းဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို သင်ကြားပေးခြင်းနှင့် 'အိမာမသ်' (ဦးစီးဦးဆောင်ဖြင့် နမာဇ်ဖတ်ပေးခြင်း) တို့သည် နှောင်းပိုင်းခေတ် အာလင်မ်များ၏ ဓမ္မသတ်အရ ချွင်းချက်အဖြစ် ပိုင်ပေသည်။

တစ်ဖန် အကြင်သူသည် လာဘ်စား၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ အလုပ်ကိစ္စတစ်ခုကို မှန်ကန်စွာဖြင့် ပြုလုပ်ပေးလိုက်ပါမူ ထိုသူသည် လာဘ်စားခြင်း၏ 'ဂိုနာဟ်'ကို ကျူးလွန်သူဖြစ်သည်။ ဤအဖိုးအခသည် ၎င်းအဖို့ လာဘ်စားခြင်းနှင့် 'ဟရာမ်'ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင်တဝ အကယ်၍ လာဘ်စားပြီးသည့်နောက်မှ အမှန်တရားနှင့် ဆန့်ကျင်စွာ ပြုလိုက်ပါမူ ဤသည် ဒုတိယအဆင့်အနေဖြင့် အလွန်ဆိုးရွားသော ပြစ်မှု ဒုစရိုက်၊ ဝတ္တရားကို ဖျက်ဆီးမှု၊ အခွင့်အရေး ဖောက်ဖျက်မှုနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပညတ်ချက်ကို ကပြောင်းကပြန်ပြုလုပ်ခြင်း၏ ပြစ်မှုတို့သည် သီးခြားစွာ တည်ရှိနေပေလိမ့်မည်။ 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မွတ်စ္စလင်မ်လူများအားလုံးကို ထိုအချက်များမှ ရှောင်ရှားစေတော်မူပါစေ။'

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

إِنَّآ أَنْزَلْنَا التَّوْرٰىةَ فِيهَا هُدًى وَّنُورٌ
يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَ
الرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتٰبِ
اللّٰهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَآءَ ۚ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْنِ
وَلَا تَشْتَرُوا بِاٰيٰتِيْ ثَمَنًا قَلِيلًا ۚ وَمَنْ لَّمْ يَحْكُمْ بِمَآ
أَنْزَلَ اللّٰهُ فَأُولٰٓئِكَ هُمُ الْكٰفِرُونَ ﴿٤٤﴾

၅ : ၄၄ ။ ။ စကန်အမှန် ငါအသျှင်မြတ်သည် 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းကို ချပေးသနားတော်မူခဲ့၏။ ယင်း 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းမြတ်တွင် တရားလမ်းမှန် ညွှန်ကြားခြင်းနှင့် 'နူးရ်'အလင်းရောင်ရှိသည့် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်) ၏ အမိန့်တော်များကို လိုက်နာကြကုန်သော နဗီတမန်တော်များသည် ယဟူဒီများအပေါ်၌ ယင်း 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းမြတ်နှင့်အညီ တရားစစ်ဆေးစီရင်လေ့ ရှိခဲ့ကြကုန်သည်။ ထိုနည်းတူစွာ ယဟူဒီဘုန်းကြီးရဟန်းတို့နှင့် ပညာရှင်သုခမိန်တို့သည်လည်း (ယင်းသောင်ရားသ်

ကျမ်းမြတ်နှင့်အညီ တရားစစ်ဆေး စီရင်လေ့ရှိခဲ့ကြကုန်သည်။ အကြောင်းမှာ (၎င်းဘုန်းကြီးရဟန်းတို့နှင့် ပညာရှင်) တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျမ်းတော် (နှင့်အညီ လိုက်နာကျင့်သုံး၍) ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်ကို အမိန့်ပေးတော်မူခြင်း ခံခဲ့ကြရသည့်အပြင် ၎င်းသူတို့သည် ထိုကျမ်းတော်ကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြပါမည်ဟူ၍လည်း ဝန်ခံသူများ ဖြစ်ခဲ့ခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ (အို, ယဟူဒီအကြီးအကဲအပေါင်းတို့) အသင်တို့သည် လူတို့အား မကြောက်ရွံ့ကြလေနှင့်။ ငါအသျှင်မြတ်ကိုသာ ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် ငါအသျှင်မြတ်၏ အာယသ်တော်များကို အနည်းငယ်မျှသော အဖိုးအခကြေးငွေဖြင့် ရောင်းစားခြင်း မပြုကြလေနှင့်။ ၎င်းပြင် မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည့် (အမိန့်တော်) အတိုင်း တရားစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို မပြုခဲ့ပါမူ ထိုကဲ့သို့သော သူများသည် ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူများပင် ဖြစ်ကြပေသည်။

وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ
فِيهَآ أَنَّ ٱلنَّفْسَ بِٱلنَّفْسِ وَٱلْعَيْنَ بِٱلْعَيْنِ وَٱلْأَنفَ
بِٱلْأَنفِ وَٱلْأُذُنَ بِٱلْأُذُنِ وَٱلسِّنَّ بِٱلسِّنِّ وَٱلْجُرُوحَ
قِصَاصٌ ۚ فَمَن تَصَدَّقَ بِهِۦ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَّهُۥ ۚ وَمَن
لَّمْ يَحْكُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّـٰلِمُونَ ﴿٤٥﴾

၅ : ၄၅ ။ ။ ၎င်းပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ထို 'သောင်ရေးသ်' ကျမ်းမြတ်တွင် ယင်းယဟူဒီတို့အပေါ်၌ အသက်ဝိညာဉ်၏အစား အသက်ဝိညာဉ်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မျက်စိ၏အစား မျက်စိဟူ၍လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်း၏အစား နှာခေါင်းဟူ၍လည်းကောင်း၊ နားရွက်၏အစား နားရွက်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သွား၏အစား သွားဟူ၍လည်းကောင်း၊ (အချို့) ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်များ၌လည်း (ထပ်တူထပ်မျှ) အတိုင်းပင် လက်စားချေခွင့်ရှိသည်ဟူ၍ အမိန့်တော် ချမှတ်ပြဋ္ဌာန်းတော်မူခဲ့လေသည်။ တစ်ဖန် အကြင်သူသည် ယင်းလက်စားချေခြင်းကို ခွင့်လွှတ်ခဲ့လျှင် ထို (ကဲ့သို့) ခွင့်လွှတ်ခြင်းသည် ၎င်း (ခွင့်လွှတ်သူ) ၏အဖို့ အပြစ်များမှ လွတ်ကင်းရန်အကြောင်းပင် ဖြစ်ချေသည်။ ၎င်းပြင် မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ချမှတ်တော်မူသည့် (အမိန့်တော်) အတိုင်း တရားစစ်ဆေးစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို မပြုခဲ့ပါလျှင် ထိုကဲ့သို့သောသူများပင် ကျူးလွန်သူများဖြစ်ကြပေသည်။

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰٓ ءَاثَـٰرِهِم بِعِيسَى ٱبْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ
يَدَيْهِ مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ ۖ وَءَاتَيْنَـٰهُ ٱلْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَ
مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً
لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾

၅ : ၄၆ ။ ။ ၎င်းပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် (နဗီတမန်တော်) များ၏ နောက်၌ ထိုနဗီတမန်တော်များ၏ လမ်းစဉ်ကို ဖဝါးခြေထပ် လိုက်နာကျင့်သုံးရန်အလို့ငှာ မရ်ယမ်၏သားတော် အီစာအား ၎င်း၏အလျှင် ရှိခဲ့သော 'သောင်ရေးသ်' ကျမ်းကို

(အနိုင်အမာပြု) ထောက်ခံသူအဖြစ်ဖြင့် စေလွှတ်တော်မူခဲ့သည်။ ၎င်းပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ထို (တမန်တော်အီစာ) အား 'အင်န်ဂျီလ်' ကျမ်းကို ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့သည်။ ထိုကျမ်းတွင် တရားလမ်းမှန်လည်း ရှိ၏။ အလင်းရောင်လည်း ရှိ၏။ ထိုကျမ်းသည် မိမိအလျှင်ရှိခဲ့သော 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းကို ထောက်ခံလျက်ရှိသည့်အပြင် 'မွတ်သကီ' သူတော်ကောင်းများအဖို့ တရားလမ်းမှန် အဆုံးအမလည်း ဖြစ်ပေသည်။

وَلْيَحْكُمْ أَهْلُ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللّٰهُ فِيهِ ۚ وَمَنْ
لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللّٰهُ فَأُولٰٓئِكَ هُمُ الْفٰسِقُونَ ﴿٤٧﴾

၅ : ၄၇ ။ ။ ထို့ပြင် အင်န်ဂျီလ်ကျမ်းတော်ကို ရရှိသော သူတို့သည်လည်း ယင်း'အင်န်ဂျီလ်' ကျမ်းတော်တွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည့်အတိုင်း စစ်ဆေးစီရင်ကြရပေမည်။ စင်စစ် မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ထုတ်ပြန် ချမှတ်တော်မူသည့် အမိန့်တော်အတိုင်း တရားစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း မပြုလုပ်ခဲ့သော် ထိုကဲ့သို့သော သူများသည် အမိန့်တော်ကို ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်သောသူများ ဖြစ်သည်။

وَأَنْزَلْنَآ إِلَيْكَ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتٰبِ
وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَآ أَنْزَلَ اللّٰهُ وَلَا تَتَّبِعْ
أَهْوَآءَهُمْ عَمَّا جَآءَكَ مِنَ الْحَقِّ ۚ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً
وَّمِنْهَاجًا ۚ وَلَوْ شَآءَ اللّٰهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَّاحِدَةً وَّلٰكِنْ لِّيَبْلُوَكُمْ
فِي مَآ اٰتٰىكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرٰتِ ۚ إِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾

၅ : ၄၈ ။ ။ ၎င်းပြင် (အို့, နဗီတမန်တော်) ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင့်ထံသို့ မှန်ကန်သော ကျမ်းမြတ် (ကုရ်အာန်) ကို ယူဟ်ပြန်ချမှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ (ယင်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည်) ၎င်း၏အလျှင် ရှိခဲ့သော ကျမ်းများကို ထောက်ခံလျက် ရှိ၏။ ၎င်းပြင် ယင်းကျမ်းများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လျက်လည်း ရှိ၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ (အို, နဗီတမန် တော်) အသင်သည် ထိုသူတို့၏ စပ်ကြားဝယ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည့် (တရားတော်) နှင့်အညီ စီရင်ဆုံးဖြတ်ပါလေ။ ၎င်းပြင် အသင်သည် မိမိထံသို့ ရောက်ရှိလာသော မှန်ကန်သည့် ကျမ်းတို့ကို စွန့်၍ ၎င်းတို့၏ အလိုဆန္ဒ များကို မလိုက်လေနှင့်။ ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အနက် အသီးသီးတို့အဖို့ တရားဓမ္မသတ် (နည်းဥပဒေ) တစ်မျိုးနှင့် ထင်ရှားလှစွာသော လမ်းစဉ်တစ်မျိုးကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပေးတော်မူခဲ့လေသည်။ အကယ်၍သာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလိုရှိတော်မူခဲ့ပါမူ အသင်တို့ (အားလုံး) ကို သာသနာဝင်တစ်မျိုးတည်း ဖြစ်စေတော်မူခဲ့မည်မှာ ဧကန်မလွဲပင် (ဖြစ်သည်) သို့ရာတွင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိပြဋ္ဌာန်းပေးသနားတော်မူသည့် (တရားလမ်းစဉ်) နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အသင်တို့အား စမ်းသပ်

တော်မူရန်အလို့ငှာ (ထိုကဲ့သို့ သာသနာဝင်တစ်မျိုးတည်း ဖြစ်စေတော်မမူခဲ့ချေ။) သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် ကောင်းမှုများကို သူ့ထက်ငါ သာအောင် လျင်မြန်စွာ ပြုလုပ်ကြလေကုန်။ အသင်တို့အားလုံးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်သို့သာလျှင် ပြန်လည်ရောက်ရှိကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအခါ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့ ကွဲလွဲခဲ့ကြကုန်သော အကြောင်းအချက်တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသင်တို့အား အသိပေးတော်မူမည်ဖြစ်သည်။

وَأَنِ احْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَآ أَنْزَلَ اللّٰهُ
وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَنْ يَّفْتِنُوْكَ عَنْ بَعْضِ مَآ
أَنْزَلَ اللّٰهُ إِلَيْكَ ۖ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيْدُ اللّٰهُ أَنْ يُّصِيْبَهُمْ
بِبَعْضِ ذُنُوْبِهِمْ ۗ وَإِنَّ كَثِيْرًا مِّنَ النَّاسِ لَفٰسِقُوْنَ ﴿٤٩﴾

၅ : ၄၉ ။ ။ ၄င်းပြင် (အို, နဗီတမန်တော်) အသင်သည် ထိုသူတို့၏ စပ်ကြားဝယ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည့် (တရားတော်) နှင့်အညီ တရားစီရင်ဆုံးဖြတ်ပါလေ။ ၄င်းပြင် အသင်သည် ထိုသူတို့၏ စိတ်အလိုဆန္ဒကို မလိုက်စားပါလေနှင့်။ ထို့ပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က အသင့်ထံသို့ ထုတ်ပြန်ချမှတ် ပေးသနားတော်မူသော အချို့အမိန့်တော်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထိုသူတို့သည် အသင့်အား ချွတ်ချော်တိမ်းပါးစေမည်ကို အသင် သတိထားပါလေ။ ထို့နောက် အကယ်၍ ၄င်းတို့သည် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်များကို လိုက်နာခြင်းမရှိဘဲ) မျက်နှာလွှဲဖယ်သွားခဲ့ကြပါမူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၄င်းတို့၏ အချို့ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကြောင့် ယင်းသူတို့အား (ပစ္စုပ္ပန်လောက၌ပင်) ပြစ်ဒဏ်ပေး လိုတော်မူကြောင်း အသင် ကောင်းစွာ မှတ်ယူပါလေ။ အမှန်စင်စစ် လူတို့အနက် များစွာသော လူတို့သည် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏) စည်းကမ်းကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်သောသူများ ဖြစ်ကြလေသည်။

أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُوْنَ ۗ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُّوْقِنُوْنَ ﴿٥٠﴾

၅ : ၅၀ ။ ။ ထို့နောက် ယင်းသူတို့သည် အမိုက်ခေတ်၏ စီရင်ဆုံးဖြတ်မှုကို လိုလားကြလေသလော။ အမှန်စင်စစ် ယုံကြည်မှုထားရှိသော အမျိုးသားတို့အဖို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထက် ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ စီရင်ဆုံးဖြတ်မည့်သူကား မည်သူနည်း။

အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု

ဤသည် စူရာဟ်မာအေဒဟ်၏ သတ္တမမြောက် ရွကူအ်ဖြစ်သည်။ ယင်းအာယသ်တော်များအတွင်း၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ယဟူဒီ၊ နစ္စရာနီများနှင့် မွတ်စ္စလင်မ်များကို ပုံစံတစ်မျိုးတည်းဖြင့် အလွန်အရေးပါသော သာသနာတော်၏ သီးသန့်အမိန့်တစ်ရပ်အား သတိပေးထားတော်မူပေသည်။ အကြင်ပညတ်ချက်၏ အကြောင်း စူရာဟ်မာအေဒဟ်အတွင်း၌ နေရာမျိုးစုံမှာ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ပုံစံမျိုးဖြင့် လာရှိထားပေသည်။

ယင်းအချက်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါးမှ ချုပ်ဆိုထားသော ပဋိညာဉ်များကို ချိုးဖောက်ခြင်းနှင့် ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီတို့၏ အရိုးစွဲဓလေ့ဟောင်းဖြစ်သော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံပါးတော်မှ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ထားသော ပညတ်ချက်များအား ပြောင်းလွဲမှုပြုခြင်းနှင့် တစ်ဆင့်ခံ အဓိပ္ပာယ်အဖွင့်သဘောတရားကို ကျော်ကာ ကောက်နှုတ်တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။

ဤရုကူအ်တော်အတွင်း၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဦးစွာပထမ ‘သောင်ရားသ်’ ကျမ်းရရှိသော ယဟူဒီများကို ‘၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးသွေဖည်ယိမ်းယိုင်မှုနှင့် ၎င်း၏ အကြောင်းဆက်တရား ဆိုးရွားခြင်း အပေါ် အစပထမ အာယသ်တော်နှစ်ပုဒ်အတွင်း သတိပေးကာ မိန့်မြွက်ထားတော်မူပေသည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် ‘ကေစ္စားစ်’ (သွေးအစားလျော်ကြေး) တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အချို့သော ပညတ်တော်များကို ‘လွန်လေပြီးသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ ယဟူဒီတို့၏ မသမာမှုများအကြောင်း တင်ပြထားပြီးဖြစ်ခြင်း’ တို့၏ ဆက်စပ်မှုတို့ကြောင့် တင်ပြထားသည်။ ထိုအကြောင်းမှာ ‘ကေစ္စားစ္စ်’(သွေးအစားလျော်ကြေး) တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်သည်။ ဗနူနဇွီးရ်တို့သည် လျော်ကြေးနှင့် သွေးအစားလျော်ကြေးတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တန်တူ မပေးနိုင်ကြောင်းကို ဆိုကြလေသည်။ သို့သာမက ဗနူကုရိုက်ဇွာတို့ကို မိမိတို့ထက် နည်းပါးစွာ ရယူရန် အပေါ်၌သာ အတင်းအကြပ် စီမံထားပေသည်။

ထိုအာယသ်တော်နှစ်ပုဒ်အတွင်း၌ ယဟူဒီများကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ထားသော စီရင်ထုံးတရားနှင့် ဆန့်ကျင်စွာ မိမိတို့၏ စီရင်ထုံးအပေါ် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းခြင်းကို လေးနက်စွာ သတိပေးထားတော်မူပေသည်။ ဤသို့ ပြုမူကျင့်ကြံသော သူများကို ကာဖိရ် (သွေဖည်ငြင်းဆိုသူ) နှင့် ‘ဇွာလင်မ်’ (မတရားသူ) ဟူ၍ သတ်မှတ်မိန့်ဆိုထားတော်မူပေသည်။

ထို့နောက် တတိယအာယသ်တော်အတွင်း၌ အင်န်ဂျီးလ်ကျမ်း ရရှိသော နစ္စရာနီများကို ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်တော်မှ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ထားသော ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်စွာ တစ်စုံတစ်ရာ စီရင်ထုံးများကို ထုတ်ပြန်ခြင်းအပေါ် လေးနက်စွာ သတိပေးခြင်း၏ အကြောင်းအရာကိုပင် မိန့်တော်မူထားပေသည်။ ဤကဲ့သို့သော ပြစ်မှုကျင့်ကြံသော သူများကို ဆိုးသွမ်း၊ မနာခံသောသူဟူ၍ ကင်ပွန်းတပ်ထားပေသည်။

ထို့နောက် စတုတ္ထအာယသ်တော်၊ ပဉ္စမအာယသ်တော်နှင့် ဆဋ္ဌမအာယသ်တော်များအတွင်း၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ ကို အဓိကထား၍ အခြေခံမိန့်မြွက်ကာ မွတ်စ္လင်မ်များအား ‘ထိုမွတ်စ္လင်မ်များသည်လည်း ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ယင်းကဲ့သို့သော ရောဂါဆိုးအတွင်း၌ မနစ်မွန်းစေရန် (အကြောင်းမှာ ဂုဏ်သိက္ခာရာထူးနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့အား တပ်မက်မှုကြောင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပညတ်ချက်တော်များကို ပြောင်းလွဲမှုပြုကြပေသည်။) သို့မဟုတ် ထိုအသျှင်မြတ် ထုတ်ပြန်ချမှတ်ထားသော ဥပဒေသများကို ဆန့်ကျင်သမှုပြု၍ ဥပဒေသတစ်ရပ်ရပ်ကို မိမိတို့၏ဘက်မှ စီရင်ပြဋ္ဌာန်းမှုကို ပြုကြောင်း၏ ရောဂါအတွင်း၌ မနစ်မွန်းစေရန်’ စသော အကြောင်းအရာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လမ်းညွှန်မှာတမ်းသမှု ပြုထားပေသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အချက်၏ ကွင်းဆက်တစ်ဆက်တည်းမှာပင် ‘ယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍရပ်များ၏ အခြေခံအုတ်မြစ်သဘောတရားနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ကို နာခံရခြင်း၏ ကိစ္စရပ်များ၌

နဗီတမန်တော်များအားလုံး၏ ယုံကြည်ချက်နှင့် နည်းစနစ်သည် တစ်မျိုးတည်းကိုသာလျှင် နာခံရမည်ဖြစ်နေလင့်ကစား သို့ရာတွင် ဆင်ခြင်တုံတရား အမြော်အမြင်ကို ထောက်ရှု၍ နဗီတမန်တော်တိုင်းကို ၎င်းတို့၏ ခေတ်ကာလနှင့်အညီ အသေးစိတ်အချက်အလက်များ ဆင့်ပွားများပြားသော ပညတ်ချက်အမျိုးမျိုးရှိသည့် သာသနာကို ချီးမြှင့်ထားကြောင်း၊ နဗီတမန်တော်တိုင်းကို ချီးမြှင့်ထားသည့် သာသနာတော်တိုင်းသည်လည်း ၎င်းတို့ခေတ်နှင့် ၎င်းတို့အခါအဖို့ အမြော်အမြင်တရား၏ တောင့်တချက်နှင့် လိုက်နာရန် ဝါဂျိဗ်တာဝန်ရှိသော သာသနာတော်များဖြစ်ကြောင်း၊ သာသနာတော်များ များပြား၍ ပြောင်းလဲလျက် ရှိနေခြင်းသည်လည်း သီးသန့်ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် ပြည့်စုံသော အမြော်အမြင်၏ ဘဘ်သို့သာ မီးမောင်းထိုးပြလျက်ရှိကြောင်း’ ဟူသော အရေးကြီးသည့် ဓမ္မသတ်ကို တင်ပြမိန့်မြွက်ထားပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ကေန်အမှန် ငါအသျှင်မြတ်သည် (ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام အပေါ်) ‘သောင်ရားသ်’ကျမ်းကို ချပေးသနားတော်မူခဲ့၏။ ယင်း ‘သောင်ရားသ်’ကျမ်းမြတ်တွင် (မှန်ကန်သော ယုံကြည်ချက်များ) တရားလမ်းမှန်ညွှန်ကြားခြင်းနှင့် (ကျင့်ကြံပြုမူ ဆောင်ရွက်ချက်များ) ‘နူးရ်’အလင်းရောင်ရှိသည့် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်)၏ အမိန့်တော်များကို လိုက်နာကြကုန်သော (သိန်းပေါင်းများစွာသော လူသားတို့၏ အကြီးအကဲ ခေါင်းဆောင်များနှင့် ဩဇာအာဏာရှင်များဖြစ်သော ဗနီအိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်) နဗီတမန်တော်များသည် ယဟူဒီများအပေါ်၌ ယင်း ‘သောင်ရားသ်’ကျမ်းမြတ်နှင့်အညီ တရားစစ်ဆေးစီရင်လေ့ ရှိခဲ့ကြကုန်သည်။ ထိုနည်းတူစွာ (ယင်းသူတို့ထဲမှပင်) ယဟူဒီ ဘုန်းကြီးရဟန်းတို့နှင့် ပညာရှင်သုခမိန်တို့သည်လည်း (ထိုခေတ်ကာလ၏ တရားတော် ‘သောင်ရားသ်’ ကျမ်းတော်နှင့်အညီ) တရားစစ်ဆေး စီရင်လေ့ရှိခဲ့ကြကုန်သည်။ အကြောင်းမှာ (၎င်းဘုန်းကြီးရဟန်းတို့နှင့် ပညာရှင်) တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျမ်းတော် (နှင့်အညီ ကိုယ်တိုင်လည်း ကျင့်သုံး၍ အခြားသော သူများကိုလည်း ကျင့်ကြံပြုမူရန်) ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်ကို (နဗီတမန်တော်များ၏ အကြောင်းခံဖြင့်) အမိန့်ပေးတော်မူခြင်း ခံခဲ့ကြရသည့်အပြင် ၎င်းသူတို့သည် ထိုကျမ်းတော်ကို (ကိုယ်တိုင်လည်း) လိုက်နာကျင့်သုံးကာ (အခြားသောသူများကိုလည်း တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ပါမည်) ဟူ၍လည်း ဝန်ခံသူများဖြစ်ခဲ့ခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ (သို့ရှိရာ အမိန့်ပေးခြင်းခံကြရသည့်အလျောက် လက်ခံမှုကိုလည်း ပြုခဲ့ပြီးဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် အမြဲတစေ ယင်းအချက်ကို တစ်သွေမတိမ်းလိုက်နာကျင့်သုံးရမည် ဖြစ်ပေသည်) သို့ရှိရာ (အို, ယဟူဒီ ပညာရှင်များအတွင်း၌ ရှိကြကုန်သော အကြီးအကဲအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့၏ ခေါင်းဆောင်အကြီးအကဲပိုင်းများသည် အမြဲတစေ ‘သောင်ရားသ်’ကျမ်းကို ကျင့်သုံးလက်ခံလာလျက် ရှိပါမူ) အသင်တို့သည် (တမန်တော်မိုဟမ္မဒ် ﷺ အား ရစူလ်ဖြစ်ကြောင်းကို ထောက်ခံအတည်ပြုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ‘သောင်ရားသ်’ကျမ်း၌ လာရှိသော အမိန့်အတိုင်း) လူတို့အား (ဤသို့) မကြောက်ရွံ့ကြလေနှင့်။ (ကျွန်ုပ်တို့ ထောက်ခံအတည်ပြုလိုက်မည်ဆိုလျှင် အများသောသူတို့၏ ရှေ့၌ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာပိုင်းဆိုင်ရာ၌ ကွဲပြားမှုများ ပေါ်ပေါက်လာပေလိမ့်မည်။) ငါအသျှင်မြတ်ကိုသာ (ထောက်ခံမှုကို မပြုသည့်အပေါ်၌ ပေးခြင်းခံရမည့် အပြစ်ဒဏ်များအား) ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။

ငှင်းပြင် အသင်တို့သည် ငါအသျှင်မြတ်၏ အာယသ်တော်များကို (အသင်တို့ အများပြည်သူတို့၏ ရယူထားကြသော) အနည်းငယ်မျှသော အဖိုးအခကြေးငွေဖြင့် ရောင်းစားခြင်း မပြုကြလေနှင့်။ (အကြောင်းမှာ ဤရာထူးဂုဏ်ထူးနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာအား ခုံမင်ခြင်းသည် အသင်တို့အဖို့ ထောက်ခံအတည်ပြုမှုကို မပြုပေးခြင်း၏ အကြောင်းခံ ဖြစ်ပေသည်။) ငှင်းပြင် (မှတ်သားထားကြလေကုန်။) မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည့် (အမိန့်တော်) အတိုင်း တရားစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို မပြုခဲ့ပါမူ (တရားတော်၏ မဟုတ်သော အမိန့်ကို သိလျက်နှင့် တရားတော်၏ အမိန့်ဟူ၍ ပြောဆိုပြသကာ ယင်းအချက်နှင့်အညီ တရားစီရင်မှုကို ပြုမည်ဆိုလျှင်) ထိုကဲ့သို့သော သူများသည် ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သောသူများပင် ဖြစ်ကြပေသည်။ (ပမာဆိုရသော် အို, ယဟူဒီအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့ ပြုလုပ်လျက်ရှိနေပေသည်။ အကြောင်းမှာ ယုံကြည်ချက်ပိုင်းများ၌လည်း တမန်တော်မြတ်မိုဟမ္မဒ် ﷺ ကို ရစူလ်ဖြစ်ကြောင်း အတည်ပြုသော ကိစ္စရပ်၌ 'အအ်မားလ်' ကျင့်ကြံပြုမူမှုဆိုင်ရာ ကဏ္ဍရပ်များ၌လည်း ခဲပေါက်သတ်ခြင်း အမိန့်အစရှိသည်တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မိမိတို့ လုပ်ကြံဖန်တီးထားသော အမိန့်များကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ဖြစ်သည်ဟူ၍ ပြောဆိုပြသကာ ကိုယ်တိုင်လည်း လမ်းမှားနေ၍ အခြားသောသူများကိုလည်း လမ်းမှားအောင် ပြုနေပေသည်။)

ငှင်းပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ထို 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းမြတ်တွင် ယင်းယဟူဒီတို့အပေါ်၌ (အကယ်၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အခြားသူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို သတ်ဖြတ်ခဲ့လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ဒဏ်ရာအနာတရ ပြုခဲ့လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ပြုခြင်းခံခဲ့ရသော ကာယကံရှင်နှင့် အသတ်ခံရသူ၏ ကိုယ်စားလှယ်များသည် တရားလိုအဖြစ် တိုင်တန်းမှုပြုသည်ဆိုလျှင်) အသက်ဝိညာဉ်၏အစား အသက်ဝိညာဉ်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မျက်စိ၏အစား မျက်စိဟူ၍လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်း၏အစား နှာခေါင်းဟူ၍လည်းကောင်း၊ နားရွက်၏အစား နားရွက်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သွား၏အစား သွားဟူ၍လည်းကောင်း၊ (ဤကဲ့သို့ပင် အချို့သော သီးသန့်) ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်များ၌လည်း (ထပ်တူထပ်မျှ) အတိုင်းပင် လက်စားချေခွင့်ရှိသည်ဟူ၍ အမိန့်တော် ချမှတ်ပြဋ္ဌာန်းတော်မူခဲ့လေသည်။ တစ်ဖန် အကြင်သူသည် (လက်စားချေခြင်းကို ခွင့်လွှတ်ခြင်းသည်) ၎င်း (ခွင့်လွှတ်သူ) ၏ အဖို့ အပြစ်များမှ လွတ်ကင်းရန်အကြောင်းပင် ဖြစ်ချေသည်။ (ပြစ်မှုဒုစရိုက်များ ဆေးကြောသွားစေရန် အကြောင်းခံဖြစ်ပြီး ခွင့်လွှတ်ခြင်းသည် ကေန်မုချ အကျိုးစဝါးဗ် ရရှိမည့်အချက် ဖြစ်ပေသည်။) ငှင်းပြင် (ယဟူဒီတို့သည် ယင်းပညတ်ချက်များကို စွန့်လွှတ်ချန်ထားရစ်သည့်အတွက်ကြောင့် ခြိမ်းခြောက်မှုများကို ဆင့်ခါဆင့်ခါ မိန့်တော်မူထားလေသည်။) မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ချမှတ်တော်မူသည့် (အမိန့်တော်) အတိုင်း တရားစစ်ဆေးစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို မပြုခဲ့ပါလျှင် ထိုကဲ့သို့သောသူများပင် ကျူးလွန်သူများဖြစ်ကြပေသည်။ (လွန်စွာ မကောင်းသော အပြုအမူကို ပြုသောသူများ ဖြစ်ကြပေသည်။)

ငှင်းပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် (နဗီတမန်တော်) များ၏ နောက်၌ (အကြင်နဗီတမန်တော်များ၏ အကြောင်းကို

يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّوْنَ

ဟူသော အာယသ်တော်၌ လာရှိထားပေသည်။) ထိုနဗီတမန်တော်များ၏ လမ်းစဉ်ကို ဖဝါးခြေထပ်လိုက်နာကျင့်သုံးရန်အလို့ငှာ မရ်ယမ်၏သားတော် အီစာအား (နဗီအဖြစ်ပြု၍) ၄င်း၏အလျင် ရှိခဲ့သော 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းကို (အခိုင်အမာပြု) ထောက်ခံသူအဖြစ်ဖြင့် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်မှ ချမှတ်ပေးထားသော မိုးကောင်းကင်ကျ ကျမ်းဂန်များကို ထောက်ခံအတည်ပြုခြင်းသည် ရစူလ်အဖြစ် ပြုခြင်းခံရခြင်း၏အရေး လိုအပ်သော အချက်များထဲမှ ဖြစ်ပေသည်။) စေလွှတ်တော်မူခဲ့သည်။ ၄င်းပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ထို (တမန်တော်အီစာ) အား 'အင်န်ဂျီလ်'ကျမ်းကို ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့သည်။ ထိုကျမ်းတွင် (သောင်ရားသ်ကျမ်းကဲ့သို့ပင် မှန်ကန်သော ယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍများ ပါဝင်ပေသည်။) တရားလမ်းမှန်လည်း ရှိ၏။ (ပြုမူကျင့်ကြံရန် ပညတ်ချက်များ) တည်းဟူသော အလင်းရောင်လည်း ရှိ၏။ ထို (အင်န်ဂျီလ်) ကျမ်းသည် မိမိအလျင်ရှိခဲ့သော 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းကို ထောက်ခံလျက်ရှိသည့်အပြင် (ဤသည်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဘက်မှ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ပေးထားသော ကျမ်းများ၏ အရေးကြီးသော တာဝန်ဖြစ်သည်။) 'မွတ်သက္ကီ'သူတော်ကောင်းများအဖို့ တရားလမ်းမှန် အဆုံးအမလည်း ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ပြင် အင်န်ဂျီလ်ကျမ်းတော်ကို ချီးမြှင့်၍ အမိန့်ပေးထားတော်မူသည်မှာ) အင်န်ဂျီးလ်ကျမ်းကို ရရှိသော သူတို့သည်လည်း ယင်း'အင်န်ဂျီလ်'ကျမ်းတော်တွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည့်အတိုင်း စစ်ဆေးစီရင်ကြရပေမည်။ (အို, ဤခေတ်အခါသမယ၌ ရှိသော နစ္စရာနီအပေါင်းတို့ နားထောင်ကြလေကုန်။) စင်စစ် မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည့်အတိုင်း တရားစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း မပြုလုပ်ခဲ့သော် ထိုကဲ့သို့သော သူများသည် အမိန့်တော်ကို ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်သောသူများ ဖြစ်သည်။ (အင်န်ဂျီးလ်ကျမ်းအတွင်း၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ ရစူလ်ဖြစ်ကြောင်းကို သတင်းပေးထားပေသည်။ သို့ရှိရာ အသင်တို့သည် ယင်းအချက်နှင့် ဆန့်ကျင်စွာ အဘယ်ကြောင့် လျှောက်လှမ်းနေပေသနည်း။)

၄င်းပြင် (သောင်ရားသ်ကျမ်းနှင့် အင်န်ဂျီးလ်ကျမ်းကို ချပေးတော်မူပြီးနောက် အို, နဗီတမန်တော်) ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင့်ထံသို့ မှန်ကန်သော (မိမိကိုယ်တိုင် မှန်ကန်သောကျမ်းမြတ်ဖြစ်ကြောင်း) ကျမ်းမြတ် (ကုရ်အာန်) ကို ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ (ယင်းကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည်) ၄င်း၏အလျင် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ထားသော 'သောင်ရားသ်'ကျမ်း၊ 'ဇူဗူရ်'ကျမ်းနှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်') ကျမ်းများကို ထောက်ခံလျက်ရှိ၏။ ၄င်းပြင် (ယင်းကုရ်အာန်အမည်ရှိသော ကျမ်းမြတ်သည် 'ကေယာမသ်'နေ့ထိတိုင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း ခံထား၍ ကျင့်ကြံပြုမူဆောင်ရမည့် ဝတ္တရားများကို ပြသထားသည့် ကျမ်းမြတ်ဖြစ်သည့်အတွက် ယင်းကျမ်းမြတ်အတွင်း၌ အခြားသော မိုးကောင်းကင်ကျကျမ်းများကိုလည်း ထောက်ခံအတည်ပြုထားပေသည်။ ယင်းကျမ်းမြတ်သည်) ၄င်း၏အလျင် (မှန်ကန်သော ကျမ်းများဖြစ်ကြောင်းကို အမြဲအစဉ်) ထောက်ခံလျက် ရှိ၏။ ၄င်းပြင် ယင်းကျမ်းများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်

ရှောက်လျက်လည်း ရှိ၏။ (ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ဤကဲ့သို့သော ကျမ်းဖြစ်လေရာ) သို့ဖြစ်၍ (အို, နဗီတမန်တော်) အသင်သည် ထို (ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ) ၏ စပ်ကြားဝယ် (အကယ်၍ အမှုကိစ္စသည် အသင့်ထံသို့ ရောက်ရှိလာသည်ဆိုလျှင်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည့် (တရားတော်) နှင့်အညီ စီရင်ဆုံးဖြတ်ပါလေ။ ၎င်းပြင် အသင်သည် မိမိထံသို့ ရောက်ရှိလာသော မှန်ကန်သည့် ကျမ်းတို့ကို စွန့်၍ ၎င်းတို့၏ (မိမိ၏ သာသနာတော်နှင့် ဆန့်ကျင်စွာ) အလိုဆန္ဒများကို မလိုက်လေနှင့်။ (အနာဂတ်ကာလ ထိတိုင် ပမာဆိုရသော် ၎င်းတို့၏ ပန်ကြားမှုပြုနေသည့် ကြားကတည်းကပင် ယခုအချိန်ထိတိုင် ၎င်းတို့၏ ရမက်နှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရန် တမန်တော်မြတ်သည် ရှင်းလင်းစွာ ငြင်းဆိုထားပေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ တမန်တော်မြတ်၏ ဤငြင်းဆိုမှုသည် လုံးဝမှန်ကန်ပေသည်။ ထိုအချက်အပေါ်၌သလျှင် အစဉ်အမြဲ နေထိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ အို, ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ' အသင်တို့အား ထိုကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဝတ္တရားကို သိနားလည်ခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချပေးခြင်းကို ယုံကြည်လက်ခံခြင်းမှ အဘယ်ကြောင့် ငြင်းဆိုနေပေသနည်း။ ဒီးန် သာသနာအသစ်ရောက်ရှိလာခြင်းသည် အသင်တို့အဖို့ အံ့ဖွယ်အချက် ဖြစ်ပါ၏လော။ နောက်ဆုံး အဆင့် အနေဖြင့်) ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့ (အုမ္မသ်နောက်လိုက်ထု) အနက် အသီးသီးတို့အဖို့ (အသင်တို့ အလျှင်) တရားဓမ္မသတ် (နည်းဥပဒေ) တစ်မျိုးနှင့် ထင်ရှားလှစွာသော လမ်းစဉ်တစ်မျိုးကို သတ်မှတ်ပြဌာန်း ပေးတော်မူခဲ့လေသည်။

(ဥပမာ- ယဟူဒီများ၏ သာသနာလမ်းစဉ်သည် 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းဖြစ်၍ နစ္စရာနီများ၏ သာသနာလမ်းစဉ်သည် 'အင်န်ဂျီးလ်'ကျမ်းဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် တစ်ဖန် အကယ်၍ အုမ္မသ်သေ့ မုဟမ်မဒီယာအတွက် သာသနာလမ်းစဉ်သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးထားပေသည်။ အကြင် ကျမ်းမြတ်မှန်ကန်ကြောင်းကိုလည်း အထောက်အထားများဖြင့် အတည်ပြုထားပေသည်။ သို့ရှိရာ ငြင်းဆိုခြင်း ၏ အကြောင်းသည် (အားလုံးသောသူများဖြစ်သော ယဟူဒီများ၊ နစ္စရာနီများနှင့် မွတ်စ္စလင်မ်များကို အလိုတော်ရှိခဲ့ပါမူ အသင်တို့ (အားလုံး) ကို သာသနာဝင်တစ်မျိုးတည်း (နည်းလမ်းတစ်မျိုးတည်း) ဖြစ်စေ တော်မူခဲ့မည်မှာ (ယင်းအချက်ကို ပြုစွမ်းနိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။) ဧကန်မလွဲပင် ဖြစ်သည်။ (အခြားသော သာသနာတော် အသစ်တစ်ရပ်ကို မယူဆောင်လာပေ။ ထိုကဲ့သို့ သာသနာတော် အသစ်ကို မယူဆောင်လာသည့်အတွက်ကြောင့် အသင်တို့သည် မုန်းတီးနေပေသည်။) သို့ရာတွင် ထိုအသျှင် မြတ်သည် (ခေတ်တိုင်းခေတ်တိုင်း၌ သာသနာတော်အသစ်အဖြစ်) မိမိ (၏ဘက်မှ) ပြဌာန်းပေးသနားတော် မူသည့် (တရားလမ်းစဉ်) နှင့်စပ်လျဉ်း၍ (အသင်တို့၏ နာခံမှုအတိုင်းအတာကို ထင်ရှားစေရန်အတွက်) မိမိ၏ အမြော်အမြင်တော်ဖြင့်) အသင်တို့အား စမ်းသပ်တော်မူရန်အလို့ငှာ (ထိုကဲ့သို့ သာသနာဝင်တစ်မျိုး တည်း ဖြစ်စေတော်မမူခဲ့ချေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပုံစံအသစ်ကြောင့် မုန်းတီးမှုနှင့် ဆန့်ကျင်မှုပြုခြင်း၏ ဘက်သို့ ရောက်ရှိသွားနိုင်သည်မှာ လူ့သဘောသဘာဝပင် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဦးနှောက်အသိဉာဏ် မှန်ကန်၍ ဗီဇသဘောတရား မျှတသူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အခြေခံဇစ်မြစ် သဘောတရား ပေါ်ပေါက် လာပြီးသည့် နောက်ပိုင်း၌လည်း မိမိ၏ ဗီဇကို ကိုက်ညီမှုရှိ၍ စည်းလုံးခြင်းတရားအပေါ် အတင်းအကြပ်

ပြုစေတော်မူပေသည်။ ဤသည် ကြီးမားသော စမ်းစစ်မှုတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ သို့ရှိရာ အကယ်၍ အားလုံးသောသူတို့အား သာသနာ့လမ်းစဉ်တစ်ရပ်တည်းကိုသာ ချမှတ်ထားလျှင်လည်း ထိုသာသနာတော် စတင်တည်ရှိသည့်အချိန်၌ ရှိသော သူတို့အားလည်း စမ်းသပ်မှုကို ပြုမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ယင်းပထမလူတန်းစားများ၏ လမ်းစဉ်ကို လိုက်ကြသော ဒုတိယမျိုးဆက်သစ်ရှိ လူတန်းစားတို့သည် ယင်းပထမ သာသနာ့လမ်းစဉ်အား ထိတွေ့မှုယဉ်ပါးနေသည့်အတွက်ကြောင့် စမ်းစစ်ရာ မရောက်ပေ။ ယခုမူ အွမ္မသ်နောက်လိုက်ထု အသီးသီးတို့အား စမ်းစစ်မှုကို ပြုခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ စမ်းစစ်ပုံ၊ စမ်းစစ်နည်း၏ နည်းလမ်းတစ်ရပ်မှာ 'လူ့သဘောသဘာဝအရ မိမိအား တားမြစ်ထားသော အရာကို (လုပ်လေ့လုပ်ထရှိသော အရာဖြစ်စေ၊ မလုပ်သင့်မလုပ်ထိုက်သော အရာဖြစ်စေ) လုပ်ရန် ရမ္မက်ထားရှိပေသည်။ ပယ်ဖျက်ပြီးသော သာသနာ့လမ်းစဉ်ကို မပြုမူမိရန် တားမြစ်ထားခြင်းသည် သာသနာတော်များကို များစွာ ထားရှိခြင်းဖြင့် ဤစမ်းစစ်မှုအားအင် အပြည့်ဆုံးနှင့် ဂွင်အကျဆုံးဖြစ်သည်' ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များမှ ရှောင်ရှားထားစေ၍ သာသနာကို တစ်မျိုးတည်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော ပုံစံမျိုးအဖြစ်လည်း ပြုနိုင်ပေသည်။

သို့ရာတွင် ထိုပုံစံမျိုး၌လည်း အခြေခံဇစ်မြစ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍မူ သံသယမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် စမ်းစစ်မှုသည် လိုလားသည့် အတိုင်းအတာအထိတိုင်အောင် မပြုနိုင်ပေ။ ထိုနှစ်မျိုးစလုံးသော စုပေါင်းစမ်းစစ်မှုကို အွမ္မသ်နောက်လိုက်ထု အသီးသီးတို့၏ အတိတ်ခေတ်လူတန်းစားများနှင့် နှောင်းပိုင်းခေတ်လူတန်းစားများ အားလုံးတို့အဖို့ ကျယ်ပြန့်စွာဖြင့် စမ်းစစ်မှုပြုခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ပမာဆိုရသော် ပထမစမ်းစစ်မှု၏ ပုံစံအား အတိတ်ခေတ် လူတန်းစားတို့အဖို့ အထူးပြုထားပေသည်။ သို့ရှိရာ သာသနာတော်အသစ်၌ ဤသို့သော အမြော်အမြင်များရှိပေသည်။) သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် (လူတန်းစားခွဲခြားခြင်းနှင့် ဘက်လိုက်ခြင်းကို စွန့်လွှတ်၍) ကောင်းမှုများကို (ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အတွင်း၌ ပါဝင်သော ယုံကြည်ချက်များ၊ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များ (အအ်မာလ်များ) နှင့် အမိန့်ပညတ်ချက်များဘက်သို့) သူ့ထက်ငါသာအောင် လျင်မြန်စွာ ပြုလုပ်ကြလေကုန်။ (ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အပေါ် အီမာန်ယူ၍ ထိုလမ်းစဉ်အပေါ် လျှောက်လှမ်းပါ။ တစ်နေ့) အသင်တို့အားလုံးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်သို့သာလျှင် ပြန်လည်ရောက်ရှိကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအခါ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့ (သည် မှန်ကန်သော လင်းရောင်ခြည်တရား ကမ္ဘာလောက၌ တည်ရှိနေသည့် ကြားကတည်းကပင် လိုလားသည်ဖြစ်စေ၊ မလိုလားသည်ဖြစ်စေ) ကွဲလွဲခဲ့ကြကုန်သော အကြောင်းအချက်တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အသင်တို့အား အသိပေးတော်မူမည်ဖြစ်သည်။

(အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအကြောင်းမဲ့ ကွဲလွဲမှုကို စွန့်လွှတ်၍ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်အတွင်း၌ ရှိသော မှန်ကန်မှုတရားချည်းကိုသာ လက်ခံလေကုန်။) ၎င်းပြင် (သို့ရာတွင် ထိုကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များသည် အသင့်အား ဖြစ်တန်ကောင်းရာ မဟုတ်သော မိမိတို့၏ လိုလားတပ်မက်မှုနှင့်အညီ အမှုအား ဆုံးဖြတ်ချက် ချခိုင်းရန် တင်ပြကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့၏ ဇွဲစိတ်၊ ဇွဲမာန်များ နိမ့်ကြသွားစေရန် အသင်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အား ၎င်းတို့အား ကြားနာစေကာ အမြဲတမ်းအဖို့ ၎င်းတို့ မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့သွားစေရန် အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (ငါအသျှင်မြတ် ထပ်ဆင့်၍ ထပ်ဖန်တလဲလဲ မိန့်မြွက်လိုသည့်အချက်မှာ)

ထို (ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ) ၏စပ်ကြားဝယ် (အသင့်ထံသို့ အမှုကိစ္စများ လာရောက်အပ်နှံချိန်တွင်) အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည့် (တရားတော်) နှင့်အညီ တရားစီရင်ဆုံးဖြတ်ပါလေ။ ၎င်းပြင် အသင်သည် ထိုသူတို့၏ (တရားတော်နှင့် ဆန့်ကျင်သော) စိတ်အလိုဆန္ဒ (တပ်မက်မှုများ) ကို (နောင်လာမည့် အနာဂတ်ကာလ၌လည်း) မလိုက်စားပါလေနှင့်။ (ပမာဆိုရသော် ယခုအချိန်အထိမူ မပြုမူသေးပေ။) ထို့ပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က အသင့်ထံသို့ ထုတ်ပြန်ချမှတ် ပေးသနားတော်မူသော အချို့အမိန့်တော်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထိုသူတို့သည် အသင့်အား ချွတ်ချော်တိမ်းပါးစေမည်ကို အသင် သတိထားပါလေ။ (နောင် အနာဂတ်ကာလအဖို့ အတိတ်ခေတ်ကာလကဲ့သို့ပင် ပြုမူလျက် နေထိုင်ပါလေ။ ဆိုလိုသည်မှာ ဖြစ်သွားနိုင် သည့်အချက် မဟုတ်နေလင့်ကစား သို့ရာတွင် ထိုသို့မဖြစ်အောင် သဘောဆန္ဒထားလျက် ရှိနေခြင်းသည် လည်း မုချအကျိုးစဝါးဗ် ရရှိနေမည်ဖြစ်သည်။)

ထို့နောက် အကယ်၍ ၎င်းတို့သည် (ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် 'နူးရ်' တည်းဟူသော တရားလင်း ရောင်ခြည်နှင့် ယင်းကျမ်းမြတ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက် မှန်ကန်စွာဖြင့် တည်ရှိနေသည့် ကြားကတည်းကပင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်များကို လိုက်နာခြင်းမရှိဘဲ) မျက်နှာလွှဲဖယ်သွားခဲ့ကြပါမူ အလ္လာဟ်အသျှင် မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ အချို့ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကြောင့် (ကမ္ဘာလောက၌မှာပင်) ယင်းသူတို့အား (ပြစ်ဒဏ်ပေး လိုတော်မူကြောင်း (ယင်းချို့သော ပြစ်ဒဏ်များသည် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မနာခံသည့် ပြစ်ဒဏ်သည် ပြည့်ဝစွာ နောင်အာခေရသ်၌ ရရှိမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပထမပြစ်ဒဏ်သည် 'ဇင်မီ' (အခွန် ပေးဆောင်ကာ အစ္စလာမ့်အုပ်ချုပ်မှု အောက်၌ နေထိုင်သူ) နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ဒုတိယပြစ်ဒဏ်သည် အီမာန်နှင့် ဆန့်ကျင်စွာ တော်လှန်မှု၏အစား ကမ္ဘာလောက၌မှာပင် ခံစားရပေသည်။ 'ကုဖွ်ရ်' သွေဖည်ငြင်းဆိုမှု၏ ပြစ်ဒဏ်သည် နောင်အာခေရသ်၌ ခံစားရပေမည်။ သို့ရှိရာ ယဟူဒီတို့၏ ဆိုးသွမ်းမှုနှင့် ပဋိညာဉ်ကို ဖောက်ဖျက်မှုသည် အတိုင်းအထက်အလွန် ဖြစ်ရှိလာပါမူ ၎င်းတို့အား သတ်ဖြတ် ခြင်း၊ အချုပ်နှောင်၌ ထားရှိခြင်းနှင့် မွေးရပ်ဌာနမှ နှင်ထုတ်ခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်ကို ပေးရပေသည်။) အသင် ကောင်းစွာ မှတ်ယူပါလေ။ အမှန်စင်စစ် (အို၊ မိုဟမ္မဒ်၊ ၎င်းတို့၏ ဤအခြေအနေကို ကြားနာကာ အမှန်ပင် အသင်သည် သောကဝေဖြာသွားပေမည်။ သို့ရာတွင် အသင်သည် များစွာ သောကဝေဖြာမှုကို မပြုလေနှင့်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်) လူတို့အနက် များစွာသော လူတို့သည် (ကမ္ဘာလောက၌ အမြဲတစေ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏) စည်းကမ်းကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်သောသူများ ဖြစ်ကြလေသည်။

ထို့နောက် ယင်းသူတို့သည် (မျှတမှုအတိဖြစ်သော ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အား လွှဲဖယ်မှုပြု၍) အမိုက်ခေတ်၏ စီရင်ဆုံးဖြတ်မှုကို လိုလားကြလေသလော။ (အကြင်အမိုက်ခေတ်၏ ထုံးဓလေ့ များကို ၎င်းတို့သည် မိုးကောင်းကင်ကျ သာသနာတော်များနှင့် ဆန့်ကျင်စွာ ကိုယ်တိုင် တီထွင်ဖန်တီးမှုများ ကို ပြုထားလေသည်။ အကြင်အရာများ၏ အကြောင်း ဤရှုကူအ်အလျှင် يَاَيُّهَا الرَّسُوْلُ ဟူသော ရှုကူအ်အတွင်း အဖြစ်အပျက်နှစ်ခု၏ တစ်ဆက်တည်း ကွင်းဆက်အတွင်းရှိ နိဒါန်းပျိုးရာ၌ တင်ပြထား ပေသည်။ ဧကန်အမှန် ထိုထုံးဓလေ့များသည် လုံးဝ တရားမျှတမှုနှင့် အထောက်အထားတို့ဖြင့် ဆန့်ကျင်ဘက်

ဖြစ်နေပေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ သာသနာ့ပညာရှင်များဖြစ်ပါလျက်နှင့် 'အိလ်မ်'အသိပညာမှ ရှောင်လွှဲ၍ နေခြင်းနှင့် အသိအလိမ္မာကင်းမဲ့မှုကို ရှာဖွေနေခြင်းသည် ထပ်ဆင့်ထပ်ဆင့် အံ့ဖွယ်အချက်ပင် ဖြစ်သည်။) အမှန်စင်စစ် ယုံကြည်မှု (အီမာန်) ထားရှိသော အမျိုးသားတို့အဖို့ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယုံကြည်မှုအား သဘောပေါက် သိနားလည်ခြင်းသည် ဉာဏစွမ်းရည်မှ မှန်ကန်မှုအပေါ် မူတည်နေပေသည်။ ကာဖိရ်တို့သည် ယင်းအချက်မှ လက်မဲ့ဖြစ်နေပေသည်။) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထက် ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ စီရင်ဆုံးဖြတ်မည့်သူကား မည်သူနည်း။ (မည်သူမျှ တန်းတူရှိမည်မဟုတ်ပေ။ သို့ရှိရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို စွန့်လွှတ်၍ အခြားသော သူတို့၏ ခြားနားချက်ကို လိုလားနေခြင်းသည် အသိဉာဏ် အသိကင်းမဲ့ခြင်းမဟုတ်လျှင် အခြားမည်သည့်အရာ ဖြစ်ပေမည်နည်း။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

တင်ပြလျက်ရှိသော အာယသ်တော်၏ ပထမအာယသ်တော်အတွင်း၌ မိန့်ထားတော်မူသည်မှာ-

اِنَّآ اَنْزَلْنَا التَّوْرٰةَ فِيْهَا هُدًى وَّنُوْرٌ

ကေန်အမှန် ငါအသျှင်မြတ်သည် 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းကို ချပေးသနားတော်မူခဲ့၏။ ယင်းကျမ်းမြတ်တွင် တရားလမ်းမှန် ညွှန်ကြားခြင်းနှင့် 'နူးရ်'အလင်းရောင် ရှိပေသည်။ *[၅ း ၄၄]*

ထိုအာယသ်တော်မြတ်သည် ဤအချက်ဘက်သို့ 'ယနေ့မျက်မှောက်ခေတ်၌ 'သောင်ရားသ်'ကျမ်း၏ သာသနာကို ပယ်ဖျက်ပြီးသားဖြစ်လေရာ ယင်းသို့ ဖျက်သိမ်းလိုက်ခြင်းသည် 'သောင်ရားသ်'ကျမ်း၌ တစ်စုံတစ်ရာ လျော့နည်း၊ ချွင်းချက်ရှိခြင်းကြောင့် မဟုတ်ပေ။ သို့သာမက ခေတ်ကာလ ပြောင်းလဲသွားခြင်းဖြင့် အမိန့်ပညတ်ချက် ပြောင်းလဲစေရန် လိုအပ်ခြင်း၏ အချက်ကြောင့်သာ ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့တည်မဟုတ်ပါက ယင်း 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းသည်လည်း ငါအသျှင်မြတ်၏ ဘက်မှသာ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ပေးထားသော ကျမ်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းကျမ်းမြတ်အတွင်း၌ ဗနီအိစ္စရာအီးလ်တို့အဖို့ တရားလမ်းမှန်ရရှိခြင်း၊ (ဟေဒါယသ် တရား) ၏ အခြေခံမှုများနှင့် ဝိညာဉ်ပိုင်း (နာမ်ပိုင်း) ဆိုင်ရာ ၎င်းတို့၏ နှလုံးသားများအပေါ် အကျိုးတရား သက်ရောက်စေသော သီးသန့်နူးရ်ရောင်ခြည်လည်း ရှိကြောင်း'ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းဖော်ထုတ်ထားပေသည်။

ထို့နောက် မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّوْنَ الَّذِيْنَ اَسْلَمُوْا لِلَّذِيْنَ هَادُوْا وَالرَّبّٰنِيُّوْنَ وَالْاَحْبَارُ

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်များကို လိုက်နာကြကုန်သော နဗီတမန်တော်များသည် ယဟူဒီများအပေါ်၌ ယင်း 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းမြတ်နှင့်အညီ တရားစစ်ဆေးစီရင်လေ့ ရှိခဲ့ကြကုန်သည်။ ထိုနည်းတူစွာ ယဟူဒီဘုန်းကြီးရဟန်းတို့နှင့် ပညာရှင်သုခမိန်တို့သည်လည်း ယင်း 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းမြတ်နှင့်အညီ တရားစစ်ဆေးစီရင်လေ့ ရှိခဲ့ကြကုန်သည်။ *[၅ း ၄၄]*

ဆိုလိုသည်မှာ ‘သောင်ရားသ်’ကျမ်းကို ငါအသျှင်မြတ် ထုတ်ပြန်ချမှတ်ရခြင်း၏ အကြောင်းမှာ ယင်း ‘သောင်ရားသ်’ကျမ်းကို မဖျက်သိမ်းသရွေ့ ကာလပတ်လုံး နောင်ပွင့်လာမည့် နဗီတမန်တော်များ၊ ၎င်းတို့၏ ကိုယ်စားလှယ် အလ္လာဟ့်သူတော်စင်များနှင့် အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များ အားလုံးတို့သည် ထို ‘သောင်ရားသ်’ကျမ်းလာ ပညတ်ချက်နှင့် လျော်ညီစွာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရန် ဖြစ်သည်။ ထိုဥပဒေသကို ကမ္ဘာလောက၌ ပြန့်ပွားစေရန် ဖြစ်သည်။ ထိုအာယသ်တော်အတွင်း၌ နဗီတမန်တော်များ၏ ကိုယ်စားလှယ်များကို လူတန်းစားနှစ်ရပ်အတွင်း၌ ခွဲဝေပေးထားပေသည်။ ပထမလူတန်းစားသည် ‘ရဗ်ဗားနိယွန်း’ ဖြစ်၍ ဒုတိယလူတန်းစားမှာ ‘အဟ်ဗားရ်’တို့ ဖြစ်ပေသည်။ ‘ရဗ်ဗာနီ’ဟူသော စကားလုံးသည် ‘ရဗ်’ဟူသော ပုဒ်ဘက်သို့ ဆက်စပ်နေပေသည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်များဟူ၍ မည်၏။ ‘အဟ်ဗားရ်’ဟူသော စကားလုံးသည် ‘ဟစ်ဗ်ရွန်’ဟူသော စကားလုံး၏ အများကိန်းဖြစ်သည်။ ယဟူဒီတို့၏ အသုံးအနှုန်းဝေါဟာရ၌ အာလင်မ်ပညာရှင်ကို ‘ဟစ်ဗ်ရွန်း’ဟူ၍ ခေါ်ဆိုကြပေသည်။ အလ္လာဟ့်အချစ်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အရေးကြီးသော ပညတ်ချက်များ၏ ပညာကို သိထားရမည်ဖြစ်ခြင်း အချက်သည် ထင်ရှားနေလင့်ကစား၊ သို့တည်းမဟုတ် အသိပညာ ‘အိလ်မ်’မရှိဘဲ ‘အမလ်’ကျင့်ကြံ ဆောက်တည်မှုကို မပြုနိုင်သကဲ့သို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပညတ်ချက်များအား နာခံမှုနှင့် ကျင့်ကြံမှုကို မပြုဘဲ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါး၌ အာလင်မ် (ပညာရှင်) ဆိုသည်မှာ မိမိတတ်သိထားသည့်အပေါ် ကျင့်ကြံပြုမူသော သူကိုသာ ခေါ်ဆိုပေသည်။ သို့တည်းမဟုတ် အာလင်မ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ပညတ်ချက်များကို သိနားလည်နေသည့် ကြားကတည်းကပင် အရေးကြီးသော ‘ဖွရ်ဇ်’နှင့် ‘ဝါဂျိဗ်’တာဝန်များကို ကျင့်ကြံမှုမပြုပါက (အာရုံစိုက်မှုမပြုပါက) ၎င်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ထံ၌ ‘ဂျာဟင်လ်’ (မသိမိုက်မဲသူ) ထက်ပင် သာ၍ ဆိုးရွားပေမည်။

အထက်တင်ပြပါ အချက်၏ အချုပ်တရားမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်တိုင်းသည် အာလင်မ်ဖြစ်၍ အာလင်မ်တိုင်းသည်လည်း အလ္လာဟ့်အချစ်တော်ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ဤနေရာ၌ ယင်း လူတန်းစားနှစ်ရပ်စလုံးကို သီးခြားစွာ တင်ပြကာ ထိုအချက်အား ‘အလ္လာဟ့်အချစ်တော်တိုင်းအတွက် ‘အိလ်မ်’ (အသိပညာ) သည်လည်းကောင်း၊ အာလင်မ်တိုင်းအတွက် ‘အမလ်’ (ကျင့်ကြံပြုမူဆောင်ရွက်ချက်) သည် အရေးကြီးနေလင့်ကစား သို့ရာတွင် အကြင်မည်သူ၏အပေါ်မဆို အကြင်မည်သည့် ရှုထောင့် အရောင် အဆင်းသည် လွှမ်းမိုးနေမည်ဆိုပါက လွှမ်းမိုးမှုကို ထောက်ရှု၍ ၎င်းအား အမည်မှည့်ခေါ်ပေးထားပေသည်။ အကြင်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ အလေးပေးအာရုံစူးစိုက်မှုသည် များသောအားဖြင့် ‘အမလ်’ပြုခဝပ်ကိုးကွယ်ကာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ‘ဇိကြ်ရ်’ (သတိရမှု) အတွင်း၌ နစ်မွန်းနေပေသည်။ ဒီးန်သာသနာ၏ အသိကိုမူ လိုအပ်သည့် အတိုင်းအတာခန့်သာ ရယူထားမူ ၎င်းကို ‘ရဗ်ဗာနီ’ (အလ္လာဟ့်အချစ်တော်) ဟူ၍ ခေါ်ဆိုပေသည်။ ၎င်းသူတို့ကို မျက်မှောက်ခေတ်ဝေါဟာရ၌ ရှိုက်ခ်၊ မွရ်ရှစ်ဒ်၊ ပီးရ် အစရှိသော အမည်များဖြင့် ကင်ပွန်းတပ်ထားကြပေသည်။ ထို့နောက် အကြင်သူသည် ကျင့်ကြံပြုမူခြင်းဆိုင်ရာ၌ ကျွမ်းကျင်မှုကို

ပြု၍ လူတို့အား သာသနာတော်၏ ပညတ်ချက်များကို သင်ကြားပြသခြင်း၏ အလုပ်အကျွေးပြုစုမှု၌ နစ်မွန်းလျက်ရှိနေကာ 'ဖွရစ်'များ၊ 'ဝါဂျိဗ်'များနှင့် 'စွန္နသ်သေ့မုအပ်က်ကဒါဟ်' တို့အပြင် အခြားသော 'နဖိလ်အေဗာဒသ်'များ၌ သာပို၍ အချိန်မပေးပါက ၄င်းကို 'ဟိဗ်ရ်အာလင်မ်' ဟူ၍ ခေါ်ဆိုပေသည်။

တင်ပြချက်၏ အချုပ်သဘောတရားမှာ အထက်ဖော်ပြပါ အာယသ်တော်အတွင်း၌ ရှရီအသ် (သာသနာ) နှင့် 'သွရီကာဟ်' (အတွင်းလမ်းစဉ်) တို့သည်လည်းကောင်း၊ အာလင်မ်ပညာရှင်နှင့် သူတော်စင်အကြီးအကဲများသည်လည်းကောင်း၊ ၄င်းတို့၏ တစ်ခုတည်းသော မူရင်းအချက်ကို ပြဆိုမိန့်မြွက်ထားပေသည်။ လုပ်နည်းလုပ်ဟန် နည်းလမ်းနှင့် နစ်မွန်းဆောင်ရွက်မှု လွှမ်းမိုးမှုကို ထောက်ရှု၍ ၄င်းတို့ကြား၌ ကွဲပြားချက်ကိုလည်း ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ထုတ်လိုက်ပေသည်။ အထက်ပါတင်ပြချက်မှ 'အာလင်မ်များနှင့် စူဖီသူတော်စင်များသည် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့မဟုတ်ကြောင်း၊ သို့သာမက ယင်းအဖွဲ့အစည်းနှစ်ရပ်စလုံး၏ သက်တမ်း၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်၏ အမိန့်ကို နာခံခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုရည်ရွယ်ချက်ကို ရယူအကောင်အထည်ဖော်ရာ၌ ၄င်းတို့၏ နည်းစနစ်သည် ပြင်ပသဏ္ဍာန်အားဖြင့် ကွဲပြားနေကြောင်းကို မြင်တွေ့ရခြင်း' အကြောင်းတို့အား သိရှိရပေသည်။

ထို့နောက် မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِن كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျမ်းတော်နှင့်အညီ လိုက်နာကျင့်သုံး၍ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်ကို အမိန့်ပေးတော်မူခြင်း ခံခဲ့ကြရသည့်အပြင် ၄င်းသူတို့သည် ထိုကျမ်းတော်ကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြပါမည် ဟူ၍လည်း ဝန်ခံသူများ ဖြစ်ခဲ့ခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ [၅ : ၄၄]

နဗီတမန်တော်များနှင့် ၄င်းတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်သော အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များနှင့် သူတော်စင်အကြီးအကဲ စသော လူတန်းစားနှစ်ရပ်စလုံးတို့သည် 'သောင်ရားသ်'ကျမ်း၏ ပညတ်ချက်များကို အတည်ပြု ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းကို နာခံကျင့်သုံးခြင်းသည် 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းအား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်အပေါ် ၄င်းတို့၏ တာဝန်အဖြစ် အပ်နှင်းထား၍ ၄င်းတို့သည်လည်း ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မည်ဟူ၍ ဝန်ခံကတိပြုထားခြင်း'တို့ကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ဤနေရာထိတိုင် 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျမ်းစာအုပ်ဖြစ်ကြောင်း၊ လမ်းမှန်တရား ပြသခြင်းနှင့် 'နူးရ်'တည်းဟူသော လင်းရောင်ခြည်ဖြစ်ကြောင်း၊ နဗီတမန်တော်များနှင့် ၄င်းတို့၏ မှန်ကန်သော ကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်သည့် သူတော်စင် အကြီးအကဲများနှင့် အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များသည် ယင်း 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းအား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မည့်အကြောင်းကို တင်ပြထားပေသည်။ ထို့နောက် လက်ရှိခေတ်ကာလ၌ ရှိသော ယဟူဒီများကို ၄င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးသား ယိမ်းညွတ်မှု၊ ထိုစိတ်နှလုံးသား ယိမ်းညွတ်မှု၏ မူရင်းအခြေခံ အကြောင်းခံအပေါ် 'အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ အတိတ်ခေတ်ကာလ၌ရှိသော သူတို့၏ လမ်းစဉ်ကို လိုက်နာကာ 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရမည့်

အစား 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းအတွင်း၌ အလွန်ရှင်းလင်းစွာဖြင့်အတူ နောက်ဆုံးပိတ် နဗီတမန်တော် ကြွမြန်းလာခြင်းအကြောင်း၊ ယဟူဒီများကို ထိုနဗီတမန်တော်မြတ်အပေါ် အီမာန်ရယူရန် အကြောင်းကိုလည်း တင်ပြထားပေသည်။ ၎င်းတို့သည် ယင်းအချက်အား ဆန့်ကျင်သမှုပြု၍ တမန်တော်မြတ် ﷺ အပေါ် အီမာန်ရယူရမည့်အစား တမန်တော်မြတ် ﷺ အား ဆန့်ကျင်မှုပြုခြင်းကို စတင်ခြင်း'ဟူသော 'သောင်ရားသ်'ကျမ်း၏ ပညတ်ချက်များ၌ ကပြောင်းကပြန် ပြုလုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့အား သတိပေးထားတော်မူပေသည်။ တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပင် ၎င်းတို့၏ မှားယွင်းပျက်စီး ဆုံးရှုံးစေသော အကြောင်းခံများကိုလည်း တင်ပြထားပေသည်။ ၎င်းတို့သည် အသင်တို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာကို တပ်မက်ခုံမင်သောသူ ဖြစ်သည်။ အသင်တို့သည် တမန်တော်မြတ် ﷺ ကို မှန်ကန်သော ရစူလ်ဟူ၍ သိနားလည်နေသည့် ကြားကတည်းကပင် တမန်တော်မြတ်၏ လမ်းစဉ်ကို လိုက်နာခြင်းမှ ဤအတွက်ကြောင့် ကြောက်ရွံ့ကြလေသည်။ အကြောင်းမှာ ယခုမူ အသင်တို့သည် မိမိတို့ မျိုးနွယ်အုပ်စု၏ အကြီးအကဲခေါင်းဆောင်များအဖြစ် ယုံကြည်အပ်နှင်းထားကြလေသည်။ ယဟူဒီ အဝါးမ်များသည် အသင်တို့၏ လမ်းစဉ်ကို လိုက်နာကျင့်သုံးလျက်ရှိနေပေသည်။ အကယ်၍ အသင်တို့သည် အစ္စလာမ်သာသနာကို လက်ခံလိုက်ပါမူ မွတ်စ္စလင်မ်တစ်ဦးဖြစ်ခြင်း၏ အသွင်သို့ ကူးပြောင်းသွားပေမည်။ ဤစိုးမိုးအုပ်ချုပ်မှု ဂုဏ်သိက္ခာသည် ပပျောက်သွားပေမည်။ ဒုတိယအချက်မှာ ၎င်းတို့သည် လူကြီး၊ လူကုန်တံတို့၏ထံမှ လာဘ်များစား၍ ၎င်းသူတို့အဖို့ 'သောင်ရားသ်'ကျမ်း၏ ပညတ်ချက်အား ကပြောင်းကပြန်ပြုလုပ်ကာ လွယ်ကူမှုများ ဖြစ်ရှိအောင်ဟူသော လုပ်ငန်းများကို ပြုလုပ်ထားကြပေသည်။ ထိုအချက်အပေါ် သတိပေးနှိုးဆော်ရန်အတွက် မျက်မှောက်ခေတ်ရှိ ယဟူဒီများကို မိန့်တော်မူထားလေသည်မှာ-

فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْنِ وَلَا تَشْتَرُوْا بِاٰيٰتِىْ ثَمَنًا قَلِيْلًا

သို့ဖြစ်လေရာ အို, ယဟူဒီအကြီးအကဲအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် လူတို့အား မကြောက်ရွံ့ကြလေနှင့်။ ငါအသျှင်မြတ်ကိုသာလျှင် ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ [၅ : ၄၄]

ဆိုလိုသည်မှာ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့၏ လမ်းစဉ်ကို လိုက်နာခြင်းမှ သို့မဟုတ် ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုလုပ်ခြင်းမှ ကြောက်ရွံ့မှုကို မပြုလေနှင့်။ အသင်တို့သည် ကမ္ဘာလောက၏ အခကြေးငွေ အနည်းငယ်ကို ယူဆောင်ကာ ၎င်းသူတို့အဖို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပညတ်ချက်တော်များအား ကပြောင်းကပြန် မပြုလေနှင့်။ ဤသည် အသင်တို့အဖို့ လောကနှစ်ဌာနစလုံး၏ ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်းပင် ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

وَمَنْ لَّمْ يَحْكُمْ بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْكٰفِرُوْنَ

၎င်းပြင် မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည့် (အမိန့်တော်) အတိုင်း တရားစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို မပြုခဲ့ပါမူ ထိုကဲ့သို့သော သူများသည် ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းဆိုသောသူများပင် ဖြစ်ကြပေသည်။ [၅ : ၄၄]

ဆိုလိုသည်မှာ အကြင်သူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်မှ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ပေးထားသော ပညတ်ချက်များကို 'ဝါဂျိဗ်' ဖြစ်သည်ဟူ၍ မမှတ်ယူထားဘဲ ကျမ်းလာပညတ်ချက်အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မချပေ။ သို့သာမက ထိုအချက်နှင့် ဆန့်ကျင်စွာ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချကြလေသည်။ ယင်းသူတို့သည် ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းဆိုသောသူများ ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်သူတို့၏ ပြစ်ဒဏ်သည် ထာဝရ 'ဂျဟန္နမ်' ၌ ခံစားရပေမည်။

ထို့နောက် ဒုတိယအာယသ်တော်အတွင်း၌ 'ကေစွားစ်' အစားယူခြင်း၏ ပညတ်ချက်များကို 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းကို အကိုးအကားပြု၍ တင်ပြထားပေသည်။ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيْهَا اَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَ الْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَ الْاَنْفَ بِالْاَنْفِ
وَالْاُذُنَ بِالْاُذُنِ وَ السِّنَّ بِالسِّنِّ وَ الْجُرُوْحَ قِصَاصٌ ۝

၎င်းပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ထို 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းမြတ်တွင် ယင်းယဟူဒီတို့အပေါ်၌ အသက်ဝိညာဉ်၏ အစား၊ အသက်ဝိညာဉ်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မျက်စိ၏အစား မျက်စိဟူ၍လည်းကောင်း၊ သွား၏ အစား သွားဟူ၍လည်းကောင်း၊ (အချို့) ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်များ၌လည်း (ထပ်တူထပ်မျှ) အတိုင်းပင် လက်စားချေ ခွင့်ရှိသည်ဟူ၍ အမိန့်တော်ချမှတ် ပြဋ္ဌာန်းတော်မူခဲ့လေသည်။ *[၅ : ၄၅]*

ဗနူကုရိုက်ဇွာတို့သည် ဗနူနဇွီးရ်တို့၏ အမှုကိစ္စကို တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ရှေ့တော်မှောက်သို့ အခစားတော် သွင်းကြလေရာ ဗနူနဇွီးရ်တို့သည် မိမိတို့၏ အားအင်အပေါ် အားကိုးအားထားမှုပြု၍ ဗနူကုရိုက်ဇွာတို့ကို 'ဗနူနဇွီးရ်မျိုးနွယ်ဝင်တစ်ဦးကို ဗနူကုရိုက်ဇွာမျိုးနွယ်ဝင်တစ်ဦးက သတ်ဖြတ်လိုက်သည်ဆိုလျှင် 'ကေစွားစ်' ဟူသော အသက်၏အစား အသက်ကို ယူမည်ဖြစ်ပြီး လျော်ကြေးကိုလည်း ရယူမည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ အမှုကိစ္စသည် အထက်ဖော်ပြပါပုံစံမျိုးဖြင့် ပြောင်းပြန်ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် 'ဗနူနဇွီးရ် မျိုးနွယ်ဝင်တစ်ဦးသည် ဗနူကုရိုက်ဇွာမျိုးနွယ်ဝင်တစ်ဦးအား သတ်ဖြတ်လိုက်သည်ဆိုလျှင် 'ကေစွားစ်' (အသက်၏အစား အသက်လျော်ကြေး) သည် မရှိဘဲ အသက်လျော်ကြေးကိုလည်း တစ်သက်သာ ရယူရပေမည်။

ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သ် ၎င်းသူတို့အား 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းအတွင်း၌ 'ကေစွားစ်' (အသက်အစား လျော်ကြေး) နှင့် လျော်ကြေးတို့သည် တန်းတူပေးဆပ်ရမည့်အကြောင်း တည်ရှိနေခြင်း' ၏ ၎င်းတို့၏ ဉာဏ်နီ၊ ဉာဏ်နက် အသုံးပြုခြင်း၏ အတားအဆီးကို ဖွင့်ဟပေးလိုက်လေသည်။ ယင်းသူတို့သည် သိလျက်နှင့်ပင် ထိုပညတ်ချက်များအား မျက်နှာလွှဲဖယ်နေပေသည်။ ၎င်းပြင် ဉာဏ်နီ၊ ဉာဏ်နက်သုံး၍ ဖြားယောင်းသွေးဆောင်မှုကို ပြုရန်အတွက် မိမိတို့၏ အမှုကို တမန်တော်မြတ် ﷺ ထံသို့ ယူဆောင်လာခြင်းဖြစ်ပေသည်။

အာယသ်တော်၏ နောက်ဆုံးပိုင်း၌ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

وَمَنْ لَّمْ يَحْكُمْ بِمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ

ငင်းပြင် မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ချမှတ်တော်မူသည့် အမိန့်တော်အတိုင်း တရားစစ်ဆေး စီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို မပြုခဲ့ပါလျှင် ထိုကဲ့သို့သောသူများပင် ကျူးလွန်သူများဖြစ်ကြပေသည်။ */၅ : ၄၅ /*

အကြင်မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဘက်မှ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ပေးထားတော်မူသည့်အတိုင်း စီရင်ဆုံးဖြတ်မှုကို မပြုပါက ၎င်းသည် ကာဖိရ်ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပညတ်ချက်တော်များ၏ ပုန်ကန်သွေဖည်သောသူပင် ဖြစ်သည်။ တတိယအာယသ်တော်အတွင်း၌ ဦးစွာပထမ ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام ကြွမြန်းလာတော်မူမည့်အကြောင်း၊ ၎င်းသည် လွန်လေပြီးသော ကျမ်းဖြစ်သည့် 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းအား ထောက်ခံအတည်ပြုရန် ကြွမြန်းလာမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ တစ်ဖန် 'အင်န်ဂျီးလ်'ကျမ်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ ယင်းကျမ်းသည်လည်း 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းကဲ့သို့ 'ဟေဒါယသ်' (တရားလမ်းမှန်) နှင့် 'နူးရ်'(လင်းရောင်ခြည်) ဖြစ်ကြောင်းတို့ကို မိန့်တော်မူထားပေသည်။

စတုတ္ထအာယသ်တော်အတွင်း၌ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ 'အင်န်ဂျီးလ်'ကျမ်း ရရှိသော သူတို့သည်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ထုတ်ပြန်ချမှတ်ထားသော ပညတ်ချက်နှင့် လျော်ညီစွာ စီရင်ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ပုံစံမျိုးဖြင့် ဆုံးဖြတ်မည်ဆိုလျှင် အမိန့်တော်ကို ကျူးလွန်ချိုးဖောက်သောသူများသာ ဖြစ်ကြောင်းကို မိန့်တော်မူထားပေသည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းနှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်'ကျမ်းတို့ကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ထားသော ကျမ်း ဖြစ်တော်မူခြင်းအကြောင်း

ပဉ္စမအာယသ်တော်နှင့် ဆဋ္ဌမအာယသ်တော်အတွင်း၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ အား 'ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင့်အပေါ် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ကို ချပေးသနားထားတော်မူပေသည်။ အကြင်ကျမ်းသည် မိမိ၏အလျင်၌ ရှိခဲ့သော 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းနှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်'ကျမ်းကိုလည်း ထောက်ခံအတည်ပြုကာ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားလျက်ရှိသော ကျမ်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းအား ယင်းကျမ်းကို ရရှိသောသူတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ 'အင်န်ဂျီးလ်'ကျမ်းအား ယင်းကျမ်းကို ရရှိသောသူတို့သည်သော်လည်းကောင်း ကပြောင်းကပြန် လိုတိုးပိုလျှော့ ပြုလုပ်လိုက်ကြရာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည်သာလျှင် ၎င်းကျမ်းတို့အား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားသော ကျမ်းမြတ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်ကျမ်းမြတ်သည် ၎င်းတို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲထားသော အတားအဆီးကို ထိုးဖောက်ကာ အမှန်နှင့် အမှန်တရားကို မီးမောင်းထိုးကာ 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းနှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်'ကျမ်းတို့အား အမွေဆက်ခံသောသူတို့နှင့် ၎င်းကျမ်းများ၏ လမ်းစဉ်ကို လိုက်နာကျင့်သုံးပါမည်ဟူ၍ ကြွေးကြော်နေသောသူများသည် ယင်းကျမ်းများအား

အမှန်နှင့် အမှား ခွဲခြား၍ မရနိုင်အောင်အထိ ဆိုးရွားစွာပြုထားလေရာ ယင်းကျမ်းနှစ်သွယ်၏ မူရင်းအဆီအနှစ် ယနေ့အထိတိုင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အကြောင်းခံဖြင့် ကျန်ရှိနေပေသည်။ အာယသ်တော်၏ နောက်ဆုံးပိုင်း၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ အား ‘သောင်ရားသ်’ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ‘အင်နံဂျီးလ်’ကျမ်းပုဂ္ဂိုလ်များအား ပေးထားသော ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မိန့်မြွက်ချက်နှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်စီရင်ရမည် ဖြစ်ကြောင်းကို မိန့်တော်မူထားပေသည်။ ၎င်းတို့သည် အသင့်အား မိမိတို့၏ အလိုသဘော ရမ္မက်နှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်းရန် လိုလားနေကြပေသည်။ ၎င်းတို့၏ ဖြားယောင်းသွေးဆောင်မှုတို့မှ အသင်သည် သတိရှိစွာဖြင့် နေထိုင်တော်မူရန်ဖြစ်သည်။ ယင်းမိန့်မြွက်ချက်ကို မိန့်ဆိုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမှာ ယဟူဒီမျိုးနွယ်အတွင်းရှိ အချို့သော အာလင်မ်ပညာရှင်များသည် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ အခစားတော်သို့ ဝင်ရောက်ကာ ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် ယဟူဒီမျိုးနွယ်အုပ်စု၏ အာလင်မ်ပညာရှင်များနှင့် အကြီးအကဲများဖြစ်ကြောင်းကို အသင် သိရှိထားပေသည်။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ မွတ်စ္စလင်မ်ဖြစ်သွားမည်ဆိုလျှင် ၎င်းတို့သည်လည်း မွတ်စ္စလင်မ်ဖြစ်သွားပေမည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ဘက်မှ စည်းကမ်းချက်တစ်ရပ် သတ်မှတ်မည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ အမှုကိစ္စတစ်ရပ်သည် အသင်၏ မျိုးနွယ်အုပ်စုနှင့် ပတ်သက်နေပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ယင်းအမှုကိစ္စကို အသင့်ထံသို့ ယခုလာလေပြီ။ ယင်းကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား အမှု၌ နိုင်စေလိုက်ပါမူ ကျွန်ုပ်တို့သည် မွတ်စ္စလင်မ်များ ဖြစ်သွားကြလိမ့်မည်’ဟူ၍ ပြောဆိုကြလေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုအချက်အပေါ် ‘အသင်သည် ၎င်းတို့ မွတ်စ္စလင်မ်ဖြစ်လာမည်ကို ထောက်ရှု၍တရားမျှတမှုနှင့် ဆန့်ကျင်စွာ လုံးဝဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း မပြုရန်နှင့် ၎င်းတို့ မွတ်စ္စလင်မ်ဖြစ်လာမည်၊ မဖြစ်လာမည်ကိုလည်း လုံးဝဂရုမမူရန်’ သတိပေးတော်မူလိုက်လေသည်။

နဗီတမန်တော်များ၏ သာသနာများ၌ အသေးစိတ်အချက်များ၌ ကွဲပြားခြင်းနှင့် ၎င်း၏အမြော်အမြင်

ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ အခြားသော လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် အလွန်အရေးပါသော အမေးအဖြေတစ်ခုကိုလည်း တင်ပြထားပေသည်။ ‘နဗီတမန်တော်များအားလုံးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ စေလွှတ်တော်မူခြင်း ခံရသည်ဖြစ်ရာ ၎င်းတို့အပေါ် ချမှတ်ချပေးသနားထားတော်မူသော ကျမ်းကြီးကျမ်းငယ်အသွယ်သွယ်နှင့် ၎င်းတို့၏ သာသနာများသည်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှပင်ဖြစ်လေရာ သာသနာတော်များသည် အဘယ်ကြောင့် ကွဲပြားနေပေသနည်း’ဟူသော မေးခွန်းဖြစ်သည်။ ‘ထပ်မံရောက်ရှိလာသော သာသနာနှင့် ကျမ်းစာအုပ်သည် လွန်လေခဲ့ပြီးသော သာသနာနှင့် ကျမ်းစာအုပ်ကို အဘယ်ကြောင့် ဖျက်သိမ်းလိုက်ပေသနည်း။’ ၎င်းမေးခွန်းများ၏ အဖြေနှင့် အမြော်အမြင်တော်အား အောက်ဖော်ပြပါ အာယသ်တော်မှ ပေးသနားထားတော်မူပေသည်။

‘ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အနက် အသီးသီးတို့အဖို့ တရားဓမ္မသတ်တစ်မျိုးနှင့် ထင်ရှားလှစွာသော လမ်းစဉ်တစ်မျိုးကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပေးတော်မူခဲ့လေသည်။ အကယ်၍သာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်

သည် အလိုရှိတော်မူခဲ့ပါမူ အသင်တို့ကို သာသနာဝင်တစ်မျိုးတည်းဖြစ်စေတော်မူခဲ့မည်မှာ ကေန်မလွဲပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိပြဋ္ဌာန်းပေးသနားတော်မူသည့် တရားလမ်းစဉ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသင်တို့အား စမ်းသပ်တော်မူရန်အလို့ငှာ ထိုကဲ့သို့သော သာသနာဝင်တစ်မျိုးတည်း ဖြစ်စေတော်မမူခဲ့ချေ'

[၅:၄၈]

ဆိုလိုသည်မှာ ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့ထဲမှ နောက်လိုက်မျိုးနွယ်အုပ်စုတိုင်းအဖို့ သီးသန့်သာသနာတော်နှင့် ကျင့်ကြံပြုမူ ဆောင်ရွက်ချက်တို့အား ပြသထားတော်မူပေသည်။ အကြင်သာသနာနှင့် ကျင့်ကြံမှုအတွင်းတို့၌ အခြေခံဥပဒေစည်းမျဉ်းတို့သည် ဖက်စပ်တည်ရှိခြင်းနှင့် တစ်ညီတစ်ညွတ် တူညီသည့် ပုံစံမျိုးများရှိနေသည့် ကြားကတည်းကပင် ဆင့်ပွားအသေးစိတ် ပညတ်ချက်များ၌ အနည်းနှင့်အများမဆို ကွဲပြားနေခြင်းသည် အချို့သော အကျိုးတရားများနှင့် ဆက်စပ်နေပေသည်။ ထို့ပြင်တဝ အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလိုရှိတော်မူပါလျှင် အသင်တို့အားလုံးအား အုပ်စုတစ်အုပ်စုတည်းအဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ သာသနာဝင်တစ်မျိုးတည်း အဖြစ်သော်လည်းကောင်း ပြုလုပ်လိုတော်မူလျှင်လည်း တစ်စုံတစ်ရာ ခက်ခဲမှုမရှိပေ။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ယင်းအချက်ကို နှစ်မြို့တော်မမူခြင်း၏ အကြောင်းမှာ 'ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်း၏ အခြေခံဇစ်မြစ်ကို သိနားလည်ကာ အချိန်တိုင်း၌ မည်သည့်အမိန့်မဆို ကျရောက်လာလျှင် ယင်းအမိန့်အား နာခံရန် နားစွင့်လျက် ရှိနေသောသူများသည် မည်သူများ ဖြစ်ပေသနည်း။ ကျမ်းစာအုပ်အသစ်နှင့် သာသနာတော်အသစ်ရောက်ရှိလာလျှင် နာခံလိုက်နာမည့်သူ မည်သူများ ရှိပေသနည်း။ ပထမကျမ်းစာအုပ်နှင့် သာသနာကို မည်မျှအတိုင်းအတာခန့် နှစ်မြို့နေပေသနည်း။ ဘိုး၊ ဘွား၊ ဘီ၊ ဘင် ဆိုင်ရာ ခဝပ်ကိုးကွယ်လျက် ရှိလာခဲ့သော သာသနာဖြစ်သည့်အလျောက် ယင်းသာသနာအား စွန့်လွှတ်ရန် ၎င်းတို့အပေါ်မည်မျှ ခက်ခဲလေးလံ၍ နေပေသနည်း။ သို့ရာတွင် နာခံရန် အသင့်ပုံစံမျိုးဖြင့် အစဉ်နားစိုက်နေသောသူတို့သည် မည်သူများဖြစ်ပေသနည်း။ ထိုအခြေခံဇစ်မြစ်တရားအား မေ့လျော့ကာ သီးသန့်သာသနာတစ်ရပ်နှင့် ကျမ်းစာအုပ်ကိုသာလျှင် အခြေခံမူတည်ချက်အဖြစ် သတ်မှတ်ကာ ထိုင်နေပြီး ထိုအချက်ကိုပင် ဘိုး၊ ဘွား၊ ဘီ၊ ဘင်တို့ ခဝပ်ကိုးကွယ်လာကြသော သာသနာ၏ အသွင်ဖြင့် ရယူမှတ်ယူထားကြကာ ၎င်းနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မည်သည့်ပညတ်ချက် တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ နားထောင်မှု **မရှိသော သူတို့သည် မည်သူနည်း'ဟူသော** ပုံစံမျိုးဖြင့် လူတို့အား စမ်းစစ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်တော် ထားရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

သာသနာတော်များ အကွဲအလွဲဖြစ်ရာ၌ အလွန်ကြီးကျယ်လှစွာသော အမြော်အမြင်တော်တစ်ရပ်ရှိပေသည်။ အကြင်သာသနာထက် ကွဲပြားနေခြင်းကို အကြောင်းခံ၍ ခေတ်တိုင်း၌ရှိသော လူတန်းစားအသီးသီးတို့သည် စစ်မှန်စွာ ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုပြုခြင်း၏ အခြေခံဇစ်မြစ်အချက်အား သိရှိသွားပေသည်။ စင်စစ်၌ 'အေဗာဒသ်'ဟူသည့် ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုပြုခြင်း၊ နာခံခြင်းနှင့် နောက်လိုက်သမှုပြုခြင်း'၏ အမည်ဖြစ်သည်။ အကြင်ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုပြုခြင်းတို့သည် 'နမာဇ်'၊ 'ရိုဇာဟ်'၊ 'ဇကားသ်'၊ 'ဟဂျ်'၊ 'ဇိကစ်ရ်'နှင့် 'သေလာဝသ်'ပြုလုပ်ခြင်းတို့အပေါ်၌သာ တည်ရှိနေသည်မဟုတ်ဘဲ ထိုအထက်ဖော်ပြပါ 'အေဗာဒသ်'

များကိုယ်တိုင် အတွင်း၌လည်း ခဝပ်ကိုးကွယ်မှု၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်များ မရှိပေ။ သို့သာမက ထို 'အေဗာဒသ်'များအားလုံး၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တစ်ခုတည်းကို နာခံခြင်း၏ အမည်ဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်ပေမည်။ တားမြစ်ထားသော အချိန်များ၌ နမာဇ်ဝတ်ပြုခြင်းသည် အကျိုးစဝါးဗ် မရရုံသာမက ပြောင်းပြန် 'ဂိုနာဟ်'ပါ ထိုက်သွားပေသည်။ အီးဒ်နှစ်အီးဒ်၏ စသော နေ့၌ 'ရိုဇာဟ်'ထားခြင်းကို တားမြစ်ထားလေရာ ထိုတားမြစ်ရက်များအတွင်း၌ 'ရိုဇာဟ်'ထားခြင်းသည် 'ဂိုနာဟ်'ဖြစ်ပေသည်။ 'ဇီ လ်ဟဂျ်'လ (၉) ရက်နေ့မှအပ မည်သည့်လ၊ မည်သည့်ရက်၌မဆို 'အရဖာသ်'ကွင်းပြင်၌ စုရုံး၍ ဒိုအာတောင်းခြင်း၊ ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုပြုလုပ်ခြင်းသည် အကျိုးစဝါးဗ် ရရှိမည့် လုပ်ရပ်မဟုတ်ပေ။ 'ဇီ လ်ဟဂျ်' လ (၉) ရက်နေ့ ရောက်ရှိလာချိန်ဝယ် အကြီးအကျယ်ဆုံးသော 'အေဗာဒသ်' သည် ဤ 'အေဗာဒသ်'သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ပင် အခြားသော 'အေဗာဒသ်'များသည်လည်း ထိုအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။ ပြုလုပ်ရန် အမိန့်ပေးလိုက်လျှင် 'အေဗာဒသ်'ဖြစ်သွား၍ အတိုင်းအတာတစ်ခုထိ တိုင် ၎င်းအား တားမြစ်လိုက်လျှင် ယင်း 'အေဗာဒသ်'သည်ပင်လျှင် 'ဟရာမ်'နှင့် မပိုင်သော လုပ်ရပ်ဖြစ်သွားပေသည်။ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ခေါင်းပါးသော လူသူအများသည် ခဝပ်ကိုးကွယ်မှု၏ အခြေခံဇစ်မြစ်သဘောတရားကို သဘောမပေါက်ကြချေ။ အကြင်ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုများသည် ၎င်းတို့၏ ဓလေ့ဖြစ်ရှိသွားပေသည်။ သို့သာမက အကြင်မျိုးနွယ်ရေးရာဆိုင်ရာ ဓလေ့ထုံးများကို ၎င်းတို့သည် 'အေဗာဒသ်' များဟူ၍ ထင်မှတ်ကာ ရွေးချယ်မှုများကို ပြုထားကြပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ ဘက်မှ ထုတ်ပြန်ထားသော ရှင်းလင်းလှစွာသော အမိန့်ပညတ်ချက်များကိုပင် ထိုဓလေ့ကျင့်ဝတ်များ၏ နောက်၌ ချန်ထားရစ်ကာ ဂရုမမူမှုများကို ပြုနေကြပေသည်။ ဤနေရာမှစ၍ 'ဗိဒ်အသ်'တည်းဟူသော သာသနာသစ်တီထွင်မှုများသည် သာသနာ၏ အစိတ်အပိုင်းများ ဖြစ်ရှိလာပေသည်။ အကြင်တရားသစ်တီထွင်မှုများသည် လွန်လေပြီးသော သာသနာတော်များနှင့် ကျမ်းစာအုပ်များကို ကပြောင်းကပြန် ပြုလုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်ပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် နဗီတမန်တော်များနှင့် ကျမ်းစာအုပ်များကို ထုတ်ပြန်စေလွှတ်ကာ လူသားတို့ကို 'မည်သည့်ကျင့်စဉ်တစ်ရပ်ကိုမဆို သို့မဟုတ် မည်သည့်အမျိုးအစား 'အေဗာဒသ်'ကိုမဆို အဓိကရည်ရွယ်ချက်ဟူ၍ မမှတ်ယူထားရန်၊ သို့သာမက အသွင်မှန်သော အဓိပ္ပာယ်အတွင်း၌မှာပင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ကို နာခံတတ်သော ကျေးကျွန်များဖြစ်ရန် လွန်လေပြီးသော ခေတ်ကာလ၏ 'အမလ်'တစ်ရပ်ကို စွန့်လွှတ်ရန် အမိန့်ပေးသည်ဆိုလျှင် ချက်ခြင်း စွန့်လွှတ်ရန် ကျင့်ကြံမှုပြုရန် အမိန့်ပေးသည်ဆိုလျှင် ချက်ချင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်တို့ကိုသာ ညွှန်ကြားပြသထားပေသည်။

ထို့ပြင် သာသနာတော်များ ကွဲပြားရခြင်း၏ အလွန်ကြီးမားလှစွာသော အမြော်အမြင်တော်တစ်ရပ်မှာ ကမ္ဘာလောက၌ ခေတ်တိုင်းခေတ်တိုင်းရှိ အလွှာအသီးသီး၌ ရှိသော လူတို့၏ ဗီဇဓလေ့များမှာ အမျိုးမျိုး ရှိကြပေသည်။ ခေတ်ကာလ၏ ကွဲပြားပြောင်းလွဲကာ အမျိုးမျိုးဖြစ်ရှိနေခြင်းသည် လူသားတို့၏ ဗီဇသဘောတရားအပေါ် အလွန် အကျိုးတရားသက်ရောက်မှု ရှိတတ်ပေသည်။ အကယ်၍ အားလုံးသော သူတို့အဖို့ အသေးစိတ်ပညတ်ချက်များသည် တစ်မျိုးတစ်ပုံစံတည်း ဖြစ်ရှိနေမူ လူသားတို့သည် လွန်စွာသော ခက်ခဲမှု၏

အတွင်း၌ နစ်မွန်းသွားပေမည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် ပြည့်စုံသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမြော်အမြင်တော်၏ လိုလားချက်မှာ ခေတ်ကာလတိုင်းနှင့် ဗီဇသဘောတရားတိုင်း၏ ထက်သန်မှုကို ထောက်ထား၍ အသေးစိတ်ပညတ်ချက်များအတွင်း၌ သင့်တော်သော ပြောင်းလဲမှုများကို ပြုရန်ဖြစ်သည်။ ဤနေရာ၌ 'နာစစ်ခ်' (ပယ်ဖျက်သော အမိန့်၊ သာသနာ) နှင့် 'မန်စူးခ်' (ပယ်ဖျက်ခြင်းခံရသော အမိန့် သာသနာ) ၏ အဓိပ္ပာယ်သည် 'အမိန့်ပေးတော်မူသောသူသည် ကနဦးအခြေအနေများကို မသိရှိဘဲ အမိန့်တစ်ရပ်ကို ချမှတ်လိုက်သည်။ တစ်ဖန် အခြေအနေသစ်များ ပေါ်ပေါက်လာသည့်အတွက်ကြောင့် ၎င်းကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ သို့မဟုတ် ပထမမှားယွင်းမှုလျော့စွာဖြင့် ပညတ်ချက်တစ်စုံတစ်ရာကို ချမှတ်လိုက်သည်။ တစ်ဖန် သတိမူမှုဖြစ်ပေါ်လာပါမူ ပြောင်းလဲလိုက်ပြန်ပေသည်'ဟူ၍ မဟုတ်ဘဲ သာသနာတော်များအတွင်း၌ 'နာစ်စ်ခ်' (ပယ်ဖျက်လိုက်သော အမိန့်၊ သာသနာ) နှင့် 'မန်စူးခ်' (ပယ်ဖျက်ခြင်းခံရသော အမိန့်၊ သာသနာ) ၏ ဥပမာသည် ဆေးဆရာ၊ ဒေါက်တာတစ်ဦး၏ ဆေးညွှန်းစာကဲ့သို့ပင် တစ်ထပ်တည်းဖြစ်သည်။ အကြင်ညွှန်ကြားစာများအတွင်း၌ ဆေးများကို တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် ပြောင်းလဲကာ ပေးပေသည်။ အဘယ် ကြောင့်ဆိုသော် ဆေးဆရာ၊ ဒေါက်တာသည် '(၃) ရက် ဤဆေးဝါးကို သုံးစွဲပြီးသည့်နောက် လူမမာအပေါ် ဤရွေ့၊ ဤပုံစံများ ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်လာမည်ဖြစ်ပြီး ထို့နောက် ထိုအချိန်၌ မည်သည့် ဆေးဝါးကို ထပ်မံပေးအပ်ရမည်ဆိုကြောင်း'ကို အစကတည်းက သိရှိနေပေသည်။ ထိုဆေးဆရာ၊ ဒေါက်တာသည် ပထမညွှန်ကြားစာကို ဖျက်သိမ်း၍ ဒုတိယညွှန်ကြားစာ ထပ်မံပေးအပ်လိုက်ခြင်းကို 'ပထမညွှန်ကြားစာ မှားယွင်းသွား၍ ဖျက်သိမ်းလိုက်သည်'ဟူ၍ ဆိုခြင်းသည် မမှန်ကန်ပေ။ သို့သာမက ဇစ်မြစ်သဘောတရားမှာ ဤသို့တည်း။ လွန်လေပြီးသော ရက်ပိုင်းကာလအတွင်း၌လည်း ထိုညွှန်ကြားစာသည် မှန်ကန်၍ အရေးကြီးကာ နောက်ပိုင်းရက်များ၌လည်း ဤဒုတိယညွှန်ကြားစာသည် မှန်ကန်၍ အရေးကြီးနေသည်။

အထက်တင်ပြပါ အာယသ်တော်များအတွင်း၌ လာရှိထားသော ရှင်းလင်းစွာနှင့် ခြုံငုံစွာဖြင့် တင်ပြထားသည့် အမိန့်ပညတ်ချက်များ၏ အနှစ်ချုပ်

ပထမပိုင်းအာယသ်တော်များမှ 'ယဟူဒီတို့က တမန်တော်မြတ် ﷺ ထံသို့ လာရောက်အပ်နှံသော အမှုကိစ္စအား 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းနှင့် လျော်ညီစွာ ဆုံးဖြတ်ချက် ချပေးလိုက်ကြောင်း'ကို သိရှိထားပေသည်။ ယင်းအချက်မှ 'အတိတ်ခေတ် သာသနာတော်များအတွင်း၌ ရှိသော ပညတ်ချက်များကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် 'ဝဟီ' (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်) က ပယ်ဖျက်သိမ်းသရွေ့ ကာလပတ်လုံး ထိုပညတ်တော်များသည် ရှိရင်းစွဲပုံစံမျိုးဖြင့်သာ တည်ရှိနေပေသည်။ ပမာဆိုရသော် ယဟူဒီတို့၏ အမှုတွဲများ၌ 'ကေစွားစ္စ်' (အစားယူခြင်း) ၏ တန်းတူဖြစ်ခြင်းနှင့် 'ဖေနာ'နှင့်စပ်လျဉ်းသော ပြစ်ဒဏ်များ၌ ခဲပေါက်သတ်ဖြတ်ခြင်း၏ အမိန့်သည် 'သောင်ရားသ်'ကျမ်း၌လည်း ထိုအတိုင်းပင် တည်ရှိရာ တစ်ဖန် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည်လည်း ယင်းအမိန့်ကို ထိုအတိုင်းပင် ထားရှိထားပေသည်'တို့ကို အတည်ပြုထားလိုက်လေသည်။

ဤကဲ့သို့ပင် ဒုတိယအာယသ်တော်အတွင်း၌ ဒဏ်ရာအနာတရဖြစ်အောင် ပြုမူလိုက်ခြင်းဖြင့် 'ကေစွားစွ်' (အစားယူခြင်း) ၏အမိန့်ကို 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းအား ကိုးကား၍ တင်ပြထားလေသည်။ အစ္စလာမ်သာသနာတော်၌လည်း ဤအမိန့်ကိုပင် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မိန့်တော်မူထားပေသည်။ ယင်းအချက်အပေါ် အခြေခံမူတည်၍ နှောင်းပိုင်းခေတ်ရှိ အစ္စလာမ်ဓမ္မသတ်ပညာရှင်များထံ၌ ပုံသေနည်း သဘောတရားမှာ 'အတိတ်ခေတ်ရှိ သာသနာတော်များ၏ ပညတ်ချက်များကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ပယ်ဖျက်ခြင်းမပြုပါက ထိုအမိန့်များသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ သာသနာ၌လည်း ထုတ်ပြန်ချမှတ်မည်ဖြစ်ပြီး လိုက်နာရန် 'ဝါဂျိဗ်'တာဝန် ဖြစ်ပေသည်'ဟူ၍ ဖြစ်ပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့်သာလျှင် တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်များအတွင်း၌ 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းရရှိသော သူများကို 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းနှင့် လျော်ညီစွာ၊ 'အင်န်ဂျီးလ်'ကျမ်းရရှိထားသော သူများကို 'အင်န်ဂျီးလ်'ကျမ်းနှင့် လျော်ညီစွ အမိန့်ထုတ်ပြန်ရန်နှင့် ကျင့်ကြံမှုကို ပြုရန် အမိန့်ပေးထားတော်မူပေသည်။ ကေန်အမှန် ဤကျမ်းနှစ်စောင်စလုံးနှင့် ၎င်းတို့၏ သာသနာတော်များသည် တမန်တော်မြတ် ﷺ ကြွမြန်းလာပြီးသည့်နောက် ပယ်ဖျက်ခြင်းခံရပြီးသား ဖြစ်ပေသည်။ အလိုသဘောမှာ 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းနှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်'ကျမ်းအတွင်း၌ လာရှိထားသော ပညတ်ချက်များကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က ပယ်ဖျက်ခြင်းမပြုထားပါက ထိုပညတ်ချက်များသည် ယနေ့ မျက်မှောက်ခေတ်၌လည်း လိုက်နာရန် 'ဝါဂျိဗ်'ဖြစ်ပေသည်။

ဤအာယသ်တော်များအတွင်း၌ တတိယမြောက် အတည်ပြုထားသော အမိန့်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ထားသော ပညတ်ချက်များကို ယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍရပ်၌ မှန်ကန်သည်ဟု မမှတ်ယူထားသော ပုံစံမျိုးများ၌လည်း 'ကုဖ္ဖရ်' (သွေဖည်ငြင်းဆိုမှု) ဖြစ်သွားပေသည်။ ယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရှုထောင့်ဖြင့် မှန်ကန်သည်ဟု ယုံကြည်၍ သို့ရာတွင် ကျင့်ကြံပြုမူမှုမျိုး၌ ယင်းအချက်နှင့် ဆန့်ကျင်စွာ ပြုလုပ်သောပုံစံမျိုးများ၌ မတရားသမှုနှင့် ဆိုးသွမ်းမှုပင် ဖြစ်သည်။

ဤအာယသ်တော်များအတွင်း၌ လာရှိထားသော စတုတ္ထအမိန့်မှာ လာဘ်ယူခြင်း၊ စားခြင်းသည် လုံးဝ 'ဟရာမ်'ဖြစ်ပေသည်။ အထူးသဖြင့် တရားစီရင်မှုရေးရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များအပေါ် လာဘ်ယူခြင်း၊ စားခြင်းသည် သာပို၍ ပြင်းထန်သော အချက်ပင်ဖြစ်သည်။

ပဉ္စမမြောက်အမိန့်မှာ 'တမန်တော်များအားလုံးနှင့် ၎င်းတို့၏ သာသနာတော်များသည် အခြေခံမူရင်း၌ လုံးဝ တစ်မျိုးတစ်စားတည်းဖြစ်၍ သို့ရာတွင် အသေးစိတ် ဆင့်ကဲခွဲခြားထွက်လာသော ဓမ္မသတ်များသည်မူ ကွဲပြားနေပေသည်။ ဤသို့ ကွဲပြားနေခြင်းသည်လည်း ကြီးမားသော အမြော်အမြင်တော်များအပေါ် မူတည်နေကြောင်း' ရှင်းလင်းစွာဖြင့် သိရှိရပေသည်။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُوْدَ وَالنَّصٰرٰۤى اَوْلِيَآءَ ؔ
بَعْضُهُمْ اَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ؕ وَمَنْ يَّتَوَلَّهُمْ مِّنْكُمْ فَاِنَّهٗ مِنْهُمْ ؕ
اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٥١﴾

၅ : ၅၁ ။ ။ အို့, မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် ယဟူဒီတို့အားလည်းကောင်း၊ ခရစ်ယာန်တို့အားလည်းကောင်း၊ မိတ်သဟာယ အဆွေခင်ပွန်းများ မပြုကြလေနှင့်။ ၎င်း (ယဟူဒီနှင့် ခရစ်ယာန်) တို့သည် (အသင်တို့ကို ဆန့်ကျင်ရာတွင်) အချင်းချင်း တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ရှိင်းပင်းကူညီကြသော အဆွေခင်ပွန်းများပင် ဖြစ်ကြပေသည်။ အမှန်စင်စစ် အသင်တို့အနက် မည်သူမဆို ထိုသူတို့အား အဆွေခင်ပွန်း မိတ်သဟာယ ပြုလုပ်သည်ရှိသော် ထိုသူသည် ဧကန်မုချ ၎င်းတို့တွင် (အပါအဝင်) ဖြစ်၏။ ဧကန်မလွဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မတရားကျူးလွန်သူတို့အား တရားလမ်းမှန်သို့ ပို့ဆောင်ပေးတော်မူမည်မဟုတ်ပေ။

فَتَرَى الَّذِيْنَ فِىْ
قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ يُّسَارِعُوْنَ فِيْهِمْ يَقُوْلُوْنَ نَخْشٰٓى اَنْ
تُصِيْبَنَا دَآئِرَةٌ ؕ فَعَسَى اللّٰهُ اَنْ يَّاْتِىَ بِالْفَتْحِ اَوْ اَمْرٍ مِّنْ عِنْدِهٖ
فَيُصْبِحُوْا عَلٰى مَاۤ اَسَرُّوْا فِىْۤ اَنْفُسِهِمْ نٰدِمِيْنَ ﴿٥٢﴾

၅ : ၅၂ ။ ။ ထို့ကြောင့်ပင် အသင်သည် စိတ်နှလုံးများတွင် ဝေဒနာစွဲကပ်လျက်ရှိသော သူတို့အား ထို (ယဟူဒီနှင့် ခရစ်ယာန်) တို့ထံ ပြေးလွှားသွားကြသည်ကို တွေ့မြင်ရလေသည်။ ထိုသူတို့က ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိတို့၌ (မတော်တဆ) ဘေးအန္တရာယ် တစ်စုံတစ်ရာ ဆိုက်ရောက်လာမည်ကို စိုးရိမ်ကြပါသည်’ ဟူ၍ ပြောဆိုကြလေသည်။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မကြာမြင့်မီ (မွတ်စ္စလင်မ်တို့အား) အောင်မြင်ခြင်းတရားကို ပေးသနားတော်မူမည်။ သို့တည်းမဟုတ် အထူးအကြောင်း တစ်ရပ်ရပ်ကို (ဖြစ်စေတော်မူမည်။) ထိုအခါ ယင်းသူတို့သည် မိမိတို့၏ စိတ်တွင်း၌ လျှို့ဝှက်ထိမ်ချန်ထားရှိခဲ့ကြသော အကြောင်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဝမ်းနည်းပူဆွေးကြရလိမ့်မည်။

وَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ
اٰمَنُوْۤا اَهٰٓؤُلَآءِ الَّذِيْنَ اَقْسَمُوْا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ ۙ اِنَّهُمْ
لَمَعَكُمْ ؕ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فَاَصْبَحُوْا خٰسِرِيْنَ ﴿٥٣﴾

၅ : ၅၃ ။ ။ ၎င်းပြင် (မုနာဖစ်က်များ၏ အယောင်ဆောင်မှုနှင့် အကြံအစည်များ ပေါက်ကြားသွားသောအခါ) အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်သောသူ (မွတ်စ္စလင်မ်) များက (မုနာဖစ်က်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား အထူးတလည်

တိုင်တည်၍ 'မုချကေန် ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင်တို့နှင့် အတူတကွပင် ရှိကြပါသည်'ဟု ပြောဆိုသောသူများမှာ ဤသူများမှာ ဤသူများပင်လော'ဟူ၍ (အံ့သြကြီးစွာဖြင့်) ပြောဆိုကြလိမ့်မည်။ ၎င်းတို့၏ အပြုအမူများသည် အချည်းအနှီး ဖြစ်ခဲ့ချေပြီ။ သို့ဖြစ်ပေရာ ၎င်းတို့သည် နစ်နာဆုံးရှုံးသူများပင် ဖြစ်ခဲ့ကြချေပြီ။

يَاَيُّهَا الَّذِيْنَ
اٰمَنُوْا مَنْ يَّرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِيْنِهٖ فَسَوْفَ يَاْتِى اللّٰهُ بِقَوْمٍ
يُّحِبُّهُمْ وَيُحِبُّوْنَهٗٓ اَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ اَعِزَّةٍ عَلَى الْكٰفِرِيْنَ
يُجَاهِدُوْنَ فِىْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَلَا يَخَافُوْنَ لَوْمَةَ لَآئِمٍ ۚ ذٰلِكَ
فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيْهِ مَنْ يَّشَآءُ ۚ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ ﴿٥٤﴾

၅ : ၅၄ ။ ။ အို၊ မုအ်မင်နံသက်ဝင် ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့အနက်မှ မည်သူမဆို (မိမိသက်ဝင်ယုံကြည် လျက်ရှိသော အစ္စလာမ်) သာသနာတော်မှ ဖောက်ပြန်သမူပြု၍ ပြန်ထွက်သွားပါလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မကြာမြင့်မီ ကာလအတွင်း အကြင်လူမျိုးတစ်မျိုးကို ဖန်ဆင်းတော်မူမည်။ ယင်းလူမျိုးကို ထိုအရှင်မြတ်သည် ချစ်ကြည်တော်မူမည်။ ထိုနည်းတူစွာ ၎င်းတို့သည်လည်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ချစ်ကြည်မြတ်နိုးကြကုန်မည်။ (ယင်းသူတို့သည်) မုအ်မင်နံသက်ဝင် ယုံကြည်ကြသူတို့အဖို့ နှိမ့်ချကျိုးနွံတရား ထားရှိသူများ ဖြစ်ကြပေမည်။ ကာဖိရ်မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့အဖို့ကား ပြင်းထန်တင်းမာသောသူများပင် ဖြစ်ကြမည်။ ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ သက်စွန့်ကြိုးပမ်း (တိုက်ခိုက်) ဆောင်ရွက်ကြမည်။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် မည်သည့်ပြစ်တင်ကဲ့ရဲ့သော သူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ပြစ်တင်ကဲ့ရဲ့ ပုတ်ခတ်ခြင်းကိုမျှလည်း စိုးရိမ်ကြမည်မဟုတ်ပေ။ ဤသည်ကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုအရှင်မြတ်သည် ၎င်းကျေးဇူးတော်ကို မိမိအလိုရှိတော်မူသော သူအား ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူလေသည်။ ၎င်းပြင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကျယ်ဝန်းစွာ ပေးသနားတော်မူသော အရှင်၊ အကြွင်းမဲ့ ကြားသိတော်မူသော အရှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည်။

اِنَّمَا وَلِيُّكُمُ
اللّٰهُ وَرَسُوْلُهٗ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوا الَّذِيْنَ يُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ
وَيُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ رَاكِعُوْنَ ﴿٥٥﴾

၅ : ၅၅ ။ ။ အမှန်စင်စစ် အသင်တို့၏ မိတ်သဟာယ အဆွေခင်ပွန်းသည်ကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သာလျှင်လည်း ကောင်း၊ ထိုအရှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်မြတ်သာလျှင်လည်းကောင်း၊ အကြင်မုအ်မင်နံသက်ဝင်ယုံကြည်သော သူတို့သာလျှင်

လည်းကောင်း ဖြစ်ကြပေသည်။ ထို (မုအ်မင်နှ်သက်ဝင်ယုံကြည်သော) သူတို့သည် ကျိုးနွံသူများအဖြစ်နှင့် 'ဆွလာသ်'ဝတ်ပြုကြ၏။ 'ဇကားသ်'တရားဝင်ဒါနကြေးကိုလည်း ပေးဆောင်ကြ၏။

وَمَنْ يَّتَوَلَّ اللّٰهَ وَ
رَسُوْلَهٗ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا فَاِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْغٰلِبُوْنَ ٥٦ ع

၅ : ၅၆ ။ ။ အမှန်စင်စစ် မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ မုအ်မင်နှ်သက်ဝင်ယုံကြည်သော သူတို့ကိုလည်းကောင်း မိတ်သဟာယ အဆွေခင်ပွန်းများ ပြုလုပ်ကြပါလျှင် (ထိုသို့သော သူများသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်သားများ ဖြစ်ကြ၏။) ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်သားများသည်သာလျှင် အောင်မြင်သောသူများ ဖြစ်ကြပေသည်။

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا دِيْنَكُمْ
هُزُوًا وَّلَعِبًا مِّنَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكُمْ
وَالْكُفَّارَ اَوْلِيَآءَ ۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ٥٧

၅ : ၅၇ ။ ။ အို့၊ မုအ်မင်နှ်သက်ဝင်ယုံကြည်သူ အပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် မိမိတို့အလျှင် ကျမ်းဂန်ရရှိသောသူတို့အနက်မှ အသင်တို့၏ သာသနာကို ပြက်ရယ်ကျီစယ် ကစားဖွယ်ရာ ပြုလုပ်သောသူများအားလည်းကောင်း၊ ကာဖိရ်များအားလည်းကောင်း၊ မိတ်ဆွေခင်ပွန်းများ မပြုလုပ်ကြလေနှင့်။ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် မုအ်မင်နှ်သက်ဝင်ယုံကြည်သူများ ဖြစ်ကြပါလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုသာလျှင် ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။

وَاِذَا نَادَيْتُمْ اِلَى الصَّلٰوةِ اتَّخَذُوْهَا هُزُوًا وَّلَعِبًا ۭ ذٰلِكَ
بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْقِلُوْنَ ٥٨

၅ : ၅၈ ။ ။ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် 'ဆွလာသ်'ဝတ်ပြုရန်အလို့ငှာ (အဇာန်) ဟစ်ခေါ်ကြသောအခါ ထိုသူတို့သည် ယင်းဟစ်ခေါ်ခြင်းကိုပင် ပြက်ရယ်ကျီစယ်ဖွယ်ရာများနှင့် ကစားဖွယ်ရာ ပြုလုပ်ကြပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ပြုလုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား ထိုသူတို့သည် လုံးဝ အသိဉာဏ်ကင်းမဲ့သော လူတစ်စုပင် ဖြစ်သောကြောင့်သာလျှင် (ဤကဲ့သို့ ရဲဝံ့စွာ) ပြုကြကုန်သည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

တင်ပြလျက်ရှိသော အာယသ်တော်များအတွင်း၌ အလွန်အရေးကြီးသော အခြေခံမှု (၃) ရပ်ဆိုင်ရာ အကြောင်းကို တင်ပြထားသည်။ အကြင်အခြေခံမှုများသည် မွတ်စ္စလင်မ်များ၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှု၊ သာသနာဝင်တစ်ခုတည်း ဖြစ်ရှိမှုနှင့် စီမံမှုဆိုင်ရာတို့၏ အခြေခံအုတ်မြစ်ပိုင်းဆိုင်ရာ မူဝါဒများ ဖြစ်ပေသည်။

ပထမအချက်မှာ မွတ်စ္စလင်မ်တို့သည် မွတ်စ္စလင်မ်မဟုတ်သော သူတို့ဖြင့် ပြေပြစ်ကျစ်လစ်လှစွာသော ဆက်ဆံမှု၊ ကိုယ်ချင်းစာတရား ထားရှိမှု၊ ကောင်းရာကောင်းကျိုးကို လိုလားမှု၊ တရားမျှတမှု၊ ကျေးဇူးတရားနှင့် မွန်မြတ်စွာ ဆက်ဆံမှုတို့ဖြင့် ဆက်ဆံနိုင်မှုကို ပြုနိုင်ကြောင်း ပြုသင့်ပြုထိုက်သော အချက်များဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သင်ကြားပြသထားပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုကဲ့သို့ ဆက်ဆံမှုများကြောင့် အစ္စလာမ်သာသနာ၏ လက္ခဏာအရည်အချင်းများ ရောထွေး၊ ယှက်နှက်သွားနိုင်လောက်အောင်အထိ လေးနက်စွာ ခင်မင်မှုနှင့် ရောထွေးမှုကိုမူ အစ္စလာမ်သာသနာက ခွင့်မပေးထားပေ။ 'သရ်ကေ့မဝါလားသ်' ဟူ၍ ကျော်ကြားလျက်ရှိသော ဓမ္မသတ်သည် ဤဓမ္မသတ်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

ဒုတိယအကြောင်းအရာမှာ အကယ်၍ တစ်ချိန်ချိန် တစ်နေရာ၌ မွတ်စ္စလင်မ်တို့သည် ထိုအခြေခံမူဥပဒေသတို့မှ လွဲဖယ်ကာ မွတ်စ္စလင်မ်မဟုတ်သောသူတို့ဖြင့် ဤသို့ ရောထွေးမှုကို ပြုလိုက်ပါမူ 'ယင်းအချက်ကြောင့် အစ္စလာမ်သာသနာကို တစ်စုံတစ်ရာ ဆုံးရှုံးမှု မရောက်ရှိ' ဟူ၍လည်း မမှတ်ယူထားလေနှင့်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အစ္စလာမ်သာသနာအား ထိန်းသိမ်း၊ ကျန်ရှိရန် တာဝန်ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ရယူထားပေသည်။ ထိုသာသနာကို မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ဖယ်ရှားနိုင်စွမ်း မရှိပေ။ အကယ်၍ မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်ရပ်ရပ်သည် ဂုဏ်ရှိန်ဝါ ပြသကာ သာသနာရေးဆိုင်ရာ အတိုင်းအတာဘောင်များအား ချိုးဖောက်သည် ဆိုကြပါစို့။ အစ္စလာမ်သာသနာကို စွန့်လွှတ်၍ ထိုင်လျက်ရှိနေမူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အခြားသော မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်ရပ်အား ထူထောင်တော်မူလိုက်မည်ဖြစ်သည်။ အကြင်သူတို့သည် အစ္စလာမ်သာသနာ၏ အခြေခံအုတ်မြစ်ဘောင် ဥပဒေသတို့ကို တည်တံ့စေတော်မူလိမ့်မည်။

တတိယအကြောင်းအရာမှာ တစ်ဖက်မှ တားမြစ်ထားသော ရှုထောင့်တစ်ရပ်အား သိရှိသွားပါမူ မွတ်စ္စလင်မ်တို့၏ လေးနက်စွာ ရင်းနှီးမှုသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်နှင့် ၎င်းတို့အပေါ် အီမာန်ယူထားသော သူတို့ဖြင့်သာ ဖြစ်ရှိနိုင်ပေသည်။ ဤသည် အထက်ဖော်ပြပါ (၅) အာယသ်တော်အတွင်း၌ ပါရှိထားသော အကျဉ်းချုပ်အချက်ဖြစ်သည်။

အို, မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် (မုနာဖစ်က်များကဲ့သို့) ယဟူဒီတို့အားလည်းကောင်း၊ နစ္စရာနီတို့အားလည်းကောင်း၊ (မိမိတို့၏) မိတ်သဟာယ အဆွေခင်ပွန်းများ မပြုကြလေနှင့်။ ၎င်း (ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီကိုယ်တိုင်) တို့သည် (အသင်တို့ကို ဆန့်ကျင်ရာတွင်) အချင်းချင်း တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ရိုင်းပင်းကူညီကြသော အဆွေခင်ပွန်းများပင် ဖြစ်ကြပေသည်။ (ယဟူဒီတို့သည် မိမိတို့အချင်းချင်းနှင့် ပတ်သက်၍သော်လည်းကောင်း၊ နစ္စရာနီတို့သည်လည်း မိမိတို့အချင်းချင်းနှင့် ပတ်သက်၍သော်လည်းကောင်း အလိုသဘောမှာ ဆက်စပ်မှုရှိသောကြောင့် ခင်မင်ရင်းနှီးမှု ရှိကြပေသည်။ သို့ရှိရာ ၎င်းတို့အချင်းချင်းကြား၌ ပတ်သက်မှု ရှိနေပေသည်။ သို့ရာတွင် အသင်တို့နှင့် ၎င်းတို့၏ကြား၌ မည်ကဲ့သို့ ပတ်သက်မှုများ ရှိနေသနည်း။) အမှန်စင်စစ် (ပတ်သက်မှုကြောင့် ရင်းနှီးမှုရှိသည်ဆိုလျှင်) အသင်တို့အနက် မည်သူမဆို ထိုသူတို့အား အဆွေခင်ပွန်း မိတ်သဟာယ ပြုလုပ်သည်ရှိသော် ထိုသူတို့သည် ဧကန်မုချ (သီးသန့်ပတ်သက်မှုအကြောင်းကြောင့်) ၎င်းတို့တွင် (အပါအဝင်) ဖြစ်၏။ (ယင်းအချက်သည် ထင်ရှား

နေလင့်ကစား သို့ရာတွင်) ကေန်မလွဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (ထိုအမှုကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍) မတရား ကျူးလွန်သူတို့အား တရားလမ်းမှန်သို့ ပို့ဆောင်ပေးတော်မူမည်မဟုတ်ပေ။ (ကာဖိရ်များဖြင့် မိတ်ဆွေသင်္ဂဟ များအဖြစ် ပြုလုပ်ကာ မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိတို့ ဆုံးရှုံးမှုဖြစ်အောင် ပြုနေပေသည်။ အခင်အမင်လွန်သွား သည့်အတွက်ကြောင့် ယင်းအချက်ကို ၎င်းတို့သည် မသိနားမလည်ကြတော့ချေ။)

ထို့ကြောင့်ပင် (အို၊ ကြည့်ရှုနေသူအပေါင်းတို့) အသင်သည် စိတ်နှလုံးများတွင် (နေဖားက်'အသွင် ဆောင်ခြင်း၏) ဝေဒနာစွဲကပ်လျက်ရှိသော သူတို့အား ထို (ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီ) တို့ထံ ပြေးလွှားသွား ကြသည်ကို တွေ့မြင်ရလေသည်။ (တစ်ဦးတစ်ယောက်က ပြစ်တင်ပြောဆိုမှု ဉာဏ်နီ၊ ဉာဏ်နက်သုံး၍ ဖြားယောင်း သွေးဆောင်စွာဖြင့် (ဤသို့ ကျွန်ုပ်တို့၏ တွေ့ဆုံမှုသည် ၎င်းတို့ဖြင့် စိတ်ထဲမှမပါပေ။ အတွင်း စိတ်နှလုံးမှု အသင်တို့နှင့် အတူတကွ တည်ရှိပေသည်။ အကျိုးတရား တစ်စုံတစ်ရာကြောင့်သာ ၎င်းတို့ဖြင့် တွေ့ဆုံခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအချက်မှာ) ထိုသူတို့က 'ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိတို့၌ (မတော်တဆ ခေတ်ကာလ ပြောင်းလွဲသွားခြင်းဖြင့်) ဘေးအန္တရာယ်တစ်စုံတစ်ရာ (မိုးခေါင်ရေရှားဖြစ်ခြင်း၊ ကြပ်တည်းကျဉ်းမြောင်း ခြင်း၊ ယဟူဒီတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ စီးပွားဖက်များ ဖြစ်လေရာ ၎င်းတို့ထံမှ အကြွေးပစ္စည်း ငွေကြေးများ ကို ရရှိကြပေသည်။ အပေါ်ယံအားဖြင့် အဆက်အသွယ် ဖြတ်တောက်ထားလိုက်ပါမူ အရေးကြုံလာချိန်၌ ကျွန်ုပ်တို့ ဒုက္ခရောက်ရှိပေလိမ့်မည်။ အပေါ်ယံအားဖြင့်

نَخْشٰى اَنْ تُصِيْبَنَا دَائِرَةٌ

ဟူသော ဝါကျ၏ အလိုသဘောကို ဤသို့သာ ကောက်ယူကြပေသည်။ သို့ရာတွင် နှလုံးသားများ အတွင်း၌ မွတ်စ္စလင်မ်များသည် ကာဖိရ်များအပေါ် လွှမ်းမိုးမှု ဖြစ်ရှိသွားမည်ဆိုလျှင် တစ်ဖန် ကျွန်ုပ်တို့ သည် ၎င်းတို့အား ပြန်လည်၍ လိုအပ်ချက် ဖြစ်ရှိနေပေသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့နှင့် ရင်းနှီးစွာ နေထိုင်ရန် သင့်ပေသည်'ဟူ၍ အခြားသော အလိုသဘောများကို ကောက်ယူထားကြပေသည်။) 'ဆိုက်ရောက်လာမည် ကို စိုးရိမ်ကြပါသည်'ဟူ၍ ပြောဆိုကြလေသည်။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မကြာမြင့်မီ **(မွတ်စ္စလင်မ်တို့အား ပြည့်ဝသော) အောင်မြင်ခြင်း (ဤသို့** ရင်းနှီးမှု ရယူထားသော ကာဖိရ်များဖြင့် ယှဉ်ပြိုင်ရာ၌) တရား (ကတိ) ကို ပေးသနားတော်မူမည်။ (အကြင်အချက်တွင်း၌ မွတ်စ္စလင်မ်တို့၏ ကြီးပမ်းမှုသည်လည်း ပါဝင်ပေမည်။) သို့တည်းမဟုတ် အထူးအကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကို (ဖြစ်စေတော်မူမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းတို့၏ အသွင်ဆောင်ခြင်းကို အတိအကျ 'ဝဟီ'၏ အကြောင်းခံဖြင့် အများအား အသိပေး လိုက်မည်ဖြစ်သည်။ အကြင်ကဲ့သို့ အသိပေးရာ၌ မွတ်စ္စလင်မ်တို့၏ အကြံအစည်။ အကြံဉာဏ် တစ်စုံတစ်ရာမျှ လုံးဝ မပါဝင်ပေ။ အလိုသဘောမှာ မွတ်စ္စလင်မ်တို့၏ အောင်မြင်မှုနှင့် ၎င်းသူတို့၏ လျှို့ဝှက်အကြံအစည် များ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း အချက်နှစ်ရပ်စလုံးသည် နီးကပ်စွာဖြင့် တည်ရှိနေမည့်အရာများ ဖြစ်ပေသည်) ထိုအခါ ယင်းသူတို့သည် မိမိတို့၏ (အလျင်က) စိတ်တွင်း၌ လျှို့ဝှက်ထိမ်ချန် ထားရှိခဲ့ကြသော အကြောင်း များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဝမ်းနည်းပူဆွေးကြရလိမ့်မည်။ (ကျွန်ုပ်တို့သည် ကာဖိရ်များ လွှမ်းမိုးအောင်မြင်မည်ဟူ၍

မှတ်ယူထားလေရာ စင်စစ်၌ အဖြစ်အပျက်သည် ပြောင်းပြန်ဖြစ်သွားပေသည်။ အရှက်တရားတစ်ခုသည်မှု မိမိတို့၏ မှားယွင်းစွာ တွေးခေါ်မှုကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော အချက်လည်းဖြစ်ပေသည်။ ဒုတိယအရှက်တရားမှာ မိမိတို့၏ အသွင်ဆောင်မှုအပေါ်၌ ရှိခဲ့ပေသည်။ အကြင်အရှက်တရား၏ အကြောင်းခံကြောင့် ယနေ့ သေးသိမ်မှုတရား ရရှိ၍ နေပေသည်။

مَا اَسَرُّوْا ဟူသောစကားလုံးတော်အတွင်း၌ ယင်းအချက်များအားလုံး ပါဝင်နေပေသည်။ တတိယအရှက်တရားမှာ ကာဖိရ်များနှင့် ရင်းနှီးမှုရယူလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အချည်းနှီးသာဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ မွတ်စ္စလင်မ်တို့သည်လည်း ၎င်းတို့အား မကောင်းသောသူများဟူ၍ မှတ်ယူထင်မှတ်သွားပေတော့သည်။ အကြောင်းမှာ ရင်းနှီးမှုသည် مَا اَسَرُّوْا (မိမိတို့၏ စိတ်တွင်း၌ လျှို့ဝှက်ထိမ်ချန်ထားရှိခဲ့ကြသောအကြောင်း) တို့အပေါ် မူတည်နေပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် အထက်ဖော်ပြပါ အရှက်တရားနှစ်ခုကို တင်ပြလိုက်ခြင်းဖြင့် တတိယအမျိုးအစားသည် မတင်ပြဘဲနှင့်ပင် အလိုအလျောက် သဘောပေါက် နားလည်သွားပေလိမ့်မည်)

၎င်းပြင် (မွတ်စ္စလင်မ်များ အောင်မြင်မှုရရှိရန် မုနာဖစ်က်များ၏ အယောင်ဆောင်မှုနှင့် အကြံအစည်များ ပေါက်ကြားသွားသောအခါ) အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်သောသူ (မွတ်စ္စလင်မ်) များက (မုနာဖစ်က်အသွင်ဆောင်သောသူများနှင့် စပ်လျဉ်း၍) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား အထူးတလည် တိုင်တည်၍ 'မုချဧကန်ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင်တို့နှင့် အတူတကွပင် (စိတ်နှလုံးသားအတွင်း၌မှာပင်) ရှိကြပါသည်ဟု ပြောဆိုသောသူများမှာ ဤသူများပင်လော' ဟူ၍ (အံ့သြကြီးစွာဖြင့်) ပြောဆိုကြလိမ့်မည်။ (ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက် သောအချက်များသည် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေပြီ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိန့်တော်မူသည်မှာ) ၎င်းတို့၏ အပြုအမူများသည် (နှစ်အုပ်စုစလုံးဖြင့် မွန်မြတ်စွာ ဆက်ဆံရန်သင့်ပေသည်။ အားလုံး) အချည်းအနှီး ဖြစ်ခဲ့ချေပြီ။ သို့ဖြစ်ပေရာ ၎င်းတို့သည် (နှစ်အုပ်စုစလုံးဘက်မှ) နစ်နာဆုံးရှုံးသူများပင် ဖြစ်ခဲ့ကြချေပြီ။ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့နှင့်အတူတကွ နေထိုင်ခြင်းသည် အချည်းအနှီးသာ ဖြစ်ပေသည်။ မွတ်စ္စလင်မ်တို့၏ ရှေ့မှောက်၌လည်း ၎င်းတို့၏ အသွင်ဆောင်ခြင်း၏ အထုပ်ပြေသွားသောကြောင့် ယခု မွတ်စ္စလင်မ်တို့ဖြင့်လည်း ကောင်းမွန်စွာ ဆက်ဆံရန်လည်း ခဲယဉ်းသွားပေသည်။ 'လှေနံနက်ဘက်နင်းသော' စကားပုံကဲ့သို့ ဖြစ်သွားပေသည်။)

အို, မုအ်မင်န်သက်ဝင် ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ (ဤအာယသ်တော်မြတ် ကျရောက်လာသောအချိန်၌ အီမာန်ယူထားသော သူအပေါင်းတို့) အသင်တို့အနက်မှ မည်သူမဆို (မိမိသက်ဝင်ယုံကြည် လျက်ရှိသော အစ္စလာမ်) သာသနာတော်မှ ဖောက်ပြန်သမှုပြု၍ ပြန်ထွက်သွားပါလျှင် (အစ္စလာမ်သာသနာအား တစ်စုံတစ်ရာမျှ ဆိုးကျိုးတရား သက်ရောက်စေနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အစ္စလာမ်သာသနာရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စများအား အလုပ်အကျွေးပြု အဆုံးသတ်နိုင်စေရန်အတွက်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မကြာမြင့်မီ ကာလအတွင်း (၎င်းတို့၏ အစား၌) အကြင်လူမျိုးတစ်မျိုးကို ဖန်ဆင်းတော်မူမည်။ ယင်းလူမျိုးကို

ထိုအသျှင်မြတ်သည် ချစ်ကြည်တော်မူမည်။ ထိုနည်းတူစွာ ၎င်းတို့သည်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ချစ်ကြည်မြတ်နိုးကြကုန်မည်။ (ယင်းသူတို့သည်) မုအ်မင်န်သက်ဝင် ယုံကြည်ကြသူတို့အဖို့ နှိမ့်ချကျိုးနွံ တရား ထားရှိသူများ ဖြစ်ကြပေမည်။ ကာဖိရ်မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့အဖို့ကား ပြင်းထန် တင်းမာသောသူများပင် ဖြစ်ကြမည်။ ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ သက်စွန့်ကြိုးပမ်း (တိုက်ခိုက်) ဆောင်ရွက်ကြမည်။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် (ဒီန်သာသနာနှင့် တိုက်ခိုက်မှုတို့နှင့်စပ်လျဉ်းလာလျှင်) မည်သည့်ပြစ်တင်ကဲ့ရဲ့သော သူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ပြစ်တင်ကဲ့ရဲ့ ပုတ်ခတ်ခြင်းကိုမျှလည်း စိုးရိမ်ကြမည်မဟုတ်ပေ။ (မုနာဖစ်က်များ၏ အခြေအနေကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုးဖြင့် စစ်မြေပြင်၌ တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် သွားလေ့ရှိကြပေသည်။ မိမိတို့ အလိုက်သည်းလိုက် ချစ်ခင်မြတ်နိုးသော ကာဖိရ်များ ပြစ်တင်ပြောဆိုမည်ကိုလည်း စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်နေပေသည်။ သို့မဟုတ် ရုတ်တရက်ဖြင့် မိမိတို့ ရင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်နေရသော သူတို့သည် မိမိတို့၏ မိတ်ဆွေရင်းချာများ ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် 'ဤမျှခန့် အတိုင်းအတာထိ ရင်းနှီးနေသော သူများအား တိုက်ခိုက်ရန် လာကြပါ၏လော' ဟူ၍ တွေ့မြင်ကြားသိနေသော သူတို့သည် ပြစ်တင်ပြောဆိုကြပေလိမ့်မည်။) ဤသည်ကား (အထက်ဖော်ပြပါ ဂုဏ်တော်အရည်အချင်းများသည်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းကျေးဇူးတော်ကို မိမိအလိုရှိတော်မူသော သူအား ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူလေသည်။ ၎င်းပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကျယ်ဝန်းစွာ ပေးသနားတော်မူသော အသျှင်၊ (အကယ်၍ အလိုရှိတော်မူပါလျှင် အားလုံးသော သူတို့ကို ဤအရည်အချင်းများအား ပေးနိုင်စွမ်းရှိပေသည်။ သို့ရာတွင်) အကြွင်းမဲ့ ကြားသိတော်မူသော အသျှင်မြတ် (လည်း) ဖြစ်တော်မူသည်။ (ထိုအသျှင်မြတ်၏ အသိတော်တွင် အကြောင်းအကျိုးအရ ထိုက်တန်သော သူကိုသာလျှင် ချီးမြှင့်တော်မူပေသည်။)

အမှန်စင်စစ် အသင်တို့၏ မိတ်သဟာယ အဆွေခင်ပွန်းသည်ကား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင်လည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်မြတ် ﷺ သာလျှင်လည်းကောင်း၊ အကြင်မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သော သူတို့သာလျှင်လည်းကောင်း ဖြစ်ကြပေသည်။ ထို (မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သော သူတို့သည် မိမိတို့၏ နှလုံးသားများအတွင်း၌) သူတို့သည် ကျိုးနွံသူများအဖြစ်နှင့် 'ဆွလာသ်' ဝတ်ပြုကြ၏။ 'ဇကာသ်' တရားဝင်ဒါနကြေးကိုလည်း ပေးဆောင်ကြ၏။ (ယုံကြည်ချက်များနှင့် စာရိတ္တပိုင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍရပ်များသည်လည်း မှန်ကန်၍ ကိုယ်ခန္ဓာနှင့် ပြုလုပ်သော ကောင်းမှုကုသိုလ်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာဖြင့် ပြုလုပ်သော ကောင်းမှုကုသိုလ် စသော အချက်များအားလုံး ပြည့်စုံနေပေသည်။)

အမှန်စင်စစ် မည်သူမဆို (ဖော်ပြပါ စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သော သူတို့ကိုလည်းကောင်း မိတ်သဟာယ အဆွေခင်ပွန်းများ ပြုလုပ်ကြပါလျှင် (ထိုသို့သော သူများသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်သားများ ဖြစ်ကြ၏။) ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်သားများသည် သာလျှင် အောင်မြင်သောသူများ ဖြစ်ကြပေသည်။ (ကာဖိရ်တို့သည် ရှုံးနိမ့်သောသူများ ဖြစ်ပေသည်။

တစ်သွေးတစ်သားတည်း ဖြစ်ခြင်းနှင့် အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်ရန် သောကထားရှိနေခြင်းသည် မလျော်ကန်သော အချက်သာ ဖြစ်ပေသည်။)

အို၊ မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူ အပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် မိမိတို့အလျှင် ကျမ်းဂန်ရရှိသော (မိုးကောင်းကင်ကျ 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းနှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်' ကျမ်းဖြစ်သည်။ အလိုသဘောမှာ ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီတို့ ဖြစ်သည်။) သူတို့အနက်မှ အသင်တို့၏ သာသနာကို ပြက်ရယ်ကျီစယ် ကစားဖွယ်ရာ ပြုလုပ်သော သူများအားလည်းကောင်း၊ (ပြက်ရယ်ပြုခြင်းသည် လိမ်လည်ငြင်းဆိုမှု၏ လက္ခဏာဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ပင် မုရှ်ရစ်က် အစရှိသော) အခြားသော ကာဖိရ်များအားလည်းကောင်း၊ မိတ်ဆွေခင်ပွန်းများ မပြုလုပ်ကြလေနှင့်။ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကုဖ္ဖရ်သွေဖည်ငြင်းဆိုမှုပြုခြင်းနှင့် လိမ်လည်မှုတို့သည် ဒွန်တွဲဖပ်စပ်လျက် ရှိနေပေသည်။) ထို့ပြင် အသင်တို့သည် မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူများ ဖြစ်ကြပါလျှင် (အီမာန်ရှင်ဖြစ်သည် ဆိုလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် တားမြစ်ထားသော အရာများကို မပြုလုပ်ရန် ဖြစ်သည်။) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုသာလျှင် ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။

(ထို့ပြင် ဒီးန်သာသနာ၏ အခြေခံအချက်များအား လှောင်ပြောင်သမှုကို ပြုလုပ်ကြသည်။ ဤကဲ့သို့ပင် ဆင့်ကဲ ခွဲဖြာထွက်လာသော အသေးစိတ်ပညတ်ချက်များလည်း သို့ရှိရာ) ထို့ပြင် အသင်တို့သည် 'ဆွလာသ်' ဝတ်ပြုရန်အလို့ငှာ (အဇာန်) ဟစ်ခေါ်ကြသောအခါ ထိုသူတို့သည် (အသင်တို့၏) ယင်းဟစ်ခေါ်ခြင်း (အေဇာဒသ်) ကိုပင် (အကြင်အချက်အတွင်း၌ နမာဇ်နှင့် အဇာန် နှစ်မျိုးစလုံး ပါဝင်သွားပေသည်။) ပြက်ရယ်ကျီစယ်ဖွယ်ရာများနှင့် ကစားဖွယ်ရာ ပြုလုပ်ကြပေသည်။ ထို့ပြင် ယင်းကဲ့သို့ ပြုလုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းခံကား ထိုသူတို့သည် လုံးဝ အသိဉာဏ်ကင်းမဲ့သော လူတစ်စုပင် ဖြစ်သောကြောင့်သာလျှင် (ဤကဲ့သို့ ရဲဝံ့စွာ) ပြုကြကုန်သည်။ (သို့တည်းမဟုတ်က မှန်ကန်သော အချက်ကို သိနားလည်သဘော ပေါက်ပါက ဤသို့ လှောင်ပြောင်သရော်မှုကို ပြုမည်မဟုတ်ပေ။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

ပထမအာယသ်တော်အတွင်း၌ မွတ်စ္စလင်မ်များအား 'အခြားသောမွတ်စ္စလင်မ်မဟုတ်သော သူများ အားဖြင့် လွန်စွာ ရင်းနှီးမှု မရယူထားရန် တားမြစ်ထားသကဲ့သို့ ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီတို့ဖြင့်လည်း 'မဝါလားသ်' (လေးနက်စွာ ခင်မင်ရင်းနှီးမှု) ကို မပြုရန် အမိန့်ပေးထားတော်မူပေသည်။ ယဟူဒီတို့နှင့် နစ္စရာနီတို့ အရိုးစွဲမှုဝါဒတစ်ရပ် ရှိသည်မှာ 'ရင်းနှီးစွာ ခင်မင်တွယ်တာခြင်း' မိမိတို့၏ မျိုးနွယ်အုပ်စုအတွင်း၌သာ ရှိရမည့်အချက်ဟူ၍ သီးသန့်မှတ်ယူထားကြလေသည်။ မွတ်စ္စလင်မ်တို့ဖြင့် ဤကဲ့သို့ ဆက်ဆံမှုမျိုးကို မပြုပေ။

တစ်ဖန် အကယ်၍ မွတ်စ္စလင်မ်တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ထိုပညတ်ချက်အား ဆန့်ကျင်သမှု ပြု၍ ယဟူဒီတစ်ဦး (သို့မဟုတ်) နစ္စရာနီတစ်ဦးဖြင့် လေးနက်စွာ ချစ်ကျွမ်းဝင်မှုကို ပြုလုပ်လိုက်ပါမူ ထိုသူအား အစ္စလာမ့်အမြင်၌ မွတ်စ္စလင်မ်ဖြစ်ရမည့်အစား ထိုမျိုးနွယ်အုပ်စု၏ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအဖြစ် ရေတွက်ရန် ထိုက်တန်ပေသည်။

အာယသ်တော်မြတ် ကျရောက်ခြင်း၏ ကျောထောက်နောက်ခံသမိုင်း

အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသော အိမာမ်တစ်ပါးဖြစ်သူ အိဗ်နေကျစီးရ်သခင်ကြီးသည် ဟဇရယ်အိက်ရမားဟ် ؓ သခင်၏ ဆင့်ပြန်ချက်ဖြင့် မိန့်တော်မူထားသည်မှာ ဤအာယသ်တော်မြတ်သည် သီးသန့်ဖြစ်အင်တစ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျရောက်တော်မူခဲ့ပေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ မဒီနာရှေ့မြို့တော်သို့ ကြွမြန်းသွားပြီးနောက် အနီးနားဝန်းကျင်ရှိ ယဟူဒီ၊ နစ္စရာနီတို့ဖြင့် ၎င်းတို့သည် မွတ်စ္စလင်မ်တို့ဖြင့် ဆန့်ကျင်စွာ ကိုယ်တိုင် စစ်မတိုက်ခိုက်ရန်၊ စစ်မက်တိုက်ခိုက်လာသော မည်သည့်မျိုးနွယ်တစ်အုပ်စုကိုမျှလည်း အကူအညီမပေးရန် သို့သာမက မွတ်စ္စလင်မ်တို့ဖြင့် ပူးပေါင်း၍ ထိုရန်သူအဖွဲ့အား တိုက်ခိုက်ရန် ဤကဲ့သို့ပင် မွတ်စ္စလင်မ်တို့သည်လည်း ထိုယဟူဒီ၊ နစ္စရာနီတို့ဖြင့် စစ်တိုက်ခိုက်ရမည်ဖြစ်ရန်၊ ၎င်းယဟူဒီ၊ နစ္စရာနီမျိုးနွယ်အုပ်စုတို့ကို ဆန့်ကျင်သူများကို တိုက်ခိုက်ရန်ဟူသော ပဋိညာဉ်ကို ချုပ်ဆိုထားပေသည်။ အခိုက်အတန့်တစ်ခုထိတိုင် ဤပဋိညာဉ် နှစ်ဘက်စလုံးမှ တည်တံ့နေပေသည်။ သို့ရာတွင် ယဟူဒီတို့သည် မိမိတို့၏ ဆိုးသွမ်းပုန်ကန်ခြင်း ဗီဇနှင့် အစ္စလာမ်သာသနာအား ရန်ငြိုးထားခြင်း၏ အကျင့်စရိုက်ကြောင့် ဤပဋိညာဉ်အပေါ် ကြာညောင်းစွာ ရပ်တည်မနေနိုင်ကြပေ။ မွတ်စ္စလင်မ်တို့နှင့် ဆန့်ကျင်၍ မက္ကာဟ်မြို့ရှိ မုရှ်ရစ်က်တို့နှင့် မသာမာမှုပြုကာ ၎င်းတို့အား မိမိတို့၏ နယ်ပယ်အတွင်းသို့ လာရောက်ရန် သဝဏ်လွှာပါးလိုက်သည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ၎င်းတို့၏ မသာမာမှုကို သိရှိသွားပါမူ ၎င်းတို့အား ချေမှုန်းရန်အတွက် တပ်တစ်တပ်ကို စေလွှတ်တော်မူ လိုက်လေသည်။ ဗနူကိုရိုက်ဇွာမျိုးနွယ်အုပ်စုဒ္ဓရှိသော ဤယဟူဒီတို့သည် တစ်ဘက်၌ မက္ကာဟ်မြို့ရှိ မုရှ်ရစ်က်များနှင့် ပူးပေါင်းကာ မသမာမှုများကို ကြံစည်နေ၍ ဒုတိယတစ်ဘက်၌ မွတ်စ္စလင်မ်တို့၏အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ရောနှောကာ များစွာသော အီမာန်ရှင်တို့ဖြင့် အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်ခြင်း၏ ပဋိညာဉ်များကို ခံဝန်ကတိပြုထားကြပေသည်။ ဤနည်းဖြင့် မွတ်စ္စလင်မ်တို့အား ဆန့်ကျင်ရန် မုရှ်ရစ်က်တို့အဖို့ ထောက်လှမ်းရေး အလုပ်ကို လုပ်ဆောင်နေပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအထက်ဖော်ပြပါ အာယသ်တော်မြတ် ကျရောက်လာပေသည်။ အကြင်အာယသ်တော်သည် မွတ်စ္စလင်မ်များအား ယဟူဒီ၊ နစ္စရာနီတို့ဖြင့် လေးနက်စွာ ခင်မင်ရင်းနှီးမှုများဆို မပြုရန် တားမြစ်ထားတော်မူပေသည်။ သို့မှသာ မွတ်စ္စလင်မ်တို့၏ သီးသန့်သတင်းများကို ၎င်းတို့အနေဖြင့် မသိရှိရန်ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်၌ အချို့သော ဆွဟာဗာကြီးများဖြစ်သော အိဗာဒါဟ် ဗင်န်ဆွာမစ်သ် ؓ အစရှိသော သူများသည် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ၎င်းသူတို့ဖြင့် မိမိတို့၏ ပဋိညာဉ်ကို ဖျက်သိမ်းရန်နှင့် ဆက်ဆံမှုကို ဖြတ်တောက်ရန် ကြေငြာတော်မူလိုက်လေသည်။ မွတ်စ္စလင်မ်အသွင်ဆောင်ကာ မွတ်စ္စလင်မ်တို့ဖြင့် ဝင်ရောက်ရောယှက်ကာ နေထိုင်ကြသူများ သို့မဟုတ် ယခုအချိန်အထိတိုင် ၎င်းတို့၏ နှလုံးသားအတွင်းသို့ အီမာန်သည် အနည်မထိုင်သေးသောသူများ အဆက်အသွယ်ဖြတ်တောက်လိုက်ရာ၌ မုရှ်ရစ်က်များနှင့် ယဟူဒီတို့၏ မသာမာမှုများ အထမြောက်သွား၍ မွတ်စ္စလင်မ်တို့သည် အရေးနိမ့်သွားမည်လည်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်ပေသည်။ သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ယင်းအချိန်၌ မိမိတို့၏ ဘေးဥပါဒ်မသက်ရောက်စေရန် ၎င်းတို့ဖြင့် ဆက်ဆံမှုကို ပြုရန်'ဟူသော ပုပန်မှုများ ဖြစ်နေပေသည်။ အဗ်ဒုလ်လားဟ် ဗင်န် အိုဗိုက်ဗင်န် စုလူးလ်သည်

ယင်းအချက်အပေါ် အခြေခံ၍ ‘၎င်းတို့မှ အဆက်အသွယ်ဖြတ်တောက်လိုက်ရာ၌ ကျွန်ုပ်သည် စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤသို့မဖြစ်နိုင်ပါ’ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့ပေသည်။ ထိုအချက်အပေါ် ဒုတိယအာယသ်တော်မြတ် ကျရောက်လာခဲ့လေသည်။

فَتَرَى الَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ يُّسَارِعُوْنَ فِيْهِمْ يَقُوْلُوْنَ
نَخْشٰى اَنْ تُصِيْبَنَا دَآئِرَةٌ

ထို့ကြောင့်ပင် အသင်သည် စိတ်နှလုံးများတွင် ဝေဒနာစွဲကပ်လျက်ရှိသော သူတို့အား ထိုယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီတို့ထံ ပြေးလွှားသွားကြသည်ကို တွေ့မြင်ရလေသည်။ ထိုသူတို့က ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိတို့၌ (မတော်တဆ) ဘေးအန္တရာယ်တစ်စုံတစ်ရာ ဆိုက်ရောက်လာမည်ကို စိုးရိမ်ကြပါသည်’ဟူ၍ ပြောဆိုကြလေသည်။ /၅:၅/

ဆိုလိုသည်မှာ အဆက်အသွယ်ဖြတ်တောက်ရန် အမိန့်ကို ကြား၍ နှလုံးသားများအတွင်း၌ အသွင်ဆောင်ခြင်း၏ ရောဂါစွဲကပ်နေသောသူတို့သည် မိမိတို့၏ ကာဖိရ်မိတ်ဆွေများထံ ပြေးလွှားသွားရောက်ကြ၍ ‘၎င်းတို့ဖြင့် အဆက်အသွယ်ဖြတ်တောက်ထားရာ၌ ကျွန်ုပ်တို့ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများ ရှိနေသည်’ဟူ၍ ပြောဆိုကြလေသည်။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုအချက်အား ဖြေကြားရာ၌ မိန့်တော်မူသည်မှာ-

فَعَسَى اللّٰهُ اَنْ يَّاْتِيَ بِالْفَتْحِ اَوْ اَمْرٍ مِّنْ عِنْدِهٖ فَيُصْبِحُوْا عَلٰى
مَآ اَسَرُّوْا فِيْٓ اَنْفُسِهِمْ نٰدِمِيْنَ

သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မကြာမြင့်မီ မွတ်စ္စလင်မ်တို့အား အောင်မြင်ခြင်းတရားကို ပေးသနားတော်မူမည်။ သို့တည်းမဟုတ် အကြောင်းထူးတစ်ရပ်ရပ်ကို ဖြစ်စေတော်မူမည်။ ထိုအခါ ယင်းသူတို့သည် မိမိတို့၏ စိတ်တွင်း၌ လျှို့ဝှက်ထိမ်ချန်ထားရှိခဲ့ကြသော အကြောင်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဝမ်းနည်းပူဆွေးကြရလိမ့်မည်။ /၅:၅၂/

ဆိုလိုသည်မှာ ဤသူတို့သည် ‘မုရှစ်ရစ်ကိများနှင့် ယဟူဒီများသည် မွတ်စ္စလင်မ်တို့အပေါ် လွှမ်းမိုးအောင်မြင်လာမည်’ဟူ၍ တွေးထင်ထားကြပေသည်။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ‘ဤသို့ မဟုတ်ကြောင်း၊ မွတ်စ္စလင်မ်များ မက္ကာဟ်ရွှေမြို့တော်ကို အောင်မြင်စွာ သိမ်းပိုက်ရန် အချိန်နီးကပ်လာပြီဖြစ်ကြောင်း၊ မက္ကာဟ်မြို့တော်ကို မအောင်မြင်မီအလျင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုမုနာဖစ်ကိတို့၏ အသွင်ဆောင်ခြင်းကို ခဝါချလိုက်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့အား သေးသိမ်အောင်ပြုမည်ဖြစ်ကြောင်း’ ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားပြီးဖြစ်ပေသည်။ သို့ရှိရာ ထိုအချိန်၌ ယင်းသူတို့သည် မိမိတို့၏ အတွင်းလျှို့ဝှက်တွေးတောမှုများအပေါ် အရှက်တရား ရရှိသွားပေလိမ့်မည်။

တတိယအာယသ်တော်အတွင်း၌ ယင်းအထက်ဖော်ပြပါအချက်အား သာပိုရှင်းလင်းစွာဖြင့် ဤသို့ မိန့်တော်မူထားသည်။ မုနာဖစ်က် အသွင်ဆောင်သောသူများ၏ အသွင်ဆောင်မှုများ ထင်ရှားကာ ၎င်းတို့က ‘အလွန်တရာ ခင်မင်တွယ်တာပါသည်’ ဟူသော ကြွေးကြော်ချက်များနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်၍ ပြောဆိုသော ပြောကြားချက်များ ပွင့်အာလာပါမှ မွတ်စ္စလင်မ်တို့သည် မှင်သက်မိစွာဖြင့် ‘ဤသူတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ကာ မိမိတို့အား ချစ်ခင်နှစ်သက်သောသူများ ဖြစ်သည်’ ဟူ၍ ပြောဆိုသူများ မဟုတ်ပါ၏လော။ ၎င်းတို့၏ အစ္စလာမ်ရေးဆိုင်ရာ ကျင့်စဉ်များသည် ပြစားရန်အတွက် ပြုကျင့်ခဲ့သည့်အတွက်ကြောင့် ယင်းကျင့်စဉ်များ၏ အကျိုးရလဒ်သည် အကျိုးမဲ့အချည်းနှီး မဖြစ်ရှိသွားပေ၏လော’ ဟူ၍ ပြောဆိုကြပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုအာယသ်တော်များအတွင်း၌ မက္ကာဟ်မြို့တော်ကို အောင်နိုင်ခြင်းနှင့် မုနာဖစ်က်များ သေးသိမ်နေမည့်အကြောင်းကို မိန့်တော်မူထားပေသည်။ ထိုအချက်များကို ရက်အချို့၏နောက် အားလုံးသောသူတို့သည် မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်တွေ့ခဲ့ရပေသည်။

စတုတ္ထအာယသ်တော်အတွင်း၌ ‘မွတ်စ္စလင်မ်မဟုတ်သော သူတို့ဖြင့် လေးနက်စွာ ရောထွေးဆက်ဆံမှု’ ကို တားမြစ်ထားခြင်း၏ အကြောင်းမှာ မွတ်စ္စလင်မ်များကိုယ်တိုင်တို့၏ အကျိုးတရားကြောင့်သာ ဖြစ်ပေသည်။ သို့တည်းမဟုတ်ပါက အစ္စလာမ်သာသနာသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုယ်တော်တိုင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ယူထားတော်မူသော မှန်ကန်သည့် သာသနာဖြစ်ပေသည်။ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက် သို့မဟုတ် မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်၏ တိမ်းပါးယိမ်းယိုင်စေမှုနှင့် ဖီဆန်မှုတို့ကို ထားဘိဦး။ အကယ်၍ မွတ်စ္စလင်မ်တို့ထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ဖြစ်စေ၊ အလျှင်စလိုပင် အစ္စလာမ်သာသနာကိုပင် စွန့်လွှတ်၍ လုံးဝ အခြားဘာသာဘက်သို့ ကူးပြောင်းသွားကြကာ မွတ်စ္စလင်မ်မဟုတ်သော သူတို့ဖြင့် ပူးပေါင်းလိုက်မည်ဆိုပါကလည်း အစ္စလာမ်သာသနာအား တစ်စုံတစ်ရာ ဆုံးရှုံးမှု ရောက်ရှိစေနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အရာရာကို စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် ထိုသာသနာတော်အား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ယူထားတော်မူပေသည်။ ချက်ချင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သာသနာတော်အား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်နှင့် ဖြန့်ဖြူးမှု၏ ‘ဖွရ်ဇ်’ တာဝန်ကို ဦးလည်မသုန် ထမ်းဆောင်မည်ဖြစ်သော အခြားသော မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်ရပ်သည် လက်တွေ့ကျကျ ပြသမည်ဖြစ်ရန် လောကသို့ ရောက်ရှိလာပေလိမ့်မည်။ ၎င်းတို့၏ လက်တွေ့ကျကျ ဆောင်ရွက်ပြသရန် အလုပ်သည် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်အပေါ်၌ မူတည်နေခြင်းလည်း မဖြစ်သကဲ့သို့၊ မည်သည့်ကြီးမားဆုံးသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအစုတို့အပေါ်၌လည်း မူတည်နေမည်မဟုတ်ပေ။ ၎င်းတို့ လိုလားသည်ဆိုလျှင် မြက်ခြောက်ကိုပင် အလွန်မာကျောသော သံချောင်းသဖွယ် အသုံးပြုနိုင်ပေသည်။ သို့တည်းမဟုတ်ပါက အမှိုက်သရိုက်အသွင် ဖြစ်သွားပေမည်။ ကဗျာဆရာတစ်ဦးက မည်သို့ကောင်းမွန်စွာ စပ်ဆိုထားပေသနည်း။

اِنَّ الْمَقَادِيْرَ اِذَا سَاعَدَتْ ۔ ۔ اَلْحَقَتِ الْعَاجِزَ بِالْقَادِرِ

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ သတ်မှတ်မှု နဖူးစာကံသည် ကူညီလာမည်ဆိုလျှင် အားအင်ချည့်နဲ့သောသူထံမှ ကြီးမားသော ကိစ္စရပ်များကို ရယူအသုံးပြုထားတော်မူပေမည်။

ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ အကယ်၍ သာသနာတော်မှ ကူးပြောင်းသွားမည်ဆိုလျှင် ဂရုမူမည်မဟုတ်ကြောင်း အခြားသော လူမျိုးတစ်မျိုးကို ဖန်ဆင်းလိုက်တော်မူမည်ဖြစ်ကြောင်းကို မိန့်ဆိုထားတော်မူပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ပင် ယင်းအကြောင်းကို တင်ပြသောနေရာ၊ ထိုသန့်ရှင်းသော မျိုးနွယ်အဖွဲ့အစည်း၏ အချို့သော အရည်အချင်းများကိုလည်း တင်ပြထားပေသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်း၏ အချို့သော အရည်အချင်းများကိုလည်း တင်ပြထားပေသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်း မျိုးနွယ်အုပ်စုသည် ဤကဲ့သို့ သန့်စင်ဖြူဖွေးသော အရည်အချင်းချင်းကို မွေးမြူထိန်းသိမ်းထားနိုင်တော်မူသည်မှာ 'သာသနာတော်အား အကျိုးပြုနေသောသူများအဖို့ ထိုအရည်အချင်းများအား ဂရုမူရန် သင့်ပေသည်။' အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် 'ထိုအရည်အချင်းများကို မွေးမြူသောသူများသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါး၌ လက်ခံခြင်းခံထားရ၍ ချစ်ခင်နှစ်သက်ခြင်းကိုလည်း ခံထားရတော်မူကြောင်း' ကိုလည်း သိရှိရပေသည်။ ၎င်းတို့၏ ပထမအရည်အချင်းကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က ဤသို့ အမိန့်ရှိထားတော်မူပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်လည်း ၎င်းတို့အား ချစ်ခင်တော်မူ၍ ၎င်းတို့ကလည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ချစ်ခင်တော်မူပေသည်။ ထိုအရည်အချင်း၌ အစိတ်အပိုင်းနှစ်ရပ် ရှိပေသည်။ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်မှာ ၎င်းသူတို့၏ ချစ်ခင်မှုသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ဖြစ်သည်။ ဤအချက်ကိုမူ မည်သည့်အဆင့်၌မဆို လူသားတို့၏ ရွေးချယ်သုံးသပ်မှုများအတွင်း၌ သိနားလည်နိုင်ပေသည်။ အကြောင်းမှာ လူသားတစ်ဦးသည် အခြားသောသူတစ်ဦးတစ်ယောက်ဖြင့် အကယ်၍ သဘာဝနှင့်ယှဉ်သော အချစ်ဖြင့် မချစ်နိုင်မူ အနိမ့်ဆုံးအဆင့်အနေဖြင့် အသိဉာဏနှင့်ယှဉ်သော အချစ်ကို မိမိ၏ ယတိပြတ်ဆုံးဖြတ်ချက်၏အတွင်း၌ နောက်လိုက်အဖြစ်အနေနှင့် ထားရှိနိုင်ပေသည်။ သဘာဝနှင့် နှိုင်းယှဉ်သော အချစ်သည် ရွေးချယ်ပိုင်ဆိုင်မှု၏အတွင်း၌ မရှိနေလင့်ကစား သို့ရာတွင် ယင်းအချစ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကြောင်းခံများကို ရွေးချယ်၍ ရရှိနိုင်ပေသည်။

ဉပမာ- အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကြီးကျယ်မြတ်ထွတ်မှုများ၊ အရာရာကို စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသော ဂုဏ်တော်များ၊ လူသားတို့အပေါ် ထိုအသျှင်မြတ်၏ဘက်မှ ချီးမြှင့်ထားတော်မူသော ပင်ကိုယ်ရွေးချယ်နိုင်မှုများနှင့် ချီးမြှင့်မှုများအား အာရုံနှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဧကန်မုချ လူသားတို့၏ နှလုံးသားအတွင်း၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား သတကာ ချစ်စိတ်ပေါ်ပေါက်လာစေနိုင်သော အချက်၏ အကြောင်းခံများဖြစ်သည်။

ဒုတိယအစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ၎င်းတို့အား ပြန်လည်ချစ်ခင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအချက်၌မူ 'လူသား၏ ရွေးချယ်မှုနှင့် ကျင့်ကြံ တည်ဆောက်မှု' တို့သည် တစ်စုံတစ်ရာ ပါဝင်သည်မဟုတ်ကြောင်းကို ပြင်ပသဏ္ဌာန်အားဖြင့် ရှုမြင်သုံးသပ်နိုင်ပေသည်။ ထိုအရာသည် ငါအသျှင်မြတ်၏ စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိနိုင်ခြင်း၏ အပြင်သို့ ရောက်ရှိနေလေရာ ယင်းအချက်အားလည်း ပြသ၊ ကြားနာစေခြင်းဖြင့်လည်း ပြင်ပသဏ္ဌာန်အားဖြင့် ကြည့်ရှုမည်ဆိုလျှင် တစ်စုံတစ်ရာ ရရှိနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

သို့ရာတွင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အခြားသော အာယသ်တော်များအတွင်း၌ စမ်းစစ်လေ့လာကြည့်ရှုပါမူ ချစ်ခင်ခြင်း၏ ထိုဒုတိယအစိတ်အပိုင်း၏ အကြောင်းခံများသည်လည်း လူသားတို့၏ ရွေးချယ်

ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိခြင်း၏အတွင်း၌ ရှိကြောင်းကို သိရှိရပေသည်။ အကယ်၍ ၎င်းသည် ထိုအကြောင်းခံများအား အသုံးပြုပါမူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်သည် ၎င်းတို့အပေါ် မုချသက်ရောက်သွားမည် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအကြောင်းခံများသည်

قُلْ اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّوْنَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُوْنِىْ يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ

အို, နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် လူခပ်သိမ်းတို့အား ဤသို့ ပြောကြားပါလေ။ အကယ်၍ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ချစ်ကြည်မြတ်နိုးကြပါမူ ငါ၏ အမိန့်ဆုံးမတရားများကို အစဉ်တစိုက် လိုက်နာကြလေကုန်။ သို့မှသာလျှင် အသင်တို့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ချစ်ကြည်မြတ်နိုးတော်မူပေမည်။ [၃ : ၃၁]

ဟူသော အာယတ်တော်အတွင်း၌ တင်ပြထားလေသည်။

ဤအာယသ်တော်မှ 'အကြင်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိအား ချစ်ခင်တော်မူရန် လိုလားပါမူ ၎င်းသည် မိမိ၏ သက်တမ်းမွေးမြူမှုကို တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ စွန္နသ်တော်များကို အဓိကရေသောက်မြစ်၊ ဝင်ရိုးပမာ ပြုလုပ်ထားမည်ဆိုလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်ကို ရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း' သိရှိရပေသည်။ သက်တမ်း၏ ရှုထောင့်အလုံးစုံနှင့် လုပ်ငန်းရပ်အလုံးစုံ၌ စွန္နသ်တော်၏ နည်းလမ်းကို လိုက်နာသမှု ပြုရန် အလေးထားပါမူ 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူ့အား ချစ်ခင်တော်မူမည်'ဟူ၍ ကတိပြုထားတော်မူပေသည်။ တင်ပြလျက်ရှိသော အာယသ်တော်မှ 'ကုဖွ်ရ်' (သွေဖည်ငြင်းဆိုမှု) နှင့် 'အိရ်သေဒါးဒ်' (သာသနာကို စွန့်လွှတ်ခြင်း) တို့အား စွန္နသ်တော်များအား ဦးလည်မသုန် လိုက်နာမည့်သူနှင့် တရားတော်၏ ပညတ်ချက်များကို အတည်ပြုဆောင်ရွက်ရာ၌ လစ်ဟင်းမှု မပြုသောသူတို့သာလျှင် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ပေသည်။ စွန္နသ်တော်နှင့် ဆန့်ကျင်သော ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြုကျင့်သူနှင့် တရားသစ်တီထွင်မှုကို ပြုလုပ်သောသူတို့သည် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း' ကို သိရှိရပေသည်။

ထိုအသင်းအဖွဲ့အစည်း၏ ဒုတိယအရည်အချင်းကို ဤသို့ ပြသထားပေသည်။

اَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ اَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِيْنَ

ယင်းသူတို့သည် မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသူတို့အဖို့ နှိမ့်ချကျိုးနွံတရား ထားရှိသူများ ဖြစ်ကြပေမည်။ ကာဖိရ် မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့အဖို့ကား ပြင်းထန်တင်းမာသောသူများပင် ဖြစ်ကြမည်။ [၅ : ၅၄]

အာယသ်တော်အတွင်း၌ ပါရှိသော اَذِلَّةٌ ဟူသော စကားလုံးသည် ကာမူးစ်ကျမ်း၏ ဖွင့်ဆိုချက်နှင့်အညီ ذَلِيْلٌ သို့မဟုတ် ذَلُوْلٌ ဟူသော စကားလုံးတို့၏ အများကိန်းဖြစ်ပေသည်။ ذَلِيْلٌ ၏

အာရဗီစာပေဘာသာအရ အဓိပ္ပာယ်မှာ အရှုံ့ဒူစာပေဘာသာစကား၌ ကျော်ကြားလျက် ရှိနေသော အဓိပ္ပာယ်ပင်ဖြစ်သည်။ ذَلُولٍ ၏ အဓိပ္ပာယ်သည် နူးညံ့ခြင်းနှင့် လွယ်ကူစွာဖြင့် သိမ်းပိုက်နိုင်ခြင်းမည်၏။ နှောင်းပိုင်းခေတ် အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသော ပညာရှင်များထံ၌ ဤနေရာ၌ အထက်ဖော်ပြပါ အဓိပ္ပာယ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ယင်းသူတို့သည် မွတ်စ္စလင်မ်များ၏ ရှေ့မှောက်၌ နူးညံ့သိမ်မွေ့သောသူများ ဖြစ်ပေမည်။ အကယ်၍ ကိစ္စရပ်တစ်ခု၌ အကွဲအလွဲဖြစ်လျှင်လည်း လွယ်ကူစွာဖြင့် သိမ်းပိုက်သွတ်သွင်းနိုင်ပေသည်။ အကယ်၍ မိမိတို့၏ဘက်မှ မှန်ကန်နေလင့်ကစား ပြဿနာအရှုပ်အရှင်းများကို စွန့်လွှတ်ထားမည်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ- မှန်ကန်သော ဟဒီးစ်တော်တစ်ရပ်၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မိန့်တော်မူထားသည်မှာ 'အမှန်တရားပေါ်၌ တည်ရှိနေသည့် ကြားကပင် ပြဿနာကို စွန့်လွှတ်သောသူအဖို့ 'ဂျန္နသ်'သုခဘုံ၏ အလယ်၌ အဆောက်အဦးကို ချီးမြှင့်ရန် ငါကိုယ်တော် တာဝန်ယူပေမည်။'

သို့ရှိရာ ထိုစကားလုံး၏ အချုပ်သဘောတရားမှာ ဤသူတို့သည် မွတ်စ္စလင်မ်တို့၏ထံမှ မိမိတို့၏ အခွင့်အရေးများနှင့် အမှုကိစ္စများ၌ မည်သည့်ပြဿနာတစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ မထားရှိထားပေ။ ဒုတိယစကားလုံးမှာ

اَعِزَّةٍ عَلَى الْكٰفِرِيْنَ

ကာဖိရ်မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့အဖို့ကား ပြင်းထန်တင်းမာသော သူများပင် ဖြစ်ကြမည်။ [၅ : ၅၄]

ဟူ၍ လာရှိထားပေသည်။ اَعِزَّةٌ ဟူသောစကားလုံးသည် عَزِيْزٌ ဟူသောစာလုံး၏ အများကိန်း ဖြစ်ပေသည်။ 'လွှမ်းမိုးခြင်း၊ အောင်နိုင်ခြင်း၊ ပြင်းထန်ခြင်း၊ အားအင်တောင့်တင်းခိုင်မာခြင်း' ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ အလိုသဘောမှာ 'ဤသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဒီနဲသာသနာတော်အား ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုလုပ်သောသူတို့အား ယှဉ်ပြိုင်ရာ၌ ပြင်းထန်ခိုင်မာကြပေသည်။ ထို့ပြင် ယင်းကာဖိရ်တို့သည် ၎င်းတို့အပေါ် လွှမ်းမိုးသိမ်းပိုက်နိုင်ကြမည် မဟုတ်ပေ။'

ယင်းအထက်ဖော်ပြပါ ဝါကျနှစ်ရပ်အား ဆက်ပေးလိုက်ခြင်းဖြင့် ထွက်ရှိလာသော အချုပ်သဘောတရားမှာ '၎င်းတို့၏ ချစ်ခြင်းနှင့် မုန်းခြင်းသည် မိမိတို့၏ အတ္တအခွင့်အရေးနှင့် အမှုကိစ္စများအဖို့ မဟုတ်ဘဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ဒီန်းသာသနာအဖို့သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့ တိုက်ခိုက်ခြင်း၏ ရှေးရှုချက်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ရစူလ်တမန်တော်မြတ် ﷺ တို့၏ အမိန့်နာခံသောသူများဘက်သို့ မဟုတ်ဘဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ်၏ အမိန့်တော်ကို မနာခံသော သူများဘက်သို့သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤအကြောင်းအရာကိုသာလျှင် 'စူရာဟ်ဖသဟ်'၏ အာယသ်တော်အတွင်း၌

اَشِدَّآءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَآءُ بَيْنَهُمْ

ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့နှင့် ပတ်သက်လာလျှင် ပြင်းထန်သောသူများဖြစ်ပြီး မိမိတို့ အချင်းချင်း (ဆက်ဆံရာတွင်) သနားကြင်နာသူများပင် ဖြစ်ကြကုန်၏ [၄၈ : ၂၉]

ဟူ၍ လာရှိထားပေသည်။ ပဌမအရည်အချင်း၏ ရလဒ်သည် ဝတ္တရားများ၏ ပြည့်စုံမှုဖြစ်ပြီး ဒုတိယအရည်အချင်း၏ ရလဒ်မှာ လူသားအချင်းချင်း ထားရှိရမည့် ဝတ္တရာများနှင့် အမှုကိစ္စများ၌ မျှတမှုပင်ဖြစ်သည်။ ဤအသင်းအဖွဲ့အစည်း၏ တတိယအရည်အချင်းကို ဤသို့ မိန့်တော်မူထားပေသည်။

يُجَاهِدُوْنَ فِىْ سَبِيْلِ اللّٰهِ

ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ သက်စွန့်ကြိုးပမ်း (တိုက်ခိုက်) ဆောင်ရွက်ကြမည်။ *[၅ : ၅၄]*

ဆိုလိုသည်မှာ ဤသူတို့သည် မှန်ကန်သော သာသနာအား ဖြန့်ဖြူးရန်နှင့် မြင့်မားစေရန်အတွက် စစ်ဆင်ရေးကို ပြုလုပ်လျက်ရှိနေမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းအချက်၏ အချုပ်သဘောတရားမှာ ကုဖွ်ရ် (သွေဖည်ငြင်းဆိုမှု) နှင့် သာသနာတော်မှ စွန့်ခွာသွားခြင်းတို့အား တွန်းလှန်ချေမှုန်းရန်အတွက် ထင်ရှားသော ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုများနှင့် နူးညံ့ခြင်း၊ ကြမ်းတမ်းခြင်းတို့သည် မလုံလောက်ပေ။ သို့သာမက ဒီးန်သာသနာတော် ဆက်လက်ရှင်သန်နေစေရန်အတွက် ဖွဲ့စိတ်ခွဲမာန် တက်ကြွရန်လည်း အရေးကြီးပေသည်။ ထိုစိတ်ဓါတ်၏ အဆုံးသတ်အဆင့်ကို ပြသရန်အတွက် စတုတ္ထအရည်အချင်းတစ်ရပ်ကို ပြသထားပေသည်။

وَلَا يَخَافُوْنَ لَوْمَةَ لَآئِمٍ

၄င်းပြင် ထိုသူတို့သည် မည်သည့်ပြစ်တင်ကဲ့ရဲ့သောသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ပြစ်တင်ကဲ့ရဲ့ ပုတ်ခတ်ခြင်းကိုမျှလည်း စိုးရိမ်ကြမည် မဟုတ်ပေ။ *[၅ : ၅၄]*

ဆိုလိုသည်မှာ ဒီးန်သာသနာ ဆက်လက်ရှင်သန်စေရန်နှင့် 'ကလေမာဟ်' တော် မြင့်မားစေရန်ကို ကြိုးပမ်းမှုပြုရာ၌ ဤသူတို့သည် မည်သည့်ဝေဖန်သော သူတို့၏ ဝေဖန်မှုကိုမျှလည်း ဂရုပြုမည်မဟုတ်ပေ။

သေချာကျနစွာ စမ်းစစ်လေ့လာကြည့်ရှုမည်ဆိုလျှင် 'လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုကို ပြုလုပ်ရန် ပြုလုပ်သောသူ၏ ခရီးလမ်း၌ အတားအဆီးဖြစ်နေသော အရာမှာ အချက်နှစ်ချက်ဖြစ်ပေသည်။ တစ်ချက်မှာ ဆန့်ကျင်သော သူတို့၏ အင်အားနှင့် ဒုတိယအချက်မှာ မိမိတို့၏ သူများဘက်မှ စောင်းချိတ်ကဲ့ရဲ့ ပြစ်တင်ပြောဆိုခြင်းပင် ဖြစ်ကြောင်း' ကို သိရှိရပေသည်။ 'အကြင်သူတို့သည် လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုကို စတင်ပြုလုပ်ရန်အတွက် အသင့်ပြင်လိုက်သည်ဆိုလျှင် များစွာသော အခြေအနေများ၌ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုလုပ်သော သူတို့၏ အင်အားကြောင့် အရေးမနိမ့်ပေ။ ဒဏ်ရာအနာတရ ရရှိခြင်း၊ တိုက်ပိတ်ချုပ်နှောင်ခြင်း စသော အရာများအားလုံးကို ခံစားနိုင်ပေသည်။ သို့ရာတွင် မိမိတို့ဘက်၌ ရှိသောသူ၊ မိမိလူများ၏ စောင်းချိတ်ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင် ပြောဆိုဝေဖန်မှုများကြောင့် ရောမဝိရိယရှင်ကြီးများ၏ လျှောက်လှမ်းမှု၌မှာပင် တိမ်းစောင်းမှုများ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ပေသည်' ဟူသော အကြောင်း အတွေ့အကြုံများက သက်သေပေးနေပေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ဖြစ်မည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဤနေရာ၌ ယင်းအချက်၏ အရေးပါမှုကို ပြသရန်အတွက် ထိုအချက်အပေါ်၌မှာပင်

တင်ပြအဆုံးသတ်ထားပေသည်။ 'ဤသူတို့သည် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ စောင်းချိတ်ကဲ့ရဲ့ ပြစ်တင်မှုကို ဂရုမမူဘဲ မိမိတို့၏ စစ်ဆင်ရေးတာဝန်ကို ဆက်လက်ဆင်နွဲလျက် ရှိနေပေသည်။'

အာယသ်တော်၏ အဆုံးပိုင်း၌ ဤသည့်အချက်ကိုလည်း ပြသထားပေသည်။ ဤအရည်အချင်းများနှင့် လုပသော ဓလေ့တော်များသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ ချီးမြှင့်မှုသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ အသျှင်မြတ်သည် မိမိလိုလားနှစ်သက်တော်မူသော သူကိုသာလျှင် ချီးမြှင့်တော်မူပေသည်။ လူသားတို့သည် မိမိတို့၏ ကြိုးစားမှုသက်သက်ကြောင့်သာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာ အသနားတော် ချီးမြှင့်တော်မူခြင်း အချက်မပါဘဲ ယင်းအရည်အချင်းများကို ရရှိနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

အာယသ်တော်၏ စကားလုံးများ၏ ရှင်းလင်းချက်မှ 'အကယ်၍ မွတ်စလင်မ်တို့အတွင်းထဲမှ အချို့သောသူတို့သည် သာသနာတော်ကို စွန့်လွှတ်ကာ ကူးပြောင်းသွားမည်ဆိုလျှင်လည်း အစ္စလာမ်သာသနာတော်အား တစ်စုံတစ်ရာမျှ ဆုံးရှုံးမှုဖြစ်အောင် ပြုနိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်းနှင့် ထိုသာသနာတော်အား စောင့်ရှောက်မှုနှင့် ကူညီမှုကို ပြုရန်အတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်မြင့်မားသော စာရိတ္တရှင်များနှင့် ကျင့်ကြံမှုအဆင့်မြင့်သော သူတို့ကို ပေါ်ပေါက်စေတော်မူကာ ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း'ကို ရှင်းလင်းစွာဖြင့် သိရှိရပေသည်။

နှောင်းပိုင်းခေတ် အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုတော်မူသော ပညာရှင်များက မိန့်တော်မူသည်မှာ ဤအာယသ်တော်သည် စင်စစ်၌ နောင်ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ပြဿနာများ၏ ကြိုတင်ဟောကိန်းပင် ဖြစ်သည်။ ထိုပြဿနာများအား ဖွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယတို့နှင့်အတူ တိုက်ခိုက်မှုကိုပြုကာ အောင်မြင်သွားသော အဖွဲ့အစည်းများအတွက် သတင်းကောင်းဖြစ်ပေသည်။ နောင်ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ပြဿနာများမှာ သာသနာကူးပြောင်းသွားခြင်း၏ ပြဿနာများပင် ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်ပြဿနာများ၏ အချို့သော အရိပ်အယောင်များသည် တမန်တော်မြတ် ﷺ 'ဝဖားသ်'ဖြစ်တော်မူမည့် နောက်ဆုံးရက်ပိုင်းများမှ စတင်ခဲ့သည်။ တစ်ဖန် တမန်တော်မြတ် ﷺ 'ဝဖားသ်'ဖြစ်သွားပြီးနောက် ယင်းပြဿနာသည် အာရဗ်ခွင်တစ်ရပ်လုံး၌ ပျံ့နှံ့ကြီးထွားသွားပေသည်။ သတင်းကောင်းကို ရရှိသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းစုမှာ ဆွဟာဗာကြီးများ၏ အုပ်စုပင် ဖြစ်သည်။ အကြင်သူတို့သည် ပထမဦးဆုံး ခလီဖာဖြစ်သော ဟဇရသ်အာဗူဘကရ် စွစ်ဒီးက်သခင်ကြီးနှင့် ပူးပေါင်းကာ ထိုပြဿနာအား ရင်ဆိုင်ခဲ့ကြလေသည်။

ဖြစ်အင်များမှာ ဤသို့တည်း။ ဦးစွာပထမ မုစိုင်လမားဟ်ကစ်ဇားဗ်ဆိုသူသည် တမန်တော်မြတ် ﷺ ကဲ့သို့ပင် နဗီဖြစ်ကြောင်းကို ကြွေးကြော်လေသည်။ ယုတ်စွာအဆုံး ၄င်းသည် ပထမဦးဆုံး ခလီဖာကြီးဘက်တော်မှ လွှတ်လိုက်သော စာချွန်တော်များ၊ သံတမန်များကို 'အကယ်၍ ဖြန့်ဖြူးမှုနှင့် ပြုပြင်မှု၏ အကြောင်းတရားကို ထောက်ရှု၍ သံတမန်များအား သတ်ဖြတ်ပိုင်ခွင့် မရှိခြင်း၏ ဥပဒေသာ အကယ်၍ ကျယ်ပြန့်စွာ မတည်ရှိပါက အသင်တို့အား ကျွန်ုပ် သတ်ပစ်လိုက်မည်'ဟူ၍ထိပင် ပြောဆိုလာလေသည်။ ၄င်းသည် မိမိ၏ ကြွေးကြော်မှု၌ လူလိမ်သာဖြစ်သည်။ တစ်ဖန် ပထမဦးဆုံး ခလီဖာကြီးသည် ၄င်းဖြင့် တိုက်ခိုက်မှုကို မပြုရသေးမီအလျင် ၄င်းသည် သေဆုံးသွားပေသည်။

ဤကဲ့သို့ပင် ယမာန်နိုင်ငံ၌ ရှိသော မဇ်ဂျဂျ်မျိုးနွယ်အုပ်စု၌ ရှိသည့် အပ်စ်ဝဒ်အနစီး ဆိုသူသည်လည်း မိမိနဗီဖြစ်ကြောင်းကို ကြွေးကြော်လေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မိမိဘက်တော်မှ သတ်မှတ်ပေးထားတော်မူသော အာဏာပိုင် လူကြီးမင်းကို ၎င်းတို့နှင့် ယှဉ်ပြိုင်ရန် အမိန့်ပေးတော်မူလိုက်လေသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းသတ်ဖြတ်ခြင်းခံရပြီး နောက်နေ့မှာပင် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် 'ဝဖားသ်'ဖြစ်သွားတော်မူပေသည်။ ဆွဟာဗာကြီးများထံ ထိုသတင်းသည် ရဗီအွလ်အောင်ဝလ်လ၏ နောက်ဆုံးပိုင်း၌ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ဤကဲ့သို့ပင် ဗနူအစပ်ဒ်မျိုးနွယ်အုပ်စု၌လည်း ထိုကဲ့သို့သော ဖြစ်အင်မျိုး ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေသည်။ အကြောင်းမှာ ထိုမျိုးနွယ်အုပ်စု၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော သွာလိုင်ဟာဟ် ဗင်န် ခိုဝိုင်းလစ်ဒ်သည် မိမိနဗီဖြစ်ကြောင်းကို ကြွေးကြော်ခဲ့သည်။

ဤ (၃) အုပ်စုစလုံး၌ရှိသော အဖွဲ့အစည်းများသည် တမန်တော်မြတ် ﷺ ကွယ်လွန်တော်မူမည့် ရောဂါဖြစ်နေသည့် အချိန်အတွင်း၌ပင် သာသနာတော်မှ ကူးပြောင်းသွားသောသူများ ဖြစ်ပေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ 'ဝဖားသ်'ဖြစ်တော်မူခြင်း သတင်းသည် ယင်းပြဿနာများအား ပိုမိုကြီးမား ပြန့်ပြူးသွားစေသော အရာပင်ဖြစ်သည်။ အာရဗ်နိုင်ငံရှိ မျိုးနွယ်အုပ်စု (၇) စုသည် နေရာအနှံ့အပြား၌ အစ္စလာမ်သာသနာနှင့် ယင်းသာသနာ၏ အစိုးရလက်အောက်ခံမှ လွှဲဖယ်သွားကြလေသည်။ ပထမဦးဆုံး ခလီဖာဟ် ဟဇရသ်အဗူဘကရ်သခင်ကြီးကို အစ္စလာမ်သာသနာ၏ တရားဥပဒေနှင့်အညီ ဆင်းရဲသားအလှူဒါနကြေးပေးဆောင်ခြင်းမှ ငြင်းဆိုကြလေသည်။

တမန်တော်မြတ် ﷺ 'ဝဖားသ်'ဖြစ်သွားတော်မူပြီးသည့်နောက် တိုင်းပြည်နှင့် သာသနာတော်၏ တာဝန်ခံမှုသည် ဟဇရသ်အဗူဘကရ်သခင်ကြီးအပေါ်သို့ ကျရောက်ခဲ့ပေသည်။ တစ်ဖက်မှကြည့်မူ ယင်းဆွဟာဗာကြီးများအပေါ် ဤကြီးကျယ်လှစွာသော ဖြစ်အင်ကြီးကြောင့် အသက်ထွက်လုမျှ ခံစားရသော ဝမ်းနည်းမှုကို ခံစားနေရ၍ ဒုတိယတစ်ဖက်၌လည်း ဤပုန်ကန်မှုများနှင့် ပြဿနာများသည် ပြန့်ပွားလျက်ရှိနေပေသည်။ ဟဇရသ်အာအေရှားဟ် ؓ သခင်မကြီးက အမိန့်ရှိသည်မှာ 'တမန်တော်မြတ် ﷺ 'ဝဖားသ်' ဖြစ်သွားတော်မူပြီးသည့်နောက် ကျွန်တော်မျိုးမ၏ ဖခင် အဗူဘကရ်အပေါ်သို့ ကျရောက်လာသော ဘေးဒုက္ခများကား အားအင်ခိုင်မာသော တောင်ပေါ်သို့ တင်လိုက်လျှင်မူ ယင်းတောင်သည် အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာ ကြေမွသွားပေမည်။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဟဇရသ်အဗူဘကရ်သခင်ကြီးကို ချီးမြှင့်ထားပေသည်။ ဘေးဒုက္ခများအားလုံးကို ခိုင်မာသော ဇွဲ၊ လုံ့လဝီရိယတို့နှင့်အတူ ရင်ဆိုင်ခဲ့လေသည်။ နောက်ဆုံး၌ အောင်မြင်မှုကို ရရှိခဲ့ပေသည်။

ပုန်ကန်မှုများအား ရင်ဆိုင်ခြင်းသည် အင်အားကို အသုံးပြုမှသာ ရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်းမှာ ထင်ရှားလှပေသည်။ သို့ရာတွင် အခြေအနေများသည် ဤမျှခန့် အတိုင်းအတာထိတိုင် ကြပ်တည်းခြင်းအတွင်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်မှာ ဟဇရသ်အဗူဘကရ်သခင်ကြီးသည် ဆွဟာဗာကြီးများဖြင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်မှုကို ပြုလေသည်မှာ 'ဤအချိန်၌ သောင်းကျန်းသူများကို ရင်ဆိုင်ချေမှုန်းရန် အကြမ်းနည်းဖြင့် အသုံးပြုရန်'ကို မည်သူကမျှ အကြံမပြုကြချေ။ ပူပန်နေရသည့်အချက်မှာ ဆွဟာကြီးများသည် အကယ်၍ ပြည်တွင်းရေး၌ နစ်မွန်း

နေမည်ဆိုလျှင် ပြည်ပအဖျက်သမားတို့၏ အင်အားသည် အစ္စလာမ်တိုင်းပြည်အသစ်အပေါ် ဝိုင်းအုံလာကြမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဟဇရသ်အဘူဗကရ်သခင်ကြီး၏ နှလုံးသားကို ထိုစစ်ဆင်ရေးကို ဆင်နွှဲရန်အတွက် ခိုင်မာသော နှလုံးသားအသွင်ဖြင့် ပြုပေးလိုက်ပေသည်။ ခလီဖာသခင်ကြီးသည် ဆွဟာဗာကြီးများအား ကာရန်နဘေ ပြောင်မြောက်လှစွာသော ဤကဲ့သို့သော မိန့်ခွန်းတစ်ရပ်ကို မိန့်မြွက်ခဲ့သည်မှာ ထိုစစ်ဆင်ရေးကို ဆင်နွှဲရန်အတွက် ဆွဟာဗာကြီးများ၏ အမြင်သည်လည်း ရှင်းသွားခဲ့ပေသည်။ ထိုမိန့်ခွန်းတော်အတွင်း၌ မိမိ၏ ပြည့်ဝလှစွာသော ခိုင်မာသည့် ယတိပြတ်ဆုံးဖြတ်မှုနှင့် တည်တံ့ကြံ့ခိုင်မှုကို ဤဖော်ပြပါ စကားလုံးများအသွင်ဖြင့် မိန့်မြွက်ပြလိုက်သည်။ 'အကြင်သူတို့သည် မွတ်စ္စလင်မ်ဖြစ်ပြီးသည့်နောက် တမန်တော်မြတ် ﷺ ချမှတ်ထားခဲ့သော တရားဥပဒေကို ငြင်းဆိုပါက ၎င်းတို့နှင့် ဆန့်ကျင်စွာ စစ်ဆင်နွှဲရန် ကျွန်ုပ်အပေါ် တာဝန်ရှိသည်။ အကယ်၍ ဆန့်ကျင်သူတို့သည် ကျွန်ုပ်နှင့် ယှဉ်ပြိုင်မှု၌ ခပ်သိမ်းကုန်သော လူသားနှင့် ဂျင်န်များ၊ လောကရှိ သစ်ပင်၊ ကျောက်ခဲ အစရှိသော အရာများအားလုံးကို ယူဆောင်လာကာ ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မရှိပါကလည်း ကျွန်ုပ်သည် ယင်းတာဝန်ကို လည်စင်းခံ၍ တစ်ဦးတည်း တိုက်ခိုက်မည်ဖြစ်သည်။'

ဤသို့ မိန့်ခြွေကာ မြင်းစီး၍ ထွက်ခွာသွားလေသည်။ ထိုအချိန်၌ ဆွဟာဗာကြီးများသည် ရှေ့မှလာ၍ သခင်ကြီးအား မိမိ၏နေရာ၌မိမိ ထိုင်ခိုင်းစေတော်မူကာ နယ်မြေအရပ်ရပ်သို့ ခေါင်းဆောင်များ အချို့တို့ကို စေလွှတ်တော်မူရန် မူကြမ်းရေးဆွဲတော်မူလေသည်။

ထို့ကြောင့် ဟဇရသ်အလီ၊ ဟဇရသ်ဟစန်ဗဇ္ဇရီး၊ ဟဇရသ်သွဟ်ကားက်၊ ကသာဒါဟ် အစရှိသော အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသော ပညာရှင်ကြီးများသည် 'ဤအာယသ်တော်သည် အဘူဗကရ်သခင်ကြီးနှင့် ၎င်း၏ မိတ်ဆွေများကို စပ်လျဉ်း၍ ကျရောက်တော်မူခဲ့ပေသည်။ တင်ပြလျက်ရှိသော အာယသ်တော်မြတ်၏ မိန့်မြွက်ချက်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ 'ဂျီဟားဒ်' စစ်မြေပြင်သို့ ခေါ်ဆောင်လာသော မျိုးနွယ်အုပ်စုဟူသော အဦးဆုံးသော လူတန်းစားတို့မှာ အထက်ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ်များသာ ဖြစ်ပေသည်။

သို့ရာတွင် အခြားသောလူတန်းစားတို့သည်လည်း အထက်ဖော်ပြပါ အာယသ်တော်၏ အခြေခံမိန့်မြွက်ချက်အတွင်း၌ မပါဝင်သည်ဟူ၍လည်း ယူဆ၍မရပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အချို့သော ပညာရှင်ကြီးများသည် ဤအာယသ်တော်၏ အခြေခံမိန့်မြွက်တော်မူခြင်း၏ လူတန်းစားတို့မှာ ဟဇရသ်အဗူမူစာ အရှ်အရီးသခင်ကြီးနှင့် အခြားသော ဆွဟာဗာကြီးများအား သတ်မှတ်ထားပေသည်။ ယင်းတင်ပြပါ အချက်သည်လည်း အထက်၌ တင်ပြခဲ့သော အချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်မနေပေ။ သို့သာမက အမှန်ကန်ဆုံးသော ကောက်နုတ်ချက်မှာ ဤဆွဟာဗာကြီးများအားလုံးနှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ ကုဖွ်ရ် (သွေဖည်ငြင်းဆိုမှု) နှင့် သာသနာတော်မှ ကူးပြောင်းသွားခြင်းတို့အား တိုက်ခိုက်မှုကို ပြုသော 'ကေယာမသ်' နေ့ထိတိုင် ပေါက်ဖွားတည်ရှိနေမည့် မွတ်စ္စလင်မ်များအားလုံးသည် ဤအာယသ်တော်မြတ်က မိန့်ဆိုသော လူတန်းစားအဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့၊ မျိုးနွယ်အုပ်စုအတွင်း၌ ပါဝင်နေပေသည်။ သို့ရှိရာ ဆွဟာဗာကြီးများ၏ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် ဟဇရသ်အဘူဗကရ်သခင်ကြီး၏ ညွှန်ကြားမှုအောက်၌ ဤသာသနာ

ကူးပြောင်းသွားခြင်း၏ ပြဿနာအား ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရန်အတွက် ထကြွလာလေသည်။ ဟဇရတ်ခါလစ်ဒ် ဗင်န် ဝလီးဒ်သခင်ကြီးကို အလွန်ကြီးမားသော တပ်တစ်တပ်ကို အပ်နှင်းကာ 'မုစိုင်လမားဟ်ကပ်ဇ်ဇားဗ်' အား ယှဉ်ပြိုင်ရန် ယမာမားဟ်ဘက်သို့ စေလွှတ်တော်မူခဲ့သည်။ ထိုယမာမားဟ်၌ မုစိုင်လမားဟ်၏ တပ်သည် အခြေခံစွာဖြင့် ခြေကုပ်ယူထားပေသည်။ ပြင်းထန်စွာ ဆင်နွှဲကြလေရာ နောက်ဆုံး မုစိုင်လမားဟ်သည် ဝဟ်ရှီးသခင်ကြီး၏ လက်ချက်တော်ဖြင့် သေဆုံးခဲ့ရသည်။ ၎င်း၏နောက်လိုက် တပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် 'သောင်ဗာဟ်'အမှားဝန်ခံကာ မွတ်စ္စလင်မ်တို့ဖြင့် ပူးပေါင်းလိုက်ကြသည်။ ဤကဲ့သို့ပင် သွလိုင်ဟာဟ်ဗင်န် ခိုဝိုင်းလစ်ဒ်ကို ယှဉ်ပြိုင်ရာ၌လည်း ဟဇရတ်ခါလစ်ဒ်သည်သာလျှင် ကြွမြန်းသွားလေသည်။ ၎င်းသည် အခြားတစ်နေရာသို့ ပြေးရှောင်သွားကာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းအား မိမိကိုယ်တိုင် မိမိ တစ်ဖန် အစ္စလာမ့်ဘောင်အတွင်းသို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာရန် စွမ်းအားချီးမြှင့်တော်မူလိုက်လေသည်။

ဟဇရတ်အဗူဘကရ် စတင်အုပ်ချုပ်သော ရစီအွလ်အောင်ဝလ်၏ အဆုံးရက်ပိုင်းကာလ၌ အပ်စ်ဝဒ် အနစီး သတ်ဖြတ်ခြင်းခံလိုက်ရခြင်းနှင့် ၎င်း၏ မျိုးနွယ်အုပ်စုများ အစ္စလာမ့်အမိန့်ကို နာခံသွားပြီဟူသော သတင်းသည် အဗူဘကရ်သခင်ကြီး ဗျာပါဒရောက်ရှိနေချိန်များ၌ ဦးစွာပထမ ကြားသိရသော အောင်မြင်မှု ၏ သတင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ပင် ဇကားသ်ပေးဆောင်ရန် ငြင်းဆိုခဲ့ကြသော မျိုးနွယ်အုပ်စုများအား တိုက်ခိုက်နိုင်းရာ၌လည်း အဘက်ဘက်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဆွဟာဗာကြီးများကို ရှင်းလင်းလှ စွာသော အောင်မြင်မှုကို ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့လေသည်။

ဤသို့ဖြင့် တတိယအာယသ်တော်၏ အဆုံးပိုင်းနား၌ရှိသော

فَاِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْغَالِبُوْنَ

ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်သားသည်သာလျှင် အောင်မြင်သောသူများ ဖြစ်ကြ ပေသည်။ *[၅ : ၅၆]*

ဟူသော အချက်၏ လက်တွေ့ကျကျ မြင်ကွင်းကို ကမ္ဘာလောကကြီးသည် တွေ့မြင်ခဲ့ရပေသည်။ ရာဇဝင်ကမ္ဘာ့သမိုင်း၌ 'တမန်တော်မြတ် ﷺ 'ဝဖားသ်' ဖြစ်သွားပြီးသည့်နောက် အာရဗ်မျိုးနွယ်အုပ်စု အတွင်း၌ ဇာတ်ပျက်မှုပြဿနာ ပေါ်ပေါက်လာပါမူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ယှဉ်ပြိုင်စေရန်နှင့် ဆွဟာဗာကြီးများသာဖြစ်ကြောင်း'မှာ ရိုးရှင်းစွာဖြင့် အတည်ပြုထားပေသည်။ သို့ရှိရာ ဤအထက်ဖော်ပြ ပါအာယသ်တော်မှ 'ထိုအသင်းအဖွဲ့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၎င်းတို့၏ အရည်အချင်းများကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော် မြတ်သည် တင်ပြထားတော်မူပေသည်။ ထိုအရည်အချင်းများအားလုံးသည် ဟဇရတ်အဗူဘကရ်နှင့် ၎င်း၏ မိတ်ဆွေများအတွင်း၌ တည်ရှိနေပေသည်'ဟူသော အကြောင်းကို သိရှိရပေသည်။

(၁) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ချစ်ခင်နှစ်သက်တော်မူပေသည်။
(၂) ၎င်းတို့ကလည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ချစ်ခင်နှစ်သက်တော်မူပေသည်။
(၃) ဤသူများအားလုံးသည် မွတ်စ္စလင်မ်တို့နှင့် စပ်လျဉ်းသော အမှုကိစ္စများ၌ အလွန်နူးညံ့၍ ကာဖိရ်များ၏ အမှုကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်းလာလျှင်မူ အလွန်ပြင်းထန်ပေသည်။

(၄) ၎င်းတို့၏ စစ်ဆင်ရေးသည် ကွက်တိ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်ကဲ့သို့ စစ်ဆင်နွဲရာ၌ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ စောင်းချိတ်ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်မှုကိုမှု ဂရုမူခြင်းမရှိပေ။

အာယသ်တော်၏ နောက်ဆုံးပိုင်းအတွင်း၌ 'ဤပြည့်စုံကုံလုံလှစွာသော အရည်အချင်းများအားလုံး၊ တစ်ဖန် ၎င်းတို့အား အချိန်တိုင်း၌ သုံးစွဲခြင်း၊ တစ်ဖန် ထိုအရည်အချင်းများအား အမှီသဟဲပြု၍ အစွလာမ့်ရေးရာ အရေးကြီးသော ကိစ္စရပ်များ၌ အောင်မြင်မှုရရှိနေခြင်း၏ စသော အချက်များအားလုံးသည် အကြံအစည်၊ အကြံဉာဏ်၊ သို့မဟုတ် အင်အား၊ သို့မဟုတ် အသင်းအဖွဲ့၏ အင်အားတို့အပေါ်၌သာ ရရှိထားခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ သို့သာမက ဤသည် သီးသန့်အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာကျေးဇူးတော်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိလိုလားတော်မူကြောင်း' ဟူသော အခြေခံအကျဆုံးအချက်ကို ရှင်းလင်းမိန့်ဆိုတော်မူလိုက်လေသည်။

လွန်လေပြီးသော အာယသ်တော် (၄) ပိုဒ်အတွင်း၌ မွတ်စ္စလင်မ်များအား ကာဖိရ်တို့နှင့်အတူ ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံခြင်းမှ တားမြစ်ထားပေသည်။ ပဉ္စမမြောက်အာယသ်တော်တွင်း၌ ပြုပိုင်ခွင့်ရှိသော ပုံစံမျိုးဖြင့် မွတ်စ္စလင်မ်တို့အဖို့ ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံရမည့်သူများနှင့် သီးသန့်ပတ်သက်မှု ထားရှိရမည့်သူများမှာ ဖြစ်ပေသနည်း။ ၎င်းတို့ထဲမှ ဦးစွာပထမ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဖြစ်ပြီး တစ်ဖန် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်အား တင်ပြထားပေသည်။ အကြောင်းမှာ စင်စစ်၌ မုအ်မင်န်တစ်ဦးအဖို့ စစ်မှန်သော မိတ်ဆွေမှာ အခြေအနေတိုင်းနှင့် အချိန်တိုင်း၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ဖြစ်သင့်သည်မှာ ထိုအချက်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်မှလွဲ၍ အခြားသောအရာများနှင့် ပတ်သက်ဆက်နွယ်မှုများအားလုံးသည် ပျက်စီးသွားမည့်အရာများ ဖြစ်ပေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့် ဆက်နွယ်မှုသည်လည်း စင်စစ်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ဆက်နွယ်မှုသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအချက်အား သီးခြားစွာ ခွဲထား၍မရပါ။ တတိယနံပါတ်၌ မွတ်စ္စလင်မ်တို့အဖို့ ရင်းနှီးခင်မင်စွာ ဆက်ဆံရမည့်သူများမှာ အမည်ခံမဟုတ်ဘဲ စစ်မှန်သော မွတ်စ္စလင်မ်များသာဖြစ်ကြောင်းနှင့် ၎င်းတို့၏ အရည်အချင်း (၃) ရပ်ကို ဖော်ပြထားပေသည်' ဟူသောအချက်အား ပြသထားပေသည်။

اَلَّذِيْنَ يُقِمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ رَاكِعُوْنَ

ထိုမုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သော သူတို့သည် ကျိုးနွံသူများအဖြစ်နှင့် 'ဆွလာသ်' ဝတ်ပြုကြ၏။ 'ဇကားသ်' တရားဝင်ဒါနကြေးကိုလည်း ပေးဆောင်ကြ၏။ *[၅ : ၅၅]*

ပထမအချက်မှာ ၎င်းတို့သည် နမာဇ်ကို ၎င်း၏ ပြည့်ဝသော အချက်များ၊ စည်းကမ်းချက်များနှင့်အတူ အလေးမူစွာဖြင့် ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ဒုတိယအချက်မှာ မိမိတို့၏ ပစ္စည်းဥစ္စာများအတွင်းထဲမှ ဆင်းရဲသားအလှူဒါနကြေးကို ပေးဆောင်ကြလေသည်။ တတိယအချက်မှာ ၎င်းတို့သည် ရိုကျိုးသောသူများ ဖြစ်၍ မိမိတို့၏ ပြုကျင့်ခဲ့သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုများအပေါ် ဂုဏ်မောက်ကြွားဝါမှုကို မပြုကြပေ။

ဤအာယသ်တော်၏ ဒုတိယဝါကျ وَهُمْ رَاكِعُوْنَ ၏ အတွင်း၌ ရုကူအ်ဆိုသော အားလုံး၏ အလိုသဘောသည် များစွာ ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသော ပညာရှင်များထဲမှ အချို့သော ပညာရှင်များသည် ရုကူအ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဤနေရာသည် နမာဇ်၏ ရုကွန်တစ်ခုဖြစ်သော တရားတော်အရ ဖွင့်ဆိုယူဆထား သော ရုကူအ်ဟူ၍သာ ကောက်ယူထားကြလေသည်။ يُقِمُوْنَ الصَّلٰوةَ (ဆွလားသ် ဝတ်ပြုကြ၏) ဟူသောဝါကျ၏ နောက် وَهُمْ رَاكِعُوْنَ (ကျိုးနွံသူများအဖြစ်နှင့်) ဟူသော ဝါကျ ယူဆောင်လာခြင်း၏ အကြောင်းမှာ မွတ်စ္စလင်မ်တို့ဝတ်ပြုသော နမာဇ်ကို အခြားသောသူများ၊ ဂိုဏ်းဃဏ များ ဝတ်ပြုသော နမာဇ်တို့ဖြင့် ခွဲခြားထားစေရန် ယူဆောင်လာခြင်းဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် နမာဇ်ကိုမူ ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီတို့သည်လည်း ဖတ်ကြပေသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့ဝတ်ပြုသော နမာဇ်၌ ရုကူအ်မရှိပေ။ ရုကူအ်သည် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များ ဝတ်ပြုသည့်နမာဇ်၌ ရှိသော သီးသန့်ဝိသေသ တစ်ချက်ဖြစ်သည်။ *[မဇ္ဖဟရီး]*

သို့ရာတွင် နှောင်းပိုင်းခေတ် အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသော ပညာရှင်များက မိန့်တော်မူသည်မှာ ရုကူအ် ဆိုသော စကားလုံး၏ အလိုသဘောသည် ဤနေရာ၌ တရားတော်အရ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုသော ရုကူအ်အလို သဘောမျိုး မဟုတ်ပေ။ သို့သာမက ဤနေရာ၌ အဘိဓါန်အရ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုသော အလိုသဘောသာ ဖြစ်ပေသည်။ ဦးညွှတ်ခြင်း၊ ရိုကျိုးခြင်း၊ ကျိုးနွံစွာ ဆက်ဆံခြင်းတို့ ဖြစ်ပေသည်။ သဖ်စီရေဗဟ်ရေ မုဟ္ဖီ့သ် ကျမ်း၌ အဗူဟိုက်ယားန်သခင်သည်လည်းကောင်း၊ ကရ္ဂျားဖ်ကျမ်း၌ ဇမခ်ရှရီးသခင်သည်လည်း ကောင်း ထိုအဆိုကို ရွေးချယ်ထားပေသည်။ မဇ္ဖဟရီကျမ်းနှင့် ဗယာနွလ်ကုရ်အာန်ကျမ်း၌လည်း ထိုအဆို ကိုသာလျှင် ရွေးချယ်ထားပေသည်။ သို့ဆိုလျှင် အဓိပ္ပာယ်မှာ ဤသို့ ဖြစ်သွားပေမည်။ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့ ပြုကျင့်ခဲ့သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုများအပေါ် ဂုဏ်မောက်ကြွားဝါမှုကို မပြုဘဲ ရိုကျိုးခြင်းသည် ၎င်းတို့၏ အကျင့်စရိုက်ဖြစ်နေပေသည်။

အချို့သော ဆင့်ပြန်ချက်များ၌ ဤဝါကျသည် ဟဇရသ်အလီသခင်နှင့်ပတ်သက်၍ သီးသန့်ဖြစ်အင် တစ်ခုနှင့် စပ်လျဉ်းကာ ကျရောက်လာပေသည်။ တစ်နေ့ ဟဇရသ်အလီသခင်သည် နမာဇ်ဝတ်ပြုလျက် ရှိနေစဉ် ရုကူအ်၌ မွေ့လျော်နေသောအချိန် တောင်းရမ်းသူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် လာရောက်တောင်းခံ လေသည်။ သခင်ကြီးသည် ထိုရုကူအ်၏ အခြေအနေ၌မှာပင် မိမိ၏ လက်ချောင်းတော်အတွင်းမှ လက်စွပ်ကို ချွတ်၍ ပေးလိုက်သည်။ သူဆင်းရဲ၏ လိုအပ်ချက်၊ အရေးကြီးမှုကို ဖြည့်စွက်ပေးရာ၌ နမာဇ်ပြီးအောင် စောင့်ဆိုင်းနေခြင်းကိုပင် မနှစ်မြို့ပေ။ ဤသို့ 'ကောင်းမှုကုသိုလ်များအား အလုအယက်ပြုမှု' ကို အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် နှစ်သက်တော်မူသွားပေသည်။ ထိုဝါကျကို အကြောင်းခံ၍ ၎င်း၏ တန်ဖိုးအဆင့်အတန်း ကို ပိုမိုမြှင့်တင်ပေးလိုက်လေသည်။

ထိုဆင့်ပြန်ချက်အား ဆင့်ပြန်ခြင်း၏ ကွင်းဆက်ဆင့်ပြန်သော သူများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အာလင်မ် ပညာရှင်များနှင့် ဟဒီးစ်ပါမောက္ခတို့၏ကြား၌ အငြင်းဝင်ကြပေသည်။ သို့ရာတွင် ဤဆင့်ပြန်ချက်ကို

မှန်ကန်သည်ယူ၍ ကောက်ယူထားမည်ဆိုလျှင် ဝါကျ၏ရလဒ်မှာ 'မွတ်စ္စလင်မ်များအဖို့ လေးနက်စွာ ခင်မင်တွယ်တာရန် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှုကို ပြုရန် ထိုက်တန်သောသူများသည် နမာဇ်နှင့် 'ဇကားသ်'ကို စွဲမြဲစွာ ကျင့်ကြံသော အများမွတ်စ္စလင်မ်တို့သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအထဲ၌ ဟဇရသ်အလီသခင်သည် အထူးသဖြင့် ခင်မင်မှုထားရန် ပိုမိုထိုက်တန်ပေသည်။' ပမာဆိုရသော် အခြားသော ဟဒီးစ်တော်တစ်ရပ်၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မိန့်ဆိုထားသည်မှာ

مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ

ငါကိုယ်တော်၏ မိတ်ဆွေသည် အလီ၏ မိတ်ဆွေသာလျှင်ဖြစ်သည်။ *[အဟ်မဒ်၊ မဇ္ဇဟရီကျမ်း]*

အခြားသောဟဒီးစ်တော်တစ်ရပ်၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

اَللّٰهُمَّ وَالِ مَنْ وَّالَاهُ وَعَادِ مَنْ عَادَاهُ

အို, အသျှင်၊ အလီအား ချစ်ခင်သူအား ချစ်ခင်တော်မူပါ။ အလီအား မုန်းသူအား မုန်းတော်မူပါ။

ဟဇရသ်အလီသခင်ကို ထိုသီးသန့်မွန်မြတ်ချက်နှင့်အတူ မိန့်ဆိုတော်မူထားရခြင်း၏ ခန့်မှန်းချက်အကြောင်းမှာ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် နောင်အခါဖြစ်ပေါ်လာမည့် ပြဿနာများအား အသိပေးတော်မူခြင်း ခံခဲ့ရပေသည်။ အကြောင်းမှာ အချို့သောသူတို့သည် ဟဇရသ်အလီသခင်ကြီးအား ရန်ငြိုး၊ ရန်စွယ်ထားကြပေလိမ့်မည်။ ထိုသခင်ကြီးအား ဆန့်ကျင်ရာ၌ ပုန်ကန်မှု၏ တံစဉ်ကို ထောင်ကြပေလိမ့်မည်။ ပမာဆိုရသော် ခါရိဂျီတို့၏ ပြဿနာသည် ထိုအချက်အား ရှင်းလင်းဖော်ထုတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

တင်ပြလျက်ရှိသော အာယသ်တော်သည် မည်သည့်ဖြစ်အင်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျရောက်နေလင့်ကစား သို့ရာတွင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ စကားလုံးတော်များသည် ခြုံငုံကျယ်ပြန့်စွာဖြင့် သုံးနှုန်းထားခြင်းဖြစ်ပေသည်။ အမိန့်တော်တင်ပြချက်၏ ရှုထောင့်မှ ကြည့်ရှုမည်ဆိုလျှင် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ အထူးပြုထားခြင်းမရှိဘဲ ဆွဟာဗာကြီးများနှင့် အားလုံးသော မွတ်စ္စလင်မ်များ ပါဝင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အိမာမ်ဗာကစ်ရ်သခင်ကြီးအား اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ဟူသော အာယသ်တော်၏ အလိုသဘောသည် 'ဟဇရသ်အလီသခင်ကြီးဖြစ်ပါ၏လော' ဟူ၍ မေးမြန်းရာ '၎င်းသည်လည်း မုအ်မင်န်ထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် ဤအာယသ်တော်၏ အခြေခံထောက်ထားမှုတည်ချက်ဖြစ်သည်' ဟူ၍ ဖြေကြားတော်မူခဲ့သည်။

ထို့နောက် ဒုတိယအာယသ်တော်အတွင်း၌ ထိုသူများ အောင်မြင်ခြင်း၊ အကူအညီပေးခြင်း ခံရခြင်းနှင့် ကမ္ဘာလောကအပေါ် လွှမ်းမိုးမှုရရှိခြင်း၏ သတင်းကောင်းအား ပေးသနားတော်မူပေသည်။ အကြင်သတင်းကောင်းသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်လာ တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်များ၏ ပညတ်ချက်များအား လိုက်နာဆောက်တည်၍ အခြားသောသူတို့ဖြင့် လေးနက်စွာ ရင်းနှီးမှုမှ တားမြစ်ရှောင်ရှား

နေထိုင်ရန်နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့် အီမာန်ရှင်များကို မိတ်ဆွေများအဖြစ် ပြုရန်ဖြစ်သည်။ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ

وَمَنْ يَّتَوَلَّ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا فَاِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْغَالِبُوْنَ

အမှန်စင်စစ် မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ မုအ်မင်န်သက်ဝင် ယုံကြည်သော သူတို့ကိုလည်းကောင်း မိတ်သဟာယ အဆွေခင်ပွန်းများ ပြုလုပ်ကြပါလျှင် (ထိုသို့သောသူများသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်သားများ ဖြစ်ကြ၏။) ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်သားများသည်သာလျှင် အောင်မြင်သော သူများ ဖြစ်ကြပေသည်။ *[၅ : ၅၆]*

ထိုအာယသ်တော်အတွင်း၌ အမိန့်ရှိထားသည်မှာ ထိုအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပညတ်ချက်များအား ကျင့်ကြံဆောက်တည်သောသူများ မွတ်စ္စလင်မ်အဖွဲ့အစည်းများသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်သားများသာ ဖြစ်ကြောင်းနှင့်၊ ထို့နောက်တစ်ဖန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်သားတို့သည်သာလျှင် အဆုံး၌ လွှမ်းမိုးအောင်မြင်မှု ရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်းကို သတင်းကောင်းပေးထားပေသည်။

ထပ်မံ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖြစ်အင်များသည် အထက်ဖော်ပြပါအချက်အား ဤသို့ ထောက်ခံအတည်ပြုလေသည်မှာ 'ဆွဟာဗာကြီးများအားလုံးသည် အားလုံးသောအရာများအပေါ် လွှမ်းမိုးအောင်နိုင်မှုကို ရရှိကြောင်းနှင့် ၄င်းတို့အား လာရောက်ယှဉ်ပြိုင်သော အင်အားများသည်သာလျှင် အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာ ဖြစ်ကြောင်း' ကို မျက်စိအမြင်ရှိသောသူများအားလုံး သိရှိနားလည်ကြပေသည်။ ဟဇရသ်အဗူဘကရ်သခင်ကြီးအား ယှဉ်ပြိုင်မှုပြုရာ၌ ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှုနှင့် ပုန်ကန်မှုများ ထကြွလာပါမူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသခင်ကြီးအား အားလုံးသောသူများအပေါ်၌ လွှမ်းမိုးမှုကို ချီးမြှင့်လိုက်လေသည်။ ဟဇရသ်ဥမရ်သခင်ကြီးအား ယှဉ်ပြိုင်ရာ၌ ကမ္ဘာလောက၏ အင်အားအကြီးဆုံးသော ကိုက်စရ်နှင့် ကစ်ရာဘုရင်တို့ လာရောက်ပါမူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၄င်းတို့၏ အရိပ်အယောင်ကိုပင် ပျောက်ဖျက်ပစ်လိုက်လေသည်။ တစ်ဖန် ၄င်းတို့၏နောက် ခလီဖာ (ကိုယ်စားလှယ်) များနှင့် မွတ်စ္စလင်မ်တို့၏အတွင်း၌ '၄င်းတို့သည် အခြားသော ဘာသာဝင်များနှင့်အတူ လေးနက်စွာ ခင်မင်မှုကို မပြုခြင်း' ဟူသော ပညတ်ချက်ကို မြဲမြံစွာ ကျင့်ကြံနေသရွေ့ ကာလပတ်လုံး အမြဲတစေ အောင်မြင်မှုနှင့် ကူညီမှုကို ရရှိနေမည်ဖြစ်သည်။

ဆဋ္ဌမအာယသ်တော်အတွင်း၌ ရှုကူအ်၏အစ၌ တင်ပြထားသော အမိန့်တော်ကိုပင် ဒုတိယအကြိမ် ထပ်မံ၍ လေးနက်သော သဘောမျိုးဖြင့် တင်ပြထားလေသည်။ အလိုသဘောမှာ 'အို၊ မုအ်မင်န်သက်ဝင် ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ သာသနာကို ပြက်ရယ်ကျီစယ် ကစားဖွယ်ရာ ပြုလုပ်သော သူများအား မိတ်ဆွေခင်ပွန်းများ မပြုလုပ်ကြလေနှင့်။ ဤသည် အုပ်စုနှစ်အုပ်စုဖြစ်သည်။ ပထမ တစ်အုပ်စုမှာ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်၍ ဒုတိယတစ်အုပ်စုမှာ ကာဖိရ်နှင့် မုရှ်ရစ်က်များ ဖြစ်ပေသည်။

အိမာမ်အဘူဟိုက်ယာန်သခင်ကြီးသည် ဗဟ်ရေမုဟွီးသွ်ကျမ်း၌ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ ကာဖိရ်များ ဟူသော စကားလုံးအတွင်း၌ ကျမ်းရသူများလည်း ပါဝင်နေပေရာ တစ်ဖန် ကျမ်းရသူများကို သီးသန့်အထူး ပြုကာ မိန့်ဆိုထားခြင်း၏ ခန့်မှန်းချက်အကြောင်းမှာ ဤသို့ ဖြစ်သည်။ ကျမ်းရသူများသည် အခြားသော ကာဖိရ်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အစ္စလာမ်သာသနာနှင့် သာပိုနီးကပ်နေလင့်ကစား ၎င်းတို့ထဲမှ အလွန်နည်းပါး လှသော အတိုင်းအတာသည်သာလျှင် အစ္စလာမ်သာသနာကို လက်ခံထားကြောင်းကို အတွေ့အကြုံက ပြသလျက်ရှိနေပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့်သာလျှင် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ခေတ်နှင့် ယင်းခေတ်၏ နောက်ပိုင်း၌ရှိသော မွတ်စ္စလင်မ်များ၏ လူဦးရေကို ပြန်လည်စမ်းစစ်လေ့လာ ကြည့်ရှုမည်ဆိုလျှင် များသော အားဖြင့် ကာဖိရ်များထဲမှ မွတ်စ္စလင်မ်များ ဖြစ်လာကြ၍ ကျမ်းရသူများအတွင်းမှ မွတ်စ္စလင်မ်ဖြစ်လာ သော သူများသည် အလွန်နည်းပါးပေသည်။

ယင်းသို့ဖြစ်ရခြင်းအကြောင်းမှာ ကျမ်းရသူများသည် 'မိမိတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သာသနာ တော်နှင့် မိုးကောင်းကင်ကျ ကျမ်းအပေါ် တည်တံ့မြဲမြဲစွာ နေထိုင်ခြင်း' ဟူသော အချက်အပေါ် ဂုဏ်မောက် နေခြင်းကြောင့် အမှန်တရားကို လက်ခံခြင်းမှ ရှောင်ရှား၍နေကာ မွတ်စ္စလင်မ်တို့အား လှောင်ပြောင်သရော် မှုကိုလည်း ၎င်းတို့ကပင် များစွာ ပြုကြလေသည်။ ထိုမသမာမှုကို နှစ်ခြိုက်ခြင်း၏ ဖြစ်အင်တစ်ခုကို သတ္တမမြောက်အာယသ်တော်အတွင်း၌ ဤသို့ မိန့်ဆိုထားတော်မူပေသည်။

وَاِذَا نَادَيْتُمْ اِلَى الصَّلٰوةِ اتَّخَذُوْهَا هُزُوًا وَّلَعِبًا

ထို့ပြင် အသင်တို့သည် 'ဆွလားသ်' ဝတ်ပြုရန်အလို့ငှာ 'အဇာန်' ဟစ်ခေါ်ကြသောအခါ ထိုသူတို့သည် ယင်းဟစ်ခေါ်ခြင်းကိုပင် ပြက်ရယ်ကျီစယ်ဖွယ်ရာနှင့် ကစားဖွယ်ရာ ပြုလုပ်ကြပေသည်။ */၅ : ၅၈/*

ယင်းဖြစ်အင်အား အိဗ်နေအဘီဟာသင်မ်၏ ကျမ်းအကိုးအကားဖြင့် သဖ်စီးရေမဇ္ဇဟရီးကျမ်း၌ ဤသို့ ဆင့်ပြန်ထားသည်မှာ မဒီနာမြို့တော်၌ နစ္စရာနီတစ်ဦးရှိသည်။ ၎င်းသည် 'အဇာန်၌

اَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا رَّسُوْلُ اللّٰهِ

ဟူသော စကားလုံးကို ကြားလျှင် اَحْرَقَ اللّٰهُ الْكَاذِبَ (လိမ်လည်သောသူကို အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် မီးရှို့ဖျက်ဆီးတော်မူပါစေ) ဟူ၍ပြောဆိုလေ့ရှိပေသည်။ နောက်ဆုံး ၎င်း၏ ဤကဲ့သို့ ပြောဆို ခြင်း၏ လုပ်ရပ်သည် ၎င်း၏ မိသားစု၊ ဆွေမျိုးများတစ်ခုလုံး မီးလောင်ကာ ပြာအဖြစ် ကျရောက်သွားသော အကြောင်းခံဖြစ်သွားလေသည်။ ဖြစ်အင်မှာ ဤသို့ ဖြစ်သွားခဲ့ပေသည်။ ညဥ့်အချိန် ၎င်းသူတို့ အိပ်ပျော်လျက် ရှိနေစဉ် အခိုင်းအစေသည် လိုအပ်ချက်တစ်စုံတစ်ရာကြောင့် မီးကို ယူဆောင်ကာ အိမ်သို့ ဝင်ရောက်လာ လေသည်။ ထိုမီး၏ မီးခဲသည် လွင့်ကာ အဝတ်တစ်ခုအား မီးစွဲ၍ ၎င်းတို့အားလုံး အိပ်ပျော်နေစဉ် မီးသည် စ၍ လောင်လေတော့သည်။ အားလုံးသော သူတို့ သည် မီးလောင်ခြင်းခံရကာ ပြာဖြစ်သွားပေသည်။

ထိုအာယသ်တော်၏ နောက်ဆုံးပိုင်း၌

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْقِلُوْنَ

ယင်းကဲ့သို့ ပြုလုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းမှာ ထိုသူတို့သည် လုံးဝ အသိဉာဏ်ကင်းမဲ့သော လူတစ်စုပင်ဖြစ်သောကြောင့်သာလျှင် ဤကဲ့သို့ ရဲဝံ့စွာ ပြုကြကုန်သည်။ *[၅ : ၅၈]*

ဆိုလိုသည်မှာ မှန်ကန်သော သာသနာအား လှောင်ပြောင်သည့်အတွက်ကြောင့် ဤသူတို့သည် အသိဉာဏ်ကင်းမဲ့သောသူမှအပ အခြားမည်သို့သောသူ ဖြစ်နိုင်ပေမည်နည်း။

သဖ်စီရေမဇ္ဇဟရီးကျမ်း၌ ကာဇ္ဇီစနာအွလ်လားဟ် ပါနီပသ်သီးသခင်ကြီးသည် အမိန့်ရှိထားပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား အသိဉာဏ်ကင်းမဲ့သောသူများဟူ၍ မိန့်တော်မူထားပေသည်။ ကေန်အမှန် လောကီရေးကိစ္စများ၌ ၎င်းတို့၏ ဦးနှောက်အသိဉာဏ် အစွမ်းထက်သည်မှာ ကျော်ကြားနေပေသည်။ အထက်တင်ပြပါအချက်မှ 'လူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် တစ်မျိုးတည်းသော ကိစ္စရပ်များ၌ လိမ္မာပါးနပ်မှုရှိပြီး အခြားသော ကိစ္စရပ်မျိုးများ၌ လိုအပ်သည့်အတိုင်းအတာခန့် အသုံးပြု၍ မရနိုင်သကဲ့သို့ (သို့မဟုတ်) ၎င်း၏ အသိဉာဏ်သည် ထိုအချက်၏ဘက်သို့ မရောက်ရှိနိုင်ခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ကြောင်း' ထို့ကြောင့် ယင်းကိစ္စရပ်အတွင်း၌ အသိဉာဏ်မရှိသောသူဟူ၍ အတည်ပြုနိုင်ကြောင်းကို သိရှိရပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ထိုအကြောင်းအရာကိုပင် အခြားသော အာယသ်တော် တစ်အာယသ်အတွင်း၌ ဤသို့ အမိန့်ရှိထားပေသည်။

يَعْلَمُوْنَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْاٰخِرَةِ هُمْ غَافِلُوْنَ

၎င်းတို့သည် လောကီဘဝ၏ အပေါ်ယံ ပုံပန်းကိုသာ သိရှိကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် နောင်တမလွန်ဘဝကိုမူ ၎င်းတို့သည် လုံးဝ မသိကြသူများသာလျှင် ဖြစ်ကြကုန်သည်။ *[၃၀ : ၇]*

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

قُلْ يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ هَلْ تَنْقِمُوْنَ
مِنَّآ اِلَّآ اَنْ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَآ اُنْزِلَ اِلَيْنَا وَمَآ اُنْزِلَ مِنْ
قَبْلُ وَاَنَّ اَكْثَرَكُمْ فٰسِقُوْنَ (٥٩)

၅ : ၅၉ ။ ။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (ရှေးအတိတ်ကျမ်းဂန် ရရှိသူ ယဟူဒီနှင့် ခရစ်ယာန်တို့အား ဤသို့) ပြောဆိုပါလေ။ 'အို၊ ကျမ်းဂန်ရရှိသူအပေါင်းတို့၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့်တကွ မိမိတို့ထံ ကျရောက်

လာသော တရားတော်နှင့် ရှေးယခင်ကတည်းက ကျရောက်လာခဲ့လေသော တရားတော်များကိုပါ သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသည့် အတွက်သာလျှင် အသင်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့အပေါ်၌ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်နေကြသည် မဟုတ်ပါလော။ အမှန်စင်စစ် အသင်တို့အနက် များစွာသော သူတို့သည် စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်သောသူများပင် ဖြစ်ကြပေသည်။

قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِّنْ ذَٰلِكَ
مَثُوبَةً عِندَ اللَّهِ ۚ مَن لَّعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ
مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ ۚ أُولَٰئِكَ شَرٌّ
مَّكَانًا وَأَضَلُّ عَن سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾

၅ : ၆၀ ။ ။ အသင်သည် (ရှေးအတိတ်ကျမ်းဂန် ရရှိသူသောသူတို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ ငါသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ထံတော်၌ အကျိုးအားဖြင့် ထို့ထက် ဆိုးရွားသော အဖြစ်အပျက်ကို အသင်တို့အား ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရမည်လော။ (၎င်းအဖြစ်အပျက်မှာကား) အကြင်သူတို့၏ (အဖြစ်အပျက်) ပင်ဖြစ်ပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အား (မိမိ၏) ကရုဏာတော်မှ ကင်းဝေးစေတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းပြင် ယင်းသူတို့အပေါ်၌ အမျက်တော်လည်း ပွားတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့အနက်မှ မျောက်တိရစ္ဆာန်များနှင့် ဝက်တိရစ္ဆာန်များလည်း ဖြစ်စေတော်မူခဲ့သည်။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် ရှိုက်သွာန်ကိုလည်း ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းသူတို့သည် (လားရာ) နေရာဌာနအားဖြင့်လည်း အဆိုးရွားဆုံးသောသူများပင် ဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းပြင် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော တရားလမ်းတော်မှလည်း အလွန်ဝေးကွာလျက်ရှိသောသူများပင် ဖြစ်ကြသည်။

وَإِذَا جَاءُوكُمْ قَالُوا
آمَنَّا وَقَد دَّخَلُوا بِالْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ ۚ وَاللَّهُ
أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ﴿٦١﴾

၅ : ၆၁ ။ ။ ၎င်းပြင် ထို (မုနာဖစ်က်) တို့သည် အသင်တို့ထံ လာကြသောအခါ 'ကျွန်ုပ်တို့သည် အီမာန်ယုံကြည်ကြပါပြီ' ဟူ၍ (လိမ်လည်) ပြောဆိုကြကုန်သည်။ စင်စစ်မှာ ၎င်းတို့သည် ကုဖွ်ရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုကို ယူဆောင်၍ ဝင်ရောက်လာကြပြီး ထိုကုဖွ်ရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုကိုပင် ယူဆောင်၍ ပြန်လည်ထွက်ခွာသွားကြလေသည်။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှာမူကား ၎င်းတို့ ထိမ်ချိန်လျှို့ဝှက်ထားရှိကြသော အရာများကို အသိဆုံးပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

(အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (ရှေးအတိတ်ကျမ်းဂန်ရရှိသူ ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီတို့အား ဤသို့) ပြောဆိုပါလေ။ 'အို၊ ကျမ်းဂန်ရရှိသူ အပေါင်းတို့၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့်တကွ မိမိတို့ထံ

ကျရောက်လာသော တရားတော် (ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်) နှင့် (ကျွန်ုပ်တို့၏အလျင်) ရှေးယခင်ကတည်းက ကျရောက်လာခဲ့လေသော (အသင်တို့၏ 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းနှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်' ကျမ်း) တရားတော်များကိုပါ သက်ဝင် ယုံကြည်ကြသည့်အတွက်သာလျှင် အသင်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့အပေါ်၌ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်နေကြသည် မဟုတ်ပါလော။ အမှန်စင်စစ် အသင်တို့အနက် များစွာသော သူတို့သည် စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်သောသူများပင် ဖြစ်ကြပေသည်။ (၎င်းတို့သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို ခံဝန်ကတိပြုထားသည့် ကြားကတည်းပင် အီမာန် မယူဆောင်ကြဘဲ 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းနှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်' ကျမ်းကိုလည်း အီမာန် မယူထားကြပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထို 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းနှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်' ကျမ်းကို အီမာန်ရယူထားပါက ထိုကျမ်းနှစ်သွယ်၏အတွင်း၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အပေါ် အီမာန်ယူရန် အကြောင်း ပါရှိထားပေသည်။ ထိုတမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်အပေါ်၌သာ ဧကန်မုချ အီမာန်ရယူကြမည် ဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အား ငြင်းဆိုခြင်းသည် 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းနှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်' ကျမ်းအပေါ်၌ပါ အီမာန်မယူထားကြောင်းကို သက်သေပေးနေပေသည်။ ဤအခြေအနေသည် အသင်တို့၏ အခြေအနေဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အခြေအနေသည်မူ အသင်တို့နှင့် ပြောင်းပြန်ဖြစ်ပေသည်။ အားလုံးသော ကျမ်းစာအုပ်များအပေါ်၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် အီမာန်ကို ရယူထားပေသည်။ သို့ရှိရာ စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်ခြင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့မဟုတ်ဘဲ အသင်တို့သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။)

အသင်သည် (ရှေးအတိတ်ကျမ်းဂန် ရရှိသူသောသူတို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ (အကယ်၍ ထိုအချက်အပေါ်၌လည်း အသင်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ နည်းစနစ်ကို မကောင်းဟူ၍ မှတ်ယူထားပါမူ လာကြလေကုန်။) ငါသည် (အမှန်နှင့် အမှားကို ချင့်ချိန်မှုပြုရန်အတွက်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ထံတော်၌ အကျိုးအားဖြင့် ထို့ထက် (အသင်တို့ ဆိုးရွားသည်ဟူ၍ မှတ်ယူထားသော ကျွန်ုပ်တို့၏ လမ်းစဉ်) ဆိုးရွားသော အဖြစ်အပျက်ကို အသင်တို့အား ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရမည်လော့။ (၎င်းအဖြစ်အပျက်မှာကား) အကြင်သူတို့၏ (အဖြစ်အပျက်) ပင်ဖြစ်ပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အား (မိမိ၏) ကရုဏာတော်မှ ကင်းဝေးစေတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းပြင် ယင်းသူတို့အပေါ်၌ အမျက်တော်လည်း ပွားတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့အနက်မှ မျောက်တိရစ္ဆာန်များနှင့် ဝက်တိရစ္ဆာန်များလည်း ဖြစ်စေတော်မူခဲ့သည်။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် ရှိုက်သွာန်ကိုလည်း ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ခဲ့ကြသည်။ (ယခု မည်သည့်နည်းလမ်း ဆိုးရွားသည်ကို ကြည့်ရှုပါ။ အခြားသောအရာများကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်၍ ပြစ်ဒဏ်များ ကျရောက်လာသော နည်းလမ်းသည် ဆိုးရွားပါ၏လော။ တစ်ပါးတည်းတည်ရှိခြင်းတရား 'သောင်ဟီးဒ်' နှင့် နဗီတမန်တော်များအား ထောက်ခံအတည်ပြုခြင်း၏ နည်းလမ်းသည် ဆိုးရွားပါ၏လော့။ ဧကန်မုချ ချင့်ချိန်နှိုင်းယှဉ်ခြင်း၏ အကျိုးတရားကား ဤသို့သာလျှင် ဖြစ်သည်။) ထိုကဲ့သို့သော သူတို့သည် (၎င်းတို့၏ လမ်းစဉ်အား ယခု တင်ပြခဲ့လေသည်။ နောင်အာခေရသ်၌ လားရာ) နေရာဌာနအားဖြင့်လည်း (ပြစ်ဒဏ်သဘောမျိုးဖြင့် ရရှိမည် ဖြစ်သည်။) အဆိုးရွားဆုံးသောသူများပင် ဖြစ်ကြသည်။ (အကြောင်းမှာ ယင်းဌာနသည် 'ဂျဟန္နမ်'ပင် ဖြစ်သည်။) ၎င်းပြင် (ကမ္ဘာလောက၌) ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော တရားလမ်းတော်မှလည်း အလွန်ဝေးကွာလျက်ရှိသောသူများပင် ဖြစ်ကြသည်။

(မိန့်မြွက်ချက်၏ ညွှန်ကြားချက်သဘောတရားမှာ အသင်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ပြောင်လှောင်နေပေသည်။ ဧကန်အမှန် ပြောင်လှောင်ရန် ထိုက်တန်သော လမ်းစဉ်သည် အသင်တို့၏ လမ်းစဉ်ပင်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤဓလေ့ဆိုးများအားလုံးသည် အသင်တို့ထံ၌ ရှိနေပေသည်။ အကြောင်းမှာ ယဟူဒီတို့သည် နွားငယ်ကို ဆည်းကပ်လိုက်သည့်အတွက်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ နစ္စရာနီတို့သည် ဟဇရတ်မစီးဟ် ﷺ ကို ခဝပ်ကိုးကွယ်ရာ အသျှင်အဖြစ် သတ်မှတ်လိုက်သည့်အတွက်ကြောင့်လည်းကောင်း ဖြစ်ပေသည်။ တစ်ဖန် မိမိတို့၏ အာလင်မ်များနှင့် သူတော်စင်များကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် စိုးစံပိုင်ဆိုင်တော်မူသော ရွေးချယ်ပိုင်ဆိုင်ခြင်း၏ ဂုဏ်တော်များအား ရှိသည်ဟူ၍ အပ်နှင်း ယုံကြည်ထားကြပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယဟူဒီတို့သည် စနေနေ့ ငါးဖမ်းခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသော အမိန့်တော်ကို ချိုးဖောက်သည့်အတွက်ကြောင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ 'အဇားဗ်' အပြစ်ဒဏ်ကျရောက်လာကာ မျောက်တိရစ္ဆာန်များအဖြစ် ပြုခြင်းခံခဲ့ရပေသည်။ နစ္စရာနီတို့၏ လျှောက်ထားပန်ကြားမှုအပေါ် မိုးကောင်းကင်မှ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်များ ကျရောက်လာခဲ့သည်။ ၎င်းတို့သည် ကျေးဇူးတရားတော်ကို မသိရှိသည့်အတွက်ကြောင့် မျောက်တိရစ္ဆာန်များနှင့် ဝက်တိရစ္ဆာန်များအဖြစ် ပြုခြင်းခံခဲ့ရပေသည်။ ရှေ့၌ ၎င်းတို့၏ သီးသန့်အဖွဲ့အစည်း တစ်ရပ်၏ အကြောင်းကို တင်ပြထားသည်။ အကြင်သူတို့သည် မုနာဖစ်က် (မွတ်စ္စလင်မ်အယောင်ဆောင်သော သူများ) ဖြစ်ပေသည်။ မွတ်စ္စလင်မ်တို့၏ ရှေ့မှောက်၌မူ အစ္စလာမ်ဘာသာအား ထုတ်ဖော်ပြောကြား၍ အတွင်းပိုင်းဆိုင်ရာ၌ ယဟူဒီများသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။)

၎င်းပြင် ထို (မုနာဖစ်က် မွတ်စ္စလင်မ်အသွင်ဆောင်သောသူ) တို့သည် အသင်တို့ထံ လာကြသောအခါ 'ကျွန်ုပ်တို့သည် အီမာန်ယုံကြည်ကြပါပြီ' ဟူ၍ (လိမ်လည်) ပြောဆိုကြကုန်သည်။ စင်စစ် ၎င်းတို့သည် ကုဖွ်ရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုကို ယူဆောင်၍ (မွတ်စ္စလင်မ်များရှိရာ ထိုင်ဝိုင်းသို့) ဝင်ရောက်လာကြပြီး ထိုကုဖွ်ရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုကိုပင် ယူဆောင်၍ ပြန်လည်ထွက်ခွာသွားကြလေသည်။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှာမူကား ၎င်းတို့ (နှလုံးသားများအတွင်း၌) ထိမ်ချန်လျှို့ဝှက်ထားရှိကြသော အရာများကို အသိဆုံးပင် ဖြစ်တော်မူသည်။ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့၏အသွင်ဆောင်မှုသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါး၌ အကျိုးဝင်မည်မဟုတ်ပေ။ သွေဖည်ငြင်းဆိုမှု၏ အဆိုးရွားဆုံးသောပြစ်ဒဏ်ဖြင့် ရင်ဆိုင်ရပေမည်)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

اَكْثَرَكُمْ فَاسِقُوْنَ

အသင်တို့အနက် များစွာသောသူတို့သည် စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်သောသူများပင် ဖြစ်ကြပေသည်။

[၃ : ၁၁၀]

ဟူသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ယဟူဒီများနှင့် နစ္စရာနီများကို မြွက်ကြားရာ၌ 'အားလုံး'၏အစား 'များစွာသောသူတို့'ဟူ၍ အီမာန်မှထုတ်ကာ မိန့်တော်မူထားသည်။

အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့အတွင်း၌ အခြေအနေအရပ်ရပ်တိုင်း၌ မုအ်မင်န်အဖြစ် တည်ရှိနေသောသူများ ရှိပေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ မကြွရောက်လာသရွေ့ ကာလပတ်လုံး ၎င်းတို့သည် 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းနှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်'ကျမ်း၏ ပညတ်ချက်များကို လိုက်နာသမှုပြု၍ ထိုကျမ်းများအပေါ် အီမာန်ရယူထားကြလေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ ကြွမြန်းလာပြီး ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် ကျရောက်လာပါမှ တမန်တော်မြတ် ﷺ အပေါ်၌လည်း အီမာန်ယူ၍ ကုရ်အာန်ကျမ်းလာ ပညတ်ချက်များကိုလည်း လိုက်နာသမှုပြုလေသည်။

သာသနာတော်အား ပြန်ပြုမှုနှင့် ကြေးကြော်မှုကို ပြုရာ၌ မြွက်ကြားခြင်းခံရသောသူအား ထောက်ထားရမည့်အကြောင်း

ဤနေရာ၌ قُلۡ هَلۡ اُنَبِّئُكُمۡ

အသင်သည် ပြောကြားပါလေ။ ငါသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ထံတော်၌ အကျိုးအားဖြင့် ထို့ထက်ဆိုးရွားသော အဖြစ်အပျက်ကို အသင်တို့အား ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရမည်လော။ *[၅ : ၆၀]*

ဟူသော နေရာ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိဘက်တော်မှ ကျိန်စာနှင့် အမျက်တော်ပို့ချခြင်းခံထားရသော သူတို့၏ အခြေအနေကို ဥပမာပုံစံမျိုးအသွင်ဖြင့် မိန့်မြွက်ထားပေသည်။ အာယသ်တော်လာ ကျိန်စာပို့ခြင်း ခံရသောသူများနှင့် အမျက်တော်စူးရှခြင်းခံရသော သူတို့သည် စင်စစ်၌ ယခုလက်ရှိ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် မိန့်မြွက်တော်မူလျက် ရှိနေတော်မူသော ယဟူဒီများနှင့် နစ္စရာနီများသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ 'အသင်တို့သည် ဤကဲ့သို့သော လူတန်းစားများဖြစ်ကြောင်း'စွဲချက်တင်ရန် နေရာသာ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် တင်ပြနည်း၊ တင်ပြဟန်ကို လွှဲပြောင်း၍ ဥပမာပုံစံမျိုးဖြင့် တင်ပြမိန့်မြွက်ထားပေသည်။ အကြင်ကဲ့သို့ တင်ပြရာ၌ နဗီတမန်တော်များအား 'ဒအ်ဝသ်'ပေးပုံပေးနည်း၏ သီးသန့်နည်းလမ်းတစ်ရပ်အား ပြသထားပေသည်။ 'ဒအ်ဝသ်'ပေးခြင်း ခံရသူ၊ အမျက်ဒေါသမီး မတောက်လောင်အောင်' နည်းပုံစံမျိုးဖြင့် ဖိတ်ခေါ်ခြင်း၏ နည်းလမ်းကို ရွေးချယ်ရန် ပြဆိုထားတော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆

وَتَرٰى كَثِيۡرًا مِّنۡهُمۡ يُسَارِعُوۡنَ
فِى الۡاِثۡمِ وَالۡعُدۡوَانِ وَاَكۡلِهِمُ السُّحۡتَ لَبِئۡسَ مَا كَانُوۡا يَعۡمَلُوۡنَ ﴿٦٢﴾

၅ : ၆၂ ။ ။ ထို့ပြင် အသင်သည် ထို (ယဟူဒီ) တို့အနက် မြောက်မြားစွာသော သူတို့ကို ပြစ်မှုဒုစရိုက်ပြုခြင်း၌လည်းကောင်း၊ မတော်မတရား ကျူးကျော်စော်ကားခြင်း၌လည်းကောင်း၊ မတရားသဖြင့် ရရှိသော ပစ္စည်းကို စားသုံးခြင်း၌

လည်းကောင်း သူ့ထက်ငါသာအောင် ပြေးလွှား (သက်ဆင်း) နေကြသည်ကို တွေ့မြင်ရလိမ့်မည်။ ကေန်စင်စစ် ၎င်းတို့၏ အပြုအမူတို့သည် ယုတ်ညံ့သိမ်ဖျင်းလှပေသည်။

لَوْلَا يَنْهٰىهُمُ الرَّبّٰنِيُّوْنَ وَالْاَحْبَارُ عَنْ
قَوْلِهِمُ الْاِثْمَ وَاَكْلِهِمُ السُّحْتَ ۗ لَبِئْسَ مَا كَانُوْا يَصْنَعُوْنَ ﴿٦٣﴾

၅ : ၆၃ ။ ။ (၎င်းတို့၏) ဘုန်းကြီးရဟန်းတို့နှင့် ပညာရှင်တို့သည် ထိုသူတို့အား အပြစ်ရှိသော (မုသား) စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှလည်းကောင်း၊ မတရားသဖြင့် ရရှိသော ပစ္စည်းကို စားသုံးခြင်းမှလည်းကောင်း အဘယ်ကြောင့် မတားမြစ်ကြသနည်း။ ထိုသူတို့ ပြုမူလေ့ရှိသော အပြုအမူများသည် မုချကေန် ဆိုးရွားလှပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ထို့ပြင် အသင်သည် ထို (ယဟူဒီ) တို့အနက် မြောက်မြားစွာသော သူတို့ကို ပြစ်မှုဒုစရိုက်ပြုခြင်း (လိမ်လည်မုသားပြောဆိုခြင်း) ၌လည်းကောင်း၊ မတော်မတရား ကျူးကျော်စော်ကားခြင်း၌လည်းကောင်း၊ (ဟရာမ်) မတရားသဖြင့် ရရှိသော ပစ္စည်းကို စားသုံးခြင်း၌လည်းကောင်း သူ့ထက်ငါသာအောင် ပြေးလွှား (သက်ဆင်း) နေကြသည်ကို တွေ့မြင်ရလိမ့်မည်။ ဧကန်စင်စစ် ၎င်းတို့၏ အပြုအမူတို့သည် ယုတ်ညံ့သိမ်ဖျင်းလှပေသည်။

(ဤသည် အများသောသူတို့၏ အခြေအနေဖြစ်သည်။ ရှေ့၌ သီးသန့်သော သူတို့၏ အခြေအနေမှာ ၎င်းတို့၏) ဘုန်းကြီးရဟန်းတို့နှင့် ပညာရှင်တို့သည် ထိုသူတို့အား အပြစ်ရှိသော (မုသား) စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှလည်းကောင်း၊ မတရားသဖြင့် ရရှိသော ပစ္စည်းကို စားသုံးခြင်းမှလည်းကောင်း (ဓမ္မသတ်၏ အသိနှင့် ဖြစ်အင် အခြေစစ်အခြေအနေမှန်ကို သိနားလည်သည့် ကြားကတည်းကပင်) အဘယ်ကြောင့် မတားမြစ်ကြသနည်း။ ထိုသူတို့ ပြုမူလေ့ရှိသော အပြုအမူများသည် မုချဧကန် ဆိုးရွားလှပေသည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

ယဟူဒီတို့၏ ယိုယွင်းပျက်စီးနေသော ဓလေ့များ

လွန်လေပြီးသော အာယသ်တော်များအတွင်း၌ များစွာသော ယဟူဒီတို့၏ စာရိတ္တပိုင်းဆိုင်ရာ ပျက်စီးမှုများနှင့် မှားယွင်းပျက်စီးနေသော ကျင့်ကြံမှုများအကြောင်းကို တင်ပြထားသည်။ သို့မှသာ ကြားနာသော သူတို့သည် ထိုလုပ်ရပ်များနှင့် ထိုကိစ္စရပ်များ၏ အကြောင်းခံများမှ ရှောင်ရှားနိုင်စေရန် ဆုံးမသြဝါဒတရားကို ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

များသောအားဖြင့် ယဟူဒီတို့၏ အခြေအနေသည် အထက်ဖော်ပြပါ အခြေအနေအတိုင်း ဖြစ်ပေါ်တည်ရှိနေလင့်ကစား သို့ရာတွင် ၎င်းတို့အတွင်း၌ ကောင်းမွန်သော လူတန်းစားအချို့လည်း ရှိပေသည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ယင်းလူတန်းစားတို့ကို ချင်းချက်အဖြစ် ထားရှိရန်အတွက် كَثِيْرًا 'ကစီးရန်' (မြောက်မြားစွာသော သူတို့ကို) ဟူ၍ အသုံးပြု မိန့်ဆိုထားပေသည်။ မတရားသမှုပြုခြင်းနှင့် 'ဟရာမ်'စားခြင်း စသော နှစ်မျိုးစလုံးသည် اِثْمٌ 'အစ်မွန်း' (ပြစ်မှုဒုစရိုက်) ၏ ခြုံငုံလှစွာသော သဘောတရားအတွင်း၌ ပါဝင်နေလင့်ကစား သို့ရာတွင် ထိုနှစ်မျိုးနှစ်စားလုံးသော ပြစ်မှုဒုစရိုက်များ၏ ပျက်စီးစေမှုတို့ကြောင့် များစွာ ဆုပူသောင်းကျန်းမှုများ ဖြစ်ရှိနေခြင်းကို ရှင်းလင်းစေရန်အတွက် အထူးသဘောမျိုးဖြင့် ယင်းပြစ်ချက်နှစ်ရပ်စလုံးအား သီးခြားစွာ တင်ပြထားပေသည်။

သဖ်စီရေ ရူဟုလ်မအာနီ စသော ကျမ်းကြီးများ၌ ၄င်းသူတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လာရှိထားပေသည်။ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကို ပြုကျင့်ရန် ပြေးဆင်းကြသည်ဟူသော ခေါင်းစဉ်ကို ရွေးချယ်တော်မူ၍ မိန့်တော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမှာ 'ဤသူတို့သည် ယင်းမကောင်းသော ဓလေ့ဆိုးများအား အရိုးစွဲနေသော တရားခံများဖြစ်သည့်အလျောက် ဤမကောင်းသော၊ ဆိုးဝါးသော ဓလေ့များသည် နှလုံးအတွင်း၌ အနည်ထိုင်ကာ အလိုသဘော ဆန္ဒမထားနေလျှင်လည်း ထိုပြစ်မှုဒုစရိုက်များရှိရာဘက်သို့ လျှောက်လှမ်းရောက်ရှိသွားသည့် အတိုင်းအတာထိတိုင် ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း စိမ့်ဝင်နေကြောင်း'ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းဖော်ထုတ်ထားပေသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ ရှင်းလင်းချက်မှ 'လူသားတစ်ဦးသည် ကောင်းသော အမှုကိစ္စဖြစ်စေ၊ မကောင်းသော အမှုကိစ္စဖြစ်စေ လုပ်ဖန်များလာပါက တစ်ဖြည်းဖြည်း ယင်းအရာသည် ယဉ်းပါးအနည်ထိုင်ကာ ဓလေ့သဖွယ် ဖြစ်သွားပေသည်။ တစ်ဖန် ထိုကိစ္စရပ်ကိုပြုရာ၌ တစ်စုံတစ်ရာ ခက်ခဲမှုကိစ္စတို့သည် မကျန်ရှိတော့ပေ'ဟူသော အကြောင်းကို သိရှိရပေသည်။ ဓလေ့ဆိုးများအတွင်း နစ်မွန်းမှုအတွင်း၌ ယဟူဒီတို့သည် ထိုအထက်ဖော်ပြပါ အတိုင်းအတာထိတိုင်အောင် ရောက်ရှိနေပေသည်။ ထိုအချက်ကို ထင်ရှားစေရန်အတွက် မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

يُسَارِعُوْنَ فِى الْاِثْمِ

ပြစ်မှုဒုစရိုက်များအတွင်း၌ သူ့ထက်ငါသာအောင် ပြေးလွှားနေကြသည်။ *[၅ : ၆၂]*

ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ပင် ကောင်းမွန်သော စာရိတ္တများအတွင်း၌ နဗီတမန်တော်များနှင့် ဝလီသူတော်စင်များ၏ အခြေအနေကို ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်အတွင်း၌

يُسَارِعُوْنَ فِى الْخَيْرَاتِ

ကေန်အမှန် ထိုအားလုံးတို့သည် ကောင်းမှုကုသိုလ်များကို စောလျင်စွာ ပြုလုပ်တတ်သူများ ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။ *[၂၁ : ၉၀]*

ဟူသော စကားလုံးများဖြင့် အသုံးပြုကာ မိန့်ဆိုတော်မူထားပေသည်။

'အဒ်မားလ်' (ကျင့်ကြံပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များ) အား ပြုပြင်မှုနည်းလမ်း

ကျင့်ကြံပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များအား ပြုပြင်ရန် သာပို၍ အရေးကြီးစွာ ဂရုမူသော သူများသည် သူတော်စင်ကြီးများ ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းတို့သည် အထက်တင်ပြပါ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ မိန့်မြွက်ချက်များထဲမှ 'ကောင်းသော ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်ဖြစ်စေ၊ မကောင်းသော ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်ဖြစ်စေ အခြေခံဇစ်မြစ်၌ ၎င်းအချက်များ၏ အခြေခံရေသောက်မြစ်သည် ထိုပုန်းအောင်းအနည်ထိုင်နေသော အခြေခံအချက်များနှင့် အကျင့်ဓလေ့များပင် ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်အချက်များသည် လူသားတို့၏ ဒုတိယဗီဇသဘောတရားဟူ၍ပင် ပြောဆိုနိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် မကောင်းသော အကျင့်ဓလေ့များအား ပိတ်ပင်တားဆီးစေရန်အတွက် ၎င်းသူတော်စင်ကြီးများ၏ အရှုသည် ထိုအတွင်းပိုင်း၌ လိုက်စားပုန်းအောင်း အနည်ထိုင်နေသော ဓလေ့များကိုသာ စမ်းစစ်ကြည့်ရှုပြီး ပြုပြုမှုကို ပြုပေးကြသည်။ သို့ဆိုလျှင် ကျင့်ကြံပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များသည် အလိုအလျောက် မှန်ကန်ကောင်းမွန်လာပေလိမ့်မည်။ ဥပမာ- တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ နှလုံးအတွင်း၌ လောကီရေးရာ ဥစ္စာပစ္စည်းကို တပ်မက်မှုသည် လွှမ်းမိုးနေသည်။ ၎င်းတို့သည် ထိုလောကီရမ္မက်၏ အဆုံးရလဒ်၌ လာဘ်စားမှုနှင့် အတိုးစားမှုကိုလည်း ပြုပေသည်။ အခွင့်ကောင်းရရှိလျှင်မူ ခိုးယူ၊ လုယက်ခြင်းအဆင့်ထိတိုင် ရောက်ရှိသွားတတ်ပေသည်။ သူတော်စင် ဆရာသခင်အကြီးအကဲများသည် ထိုပြစ်မှုဒုစရိုက်များအား သီးခြားစွာ ကုသမှုကို ပြုရမည့်အစား ယင်းပြစ်မှုဒုစရိုက်များ၏ အခြေခံအုတ်မြစ်ကို လဲပြိုစေသော အရာကို အသုံးပြုလိုက်လေသည်။ ထိုအရာမှာ ကမ္ဘာလောကကြီး၏ မတည်မြဲခြင်းနှင့် အဆိပ်လူးထားသော လောကီစည်းစိမ်များကို အမြဲတစေ နှလုံးသွင်းထားရန်ပင် ဖြစ်သည်။

ဤကဲ့သို့ပင် တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ နှလုံးသားအတွင်း၌ မာန်မာနတရား၊ ဂုဏ်မောက်ကြားဝါမှု၊ သို့မဟုတ် ဒေါသသည် ၎င်းအား လွှမ်းမိုးနေခြင်း၊ အခြားသောသူများအား သေးသိမ်သက္ကာကျစေသော အရှုဖြင့် ကြည့်ရှုခြင်း၊ ဆက်ဆံခြင်း၊ မိတ်ဆွေများ အနီးအနားပတ်ဝန်းကျင်ရှိသူတို့ဖြင့် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသော အချက်များကို ဤသူတော်စင်ကြီးများသည် နောင်တမလွန် အာခေရသ်၏ သောကနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရှေ့တော်မှောက်၌ တစ်နေ့ အဖြေပေးရမည်ဖြစ်သော ကုထုံးအား အသုံးပြုထားပေသည်။ အကြင်ကုထုံးကြောင့် ဤဓလေ့စရိုက်များသည် တစ်ဖြည်းဖြည်း ပပျောက်သွားမည်ဖြစ်ပေသည်။

အချုပ်သဘောတရားမှာ ထိုကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ ညွှန်ပြချက်မှ 'လူသားတို့၏အတွင်း၌ အချို့သော အခြေခံအနည်ထိုင်၊ ရင့်ကျက်ခိုင်မာလျက်ရှိနေသော ဓလေ့များရှိပေသည်။ အကြင်ဓလေ့များသည် ဒုတိယဗီဇသဘော သဘာဝအဖြစ် တည်ရှိနေပေသည်။ ဤဓလေ့သဘော သဘာဝတရားများသည် ကောင်းသော သဘောသဘာဝတရားများဖြစ်လျှင်မူ ကောင်းသော အကျင့်အမူများကို ကိုယ်တိုင်ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပေမည်။ ဤကဲ့သို့ပင် သဘောသဘာဝတရားများသည် မကောင်းသော အခြေခံတရားများရှိမူ မကောင်းသော အကုသိုလ်၏ ဘက်သို့ အလိုအလျောက် ခေါ်ဆောင်သွားမည်ဖြစ်ပေသည်။ ပြည့်ဝသော ပြုပြင်မှုကို ပြုရန်အတွက် ထိုအခြေခံ ဗီဇ သဘော သဘာဝတရားများအား ပြုပြင်ရန် အရေးကြီးသည်' ဖြစ်ကြောင်းကို သိရှိရပေသည်။

'အဝါးမ်' (အာလင်မ်မဟုတ်သော သူများ) ၏ ကျင့်ကြံဆောင်ရွက်ချက်များ၏ တာဝန်များသည် အာလင်မ်များအပေါ်၌ ဖြစ်ခြင်း

ဒုတိယအာယသ်တော်အတွင်း၌ ယဟူဒီဘာသာဝင်များ၏ အကြီးအကဲများနှင့် အာလင်မ်များအား 'ငှင်းတို့သည် အများပြည်သူတို့ မကောင်းမှုအကုသိုလ် ဒုစရိုက်ပြုကျင့် ဆောင်ရွက်နေခြင်းကို အဘယ်ကြောင့် မတားမြစ်ထားခြင်း' နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လေးနက်စွာ သတိပေးနိူးဆော်ထားပေသည်။ ကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်သည် ဤနေရာ၌ စကားလုံးနှစ်လုံးကို အသုံးပြုထားပေသည်။ ပထမတစ်လုံးမှာ رَبَّانِيِّينَ 'ရဗ်ဗာနီယီးန်' ဖြစ်ပြီး အဓိပ္ပာယ်မှာ ဘုန်းကြီးရဟန်း၊ တရားအားထုတ်သူ၊ သူတော်စင်။ လောကီရေးရာကို မခုံမင်သူဟူ၍ ဖြစ်သည်။ မျက်မှောက်ခေတ် ဝေါဟာရ၌ ငှင်းတို့ကို 'ပီးရ်'အတွင်းလမ်းပြသူတော်စင် ဟူ၍ ခေါ်ဆိုကြပေသည်။ ဒုတိယစကားလုံးမှာ اَحْبَارُ 'အဟ်ဗားရ်'ဟူ၍ ဖြစ်၏။ ယဟူဒီဘာသာဝင် အာလင်မ်ပညာရှင်ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ကောင်းရာညွှန်ကြား၊ မကောင်းရာ တားမြစ်ခြင်းတို့၏ အဓိကတာဝန်ရှိသောသူတို့မှာ အထက်ဖော်ပြပါ လူတန်းစားနှစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်းကို သိရှိရပေသည်။ ပထမလူတန်းစားမှာ သူတော်စင်များဖြစ်၍ ဒုတိယလူတန်းစားတို့မှာ အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များဖြစ်ကြောင်းကို သိရှိရပေသည်။ အချို့သော အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသော အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များက မိန့်တော်မူသည်မှာ 'ရဗ်ဗာနီယီးန်'၏ အလိုသဘောသည် အာဏာပိုင်အစိုးရဘက်မှ တရားဝင်အတည်ပြု ခန့်အပ်ထားသော သီးသန့်အာလင်ပညာရှင် များဖြစ်ပေသည်။ ထိုပုံသဏ္ဍာန်အရ ရှုမြင်သုံးသပ်မည်ဆိုလျှင် ပြစ်မှုဒုစရိုက်များမှ တားဆီးရန် တာဝန်သည် အာဏာပိုင်အစိုးရ လူကြီးမင်းများနှင့် အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များ လူတန်းစားနှစ်ရပ်စလုံး အပေါ် တာဝန်ကျရောက်လျက် ရှိပေသည်။ အချို့အခြားသော အာယသ်တော်များအတွင်း၌ ယင်းအချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရှင်းလင်းပြဆိုထားပေသည်။

အာလင်မ်များနှင့် သူတော်စင်များအား အထူးသတိပေးနိူးဆော်ချက်

အာယသ်တော်၏ နောက်ဆုံးပိုင်း၌ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

ကေန်စင်စစ် ငှင်းတို့၏ အပြုအမူတို့သည် မုချကေန် ဆိုးရွားလှပေသည်။ [၅ : ၆၃]

သူတော်စင်အကြီးအကဲများနှင့် အာလင်မ်ပညာရှင်များသည် မိမိတို့၏ 'ဖွရ်ဇ်' တာဝန်ဖြစ်သော ကောင်းရာညွှန်၊ မကောင်းရာ မြစ်တားဟူသော အချက်ကို စွန့်လွှတ်ကာ နေထိုင်ကြသော ဤအချက်သည် ငှင်းတို့အဖို့ အလွန်လေးလံသော မကောင်းသည့် ဓလေ့ဆိုးပင် ဖြစ်သည်။ မိမိ၏ မျိုးနွယ်အုပ်စုကို ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်းဘက်သို့ သွားရောက်နေသည်ကို တွေ့မြင်ပါလျက်နှင့် ငှင်းတို့သည် တားမြစ်မှုကို မပြုကြပေ။

အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသော အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ ပထမအာယသ်တော် အတွင်း၌ 'အဝါးမ်'အများသူငှာတို့၏ မှားယွင်းသော လုပ်ရပ်အကြောင်းကို တင်ပြထားပေသည်။ အာယသ်တော်၏ အဆုံးပိုင်း၌

لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

ကေန်စင်စစ် ၎င်းတို့၏ အပြုအမူတို့သည် ယုတ်ညံ့သိမ်ဖျင်းလှပေသည်။ *[၅ : ၆၂]*

ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားပေသည်။ ဒုတိယအာယသ်တော်အတွင်း၌ သူတော်စင်အကြီးအကဲများနှင့် အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များ၏ မှားယွင်းချက်အား သတိပေးထားတော်မူပေသည်။ အာယသ်တော်၏ အဆုံးပိုင်း၌

لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

ထိုသူတို့ ပြုလေ့ရှိသော အပြုအမူများသည် မုချကေန် ဆိုးရွားလှပေသည်။ *[၅ : ၆၃]*

ယင်းသို့ မိန့်တော်မူထားရခြင်း၏ အကြောင်းမှာ အာရဗီအဘိဓါန်ကို ထောက်ရှု၍ (ဖေအ်လ်) ဟူသော စကားလုံးသည် သဘောဆန္ဒထား၍ ဖြစ်စေ၊ မထား၍ဖြစ်စေ ပြုလုပ်သော အလုပ်တိုင်းကို ပါဝင်ပေသည်။ 'အမလ်'ဟူသော စကားလုံးသည် သဘောဆန္ဒအလျောက် ပြုလုပ်သော အလုပ်သာပါဝင်ပေသည်။

صُنْعٌ (စွာန်အူးန်) နှင့် صَنْعَتٌ (စွာန်အသ်) ဟူသော စကားလုံးသည် အလိုသဘောဆန္ဒလည်း ပါဝင်ကာ အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ ဓလေ့သဘောမျိုးဖြင့်လည်း ပြုလေ့ပြုထရှိပြီး အလုပ်သဘောကို အဓိက ရည်ရွယ်ပြီး ပြုလုပ်သော လုပ်ရပ်မျိုးကို အသုံးပြုပေသည်။ ထို့ကြောင့် အများပြည်သူတို့၏ မှားယွင်းသော လုပ်ရပ်၏ အကြောင်းဆက်တရားကို 'အမလ်'ဟူသော စကားလုံးကို ရွေးချယ်မိန့်တော်မူထားပေသည်။

لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

ကေန်စင်စစ် ၎င်းတို့၏ အပြုအမူတို့သည် ယုတ်ညံ့သိမ်ဖျင်းလှပေသည်။ *[၅ : ၆၂]*

သီးသန့်သူတော်စင်များနှင့် အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များ၏ မှားယွင်းသော ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်၏ အဆုံးရလဒ်အား 'စွာန်အူးန်'ဟူသော စကားလုံးကို ရွေးချယ်ထားပေသည်။

لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

ထိုသူတို့ပြုလေ့ရှိသော အပြုအမူများသည် မုချကေန် ဆိုးရွားလှပေသည်။ *[၅ : ၆၃]*

ထိုအာယသ်တော်အတွင်း၌ ၎င်းတို့၏ အာလင်မ်များနှင့် သူတော်စင်များ၏ ဤမှားယွင်းသော ယူဆချက်ကို ရည်ညွှန်းဖော်ထုတ်ထားရန် တူပေသည်။ 'အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် ၎င်းတို့အား တားမြစ်ပါမူ ကျွန်ုပ်တို့၏ ပြောစကားကို ၎င်းတို့သည် နားထောင်ကြမည်ဖြစ်ကာ နောက်သို့ တွန့်ဆုတ်သွားမည် ဖြစ်သည်။ သို့တစေပြားလည်း အများသူငှာတို့ဖြင့် ပေးကမ်းစွန့်ကြဲမှု၏ အလိုလောဘ ရမ္မက်အတွင်း၌သော်လည်းကောင်း၊

သို့မဟုတ် အမြင်စောင်းသွားမည်ကို ကြောက်ရွံ့၍သော်လည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့၏ နှလုံးသားများအတွင်း၌ အမှန်တရားအား ကူညီရန် တစ်စုံတစ်ရာ တိုက်တွန်းချက်သည် မပေါ်ပေါက်လာပေ။ ဤသူတို့သည် ထိုမကောင်း ဒုစရိုက်ကို ကျူးလွန်သော သူများထက်ပင် သာပို၍ ဆိုးရွားလှပေသည်။

တင်ပြပါရှင်းလင်းချက်၏ ရလဒ်မှာ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များအတွင်း၌ နစ်မွန်းလျက်ရှိနေသော မျိုးနွယ်အုပ်စုများအား ၎င်းတို့၏ သူတော်စင်များနှင့် အာလင်မ်ပညာရှင်များသည် 'အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ တားဆီးပါမူ ၎င်းတို့သည် ဟန့်တားသွားမည် ဖြစ်နိုင်သည်'ဟူသော အချက်ကို ခန့်မှန်း၍ ရရှိနိုင်သော အခြေအနေမျိုး၌ အကယ်၍ ဤသူတို့သည် လောဘရမ္မက် သို့မဟုတ် ကြောက်ရွံ့မှုတစ်စုံတစ်ရာကြောင့် ထိုပြစ်မှုများနှင့် 'ဂိုနာဟ်'များကို မတားမြစ်ပါမူ ၎င်းတို့၏ ပြစ်မှုသည် အမှန်စင်စစ် ကျူးလွန်လျက်ရှိသော သူတို့၏ ပြစ်မှုဒုစရိုက်ထက်ပင် သာပိုဆိုးရွားလှပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဟဇရတ်အဗ်ဒွလ်လားဟ် ဗင်န် အဗ္ဗားစ် ؓ သခင်ကြီးသည် 'သူတော်စင်အကြီးအကဲများနှင့် အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များအတွက် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တစ်အုပ်လုံးအတွင်း၌ ဤအာယသ်တော်ထက် သာပို၍ ပြင်းထန်စွာ သတိပေးထားသော အချက်သည် မတည်ရှိပေ'ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားပေသည်။ သဖ်စီးရ်ပညာ၏ အီမာမ်တစ်ပါးဖြစ်သော သွဟ်ဟားက်သခင်ကြီးသည် 'ကျွန်ုပ်ထံ၌ သူတော်စင်များနှင့် အာလင်မ်ပညာရှင်များအတွက် ဤအာယသ်တော်သည် သာပို၍ အကြောက်ရွံ့ရဆုံး ဖြစ်ပေသည်'ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားပေသည်။ *[အိဗ်နေ့ဂျရီးရ်၊ အိဗ်နေ့ကစီးရ်]*

အကြောင်းမှာ ဤအာယသ်တော်၏ ရှုထောင့်ဖြင့် ထိုသို့ မတားဆီး၊ မပိတ်ပင်သောသူတို့၏ ပြစ်မှုများသည် ခိုးသူ၊ လုယက်သူများနှင့် အမျိုးမျိုးသော ဒုစရိုက်မှုကို ကျူးလွန်သောသူများ၏ ပြစ်မှုထက်ပင် သာပို၍ ပြင်းထန်လှပေသည်။ အသျှင်မြတ်ထံတော်ပါးမှ ခိုလှုံခွင့်တောင်းခံပါ၏။) သို့ရာတွင် မှတ်သားထားရန် အချက်မှာ ဤပြင်းထန်မှုနှင့် ခြိမ်းခြောက်မှုသည် သူတော်စင်များနှင့် ပညာရှင်များအနေဖြင့် မိမိတို့ ပြောဆိုတားမြစ်မည့် စကားများကို အများပြည်သူတို့အနေဖြင့် နားထောင်ယုံကြည်လက်ခံနိုင်သော ပုံစံမျိုး၌သာ ဖြစ်ပေသည်။ အကြောင်းခံများနှင့် အတွေ့အကြုံများအရ 'နာခံမည့်သူမရှိနိုင်ဘဲ' သို့သာမက ပြောပြဆုံးမခြင်း၏ အစား၌ ၎င်းတို့ကို ဒုက္ခပြန်လည်ပေးရန်' အတွေးအခေါ်များ လွှမ်းမိုးမှုရှိနိုင်သော ပုံစံမျိုးများ၌ '၎င်းတို့၏ တာဝန်ကျေပွန်သွားသည်'ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သည်။ သို့တစေကြားလည်း 'နာခံသည်ဖြစ်စေ၊ မနာခံသည်ဖြစ်စေ၊ မိမိတို့သည် မိမိတို့၏ 'ဖွရ်ဇ်'တာဝန်ကို ကျေပွန်ရန်နှင့် ထိုတာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ရာ၌ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ စောင်းချိတ်ကဲ့ရဲ့မှုနှင့် ဒုက္ခပေးခြင်းတို့ကို သောကမထားရန်'တည်းဟူသော ပုံစံမျိုးဖြင့် နေထိုင်ရပေမည်။ ပမာတင်ပြရမည်ဆိုသော် ဤအာယသ်တော်များ၏အလျှင်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် လက်ခံတော်မူထားသော 'ဂျိဟားဒ်'စစ်ဆင်နွဲသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဂုဏ်အရည်အချင်းများ၌ တင်ပြခဲ့သည်။

وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ

၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် မည်သည့်ပြစ်တင်ကဲ့ရဲသော သူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ပြစ်တင်ကဲ့ရဲ့ ပုတ်ခတ်ခြင်းကိုမျှလည်း စိုးရိမ်ကြမည် မဟုတ်ပေ။ *[၅ : ၅၄]*

အချုပ်သဘောတရားမှ နာခံလက်ခံရန် အခြေအနေများ ရှိနေသော နေရာများ၌ သူတော်စင်များအကြီးအကဲများနှင့် အာလင်မ်ပညာရှင်များသာမက မွတ်စ္စလင်မ်တိုင်းအပေါ် ပြစ်မှုဒုစရိုက် ကျူးလွန်နေသည်ကို သိရှိမှု လက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် နှုတ်လျှာဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် အနိမ့်ဆုံးအဆင့်အနေဖြင့် မိမိ၏ နှလုံးသားအတွင်း၌ ရွံရှာမှုနှင့် လွှဲဖယ်မှုတို့ဖြင့် ပြစ်မှုဒုစရိုက်တို့ကို တားဆီးပိတ်ပင်ရန် တတ်စွမ်းနိုင်သမျှ ကြိုးပမ်းခြင်းသည် 'ဖွရ်ဇ်' တာဝန်ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းတို့၏ စကားကို နာခံမှုမရှိဘဲ ၎င်းတို့နှင့် ဆန့်ကျင်စွာ ရန်ဖြင့် တုံ့ပြန်မှုကို ပြုရန် လွှမ်းမိုးလာသော အချိန်အခါမျိုး၌ တားမြစ်ပိတ်ပင်ရန်သည် 'ဖွရ်ဇ်' တာဝန်မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် ပိတ်ပင်တားဆီးလျက်ရှိနေခြင်းသည် အခြေအနေတိုင်း၌ အမွန်မြတ်ဆုံး ဖြစ်သည်။ ကောင်းရာညွှန်၊ မကောင်းရာ မြစ်တားခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော ဤအကျယ်ချဲ့အချက်များသည် မှန်ကန်သော ဟဒီးစ်တော်များအတွင်းမှ ရွေးချယ်ကောက်နှုတ် တင်ပြထားခြင်းများဖြစ်ပေသည်။ ကိုယ်တိုင်လည်း ကောင်းမှုကုသိုလ်များကို ကျင့်ကြံ၍ မကောင်းမှုဒုစရိုက်များမှ ရှောင်ရှားကာ အခြားသော ကုသိုလ်ပြုရန် လမ်းညွှန်ပြီး ဒုစရိုက်များမှ ရှောင်ရှားစေရန် 'ဖွရ်ဖ်' တာဝန်ကို အများမွတ်စ္စလင်မ်နှင့် အထူးသဖြင့် သူတော်စင်အကြီးအကဲများနှင့် အာလင်မ်များအပေါ် အစ္စလာမ်သာသနာက ချမှတ်ကာ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးတရား ပေါ်ပေါက်ခြင်းဟူသော တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သည့် ဥပဒေအား ပြဆိုထားပေသည်။ အကြောင်းမှာ ထိုအချက်အပေါ် ကျင့်ကြံမှုပြုမည်ဆိုလျှင် မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်ရပ်လုံးသည် အလွန်လွယ်ကူစွာနှင့်အတူ မကောင်းမှုအကုသိုလ် ဒုစရိုက်များမှ သန့်ရှင်းစွာ နေထိုင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘွဒ်မွဒ် (နောက်လိုက်ထု) အား ပြုပြင်ခြင်း၏ နည်းလမ်း

အစ္စလာမ်သာသနာ၏ ကနဦးခေတ်နှင့် ယင်းခေတ်ဦးနှင့် တွဲကပ်လျက်ရှိသော ခေတ်ကာလများ၌ ထိုအထက်တင်ပြပါ ကျင့်ကြံချက်အပေါ် ပြုမူနေသရွေ့ ကာလပတ်လုံး မွတ်စ္စလင်မ်မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်ရပ်လုံးသည် အီလ်မ် (အသိပညာ) 'အမလ်'(ကျင့်ကြံဆောက်တည်မှု)၊ စာရိတ္တပြုမှု ဆောင်ရွက်ချက်များကို ထောက်ရှု၍ ကမ္ဘာလောကတစ်ခွင်လုံး၌ မြင့်မား၊ ရွေးချယ်ခြင်းခံရသော အဆင့်မျိုးဖြင့် တည်ရှိ၍ နေပေသည်။ မွတ်စ္စလင်မ်တို့သည် ထိုတာဝန်ကို ဂရုမမူ၍ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များအား ပိတ်ပင်တားဆီးခြင်းကို အာဏာပိုင် အစိုးရနှင့် ရဲမက်စစ်သည်တို့၏ အပေါ်၌သာ တာဝန်ရှိသည်ဟူ၍ မှတ်ယူကာ သီးခြားစွာ လွှဲဖယ်စွာ နေထိုင်လိုက်ခြင်း၏ အကြောင်းတရားဆက်ကို ယနေ့ နေရာတိုင်း၌ မြင်တွေ့နေရပေသည်။ မိဘနှစ်ပါးနှင့် မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်စုလုံးသည် သာသနာတော်၏ ပညတ်ချက်များကို အလွန်လေးစားလိုက်နာ၍ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့၏ သားသမီးများနှင့် ဆက်သွယ်ပတ်သက်လျက် ရှိနေသော သူတို့၏ ကျင့်ကြံပြုမူချက်များသည် ၎င်းတို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေပေသည်။ ၎င်းတု့၏ တွေးခေါ်မှုနှင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှုသည် တစ်ခြားဖြစ်၍ ကျင့်ကြံပြုမူမှုများသည်လည်း တလွဲဖြစ်နေပေသည်။ ထို့ကြောင့် သာသနာဝင်များအား စုပေါင်းပြုပြင်မှု ပြုရန်အတွက် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် ဟဒီးစ်တော်များအတွင်း၌ ကောင်းရာညွှန်ကြားခြင်းနှင့် မကောင်း

ရာ တားမြစ်ခြင်းတို့အား သီးသန့်ပုံစံမျိုးဖြင့် ဖိအားပေးထားသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ယင်းအလုပ်ကို တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ 'အွမ္မသ်' (နောက်လိုက်ထု) ၏ အထူးဝိသေသ ချီးမြှင့်ခြင်းခံထားရသော အချက်များအတွင်းမှ မှတ်ယူထားပေသည်။ ထိုအချက်နှင့် ဆန့်ကျင်စွာ ပြုလုပ်ခြင်းကို လေးနက်သော ပြစ်မှုဒုစရိုက်နှင့် မုချ ပြစ်ဒဏ်ခံရမည့်ဆရာဟူ၍ သတ်မှတ်ထားပေသည်။ ဟဒီးစ်တော်အတွင်း၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် 'မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်ရပ်အတွင်း၌ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကို ပြုမူဆောင်ရွက်လာကြလေရာ ယင်းမျိုးနွယ်ဝင်အတွင်း၌ နေထိုင်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် တားမြစ်ပိတ်ပင်မှုကို မပြုသည်ဆိုလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းသူတို့အားလုံးအား 'အဇားဗ်' ပြစ်ဒဏ်ခတ်ရန် နီးကပ်လာလေပြီ' ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားပေသည်။ *[ဗဲဟ်ရေမုဟွီးသ်]*

ပြစ်မှုဒုစရိုက်များပြုနေခြင်းအပေါ် မြင်တွေ့ပါလျက်နှင့် ရှုံ့ရှာမုန်းတီးမှုကို ထုတ်ဖော်ခြင်းမပြုသည့်အပေါ် ခြိမ်းခြောက်မှု

ဟဇရသ်မာလစ်က် ဗင်န် ဒီနားရ်သခင်ကြီးက မိန့်တော်မူခဲ့ပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ကောင်းကင်တမန်တော်များအား မည်သည့်ရပ်ရွာတစ်ခုအပေါ် ဖျက်ဆီးတော်မူရန် အမိန့်ပေးတော်မူလိုက်သည်။ ထိုကျေးရွာ၌ အသျှင်မြတ်၏ တရားအားထုတ်သော ကျေးကျွန်တစ်ဦးလည်း နေထိုင်လျက်ရှိသည်ဟူ၍ လျှောက်ထားကြသည်။ ၎င်းအားလည်း အပြစ်ဒဏ်မြည်းစမ်းစေကုန်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ငါအသျှင်မြတ်၏ ပုန်ကန်မှုများနှင့် ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကို မြင်တွေ့နေပါလျက်နှင့် ၎င်းသည် ဒေါသမထွက်ပေ။ ၎င်း၏ မျက်နှာသည် ဒေါသကြောင့် မည်သည့်အခါမျှ ပြောင်းလဲသွားခြင်းမရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေသည်' ဟူ၍ ပြန်လည် မိန့်ကြားတော်မူပေသည်။

ဟဇရသ်ယူရှအ် ဗင်န် နူးရ် عليه السلام အပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် 'ဝဟီ'(ဗျာဒိတ်တော်) ထုတ်ပြန်တော်မူခဲ့သည်။ အသင်၏ မျိုးနွယ်အုပ်စုအတွင်း၌ ရှိသော လူပေါင်း (၁) သိန်းသည် 'အဇားဗ်' အပြစ်ဒဏ်ကြောင့် ဖျက်ဆီးခြင်းခံခဲ့ရသည်။ အကြင်သူများ၏ အတွင်း၌ (၄) သောင်းသည် ကောင်းသောသူများဖြစ်၍ (၆) သောင်းသည် မကောင်းသောသူများ ဖြစ်ပေသည်။ ဟဇရသ်ယူရှအ် عليه السلام က 'အို, အသျှင်၊ မကောင်းသောသူများ ဖျက်ဆီးခြင်းခံရခြင်းသည် ရှင်းလင်းထင်ရှားလှပေသည်။ သို့ရာတွင် ကောင်းသောသူများ အဘယ်ကြောင့် ဖျက်ဆီးခြင်းခံရပါသနည်း' ဟူ၍ လျှောက်ထားတော်မူရာ 'ဤကောင်းသောသူများသည်လည်း မကောင်းသောသူများဖြင့် လွန်စွာ ခင်မင်နှီးနှောစွာ နေထိုင်စားသောက်ကာ စိတ်ဖျော်ဖြေရာအသွင်ဖြင့် ရယ်မောပျော်ရွှင်စွာဖြင့် နေထိုင်ကြပေသည်။ ငါအသျှင်မြတ်အား ဖီဆန်မှုများနှင့် ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကို ကြည့်ရှုကာ မည်သည့်အခါမျှ ၎င်းတို့၏ မျက်နှာများအပေါ်ဝယ် မနှစ်မြို့ခြင်း၏ လက္ခဏာသည် ထင်ဟပ်၍ မနေခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်' ဟူ၍ ပြန်လည် မိန့်ကြားတော်မူလိုက်ပေသည်။ *[ဗဲဟ်ရေမုဟွီးသ်]*

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ ۚ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا
قَالُوا ۘ بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ ۚ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا
مِّنْهُم مَّا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا ۚ وَأَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ
الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۚ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا
لِّلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ ۚ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا ۚ وَاللَّهُ لَا
يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٤﴾

၅ : ၆၄ ။ ။ ၎င်းပြင် ယဟူဒီတို့က အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လက်သည် ဆုပ်ထားပြီး ဖြစ်သည်’ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းတို့၏ လက်များသည်သာလျှင် ဆုပ်ထားပြီးဖြစ်ကြသည်။ စင်စစ် ထိုသူတို့သည် မိမိတို့၏ ပြောဆိုမှုကြောင့် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏) ကရုဏာတော်မှ ကင်းဝေးခဲ့ကြရလေပြီ။ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လက်တော်များသည်) အလျှဉ်း (ဆုပ်ထားပြီး) မဟုတ်ပေ။ စင်စစ်မှာ ထိုအသျှင်မြတ်၏ လက်တော်နှစ်ဖက်စလုံးပင် ဖြန့်လျက် ရှိကုန်၏။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိအလိုတော်အတိုင်း သုံးစွဲလျက် ရှိတော်မူသည်။ ၎င်းပြင် အသင်၏ အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ အသင့်ထံသို့ ကျရောက်လာသော အရာ (ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်) သည် ထိုသူတို့အနက် များစွာသောသူတို့အား ကျူးလွန်မှုနှင့် သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုကို မုချ တိုးပွားစေမည်။ ထို့ပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏စပ်ကြားဝယ် ရန်ငြိုးထားခြင်းနှင့် မုန်းတီးမှုကို ‘ကေယာမသ်’ရှင်ပြန်ထရမည့် နေ့တိုင်အောင် ဖန်တီးတော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းတို့သည် စစ်မီးကို မွေးတိုင်းမွေးတိုင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုမီးကို ငြိမ်းအေးစေတော်မူခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ယင်းသူတို့သည် ကမ္ဘာမြေပြင်ပေါ်ဝယ် ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်းကို ကြိုးစားအားထုတ်ကြကုန်သည်။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း ပြုလုပ်သောသူတို့အား (အလျှဉ်း) ချစ်ကြည်မြတ်နိုးတော်မူသည်မဟုတ်ပေ။

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا
عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٦٥﴾

၅ : ၆၅ ။ ။ ၎င်းပြင် အကယ်၍ ရှေးအတိတ်ကျမ်းဂန် ရရှိသူများသည် ကြည်ဖြူစွာ အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရားထားရှိ၍ အပြစ်ဒုစရိုက်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်ကြပါမူ မုချဧကန် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းသူတို့၏ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကို (ခွင့်လွှတ်) တော်မူ၍ ၎င်းတို့အား ချမ်းသာသုခနှင့် ပြည့်စုံသော ဥယျာဉ်များသို့လည်း ဝင်ရောက်စေတော်မူမည်။

وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا
التَّوْرَاةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ
فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ ۚ مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُقْتَصِدَةٌ ۖ وَكَثِيرٌ
مِنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾

၅ : ၆၆ ။ ။ ထို့ပြင် အကယ်၍သာ ၎င်းတို့သည် ‘သောင်ရားသ်’ ကျမ်း၊ ‘အင်န်ဂျီးလ်’ ကျမ်းများနှင့်အတူတကွ ၎င်းတို့၏ အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ၎င်းတို့ထံ (နဗီတမန်တော်မိုဟမ္မဒ်မှတစ်ဆင့်) ကျရောက်လာသော (ကုရ်အာန်) ကျမ်းတော်မြတ်ကိုပါ အတည်ပြု လိုက်နာကြပါသော် ကေန်မုချ ထိုသူတို့သည် မိမိတို့၏ အထက်မှလည်းကောင်း၊ မိမိတို့၏ ခြေဖျားအောက်မှလည်းကောင်း၊ (ခံဖွယ်ဘောဇဉ်များကို ဖောဖောသီသီ) စားသုံးကြရမည်။ ထိုသူတို့တွင် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော လမ်းကို လိုက်သော လူတစ်စုသည် (လည်း) ရှိကြပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသူတို့အနက် အများစု၏ ပြုမူချက်တို့ကား ဆိုးရွားလှပေသည်။

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ
مِنْ رَبِّكَ ۖ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ ۚ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ
مِنَ النَّاسِ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٧﴾

၅ : ၆၇ ။ ။ အို၊ ရစူလ်တမန်တော်၊ အသင်သည် မိမိ၏ အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ မိမိထံသို့ ကျရောက်လာသမျှသော တရားတော်များကို (လူခပ်သိမ်းတို့ထံသို့) ပို့ဆောင်ဟောကြားပါလေ။ အကယ်စင်စစ် အသင်သည် (ထိုကဲ့သို့ ပို့ဆောင်ဟောကြားခြင်း) မပြုခဲ့ပါလျှင် အသင်သည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ အကြောင်းကြားချက်ကို ပို့ဆောင် (ဟောကြား) သည် မမည်ချေ။ တစ်နည်း နဗီတမန်တော်ဖြစ်ခြင်း၏ တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ဆောင်ရွက်ခြင်း မမည်ပေ။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား (လူတို့၏ ဘေးရန်ခပ်သိမ်းတို့မှ) ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူမည် ဖြစ်သည်။ ကေန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကာဖိရ် ငြင်းပယ်သောသူတို့အား (အသင့်ကို လာရောက်ဖျက်ဆီးနိုင်ရန်) လမ်းပေးတော်မူမည်မဟုတ်ပေ။

အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု

လွန်လေပြီးသော အာယသ်တော်များအတွင်း၌ ယဟူဒီတို့၏ အချို့သော အခြေအနေများအကြောင်းကို တင်ပြထားသည်။ တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်များအတွင်း၌လည်း ထပ်ဆင့်၍ အချို့သော သီးသန့် အခြေအနေများကို တင်ပြထားပေသည်။ ဖြစ်အင်မှာ နဗားရှ် ဗင်န် ကိုက်စ်ဆိုသူနှင့် ကိုက်ကာအ်မျိုးနွယ် အုပ်စု၏ ယဟူဒီခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သော ဖခါးစ်ဆိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အခစားတော်၌ လွန်ကျူးသော စကားလုံးများ ကပ်စေးနှဲခြင်း အစရှိသော စကားလုံးများကို သုံးနှုန်းကာ ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။

အကြင်ကဲ့သို့ ပြောဆုခြင်းအကြောင်း ရှေ့၌ တင်ပြပြီးလေပြီ။ ထိုအချက်အပေါ် တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော် ကျရောက်လာပေသည်။ ဤကဲ့သို့ပင် ဟဇရေသ်အဗ်ဒွလ်လားဟ် ဗင်န် အဗ္ဗားစ် ﷺ သခင်ကြီး ထံမှ သွာဗ်ရာနီကျမ်း၏ ဆင့်ပြန်ချက်ဖြင့် လိုဗားဗ်ကျမ်း၌ တင်ပြထားပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ငှင်းပြင် ယဟူဒီတို့က အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လက်သည် ဆုပ်ထားပြီးဖြစ်သည် (မပြောကောင်း မဆိုအပ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် စေးနဲ့တွန့်တိုသည်ဟူ၍ ပြောဆိုကြသည်) ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်၏။ (စင်စစ်) ၎င်းတို့၏ လက်များသည်သာလျှင် ဆုပ်ထားပြီးဖြစ်ကြသည်။ (စင်စစ်၌) အမှန်တကယ ယင်းပြစ်ချက်သည် ၎င်းတို့အတွင်း၌ တည်ရှိကာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ် ပြစ်ချက်ရှာလျက် ရှိနေကြပေသည်။) စင်စစ် ထိုသူတို့သည် မိမိတို့၏ ပြောဆိုမှုကြောင့် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏) ကရုဏာတော်မှ ကင်းဝေးခဲ့ကြရလေပြီ။ (အကြင်ကဲ့သို့ ပြောကြားခြင်း၏ အကြောင်းဆက်တရားကြောင့် ကမ္ဘာလောက၌ သေးသိမ်မှု၊ အလျှဉ်းချထားခြင်း ခံရမှုနှင့် သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရမှုများသည် ခံခဲ့ရပေသည်။ နောင်တမလွန် အာခေရသ်၌ 'ဂျဟန္နမ်'၏ အပြစ်ဒဏ်ကို ခံရပေမည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါး၌ ထိုစေးနဲ့ခြင်း၏ အရိပ်အယောင်သည်ပင်လျှင် လုံးဝ ထင်ဟပ်နိုင်ခြင်းပင် အလျှဉ်းရှိနိုင်မည်မဟုတ်။ သို့သာမက အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ လက်တော်များသည်) အလျှဉ်း (ဆုပ်ထားပြီး) မဟုတ်ပေ။ (လွန်စွာ ရက်ရောစွာ ပေးကမ်း ချီးမြှင့်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ဖြစ်တော်မူပေသည်။ စင်စစ်မှာ ထိုအသျှင်မြတ်၏ လက်တော်နှစ်ဖက်စလုံးပင် ဖြန့်လျက် ရှိကုန်၏။ (သို့ရာတွင် အမြော်အမြင်တော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည့် အလျောက်) ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိအလိုတော်အတိုင်း သုံးစွဲလျက် ရှိတော်မူသည်။ (ယဟူဒီများ ကျပ်တည်းစွာ ရင်ဆိုင်နေရခြင်းအကြောင်းမှာ ၎င်းတို့ ပုန်ကန်ဖီဆည်မှုကြောင့် 'အဇားဗ်'အပြစ်ဒဏ်ပေးရန် ရည်ရွယ် ချက်ထားတော်မူခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ စေးနဲ့ခြင်း၏ အကြောင်းခံကြောင့် မဟုတ်ပေ။) ၎င်းပြင် (ယဟူဒီတို့၏ သွေဖည်ငြင်းဆိုမှုနှင့် ဆိုးသွမ်းမှု၏ အတိုင်းအတာသည် ဥပမာ မိမိတို့၏ ပြောကြားချက် များယွင်းကြောင်း အထောက်အထားနှင့်တကွ သိရှိသည်ဆိုလျှင်လည်း 'သောင်ဗာဟ်'အမှားဝန်ခံရန် 'သောင်ဖီးက်'စွမ်းအား ရရှိမည်မဟုတ်ဟူသော အခြေအနေထိတိုင် ရောက်ရှိနေပေသည်။ 'သောင်ဗာဟ်' အမှားဝန်ခံမှုကိုလည်း ပြုကြမည်မဟုတ်ချေ။ သို့သာမက) အသင်၏ အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ အသင့်ထံသို့ ကျရောက်လာသော အရာ (ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်) သည် ထိုသူတို့အနက် များစွာသော သူတို့အား ကျူးလွန်မှုနှင့် သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုကို မုချ တိုးပွားစေမည်။ (ထိုသူတို့သည် ယင်းအချက်အား ငြင်းဆိုခြင်း၏ ပုံစံမျိုးဖြင့် ပထမတွင်မူ အနည်းနှင့်အများမဆို သွေဖည်မှုနှင့် ကျူးလွန်မှုသည် ရှိနေပေသည်။ တစ်ဖန် ထပ်မံ တိုးပွားလာလေသည်။)

ထို့ပြင် (သွေဖည်ငြင်းဆိုမှုကြောင့် ကရုဏာတော်မှ ကင်းဝေးခြင်းခံရကာ ယင်းသို့ ကင်းဝေးခြင်းခံရ ခြင်း၏ လက္ခဏာများထဲမှ လောကီရေးရာ၌ ခံစားရမည့်လက္ခဏာတစ်ရပ်မှာ) ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏

စပ်ကြားဝယ် (သာသနာနှင့်စပ်လျဉ်း၍) ရန်ငြိုးထားခြင်းနှင့် မုန်းတီးမှုကို 'ကေယာမသ်' ရှင်ပြန်ထရမည့်နေ့ တိုင်အောင် ဖန်တီးတော်မူခဲ့လေသည်။ (၎င်းတို့အတွင်း၌ အဖွဲ့အမျိုးမျိုး ဖြစ်သွားကြကုန်၏။ အဖွဲ့တိုင်းသည် လည်း အခြားသော အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့နှင့် ရန်သူဖြစ်လျက် ရှိကြကုန်၏။ သို့ရှိရာ မိမိတို့အချင်းချင်းကြား၌ ရန်ငြိုးမှု၊ မလိုမုန်းတီးမှု ထားရှိခြင်းကြောင့်) ၎င်းတို့သည် (မွတ်စ္စလင်မ်တို့ဖြင့်) စစ်မီးကို မွေးတိုင်းမွေးတိုင်း (တိုက်ခိုက် ရန် ဆန္ဒထားတိုင်း) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုမီးကို ငြိမ်းအေးစေတော်မူခဲ့သည်။ (ငြိမ်းသတ်တော် မူခဲ့သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကြောက်ရွံ့ခဲ့ကြသည်။ သို့မဟုတ် ယှဉ်ပြိုင်ရာ၌ အရေးနိမ့်ခဲ့ကြသည်။ သို့မဟုတ် အချင်းချင်းကြား မညီညွတ်မှုကြောင့် စည်းလုံးခြင်း မရှိခဲ့ကြပေ။) ထို့ပြင် (စစ်ပွဲနှင့် တိုက်ခိုက်ခြင်းတို့မှ ပြီးဆုံးကာ ကျန်လျက်ရှိနေမှု မိမိ၏ ရန်ငြိုးမှုကို အခြားသော နည်းလမ်းများဖြင့် ထုတ်ဖော်မှုကို ပြုကြ ပေသည်။) ယင်းသူတို့သည် ကမ္ဘာမြေပြင်ပေါ်ဝယ် (ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုး) ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်းကို ကြိုးစားအားထုတ်ကြကုန်သည်။ (အစ္စလာမ်ဘာသာသို့ ကူးပြောင်းလာခါစသူများကို ဖြားယောင်းသွေး ဆောင်ခြင်း၊ အတို့အထောင်များ ပြုခြင်းနှင့် 'အဝါးမ်' (အာလင်မ်မဟုတ်သော သူများကို 'သောင်ရားသ်' ကျမ်း၏ အကြောင်းအရာ စာမူများကို ကပြောင်းကပြန် လိုတိုးပိုလျှော့ပြုကာ ကြားနာစေ၍ အစ္စလာမ် သာသနာမှ တားမြစ်မှုကို ပြုထားခြင်း အစရှိသောအချက်များ ဖြစ်ပေသည်။) အမှန်စင်စစ် (သို့ရှိရာ) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်းပြုလုပ်သော သူတို့အား (အလျဉ်း) ချစ်ကြည်မြတ်နိုး တော်မူသည်မဟုတ်ပေ။ (ရွံရှာမုန်းတီးတော်မူပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုသို့ ပျက်စီးရာပျက်စီး ကြောင်း ပြုလုပ်သည့်အတွက်ကြောင့် ၎င်းတို့ကို ကမ္ဘာလောက၌ ကောင်းစွာ ပြစ်ဒဏ်ခတ်တော်မူမည် ဖြစ်သည်။ သို့တည်းမဟုတ်က နောင်အာခေရသ်တွင်မူ ဧကန်မုချ ပြစ်ဒဏ်ခတ်တော်မူမည် ဖြစ်သည်။)

၎င်းပြင် အကယ်၍ ရှေးအတိတ်ကျမ်းဂန် ရရှိသူများ (ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီများသည် မှန်ကန်သော ကိစ္စရပ်များအား ငြင်းဆိုခဲ့ကြသည်။ ဥပမာ- တမန်တော်မြတ် ﷺ အား ရစူလ်တမန်တော်အဖြစ် ငြင်းဆို ခြင်းနှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အခြေခံဇစ်မြစ်အား ငြင်းဆိုမှု စသော အချက်များအား) သည် ကြည်ဖြူစွာ အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိ၍ (တမန်တော်မြတ် ﷺ အား အကြောင်းခံ၍ သွေဖည် ငြင်းဆိုမှုနှင့် ပြစ်မှုဒုစရိုက်များအတွင်း၌ နစ်မွန်းနေခြင်း၏ အမှုကိစ္စရပ်များအား ပြသထားပေသည်။ ထိုအချက် များအားလုံးမှ) ရှောင်ကြဉ်ကြပါမူ မုချဧကန် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းသူတို့၏ (အတိတ်ခေတ်ကာလက ပြုကျင့်ခဲ့သော) ပြစ်မှုဒုစရိုက်များ (သွေဖည်ငြင်းဆိုမှု 'ကုဖွရ်'၊ ရှရစ်ကံ (တုဖက်နိုင်းယှဉ်မှု) နှင့် ပြစ်မှုဒုစရိုက် များ ဖြစ်စေသော ပြောဆိုမှုများနှင့် အခြေအနေအရပ်ရပ်အားလုံး) ကို (ခွင့်လွှတ်) တော်မူ၍ ၎င်းတို့အား (ခွင့်လွှတ်တော်မူလိုက်ခြင်းကြောင့်) ချမ်းသာသုခနှင့် ပြည့်စုံသော (သက်သာရာရရှိမှုများဖြင့် ပြည့်စုံသော) ဥယျာဉ်များ (ဂျန္နသ်သုခဘုံ) သို့လည်း ဝင်ရောက်စေတော်မူမည်။ (ဤသည် နောင်တမလွန်ရေးရာ၌ ချီးမြှင့်ခြင်း ခံရမည့် စည်းစိမ်တော်များ ဖြစ်ပေသည်။)

ထို့ပြင် အကယ်၍ ၎င်းတို့သည် (အထက်ဖော်ပြပါကဲ့သို့ အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရားနှင့် 'သက္ကဝါ' ရှောင်ကြဉ်ခြင်းတရားကို ရွေးချယ်ထားကြမူ ယင်းအချက်များ အခြားသော ခေါင်းစဉ်တစ်သွယ်ဖြင့် ဤသို့

လည်း ကင်းပွန်းတပ်နိုင်သည်မှာ) 'သောင်ရားသ်' ကျမ်း၊ 'အင်န်ဂျီးလ်' ကျမ်းများနှင့်အတူတကွ ၎င်းတို့၏ အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ၎င်းတို့ထံ (နဗီတမန်တော်မိုဟမ္မဒ် ﷺ မှတစ်ဆင့် ယခု) ကျရောက်လာသော (ကုရ်အာန်) ကျမ်းတော်မြတ်ကိုပါ အတည်ပြုလိုက်နာကြပါသော် (ကျင့်ကြံပြုမူရန် ပြသထားသော အချက်များ အားလုံးကိုလည်း လိုက်နာကြမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအချက်များအတွင်း၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ အား ရစူလ်တမန်တော်အဖြစ် လက်ခံရန်လည်း ပါဝင်ပေသည်။ ထိုအချက်မှ ကပြောင်းကပြန် ပြုထားသော ပညတ်တော်များနှင့် ဖျက်သိမ်းပြီးဖြစ်သော ပညတ်တော်များလည်း ထွက်သွားပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုစာအုပ်တော်များအားလုံး၏ စုပေါင်းညွှန်ကြားချက်သည် ထိုပညတ်တော်များအပေါ် ကျင့်ကြံရန်ကို မပြသဘဲ တားမြစ်မှုကိုသာ တင်ပြထားပေသည်။)

ဧကန်မုချ ထိုသူတို့သည် (မိမိတို့ ကျင့်ကြံခဲ့သည့် 'အမလ်' ကြောင့်) မိမိတို့၏ အထက်မှလည်းကောင်း၊ (မိုးကောင်းကင်မှ မိုးရွာချလာခြင်း) မိမိတို့၏ ခြေဖျားအောက်မှလည်းကောင်း၊ (ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၊ ပေါက်ထွက်သီးနှံများကို ဖောဖောသီသီ) စားသုံးကြရမည်။ (ဤသည် အီမာန်၏ 'ဗရိကာသ်' တော်ကြောင့် လောကီရေးရာ၌ စံစားရမည့်အကြောင်းများကို တင်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်) သို့ရာတွင် ကုဖွ်ရ်တည်းဟူသော သွေဖည်ငြင်းဆိုမှုအပေါ် ဇွတ်အတင်းအကြပ် နေထိုင်သည့်အတွက်ကြောင့် ကျပ်တည်းကျဉ်းမြောင်းမှုအသွင်ဖြင့် အရေးယူခြင်းခံရပေသည်။ အကြင်ကဲ့သို့ ကျပ်တည်းမှုကို ခံစားလာရသော အချိန်၌ အချို့သောသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အရှိန်အဝါတော်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စေးနဲခြင်း၏အချက်ကို ဆက်နွယ်ကာ စော်ကားပြောဆိုမှုများကို ပြောဆိုကြသည်။ သို့တစေကြားလည်း ထိုယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီများအားလုံးသည် တန်းတူ မတည်ရှိကြပေ။ သို့ရှိရာ) ထိုသူ (၏ အတွင်းမှပင်) ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော လမ်းကို လိုက်သော လူတစ်စုသည် (ပမာဆိုရသော် ယဟူဒီများအတွင်း၌ အဗ်ဒွလ် လားဟ် ဗင်န် စလားမ်နှင့် ၎င်း၏ မိတ်ဆွေများ၊ နစ္စရာနီများအတွင်း၌ နဂျာရှီနှင့် ၎င်း၏ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းများ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အနည်းငယ်သာ ဖြစ်သည်လည်း) ရှိကြပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသူတို့အနက် (ကျန်ရှိသော) အများစု၏ ပြုမူချက်တို့ကား ဆိုးရွားလှပေသည်။ (အကြောင်းမှာ ကုဖွ်ရ်သွေဖည်ငြင်းဆိုမှုနှင့် ရန်ငြိုးထားခြင်းထက် သာပိုဆိုးရွားသော လုပ်ရပ်သည် မည်သည့်လုပ်ရပ်ဖြစ်ပေမည်နည်း။)

အို၊ ရစူလ်တမန်တော်၊ အသင်သည် မိမိ၏ အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ မိမိထံသို့ ကျရောက်လာသမျှသော တရားတော်များကို (လူခပ်သိမ်းတို့ထံသို့) ပို့ဆောင်ဟောကြားပါလေ။ အကယ်စင်စစ် အသင်သည် (ထိုကဲ့သို့ ပို့ဆောင်ဟောကြားခြင်း) မပြုခဲ့ပါလျှင် (ဤသို့ မှတ်ယူရပေမည်။ ပမာဆိုရသော်). အသင်သည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ အကြောင်းကြားချက်ကို ပို့ဆောင် (ဟောကြား) သည် မမည်ချေ။ တစ်နည်း နဗီတမန်တော်ဖြစ်ခြင်း၏ တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ဆောင်ရွက်ခြင်းမမည်ပေ။ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အလုံးစုံအား ပို့ချရန် 'ဖွရ်ဇ်' တာဝန်ဖြစ်ပေသည်။ အားလုံးအား မပို့ချဘဲ ထားရှိခြင်းသည်လည်း 'ဖွရ်ဇ်' တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်သည်ဟူ၍ မပြောဆိုနိုင်ပေ။ အမှန်စင်စစ် (သာသနာတော်အား ပို့ချခြင်း၏ ကဏ္ဍရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကာဖိရ်တို့အား တစ်စုံတစ်ရာမျှ ကြောက်ရွံ့မှုကို မပြုလေနှင့်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်) အလ္လာဟ်

အသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား (လူတို့၏ ဘေးရန်ခပ်သိမ်းတို့မှ ယှဉ်ပြိုင်လာကြကာ သတ်ဖြတ်တိုက်ခိုက်ခြင်းမှ) ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူမည် ဖြစ်သည်။ ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကာဖိရ်ငြင်းပယ်သောသူတို့အား (အသင့်ကို လာရောက်ဖျက်ဆီးနိုင်ရန်) လမ်းပေးတော်မူမည်မဟုတ်ပေ။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

ယဟူဒီတို့၏ ကျူးလွန်ခော်ကားမှုတစ်ရပ်၏ အဖြေ

وَقَالَتِ الْيَهُودُ

၏ အာယသ်တော်၌ ယဟူဒီတို့၏ အလွန်ရုတ်ရင်းကြမ်းတမ်းသော ပြစ်မှုဒုစရိုက်တစ်ရပ်နှင့် အဆိုးရွားဆုံးသော ပြောဆိုမှုတစ်ရပ်ကို တင်ပြထားပေသည်။ ထိုသူယုတ်မာတို့က (မပြောကောင်း၊ မဆိုအပ်ရာ) 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဆင်းရဲသွားလေပြီ' ဟူ၍ ပြောဆိုကြသည်။ *[၅ : ၆၄]*

ဖြစ်အင်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မဒီနာရွှေမြို့တော်ရှိ ယဟူဒီဥစ္စာရှင်များ သာယာဝပြောသောသူများအဖြစ် ပြုလုပ်ထားတော်မူပေသည်။ သို့ရာတွင် တမန်တော်မြတ် ﷺ မဒီနာရွှေမြို့တော်သို့ ကြွမြန်းလာ၍ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ 'ဒအ်ဝသ်' ပေး ဖိတ်ခေါ်မှုသည် ၎င်းသူတို့၏ထံ ရောက်ရှိလာမှ ထိုသူယုတ်မာများသည် မိမိတို့၏ မျက်ကန်းမျိုးချစ် အယူဝါဒများနှင့် အသိဉာဏ်အလိမ္မာ ကင်းမဲ့မှုတို့၏ ရှေးဟောင်းဓလေ့ဆိုးများဖြင့် ရရှိလျက် ရှိနေသော ငွေကြေးပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကြောင့် မှန်ကန်သော ကြွေးကြော်ချက်မှ မျက်နှာလွှဲဖယ်ကြကာ တမန်တော်မြတ် ﷺ အား ဆန့်ကျင်ပုန်ကန်မှုကို ပြုကြလေသည်။ သို့ရှိရာ ထိုလုပ်ရပ်၏အစား၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အပေါ် ကမ္ဘာလောက၌မှာပင် ကျပ်တည်းကျဉ်းမြောင်းမှုကို ပြုလုပ်တော်မူလိုက်သည်။ ဤသူတို့သည် ကျပ်တည်းကျဉ်းမြောင်းသွားကြပေသည်။ ထိုအချက်အပေါ် ယင်းသို့ မထိုက်တန်သော သူယုတ်မာများ၏ ပါးစပ်မှ ဤကဲ့သို့သော စကားလုံးများကို ပြောဆိုကြပေသည်။ (မပြောကောင်း၊ မဆိုအပ်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘဏ္ဍာတော်တိုက်၌ လျော့နည်းလာလေပြီ။ သို့မဟုတ်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် စေးနဲတွန့်တိုမှုကို ရွေးချယ်ထားလေသည်။ ထိုပြောကြားမှုများအား တုံ့ပြန်ဖြေကြားရာ၌ ဤအာယသ်တော်တွင် မိန့်တော်မူထားသည်မှာ ထိုကဲ့သို့ ပြောဆိုသော သူများ၏ လက်များသည် သာလျှင် ဆုပ်ထားပြီးဖြစ်ကြသည်။ ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်မှ ကင်းဝေးခြင်းလည်း ခံခဲ့ရလေပြီ။ အကြင်ကဲ့သို့သော ကရုဏာတော်မှ ကင်းဝေးခြင်းခံရကာ ကျိန်စာကျရောက်ခြင်း ခံရသည့် အကြောင်းတရားကြောင့် နောင်တမလွန် အာခိရသ်၌ 'အဇာဗ်' အပြစ်ဒဏ် ခံရမည်ဖြစ်၍ ကမ္ဘာလောက၌ သေးသိမ်မှု၏ အသွင်ဖြင့် တည်ရှိနေပေလိမ့်မည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ 'ကွဒ်ရသ်' ၏ လက်တော်သည်မူ အမြဲတစေ ဖွင့်ဟထားတော်မူလျက် ရှိသေည်။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရက်ရောပေးသနားတော်မူခြင်းသည် အမြဲတစေ ဖြစ်သကဲ့သို့ နောက်နောင်ကိုလည်း အမြဲတစေ ချီးမြှင့်ပေးကမ်းလျက် ရှိနေမည်

သာဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ကုံလုံကြွယ်ဝတော်မူသော အသျှင်နှင့် အလွန်တရာ ရက်ရောပေးကမ်းတော်မူသော အသျှင်မြတ်ဖြစ်သကဲ့သို့ ဆင်ခြင်တုံတရား အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်ဖြစ်သည်။ အမြော်အမြင်တော်၏ လိုလားချက်နှင့်အညီ ပေးကမ်းတော်မူပေသည်။ သင့်တော်သည် ဟူ၍ မှတ်ယူထားသူအား ရက်ရောစွာ ပေးကမ်းချီးမြှင့်သကဲ့သို့ အချို့ကျပ်တည်းကျဉ်းမြောင်းစွာထားရန် မှတ်ယူထားသူအား ထိုမှတ်ယူထားချက်နှင့်အညီ ကျဉ်းမြောင်းကျပ်တည်းစွာဖြင့် ထားရှိတော်မူပေသည်။

တစ်ဖန် မိန့်တော်မူသည်မှာ ထိုသူတို့သည် ဆိုးသွမ်းမသမာသောသူများ ဖြစ်ပေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ အပေါ်သို့ ကျရောက်လာတော်မူသော ရှင်းလင်းပြတ်သားလှစွာသော ကုရ်အာန်မြတ်၏ အာယသ်တော်များမှ အကျိုးရယူခံစားရမည့်အစား ၎င်းတို့၏ ငြင်းဆိုမှုသည် သာပိုများပြားသွားပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မွတ်စ္စလင်မ်များအား ၎င်းတို့၏ ဆိုးသွမ်းနှောင့်ယှက်မှုများမှ ကယ်တင်စေတော်မူရန်အတွက် ၎င်းတို့၏ အုပ်စုဂိုဏ်းဂဏများ ကွဲပြားနေခြင်းကြောင့် ၎င်းတို့သည် မွတ်စ္စလင်မ်တို့ဖြင့် ဆန့်ကျင်စွာ ပေါ်လွင်စွာ စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုင်ခိုက်ရန် သတ္တိစွမ်းအင်မရှိသကဲ့သို့ ၎င်းတို့၏ မည်သည့်မသမာသော အချက်တစ်ချက်ကိုပင် အောင်မြင်စွာ အသုံးမချနိုင်ပေ။

كُلَّمَآ اَوْقَدُوْا نَارًا لِّلْحَرْبِ اَطْفَاَهَا اللّٰهُ

၎င်းတို့သည် စစ်မီးကို မွေးတိုင်း၊ မွေးတိုင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုမီးကို ငြိမ်းအေးစေတော်မူခဲ့သည်။ [၅ : ၆၄]

ဟူသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ ပေါ်လွင်စွာ တိုက်ခိုက်ခြင်း၏ စစ်ပွဲမအောင်မြင်ခြင်းနှင့်

يَسْعَوْنَ فِى الْاَرْضِ فَسَادًا

ထို့ပြင် ယင်းသူတို့သည် ကမ္ဘာမြေပြင်ပေါ်ဝယ် ပျက်စီးကြောင်းကို ကြိုးစားကြကုန်သည်။ [၅ : ၆၄]

فَسَادًا ၌ တိုးတီးစွာ ကြံစည်မှုကို ပြထားသော မသမာသော အကြံအစည်များ မအောင်မြင်ကြောင်းကို တင်ပြထားပေသည်။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပညတ်ချက်တော်များအား ပြည့်ဝစွာ ဆောက်တည်ခြင်းသည် ကမ္ဘာလောက၌ ‘ဗရ်ကသ်’ မင်္ဂလာတရား ရရှိရန် အကြောင်းခံဖြစ်ခြင်း

အာယသ်တော် (၆၄) ၌ ယဟူဒီများအား လမ်းညွှန်ပြသထားသည်မှာ ‘သောင်ရားသ်’ ကျမ်း၊ ‘အင်န်ဂျီးလ်’ ကျမ်း၏ ညွှန်ကြားချက်များနှင့် နဗီတမန်တော်များ၏ မိန့်ကြားချက်တို့အား ၎င်းတို့သည် တစ်စုံတစ်ရာ အကျိုးကျေးဇူးကို မရယူကြပေ။ လောကီရမ္မက်၌ နစ်မွန်းကြကာ အားလုံးကို မေ့ပစ်လိုက်ကြသည်။ အကြင်ကဲ့သို့ မေ့ပစ်လိုက်ခြင်း၏ အကြောင်းတရား ရလဒ်၌ ကမ္ဘာလောက၌လည်း ကျပ်တည်း

ခြင်း၏ သားကောင်များ ဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ ယခုအချိန်၌လည်း ဤသူတို့သည် အီမာန်ကို ရယူကြ၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ခြင်း၏ နည်းလမ်းကို ရွေးချယ်ထားကြပါမူ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ အတိတ်ခေတ်ကာလ၌ ပြုကျင့်ခဲ့သော ဒုစရိုက် 'ဂိုနာဟ်' ချမ်းသာပလပ်ခြင်း ပေးတော်မူမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့အား စည်းစိမ်တော်များနှင့် ပြည့်နှက်နေသော 'ဂျန္နသ်' ဥယျာဉ်ဘုံနန်းများကိုလည်း ချီးမြှင့်တော်မူမည်ဖြစ်သည်။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပညတ်တော်များအား ပြည့်ဝစွာ လိုက်နာခြင်းသည် မည်ကဲ့သို့သော ပုံစံဖြစ်သနည်း။

وَلَوْ اَنَّهُمْ اَقَامُوا التَّوْرٰةَ

ထို့ပြင် အကယ်၍သာ ၎င်းတို့သည် 'သောင်ရားသ်'၊ 'အင်န်ဂျီးလ်' ကျမ်းများနှင့်တကွ) ဟူသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ ထိုအီမာန်နှင့် 'သက္ကဝါ' ရှောင်ကြဉ်ခြင်းတရားထားရန် အကျယ်ချဲ့အကြောင်းကို အနည်းငယ် တင်ပြထားသည်။ အကြင်အချက်နှစ်ချက်အပေါ် လိုက်နာခြင်းဖြင့် လောကီရေးရာ၌ မင်္ဂလာတော်အဖြာဖြာနှင့် သက်တောင့်သက်သာစွာ နေထိုင်ရမည့်အကြောင်းကို လွန်ခဲ့သော အာယသ်တော်အတွင်း၌ ကတိပြုထားတော်မူခဲ့သည်။ အကျယ်ချဲ့အကြောင်းမှာ 'သောင်ရားသ်'၊ 'အင်န်ဂျီးလ်' ကျမ်းနှင့် ယင်းကျမ်းများ၏နောက် နောက်ဆုံးကျမ်းဖြစ်သော ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို ပို့ချတော်မူခဲ့သည်။ ထိုကျမ်းများကို အတည်ပြုလိုက်နာကြရန် ဖြစ်သည်။ ဤနေရာ၌ 'အမလ်' (ကျင့်ကြံပြုမူရန်) ဟူ၍ မိန့်တော်မူရမည့်အစား 'အေယာမသ်' ဟူ၍ 'အတည်ပြုလိုက်နာရမည်' ဟူသော စကားလုံးကို အသုံးပြုထားပေသည်။ အလိုသဘောမှာ ယင်းထုတ်ပြန်ချမှတ်ထားသော လမ်းညွှန်ချက်များအပေါ် မှန်ကန်တိကျစွာ ဆောင်ရွက်ရန်ဟူသည် လိုတိုးပိုလျှော့မပြုဘဲ ဆောင်ရွက်ခြင်းကိုသာ ခေါ်ဆိုပေသည်။ အဆောက်အဦးတစ်ခု တည်တံ့ခိုင်ခံ့နေခြင်းကို ခေါ်ဆိုနိုင်ခြင်းသည် မည်သည့်ဘက်တစ်ဘက်ကိုမျှ ယိမ်းညွတ်ခြင်းမရှိဘဲ ဖြောင့်မတ်စွာ တည်တံ့နေသည့်အချိန်၌သာ ခေါ်ဆိုနိုင်ပေသည်။

တင်ပြချက်၏ ရလဒ်မှာ ယဟူဒီတို့သည် ယနေ့၌လည်း 'သောင်ရားသ်' ကျမ်း၊ 'အင်န်ဂျီးလ်' ကျမ်းနှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းလာ လမ်းညွှန်ချက်များအပေါ် အီမာန်ရယူကြမည်။ ညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ ပြည့်ဝစွာ ကျင့်ကြံကြမည်ဖြစ်သည်။ ကိုယ်တိုင် မိမိတို့ တီထွင်ဖန်တီးထားသော အချက်များအား ဒီးန်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားကာ မူရင်းပညတ်ချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လျော့နည်းစွာဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ တစ်ဖက်စွန်းသို့ ရောက်ရှိသည်အထိ တိုး၍သော်လည်းကောင်း ကျင့်ကြံမှုတို့ကို မပြုကြသည်ဆိုလျှင် နောင်တမလွန် အာခိရတ်၌ အတိပေးထားတော်မူသော စည်းစိမ်တော်များအား ခံထိုက်သောသူ ဖြစ်ကြပေလိမ့်မည်။ ကမ္ဘာလောက၌လည်း 'ရိဇ်ဇ်' (စားနပ်ရိက္ခာ) များ၏ တံခါးများသည် အပေါ်ဘက်မှလည်း ကျရောက်လျက် အောက်ဘက်မှ စိမ့်ထွက်၊ ရှုထွက်လာမည့် အတိုင်းအတာထိတိုင် ဖွင့်၍ ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူမည်ဖြစ်သည်။ အပေါ်၊ အောက်မှ ချီးမြှင့်ခြင်း၏ အလိုသဘောမှာ ပြင်ပသဏ္ဍာန်အားဖြင့် ရှုမြင်သုံးသပ် မည်ဆိုလျှင် လွယ်ကူစွာဖြင့် စဉ်တိုက်ဆက်တိုက် ချီးမြှင့်တော်မူခြင်းဖြစ်သည်။ */ သဖ်စီရေကဗီးရ်ကျမ်း /*

အပေါ်အာယသ်တော်၌မူ နောင်တမလွန်ရေးဆိုင်ရာ စည်းစိမ်တော်များအကြောင်းကိုသာ ကတိပြုထားတော်မူပေသည်။ ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ လောကီရေးရာ၌ သက်တောင့်သက်သာစွာ ရရှိမည့် စည်းစိမ်တော်များအကြောင်းကို ကျယ်ပြန့်စွာဖြင့် မိန့်တော်မူထားပေသည်။ ထိုသို့ တင်ပြထားခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ 'ယဟူဒီတို့၏ ဆိုးသွမ်းမိုက်မဲမှုနှင့် 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းနှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်' ကျမ်း၏ ပညတ်ချက်များ၌ ပြောင်းလဲမှုနှင့် တစ်ဆင့်ကျော် တွေးခေါ်ယူဆမှုတို့ကြောင့်' ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ကပြောင်းကပြန် ပြုလုပ်ခြင်း၏ အလွန်ကြီးကျယ်လှစွာသော အကြောင်းမှာ လောကီရေးရာအား ခင်တွယ်မှုနှင့် ဥစ္စာပစ္စည်း၏ ရမ္မက်တို့ကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ဤအချက်သည်သာလျှင် ၄င်းတို့အား 'ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ဘက်မှ ထုတ်ပြန်ထားရှိကြားနာစေထားတော်မူသော ရှင်းလင်းလှသည့် လက္ခဏာတော်များကို တွေ့မြင်နေရသည့် ကြားကတည်းကပင် ထိုအချက်များ၏ အမိန့်တော်များအား နာခံနေရခြင်းမှ တားမြစ်ထားသော ဘေးဒုက္ခပင် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် မွတ်စ္စလင်မ်များ ဖြစ်သွားမည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ အုပ်ချုပ်မှုသည် ပပျောက်သွားမည်ဖြစ်ပြီး ဒီန်သာသနာရေးရာ ခေါင်းဆောင်များဖြစ်သည့်အလျောက် ငွေကြေးများနှင့် တံစိုးလက်ဆောင်များ ရရှိနေခြင်း၏ ကွင်းဆက်ဖယားသည်လည်း ပြတ်တောက်သွားမည်' ကို စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်နေကြပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၄င်းတို့၏ ယင်းကဲ့သို့သော သို့လောသို့လောဖြစ်နေသည့် ဒွိဟစိတ်များကို ဝေးကွာစေရန်အလို့ငှာ 'အကယ်၍ ၄င်းတို့သည် စစ်မှန်သော အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရားကို ထားရှိ၍ ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများကို ရွေးချယ်ကြလျှင်မူ ၄င်းတို့အဖို့ လောကီရေးရာ စည်းစိမ်တော်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တစ်စုံတစ်ရာ နည်းပါးစွာ ပေးကမ်းထားမည်မဟုတ်ဘဲ သာပိုများပြားစွာ ချီးမြှင့်တော်မူမည်ဖြစ်ကြောင်း' ကို ကတိပေးတော်မူလိုက်လေသည်။

သံသယတစ်ခုနှင့် ၄င်း၏ ရှင်းလင်းချက်

အထက်တင်ပြပါရှင်းလင်းချက်မှ 'ဤသီးသန့်ကတိတော်သည် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ခေတ်ကာလ၌ရှိသော တိုက်ရိုက်မြွက်ကြားခြင်းကို ခံကြရသော ယဟူဒီတို့ဖြင့်သာ စပ်လျဉ်းလျက်ရှိနေကြောင်းကို သိရှိရပေသည်။ ၄င်းတို့သည် အကယ်၍ ပညတ်ချက်များကို ယုံကြည်လက်ခံကြပါမူ လောက၌မှာပင် ၄င်းတို့အား အမျိုးမျိုးသော စည်းစိမ်ရတနာတော်များကို ချီးမြှင့်တော်မူမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရှိရာ ထိုအချိန်၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်များသည် အီမာန်နှင့် ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများကို ရွေးချယ်ထားကြလေရာ ၄င်းတို့သည် ထိုစည်းစိမ်တော်ကို ရရှိခဲ့ပေသည်။ ဥပမာ- နဂျာရှီဘုရင်နှင့် အဗ်ဒွလ်လားဟ် ဗင်န် စလာမ် စသောသူတို့ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအထက်တင်ပြပါအချက်ကြောင့် 'တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အီမာန်နှင့် ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလတို့ကို ပြုကျင့်ပါက ကမ္ဘာလောက၌ ၄င်းအဖို့ စားနပ်ရိက္ခာသည် ကျယ်ဝန်းစွာဖြင့် မုချ ချီးမြှင့်ခြင်းခံရမည်ဖြစ်ပြီး ထိုသို့ မပြုမူပါကလည်း မုချ ကျပ်တည်းစေခြင်း ခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဟူ၍လည်း မဆိုလိုနိုင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤနေရာ၌ မူရင်းပုံသေနည်းကို တင်ပြရန် အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မဟုတ်ဘဲ သီးသန့်အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သီးသန့်အခြေအနေများအတွင်း၌သာ ကတိပြုထားတော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့သာမက အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရားထား၍ ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများအား ရွေးချယ်သည့်အပေါ် သန့်ရှင်းလှပသော သက်တမ်းချီးမြှင့်မည်ဖြစ်ကြောင်းကို မူသေပုံသေနည်းအရ မိန့်တော်မူထားသည့် ကတိတော်ရှိပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသက်တမ်းမျိုးသည် ချောင်လည်သော သက်တမ်းမျိုးအသွင်ဖြင့်လည်း ချီးမြှင့်နိုင်သကဲ့သို့ ပြင်ပသဏ္ဍာန်အားဖြင့် ကျပ်တည်းကျဉ်းမြောင်းသော အသွင်ဟန်မျိုးဖြင့်လည်း ချီးမြှင့်နိုင်ပေသည်။ ပမာဆိုဓော်ရသော် နဗီတမန်တော်များနှင့် ဝလီသူတော်စင်ကြီးများ၏ အခြေအနေဖြစ်အင်များအားလုံးသည် အစဉ်အမြဲ ချောင်လည်မှုကို မရရှိဘဲ သို့ရာတွင် သန့်ရှင်းလှစွာသော သက်တမ်းသည် ချီးမြှင့်ခြင်းခံရပေသည်ဟူသော အချက်တို့သည် သက်သေပေးလျက် ရှိနေပေသည်။

အာယသ်တော်၏ အဆုံးပိုင်း၌ တရားမျှတမှုနှင့် ကိုက်ညီသောအချက်နှင့်အညီ ယဟူဒီတို့၏ ယိမ်းယိုင်မှုနှင့် ဆိုးသွမ်းမှုတို့၏ အကြောင်းအား တင်ပြထားသည် ဤသည် ယဟူဒီတို့အားလုံး၏ အခြေအနေများ မဟုတ်ပေ။ သို့သာမက

مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ

ထိုသူတို့တွင် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော လမ်းကို လိုက်သော လူတစ်စုသည် (လည်း) ရှိကြပေသည်။ *[၅ : ၆၆]*

သို့ရာတွင် ထိုသူတို့အနက် အများစု၏ ပြုမူချက်တို့ကား ဆိုးရွားလှပေသည်။ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော လမ်းစဉ်ကို လိုက်သော လူစု၏ အလိုသဘောသည်ကား ထိုကဲ့သို့သောသူများ ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်သူတို့သည် ကနဦးက ယဟူဒီ သို့မဟုတ် နစ္စရာနီများ ဖြစ်ကြပေသည်။ တစ်ဖန် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏အပေါ် အီမာန်ယူလိုက်ကြပေသည်။ ဤအာယသ်တော်အတွင်းနှင့် ဤအာယသ်တော်များ၏အလျှင် ရုကူအ်နှစ်ခုစလုံးအတွင်း၌ ယဟူဒီတို့နှင့် နစ္စရာနီများ၏ ယိမ်းယိုင်မှု၊ လမ်းလွဲမှု၊ ဖွတ်တရွတ်လုပ်သည့်အကျင့်နှင့် အစ္စလာမ်သာသနာအား ဆူပူဆန့်ကျင်မှုပြုခြင်းတို့၏ အကြောင်းအား တင်ပြထားပေသည်။

လေးနက်စွာ တိုက်တွန်းပို့ချရန်နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ အား ဖြေသိမ့်မှု

ထိုအချက်၏ စူးရှမှုတစ်ရပ်မှာ လူသားတစ်ဦးဖြစ်သည့်အလျောက် ဗီဇသဘောသဘာဝအရ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့ကာ သို့မဟုတ် မတတ်သာကာ ဖြန့်ဖြူးပို့ချရာ၌ လျှော့နည်းမှုတစ်စုံတစ်ရာ ရှိကောင်းရှိနိုင်ပေသည်။ ဒုတိယအကြောင်းတရား စူးရှမှုတစ်ရပ်မှာ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မိမိအား ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုမှု၊ ရန်ငြိုးမှုနှင့် ဒုက္ခပေးခြင်းတို့အား ဂရုမမူဘဲ ပို့ချခြင်း၏ အလုပ်၌ နစ်မွန်းနေပေသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်နေရခြင်း၏ နောက်ဆက်တွဲကဏ္ဍရပ်၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ရန်သူတို့၏ လက်ချက်ဖြင့် ဒုက္ခပေးခြင်းခံရခြင်းတို့အား ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရပေသည်။ ထို့ကြောင့် တတိယအာယသ်တော် အတွင်း၌ တစ်ဖက်တွင် တမန်တော်မြတ် ﷺ အား 'အသင့်ထံသို့ ထုတ်ပြန်ပို့ချသော အရာများအားလုံးအား ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်မှုကင်းမဲ့စွာ လူတို့အား ပို့ချရန်ဖြစ်သည်။ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ပင်လျှင် မကောင်း

ထင်သည်ဖြစ်စေ၊ အကောင်းထည်သည်ဖြစ်စေ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုသည်ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် လက်ခံသည်ဖြစ်စေ' ဟူ၍ လေးနက်စွာ မိန့်တော်မူထားကာ ဒုတိယတစ်ဖက်၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ အား 'သာသနာတော်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပို့ချရာ၌ ဤကာဖိရ်တို့သည် အသင့်အား တစ်စုံတစ်ရာမျှ ဆုံးရှုံးမှုဖြစ်အောင် ပြုနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုယ်တော်တိုင် အသင့်အား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူပေလိမ့်မည်' ဟူ၍ သတင်းကောင်း ပေးတော်မူကာ နှလုံးတော်ကို အေးမြစေတော်မူထားပေသည်။

ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ ပါရှိသော ဝါကျတစ်ရပ်ကို စမ်းစစ်လေ့လာရန် ထိုက်ပေသည်။

فَاِنْ لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهٗ

အကယ်စင်စစ် အသင်သည် ထိုကဲ့သို့ ပို့ဆောင်ဟောကြားခြင်း မပြုခဲ့ပါလျှင် အသင်သည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ အကြောင်းကြားချက်ကို ပို့ဆောင်ဟောကြားသည် မမည်ချေ။ *[၅ : ၆၇]*

အလိုသဘောမှာ အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပညတ်ချက်တစ်ရပ်ကိုပင် အသင်သည် နောက်လိုက်ထု အမွှသ်ထံသို့ မပို့ဆောင်ပါမူ အသင်သည် မိမိရစူလ်ဖြစ်ခြင်း၏ 'ဖွရဇ်' တာဝန်အား ကျေပွန်သည်မဟုတ်ပေ။ ဤအတွက်ကြောင့်သာလျှင် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မိမိ၏ သက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံး၌ ထို 'ဖွရဇ်' တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ရာ၌ မိမိ၏ သက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံး၌ ထို 'ဖွရဇ်' တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ရာ၌ မိမိ၏ ပြည့်ဝသော ခွန်၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယတို့ကို အသုံးပြုခဲ့ပေသည်။ နောက်ဆုံး 'ဟဂ်ျ' ၏ မိန့်ခွန်းတော်များသည် တစ်နည်းအားဖြင့် ကြည့်ရှုမည်ဆိုလျှင် အစ္စလာမ်သာသနာ၏ ဥပဒေပညတ်ချက်များအား မိန့်ဆိုထားတော်မူသော မိန့်ခွန်းတော်များပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဒုတိယအသွင်တစ်မျိုးဖြင့် ကြည့်ရှုမည်ဆိုလျှင် အလွန်တရာ နူးညံ့သိမ်မွေ့သော၊ သနားကြင်နာသော မိဘနှစ်ပါးထက်ပင် သာပို၍ ဂရုဏာတရား ထားတော်မူသော တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ နောက်ဆုံးမှာကြားချက်များပင် ဖြစ်ပေသည်။

နောက်ဆုံး 'ဟဂ်ျ' အချိန်၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ အမိန့်ခြွေချက်ဆုံးမမှုတစ်ရပ်

ထိုမိန့်ခွန်း၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် များပြားလှစွာသော ဆွဟာဗာကြီးများ၏ ပရိသတ်ရှေ့မှောက်၌ အရေးကြီးသော ညွှန်ကြားချက်များအား မှာတမ်းပြီးသည့်နောက် ပရိသတ်အားလုံးတို့အား မေးမြန်းတော်မူသည်မှာ-

اَلَا هَلْ بَلَّغْتُ

'ငါကိုယ်တော်သည် အသင်တို့အား သာသနာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပို့ချခဲ့ပါ၏လော။ ဧကန်မုချ ပို့ချခဲ့ပါသည်' ဟူ၍ ဆွဟာဗာကြီးများက ဖြေကြားခဲ့လေသည်။ ယင်းဖြေကြားချက်အပေါ် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည်

فَلْيُبَلِّغِ الشَّاهِدُ الْغَائِبَ

'ငါကိုယ်တော်၏ မိန့်မြွက်ခြွေချက်များကို အသင့်ရှိနေသောသူများသည် အသင့်မရှိသောသူများထံသို့ ပို့ချရမည်ဖြစ်ပေသည်' ဟူ၍ မိန့်တော်မူလိုက်သည်။ အသင့်မရှိသော သူများ' ဟူသော အလိုသဘော

သည် ကမ္ဘာလောကၣ္ဍရှိ၍ ထိုထိုင်ဝိုင်း၌ မရှိသောသူများကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် မိန့်မြွက်ချိန်၌ မမွေးဖွားသေးသောသူများလည်း ပါဝင်ပေသည်။ ထိုသူများထိတိုင် တရားဒေသနာတော်ကို ပို့ချရန် နည်းလမ်းသည် ဒီန်းသာသနာ၏ အသိပညာကို ဖြန့်ဖြူးပို့ချခြင်းဖြစ်သည်။ အကြင်အချက်ကို ဆွဟာဗာကြီးများနှင့် သာဗေ့အီးန်သခင်ကြီးများသည် ပြည့်ဝစွာ ကြိုးပမ်းမှုကိုပြုကာ တာဝန်ကျေခဲ့သည်။

ထိုမိန့်မြွက်ချက်၏ စူးရှမှုကြောင့် များစွာသော အခြေအနေများ၌ ဆွဟာဗာကြီးများအားလုံးသည် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ မိန့်မြွက်ချက်များနှင့် စကားလုံးတော်များကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ အပ်နှင်းထားသော အလွန်လေးလံသည့် အပ်နှင်းထားသည့်အရာဟူ၍ မှတ်ယူထားကြသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ နှုတ်လျှာတော်မှ ကြားနာခဲ့ရသော မည်သည့်ဝါကျတစ်ခုမဆို အွမ္မသ်နောက်လိုက်ထုရှိရာ ဆီသို့ မရောက်ရှိခြင်း မရှိရလေအောင် တတ်စွမ်းနိုင်သမျှ ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်။ အကယ်၍ သီးသန့်အကြောင်းခံ တစ်ခုခုကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် အကျပ်အတည်းတစ်ခုကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးပါးသည် ဟဒီးစ်တော်တစ်ရပ်ရပ်အား တင်ပြမှုမပြုထားသည်ဆိုလျှင်လည်း ထိုအပ်နှံသော ဝန်ထုပ်အား တာဝန်ကျေပွန်စေရန် မကွယ်လွန်မီအလျင် လူသုံးလေးဦးကို မုချ ပြောပြောဆိုသည်။ မှန်ကန်သော ဘိုခါရီကျမ်းအတွင်း၌ ဟဇရသ်မုအားဇ် အိဗ်နေဂျဗလ် သခင်ကြီးသည် ဟဒီးစ်တော်တစ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤကဲ့သို့သော ဖြစ်အင်တစ်ရပ်ကို တင်ပြထားသည်။

اَخْبَرَ بِهِ مُعَاذٌ عِنْدَ مَوْتِهِ تَاَثُّمًا

ဟဇရသ်မုအားဇ် အိဗ်နေဂျဗလ်သခင်ကြီးသည် ဤဟဒီးစ်တော်ကို မိမိကွယ်လွန်မည့်အချိန်၌ မိန့်ကြားခဲ့ပေသည်။ သို့မှသာ ထိုအပ်နှံသော ဟဒီးစ်မပို့ချသည့်အတွက်ကြောင့် ပြစ်မှုရှိသူ မဖြစ်ရန်အတွက်ကြောင့် ဖြစ်သည်။

အာယသ်တော်၏ ဒုတိယဝါကျ၌

وَاللّٰهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ

အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား လူတို့၏ ဘေးရန်ခပ်သိမ်းမှ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူမည်ဖြစ်သည်။ *[၅ : ၆၇]*

ဟူသော အာယသ်တော်ဝါကျ၌ ထောင်ပေါင်းများစွာ ဆန့်ကျင်နေသူများ ရှိနေလင့်ကစား ရန်သူတို့သည် အသင့်အား တစ်စုံတစ်ရာမျှ အန္တရာယ်ပြုနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။

ဟဒီးစ်တော်၌ လာရှိသည်မှာ ယင်းအာယသ်တော်မြတ် မကျရောက်မီအလျင် ဆွဟာဗာကြီးများသည် တမန်တော်မြတ် ﷺ အား စောင့်ရှောက်ရန်အတွက် အတူတကွ ရှိနေကြပေသည်။ ရပ်ရွာ၌ နေချိန်၊ ခရီး၌ ရှိနေချိန်များ၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ အား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လေ့ ရှိပေသည်။ ဤအာယသ်တော်မြတ် ကျရောက်လာပြီးသည့်နောက် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ထိုသာဝကကြီးများအား 'ယခု ကင်းစောင့်ရန် စောင့်ရှောက်ရန် မလိုအပ်တော့ပေ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ယင်းကိစ္စရပ်အား မိမိကိုယ်တော်တိုင် တာဝန်ယူလိုက်လေသည်' ဟူ၍ အားလပ်ခွင့်ပေးလိုက်ပေသည်။

ဟဒီးစ်တော်တစ်ရပ်အတွင်း၌ ဟဇရေသ်ဟာစန်း رضي الله عنه သခင်ထံမှ ဆင့်ပြန်သည်မှာ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် 'ပို့ချခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသော ပညတ်ချက်တော်များ ကျရောက်လာလျှင်မူ ငါကိုယ်တော်၏ နှလုံးသားအတွင်း၌ လွန်စွာ တုန်လှုပ်မိခဲ့သည်။ အကြောင်းမှာ အဘက်ဘက်မှ လူတို့သည် ငါကိုယ်တော်အား ငြင်းဆို၍ ဆန့်ကျင်မှုကို ပြုနေကြသည်။ တစ်ဖန် ဤအာယသ်တော်မြတ် ကျရောက်လာသောအခါ နှလုံးအေးချမ်းမှုကို ရရှိခဲ့လေသည်' ဟူ၍ မိန့်တော်မူခဲ့သည်။ *[သဖ်စီးရေ့ကဗီးရ်]*

သို့ရှိရာ ထိုအာယသ်တော်မြတ် ကျရောက်လာပြီးသည့်နောက် ပို့ချခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုရာ၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ အား မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ တစ်စုံတစ်ရာ ဆုံးရှုံးမှုဖြစ်စေရန် မစွမ်းနိုင်ကြတော့ပေ။ တိုက်ပွဲများ၌ ယာယီပုံစံသဘောမျိုးဖြင့် တစ်စုံတစ်ရာ ဒုက္ခရောက်ရှိတတ်ခြင်းသည် ယင်းအချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ရှိနေမည် မဟုတ်ပေ။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لَسْتُمْ عَلَىٰ شَىْءٍ حَتَّىٰ تُقِيمُوا۟ ٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ وَمَآ
أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ ۗ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم مَّآ أُنزِلَ إِلَيْكَ
مِن رَّبِّكَ طُغْيَٰنًا وَكُفْرًا ۖ فَلَا تَأْسَ عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٦٨﴾

၅ : ၆၈ ။ ။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ 'အို၊ (အတိတ်) ကျမ်းဂန်ရရှိသူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းကိုလည်းကောင်း၊ 'အင်န်ဂျီးလ်' ကျမ်းကိုလည်းကောင်း၊ အသင်တို့ထံ အသင်တို့၏ အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ကျရောက်လာသည့် (ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို) လည်းကောင်း အတည်တကျ လိုက်နာခြင်း မရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး အသင်တို့သည် မည်သည့် (မှန်ကန်သော) လမ်းစဉ်ပေါ်၌ တည်ရှိကြသည်မဟုတ်ပေ။ (အတိတ်ကျမ်းဂန် ရရှိသူများသည် မနစ်မြုပ်ဖွယ်ဖြစ်သော အယူသည်းမှုတွင် နစ်မွန်းလျက် ရှိကြ၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ) အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်မှ အသင့်ထံသို့ ကျရောက်လာသော (ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည်) ထိုသူတို့အနက် များစွာသောသူတို့၌ ကျူးလွန်မှုကိုလည်းကောင်း၊ သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုကိုလည်းကောင်း အမှန်ပင် များပြားစေမည်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်သည် ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ပူပင်သောက မရှိလေနှင့်။

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَٱلَّذِينَ هَادُوا۟ وَٱلصَّٰبِـُٔونَ وَٱلنَّصَٰرَىٰ
مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾

၅ : ၆၉ ။ ။ စေကန်စင်စစ် မုအ်မင်န် သက်ဝင်ယုံကြည်သူများသည်လည်းကောင်း၊ ယဟူဒီများသည်လည်းကောင်း၊ ဆွာဗီများသည်လည်းကောင်း၊ ခရစ်ယာန်များသည်လည်းကောင်း မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် နောက်ဆုံးနေ့ကို ယုံကြည်ပြီး ကောင်းမြတ်သော ကိုယ်ကျင့်တရားများကို ဆောက်တည်ခဲ့လျှင် ထိုကဲ့သို့သော သူတို့အဖို့ မည်သည့်စိုးရိမ်မှုမျှ မရှိ။ ၎င်းသူတို့သည် ပူဆွေးကြရမည်လည်း မဟုတ်ပေ။

အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု

အပေါ်၌ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအား အစ္စလာမ်သာသနာဘက်သို့ ဖိတ်ခေါ်ရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ထားသည်။ တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်များ၌ ၎င်းတို့ လက်ရှိ မှန်ကန်သည်ဟု ကြွေးကြော်လျက်ရှိနေသော မူဝါဒသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါး၌ အကျိုးမဝင်ခြင်းအကြောင်း လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှုရရှိရန် မလုံလောက်ခြင်းအကြောင်းနှင့် လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှု ရရှိရန်ဟူသည် အစ္စလာမ်သာသနာအတွင်း၌ လာရှိကြောင်းကို တင်ပြထားလေသည်။ ထို့နောက်ပိုင်း၌လည်း ၎င်းတို့၏ ကုဖွ်ရ် (သွေဖည်ငြင်းဆိုမှု) အပေါ်၌ တည်တံ့မြဲမြံစွာ တည်ရှိနေခြင်းအပေါ် တမန်တော်မြတ် ﷺ အား ဖြေသိမ့်မှုပေးသနားတော်မူထားသော အကြောင်းကို မိန့်မြွက်ထားတော်မူပေသည်။ ကြား၌ သီးသန့်လိုအပ်မှုနှင့် သင့်တော်သည့်အလျောက ဖြန့်ဖြူးခြင်းအကြောင်းကို တင်ပြထားပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

(အို, နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (ထိုယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီတို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ ‘အို, (အတိတ်) ကျမ်းဂန်ရရှိသူအပေါင်း တို့၊ အသင်တို့သည် ‘သောင်ရားသ်’ကျမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ‘အင်န်ဂျီးလ်’ကျမ်းကိုလည်းကောင်း၊ အသင်တို့ထံ အသင်တို့၏ အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ကျရောက်လာသည့် (တမန်တော်မြတ်၏ အမှီသဟဲဖြင့် ကျလာသော ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို) လည်းကောင်း အတည်တကျ လိုက်နာခြင်း မရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး (အကြင်ကျမ်းမြတ်၏ အဓိပ္ပာယ်၊ နှိုးဆော်မှုများနှင့် မင်္ဂလာတော်များသည် အထက်၌ တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပေသည်။) အသင်တို့သည် မည်သည့် (မှန်ကန်သော) လမ်းစဉ်ပေါ်၌မျှ တည်ရှိကြသည်မဟုတ်ပေ။ (လက်ခံခြင်း မခံထားရသော လမ်းစဉ်အပေါ်၌ တည်ရှိနေခြင်းသည် လမ်းမဲ့နေသောသူပမာ ဖြစ်ပေသည်။ အတိတ်ကျမ်းဂန် ရရှိသူများသည် မနှစ်မြို့ဖွယ်ဖြစ်သော အယူသည်းမှုတွင် နစ်မွန်းလျက်ရှိကြ၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ) အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ထံတော်မှ အသင့်ထံသို့ ကျရောက်လာသော (ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည်) ထိုသူတို့အနက် များစွာသော သူတို့၌ ကျူးလွန်မှုကိုလည်းကောင်း၊ သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုကိုလည်းကောင်း အမှန်ပင် များပြားစေမည်ဖြစ်သည်။ (ယင်းကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အသင်သည် ဝမ်းနည်းကောင်း ဝမ်းနည်းပေမည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သည် ဖအစ်ဖက်သတ်လိုက်သောသူများ ဖြစ်ကြောင်းကို အသင် သိရှိသွားလေရာ) အသင်သည် ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူတို့နှင့်ပတ်သက်၍ ပူပင်သောက မရှိလေနှင့်။

ဧကန်စင်စစ် မုအ်မင်န် သက်ဝင်ယုံကြည်သူများသည်လည်းကောင်း၊ ယဟူဒီများသည်လည်းကောင်း၊ ဆွာအေဗီးန်များသည်လည်းကောင်း၊ နစ္စရာနီများသည်လည်းကောင်း (၎င်းတို့အားလုံးအနက်) မည်သူမဆို အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် (၏ ဇာသ်တော်နှင့် ဂုဏ်တော်များ) နှင့် နောက်ဆုံး (ကေယာမသ်) နေ့ကို ယုံကြည်ပြီး ကောင်းမြတ်သော ကိုယ်ကျင့်တရားများကို ဆောက်တည်ခဲ့လျှင် (သာသနာတော်၏ စည်းမျဉ်းဥပဒေသများနှင့်အညီ) ထိုကဲ့သို့သောသူတို့အဖို့ (နောင်အာခေရသ်၌) မည်သည့်စိုးရိမ်မှုမျှ မရှိ။ ၎င်းသူတို့သည် ပူဆွေးကြရမည်လည်း မဟုတ်ပေ။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သာသနာတော်အား လိုက်နာသမှုပြုရန် လမ်းညွှန်ချက်

ပထမအာယသ်တော်အတွင်း၌ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်သော ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီများကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သာသနာတော်အား လိုက်နာသမှုပြုရန် လမ်းညွှန်ချက်ကို ‘အကယ်၍ အသင်တို့သည် တရားတော်ရေးဆိုင်ရာ ပညတ်ချက်တို့အား လိုက်နာသမှုကို မပြုမူ အသင်တို့သည် တစ်စုံတစ်ရာမျှ မဟုတ်ပေ။ အလိုသဘောမှာ အစ္စလာမ်သာသနာတော်လမ်းစဉ်အား အတည်ပြုလိုက်နာခြင်း မပြုပါက အသင်တို့၏ ပြီးပြည့်စုံမှုများနှင့် ကျင့်ကြံပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များအားလုံးသည် အလဟဿ ဖြစ်သွားပေမည်။ အသင်တို့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မွေးရာပါဖန်ဆင်းမွေးမြူမှု၏ ပြီးပြည့်စုံစေသော အချက်ဖြင့် ‘နဗီတမန်တော်များ၏ သားသမီးများအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ‘သောင်ရားသ်’ကျမ်းနှင့် ‘အင်န်ဂျီးလ်’ကျမ်း၏ ပြီးပြည့်စုံသော ပညာရပ်များကို ရရှိသည်ကတစ်ကြောင်း’ဟူ၍ ချီးမြှင့်ထားတော်မူပေသည်။ အသင်တို့ထဲမှ များစွာသော သူတို့သည် သူတော်စင်များဖြစ်သည့်အလျောက် ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုကိုလည်း များစွာ ပြုကြပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအချက်ဖော်ပြပါ အချက်များအားလုံး၏ တန်ဖိုးရှိမှုနှင့် အလေးချိန်စီးမှုသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်ပါး၌ ‘အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သာသနာတော်အား လိုက်နာသမှုပြုမှသာ ဖြစ်မည့်အကြောင်း၊ ထိုသာသနာတော်အား လိုက်နာသမှုမပါရှိဘဲ နဗီမျိုးနွယ် နဗီနွယ်ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း အသုံးမဝင်သကဲ့သို့ အသိပညာရေးဆိုင်ရာ သုတေသနပြုမှုခြင်းတို့သည်လည်း အသင်တို့အဖို့ လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှုကို ပေးနိုင်မည့်အရာမဟုတ်ဘဲ ကျင့်ကြံဆောက်တည်မှုများ အားလုံးတို့သည်လည်း လွတ်မြောက်မှုကို ပေးနိုင်မည့် အရာများ မဟုတ်သည်ဟူသော အချက်များအပေါ်၌ မူတည်နေကြောင်း’ကို ခေါင်းစဉ်အသွင်မျိုးဖြင့် တင်ပြထားပေသည်။

ထိုအထက်တင်ပြပါ မိန့်မြွက်ချက်အတွင်း၌ မွတ်စ္စလင်မ်များအဖို့လည်း ‘မည်သည့်အတွင်းတရားလမ်းစဉ် ပြုမူဆောင်ရွက်ရာ၌သော်လည်းကောင်း၊ ကျင့်ကြံပြုမူဆောင်ရွက်ရာ၌သော်လည်းကောင်း၊ အတွင်းမျက်စိပွင့်ခြင်းနှင့် အကွယ်မှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အလင်းတရား၏ အတွင်းစကားကို ချီးမြှင့်ခြင်း စသော အချက်များသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါး၌ သာသနာတော်အား ပြီးပြည့်စုံစွာ မလိုက်နာသရွေ့ ကာလပတ်လုံး အကျိုးပြုကာ လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှုပေးမည့် အရာများမဟုတ်ပေ’ဟူသော လမ်းညွှန်ချက်ကို ရရှိပေသည်။

ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သာသနာတော်အား လိုက်နာသမှုပြုရန်အတွက် အချက် (၃) ချက်အား လိုက်နာသမှုပြုရန် လမ်းညွှန်ထားတော်မူပေသည်။ ပထမအချက်မှာ ‘သောင်ရားသ်’ကျမ်းဖြစ်ပြီး ဒုတိယအချက်မှာ ‘အင်န်ဂျီးလ်’ကျမ်းဖြစ်ပေသည်။ အကြင်ကျမ်းနှစ်စောင်သည် ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီတို့အဖို့ အစကတည်းက ကျရောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ တတိယအချက်မှာ-

مَا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِنْ رَّبِّكُمْ

'အသင်တို့ထံ အသင်တို့၏ အရှင်မြတ်ထံတော်မှ ကျရောက်လာသည့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကိုလည်းကောင်း' ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ *[၅ : ၆၈]*

နှောင်းပိုင်းခေတ် အကျယ်ချဲ့ဖွင့်ဆိုသော ပညာရှင်များ၊ ဆွဟာဗာကြီးများနှင့် သာဗေ့အီးန်ကြီးများသည် ထိုအချက်၏ အလိုသဘောသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ဖြစ်ကြောင်းကို တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားကြပေသည်။ အကြင်ကျမ်းမြတ်သည် ယဟူဒီများနှင့် နစ္စရာနီများအပါအဝင် အွမ္မသ် (နောက်လိုက်ထုအားလုံးတို့အတွက် တမန်တော်မြတ် ﷺ အား အမှီသဟဲပြု၍ ပို့ချတော်မူခြင်းကို ခံခဲ့ရလေသည်။ ထို့ကြောင့် အာယသ်တော်၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။

'အသင်တို့သည် 'သောင်ရားသ်'ကျမ်း၊ 'အင်န်ဂျီးလ်'ကျမ်းနှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က ချမှတ်ထားသော ပညတ်ချက်များအား မှန်ကန်ပြည့်ဝစွာ မပြုမူသရွေ့ ကာလပတ်လုံး အသင်တို့၏ ဆွေဂုဏ်၊ မျိုးဂုဏ် မွန်မြတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပညာအရာ၌ ပြည့်စုံမှုတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါး၌ လက်ခံတော်မူခြင်း ခံရမည်မဟုတ်ပေ။

ဤနေရာ၌ စဉ်းစားတွေးရန် အချက်တစ်ချက်မှာ ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းနှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်'ကျမ်းတို့ကဲ့သို့ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အမည်ကို အတိုချုပ် တင်ပြရမည့်အစား

وَمَآ اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِنْ رَّبِّكُمْ

ဟူ၍ ရှည်လျားသော ဝါကျတစ်ကြောင်းအား အသုံးပြု မိန့်တော်မူခြင်း၏ အမြော်အမြင်တော်သည် မည်သို့နည်း။ ထိုကဲ့သို့ မိန့်မြွက်ရာ၌ ထိုဟဒီးစ်တော်များ၏ စာမူများ၏ ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းဖော်ထုတ်ထားဟန်တူပေသည်။ အကြင်ဟဒီးစ်တော်များအတွင်း၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် 'ငါကိုယ်တော်အား အသိပညာနှင့် အမြော်အမြင်တော်များ၏ ဘဏ်တိုက်ဖြစ်သော ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် ချီးမြှင့်ခြင်းခံထားရသကဲ့သို့ အခြားသော ပညာရပ်များနှင့် သိမှတ်ဖွယ်ရာအချက်များကိုလည်း ချီးမြှင့်တော်မူခြင်း ခံထားရပေသည်' ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားပေသည်။ အကြင်အခြားသော ပညာရပ်များနှင့် သိမှတ်ဖွယ်ရာများကို အသွင်တစ်မျိုးဖြင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်အား အကျယ်ချဲ့ပြုပေးသော ပညာရပ်များဟူ၍ ပြောဆိုနိုင်ပေသည်။ ဟဒီးစ်တော်တွင် မိန့်တော်မူထားသည်မှာ 'သတိပြုမှတ်သားထားကြလေကုန်။ ငါကိုယ်တော်အား ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် ယင်းကျမ်းမြတ်ကဲ့သို့သော အခြားသောပညာရပ်များ ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခြင်း ခံထားရပေသည်။ နောင်ကာလ၌ ဤကဲ့သို့ ပြောဆိုမည့်သူ ပေါ်ပေါက်လာပေလိမ့်မည်။ ဝမ်းပြည့်၍ စည်းစိမ်ယစ်နေသောသူက 'အသင်တို့အဖို့ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် လုံလောက်ပေသည်။ ထိုကျမ်းတော်မြတ်အတွင်း၌ 'ဟလာလ်'ပြုထားသော အရာများကို အသင်တို့ 'ဟလာလ်'အဖြစ် ပြုကြကုန်။ 'ဟရာမ်'အဖြစ် ပြုထားသော အရာများကို 'ဟရာမ်'အဖြစ် ပြုကြကုန်။' စင်စစ်၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်မြတ် ﷺ က 'ဟရာမ်'အဖြစ် ပြုထားသော အရာသည်လည်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ မုက္ခပါဋ်တော်အဖြစ် 'ဟရာမ်'ပြုထားသော အရာကဲ့သို့ပင် ဖြစ်သည်။

ပညတ်ချက်သုံးမျိုး

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကိုယ်တိုင်သည်ပင်လျှင် ထိုအကြောင်းအရာ စာသားမျိုးအား သက်သေပေးလျက် ရှိနေပေသည်။

وَمَا يَنطِقُ عَنِ الْهَوٰى اِنْ هُوَ اِلَّا وَحْىٌ يُّوحٰى

၄င်းအပြင် အသင်တို့အပေါ် တမန်တော်မိုဟမ္မဒ် ﷺ သည် မိမိ၏ စိတ်အလိုဆန္ဒအရ စကားပြောဆိုလေ့ ရှိသည်သည်လည်း မဟုတ်ပေ။ ယင်းပြောဆိုချက်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ထုတ်ပြန်ခြင်းခံရလေသော 'ဝဟီ' ထုတ်ပြန်ချက်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ */၅၃ : ၃-၄/*

ဆိုလိုသည်မှာ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မည်သည့်စကားရပ်တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ မိမိဘက်တော်မှ ပြောဆိုခြင်းမျိုး မရှိပေ။ တမန်တော်မြတ် ﷺ မိန့်မြွက်သော အရာတိုင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်တော်မှ ဝဟီဗျာဒိတ်တော်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်အခြေအနေများ၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် အချက်တစ်ရပ်ရပ်အား မိမိ၏ ထိုးထွင်းကြံဆမှုဉာဏ်နှင့် ထပ်တူထပ်မျှ စဉ်းစားကောက်နုတ်ချက်ဖြင့် မိန့်တော်မူလေ့ ရှိပေသည်။ တစ်ဖန် 'ဝဟီ'၏ အကြောင်းခံဖြင့် ထိုအချက်နှင့် ဆန့်ကျင်စွာ တစ်စုံတစ်ရာ လမ်းညွှန်ချက်ကို ပြသခြင်းမခံရမှု နောက်ဆုံးအချုပ်သဘောတရားဖြင့် ထိုထပ်တူထပ်မျှ စဉ်းစားကောက်နုတ်ချက်နှင့် ထိုးထွင်းကြံဆမှုဉာဏ်ဖြင့် မိန့်တော်မူခြင်းသည်လည်း 'ဝဟီ'ဗျာဒိတ်တော်အရဖြင့် မိန့်ခြင်းသာလျှင်ဖြစ်ပေသည်။

အချုပ်သဘောတရားမှာ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် အကြင်ပညတ်ချက်များအား မိမိ၏ 'အွမ္မသ်' နောက်လိုက်ထုအား ပေးအပ်ခဲ့သည်။ ထိုပညတ်ချက်များထဲမှ ပညတ်ချက်တစ်မျိုးသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အတွင်း၌ ရှင်းလင်းစွာ မိန့်မြွက်ထားတော်မူသည်။ ဒုတိယအမျိုးအစားမှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အတွင်း၌ ရှင်းလင်းစွာ မိန့်မြွက်ထားခြင်းမရှိဘဲ တမန်တော်မြတ် ﷺ အပေါ် သီးခြား 'ဝဟီ'၏ အကြောင်းခံဖြင့် ချပေးမိန့်မြွက်ထားတော်မူပေသည်။ တတိယအမျိုးအစားမှာ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မိမိ၏ ထိုးထွင်းကြံဆမှုဉာဏ်နှင့် ထပ်တူထပ်မျှ စဉ်းစားကောက်နုတ်ချက်ဉာဏ်ဖြင့် ပညတ်ချက်တစ်စုံတစ်ရာကို မိန့်တော်မူခဲ့သည်။ တစ်ဖန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုအချက်နှင့်ဆန့်ကျင်စွာ တစ်စုံတစ်ရာ 'အိလ်မ်' အသိပညာကို မချပေးထားပါမူ ထိုအမိန့်သည်လည်း 'ဝဟီ'၏ အမိန့်အတွင်း၌ ပါဝင်သွားပေသည်။ ဤအထက်ဖော်ပြပါ ပညတ်ချက် (၃) ရပ်စလုံးသည် နောက်လိုက်သမှုပြုရန် 'ဝါဂျိဗ်'တာဝန်ဖြစ်ပြီး

وَمَا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِّنْ رَّبِّكُمْ

ဟူသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ ပါဝင်ပေသည်။

တင်ပြလျက်ရှိသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ဟူ၍ တိုတုတ်သော အမည်ကို အသုံးပြုရမည့်အစား

وَمَآ اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِنْ رَّبِّكُمْ

ဟူသော ရှည်လျားသော ဝါကျကို အသုံးပြုထားခြင်း၏ အကြောင်းမှာ 'ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အတွင်း၌ ရှင်းလင်းစွာ မိန့်မြွက်ထားသော ပညတ်ချက်များကိုသော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် တမန်တော်မြတ် ﷺ မိန့်မြွက်ထားသော ပညတ်ချက်များကိုသော်လည်း လိုက်နာသမှုပြုရန် 'ဝါဂျိဗ်'ဖြစ်ကြောင်း'၏ ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းဖော်ထုတ်ထားဟန် တူပေသည်။

ဤအာယသ်တော်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒုတိယထပ်မံ စဉ်းစားသင့်သော အချက်မှာ ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီများကို 'သောင်ရားသ်'၊ 'အင်န်ဂျီးလ်'ကျမ်းနှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်း သုံးမျိုးစလုံး၏ ပညတ်ချက်အပေါ် ကျင့်ကြံမှုပြုရန် လမ်းညွှန်ထားတော်မူပေသည်။ ကေန်အမှန် ထိုကျမ်းများထဲမှ အချို့သော ပညတ်ချက်များသည် အချို့သော ပညတ်ချက်များကို ဖျက်သိမ်းထားပေသည်။ 'အင်န်ဂျီးလ်'ကျမ်းသည် 'သောင်ရားသ်'ကျမ်း၏ အချို့သော ပညတ်ချက်များကို ဖျက်သိမ်းထားကာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည်လည်း 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းနှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်'ကျမ်း၏ များစွာသော ပညတ်ချက်များကို ဖျက်သိမ်းမှုပြုထားပေသည်။ သို့ရှိရာ ယင်းကျမ်းစာအုပ် (၃) အုပ်စလုံးအပေါ် တစ်ပြိုင်နက်တည်း မည်ကဲ့သို့ ပြုကျင့်ရပေမည်နည်း။

အဖြေမှာ နောင်အခါ ချပေးတော်မူလိုက်သော ကျမ်းစာအုပ်သည် ကျရောက်ပြီးဖြစ်သော ကျမ်းစာအုပ်၏ ပညတ်ချက်များကို ပြောင်းလဲလိုက်လေသည်။ သို့ရှိရာ ပြောင်းလဲမှုပြုခြင်းခံရသော နည်းလမ်းအပေါ် ကျင့်ကြံပြုမှုခြင်းသည် ထိုကျမ်းစာအုပ်နှစ်အုပ်စလုံးအပေါ် ကျင့်ကြံပြုမှုရာ ကျရောက်ပေသည်။ ပယ်ဖျက်ပြီး ခံထားရသော ပညတ်ချက်များအပေါ် 'အမလ်'ကျင့်ကြံပြုမှု ဆောက်တည်ခြင်းသည် ကျမ်းစာအုပ်နှစ်အုပ်စလုံး၏ လိုလားချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေပေသည်။

တမန်တော်မြတ် ﷺ အား ဖြေသိမ့်မှုတစ်ရပ်

အာယသ်တော်၏ နောက်ဆုံးပိုင်း၌ တမန်တော်မြတ် ﷺ အား ဖြေသိမ့်မှုပေးရန်အတွက် မိန့်တော်မူထားသည်မှာ 'ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအား ငါအသျှင်မြတ်၏ဘက်တော်မှ ဤမျှခန့် ထောက်ထား၊ ချီးမြှင့်မှုထားရှိနေသည့် ကြားကတည်းကပင် ၄င်းတို့ထဲရှိ များစွာသောသူတို့သည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ချီးမြှင့်မှုအား အကျိုးအမြတ် မရယူသော သူများလည်း ရှိပေသည်။ သို့သာမက ၄င်းတို့၏ ကျူးလွန်၊ ငြင်းပယ်မှုတို့သည် အမှန်ပင် များပြားလှပေသည်။ အသင်သည် ယင်းအချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သောကမဝေဖြာလေနှင့်။ ၄င်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပူပင်သောကလည်း မထားရှိလေနှင့်။

မျိုးနွယ်အုပ်စု (၄) စုအား အီမာန်နှင့် ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလအား ဆောက်တည်ရန် နှိုးဆော်ချက်နှင့် 'အာခေရသ်' ၌ လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှု ရရှိရန် ကတိတော်

ဒုတိယအာယသ်တော်အတွင်း၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုမျိုးနွယ်အုပ်စု (၄) ရပ်စလုံးကို အီမာန်နှင့် ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလကို စောင့်ထိန်းရန် မိန့်တော်မူ၍ ယင်းသို့ နာခံကျင့်ကြံခြင်းဖြင့် 'အာခေရသ်'၌ အောင်မြင်မှုရရှိရန် ကတိပြုထားတော်မူပေသည်။ ၄င်းတို့ထဲတွင် -

①, မွတ်စလင်မ်များ
② ယဟူဒီများ
③ စွာဗေအီများနှင့်
④ နစ္စရာနီတို့ ဖြစ်ပေသည်။

ငင်းတို့ထဲမှ မွတ်စလင်မ်များ၊ ယဟူဒီများနှင့် နစ္စရာနီတို့ကိုမူ သိရှိကြပေသည်။ လောကရှိ များစွာသော အရပ်ဒေသများ၌လည်း နေထိုင်ကြပေသည်။ စွဗိအူန်၊ စွာဗေအာဟ်ဟူ၍ အမည်ဖြင့် ယနေ့မျက်မှောက်ခေတ်၌ မည်သည့်မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်အုပ်စုမျှ ထင်ရှားကျော်ကြားသည်ဟူ၍ မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ယင်းမျိုးနွယ်အုပ်စုအား သတ်မှတ်ရာ၌ အာလင်မ်ပညာရှင်များနှင့် အိမာမ်ခေါင်းဆောင်ကြီးများကြား၌ အဆိုအမျိုးမျိုးရှိကြပေသည်။ သဖ်စီးရ်ပညာ၏ အိမာမ်တစ်ပါးဖြစ်သော အိဗ်နေ့ကစီးရ်သခင်ကြီးသည် ကသာဒါးသခင်ကြီး၏ အကိုးအကားဖြင့် 'ထိုသူတို့သည် ကောင်းကင်တမန်များကို ခဝပ်ကိုးကွယ်ကြ၍ 'ကိဗ်လာဟ်'၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အရပ်သို့ မျက်နှာမူကာ နမာဇ်ဖတ်ကြပြီး ဟဇရတ်ဒါဝူးဒ် عليه السلام အပေါ်သို့ ကျရောက်လာသော 'ဇဗူးရ်' ကျမ်းကို ဖတ်ရွတ်ကြသည်'ဟူ၍ အဆိုတစ်ရပ် လာရှိထားပေသည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ထိုကဲ့သို့ အစဉ်လိုက်တင်ပြထားခြင်းမှ ပြင်ပသဏ္ဌာန်အားဖြင့် 'ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အတွင်း၌ လာရှိထားသော မိုးကောင်းကင်ကျ ကျမ်းကြီး (၄) စောင်ဖြစ်သော 'သောင်ရားသ်'၊ 'ဇဗူးရ်'၊ 'အင်န်ဂျီးလ်'နှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတို့အား ယုံကြည်လက်ခံသောသူများအကြောင်း တင်ပြထားသည်'ကို သိရှိရပေသည်။

ထိုအထက်တင်ပြပါ အကြောင်းအရာကိုပင် အာယသ်တော်တစ်အာယသ်၏အတွင်း၌ ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် ယင်းစကားလုံးများဖြင့် 'စူရာဟ်ဘကရာ'၏ သတ္တမမြောက်ရုကူအ်၌ လွန်ခဲ့လေပြီ။

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَالَّذِيْنَ هَادُوْا وَالنَّصٰرٰى وَالصَّابِئِيْنَ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ
وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ
وَلَاخَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَاهُمْ يَحْزَنُوْنَ

ကြည်ဖြူစွာ ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိသော မုအ်မင်န်များသည်လည်းကောင်း၊ ယဟူဒီများသည်လည်းကောင်း၊ နစ္စရာနီများသည်လည်းကောင်း၊ ဆွာဗိအီများသည်လည်းကောင်း၊ မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ နောက်ဆုံးနေ့ကိုလည်းကောင်း ယုံကြည်၍ ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများကို ဆောက်တည်ခဲ့ပါလျှင် ထိုသူတို့အဖို့ရာ မိမိတို့အား မွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်၌ ကုသိုလ်အကျိုးသည် အသင့်ရှိ၏။ ထို့နောက် ယင်းသူတို့အဖို့ မည်သည့်စိုးရိမ်ကြောင့်ကြခြင်းမျှလည်း ရှိမည်မဟုတ်။ ဝမ်းနည်းပူဆွေးကြရမည်လည်း မဟုတ်။ *[၂ : ၆၂]*

ထိုအာယသ်တော်အတွင်း၌ အထားအသို၏ လိုလားချက်အရ အချို့သော စကားလုံးများကို ရှေ့နောက် ပြုထားသည်မှအပ မည်သည့်ကွဲပြားမှု တစ်စုံတစ်ရာမျှ ရှိသည်မဟုတ်။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါး၌ ခွဲခြားမှု၏ အဓိကမှုတည်ချက်သည် ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလ အပေါ်၌ မူတည်ခြင်း

ထိုအာယသ်တော်နှစ်အာယသ်၏ တင်ပြချက်၏ အချုပ်သဘောတရားမှာ ငါအသျှင်မြတ်ထံတော်၌ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဆွေဂုဏ်၊ မျိုးဂုဏ် မွန်မြတ်မှု၊ ဌာနမွန်မြတ်မှုနှင့် မျိုးနွယ်အုပ်စု မွန်မြတ်ခြင်းတို့သည် သီးသန့်အထူးပြု ခံထားရမည်မဟုတ်ပေ။ အကြင်သူသည် အစပထမက မည်သည့်အခြေအနေမျိုး၌ တည်ရှိနေလင့်ကစား ပြည့်ဝစွာ နာခံယုံကြည်၍ ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလကို ရွေးချယ်ကျင့်ကြံမှုကို ပြုမည်ဆိုပါက ငါအသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါး၌ လက်ခံတော်မူခြင်း ခံရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်း၏ ဝတ္တရားအရ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်တို့သည်လည်း အသိအမှတ်ပြုခြင်း ခံရမည်ဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် ကျရောက်ပြီးနောက် နာခံမှုအပြည့်အဝသည် မွတ်စ္စလင်မ်ဖြစ်ခြင်း၏ အတွင်း၌သာလျှင် တည်ရှိနေကြောင်းမှာ ထင်ရှားပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အတိတ်ခေတ် ကျမ်းဂန်များဖြစ်သော 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းနှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်' ကျမ်း၌လည်း ထိုမွတ်စ္စလင်မ်ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း လမ်းညွှန်ချက်များ ပါရှိထားပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည်မှု လုံးဝ ထိုမွတ်စ္စလင်မ်များအတွက် ကျရောက်လာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် ကျရောက်ခြင်းနှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ ကြွမြန်းလာပြီးနောက် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ အပေါ် အီမာန်မယူဘဲ 'သောင်ရားသ်' ကျမ်းနှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်' ကျမ်း အပေါ် လိုက်နာမှုပြုခြင်းသည် မမှန်ကန်သကဲ့သို့ 'ဇဗူးရ်' ကျမ်းအားလည်း လိုက်နာသမှုပြုခြင်းသည်လည်း မမှန်ကန်ပေ။ သို့ဆိုလျှင် အာယသ်တော်၏ အလိုသဘောသည် ထိုမျိုးနွယ်အုပ်စုများထဲမှ အကြင်မည်သည့် မျိုးနွယ်အုပ်စုမဆို မွတ်စ္စလင်မ်ဖြစ်သွားမည်ဆိုလျှင် နောင်အာခေရသ်၌ လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှုနှင့် အကျိုးစဝါးဗ်ကို ရရှိရန် ထိုက်တန်သောသူများ ဖြစ်ကြမည်' ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ထိုတင်ပြချက်အတွင်း၌ 'ဤငြင်းဆိုမှုနှင့် ကျူးလွန်မှုတို့သည် အစ္စလာမ်သာသနာနှင့် မွတ်စ္စလင်မ်လူမျိုးတို့အား ယခုအချိန်အထိတိုင် ဆန့်ကျင်ကာ သောင်းကျန်းမှုများကို ပြုပြီးသည့်နောက် မွတ်စ္စလင်မ်ဖြစ်လာကြကာ ၎င်းတို့၏ ဇာတ်သိမ်းသည် မည်ကဲ့သို့ဖြစ်မည်နည်း' ဟူသော တွေးခေါ်မှု၏ အဖြေသည်လည်း ပါရှိပေသည်။ 'အတိတ်ခေတ်ကာလက ၎င်းတို့ ကျူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှုဒုစရိုက်များနှင့် မှားယွင်းမှုများကို ပလပ်ခြင်းခံရမည်ဖြစ်ကာ နောင်အာခေရသ် ၌ တစ်စုံတစ်ရာ စိုးရိမ်ပူပန်မှုနှင့် ဝမ်းနည်းပူဆွေးမှု တစ်စုံတစ်ရာမျှ ခံစားရမည်မဟုတ်ကြောင်း' ကို သိရှိရပေသည်။

အပေါ်ယံဝါဒီအသွင်ဟန်ဖြင့် 'ဤနေရာ၌ မွတ်စ္စလင်မ်တို့၏အကြောင်းကို တင်ပြရန် မသင့်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့သည် အာယသ်တော်က လိုလားလျက်ရှိနေသော အီမာန်နှင့် နာခံခြင်း၏ အဆင့်နေရာအထိတိုင် ရောက်ရှိနေပေသည်။ ထိုအဆင့်နေရာထိ ရောက်ရှိရန် သင့်သောသူများအဖို့သာ ဤနေရာ၌ တင်ပြရန်သင့်ပေသည်' ဟူ၍ သိရှိရပေသည်။ သို့ရာတွင် ဤကဲ့သို့သော သီးသန့်ဟန်မျိုးဖြင့် မွတ်စ္စလင်မ်တို့အားလည်း ၎င်းတို့နှင့်အတူ ယှဉ်တွဲတင်ပြလိုက်ခြင်းဖြင့် သီးသန့်ပြောင်မြောက်မှုတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာပေသည်။ ယင်းအချက်၏ ဥပမာကို ဤသို့ နားလည်နိုင်ပေသည်။ အုပ်ချုပ်သူတစ်ဦး သို့မဟုတ်

ဘုရင်တစ်ပါးသည် 'ကျွန်ုပ်တို့၏ တရားဥပဒေသည် နာခံသူဖြစ်စေ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုလုပ်သူဖြစ်စေ တန်းတူဖြစ်သည်။ အကြင်မည်သူမဆို နာခံမှုကို ပြုမည်ဆိုလျှင် ဆုလာဘ်ချီးမြှင့်ခြင်းကို ခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း' ဟူသော ပြောဆိုသည့်ပုံစံမျိုး ဖြစ်သည်။ 'နာခံသူသည် နာခံလျက်သာ ရှိနေမည်ဖြစ်သည်။ ထုတ်ပြန်ခြင်း၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်သည် ဆန့်ကျင်မှုကို ပြုသောသူအဖို့သာ ဖြစ်ကြောင်း' ထင်ရှားနိုင်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ဤနေရာ၌ နာခံသူတို့လည်း တင်ပြရခြင်း၏ အမြော်အမြင်မှာ 'ကျွန်ုပ်တို့သည် နာခံသောသူ၊ လိုက်နာသောသူတို့ကို ချီးမြှင့်ရခြင်း၏ အကြောင်းမှာ ဆွေဂုဏ်မျိုးဂုဏ် သို့မဟုတ် အထူးမျိုးနွယ်ဝင်များဖြစ်သည့်အတွက် အပေါ် မူတည်နေခြင်းမဟုတ်ဘဲ ၎င်းတို့၏ အလုံးစုံသော နာခံခြင်း၏ အရည်အချင်းအပေါ်၌ မူတည်နေကြောင်း ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ မနာခံကာ ဆန့်ကျင်မှုကို ပြုသော သူတို့သည်လည်း ၎င်းတို့သည် ချီးမြှင့်ခြင်းခံရခြင်းကို ထိုက်တန်သောသူ ဖြစ်သွားပေမည်။

တင်ပြပါ မျိုးနွယ်အုပ်စု (၄) ရပ်အား မိန့်တော်မူကာ အကြင်ကိစ္စရပ်တို့အား လမ်းညွှန်ထားပေသည်။ ထိုကိစ္စရပ်အပေါ်၌ အစိတ်အပိုင်း (၃) ရပ်ရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ-

(၁) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ် အီမာန်ယူခြင်း၊
(၂) နောင်အာခေရသ်အပေါ် အီမာန်ယူခြင်း၊
(၃) ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလကို ဆောက်ထိန်းခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

ရစူလ်၏ ရစူလ်ဖြစ်ခြင်းအပေါ် အီမာန်မယူဘဲ လွတ်မြောက်မှု မရရှိခြင်းအကြောင်း

ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ အီမာန်၏ အချက်အလက်များအားလုံးနှင့် အစ္စလာမ်၏ ယုံကြည်ချက်များအား အကျယ်ချဲ့တင်ပြရန် မဟုတ်သကဲ့သို့ တင်ပြရန်မဟုတ်သော နေရာလည်း ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။ အစ္စလာမ်သာသနာ၏ အချို့အခြေခံ ယုံကြည်ချက်များကို တင်ပြ၍ အစ္စလာမ်သာသနာဆိုင်ရာ ယုံကြည်ချက်များအားလုံး၏ဘက်သို့ ညွှန်ကြား၍ ထိုအရာများဘက်သို့ ဖိတ်ခေါ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်သာ ဖြစ်ပေသည်။ အီမာန်၏အကြောင်း ပါရှိသော အာယသ်တော်တိုင်း၌လည်း ထိုအီမာန်၏ အကျယ်ချဲ့အကြောင်းကို တင်ပြရန်လည်း အရေးကြီးသော အချက်မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် ဤနေရာ၌ ရစူလ်အပေါ်နှင့် နဗီအပေါ် အီမာန်ယူရန်အကြောင်းကို ရှင်းလင်းစွာ မတင်ပြခြင်းကြောင့် အသိဉာဏ်အမြော်အမြင် နည်းသောသူတစ်ဦး အနေဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ မျှတမှုရှိလှသော ဉာဏ်ကြီးရှင်တစ်ဦးတစ်ယောက်အဖို့လည်းကောင်း ဒွိဟသံသယရှိရန် အရိပ်အယောင်မျှပင်မရှိပေ။ အထူးသဖြင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် တစ်အုပ်လုံးနှင့် ထိုကျမ်းမြတ်၏ ရာပေါင်းများစွာသော အာယသ်တော်များ အတွင်း၌ ရစူလ်များ၏ ရစူလ်ဖြစ်ခြင်းအပေါ် အီမာန်ယူရန် အကျယ်ချဲ့ရှင်းလင်းစွာဖြင့် ပါရှိထားပေသည်။ ပြည့်နှက်၍လည်း နေပေသည်။ အကြင်အာယသ်တော်များ အတွင်း၌ 'ရစူလ်တမန်တော်နှင့် ရစူလ်၏ မိန့်ကြားချက်များအပေါ် ပြည့်ဝစွာ အီမာန်မရယူဘဲ လွတ်မြောက်မှု မရရှိကြောင်း' ရှင်းလင်းချက်များ ပါရှိထားပေသည်။ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ အီမာန်နှင့် ကျင့်ကြံမှု မပါရှိဘဲ လက်ခံခြင်းနှင့် အတည်ပြုခြင်းကို ခံရမည်မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် 'မွလ်ဟိဒီးန်' (သာသနာမဲ့သောသူများ) ၏ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် မည်သည့်နည်း တစ်နည်းနည်းဖြင့်မဆို ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်အတွင်း၌ မိမိ

တို့၏ မနှစ်မြို့ဖွယ်ကောင်းသော အယူအဆများကို ထည့်သွင်းရန် လိုလားကြပေသည်။ ၎င်းတို့သည် ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ ရစူလ်၏ 'ရေစာလသ်' (ရစူလ်ဖြစ်ကြောင်း) ကို ရှင်းလင်းစွာ မတင်ပြခြင်းကြောင့် သီအိုရီအယူအဆတစ်ရပ်ကို တည်ထောင်ဖန်တီးထားပေသည်။ အကြင်အယူအဆသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်နှင့် စွန္နသ်တော်များ၏ မရေတွက်နိုင်လောက်အောင်သော ရှင်းလင်းချက်များနှင့် လုံးဝ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေပေသည်။ ထိုသီအိုရီကောက်နုတ်ချက်မှာ 'လူတိုင်းလူတိုင်းသည် မိမိတို့၏ ဘာသာများ ယဟူဒီဖြစ်စေ၊ နစ္စရာနီဖြစ်စေ ယုတ်စွအဆုံး ရုပ်တုဆင်းတုများကို ခဝပ်ကိုးကွယ်သော ဟိန္ဒူလူမျိုးများမှအစ အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်နှင့် 'ကေယာမသ်'နောက်ဆုံးနေ့အပေါ် အီမာန်ရယူထားကြကာ ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများကို စောင့်ထိန်းမည်ဆိုလျှင် တမလွန်၌ လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှု ရရှိရန် ထိုက်တန်သူတစ်ဦး ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ နောင်တမလွန်၌ လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှုရရှိရန်အတွက် အစ္စလာမ်သာသနာအတွင်းသို့ဝင်ရောက်ရန် အရေးမကြီးပေ။ (ဤကဲ့သို့ ပြောဆိုစဉ်းစားမှုများမှ ကင်းဝေးရန် ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်ပါးမှ ခိုလှုံခွင့်တောင်းခံပါ၏။)

အကြင်သူများကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို ရွတ်ဖတ်နိုင်သည့် စွမ်းအားနှင့် ထိုကျမ်းမြတ်အပေါ် မှန်ကန်စွာ အီမာန်ယူထားနိုင်ကြောင်းအား ချီးမြှင့်ထားပေသည်။ ထိုသူတို့အဖို့ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ရှင်းလင်းချက်များဖြင့် ထိုများယွင်းမှုတို့အား ဝေးကွာအောင် ပြုရန် ကြီးကျယ်သော အိလ်မ်အသိပညာနှင့် အမြင်ကျယ်မှုတို့သည် မလိုအပ်ပေ။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အူရ်ဒူဘာသာပြန်ကို သိနားလည်သောသူတို့သည်လည်း ထိုတွေးခေါ်ခြင်း၏ မှားယွင်းချက်ကို လွယ်ကူစွာ သဘောပေါက်နိုင်ပေသည်။ အချို့သော အာယသ်တော်များကို ဥပမာပုံစံမျိုးဖြင့် တင်ပြပါအံ့။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် အကြင်နေရာ၌ အီမာန်၏ အကျယ်ချဲ့အကြောင်းကို တင်ပြထားပေသည်။ ထိုအကျယ်ချဲ့၏ စကားလုံးတော်များသည် စူရာဟ်ဘကရာ၏ အဆုံးပိုင်း၌ ဤသို့ လာရှိထားပေသည်။

كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهٖ

ယင်းရစူလ်တမန်တော် မိုဟမ္မဒ်နှင့်တကွ ယုံကြည်သူခပ်သိမ်းတို့သည် တစ်ဆူတည်းဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ကောင်းကင်တမန်တော်များကိုလည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ကျမ်းဂန်အပေါင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်အပေါင်းတို့ကိုလည်းကောင်း ယုံကြည်ကြကုန်၏။ ၎င်းပြင် ယင်းသူတို့က 'ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်အပေါင်းတို့အနက် မည်သည့်ရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါးကိုမျှ ခွဲခြားခြင်း မပြုကြပါ။ အားလုံးကို ယုံကြည်ကြသည်'ဟူ၍ပြောဆိုကြကုန်၏။ [၂ ; ၂၈၅]

ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌ ရှင်းလင်းစွာဖြင့် အီမာန်၏ အကျယ်ချဲ့အကြောင်းအား တင်ပြထားပေသည်။ ထိုအာယသ်တော်အတွင်း၌ 'ရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါးပါး၊ သို့မဟုတ် အချို့သော ရစူလ်တမန်တော်များအပေါ်၌သာ အီမာန်ရယူထားခြင်းသည် လုံးဝ လုံလောက်မည်မဟုတ်ပေ။ သို့သာမက ရစူလ်တမန်တော်အားလုံးတို့အပေါ် အီမာန်ယူရန်သည် စည်းကမ်းချက်ဖြစ်ပေသည်။ အကယ်၍ မည်သည့်ရစူလ်တမန်တော်

တစ်ပါးပါးအပေါ်၌လည်း အီမာန်ကို မရယူထားပါက ၎င်း၏ အီမာန်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါး၌ ထောက်ခံအတည်ပြုခြင်းနှင့် လက်ခံခြင်းခံရမည်မဟုတ်ကြောင်း' ကို ရှင်းလင်းတင်ပြထားပေသည်။

ဒုတိယတစ်နေရာ၌ မိန့်တော်မူထားသည်မှာ-

اِنَّ الَّذِيْنَ يَكْفُرُوْنَ بِاللّٰهِ وَرُسُلِهٖ وَيُرِيْدُوْنَ اَنْ يُّفَرِّقُوْا بَيْنَ اللّٰهِ
وَرُسُلِهٖ وَيُرِيْدُوْنَ اَنْ يَّتَّخِذُوْا بَيْنَ ذٰلِكَ سَبِيْلًا اُولٰٓئِكَ هُمُ الْكٰفِرُوْنَ حَقًّا

ကေန်စင်စစ် အကြင်သူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်တို့ကို ငြင်းပယ်ကြကုန်သည်။ ၎င်းအပြင် ထိုသူတို့သည် အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းတရား ထားရှိရာ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်၏ စပ်ကြားဝယ် ခွဲခြားလိုသော ဆန္ဒရှိကြကုန်သည်။ ထို့မှုမက ယင်းသူတို့သည် မိမိတို့၏ နှုတ်ဖြင့် 'ငါတို့သည် အချို့ရစူလ်တမန်တော်များကိုသာ ယုံကြည်ကြကုန်၏၊ သို့ရာတွင် အချို့ရစူလ်တမန်တော်များကိုမူ မယုံကြည် ငြင်းပယ်ကြသည်' ဟူ၍လည်း ပြောဆိုကြလေသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် ယင်းကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုနှင့် အီမာန်ယုံကြည်မှု၏ အလယ်စပ်ကြားတွင် အခြားဘာသာတစ်ခုကို တီထွင်လိုက်နာလိုသော ဆန္ဒရှိသည့်အတိုင်း နည်းလမ်းတစ်ခုကိုလည်း ပြုလုပ်လိုက်ကြကုန်သည်။ ထိုသူတို့သည်သာလျှင် မုချ သွေဖည်သောသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ */၄ : ၁၅၀-၁၅၁ /*

တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ မိန့်မြွက်ချက်တစ်ရပ် လာရှိသည်မှာ-

لَوْ كَانَ مُوْسٰى حَيًّا لَمَا وَسِعَهٗ اِلَّا اتِّبَاعِىْ

အကယ်၍ ယနေ့ ဟဇရတ်မူစာ عليه السلام အသက်ရှင်စွာဖြင့် တည်ရှိနေမူ ၎င်းအဖို့လည်း ငါကိုယ်တော်၏ လမ်းစဉ်ကို နောက်လိုက်သမှုပြုခြင်းမှအပ အခြားမည်သည့်နည်းလမ်း တစ်စုံတစ်ရာမျှ ရှိမည်မဟုတ်ပေ။

ဘာသာ သာသနာဝင်တိုင်းသည် မိမိတို့၏ သာသနာအပေါ် ကျင့်ကြံပြုမူမှုကို ပြုမည်ဆိုလျှင် တမန်တော်မြတ် ﷺ ကို အီမာန်မယူဘဲနှင့် မွတ်စ္စလင်မ် မဖြစ်ဘဲနှင့် 'ဂျန္နသ်' နှင့် နောင်တမလွန်အာခေရသ်ကို ရရှိနိုင်သည်ဟူ၍ ပြောဆိုနေသော သူတို့သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အထက်ဖော်ပြပါ အာယသ်တော်များနှင့် ရှင်းလင်းစွာ ဆန့်ကျင်နေပေသည်။

ထို့ပြင် အကယ်၍ ဘာသာတိုင်းသည် မိမိတို့၏ ခေတ်ကာလအသီးသီး၌ ကျင့်ကြံဆောက်တည်မည်ဆိုလျှင် လွတ်မြောက်အောင်မြင်မှုရရှိရန်အတွက် လုံလောက်မည်ဆိုပါက တမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် ကျရောက်လာခြင်းပင်လျှင် အဓိပ္ပာယ်မဲ့ဖြစ်သွားပေသည်။ သာသနာတော်တစ်ခု၏ နောက် ဒုတိယသာသနာတော်တစ်ရပ်အား ပို့ချခြင်းသည် အလဟဿဖြစ်သွားပေမည်။ ပထမဦးဆုံး ရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါးသည် သာသနာတော်တစ်ရပ်နှင့် ကျမ်းစာအုပ်တစ်အုပ်ကို ယူဆောင်လာမည်ဆိုပါက ယင်းအချက်သည် လုံလောက်ပေသည်။ အခြားသော ရစူလ်တမန်တော်များနှင့် ကျမ်းစာအုပ်များကို ထုတ်ပြန်ပို့ချရန် မည်သည့်အရာများအဖို့ လိုအပ်နေပေသနည်း။

များသောအားဖြင့် သာသနာတော်နှင့် ကျမ်းစာအုပ်ကို ကျန်ရှိရန် ယင်းပညတ်ချက်များအပေါ် ကိုယ်တိုင်လိုက်နာရန်နှင့် အခြားသောသူများကိုပါ နှိုးဆော်ရန် 'ဖွရ်ဇ်'တာဝန်ဖြစ်သော နောက်လိုက်ထု 'အွမ္မသ်'တိုင်း၏ အာလင်မ်များ၏ တည်ရှိနေခြင်းသည် လုံလောက်ပေသည်။ ထိုပုံစံ၌မှ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဤမိန့်မြွက်ချက်ဖြစ်သော

لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَّمِنْهَاجًا

ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အနက် အသီးသီးတို့အဖို့ တရားဓမ္မသတ်နည်းဥပဒေတစ်မျိုးနှင့် ထင်ရှားလှစွာသော လမ်းစဉ်တစ်မျိုးကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပေးတော်မူခဲ့လေသည်။ *[၅ : ၄၈]*

အကယ်၍ ထိုအထက်တင်ပြပါအချက်သာ ပိုင်မည်ဆိုပါက တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မိမိအပေါ်နှင့် မိမိ၏ ကျမ်းစာအုပ်ဖြစ်သော ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်အပေါ် အီမာန်မယူထားသော ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီများနှင့် အခြားသော မျိုးနွယ်အုပ်စုများအား တိုက်ခိုက်မည်မဟုတ်ပေ။ ကေန်အမှန် ဖြန့်ဖြူးရေး၏ ဂျီဟားဒ်များကို ပြုလုပ်သည့်အပြင် တိုက်ခိုက်မှု စစ်ပွဲများကိုလည်း ပြုခဲ့ကြလေသည်။ ထို့ပြင် အကယ်၍ လူသားတစ်ဦးသည် မုအ်မင်န်နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ထံတော်ပါး၌ လက်ခံခြင်းခံရရန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် 'ကေယာမသ်'နေ့အပေါ်၌သာ အီမာန်ယူခြင်း လုံလောက်သည်ဆိုလျှင် ထိုအိဗ်လီးစ်သည် မည်သည့်ပြစ်မှုကြောင့် နှင်ထုတ်ခြင်းခံရသော ဘဝသို့ ရောက်ရှိသွားပေသနည်း။ ၎င်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ် အီမာန်မရယူထားပါ၏လော။ သို့မဟုတ် 'အာခေရသ်'နှင့် 'ကေယာမသ်'နေ့ကို ငြင်းဆိုသောသူ ဖြစ်ပါလော။ ကေန်အမှန် ၎င်းသည် အသျှင်မြတ် အမျက်တော်ထွက်နေသော အချိန်၌လည်း إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ 'ရှင်ပြန်ထရမည့်နေ့'ဟူ၍ လျှောက်ထားကာ 'အာခေရသ်'၏ နေ့အပေါ် ဝန်ခံကတိပြုလိုက်ပေသည်။

စင်စစ်မှာ ဤများယွင်းချက်တို့သည် သာသနာတော်ကို ဆွေမျိုးသားချင်းများအား လက်ဖွဲ့ပေးသကဲ့သို့ အခြားသောသူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို လက်ဆောင်အဖြစ် ပေးနိုင်ခြင်းတည်းဟူသော သီအိုရီ၏ ပေါ်ပေါက်မှုကြောင့်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုလုပ်ကြံထားသော သာသနာတော်ကို အကြောင်းခံ၍ အခြားသော မျိုးနွယ်အုပ်စုများဖြင့် ဆွေမျိုးသားချင်းများ တော်စပ်နိုင်ပေသည်။ ကေန်အမှန် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် 'မွတ်စ္စလင်မ်မဟုတ်သောသူများနှင့်အတူ တရားမျှတမှု၊ ကိုယ်ချင်းစာတရားထားရှိမှု၊ မွန်မြတ်စွာ ဆက်ဆံမှုနှင့် ထောက်ထားညာတာစွာ ဆက်ဆံမှုတို့ကို သာသနာတော်၏ ဘောင်အတွင်း ပြည့်ဝစွာ စောင့်ရှောက်မှုနှင့် ဘောင်စွန်းများကို ကုန်စင်စွာ ထိန်းသိမ်းမှုနှင့်အတူ ပြုရန် သင့်ကြောင်း'ကို ရှင်းလင်းစွာ မိန့်ဆိုတော်မူထားပေသည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ အကယ်၍ ရစူလ်တမန်တော်အပေါ် အီမာန်ယူထားရန်အကြောင်း မပါရှိနေလင့်ကစား အခြားသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ ပြင်းထန်လေးနက်စွာ မိန့်ဆိုထားတော်မူခြင်းတို့သည် လုံလောက်ပေသည်။ အကယ်၍ သေချာကျနစွာ စမ်းစစ်လေ့လာကြည့်ရှုမည်ဆိုလျှင် ဤအာယသ်တော်အတွင်း၌လည်း ရစူလ်အပေါ် အီမာန်ယူခြင်း၏ ဘက်သို့ ညွှန်ပြထား

သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အသုံးအနှုန်းဝေါဟာရ အရ၌ 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ် အီမာန်ယုံကြည်ခြင်း'ဟူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ပြသထားသော အရာအားလုံးကို အီမာန်ရယူထားမှသာလျှင် တရားဝင်မည်ဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် မိမိ၏ ထိုအသုံးအနှုန်းဝေါဟာရကို အောက်ဖော်ပြပါ စကားလုံးများဖြင့် ရှင်းလင်းမိန့်ဆိုထားပေသည်။

فَاِنْ اٰمَنُوْا بِمِثْلِ مَآ اٰمَنْتُمْ بِهٖ فَقَدِ اهْتَدَوْا

ထို့ကြောင့် အကယ်စင်စစ် အသင်တို့ ယုံကြည်ကြသကဲ့သို့ ယုံကြည်ကြပါမူ ဧကန်အမှန် ယင်းသူတို့သည်လည်း တရားလမ်းမှန်ကို ရရှိကြကုန်အံ့။ *[၂ : ၁၃၇]*

ဆိုလိုသည်မှာ ဆွဟာဗာကြီးများ၏ အီမာန်သည်သာလျှင် အီမာန်ဟူ၍ ပြောဆိုထိုက်ပေသည်။ ၄င်းတို့ ထားရှိသော အီမာန်၏ အလွန်ကြီးမားသော 'ရုကွန်'၊ 'ဖွရ်ဇ်'အချက်မှာ ရစူလ်အပေါ် အီမာန်ယူခြင်းသာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ ဆိုသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ် အီမာန်ရယူရမည့်အကြောင်း၌ ရစူလ်အပေါ် အီမာန်ယူရမည့်အချက်လည်း ပါဝင်ပေသည်။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

لَقَدْ اَخَذْنَا مِيْثَاقَ بَنِىْٓ اِسْرَآءِيْلَ وَاَرْسَلْنَآ اِلَيْهِمْ
رُسُلًا ؕ كُلَّمَا جَآءَهُمْ رَسُوْلٌۢ بِمَا لَا تَهْوٰٓى اَنْفُسُهُمْ ۙ فَرِيْقًا كَذَّبُوْا
وَفَرِيْقًا يَّقْتُلُوْنَ ۝٧٠

၅ : ၇၀ ။ ။ ဧကန်မုချ ငါအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အိစ္စရာအီလ်မျိုးနွယ်တို့ထံမှ ပဋိညာဉ်ဝန်ခံချက်ကို ယူတော်မူခဲ့၏။ ၄င်းပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၄င်းတို့ထံသို့ (များစွာသော) ရစူလ်တမန်တော်များကိုလည်း စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ မည်သည့်အခါမျိုး၌မဆို ထိုသူတို့ထံသို့ ရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါးပါးသည် ထိုသူတို့ မကြိုက်မနှစ်သက်သော အမိန့်ပညတ်တော်ကို ယူဆောင်လာခဲ့သည်ရှိသော် ထိုသူတို့သည် အချို့ (ရစူလ်တမန်တော်များ) ကို မုသာဝါဒီများဟူ၍ ပြောဆိုငြင်းပယ်ခဲ့ကြ၏။ အချို့တမန်တော်များကိုမူ သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြ၏။

وَحَسِبُوْٓا اَلَّا تَكُوْنَ فِتْنَةٌ فَعَمُوْا وَصَمُّوْا ثُمَّ
تَابَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوْا وَصَمُّوْا كَثِيْرٌ مِّنْهُمْ ؕ وَاللّٰهُ بَصِيْرٌۢ بِمَا يَعْمَلُوْنَ ۝٧١

၅ : ၇၁ ။ ။ ထိုမျှမက ၄င်းတို့သည် (ယင်းကဲ့သို့သော ရစူလ်တမန်တော်များကို ငြင်းပယ်ခြင်းနှင့် သတ်ဖြတ်ခြင်းအားဖြင့် မိမိတို့၌) ဘေးဥပါဒ်အန္တရာယ် တစ်စုံတစ်ရာမျှ ဆိုက်ရောက်လိမ့်မည်မဟုတ်ဟူ၍ပင် ထင်မြင်ယူဆခဲ့ကြလေသည်။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသူတို့သည် မျက်စိစုံလုံးကန်းခဲ့ကြလေသည်။ နားပင်းခဲ့ကြလေသည်။ ထို့နောက်တစ်ဖန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ဘက်သို့ (မိမိ၏) ကရုဏာတော်နှင့် ပြန်လှည့်တော်မူ၍ (၎င်းတို့အား အပြစ်မှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူ) ခဲ့လေသည်။ ထို့နောက်တွင်လည်း ယင်းသူတို့အနက် များစွာသော သူတို့သည် မျက်စိစုံလုံးကန်းသူများနှင့် နားပင်းသူများပင် ဖြစ်သွားကြပြန်သည်။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ ကျင့်မူသမျှတို့ကို အကြွင်းမဲ့ သိမြင်တော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်ပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ကေန်မုချ ငါအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဗနီအိစ္စရာအီလ်မျိုးနွယ်တို့ထံမှ (ဦးစွာပထမ 'သောင်ရေးသ်' ကျမ်းအတွင်း၌ နဗီရစူလ်တမန်တော်အားလုံးတို့အား ထောက်ခံအတည်ပြုရန်နှင့် နာခံမှုပြုရန်) ပဋိညာဉ် ဝန်ခံချက်ကို ယူတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းပြင် (ယင်းပဋိညာဉ်ကို ပြန်လည်သတိပေးရန်အတွက်) ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ထံသို့ (များစွာသော) ရစူလ်တမန်တော်များကိုလည်း စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ (သို့ရာတွင် ၎င်းတို့၏ အခြေအနေမှာ) မည်သည့်အခါမျိုး၌မဆို ထိုသူတို့ထံသို့ ရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါးပါးသည် ထိုသူတို့ မကြိုက် မနှစ်သက်သော အမိန့်ပညတ်တော်ကို ယူဆောင်လာခဲ့သည်ရှိသော် (ဆန့်ကျင်လျက်) ထိုသူတို့သည် အချို့ (ရစူလ်တမန်တော်များကိုမူ) မုသာဝါဒီများဟူ၍ ပြောဆိုငြင်းပယ်ခဲ့ကြ၏။ အချို့တမန်တော်များကိုမူ (ကြောက်ရွံ့မှုကင်းမဲ့စွာဖြင့်) သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြ၏။

ထိုမျှမက (အစဉ်အမြဲ ပြုလုပ်နေသည့် ဆိုးသွမ်းမှုများအပေါ် ရက်အချိုးအဖို့ 'အဓာဗ်' အပြစ်ဒဏ်အား စောင့်ဆိုင်းမှုကို ပြုထားမူ) ၎င်းတို့သည် (ယင်းကဲ့သို့သော ရစူလ်တမန်တော်များကို ငြင်းပယ်ခြင်းနှင့် သတ်ဖြတ်ခြင်းအားဖြင့် မိမိတို့၌) ဘေးဥပါဒ်အန္တရာယ် တစ်စုံတစ်ရာမျှ ဆိုက်ရောက်လိမ့်မည်မဟုတ်ဟူ၍ပင် ထင်မြင်ယူဆခဲ့ကြလေသည်။ ထိုသို့ (ထင်မြင်မှုကိုပြု) သောကြောင့် ထိုသူတို့သည် မျက်စိစုံလုံးကန်းသော သူများကဲ့သို့နှင့် နားပင်းသောသူများကဲ့သို့ ဖြစ်ခဲ့ကြလေသည်။ (နဗီတမန်တော်များ၏ မှန်ကန်မှုကိုလည်း မကြည့်ကြ။ ၎င်းတို့၏ မိန့်ခြွေချက်များကိုလည်း မကြားနာကြ။) ထို့နောက်တစ်ဖန် (အခိုက်အတန့် အချိန် တစ်ခု ကြာမြင့်ပြီးသည့်နောက်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ဘက်သို့ (မိမိ၏) ကရုဏာတော်နှင့် ပြန်လှည့်တော်မူ၍ (၎င်းတို့အား အပြစ်မှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူ အခြားသော ရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါးကို စေလွှတ်ကာ ယခုအချိန်၌လည်း လမ်းမှန်တရားကို လိုလားပါက ရောက်ရှိနိုင်ပေသည်။ သို့ရာတွင်) ထို့နောက်တွင်လည်း ယင်းသူတို့အနက် များစွာသော သူတို့သည် မျက်စိစုံလုံးကန်းသူများနှင့် နားပင်းသူများပင် ဖြစ်သွားကြပြန်သည်။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ ကျင့်မူသမျှတို့ကို အကြွင်းမဲ့ သိမြင်တော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်ပေသည်။ (ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းတို့၏ ထင်မြင်ယူဆချက်သည် မှားယွင်းပေသည်။ သို့ရှိရာ ၎င်းတို့အား တစ်ချိန်ပြီးတစ်ချိန် ပြစ်ဒဏ်ကိုလည်း ပေးသနားတော်မူလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သည် တမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့်လည်း ဤကဲ့သို့ပင် ငြင်းဆိုဆန့်ကျင်မှုပြုခြင်း အတိုင်းအတာထိတိုင်အောင် အကျင့်အမူတို့သည် ရှိနေပေသည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

ဗနီအိစ္စရားအီလ်တို့၏ ပဋိညာဉ် ချိုးဖောက်မှု

كُلَّمَا جَآئَهُمْ رَسُوْلٌ بِمَا لَا تَهْوٰى اَنْفُسُهُمْ

(မည်သည့်အခါမျိုး၌မဆို ထိုသူတို့ထံသို့ ရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါးပါးသည် ထိုသူတို့ မကြိုက်မနှစ်သက်သော အမိန့်ပညတ်တော်ကို ယူဆောင်လာခဲ့သည်ရှိသော်) *[၅ : ၇၀]*

ဆိုလိုသည်မှာ ဗနီအိစ္စရာအီလ်တို့ထံ ၄င်းတို့၏ ရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါးပါးသည် ပညတ်ချက်တစ်စုံတစ်ရာကို ယူဆောင်လာသည်ရှိသော် ၄င်းတို့၏ ဗီဇနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိပါက ပဋိညာဉ်ကို ချိုးဖောက်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ဗီဆန်ပုန်ကန်မှုကို ပြုကြသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နဗီရစူလ်တမန်တော်များထဲမှ အချို့သောသူများကို မုသာဝါဒီများဟူ၍ စွပ်စွဲ၍ အချို့သောသူများကို သတ်ဖြတ်ကြလေသည်။ ဤသည်မှု ၄င်းတို့၏ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ် အီမာန်ယူခြင်းနှင့် ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများကို စောင့်ထိန်းခြင်း၏ အခြေအနေပင်ဖြစ်သည်။ နောင်အာခေရသ်အား အီမာန်ယူခြင်း၏ ခန့်မှန်းချက်ကို အောက်ဖော်ပြပါအချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါ။ ဤမျှခန့် ပြင်းထန်လေးနက်စွာ ငြင်းပယ်မှုနှင့် ပုန်ကန်မှုများ၏ ပြစ်မှုများကို ကျူးလွန်၍ လုံးဝ သောကကင်းမဲ့ကာ ထိုင်နေပေသည်။

ဥပမာ- ထိုလုပ်ရပ်များ၏အစား လုံးဝ မခံရမည်ကဲ့သို့သော ပုံစံမျိုးဖြစ်သည်။ ညဉ်းပန်းပုန်ကန်မှု၏ အကြောင်းတရားမလှခြင်းတို့သည် မည်သည့်အခါမျှ ရှေ့ဝယ်သို့ ရောက်ရှိမည်မဟုတ်ဟူ၍ တွေးတောကာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အထောက်အထားတော်များနှင့် မုဂ္ဇပါဌ်တော်များဘက်မှ လုံးဝ ကန်းကာ ပင်းနေသောသူများကဲ့သို့ ဖြစ်နေကြပေသည်။ အချို့သော နဗီတမန်တော်များကို သတ်ဖြတ်၍ အချို့ကို အချုပ်ထောင်ချထားသည့် အတိုင်းအတာထိတိုင်အောင် မလုပ်သင့်မလုပ်ထိုက်သော အလုပ်များကို ပြုလုပ်နေကြပေသည်။ နောက်ဆုံး အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၄င်းတို့အပေါ် ဗွခ်သေ့နစ္စ်စွရ်ဘုရင်ကို စိုးမိုးစေတော်မူလိုက်သည်။ တစ်ဖန် အချိန်အခိုက်အတန့်တစ်ခု ကြာမြင့်ပြီးသည့်နောက် ပါရှန်းနိုင်ငံ ဘုရင်ခံတစ်ဦးသည် ဗွခ်သေ့စွရ်ဘုရင်၏ သေးသိမ်သော အချုပ်အနှောင်မှ ကယ်တင်ကာဗာဗဟ်လ်မှ 'ဗိုက်သွလ်မုကတ်ဒ္ဒတ်စ်' သို့ ခေါ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်၌ ၄င်းတို့သည် 'သောင်ဗာဟ်' အများဝန်ခံကာ မိမိတို့၏အခြေအနေများကို ပြုပြင်ရန် အာရုံပြုခဲ့သည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၄င်းတို့၏ 'သောင်ဗာဟ်' ကို လက်ခံတော်မူလိုက်သည်။ တစ်ဖန် သို့ရာတွင် ရက်အခိုက်အတန့် ကြာမြင့်ပြီးသည့်နောက် ထိုဆိုးသွမ်းမှုများကို ပြုပြန်လေတော့သည်။ လုံးဝ အမြင်ကင်းမဲ့ကာ ဟဇရသ်ဇကရီယာ عليه السلام နှင့် ဟဇရသ်ယဟ်ယာ عليه السلام တို့ကို သတ်ဖြတ်ခဲ့ကာ ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام အား သတ်ဖြတ်ရန် စိုင်းပြင်းခဲ့ကြသည်။ *[ဖဝါအေဒ့အွတ်စ်မာနီး]*

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِيْنَ قَالُوْٓا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْمَسِيْحُ ابْنُ مَرْيَمَ ؕ
وَقَالَ الْمَسِيْحُ يٰبَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ اعْبُدُوا اللّٰهَ رَبِّيْ وَرَبَّكُمْ ؕ اِنَّهٗ
مَنْ يُّشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَاْوٰىهُ النَّارُ ؕ
وَمَا لِلظّٰلِمِيْنَ مِنْ اَنْصَارٍ (72)

၅ : ၇၂ ။ ။ ကေန်မလွဲ ကာဖိရ်ဖြစ်သွားကြသော သူတို့က ကေန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မရ်ယမ်၏ သားတော် မစီးဟ် (အီစာ) သာလျှင် ဖြစ်တော်မူသည်ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်၏။ အမှန်စင်စစ် မစီဟ် (ကိုယ်တိုင်) ကပင် 'အိုး၊ အိစ္စရာအီလ်မျိုးနွယ်အပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် ငါ၏အသျှင်နှင့် အသင်တို့၏အသျှင် ဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုပင် ခဝပ်ကိုးကွယ်ကြလေကုန်'ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ ကေန်စင်စစ် မည်သူမဆို (တစ်စုံတစ်ရာကို) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တွဲဖက် (နှိုင်းယှဉ်ကိုးကွယ်) ပါလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထို (ကဲ့သို့သော) သူအဖို့ 'ဂျန္နသ်'သုခဘုံကို ပိတ်ပင်ထားတော်မူမည်။ ၎င်းပြင် ထိုသူ၏ လားရာဌာနသည် (ငရဲ) မီးပင် ဖြစ်မည်။ ထို့ပြင် (ယင်းကဲ့သို့) မတရားကျူးလွန်သောသူတို့အား ရိုင်းပင်းကူညီ စောင်မမည့်သူဟူ၍ တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ ရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِيْنَ قَالُوْٓا اِنَّ اللّٰهَ ثَالِثُ
ثَلٰثَةٍ ۘ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّآ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ؕ وَاِنْ لَّمْ يَنْتَهُوْا عَمَّا يَقُوْلُوْنَ
لَيَمَسَّنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ (73)

၅ : ၇၃ ။ ။ ကေန်အမှန် အကြင်သူတို့သည်လည်း ကာဖိရ်များပင် ဖြစ်သွားခဲ့ကြကုန်သည်။ ထိုသူများက 'အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (ဘုရား) သုံးဆူအနက် တတိယ (ဘုရား) ဖြစ်သည်'ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့ကြလေသည်။ အမှန်စင်စစ် တစ်ဆူတည်းသော ကိုးကွယ်ရာ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်) မှတစ်ပါး အခြားကိုးကွယ်ရာ (ဘုရား) ဟူ၍ အလျှင်းမရှိချေ။ အကယ်၍သာ ယင်းသူတို့သည် မိမိတို့ပြောဆိုမှုကို မရပ်စဲကြသော် ၎င်းတို့အနက်မှ ဆက်လက်၍ သွေဖည်ငြင်းပယ်ကြသောသူတို့၌ ပြင်းပြနာကျင်ဖွယ်ရာဖြစ်သော ပြစ်ဒဏ်သည် မုချ ဆိုက်ရောက်ပေမည်။

اَفَلَا يَتُوْبُوْنَ اِلَى اللّٰهِ وَيَسْتَغْفِرُوْنَهٗ ؕ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ (74)

၅ : ၇၄ ။ ။ ယင်းသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ဝယ် ဝန်ချတောင်းပန်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ထံတော်မှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကိုလည်းကောင်း၊ အသနားခံခြင်းကိုလည်းကောင်း မပြုကြလေသလော။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူသော အသျှင်၊ အလွန်တရာ သနားကြင်နာ ညှာတာတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

مَا ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ مَرْيَمَ إِلَّا
رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ ٱلرُّسُلُ وَأُمُّهُۥ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ
ٱلطَّعَامَ ٱنظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ ٱلْـَٔايَٰتِ ثُمَّ ٱنظُرْ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ۝٧٥

၅ : ၇၅ ။ ။ မရ်ယမ်၏ သားတော် မစီးဟ် (အီစာ) သည် ရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါးမျှသာ ဖြစ်၏။ ထိုမရ်ယမ်၏ သားတော် မစီးဟ် (အီစာ) ၏အလျင်လည်း (အခြားသော) ရစူလ်တမန်တော်တို့သည် မုချ ပွင့်ခဲ့ကြလေသည်။ ၎င်းပြင် ထိုမစီဟ် (အီစာ) ၏ မယ်တော် (မရ်ယမ်) သည် သစ္စာသမာဓိနှင့် အထူးပြည့်စုံသော မိန်းမမြတ်တစ်ဦးပင် ဖြစ်ချေသည်။ ထို (သားအမိ) နှစ်ဦးစလုံးသည် (အခြားလူသားများကဲ့သို့ပင်) အစာအဟာရကို မှီဝဲစားသုံးလေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ (အို နဗီတမန်တော်) ငါအသျှင်မြတ်သည် ထို (ခရစ်ယာန်) တို့ရှေ့ဝယ် သက်သေသာဓကများကို မည်ကဲ့သို့ ရှင်းလင်းဖော်ပြတော်မူသည်ကို အသင်ရှုပါလေ။ ထို့နောက်တစ်ဖန် ယင်းသူတို့သည် (မှန်ကန်သော တရားလမ်းစဉ်ကို စွန့်၍) အဘယ်သို့ ပြည်လှည့်သွားကြသည်ကိုလည်း အသင်ရှုပါလေ။

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا
وَٱللَّهُ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ۝٧٦

၅ : ၇၆ ။ ။ (အို, နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (ခရစ်ယာန်တို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ (အို, အချင်းတို့) အသင်တို့သည် အကျိုးယုတ်နစ်နာစေခြင်းလည်းကောင်း မပြုစွမ်းနိုင်သော အရာများကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ကြလေသလော။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် (အလုံးစုံတို့ကို) အကြွင်းမဲ့ ကြားသိတော်မူသော အသျှင်၊ (အရာခပ်သိမ်းတို့ကို) အကြွင်းမဲ့ သိရှိတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ကေန်မလွဲ ကာဖိရ်ဖြစ်သွားကြသော သူတို့က 'ကေန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မရ်ယမ်၏ သားတော် မစီးဟ် (အီစာ) သာလျှင် (နှစ်ဆူပေါင်းတစ်ဆူ) ဖြစ်တော်မူသည်' ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်၏။ အမှန်စင်စစ် မစီးဟ် (ကိုယ်တိုင်) ကပင် 'အို, အိစ္စရာအီလ်မျိုးနွယ်အပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် ငါ၏အသျှင်နှင့် အသင်တို့၏အသျှင် ဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုပင် ခဝပ်ကိုးကွယ်ကြလေကုန်။' (ထိုပြောကြားချက်၌ မိမိသည် မွေးမြူခြင်းခံရသူနှင့် ကျေးကျွန်တစ်ယောက်သာ ဖြစ်ကြောင်းကို ရှင်းလင်းထားပေသည်။ တစ်ဖန် ၎င်းအား အသျှင်မြတ်ဟူ၍ ပြောဆိုခြင်းသည် မာန်မရှိဘဲ ဟန်ရှိသောသူများကဲ့သို့သာ ဖြစ်သည်) ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ ကေန်စင်စစ် မည်သူမဆို ('ဇားသ်'တော်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဂုဏ်တော်များ၌သော်လည်းကောင်း တစ်စုံတစ်ရာကို) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တွဲဖက် (နှိုင်းယှဉ်ကိုးကွယ်) ပါလျှင်

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထို (ကဲ့သို့သော) သူအဖို့ 'ဂျန္နသ်'သုခဘုံကို ပိတ်ပင်ထားတော်မူမည်။ ၄င်းပြင် ထိုသူ၏ လားရာဌာနသည် (အမြဲတစေ ငရဲ) မီးပင် ဖြစ်မည်။ ထို့ပြင် (ယင်းကဲ့သို့) မတရားကျူးလွန်သောသူတို့အား ရိုင်းပင်းကူညီ စောင်မမည့်သူဟူ၍ တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ ရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။

(ငရဲမီးဘုံမှ ကယ်တင်ကာ 'ဂျန္နသ်'သို့ ရောက်အောင် ပို့သမည့်သူ၊ စုပေါင်းအရာများ ခဝပ်ကိုးကွယ်သည်ဖြစ်စေ၊ သုံးဆူပေါင်းတစ်ဆူ ပုံစံမျိုးဖြင့် ခဝပ်ကိုးကွယ်သည်ဖြစ်စေ 'ကုဖွ်ရ်'ပင် ဖြစ်သည်။ သို့ရှိရာ) ကေန်အမှန် အကြင်သူတို့သည်လည်း ကာဖိရ်များပင် ဖြစ်သွားခဲ့ကြကုန်သည်။ ထိုသူများက 'အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (ဘုရား) သုံးဆူအနက် တတိယ (ဘုရား) ဖြစ်သည်'ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့ကြလေသည်။ အမှန်စင်စစ် တစ်ဆူတည်းသော ကိုးကွယ်ရာ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်) မှတစ်ပါး အခြားကိုးကွယ်ရာ (မှန်ကန်သောဘုရား) ဟူ၍ အလျှဉ်းမရှိချေ။ (နှစ်ဆူလည်းမရှိပေ။ သုံးဆူလည်း မရှိပေ။ ယင်းသို့ ယုံကြည်ချက်ထားရှိခြင်းသည်လည်း ကုဖွ်ရ် (သွေဖည်ငြင်းဆိုမှု) နှင့် ရှရစ်က် (ဖက်စပ်ကိုးကွယ်မှု) ပင်ဖြစ်သည်။ (သို့ရှိရာ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ ဟူသော အာယသ်တော်အတွင်း၌ သတ်မှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်သည်လည်း ၄င်းတို့အပေါ် သက်ရောက်နေပေမည်။) အကယ်၍သာ ယင်းသူတို့ (နှစ်ဆူ၊ သုံးဆူဟူ၍ ယုံကြည်ချက်ထားသော သူတို့သည်) မိမိတို့ (၏ ကုဖွ်ရ်ဖြစ်စေသော) ပြောဆိုမှုကို မရပ်စဲကြသော် (မှတ်သားထားလေကုန်။) ၄င်းတို့အနက်မှ ဆက်လက်၍ သွေဖည်ငြင်းပယ်ကြသောသူတို့၌ ပြင်းပြနာကျင်ဖွယ်ရာဖြစ်သော ပြစ်ဒဏ်သည် မုချ ဆိုက်ရောက်ပေမည်။

(ထိုမှ တစ်ပါးတည်း တည်ရှိခြင်းနှင့် ခြိမ်းခြောက်ချက်များကို ကြားနာကာ) ယင်းသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ဝယ် (မိမိတို့၏ ယုံကြည်ချက်များနှင့် ပြောဆိုမှုများ) ကို ဝန်ချတောင်းပန်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ထံတော်မှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကိုလည်းကောင်း၊ အသနားခံခြင်းကိုလည်းကောင်း မပြုကြလေသလော။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (မည်သူမဆို) ဝန်ချတောင်းပန်မည်ဆိုလျှင်) အလွန်တရာမျှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူသော အသျှင်၊ အလွန်တရာ သနားကြင်နာ ညှာတာတော်မူသာ အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

မရ်ယမ်၏ သားတော် မစီးဟ် (အီဆာ) သည် (လုံးဝ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် သို့မဟုတ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ် မဟုတ်ဘဲ) ရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါးမျှသာ ဖြစ်၏။ ထိုမရ်ယမ်၏ သားတော် မစီးဟ် (အီဆာ) ၏အလျင်လည်း (အခြားသော) ရစူလ်တမန်တော်တို့သည် မုချ ပွင့်ခဲ့ကြလေသည်။ (မုအ်ဂျေဇာဟ်' တန်ခိုးတော်ရှင်များ ပွင့်ခဲ့ကြသည်။ အကြင်သူများကို နစ္စရာနီတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဟူ၍ မယုံကြည်ကြပေ။ သို့ရှိရာ အကယ်၍ ရစူလ်ဖြစ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် သဘာဝနှင့်ဆန့်ကျင်သော အချက်အား ပြသနိုင်ခြင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဖြစ်ကြောင်း အထောက်အထားဖြစ်သည်ဆိုလျှင် အားလုံးသောသူတို့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဟူ၍ ပြောဆိုရန် သင့်ပေသည်။ အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဖြစ်ကြောင်း အထောက်အထားမရှိခဲ့လျှင် မစီးဟ်ကို အဘယ်ကြောင့် အလ္လာဟ်ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်သမုတ်နေကြပေသနည်း။

အချုပ်မှာ အခြားသောသူများကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဟူ၍ မပြောဆိုပါမူ ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام ကိုလည်း မပြောဆိုလေနှင့်။) ၄င်းပြင် (ဤကဲ့သို့ပင်) ထိုမစီးဟ် (အီစာ) ၏ မယ်တော် (မရ်ယမ်) သည်လည်း (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် သို့မဟုတ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အစိတ်အပိုင်းတော်မဟုတ်ပေ။ သို့သာမက) သစ္စာသမာဓိနှင့် အထူးပြည့်စုံသော မိန်းမမြတ်တစ်ဦးပင် ဖြစ်ချေသည်။ (အခြားသော မိန်းမမြတ်များသည်လည်း ရှိလေ့ရှိထ ရှိကြပေသည်။ ယင်းသားအမိနှစ်ဦးစလုံး အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မဖြစ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အထောက်အထားများထဲမှ အလွယ်ကူဆုံးသော အထောက်အထားတစ်ရပ်မှာ) နှစ်ဦးစလုံးသည် (အခြားလူသားများကဲ့သို့ပင်) အစာအဟာရကို မှီဝဲစားသုံးလေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ (အကြင်သူသည် အစားအစာကို စားသောက်လေသည်။ ထိုသူသည် ယင်းအစားအစာအား လိုလားသောသူ ဖြစ်သွားပေမည်။ အစားအစာမှီဝဲခြင်းသည် အခြေခံဗီဇ သဘောတရားအတွင်းထဲမှ ဖြစ်ပေသည်။ လိုလားချက်၊ လိုအပ်ချက်နှင့် သီးသန့်အခြေခံ ဗီဇသဘောတရားတို့သည် တည်ရှိရန်ဖြစ်နိုင်၊ ဖြစ်ထိုက်သောအရာများ ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်အရာ၏ တည်ရှိမှုသည် အရေးမကြီးပေ။ တည်ရှိရန်ကိုလည်း အရေးမကြီးပါက ထိုအရာသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် မဖြစ်နိုင်ပေ။ အို၊ နဗီတမန်တော်) ငါအသျှင်မြတ်သည် ထို (အီစာအိ) တို့ရှေ့ဝယ် သက်သေသာဓကများကို မည်ကဲ့သို့ ရှင်းလင်းဖော်ပြတော်မူသည်ကို အသင်ရှုပါလေ။ (ရှုမြင်မည်ဆိုလျှင် ကောင်းပေမည်။) ထို့နောက်တစ်ဖန် ယင်းသူတို့သည် (မှန်ကန်သော တရားလမ်းစဉ်ကို စွန့်၍) အဘယ်သို့ ပြည်လှည့်သွားကြသည်ကိုလည်း အသင်ရှုပါလေ။

(အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (အီစာအိတို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ (အို၊ အချင်းတို့ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး အသင်တို့အား) အကျိုးယုတ်နစ်နာစေခြင်းလည်းကောင်း (အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေခြင်းကိုလည်းကောင်း) မပြုစွမ်းနိုင်သော အရာများကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ကြလေသလော။ (မစွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်းသည် ကိုယ်တိုင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဖြစ်ခြင်းမှ တားမြစ်ထားသော အရာပင်ဖြစ်သည်။) အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် (အလုံးစုံတို့ကို) အကြွင်းမဲ့ ကြားသိတော်မူသော အသျှင်၊ (အရာခပ်သိမ်းတို့ကို) အကြွင်းမဲ့ သိရှိတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။ (သို့သော်ငြားလည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား မကြောက်ရွံ့ကာ မိမိတို့၏ သွေဖည်ငြင်းဆိုမှုနှင့် ဖက်စပ်ကိုးကွယ်မှုတို့မှ နောက်သို့ မတွန့်ဆုတ်ကြပေ။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် စမ္မသတ်များ

اِنَّ اللّٰهَ ثَالِثُ ثَلٰثَةٌ

အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဘုရားသုံးဆူအနက် တတိယဘုရားဖြစ်သည်။

ဆိုလိုသည်မှာ ဟဇရသ်မစီးဟ်၊ ရုဟွလ်ကုဒ္ဒူးစ်၊ ဟဇရသ် ဂျိဗ်ရာအီးလ်နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်တို့ ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် ဟဇရသ်မစီးဟ်၊ မရ်ယမ်သခင်မနှင့် အလ္လာဟ်သုံးပါးတို့ဖြစ်သည်။ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံခွင့် တောင်းခံပါ၏။) ထိုသုံးဆူထဲမှ တစ်ဆူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဖြစ်တော်မူ၍ တစ်ဖန် ထိုသုံးဆူပေါင်းသည် တစ်ဆူဖြစ်ကာ တစ်ဆူသည် ယင်းသုံးဆူပေါင်းမှ ဖြစ်ပေသည်။ နစ္စရာနီတို့၏ အများ

စုအရ ယုံကြည်လက်ခံထားသောအချက်မှာ ထိုအချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုဦးနှောက်အသိဉာဏ်နှင့် ဆန့်ကျင်လျက်ရှိသော 'ဟောဒါယသ်' (လမ်းမှန်တရား) ၏ ယုံကြည်ချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ရှိသော အချက်ကို ရောထွေးကာ နက်နဲခက်ခဲသော စာမူများဖြင့် ပြောဆိုကြပေသည်။ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဦးနှောက်အသိဉာဏ်အတွင်းသို့ စဉ်းစားမှု မမှီသည်ဆိုလျှင် ယင်းအချက်ကို ဦးနှောက်အသိဉာဏ်နှင့် စဉ်းစား၍ မရနိုင်သော အခြေခံဖစ်မြစ်ဟူ၍ သတ်မှတ်လိုက်လေသည်။ *[ဖ ဝါအေဒေ့အွတ်စ်မနီး]*

ဟဇရသ်မစီးဟ် (အီစာ) အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဖြစ်ကြောင်းကို ချေပချက်

قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ

ဆိုလိုသည်မှာ အကြင်ကဲ့သို့ အခြားသော နဗီတမန်တော်များသည်လည်း ကမ္ဘာလောကသို့ ကြွမြန်းလာကြကာ ရက်အချို့ နေထိုင်ကြ၍ 'ဝဖားသ်' ဖြစ်သွားကြပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဂုဏ်တော်ကဲ့သို့ အခြားသော နဗီတမန်တော်များသည်လည်း ကမ္ဘာလောကသို့ ကြွမြန်းလာကြကာ ရက်အချို့ နေထိုင်ကြ၍ 'ဝဖားသ်' ဖြစ်သွားကြပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဂုဏ်တော်ကဲ့သို့ အမြဲတမ်း တည်ရှိနေခြင်း၏ ဂုဏ်တော်သည် ၎င်းတို့အဖို့ မရရှိကြပေ။ ဤကဲ့သို့ပင် ဟဇရသ်မစီးဟ် عليه السلام သည်လည်း ၎င်းတို့ကဲ့သို့ လူသားတစ်ဦးသာဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် အမြဲတမ်း တည်မြဲစွာ နေထိုင်ခွင့် မရရှိချေ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းသည်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် မဖြစ်နိုင်ပေ။

အနည်းငယ် ထပ်မံကြည့်ရှုကာ သုံးသပ်ကြည့်ရှုမည်ဆိုပါက 'အကြင်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် စားသောက်ခြင်းအား လိုအပ်ချက်ရှိနေပါက ၎င်းသည် များသောအားဖြင့် ကမ္ဘာလောက၏ အရာအားလုံးအား လိုလားလျက်ရှိနေပေမည်။ မြေ၊ ရေ၊ လေ၊ နေနှင့် တိရစ္ဆာန်တို့အားလည်း ၎င်းတို့အဖို့ ဖယ်ရှား၍ မနေနိုင်ပေ။ အစားအစာ၏ ဝမ်းဗိုက်အတွင်းသို့ ရောက်ရှိသည့်အချိန်မှစ၍ အစာကြေသွားသည့်အချိန်ထိတိုင်အောင် တစ်ဆင့်ခံဖြစ်စေ၊ တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ အရာမည်မျှကို လိုအပ်နေပေသနည်း။ တစ်ဖန် အစားအစာများ၏ အကျိုးတရား၊ အကြောင်းတရားများ၏ ရလဒ်သည်လည်း မည်မျှခန့် ကွင်းဆက်အတိုင်းအတာထိတိုင် ရောက်ရှိနေရပေသနည်း။ လိုအပ်ချက်၏ ထိုရှည်လျားသော မာတိကာခေါင်းစဉ်ဇယားကို ရေးရှု၍ ဟဇရသ်အီစာသခင်နှင့် မရ်ယမ်သခင်မတို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဖြစ်ခြင်း၏ မှားယွင်းမှုကို အထောက်အထားအသွင်ဖြင့် ဤသို့ မိန့်ဆိုထား၏။ 'ဟဇရသ်အီစာသခင်နှင့် မရ်ယမ်သခင်မတို့သည် စားသောက်ခြင်း၏ လိုအပ်ချက်တို့မှ အစဉ်အလာနှင့် အတွေ့အကြုံ မြင်တွေ့ခြင်းတို့၏ သဘောတရားတို့ဖြင့် ရှောင်လွှဲ၍ နေနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ အကြင်သူသည် စားသောက်ခြင်းတို့အား ရှောင်ဖယ်၍ မနေနိုင်ပါက ထိုသူသည် ကမ္ဘာလောက၌ရှိသော မည်သည့်အရာတစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ ရှောင်ဖယ်နေနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ သို့ရှိရာ အသင်တို့သာလျှင် အဖြေပေးကြကုန်။ အကြင်သူတစ်ဦးသည် အားလုံးသော လူသားများကဲ့သို့ မိမိအသက်ရှင်တည်တံ့နေရန်၌ အကြောင်းခံများ၏ လောကမှ လွဲဖယ်၍ မနေနိုင်သည်ဆိုလျှင် ထိုသူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် မည်ကဲ့သို့ ဖြစ်နိုင်မည်နည်း။ တင်ပြနိုင်သည်မှာ ဤသည် အသိပညာရှိသူနှင့် အသိပညာမရှိသူတို့ တန်းတူသိနားလည်နိုင်သော

ရှင်းလင်းလှစွာသော အထောက်အထားဖြစ်ပေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ စားသောက်ခြင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဖြစ်ခြင်း၏ အချက်နှင့် ဆန့်ကျင်နေသော အချက်ဖြစ်သည်။ မစားသောက်ခြင်း၏ အချက်သည်လည်း တစ်စုံတစ်ရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဖြစ်ခြင်း၏ အထောက်အထားမဟုတ်ပေ။ သို့မဟုတ်ပါက ကောင်းကင်တမန်တော်များအားလုံးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ဖြစ်ရှိသွားပေလိမ့်မည်။

အပျိုစစ်စစ် မရ်ယမ်သခင်မသည် နဗီဖြစ်ပါ၏လော၊ သို့မဟုတ် ဝလီဖြစ်ပါ၏လော၊

ယင်းသခင်မကြီး၏ ဝလီဖြစ်ခြင်း၊ နဗီဖြစ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကွဲအလွဲ ရှိပေသည်။ တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်အတွင်း ချီးမွမ်းမှုကို ပြုနေသောနေရာ၌ صِدِّيْقَةٌ (မှန်မြတ်သော၊ မှန်ကန်သောသူမ) စကားလုံးမှ ပြင်ပသဏ္ဍာန်အားဖြင့် ဝလီဖြစ်ကြောင်း၊ နဗီမဟုတ်ကြောင်းဘက်သို့ ညွှန်ပြထားပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ချီးမွမ်းမှုကို ပြုသော နေရာ၌ အမြင့်မားဆုံးသော အဆင့်စကားလုံးတို့သည် အသုံးပြုတင်ပြထားပေသည်။ အကယ်၍ သခင်မကြီးကို နဗီဘွဲ့အဖြစ်ရရှိရန် ရှိမူ ဤနေရာ၌ نَبِيَّةٌ ဟူ၍ မိန့်ဆိုတော်မူမည်ဖြစ်သည်။ ကေန်အမှန် ဤနေရာ၌ صِدِّيْقَةٌ ဟူ၍ မိန့်တော်မူထားပေသည်။ အကြင်စကားလုံးသည် ဝလီဖြစ်ခြင်း၏ အဆင့်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ *[ရူးဟ်]*

နှောင်းပိုင်းခေတ် အာလင်မ်ပညာရှင်အများစု၏ သုတေသနပြုချက်မှာ 'အမျိုးသမီးများအတွင်း၌ နဗီတမန်တော် ကြွမြန်းလာမည်မဟုတ်ကြောင်း၊ ဤအဆင့်သည် အမျိုးသားများအဖို့သာလျှင် သီးသန့်အဖြစ်ထားရှိထားကြောင်း' မိန့်ဆိုတော်မူထားပေသည်။

وَمَآ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ اِلَّا رِجَالًا نُّوْحِيْٓ اِلَيْهِمْ مِّنْ اَهْلِ الْقُرٰى

(စင်စစ် အို၊ နဗီတမန်တော်) ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင့်အလျှင် ရှေးလွန်လေပြီးဖြစ်သော အခါကလည်း မြို့ရွာများ၌ နေထိုင်ကြကုန်သော သူတို့အနက်မှ ယောကျ်ားများကိုသာလျှင် (ရစူလ်တမန်တော်များအဖြစ်) စေလွှတ်တော်မူ၍ ၎င်းတို့ထံသို့ ဝဟီအမိန့်တော်များကို ထုတ်ပြန်တော်မူခဲ့သည်။ *[၁၂ ၊ ၁၀၉]*

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

قُلْ يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ لَا تَغْلُوْا فِيْ
دِيْنِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوْٓا اَهْوَاۤءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوْا مِنْ
قَبْلُ وَاَضَلُّوْا كَثِيْرًا وَّضَلُّوْا عَنْ سَوَاۤءِ السَّبِيْلِ ۝٧٧

၅ : ၇၇ ။ ။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ အို၊ ရှေးအတိတ်ကျမ်းဂန် ရရှိသူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ ဒီန်သာသနာရေးတွင် (စည်းကမ်းသတ်မှတ်ထားသည်ထက်) အလွန်အကျွံ မဖြစ်ကြလေနှင့်။

၎င်းပြင် အသင်တို့သည အကြင်သူတို့၏ အလိုဆန္ဒများကိုလည်း မလိုက်စားကြလေနှင့်။ ထိုသူတို့သည် ရှေးယခင်ကတည်းက (မိမိတို့ကိုယ်တိုင်) လမ်းမှားသို့ ရောက်ရှိခဲ့ကြသည်သာမက များစွာသော သူတို့ကိုလည်း လမ်းမှားစေခဲ့ကြကုန်သည်။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော (တရားလမ်းမှန်ကို သိကြပါလျက်နှင့်ပင်) တရားလမ်းတော်မှ ချွတ်ချော်တိမ်းပါးခဲ့ကြလေသည်။

لُعِنَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْۢ بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ عَلٰى لِسَانِ دَاوٗدَ وَعِيْسَى
ابْنِ مَرْيَمَ ؕ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَّكَانُوْا يَعْتَدُوْنَ ﴿٧٨﴾

၅ : ၇၈ ။ ။ အိစ္စရာအီလ်မျိုးနွယ်တို့အနက်မှ ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်ကြကုန်သော သူတို့မှာမူ (နဗီတမန်တော်) ဒါဝူးဒ်နှင့် မရ်ယမ် (သခင်မ) ၏သားတော် (နဗီတမန်တော်) အီစာ၏ နှုတ်မှုတစ်ဆင့် ကျိန်ဆဲခြင်း ခံခဲ့ကြရ၏။ ယင်းကဲ့သို့ ဖြစ်ရခြင်းမှာ ၎င်းတို့သည် သွေဖည်ခဲ့ကြသည့်အပြင် စည်းကမ်းဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်လေ့ရှိခဲ့ခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

كَانُوْا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُّنْكَرٍ فَعَلُوْهُ ؕ لَبِئْسَ مَا كَانُوْا يَفْعَلُوْنَ ﴿٧٩﴾

၅ : ၇၉ ။ ။ ထိုသူတို့သည် မိမိတို့ ပြုကျင့်ခဲ့သော မကောင်းမှုဒုစရိုက်မှ အချင်းချင်း တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ပိတ်ပင်တားမြစ်လေ့ မရှိခဲ့ကြပေ။ စင်စစ် ၎င်းတို့ ပြုကျင့်လေ့ ရှိခဲ့ကြကုန်သော အပြုအမူတို့သည် ဆိုးယုတ်သိမ်ဖျင်းလှပေသည်။

تَرٰى كَثِيْرًا مِّنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ؕ لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ
لَهُمْ اَنْفُسُهُمْ اَنْ سَخِطَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خٰلِدُوْنَ ﴿٨٠﴾

၅ : ၈၀ ။ ။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) ၎င်းတို့အနက် ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့အား အဆွေခင်ပွန်းများ ပြုလုပ်ကြသူ အမြောက်အမြားကို အသင်သည် တွေ့မြင်ရပေမည်။ အမှန်စင်စစ် ၎င်းတို့က မိမိတို့ကိုယ်တိုင် မိမိတို့အဖို့ တင်ကြို၍ ပို့ထားနှင့်ကြကုန်သော အပြုအမူတို့သည် ယုတ်ညံ့သိမ်ဖျင်းလှပေသည်။ (ထိုအတွက်ကြောင့်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အပေါ်ဝယ် အမျက်တော် ထားတော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် ထာဝစဉ်အပြစ်ဒဏ်၌ နေထိုင်ကြရမည်။

وَلَوْ كَانُوْا يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالنَّبِيِّ وَمَآ اُنْزِلَ
اِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوْهُمْ اَوْلِيَآءَ وَلٰكِنَّ كَثِيْرًا مِّنْهُمْ فٰسِقُوْنَ ﴿٨١﴾

၅ : ၈၁ ။ ။ အကယ်၍သာ ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ နဗီတမန်တော်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုနဗီတမန်တော်မြတ်ထံသို့ ကျရောက်လာသည့် (ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်) ကိုလည်းကောင်း၊ သက်ဝင်ယုံကြည်ကြပါလျှင် ထို (ကာဖိရ်သွေဖြည်ငြင်းပယ်ကြကုန်သော) သူတို့အား အဆွေခင်ပွန်းများ ပြုလုပ်ကြမည်မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် ယင်းသူတို့အနက် များစွာသော သူတို့မှာ အမိန့်ကို ဖီဆန်သောသူများပင် ဖြစ်ကြကုန်သည်။ (အီမာန်၏ အပြင်ဘက်သို့ ရောက်ရှိနေသူများပင် ဖြစ်ကြသည်။)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

(အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (နစ္စရာနီတို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ အို၊ ရှေးအတိတ်ကျမ်းဂန်ရရှိသူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ ဒီနိသာသနာရေး (၏ အမှုကိစ္စ) တွင် (စည်းကမ်းသတ်မှတ်ထားသည်ထက်) အလွန်အကျွံ မဖြစ်ကြလေနှင့်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် (အလွန်အကျွံဖြစ်ခြင်း၏ ကဏ္ဍရပ်၌) အကြင်သူတို့၏ အလိုဆန္ဒများ (အထောက်အထားမဲ့အချက်များ) ကိုလည်း မလိုက်စားကြလေနှင့်။ ထိုသူတို့သည် (ဤအချိန်၏) ရှေးယခင်ကတည်းက (မိမိတို့ကိုယ်တိုင်) လမ်းမှားသို့ ရောက်ရှိခဲ့ကြသည်သာမက (မိမိတို့နှင့်အတူ) များစွာသော သူတို့ကိုလည်း လမ်းများစေခဲ့ကြကုန်သည်။ (ခေါ်ဆောင်နစ်မွန်းစေခဲ့ကြကုန်သည်။) ၎င်းပြင် (မှားယွင်းမှုဖြစ်ရှိနေခြင်းသည် အမှန်တရား ပျောက်ဆုံးနေသည့်အတွက်ကြောင့် မဟုတ်ပေ။ သို့သာမက) ထိုသူတို့သည် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော (တရားလမ်းမှန်ကို သိကြပါလျက်နှင့်ပင်) တရားလမ်းမှန်တော်မှ (အနည်းငယ်) ချွတ်ချော်တိမ်းပါးခဲ့ကြလေသည်။ (မှားယွင်းမှုများအား အထောက်အထားများဖြင့် အတည်ပြုပြီးဖြစ်လေရာ ထိုလမ်းစဉ်အား လိုက်နာသမှုပြုနေခြင်းကို အဘယ်ကြောင့် မစွန့်လွှတ်ထားပေသနည်း။)

အိစ္စရာအီလ်မျိုးနွယ်တို့အနက်မှ ဒါဝူးဒ် عليه السلام နှင့် မရ်ယမ်၏သားတော် (နဗီတမန်တော်အီစာ၏ နှုတ်မှတစ်ဆင့် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဘက်တော်မှ) ကျိန်ဆဲခြင်းခံခဲ့ကြရ၏။ ('ဇဗူးရ်' နှင့် 'အင်န်ဂျီးလ်' ကျမ်းအတွင်း၌ ကာဖိရ်များအပေါ် ကျိန်စာပို့ထားပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အတွင်း၌

فَلَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الْكَافِرِيْنَ

ဟူ၍ လာရှိထားပေသည်။ သို့ရှိရာ ဤကျမ်းဂန်များသည် ၎င်းတို့အပေါ်၌ ကျရောက်လေရာ ထို့ကြောင့် ဤအကြောင်းအရာသည် ၎င်းတို့၏ နှုတ်လျှာမှ ထွက်ပေါ်ခဲ့လေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဘေးသင့်ခဲ့ကြရခြင်းမှာ ၎င်းတို့သည် (ပညတ်ချက်များ၏ ယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍရပ်များ) ကာဖိရ် သွေဖည်ငြင်းပယ်ခဲ့ကြသည့်အပြင် (ယင်းလုပ်ရပ်သည် ကုဖ္ဖရ်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ဆန့်ကျင်မှုပြုရာ၌) အမြဲတစေ စည်းကမ်းဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်လေ့ရှိခဲ့ခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

(သွေဖည်ငြင်းပယ်မှု အတိုင်းအတာတို့သည် ပြင်းထန်ကာ ယင်းပြင်းထန်မှုသည်လည်း အလွန်ကြာညောင်းလှပေသည်။ သို့ရှိရာ) ထိုသူတို့သည် မိမိတို့ (ရွေးချယ်) ပြုကျင့်ခဲ့သော မကောင်းမှုဒုစရိုက်မှ (ကုဖ္ဖရ်မှ) အချင်းချင်း တစ်ဦးကိုတစ်ဦး (နောင်အခါဝယ်) ပိတ်ပင်တားမြစ်လေ့ မရှိခဲ့ကြပေ။ (သို့သာမက ထိုအချက်ပေါ်၌သာလျှင် တည်တံ့မြဲမြံစွာ နေထိုင်ကြပေသည်။ သို့ရှိရာ ၎င်းတို့၏ ပြင်းထန်လှစွာသော ငြင်းပယ်မှုနှင့်အတူ ၎င်းငြင်းဆန်မှုသည် အမြဲတစေဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းခံကြောင့် ၎င်းတို့အပေါ် ပြင်းထန်စွာ ကျိန်စာပို့တော်မူခဲ့လေသည်) ဧကန်စင်စစ် ၎င်းတို့၏ (ဤ) ပြုကျင့်လေ့ ရှိခဲ့ကြကုန်သော အပြုအမူတို့သည် (ကုဖ္ဖရ်သွေဖည်ခြင်း၊ ၎င်းသည်လည်း ပြင်းထန်၍ အမြဲတစေဖြစ်ခြင်းကြောင့်) ဆိုးယုတ်သိမ်ဖျင်းလှပေသည်။

(ထိုအချက်အပေါ် ဤပြစ်ဒဏ်များ အဆုံးသတ်ကျရောက်ခဲ့ပေသည်။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) ၄င်း (ယဟူဒီ) တို့အနက် (မုရှိရစ်က်) ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့အား အဆွေခင်ပွန်းများ ပြုလုပ်ကြသူ အမြောက်အမြားကို အသင်တို့သည် တွေ့မြင်ရပေမည်။ (မဒီနာမြို့ရှိ ယဟူဒီများနှင့် မက္ကာဟ်မြို့ရှိ ကာဖိရ်များသည် ကုဖွ်ရ်အပေါ် တစ်သွေမတိမ်း တည်ရှိခြင်း၏ အချက်၌ မွတ်စ္စလင်မ်များအား ရန်ငြိုးထားရှိရာ၌ အချင်းချင်း ကြား၌ ဒိုးတူပေါင်းဖက်များ ဖြစ်ကြပေသည်။) အမှန်စင်စစ် ၄င်းတို့က မိမိတို့ကိုယ်တိုင် မိမိတို့အဖို့ (ခံစားကြရန်) တင်ကြို၍ ပို့ထားနှင့်ကြကုန်သော အပြုအမူတို့သည် ယုတ်ညံ့သိမ်ဖျင်းလှပေသည်။ (ကာဖိရ်များနှင့် အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့ခြင်းနှင့် မွတ်စ္စလင်မ်များအား ရန်ငြိုးထားခြင်းသည် ကုဖွ်ရ်သွေဖည်ငြင်းဆိုခြင်း၏ အကြောင်းခံသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအတွက်ကြောင့်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၄င်းတို့အပေါ်ဝယ် (အမြဲတစေ) အမျက်တော်ထားတော်မူခဲ့လေသည်။ (အစဉ်အမြဲ အမျက်တော်ရှခြင်း ခံရခြင်း၏ အကြောင်းတရားမှာ) ၄င်းတို့သည် ထာဝစဉ်အပြစ်ဒဏ်၌ နေထိုင်ကြရမည်။

အကယ်၍သာ ထိုသူ (ယဟူဒီ) တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ နဗီတမန်တော် (မူစာ) ကိုလည်းကောင်း၊ (အကြင်နဗီအပေါ် အီမာန်ယူထားကြောင်း၊ ၄င်းတို့သည် ကြွေးကြော်နေပေသည်) ထိုနဗီတမန်တော်မြတ်အပေါ်သို့ ကျရောက်လာသည့် (သောင်ရားသ်) ကျမ်းကိုလည်းကောင်း၊ သက်ဝင်ယုံကြည်ကြပါလျှင် ထို (မုရှိရစ်က် ကာဖိရ်သွေဖြည်ငြင်းပယ်ကြကုန်သော) သူတို့အား အဆွေခင်ပွန်းများ ပြုလုပ်ကြမည်မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် ယင်းသူတို့အနက် များစွာသောသူတို့မှာ အမိန့်ကို ဖီဆန်သောသူများပင် ဖြစ်ကြကုန်သည်။ (အီမာန်၏ အပြင်ဘက်သို့ ရောက်ရှိနေသူများပင် ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ကာဖိရ်များနှင့်အတူ ၄င်းတို့သည် ပူးပေါင်းကာ အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်ခဲ့ကြကုန်သည်။)

ဗနီအိစ္စရာအီလ်တို့၏ ဒုတိယရှုထောင့်တစ်ရပ်

قُلْ يٰاَهْلَ الْكِتٰبِ لَاتَغْلُوْا فِىْ دِيْنِكُمْ

အို၊ ရှေးအတိတ်ကျမ်းဂန်ရရှိသူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ ဒီန်းသာသနာရေးရာတွင် အလွန်အကျွံ မဖြစ်ကြလေနှင့်။ *[၅ : ၇၇]*

လွန်လေပြီးသော အာယသ်တော်များအတွင်း၌ ဗနီအိစ္စရာအီလ်လူမျိုးတို့၏ ဆိုးသွမ်းမှု၊ ၄င်းတို့၏ မတရားသမှု ပြုမှုနှင့် ဒုက္ခပေးခြင်းတို့အကြောင်းကို တင်ပြထားပေသည်။ အကြောင်းမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ စေလွှတ်ထေားတော်မူသော ရစူလ်တမန်တော်များသည် ၄င်တို့အဖို့ အမြဲရှင်သန်နေခြင်း၏ ဗျာဒိတ်တော်နှင့် လောကကီ၊ လောကုတ္တရာ နှစ်ဌာနစလုံး ကျင့်ကြံပြုမူရန် ဆောင်ရွက်ချက်များကို ယူဆောင်လာလေသည်။ ထိုနဗီတမန်တော်များ တန်ဖိုး၊ အဆင့်အတန်းကို သိရှိခြင်းနှင့် အရိအသေ၊ ဂုဏ်ပေးရမည့်အစား ၄င်းတို့သည် ဆိုးယုတ်စွာ ဆက်ဆံခဲ့ကြပေသည်။

فَرِيْقًا كَذَّبُوْا وَفَرِيْقًا يَّقْتُلُوْنَ

အချို့သော နဗီတမန်တော်များကို မုသာဝါဒီများဟူ၍ ပြောဆိုငြင်းပယ်ခဲ့ကြ၏။ အချို့သော နဗီတမန်တော်များကို သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြလေသည်။ [၅ : ၇၀]

တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်များအတွင်း၌ ထိုဗနီအိစ္စရာအီလ်တို့၏ ယိမ်းယိုင်မှု၏ ဒုတိယရှုထောင့်အား ပြသထားပေသည်။ ဤသို့ အသိဉာဏ်အလိမ္မာခေါင်းပါးသော သူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်များကို မုသာဝါဒီဟူ၍ စွပ်စွဲပြောဆို ငြင်းဆိုကြကာ အချို့သောသူများကို သတ်ဖြတ်လိုက်ကြသည့် အတိုင်းအတာထိတိုင် ဆိုးသွမ်းမှုနှင့် ဖီဆန်မှုတို့၏ တစ်ဘက်စွန်းသို့ ရောက်ရှိနေပေသည်။ သို့မဟုတ် ရစူလ်တမန်တော်များကို အရှိအသေပေးရာ၌ တစ်ဖက်စွန်းသို့ ရောက်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အဆင့်ထိတိုင် ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးသော လမ်းမှား၊ ယိမ်းယိုင်မှု၏ အဆင့်ထိတိုင် ရောက်ရှိနေပေသည်။

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِيْنَ قَالُوْا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْمَسِيْحُ بْنُ مَرْيَمَ

ကေန်မလွဲ ကာဖိရ်ဖြစ်သွားသော သူတို့က ကေန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မရ်ယမ်၏ သားတော် မစီးဟ် (အီစာ) သာလျှင်ဖြစ်တော်မူသည်ဟူ၍ ပြောဆိုကြကုန်သည်။ [၅ : ၇၂]

ဤနေရာ၌မူ နစ္စရာနီတို့၏ အဆိုကိုသာလျှင် တင်ပြထားပေသည်။ ဒုတိယအခြားတစ်နေရာ၌ ယဟူဒီတို့၏ ဤတစ်ဖက်စွန်းရောက်ရှိမှုနှင့် လမ်းလွဲလမ်းမှားတို့ကို တင်ပြထားပေသည်။

قَالَتِ الْيَهُوْدُ عُزَيْرُ اِبْنُ اللّٰهِ وَقَالَتِ النَّصٰرَى الْمَسِيْحُ ابْنُ اللّٰهِ

ယဟူဒီတို့သည် ဟဇရတ်အုဇိုင်းရ် عليه السلام သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သားတော်ဟူ၍လည်းကောင်း နစ္စရာနီတို့သည် ဟဇရတ်မစီးဟ် (အီစာ) အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သားတော်ဖြစ်သည်ဟူ၍ ပြောဆိုကြကုန်သည်။

غُلُوٌّ ၏ အဓိပ္ပာယ်သည် အတိုင်းထက်အလွန် ကျော်လွန်ကာ တစ်ဖက်စွန်းသို့ ရောက်ရှိခြင်းဟူ၏။ ဒီန်သာသနာရေးရာ၌ တစ်ဖက်စွန်းရောက်ရှိခြင်း၏ အလိုသဘောမှာ ယုံကြည်ချက်ပိုင်းနှင့် ကျင့်ကြံပြုမူဆောင်ရွက်ချက်ပိုင်းတို့၌ သာသနာတော်မှ သတ်မှတ်ထားသော အတိုင်းအတာဘောင်ထက် ကျော်လွန်နေခြင်းကို ခေါ်ဆိုပေသည်။ ဥပမာ- နဗီတမန်တော်များအား အရှိအသေပေးရခြင်း၏ အတိုင်းအတာမှာ ၎င်းတို့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အဖန်ဆင်းခံများထဲမှ အမွန်မြတ်ဆုံးဟူ၍ မှတ်ယူရပေမည်။ ထိုအတိုင်းအတာထက် သာပိုကာ ၎င်းတို့ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် သို့မဟုတ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သားတော်ဟူ၍ ပြောဆိုခြင်းသည် ယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍရပ်၌ အတိုင်းထက်လွန်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဗနီအိစ္စရာအီလ်တို့၏ 'အိဖ်ရာသ်'၊ 'သဖ်ရီးသ်' (အတိုင်းထက် သာပိုမှုနှင့် လျော့နည်းမှု)

နဗီရစူလ်တမန်တော်များ၏ အမှုကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဗနီအိစ္စရာအီလ်တို့၏ ဤကဲ့သို့သော ဆန့်ကျင်ဘက်ကျင့်ကြံမှုနှစ်ရပ် ရှိပေသည်။ သို့တည်းမဟုတ်က ၎င်းတို့ကို ငြင်းဆိုခြင်းနှင့် သတ်ဖြတ်ခြင်း၏

အထိတိုင် အတင့်ရဲ၍ သို့တည်းမဟုတ်က ၎င်းနဗီများကိုယ်တိုင်ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် သို့မဟုတ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သားတော်ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားကြသည်။ ဤသည်သာလျှင် အစ်ဖ်ရာသွ်သဖ်ရီးသွ်ဟု ခေါ်တွင်သော (အတိုင်းအထက် သာလွန်ခြင်းနှင့် သို့မဟုတ် လျှော့နည်းခြင်း) တို့ ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်အချက်နှစ်ချက်သည် အသိဉာဏ်အလိမ္မာ ကင်းမဲ့ခြင်း၊ ခေါင်းပါးခြင်း၏ မရှိမဖြစ်သော အချက်များထဲမှ အချက်တစ်ရပ် ဖြစ်ပေသည်။ အာရဗ်လူမျိုးတို့၏ ထင်ရှားသော အဆိုတစ်ရပ်မှာ

اَلْجَاهِلُ اِمَّا مُفْرِطُ اَوْ مُفَرِّطُ

အသိဉာဏ်အလိမ္မာ ကင်းမဲ့သောသူသည် မည်သည့်အခါမျှ အလယ်အလတ်လမ်းစဉ်၌ မနေထိုင်ပေ။ အစ်ဖ်ရားသွလ်အတွင်း၌ နစ်မွန်းနေလျှင် နေမည်။ သို့မဟုတ် သဖ်ရီးသွ်အတွင်း၌ နစ်မွန်းလျှင်လည်း နစ်မွန်းနေပေမည်။ အဖ်စ်ရားသွ်၏ အဓိပ္ပာယ်သည် အတိုင်းအတာထက် သာပိုလွန်နေခြင်းကို ခေါ်ဆို၍ သဖ်စီးရ်သွ်၏ အဓိပ္ပာယ်သည် မပြုမနေရ 'ဖွရ်ဇ်'တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရာ၌ လျှော့နည်းမှုကို ပြုနေကြပေသည်။ ဤ 'အစ်ဖ်ရားသွ်'နှင့် 'သဖ်ရီးသွ်' (အတိုင်းထက်ပိုခြင်း၊ နည်းခြင်း) တို့သည် ဗနီအီစ္စရာအီးလ်တို့၏ အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့၏ အသီးသီးသော လုပ်ရပ်များပင် ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ သို့တည်းမဟုတ်က တစ်ဖွဲ့တည်း၏ လုပ်ရပ်နှစ်ရပ်သည် အမျိုးမျိုးသော နဗီတမန်တော်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍နေပေသည်။ အကြောင်းမှာ အချို့သော နဗီတမန်တော်များအား ငြင်းဆို သတ်ဖြတ်ခြင်း၏ အတိုင်းအတာထိတိုင်အောင် ပြုကြ၍ အချို့သောသူများကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တန်းတူအတိုင်းအတာအဖြစ် ပြုလုပ်လိုက်ကြလေသည်။

ဤအာယသ်တော်များအတွင်း၌ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအား 'အကြင်လမ်းညွှန်ချက်များအား ၎င်းတို့နှင့် 'ကေယာမသ်'နေ့ထိတိုင် ပေါ်ပေါက်လာမည့် မျိုးဆက်သစ်များအဖို့ ချမှတ်မိန့်မြွက်ထားပေသည်။ ထိုလမ်းညွှန်ချက်များသည် ဒီးန်သာသနာနှင့် ထိုသာသနာတော်အား လိုက်နာရာ၌ အခြေခံမှုတစ်ရပ်အသွင်ဖြင့် တည်ရှိနေပေသည်။ အကြောင်းမှာ ယင်းဒီးန်သာသနာဘောင်၏အတွင်းမှ ဤဘက်၊ ထိုဘက်သို့ အနည်းငယ်ယိမ်းယိုင်လိုက်ခြင်းဖြင့် လူသားတို့ကို လမ်းလွဲ၊ လမ်းမှားခြင်း၏ ချောက်ကမ်းပါးအတွင်းသို့ ပစ်ချလိုက်မည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်း၏ ရှင်းလင်းချက်အား သဘောပေါက် မှတ်ယူထားပါလေ။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတိုင် ရောက်ရှိခြင်း၏ နည်းလမ်း

အမှန်စင်စစ်၌ ခပ်သိမ်းကုန်သော စကြဝဠာများနှင့် ၎င်းတို့၏ အတွင်းရှိ အရာများအား ဖန်ဆင်းပိုင်ဆိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် တစ်ပါးတည်း တည်ရှိသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် ပိုင်ဆိုင်တော်မူ၍ အမိန့်သည်လည်း ထိုအသျှင်မြတ်အဖို့သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်အား နာခံရန် လူသားတိုင်းအပေါ် အရေးကြီးပေသည်။ သို့ရာတွင် မြေကြီးအဖန်ဆင်းခံလူသားတို့မှာ မိမိတို့၏ အခြေခံဒြပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းဖြစ်သော မှောင်မဲမှုများနှင့် အနိမ့်၊ အောက်ကျမှုတို့၏ အတွင်း၌ နစ်မွန်းပိတ်နေပေသည်။ ထိုလူသားတို့၏ ရောက်ရှိမှုအလုံးစုံသည် ထိုသန့်ရှင်းတော်မူသော

'ဇားသ်'တော်အထိတိုင်၊ သို့မဟုတ် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ပညတ်ချက်များနှင့် လမ်းညွှန်ချက်များအား မည်မျှခန့် အတိုင်းအတာထိ သိရှိနိုင်ပေမည်နည်း။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ကရုဏာတော်ဖြင့် ၎င်းတို့အဖို့ လမ်းစဉ်နှစ်သွယ်အား ဖန်ဆင်းပေးထားပေသည်။ အကြင်လမ်းစဉ်နှစ်သွယ်ကို အကြောင်းခံ၍ လူသားတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နှစ်မြို့မှုနှင့် မနှစ်မြို့မှုတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကျင့်ကြံရန် ပညတ်ချက်နှင့် ရှောင်ကြဉ်ရန် တားမြစ်ချက်တို့ကို သိရှိနိုင်ပေသည်။ လမ်းတစ်သွယ်မှာ မိမိ၏ ဘက်မှ ထုတ်ပြန်ထားသော ကျမ်းစာအုပ်များဖြစ်၍ အကြင်ကျမ်းစာအုပ်များသည် လူသားတို့အဖို့ တရားဥပဒေနှင့် လမ်းညွှန်ချက်များ၏ အသွင်ကို ဆောင်နေပေသည်။ ဒုတိယလမ်းတစ်သွယ်မှာ မိမိ၏ သီးသန့်လက်ခံခြင်းခံထားရသော ကျေးကျွန်များကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လူသားတို့၏ အတွင်းထဲမှပင် ရွေးချယ်ထားတော်မူပေသည်။ ၎င်းတို့ကို မိမိ၏ နှစ်မြို့မှုနှင့် မနှစ်မြို့၏ လက်တွေ့ကျကျ နမူနာအဖြစ်နှင့် မိမိ၏ ကျမ်းစာအုပ်များ၏ အကောင်အထည်ဖော် လက်တွေ့ကျကျ နမူနာအဖြစ်နှင့် မိမိ၏ ကျမ်းစာအုပ်များ၏ အကောင်အထည်ဖော် လက်တွေ့ကျကျပြသရန် ပြုလုပ်တော်မူကာ စေလွှတ်ထားတော်မူပေသည်။ အကြင်သူများကို သာသနာတော်၏ အသုံးအနှုန်း ဝေါဟာရ၌ ရစူလ် သို့မဟုတ် နဗီဟူ၍ ခေါ်ဆိုပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စာအုပ်တစ်အုပ်သည် မည်မျှခန့်ပင် ပြည့်စုံ၍ ရှင်းလင်းနေလင့်ကစား အခြားသောလူသားတစ်ဦး၏ ပြုပြင်ထိန်းကျောင်းသင်ပြမှုမပါဘဲ မလုံလောက်ကြောင်းနှင့် ဗီဇသဘောအရ လူသားတို့အား ထိန်းကျောင်းပြုပြင်သူသည် လူသားတို့သာလျှင် ဖြစ်နိုင်ကြောင်း အတွေ့အကြုံက သက်သေပေးလျက် ရှိနေပေသည်။ ထို့ကြောင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လူသားတို့အား ပြုပြင်ထိန်းကျောင်းရန် လမ်းစဉ်နှစ်ရပ် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားပေသည်။

(၁) 'ကေသာဗွလ်လားဟ်'
(၂) 'ရေဂျာလွလ်လားဟ်'ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

'ရေဂျာလွလ်လားဟ်'၏အတွင်း၌ နဗီတမန်တော်များနှင့် ၎င်းတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်များ အာလင်မ် ပညာရှင်များနှင့် သူတော်စင်များ ပါဝင်သည်။ 'ရေဂျာလွလ်လားဟ်'၏ ယင်းကွင်းဆက်ဇယားနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အတိတ်ခေတ်ကာလကတည်းက ကမ္ဘာလောကကြီးသည် 'အစ်ဖ်ရားသွ်'နှင့် 'သွဖ်ဖ်ရီးသွ်' (အတိုင်းအတာထက် ပိုခြင်း၊ လျော့ခြင်း) တို့၏ မှားယွင်းမှုအတွင်း၌ နစ်မွန်းနေပေသည်။ ဘာသာသာသနာရေးများ၌ အဖွဲ့အမျိုးမျိုး ကွဲပြားနေခြင်းသည် ထိုမှားယွင်းမှု၏ ပေါ်ပေါက်ဖန်တီးမှုကြောင့်ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အချို့သောနေရာများ၌ ယင်းအတိုင်းအတာဘောင်ကိုတိုးမြှင့်၍ လူပုဂ္ဂိုလ်များကို ခဝပ်ဆည်းကပ်သည့် အတိုင်းအတာထိတိုင်အောင် ရောက်ရှိခဲ့ပေသည်။ အချို့သော နေရာများ၌ ယင်းအချက်အား လုံးဝလွဲဖယ်ကာ

حَسْبُنَا كِتَابُ اللهِ

'ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် လုံလောက်ပေသည်'ဟူ၍ မှားယွင်းသော အဓိပ္ပာယ်ကို ကောက်ယူကာ မိမိတို့၏ လမ်းစဉ်သာသနာတစ်ခုအဖြစ် ဖန်တီးထားပြန်လေသည်။ တစ်ဘက်၌ ရစူလ်တမန်တော်ကို ဖယ်ထားဘိဦး။ ပီရ်ဆရာသခင်များအား အကွယ်၌ရှိသော အရာကို သိသောသူနှင့် သီးသန့်

အသျှင်မြတ်ပိုင်ဆိုင်တော်မူသော ဂုဏ်တော်များကို ပိုင်ဆိုင်သောသူများဟူ၍ မှတ်ယူထားကြပေသည်။ ဆရာသခင်ကို ဆည်းကပ်ခဝပ်ကိုးကွယ်ရုံသာမက 'ကာဗရ်' သချိုင်းကိုပင် ခဝပ်ကိုးကွယ်လာကြပြန်လေသည်။ ဒုတိယတစ်ဘက်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ စေလွှတ်တော်မူထားသော ရစူလ်တမန်တော်များကို သီးသန့်စာချွန်လွှာ၊ သံတမန်တစ်ဦးအသွင်ဖြင့်သာ ထားရှိပေသည်။ တင်ပြလျက်ရှိသော အာယသ်တော်များအတွင်း၌ ရစူလ်တမန်တော်များကို သိက္ခာကျအောင်၊ သေးသိမ်အောင်ပြုသောသူများကို ကာဖိရ်များဟူ၍ သတ်မှတ်ထားပေသည်။ ၎င်းနဗီတမန်တော်များအား အတိုင်းထက်အလွန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အဆင့်အတန်းကဲ့သို့ တန်းတူဟူ၍ ပြောဆိုသောသူများကိုလည်း ကာဖိရ်ဟူ၍ သတ်မှတ်မိန့်ဆိုတော်မူထားပေသည်။

لَاتَغْلُوا فِىْ دِيْنِكُمْ

အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ ဒီးန်သာသနာရေးတွင် အလွန်အကျွံ မဖြစ်ကြလေနှင့်။ /၅ : ၇၇/

ဟူသောအာယသ်တော်သည် ထိုအစဉ်၏ အဖွင့်သဘောနိဒါန်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်အာယသ်တော်က 'ဒီးန်ဟူသည် စင်စစ်၌ အတိုင်းအတာများထားရှိခြင်း၏ အမည်သာဖြစ်ကြောင်း' ရှင်းလင်းပြသလိုက်လေသည်။ ထိုအတိုင်းအတာဘောင်အတွင်း၌ လျှော့နည်းစွာ ကျင့်မှုခြင်းသည် 'ဟရာမ်' ဖြစ်သကဲ့သို့ တိုး၍ ကျင့်ကြံခြင်းသည်လည်း 'ဟရာမ်' ဖြစ်ပေသည်။ ရစူလ်တမန်တော်များနှင့် ၎င်းတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်များ၏ စကားကို နားမထောင်ခြင်း၊ ၎င်းတို့အား သေးသိမ်အောင်ပြုခြင်းသည် ကြီးမားသော 'ဂိုနာဟ်' ဖြစ်သကဲ့သို့ ၎င်းတို့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သီးသန့်ပိုင်ဆိုင်တော်မူသော ဂုဏ်တော်များအား ပိုင်ဆိုင်သောသူများ သို့မဟုတ် တန်းတူဟူ၍ မှတ်ယူထားခြင်းသည် ထို့ထက်ကြီးလေးသော ပြစ်မှုဒုစရိုက်ဖြစ်သည်။

အသိပညာ (အီလ်မ်) အား သုတေသနပြုခြင်း၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်းတို့သည် 'ဂုလူဝ်' (တစ်ဖက်စွန်းရောက်ခြင်း) ၏ အတွင်း၌ မပါဝင်ခြင်းအကြောင်း

တင်ပြလျက်ရှိနေသော အာယသ်တော်တွင်း၌ لَاتَغْلُوا فِىْ دِيْنِكُمْ ဟူသော စကားလုံးနှင့်အတူ غَيْرَ الْحَقِّ ဟူသော စကားလုံးကိုလည်း တွဲဖက်ကာ မိန့်ဆိုတော်မူထားသည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ မတရားသဖြင့် အလွန်အကျွံဖြစ်မှုကို မပြုလေနှင့်ဟူ၍ရှ၏။ ဤစကားလုံးသည် သဖ်စီးရ်သုတေသီသခင်ကြီးများထံ၌ **'လေးနက်စေရန်' အတွက် အသုံးပြုထားသော စကားလုံးဖြစ်**ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် 'သာသနာ၌ အလွန်အကျွံပြုခြင်း၊ အတိုင်းထက်အလွန် ပြုခြင်း' သည် အမြဲတစေ မတရားသမှုသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအချက်အတွင်း၌ မှန်ကန်မှုဟူသည် အရိပ်အယောင်မျှပင် ရှိနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ အလ္လာဟ်မာဟ်ဇမခ်ရှရီးသခင်ကြီး ဤနေရာ၌ 'ဂုလူဝ်' (အတိုင်းထက်လွန်ခြင်း၊ လျှော့ခြင်း) သည် နှစ်မျိုးရှိသည်ဟူ၍ ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားပေသည်။ တစ်မျိုးတည်း မတရားသမှုနှင့် မှားယွင်းသော အမျိုးအစားဖြစ်ပေသည်။ အကြင်အချက်အားတားမြစ်ခြင်းကို ဤအာယသ်တော်မှ ပြုထားပေသည်။ ဒုတိယအမျိုးအစားမှာ မှန်ကန်၍ ပိုင်သော 'ဂုလူဝ်' အမျိုးအစား ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်အမျိုးအစား၏ ဥပမာကို ထိုသခင်ကြီးသည် 'အီလ်မ်' (အသိပညာ) ပိုင်းဆိုင်ရာ လေးနက်စွာ သုတေသနပြုသော အချက်အား တင်ပြထားပေသည်။

ဥပမာ- ယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍရပ်များ၏ ဓမ္မသတ်များ၌ 'မုသကလ်လိမီးန်' (ယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဓမ္မသတ်ပညာရှင်ကြီးများ) နှင့် အစ္စလာမ်ဓမ္မသတ်ဆိုင်ရာ ဓမ္မသတ်များ၌ ဓမ္မသတ်ပညာရှင်ကြီးများ၏ နည်းလမ်းသည် တည်ရှိနေပေသည်။ ထိုသခင်ကြီး၏ထံ၌ ဤအမျိုးအစားသည်လည်း 'ဂုလူဝ်' ဖြစ်နေလင့်ကစား သို့ရာတွင် ပိုင်သော အမျိုးအစားဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် နှောင်းပိုင်းခေတ် အာလင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်ကြီးများ၏ သုတေသနပြုကာ စိစစ်မှုပြုထားသော ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ ဤဒုတိယအမျိုးအစားမှာ 'ဂုလူဝ်'၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်အတွင်း၌ မပါဝင်ပေ။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် စွန္နသ်တော်များ၌ လေးနက်စွာ တွေးတောမှုတို့ကို တမန်တော်မြတ် ﷺ ၊ ဆွဟာဗာကြီးများနှင့် သာဗေအီးန်သခင်ကြီးများထံမှ ပြုလုပ်ကြောင်း အတည်ပြုထားပြီးဖြစ်လေရာ ယင်းအချက်သည် 'ဂုလူဝ်'အတွင်း၌ မပါဝင်ပေ။ 'ဂုလူဝ်' ဖြစ်သွားနိုင်လောက်အောင် ရောက်ရှိသော အချက်များသည် နှစ်မြို့ဖွယ်ကောင်းသော အရာမဟုတ်ပေ။

ဗနီအိစ္စရာအီးလ်တို့အား အလယ်အလတ်လမ်းစဉ်ကို လိုက်နာရန် လမ်းညွှန်ချက်

တင်ပြလျက်ရှိသော အာယသ်တော်၏ နောက်ဆုံးပိုင်း၌ လက်ရှိမျက်မှောက်ခေတ်၏ ဗနီအိစ္စရာအီလ်တို့အား မိန့်ခြွေတော်မူသည်မှာ-

وَلَا تَتَّبِعُوْٓا اَهْوَآءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوْا مِنْ قَبْلُ وَاَضَلُّوْا كَثِيْرًا

ငှင်းပြင် အသင်တို့သည် အကြင်သူတို့၏ အလိုဆန္ဒများကိုလည်း မလိုက်စားကြလေနှင့်။ ထိုသူတို့သည် ရှေးယခင်ကတည်းက လမ်းမှားသို့ ရောက်ရှိခဲ့ကြသည်သာမက များစွာသော သူတို့ကိုလည်း လမ်းမှားစေခဲ့ကြကုန်သည်။ [၅ : ၇၇]

ထို့နောက် ငှင်းသူတို့၏ လမ်းလွဲ၊ လမ်းမှားခြင်း၏ အခြေခံဇစ်မြစ်နှင့် အကြောင်းခံကို ဤအောက်ဖော်ပြပါ စကားလုံးများဖြင့် တင်ပြလိုက်လေသည်။

وَضَلُّوْا عَنْ سَوَآءِ السَّبِيْلِ

ငှင်းပြင် ထိုသူတို့သည် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော တရားလမ်းကို သိကြပါလျက်နှင့်ပင် တရားလမ်းမှန်တော်မှ ချွတ်ချော်တိမ်းပါးခဲ့ကြလေသည်။ [၅ : ၇၇]

ဤလမ်းသည် တစ်ဖက်စွန်းသို့ မရောက်သော အလယ်အလတ်လမ်းစဉ်ပင် ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ပင် ဤအာယသ်အတွင်း၌ 'ဂုလူဝ်'(အလွန်အကျွံပြုခြင်း) နှင့် 'အစ်ဖ်ရားသ်ွ'၊ 'သဖ်ရီးသ်ွ' (အတိုင်းထက် လွန်ကဲခြင်းနှင့် လျော့နည်းစွာ) ပြုခြင်းတို့၏ ပျက်စီးစေတတ်သော မှားယွင်းမှု၏ အကြောင်းလည်း ပါရှိထားသည်။ အလယ်အလတ်လမ်းစဉ်အပေါ်၌သာ တည်တံ့မြဲမြံစွာ နေထိုင်ရန်အကြောင်းကိုလည်း တင်ပြထားသည်။

ဗနီအိစ္စရာအီးလ်တို့၏ ဇာတ်သိမ်းမလှခြင်း

ဒုတိယအာယသ်တော်အတွင်း၌ ထိုဗနီအိစ္စရာအီလ်တို့၏ ဇာတ်သိမ်းမလှခြင်းအကြောင်းကို တင်ပြထားသည်။ အကြင်သူတို့သည် 'အစ်ဖ်ရားသ်ွ'၊ 'သဖ်ရီးသ်ွ' (အတိုင်းထက်အလွန် ပြုခြင်းနှင့် လျော့ခြင်း)

၏ လမ်းများအတွင်း၌ နစ်မွန်းခဲ့ကြသည်။ သို့ဆိုလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အပေါ်၌ ကျိန်စာပို့တော်မူခဲ့သည်။ ပထမ ဟဇရသ်ဒါဝူးဒ် عليه السلام ၏ နှုတ်လျှာဖြင့် အကြောင်းဆက်တရား၌ ၎င်းတို့၏ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်များသည် ပြောင်းသွားကာ ဝက်တိရစ္ဆာန်များ ဖြစ်ခဲ့သည်။ တစ်ဖန် ဟဇရသ်အီစာ عليه السلام ၏ နှုတ်လျှာဖြင့် ဤကျိန်စာသည် ၎င်းတို့အပေါ် လွှမ်းမိုးခဲ့လေသည်။ အကြင်ကျိန်စာ၏ အကြောင်းတရားကြောင့် ကမ္ဘာလောက၌ပင် ၎င်းတို့၏ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်များသည် မျောက်တိရစ္ဆာန်များအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားပေသည်။ အချို့သော အဖွင့်ရှင်များက မိန့်တော်မူထားသည်မှာ ဤနေရာ၌ လိုက်ဖက်လိုအပ်သော နေရာအထားအသိအရ နဗီတမန်တော်နှစ်ပါး၏ နှုတ်လျှာဖြင့် ၎င်းတို့အပေါ် ကျိန်စာပို့သည့်အကြောင်းကို တင်ပြထားပေသည်။ သို့ရာတွင် စင်စစ်၌ ၎င်းတို့အပေါ် ကျိန်စာပို့ခြင်း၏ အစသည် ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام မှဖြစ်ပြီး အဆုံးသည် တမန်တော်မြတ် ﷺ အထိ ဖြစ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ဖြင့် နဗီတမန်တော်များ (၄) ပါး ဆက်တိုက်တို့၏ နှုတ်လျှာတော်များဖြင့် ၎င်းတို့အပေါ် ကျိန်စာပို့တော်မူခဲ့လေသည်။ အကြင်သူတို့သည် နဗီတမန်တော်များအား ဆန့်ကျင်မှုပြုခြင်း၊ သို့မဟုတ် ယင်းနဗီတမန်တော်များကို အတိုင်းထက်အလွန် ဂုဏ်ပေးကာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဂုဏ်တော်များအတွင်း၌ ရှရစ်က် (တုဖက်နိုင်းယှဉ်မှု) ဖြစ်အောင် ပြုလိုက်လေသည်။

နောက်ဆုံးနှစ်အာယသ်တော်အတွင်း၌ ကာဖိရ်များနှင့်အတူ လေးနက်စွာ ခင်မင်ရင်းနှီးစွာ နေထိုင်ခြင်းနှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်းများ တားမြစ်ထား၍ ယင်းကဲ့သို့ပြုခြင်း၏ အကြောင်းတရားမလှခြင်း အကြောင်းတို့ကို တင်ပြထားပေသည်။ အကြင်ကဲ့သို့ တင်ပြရာ၌ ဗနီအိစ္စရာအီလ်တို့၏ ဤသို့ ပျက်စီးမှုပြုခြင်းကို ခံရသည့်အချက်များအားလုံးသည် ယိမ်းယိုင်၊ လမ်းလွဲခြင်း၏ အဆုံးရလဒ်ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့၏ မှားယွင်းသော ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ကာဖိရ်များနှင့်အတူ အူလိုက်သည်းလိုက် ရင်းနှီးစွာဖြင့် နေထိုင်ကြခြင်း အကြောင်း အစရှိသည်တို့သည် ၎င်းတို့အား ပျက်စီးခြင်း၏ ချောက်ကမ်းပါးအတွင်းသို့ တွန်းပို့လိုက်ခြင်း၏ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းဖော်ထုတ်ထားပေသည်။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِّلَّذِينَ آمَنُوا
الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا ۖ وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُم مَّوَدَّةً
لِّلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَىٰ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّ
مِنْهُمْ قِسِّيسِينَ وَرُهْبَانًا وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾

၈၂ ။ ။ (အို့၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သော သူတို့ကို ရန်ငြိုးထားကြသည့် လူသားများအနက် ယဟူဒီတို့နှင့် မုရှ်ရစ်က်တို့ကို အပြင်းအထန်ဆုံးသော သူများအဖြစ် တွေ့ရမြင်ရပေမည်။ ၎င်းအပြင် အသင်သည် မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သောသူတို့ကို မိတ်ဖွဲ့ရာ၌ ထိုလူသားများအနက် အနီးစပ်ဆုံးသောသူများအဖြစ် (မိမိတို့

ကိုယ်ကို) ကျွန်ုပ်တို့သည် နစ္စရာများဖြစ်ကြသည်’ ဟူ၍ ပြောဆိုကြကုန်သော သူတို့အား တွေ့ရှိရပေမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုသူတို့တွင် ပညာရှင်များနှင့် ဘုန်းကြီးရဟန်းများ ရှိနေသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ထိုသူတို့သည် မာန်မာနထောင်လွှားခြင်း သည်လည်း မရှိကြသောကြောင့်လည်းကောင်း ဖြစ်ချေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အာယသ်တော်များ၏ ဆက်နွယ်မှု

အထက်တင်ပြခဲ့သည့် အာယသ်တော်များအတွင်း ယဟူဒီများသည် မုရှ်ရစ်က်များနှင့် အခွေခင်ပွန်းဖွဲ့ခြင်းအကြောင်းများ တင်ပြထားသည်။ ဆက်လက်၍ ၎င်းတို့သည် မုရှ်ရစ်က်များနှင့် ပူးပေါင်း၍ မွတ်စ္စလင်မ်များအပေါ် ရန်ငြိုးထားကြခြင်းမှာ မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်း၏အကြောင်းရင်း ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြထားသည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ကိစ္စရပ်တိုင်းတွင် အလွန်တရာ တရားမျှတမှုရှိကြောင်း ကြေညာထားသည့်အတွက် ယဟူဒီနှင့် နစ္စရာနီများကို အဆင့်တစ်ခုတည်း သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိပေ။ ယင်းတို့၏ ကောင်းခြင်းများရှိလျှင်လည်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း တင်ပြလေသည်။ ဥပမာ- နစ္စရာနီများမှ အုပ်စုတစ်အုပ်စုသည် ယဟူဒီများထက် ပုဂ္ဂိုလ်စွဲနည်းပါးခြင်း၊ ၎င်းပြင် နစ္စရာနီများထဲမှ အမှန်တရားကို လက်ခံသူများသည် ကောင်းစွာ ချီးမွမ်းထိုက်သူများနှင့် ကောင်းသည့်အကျိုး ခံစားထိုက်သူများဖြစ်ကြောင်း တင်ပြထားသည်။ ဤသီးခြားအဖွဲ့အစည်းများသည် ဟဗ်ရှာဟ် (အီသယိုပီးယား) နိုင်ငံတွင် နေထိုင်သော နစ္စရာနီများ ဖြစ်ကြသည်။ မွတ်စ္စလင်မ်တို့ မဒီနာကို ဟီဂျ်ရသ်မလုပ်မီအလျှင် မိမိမွေးရပ်မြေ မက္ကာဟ်မြို့ကို စွန့်၍ ဟဗ်ရှာဟ်နိုင်ငံသို့ ဟီဂျ်ရသ်လုပ်စဉ်ကတည်းက ဟဗ်ရှာဟ်နိုင်ငံသား နစ္စရာနီတို့သည် ဒုက္ခအနှောင့်အယှက် တစ်စုံတစ်ရာမပေးခဲ့ကြချေ။ အခြားနစ္စရာနီများမှာလည်း ထိုသို့ သဘောထားမည်ဆိုလျှင် ယင်းတို့ကိုလည်း ကောင်းမွန်သူများဟု သတ်မှတ်ရပေမည်။ အမှန်တရားလက်ခံသူများထဲတွင် နဂျာရှီဘုရင်နှင့် ယင်း၏ အပေါင်းအပါများစွာ ပါဝင်လေသည်။ ဟဗ်ရှာဟ်နိုင်ငံတွင် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို နားဆင်၍ ငိုကြွေးသူ နစ္စရာနီများတွင် အစ္စလာမ်ကို ယုံကြည်လက်ခံလိုက်ကြ၏။ တစ်ဖန် လူ (၃၀) ဦးတို့သည် တမန်တော်မြတ်ထံ ခစားရောက်ရှိလာ၍ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို နားဆင်ပြီးနောက် ငိုကြွေးကြကာ အစ္စလာမ်သာသနာတော်ကို လက်ခံလိုက်ကြလေသည်။ ၎င်းအကြောင်းအရာကပင် ယခုတင်ပြပါ အာယသ်တော် ကျရောက်လာခြင်း၏ အကြောင်းခံဖြစ်ပေသည်။

အနှစ်ချုပ်ရှင်းလင်းချက်

မုအ်မင်န်မဟုတ်သူများထဲတွင် မွတ်စ္စလင်မ်ကို ရန်ငြိုးအထားဆုံးသော သူတို့မှာ ယဟူဒီများနှင့် မုရှ်ရစ်က်များ ဖြစ်ကြသည်ဆိုသော အချက်ကို အသင်တမန်တော် တွေ့ရှိရပေအံ့။ မုအ်မင်န်မဟုတ်သော သူများထဲတွင် မွတ်စ္စလင်မ်နှင့် မိတ်ဆွေဖွဲ့သော အုပ်စုမှာ အခြားအုပ်စုများနှင့်ယှဉ်လျှင် မိမိကိုယ်ကို နစ္စရာနီဟု

ပြောဆိုသူများ ဖြစ်ကြသည်ကို အသင်တမန်တော် တွေ့ရှိရပေအံ့။ အနီးစပ်ဆုံးသူ၍ ဆိုလိုသည့်သဘောမှာ ထိုနစ္စရာနီများသည် မိတ်ဆွေစစ်မဟုတ်ကြသော်လည်း တင်ပြထားသော အခြားကာဖိရ်များနှင့်ယှဉ်လျှင် တော်သေးသည်ဟူ၍ ဆိုရပေမည်။ ဤသို့ မိတ်ဆွေဖြစ်ရန် အနီးစပ်ဆုံးနှင့် ရန်ငြိုးနည်းပါးရခြင်းမှာ နစ္စရာနီတို့ထဲတွင် အာလင်မ်များနှင့် လောကကို မခင်တွယ်ဘဲ စွန့်လွှတ်လိုက်ကြသော ဓာဟီဒ်များ ပါဝင်နေ၍ ဖြစ်သည်။ မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်ခုအတွင်း ယင်းကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့များပြားနေလျှင် ပညာရှိများနှင့် ပညာမဲ့များသည် အမှန်တရားကို လက်မခံသည့်တိုင် အမှန်တရားလက်ခံသူများနှင့် ရန်ငြိုးထားမှုကို မပြုလုပ်ကြချေ။ ဤအကြောင်းခံများကြောင့် နစ်ရာနီများသည် မာန်မာနရှိသူများ မဟုတ်ကြချေ။ ၎င်းတို့သည် ပညာရှင်များနှင့် ဓာဟီဒ်များကို အလွန်ကြည်ညိုလေးစားကြ၏။ ၎င်းပြင် မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချခြင်း၏ ထူးခြားမှုသည် အမှန်တရားရှေ့မှောက်ဝယ် နူးညံ့သွားလေသည်။ ထို့ကြောင့် နစ္စရာနီများသည် ရန်ငြိုးလည်း ကြီးကြီးမားမား မထားရှိကြချေ။ သို့ရှိရာ ပညာရှင်များ ရှိနေခြင်းသည် ကျိုးငယ်မှုဘက်သို့ ရည်ညွှန်း၍ မာန်မာနမရှိခြင်းသည် အရည်အချင်းပြည့်ဝမှုဘက်သို့ ရည်ညွှန်းပေ၏။ ယဟူဒီနှင့် မုရှ်ရစ်ကဲများသည် နစ္စရာနီတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အရည်အသွေးများကြောင့် ဒွန္နယာကို ခင်တွယ်လွန်း၍ မာန်မာနထောင်လွှားကြသည်။ ယဟူဒီတို့ထဲတွင်လည်း မှန်ကန်သည့် အချို့သော အာလင်မ်များ၊ ၎င်းတို့သည် အစ္စလာမ်ကို ယုံကြည်လက်ခံလိုက်ကြသည်။ သို့သော် ယင်းသို့ စစ်မှန်သော အာလင်မ်များ နည်းပါးသည့်အတွက် 'အဝါမ်'များအပေါ် ထိရောက်မှု အပြည့်အဝ မရှိသဖြင့် ရန်ငြိုးများဖြစ်ပေါ်စေ၍ ထိုရန်ငြိုးကပင်လျှင် ပြင်းထန်သော ပေါက်ကွဲမှုများ ဖြစ်ပေါ်စေရန် လုံလောက်သော အကြောင်းခံများ ဖြစ်စေခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ယဟူဒီများထဲတွင် အစ္စလာမ်ကို ယုံကြည်လက်ခံလာသူတို့ အလွန်နည်းပါးရခြင်းဖြစ်သည်။ မုရှ်ရစ်ကဲများထဲမှလည်း (အချို့သည်) နှလုံးသားအတွင်းရှိ ရန်ငြိုးများ ပပျောက်ချိန်မှပင် အစ္စလာမ်လက်ခံသူများ ဖြစ်လာကြလေသည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် မှေ့သတ်များ

အချို့ကျမ်းဂမျိုးနွယ်စုများ၏ အမှန်တရားအပေါ် လေးစားမှုအကြောင်း

ယခု တင်ပြခဲ့သော အာယသ်တော်များအတွင်း မွတ်စ္စလင်မ်များနှင့် ရန်ငြိုးထားခြင်း၊ (သို့) မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော အတိုင်းအတာ အမှန်တရားအား နာခံမှုနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို အားထားခြင်းကို အခြေခံပြီး ကျမ်းရမျိုးနွယ်စုတို့၏ အကြောင်းအရာများကို တင်ပြထားသည်။ သို့သော် ဤအရည်အချင်းရှိသူများမှာ ယဟူဒီတို့ထဲတွင် နည်းပါးလွန်း၍ မရှိသလောက်ကို ရှားပေသည်။ ဟဇရသ်အဗ်ဒွလ်လာဟ်ဗင်န် စလားမ်ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အချို့သာ ရှိခဲ့လေသည်။ ဤသည်နှင့် နှိုင်းယှဉ်သော် နစ္စရာနီတို့ထဲတွင် အစ္စလာမ်ကို ယုံကြည်လက်ခံသူ ပိုမိုများပြား၏။ အထူးသဖြင့် တင်ပြရသော် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ခေတ်ကာလတွင် ဟဗ်ရှာနိုင်ငံ၊ ဘုရင်နဂျာရှီ၊ ထိုနိုင်ငံ၏ အကြီးအကဲများနှင့် တိုင်းသူပြည်သားများ အမြောက်အမြား ပါဝင်သွားပေသည်။ ဤအကြောင်းခံကြောင့် မက္ကာဟ်မြို့နေ မွတ်စ္စလင်မ်များမှာ ကုရိုက်ရှ်တို့၏

ညဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုကို မခံနိုင်သည့်အဆုံး ဟဗ်ရှာနိုင်ငံဘက်သို့ ဟိဂျရသ်ပြုရန် တမန်တော်မြတ် ﷺ မှ ဤသို့ ဟဗ်ရှာဟ်ဘုရင်သည် ကိုယ်တိုင်လည်း တစ်ပါးသူတို့ကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု မပြုပေ။ အချင်းချင်း နှိပ်စက်ကလူပြုခြင်းကိုလည်း လက်သင့်မခံပေ။ ထို့ကြောင့် မွတ်စ္စလင်မ်တို့ ဟဗ်ရှာဟ်နိုင်ငံဘက်သို့ ခေတ္တ ဟိဂျ်ရသ် ပြုကြကုန်'ဟူ၍ မိန့်တော်မူခဲ့သည်။

ထိုမိန့်ကြားချက်ကို နာခံလျက် ဆွဟာဗာ (၁၁) ဦး ပါဝင်သော ပထမအသုတ်သည် ဟဗ်ရှာဟ်နိုင်ငံသို့ ဟိဂျ်ရသ်ပြု ထွက်ခွာသွားကြသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ဟဇရသ်အွတ်စ်မာန်း ؓ နှင့် ဇနီးကြင်ယာတော် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ သမီးဖြစ်သူ ဟဇရသ်ရှိကိုင်ယာဟ် ؓ သခင်မလည်း ပါဝင်ပေသည်။ ထို့နောက် ဟဇရသ် ဂျအ်ဖရ် ဗင်န် အာဗူသွာလိဗ် ؓ သခင် ဦးဆောင်မှုဖြင့် မွတ်စ္စလင်မ်ထဲမှ အမျိုးသမီးများစွာနှင့် အတူ အမျိုးသား (၈၂) ဦး ပါဝင်သော အဖွဲ့သည်လည်း ဟဗ်ရှာဟ်နိုင်ငံသို့ ဟိဂျ်ရသ်ပြု ထွက်ခွာသွားကြလေသည်။ ဟဗ်ရှာဟ်နိုင်ငံဘုရင် နဂျာရှီနှင့် ယင်းနိုင်ငံသားတို့မှ နွေးထွေးပျူငှာစွာ ဆီးကြိုခဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့် ဆွဟာဗာများ အေးချမ်းလွတ်လပ်စွာ ထိုနိုင်ငံတွင် နေထိုင်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ မက္ကာဟ်မြို့သား ကုရိုက်ရှ်တို့၏ ရန်ငြိုးဒေါသနှင့် မနာလိုမုန်းတီးမှုများမှာ အခြားအရပ်ဒေသ၌ ဆွဟာဗာများ အေးချမ်းလွတ်လပ်စွာ နေထိုင်နိုင်မှုအပေါ် အလျဉ်းမရှုစိမ့်ကြချေ။ ထို့ကြောင့် ယင်းကာဖိရ် မုရှိရစ်က်တို့မှ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို လက်ဆောင်များစွာနှင့်တကွ ဟဗ်ရှာဟ်သို့ စေလွှတ်လေသည်။ (ဘုရင်အား လက်ဆောင်များ ဆက်သရာ၌) မွတ်စ္စလင်မ်များကို ဟဗ်ရှာဟ်မှ နှင်ထုတ်ရန် ဘုရင်ထံ လျှောက်တင်ကြ၏။

သို့သော် ဘုရင်မှာ အကြောင်းရင်းကို စုံစမ်းရန် ဟဇရသ်ဂျအ်ဖရ်သခင်နှင့် ၎င်း၏ အပေါင်းအပါ ဆွဟာဗာများကို အစ္စလာမ်နှင့် ရစူလ်တမန်တော်၏ အခြေအနေကို ခေါ်ယူမေးမြန်းလေသည်။ အစ္စလာမ်၏ အခြေအနေမှန်နှင့် သွန်သင်မှုများတွင် ဟဇရသ်အီစာသခင်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ 'အင်န်ဂျီးလ်'ကျမ်း၌ ကြိုတင်မိန့်ထားသည့်အတိုင်း တွေ့ရှိရသည်။ ထိုကျမ်းထဲတွင် နောက်ဆုံး တမန်တော်စေလွှတ်မည့်အကြောင်း၊ တမန်တော်တင်ပြမည့် အကျဉ်းချုပ်ပုံစံ၊ တမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့် ယင်းတမန်တော်၏ ဆွဟာဗာကြီးများ၏ ရုပ်ဆင်းသဏ္ဍာန် အစရှိသည်တို့ကို တင်ပြထားပေသည်။ ထိုအချက်များကို ထောက်ရှု၍ ဟဗ်ရှာဘုရင် နဂျာရှီမှ ကုရိုက်ရှ်တို့ ပေးသော လက်ဆောင်များကို ပြန်ပေးလိုက်၍ 'ဤသူများကို ငါဘုရင်သည် မိမိနိုင်ငံမှ နှင်ထုတ်ရန် လုံးဝ အမိန့်ပေးမည်မဟုတ်'ဟု ပြတ်သားပွင့်လင်းစွာ တုန့်ပြန်ခဲ့လေသည်။

ဟဇရသ်ဂျအ်ဖရ် ﷺ ၏ တင်ပြချက်အပေါ် ဟဗ်ရှာဟ်ဘုရင်၏ ခံစားချက်

ဟဇရသ်ဂျအ်ဖရ် ؓ သခင်သည် နဂျာရှီဘုရင်၏ နန်းရင်ပြင်တွင် အစ္စလာမ်၏ သွန်သင်မှုများကို အတိုချုံး၍ ပြည့်စုံစွာ တင်ပြခဲ့၏။ ထိုသို့ တင်ပြမှုနှင့် ဆွဟာဗာများ၏ နေထိုင်ကျင့်သုံးပုံတို့ကြောင့် ဟဗ်ရှာနိုင်ငံ အကြီးအကဲများနှင့် နိုင်ငံသူ၊ နိုင်ငံသားတို့၏ နှလုံးသားတွင်းဝယ် အစ္စလာမ်နှင့် မြတ်တမန်တော် ﷺ အပေါ် မှန်ကန်သော ချစ်ခင်မှုများနှင့် ကြည်ညိုလေးစားမှုများ ကိန်းဝပ်သွားခဲ့ကြသည်။ ဤရလဒ်

ကြောင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် မဒီနာသို့ ဟီဂျ်ရဲသ်ပြုလုပ်ပြီးနောက် မြတ်နဗီနှင့် ဆွဟာဗာများ မဒီနာတွင် အေးချမ်းစွာ နေရသည်ဟူ၍ သတင်းကြားကာ ဟဗ်ရှာဟ်နိုင်ငံသို့ ဟီဂျ်ရဲသ်လုပ်သွားသော ဆွဟာဗာများမှ မဒီနာသို့ ထွက်ခွာရန် နိုင်နိုင်မာမာ ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ ထိုအခါ နဂျာရှီဘုရင်မှာလည်း မိမိနှင့် သာသနာတူဖြစ်သော နစ္စရာနီပညာရှင်ကြီးများကို ဆွဟာဗာတို့နှင့်အတူ တမန်တော်မြတ် ﷺ ထံတော်ပါး ခစားရန် စေလွှတ်ခဲ့သည်။ ထိုပညာရှင်ကြီးအားလုံး (၇၀) ဦး ပါဝင်ပြီး (၆၂) ဦးမှာ ဟဗ်ရှာဟ်မှဖြစ်၍ (၈) ဦးမှာ ဆီရီးယားနိုင်ငံမှ ဖြစ်ကြသည်။

ဟဗ်ရှာဟ်ဘုရင်၏ ကိုယ်စားလှယ်အုပ်စု တမန်တော်မြတ် ﷺ ထံတော်ပါး ခစားဝင်ရောက်ခြင်း

ယင်းဘုရင်၏ ကိုယ်စားလှယ်အုပ်စုသည် သူတော်စင်များ လောကကို ခင်တွယ်မှုမရှိသူတို့၏ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုဖြင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ ထံ ရောက်ရှိလာကြသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ ကိုယ်တော်တိုင် စူရာဟ်ယာစီးန် ဖတ်ရွတ်တော်မူ၍ ၎င်းတို့အား နားဆင်စေခဲ့ရာ ၎င်းတို့မှာ နားဆင်ကြ၍ ငိုကြွေးကြလေသည်။ ဤမုကျွပါဠ်တော်သည် တမန်တော်အီစာ عليه السلام အပေါ် ကျရောက်ခဲ့သော မုကျွပါဠ်တော်နှင့် အလွန်ဆင်တူသည်ဟု ဝန်ခံပြောဆို၍ ယင်းတို့အားလုံး အစ္စလာမ်သာသနာကို ယုံကြည်လက်ခံလိုက်ကြသည်။ ထိုအုပ်စု ဟဗ်ရှာနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသောအခါ ဘုရင်နဂျာရှီသည်လည်း အစ္စလမ်ကို လက်ခံကြောင်း ကြေငြာလိုက်လေသည်။ ထို့နောက် မိမိသားတော်ကို အုပ်စုတစ်အုပ်စုအား ခေါင်းဆောင်စေ၍ သဝဏ်လွှာတစ်စောင်နှင့်အတူ တမန်တော်မြတ် ﷺ ထံ စေလွှတ်တော်မူခဲ့သည်။ သို့သော် နဖူးစာဆိုးသည်မှာ ယင်းအဖွဲ့လိုက်ပါသွားသော သင်္ဘောသည် ပင်လယ်အတွင်း နစ်မြုပ်ပျက်စီးခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် အကြီးအကဲခေါင်းဆောင်များနှင့် ပြည်သားများအားလုံး (အစ္စလာမ်နှင့် မွတ်စ္စလင်မ်) တို့ကို လှိုက်လှဲစွာ ကြိုဆိုခဲ့ကြပြီး မျှတကြင်နာစွာ ဆက်ဆံခဲ့ကြသည်။ သဖ်စီးရ်ပညာရှင်အများစုမှ တင်ပြပါ အာယသ်တော်

لَتَجِدَنَّ اَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوا الَّذِيْنَ قَالُوْا اِنَّا نَصٰرٰى

သည် အထက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျရောက်လာခဲ့လေသည်’ဟူ၍ တင်ပြကြသည်။ ယင်းအာယသ်တော်၏နောက် လာရှိသော အာယသ်တော်တွင် ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ အမှန်တရားကို လက်ခံခြင်းကို တင်ပြထားသည်။ ယင်းအာယသ်တော်များမှာ ဘုရင်နဂျာရှီ၊ ၎င်းစေလွှတ်ခဲ့သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တို့နှင့် ပတ်သက်၍ ကျခဲ့သော်လည်း စကားလုံးများမှာ အများကိန်းနှင့် သုံးထားသောကြောင့် ဟဗ်ရှာနိုင်ငံသားများကဲ့သို့ အမှန်တရားကို လက်ခံ၍ ဘုရားမျှတမှု ရှိသော ဆိုလိုသည်မှာ အစ္စလာမ်သာသနာတော်ပေါ်ထက်အလျင် (ကျရောက်ခဲ့သော) ‘အင်န်ဂျီးလ်’ ကျမ်းကို လက်ခံသူများဖြစ်ကြ၍ အစ္စလာမ်သာသနာ ရောက်ရှိလာသောအချိန်တွင် အစ္စလာမ်ကို လက်ခံလိုက်ကြသည့် နစ္စရာနီအားလုံးအတွက် အကျုံးဝင်ကြောင်း ပညာရှင်အများစုမှ တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ကြ၏။

ယဟူဒီများထဲတွင်လည်း အချို့သူတို့သည် ယဟူဒီဘဝတွင် 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းကို လက်ခံပြီး အစ္စလာမ်သာသနာပေါ်ထွန်းလာချိန်ဝယ် အစ္စလာမ်ကို လက်ခံလိုက်သူအချို့ ရှိခဲ့၏။ အရေအတွက်အားဖြင့် အခြားမျိုးနွယ်ဝင်တို့ထက် နည်းပါးလွန်းသဖြင့် ယင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤနေရာတွင် တင်ပြထားခြင်း မရှိပေ။ ယဟူဒီတို့သည် မွတ်စ္စလင်မ်များအပေါ် ရန်ငြိုးထားခြင်းနှင့် အမြစ်ပြတ်သုတ်သင်ရန်မှာ ၎င်းတို့ အမြဲဦးစားပေး လုပ်ဆောင်နေသည်မှာ ပေါ်လွင်ကြောင်း အထက်အာယသ်တော်များအစတွင် ယဟူဒီတို့၏ အခြေအနေကို

لَتَجِدَنَّ اَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِّلَّذِيْنَ اٰمَنُوا الْيَهُوْدَ

ဟု တင်ပြထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မွတ်စ္စလင်မ်တို့ကို ရန်ငြိုးထားသူများအတက် ယဟူဒီမျိုးနွယ် အုပ်စုတို့က အဆိုးဆုံးဖြစ်၏။

အချုပ်ဆိုရသော် ဤအာယသ်တော်မှာ နစ္စရာနီတို့၏ သီးခြားဂျမာအသ်တစ်ခုသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ယုံကြည်ကိုးစားမှုနှင့် အမှန်တရားကို တန်ဖိုးထားကြကြောင်း ချီးမွမ်းဖော်ပြထားသည်။ ထိုထဲတွင် နစ္စရာနီဘုရင်၊ နန်းသူနန်းသားများနှင့် နိုင်ငံသားတို့ ပါဝင်၏။ ထို့ပြင် အထက်ပါအရည်အချင်းရှိ အခြား နစ္စရာနီ (သို့) လာလျက်ရှိသော ခေတ်တွင် ယင်းသို့ အရည်အချင်းရှိသော နစ္စရာနီများပါဝင်သည်။ သို့သော် အလွန်တရာ လမ်းမှားနေသော အစွန်းရောက်နစ္စရာနီများနှင့် အစ္စလာမ်အပေါ် ရန်ငြိုးထားရာ၌ ပြင်းထန်သော နစ္စရာနီများကိုလည်း အခြေအနေတိုင်းတွင် မွတ်စ္စလင်မ်တို့နှင့် မိတ်ဆွေဖွဲ့ရန်နှင့် မိတ်ဆွေအဖြစ် သတ်မှတ်ရမည်ဆိုသော အလိုသဘောကား မဟုတ်ပေ။ အကြောင်းမှာ ဤသည် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အခြေအနေများနှင့် ကွဲပြားနေသည်မှာ ပေါ်ပေါ်ထင်ထင်သိရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် အိမာမ်အဘူဘကရ် ဂျပ်စွ်စွားစ္စ်သခင်မှ အဟ်ကား မွလ်ကုရ်အာန်ကျမ်းတွင် အချို့ပညာမဲ့တို့သည် ဤအာယသ်တော်များကြောင့် နစ္စရာနီတို့သည် ယဟူဒီတို့ထက် နေရာတိုင်းတွင် ချီးကျူးထိုက်သည်ဟု ယူဆခြင်းမှာ လုံးဝ ပညာမဲ့ခြင်းသာဖြစ်၏။ အကြောင်းမူကား အများအားဖြင့် ဤအုပ်စုနှစ်စုတွင် ယင်းတို့ ယုံကြည်ချက်ကို အပေါ်ယံအားဖြင့် စံထိုးကြည့်ပါက နစ္စရာနီတို့ ယုံကြည်ချက်မှာ ရှရီက်လုပ်ရပ်များ ပိုမိုသည်ကို တွေ့ရှိရပေသည်ဟု မိန့်ထား၏။ မွတ်စ္စလင်မ်တို့အပေါ် ရန်ငြိုးထားခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ချင့်ချိန်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် နစ္စရာနီတို့သည် ယဟူဒီတို့ထက် လျော့မည် မဟုတ်ပေ။ နစ္စရာနီတို့ထဲတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ယုံကြည်မှုနှင့် အမှန်တရားလက်ခံသူ များပြားသည်ကို တွေ့ရှိရ၏။ ဤအချက်၏ရလဒ်က ၎င်းတို့ အစ္စလာမ်ကို လက်ခံရန်အခွင့်အား ပိုမိုရရှိစေခဲ့သည်။ ဤအုပ်စုနှစ်အုပ်စုကြားရှိ ကွာခြားချက်ကို တင်ပြရန် အထက်ပါအာယသ်များကို ချပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်တွင် ဤအာယသ်တော်များအဆုံး၌ ယင်းအချက်၏ဖြစ်မြစ်ကို

ذَالِكَ بِاَنَّ مِنْهُمْ قِسِّيْسِيْنَ وَرُهْبَانًا وَّاَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ

ဟူသော အာယသ်တော်မှ စကားလုံးတို့ဖြင့် မိန့်တော်မူထားပေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ နစ္စရာနီများကို ဤအာယသ်တော်ဖြင့် ချီးကျူးရခြင်း၏ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့ထဲတွင် ပညာရှင်များနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်

မြတ်ကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်သူများ ဒွန္နယာလောကကို စွန့်လွှတ်ထားသူ ‘ရိုဟ်ဗာန်’ များလည်း ရှိကြသည်။ ၎င်းတို့ထဲတွင် တစ်ပါးသူတို့၏ စကားကို အာရုံမစိုက်၊ မစဉ်းစားဟု မာန်မာနထောင်လွှားသူများလည်း မရှိကြပေ။ အထက်ပါအကြောင်းအရာများကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ရှုမည်ဆိုလျှင် ယဟူဒီတို့၏ အခြေအနေမှာ ထိုသို့မဟုတ်ပေ။ ယဟူဒီများထဲတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်ခြင်းနှင့် အမှန်တရားကို လက်ခံခြင်းလည်း မရှိပေ။ ယင်းတို့၏ ပညာရှင်များသည် ဒွန္နယာကို စွန့်လွှတ်ရမည့်အစား မိမိပညာရပ်ဖြင့် လောကကို ရှာဖွေနေကြ၏။ လောကီရမ္မက်တွင်လည်း လမ်းမှန်၊ လမ်းမှား၊ ‘ဟရာမ်’၊ ‘ဟလာလ်’ကို ဂရုမစိုက်နိုင်တော့သည်အထိ နစ်မွန်းနေကြတော့သည်။

မျိုးနွယ်စုနှင့် သာသနာ မှုရင်းဇစ်မြစ် အသက်ဝိညာဉ်သည် အမှန်တရားကို လက်ခံသည့် သာသနာ့ပညာရှင်များဖြစ်ခြင်းအကြောင်း

တင်ပြပြီးဖြစ်သော အာယသ်တော်များထဲမှ အရေးကြီးသည့်အချက်တစ်ချက် သိရှိရသည်မှာ မျိုးနွယ်စုနှင့် သာသနာ၏ မူရင်းဇစ်မြစ်သည် အမှန်တရားကို လက်ခံသည့် သာသနာ့ပညာရှင်များ ဖြစ်ကြသည်။ မျိုးနွယ်စုတစ်ခုမှာ လောကီရမ္မက်နောက်သို့ မလိုက်ဘဲ ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုတွင် မွေ့လျော်နေသော သာသနာ့ပညာရှင်များရှိနေလျှင် ယင်းမျိုးနွယ်စုသည် အောင်မြင်ခြင်း၊ ၎င်း ‘ဗရ်ကာသ်’မင်္ဂလာအဖြာဖြာမှ လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးတော့မည်မဟုတ်ပေ။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သောင်ဖီးကျ်စွမ်းအားဖြင့်

မအာရိဖွလ်ကုရ်အာန်မြန်မာဘာသာပြန် အတွဲ [၆]

ဤတွင် ပြီးဆုံးပါပြီ။

فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ٥

معارف القرآن

''အသင်တို့ မသိကြပါမူ
တတ်သိသူများအား မေးမြန်း ကြလေကုန်။''